002
ΠΡΒ
ΠΕΡ.Α
ΣΥΝ.Β
1845-1846
Τ.1

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΠΡΩΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1846.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ

Β'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α'.

Τῆς 10 Δεκεμβρίου 1845.

Σήμερον τὴν δεκάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ὥραν ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος προγράμματος προσδιορισθεῖσαν, παρέστη ὁ Ἐπίσκοπος Ἀττικῆς μετὰ τῶν βοηθούντων αὐτὸν ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ ψάλας ἁγιασμὸν ἡγίασε τούς τε Κ.Κ. Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς καὶ τὴν τοῦ Βουλευτηρίου αἴθουσαν· ἀνηγορεύθη μετὰ ταῦτα ὡς προσωρινὸς μὲν Πρόεδρος ὁ κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρεσβύτερος Κύριος Κανέλλος Δελιγιάννης, Βουλευτὴς Γόρτυνος, προσωρινοὶ δὲ Γραμματεῖς οἱ νεώτεροι Κ.Κ. Δ. Α. Ζῶτος, Βουλευτὴς Εὐρυτανίας, Σ. Χ. Στεφανόπουλος, Βουλευτὴς Ηλείας, καὶ Κωνσταντῖνος Ἀντωνιάδης, Βουλευτὴς τῶν Βορείων Σποράδων.

Ἔπειτα ἀποσυρθέντων τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἰς τὸ Συνέδριον, διετάχθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ κλήρωσις τῆς κατὰ τὸν Κανονισμὸν ὁριζομένης καὶ ὑπὸ τοῦ προγράμματος ἀναφερομένης δεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς, τῆς ὑποδεχθησομένης, μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ προσωρινοῦ Προεδρείου, τὰς Α. Α. Μ. Μ. καὶ κληρώσεως γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Σ. Παρθενοπούλου καὶ Α. Λαπουσιάδου, ἔλαχον οἱ Κ.Κ. Β. Δημητρακόπουλος, Κ. Φασίτσας, Γ. Μπάστας, Κ. Βέϊκος, Δ. Πλαπούτας, Σ. Στεφανάκης, Ν. Μπούκουρας, Ρ. Παλαμίδης, Α. Σ. Δανόπουλος, καὶ Κων. Οἰκονομόπουλος·

Ἐπανῆλθον κατόπιν καὶ οἱ Κ.Κ. Γερουσιασταί, καὶ μετὰ τούτους εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς Αἰθούσης οἱ ἐνταῦθα τοῦ Κράτους ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, οἱ ἐν τῷ προγράμματι ἀναφερόμενοι, καὶ εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν θεωρεῖον οἱ κεκλημένοι τῶν ξένων Δυνάμεων ἐνταῦθα διατελοῦντες Κ.Κ. Ἀντιπρόσωποι.

Μετὰ ταῦτα ἐν ὥρᾳ δευτέρᾳ Μ. Μ. καθ' ἣν τὸ πρόγραμμα εἶχεν ὁρίσει τάξιν ἐξῆλθε τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς μετὰ τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας κληρωθεισῶν Ἐπιτροπῶν εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Βουλευτηρίου πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α. Α. Μ. Μ., καὶ προπορευόμενοι μετὰ τοῦ Ὑπουργείου ὡδήγησαν τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν, εἰς τὸ ἴδιον Αὐτῆς θεωρεῖον, κατόπιν δὲ καὶ τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, ὅστις ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ πρὸς τοῦτο προητοιμασμένου ἐν τῇ αἰθούσῃ Θρόνου, καὶ καθήσας ἐπ' αὐτοῦ, ἐχαιρέτησε τοὺς Κ.Κ. Βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς ἀνευφημήσαντας τρὶς ὑπὲρ Αὐτοῦ καὶ τῆς Βασιλίσσης. Ἔχων δὲ ἐκ δεξιῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τὰς Ἐπιτροπὰς τῶν δύο Σωμάτων, καὶ ἐξ ἀριστερῶν τὸ Ὑπουργεῖον, τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ διαγγελεῖς, ἐξεφώνησε τὸν ἑξῆς λόγον·

Κύριοι Βουλευταί, καὶ Κύριοι Γερουσιασταί!

« Βλέπων Ὑμᾶς ἐκ νέου συνηθροισμένους περὶ Ἐμὲ χαίρω ἐγκαρδίως καὶ νομίζω ἐμαυτὸν εὐτυχῆ διότι λαμβάνω καὶ αὖθις ἐπίσημον ἀφορμὴν νὰ ἐκφράσω εἰς τὴν προσφιλῆ μας Ἑλλάδα, παρισταμένην ἐνταῦθα διὰ τῶν Ἀντιπροσώπων της, τὰ αἰσθήματα ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων γέμει ἡ καρδία μου, καὶ τὰ ὁποῖα καθοδηγοῦσι πάντοτε τὰς πράξεις Μου.

Ἀρχομένης ἤδη σὺν Θεῷ τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Συνόδου, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς προηγηθείσης, θέλει ἐπικρατήσει ἡ αὐτὴ σύνεσις καὶ ἡ αὐτὴ εἰλικρινὴς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπη.

Τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἐλευθέρας πολιτείας δὲν ῥυθμίζονται εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ παρ' Ἐμοῦ καὶ παρ' Ὑμῶν πολλοὺς ἀγῶνας καὶ ὑπομονὴν μεγάλην, εὐκολύνεται δὲ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος τήρησιν.

Διατρέχοντες τὸ νέον τοῦτο στάδιον ἐνδέχεται νὰ ἀπαντήσωμέν τινα προσκόμματα· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀμοιβαίας ἡμῶν εἰλικρινείας πάντα δύνανται νὰ ἐξομαλυνθῶσιν. Ὅθεν πέπεισμαι ὅτι θέλετε ἑνώσει τὴν ἔμφρονα προσπάθειαν καὶ προθυμίαν σας μὲ τὸν ζῆλον τῆς Κυβερνήσεώς μου πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος.

Αἱ σχέσεις Μου πρὸς τὰς ἄλλας Δυνάμεις ἐξακολουθοῦσι νὰ ὑπάρχωσι πάντοτε φιλικαί, καὶ τοῦτο ἀναγγέλλω μετὰ μεγάλης ἀγαλλιάσεως. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς ἀνέλαβεν ὡς πρός τινας ἐξ αὐτῶν ἰδιαίτερα καθήκοντα εὐγνωμοσύνης συνάμα καὶ ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας διὰ νὰ δυνηθῇ προσηκόντως νὰ ἐκπληρώσῃ, ἀνάγκη

πᾶσα νὰ τακτοποιήσῃ μὲν τὰ εἰσοδήματά της, νὰ φανῇ δὲ φειδωλὸς περὶ τὰς δαπάνας καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν γεωργίαν, τὰς τέχνας, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, ὥστε προπαρασκευάζουσα οὕτω τὴν βελτίωσιν τοῦ μέλλοντος νὰ αὐξήσῃ τοὺς πόρους της.

Ἀπὸ τοιαύτας ὁρμώμενος ἀρχὰς δὲν ἐδίστασα νὰ παρακαλέσω τὰς τρεῖς Δυνάμεις, ὡς ἐγγυητρίας τοῦ Ἑλληνικοῦ δανείου, νὰ συναινέσωσιν εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἀνεβολήν, ἕως οὗ φθάσῃ ὁ ἁρμόδιος καιρὸς τῆς τακτικῆς ἀποτίσεως, τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν παντὶ σθένει νὰ ἐπιταχύνωμεν. Ἐλπίζω δὲ ὅτι ἐκτιμῶσαι τὴν εἰλικρινειάν μας καὶ τὴν ὁποίαν ἐδείξαμεν. προθυμίαν δὲν θέλουσι παύσει νὰ δίδωσι καὶ τοῦ λοιποῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα τὰ αὐτὰ τῆς μέχρι τοῦδε εὐνοίας των δείγματα.

Παρεξηγήσεις συμβεβηκότων τινῶν πλησίον τῶν ἀρκτικῶν μεθορίων τοῦ Βασιλείου ἐπαπείλησαν νὰ διαταράξωσι τὰς κατ' ἐκείνην τὴν χώραν φιλικὰς τῆς Κυβερνήσεώς μου σχέσεις. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἐπιγενομένων εἰλικρινῶν διακοινώσεων, ἐπανῆλθεν ἡ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη. Δὲν ἤθελον ἀναφέρει παντελῶς τὴν περίστασιν ταύτην, ἂν δὲν ἐμαρτύρει τὴν ἐπικρατοῦσαν μεταξὺ τῶν δύο γειτονευόντων τόπων ἁρμονίαν. Ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοί, δὲν θέλω παύσει νὰ κατευνάζω πάντα σάλον, καθιστῶν φιλικωτέρας, ὅσον οἷόν τε, τὰς διαθέσεις τῶν δύω ὁμόρων ἐπικρατειῶν, ὡς ἐξίσου ἐπωφελεῖς εἰς τὰ κοινὰ αὐτῶν συμφέροντα.

Ἐψηφίσατε ἤδη, Κύριοι, ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς Κυβερνήσεώς Μου ὀργανισμὸν Διοικητικὸν ἁρμοδιώτερον καὶ ἰσχυρότερον τοῦ προϋπάρχοντος. Κατεβάλετε τὰ πρῶτα θεμέλια Οἰκονομικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ κατεστήσατε τὸ μὲν βάρος τῶν φορολογουμένων ἐλαφρότερον, τὴν δὲ εἴσπραξιν εὐκολωτέραν. Θέλει εἶναι ἱερὸν τῆς Κυβερνήσεώς Μου χρέος τὸ νὰ φροντίσῃ εἰς τὴν τελειοποίησιν τοιούτων εὐεργετικῶν θεσμῶν, νὰ προτείνῃ δὲ καὶ ὅσους ἔτι ἄλλους καταδείξῃ κατόπιν ἀναγκαίους ἡ πεῖρα. Ἐλπίζω ὅτι ἡ σύντονος περὶ τοιούτων μεγάλων συμφερόντων τῆς Κυβερνήσεώς Μου μέριμνα θέλει δείξει τὴν εὐγνωμοσύνην Μου δι' ὅσα ὑπὲρ τοῦ στέμματος ἐπράξατε.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὲρ τῆς παιδείας μετ' ἀξιεπαίνου ζήλου βεβουλευμένων θέλουσι γίνει ἀντικείμενον τῶν ἐμβριθῶν σκέψεών σας διάφορα ὀργανικὰ νομοσχέδια ἀφορῶντα ταύτην. Συγχρόνως δὲ θέλετε ἐπιμεληθῆ κατὰ τὴν εὐχὴν πάντων νὰ προσδιορίσητε καὶ τὸν ἀνάλογον ἀριθμὸν τῶν ἐπισκοπῶν.

Τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐνασχολοῦσι πολὺ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν Μου· ἑπομένως ἡ Κυβέρνησίς Μου ὄχι μόνον προνοεῖ περὶ τῆς

ἐσώτερικῆς εὐημερίας τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐπαγρυπνοῦσα εἰς τὴν ἱερὰν τῆς ἀνεξαρτησίας της παρακαταθήκην, φυλάττει ἑνταυτῷ καὶ θέλει φυλάξει πᾶν ὅ,τι συνδέει αὐτὴν δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Διάφορα καὶ ἄλλα προβουλεύματα συντελεστικώτατα εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Πατρίδος θέλουσιν ὑποβληθῆ εἰς τὴν μελέτην καὶ συζήτησίν Σας.

Αἱ δημοτικαὶ πρόσοδοι εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον ἐξασφαλίζοντα τὴν χρῆσίν των κατὰ τὰς χρείας τοῦ φορολογουμένου λαοῦ καὶ τὸν σκοπὸν τῶν νομίμων Ἀντιπροσώπων του, ὁ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμος νὰ συμπληρώσῃ τὰς συνταγματικὰς καὶ διοικητικὰς τοῦ Κράτους θεσμοθεσίας, ὁ δὲ περὶ δραστολογίας νὰ μεταῤῥυθμισθῇ κατὰ τὸ συμφέρον ἑνταυτῷ τοῦ τε στρατοῦ καὶ τῶν πολιτῶν.

Θέλουσι πρὸς τούτοις σᾶς ὑποβληθῇ καὶ ἕτερά τινα νομοσχέδια ἀφορῶντα τὴν ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίου ἡσυχίας, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἰδιωτικῆς κτήσεως καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν δασῶν μας ἀπὸ τοῦ καταστρέφοντος αὐτὰ πυρός. Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, Κύριοι, ὅτι ἡ ἀσφάλεια εἶναι τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς κοινῆς πίστεως.

Ἐπιτροπὴ διωρίσθη ἤδη διὰ νὰ κρίνῃ κατὰ τὴν εὐχὴν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὰ δικαιώματα καὶ τὰς θυσίας ἐκείνων, ὅσοι εἶναι πρέπον νὰ λάβωσι τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτοὺς ἀμοιβήν, προτείνουσα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἱεροῦ τούτου τῆς πατρίδος χρέους.

Ἔχομεν χρηστὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος· ἂς ἐνατενίσωμεν ἄρα εἰς αὐτὸ μὲ πίστιν καὶ θάῤῥος. Ἡ Ἑλλὰς φέρει ἔνδοξον ὄνομα, ἠγωνίσθη δὲ τοσοῦτον εὐκλεῶς ὑπὲρ τῆς ἀναστήσεως τοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποίου πρώτη αὐτὴ ἔδωκεν εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη τὸ παράδειγμα, ὥστε ἀδύνατον φαίνεται νὰ ἐλπίσῃ ματαίως τὴν συνδρομὴν πάσης ψυχῆς γενναίας. Ἡ Θεία πρόνοια, ἥτις οὐδέποτε μᾶς ἐγκατέλιπε, παρασκευάζει βεβαίως λαμπρὰν τὴν τύχην της. Ἂς ἀναδειχθῶμεν λοιπὸν ταύτης ἄξιοι, ἀγωνιζόμενοι μὲν διὰ παντὸς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, ἀπονέμοντες δὲ εἰς τὸν Ὕψιστον εὐγνωμοσύνην ἀπεριόριστον διὰ τὰ ἄπειρα αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἐλέη.

Κηρύττω τὴν ἔναρξιν τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου.»

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου, οἱ μὲν ἐν τῇ αἰθούσῃ Κ.Κ. Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἀνώτεροι τοῦ Κράτους ὑπάλληλοι ἀνευφήμησαν αὖθις ὑπὲρ τῶν Α. Α. Μ. Μ., Αὐταὶ δὲ, προ-

πορευομένων τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν δύο Σωμάτων, τοῦ προσωρινοῦ τῆς Βουλῆς Προεδρείου, τοῦ Ὑπουργείου, τῶν Ὑπασπιστῶν, Διαγγελέων καὶ Κυρίων τῆς τιμῆς, ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνευφημιῶν τῶν παρεστώτων.

Ἀκολούθως διελύθη ἡ Συνεδρίασις ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΚΑΝΕΛΛΟΣ ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Δ. Α. Ζῶτος.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

Τῆς 15 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 87, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 28, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡμέρας τῶν ἀρχαιρεσιῶν, καὶ ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως πέντε παρῆλθον ἡμέραι, ἡ δ' ἐπὶ μᾶλλον παράτασις τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος τούτου, τὸ ὁποῖον πρῶτον ἐπιβάλλει ὁ Κανονισμός, βαρύνει τὸν ἐντολέα λαὸν μὲ ἐπαισθητὴν δαπάνην ἀδίκως, διότι καὶ πᾶσα πρὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν πλειοτέρα περὶ αὐτῶν σκέψις περιττεύει, τῶν τε προσώπων οὐ μόνον γνωστῶν ἤδη ὄντων, ἀλλὰ καὶ διαγνωσθέντων καθ' ὅλην δεκαπενταμηνίαν τῆς πρώτης Συνόδου. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῶν ἀναβολῶν καὶ τῶν ἐκ τούτων αἰτιάσεων ἐπρότεινε νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἡ προσεχὴς δευτέρα 17 Δεκεμβρίου.

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι καθ' ὅλην τὴν πρώτην σύνοδον οἱ πάντες εἰς ἀντιθέτους εὑρέθησαν θέσεις καὶ συνεχῶς ἐπὶ τῶν ζητημάτων διεφώνουν, ἐπανελθόντες δ' ἤδη ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν των, εἰς τὰς ὁποίας διὰ τὴν ἀναβολὴν ἀπῆλθον, καὶ ἔνθα κατίδον τὰς τε

ἀνάγκας καὶ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, μετερρύθμισαν ἐπὶ τὸ κρεῖττον τὰς ἰδέας των· εἰς διάφορον δ' εὑρισκόμενοι θέσιν ἀπὸ τὴν πρὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης συνόδου, ὠφείλομεν νὰ ῥυθμίσωμεν συμβιβαστικώτερον τὰς διαχωριζούσας ἡμᾶς ἰδέας διὰ νὰ κάμωμεν ἔναρξιν ὑπὸ αἰσιωτέρους τοῦ παρελθόντος οἰωνούς, πρὸς τὸ ὁποῖον συντελεῖ κατὰ μέγα ἡ ἀναβολὴ τῶν ἀρχαιρεσιῶν μέχρι τῆς τετάρτης (19 Δεκεμβρίου), καθόσον μάλιστα καὶ μικρὰ ζητεῖται παράτασις, ἡμερῶν μόνον δύο, ἥτις δὲν θέλει φέρει ἐπιβλαβεῖς, ὡς εἰκάζουσι, συνεπείας.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι αἱ τε παρελθοῦσαι πάντε ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως καὶ ἡ μένουσα αὔριον μέχρι τῆς δευτέρας ἀρκοῦσι πρὸς ῥύθμισιν τῶν ἰδεῶν κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, οὐδὲν δ' ἄλλο ἐκ τῆς ἀναβολῆς θέλει προσφέρει ἡ δαπάνη ποσοῦ πρὸς ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐντειλαμένων ἡμᾶς λαῶν, ἥτις ἂν καὶ μικρὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἀπὸ τῶν σμικρῶν ὀφείλομεν νὰ ἀρχίσωμεν.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι δὲν ἀληθεύει ἡ γνώμη τῶν διατεινομένων ὅτι αἱ πράξεις μας θέλουσιν εἶσθαι καλαὶ ὄχι ἐὰν ἐν πολλαῖς τελεσθῶσιν ἡμέραις, ἀλλ' ἐὰν ὑπὸ αἰσίους ἀρχίσωσιν οἰωνούς, διότι ἐν τῷ πολλῷ τὸ καλὸν δὲν εὑρίσκεται· καὶ ὅτι καὶ ἡ ζητουμένη ἀναβολὴ εἶναι σμικρά, ἡμερῶν μόνον δύο, καὶ δὲν πρέπει νὰ διαχωσθῇ τοὺς Κυρίους Βουλευτάς.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη πλειψηφεὶ ὡς ἡμέραν τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἀνυπερθέτως τὴν προσεχῆ τετάρτην, 19 Δεκεμβρίου, δι' ἰδιαιτέρας διὰ πᾶσαν ἐκλογὴν ψηφοφορίας. Ὁ δὲ Πρόεδρος ἀνέβαλεν ἐπ' αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀρχαιρεσιῶν, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΚΑΝΕΛΛΟΣ ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.
Δ. Α. Ζῶτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Γ'.

Τῆς 19 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἐννάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν

108, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 15, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος ὑποβαλὼν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἀπηγόρευσε τὴν ἐν τῷ γενικῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ Βουλευτηρίου εἴσοδον καὶ τὴν ἐν τῷ τῶν δημοσιογράφων θεωρείῳ διά τινας διασπαρείσας φήμας, προσκάλεσε τὴν ἐπὶ τούτου τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν.

Παρετηρήθη ὅτι συνελέχθησαν τεμάχια χάρτου, ἐπιγραφόμενα πρός τινα τῶν Βουλευτῶν, εἰς πολλὰς ὑπονοίας χώραν δόντα, καὶ ὅτι πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας ἀπαιτεῖται νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἀναγνωσθῇ ὁ δοὺς τὰ τοιαῦτα καὶ ὁ πρὸς ὃν ἤθελον δοθῇ, καθ' ὅσον αἱ τοιαῦται φῆμαι καταστρέφουσι τὴν κοινωνικὴν πίστιν.

Μετὰ τὸν, πρὸς ὃν τὰ τεμάχια ταῦτα τοῦ χάρτου ἐπεγράφοντο Βουλευτήν, εἰπόντα ὅτι οὐδεμίαν τοῦ γεγονότος ἔχει εἴδησιν· προσετέθη ὑπ' ἄλλου ὅτι πρέπει μὲν ἀκολούθως νὰ ἐνεργηθῇ ἐπὶ τούτου ἐξέτασις πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας, ἀπαιτεῖται δ' ἤδη νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον εἴσοδος ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν τῆς φρουρᾶς ἐπιτήρησιν.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι αἱ μὲν φῆμαι αὗται ἀπὸ πολλοῦ ἤδη διεδόθησαν, ὁποίαν δ' ἐνήργησαν ἐξέτασιν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς καὶ ὁ τὰ Ἀστυνομικὰ διευθύνων ἀγνοεῖται, καὶ πρὸς τοῦτο αὐτὸς νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ἀπαιτεῖται· καὶ ὅτι σήμερον δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον εἴσοδος, διότι καὶ οἱ ἀρχαιρεσίαι διὰ μυστικῆς θέλουσιν ἐνεργηθῇ ψηφοφορίας, οὐδαμῶς τῆς προσαχθείσης τῶν ἀκροατῶν ἀξίας, καὶ εἰσιτήρια δὲν ὑπάρχουσιν ἐκ τῶν παλαιῶν, δι' ὧν οἱ θέλοντες δύνανται νὰ εἰσέλθωσι, καὶ ἐκ τούτου ἀτάκτως οἱ θέλοντες θέλουσιν εἰσέλθει.

Ἀντέκρουσαν ἄλλοι, προτείναντες ὅτι εἰμὲν θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει τῶν ἀρχαιρεσιῶν ἐνέργεια, πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τῶν περὶ τούτου ἄρθρων τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Κανονισμοῦ, ἄλλως πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ φόβου ὑπόνοια τοιαύτη ἀπέναντι τούτου, ἀλλ' αἱ μὲν ἁρμόδιαι ἀρχαὶ νὰ ἐπιληρθῶσι τῆς ἐξετάσεως τοῦ πράγματος, ἡ δ' εἴσοδος νὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς τῆς Βουλῆς.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐπιληρθῶσιν αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ τῆς ἐξετάσεως τούτου καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον εἴσοδος ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Νομάρχου καὶ ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς τῆς Βουλῆς.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγ-

χριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ἡ ἐνέργεια τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς Βουλῆς, καὶ ψηφοφορίας γενομένης μυστικῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Ν. Κορφιωτάκη καὶ Α. Σ. Δανοπούλου, μετὰ τὴν παραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας **108**, καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, ἐρορευθεῖσαν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Α. Λαπουσιάδου καὶ Γ. Σταματάρα, ἀνεδείχθη πλειονοψηφῶν μὲν καὶ Πρόεδρος ὁ Βουλευτὴς Μαντινείας Κύριος Ῥῆγος Παλαμίδης, λαβὼν ἀπόλυτον κατὰ τὸν Κανονισμὸν πλειονοψηφίαν ἐκ ψήφων **66**, ἐπιλαχόντες δὲ οἱ Κ.Κ. Α. Μεταξᾶς Βουλευτὴς Ἀθηνῶν διὰ ψήφων **30** καὶ Κανέλλος Δελιγιάννης Βουλευτὴς Γόρτυνος διὰ ψήφων **12**.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀγγείλας ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος κατέλιπε τὴν ἕδραν εἰς τὸν ἀναδεχθέντα ἤδη ὁριστικὸν τῆς Βουλῆς Πρόεδρον, ὅστις ἀναβὰς αὐτὴν ἀπήγγειλε τάδε.

« Σᾶς εὐγνωμονῶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐδείξατε πρὸς ἐμὲ ἐμπιστο-
» σύνην περιβαλόντες με διὰ τῆς ψήφου σας μὲ ἓν τῶν μεγαλη-
» τέρων ἀξιωμάτων τῆς πολιτείας ».

« Ἀναγνωρίζω, Κύριοι, τὸ σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον τοῦ τοιού-
» του ἀξιώματος, ἀλλ' ἔχων τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω τὰς συζητή-
» σεις ἀνδρῶν ἐλευθέρων καὶ ἐμπνεομένων ἀπὸ τὰ εὐγενέστερα
» τοῦ πατριωτισμοῦ αἰσθήματα, ἀναδέχομαι τοῦτο μὲ θάρρος,
» πεπεισμένος ὅτι διὰ τῆς πατριωτικῆς συνδρομῆς σας θέλετε
» διευκολύνει τὴν διαχείρισιν τῶν ἐμβριθῶν καθηκόντων μου ».

« Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, Κύριοι, θέλω καταβάλει πᾶσαν προσπά-
» θειαν, δυναμένην νὰ δικαιώσῃ τὰς προσδοκίας, αἵτινες σᾶς
» ὡδήγησαν νὰ μὲ τιμήσητε μὲ τὴν ψῆφον σας ».

Πρὶν ἢ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων ἐζητήθη νὰ ἀναβληθῇ αὕτη ἐπὶ τὴν αὔριον, παρ' ἄλλων δ' ἀντελέχθη ὅτι καὶ αὕτη εἶναι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως· ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἀπεφήνατο νὰ ἀναβληθῇ, καὶ ὁ Πρόεδρος ἀγγείλας αὐτὴν ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως διέλυσεν αὐτὴν τῇ **2** ὥρᾳ Μ. Μ.

Ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος
ΚΑΝΕΛΛΟΣ ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Ὁ ὁριστικὸς Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀγτωνιάδης.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.
Δ. Λ. Ζῶτος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Δ'.

Τῆς 20 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τετρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν Π. Μ. τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **107**, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **13**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ προσωρινὸς γραμματεὺς ἀνέγνω τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προσωρινοῦ Προέδρου, τοῦ ὁριστικοῦ, καὶ τῶν προσωρινῶν Γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἐξέθηκεν ὅτι διὰ τὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον εἴσοδον διανέμονται κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τοὺς Κ. Κ. Βουλευτὰς ἀνὰ δύω εἰσιτήρια, αἵτινες τὰ δίδουσιν εἰς οὓς θέλουν ὥστε νὰ πληροῦται κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βουλῆς καὶ τὴν εὐθύνην της· ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἐτέθη εἰσέτι, κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον εἰς ἐνέργειαν, ὅθεν καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν δυσαρέστων συμβάντων ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, ἡ προεδρία ἔσπευσε νὰ διανείμῃ εἰς ἕκαστον τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν τὰ ὡς εἴρηται κατὰ τὸν κανονισμὸν δύο εἰσιτήρια, ἀπαγορεύσασα αὐστηρῶς νὰ εἰσέρχηταί τις εἰς τὸ Γενικὸν θεωρεῖον ἄνευ εἰσιτηρίου· ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῶν λαμβανόντων ταῦτα ἀκροατῶν ὄχι μόνον δὲν τὰ ἐπιστρέφουν εἰς τοὺς Κ.Κ. Βουλευτὰς, ἀλλὰ καὶ τὰ δίδουσιν εἰς ἄλλα πρόσωπα κατ' ἀρέσκειαν, ὥστε φεύγουν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν, ἡ προεδρία συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ συλλέγωνται ταῦτα καθ' ἕκαστον σάββατον παρὰ τῶν κλητήρων διὰ νὰ ἐπιστρέφωνται εἰς τοὺς Κ. Βουλευτὰς καὶ οὕτω νὰ γίνηται ἡ προσήκουσα χρῆσις των· ὅτι διὰ τὸ θεωρεῖον τῶν δημοσιογράφων ἐγένοντο ἴδια εἰσιτήρια διὰ νὰ δοθῇ ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον τῶν συντακτῶν ἐφημερίδων, αἵτινες κατ' εὐτυχίαν συμποσοῦνται μέχρι τῶν **20**, εἰς δὲ τὸ ἑξῆς θέλει ἀπαγορευθῇ ἡ εἰς αὐτὸ εἴσοδος παντὸς ἄλλου, ἐκτὸς τινων λογίων, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀναγκαία εὐρυχωρία καὶ ἡσυχία· ἐννοεῖται δὲ ὅτι δύναται νὰ διανεμηθῇ καὶ ἓν εἰσιτήριον περιπλέον εἴς τινας συντάκτας τῶν γεν. ἐφημερίδων κατὰ τὴν ἀνάγκην. Τὸ αὐτὸ μέτρον θέλει ληφθῇ καὶ διὰ τὸ θεωρεῖον τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ξένων δυνάμεων, ὥστε εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴν εἰσέρχωνται εἰμὴ οἱ προωρισμένοι δι' αὐτό· καὶ ταῦτα πρὸς ἀπορυγὴν πάσης ἀταξίας.

Ἡ Βουλὴ ἐπεδοκίμασε τὰ μέτρα ταῦτα. Εἷς δὲ τῶν βουλευτῶν ἐπρότεινεν ὅτι διὰ περισσοτέραν βεβαίωσιν τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τάξεως καὶ ἡσυχίας εἶναι ἀνάγκη νὰ συλλέγωνται καθ' ἑκάστην τὰ εἰσιτήρια καὶ νὰ διανέμωνται ἐκ νέου, διότι πολλοὶ τῶν ἀκροατῶν λαμβάνοντες ταῦτα καὶ εἰσερχόμενοι τὰ δίδουσι κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν καὶ εἰς ἄλλους πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, καὶ οὕτω πολλάκις γίνεται συρροὴ δυσπαλάγης, καὶ ἀκολουθοῦσιν ἀτοπήματα ἐναντίον τῆς ἐρίσεως τῶν βουλευτῶν.

Ὁ πρόεδρος ἀπαντήσας εἶπεν, ὅτι οὐδεμίαν καὶ εἰς τοῦτο ἔχει ἀντίρρησιν τὸ προεδρεῖον, ὅταν ἡ βουλὴ τὸ εὐκολύνῃ ἀπὸ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικόν.

Ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ἐπίσης ὅτι προχωρούσης εἰς τὰς πράξεις της ἡ βουλὴ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον θέλει ἔχει ὡς ὁδηγὸν τὸν ἐνυπάρχοντα κανονισμὸν, ἐννοεῖται δ' ἀφ' ἑτέρου ὅτι ἂν ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίαν τὴν μεταρρύθμισιν ἄρθρου τινὸς αὐτοῦ, δύναται ὁ τοιαύτην γνώμην ἔχων νὰ κάμῃ ἐν συνεδριάσει τὴν πρότασίν του, καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ἡ βουλὴ περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ αὐτῆς.

Ἀνηγγέλθη ἑπομένως ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ἡ ἀποπεράτωσις τῶν ἀρχαιρεσιῶν, ἥτις ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων· καὶ ψηφοφορίας μυστικῆς γενομένης διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν πρώτων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Καλαμογδάρτου καὶ Λυκούργου Κρεστενίτου, μετὰ τὴν παραβολὴν τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας **107**, καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, ἐφορευθεῖσαν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Φ. Κ. Μαΐου, καὶ Σ. Βλάχου, ἀνεδείχθησαν πλειονοψηφοῦντες οἱ ΚΚ. Μ. Α. Καΐρης διὰ ψήφων **62**

Δ. Καλλιφρονᾶς **57**

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης **37**

Σ. Βλάχος **35**

Δ. Ν. Δρόσος **23**

Ἀνήγγειλεν ἑπομένως ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντιπρόεδροι ἐξελέχθησαν οἱ ΚΚ. Μ. Α. Καΐρης καὶ Δ. Καλλιφρονᾶς ὡς πλειονοψηφοῦντες. Ἤρξατο μετὰ ταῦτα διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἡ ἐκλογὴ τῶν γραμματέων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀντιπροέδρου Μ. Α. Καΐρου καὶ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Ν. Κορριωτάκη καὶ Κ. Τσερτέβου, καὶ γενομένης τῆς τε παραβολῆς τῶν κυάμων πρὸς τὰς ψήφους, εὑρεθείσας **105**, καὶ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἐφορευ-

θείσης ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Δ. Ὀρεινοῦ καὶ Γ. Φεγγαρᾶ ἀνεδείχθησαν πλειονοψηφοῦντες οἱ ΚΚ.

Κ. Ἀντωνιάδης διὰ ψήφων **72**

Ι. Ζάρκος **60**

Μ. Χ. Μελίτης **48**

Κατόπιν τούτων ἔλαβον οἱ ΚΚ.

Ἰωάν. Καραγιαννόπουλος **47**

Σ. Παρτεληόπουλος **38**

Δ. Κυριακίδης **22**

καὶ ἄλλοι ὀλιγωτέρας

Κηρυχθέντος παρὰ τοῦ Προέδρου ὅτι γραμματεὺς ἐξελέχθησαν οἱ ΚΚ. Κωνστ. Ἀντωνιάδης, Ι. Ζάρκος, καὶ Μελέτης Χ. Μελέτης, εἷς τῶν γραμματέων ἀνέγνω τὸ πρὸς τὴν προεδρείαν τῆς Βουλῆς ἐγγραφον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὑπ' ἀριθ. **32,980/2,902** καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν, γνωστοποιοῦντος εἰς αὐτὴν τὸν θάνατον τοῦ ἐλλογιμωτάτου ἀρχιμανδρίτου Νεοφύτου Δούκα, ἵνα συνοδεύσωσι τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ, ἥτις θέλει γίνει αὔριον τῇ 9 ὥρᾳ Π. Μ. οἱ θέλοντες ἐκ τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν.

Ἐντεῦθεν γενομένης παρὰ τοῦ προέδρου παρατηρήσεως περὶ τοῦ ἂν τις τῶν Κ. Βουλευτῶν νομίζῃ τρόπον τινὰ καταλληλότερον, δι' οὗ ἡ βουλὴ νὰ δείξῃ τὴν πρὸς τὸν σεβάσμιον αὐτὸν καὶ αἰωνίου μνήμης ἄξιον ἄνδρα διὰ τὴν ἠθικήν, ἀρετήν, καὶ διὰ τοὺς ἐκ νιότητος μέχρι τέλους ζωῆς μόχθους αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος κτλ. εὐγνωμοσύνην της. Εἷς τῶν Κ. Βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι καὶ τοι πεπεισμένος ὅτι ἅπαντες οἱ Κ. Βουλευταὶ ἔχουν πλήρη τὴν διάθεσιν νὰ συνοδεύσωσι τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ, μ' ὅλον τοῦτο διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ἔτι μᾶλλον καταφανεστέρα ἡ πρὸς τοῦτο διάθεσις τῆς βουλῆς, πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ μεγάλη πρέσβευσις, ἵνα παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐκφορὰν τοῦ λειψάνου τοῦ σεβασμίου τούτου ἀνδρὸς, ἐν τῇ Αἰθούσῃ δὲ τοῦ βουλευτηρίου νὰ τεθῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεταξὺ τῶν λοιπῶν.

Παραδεχθείσης ὑπὸ τῆς βουλῆς τῆς δευτέρας προτάσεως τοῦ ἀγορεύσαντος ἐπὶ τῆς πρώτης, ἕτερος τῶν βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς πρεσβεύσεως καθίσταται περιττὴ, διότι ἅπαντες οἱ Κ. βουλευταὶ ἔχουν πλήρη τὴν διάθεσιν καὶ προθυμίαν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ τοῦ σε-

βασμίου τούτου ἀνδρὸς, καὶ ἐπομένως τότε μόνον ἐκλέγεται παρὰ τῆς βουλῆς ἐπιτροπὴ, ὁσάκις πρόκειται νὰ παρευρεθῇ εἰς τελετὰς κτλ. πώποτε δὲ διὰ νὰ παρευρεθῇ εἰς ἐκφορὰς λειψάνων.

Ἄλλος παραδεχόμενος τὴν διάθεσιν καὶ προθυμίαν τῶν Κ. βουλευτῶν ἀφ' ἑνὸς, δὲν παρεδέχθη ἀφ' ἑτέρου τὴν διὰ τὴν μὴ ἐκλογὴν τῆς πρεσβεύσεως ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, διότι τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν θεωρεῖ ἀναγκαίαν, καθόσον μάλιστα ὁ διορισμὸς αὐτῆς φέρει τὴν μεγαλητεραν ἐπισημότητα καὶ ἀποδεικνύει τὴν πρὸς τὸν ἀναπαυθέντα ἐν Κυρίῳ εὐγνωμοσύνην τῆς βουλῆς.

Ἕτερος ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιτροπῆς ἐπρότεινεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη νὰ μὴν ἐκλεχθῇ διὰ κλήρου, ὡς ἐκλέγονται αἱ μεγάλαι καὶ μικραὶ πρεσβεύσεις, εἰμὴ ὀνομαστὶ παρὰ τοῦ προέδρου.

Παραδεχθείσης τῆς βουλῆς τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ προσδιορισάσης τὸν ἀριθμὸν αὐτῆς εἰς 25, ὁ πρόεδρος ὠνόμασε μίλη τῆς ἐπιτροπῆς τοὺς ΚΚ. Α. Μεταξᾶν, Κ. Θ Κολοκοτρώνην, Μ. Σχινᾶν, Μ. Ἰατρὸν, Θ. Γρίβαν, Ν. Σταματελόπουλον, Γ. Νοταρᾶν, Δ. Τσόκρην, Π. Βαρβιτζιώτην, Χ. Καπετανάκην, Τζανετάκην Γρηγοράκην, Α. Καλαμογδάρτην, Δ. Πλαποῦταν, Δ. Μελετόπουλον, Κ. Προβελέγιον, Παππα-Κῶσταν Τζαμάλαν, Ι. Στάϊκον, Π. Βάρβογλην, Κ. Δελιγιάννην, Μ. Πρωτοπαππᾶν, Δ. Χατσίσκον, Σ. Πάγκαλον, καὶ Σ. Βλάχον.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνέφερεν ὅτι ἤδη θέλει γείνει ἡ μηνιαία διαίρεσις τῶν τμημάτων, καὶ γενομένης κληρώσεως ἔλαχον οἱ ἑξῆς.

Τμῆμα Α'.	Β'.	Γ'.
Κ. Τσερτίδης	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Κ. Οἰκονομόπουλος
Ι. Καραγιαννόπουλος	Κ. Δελιγιάννης	Ν. Σταματελόπουλος
Διομήδης Κυριακοῦ	Α. Σ. Δανόπουλος	Π. Δαρειώτης
Σθ. Στεφανάκης	Ι. Ταταράκης	Δ. Ὁρεινὸς
Α. Κρεστενίτης	Κ. Κανάρης	Β. Καραγιάννης
Κ. Χ. Παναγιώτου	Δ. Βιρβίλης	Γ. Δερνιτσιώτης
Π. Βάρβογλης	Ι. Κρανίδης	Ι. Φαρμάκης
Σ. Δάβρας	Μ Σχινᾶς	Γ. Μπάστας
Γ. Ῥαβελιώτης	Ι. Γιολδάσης	Μ. Ἰατρὸς
Π. Καλαμαριώτης	Π. Ι. Κυριακὸς	Κ. Κολοκοτρώνης
Δ. Στκελλαριάδης	Ι. Τομαρᾶς	Ι. Εὐστάθίου
Δ. Κουμανιώτης	Νικουλάκης	Νίκος Θέου
Γ. Γριζάνος	Σ. Ἀντωνιάδης	Δ. Ζῶτος
Μ. Χ. Μελέτης	Γ. Φεγγαρᾶς	Δ. Χατζίσκος
Α. Καλαμογδάρτης	Δ. Τσόκρης	Α. Γουζούασης
Π. Βαρβιτσιώτης	Π. Ῥάγκος	Κ.Βέϊκος
Μ. Καΐρης	Σ. Πάγκαλος	Ν. Μαυρομμάτης
Δ. Δρόσος		

Δ'.	Ε'.	Στ'.
Α. Μαρκόπουλος	Α. Γεωργαντᾶς	Δ. Πλαποῦτας
Δ. Τσιγκουράκος	Γ. Σταματᾶρας	Ι. Ζάρκος
Κ.Τ. Σαντᾶς	Ν. Κορφιατάκης	Α. Μαυρομιχάλης
Ε. Οἰκονομόπουλος	Κ. Προβελέγιος	Κ. Φασίτσας
Α. Λαπουσπάδης	Α. Σωτηρίου	Εμ. Τσοῦγλος
Π. Κ. Τσαμάλας	Ν. Καλλέργης	Σ. Λογοθετόπουλος
Ἀνδ. Νοταρᾶς	Φ. Μαῦρος	Σ. Παρθενόπουλος
Α. Κιζάνης	Δ. Κυριακίδης	Φίλ. Ἰωάννου
Α. Τζάνος	Ρ. Παλαμίδης	Β. Νικολαΐδης
Θ. Γρίβας	Ι. Γαρδίκης	Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Φλίσσας	Ι. Ἀναγνωσόπουλος	Ε. Παρίσσης
Π. Καμπάνης	Α. Μεταξᾶς	Τσαν. Γρηγοράκης
Σ. Βαρότσης	Ι. Κλίμακας	Ζ. Βάλβης
Ν. Μπούκουρας	Ε. Κανελόπουλος	Α. Βιλαέτης
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Γ. Νοταρᾶς	Γ. Κάνδυας
Σ. Βλάχος	Ι. Κωλέττης	Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς
Ι. Στάϊκος	Δ. Καλλιφρονᾶς	Θ. Μαρκεζίνης

Ζ'.		
Α. Παππατσώρης	Ε. Ἀποστολίδης	Γουνερόπουλος
Ν. Δελίνδας	Ι. Χαραμῆς	Ι. Βλάσσης
Κ. Ζαρειφόπουλος	Γ. Κονδύλης	Γ. Γουλιμῆς
Χ. Καπετανάκης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Π. Παππαστώνης
Γ. Λογιωτατίδης	Δ. Μελετόπουλος	Ν. Κριεζώτης
Β. Δημητρακόπουλος	Ι. Οἰκονόμου	

Ὁ πρόεδρος ἀγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου τῆς βουλῆς, καὶ εἰς τὰ τμήματα τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιτροπῶν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Βασ. λόγου, τοῦ λογιστικοῦ τῆς βουλῆς, τῶν ἀναφορῶν, τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ε.

Τῆς 22 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος αὐτῶν, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **104**, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **16**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀπηρτισμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν παρὰ τοῦ γραμματέως τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος ἀκολούθως ἀνέφερεν ὅτι ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν **19** Δεκεμβρίου διαπραγματευθέντων ὑπ' αὐτῆς περὶ ὧν λόγος πολλὰς ἐγένετο ἐν τῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην συνεδριάσει τῆς βουλῆς, ἡ βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐπιληφθῶσιν οἱ ἁρμόδιοι ἀρχαὶ τῆς ἐξετάσεως τούτων, ἀλλὰ δὲν διέταξε τὴν εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον ἀποστολὴν ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν, καὶ ἐπειδὴ κατ' ἐκείνην τὴν συνεδρίασιν διετέλει εἰσέτι ὁ προσωρινὸς πρόεδρος δὲν γνωρίζει ὁποίος ἦτον ὁ σκοπὸς τῆς βουλῆς, τουτέστιν ἐὰν πρέπῃ τὸ προεδρεῖον νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀπόσπασμα τῶν αὐτῆς πρακτικῶν διὰ τὰ περαιτέρω, ἢ οὔ, καθόσον τοῦτο δὲν διαλαμβάνεται εἰς αὐτά, ζητεῖ ἤδη τὴν ἀπόφασίν σας.

Εἷς δὲ τῶν βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς βουλῆς ὄχι μόνον ἦτο νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν ἁπλῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιληφθῇ τούτου σπουδαίως τῆς ὑποθέσεως, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα νὰ ὑποβληθῇ ἐν καιρῷ εἰς αὐτήν.

Ἡ βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης καὶ τῆς παρούσης εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τῶν ἐσωτερικῶν διὰ νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ὑποθέσεως αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ καὶ ὑποβληθῇ εἰς αὐτὴν ἐν καιρῷ τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐκλεχθέντων παρὰ τῶν τμημάτων τῶν μὲν ΚΚ. Μ. Α. Καΐρη ἐκ τοῦ Α. τμήματος, Ι. Τομαρᾶ ἐκ τοῦ Β', Νικ. Σταματελοπούλου ἐκ τοῦ Γ', Ν. Μπούκουρα ἐκ τοῦ Δ', Ρ. Ηλιαμίδου ἐκ τοῦ Ε. Δ. Πλαπούτα ἐκ τοῦ ΣΤ'. καὶ Δ. Μελετοπούλου ἐκ τοῦ Ζ'. ὡς προέδρων τῶν δὲ Ι. Κορυγιαννοπούλου ἐκ τοῦ Α. Σ. Χ. Στεφανοπούλου ἐκ τοῦ Β'. Δ. Α. Ζώτου ἐκ τοῦ Γ'. Λ. Γ. Τσάνου, ἐκ τοῦ Δ'. Δ. Κυριακίδου ἐκ τοῦ Ε. Σ. Παρθενοπούλου ἐκ τοῦ ΣΤ'. καὶ Ι. Οἰκονόμου ἐκ τοῦ Ζ'. ὡς Γραμματέων. Ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἐξελέχθησαν ὡς μέλη τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ λόγου τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως οἱ Κ. Α. Καλλιμογδάρτης, Δ. Τσόκρης, Κ. Θ. Κολοκοτρώνης, Α. Νοταρᾶς, Δ. Καλλιφρονᾶς, Τσανετάκης Γρηγοράκης, καὶ Δ. Μελετόπουλος· ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ οἱ Κ. Σ. Δάρρας, Δ. Ν. Δρόσος,

Μ. Σχινᾶς, Α. Σ. Δανόπουλος, Ν. Μαυρομμάτης. Δ. Χαντσίκος, Παππα-Κώστας Τσιμάλας, Π. Καμπάνης, Ν. Καρφιωτάκης, Κ. Προβελέγγιος, Σ. Λογοθετόπουλος, Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος, Ι. Βλάσσης, καὶ Γ. Λογιωτατίδης· ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ οἱ ΚΚ. Μ. Χ. Μελέτης, Π. Ράγκος, Μ. Ἰατρός, Σ. Βλάχος. Γ. Νοταρᾶς Σ. Παρθενόπουλος καὶ Γ. Κονδύλης· ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς οἱ Κ.Κ. Γ. Γριτζάς, Σ. Πάγκαλος, Δ. Ὀρεινὲς, Σ. Βαρότσης, Εὐθ. Κανελόπουλος, Α. Σκαραμαγκᾶς καὶ Δ. Πολυχρονόπουλος· καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν οἱ Κ.Κ. Τσαρτίδης Ι. Ταταράκης, Α. Γουζούασης, Μ. Πρωτοπαπᾶς, Ν. Καλλίεργης, Γ. Κάνδυας, καὶ Ι. Χαραμῆς.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου τῆς βουλῆς, καὶ γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀντιπροέδρου Μ. Καΐρη καὶ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Εὐγ. Οἰκονομοπούλου καὶ Παρίση, ἀνεβίχθη μετὰ τὴν διαλογὴν καὶ ἀντιπαραβολὴν τῶν ψήφων πρὸς τὰ ψηφοδέλτια, εὑρεθέντα **103**, ἐφορευθεῖσαν ὑπὸ τῶν ψηφολεκτῶν Γ. Γουλιμῆ, καὶ Κ. Τ. Σαντᾶ, ὁ Κ. Ν. Μπούκουρας διὰ ψήφων **100**, ὁ δὲ πρόεδρος ἀνέφερεν ὅτι ταμίας τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη ὁ Κ. Ν. Μπούκουρας.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος παρετήρησεν εἰς μὲν τὸν Κ. Ταμίαν ὅτι πρώτιστον καὶ κύριον αὐτοῦ χρέος εἶναι νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς βουλῆς ἐπιτροπὴν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων τῆς βουλῆς κατὰ τὸν νόμον ταχθησομένων, εἰς δὲ τὰ ἐκλεχθέντα μέλη αὐτῆς νὰ προντίσωσιν, ὥστε συννενοούμενα μετὰ τοῦ ταμίου νὰ συνταξώσι τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ὑποβάλλωσιν αὐτὸν ὅσον τάχος εἰς τὴν βουλήν.

Δι' ἔλλειψιν ἀντικειμένου συζητήσεως ἀνέφερεν μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ὅτι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν νομίζει ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῇ ὡς ἡμέρα προσεχοῦς συνεδριάσεως ἡ ἑλευσομένη δευτέρα, καθ' ἣν τὸ γραφεῖον θέλει καθυποβάλει κατάλογον τῶν εἰσέτι ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ἐγένοντο καὶ μὴ ἐκθέσεις, καὶ τῶν ἐφ' ὧν ἐξητήθησαν πληροφορίαι ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα.

Παρατηρήσαντος βουλευτοῦ τινος ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ὑπάρχει ἴδιον τοῦ κανονισμοῦ ἄρθρον ὁρίζον τὸν τρόπον τῆς ἐπαναλήψεως αὐτῶν. Ἕτερος τῶν βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ εἶναι δύσκολον νὰ συνεδριάσῃ ἡ βουλὴ κατὰ τὴν παρὰ τοῦ προέδρου προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν, διότι κατ' αὐτὴν θέλουσιν ἀσχοληθῇ οἱ Κ. Βουλευ-

καὶ εἰς θρησκευτικὰ καθήκοντα, παραμονὴν οὖσαν τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, διὰ τοῦτο ἡ ἐκλογὴ τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν τῶν μνησθεισῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν νὰ ἐνεργηθῇ σήμερον, καθόσον ἡ γνώμη τοῦ Κ. προέδρου δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν βουλήν.

Ἄλλοι ἀντέτειναν προτείναντες ὅτι ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεως ταύτης τοῦ προαγορεύσαντος παραβιάζει τὸν κανονισμὸν διότι τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἦτο διὰ μόνην τὴν ἐκλογὴν τοῦ ταμίου· ὅτι οἱ Κ. Βουλευταὶ δύνανται κατὰ τὴν παρὰ τοῦ προέδρου προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν νὰ ἐκπληρώσωσι τά τε θρησκευτικὰ καὶ βουλευτικὰ καθήκοντά των, καὶ ὅτι ὁ πρόεδρος συμμορφωθεὶς μὲ τὸν κανονισμὸν ὀρθῶς ὥρισε τὴν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν ἐκλογὴν τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν.

Ἕτερος τῶν βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι τὰ ὑπουργεῖα ὀφείλουσι νὰ πέμψωσιν εἰς τὴν βουλὴν τὰς παρ' αὐτῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ζητηθείσας πληροφορίας, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς δὲν καθυπέβαλον.

Ἡ βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὡς ἡμέραν προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἐλευσομένην δευτέραν τὴν **12** ὥραν, καὶ ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίου διατάξεως τὰς παρὰ τοῦ προέδρου προταθέντας· ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **3** ὥραν Μ. Μ. προθεὶς ὅτι ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως ταύτης θέλει εἶσθαι ἡ ἐκλογὴ τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Βασ. λόγου, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, καὶ ὁ παρὰ τοῦ γραφείου καταβληθεὶς κατάλογος περὶ τῶν εἰσέτι ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ἐγένοντο καὶ μὴ ἐκθέσεις, καὶ ἐφ' ὧν ἐζητήθησαν πληροφορίαι ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΣΤ'.

Τῆς 28 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **102**, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος ἓξ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς πρῶτον τῆς συνεδριάσεως ἀντικείμενον τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν μελῶν εἰς τὴν ἐκ τῶν τμημάτων σχηματισθεῖσαν ἑπταμελῆ ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον. Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει δέ τινων ἐνστάντων ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν δὲν ἀπαιτεῖται τοιαύτη προσθήκη, καὶ ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι συζητητέον, προσέθηκεν ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ ἀντικειμένου ἀπαγγελία δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπὶ τούτου συζήτησιν, καθόσον τὸ ἀντικείμενον ἔχει σχέσιν μὲ τὸν κανονισμόν.

Προβάσης τῆς βουλῆς εἰς τὴν ἐπὶ τούτου συζήτησιν, παρετήρησέ τις ὅτι αἱ γινόμεναι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου ἀναβολαὶ διὰ τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ μετὰ ταύτας ἀντίκεινται εἰς τὴν δραστηριότητα τὴν ὑπὸ τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἀπαιτουμένην, καὶ δεικνύουσι νάρκωσιν ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ πλείονα λόγον τῆς διατάξεως τοῦ **107** ἄρθρου τοῦ συντάγματος ἀνετέθη ἡ τήρησις αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὅτι τὸ μὲν **11** ἄρθρον διατάττει ἁπλῶς περὶ τῆς ἀπαντήσεως, τὸ δὲ **82** διαγράφει καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν συντάττεται, εὑρηται δὲ ἐν μέσῳ καὶ τὸ ἄρθρ. **66** εἰς προηγουμένας περὶ ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων διατάξεις πραγματευόμενον, καὶ τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν ἐπὶ τούτων ἀπαιτοῦν· καὶ ὅτι ἐπειδὴ μόνον τὰ δύο πρῶτα ἄρθρα περὶ ἀπαντήσεων πραγματεύονται, διὰ τοῦτο εἰς τὰς διατάξεις αὐτῶν μόνων ἡ Βουλὴ νὰ ἐμμείνῃ ὀφείλει.

Ἀντέλεξεν ἕτερος ὅτι ὑπὲρ μὲν τοῦ διϊσχυρισμοῦ τοῦ προαγορεύσαντος δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τότε ὡρισμένον τοῦ ἄρθρου **72**, καὶ τὸ ἄρθρον **100**, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἐξηγεῖ σαφέστερον τὸ πρῶτον, νὰ διϊσχυρισθῇ δ' ἔτι ὅτι ὁ νομοθέτης ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, ἔνθα τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων

συμπληρωτικῶν ἀπήντησε, ῥητῶς τοῦ 66 ἄρθρου ἐμνήσθη, τοιοῦτον δὲ δὲν εὑρίσκεται ἐνταῦθα, καθόσον μάλιστα ἡ μὲν τοῦ 66 διάταξις εἶναι γενική, ἡ δὲ τοῦ 82 εἰδική, τὴν γενικὴν περιορίζουσα, καὶ καθόσον ἔτι ἡ τοῦ 66 διάταξις ἔπεται μετὰ τὴν τοῦ 61 περὶ ἐπιτροπῶν προεπεξεργαζομένων τὰ νομοσχέδια πραγματευομένην, τὰς ὁποίας τὸ 66 διὰ τῆς λέξεως *προεγράφθη* ἐννοεῖ· τοὺς λόγους ὅμως τούτους ἀνασκευάζουσιν ἄλλοι ἰσχυρότεροι ὅτι ἐπειδὴ αἱ λέξεις μόνον ὡς μέσα πρὸς κατάληψιν τῆς ἰδέας ἑτέρου θεωροῦνται, διὰ τοῦτο προσφεύγοντες εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου εὑρίσκομεν ὅτι, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέβαλε τὸ σχέδιον τοῦ κανονισμοῦ εἶχε διαφόρους διατάξεις, ὅταν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τὸ περὶ ἐπιτροπῶν ἀφίκοντο τμῆμα, πολλοὶ μὲν τὸ Γαλλικὸν ὑπεστήριξαν σύστημα, ἁπλούστερον αὐτὸ θεωρήσαντες, πολλοὶ δὲ ἀντειπόντες ὅτι διὰ τούτου ἀφανίζεται ἡ μειοψηφία, μὴ δυναμένη καὶ ἐκ τῶν ἰδίων νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὰς ἐκλεγομένας ἐπιτροπὰς ἀντέκρουσαν τὸ τῶν τμημάτων σύστημα· κατὰ τούτων δ' ἀντέλεξαν οἱ πρῶτοι ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τούτου δύναται ἡ βουλὴ νὰ σχηματίζῃ τὴν ἐπιτροπὴν ἐν πλήρει συνεδριάσει, ἡ δὲ βουλὴ ἵνα μὴ καὶ τὸ Γαλλικὸν ἀπορριπτήσῃ σύστημα, στεροῦσα τὰς ἐπιτροπὰς τῶν φίλων ἀνδρῶν τινων, καὶ τὸ καλὸν νὰ ἀποφύγῃ προτιθεμένη, ἀπεράσισε τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν τὴν προσθήκην, ὄχι μόνον ὅταν τὰ τμήματα προεπεξεργάζοντο νομοσχέδια, ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν προεπεξεργάζοντο τὸ ἀντικείμενον· διότι τότε κατὰ πλεῖονα λόγον ἡ ἀπὸ τὴν βουλὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν προσθήκη ἀπῃτεῖτο, ἀφοῦ οὐδεμία ἐν τοῖς τμήμασι προεπεξεργασία ἐγίνετο, καὶ ἡ ἐκ τῶν ἀπὸ τὰ τμήματα ἐκλεγομένων ὠφέλεια ἵνα ἐκ τῆς προεπεξεργασίας γνωρίζωσι τὴν γνώμην τῶν βουλευτῶν οὐδεμία παρίστατο. Ὅτι ὁ λόγος τῆς γενικότητος δὲν ἐφαρμόζεται, διότι τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου γενικῶς διατατόμενον πανταχοῦ ἐφαρμόζεται, ἔνθα ὁ νόμος σιωπᾷ, ἐξαίρεσις δὲ τούτου γίνεται ἐν ταῖς εἰδικαῖς περιπτώσεσι, ῥητῶς ἐν αὐταῖς τοῦ νόμου προβλέποντος, οὐδὲν δὲ τοιοῦτον ἐνταῦθα ὑπάρχει. Ὅτι ὁ λόγος τῆς ἀναφορᾶς τοῦ 61 ἄρθρου εἰς τὰ προηγούμενα δὲν ἀληθεύει, διότι οὐδὲν τοιοῦτον ἐκ τῆς λέξεως *προεγράφθη* συνάγεται, ἐμφαινούσης ἁπλῶς τὴν ὕπαρξιν τοιούτων ἐπιτροπῶν, μετὰ τὴν γενομένην ἀνωτέρω διαστολὴν τῶν ἐπιτροπῶν εἰς ἀπὸ τὰ τμήματα πηγαζούσας καὶ μή, ἄλλως ὁ νομοθέτης ἤθελε μεταχειρισθῇ τὴν φράσιν *αἱ ῥηθεῖσαι ἐπιτροπαί*, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 71 καὶ 72 συνάγεται ἡ ἀνάγκη τῆς

προσθήκης τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν, διότι καὶ ἐν τοῖς ἄρθροις αὐτοῖς οὐδεμία τοῦ 66 ἄρθρου μνεία γίνεται, καὶ ὅμως εἰς τὰς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὰς προστίθενται πάντοτε τὰ τέσσαρα συμπληρωτικὰ ἀπὸ τὴν βουλὴν μέλη. Οὕτω δὲ καὶ ἡ βουλὴ ἅπασα ἠρμήνευσε πρό τινος τὸ ἄρθρον, διατεθειμένη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν ὑπὲρ τῆς προσθήκης αὐτῶν. Ὁ λόγος τῆς γενικότητος καὶ εἰδικότητος ἤθελεν εἶσθαι ἰσχυρός, ἂν παρεδέχετο ὅλον τὸ σχέδιον, καθὼς ἡ πρώτη ἐπιτροπὴ συνέταξεν αὐτό, διότι ὁ τὸ ὅλον ἔργου τινὸς συντάξας διαιρεῖ κατὰ τάξιν τὴν ὕλην οὕτω, ὥστε ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους αὐτοῦ τὰ λοιπὰ νὰ ἑρμηνεύωνται· ἀλλ' ἄλλοι μὲν τὸ πρῶτον, ἄλλοι δὲ τὸ τελευταῖον συνέταξαν μέρος, καὶ αἱ τελευταῖαι τοῦ κανονισμοῦ διατάξεις ἔχουν προσζητηθῆ τῆς τοῦ 66 ἄρθρου, ἐν μέσῳ τότε εὑρεθέντος, καὶ ὅλως γενικὴν περιέχοντος διάταξιν, καὶ ἐντέλει μᾶλλον ἀνήκοντος, καταχωρισθέντος δ' ἐν μέσῳ διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον. Διὰ τούτων συνήγαγεν ὅτι ἀπαιτεῖ ὁ κανονισμὸς τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι οἱ τοῦ προαγορεύσαντος διϊσχυρισμοὶ ἀπάδουσι πρὸς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, διότι ἐν τῷ κανονισμῷ ἀντινομίαι τινὲς ἀπαντῶνται· καὶ τὸ μὲν 11 ἄρθρον ἐψηφίσθη ὡς ὑπεβλήθη παρὰ τῆς συνταξάσης αὐτὸ ἐπιτροπῆς, εὑρηται δ' εἰς ἀντινομίαν μὲ τὰ ἄρθρα 66 καὶ 82, συνταχθέντα κατόπιν παρὰ τῆς ἑτέρας ἐπιτροπῆς, τῆς τὸ τμηματικὸν ὑποστηριζάσης σύστημα· ὅτι ὠφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν ἡ βουλὴ παρεδέχετο τὸ μέρος τοῦτο, ὡς ὑπέβαλεν αὐτὸ ἡ ἐπιτροπή, τῆς ὁποίας οὗτος ἀποτελεῖ μέρος, ὀφείλομεν δ' ἤδη νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου, ἢ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς βουλῆς νὰ ἀνεύρωμεν, ἀφοῦ αὕτη ῥιζικῶς τὸ μέρος τοῦτο μετερρύθμισεν. Ὅτι τὸ ἄρθρ. 66 δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐφαρμοσθῇ, καθόσον ὁ 2 § τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαιτεῖ τὴν σύνταξιν ἐκθέσεως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πάσης ἐπιτροπῆς, οὐδεμιᾶς δὲ τοιαύτης ἐκθέσεως ἀναγκαίων αἱ ἀπαντήσεις ἔχουσι, διότι τὸ συνταχθησόμενον σχέδιον δὲν θέλει ἀποτελέσει τὴν ἔκθεσιν, ἀλλὰ θέλει παραπεμφθῆ εἰς τὰ τμήματα, κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου οὐδὲ τὸ παράδειγμα τῶν ἄρθρων 71, καὶ 72 δύναται νὰ ἰσχύσῃ ἐνταῦθα, διότι καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν συντάσσεται ἔκθεσις.

Τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν ὑποστηρίζων ἕτερος παρετήρησεν, ὅτι λόγως τῆς συμπληρώσεως δὲν ἦτον ὁ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς μειοψηφίας κατὰ τὰς ἐπιτροπάς,

ἥτις οὐδὲ δι' ἀπολύτου, οὐδὲ διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἐκλογὰς δύναται, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκλεχθῶσιν εἰδικοί ἄνθρωποι ἐπί τινος, ἂν τοιοῦτοι ἀπὸ τὰ τμήματα δὲν ἐκλεχθῶσιν. Ὅτι τὸ ἄρθρον **11** ὁρίζει τὴν πρώτην τῆς βουλῆς ἐργασίαν μετὰ τὰς ἀρχαιρεσίας, εἰς τὸ περὶ ἐπιτροπῶν δὲ κεφάλαιον, τὸ καὶ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ **11** ἄρθρου περιλαμβάνον, ἀπαντᾶται τὸ **66** ἄρθρον, τὸ ὁποῖον εἶναι γενικὸν, καὶ τοῦ ὁποίου ἂν ἤθελεν ὁ νομοθέτης τὴν παρουσαν νὰ ἐξαιρέσῃ ῥητῶς τοῦτο ἤθελεν ἀναιρέσει· ἐν δὲ τῷ ΙΑ'. κεφαλαίῳ προσδιορίζει τοὺς συντάξοντας τὴν ἀπάντησιν, προσδιορίζων κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὴν ἀξιολογότητα καὶ τὸν Πρόεδρον. Διὰ τὴν ἐν τῷ **100** ἄρθρῳ μνείαν τοῦ **66** δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαιτήσωμεν τοιαύτην καὶ ἐν τῷ **82**, διότι καὶ ἐκεῖ πλεονάζει αὕτη, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἠννοεῖτο, καὶ ὅτι ὁ νομοθέτης γενικῶς ἐρ' ὅλων ἀπήτησε τὴν συμπλήρωσιν τῶν τεσσάρων, ῥητῶς δὲ ἀνέφερεν, ἔνθα αὐτὴν δὲν ἀπήτει· οὐδεμιᾶς δὲ ὑπαρχούσης ἐν τῷ **82** ἐξαιρέσεως τῆς γενικῆς τοῦ **66** διατάξεως, ὀφείλομεν νὰ ἐπεκτείνωμεν αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ **82** ἄρθρου, καὶ νὰ ἐνεργήσωμεν τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν μελῶν.

Ὁ μετὰ τοῦτον βουλευτὴς ὑπὲρ τῆς ἐναντίας γνώμης ἐξέθηκεν, ὅτι πᾶσα νόμου ἡ κανονισμοῦ διάταξις, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν σαφὴς καὶ ῥητὴ οὖσα, ὡς αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος κανονιστικαὶ διατάξεις, διαστρέφεται ἐκ τῆς δεδιασμένης ἑρμηνείας, καὶ διὰ τοῦτο τὸ **11** ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ὁρίζον τὰς μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ προεδρείου ἐργασίας τῆς βουλῆς, συνδεόμενον μετὰ τοῦ **82**, διαγράφον σαφῶς τοὺς ὅρους τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἐπιτροπῆς, δὲν χρήζει ἑρμηνείας, καθ' ὅσον μάλιστα τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ Γαλλικοῦ κανονισμοῦ, ἐξ ἧς αὐτολεξεὶ μετεφράσθη ἡ τοῦ **11** ἄρθρου. Ἡ διάταξις αὕτη ἀνέφερε ῥητῶς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ συγκροτεῖται διὰ τῆς παρὰ τῶν τμημάτων ἐκλογῆς τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀφῃρέθη δὲ τοῦτο κατὰ τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ μὴν ἤθελε προδικασθῇ ὁ τρόπος τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς. ὅτι ἡ περὶ τῆς προσθήκης τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν διάταξις τοῦ **66** ἄρθρου, ἀναγκαία διὰ τὴν εἰς τὰς ἄλλας ἐπιτροπὰς προσθήκην μελῶν φερόντων εἰδικὰς γνώσεις καὶ παραλειφθέντων εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν τμημάτων, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, διότι αἱ εἰς ταύτην ἀπαιτούμεναι περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους γνώσεις ὑποτίθενται εἰς ἕκαστον βουλευτήν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ σύστασις τῆς

ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον **82** προεδρευομένη παρὰ τοῦ Προέδρου θέλει συντάξει τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως καὶ εἰσαγάγει αὐτὸ παρὰ τῶν τμημάτων εἰς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, ἐκανονίσθη διαρρήδην· ἐπειδὴ δὲ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **11** καὶ **82** τοῦ κανονισμοῦ εἶναι εἰδικαὶ περὶ τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς, κατὰ τοὺς ἑρμηνευτικοὺς κανόνας πρέπει νὰ ἐπικρατήσωσι τῆς γενικῆς τοῦ **66** ἄρθρου, περὶ τῆς συστάσεως τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν.

Ἀπαντήθη παρά τινος τῶν προλαλησάντων εἰς τὰ παρὰ τῶν τἀναντία φρονούντων λεχθέντα, ὅτι ἡ προσθήκη τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴν οὐδεμίαν εἰς τὰς περὶ ταύτης διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ ἐπιφέρει ἀντίφασιν, ἐξ ἐναντίας μάλιστα τοιοῦτον πνεῦμα ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑφῆς καὶ τῆς τάξεως τῶν διατάξεων τούτων. Ὅτι ὁ ὅρος τῆς παρὰ τῶν τμημάτων ἐκλογῆς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀφῃρέθη ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ **11** ἄρθρου κατὰ τὴν συζήτησιν, ὄχι μόνον διότι ἤθελε προδικασθῇ οὕτως ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ διότι τὸ πνεῦμα τῆς Βουλῆς, τὸ ὁποῖον καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συζητήσεως (τὰ ὁποῖα ἀνέγνω) ἐξάγεται, ἦτον ἡ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης σύστασις νὰ γίνηται ὅπως καὶ ἡ τῶν ἄλλων. Ὅτι ἡ εἰς τὰ τμήματα παραπομπὴ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ἐνῷ αἱ τῶν ἄλλων προβουλευμάτων ἐκθέσεις εἰσάγονται ἀμέσως παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὴν βουλὴν, δὲν γίνεται διὰ τὸν λόγον ὅτι ταύτης μὲν τὰ μέλη ἐκλέγονται ἀπὸ μόνα τὰ τμήματα, ἐκείνων δὲ καὶ ἀπὸ τὴν βουλὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῆς συζητήσεως διὰ τῆς τμηματικῆς, ἥτις ἐπὶ τῶν προβουλευμάτων προηγεῖται τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Ὅτι παντὸς νόμου ἡ ἑρμηνεία, συνισταμένη εἰς τὴν λογικὴν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν, θεωρεῖται ἀναγκαία, ὅσον καὶ ἂν ἦναι ὁ νόμος οὗτος σαφὴς, καὶ ἑπομένως δὲν ἀληθεύει, ὅτι ἡ ἑρμηνεία διαστρέφει τὰς σαφεῖς καὶ ῥητὰς τῶν νόμων διατάξεις, ἀλλ' ἡ ἐσφαλμένη αὐτῶν ἑρμηνεία παραμορφόνει τὴν ἔννοιαν.

Εἰς δύο εἴδη ὁ κατόπιν ἀγορεύσας Βουλευτὴς διακρίνας τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, εἰς προβουλεύματα, προτάσεις νόμων καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, διέκρινεν ἐπίσης εἰς δύο καὶ τὰς περὶ τούτων κανονιστικὰς διατάξεις· καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων διακεκριμένως ὁ κανονισμὸς ὁρίζων περιλαμβάνει τὸ **66** ἄρθρον, καθ' ὃ ἀπαιτεῖται ἡ προσθήκη τῶν τεσσάρων συμπληρωματικῶν μελῶν εἰς τὰς ἐπὶ τούτων ἐπι-

τροπὰς, περὶ δὲ τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως κατόπιν διαλαβών, ἁπλῶς μόνον τὴν σύμπραξιν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς μετὰ τῶν ἐκλεχθέντων παρὰ τῶν τμημάτων μελῶν ἀναφέρει, καὶ ἑπομένως εἰδικὸν καθιεροῖ τρόπον ἐν τῷ ἄρθρῳ 82 περὶ τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς.

Ἀπορριφθείσης ἐνταῦθα, δι' ἀναστάσεως, τῆς Βουλῆς κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, ὅτι ἀρκούντως ἐρωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ἐτέθη τὸ ζήτημα οὕτω· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ ἐφαρμοστέαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ κανονισμοῦ καὶ εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, ἤτοι τὴν προσθήκην τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν, ναὶ ἢ ὄχι; » Μὴ παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τῶν ἐκλεχθέντων παρὰ τῶν τμημάτων μελῶν καὶ τοῦ Προέδρου, ὀφείλει νὰ ἐπισπεύσῃ τὰς ἐργασίας της.

Ἀνήγγειλε μετὰ τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν ὅτ. διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις πρέσβεως τῆς Γαλλίας ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς τὰ φύλλα τοῦ Μηνύτορος, τὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐκδοθέντα, ἐπράτεινε δὲ συγχρόνως εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι διὰ τὴν τακτοποίησιν καὶ ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀρχείου τῆς Βουλῆς, περιλαμβάνοντος τοσαῦτα καὶ τοσοῦτον ἀναγκαῖα ἔγγραφα, ἀπαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θέλει ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ τοῦ ἐφόρου, κατὰ τὸν κανονισμόν.

Ἐπὶ τούτων δ' ἐπροτάθη παρά τινων νὰ ἐκφρασθῶσι διὰ τοῦ πρέσβεως τῆς Γαλλίας καταλλήλως αἱ εὐχαριστίαι τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Μηνύτορος, ἐὰν τοῦτο δὲν ἔγεινεν ἄλλοτε. Συγχρόνως δὲ νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὸ Προεδρεῖον νὰ ἀποστέλλῃ κατ' ἔτος τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, ὄχι μόνον εἰς τὰ νομοθετικὰ σώματα τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Βελγίου καὶ τῶν ἄλλων Συνταγματικῶν ἐπικρατειῶν διὰ νὰ κατορθωθῇ οὕτως ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων, καὶ ἀποκτηθῶσι τὰ πρακτικὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν.

Περὶ τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ ἐφόρου τῆς Βουλῆς ἀπερασίσθη νὰ προσδιορισθῇ παρὰ τοῦ Προέδρου ἡμέρα καθ' ἣν νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογή των. Περὶ δὲ τῆς ἀποστολῆς τῶν πρακτικῶν εἰς Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ τὰ λοιπὰ Συνταγματικὰ κράτη ἀνεβλήθη νὰ συζητηθῇ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου, παρατηρήσαντος ὅτι ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Προεδρεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας

καὶ ἀντίρρησίς τις κατ' αὐτῆς μετὰ τριῶν ἄλλων ἐγγράφων, ἐνηργήθη παρὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου Μ. Καίρη, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Α. Κρεστενίτου καὶ Σ. Παρθενοπούλου, ἡ κλήρωσις τοῦ τμήματος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἔλαχε τὸ δ'. τμῆμα.

Ἀκολούθως ἐγένετο διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Μ. Α. Καίρη, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Β. Δημητρακοπούλου καὶ Σ. Χ. Στεφανοπούλου, ἡ ἐκλογὴ τῶν συμπληρωματικῶν μελῶν τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῶν· μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν δὲ τῶν ψηφοδελτίων πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κυάμων, εὑρεθέντων 96, καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, γενομένην ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Σ. Α. Βεράτση καὶ Δ. Πολυχρονοπούλου, ἀνεδείχθησαν πλειοψηφοῦντες, ὡς μέλη μὲν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς οἱ Κ. Κ.

Π. Κυριακὸς διὰ ψήφων	»	54
Χ. Καπετανάκης	»	53
Γ. Φεγγαρᾶς	»	52
Κ. Τσερτιδὴς	»	51

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ Κ. Κ.

Γ. Σταματάρας διὰ ψήφων	»	35
Δ. Ὀρεινὸς	»	34
Ι. Γαρδίκης	»	34
Α. Γεωργαντᾶς	»	38
Ἀποστολίδης	»	4
Προβελέγγιος	»	2
Κ. Κολοκοτρώνης	»	2
Δ. Κυριακοῦ	»	2
Ν. Μαυρομμάτης	»	1
Ι. Καραγιαννόπουλος	»	1
Σ. Παρθενόπουλος	»	1
Δ. Σακελλαριάδης	»	1

Ὡς μέλη δὲ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς οἱ Κ. Κ.

Ῥῆγας Παλαμίδης διὰ ψήφων	»	93
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	»	58
Δ. Ζῶτος	»	51
Δ. Ὀρεινὸς	»	51

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ Κ. Κ.

Μ. Ἰατρὸς διὰ ψήφων	»	38
Ι. Οἰκονόμου	»	35

Φ. Μαῦρος	»	34
Δ. Κυριακίδης	»	7
Π. Βάρβογλης	»	3
Γ. Φεγγαρᾶς	»	1
Ι. Βλάσσης	»	1
Α. Γ. Τσάνος	»	1

Καθυπεβλήθησαν ἀκολούθως εἰς τὴν Βουλὴν αἱ περὶ ἀδείας ἀπουσίας αἰτήσεις τῶν Βουλευτῶν Πετσῶν Ἀδριανοῦ Σωτηρίου, καὶ Λιγίνης Γ. Δογωτατίδου, καὶ ἐνεκρίθη νὰ δοθῇ εἰς τὸν μὲν δεκαπενθημέρου, εἰς τὸν δὲ ὀκταημέρου ἀπουσίας ἄδεια.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ἡμερουσίας διατάξεως θέλει περαιωθῇ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Αντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ζ'.

Τῆς 29 Δεκεμβρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος αὐτῶν, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν ἐννενήκοντα ἐννέα ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος δώδεκα, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν βουλὴν ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ πρόεδρος εἰδοποίησε μετὰ ταῦτα τὴν βουλὴν ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, τὸ ὄνομα τοῦ ἀειμνήστου Νεοφύτου Δούκα, ἐγγραφὲν ἔν τινι πίνακι, κατετάχθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς βουλῆς μεταξὺ τοῦ Κοραῆ καὶ ἄλλων τοιούτων ἐνδόξων.

Εἷς τῶν γραμματέων τῆς βουλῆς ἀνέγνω ἔγγραφον εἰδοποίησιν τοῦ προέδρου τῆς Γερουσίας περὶ τῶν γενομένων ἀρχαιρεσιῶν αὐτῆς.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσήγαγεν ἀκολούθως ἐν τῇ

βουλῇ νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φορολογικοῦ νόμου μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1846 Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν βουλήν

α Ὁ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὰ προσεχῆ ἔτος **1846** Νόμος παραδεχόμενος, ὡς καὶ ὁ περυσινός, τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τῆς φορολογίας καὶ τοποθετήσεως τῶν ζώων, διαφέρει κατὰ τοῦτο μόνον ἐκείνου, καθόσον καθιεροῖ ἄλλον παρὰ τὸν συνήθη τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ζώων τρόπον, τὸν διὰ τῶν δηλώσεων, τῶν ἰδίων κτηνοτρόφων.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν παραδοχὴν τοῦ μέτρου τούτου εἰσὶν δύο οἱ ἑξῆς.

α) Ἡ κατάπαυσις τῶν ἐνοχλήσεων καὶ παραβιάσεων τὰς ὁποίας συνεπιφέρει τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως κατὰ τῶν κτηνοτρόφων, καὶ

β) Ἡ Οἰκονομία ἑξήκοντα περίπου χιλιάδων δραχμῶν, κατ' ἔτος καταναλισκομένων διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων.

Ἀλλ' ἐάν τινες τῶν κτηνοτρόφων ἐναντίον τοῦ ἰδίου συμφέροντος καὶ τῆς ἠσυχίας των προσφερόμενοι, θελήσωσιν, ὕστερον ἀπὸ τὰς χορηγουμένας ταύτας εὐκολίας, νὰ βλάψωσιν τὸ δημόσιον εἴτε παρουσιάζοντες ἐλλειπεῖς δηλώσεις, εἴτε ἀπειρεύγοντες ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶά των, ἅς αἰτιῶνται ἑαυτοὺς ὑποβαλλόμενοι ἑκουσίως εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένας ποινάς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Δεκεμβρίου **1845**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1846.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν· τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν βουλὴν ὅπως ἔχει ἀπὸ τὸν ἡμέτερον

ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1846 ἔτος κανονίζεται ὡς ἀκολούθως.

α) Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα λεπτὰ 25 κατὰ κεφαλήν.

β) Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.

γ) Διὰ τὰ λοιπὰ μεγάλα ζῶα καὶ χοίρους δραχμὴν μίαν.

Ἄρθρον 2.

Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω φόρου.

α) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων.

β) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύω ἐτῶν, ἐμπληρωμένων εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

γ) Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες, καὶ βουβάλια.

δ) Ἀνὰ εἷς οἰκάσιτος χοῖρος διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν.

Ἄρθρον 3.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ κράτος, διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου, ἐπιφορτιζομένων ἐπὶ τούτῳ τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἢ, ὅπου τοιαῦται ἀρχαὶ δὲν ἐδρεύουσι, διοριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων εἰσπρακτόρων. Ἡ φροντὶς δὲ πρὸς εἴσπραξιν τῶν ἐπὶ τῶν φόρων χρημάτων ἀνήκει εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμίαν· ἀρμόδιος δὲ ταμίας θεωρεῖται ἐκεῖνος, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ δήλωσις τῶν ζώων.

Δύναται δὲ ὀφειλογούμενος νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον αὐτοῦ καὶ εἰς ἕτερον Ταμίαν, ἀλλ' ὀφείλει πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ νὰ προσαγάγῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμίαν, πρὶν τῆς 20 Μαΐου τὴν ἀνήκουσαν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐξώφλησε τὸ χρέος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 4.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς·

α) Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τῆς πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1846 νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶα του, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ὁλογράφως κατὰ γένος (αἶγας, πρόβατα, ὄνους, ἵππους κλ.), τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ βοσκοῦ· τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ καὶ ἕκαστος τῶν συνεταίρων κτηνοτρόφων ὡς πρὸς τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὸν μέρος ἐκ τῶν συμμετοχικῶν ζώων· πρὸς

τοῦτοις δὲ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν συνεταίρων αὐτοῦ. Ὅσα δὲ δὲν ἐνδιαιτῶνται καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὸ ἴδιον μέρος, περὶ τούτων πρέπει νὰ γίνηται δήλωσις ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐκείνης, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας παραχειμάζουν. Διὰ δὲ τὰ ἀγωγιατικὰ ζῶα νὰ γίνηται ἡ δήλωσις εἰς τὴν ἀρχήν, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας του.

β) Αἱ δηλώσεις συντασσόμεναι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου εἰς διπλοῦν, κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον, παραδίδονται εἰς τὸ δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δ' ἄλλη ἐπιστρέφεται εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου.

γ) Ἕκαστον δημαρχεῖον κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν τύπον, τὸν ὁποῖον θέλει δώσει τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπου ἐγγράφονται τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα, κατὰ τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις, ἐν αἷς εὑρίσκονται ὡς σημειοῦται εἰς τὴν δήλωσιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 15 Ἰανουαρίου καὶ παραπέμπεται παρὰ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, συνωδευμένων μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις.

Ἄρθρ. 5.

Ὁσάκις, εἴτε ὁ Ἔπαρχος, εἴτε ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος συλλάβουν ὑπονοίας εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραδόσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη ἀπαριθμήσεων, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι κτηνοτρόφοι τινὲς ὠλιγώρησαν νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶά των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς διατάττουν ἐκ συμφώνου ἀμέσως νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις.

Ἄρθρ. 6.

Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται ἀπὸ ἕνα ἀπαριθμητὴν καὶ δύο ὁπλοφόρους, διοριζομένους παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ Ἰανουαρίου. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν δύο ὁπλοφόρων, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων καὶ τὸ πρωτόκολλον εἰς τὸν παρὰ τῆς πλημμελειοδικαὶς Εἰσαγγελέα.

Ἄρθρ. 7.

Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ ὁπλοφόροι θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἀφοῦ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8.

Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ ὁπλοφόρων προσδιορίζεται παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἀλλ' οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ δύο διὰ τοὺς ὁπλοφόρους, προκαταβαλλομένας αὐτοῖς μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως παρὰ τοῦ Ταμίου.

Ἄρθρ. 9.

Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων ὀλιγωρήσῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἡ δήλωσή αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἐπροσπάθησεν νὰ στερήσῃ τὸ δημόσιον. Τὸ τρίτον τῆς ὑπὸ τοῦ πλημμελειοδικείου ἐπιβληθησομένης ποινῆς δίδεται εἰς τὸν κατομηνύσαντα τὴν πρᾶξιν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρόνεται ἀπὸ τῆς 15 Ἀπριλλίου μέχρι τῆς 20 Μαΐου· τῶν δὲ μέχρι τῆς 20 Μαΐου ἐξερχομένων τοῦ κράτους, ὁ φόρος θέλει πληρώσεσθαι πρὶν τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν, ἂν καὶ προηγῆται αὐτῆ τῆς 15 Ἀπριλλίου· ἑπομένως ἡ τελωνιακὴ ἀρχὴ δὲν θέλει ἐπιτρέπει τὴν ἐξαγωγὴν πρὶν ἡ παρουσιασθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου.

Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ 1 Ἀπριλλίου ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μετάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονήν, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς φόρον, ἢ ἂν δὲν δοθῇ ἀξιόχρεως ἐγγύησις.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ προέδρων τῶν δημοτ. συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν καθ' ἡμέραν προσδιορισμένην παρὰ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς· τὸν δὲ σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος· Τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει ὁριστικῶς ἡ ἁρμοδία διοικητικὴ ἀρχή.

Ἄρθρ. 12.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει δώσει τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ὁδηγίας

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Δεκεμβρ. 1845.

ΟΘΩΝ.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἡ βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς Κ. βουλευτὰς κατὰ τὸν κανονισμόν. Παρετηρήθη δὲ συγχρόνως παρὰ τοῦ προέδρου ὅτι ἐὰν ἕκαστος ὑπουργὸς εἰσάγων νομοσχέδια, ἢ ἄλλας ἐκθέσεις ἤθελε συνοδεύει αὐτὰ μὲ ἓν ἀντίτυπον διὰ χημικῆς μελάνης γεγραμμένον, ὅπως περὶ τούτου ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰδοποιεῖ τὸ προεδρεῖον τῆς βουλῆς, ἤθελον οὕτω διευκολυνθῆ πολὺ αἱ ἐργασίαι τῆς βουλῆς, καὶ ἡ ἐκτύπωσις αὐτῶν εἰς τὸ Βασ. Ἀλλογραφεῖον θέλει γίνεσθαι οὕτω ταχύτερον καὶ τακτικώτερον, ἐν ᾧ εἴτε παρὰ τῆς βουλῆς εἴτε παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ γίνεται ἡ ἐκτύπωσις, ἡ δαπάνη εἶναι τοῦ δημοσίου, καὶ ὅτι περὶ τούτου θέλει συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ ὑπουργείου.

Εἰς τὸν ἐρωτήσαντα δὲ βουλευτὴν ἂν εἰσέτι θέλῃ βραδύνει τὸ ὑπουργεῖον τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1846 ἔτους, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ὅτι ἐλπίζει μέχρι τῆς 10 Ἰανουαρίου νὰ τὸν καθυποβάλῃ εἰς τὴν βουλήν.

Εἰς τὸν προτείναντα βουλευτὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ προεδρεῖον τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸ πολλοῦ συσταθείσης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῆς βουλῆς ἐγγεγραμμένων ὀνομάτων τῶν ἀγωνιστῶν, ὁ πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων τῶν ὁποίων κατάλογος θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν βουλήν.

Γενομένου λόγου καὶ περὶ τῆς ἐρημωσίας τῆς κυβερνήσεως, μὴ δυνηθείσης εἰσέτι κατὰ τὸν κανονισμὸν εἰς τοὺς Κ. βουλευτὰς, ἐνῷ τοσάκις κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον ἐπροτάθη νὰ γίνῃ φροντὶς νὰ διανεμηθῇ, ὁ πρόεδρος εἶπεν ὅτι θέλει ζητήσει καὶ ὑποβάλλει εἰς τὴν βουλὴν τὰς περὶ τούτου πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, τὴν ἐκλογὴν τῶν συμπληρωτικῶν μελῶν τῶν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ καὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῶν· γενομένης δὲ μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας

ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀντιπροέδρου Κ. Μ. Καίρου καὶ τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Σ. Λογοθετοπούλου καὶ Κ. Ζαρειφοπούλου, μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων καὶ τῶν κυάμων, εὑρεθέντων 89, καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων γενομένην ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν των ψηφολεκτῶν ΚΚ. Κ. Τσερτίδου καὶ Σ. Στερανάκη, ἀνεδείχθησαν πλειοψηφοῦντες ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπῆς οἱ Κ.

Εὐ. Οἰκονομόπουλος διὰ ψήφων	46
Α. Σωτηρίου	46
Σ. Λογοθετόπουλος	44
Δ. Κυριακίδης	44

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Ἰ. Τομαρᾶς διὰ ψήφων	35
Α. Γουζούασης	34
Π. Ῥάγκος	35
Α. Μαρκόπουλος	30
Σ. Πάγκαλος	5
Κ. Ζαρειφόπουλος	2
Ἰ. Καραγιαννόπουλος	1
Ζ. Βάλβης	1
Ι. Κωλέττης	1
Ι. Γιολδάσης	1
Δ. Σακελλαριάδης	1
Π. Καμπάνης	1
Κ. Βεΐκος	1
Ι. Φαρμάκης	1

εἰς μέλη δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς οἱ ΚΚ.

Α Παππατσώρης διὰ ψήφων	75
Γ. Γουναρόπουλος	47
Δ. Σακελλαριάδης	47
Γ. Γουλιμῆς	43

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Γ. Κανδήλης	36
Γ. Μπάστας	35
Θ. Μαρκεζίνης	25
Δ. Κυριακίδης	10
Α. Ἀκπουσιάδης	4
Π. Βαρβιτζιώτης	3
Ι. Κωλέττης	2
Ι. Ζάρκος	1

Δ Πλάπούτα	1
Κ. Κανάρης	1
Σ. Στερανάκης	1

Ὁ δὲ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀνωτέρω ψηφοφορίας.

Ὁ Πρόεδρος ἀνέγνω κατάλογον τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων· ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τινος παρατηρήσαντος ὅτι οὗτος πρέπει νὰ τοιχοκολληθῇ διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτοῦ οἱ Βουλευταὶ, καὶ ὅτι τὰ νομοθετικὰ ἔργα, ἐφ' ὧν δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν, θεωροῦνται κατὰ τὸ ἄρθρ. 55 ὡς μὴ ὑπάρχοντα· παρετήρησεν ὁ Πρόεδρος ὅτι τοῦ μὲν καταλόγου τὴν τοιχοκόλλησιν θέλει διατάξει, περὶ τῶν τοιούτων δὲ νομοθετικῶν ἔργων θέλει εἰδοποιήσει τὸ Ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν εἰσαγωγήν των, ἐὰν θεωρῇ αὐτὰ ἀναγκαῖα.

Παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι πρέπει νὰ ἀπαιτηθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ὑποβολὴ νόμου σχετικῶς πρὸς τὴν περὶ δασῶν Λομποτινῶν συζήτησιν, τῶν ὁποίων ἡ ὑπόθεσις ἐγενικεύθη κατὰ τὴν τότε τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν· ὑπ' ἄλλου ὅτι καὶ ἄλλαι τοιαῦται ἀποφάσεις τῆς βουλῆς ὑπάρχουσιν, ἰδίως δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν διαφόρων ὑπουργείων, καὶ περὶ αὐξήσεως τῶν Γυμνασίων καὶ σχολείων, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτέλεσιν ὀφείλει νὰ ἀπαιτήσῃ ἤδη ἡ Βουλή. Ὑπ' ἄλλου ὅτι μία τῶν τοιούτων τῆς Βουλῆς ἀποράτων ἦτον καὶ ἡ κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τῆς διὰ τῆς ἐρημερίδος ὁ Θρίαμβος ἀναγγελθείσης Βασιλοκτονίας διανὰ εἰδοποιῇ κατὰ δεκαπενθήμερον ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης τὴν Βουλὴν περὶ τῆς στάσεως καὶ προόδου τῆς ἀνακρίσεως. Καὶ ὑπ' ἄλλου ὅτι κατὰ τὴν περὶ λιστείας συζήτησιν, περὶ τὰ τέλη τῆς λιξάσης συνόδου, εἶχε προταθῇ νὰ ὑποβάλῃ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κατάλογον τῶν διὰ γενικῆς φράσεως οἱ ἀπαλοὶ ἀμνηστευθέντων, ἐὰν ἔχῃ, ἢ νὰ πληροφορήσῃ τοὺναντίον τὴν Βουλὴν, ὡς καὶ τὴν περὶ 125,000 δραχ. διὰ τὸν ἐλαιῶνα τῆς Σπάρτης, καὶ διά τινας ἐν Θήβαις ἀγορασθέντας ἀγροὺς ὑπόθεσιν, καὶ τὰς περὶ Σμυρίδος ζητηθείσας πληροφορίας· ὁ δὲ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῇ ὑλικὸς τις χρόνος εἰς τὸ Προεδρεῖον διὰ νὰ ἀνεύρῃ ἐκ τῶν πρακτικῶν καὶ τὰς ἀπολειπομένας ἄλλας ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις.

Πρὸς τὸν παρατηρήσαντα δὲ ὅτι δὲν ἐγένοντο μόνον τοιαῦται ἀποφάσεις κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλων τῶν ἄλλων τὰς συζητήσεις· ἐπανέλαβεν ὁ Πρόεδρος ὅτι τὸ Προεδρεῖον φρονεῖ ὅτι

δὲν πρέπει νὰ γείνῃ περὶ τούτων λόγος. ἀλλὰ νὰ περιμείνῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐκτέλεσίν των κατὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Καὶ πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι αἱ ἀπορράσεις αὗται τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ προεκτελεσθῶσι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἵνα ὑποβληθῶσι τὰ ἀρμόδια νομοσχέδια καὶ ἐπὶ τούτων στηριχθῇ ὁ εἰσαχθησόμενος προϋπολογισμός. Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς θέλει συνταχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ὀργανικῶν νόμων, ὑποβληθησομένων ἀνεξαρτήτως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἵνα μὴ τὸ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἄτοπον συμβῇ. Καὶ μετά τινα δὲ προσθέντα ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον περὶ καθυστερούντων, καὶ ὅτι τοῦτο πρέπει νὰ παρατηρηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διότι τοῦτο εὐκολώτερον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων δύναται νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον τοιοῦτον, καθὸ ἔχον πάντα τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα ἔγγραφα καὶ πληροφορίας, ὁ Πρόεδρος, συναινέσει τῆς Βουλῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ. ἐγγελας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴς 31 τοῦ λήγοντος, τὴν παραιτέρω τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸν ἀναγνωσθέντα κατάλογον, τὴν κλήρωσιν μεγάλης πρυτανείας διὰ τὴν τελετὴν τῆς ἑορτῆς τοῦ νέου ἔτους, καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων νομοσχεδίου, ἐὰν παρασκευασθῶσι τὰ ἐπὶ τούτου προαπαιτούμενα.

Ὁ Πρόεδρος·

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μελ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Η'.

Τῆς 31 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν πρώτην Δεκεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ πέμπτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παόντων μὲν ὀγδοήκοντα ἑπτὰ, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος εἰκοσιτεσσάρων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἔγγραφος εἰδοποίησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀναστασίου Λοιδωρίκη, καὶ τῆς κηδείας τοῦ νεκροῦ.

Ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ χορηγηθῇ τεσσαρακονθημέρου ἀπουσίας ἄδεια εἰς τὸν Βουλευτὴν Γόρτυνος Κ. Δ. Πλαπούταν.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι πέντε ἀναφορὰς δοθείσας εἰς τὸ Προεδρεῖον, καὶ ἀντικείμενον ἐχούσας νέα κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων παραπτώματα, τὸ προεδρεῖον κατὰ τὸν κανονισμὸν θέλει διευθύνει εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴν, παρακαλουμένην νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔκθεσίν της.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ τοῦτο ὅτι τῶν μεινασῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν σύναδον ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ὅσαι εἶναι ἀντικείμενα νομοθετικά, τὸ προεδρεῖον συνέταξε κατάλογον, διανεμηθέντα εἰς τοὺς ΚΚ. Βουλευτὰς, καὶ ἔχοντα οὕτω·

« Κατάλογος τῶν ἐκ τῆς παρελθούσης συνόδου ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων τῆς Βουλῆς.

Α'. Νομοσχέδια ὑποβληθέντα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἔγειναν ἐκθέσεις.

1, Περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων.

2. Περὶ εἰδικῶν εἰσπρακτόρων.

3. Περὶ προξενείων

4. Περὶ ταλλάρων τῆς Ἀμερικῆς.

5. Περὶ ἀπογραφῆς.

6. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ἐξαγομένων δημητριακῶν καρπῶν

7. Περὶ συστάσεως γεωργικοῦ σχολείου εἰς Τύρινθον.

8. Περὶ παραχωρήσεως 10,000 χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν Κ. Π. Μαυρομιχάλην, καὶ περὶ μηνιαίας αὐτοῦ συντάξεως ἐκ δραχ. 1,000 κατὰ μῆνα.

9. Περὶ συστάσεως βαμβακοκλωστικοῦ καταστήματος εἰς Πάτρας.

Β'. Προτάσεις γενόμεναι παρὰ βουλευτῶν μήπω ἀναπτυχθεῖσαι καὶ ὑποστηριχθεῖσαι.

1. Περὶ ἐξορύξεως μεταλλείων, ὀρυκτῶν κτλ. παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Τζούχλου.

2. Περὶ ἐπιστροφῆς εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ Μοναστηριακῶν κτημάτων κτλ. παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Σκιάθου Κ. Σ. Ἀντωνιάδου.

Γ'. Νομοσχέδια ὑποβληθέντα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἀποίων ἔγιναν ἐκθέσεις.

1. Περὶ ποινικῶν ναυτικῶν νόμων, καὶ τῶν ὁποίων ἡ συζήτησις διεκόπη ἕνεκα τῆς λήξεως τῆς συνόδου.

2. Περὶ λιποτεμίας.

Δ'. Προτάσεις γενόμεναι παρὰ Βουλευτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων, ἂν καὶ ἐγένοντο ἐκθέσεις, δὲν ἐσυζητήθησαν εἰσέτι ὅμως.

1. Περὶ συστάσεως Νοσοκομείου ἐν Ἀμφίσσῃ. — παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος Κ. Δ. Χαντζίσκου.

2. Περὶ βοσκησίμων γαιῶν.

Ε'. Ἐπιτροπαὶ συσταθεῖσαι παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ διαφόρων ἀντικειμένων, καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν καθυπέβαλον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν των.

1. Περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ περὶ βουλευτῶν ἐκλεκτικοῦ νόμου, ἀπὸ ἑπτὰ μέλη.

2. Περὶ ἐξετάσεως τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ βουλευτηρίου ὀνομάτων καὶ προσθήκης τῶν ἐλλειπόντων, ἀπὸ 19 μέλη.

ΣΤ'. Τέσσαρις ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, μὴ συζητηθεῖσαι.

Ζ'. Περὶ τοῦ ζητήματος τῶν Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἔμεινε νὰ καθυποβληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ὀνομαστικὸν κατάλογον, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς. »

Θέλει δὲ συντάξει καὶ σημείωσιν τῶν μεινασῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων μὴ νομοθετικῶν, οἷον προτάσεων εὐχῶν καὶ ἄλλων αἰτήσεων τῶν Βουλευτῶν. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ σημειουμένων νομοσχεδίων, ἐφ' ὧν δὲν συνετάχθη εἰσηγητικὴ ἐπιτροπῆς ἔκθεσις κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, εἰδοποιήθη τὸ Ὑπουργεῖον σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸν διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐκ νέου εἰσαγωγῆς των, ἂν θέλῃ· περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἐν τῷ καταλόγῳ ἀντικειμένων, μένει ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προσδιορίσῃ τὴν τάξιν καὶ προτίμησιν τῆς συζητήσεως αὐτῶν, προτιμωμένων τῶν οὐσιωδεστέρων.

Μετά τινα δὲ προτείναντα ὅτι πρέπει νὰ παρέλθῃ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος κατὰ τὸν κανονισμὸν, διὰ νὰ σκεφθῶσιν οἱ ΚΚ. Βουλευταὶ ἐπ' αὐτῶν· ἐπροτάθη παρ' ἄλλου ὅτι κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν καὶ εἰς ἄλλα συνταγματικὰ κράτη τάξιν, ἡ Βουλὴ δὲν

δύναται οὐδενὸς ἄλλου ἀντικειμένου νὰ ἐπιληφθῇ εἰς πᾶσαν βουλευτικὴν σύνοδον, πρὶν ἢ ἀποστείλῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον· μέχρις οὗ δὲ ὑποβληθῇ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ οὐσιωδεστάτων τινῶν ἀντικειμένων ἐκ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, καὶ μάλιστα τοῦ περὶ Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν, πασχόντων ἀδίκως καταδιώξεις καὶ στερουμένων τῶν παρὰ τοῦ Α. Ὑψηλοτάτου τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἀποδοθεισῶν εἰς αὐτοὺς ἀπολαυῶν τῆς πλήρους μισθοδοσίας των, καθόσον μάλιστα μεταξὺ τούτων εἶναι καὶ οἰκογενειάρχαι ἐνδεοῦς καταστάσεως, καὶ οἱ ὁποῖοι, οὐδεμία ἀμφιβολία εἶναι ὅτι, ἀπετέλουν μέρος τῆς φρουρᾶς κατὰ τὴν 1ην. Σεπτεμβρίου. Ἐπρότεινε δὲ νὰ προσκληθῇ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας περὶ τῆς βραδύτητος τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς περὶ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης βουλευτικῆς συνόδου.

Περὶ μὲν τοῦ τελευταίου τούτου ἀντικειμένου παρετηρήθη παρ' ἄλλων ὅτι ἡ βραδύτης τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου τῶν Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἀλλ' εἰς ἄλλας περιστάσεις προδήλους καὶ ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως αὐτοῦ· καὶ ὅτι προκειμένου κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς νὰ συνταχθῇ γενικὸς τῶν ἀξιωματικῶν τούτων κατάλογος, ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ προνοήσῃ ἐξαιρετικῶς ὑπὲρ τινων μόνων ἐξ αὐτῶν. Περὶ δὲ τῆς προτάσεως, ἂν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ πρὸ τῆς εἰς τὸν Βασιλ. λόγον ἀπαντήσεως ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου, καθὼς καὶ περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ ἐκκρεμῶν νομοθετικῶν ἀντικειμένων, ἐπροτάθη, ἐπειδὴ ἐγγίζει ἤδη ἡ ὥρα τῆς ἐκφορᾶς τοῦ νεκροῦ τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουν παρευρεθῇ οἱ θέλοντες ἐκ τῶν Βουλευτῶν, νὰ ἀναβληθῇ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ἡ περὶ τούτων συζήτησις, ἤδη δὲ νὰ γείνῃ ἡ κλήρωσις τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως τῆς Βουλῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς αὔριον, πρώτης τοῦ νέου ἔτους ἡμέρας.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν τροποποίησιν ταύτην τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Γενομένης δὲ κληρώσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ ἀντιπροέδρου Κ. Μ. Καΐρη καὶ τῶν Βουλευτῶν ΚΚ. Α. Γουζούασης καὶ Α. Ἀκουσιάδου, ἔλαχον ὡς μέλη τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως διὰ τὴν αὔριον τελετὴν οἱ ΚΚ. Α. Σωτηρίου, Κ. Δελιγιάννης, Δ.

Δράσος, Θ. Μαρκεζίνης, Ι. Τομαράς, Ν. Σταματελόπουλος, Χ. Καπετανάκης, Π. Κυριακός, Κ. Τσερτίδης καὶ Ν. Καλλέργης.

Ἀκολούθως τεθείσης τῆς ἑπομένης ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς μεθαύριον, 2 Ἰανουαρίου, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, διελύθη παρὰ τοῦ Προέδρου ἡ συνεδρίασις περὶ τὴν 1. ὥραν Μ. Μ.

Ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 2 Ἰανουαρίου.

1. Τὸ μεῖναν μέρος τῆς τελευταίας ἡμερησίας διατάξεως.

2. Ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ πρὸ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλ. λόγον ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Θ'.

Τῆς 2 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δευτέραν Ἰαννουρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 96, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 15, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέβαλε προβούλευμα περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων τοῦ ε. ε. τὸ ὁποῖον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως ἀνέγνω, ἔχοντα οὕτως·

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων τοῦ 1846 Νόμου.

« Ὁ περὶ δημοτικῶν φόρων τοῦ 1845 ἔτους Νόμος παύει τοῦ νὰ ἰσχύῃ ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰαννουαρίου 1846, ἐπειδὴ δὲ, διὰ νὰ κυρωθῇ οὗτος καὶ ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἔτους, χρήζει τροποποιήσεων τινῶν, τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίας, καὶ περὶ τῶν ὁποίων θέλουσι γένει αἱ προσήκουσαι σημειώσεις ἐν τῷ περὶ

τούτου ἰδιαιτέρῳ προβουλεύματι, ἐν δὲ τῷ μεταξὺ δύνανται νὰ ὑποφέρωσι τὰ συμφέροντα τῶν δήμων, ὡς ἐκ τῆς διακοπῆς μάλιστα τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν καταναλισκομένων ὠνίων ἐμμέσου φόρου, ὅστις εἰς τοὺς μεγαλητέρους δήμους εἶναι ὁ κυριώτερος τῶν πόρων, σπεύδομεν κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Βασιλέως νὰ προτείνωμεν εἰς τὴν ψῆφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ἑξῆς προβούλευμα, δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξακολούθησις τῶν κατὰ τὸ 1845 ἐγκριθέντων δημοτικῶν φόρων καὶ ἐπὶ τοῦ 1846, μέχρις ὅτου κανονισθῶσιν οὗτοι διὰ νεωτέρου Νόμου.

Ἐλπίζομεν δὲ, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει εὑρεθῇ σύμφωνος μὲ τὸ ὑπουργεῖον ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος προσωρινοῦ Νόμου.

« Ὁ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1845 ΙΕ. Νόμος θέλει διατελεῖ ἐν » ἰσχύϊ καὶ ἐπὶ τοῦ 1846, μέχρις οὗ κανονισθῶσι διὰ νέου » Νόμου οἱ δημοτικοὶ φόροι. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν . . . Δεκεμβρίου 1845.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑξῆς περὶ δημοτικῶν φόρων προβούλευμα.

« Ὁ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1845 ΙΕ Νόμος θέλει διατελεῖ ἐν » ἰσχύϊ καὶ ἐπὶ τοῦ 1846 μέχρις οὗ κανονισθῶσι διὰ νέου » Νόμου οἱ δημοτικοὶ φόροι. »

Ἀθῆναι, τῇ 21 Δεκεμβρίου 1845.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ. »

Ὁ πρόεδρος κοινοποιήσας ὅτι ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς Κυβερνήσεως ἐτάλησαν εἰς τὸ προεδρεῖον οἱ ἀριθμοὶ 15—34, ἐλλείπουσι δ' οἱ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 15, τῶν ὁποίων ἡ μετατύπωσις πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ διὰ νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ προεδρεῖον, καθ' ἃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐπληροφόρησε τὴν Βουλὴν, ἐπρότεινε πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διὰ τὴν μετατύπωσιν δαπάνης, νὰ ἐλλείψωσι μὲν οὗτοι, νὰ ἀποστέλλωνται δὲ τοῦ λοιποῦ τακτικῶς οἱ ἐκδιδόμενοι ἀριθμοί, ἐκτὸς μόνον δύο σωμάτων, τὰ ὁποῖα νο-

μίζει ἀναγκαῖον νὰ συμπληρωθῶσι πρὸς χρῆσιν τοῦ προεδρείου. Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε ταῦτα.

Ὁ πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἡ γνωμένη πρότασις, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ προβῇ εἰς ἄλλο τι πρὸ τῆς ἀπαντήσεως, προύκάλεσε τὴν ἐπὶ τούτου συζήτησιν. Καὶ εἷς μὲν τῶν Βουλευτῶν εἶπεν ὅτι τοῦτο προστάζει ὁ κανονισμὸς, ὡς ἐκ τοῦ 11 ἄρθρου συνάγεται, ἐπὶ δὲ καὶ ὅτι συνταγματικὸν ἔθιμον ὑπάρχει τὸ τοιοῦτον· καὶ ἐν μὲν τῇ Ἀγγλίᾳ ἄνευ ἐπιτροπῆς ἀμέσως τὴν ἀπάντησιν ἐμποιοῦσι, προτείνοντος Βουλευτοῦ τὸ σχέδιον αὐτῆς, ἐν Γαλλίᾳ δὲ εἰς οὐδὲν ἄλλο ἡ Βουλὴ προβαίνει πρὸ τῆς ἀπαντήσεως καὶ δικαίως· διότι διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου τὸ ὑπουργεῖον ἐκτίθησι τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, καὶ τὴν ἐπὶ τὸ μέλλον πολιτικὴν αὐτοῦ, οἱ δὲ Βουλαὶ ἐκφράζουσι τὴν γνώμην των, ἀποφαινόμεναι ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ ὑπουργείου. Ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην εὑρισκομένη ἤδη ἡ Βουλὴ θέλει ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτου, ἡ δὲ προκαλοῦσα τὴν Βουλὴν εἰς τοῦτο συνήθως ἀντιπολίτευσις, θέλει ἀποπειραθῇ τῶν δυνάμεών της, κατισχύουσα μὲν, ἂν ἡ Βουλὴ ἀποφανθῇ κατὰ τοῦ ὑπουργείου, περιστελλομένη δὲ τοὐναντίον· καὶ ἡ δοκιμασία αὕτη εἶναι ἀναγκαία, διότι καὶ τὸ ὑπουργεῖον, ἐν ἐπιτυχίᾳ, ἀπαλλάττεται τῶν συνεχῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως προσβολῶν, καὶ πρὸς μόνην τὴν ὑπηρεσίαν συγκεντρόνει τὴν προσοχήν του, καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις εἰς νέαν δὲν σπεύδει πάλιν. Ὅτι ἔτι ὁ λόγος τοῦ κατεπείγοντος δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, οὐδὲ τοῦτο νὰ καταστρέψῃ δύναται, ἀφοῦ μάλιστα καὶ τὸ κατεπείγον τοῦτο ἀμφισβάλλεται.

Ἀντέλεξεν ἕτερος ὅτι καὶ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ δὲν ἔχει τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἀποδοθεῖσαν εἰς αὐτὸ ἔννοιαν, περιοριζόμενον νὰ προσδιορίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἡ Βουλὴ θέλει ἐκλέξει τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ ἀσύμφορον ἔτι εἶναι νὰ ἀργῇ ἡ Βουλὴ τολλὰς ἡμέρας μέχρι τῆς παρασκευῆς τοῦ σχεδίου, στηριζομένη εἰς ἁπλοῦν Γαλλικὸν ἢ Ἀγγλικὸν ἔθιμον. Ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἐπί τινος ἄλλου, καὶ μάλιστα κατεπείγοντος προόδου τῆς Βουλῆς πρὸ τῆς ἀπαντήσεως· καὶ εὐκταῖον μὲν εἶναι νὰ ἀπαιτηθῇ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἡ ταχυτέρα τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παρασκευή, καθόσον μάλιστα, ὡς ἐρρέθη, αὐτὴ εἶναι δοκίμιον τῆς ἰσχύος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπομακρύνασα κατὰ τὴν πρώτην Σύνοδον συμβάσας σκηνάς, ἀλλ' ὅμως τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν παρεσκευάσθη ἔτι, οὐδ' ἐν τάχει θέλει παρασκευασθῇ, ἡ δὲ Βουλὴ ἵνα εἰς τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐμμείνῃ, πολλὰς θέλει ἀργεῖ ἡμέρας, ἀπέναντι μάλιστα ἐργασιῶν λίαν ἐπειγουσῶν, τῆς ψηφίσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων Νομοσχεδίου, καὶ ἂν ἔτι ἐν τάχει παρασκευασθῇ, ἡμερῶν τινων ὁ χρόνος θέλει καταναλωθῇ διὰ τὴν εἰς τὰ τμήματα παραπομπὴν τοῦ σχεδίου, καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς προσυζήτησίν του.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει ἀργεῖ, ἂν εἰς οὐδὲν ἄλλο προβῇ πρὸ τῆς ἀπαντήσεως, διότι εἰς πᾶσαν ἐποχὴν τὸν αὐτὸν ὑλικὸν χρόνον θέλει δαπανήσει ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, ἔτι δὲ οὐδὲ τὸ ἔθνος ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ ἐπιβαλλομένους τοὺς φόρους, πρὶν ἡ κατίδῃ τὸ ἐκ τῶν πέρυσιν ἐπιβληθέντων προκύψαν ὠφέλημα. Ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ψήφισις τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, μηδαμῶς ἐπισπευδομένης τῆς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ἀφ' οὗ καὶ αὐτὸς ὁ Ὀθωμανικὸς ζυγὸς παρεχώρει ἱκανὸν καιρὸν πρὸς ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων, μέχρι τοῦ ὁποίου καὶ ἡμεῖς κἂν ὀφείλομεν ταύτην νὰ ἀναβάλλωμεν, ἵνα μὴ φανῶμεν ἐπισπεύδοντες τὴν φορολογίαν τοῦ λαοῦ, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνοι ὑπὲρ αὐτοῦ ἀνέβαλλον· ὅτι εὐγενὴς μὲν καταφαίνεται ἡ ἐπὶ ταύτῃ τῆς Βουλῆς συγκίνησις, ἀλλ' ὀφείλει καὶ αὕτη νὰ μνησθῇ τῶν παρελθόντων λαῶν, ἐπεκτείνουσα τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπαριθμήσεως μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χειμῶνος, ἀφ' οὗ πολὺς εἰς τοὺς ποιμένας κίνδυνος ἐπίκειται· ὅτι ἡ Βουλὴ δυοῖν θάτερον νὰ πρατιμήσῃ ὀφείλει, ἢ χρόνον νὰ δαπανήσῃ ἤδη καὶ κατόπιν δαπανηθησόμενον, ἢ νὰ προψηφίσῃ τὸ Νομοσχεδίον τῆς ἀπαντήσεως, ἐναντίον πραγματικοῦ ἔθιμου, καὶ αὐτοῦ τοῦ συμφέροντος τῶν λαῶν.

Ἀντείπεν αὖθις ἄλλος ὅτι οὐ μόνον διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἀποφαίνεται ἡ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐπὶ πολλῶν ἄλλων ζητημάτων ἀποφάσεώς της, καθ' ἑκάστην ἀναφυομένων, οὐδ' ὁ κανονισμὸς τοιοῦτον προστάζει, οὐδὲ τὸ ἀλλαχοῦ ἔθιμον παρ' ἡμῖν ἐφαρμοστὸν εἶναι, καὶ ὑπὸ πλειόνων περιεστοιχισμένους ἀναγκῶν, καὶ ἐν τῷ μέσῳ καινοτομιῶν, ἀλλαχοῦ μὴ ἀναφαινομένων, προβαίνουσιν· ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Βουλὴ, ἀπὸ τοιούτων ὁρμωμένη, ἀπεράσισε νὰ προβῇ εἰς ἄλλας ἐργασίας, διατάξασα τὴν παραπομπὴν ἀναφορῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, καὶ τὴν ἐν τάχει ἀποπεράτωσιν τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐργασιῶν της ἀποτείσασα· δὶν εἶναι δ' ἀλήθης καὶ ὁ λόγος τῆς ἐπιθυμίας τοῦ λαοῦ νὰ κατίδῃ τὸ ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων φόρων προκύψαν ὠφέλημα, διότι οὐδεὶς οὗτος αὐτὸ ἐκ τῶν πράξεών μας. Ὅτι τὰ περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀπαριθμήσεως ὑπὸ τοῦ προαγορεύ-

σαντος λεχθέντα, ἁρμόζουσι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ οὐχὶ ἐνταῦθα, ὅτε πρόκειται νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ περὶ τῆς προηγήσεως ἢ τούναντίον τῆς ἀπαντήσεως.

Ἀντεῖπεν αὖθις ἕτερος ὅτι ὑπὲρ τῆς προηγήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, εἰς τῶν προαγορευσάντων ἀνέφερε τὴν φειδὼ τοῦ χρόνου, ἀλλ' ἂν καὶ πρέπῃ νὰ ἐκτιμᾶται αὕτη ὑπερμέτρως, διότι ἐκ τῆς ματαίας καὶ ὑπαιτίου καταναλώσεως τοῦ χρόνου, καὶ ἡ τῶν Βουλευτῶν σπουδὴ χαυνοῦται, καὶ τὸ δημόσιον πολυειδῶς ζημιοῦται, καὶ ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν τοῦ κοινοῦ ὑπόληψις ἐλαττοῦται, τὴν ὁποίαν νὰ σπεύδῃ διατηροῦσα ὑπὲρ αὐτῆς πρὸ πάντων αὕτη ἐννόμως ὀφείλει, πρέπει ὅμως νὰ προηγηθῇ ἀναγκαίως ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος, ἂν κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ δέον ἡ Βουλὴ δύναται πρὸ τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν συζήτησιν νομοθετικῶν ἀντικειμένων· καθότι ἂν ἐκ τῆς ἐξετάσεως ταύτης πηγάσῃ ἀναγκαία ἡ προτεραιότης τῆς ἀπαντήσεως, τότε οὔτε εἰς τὴν ἐκ τούτου ματαίαν τοῦ χρόνου κατανάλωσιν ἡ Βουλὴ ἐνέχεται, οὔτε τὰ πλεῖστα τῶν ῥηθέντων ἀτοπημάτων εἰς αὐτὴν ἐλλόγως νὰ ἀποδοθῶσι δύνανται. Ὁ τἀναντία διαταθεὶς Βουλευτὴς ἐπεκαλέσθη τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ κανονισμοῦ, ὁ δὲ μετ' αὐτὸν ἀντέλεξεν ὅτι τοῦτο ὁρίζει μόνον τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπιτροπῆς θέλει ἐνεργηθῇ, δὲν ἀπαγορεύει δὲ τὴν μετὰ τὴν σύστασιν αὐτῆς διεκπεραίωσιν ἄλλων νομοθετικῶν ἔργων πρὸ τῆς ἀπαντήσεως· καὶ ἀληθῶς *ῥητῶς* μὲν τὴν προτεραιότητα τῆς συζητήσεως ἄλλων νομοθετημάτων τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἀπαγορεύει, κωλύει ὅμως ἐν *γένει* τὴν τοιαύτην τοιούτων προτεραιότητα· διότι ἄλλως ὁ νομοθέτης συνέταξε τὸ ἄρθρον μάτην· ἄλλως, ὁποίαν τὸ ἄρθρον ἐδύνατο νὰ ἔχῃ ἔννοιαν, ὅταν προηγῆται μὲν πάσης ἄλλης ἡ τῆς πρὸς ἀπάντησιν ἐπιτροπῆς σύστασις, ἐπιτρέπεται δὲ πρὸ τῆς ἀπαντήσεως ἡ ἄλλων νομοθετημάτων συζήτησις; Διὰ τοῦ ἄρθρου λοιπὸν τούτου ὁ νομοθέτης τὴν προτεραιότητα τῆς ἀπαντήσεως ἐμμέσως ἐπέβαλε, διότι διατάξας τὴν σύστασιν τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς πρὸ πάσης ἄλλης, ἐθεώρησεν ὡς συνέπειαν καὶ τὴν προτεραιότητα τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας ἐματαιοῦτο ἡ προτεραιότης τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς· ἔτι δὲ, καὶ ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς τινος πρὸ ἄλλης ἐπιφέρει τὴν ταχυτέραν τῶν ἄλλων εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβολὴν τῶν ἔργων της, σύμφωνα μὲ τὴν διάταξιν τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 67, καθ' ἣν, ἐπειδὴ ἡ ἀπάντησις ἐτέθη ὡς πρώτιστον ἀντικείμενον κατὰ τὸ ἄρθρ. 11, τὰ δὲ τμήματα καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ ὀφείλουσι κατὰ τὴν

τεθεῖσαν τάξιν νὰ ῥυθμίσωσι τὰ ἔργα των κατὰ τὸ ἄρθρον 67· διὰ τοῦτο καὶ τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως πρέπει νὰ προηγηθῇ παντὸς ἄλλου. Τοὺς ῥηθέντας λόγους ὑπὲρ τῆς προτεραιότητος τῆς ἀπαντήσεως στηρίζουσιν ἔτι καὶ δύο ἕτεροι· ὁ τῆς Βουλευτικῆς σεμνοπρεπείας, καὶ ὁ τῆς σημασίας τῆς ἀπαντήσεως. Ἀναπτύσσων τὸν πρῶτον τούτων, παρετήρησεν ὅτι, τὸ Σύνταγμα εἶναι πρὸς τοὺς Μονάρχας λυσιτελὲς, διότι διὰ τῶν καταλλήλων θεσμοθεσιῶν ἀφαιροῦν πᾶν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀπατήσῃ τὸν Μονάρχην πρὸς τὸ κακὸν, εἰσάγει αὐτὸν ὡς ἄγγελον εὐεργετικὸν, ἀνεπίληπτον καὶ ἀνεύθυνον, καὶ περιβάλλει μὲ τὸ ὑπέρτατον σέβας παντὸς πολίτου· τοῦ σεβασμοῦ τούτου ἤθελεν εἰσθαι παράβασις, ἂν οὗτος μὲν τῇ χρήσει τοῦ δικαιώματός του πρῶτος τὰς Βουλὰς διὰ τοῦ Β. λόγου ἀσπάζηται, αὗται δ' ὀλιγωροῦσαι ἄλλων ἐπιλαμβάνωνται ἀντικειμένων πρὸ τῆς ἀπαντήσεως· εἰς τὸν δεύτερον μεταβὰς προσέθηκεν ὅτι, διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἡ Βουλὴ ἐνεργοῦσα ἐξελεγκτικὰ καθήκοντα ἐπὶ τῶν παρελθουσῶν πράξεων καὶ τοῦ συστήματος τοῦ Ὑπουργείου, ὑποβάλλει αὐτὸ εἰς τὴν τῆς κοινοβουλευτικῆς εὐθύνης δίκην, καὶ ἐπιτρέπουσα διὰ τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἀναπτύξῃ καὶ δικαιολογήσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ σύστημα καὶ τὰ ἐκ τούτου πρασδοκώμενα ὀφέλη, νὰ ὑπερασπισθῇ δὲ καὶ τὰς ἐνεργηθείσας πράξεις του, ἀποφαίνεται κατόπιν ἐγκρίνουσα διὰ τῆς ἀπαντήσεως τὴν ὑπουργικὴν διαγωγὴν, ἢ ἀποδοκιμάζουσα αὐτὴν καὶ προσκαλοῦσα νέου ὑπουργείου σύστασιν· ἐν γένει δὲ τὸ μὲν ὑπουργεῖον διὰ τοῦ Β. λόγου ζητεῖ τὴν Βουλευτικὴν συνδρομὴν, ἡ δὲ Βουλὴ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἀποφαίνεται ἂν χορηγῇ ἢ ἀρνῆται αὐτὴν· διὰ τοῦτο ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ προηγῆται παντὸς ἄλλου ἔργου, ἄλλως ματαιοῦται ἡ σημασία αὐτῆς. Τούτων ὅλων ἀπέναντι ἀντετάχθη ἡ φειδὼ τοῦ χρόνου, ἀλλὰ καὶ αὕτη, ἂν καὶ λόγος δευτερεύων, ἐνισχύει ὅμως τὴν προτεραιότητα τῆς ἀπαντήσεως· διότι ἡ συζήτησις αὐτῆς προτιθεμένη τὴν κοινοβουλευτικὴν ἀνάκρισιν τῶν πράξεων καὶ τοῦ συστήματος τοῦ ὑπουργείου, εἶναι ὅλως ζήτημα ὑπουργικὸν, καὶ ἐὰν μὲν νικηφόρον ἀπὸ τὴν ἐκ ταύτης πάλην ἐξέλθῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἐνισχύεται πρὸς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡ δ' ἀντιπολίτευσις ἀποτυγοῦσα προσφεύγει εἰς ἀνακωχὴν, τὴν αὔξησιν τῆς ἰσχύος της ἀναμένουσα· ἐκ τούτου δὲ ἂν ἐκ τῆς προτεραιότητος τῆς ἀπαντήσεως μικρὰ προκύψῃ βραδύτης, μεγίστη ὅμως χρόνου οἰκονομία ἐπιγίνεται, τὴν ὁποίαν ἄλλως δὲν ἤθελεν ἡ Βουλὴ ἐπιτύχει· ἄλλως ἐν ᾧ ἡ συζήτησις τῶν μετὰ τὴν ἀπάντησιν νομοσχεδίων δὲν εἶναι ὑ-

πουργικὸν ζήτημα, ἀλλ' ὑπὸ τὴν διαφορὰν τῶν γνωμῶν περὶ τοῦ καταλλήλου ἢ μὴ διατάξεως τινος σχηματίζεται, ἤθελεν ὅμως χρονίζει, διότι πάντοτε ἤθελεν ἀναμιγνύει εἰς ταύτην ἡ Βουλὴ τὸν περὶ τῶν ὅλων, τῆς ὑποστηρίξεως ἢ πτώσεως τοῦ ὑπουργείου, ἀγῶνα· ἔτι δὲ καὶ ἡ πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου σπουδὴ, ἄνευ ἀποτελέσματος καθίσταται, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρασκευασθῇ ταχύτερον τὸ νομοσχέδιον, μήπω διὰ τῶν τμημάτων διελθὸν, ἐφ' οὗ οὐδὲ ἡ εἰσηγητικὴ ἐσχηματίσθη ἐπιτροπὴ, ἀφ' οὗ ἡ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαντήσεως συνέστη, καὶ ἂν πρὸς συζήτησιν καταστῇ τὸ νομοσχέδιον ὥριμον, πάλιν ἡ σπουδὴ πρὸς συζήτησιν ματαιοῦται, ἀφ' οὗ συνταχθεῖσα ἡ ἀπάντησις ἐπέλθει καὶ διακόψει τὴν συζήτησιν ἐκείνου, ὡς τις τῶν προαγορευσάντων ἐπρότεινε. Δι' ὅλων τούτων συνάγεται ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ προψηφίσῃ τὴν ἀπάντησιν παντὸς ἄλλου ὑπ' ὄψιν αὐτῆς νομοθετήματος.

Κατὰ τῆς προτάσεως ἄλλος ἐξέθηκεν ὅτι οἱ τὴν προηγησιν τῆς εἰς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσεως προτείναντες ἐστήριξαν κυρίως τὴν πρότασίν των εἰς τὸν λόγον ὅτι εἶναι εὐπρεπὲς, πρὸ παντὸς ἄλλου, ἡ Βουλὴ νὰ ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὸν ἐκφωνηθέντα ἐνώπιόν της παρὰ τοῦ Βασιλέως λόγον, καὶ τόσῳ περισσότερον καθ' ὅσον ἡ μὲν Βουλὴ διὰ τῆς ἀπαντήσεως θέλει ἐκφράσει τὰς ἰδέας της περὶ τῆς ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποίαν ἔχει πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, διατηρουμένου δὲ τούτου, ἢ ἀποσυρομένου ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἡ κυβέρνησις θέλει ῥυθμίζει οὕτω τὴν τακτικὴν πορείαν της. Τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι τὸ ὀρθώτερον καὶ τακτικώτερον, ἐὰν ἐπρόκειτο ἤδη ἕτοιμον πρὸς συζήτησιν τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, ἀλλ' οὔτε τὸ σχέδιον προητοιμάσθη, οὔτε εἶναι βέβαιον πότε θέλει ἀποπερατώσει ἡ ἐπιτροπὴ τὸ σπουδαῖον αὐτὸ ἔργον, οὐδεὶς δὲ λόγος ἐμποδίζει τὴν Βουλὴν νὰ ἐξακολουθῇ τὰς ἐργασίας της ἐπὶ ἀντικειμένων ἄλλων κατεπειγόντων καὶ σπουδαίων, ἐκκρεμῶν ὄντων μάλιστα ἀπὸ τὴν ἄλλην σύνοδον, ὡς τὸ περὶ Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλα ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν ἀναφορῶν προκύπτοντα, καὶ τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν μὲ τὴν τοῦ ὑπουργείου ὕπαρξιν σχέσιν ἔχουσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτων, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ τύχη ἑκάστου ὑπουργείου καὶ ἡ περὶ αὐτοῦ ἔκφρασις τῆς Βουλῆς, τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους δὲν πρέπει νὰ παραμελῶνται, ἀναβαλλομένης τῆς συζητήσεως τοιούτων σπουδαίων ἀντικειμένων, οἷον τῶν εἰσαχθέντων φορολογικῶν νομοσχεδίων καὶ ἄλλων, ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ὁποίων, δύναται ἑκάστοτε ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ τὰς περὶ τοῦ ὑπουργείου ἰδέας

της· διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὸν κανονισμὸν οὐδεμία ἀπαγορευτικὴ διάταξις ἐτέθη, ἀλλ' ἀφέθη ἐλευθέρα ἡ Βουλὴ νὰ ἐκτιμᾷ τὸ σπουδαῖον καὶ κατεπείγον τῶν ἀντικειμένων, καὶ ἐπισπεύδῃ τὴν συζήτησιν αὐτῶν πρὸ τῆς ἀπαντήσεως, ἢ ἄλλως νὰ προτιμᾷ ταύτην πρὸ παντὸς ἄλλου.

Ὁ μετὰ τούτων Βουλευτὴς ὑπὲρ τῆς προτάσεως παρετήρησεν ὅτι καὶ τὸ κατεπεῖγον καὶ σπουδαῖον ἄλλων ἀντικειμένων, ἐὰν παρουσιάζηται, καὶ τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, ἐὰν δὲν προπαρεσκευάσθη, ἀρκούντως ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἀπεδείχθη· ὅτι ἡ συζήτησις ἄλλων νομοθετικῶν ἀντικειμένων, πρὸ τῆς ἀπαντήσεως ἀντίκειται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ κανονισμοῦ καὶ εἰς τὴν ἐπικρατήσασαν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις συνταγματικὴν τάξιν, ὁ δὲ προταθεὶς παρὰ τοῦ προλαλήσαντος λόγος ὅτι, προκειμένης τῆς συζητήσεως φορολογικῶν νόμων, τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους ἀπαιτοῦσι τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ὄχι μόνον ἡ συζήτησις τῶν φορολογικῶν νόμων εἶναι ἤδη ἐκπρόθεσμος, διότι ἔπρεπεν ἤδη νὰ συζητῶνται οἱ φορολογικοὶ νόμοι τοῦ ἐλευσομένου καὶ ὄχι τοῦ παρόντος ἔτους, ἀλλὰ καὶ τὸ κατεπεῖγον τοῦ εἰσαχθέντος φορολογικοῦ ἐπὶ τῶν ζώων νόμου δὲν ὑπάρχει· τὸ δίκαιον μάλιστα ὑπαγορεύει τὴν βραδυτέραν ἔτι καταμέτρησιν τῶν ποιμνίων, διὰ νὰ μὴ ὑποβάλληται ἀδίκως ὁ ποιμὴν εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου ἐπὶ ζώων, καταφανισθησομένων ἐκ τοῦ μετὰ τὴν καταμέτρησιν αὐτῶν ἐπισκήψαντος χειμῶνος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου πάντοτε ἡ καταμέτρησις τῶν ποιμνίων ἐγίνετο ἀργότερα. Τὴν Συνταγματικὴν τάξιν παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἔθνεσι μιμούμενοι, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κανονισμοῦ τηροῦντες οἱ Βουλευταὶ, ὀφείλουσιν οὐδενὸς ἄλλου ἀντικειμένου πρὸ τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐπιληφθῶσιν· μέχρις οὗ δὲ καθυποβληθῇ τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἀναφορῶν, καὶ ἄλλων ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων μὴ νομοθετικῶν, καθὼς καὶ εἰς τὰς τμηματικὰς ἐργασίας νὰ προσπαρασκευάζῃ τὴν συζήτησιν τῶν εἰσαχθέντων νομοσχεδίων. Ἐκτὸς τούτων τὸ προκείμενον ἀντικείμενον συνδέεται μὲ ἄλλο τῆς συνταγματικῆς τάξεως ζήτημα πολὺ σπουδαῖον τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ἂν καὶ μὴ ἀναφερόμενον εἰς τὰ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὑπάρχοντα πρόσωπα· κατὰ τὸ 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, ἂν πρότερον δὲν ψηφισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας· ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ὑπάρξῃ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ συναίδησιν

ἑαυτοῦ καὶ τῶν πράξεών του μαντεῦον τὴν τύχην του, καὶ τὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον, καὶ θέλον νὰ κρατηθῇ ἐξ ἁπλῆς φιλαρχίας εἰς τὰ πράγματα ἀναβάλλει τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ἐπισπεύδει διὰ τὸν λόγον τοῦ κατεπείγοντος τὴν τῶν φορολογικῶν νόμων. Ἀφοῦ δὲ ταῦτα κερδίσῃ πρατεῖνον ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ συνεργαθῇ μετὰ τῆς παρεκτραπείσης Βουλῆς, καὶ ὅτι ἔχει τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς του, νὰ προκαλέσῃ καὶ ἐπιτύχῃ τὴν διάλυσιν πρὶν ἢ ἔτι ἡ Βουλὴ ἐκφράσῃ ἐνώπιον τοῦ ἡγεμόνος καὶ τοῦ ἔθνους τὸ φρόνημά της. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς εἶναι συνταγματικὸν καὶ δύναται εἰς πᾶσαν περίστασιν νὰ ἐνεργῆται, ἀλλὰ πρέπει πάντοτε νὰ προηγῆται ἡ ἀπάντησις τῆς Βουλῆς, ἐξ ἧς ὁ μὲν Βασιλεὺς θέλει ἐννοήσει τὸ περὶ αὐτοῦ φρόνημά της, ὁ δὲ λαὸς θέλει εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ φρόνημα τοῦτο. Διὰ ταῦτα ὀφείλει ἤδη ἡ Βουλή, ὑπὲρ ἑαυτῆς καὶ τῆς ὑπολήψεώς της προνοοῦσα, νὰ παραδεχθῇ ὅτι οὐδενὸς ἄλλου ἀντικειμένου νὰ ἐπιληρθῇ δύναται, πρὸ τῆς εἰς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσεως.

Τακτικώτερον καὶ ὀρθότερον εἶναι, εἶπεν ὁ μετ' αὐτὸν, νὰ προηγῆται πρὸ παντὸς ἄλλου ἡ ἀπάντησις, ἀλλὰ δὲν συμφωνεῖ μὲ τοὺς δογματίζοντας ὅτι δὲν δύναται ποτὲ ἡ Βουλὴ ἄλλως νὰ πράξῃ, διότι τοιαύτη ἀρχὴ περιορίζει τὸ ἀνεξάρτητον τῆς Βουλῆς, καὶ ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τούτου ἤθελον προκύψει πολλὰ ἄτοπα· ἐκ τῆς ἑρμηνείας δὲ τοῦ 11 ἄρθ. τοῦ κανονισμοῦ τοιοῦτον πνεῦμα ἐξάγεται, ὅτι ἐπειδὴ τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς εἶναι ὁ Βασιλικὸς λόγος, ἕπεται ὅτι καὶ ἡ πρώτη ἐργασία τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, ὄχι δὲ καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιληρθῇ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐργασίας, μέχρις οὗ ἡ ἐπιτροπὴ προπαρασκευάσῃ καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, καθόσον μάλιστα καὶ ἄνευ τῆς ἀπαντήσεως δύναται ἡ Βουλὴ διὰ τῆς συζητήσεως τῶν νομοσχεδίων νὰ ἐξηγήσῃ τὸ περὶ τοῦ Ὑπουργείου φρόνημά της. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινεν ὅτι εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν κανονισμὸν νὰ ἐπιληρθῇ ἡ Βουλὴ ἄλλων ἀντικειμένων καὶ μάλιστα τῶν ἐκκρεμῶν ἀπὸ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σχεδίου, τῆς ἀπαντήσεως.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς, ὅτι ἀρκούντως ἐσωτέσθη ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως, ἐκηρύχθη ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς, τῇ προτάσει τοῦ προέδρου, ὅτι ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προ-

κειμένου ζητήματος, οὐδεμίαν ἐπιρροὴν θέλει ἔχει ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας καὶ τὴν συζήτησιν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν κατοίκων τινῶν τῶν Καλαβρύτων, ἀφορωσῶν τὰς ἐνεργουμένας Βουλευτικὰς ἐκλογάς, ὁ πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως δύω γνῶμαι ἐξηγήθησαν· κατὰ τὴν μὲν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἐπιληρθῇ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐργασίας πρὸ τῆς εἰς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσεως, ἐκτὸς τῶν προπαρασκευαστικῶν τῶν Νομοσχεδίων τμηματικῶν ἐργασιῶν, κατὰ δὲ τὴν ἄλλην, ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ, μέχρις οὗ ἡ ἐπιτροπὴ εἰσαγάγει τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐργάζηται ἐπὶ ἄλλων ἐκκρεμῶν, κατεπειγόντων καὶ σπουδαίων ἀντικειμένων, καὶ προσθεὶς ὅτι μεταξὺ τῶν δύω τούτων γνωμῶν οὐσιώδης διαφορὰ εἶναι, ἂν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληρθῇ νομοθετικῶν ἐργασιῶν πρὸ τῆς ἀπαντήσεως, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ποίαν τῶν δύω γνωμῶν παραδέχεται.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας παρεδέχθη ὅτι πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, οὐδεμιᾶς ἄλλης συζητήσεως νομοθετικῆς ἐργασίας νὰ ἐπιληρθῇ δύναται ἐκτὸς τῶν ἐκλογικῶν τῆς Ὕδρας καὶ Καλαβρύτων καὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν διὰ τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων ἐργασιῶν.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, ἀπευθύνας εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς, τοῦ λαχόντος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας Γ'. τμήματος, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν εἰς ἑκάστην τούτων ἀνατεθειμένων ἐργασιῶν, καὶ ἀναγγείλας ὅτι, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, θέλει προκαλέσει εἰς συνεδρίασιν ὅταν πρὸς τοῦτο δοθῇ ἀφορμὴ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ι'.

Τῆς 9 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν ἐννάτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνοματικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων ἑκατὸν δύο, ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος πέντε, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἐπιτροπὴ καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 2 Ἰανουαρίου συνερχομένη ἐπιταπεύδει τὴν τοῦ σχεδίου σύνταξιν· ἐν γνώσει δὲ νὰ ἀποφανθῇ θέλουσα ἐπί τινων ἀντικειμένων, ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τούτων ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐξωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν, καὶ παρὰ μὲν τοῦ πρώτου ἔλαβε ταύτας πλήρεις, ἀπολείπονται δὲ αἱ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τὰς ὁποίας ἅμα λαβοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ σήμερον, ἢ καὶ ἄνευ ταύτων, ἂν εἰσέτι ἔρθυνωσι, πεποιθεν ὅτι ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος θέλει ἀποπερατώσει τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως.

Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα δὲ βουλευτὴν περὶ τῶν αἰτιῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν δὲν ἔδωκε μέχρι τοῦδε τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος ὅτι τοῦτο ἐγένετο διότι ὁ ὑπουργὸς ἐφρόνει ὅτι τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐξετείνοντο μέχρι τῆς ἀπαιτήσεως τῶν πληροφοριῶν τῆς οἰκονομικῆς τοῦ κράτους καταστάσεως κατὰ τὸ 1846, ἔτι δὲ καὶ διότι πρὸς σχηματισμὸν ἐντελῶν πληροφοριῶν προαπητεῖτο κατ' αὐτὸν ἡ σύνταξις τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ. Τὸ Προεδρεῖον ὅμως παρατηρῆσαν αὐτῷ τὴν ἀντίθεσιν τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἰδέας του πρὸς τὸ συνταγματικὸν δίκαιον, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ὅτι αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, περιοριζόμεναι εἰς τὸ ποσὸν τῶν εἰσπραχθέντων ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων, εἰς τὸ τῶν βεβαιωθέντων μήπω δὲ εἰσπραχθέντων, εἰς τὸ τῶν μὴ βεβαιωθέντων, ἀλλ' εἰσπρακτέων, εἰς τὸ τῶν δαπανηθέντων, καὶ εἰς τὸ τῶν σωζομένων κερπῶν, τὰς ὁποίας κατὰ μέγα δύνατοι νὰ ἀρυσθῇ ἀπό τε τὸ λογιστήριον, γνωρίζον τὰ κατὰ ταύτας μηνιαίως, καὶ ἀπὸ τοὺς λοιποὺς κλάδους, καὶ τούτους ὀφείλοντας νὰ γνωρίζωσι τὰ περὶ τούτων ἐγκαίρως καὶ μάλιστα

μέχρι τοῦδε ὅτε εἰσήλθομεν εἰς νέον ἔτος, ἐλπίζει νὰ συμμορφωθῇ μὲ ταῦτα ὁ Κ. ὑπουργός. Καὶ πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα ἂν ἡ βιβλιογραφία εἶναι ἐπίσημος, ἀπήντησεν ὅτι αὕτη ἡμιεπίσημος διατηρεῖται εἰς τὸ ἀρχεῖον·

Τοῦ προέδρου προκαλέσαντος τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἀφορωσῶν τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων ἀναφορῶν, παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι μὴ οὔσης τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἑτοίμου καλὸν εἶναι νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ εἰς τὸ ἐπεξεργασθησόμενον τὴν ἀποπερατωθεῖσαν ἤδη ἐκλογὴν τμῆμα· ἀλλ' ἀντεκρούσθη παρ' ἄλλου ἡ πρότασις, ὡς μετατρέπουσα τὴν περὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκείνων ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ καθόσον ἄγνωστον εἰσέτι εἶναι εἰς τὴν Βουλὴν τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων.

Εἰδοποίησε κατόπιν ὁ Πρόεδρος τὴν Βουλὴν ὅτι τὴν περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ καταλόγου τῶν σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ περὶ καθιστερούντων Νομοσχεδίου εὐχὴν τῆς Βουλῆς, ἐξηγγελθεῖσαν ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων, ἐκοινοποίησεν εἰς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα.

Ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου ἐπιτροπῆς, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου ἐγγεγραμμένων καὶ ἐγγραφησομένων ὀνομάτων τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ἐπροτάθη νὰ ἀνανεωθῶσιν ἤδη αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται, ἢ νὰ ἐπικυρωθῶσι καὶ ἐξακολουθήσωσιν αἱ αὐταί. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ δεύτερον δι' ἀναστάσεως.

Παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι ἡ ἀνάγκη καὶ σπουδαιότης τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, γνωστὴ εἰς ὅλους τοὺς Βουλευτάς, διελθόντας τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα, ὑπαγορεύει τὴν ταχεῖαν τῶν ἐπὶ τούτου ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀποπεράτωσιν· διὰ νὰ μὴ παρατείνηται δ' ἐπὶ πλέον τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον, καὶ παρελθῇ ἴσως καὶ ἡ Δ'. Σύνοδος ὡς καὶ ἡ Α'. ἄνευ τούτου, ἐπρότεινε νὰ ὁρισθῇ προθεσμία ῥητή, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ εἰσαχθῇ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τὸ σχέδιον τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου.

Εἰς τὰ περὶ σπουδαιότητος τοῦ ἔργου σύμφωνοι καὶ ἄλλοι παρετήρησαν ὅτι οὐδεμία ἀνάγκη νὰ προσδιορισθῇ ῥητὸς χρόνος διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου, καθόσον καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμμερίζονται τὰς γενομένας παρατηρήσεις, καὶ θέλουσιν ἐπιταχύνει τὴν ἀποπερατωσίν του. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ καταβάλῃ ἡ ἐπιτροπὴ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν, ὥστε ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς νὰ ἀποπερατώσῃ τὸ ἔργον της καὶ τὸ καθυποβάλῃ εἰς αὐτήν.

Ἀναγγειλάντων ἀκολούθως τῶν προέδρων τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέχθησαν ὑπ' αὐτῶν ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς οἱ Κ. Κ. Γ. Γριζάνος, Νίκος Θέου, Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος, Γ. Νοταρᾶς, Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος καὶ Β. Δημητρακόπουλος· καὶ ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων οἱ Κ.Κ. Κ. Τσερτίδης, Γ. Μπάστας, Μ. Πρωτοππαπᾶς, Φρ. Μαῦρος καὶ Ε. Ἀποστολίδης· ἐγένετο μυστικὴ διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορία διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωματικῶν μελῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Δ. Καλλιφρονᾶ καὶ τῶν Βουλευτῶν Μ. Πρωτοπαπᾶ καὶ Κ. Σαντᾶ· μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν δὲ τῶν ψηφοδελτίων καὶ τῶν κυάμων, ἰσαρίθμων καὶ 94 εὑρεθέντων, καὶ μετὰ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Β. Δημητρακοπούλου καὶ Γ. Γαρδίκη, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἀνεδείχθησαν πλειοψηφοῦντες ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων ἐπιτροπῆς οἱ ΚΚ.

Σ. Παγκαλος	διὰ ψήφων	51
Δ. Ὀρεινὸς	»	50
Ν. Καρτσιωτάκης	»	49
Ι. Φαρμάκης	»	49

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Α. Γεωργαντᾶς	»	40
Δ. Κουμανιώτης	»	39
Δ. Πολυχρονόπουλος	»	37
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	»	34

Ὡς μέλη δὲ τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων οἱ ΚΚ.

Π. Δαρειώτης	διὰ ψήφων	51
Ι. Οἰκονόμου	»	50
ΣΤ. Δαβάρας	»	50
Α. Γουζούασης	»	41

Ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Α. Δανόπουλος	»	38
Κ. Ζαρειφόπουλος	»	38
Θ. Μαρκεζίνης	»	37
Κ. Σαντᾶς	»	37
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	»	10

Μετὰ ταῦτα τῇ προτάσει τοῦ προέδρου καὶ ἐγκρίσει τῆς βουλῆς προσδιωρίσθη ἡ ἀκόλουθος ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν

μεθαύριον, προσδιορισθεῖσαν ὡς ἡμέραν τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, διαλυθείσης μετὰ τοῦτο τῆς συνεδριάσεως ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ.

Ἡμερησία διάταξις διὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν τῆς 11. Ἰαννουαρίου.

α) Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων ἀναφορῶν.

β) Ὁμοίως τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς ἐκλογῆς ὕδρας Γ. τμήματος.

γ) Συζήτησις ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν Α'. σύνοδον ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Αντωνιάδης

Ι. Ζάρκος

Μ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ'.

Τῆς 11 Ἰαννουαρίου.

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Ἰαννουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 98., ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 10, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν περὶ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων ἀναφορῶν, ὁμοίως ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας παρὰ τοῦ ἐξελέγχοντος αὐτὴν τμήματος, καὶ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἀνωτέρω ἀναγγελθεῖσαν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν

Συνελθόντα τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ κατὰ τὴν 4 καὶ 7 Ἰανουαρίου τ. ε. ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὰς κάτωθεν σημειουμένας 6 ἀναφοράς, ἀφορώσας τὴν ἐνεργουμένην ἤδη βουλευτικὴν τῶν Καλαβρύτων ἐκλογήν· καὶ

1. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 25 διαφόρων δημοτῶν τοῦ δήμου Κλειτορίας ὑπὸ χρονολογίαν 31 Ὀκτωμβρίου 1845 διὰ τὰς ὁποίας εὐγνωμονοῦσι πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων των γενομένην ἀκύρωσιν τῆς τελευταίας εἰκονικῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας των· καὶ εὔχονται νὰ ἐκλείψωσιν ὅλως διόλου τὰ παρεκτικὰ πάσης διενεργείας καὶ ἀναβολῆς ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας στοιχεῖα προσωπικά τε καὶ πραγματικὰ εἰς τὰς μελλούσας ἐκλογάς, ἐξαιτούμενοι νὰ ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ Βουλὴ πρὸς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον.

2. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 23 τῶν κατοίκων τῶν δήμων Λροανείας καὶ Ψωρίδος, εὐγνωμονούντων καὶ τούτων πρὸς τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας των, παρακαλούντων νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῆς ἐξουσίας, συγκειμένης ἀπὸ ἱππικὸν, πεζικὸν, ἐθνοφύλακας καὶ ὁδηγούς, διατηρουμένης τῆς τάξεως κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐνεργηθησομένης ἐκλογῆς παρὰ τῆς Βασ. Χωροφυλακῆς, καθὼς νὰ λείψωσι καὶ οἱ ὑπάλληλοι, οἵτινες ἐνήργησαν διὰ παρανομιῶν καὶ παρεμβάσεων τὴν ἀκυρωθεῖσαν εἰκονικὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν, καὶ νὰ ἀντικατασταθῶσιν ἀπὸ ὑπαλλήλους αὐστηρᾶς τιμιότητος καὶ ἀμεροληψίας, διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ ἐξασκήσωσιν ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρεάστως τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου των ὑπὲρ ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους καὶ ἐμπιστεύονται καὶ τιμῶσι.

3. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 21 τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Κλειτορίας, ὑπὸ χρονολογίαν 6 Δεκεμβρίου 1845, διὰ τῆς ὁποίας καταμαρτύρεται ἐναντίον τῆς παρανόμου πράξεως τοῦ Δημάρχου Κ. Παππαδαίου, ὡς πρὸς τὴν κλήρωσιν τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπῆς, γενομένης ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Δημάρχου, καὶ ὄχι ἐνώπιον τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν δημοτικῶν Συμβούλων, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν δόλιον κατασκευὴν τῶν ψηφοδελτίων καὶ τὴν διαλογὴν τούτων χωρὶς νὰ τεθῶσι ταῦτα εἰς κληρωτίδα, καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ ὁ Δήμαρχος ἀκρόασιν εἰς τὰς νομίμους παρατη-

ρήσεις τοῦ ἀναφερομένου Δημάρχου ἐπὶ τῷ σκοπῷ διὰ νὰ κληρωθῶσιν, ὡς καὶ ἐκληρώθησαν, μέλη αὐτὸς καὶ ἄλλοι τέσσαρες ἀνήκοντες εἰς τὴν μερίδα του διὰ νὰ δολιεύσῃ τὴν κάλπην πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὑποψηφίου αὐταδέλφου του καὶ τῶν συντρόφων του.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 22 ἐννενήκοντα ἑνὸς δημοτῶν τοῦ ἰδίου δήμου Κλειτορίας, οἵτινες παραπονοῦνται κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἰδίου Δημάρχου Παππαδαίου ὡς πρὸς τὴν παράνομον καὶ δόλιον κλήρωσιν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπῆς, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἀναδειχθῇ δολίως ὁ ἀδελφός του Βουλευτής· παρακαλοῦσι δὲ πρὸς ἀπομάκρυνσιν ὅλων τῶν ἐπικινδύνων συνεπειῶν τῆς τε αὐθαιρεσίας καὶ παρανομίας νὰ συγχωρηθῇ ἡ ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τήρησις τῆς κάλπης καθ' ὅλον τὸ ἑκατήμερον τῆς ψηφοφορίας διάστημα, ἢ, ὡς καταλληλότερον μέτρον, νὰ διαταχθῇ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀρήσῃ ἐλεύθερον ὄντινα τῶν δημοτῶν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τῆς κάλπης τὴν σφραγῖδα του ἐν καιρῷ τῆς σφραγίσεως πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἐν τῇ κάλπῃ παρακατατεθειμένων ψήφων· διότι ἄλλως ἡ κάλπη θέλει παραγεμισθῇ ὡς καὶ πρότερον ἀπὸ ψηφοδέλτια τῆς θελήσεώς του.

5. Τὴν ὑπ' ἀριθ. 24 τεσσάρων δημοτῶν τοῦ ἰδίου δήμου Κλειτορίας, ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν, οἵτινες ἐφθέτουσι τὰ αὐτὰ κατὰ τῆς παρανόμου διαγωγῆς τοῦ Δημάρχου Παππαδαίου, ὡς πρὸς τὴν κλήρωσιν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπῆς. Προσθέτουσι δὲ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων των, ὅτι οἱ κληρωθέντες ὑπάρχουσιν ὁ μὲν Δήμαρχος Πρόεδρος, μέλη δὲ ὁ Γ. Κουρὴς, γαμβρὸς τοῦ Δημάρχου ὁ καὶ ὁδηγὸς, ὁ Π. Δαριλιᾶς δημοτικὸς Σύμβουλος ὁ καὶ κλητὴρ, ὁ Κ. Ἀντωνόπουλος ὁ καὶ Γραμματεύς του, καὶ ὁ Εὐστάθιος Γαλαβᾶς, χωρὶς νὰ συγχωρήσῃ τὴν παρατήρησιν τῶν ἐξαγθέντων ψηφοδελτίων· γενομένου δὲ λόγου περὶ τούτου, ὁ Δήμαρχος ὠργίσθη κατὰ τοῦ Προέδρου τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἀναφερομένων, οἵτινες ἔκαμαν τὰς ὡς πρὸς τοῦτο παρατηρήσεις των.

6. Τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 39 κατοίκων διαφόρων χωρίων τοῦ δήμου Κλειτορίας ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου τ. ε. δι' ἧς ἀνημιανήσκουσι τὰ ἀναφερθέντα διὰ τῶν ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου ἀναφορῶν των, ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν ἔλαβον ἀπάντησιν· ἐκθέτουσι δὲ ὅτι ἀρξαμένης τῆς ἐκλογῆς κατὰ τὴν 30 παρελθόντος μηνὸς, μετέβησαν ἐκ διαλειμάτων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ δήμου διὰ νὰ ψηφοφορήσωσιν, ἀλλὰ παρῆλθον τέσσαρες ἡμέραι, καὶ οὔτε κἂν τὴν κάλπην ἐδυνήθησαν νὰ ἴδωσι, διότι ἱππεῖς καὶ πεζοὶ στρατιῶται τῆς ἐ-

ξουσίας, καὶ ἄλλοι ἐπέκεινα τῶν ἑκατὸν ἐμπόδιζον τὴν εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοῦ δήμου εἴσοδον, ὅπου ἡ ψηφοφορία ἐπροκηρύχθη ὅτι θέλει νὰ ἐνεργηθῇ, ὅτι συγχρόνως διάφορα στρατιωτικὰ σώματα περιοδεύοντα τὸν δῆμον καταλαμβάνουσι τὰς οἰκίας των, καὶ ζωοτροφούμενα δωρεὰν καταθλίβουσι τὰς οἰκογενείας των, πρὸς τόνσκοπὸν τοῦ νὰ καταπτοήσουν καὶ διαλύσωσιν αὐτούς, διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ δήμαρχος τοιουτοτρόπως νὰ παραγεμίσῃ. ὡς καὶ πρότερον, ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ του τὴν καλπην ἄνευ τινος δυσκολίας, ἢ ὑποτιθεμένου κινδύνου· ὡς ἐκ τούτου μὴ δυνηθέντες ἄνευ ῥήξεως νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐλεύθερως, κηρύττουσιν ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐψηφοφόρησε· καὶ ὅτι ἡ ἐνεργουμένη ἐντὸς τοῦ δήμου των βουλευτικὴ ἐκλογὴ εἶναι εἰκονική, καὶ διὰ νὰ μὴ μένῃ εἰς ἀμφιβολίαν ἡ Βουλὴ ἐπικαλοῦνται τὴν μεταβασιν ἐπιτροπῆς διὰ νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν ψηφοφορίαν, νὰ ἐξακριβώσῃ δὲ συγχρόνως κατὰ πόσον ὁ νόμος καταπατεῖται, καὶ οἱ ἀναφερόμενοι ἀδικοῦνται.

Κατὰ συνέπειαν ὅλων τῶν προεκτεθέντων ἡ ἐπιτροπὴ σκεφθεῖσα ὅτι ἡ προκειμένη ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ἀρξαμένη τὴν 30 παρελθόντος μηνὸς καὶ ἔτους, ὑπάρχει μέχρι τοῦδε ἀποπερατωμένη, καὶ οὐδεμία δύναται νὰ γίνῃ θεραπεία κατὰ τῶν ἀναφερομένων παραβιάσεων, καὶ ἐπεμβάσεων πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ νόμου καὶ τῶν ἀναφερομένων, γνωμοδοτεῖ νὰ ἐπιφυλαχθῶσιν αὗται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς καὶ νὰ παραπεμφθῶσιν ἐν καιρῷ μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς εἰς τὸ ἀνῆκον τμῆμα πρὸς ἐξέλεγξιν.

Τὴν 10 Ἰαννουαρίου 1846 ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Μ. Πρωτοπαππᾶς	Α. Γουζούασης
Δ. Σακελλαριάδης	Γ. Γουναρόπουλος
Α. Παπατζώρης	Γ. Γουλιμῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς
Κ. Τσερτίδης.»

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἀπεπερατώθη ἡ ἐξέλεγξις τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας παρὰ τοῦ τμήματος, διὰ τοῦτο ὁ μὲν Πρόεδρος προέτρεψεν αὐτὸ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐξέλεγξιν, ἡ δὲ Βουλὴ προῆλθε εἰς τὸ τρίτον τῆς συνεδριάσεως ἀντικείμενον. Πρὸ τούτου ὅμως ὁ πρόεδρος ἀναγνοὺς τὰς ἐπὶ τῶν ἀπουσιῶν τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ποινικὰς τοῦ κανονισμοῦ διατάξεις, παρετήρησεν ὅτι τοῦ λοιποῦ κατὰ πᾶσης ἑβδομάδος τὴν λῆξιν, θέλει ἀναγινώσκεσθαι τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὴν ἑβδομάδα ἀπουσιῶν, ἵνα αὐστηρῶς τελῶνται τὰ παρὰ τοῦ

κανονισμοῦ ὁριζόμενα· καὶ ὅτι ἤδη συνήχθη ἐκ τῶν καταλόγων τῶν τοιούτων ἀπουσιῶν τὸ σύνολον, καὶ εἶναι ἕτοιμον πρὸς ἀνάγνωσιν, ἂν διατάξῃ τοῦτο ἡ Βουλή· ἀλλὰ τῶν μὲν ζητούντων νὰ ἀναγνωσθῇ τοῦτο καὶ ἐνεργηθῇ καὶ ἐπ' αὐτῶν ὁ κανονισμός, ἵνα μὴ παραβίασις τούτου γένηται, τῶν δὲ προτεινόντων ὅτι ἡ αὐστηρὰ τούτου ἐκτέλεσις νὰ ἀπαιτηθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς πρέπει ἐπὶ τὸ μέλλον, ἄλλων διϊσχυριζομένων τοὐναντίον καὶ ζητούντων νὰ μὴ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπόντες οἱ μήπω ἐκ τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν ἐλθόντες, ἀλλ' οἱ ἐν Ἀθήναις μὲν διατελοῦντες, μὴ προσερχόμενοι δὲ εἰς τὸ Βουλευτήριον, ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ μὴν ἐνεργηθῶσι μὲν αἱ τοῦ κανονισμοῦ διατάξεις ἐπὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἀπόντων, νὰ ἐκτελῶνται δ' αὐστηρότατα τοῦ λοιποῦ. Μετὰ τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην τῆς Βουλῆς παρετήρησέ τις ὅτι τοιαῦτα καὶ κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον συνέβησαν, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ τούτου τοῦ Κανονισμοῦ διατάξεων δὲν ἐγένετο, ὅτι αἱ τοιαῦται ποινικαὶ διατάξεις οὐδόλως εἰς νομοθετικὸν σῶμα ἁρμόζουσαι εἶναι ἀπαλειπτέαι, ἀρκούσης εἰς ἕκαστον πρὸς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων του τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἐντολῆς τὴν ὁποίαν φέρει ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ, ἵνα ἀγρυπνῇ ὑπὲρ αὐτῶν τε καὶ τοῦ Συντάγματος· καὶ ὅτι ἐν προοιμίῳ προφορικῶς τοῦτο προτείνας, ἐπιφυλάττεται τούτων τε τῶν διατάξεων τὴν ἀπάλειψιν, καὶ ἄλλων τινῶν τὴν τροπολογίαν δι' ἐγγράφου προτάσεως κατόπιν νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Βουλήν, καθ' ἃ ὁ κανονισμὸς ὁρίζει.

Προβάσης τῆς Βουλῆς εἰς τὸ τρίτον τῆς συνεδριάσεως ἀντικείμενον, παρετηρήθη παρὰ τοῦ Προέδρου ὅτι τέσσαρες τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐκθέσεις δὲν ἐσυζητήθησαν ἔτι, ἀποφασίσθη δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς νὰ συζητηθῇ ἡ ἀπὸ 10 Αὐγούστου π.ε. τῆς ὁποίας ἀνεγνώσθη.

1. Ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1048 δι' ἧς ἡ Σταυριανὴ χήρα Ἰωάννου Γεωργοπούλου, καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Φωτεινὴ ἐκ Βερβένων, ἀναφέρουσαι ὅτι ὁ Ἰωάννης Γεωργόπουλος ἔπεσεν εἰς Πειραιᾶ μαχόμενος, καὶ ἐπισυνάπτουσαι διάφορα πιστοποιητικὰ ζητοῦσι προσωρινῶς σύνταξιν μέχρι τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

2. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1050 δι' ἧς ἀναφέρει ἡ Σοφία Π. Σαλιγκάρου, ὅτι ὁ ἀδελφός της ἐφονεύθη κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ἐνταῦθα, ὀρφανὴ δ' ἐκ πατρὸς ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἐγκαταλειφθεῖσα,

πεσόντων πάντων κατὰ τὸν ἀγῶνα, ζητεῖ χρηματικὴν συνδρομὴν, καὶ ἐφ' ᾗς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ἡ Βουλὴ παραδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

3. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1065, δι' ἧς ζητεῖ ὁ Ι. Ὁρλάνδος νὰ ἐξετασθῇ ἡ περὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ δανείου ὑπόθεσις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐν Τροιζῆνι Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ ἐφ' ᾗς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Παρετήρησέ τις ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τρόπος τῆς συζητήσεως πρέπει νὰ μεταβληθῇ, ἵνα μὴ χορηγῶνται ἐκ τούτου δικαιώματα εἰς τοὺς ἀναφερομένους παρὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, ἥτις οὐδὲν τῶν κατὰ τὰς αἰτήσεις τῶν ἀναφερομένων εἶδεν, οὐδὲ νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ δίκαιον αὐτῶν δύναται· ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκτυπόνεται ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς ἐν ἐκθέσει, ἀλλ' ὁ μὲν εἰσηγητὴς αὐτῆς νὰ διαβιβάζῃ ταύτην εἰς τὴν Βουλὴν προφορικῶς, αὕτη δὲ, εἰ μὲν νὰ παρατηρήσῃ τι θέλει ἐπὶ ταύτης, νὰ συζητῇ αὐτὴν, οὐδὲν δὲ νὰ ἀντιτάξῃ ἔχουσα νὰ προβαίνῃ παραδεχομένη σιωπηλῶς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς γνωμοδότησιν, οὐδ' εἰς τὰς λεπτομερείας, οὕτω ἐπεμβαίνουσα οὐδ' εὐθύνην φέρουσα, ἐκ τῆς ὁποίας συνάγεται ὅτι ἀνέκρινεν ἡ Βουλὴ τὴν γενομένην διὰ τῆς ἀναφορᾶς αἴτησιν, ἐνῷ οὐδεμίαν ἐπ' αὐτῆς ἀνάκρισιν ἐνεργεῖ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δ' ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου, ζητοῦντος νὰ ἐδικαιωθῇ ἐπὶ ὑποθέσεως, ἐμφαίνουσα ὅτι οὗτος ζητήσας δικαιοσύνην δικτελεῖ ἐπὶ ἀδίκαστος, εἶναι δικαία κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι οὐδεὶς πρέπει νὰ μένῃ ἀδίκαστος, καὶ ἀξία τῆς συστάσεως τῆς Βουλῆς.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον παρατηρήσαντα, ὅτι ἡ ἀγόρευσις τοῦ προαγορεύσαντος εἰς δύο διαιρουμένη, ἀφορᾷ τόν τε τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τρόπον καὶ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καὶ ὅτι αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ πρώτου παρατηρήσεις του, μὴ δυνάμεναι νὰ γίνωσιν ἀντικείμενον τῆς σκέψεως τῆς Βουλῆς ἤδη, πρέπει νὰ ἀναβληθῶσιν ἄλλοτε· ἐπροτάθη παρά τινος μὲν ἡ τροπολογία ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς νὰ συστηθῇ ἡ ὑπὸ συζήτησιν ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀντὶ τοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει· καὶ παρ' ἄλλου εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον διὰ τὸ σημαντικὸν τῆς ὑποθέσεως· τὴν πρώτην τροπολογίαν ὑποστηριξάντων τῶν τε προτεινόντων καὶ ἄλλων ἐκ τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν, διότι ἡ ὑπόθεσις αὕτη εἰσήχθη εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον ἠκροάθη καὶ μελετήσαν ταύτην ἐξέδωκε κατ' αὐτὴν ἀναφερομένην

καταδήλωσιν, ἀλλὰ μετὰ ταύτην δὲν ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, ὁ δὲ ἀναφερόμενος ἰδών τὴν ἐκδοθεῖσαν καταδήλωσιν, ἐκδοθεῖσαν ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσεως, ἀναφέρεται ἤδη, καὶ τὴν ἀναφορὰν του ταύτην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν νὰ συστήσῃ ἡ Βουλὴ ὀφείλει, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Ἐλεγκτικὸν ὑπάγεται Συνέδριον· διότι τὸ Συνταγματικὸν Ὑπουργεῖον εἶναι συνυπεύθυνον ἐπὶ πάντων, διὰ τοῦτο καὶ τὰς πρὸς ἕνα τῶν Ὑπουργῶν ἀπευθυνομένας αἰτήσεις, ἐὰν σπουδαῖαι καὶ σημαντικαὶ ὦσιν, εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον οὗτος ὑποβάλλει αὐτάς, ἵνα τὸ ὅλον τοῦ Ὑπουργείου ἐπ' αὐτῶν ἀποφανθῇ, κατὰ συνέπειαν δ' ἡ προκειμένη πρέπει νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς ἀφορῶσα λογαριασμοὺς παλαιᾶς ἐποχῆς, τὸ ὁποῖον ἐὰν θελήσῃ δύναται νὰ τὴν ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον· διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι ὅλως ἐπὶ τῆς παρούσης ἀναρμόδιον, ἡ δὲ Βουλὴ ὀφείλει μὲν νὰ ἦναι φρεδωλὴ τῶν συστάσεων, ὅταν ὅμως πολῖται ἀναφερόμενοι πρὸς αὐτὴν ἐπικαλῶνται ὡς ἤδη τὴν ἰσχὺν τῶν ἰσχυόντων νόμων καὶ διαταγμάτων, ἐπειδὴ ἐκ τούτου φαίνεται ἀμφιβολία περὶ τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ὀφείλει νὰ ἀποφανθῇ ἀορίστως ὑπὲρ αὐτῶν, οὐδαμῶς εἰς τὴν οὐσίαν ἐπεμβαίνουσα.

Καὶ τὴν δευτέραν ὑποστηριξάντων ἄλλων, διότι ἡ ὑπόθεσις εἶναι σημαντική, καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔτι τῶν Οἰκονομικῶν ἂν διευθυνθῇ, εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τοῦτο θέλει τὴν ὑποβάλλει διὰ τοῦτο, καθ' ἃ εἷς ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς πρώτης τροπολογίας ἀγορευσάντων ἐξέθηκεν· διότι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐπὶ ταύτης θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐν Τροιζῆνι Συνελεύσεως καὶ ἀσφαλέστερον ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης θέλει ἀποφανθῇ.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τὰς τροπολογίας ταύτας ἀντικρούων ὑπὲρ τῆς γνωμοδοτήσεως, παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε καταλληλότερον νὰ συστήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, διότι αὕτη ἀφορᾷ παλαιὰ χρέη, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τούτου ὑπαγόμενα.

Μετὰ τοῦτον καὶ τρίτη ἐπροτάθη τροπολογία, καθ' ἣν νὰ ἀναβάλῃ ἡ βουλὴ τὴν ἐκ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἀπόφασίν της ἤδη, μέχρι οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφερομένην τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως ἀπόφασιν, καὶ ἐν γνώσει ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτῆς. Ταύτην δ' ὑπεστήριζεν ὅτε προτείνας καὶ ἄλλοι, διότι ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ, ἀναφέρεται ἀπόφασις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, τὴν ὁποίαν ἡ βουλὴ πρὸ τῆς ἀποφάσεώς της ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ'

ὄψιν· διότι εἰς δύω διαιρεῖται ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου, ζητοῦντος νὰ δικασθῇ, καὶ νὰ δικασθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως, ἡ δὲ Βουλὴ πρὶν ἡ παραδεχθεῖσα συστήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καθ' ἃ ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει, ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφερομένην ἀπόφασιν, καὶ ἐν γνώσει ἐπ' αὐτῆς ἀποφανθῇ· διότι ἄλλως ἡ Βουλὴ διευθύνουσα καὶ συνιστῶσα αὐτὴν ἐπιβάλλει εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς αἰτήσεώς του, ἐπὶ τῇ βάσει ἀποράσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἴδε, καὶ τοῦτο οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς θέσεως ἀνάκρισιν ἐνεργήσασα, οὐδ' εἰς τινα νὰ ἀποδώσῃ δίκαιον γνωρίζουσα.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν παρατηρήσαντα αὖθις ὅτι τὴν προτεινομένην παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς σύστασιν εἰς στενὴν ἐξέλαβον συζητοῦντες σημασίαν, ἐνῷ ἡ ἐπιτροπὴ οὐδὲν τοιοῦτον ἐννόει, προτιθεμένη μόνον διὰ τῆς συστάσεως ταύτης νὰ ἐξηγήσῃ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀναφερομένου εἶναι σημαντική, διὰ τοῦτο συνιστᾷ αὐτὴν ὡς τοιαύτην εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα ἐπ' αὐτῆς κατὰ δικαιοσύνην ἀποφανθῇ, εἰς οὐδένα τῶν διαδίκων χαριζόμενον. Εἰς μὲν ἐπρότεινε νὰ διευθυνθῇ τυπικῶς ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἄλλος δὲ τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτιθέμενον ἱστορικὸν τῆς ἀναφορᾶς νὰ μεταῤῥυθμισθῇ, ἀντικαθισταμένης τῆς λέξεως « ἐξετασθῇ » διὰ τῆς « ἐκδικασθῇ, ἄλλος δὲ παρετήρησεν ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη εἶναι ἁπλοῦν μόνον κατὰ τῆς ἀναβολῆς παράπονον, ἡ δὲ Βουλή, εἰ μὲν ὡς τοιαύτην θεωρήσει αὐτὴν, ὀφείλει νὰ τὴν διευθύνῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, ἐπὶ τῆς οὐσίας δὲ νὰ ἀποφανθῇ θέλουσα, ὀφείλει νὰ ἀναβάλῃ αὐτὴν, ἵνα πρὸ τούτου τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐν Τροιζῆνι συνελεύσεως ὑπ' ὄψιν λάβῃ.

Φωτισθείσης τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ τὴν συζήτησιν προταθεῖσαι εἰδικώτερον τροπολογίαι, εἰς δύο γενικώτερον συγχωνεύονται. ἀ. Νὰ τροπολογηθῇ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἐξῆς « συνιστᾶται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ταχείαν ἐκδίκασιν κατὰ τὰ νενομισμένα· καὶ β'. νὰ ἀναβληθῇ ἵνα ἡ Βουλὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τήν τε τοῦ ἀναφερομένου ἀναφορὰν, καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένην τῆς ἐν τροιζῆνι Ἐθνοσυνελεύσεως ἀπόφασιν. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος, τινῶν μὲν θεωρούντων περιττὴν τὴν διαίρεσιν ταύτην, τινῶν δ' ἄλλως προτεινόντων αὐτὴν, καὶ ἄλλων ταύτην ὑποστηριζόντων, ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν αὐτὴν, καθ' ἃ ὁ πρόεδρος παρετήρησεν.

Ὁ Πρόεδρος προὐκάλεσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, δι' ἀναστάσεως, ἐπὶ τῆς δευτέρας πρώτων συγχωνευθείσης τροπολογίας,

ὡς ἀπωτέρας, καὶ ἐγένετο μὲν ἡ δι' ἀναστάσεως ψηφοφορία, δὲν διεκρίθη ὅμως, διὰ τοῦτο ὁ πρόεδρος ἀντιθέτως τὴν πρώτην τροπολογίαν εἰς ψηφοφορίαν ἔθηκε, τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παραδεχθεῖσα, διέταξε τὴν τροπολόγησιν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς εἰς ταῦτα. « Συνιστᾶται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς ταχείαν ἐκδίκασιν κατὰ τὰ νενομισμένα. »

4. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1066 ἀναφορᾶς, δι' ἧς ἀναφέρει ἡ Ἀγορίτζα Κωνστ. Ζωραπούλου, ὅτι ἡ μήτηρ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν ἠχμαλωτίσθησαν εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἀπωλέσθησαν. ἐνδεὴς δὲ καὶ ἄπορος μείνασα ζητεῖ περίθαλψιν καὶ σύνταξιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συντηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

5. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1069 ἀναφορᾶς, δι' ἧς οἰκάτοικοι Αἰγίνης ζητοῦσι νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὸν Δῆμον Αἰγίνης τὰ Λιμενικὰ τῆς νήσου δικαιώματα, καὶ τὰ δέκατα τῆς ἐκεῖ διατηρουμένης μονῆς, διὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν συντήρησιν τῶν σχολείων τῆς νήσου, ὡς τοῦτο ἄλλοτε ἐγίνετο κατ' ἀπόφασιν τοῦ Βουλευτικοῦ τοῦ ἔτους 1827, ἕνεκα τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστησαν οἱ Αἰγινῆται, ἐκ τῆς συνελθούσης ἐκεῖ ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.

Κατὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης παρετηρήθη ὅτι ἀποφάσεις περὶ τοιούτων ἐξαιρετικῶν δικαιωμάτων ἐξεδόθησαν ὑπέρ τινων μερῶν ἀπὸ τὰς κατὰ καιροὺς ἐθνικὰς Συνελεύσεις, ἀλλ' ἡ ἐν Ἀθήναις τελευταία ἐθνοσυνέλευσις, καθιερώσασα διὰ τοῦ πολιτεύματος τὴν ἰσότητα, κατήργησε πᾶσαν ἐξαίρεσιν καὶ ἐπομένως καὶ ταύτην, ἐὰν ἐψηφίσθη ποτὲ ἀπὸ τὸ Βουλευτικόν· ὅτι περὶ τῆς συντηρήσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ ἡ ἐθνοσυνέλευσις διὰ συνταγματικῆς διατάξεως, καὶ ἡ Βουλὴ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προέβλεψε, καὶ οὐδεμία ἀνάγκη ἐξαιρετικῶν δικαιωμάτων πρὸς συντήρησιν αὐτῶν· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀντιπαρατηρήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ἡ περὶ τῆς αἰτήσεως τῶν Αἰγινητῶν ἀπόφασις τοῦ Βουλευτικοῦ ἐξεδόθη καὶ ἐξετελέσθη διὰ τὴν Αἴγιναν, ὅπως καὶ διὰ τὸ Ἄργος, τὴν Ἐπίδαυρον καὶ κτλ. ὅτι δι' αὐτῆς δὲν καθιεροῦται παρανόμιον δι' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα, ἀλλ' ἀπεριορίστως. Καὶ ἄλλου ὅτι οὐδ' ἡ Συνέλευσις κατήργησεν, οὐδ' ἡ Βουλὴ δύναται νὰ καταργήσῃ ἀπο-

φάσεις τῶν προηγηθεισῶν ἐθνοσυνελεύσεων, καθόσον μάλιστα ἔλαβε χώραν ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν. Ὁ πρόεδρος κηρύξας περαιωμένην τὴν συζήτησιν συνήγαγεν ἐκ ταύτης ὅτι δύο γνῶμαι ἐξάγονται, κατὰ τὴν μίαν τῶν ὁποίων νὰ μὴ διευθυνθῇ ποσῶς ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, διότι τοιαῦτα ἐξαιρετικὰ δικαιώματα ἀντιβαίνουσιν εἰς τὴν καθιερωθεῖσαν συνταγματικὴν ἰσότητα· κατὰ τὴν δὲ, νὰ διευθυνθῇ, διότι ἀφ' οὗ ὑπῆρξε τοιαύτη ἐθνοσυνελεύσεως ἀπόφασις, καὶ δι' ἀόριστον χρόνον, εἶναι κεκτημένον τῆς νήσου δικαίωμα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ, καὶ ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον ἢ ὄχι; »

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως ἐλύθη τὸ ζήτημα ἀποφατικῶς.

6. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1171 ἀναφορᾶς τῆς Κυριακούλας, θυγατρὸς Σπυρίδωνος Λάγιου ἐκ Χίου, φονευθέντος κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐξαιτουμένης ὡς ἀπόρου περιθαλψιν καὶ προστασίαν, καὶ ἐφ' ἧς ἀναφορᾶς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἡ Βουλὴ, τῇ παρατηρήσει ὅτι τοιαῦται αἰτήσεις πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται ἀμέσως εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, δὲν παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

7. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1073 ἀναφορᾶς τῆς Ἀγαθῆς, χήρας Παύλου Φιλίππου, ἀναφερούσης ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς συλληφθεὶς εἰς τὸν κατὰ τὰ Κόκκινα τῶν Θηβῶν μάχην, ἐβλήθη ζῶν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αὐτὴ δ' ἰδοῦσα τὴν ἀραγὴν τῶν τέκνων της, δινήγαγεν αἰχμάλωτος δεκατέσσαρα ἔτη, καὶ ὅτι καταστηθεῖσα ἕνεκα τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῶν δυστυχημάτων της ἀνίκανος πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν, ζητεῖ θεραπείαν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Παρατηρήσεως γενομένης καὶ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ὅτι αἱ τοιαῦται αἰτήσεις πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται ἀμέσως πρὸς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ μὴ χρονοτριβῇ ματαίως ἐπ' αὐτῶν ἡ Βουλὴ, ἔχουσα σοβαρώτερα καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσῃ· καὶ ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν προκειμένην αἴτησιν, περιττὴ εἶναι ἡ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς σύστασις τῆς ἀναφορᾶς, διότι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐν τῇ α', βουλευτικῇ συνόδῳ οὐδεμία σύνταξις χορηγεῖται ἄνευ νόμου. Ἀντιπαρετήρησαν ἄλλοι ὅτι ἡ διεύθυνσις ἢ ἡ σύστασις τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν

πρὸς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα γενομένη, οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἐπιφέρει, γίνεται δὲ μόνον διὰ νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ αἴτησις, καὶ νὰ ἀποφασίζηται ἐπ' αὐτῆς ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν ὅ,τι ἤθελεν εἶσθαι σύμφωνον μὲ τὰ καθήκοντά του, ἢ νὰ δίδωνται πολλάκις πρὸς τὴν Βουλὴν διασαφήσεις ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα, ὅταν ἤθελον ζητηθῇ τοιαῦται· ὅτι ἄλλως ἡ Βουλὴ οὐδεμίαν ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἀναφορῶν ἐπιφέρουσα ἐνέργειαν, καὶ ἀποῤῥίπτουσα αὐτὰς, ἀντιβαίνει εἰς τὸ 50 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ καθιεροῦν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς αὐτὴν· ὅτι τοιαύτην μέχρι τοῦδε ἐφύλαξε τάξιν ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτὴν διευθυνομένων ἀναφορῶν, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα πάσας τὰς ἰδιωτικὰς ἀναφορὰς καὶ αὐτὰς τὰς ἁπλουστάτας ὀφείλει νὰ διευθύνῃ πρὸς τὰ ἁρμόδια ὑπουργεῖα.

Μετά τινα δὲ ἀντιλίξαντα ὅτι ἡ Βουλὴ τοῦ πολυτίμου δι' αὐτὴν χρόνου φειδομένη, ἐκείνας μόνον τὰς ἀναφορὰς ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν, νὰ τὰς συνιστᾷ ἢ νὰ διευθύνῃ πρὸς τὰ ὑπουργεῖα, ὅσαι περιέχουσι σπουδαῖα ἀντικείμενα, παρέχοντα ἀφορμὴν νομοθετικῶν συζητήσεων, ἢ προκλήσεων διασαφήσεων, τὰς δὲ μικροῦ λόγου καὶ ἁπλᾶς αἰτήσεις νὰ παραιτῇ, διότι αἱ τοιαῦται πρέπει νὰ διευθύνωνται ἀμέσως πρὸς τὰ ὑπουργεῖα καὶ ὄχι διὰ τῆς Βουλῆς, μὴ οὔσης εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ περιεχόμενον, καὶ ματαίως ἐπ' αὐτῶν ἀσχολουμένη· καὶ ὅτι τὸ καθιερωθὲν ἐν τῷ 50 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος δικαίωμα ἄνευ τῆς διακρίσεως ταύτης ἀποβαίνει ματαίων, διευθυνομένων ἀπὸ τὴν Βουλὴν ἢ συνιστωμένων ἐπίσης ὅλων τῶν ἀναφορῶν· ὁ Πρόεδρος, συναινέσας τῆς Βουλῆς, ἀναστείλας τὴν συζήτησιν ταύτην, ὡς ἀφορῶσαν πρότασιν τοῦ κανονισμοῦ καὶ τὴν μέχρι τοῦδε τάξιν μεταστρέφουσαν ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν, διὰ νὰ συζητηθῇ ὡς νέα πρότασις εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἀναφορᾶς. Ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη αὐτήν.

8. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1079 ἀναφορᾶς τοῦ Η. Λοιδωρίκη, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐδάνεισε πέντε χιλιάδας δραχμῶν τὴν Ἐπισκοπὴν Φωκιδολοκρίδος, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε συνήθειαν, ἐὰν ὁ δανεισθεὶς Ἐπίσκοπος δὲν ἐπρόφθανε νὰ ἐξοφλῇ τὸ χρέος, νὰ ἐπιπίπτῃ εἰς βάρος τῶν διαδόχων του κτλ. καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἀνεπτύξαντος προφορικῶς τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ἡ ἀναφερόμενη

ζητεῖ νὰ πληροφορηθῇ πρὸς ποῖον νὰ ἀπευθύνῃ τὰς ἀπαιτήσεις του, παρετηρήθη παρ' ἄλλου ὅτι ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ δικαστικὰς συμβουλάς, οὔτε εἰς δικαστικὰ κεθήκοντα νὰ ἐπέμβῃ. Ἀντιπαρατηρησάντων δ' ἄλλων ὅτι καὶ τὰ χρέη ταῦτα, ἂν καὶ ἐπισκοπικά, συνταυτίζονται μὲ τὰ κινητικά, καὶ ἡ περὶ αὐτῶν ἀναφερομένη συνήθεια ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον ἔτι εἰς Τουρκίαν, ἐπιφορτιζομένων τῶν ἐπισκόπων μετὰ τῶν προκατόχων των, διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπισκοπῆς, χρέη· ὅτι καὶ τὰ χρέη ταῦτα οὐκ ὀλίγα, πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς γενικόν τι μέτρον ὡς καὶ τὰ κινητικά, καθόσον μάλιστα πλεῖστα τῶν ὁμολόγων ἐγγράφων φέρουσι τὸν ὅρον « διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπαρχίας » καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ὀρθῶς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον· ἀντέλεξαν ἄλλοι ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῆς ἀναφορᾶς ἐξάγεται σκοπός, καὶ ἑπομένως οὐδένα καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτῆς σκοπὸν ἔχει, καὶ ὅτι ἡ διεύθυνσις αὐτῆς θέλει βλάψει μᾶλλον τὸν ἀναφερόμενον, ὅστις ἄλλως θέλει προσφύγει εἰς δικαστικὴν τοῦ ζητήματος τούτου λύσιν, ἥτις καὶ τακτικωτέρα εἶναι.

Ἡ Βουλὴ, τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

9. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1092** δι' ἧς ἡ παρασκευὴ Ἴσκου, χήρα τοῦ Ἀ. Γριβογεώργου ἀναφέρουσα, ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς, στρατηγὸς βαθμὸν ἔχων, ἔπεσεν ἡρωϊκῶς κατὰ τὴν ἔξοδον τῆς φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ὅτι αὐτὴ εἰς χρονικὰς περιπέσοῦσα ἀσθενείας, καὶ πολλῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐξόδων ὡς ἐκ τούτου χρείαν ἔχουσα, ἐξαιτεῖται ὡς ἄπορος τὴν αὔξησιν τῆς ἐκ δέκα μόνον δραχμῶν συντάξεώς της, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὰς πασιγνώστους στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ φονευθέντος στρατηγοῦ Γριβογεώργου περιγράψας προφορικῶς Βουλευτής τις, καὶ τὰς τῆς χήρας Παρασκευῆς καὶ ἀδελφῆς τοῦ στρατηγοῦ Ἀνδρέα Ἴσκου, ἕνεκα τῶν χρονικῶν ἀσθενειῶν, λειψάνων τῶν παλαιπωριῶν καὶ τῶν βιοπόνων ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, τὰς ἀνάγκας δὲ καὶ τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν παραστήσας, ἐπρότεινεν οὐχὶ μόνον νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον. Ἀντικρουσθείσης δὲ τῆς προτάσεως ὡς περιττῆς, διότι ἄνευ νόμου οὐδεμία συντάξεως αὔξησις νὰ γίνῃ δύναται, δυναμένη νὰ προταθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ καταλόγου τῶν συνταξιούχων· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέ-

δρου παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

10. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1093** ἀναφορᾶς τῆς Ζαφείρως χήρας Παναγ. Γούναρη, ἥτις ἀναφέρουσα, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτῆς ἔπεσε μαχόμενος εἰς Πατρατσίκι, καὶ ὅτι εὑρίσκεται ἤδη εἰς παντελῆ ἔνδειαν, ζητεῖ σύνταξιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

11. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1094** ἀναφορᾶς τῶν Α. Ζαφειροπούλου, καὶ Κ. Ταμβακοπούλου, προκαλούντων τὴν ἔκδοσιν νόμου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ΙΕ'. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως περὶ ἀποτίσεως τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

12 Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1098** ἀναφορᾶς τοῦ Ὀθωμανοῦ Γιούπη Ντριζάκου Ἰατρογειούργου, ἀναφέροντος τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις του, θεραπεύοντος τοὺς πάντας ἀμισθί· ὅτις ἤδη ὡς ἄπορος καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐξοικονομήσῃ οἰκογένειαν πολυμελῆ ζητεῖ νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἀνάλογον μέρος τῆς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως περιουσίας του, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ὡς εὔλογος αἴτησις.

Ἡ Βουλὴ, τῇ προτάσει τινός, παραδεχθεῖσα τὴν ἀφαίρεσιν τῆς λέξεως *εὔλογος* ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνέκρινε νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν.

13 Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1101**. ἀναφορᾶς τοῦ ὀθωμανοῦ Μέτου Μπραχοπούλου Ἰατρογειούργου, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι διαμείνας καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος μετὰ τῶν Ἑλλήνων, συνηγωνίσθη μετ' αὐτῶν, θεραπεύων αὐτοὺς ἀμισθί, καὶ κινδυνεύσας πολλάκις κατὰ τὰς εἰσβολὰς τοῦ Ἰμπραΐμη, καὶ ζητεῖ νὰ τῷ παραχωρηθῇ μέρος τῶν κτημάτων του, ἢ ἄλλη τις ἀμοιβὴ, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Μετὰ τινα προφορικὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀληθείας τῶν ἀναφερομένων καὶ παραστάσεως τῶν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος κατορθωμάτων τοῦ ἀναφερομένου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

14. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1102** ἀναφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Δ. Ἰωαννίδου ἐκ φιλιππουπόλεως, ἀναφέροντος ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔπεσε μαχόμενος εἰς Μεσολόγγιον, καὶ ὅτι ἡ ἐξ εἴκοσι πέντε δραχμῶν

διδομένη σύνταξις εἰς αὐτὸν δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς σπουδάς του, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δημ. ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

15. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1110 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναγ. Διαλέτη, ἀναφέροντος τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ τε καὶ τῶν υἱῶν του, χρηματίσαντος Γερουσιαστοῦ καὶ Βουλευτοῦ, καὶ αἰτοῦντος τὴν χορήγησιν συντάξεως, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

16. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. 1114 ἀναφορᾶς φοιτητῶν πανεπιστημίου, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι διὰ ἔλλειψιν στοιχειωδῶν ἐγχειριδίων τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἄλλων μαθημάτων, τῶν παραδιδομένων εἰς τὸ πανεπιστήμιον, στερουμένων τῶν καθηγητῶν τῶν πρὸς τύπωσιν μέσων, καταδαπανῶσι ματαίως τὸν πολύτιμον χρόνον των εἰς ἀντιγραφάς, καταβάλλοντες πρὸς τοῦτο ἀτρύτους γραφικοὺς μόχθους, καὶ προτείνουσι διὰ ταῦτα νὰ ἐκδοθῶσι, δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, τὰ κυριώτερα τῶν ἐν θέντων μαθημάτων, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀναφορᾶς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἡ εὔλογος καὶ ἀναγκαία αἴτησις τῶν τοῦ πανεπιστημίου φοιτητῶν.

Παρατηρήσεως γενομένης ὅτι εἰς τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους προσδιορίσθη ἀνάλογος δαπάνη διὰ τοιαύτην χρῆσιν, καὶ ὅτι ἡ βουλὴ ἐψήφισε νὰ τεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν 1846 ἀνάλογόν τι κεφάλαιον πρὸς τοιαύτην χρῆσιν. Ἡ βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

17. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1117 ἀναφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Πετροπούλου, ἐξιστοροῦντος τὰς στρατιωτικὰς πολιτικὰς ἐκδουλεύσεις του καὶ τὰς χρηματικὰς αὐτοῦ θυσίας, καὶ ζητοῦντος ἤδη σύνταξιν πρὸς περίθαλψιν αὐτοῦ τε καὶ τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας του, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἐζητήθη παρὰ διαφόρων, τίς οὗτος ὁ Ἰωάννης Πετρόπουλος, καὶ ποία ἡ πατρίς του· ὁ δὲ εἰσηγητὴς εἶπεν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὰ Λαγκάδια τῆς Καρυταίνης, συγγενὴς τῶν Δελιγιανναίων, ἄλλοτε οἰκονομικὸς ἐπίτροπος, χρηματίσας.

Ἄλλων δὲ πάλιν προτεινάντων ὅτι ἄλλος ὁ ἀναφερόμενος οὗτος· ἡ βουλὴ ἀνέβαλε τὴν ἀπόφασίν της, διὰ νὰ ληφθῶσι πληροφορίαι περὶ τούτου.

18. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1118 ἀναφορᾶς κατοίκων τοῦ χωρίου Βελίτζης τοῦ δήμου Ἐλατείας τῆς Ἀκρίδος, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι ἐπτὰ ἤδη ἔτη ὑπῆκοοί τινες Ὀθωμανοὶ ἔκτισαν χερσοπρόνοια πλησίον τὴν πηγὴν τοῦ ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ καταρρέοντος ῥύακος, χρησιμεύοντος εἰς πόσιν τῶν κατοίκων, καὶ ἕνεκα τούτου, μολυνόμενον τὸ ὕδωρ κατέστη ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων, καὶ ζητοῦσι τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Μετὰ τὴν προφορικὴν τῶν ἀναφερομένων παράστασιν ὑπό τινος βουλευτοῦ, βεβαιώσαντος ὅτι οἱ κάτοικοι, ἕνεκα τῆς χρήσεως ἀκαθάρτου ὕδατος, ὑπέκυψαν εἰς χρονικὰς ἀσθενείας, καὶ ἀποθνήσκουσι καθ' ἑκάστην, ἐνῷ τὰ ἐκ τῶν καλλιεργούντων τὰς πέριξ Βελίτσης εὐνικὰς γαίας ὀφέλη τοῦ δημοσίου εἶναι ἀνώτερα τῶν τοῦ φόρου τῆς ξυλείας· ἡ βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

19. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. θ. 1121 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σπερχειάδος, αἰτούντων νὰ μὴ διατηρηθῇ ἡ μονὴ τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ, ἡ δὲ μονὴ τῆς Ῥουστιάνης νὰ μείνῃ μετόχιον τῆς πρώτης κτλ. καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

20. Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1119 ἀναφορᾶς τῆς Ἀναστασίας χήρας Παντελῆ Ἀγγελοπούλου ἐξ Αἰγίου, ἀναφερούσης ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς πολεμῶν ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Ζαΐμην κατὰ τοῦ Κεχαγιάμπεη εἰς Φωνακαριὰν συνελήφθη παρὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐσουβλίσθη καὶ ἐψήθη, καὶ ὅτι ἔχουσα δύο θυγατέρας καὶ ἔνδειᾳ οὖσα ζητεῖ σύνταξιν καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἐθνικὴς γῆς, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συζηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης παρετηρήθη ὑπό τινων ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐξαιρετικῶς ὑπὲρ τινων αἰτήσεων, ἂν καὶ μικροῦ λόγου, γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῶσι πρὸς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, ὡς ἐπὶ τῆς παρούσης, ὑπὲρ ἄλλων δὲ γνωμοδοτεῖ τὴν ἀπλῆν διεύθυνσιν, ἂν καὶ σπουδαιοτέρων, ὡς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς χήρας Γριβογεώργου, καὶ ὅτι ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ μὴ παραδέχηται τὰς ἄνευ λόγου διακρίσεις ἐπὶ τῶν αἰτήσεων· ὁ δὲ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν ὅτι τὴν αἴτησιν τῆς χήρας Γριβογεώργου διεύθυνεν ἁπλῶς ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον, διότι εἰς αὐτὴν δίδεται σύνταξις, ἂν καὶ μὴ ἀνάλογος κατὰ τὴν ἀνα-

φοράν της, ἐνῷ εἰς τὴν χήραν Παντελῆ Ἀγγελοπούλου οὐδεμία περιθαλψις ἐγένετο μέχρι τοῦδε, ἂν καὶ αἱ ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ οὐχ' ἧττον εἰσὶν ἴσαι τῶν τοῦ Γριβογεώργου.

Ἀπαντήσαντος δὲ ἄλλου εἰς ταῦτα ὅτι οὐδεμία μεταξὺ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Γριβογεώργου καὶ τοῦ Ἀγγελοπούλου σύγκρισις, διότι ὁ Γριβογεώργος καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἦτον εἷς τῶν διακεκριμένων Καπετανέων τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ὡς εἷς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ὑπηρέτησεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς στρατοπεδαρχῶν, παρευρισκομένων ἐνταῦθα καὶ γνώσιν ἐχόντων τῶν ἀγώνων του· καὶ ὅτι ἠδίκησε τὴν χήραν αὐτοῦ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ μὴ συστήσασα τὴν αἴτησίν της εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον· ἀνταπήντησεν ἄλλος ὅτι καὶ αἱ τοῦ Ἀγγελοπούλου ἐκδουλεύσεις, εἰσὶν ἄξιαι λόγου, καὶ ὅτι ἂν οὗτος δὲν διεκρίθη ὡς ἀνώτερος ἀξιωματικός, ὁ πρόωρος αὐτοῦ θάνατος κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀγῶνος, ὅτε ἅπαντες ὑπηρέτουν ὡς στρατιῶται, εἶναι αἰτία· καὶ ὅτι ἀρκούντως οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Γριβογεώργου μὲ βαθμοὺς ἠμείφθησαν καὶ εἰς τὴν χήραν αὐτοῦ σύνταξις ἐδόθη.

Εἰς τὸν παρατηρήσαντα δὲ ὅτι ἡ χήρα τοῦ Ἀγγελοπούλου καὶ σύνταξιν καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἐθνικῆς γῆς ζητεῖ· ἀπήντησεν ἄλλος ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ περιορίσῃ τὴν σύστασιν τῆς ἀναφορᾶς μόνον εἰς τὴν περὶ συντάξεως αἴτησιν.

Ἡ Βουλὴ, τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, περιορίσασα μόνον τὴν σύστασιν εἰς τὴν περὶ χορηγήσεως συντάξεως αἴτησιν τῆς ἀναφερομένης.

Διακοπείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν γραμματέων τὸ ὑπ' ἀριθ. 432 ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, διευθύνοντος πρὸς τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς τὸν ζητηθέντα κατάλογον τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, σύμφωνα μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ Α. ψηφίσματος, τῆς ἐν Ἀθήναις ἐλνοσυνελεύσεως, ἔχοντα οὕτω·

Ὀνομαστικὸς κατάλογος

Συνταχθεὶς παρὰ τῆς ὑποφαινομένης ἐπιτροπῆς κατὰ συνέπειαν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὑπ' ἀριθ. 16,650 καὶ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου ληγοντος ἔτους, τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων Κ. Κ. ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἔλαβον ἐνεργητικὸν μέρος κατὰ τὴν νύκτα τῆς 2—3 Σεπτεμβρίου 1843.

Ἀύξ. Ἀριθμὸς	Ὀνόματα	Βαθμ. ὃν εἶχε κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα	Βαθμ. ὃν ἔχει ἤδη	Ποίων σωμάτων	Παρατηρήσεις
1	Δημ. Καλλέργης	Συνταγ.	ὑποστράτ.	Ἱππικὸν	διοικ. φρουρᾶς
2	Νικ. Σκαρβέλης	Ἀντισυν.	συνταγ.	Π. πεζ. τάγμ. γραμμᾶς	διοικητὴς 2. τάγματος
3	Ἀνασ. Ῥοδίτης	Ταγματ.	ἀντισυν.	»	ὑπὸ τῶν ὅπλ.
4	Τριαν. Λαζαρέτος	Λοχαγὸς	ταγματ.	»	»
5	Κων. Βέικος	Ὑπολοχ.	ταγματ.	»	»
6	Ἀρτέμ. Ν. Μίχου	Λοχαγὸς	λοχαγὸς	»	»
7	Κ. Παπαβιέρος	Λοχαγὸς	λοχαγὸς	»	»
8	Π. Μπαχάρης	Λοχαγὸς	λοχαγὸς	»	ἀπεβίωσεν
9	Χρὶς. Μελιγγὸς	Ὑπ. ὑπασ.	λοχαγὸς	»	ὑπὸ τῶν ὅπλ.
10	Σπ. Παπαδάκης	Ὑπ. εἰσ.	ὑπολοχ.	»	»
11	Π. Ἀλεξάνδρου	Ἀνθυπ.	ὑπολοχ.	»	»
12	Ἀθ. Β. Πετμεζᾶς	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	»	»
13	Α. Ι. Κλάδος	Ἰατρὸς	ἐπιατρὸς	»	»
14	Ἰω. Ζιγκίνης	ἀνθυπασ.	ἀνθυπολ.	»	»
15	Λαμνῆς	λογιστὴς	ὑποκατ.	»	»
16	Δ. Σπυλιοτόπουλος	λοχαγὸς	ταγματ.	3. τάγ. ἀκροβ.	Διοικ. Διλοχ.
17	Γ. Μαυρομιχάλης Καπετανάκης	λοχαγὸς	λοχαγὸς	»	ὑπὸ τῶν ὅπλ.
18	Η. Δημητρακάκ.	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	»	»
19	Γρ. Κουμουντοῦρος	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	»	»
20	Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	»	»
21	Ἐλευθ. Σχινᾶς	λοχαγὸς	ταγματ.	Πυροβολ.	Διοικ. Λόχου
22	Εὐθύμ. Ἀντωνίου	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	Ζευγιτῶν	ὡς διοικ. Ζευγ.
23	Ἰω. Σκοῦφος.	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	Πυροβολικοῦ	ὑπὸ τῶν ὅπλ.
24	Ἰω. Ῥίζος	ἀνθυπασ.	ἀνθυπολ.	»	»
25	Στ. Παπαδόπουλος	Ὁλαρχος	μοίραρχ.	Ἱππικὸν	Διοικ. Ἴλης.
26	Ἰ. Τσαμπικόπουλος	ὑπίλαρχ.	Ὁλαρχος	»	ὑπὸ τῶν ὅπλ.
27	Κάρ. Παραμυθιώτης	ἀνθυπίλ.	ὑπίλαρχ.	»	»
28	Ν. Τσαμάδος	»	»	»	»
29	Π. Κ. Μαυρομιχάλ	ἀνθυπασ.	ἀνθυπίλ.	»	ὑπασ. μοίρας Ἱππικοῦ.
30	Γ. Μ. Σοῦτσος	»	»	»	ὑπὸ τῶν ὅπλ.

31	Σπυρο-Μήλιος	ταγματ. χαρακτ.	ταγματ.	Στρ. σχολῆς Διευθ.	διευθ. Στρατ. σχολῆς.
32	Ἰω. Παπαχάλης	ὑπολοχ.	λοχαγὸς	»	διευθ. σῶμ. Π. πεζ. ταγμ.
33	Εὐστράτ. Φάλλης	ἐπικατ.	»	»	»
34	Ν. Μουσουδάκης	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	»	»
35	Β. Νικολαΐδης	»	»	»	»
36	Ἀνάρ. Ἀναγνώστου	»	ἀνθυπολ.	»	»
37	Ἐμμ. Μανιατάκης	λοχαγὸς	λοχαγὸς	Μηχανικὸν	ὑπασ. τοῦ λόχ.
38	Β. Πετμεζᾶς	ὑπολοχ.	»	»	»
39	Ἀν. Πολιτόπουλος	ἀνθυπολ.	ὑπολοχ.	»	(μετὰ τοῦ συν. ταγμ. Σπυρο-Μήλιου.
40	Ἀθ. Γεωργαντᾶς	»	ἀνθυπολ.	»	ὡς ὑπασπιστὴς τῆς ἀρχῆς.
41	Μ. Τολμίζης	ὑπολοχ.	λοχαγὸς	Φρούρ. πρωτ.	
42	Γ. Μοσχόπουλος	καταλυμ.	καταλυμ.	»	»
43	Εὐρ. Νικολάου	λοχαγὸς	τάγματ.	ἐπιτ. φρουρίων	»
44	Ν. Ζαμπρακάκης	ὑπολοχ.	ὑπολοχ.	ναυτ. πυροβ.	μὲ ἔνοπλον τιμῆμα.
45	Π. Μπουρνᾶς	ἐπικάτ.	ἐπικατλ.	χωροφυλακὴ	»
46	Ἰ. Μακρυγιάννης	συντάγ.	ὑποστρ.	φαλαγγα	»
47	Γιάννη-Κώστας	ἀντισυντ.	συντάγμ.	φαλαγγ.	»
58	Ν. Στράτος	ταγίατ.	ἀντισυντ.	»	»
47	Δ. Σκυλοδῆμος	ταγίατ.	ταγματ.	»	»
50	Ἰωάννης Σούλης	λοχαγὸς	λοχαγὸς	»	»

Τὸ ὅλον ἀριθ. πενηκοντα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Νοεμβρίου 1845.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Βέϊκος Ταγματάρχης
Στ. Παπαδόπουλος Ταγματάρχης
Ἀρτέμιος Μήχου Λοχαγὸς

Σ. Ε. Παππαδάκης
Εὐθύμιος ὑπολοχαγός.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τότε ὑπολοχαγὸν τοῦ πυροβολικοῦ, νῦν δὲ λοχαγὸν Ἰω. Ἀξελὸν δὲν συμπεριελήφθη εἰς τὸν παρόντα κατάλογον διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν παρευρέθη ἐγκαίρως, ἀλλ' ὅστερον ἀπὸ μίαν ὥραν, ὅτε καὶ ἐβιάσθησαν τὸν οὐλαμόν του. α

Ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ ταῦτα ὅτι τὸ παραπεμφθὲν βουλευτοῦ εἰσαχθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐξορύξεως μεταλλείων, ὀρυκτῶν, ἢ ἄλλων φυσικῶν ὕλων καὶ περὶ ἀποξηράνσεως λιμνῶν καὶ ἑλῶν διενεμήθη εἰς τὰ τμήματα παρεδέχθη ἀπὸ πλείονα τῶν δύο, σύμφωνα δὲ μὲ τὸν κανονισμὸν ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν γραμματέων τὸ νομοσχέδιον, ἀποκειμένου εἰς τὸν προτείναντα νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς συνεδριάσεως, ἐν ᾗ θέλει ἀναπτύξει αὐτὸ ἐπὶ τοῦ βήματος· ἔχει δὲ τὸ νομοσχέδιον οὕτω·

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ.

Περὶ ἐξορύξεως μεταλλείων ὀρυκτῶν ἢ ἄλλων φυσικῶν ὑλῶν καὶ περὶ ἀποξηράνσεως λιμνῶν καὶ ἑλῶν.

Ἄρθρ. 1.

« Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ συμφωνήσῃ μὲ ἐμπορικὰς, ἢ βιομηχανικὰς ἑταιρίας, ἢ ἰδώτας διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ δι' ἑκατερωφελῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ αὐτῶν συμφωνιῶν

α) Τὴν τῶν ὑπαρχόντων ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταλλείων ὀρυκτῶν ἢ ἄλλων φυσικῶν προϊόντων τῆς γῆς, οἷον θειαφίου, ἀνθράκων, καὶ τῶν ἁλοίων ἐξόρυξιν.

β) Τὴν ἀποξήρανσιν τῶν λιμνῶν καὶ ἑλωδῶν τόπων.

Ἄρθρ. 2.

Εἰς τὰς περὶ τούτων συμφωνίας θέλει προηγεῖσθαι συναγωνισμὸς κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, ὑποχρεωτικὸς μὲν πάντοτε εἰς τοὺς προσφέροντας, εἰς δὲ τὴν Κυβέρνησιν ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος ἐντὸς 24 ὡρῶν διὰ νὰ ἐγκρίνῃ τὰς γινομένας προσφορὰς, ἢ καὶ νὰ συμφωνήσῃ ἄλλως ἐπὶ τὸ ὠφελιμώτερον ὡς πρὸς τὸ δημόσιον μὲ τὴν ἰδιαιτέραν εὐθύνην ὡς πρὸς τοῦτο τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 3.

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν συμφωνιῶν ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ καθυποβάλλῃ ταύτας εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἢ τὴν προσεχῆ σύνοδον τῆς Βουλῆς, ἐὰν αὕτη ὑπάρχῃ ἀπολυέντα, καὶ νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 4.

Εἰς ὁποιανδήποτε περίστασιν εὐδοκεῖται παραχώρησις τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα δικαιωμάτων ἄνευ προηγουμένης προκαταβολῆς χρηματικῆς εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ποσότητος, λόγῳ ἐγκρίσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργολάβου, ἀναλόγου εἰς τὴν σημαντικότητα τοῦ ἔργου.

Ἄρθρ. 5.

Ἡ ῥηθεῖσα καταβολὴ θέλει μένει ὡς παρακαταθήκη εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἀτόκως, μέχρις οὗ ἀποπερατωθῇ ὁ χρόνος τῆς παραχωρήσεως, ἢ τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ τοῦ ἐργολάβου, πᾶσα ἐργοστασία τοῦ ὁποίου θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τῇ ἰδιαιτέρᾳ ἐπιτηρήσει τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κτλ. »

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλας ὅτι ἀντικειμένου τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τῆς 14 Ἰανουαρίου θέλει εἶθαι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τῶν Καλαβρυτινῶν τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν, τὸ ἀπομεῖναν μέρος τῆς ἡμερουσίας διατάξεως τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, ἤτοι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γ' τμήματος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς ὕδρας, ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ ἀποπερατώσῃ αὐτό, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ Μ.

Ὁ Πρόεδρος·

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΒ'.

Τῆς 14 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων μὲν ἐννενήκοντα ἕξ, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος δεκατριῶν, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασ. λόγον ἐπιτροπὴ ἔχει ἤδη ὑπ' ὄψιν της τὸ παρὰ τῶν εἰσηγητῶν αὐτῆς προπαρασκευασθὲν σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, ὅτι τὰ μέλη ταῦτα λαμβάνουσι σήμερον ἀνὰ ἓν ἕκαστος ἀντίγραφον καὶ παρακαλοῦσι τὴν Βουλὴν νὰ τοῖς χορηγήσῃ καὶ τὴν αὔριον, ἀναγκαῖον χρονικὸν διάστημα, διὰ νὰ μελετήσωσι καὶ συσκεφθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὥστε ἀφύκτως τὴν μεθαύριον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ σχέδιον.

Τῇ προκλήσει δὲ τοῦ Προέδρου περὶ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν τοῦ Γ'. τμήματος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκ-

λογῆς Ὕδρας, ἐν τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ παρὰ τοῦ τμήματος διορισθέντες εἰσηγηταὶ, διὰ νὰ ἐξετάσωσι τὰ τῆς ἐκλογῆς, ὑπέβαλον εἰς τὸ τμῆμα τὴν περὶ ταύτης ἔκθεσίν των, καὶ ὅτι τὸ τμῆμα θέλει ἐπιταχύνει νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις του, καὶ εἰσαγάγῃ τὴν ἔκθεσιν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν Βουλήν.

Ὁ Πρόεδρος προτροπὰς περὶ τῆς ταχυτέρας ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου ἀπευθύνας πρὸς τὰ μέλη τοῦ τμήματος, ἐσύστησε συγχρόνως εἰς αὐτὰ καὶ τινα νέα περὶ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἔγγραφα, δοθέντα πρὸς τὸ Προεδρεῖον, καὶ διευθυνθέντα εἰς τὸ τμῆμα.

Μετὰ ταῦτα Βουλευτής τις ἐξέθηκεν ἐπὶ τοῦ πρώτου τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀντικειμένου, ὅτι παρῆλθεν ἤδη μὴν, ἀφ' ὅτου ἐξεφωνήθη ὁ Βασιλικὸς λόγος εἰς τὰς Βουλὰς καὶ οὔτε κἂν τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως εἰσήχθη εἰσέτι εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις ἕνεκα τούτου ἐπελάβετο τῆς συζητήσεως ἐπουσιωδῶν καὶ μὴ σπουδαίων ἀντικειμένων, ἐνῷ εἰς ἄλλα Συνταγματικὰ κράτη, καὶ αὐτὰ τὰ νεώτατα, ἡ ἀπάντησις ἐντὸς τριῶν τὸ πολὺ ἡμερῶν ὑποβάλλεται· ὅτι ἡ ἀναβολὴ αὕτη λύπης καὶ ὀλεθρίων συνεπειῶν πρόξενος εἶναι, διότι μὴ εἰσαχθέντος ἕνεκα τούτου εἰσέτι τοῦ προϋπολογισμοῦ, θέλομεν καὶ πάλιν ὑποπέσει εἰς τὸ καταστρέφον τὴν περὶ τῆς ψηφίσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων διάταξιν τοῦ Συντάγματος σύστημα τῶν πιστώσεων, καὶ ὅτι οὐδόλως τὰ τῆς ἀναβολῆς αἴτια ἀνευρεῖν εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ Βουλὴ συναισθάνεται τὴν σοβαρὰν ταύτην περίστασιν, καὶ ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς ὑπολήψεως τῆς Βουλῆς φειδόμενα, θέλουσι συνεννοηθῆ καὶ ἐπισπεύσει τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ σχεδίου, ὥστε αὔριον νὰ εἰσαχθῇ αὐτὸ ἄφευκτα εἰς τὴν Βουλήν.

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος παραχωρήσας τὴν ἕδραν του εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον, καὶ λαβὼν τὸν λόγον ὡς Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς, ἀπήντησεν ὅτι τὰ αἰσθήματα τὰ ὁποῖα ὁ προλαλήσας ἐξήγησεν κατακυριεύουσιν ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπισπευδούσης ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῇ εἰς τὴν ταχείαν τοῦ ἔργου της ἀποπεράτωσιν, ἀλλ' ἡ παραβολὴ τῶν περιστάσεων τούτων, νέων ὅλως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου πολλὰ ἔχῃ τις νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν διὰ τοιαύτην ἐργασίαν, πρὸς τὰς τῶν ἄλλων Συνταγματικῶν ἐπικρατειῶν δὲν εἶναι κατάλληλος, ὅτι ἐκτὸς τούτου ἂν καὶ μὴν παρῆλθεν ἤδη ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, πρό τινων μόλις ἡμερῶν συνεκροτήθη ὁριστικῶς ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴ, πῶς δέ τις ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ ὀλιγο-

χρόνιον τοῦτο δινάστημα, καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου, οὐδεμίαν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν παρέλειψιν νὰ ἀποδώσῃ δύναται. Ὅτι τέλος τὸ σχέδιον παρὰ τῶν εἰσηγητῶν ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται εἰμὴ μία μόνη ἡμέρα διὰ νὰ ἀποπερατωθῇ, ὥστε τὴν τετάρτην νὰ εἰσαχθῇ ἀρεύστως.

Μετὰ τὸν προαγορεύσαντα Βουλευτὴν παρατηρήσαντα ὅτι ὄχι μόνον μίαν ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἠδύνατο νὰ ἀναμείνῃ ἡμέρας ἡ Βουλὴ, ἐὰν δὲν παρήρχετο ἐπὶ τοσοῦτον ὁ χρόνος, καὶ δὲν ἦτο μεγίστη ἀνάγκη τῆς ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἐπιμείναντα νὰ σπεύσῃ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ εἰσάξῃ αὖριον τὸ σχέδιον, ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν προκύπτει ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς ἀπαντήσεως, ἀλλὰ διότι εἰσέτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν προητοίμασεν αὐτόν.

Μετά τινας καὶ ἄλλων ἐπὶ τοῦ ᾧ παρατηρήσεις ἀποπερατωθείσης τῆς συζητήσεως, ὁ Ἀντιπρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἐὰν παραδέχηται τὴν μέχρι τῆς προσεχοῦς τετάρτης (16 Ἰανουαρίου) ἀναβολὴν τῶν συνεδριάσεων, ἢ τὴν συγκρότησιν συνεδριάσεως αὔριον διὰ νὰ εἰσαχθῇ κατ' αὐτὴν τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τὸ δεύτερον.

Ὁ δὲ Ἀντιπρόεδρος μετὰ τοῦτο διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΓ'.

Τῆς 15 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν ἑκατὸν ἑπτὰ, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος ἕξ, ὁ ἀναπληρῶν τὸν κωλυόμενον Πρόεδρον Ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀνήγγειλεν ὁ Ἀντιπρόεδρος ὅτι κατ' ἔγγραφον εἰδοποίησιν τοῦ Προέδρου τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασ. Λόγον ἐπιτροπῆς, μ' ὅλον ὅτι ὁ ἴδιος ἐνησχολήθη χθὲς ἀδιαλείπτως μέχρι τῆς 7. ὥρας Μ. Μ. διὰ νὰ ἀποστείλῃ εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον τοῦ καθυποβληθησομένου σχεδίου πρὸς μελέτην καὶ διὰ σκέψιν ἰδίαν, καὶ σήμερον ἀπὸ τῆς πρωΐας ὁλονὲν ἐξακολουθεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐργάζηται μέχρι τοῦδε, μ' ὅλα ταῦτα θεωρεῖ ἀδύνατον τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ, ὥστε νὰ ὑποβληθῇ κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, νὰ προβῇ εἰς ἄλλα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀντικείμενον, ἤτοι εἰς τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῶν. Ἐπὶ τῆς τελευταίας προτάσεως τοῦ Προέδρου περὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι τὴν εἰσαγωγὴν καὶ συζήτησιν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ὡς τὸ πρωΐστατον καὶ σπουδαιότερον ἀντικείμενον παντὸς ἄλλου θεωροῦσα, δὲν παραδέχεται τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων τῶν ἀναφορῶν.

Τῇ προτάσει δὲ Βουλευτοῦ τινος παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τινων ἀναφορῶν, ἀφορωσῶν τὰ κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων, κατὰ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἐν τῇ ΙΑ. Συνεδριάσει καὶ καταχωρισθεῖσαν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐκθεσιν αὐτῆς.

Ἐπὶ δὲ τοῦ πρώτου τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀντικειμένου, ἤτοι τῆς ἀναγνώσεως τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παρετηρήθη ὅτι διὰ νὰ μετατραπῇ ἡ χθεσινὴ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει ἀφύκτου εἰσαγωγῆς τοῦ σχεδίου, δὲν ἀρκεῖ ἁπλοῦν τι ἔγγραφον τοῦ Προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς διὰ νὰ δώσῃ λόγον περὶ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν της καὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ὁριστικῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δὲ τῆς ἐγγράφου εἰδοποιήσεως τοῦ Προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς, προκαλεσθεῖσαν παρὰ τῶν Βουλευτῶν, ἐπροτάθη νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ κατ' ἀνάγκην τὴν μέχρι τῆς αὔριον παράτασιν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ἐπειδὴ οὐδεμία καταναγκαστικὴ ὑποχρέωσις ἐπίκειται, ἐν περιπτώσει μὴ εἰσαγωγῆς τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν αὔ-

ρινὴν συνεδρίασιν, νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλ. Λόγον ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως ἄλλου τινὸς σχεδίου, παρ' οἱουδήποτε τῶν Βουλευτῶν καθυποβληθησομένου.

Παραδεχθείσης τῆς Βουλῆς τὴν πρότασιν ταύτην, ὁ Ἀντιπρόεδρος ὑπενθυμίσας εἰς τοὺς Κ. Βουλευτὰς τὰς ἐν τοῖς τμήμασιν ἐργασίας αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 1 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ ἀναπληρώσας τὸν κωλυθέντα Πρόεδρον Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΪΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀνεωνιάδης.
Ἰ. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ'.

Τῆς 16 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 108, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 8. Ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος αὐτῆς ἀντιπροέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον, ἀνέγνω τὸ σχέδιον αὐτῆς, ἔχον οὕτως·

ΒΑΣΙΛΕΥ!

« Συνηθροισμένοι περὶ ὑμᾶς οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἤκουσαν μὲ ἀγαλλίασιν τὴν ἐπίσημον ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πληροῦσι τὴν πατρικήν Σας καρδίαν, καὶ καθοδηγοῦσι τὰς πράξεις Σας.

Τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πιστοὶ διερμηνεῖς, Σᾶς διαβεβαζόμεν τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τὸν Θρόνον σας ἀφοσιώσεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐγκαρδίου ἀγάπης του.

Ἀρξαμένης ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑψίστου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου, ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται βαθεῖαν εὐχαριστησιν, διότι ἐκτιμῶνται τοσοῦτον εὐμενῶς τὰ αἰσθήματα αὐτῆς. Ἡ πιστὴ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Θρόνον ἀφοσίωσίς της θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ σταθερὸς τῶν βουλευμάτων Της ὁδηγός.

Πρεπόντως ἡ Βουλὴ ἐκτιμᾷ τὰ πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος εὐγενῆ τοῦ Βασιλέως αἰσθήματα. Τὸ Σύνταγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν Αἰγίδα τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι εἰλικρινὴς φύλαξ καὶ γενναῖος ὑπερασπιστὴς τῶν Συνταγματικῶν μας ἐλευθεριῶν θέλει εἶσθαι ἀείποτε ὁ Βασιλεύς, ἐφαρμοζομένων ἀκριβῶς τῶν Συνταγματικῶν ὅρων, καὶ θεραπευομένων τῶν εὐχῶν καὶ ἀναγκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τοῦ ἐθνικοῦ Στοιχείου· ἀλλ' ἡ Βουλὴ νομίζει χρέος της ἱερὸν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι παρεξήγησίς τις συνέβη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Τὴν αὐτὴν εἰλικρίνειαν καὶ ἄοκνον προσπάθειαν θέλουσι δείξει, Βασιλεῦ, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους, εἰς τὴν ἀπαρασάλευτον διατήρησιν τῶν τοῦ Στέμματος δικαιωμάτων· ἐκ τῆς ἀμοιβαίας οὕτω μεταξὺ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ ἐμπιστοσύνης καὶ Συνταγματικῆς ἐνεργείας θέλει προκύψει ἡ ἀπομάκρυνσις παντὸς ἐνδεχομένου προσκόμματος.

Ἡ Βουλὴ ἤκουσε μετ' ἀγαλλιάσεως, ὅτι αἱ σχέσεις τῆς Υ. Μ. πρὸς τὰς ἄλλας δυνάμεις διατελοῦσι πάντοτε φιλικαί. Ἡ Ἑλλὰς συναισθάνεται τὴν πρὸς τὰς εὐεργέτιδας συμμαχικὰς δυνάμεις βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην Της, καὶ τὰς πρὸς αὐτάς, ὡς ἐκ τοῦ δανείου, ὑποχρεώσεις Της. Συμμεριζομένη δὲ τῶν ἐλπίδων τῆς Υ. Μ. ὅτι θέλουσι συναινέσει εἰς τὴν δικαίαν αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεώς Σας περὶ τῆς πρὸς ἀπότισιν αὐτοῦ ἀναβολῆς, πέποιθεν ὅτι διὰ τῆς τακτοποιήσεως τῶν δημοσίων προσόδων, τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τῆς ἐμψυχώσεως τῆς γεωργίας, τῶν τεχνῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, καὶ διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐνεργείας τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, θέλει φθάσει ὅσον ἐνεστι τάχιον εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ δεόντως τὰς ὑποχρεώσεις της ταύτας.

Ἡ Ἑλλὰς ἐνασχολουμένη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν θεσμοθεσιῶν της, ἀποστρέφεται τὴν ἀναρχίαν, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχῃ· ἡ δὲ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν εἰρήνη εἶναι ἐκ τῶν πρωτίστων μεριμνῶν της. Αἱ φιλικαὶ μεταξὺ τῆς Ὀθωμανικῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου σχέσεις, θέλουσιν ἀναμφιβόλως ζωογονεῖ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ἀμφοτέρων. Τὸ ὑπάρχον ἀμοιβαῖον συμ-

φέρον, ἀποκρούει πᾶσαν αἰτίαν συγκρούσεως. Πέποιθεν, ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ Γ. Μ. θέλει πάντοτε προνοεῖ διὰ νὰ διατηρηθῶσιν αἱ εὐτυχῶς ὑπάρχουσαι φιλικαὶ διαθέσεις τῶν δύω ὁμόρων ἐπικρατειῶν· καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὁ καταλληλος διορισμὸς τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ ἀντιπροσώπων καὶ ὑπαλλήλων τῆς Γ. Μ. καὶ ἡ ἀμοιβαία παραδοχὴ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων, θέλουσι συντελέσει τὰ μέγιστα.

Ἡ Βουλὴ δοῦσα τὴν μεγαλητέραν ἐγγύησιν τῆς εἰμπιστοσύνης Της πρὸς τὴν Γ. Μ. καὶ τὴν Κυβέρνησίν Της, διὰ τῆς ψηφίσεως νέου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, ἰσχυροτέρου καὶ ἀμοιβοτέρου, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ νόμου, τῆς εἰμπεδώσεως τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς εὐημερίας τοῦ διοικουμένου λαοῦ, περιμένει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς του. Τὰ αὐτὰ μεριμνᾷ περὶ τῶν ψηφισθεισῶν οἰκονομικῶν μεταρρυθμίσεων, διατεθειμένη εἰς τὴν ἀναθεώρησιν καὶ τελειοποίησιν αὐτῶν, ὅπως τείνωσι πρὸς τὸ αὐτὸ τῆς συγκεντρώσεως σύστημα, καὶ ἀποβῶσι συντελεστικώτεραι πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπὸ πάσης καταχρήσεως, καὶ ἀμοιβαίαν ὠφέλειαν τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου.

Πεπεισμένοι εἰς τὸν περὶ τὰ ῥῶτα ἀξιέπαινον ζῆλον τῆς Γ. Μ. ἐμπεύσαμεν, Βασιλεῦ, εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς παιδείας τοῦ Ἔθνους, θεωρουμένης ὡς βάσεως πάσης ἐλευθέρας πολιτείας· θέλομεν δὲ συζητήσει μετ' ἐπιμελείας τὰ διάφορα Νομοσχέδια πρὸς εὐόδωσιν αὐτῆς, ἀξίως τῆς ἱστορίας, τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ ἔθνους.

Ἡ Βουλὴ συγκινουμένη ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας μέριμναν τῆς Γ. Μ. ἐκφράζει τὴν ἐγκάρδιον αὐτῆς εὐχαρίστησιν· πρόθυμος νὰ παραδειχθῇ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἐκκλησίας λαμπρότητα καὶ τὸν διοργανισμόν αὐτῆς, τοῦ ὁποίου κ'. στοιχεῖον εἶναι ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν, δὲν ἀμφιβάλλει ποσῶς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Γ. Μ. ἐκπληροῦσα ἓν τῶν ἱερωτέρων αὐτῆς καθηκόντων, θέλει φυλάξει ἀπαραβίαστον τὴν ἱερὰν τῆς ἐκκλησίας παρακαταθήκην σύμφωνα μὲ τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος ὁρισθέντα. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποσιωπήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της, τοῦ νὰ ἴδῃ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον διεκπεραιωμένα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκκλησίαν ὀργανικὰ Νομοσχέδια.

Μετὰ ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν ἐνασχοληθῆ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑπὸ τῆς Γ. Μ. εἰσαχθησομένων Νομοσχεδίων, ἱκανῶν νὰ

συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος· ὁ δὲ περὶ ῥαβδολογίας νόμος θέλει καταταθῆ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτέρας μελέτης μας.

Μεγίστη εἶναι ἡ ἀνάγκη, Βασιλεῦ, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον αἱ δημοτικαὶ προσοδοι διὰ νόμου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ὁ δὲ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων νόμος ἀναμφιβόλως θέλει συμπληρώσει τὰς Συνταγματικὰς διοικητικὰς τοῦ Κράτους θεσμοθεσίας, καὶ εὔχεται ἡ Βουλὴ διὰ τὴν ὅσον οὔπω πραγματοποίησιν αὐτῶν.

Ναὶ, Βασιλεῦ, ἡ ἀσφάλεια εἶναι τὸ πρώτιστον στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως πάσης κοινωνίας. Ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα δεόντως τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, θεωρεῖ ἱερὸν αὐτῆς χρέος νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν καταλληλοτέρων νόμων πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίου τάξεως καὶ ἡσυχίας· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον θεωρεῖ ὅτι τὸ κυριώτερον καὶ συντελεστικώτερον στοιχεῖον εἶναι ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς, περὶ ἧς καὶ τὸ Σύνταγμα ἐπροόνοησε καὶ ἡ Βουλὴ κύζήθη.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασθέντων καὶ ἀγωνισθέντων ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης. Ἐπιμόνως ἡ πρὸς τοῦτο σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἔργον ὑπαγορευθὲν συναμα καὶ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τῆς Γ. Μ. ἥτις ἀπ' ἀρχῆς ἐχαρακτήρισεν Αὐτήν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἐθνικὸς οὗτος σκοπὸς μὲ πλήρη δικαιοσύνην ἀπαιτεῖται, Βασιλεῦ, ἡ ἀκριβὴς περὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν ἐψηφισμένων ἐνέργεια.

Πέλλουσιν αἱ καλλίαι τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ εὐτυχοῦς μέλλοντος. Τὰ θαύματα τῆς θείας προνοίας, ὅσα συνώδευσαν τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἑλλάδος, Βασιλεῦ, ἐνθαῤῥύνουσιν αὐτὴν νὰ ἀτενίζῃ εἰς τὸ μέλλον της αὐτὸ ἀδιαλείπτως. Τὰ ἐρείπια, τὰ καλύπτοντα τὴν περιφανῆ ταύτην γῆν, μαρτυροῦσι τὴν ἔνδοξον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καταγωγήν· Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς, ἀναδειχθεῖσα ἀξία τοῦ μεγάλου αὐτῆς παρελθόντος, ἐλπίζει, ὅτι ἀπέκτησε νέα δικαιώματα εἰς τὴν συμπάθειαν τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου. Τὰ ἔθνη ἀπέδειξαν εὐγενῆ ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ τῆς ἀρχαίας ταύτης τοῦ πολιτισμοῦ ἑστίας, ὁ δ' ἑλληνικὸς λαὸς φέρων ἐν ἑαυτῷ τὴν συναίσθησιν τοῦ προορισμοῦ του, φιλοτιμεῖται νὰ ἀναδειχθῇ ἄξιος τῆς λαμπρᾶς τύχης, τὴν ὁποίαν ὁ Ὕψιστος προώρισε δι' αὐτόν.

Ἡ θεία πρόνοια νὰ διέπῃ τὸν θρόνον καὶ τὴν πατρίδα, καὶ

νὰ εἰσακούσῃ τὴν ταπεινὴν δέησιν λαοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλ' εἰς τὴν θείαν αὐτῆς ἀγαθότητα ἐλπίζοντος.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰανουαρίου 1846.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Τζανετάκης	Δ. Μελετόπουλος
Δ. Τζιόκρης	Κωνς. Θ. Κολοκοτρώνης.
Ἀνδρ. Νοταρᾶς	

Οἱ εἰσηγηταὶ

Δ. Καλλιφρονᾶς

Δ. Καλαμογδάρτης.»

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτῆς συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ, ἔχουσαν οὕτως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

«Συμμορφωθεῖσα μὲ τὰ ἄρθρα **101—102** τοῦ κανονισμοῦ συνῆλθεν εἰς ἓν τῶν δωματίων τοῦ Βουλευτηρίου, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον ἐγκριθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς προϋπολογισμόν, τὰς δοθείσας παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμίου πληροφορίας καὶ διατρέρθεῖσα συνέταξε τὸν διὰ τὴν παροῦσαν Β΄. σύνοδον, τὸν ὁποῖον καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισίν σας ἐκτεθειμένον εἰς τὸν συνημμένον μὲ τὴν παροῦσαν πίνακα.

Ὁ προκείμενος λοιπὸν προϋπολογισμὸς διῃρημένος εἰς τρία κεφάλαια καὶ ἑνδεκα ἄρθρα ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς διακοσίας χιλιάδας τριακοσίας εἴκοσι καὶ λεπτὰ πεντήκοντα τρία, ἀριθ. **200,320,53.** Τὰ δὲ σημειούμενα ποσὰ τῶν δαπανῶν, προηγουμένων τῆς ἀποζημιώσεως τῶν Βουλευτῶν καὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, ὑπελογίσθησαν διὰ μῆνας ἓξ, χρόνος ἐπέκεινα τοῦ ὁποίου ἐδυσκολεύθη ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραδεχθῇ ὅτι δύναται νὰ παραταθῶσιν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς.

Ἕνια τῶν προϋπολογισθέντων ποσῶν παρουσιάζουσιν αὔξησιν συγκριτικῶς μὲ τὰ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον δαπανηθέντα, ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα οὐδόλως προνοηθέντα ἐν ἐκείνῳ τῷ προϋπολογισμῷ, ἀλλὰ τούτων ὅλων δὲν ἐδίστασε νὰ προτείνῃ

τὴν παραδοχὴν θεωρήσασα τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην. Ἡ τακτικὴ προσθήκη τῶν ἐργασιῶν, ἡ ἔγκαιρος ἐνέργεια τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς τὸ ἐνήμερον, καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τάξις καὶ εὐπρέπεια, ἀπῄτησε τὴν αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὴν προμήθειαν νέου ὑλικοῦ. Κατελογίσθη ὁ μισθὸς τοῦ ἀρχαιοφύλακος, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν διορισμὸν θέλει προβῇ ἡ Βουλή, διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ὑσημέρας αὐξανομένων ἀρχείων καὶ βιβλίων. Περιελήφθη ἡ ἀγορὰ τινῶν σκευῶν καὶ βιβλίων ἀναγνωρισθεῖσα οὐχ ἧττον χρειώδης. Καὶ ἐπὶ τέλους προσετέθη ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς νέων δωματίων, προσαρτησθησομένων εἰς τὸ Βουλευτικὸν κατάστημα, μὴ ἐπαρκούντων τῶν ὑπαρχόντων διὰ τὰς ἐργασίας τῶν τμημάτων, δι' ἐκείνας τῶν ὑπαλλήλων, καὶ διὰ τὴν κατοχύρισιν τοῦ ἀρχείου.

Ἐπὶ τούτοις πᾶσι θέλει παρατηρήσει ἡ Βουλὴ καὶ ἓν ἀξιοσημείωτον ποσὸν περιλαμβανόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ παρουσιασθέντος ἀπὸ τὸ δημόσιον Τυπογραφεῖον λογαριασμοῦ διὰ τὴν α΄.) Σύνοδον, εἰς τύπωσιν τῶν πρακτικῶν καὶ ἔκτισιν τῆς τιμῆς τοῦ χορηγουμένου χάρτου, καὶ πρὸς ἀπάντησιν τῆς γενηθησομένης διὰ τὴν β΄. σύνοδον δαπάνης· ἐν τῷ ποσῷ τούτῳ ὑπάρχει καὶ τὸ προϋπολογισθὲν εἰς τὴν α΄) σύνοδον τῶν **8,000** καὶ μήπω ληφθὲν ἐκ τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμοῦ. Ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ὅλως εἰκονική, διότι πραγματικῶς ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς Βουλῆς ἐξερχομένη, εἰσέρχεται εἰς ἐκεῖνα τοῦ Κράτους. Ἀλλ' εἰς τὸν μέλλοντα προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ἐλπίζεται ὅτι ἡ Βουλή, ὅπως ἤδη ἐξηρράσθη, θέλει προτείνει τὴν κατάπαυσιν τῆς ματαίας ταύτης καὶ ἐπιδεικτικῆς λογιστικότητος, αἱρουμένη καταλληλότερον τρόπον ὀργανίσεως τοῦ τυπογραφικοῦ καταστήματος.

Πρὸς πρόχειρον πληροφορίαν τῆς Βουλῆς ἕκαστον ἄρθρον ἐσυνοδεύθη καὶ μὲ ἰδιαίτερον φύλλον λεπτομερείας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **10** Ἰανουαρίου **1846.**

Ἡ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ ἐπιτροπή

Σ. Παϊκάλος.	Δ. Πολυχρονόπουλος.
Σ. Α. Μπαρότζης.	Σ. Λογοθετόπουλος
Α. Σ ταμαγκᾶς.	Δ. Ὀρεινὸς.
Γ. Γριζάνος.	

Ὁ εἰσηγητὴς

Δ. Κυριακίδης.

Προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς διὰ τὸ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1845 μέχρι 10 Ἰουνίου 1846 διάστημα τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Συνόδου.

Διαίρεσις Κεφ.	Διαίρεσις Ἀρθρ.	Διασάφησις Κονδυλίων	Ἄτομα	Πόσα μερικά Δραχ.	Πόσα μερικά Λ.	Πόσα κατ' ἄρθρον Δραχ.	Πόσα κατ' ἄρθρον Λ.	Παρατηρήσεις
Α'.		Προσωπικὸν						
	1	Ἀποζημίωσις 112 Βουλευτῶν, ἐμπεριλαμβανομένων 14 λαμβανόντων μισθὸν ἥττονα τῆς βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀφαιρουμένων 15 λαμβανόντων μείζονα .	112			155,154	60	
	2	Μισθοὶ ὑπαλλήλων						
		Συντάκται ἀνὰ δραχμὰς 200	2	2,400				
		Γραφεῖς	8	3,600				
		Εὐταξίαι	2	720				
		Κλητῆρες	10	2,640				
		Εἰς ἀρχειοφύλαξ ἀνὰ δραχμὰς 200 διὰ μῆνας 10 ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰαννουαρίου 1846 μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ	1	2000		11,360		
Β'.		Ὑλικὸν						
	1	Χαρτὶ μελάνιπενες κλπ.		300				
	2	Συνδρομαὶ Ἐφημερίδων		429	53			
	3	Τύπωσις πρακτικῶν καὶ βιβλιοδετικὰ ἔξοδα .		19,772				
	4	Φωτισμὰ		50				
	5	Θέρμασμα		200				
	6	Εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ βιβλιοθήκης καὶ ἀρχειοθήκης		500		21,311	53	
	7	Διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ Προέδρου μὲ τὰ κλείθρα				94	40	
Γ'.		Ἔκτακτα						
	1	Εἰς αὔξησιν τῶν δωματίων τοῦ βουλευτηρίου καὶ λοιπῶν ἐπισκευῶν				12,000		
	2	Καθυστεροῦντα παρελθούσης χρήσεως . . .				400		
		Τὸ ὅλον δραχ. διακ. χιλ. τριακ. εἴκοσι καὶ λεπ. πεντήκ. τρία				200,320	53	

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰαννουαρίου 1846.

Τὰ μέλη τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς

Δ. Πολυχρονόπουλος, Σ. Πάγκαλος, Εὐ. Οἰκονομόπουλος, Γριζάνος Σκαραμαγκᾶς, Βαρότσης, Σ. Λογοθετόπουλος, Δ. Ὀρεινός.

Ὁ εἰσηγητὴς

Δ. Κυριακίδης. »

Ὑπεβλήθη αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Μεσολογγίου Κ. Ζ. Ι. Βάλβη, ζητοῦντος εἰκοσαημέρου ἀπουσίας ἄδειαν, καὶ ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν αὐτήν.

Ὁ πρόεδρος κατόπιν διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 2 Μ. Μ. ἀγγείλας τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως, ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως, ἥτις θέλει γίνει τὸ Σάββατον, ἐὰν ἐνεργηθῇ ἐντὸς τῆς σήμερον ἡ διανομὴ τῶν ἀντιτύπων τῆς ἀπαντήσεως, καὶ μέχρι τοῦ Σαββάτου ἡ προσυζήτησις αὐτῆς ἐν τοῖς τμήμασιν· ἄλλως τὴν δευτέραν.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ'.

Τῆς 21 Ἰαννουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πρώτην Ἰαννουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν ἑκατὸν ἕνδεκα, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος τριῶν, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Ξηροχωρίου Κ. Δ. Βιβίλη, αἰτοῦντος ἄδειαν νὰ μετάβῃ εἰς Σύρον, προσκαλούμενος ὡς μάρτυς εἴς τινα κατηγορίαν ἐνώπιον τῶν ἐν Σύρῳ Κακουργοδικῶν, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια.

Ὑπεβλήθη ἐπίσης ἡ περὶ εἰκοσαημέρου ἀπουσίας αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Ἄργους Δ. Τσόκρη. Προσθέντος δὲ τοῦ Προέδρου ὅτι οὗτος θέλει κάμει μετά τινας, ἡμέρας χρῆσιν τῆς ἀδείας του, παρετηρήθη ὅτι ἡ ὑπὸ τοιοῦτον ὅρον παραχώρησις ἀδείας δὲν εἶναι τακτικὴ οὐδὲ σύμφωνος πρὸς τὸν Κανονισμὸν, διότι δὲν

βεβαιοῦται οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἀδείᾳ βουλευτῶν, ἀληθοῦς οὔσης τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἀδείας. Ἀπερασίσθη δὲ, τῇ παρατηρήσει τοῦ Προέδρου, ὅτι, διατηρουμένου εἰς τὸν αἰτήσαντα βουλευτὴν τοῦ δικαιώματος τῆς προτεραιότητος τῆς αἰτήσεως, αὕτη θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν βουλὴν τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἰσχὺν ἔχει τοῦ λοιποῦ ἐφ' ὅλων τῶν περὶ ἀδείας αἰτήσεων ἄνευ ἐξαιρέσεως.

Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα δὲ ἂν τὸ Προεδρεῖον γνωρίζῃ ἐπισήμως καὶ δύναται νὰ βεβαιώσῃ εἰς τὴν βουλὴν τὴν περὶ μεταβολῆς τινος μέλους τοῦ ὑπουργείου, διὰ τῆς κοινῆς φήμης καὶ τοῦ τύπου διαδοθεῖσαν εἴδησιν, ὁ Πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι οὐδεμίαν τὸ Προεδρεῖον ἔχει περὶ τούτου ἐπίσημον διακοίνωσιν, πληροφορηθὲν καὶ τοῦτο αὐτὴν ὡς καὶ οἱ βουλευταί. Καὶ πρὸς τὸν εἰπόντα ὅτι ἡ παῦσις καὶ ὁ διορισμὸς ὑπουργοῦ γίνεται διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος δημοσιευομένου εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑπομένως τοῖς πᾶσι γνωστοῦ, ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι καὶ ἄλλο τε κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἐγένετο λόγος περὶ τούτου εἰς τὴν βουλὴν καὶ ἀπεφασίσθη, ὅτι ἡ παῦσις ἢ ὁ διορισμὸς ὑπουργοῦ πρέπει κατὰ τὴν συνταγματικὴν τάξιν νὰ κοινοποιῆται ἐπισήμως ἀπὸ τὸν Πρωθυπουργὸν εἰς τὴν βουλήν· οὐδενὸς δ' εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην ἀντειπόντος, ἐπειδὴ παρεδέχθη ὑπὸ τῆς βουλῆς ἡ συνταγματικὴ αὕτη τάξις, ἐπροτάθη νὰ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν περὶ τούτου πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως πρὸς γνῶσιν τοῦ ὑπουργείου. Γενομένης δὲ μικρᾶς ἐπὶ τῆς προτάσεως συζητήσεως περὶ τῆς ἀνάγκης ἢ μὴ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν, καὶ ἀμφιβολίας ἀναφυείσης, ἐὰν περὶ τούτου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἐγένετο ἀπόφασις τῆς βουλῆς, καὶ ἂν αὕτη κατεχωρίσθη εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι περὶ τῆς γενομένης ἤδη ἐν τῷ ὑπουργείῳ μεταβολῆς ἡ βουλὴ θέλει εἰδοποιηθῇ ἐπισήμως ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει, τῇ πρώτῃ μετὰ τὴν μεταβολήν, καὶ ὅτι τὸ Προεδρεῖον θέλει ἀποστείλει ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Προσελθόντων δ' ἀμέσως τότε ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῶν Κ. ὑπουργῶν, ὁ Πρωθυπουργὸς ἀνήγγειλεν εἰς τὴν βουλὴν, ὅτι διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Πονηρόπουλος διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὅτι ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ ἀπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης παραίτησις τοῦ ὑπουργοῦ Κ. Ζ. Βάλβη, βουλευτοῦ Αἰτωλίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως συζήτησιν. Συστήσας δὲ τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τὴν περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου συζήτησιν τάξιν καὶ ἡσυχίαν, προσέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν συνταγματικὴν τάξιν θέλει προηγηθῇ τῆς κατὰ παράγραφον συζητήσεως καὶ ψηφοφορίας, ἡ ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ σχεδίου γενικὴ, καὶ ὅτι ἡ τάξις τῶν ἐξαιτησαμένων καὶ αἰτούντων τὸν λόγον θέλει προσδιορισθῇ αὔτως, ὥστε νὰ ἐπέρχηται μετὰ τὸν ἀγορεύοντα ὁ ἐναντίας παρατηρήσεις ἢ προτάσεις ἔχων νὰ παραστήσῃ, ἐρωτώμενος πρὶν περὶ τούτου ὑπὸ τοῦ Προέδρου.

Ἐπὶ τούτου παρετήρησέ τις ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ὡς ζήτημα πολιτικὸν εἶναι σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν, ἀπαιτοῦν ἐμβριθῆ καὶ ἀνεκτικὴν συζήτησιν· ἐπειδὴ δ' ὀφείλει ἡ βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ εὐπρεπῶς καὶ εὐσεβάστως, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας, καὶ ὄχι πλαγίως, τὴν ἀλήθειαν πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου, τὴν γενικὴν αὐτοῦ πολιτικὴν, ὡς καὶ τὴν μερικὴν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας διευθυνσιν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προγράμματός του.

Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν εἰσθαι ἐκ τῆς γεννεᾶς, τῆς ἄνευ φειδοῦς κόπων καὶ κινδύνων καὶ γενναίως τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος ὑποστηριζάσης· τοῦτο δὲ προσέθηκεν ὑμῖν δόξαν καὶ τιμὴν ἀθάνατον, ἥτις θέλει διπλασιασθῇ, ἂν σήμερον ὑποστηρίξωμεν τὰς πολιτικὰς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς φρονήσεως ἀνεκτήσαμεν. Τὸ κατόρθωμα τοῦτο μέγα τε καὶ δύσκολον ἀπαιτεῖ αὐταπάρνησιν σχεδὸν τελείαν, ἵνα στεφανωθῶσι διὰ παντὸς οἱ ἀγῶνές μας, νὰ φανῶμεν ἄξιοι τῶν εὐεργετημάτων τῆς θείας προνοίας, τῶν προσπαθειῶν καὶ τῶν εὐχῶν τῶν χριστιανικῶν λαῶν, καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν τριῶν μεγάλων εὐεργετίδων Δυνάμεων. Τὸ πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου εἶναι ἡ μὴ ἀποκλειστικότης, ἡ ἀμεροληψία, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡ προτίμησις εἰς τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα τῶν ἐχόντων τιμιότητα, ἱκανότητα καὶ δικαιώματα, ὑπηγορεύθη δὲ ἀπὸ τὴν ἀλάνθαστον πεῖραν τοῦ παρελθόντος, καὶ τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ τόπου κατάστασιν. Πολὺς λόγος ἐγένετο καὶ γίνεται περὶ ἀρχῶν τῶν Κυβερνώντων, ἀλλ' αἱ ἀρχαὶ αὗται, τῇ ἀληθείᾳ, πρέπει νὰ ὦσιν αἱ τοῦ προγράμματος, ἐπειδὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλοι πρεσβεύομεν τὰς ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ἡ ἐθνικὴ Συ-

νέλευσις ἐθέσπισε, τὸ Σύνταγμα λέγω, ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐν τῶν κυριωτέρων μέσων, καθὼς φρονίμως παρατηρεῖ ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸν λόγον του πρὸς τὴν Βουλήν, ὅπως φθάσωμεν τάχιστα εἰς τὴν στερέωσιν, τῆς ἐλευθέρας πολιτείας, καὶ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς διανοητικῆς καὶ ὑλικῆς δυνάμεως, εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν εὐημερίαν. Ἀλλ' ἐξετάζοντες ἐὰν τὸ πρόγραμμα, οἱ ὅροι τοῦ Συντάγματος καὶ οἱ κείμενοι ἐν ἐνεργείᾳ νόμοι ἐφαρμόσθησαν ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὸ πρέπον, εὑρίσκομεν, ἐγὼ τοὐλάχιστον μὲ λύπην μου, ὅτι ὁ δημοτ. νόμος, αὐτὴ ἡ πολιτικὴ μονὰς τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς προσεβλήθη διὰ τῶν μεταβολῶν τῶν γενομένων παντοχοῦ τοῦ Κράτους, ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, καὶ ὑπὲρ προσώπων ἀκαταλλήλων· ὁ ἐκλογικὸς νόμος, ὁ δεξιὸς τοῦ Συντάγματος βραχίων, δὲν ἐνηργήθη, κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ εἰς τὰς τρεῖς ἢ τέσσαρας ἐκλογάς, τὰς ὑπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο γενομένας, ὁποίαι εἶναι ἡ τῶν Καλαβρύτων, τοῦ Πανεπιστημίου, τῆς Καρυστίας καὶ τῆς Ὕδρας. Τὸ ἄρθρον 72 περὶ προσόντων τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν παρεξηγήθη, καὶ ἡ σύστασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καθ' ὃν τρόπον ἐγένετο, προσέβαλε τοὺς κανόνας τῆς ἐκκλησίας μας. Ἀλλ' ἐὰν ἐξετάσωμεν τὰ τοῦ προγράμματος καὶ καθόσον ἀφορᾷ τὰ πρόσωπα θέλομεν ἴδει βεβαία ὅλους τοὺς κλάδους τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας διοικουμένους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ὑπαλλήλους ἀκαταλλήλους καὶ ἀνικανους, ἡ δὲ συνεχὴς μετάθεσις καὶ τῶν προσώπων ἀλλαγὴ ἐνίσχυσαν τὴν παραλυσίαν τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς, καὶ τὴν φυσικὴν συνέπειαν τούτων, τὴν λῃστείαν, λέγω, τοὺς φόνους, τὰς κλοπὰς καὶ τὰ ἄλλα τὴν κοινωνίαν μας σήμερον μαστίζοντα δεινά. Λυποῦμαι διότι πρῶτος ἀνέβην τὸ βῆμα τοῦτο διὰ νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς διαγωγῆς Ὑπουργείου τοῦ ὁποίου ἀπετέλεσα μέλος ἐν τῷ διαστήματι πολλῶν μηνῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τῆς Συνταγματικῆς πολιτείας, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος ἐθεώρησεν ὡς ἄγκυραν σωτηρίας, καὶ ὑπὲρ τῆς ὁποίας συνέπραξα ἐν πεποιθήσει, δὲν διστάζω νὰ ἐκφράσω τὴν ἀλήθειαν ἀφίνων κατὰ μέρος πᾶσαν προσωπικὴν σκέψιν.

Ὁ Βασιλικὸς λόγος κάμνει μνείαν καὶ περὶ ἐξωτερικῶν σχέσεων· ἀλλ' ὁποία εἶναι ἡ τῶν ἐσωτερικῶν πραγμάτων ἑνὸς κράτους κατάστασις τοιαύτη καὶ ἡ τῶν ἐξωτερικῶν αὐτοῦ σχέσεων· διότι τὸ ἓν ἐξαρτᾶται τοῦ ἄλλου, ὡς ἀλληλένδετα καὶ ἀναπόσπαστα. Διὰ τοῦτο ἐὰν τὸ ἐσωτερικὸν εὐτυχῇ, καλῶς ὂν διωργανισμένον, ἐμπνέει φυσικῷ τῷ λόγῳ ἀνάλογον ἐμπιστοσύνην καὶ

εἰς τὰ μετὰ τοῦ εὐτυχοῦντος καὶ εὐνομουμένου ἔθνους ἔχοντα σχέσεις καὶ συμφέροντα ξένα κράτη· ἐὰν δὲ τοὐναντίον, ἡ ἐμπιστοσύνη αὕτη ἐκλείπει, καὶ αἱ σχέσεις λαμβάνουν μορφὴν ὄχι εὐάρεστον· ἐὰν δ' ὑπάρχωσι καὶ ὑποσχέσεις πρὸς τὰς ἐγγυητρίας τρεῖς δυνάμεις μὴ διατηρηθεῖσαι, οὐδὲ δύνανται πλέον νὰ διατηρηθῶσιν ἕνεκα τῶν περιπλοκῶν καὶ δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας ἡ κακὴ τῶν πραγμάτων μας διαχείρισις ἐγέννησε, τότε καταφαίνονται αἱ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν μας διαθέσεις τῶν προστατίδων Δυνάμεων, καὶ τὸ ποιὸν τῶν διακοινώσεων, αἵτινες ἐγένοντο καὶ πρότερον καὶ ἐσχάτως. Ἀπὸ ἡμᾶς ἐξαρτᾶται τὸ πᾶν, διότι ἀπὸ ἡμᾶς καὶ μόνους ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων μας κατάστασιν. Ἐπειδὴ δ' οἱ Ὑπουργοὶ ὑπόκεινται καὶ αὐτοὶ ἐκ διαφόρων αἰτιῶν, ὡς ἄνθρωποι, εἰς ἁμαρτήματα, ὑμεῖς μὲν ἔχετε ἐντολὴν νὰ τοὺς φωτίζητε μετὰ παῤῥησίας, αὐτοὶ δὲ ὀφείλουν νὰ σᾶς λέγωσι τὴν ἀλήθειαν διὰ νὰ μὴ παρεκτρέπεσθε εἰς αἰτήσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν συμβιβάζονται μὲ τὸ καθῆκον τοῦ Βουλευτοῦ, καὶ μὲ τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας· ἀληθῶς οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν ἀνάγκην πλειονοψηφίας, ἀλλ' αὕτη πρέπει νὰ ἦναι τὸ ἐξαγόμενον τῆς πεποιθήσεως, καὶ ὄχι ἀποτέλεσμα ὑποσχέσεων καὶ παραχωρήσεων, αἱ ὁποῖαι φέρουσι βλάβην μεγάλην εἰς πάντας, καθόσον τοιαύτη ἐσφαλμένη διαγωγὴ παραλύει τὰ πράγματα καὶ διαφθείρει τὰ ἤθη τῆς κοινωνίας. Ἂν δὲ μοῦ ἀντιταχθῇ ὅτι τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀποκρίνομαι ὅτι ἐκεῖ καὶ διὰ τὴν τοῦ πληθυσμοῦ ἀνάπτυξιν καὶ διὰ τῶν μέσων τὴν εὐπορίαν οὐδὲν τοιοῦτον κακὸν νὰ ἐπέλθῃ δύναται, ἐνταῦθα ὅμως πολλὴ ἡ ἐκ τούτου βλάβη ἀπειλεῖται, καὶ τὴν καταστροφὴν ἡμῶν νὰ ἐπιφέρῃ ἀρκεῖ ἡ κατὰ τὴν παροῦσαν καὶ ἐρχομένην περίοδον παραγνώρισις τοῦ καθήκοντός μας.

Ἐξ ὅλων τούτων βλέπετε ὅτι εἶναι πρωτιμώτερον νὰ προσφερώμεθα κατὰ τὸ καθῆκον λέγοντες τὴν ἀλήθειαν εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς· καὶ ὅταν ἡ ἀλήθεια αὕτη δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ σύστημά των ὀφείλουσι νὰ παραιτῶνται οὗτοι, καὶ οὕτως ἀπὸ παραιτήσεως εἰς παραίτησιν σχηματίζονται αἱ πεποιθήσεις καὶ ἡ πολιτικὴ τοῦ ἔθνους ἀνατροφή, καὶ ἡ ὕπαρξις τῆς ἐλευθέρας πολιτείας ἀναπτύσσεται καὶ στερεοῦται. Ἄλλως ἐκ τῶν ἀμοιβαίων παραχωρήσεων τῶν Βουλευτῶν πρὸς Ὑπουργοὺς καὶ τ' ἀνάπαλιν, παραλύει ἡ Κυβέρνησις, καὶ αὐτοὶ οἱ κοινωνικοὶ δεσμοί, καθόσον τὸ Σύνταγμα δὲν ἐγένετο διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ἐν μέρος εἰς τὸ ὅλον τοῦ ἔθνους, διότι οὕτω σχηματίζεται ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐ-

λευθερίας καὶ τοῦ νόμου ἀληθὴς τυραννία, τὰ πάθη ἐρεθίζονται τὸ χάος τῆς ἀναρχίας διαδέχεται τὴν τάξιν, καταστρέφεται ἡ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ ἐλευθερία, ἡ δὲ ξένη ἐπέμβασις δύναται νὰ γίνῃ, καὶ ἡ ὑποδούλωσις νὰ ἐπέλθῃ. Δὲν λέγω ταῦτα μὲ σκοπὸν πειρατικῆς ἀντιπολιτεύσεως, οὔτε πρὸς ἀπόλαυσιν κανενὸς συμφέροντος, διότι οὐδὲν ἀπαιτῶ οὔτε θηρεύω, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε διατάζω οὔτε φοβοῦμαι νὰ ἐκφράσω μίαν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον παρατηρῶ μόνον ὅτι τὸ Σύνταγμα ἦτο μία ἀναπόφευκτος ἀνάγκη εἰς τὸ ἔθνος, ἤτον ἡ τελευταία ἀπόπειρα τὴν ὁποίαν ἐπράξαμεν, καὶ ἂν αὐτὴ δὲν ἐπιτύχῃ, θέλομεν φανῆ ἀνάξιοι τῆς ἐλευθερίας.

Εἰς τοῦτον ἀπαντῶν ὁ Πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου παρετήρησεν ὅτι ἀληθῶς πᾶν συνταγματικὸν ὑπουργεῖον ὀφείλει τὴν συνταγματικὴν τάξιν ἀκολουθοῦν νὰ κηρύττῃ διὰ προγράμματος εἰς τὸ ἔθνος τὰς ἀρχὰς καὶ βάσεις, ἐφ' ὧν θέλει στηρίξει τὴν διαγωγήν του, καὶ διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 4 Λυγούστου ἐφανέρωσε διὰ τοῦ προγράμματος τὰς ἀρχάς του καὶ τὸ φρόνημά του, ἐφ' ὧν διατρέξῃ καὶ σκοπεύει νὰ διατρέξῃ. Ἰδίως δὲ τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ παῤῥησίας δύναται νὰ εἰπῇ ὅτι ἐτήρησεν ἀμεροληψίαν, καὶ μὴ ἀποκλειστικότητα εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσώπου· καὶ τοῦτο παντὸς ἄλλου καλήτερον νὰ γνωρίζῃ δύναται αὐτὸς ὁ προλαλήσας, ὅστις ὑπῆρξεν ἐπὶ ἓν ὁλόκληρον ἔτος μέλος τοῦ Ὑπουργείου τούτου· ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 4 Λυγούστου μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τι ἄλλο, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας παρέλειψεν. Τὸ ὑπουργεῖον εὑρέθη κατὰ τὸν σχηματισμόν του εἰς δεινὰς ἐποχὰς, ἕνεκα τοῦ μεγίστου τότε ἐρεθισμοῦ τῶν παθῶν ἀπὸ τοῦ κέντρου μέχρι τῶν ἄκρων τῆς Ἐπικρατείας, ὅπου ἡ ταραχὴ καὶ ἀνησυχία πανταχοῦ ἐπεκράτει, καὶ ἡ ἀναρχία ἐζήτει πανταχοῦ νὰ ῥίψῃ τοὺς ὄνυχας. Μέγιστον λοιπὸν σκοπὸν τὸ ὑπουργεῖον ἔθηκε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδὲν ἄλλο εἶναι κατορθωτόν, καὶ ἂν τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπέτυχεν ἢ ὄχι, δύνανται οἱ Βουλευταὶ νὰ κρίνωσιν, ὡς γνωρίζοντες καὶ τὴν τότε καὶ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν καὶ τὴν σύγκρισιν τούτων πρὸς ἀλλήλας νὰ κάμωσι δυνάμενοι· ἐπιμαρτυρεῖ δὲ τοῦτο καὶ ἡ παροῦσα κατάστασις τῆς πρωτευούσης, τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ πνεύματος ἑνὸς ἑκάστου τῶν πολιτῶν, πρὸς τὴν τότε παρεβαλλομένη, ἂν καὶ μικρόν τι ἀπολείπεται ἔτι πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅλου· ὅτι ἡ τήρησις τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, καὶ εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ὑπενθυμιζομένη, πρέπει παρὰ παντὸς νὰ θεωρῆται ὡς ἄφευκτος καὶ ἀναγκαία πρὸς τὴν ἐθνικὴν εὐημερίαν,

τοσούτῳ δὲ μᾶλλον προσέθηκεν ὁ προλαλήσας, διότι πρῶτος οὗτος συνετέλεσεν εἰς τὴν τελευταίαν μεταπολίτευσιν. Ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα, τὸ γλυκὺ τοῦτο ὄνομα, τὸ συγχωνευθὲν μὲ τὴν φύσιν τοῦ Ἕλληνος, ἀρχαιοτέραν ἔχει τὴν γέννησιν καὶ ὑπαρξίν του, καὶ πᾶς ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίσῃ τὰς ἐθνικὰς ὑποχρεώσεις πρὸς ἐκείνους οἵτινες ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λαοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν τῆς Ἑλλάδος τεθέντες, ἐνῷ εἶχον εἰς χεῖρας των ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν, προσῆλθον μόνοι εἰς τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ἔδωκαν διὰ τῶν χειρῶν των τὰς βάσεις τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος, ἀποβαλόντες τὴν Συνταγματικὴν ἰσότητα, καὶ μηδόλως περὶ τῆς ἐξουσίας φροντίζοντες. Ἔστω τὸ Σύνταγμα ὑπῆρξε γλυκύτατον εἰς τὸν Ἕλληνα ὄνομα, διακηρύσσον Συνταγματικῶς εἰς τὰς δυσκόλους ἐπικινδύνους καὶ τρικυμιωδεῖς ἐκείνας ἐποχὰς, τῆς πατρίδος· καὶ οἱ πρόκριτοι τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ὅπλων καὶ οἱ στόλαρχοι ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων ἀνεζωπυρώθησαν· τοιαύτην τὸ Σύνταγμα ἔλαβεν ὕπαρξιν, καὶ θέλει ὑπάρχει ἄνευ τινὸς κινδύνου. Ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν προσώπων ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον, ἐξ ἧς κρέμαται πολὺ ἡ τήρησις καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος ἐγίνετο ὑπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος καὶ μεταξὺ μὴ ξένων, ἀλλ' Ἑλλήνων ἄνευ ἀποκλειστικότητος, καὶ αὐτοὶ οἱ διορισμοὶ ἐπιμαρτυροῦσιν· ἡ νόμιμος ὅμως καὶ δικαία πτῶσις, ἡ ὑπαγορευομένη ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου τάξεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας, δὲν εἶναι ἀποκλειστικότης, ἀλλὰ καθῆκον τοῦ ἀναβεγομένου τὴν βαρεῖαν εὐθύνην τῆς διευθύνσεως τῶν κοινῶν ὑπουργείου. Ὅτι ἀληθῶς ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως κρέμανται καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ σχέσεις, διότι ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς διευθύνσεως τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων παράγεται ἡ ἐθνικὴ εὐημερία, καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἐγγύησις περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεών μας. Ἡ τακτοποίησις τοῦ ἔθνους ἐπὶ τὰ κρεῖττω καθ' ἑκάστην βαίνει, καὶ μὲ τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν χρόνον καθ' ὁλοκληρίαν θέλει πραγματοποιηθῇ, καὶ αἱ προστάτιδες δυνάμεις δὲν ἠρνήθησαν τὴν παραδοχὴν τῶν αἰτήσεων τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς τῶν δόσεων τοῦ δανείου, ἀλλ' ἐτροποποίησαν αὐτὰς ἐν μέρει, καὶ ἐκ τῶν διακοινώσεων μάλιστα οὐδεμία αὐτῶν δυσμένεια, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ εὐεργετικὴ αὐτῶν τάσις μετὰ τῆς πατρικῆς των κηδεμονίας ἐμφαίνεται. Ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τούτων ἐξάγεται ὅτι ζητήσασαι κατ' ἀρχὰς τὴν ἀπότισιν τῶν δόσεων, ἐπένευσαν μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δόσεων μόνου τοῦ περισσεύματος, καὶ τούτου δὲ

τὴν παραίτησιν ἡ ἀναβολὴν δὲν ἠρνήθησαν, ἀλλ' ἐλπίζεται ἡ παραδοχή· ὅτι τέλος αἱ Δυνάμεις ὅλαι φιλικῶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα διάκεινται, πρὸς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου τείνουσαι.

Μετὰ τοῦτον ἕτερος παρετήρησε τὰ ἑξῆς. Σκοπὸν ἔχων νὰ ἐκθέσω τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων μας, θέλω ὁμιλήσει περὶ ὅλων τῶν ἐν τῇ πολιτικῇ σκηνῇ ἀναφανέντων προσώπων, καὶ ἰδίως περὶ τοῦ ὑπουργείου τῆς τετάρτης Αὐγούστου, τοῦ ὁποίου τὰς πράξεις θέλω ἐξετάσει, ὄχι ὑπὸ τὴν ἔποψιν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὰς εἰσέρησεν ὁ βουλευτὴς Ἀθηνῶν καὶ πρώην ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὑπὸ ἀνωτέραν καὶ ὑψηλὴν περιοπὴν, ἤτοι ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν ἀκραιφνῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν, ἐξ ὧν ἀπορρέει πᾶν καλὸν ὑπουργικὸν πρόγραμμα, καὶ κατὰ τῶν ὁποίων οὐδὲν νὰ κατισχύσῃ δύναται.

Ἐξετάζων δὲ ὑπὸ τοιαύτην ὅλως ἀμερόληπτον ἔποψιν τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου, εὑρίσκω δυστυχῶς πολλὰς μὴ συναδούσας μὲ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον· διὰ νὰ τὰς ἐπιθεωρήσω δὲ ἐν συνόψει, θέλω ὑπαγάγει αὐτὰς εἰς τρεῖς κατηγορίας· ἤτοι εἰς πράξεις ἀφορώσας τὰ ἀντιπροσωπικὰ σώματα, εἰς πράξεις ἀποβλεπούσας τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων καὶ διαταγμάτων, καὶ τέλος εἰς πράξεις ἀναγομένας εἰς τὰ δικαστήρια· ἐπὶ τέλους δὲ θέλω ἐπιφέρει ἐφ' ὅλων τὰς ἁρμοδίας παρατηρήσεις μου. Ἄρχομαι δὲ ἀπὸ τῶν πράξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὰ δικαστήρια, διότι, ἂν καὶ πολιτικῶς ἐπέχωσι δευτερεύουσαν θέσιν, εἶναι ὅμως, ὡς πρὸς τὰ κοινωνικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνεργείας αὐτῶν, τῆς πρωτίστης τάξεως καὶ τῆς οὐσιωδεστέρας σπουδαιότητος.

Τὰ Δικαστήρια, συνιστάμενα διὰ νὰ τιμωρῶσι τοὺς αθεμιτουργοῦντας καὶ νὰ κανονίζωσι τὰ διωτικὰ συμφέροντα, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν νόμων, ἔχουσιν ἐπὶ τῶν πολιτῶν ἀδιάκοπον ἐνέργειαν· εἶναι μὲν ὄργανα τοῦ νόμου, τοῦ συνταττομένου ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ ὡς τοιαῦτα ὑποδεέστερα αὐτῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν νομοθετικὰ σώματα, ὡς ἄλλοι φωτεινοὶ κομῆται διέρχονται, ἅπαξ νομοθετήσαντα, τὰ δὲ δικαστήρια, ὡς ἄλλοι ἀστέρες διαμένουσιν ἀείποτε, δίδοντες ψυχὴν εἰς τὸν νόμον. Ἐπειδὴ δὲ ἔγγονα ἔχουσι νὰ ἀποραίνωνται περὶ τοῦ θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου τῶν πράξεων, δὲν ὑπάρχει κοινωνικὴ πρᾶξις, ἥτις νὰ μὴ ὑπάγηται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα των· ἡ ζωὴ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ ἰδιοκτησία τῶν πολιτῶν εἶναι εἰς χεῖρας αὐτῶν· ὅθεν ὅπου τὰ δικαστήρια εἶναι καλῶς διωργανισμένα καὶ συντεθειμένα, ἐκεῖ ἡ εὐνομία καὶ ἡ εὐδαιμονία τῶν πολιτῶν καθίσταται

ἐγχώριος, ἐκεῖ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀδυνάτου εὑρίσκουσι τὴν ἀπαιτουμένην ὑπεράσπισιν κατὰ τῶν ἀντιποιήσεων τῶν δυνατῶν· ἡ δημοσία ἠθικὴ ἐνισχύεται διὰ τῆς τιμωρίας τῶν ἀτίμων καὶ κακοήθων πράξεων, οἱ δὲ πολῖται, ἔχοντες τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἰδιοκτησίας των, καὶ προστατευόμενοι δι' αὐτῶν κατὰ πάσης ἀδίκου προσβολῆς τῆς ἐξουσίας, γίνονται οἱ μεγαλήτεροι ὑπερασπισταὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας. Διὰ τῆς τοιαύτης δὲ τῶν δικαστηρίων ἐνεργείας ἐξασφαλίζεται ἡ τε ἰσχὺς τοῦ νόμου καὶ τὸ ἀκράδαντον τῆς δημοσίας τάξεως· παράδειγμα δὲ ἀναμφίλεκτον τῆς εὐεργετικῆς ταύτης τῶν καλῶν δικαστηρίων ἐνεργείας μᾶς παρέχει ἡ περίστασις τοῦ Κοριολάνου, καθ' ἃ ἀναφέρει ἡ ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ρώμης. Ὁ Εὐπατρίδης (ἢ Πατρίκιος) οὗτος τῆς Ρώμης ἀνὴρ, κατενεχθεὶς μίαν τῶν ἡμερῶν ἐν τῇ Γερουσίᾳ κατὰ τῶν δημοτικῶν, καὶ ἐκφράσας κατ' αὐτῶν πικροτάτας κρίσεις, ἐρέθισε καθ' αὑτοῦ τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ· ἐξερχομένου δὲ τοῦ Κοριολάνου τῆς Γερουσίας, τὸ πλῆθος τῶν δημοτικῶν ὥρμησεν κατ' αὐτοῦ, οἱ δὲ Πατρίκιοι, θεωροῦντες τὸν κίνδυνον τοῦ ὁμοτίμου των, ἀντεπεξῆλθον κατ' ἐκείνων, μεγάλη δ' ἐκ τούτου ἐπικρεμᾶτο βάξις μεταξὺ τῶν δύω τούτων τῆς τότε Ρώμης στοιχείων. Ἀλλὰ μόλις φωνή τις ἠκούσθη, λέγουσα· «Θέλετε νὰ τιμωρήσητε τὸν Κοριολάνον ἐνῷ εἰσέτι δὲν ἐδικάσθη;» καὶ τὰ ὅπλα ἔπεσαν ἐν τῷ ἅμα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δημοτικῶν, ἡ δὲ Ρώμη διεσώθη ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τὸν ἐπαπειλοῦντα αὐτὴν καὶ ἐπικείμενον ἤδη καταστρεπτικὸν ἐμφύλιον πόλεμον. Πλῆθος παρομοίων ἄλλων παραδειγμάτων μᾶς παρέχει ἡ ἱστορία καὶ μάλιστα ἡ τῆς κλεινᾶς Ἀγγλίας. Ὁ λόγος οὗτος ἑρμηνεύει πρὸς τούτοις πῶς διετηρήθησαν καὶ διατηροῦνται, μέχρι τῆς σήμερον καθ' ὅλα κακῶς διοργανισμένα Κράτη, δικαστήρια ὅμως καλῶς καὶ ὀρθῶς συντεθειμένα ἔχοντα.

Ἀλλ' ὅσον ἡ ἐνέργεια τῶν καλῶν δικαστηρίων εἶναι σωτήριος, τόσον ἡ κακὴ αὐτῶν σύνθεσις εἶναι ὀλεθρία καὶ καταστρεπτική· διότι τότε ἡ ἰσχὺς τοῦ Νόμου παραλύει, ὑπερισχυούσης τῆς αὐθαιρεσίας, ἡ ἠθικὴ ἀδυνατεῖ, οἱ δὲ πολῖται, μὴ ἔχοντες ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἰδιοκτησίας των, ἢ παραδίδονται εἰς τὴν ὀργώδη ἀναρχίαν, ἢ καταντῶσιν εἰς τὸν ἀχρειέστερον ἀνδραποδισμόν, μὴ φροντίζοντες, εἰμὴ περὶ τῆς ἐφημέρου αὐτῶν καὶ ἀγροίκου διατροφῆς, πρὸς συντήρησιν τῆς ζωώδους αὐτῶν ὑπάρξεως. Παραδείγματα ἄπειρα τοιούτου ἐξανδραποδισμοῦ μᾶς παριστᾷ ἡ Ἀσία καὶ ἡ ἱστορία πολλῶν

ἄλλων ἐθνῶν, καθὼς ἐπίσης μᾶς παρουσιάζει αὐτὴ πολιτείας ἀπωλεσθείσας ἐν μέσῳ φιλελευθέρων θεσμοθετιῶν, ἕνεκα μόνον τῆς κακῆς τῶν δικαστηρίων αὐτῶν καταστάσεως. Μακιαβέλης, ὁ διαβόητος διὰ τὸν ἡγεμόνα του, ἄξιος δὲ καλητέρας ὑπολήψεως, διὰ τὰς ἐπὶ τῶν δέκα βιβλίων τοῦ Τίτου Λιβίου παρατηρήσεις του, καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος του Φλωρεντίας, ἄτινα ἐνδιαλαμβάνουσι τὰς ἐμβριθεστέρας καὶ βαθυνουστέρας σκέψεις περὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως, ἀποδίδει ὀρθῶς τὰ πλεότερα δεινὰ τῆς πατρίδος του καὶ τὴν τότε κακὴν αὐτῆς κατάστασιν εἰς τὴν κακὴν τοῦ δικαστηρίου σύνθεσιν, τοῦ ἐγκατεστημένου ἐν Φλωρεντίᾳ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν δημοσίων κακουργημάτων.

Τοιαύτην τῶν δικαστηρίων ἐχόντων ἐπίρροιαν, τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων, ἐθεώρησε τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν ὡς τὸν τρίτον κρίκον τῆς πολιτικῆς ἁλύσου, ἤτοι ἐθεσμοθέτησεν αὐτὴν ὡς τρίτην ἐξουσίαν, μετὰ τὴν νομοθετικὴν καὶ ἐκτελεστικήν. Διὰ τῆς τοιαύτης δὲ τοῦ Συντάγματος διατάξεως ὑπαγορεύεται προσηκόντως, ὁποία φρονῆς πρέπει νὰ καταβάλληται πρὸς σύστασιν δικαστηρίων ἀξίων τοῦ σκοποῦ τῆς συγκροτήσεώς των. Διὰ νὰ κατασταθῶσι δὲ τοιαῦτα, πρέπει πρῶτον νὰ σύγκεινται ταῦτα ἀπὸ νομομαθεῖς καὶ φιλονόμους, καὶ δεύτερον πρέπει οἱ συνιστῶντες αὐτὰ δικασταὶ νὰ τεθῶσιν εἰς τοιαύτην στάσιν, ὥστε νὰ δύνανται ἀφόβως νὰ ἐκπληρῶσι τὰς διατάξεις τῶν Νόμων· ἤτοι πρέπει νὰ ἦναι ἀνεξάρτητοι καὶ ἀμετάθετοι, ἐν ὅσῳ δὲν ὑποπίπτουσιν εἰς ἐγλήματα, ἢ δὲν δίδουσιν αὐτοὶ τὴν παραίτησίν των.

Ἐξετάζοντες ἤδη πῶς ἐτήρησε τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀρχὰς ταύτας, παρατηροῦμεν, ὅτι τὸ Β'. Ψήφισμα ἐπέφερε τοσαύτας κατ' ἀνάγκην παύσεις δικαστικῶν ὑπαλλήλων, μὴ ἐχόντων τὰ παρὰ τοῦ ψηφίσματος ἀπαιτούμενα, ὥστε ἤθελε στοχασθῇ τις, ὅτι αὗται ἠδύναντο νὰ κορέσωσι πάντα βουλιμιῶντα· ἀλλὰ μὲ λύπην μου εἶδον, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, μὴ ἀρκεσθὲν εἰς αὐτὰ, ἔκαμε τοσαύτας ἄλλας παύσεις, μὴ ὑπαγορευμένας ἀπὸ τὸ ψήφισμα, ὥστε κατήντησε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστηρίων ὅλως φανταστικὴν ἐν Ἑλλάδι· ὁ Πιτσιπιὸς, ὁ Γαλάτης, ὁ ἔντιμος καὶ ὅλως ἐνάρετος συνάδελφός μας Κύριος Καλαμαριώτης καὶ τόσοι ἄλλοι μαρτυροῦσι τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων μου. Ἀλλὰ τίς ἡ χρεία ῥητῶν ὀνομάτων; Ζητήσατε τὸν κατάλογον τῶν παύσεων καὶ διορισμῶν, τῶν γενομένων κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ 1845, καὶ θέλετε ἰδεῖ,

ὅτι εἰς τὸ διάστημα τριῶν μηνῶν πέντε καὶ ἓξ παύσεις καὶ ἄλλαι τόσαι διορισμοὶ ἐνηργήθησαν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Εἰρηνοδικεῖον. Δὲν θέλω ὁμιλήσει περὶ μεταθέσεων, καθότι εἶναι γνωστὸν, ὅτι οἱ δικασταὶ κατεστάθησαν ἐκ τούτου ἀληθεῖς ταχυδρόμοι· αἱ τοιαῦται δὲ πράξεις ἐπέφερον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν δικαστῶν τοιοῦτον τρόμον καὶ φόβον, ὥστε νὰ ἐνδιδῶσι πολλοὶ, ἂν καὶ ἄλλως εὐσυνείδητοι, εἰς τὰς θελήσεις τῶν δυνατῶν τῆς ἡμέρας, καθὼς καὶ εἰς τοὺς Βουλευτὰς καὶ τοὺς Γερουσιαστὰς, ὅσοι πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνθησαν, πρὸς καταστροφὴν τῆς δικαιοσύνης καὶ βλάβην ὑπέρτερον τῆς ποινωνίας. Ἴσως τινὲς εἴπωσιν, ὅτι τοῦ συντάγματος ὁρίζοντος τὴν μετὰ πενταετίαν ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἰσοβιότητος τῶν δικαστῶν νόμου, τὸ ὑπουργεῖον εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ῥηθείσας παύσεις καὶ μεταθέσεις. Ἀλλ' εἰς ταῦτα ἀπαντῶ, ὅτι τὸ Σύνταγμα, ὁρίσαν τὴν μετὰ πενταετίαν ἰσοβιότητα, δὲν ἀπέβλεπε νὰ δώσῃ μίσον καταστροφῆς τῶν δικαστηρίων, ἀλλὰ κηρύξαν τὴν ἱερότητα τῆς ἀρχῆς, ὑπέδειξε μάλιστα πόσον πρέπει νὰ τηρῆται αὐτὴ· ὅθεν καὶ δὲν ἠννόησε νὰ γίνηται παραβίασις αὐτῆς ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, εἰμὴ ὅταν ἡ ὠφέλεια τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας τὸ ἀπήτει· ὡς ὅταν νομομαθεῖς, ἐλθόντες ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἢ σπουδάσαντες ἐνταῦθα καὶ δόντες διὰ τοῦ δικηγορικοῦ σταδίου δείγματα ἱκανότητος, ἔμελλον νὰ ἀντικαταστήσωσι δικαστὰς ἀμαθεῖς καὶ ἀνεπιδέκτους βελτιώσεως· ὅταν μάλιστα συλλογισθῶμεν, ὅτι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε δὲν ὑπῆρχε Σύνταγμα, οὔτε ἡ διὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθεῖσα ἀρχὴ, τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐσεβάσθη πολὺ μᾶλλον τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀμεταθέτου, τότε ἡ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος παραβίασις αὐτῆς καθίσταται, πάντῃ ἐπίψογος καὶ ὅλως ἀδικαιολόγητος.

Ἀλλὰ πῶς ἔχουσι τὰ δικαστήρια ὡς πρὸς τὸ πρῶτον κάν πασὸν, ἤτοι τὰς γνώσεις καὶ τὴν φιλονομίαν; Εἶναι γνωστὸν, ὅτι τὸ Β. Ψήφισμα ἐστέρησε τὰ δικαστήρια πολλῶν νομομαθῶν, καὶ ἕνεκα τούτου, ἕκαστος ἤλπιζε καὶ περισσοτέραν σπουδὴν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν μὴ ἐξαιρουμένων, καθὼς καὶ ἄκραν προσοχὴν εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν παυομένων. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον, ὡς νὰ μὴ ἤρκει ἡ ἐκ νομομαθῶν ὀλεθρία ἐρήμωσις τῶν δικαστηρίων, ἔπαυσε παραδόξως καὶ τοὺς ὀλίγους εἰσέτι μείναντας, ὡς τὸν Πιτσιπιὸν, Γαλάτην καὶ ἄλλους, καὶ ἀντικατέστησεν ἅπαντας, τοὺς δυνάμει τοῦ ψηφίσματος, ἢ ἄλλως πως παυθέντας, δι' ἀνθρώπων, ἐξ ὧν ὀλίγιστοι εἶναι νομικοὶ, πολλοὶ δὲ στεροῦνται καὶ τῆς προσηκούσης εἰς δικαστικὸν ἄνδρα

ἀνατροφῆς καὶ ἀγωγῆς, παρέβλεψε δὲ ἐν τούτοις τοὺς νομικοὺς Πάϊκον, Μαρινάκην, Ζῶτον, Λξελὸν, Τριανταφύλλην, Φεγγαρᾶν καὶ τόσους ἄλλους νομομαθεῖς καὶ φιλονόμους, οἵτινες διατελοῦσι διακοσμοῦντες τὸ δικηγορικὸν ἐπάγγελμα. Ἐκ τοιούτων δὲ παύσεων καὶ ἐκλογῶν κατήντησαν τὰ δικαστήρια εἰς τοιαύτην ἀθλιότητα, οἵαν οὐδέποτέ τις ἐρανταζετο· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει καὶ ἡκατάστασις τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, τὸ ὁποῖον, ὑπάρχον ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅλων τῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐρχομένων ξένων, φαίνεται τῶν λοιπῶν ὑπέρτερον.

Τὸ δικαστήριον τοῦτο, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔπυσεν ὁ Πιτσιπιὸς, μετατεθεὶς εἰς Ναύπλιον, ἦτο σχεδὸν ἐνήμερον, ὑπαρχουσῶν ὀλιγαρίθμων ὑποθέσεων ἐγγεγραμμένων· ἀλλ' ἤδη αἱ παρ' αὐτῷ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ἀριθμοῦνται ὑπὲρ τὰς 400, μ' ὅλον ὅτι τότε μὲν αἱ εἰσαγόμεναι εἰς τὰ δικαστήρια δίκαι ἦσαν πολυπληθέστεραι, νῦν δὲ ἐκ τοῦ φόβου τῆς καταστάσεως αὐτῶν ὀλιγώτεραι. Ἐκ τῆς σωρείας δὲ τῶν ἐκκρεμῶν τούτων ὑποθέσεων, μόλις δέκα συζητοῦνται καθ' ἑβδομάδα, καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεις ἐκδίδονται πολλάκις μετὰ 5 ἢ 6 μῆνας· ὑπόθεσις καταπείγουσα καὶ συνοπτικὴ ἐσυζητήθη μόλις μετὰ ἓξ ἔτος· ἂν δὲν θέλητε νὰ πληροφορηθῆτε ὁποία ἡ ὀκρύτης καὶ ἡ νομιμότης τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ζητήσατε τὸν κατάλογον τῶν ἐκδικασθεισῶν ὑποθέσεων εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον τῆς πρώτης περιόδου τοῦ 1845, τὸ προεδρεῦον ἀπὸ τὸν πρόεδρον τῶν ἐνταῦθα Ἐφετῶν, καὶ θέλετε ἰδεῖ, ὅτι τὰ δύο τρίτα ἐξ αὐτῶν ἀνῃρέθησαν, διὰ τὴν κακὴν ἐκδίκασιν· ὁποία δὲ βλάβη ἐκπηγάζει εἰς τὴν κοινωνίαν, τοὺς πολίτας, καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἕνεκεν τῆς τοιαύτης καταστάσεως τῆς δικαιοσύνης, ὑμεῖς εἰκάζετε ὅταν παρατηρήσητε, ὅτι ἐξέλιπεν ἡ πίστις τῶν πολιτῶν πρὸς τὰ δικαστήρια, καὶ ὅτι οἱ δικαίως καθὼς καὶ οἱ ἀδίκως καταδικασθέντες θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ὡς θύματα τῆς δικαιοσύνης· πρᾶγμα δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ τόσον ὀλεθριωτέρας συνεπείας, ὅσον οἱ ἄνθρωποι ἐρεθίζονται, κατὰ φυσικὸν λόγον, πλειότερον, ὅταν ἀδικηθῶσιν ἀπὸ τὰ δικαστήρια, παρὰ ὅταν ληστευθῶσι δημοσίως· ὡς καὶ ὁ σοφὸς ἡμῶν πρόγονος, ὁ δεινὸς καὶ περινοώστατος Θουκυδίδης, ἀναφέρει λέγων. «Ἀδικούμενοι ὡς ἕοικεν, οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον ὀργίζονται, ἢ βιαζόμενοι· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἴσου, δοκεῖ πλεονεκτεῖσθαι· τὸ δ' ἀπὸ τοῦ κρείττονος, καταναγκάζεσθαι.»

Ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰ Βουλευτικὰ σώματα παρετήρησεν ὅτι ἡ Συνταγματικὴ μοναρχία, Κυβέρνησις οὖσα τῆς ἐθνι-

κῆς θελήσεως, διακρίνεται ἀπὸ τὰς ἀπολύτους, διότι ὑπάρξεως τῶν περιοδικῶν ἀντιπροσωπικῶν σωμάτων, τὰ ὁποῖα, ἐξετάζοντα τὸ ὀρθὸν καὶ ὠφέλιμον, διατάττουσι διὰ νόμων, συνταττομένων μετὰ τοῦ γενικοῦ ἀντιπροσώπου, ἤτοι τοῦ βασιλέως, τὰ καλῶς δόξαντα· ἐποπτεύοντα δὲ ἐκ τοῦ ἄλλου, καὶ ἐξελέγχοντα τὰς πράξεις τῶν ὑπουργῶν, προλαμβάνουσιν ἢ καταστέλλουσι, πᾶσαν αὐτῶν ἐθνοβλαβῆ πρᾶξιν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ σύστημα τοῦτο, πρέπει οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους νὰ ὦσι ἀπόῤῥοια αὐτοῦ, ἤτοι νὰ ὑπάρχῃ πραγματικὴ ἀντιπροσώπευσις. Ἐκ τούτου δὲ ἕπεται, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἐξελεγχόμενον μέρος, πρέπει νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ πάσης ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν καὶ τῶν Βουλευτῶν διαφθορᾶς· καθότι ἄλλως, τοιαύτη Κυβέρνησις, ἂν καὶ ἐξωτερικῶς Συνταγματικοῦ τύπους φέρουσα, καθίσταται μ' ὅλον τοῦτο ἀπόλυτος, διαφέρουσα ταύτης μόνον, καθόσον ἡ μὲν τελευταία ἐμφανίζεται ἀπροκάλυπτος, ἡ δὲ ἐνδεδυμένη τὴν ἀλωπεκῆν. Τοιαύτης ψευδοσυνταγματικῆς Κυβερνήσεως παραδείγματα παρισᾷ ἄρβονα ἡ νεωτέρα καὶ σύγχρονος ἱστορία, ὡς καὶ ἡ τῆς Γαλλίας αὐτὴ ἐπὶ Ναπολέοντος, τοῦ ὁποίου ὁ δεσποτισμὸς ἐκαλύπτετο διὰ τῶν λαμπρῶν καὶ ἡρκαλείων αὐτοῦ ἐξωτερικῶν ἄθλων, τὰ ὁποῖα, πληροῦντα πολεμικῆς δόξης τὴν Γαλλίαν ἀπέστρεφον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἀπὸ τῆς καταπατήσεως τῶν ἐλευθεριῶν της. Εἰς τοιούτου δὲ εἴδους Συνταγματικὰς Κυβερνήσεις ἐφαρμόζεται τρόπον τινὰ ἡ γνώμη τοῦ Αὐτοκράτορος Νικολάου, εἰπόντος, ὅτι εἶναι Κυβερνήσεις δολοπλακίας, ἀπάτης καὶ διαφθορᾶς.

Ἔμεινε δὲ ἄρα ἀμέτοχον τὸ ὑπουργεῖον τῶν τοιούτων παρανόμων πράξεων Ἂν θεωρήσωμεν ἐν πρώτοις τὰς ἐκλογὰς, ἐξ ὧν ὀλίγαι μόνον διετάχθησαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπουργείου καὶ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπλογὴν τῶν Καλαβρύτων, ὅπου ἐκληρώθησαν 3 καὶ 4 ἐκλεκτικαὶ ἐπιτροπαὶ εἰς πλείστους δήμους, ἐξ ὧν πολλάκις προετιμήθη αὐτὴ ἐκείνη, ἕνεκεν τῆς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρησε καὶ ἐκήρυξεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὴν πρὸ αὐτῆς γενομένην ἐκλογὴν ὡς μὴ γενομένην καὶ ἀναξίαν μάλιστα βουλευτικῆς ἐξελέγξεως· ὅταν ἀνακαλέσωμεν εἰς τὸν νοῦν μας καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πανεπιστημίου, καθ' ἣν ἐπαύθησαν μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐκλογῆς δύο ἐπαρχίαι τοῦ ὑπουργείου καθηγηταί, θέλομεν τότε εὑρεθῆ εἰς δισταγμὸν, ἂν τοῦτο ἐσταθῇ πάντῃ ἀμέτοχον παρανόμων περὶ τὰς ἐκλογὰς ἐπεμβάσεων.

Ἀλλὰ πῶς προσηνέχθη πρὸς τοὺς βουλευτάς; Ὁ Συνταγματικὸς ὑπουργὸς ἔχων ἀντίπαλον τὴν ἀντιπολίτευσιν, δὲν πρέπει βέβαιος

νὰ ἀρίνῃ ἑαυτὸν ἀνυπεράσπιστον, καθότι τοῦτο καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ εἰς τὴν ἔμφυτον τοῦ ἀνθρώπου διάθεσιν ἀντιβαίνει· ἀλλ' ὑπάρχει ὑπεράσπισις ἔντιμος καὶ εὐνωρελὴς, ἄλλη δὲ ἀπόκρυφος καὶ ἐθνοβλαβὴς· ἡ μὲν στηρίζεται εἰς τὸν λόγον καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀρχῶν τοῦ ὑπουργείου, τὴν δικαιολογοῦσαν τὰς πράξεις του· ἡ δὲ ἀποτείνεται εἰς τὸ ἰδιωτικὸν τῶν βουλευτῶν συμφέρον· ἡ μὲν εἶναι ἀξία, ἡ δὲ ἀναξία συνταγματικοῦ ὑπουργείου. Ποίαν δὲ τούτων μετεχειρίσθη τὸ ὑπουργεῖον; Ἐὰν ἐγκύψωμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν, πιθανὸν νὰ εὕρωμεν τὸ δεύτερον καθότι ἐξ ἑνὸς μὲν πολλοὶ διορισμοὶ εἰς δημοσίας θέσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ διοικητικαὶ παύσεις πολλῶν ὑπαλλήλων βουλευτῶν, ὡς τοῦ Δρόσου, Δάφα, καὶ τοῦ καλοῦ Καλαμαριώτου, χωρὶς διοικητικῶν λόγων ἐγένοντο· καὶ οἱ μὲν καὶ αἱ δὲ οὕτω ἐνεργηθεῖσαι δίδουσιν εὐλόγους ὑποψίας, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη τὴν διαφθορὰν καὶ τὸν φόβον, πρὸς ἐπίτευξιν παρανόμου ὑπερασπίσεως. Ὅσον δὲ τὸ τοιοῦτον σύστημα ἤθελεν εἶσθαι ὀλέθριον, εἶναι αὐταπόδεικτον· διότι πρῶτον παραβιάζεται ἡ ἀρχὴ τῆς διαιρέσεως τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς νομοτελεστικῆς ἐξουσίας, ἀπὸ τὴν νομοθετικήν· καθότι ὁ βουλευτὴς ἔργον ἔχει νὰ ἐξελέγχῃ ἐκτελεστικὴν πρᾶξιν γεγονυῖαν ἤδη, ὄχι ὅμως νὰ ἐνεργῇ αὐτὸς τοιαύτην διὰ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐξ οὗ ἤθελε μηδενισθῇ ἡ ἐξέλεγξις· δεύτερον δὲ καταστρέφεται ἡ οὐσία τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος, ἥτοι ἡ ἀληθὴς τοῦ λαοῦ ἀντιπροσώπευσις, παραλείπεται δὲ ὡς δευτερεῦον ζήτημα ἡ ἐλάφρυνσις τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ ζημία τοῦ ταμείου, αἱ προσγινόμεναι ἐκ τῶν ἀκαταλλήλων διορισμῶν καὶ παύσεων.

Ἐπὶ τῶν πράξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐκτέλεσιν, ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἔργον ἔχουσα νὰ ἐπιτηρῇ εἰς τὴν ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, καθήκον πρὸ πάντων ἔχει νὰ τηρῇ αὐτὴ τοὺς νόμους, καθιστῶσα διὰ τοῦ παραδείγματός της σεβαστοὺς αὐτοὺς ἐνώπιον πάντων· ἐπειδὴ δὲ ἀδύνατεῖ νὰ ἐνεργῇ τὴν προσήκουσαν ἐπιτήρησιν καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν μόνη ἡ κεντρικὴ αὐτῆς Ἀρχὴ, ἡ ἀνάγκη ὑπαγορεύει τὴν πρόσληψιν ὑποδεεστέρων ὑπαλλήλων, οἵτινες διὰ νὰ ἦναι ἄξιοι τοῦ ἔργου, καὶ διὰ νὰ ἀντιπροσωπεύσωσιν ἐπαξίως συνταγματικὴν Κυβέρνησιν, πρέπει νὰ ἔχωσι τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις, ἄκραν σύνεσιν, καὶ νὰ ἦναι ὅλως ἀμέμπτου διαγωγῆς· τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖ ὄχι μόνον τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς Κυβερνήσεως· διότι οἱ λαοὶ μακρὰν τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας ὄντες, δὲν δύνανται νὰ γνωρίσωσιν αὐτὴν, εἰμὴ διὰ

τῶν ὀργάνων της· καὶ ὅταν μετὰ ταῦτα διακρίνωνται κατὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν σύνεσιν, καὶ ἐνεργῶσιν ἀμεροληπτως, τότε οἱ νόμοι, τοὺς ὁποίους αὐτὰ ἐφαρμόζουσι, φαίνονται εἰς τοὺς πολίτας ἀξιοσέβαστοι, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀξιοπρεπὴς καὶ καλή· ὅταν δὲ αὐτὰ ἦναι ἀμαθῆ, ἢ κακοήθη, τότε τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον ὡς πολλάκις καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ εἴδομεν καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας μανθάνομεν. Εἶναι ἐπίσης γνωστὸν, ὁποίαν ἡ διεφθαρμένη τῶν Ἀρχῶν διαγωγὴ ἔχει ἐπὶ τῶν πολιτῶν ὀλεθρίαν ἐπίδρασιν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ δύναται ἡ συνταγματικὴ Κυβέρνησις νὰ προσκτᾶται τοιούτους καλοὺς ὑπαλλήλους, ὀφείλει νὰ θεωρῇ αὐτοὺς ὄχι ὡς δουλικὰ ὄργανα, ὅλως εἰς τὴν αὐθαίρετον διάθεσιν της ὑποκείμενα, ἀλλ' ὡς δημοσίους ἐλευθέρους ἄνδρας, ἀφιερωθέντας εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τῶν κοινῶν, καὶ ἔχοντας ἐπομένως δικαίωμα νὰ μὴ ἀποπέμπωνται ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας, ἐν ὅσῳ δὲν παραβιάζουσι τὰ τῆς ὑπηρεσίας των καθήκοντα, ἢ δὲν τὸ ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς ἰδίας ὑπηρεσίας. Τὸ μὴ ἀμεταχίνητον (ἰσόβιον) τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων σκοπὸν δὲν ἔχει νὰ χορηγήσῃ μέσα διαφθορᾶς καὶ ἰδιοτελείας εἰς τὰ ὑπουργεῖα, ἀλλὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἐπιτυχέστερα ἡ καλὴ τοῦ τόπου διοίκησις, ἀντικαθισταμένων τῶν ἀμαθῶν ἢ κακοήθων, ἀπὸ ἀμέμπτου διαγωγῆς· ἡ ἐναντία δὲ ἰδέα, καθιστῶσα δουλικὰ ὄργανα τοὺς ὑπαλλήλους, ἀποτρέπει τῆς ὑπηρεσίας πάντα ἱκανὸν καὶ ἄξιον, καὶ προσηλώνουσα εἰς αὐτὴν μόνους τοὺς αὐτιδανοὺς καὶ ἰδιοτελεῖς, βλάπτει καιρίως καὶ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸ ἔθνος.

Ὁποία δ' ἐστάθη ἡ διαγωγὴ τῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους; Ἂν ῥίψωμεν ἓν βλέμμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, βλέπομεν καὶ ἐνταῦθα τὴν αὐτὴν κατάστασιν, οἵαν εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν περιεγράψαμεν, ἥτοι παύσεις τῶν ἱκανωτέρων καὶ ἀντικαταστάσεις αὐτῶν ὑπὸ ἀνθρώπων, ἐξ ὧν πολλοὶ δὲν διακρίνονται κατὰ τὰς γνώσεις, τινὲς δὲ δὲν εἶναι οὔτε ἀμέμπτου διαγωγῆς· ὡς καὶ ὑμεῖς θέλετε πεισθῇ ἐὰν ῥίψητε τοὺς ὀφθαλμούς σας εἰς τὴν ὑπαλληλίαν, αὐτὴν τῶν γραφείων τῶν ὑπουργείων, ἐξ ὧν πληροφορεῖται ἕκαστος, διατὶ ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ συντάσσεται ἐκτὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν· ἡ δὲ ἔξω ὑπηρεσία κατήντησεν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε τὸ τελωνεῖον Σύρου, τὸ ἄλλοτε διαπρέπον διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν λογαριασμῶν του, καθυστερεῖ πενταμηνιαίας ἐκθέσεις· ὅθεν ἐπῆλθεν ἡ

ἀνάγκη νὰ σταλῇ ἄλλος ἐντεῦθεν ὑπάλληλος, διὰ νὰ συντάξῃ τοὺς λογαριασμούς του. Ἐκ τοιούτου δὲ συστήματος πηγάζουσι τὰ ἀκόλουθα ἄτοπα· οἱ ὑπάλληλοι μένουσιν ἀπαίδευτοι, ἄπειροι καὶ ἰδιοτελεῖς· αἱ καταχρήσεις ὑπεραυξάνουσιν, ἡ ὑπόληψις τῆς Κυβερνήσεως ἐλαττοῦται, ἡ διαρθρωτικὴ καταντᾷ ἡμερησία διάταξις.

Ὡς πρὸς τὴν τήρησιν δὲ τῶν νόμων ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, παρατήρησεν ὅτι, συνεθιζουσῶν ἀδιαλείπτως τῶν Βουλῶν, τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἐναγχολῇται ἀδιακόπως καὶ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην σπουδὴν εἰς τὴν ἐπαγρύπνησιν τῶν ὑπαλλήλων του, διὰ τὴν τήρησιν τῶν δευτερευόντων νόμων, ὧν παραλείπεται ἡ ἐξέτασις τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν νόμων τούτων· ἀλλὰ κἀκεῖνο δικαιολόγημα δὲν δύναται εὐλόγως νὰ ὑπάρξῃ ὡς πρὸς τοὺς θεμελιώδεις νόμους, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους παρατηρεῖ τις μὲ λύπην του, ὅτι δὲν κατεβλήθη ἡ δέουσα προσοχή. Ἐν πρώτοις παρατηρεῖται, ὅτι ἐνῷ ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμος, ἄρθρον 29, διατάσσει νὰ γίνηται νέα ἐκλογὴ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως τῆς πρώτης, ὅλαι αἱ ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τούτου γενόμεναι, καὶ αὐτὴ τοῦ Πανεπιστημίου, δὲν ἐνηργήθη εἰ μὴ μετὰ 5, 6 ἢ καὶ 8 μῆνας. Δεύτερον, κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, τὸ πριτανεῖον τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ δήμαρχος πρέπει νὰ ἀνανεόνωνται κατὰ πριετίαν· ἐνῷ δὲ ἡ τοιαύτη τοῦ νόμου πραθεσμία παρῆλθε πρὸ καιροῦ, τὸ ὑπουργεῖον ὄχι μόνον δὲν ἐπεμελήθη τὴν ἔγκαιρον ἀνανέωσιν, ἀλλ' ἐνῷ εἰς τινας δήμους ἡ ἐκλογὴ ἐγίνετο παρὰ πᾶσιν δημοτῶν, καὶ καθυποβλήθησαν τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων, πρὸ ὑπουργεῖον φυλάττον αὐτὰ εἰς τὰ ἀρχεῖά του, ἀρκεῖ νὰ ἐνεργῇ ὁ παρὰ τῶν νόμων διαιμένων εἰσέτι δήμαρχος· πρὸς βεβαίωσιν δὲ τούτου, εἶναι ὁ δῆμος τῆς Ἄνω Σύρου, ὅπου, μ' ὅλον ὅτι καθυποβλήθησαν πρὸ ἑνὸς ἔτους τὰ ὀνόματα τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν δημάρχου, δὲν ἐπεκυρώθη εἰσέτι ὁ μέλλων δήμαρχος· διὰ τοιούτων δὲ πράξεων προσβάλλεται οὐσιωδῶς ὁ καθεστὼς τῶν δήμων ὀργανισμός, ὅστις ἁπλούστερος ὢν καὶ συνεχόμενος μὲ τὰ ἄμεσα τῶν πολιτῶν συμφέροντα, ἀποτελεῖ τὸ διδακτικώτερον σχολεῖον, πρὸς ἀντίληψιν καὶ πραγματοποίησιν τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ συστήματος.

Πρέπει δ' ἔτι νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἓν ἄλλο ἔργον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς πρὸς τὴν σημασίαν του καὶ τὰ ἀποτελέσματά του δὲν εἶναι κατωτέρας ἀξίας τῶν μέχρι τοῦδε ῥηθέντων· τοῦτο δὲ εἶναι τὸ τῆς ἀμνηστίας τῶν ἀδικημάτων καὶ

τὸ τῆς χάριτος τῶν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καταγνωσθεισῶν ποινῶν. Ἡ ἀμνηστία, ὡς κωλύουσα καὶ καταστέλλουσα τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης, εἶναι τὸ δραστηριώτερον φάρμακον τὸ ὁποῖον φύσιν ἔχον νὰ ἐνεργῇ συνήθως καταστρεπτικῶς, ἔχει κάποτε ἰαματικὴν δύναμιν, καὶ τοῦ ὁποίου ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις, εἰμὴ εἰς τὰς ἐκτάκτους ἐκείνας περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ συνήθης σωτηριώδης ἐνέργεια τῆς δικαιοσύνης, ὡς ἀναξύουσα μόλις ἰαθεῖσας πληγάς, ἐδύνατο νὰ ἀποβῇ ὀλεθρία. Τοιαῦται δὲ περιστάσεις εἶναι αἱ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, ὅτε ἡ κατεύνασις τῶν παθῶν εἶναι ἡ πρωτίστη τῆς κοινωνίας ἀνάγκη, ἕνεκα δὲ τοῦ ἐπικινδύνου τούτου τῆς ἀμνηστίας, τὸ σύνταγμα, ἄρθρον 32, δὲν ἐχορήγησε τὸ δικαίωμα αὐτῆς, εἰμὴ ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργείου. Πρὸς τούτοις, κατὰ τὰς ὀρθὰς περὶ ἀμνηστίας ἀρχάς, αὕτη ἀπονέμεται ὄχι εἰς πρόσωπα, ἀλλ' εἰς τὰ ἀδικήματα, συμπεριλαμβανομένων οὕτω εἰς αὐτὴν ὅλων τῶν αὐτουργῶν, συνεργῶν καὶ συναιτίων, ὅσοι ἔλαβον εἰς αὐτὰ μέρος· καθότι ἡ ἀμνηστία τοῦ ἑνὸς καὶ ἡ τιμωρία τοῦ ἄλλου, ἐνῷ ὅλοι εἰς τὸ αὐτὸ συνήργησαν, ὄχι μόνον ἀντιβαίνει εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀμνηστίας, νὰ ἐπενεχθῇ λήθη εἰς τὸ παχθὲν ἀδίκημα, πρὸς κατεύνασιν τῶν παθῶν, ἀλλ' εἶναι καὶ πρᾶξις ἀνήθικος καὶ ἐναντία εἰς τὴν διανεμητικὴν δικαιοσύνην.

Ἡ χάρις δὲ τῶν καταγινωσκομένων ποινῶν, ὡς ἀνατρέπουσα τὰς συνεπείας αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὸ λυσιτελὲς καὶ εἰδοσωτήριον δηλοῦται ἀπὸ τὴν διάταξιν καὶ νομοθέτησιν αὐτῶν, δὲν καθίσταται ἀναγκαία οὐδὲ ἐπιτρεπτὴ διὰ τοῦ Συντάγματος, εἰμὴ διότι, τοῦ νομοθέτου ἠναγκασμένου ὄντος νὰ νομοθετῇ ὄχι εἰδικῶς περὶ ἑκάστης εἰδικῆς πράξεως, ἀλλ' ἐν γένει περὶ ἑκάστου εἴδους τῶν ἀδικημάτων, ἡ χάρις ἐθεωρήθη τὸ καταλληλότερον μέτρον, δι' οὗ συμβιβάζεται ἡ ἀναλογία τῆς ποινῆς πρὸς τὴν εἰδικὴν πρᾶξιν, ὅπου τὰ περιστατικὰ αὐτῆς ἀναδεικνύουσιν εἰς ἄκρον αὐστηρὰν τὴν τοῦ νόμου ποινήν. Ἀλλὰ ποίαν ἐνέργειαν ἔκαμε τὸ ὑπουργεῖον τῶν μέσων τούτων; Ἂν καὶ δὲν ἀναφέρῃ τις ὅτι ἡ ἀμνηστία ἀπενεμήθη εἰς πρόσωπα, ἀμνηστευθέντων μόνων τινῶν, καὶ ὄχι εἰς τὸ ἀδίκημα, καθότι τὸ τοιοῦτον σύστημα ἐπεκράτησε καὶ πρότερον, ὡς ἐπικρατεῖ ἤδη καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ἔθνη, δὲν δύναται ὅμως νὰ σιωπήσῃ ὅτι ἡ μὲν ἀμνηστία ἐχορηγήθη, ὅπου ἀπόλυτος ἀνάγκη δὲν ὑπῆρχε, καὶ μάλιστα μὲ τρόπον ὄχι ὀλιγώτερον σκανδαλώδη, ἡ δὲ χάρις ἀπενεμήθη ὄχι πρὸς τὸν ῥηθέντα σκοπὸν καὶ πρὸς πρόσωπα

ἄξια τῆς χάριτος, ἀλλ' εἰς ἄτομα ἀτιμάσαντα τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ ἄξια τῆς αὐστηροτέρας ποινῆς, ὡς ἡ σκανδαλώδης χάρις τοῦ Βρούλου μαρτυρεῖ. Τοῦτο δὲ εἶναι τόσον λυπηρότερον ὅσον ἡ πρὸ τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου κυβέρνησις δὲν ἔκαμέ ποτε τοιαύτην χρῆσιν τῶν μέσων τούτων· τοιαύτη δὲ χρῆσις τῆς ἀμνηστίας καὶ τῆς χάριτος εἶναι ὀλεθρία εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα, καὶ ἄλλως ἀσυμβίβαστος μὲ τὰς ὀρθὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης.

Τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἡ περὶ βελτιώσεως αὐτῶν σκέψις πρέπει νὰ ἐπασχολῇ τὸν νοῦν ἑκάστου Ἕλληνος, διὰ τοῦτο καὶ ὁ μετὰ παῤῥησίας τὴν γνώμην του λέγων δὲν θέλει τύχει τῆς καταῤῥίσεως καὶ αὐτῶν ἐκείνων, ὅσοι δὲν εἶναι μετ' αὐτοῦ σύμφωνοι· καθότι, ἂν καὶ εἰς τὰ δευτερεύοντα ζητήματα ἡ ἐλευθέρα συζήτησις θεωρεῖται ἀναγκαία καὶ ὠφέλιμος, ὡς ἀνευρισκομένου τοῦ καλοῦ ἐκ τῆς διακοινώσεως καὶ συγκρούσεως τῶν ἰδεῶν, πολλῷ μᾶλλον ἡ τοιαύτη συζήτησις εἶναι ἀναγκαία ὅταν πρόκειται λόγος περὶ τοῦ μεγίστου τῆς κοινωνίας συμφέροντος. Ἡ διόρθωσις αὕτη νομίζει ὅτι δὲν συνίσταται εἰς τὴν ἀλλαγὴν, μόρφωσιν, ἀναμόρφωσιν, ἢ ὅπως ἄλλως ἄλλοι λέγουσι τοῦ ὑπουργείου τὴν μεταβολὴν, διότι τὸ τοιοῦτον μέτρον εἶναι ῥόπος μὴ φέρῃ εἰς μεγαλήτερα ἄτοπα, ὁ δὲ ῥόπος προέρχεται ἐκ τῶν ἑπομένων σκέψεων. Πρὸ τῆς συγκλήσεως τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου, ἅπαντες ὑψώσαμεν φωνὰς κατὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου, διὰ τὰς παρανομίας αὐτοῦ, θεωρήσαντες ὡς παραπτώματα αὐτοῦ πρῶτον τὴν μὴ ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν συγκρότησιν τῆς βουλῆς, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, καὶ δεύτερον τὴν ἐπέμβασιν αὐτοῦ εἰς τὰς ἐκλογάς. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐκεῖνο μὲν ἔπεσεν, ἀνέστη δὲ τὸ τῆς 4 Αὐγούστου, μ' ὅλον ὅτι τοῦτο δὲν ἔμεινε φαίνεται ἀμέτοχον παρομοίων παρανομιῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, οἱ μὲν πρότερον κραυγάζοντες σιωπῶσιν ἤδη, ἐκτὸς ὀλίγων, ὅσοι δὲ τότε ἐσιώπων, ἀνυψώνουσιν ἤδη φωνήν. Τὴν λύσιν δὲ τοῦ αἰνίγματος τούτου δὲν δύναταί τις νὰ ἀνεύρῃ, εἰμὴ εἰς τὸ ὅτι αἱ μὲν παρανομίαι τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου ἦσαν εἰς πολλοὺς τὰ ἀπώτατα ἐλατήρια, ἡ δὲ καταλῆψις τοῦ ὑπουργείου τὸ ἀμέσως κινοῦν αἴτιον· ὅταν πρὸς τούτοις παρατηρήσῃ τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα παραπτώματα τοῦ ὑπουργείου καὶ ἀναπολήσῃ εἰς ἑαυτὸν, ὅτι αὐτὸ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ἀντέστη, μετὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐγκατάστασιν, κατὰ τὴν πρώτην ἐξαμηνίαν εἰς τὴν ὁρμὴν ἀπείρων ἀπαιτήσεων, τότε, ὅσον ἀξιοκατάκριτον καὶ ἂν θεωρῇ

τοῦτο διστάζει νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὑπέπεσεν εἰς ταῦτα ἐκ κακῆς αὐτοῦ διαθέσεως. Ἀλλ' ὁποῖον ἄλλο θεραπευτικὸν μέσον δύναται νὰ ὑπάρξῃ; Τὸ μόνον κατάλληλον φάρμακον εὑρίσκεται, εἰς μίαν ὀρθοτάτην τοῦ συντάγματος διάταξιν, ἐκ τῆς ὀρθῆς καταλήψεως καὶ καλῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ εὐδαιμονία ἢ κακοδαιμονία τῆς πατρίδος· ἡ διάταξις δὲ αὕτη εἶναι ἡ τοῦ 107 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, ἡ λέγουσα «τὸ σύνταγμα ἀριεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.»

Τὸ σύνταγμα ὅσον ἄριστον καὶ ἂν ὑποτεθῇ, εἶναι ἄψυχον, ἐμψυχοῦται δὲ καὶ ζωογονεῖται, ὅταν αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἐπέλθωσιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν κυβερνώντων καὶ κυβερνωμένων. Ἡ συνταγματικὴ κυβέρνησις διακρίνεται, ὡς προεῤῥέθη, ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον διὰ τοῦ ἀνεκτιμήτου πλεονεκτήματος, ὅτι ἀντὶ νὰ ἀφίνῃ τὴν καλὴν τοῦ τόπου διοίκησιν ἐξηρτημένην ἀπὸ τὴν καλὴν ἢ κακὴν διάθεσιν ἑνὸς καὶ μόνου, ἤτοι τοῦ μοναρχου, ὅστις, ὅσον καλὸς καὶ ἂν ὑποτεθῇ, δὲν δύναται ὡς ἄνθρωπος νὰ ἦναι ἀναμάρτητος, ἀντὶ νὰ ἐξαρτᾷ αὐτὴν ἀπὸ τὴν τυχὸν τύχην τῆς γεννήσεως καλοῦ ἢ κακοῦ διαδόχου, ἐξασφαλίζει αὐτὴν διὰ καταλλήλων καὶ λαοσώων θεσμοθεσιῶν, ὁρκωμοσιῶν τῶν ὁποίων ἐγκαθιστᾷ ἅπαντα πολίτην, τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, καὶ ἰδίως τοὺς βουλευτάς. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἦναι οὗτοι τοιοῦτοι, καὶ διὰ νὰ παρίστανται ὡς ἄλλοι Ἄργοι, πρέπει νὰ ἐμπνευσθῶσιν ἅπαντες ἀπὸ τὸ θεῖον, τὸ ἁγὺ καὶ γενναῖον τοῦ πατριωτισμοῦ αἴσθημα· ἡ μὲ ἄλλας λέξεις ἀπὸ τὸ κοινὸν πνεῦμα, θυσιάζοντες εἰς τὸ γενικὸν τὸ ἰδιαίτερον ἑαυτῶν συμφέρον. Ὑπὸ τοιούτου πνεύματος ἐμπνεόμενος ἕκαστος, ὁ μὲν ἁπλοῦς πολίτης ἐννοεῖ, ὅτι σύνταγμα δὲν εἶναι νὰ πράττῃ τις ὅ,τι θέλῃ, ἀλλ' ὅ,τι εἶναι θεμιτὸν καὶ νόμιμον· ὁ ἐκλογεὺς, ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ συμφέρον εἶναι, ὄχι ἡ πρόσκαιρος ὠφέλεια, ἥτις τῷ χορηγεῖται πρὸς καπήλευσιν τῆς ψήφου του, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ εἰδημόνων καὶ πατριωτῶν βουλευτῶν, δι' ὧν μόνων εὐοδοῦται τὸ γενικὸν συμφέρον, μὲ τὸ ὁποῖον συνευοδοῦται καὶ τὸ ἰδιωτικόν του, ἐνῷ, καταστρεφομένου τοῦ γενικοῦ, συγκαταστρέφεται καὶ τὸ ἰδιωτικόν· ὁ ἐφημεριδογράφος, ὅτι ἔργον καὶ καθῆκον αὐτοῦ εἶναι ὄχι νὰ κηρύττῃ ἀθεμίτως, παρανόμως καὶ ἀντισυνταγματικῶς τὸν Μονάρχην ὑπεύθυνον, καὶ νὰ ἀποδίδῃ εἰς αὐτὸν τὴν εὐθύνην τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, δι' οὗ γίνεται παραβάτης τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καὶ λυμεὼν αὐτοῦ, ὅσον καὶ ἂν προσποιῆται τὸν συνταγματικὸν, ἀλλὰ νὰ ῥωτίζῃ διὰ τῆς ἐξετά-

σεως τῶν κυβερνητικῶν πράξεων τὴν κοινὴν γνώμην, προτείνων τὰ ὠφέλιμα, καὶ κατακρίνων τὰς κακὰς τοῦ ὑπουργείου πράξεις· αἱ ἐπαρχίαι, ὅτι ἡ ὑπεροχυσις τοῦ γενικοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ προσκαίρου συμφέροντος ἀποβαίνει πρὸς τὴν διαρκῆ αὐτῶν ὠφέλειαν, ὡς τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς πόλεως Σαλώμης τῆς πολιτείας Μεσαχουσέτζ λαμπρῶς ἀναδεικνύει. Ἡ πόλις αὕτη ἀποῤῥίψασα ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ καλοῦ τὴν ἀπατηλὴν πρότασιν τῆς Ἀγγλίας, νὰ ἀποσπασθῇ τῶν ἄλλων καὶ νὰ κατασταθῇ πρωτεύουσα τοῦ τότε νομοῦ, ἀντὶ τῆς Βοστώνης, συνευτυχεῖ ἤδη μετὰ τῶν λοιπῶν πολιτῶν τῆς Ὁμοσπονδίας, διαλάμπουσα μεταξὺ ἁπασῶν τῶν πόλεων διὰ τοῦ λαμπροτάτου καὶ ἀειμνήστου παραδείγματος τοῦ πατριωτισμοῦ. Ὁ Βουλευτὴς ἂν τύχῃ μὲν νὰ ἦναι τῆς πλειονοψηφίας, ὅτι ἔργον αὐτοῦ εἶναι ὄχι νὰ ὑπερασπίζῃ τὰς παρανομίας τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλὰ νὰ ὑποστηρίζῃ Κυβέρνησιν ἐθισωφελῆ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρθῶν τοῦ Συντάγματος ἀρχῶν βαίνουσαν· ἂν δὲ τύχῃ εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν ὅτι σκοπὸς μὲν τοῦ ἀντιπολιτευομένου πρέπει νὰ ἦναι ὄχι ἡ κατάκτησις τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἡ ὑπεράσπισις τῶν καταπατουμένων ἐθνικῶν, ἢ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων· τὰ ὅπλα του δὲν πρέπει νὰ ἦναι, ὄχι τὰ ὅπλα τῆς αὐθαιρεσίας ἢ τῆς Βουλευτικῆς ὀχλαγωγίας, τὰ ὁποῖα καὶ βλαπτικὰ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ ὀλέθρια δι' αὐτὸν ἀποβαίνουσιν, ὡς ἐν μειονοψηφίᾳ ὤν, ἀλλὰ τὰ ὅπλα τοῦ λόγου καὶ τῆς μετὰ βαθείας σκέψεως ἐπικρίσεως τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου, δι' ἧς ὑπέρμαχον προσλαμβάνων τὴν κοινὴν γνώμην καταντᾷ τὴν γνώμην του γνώμην τῆς πλειονοψηφίας. Τέλος διὰ τοῦ κοινοῦ τούτου πνεύματος ἐννοεῖ ἕκαστος μὲν Βουλευτὴς, εἰς ὁποιονδήποτε χρῶμα καὶ ἂν ἀνήκῃ, ὅτι, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον, χάριν τοῦ φυσικοῦ αἰσθήματος τῆς συντηρήσεώς του, μεταχειρίζηται ἀθίμιτα καὶ ἀξιοκατάκριτα τοῦ δελεασμοῦ ἢ τοῦ φόβου μέσα, ὁ Βουλευτὴς ὁ δουλεύων τῷ ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο ὑπείκων, καθίσταται ὄχι μόνον ἄπιστος πρὸς τοὺς ἐντολεῖς του, ἀλλὰ τῆς ἐσχάτης προδοσίας ἔνοχος ἀποδεικνύεται, συντελῶν νὰ μεταβληθῇ τὸ σῶμα τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ ἀληθοῦς Συνταγματικῆς, εἰς ψευδοσυνταγματικὴν Κυβέρνησιν. Οἱ δὲ ὑπουργοὶ, ὅτι ἡ στερέωσις αὐτῶν ἐνεργεῖται ὄχι διὰ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν πορείας ἐπὶ τῶν ἀκραιφνῶν βάσεων τοῦ Συντάγματος, διὰ τῆς εἰλικρινείας καὶ τῆς δημοσιότητος, δι' ὧν καὶ πίπτοντες μακαρίζονται, καὶ ὑπάρχοντες εὐλογοῦνται· τέλος ἕκαστος πολίτης εἰουδήποτε χρώματος, ὅτι οἱ Φιλιππίζοντες καὶ Ῥωμαΐζοντες

ἐχρημάτισαν οἱ ἀσπονδότεροι τῆς πατρίδος ἐχθροί. Ὑπερισχύοντος δὲ τοῦ τοιούτου κοινοῦ πνεύματος εἶναι βέβαιον ὅτι καὶ τὸ παρὸν Ὑπουργεῖον θέλει ἀναδειχθῇ ἑαυτοῦ φέρτερον, ἄνευ δὲ τούτου, εἶναι φόβος μὴ διὰ μόνης τῆς ἀλλαγῆς ἐμπέσωμεν εἰς κακὰ δεινότερα.

Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, ἐπέφερεν ὅτι ἡ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι λίαν εὐχάριστος· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταπαύσωσι τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα ἀτοπήματα, ἀλλὰ τὸ σωτηριωδέστερον πρὸς πλήρη βελτίωσιν τῶν πραγμάτων μας μέσον, τὸ δυνάμενον πάντοτε νὰ ἐξασφαλίζῃ ἀκραδάντως τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν, τὴν βασιλείαν τῶν ἡγεμόνων, τὴν κυριαρχίαν τοῦ νόμου, τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ τὴν ἐξιοπρέπειαν τῶν πολιτειῶν, εἶναι μόνος ὁ πατριωτισμὸς, ἢ τὸ κοινὸν τῶν πολιτῶν πνεῦμα, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου πᾶσα τῆς γῆς ἐξουσία καταπίπτει, καὶ ἄνευ τοῦ ὁποίου κανὲν ἐλεύθερον πολίτευμα δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ.

Τὸ ἄρθρον λοιπὸν 107 τοῦ Συντάγματος, ὀρθῶς, καὶ ὄχι δεσποτικῶς, ὄχι ἀναρχικῶς, ὄχι ὀχλαγωγικῶς ἐννοούμενον, εἶναι τὸ μόνον ῥιζικὸν τῆς θεραπείας μας μέσον.

Ἐκθέσας, εἶπεν, εἰλικρινῶς τὴν κατάστασίν μας καὶ τὴν περὶ αὐτῆς γνώμην του, νομίζει ὅτι ἐξεπλήρωσεν ἱερὸν χρέος πρὸς τὴν πατρίδα καθῆκον. Δὲν παρεκινήθη δὲ εἰς τοῦτο, οὔτε ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, οὔτε ἀπὸ πνεῦμα πολιτεύσεως, διότι πρὸς τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἐντελῶς οὐδέτερος καὶ ὅλως ἀδιάφορος· καὶ ἐπιθυμεῖ μόνον τὴν διόρθωσιν τῶν εἰρημένων ἀτόπων, ἕτοιμος νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ· διότι αἱ συνεχεῖς τῶν ὑπουργείων ἀλλαγαὶ κακὰ συνήθως ἑπέφερον ἀποτελέσματα.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου λαβὼν αὖθις τὸν λόγον ἐκοινοποίησεν ὅτι διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἀνετέθη προσωρινῶς εἰς αὐτὸν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης. Ἀντικρούων δὲ τὸν προαγορεύσαντα, παρετήρησεν ὅτι ὁ διοργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων πρὸ πολλοῦ συνταχθεὶς καὶ ψηφισθεὶς ἐφαρμόζεται ἔκτοτε, τὰ πλεονεκτήματα δ' ἢ ἐλαττώματα αὐτοῦ ἀπολείπονται εἰς μόνην τὴν πεῖραν νὰ ὑποδείξῃ, ὅτε θέλουσι λυθῇ τὰ πρὸς διόρθωσιν τῶν μέτρα, καὶ εἰς αὐτὸν δ' ἔτι τὸν προαγορεύσαντα, διὰ νὰ προτείνῃ τὰς ἀναγκαίας τροπολογίας, ἐὰν διατάξεις αὐτοῦ θεωρῇ τροπολογητέας· ὅτι ἐπεκρίθη παρ' αὐτοῦ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ αἰτία μὲν τούτου καὶ παρ' αὐτοῦ ἐθεωρήθη τὸ Β'. Ψήφισμα, προσετέθη ὅμως ὅτι ἐπαύθησαν καί τινες μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τοῦτο, ἀλλ' ἐπὶ τούτου τὸ ὑπουργεῖον

οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὴν ἐθνικὴν θέλησιν, τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως καὶ αὐτῆς τῆς Βουλῆς, κατὰ συνέπειαν καταλόγου εἰς τοῦτο ζαλέντος καὶ τοὺς ὑπαγορεύους εἰς τὸ Β'. Ψήφισμα περιέχοντος, ἐνήργησε, μόλον ὅτι ἐφρόνει ὅτι καί τινες τούτων ἔφερον τὰ στοιχεῖα τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος· ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀπέχρη νὰ ἀποφασισθῇ ὑπὲρ, ἢ κατὰ τῆς ἐθνικῆς ταύτης ἀποφάσεως, νὰ ἐφαρμόσῃ μόνον αὐτὴν ὡρίσθη· ὅτι τὸ ἔθνος διὰ τοῦ Β'. Ψηφίσματος ἀπεφάσισε νὰ διοικήσῃ ἑαυτὸ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀργάνων, ἵνα διὰ τούτουσιν τὸν προορισμὸν αὐτοῦ φθάσῃ, ἐπροτίμησε δὲ παντὸς ἄλλου ταῦτα, καὶ διότι πεποίθησιν ἐπὶ τούτου εἶχε, καὶ διότι ἐν ἀποτυχίᾳ ἐπροτίμησε νὰ ἐπιλήψῃ αὐτὴ ἀπὸ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν, ἢ ἀπ' ἐκείνων ἄλλων τινῶν στοιχείων, περὶ τῆς ὁποίας ἐμαρτύρει τὸ παρελθόν· ὅτι ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ προαγορεύσας ἐπὶ πολὺ τὰ γεγονότα ἐμεγάλυνεν, ἂν καὶ τοιαῦτα δὲν ἦναι, μόλον ὅτι εἶναι καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τούτων ἄγνωστα εἰς αὐτὸν, μόλις χθὲς τὴν διεύθυνσιν τῷ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου ἀναλαβόντα· ὅτι ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τῶν Ἀθηνῶν πιθανὸν νὰ ἦ αἱ πολλαὶ ἐκκρεμεῖς δίκαι, τούτου ὅμως αἰτία εἶναι ἡ τάσις τῶν δικαζομένων παρὰ τῶν Πρωτοδικείων νὰ ἐφεσιβάλλωσι τὰς ὑποθέσεις των, καὶ ὁ ὀλίγος ἀριθμὸς τῶν Ἐφετείων σχετικῶς πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των· ὅτι ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν τοῦ Πανεπιστημείου ἠδίκησε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπωδυὸς πρόθεσιν εἰς τὴν βραδύτητα τῆς ἐκλογῆς, διότι αὕτη ἐπῆλθεν ἕνεκα λόγων εἰς τὸ ὑπουργεῖον μόνον γνωστῶν, καὶ μὲ τὴν τῆς πόλεως ἀσφάλειαν συναρῶν, οὐδὲ τῶν καθηγητῶν ἡ παῦσις ἀπὸ πρόθεσίν τινα ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς προὐκαλέσθη, διότι καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν ἱκανώτεροι τῶν πρώτων ἀνεδείχθησαν, καθ' ἃ τότε κοινὸν, καὶ οἱ φοιτηταὶ νὰ μαρτυρήσωσι δύνανται· ὅτι καὶ τὰ περὶ προϋπολογισμοῦ λεχθέντα ἃ ἴσως ἐλέχθησαν, διότι καὶ τοῦτον πάντοτε ἰδιαιτέρως ἕκαστον συνέταττεν ὑπουργεῖον, καὶ ἔπεμπε τὸν παρ' αὐτοῦ ἴδιον συνταχθέντα προϋπολογισμὸν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον διὰ τὴν ταχύτητα ἐπεφόρτισε τὸν Πρόεδρον καὶ Ἀντιπρόεδρον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ νὰ συμπράξωσι μετὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων· τοῦτο δὲ οὐχὶ παραλυσίαν, ὡς ὁ προαγορεύσας διετάθη, ἀλλὰ σπουδὴν μᾶλλον πρὸς τὴν ταχυτέραν τῆς ὑπηρεσίας διεξαγωγὴν ἐμφαίνει.

Ἀναγκαζομένου δὲ τοῦ ὑπουργείου νὰ ἀποσυρθῇ διὰ τὰς ἐκ τοῦ γενικοῦ ταχυδρομείου ἐργασίας τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας· ὁ Πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 Μ. Μ., ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς παρούσης γενικῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως καὶ τὴν ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτῆς πρόοδον, ἂν καταστῇ δυνατὴ, ἐπὶ τὴν αὔριον.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣ'.

Τῆς 22 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 105 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 10, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν. Παρατηρήσας δὲ ὅτι ἀπὸ τῶν ἀναγνωσθησομένων πρακτικῶν τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως ἔλλειπε ἡ ἀγόρευσις τοῦ προτελευταίου ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ, μήπω εἰς τὰ πρακτικὰ καταχωρισθεῖσα, ἅτις θέλει καταχωρισθῇ καὶ ἀναγνωσθῇ κατόπιν, ἵνα τῶν πρακτικῶν ἀποτελέσῃ μέρος, διέταξε τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐνεκρίθησαν μετ' αὐτὸν παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑπεγράφησαν παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς χθὲς διακοπείσης συζητήσεως· τῆς ὁποίας ἀρξαμένης, παρετήρησέ τις ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ πρωθυπουργοῦ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ὅτι οὗτος δὲν ἀπήντησεν εἰς τὰ περὶ παραβιάσεως τῶν ὅρων τοῦ συντάγματος κατ' αὐτοῦ λεχθέντα· ὅτι ὁ λόγος τῆς ἀσφαλείας τῆς πρωτευούσης δὲν ἐδικαιολόγει ἀπροφάσιστον τὴν ἀναβολὴν τῶν ἐκλογῶν τοῦ πανεπιστημίου, καθόσον οὐδεὶς τοιοῦτος κίνδυνος ἀπεδείχθη· ὅτι δὲν ἐδικαιολόγησε τὴν πρὸ ὡρῶν παῦσιν τριῶν ἐκλογέων καθηγητῶν τοῦ πανεπιστημίου, τῶν ὁποίων ἄλλως τε ἡ ἐλλειψις ἐπαισθητὴ καταραίνεται, ὡς καὶ αὐτὸς τοῦ Πανεπιστημίου ὁ βουλευτὴς νὰ μαρτυρήσῃ δύναται· ὅτι ὁ προτελευταῖον χθὲς ἀγορεύσας δὲν προσέβαλε τὰς κατὰ συνέπειαν τοῦ Β'. ψηφίσματος παύσεις δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ τὰς τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τούτου ὁριζόμενα προσόντα, ἐφ' οὗ οὐδαμῶς ὁ πρωθυπουργὸς ἀπήντησε, καὶ ὅτι ὁ ὑποβληθεὶς παρὰ βουλευτοῦ εἰς

τὴν βουλὴν κατάλογος τῶν μὴ ἐχόντων τὰ προσόντα ἐστάλη παρὰ ταύτης ἄνευ ἐξετάσεως, ἀναθείσης τὸν περαιτέρω ἔλεγχον τῶν ἐν αὐτῷ ἀληθειῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπίσης ὁ πρωθυπουργὸς δὲν ἐδικαιολογήθη, ὀφείλων διὰ τοῦτο νὰ ἀνεύρῃ μετ' αὐστηρὰν ἐξέτασιν τοὺς ἀληθῶς εἰς τὸ ψήφισμα ὑπαγομένους καὶ κατὰ τούτων τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ νὰ ἐνεργήσῃ. Μεταβὰς εἰς τὴν παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ δοθεῖσαν διαβεβαίωσιν περὶ τῶν μὲ τὰς μεγάλας δυνάμεις φιλικῶν μας σχέσεων, ἐξηκολούθησεν ὅτι ὀφείλεται μὲν εὐγνωμοσύνη εἰς αὐτὰς διά τε τὴν ἀρωγὸν χεῖρα τὴν ὁποίαν πρὸς ἡμᾶς, ἀπὸ καταστρεπτικοῦ πολέμου ἀνεστηκότας, ἔτειναν, καὶ διὰ τὴν μετὰ τοῦτον κραταιὰν αὐτῶν προστασίαν, καὶ διὰ τὰ ἄλλα πρὸς ἡμᾶς χορηγηθέντα εὐεργετήματα· ἀλλ' αὕτη καὶ εἰς τὰς τρεῖς ἐξ ἴσου νὰ ἀπονέμηται πρέπει, μὲ τὴν εἰς κράτος ἀνεξάρτητον ἀνήκουσαν ἀξιοπρέπειαν· καὶ ἀληθῶς μὲν ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐκτίσεως τῶν τόκων καὶ χρεολύτρων συμφέρουσα παρίσταται πρός τε τὰς δυνάμεις καὶ ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ φειδὼ περὶ τὰς δαπάνας μας προσαπαιτεῖται, πιστὴ δὲ καὶ σοφὴ καὶ εὐσυνείδητος διαχείρισις περὶ τὰς εἰσπράξεις μας, ὅπως διὰ τούτων κατορθωθῇ ἥτε περισσεύματος ἀπόλειψις, καὶ ἡ κατάλληλος τούτου χρῆσις. Καὶ ὅμως, ἐνῷ ἡ οἰκονομικὴ παντὸς ἔθνους κατάστασις, ὡς παντὸς κοινοῦ τε καὶ κακοῦ παραγωγὸς, ἀξία μεγίστης καθίσταται προσοχῆς, παρ' ἡμῖν, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ **1833—1844** αἱ πρόσοδοι ἐδιπλασιάσθησαν διά τε τῆς φυσικῆς ἀναπτύξεως καὶ διὰ νέων κατὰ τὸ **1836** φόρων ἐπιβολῆς, τὰ δ' ἔξοδα ἐπὶ τοσοῦτον ἠλαττώθησαν, ὥστε διὰ τὰ τακτικὰ τούτων ἀλωνθάστως νὰ ὁρίσῃ τις ἑκατομμύρια δώδεκα δύναται, ἀπέναντι **14,500,000** ἐσόδων, καὶ ἡ ὕπαρξις στοιχείων εὐτυχοῦς ὑπάρξεως καταραίνεται, διὰ τὸ φαινόμενον περίσσευμα ἐκδραχμῶν **2 500,000** τοῦ ὁποίου ἡ κατάλληλος χρῆσις δύναται νὰ καταστήσῃ δυνατὴν ἀπότισιν τῶν τόκων καὶ χρεολύτρων, καταραίνονται ὅμως οὐχ ἧττον λυπηρὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους τὰ ἀποτελέσματα, διὰ τὴν συμβᾶσαν, κατὰ τὰς δοθείσας εἰς ἡμᾶς πληροφορίας καὶ κατ' αὐτὰς ἔτι τὰς εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀτελεῖς δοθείσας πληροφορίας, ἐλάττωσιν ἐκ **3,000,000** περίπου δραχμῶν· αὕτη, προσγινομένη ἀπό τε τῶν ὑπαλλήλων τὰς καταχρήσεις καὶ ἀπὸ τὴν κακὴν τῶν οἰκονομικῶν διαχείρισιν, θέλει καταστῇ ἐπαισθητὴ κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους, καὶ ἐπιβλαβῆ θέλει ἔχει τὰ ἀπο τελέσματα, ἂν δὲν ἐπέλθῃ ἡ τοῦ κακοῦ θεραπεία· διότι ὑπὸ τὸ ἐνεστὼς σύστημα ἡ οἰκονομικὴ κρίσις

θέλει καταστῇ ἄφευκτος καὶ ἀμηχανία θέλει καταλάβει τὴν τε κυβέρνησιν καὶ τὰς βουλάς. Μετὰ τοὺς φόβους τούτους, τίς θεωρεῖ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ μὴ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἀπάντησιν τὰς σκανδαλώδεις καταχρήσεις; ἢ τίς θέλει σιωπᾷ, διαρπαζομένου τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, καὶ κινδυνεύοντος τοῦ τε θρόνου καὶ τῆς πατρίδος; Ἐπὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας παρετήρησεν ὅτι τὰ ἐν τῷ βασιλικῷ λόγῳ περὶ ταύτης λεγόμενα ἀληθεύουσιν· ἀλλ' ἐξετάζοντες, οὐδ' αὐτὴν παρ' ἡμῖν εὑρίσκομεν, οὐδὲ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πρὸς ταύτην ληφθέντων μέτρων καλὰ διορῶμεν· διότι καὶ τὰ ἐν τῇ ἑλλάδι ὑπάρχοντα κεφάλαια ἠλαττώθησαν, καὶ οἱ τόκοι πῶξησαν, καὶ ἡ τῶν κτημάτων ἀξία ἐξέπεσε, ταῦτα δὲ κοινῆς πίστεως ἔλλειψιν ἐμφαίνουσιν, ἥτις, καθ' ἃ ἐν τῷ βασιλικῷ λόγῳ ἀποδεικνύεται, ἔλλειψιν ἀποχρώσης ἀσφαλείας μαρτυρεῖ· ποῦ τὰ κρύπτοντα τὰς θύρας τῆς Ἑλλάδος κεφάλαια, ὡς ὁ πρωθυπουργὸς ἄλλοτε εἶπε; τί τὴν εἴσοδον αὐτῶν ἐκώλυσε, ἢ ἡ ἀσφαλείας ἔλλειψις, αἱ ἀπανθρώπως ἐνεργούμεναι λῃστεῖαι, αἱ δολοφονίαι, ἡ διαρπαγὴ τῶν περιουσιῶν, καὶ οἱ ἐμπρησμοὶ τῶν οἰκιῶν; Τὸ ὑπουργεῖον ἐνόμισεν ὅτι διὰ τῆς χάριτος καὶ ἀμνηστείας τῶν κακούργων ἤθελε καταπαύσει τὴν λῃστείαν, ἀλλ' αὗται ἐγέννησαν τὴν τῆς ἀτιμωρησίας ἰδέαν, ἐνεθάρρυναν τοὺς κακούργους, καὶ τὰ κακουργήματα ἐπολλαπλασίασαν· οἱ δὲ ὑπομίσθιοι τοῦ ὑπουργείου ὁδηγοί, ἐθνοφύλακες καὶ πολιτοφύλακες τότε δραστήριοι ἐπεδείχθησαν, ὅταν νὰ καταπνιγῇ ἡ φωνὴ τοῦ κυριάρχου λαοῦ ἐπρόκειτο, ὥστε ἂν οἱ λῃσταὶ κατεδιώκοντο, ὡς οἱ τοῦ ὑπουργείου ἀντιπολιτευόμενοι κατὰ ταξιδεύοντας καταπίπτουσι, οὐδαμοῦ ἤθελεν ὑπάρχει λῃστεία. Τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ὑπόσχεται ὅτι θέλει ὑποβάλει νομοσχέδια περὶ ἀσφαλείας· ἀλλὰ στερούμεθα νόμων τοὺς κακούργους αὐστηρῶς τιμωρούντων, ἢ δυνάμεως πρὸς διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας ἱκανῆς; οὐδενὸς στερούμεθα, καὶ ὅμως οὐδὲν τὸ ὠφελοῦν, παραβαζομένων τῶν νόμων, ἢ μὴ ἐκτελουμένων ἀπὸ τοὺς φύλακας αὐτῶν, καὶ μὴ γινομένης καταλλήλου χρήσεως τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως. Ταῦτα πάντα νὰ παραστήσῃ ἡ βουλὴ ὀφείλει, δὲν ἐκπληροῖ δὲ τὸ καθῆκόν της μόνον τὴν τῆς ἐθνοφυλακῆς συνιστῶσα σύστασιν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ κηρύξῃ ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν νόμων ἐδρύει τὴν δικαιοσύνην, καὶ αὕτη τὴν ἀσφάλειαν. Ἡ Ἑλλὰς χρήζει εἰρήνης, ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας πρός τε παγίωσιν τῶν ἐλευθεριῶν της, πρὸς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ παρόντος, καὶ ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ μέλλοντος· πρὸς ἐπιτυχίαν

δὲ τούτων χρήζει μὲν ἰσχυρᾶς κυβερνήσεως, ἀλλ' ἰσχυρᾶς διὰ τοῦ νόμου, διὰ τῆς ἀγάπης τῶν λαῶν, καὶ διὰ τῶν ὠφελίμων πράξεων.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ Βασιλικὸς Λόγος, ἀπαγγελλόμενος κατ' ἐριμοταξίαν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, εἶναι τὸ κάτοπτρον τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, πᾶσα δὲ διὰ τοῦτο ἐπίκρισις ἐπ' αὐτοῦ, ὡς συντασσομένου καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὐδαμῶς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Βασιλέως ἀπευθύνεται πρόσωπον, διότι ἄλλως οὐδεὶς πώποτε ἤθελε θίξει τοῦτον· ὅτι ἀποδιυμάζων ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τὸ *πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα*, καὶ πρισβέων ἀρχάς, καὶ ἄλλοτε ἐκτεθείσας, θέλει ἐξετάσει τὰ πράγματα καὶ ἐκθέσει λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἀρνεῖται τὴν συνδρομήν του πρὸς τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον. Καὶ ά.) πᾶσα πολιτικὴ ἐκτείνει τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς εἴς τε τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὸ ἐσωτερικὸν, καὶ καλῶς μὲν τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐνέργειαν αὐτῆς διευθύνει, διατηροῦσα φιλικὰς τὰς μετὰ τῶν ξένων Δυνάμεων σχέσεις της, καὶ ἰδίως μετὰ τῶν τριῶν μεμάλων, εἰς τὰς ὁποίας πολλὴ ἡ εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται, καὶ εἰς οὐδεμίαν τούτων δικαίων παραπόνων ἀφορμὴν χορηγοῦσα· ἀλλ' ἂν καὶ διεβεβαίωσιν ἡμᾶς ἤδη ὁ Πρωθυπουργὸς περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν φιλικῶν τούτων σχέσεών μας, ἡ Κυβέρνησις ὅμως διὰ τῶν διακοινώσεων ἀποκαλεῖται ἐλαττωματικὴ, ἵνα μὴ ἄλλως ὀνομάσῃ τις αὐτήν· διότι πῶς δύναται νὰ ἀληθεύῃ ἡ ὕπαρξις φιλικῶν σχέσεων, ὅταν πρὸς μὲν τὸν ἀξιοπίστατον τῆς μιᾶς Βασιλόπαιδα ἀπρεπῶς ἡ Κυβέρνησις προσφέρηται, τὴν δ' ἄλλην ὑπουργικὴ ἐξυβρίζει ἐφημερὶς, οὐδ' εἰς δίκην κἂν εἰσαγομένη διὰ τοῦτο; ὅταν τὰς πάσας δι' ὑποσχέσεων ἀπατᾷ, καὶ τὴν κοινὴν τῆς Εὐρώπης γνώμην ἐμπαίζῃ, ποτὲ μὲν ὑποδεικνύουσα μέγα περίσσευμα, ποτὲ δὲ μὴ καταχωρίζουσα τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἄλλοτε εἰς 60,000, ἀρχ. αὐτὸ ἐλαττόνουσα; διὰ τοῦτο καὶ αἱ Δυνάμεις, οὐδεμίαν ἔχουσαι ὑπόληψιν εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ὑπουργείου, καὶ φοβούμεναι μὴ καὶ τὸ καταφαινόμενον περίσσευμα κακῶς εἰς τὴν διαρθρωσὰν καὶ ὑποστήριξιν τῆς Κυβερνήσεως, πρισωπικὴν ἀκολουθούσης πολιτικὴν, δαπανηθῇ, ἐζητήσαντο διὰ τῶν ἐπανειλημμένων διακοινώσεων τὴν ἀπότισίν του. β'.) Αἱ Δυνάμεις σέβονται μὲν τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος διά τε τὸ παρελθὸν καὶ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῶν συζητήσεων ἔν τινι κοινοβουλίῳ καταφαίνεται, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν σαρκασμῶν ἄλλων διπλωματῶν, ἔνθα ἐλευθερία εἰς τὰ κοινοβούλια δὲν ὑπάρχει. Διὰ ταῦτα εἶναι σεμνότερον νὰ σύρῃ τις τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν μας σχέσεων πέπλον ἵνα μὴ καταδειχθῶσι κάλλιον αὗται. Μεταβὰς εἰς τὴν

ἐσωτερικὴν τοῦ κράτους κατάστασιν ἐξηκολούθησεν, ὅτι ἡ κυβερνῶσα πολιτικὴ τείνει εἰς τὴν καταστροφὴν ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος καθιερωθείσης, διότι οὐδέποτε νὰ διατηρηθῇ ἰσότης δύναται, ὅταν οἱ Ἕλληνες εἰς δύω διαμαχόμενα στρατόπεδα διατηρούμενοι νικῶνται καὶ νικῶσιν· ἡ ἰσότης καταβυθίζεται διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, ἡ δὲ κυβερνῶσα πολιτικὴ ἐφαρμόζει αὐτὸν πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ εὐνοϊκοῦ αὐτῆς στρατοπέδου, καὶ καταπίεσιν τοῦ ἑτέρου, τοῦτο δὲ μαρτυροῦσι τὰ Δικαστήρια, ἡ Διοίκησις, ἡ Οἰκονομία, τὰ Σχολεῖα, ὁ Στρατὸς ὁ Κλῆρος καὶ αἱ Ἐκλογαί. Τὰ Δικαστήρια κατηντησαν πεῖλη τοῦ φατριασμοῦ καὶ τῆς προσωπικότητος, καὶ τούτων τὰ μὲν ἀνώτερα ἀνθίστανται χάριν τῆς ἀκεραιότητος, δυσκόλως ὅμως κατὰ τῶν προσωπικῶν ἐπεμβάσεων, τὰ δὲ ἄλλα μαρτυροῦσι τὰς φοβερὰς παρανομίας τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἰσχύουσαν πολιτικὴν προσώπων· διότι τὰ μὲν εἰρηνοδικεῖα παρ' ἀμαθῶν καὶ ἀπαιδεύτων διευθύνονται, πρὸς δὲ καὶ παρὰ πολλῶν κατηγορουμένων ὄδη ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης, τὰ δὲ πρωτοδικεῖα, ἐκτὸς τοῦ τῆς πρωτευούσης, εἰς λυπρὰν ἐπίσης εὑρίσκονται κατάστασιν· καὶ ἀληθῶς, πῶς δύναται νὰ ὑπάρξῃ δικαιοσύνη, διοριζομένων αὐτῆς λειτουργῶν, οὐχὶ τῶν ἐφ' ἱκανότητι καὶ ἀρετῇ διακρινομένων, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ φανατισμῷ ὑπὲρ τῶν ἰσχυόντων, καὶ ἀσυνειδησία; πῶς ὁ λαὸς θέλει σεβασθῇ τὸν Νόμον, ὅταν οἱ ἐφαρμοσταὶ αὐτοῦ ἦναι ἀνοῆτοι τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς των; ὅταν ἡ κεντρικὴ κυβέρνησις παρέβῃ νόμους τε καὶ Σύνταγμα, χορηγοῦσα ἀσυστόλως ἀμνηστείας καὶ χάριτας εἰς κακούργους καὶ λῃστὰς, καὶ προσλαμβάνουσα αὐτοὺς τούτους ἐκτελεστὰς τῶν νόμων; Μόνη ἡ Κυβέρνησις εἶναι τούτων ἔνοχος, διότι ἐσκότισε τὴν διάνοιαν τοῦ λαοῦ, συγχίσασα τὸ δίκαιον μετὰ τοῦ ἀδίκου, τὸ νόμιμον μετὰ τοῦ ἀνόμου, καταδιώξασα τὴν νομιμότητα καὶ βραβεύσασα τὸ ἔγκλημα. Μεταβὰς εἰς τὴν Διοίκησιν, παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν κατέστη μονοπωλεῖον προστασίας ἀδίκου καὶ συνδρομῆς παρανόμου, ἡ βία καὶ καταπιέσεως, καὶ ἀντὶ τῆς συνδρομῆς, τὴν ὁποίαν ἕκαστος νὰ ἀναμένῃ παρὰ τούτου δικαίωμα εἶχεν, ἰσχύει τὸ συμφέρον τοῦ φατριασμοῦ, τὸ εἰς τοὺς διοικητὰς ἐπιβάλλον τὴν ἀδικον τούτου, ὡς ἀντιπολιτευομένου, ἐξόντωσιν, καὶ τὴν παράνομον ἐκείνου, ὡς ὑπουργικοῦ, συνδρομήν. Ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐξαρτῶνται αἱ δημοτικαὶ ἀρχαί, ἀλλ' ὑπὸ τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον δὲν ὑπάρχει πλέον δημοτικὴ ἐλευθερία, διότι ἡ βάσις αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνεξαρτησία τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἐκλογὴ, οὐδαμοῦ δ' ἐξελέχθησαν διὰ τὰς παραβιάσεις καὶ

παρανομίας τοῦ ὑπουργείου οἱ παρὰ τοῦ λαοῦ σεβόμενοι, καὶ εἴτις Δήμαρχος τἀναντία εὑρέθη φρονῶν, ἐπαύθη, καὶ παρ' ἀνικάνου ἀντικατέστη παρέδρου· οἱ πάρεδροι ἂν ὁμόφρονες τούτου ἔτυχον, πρόεδροι δημοτικῶν συμβουλίων ἐν Καλαβρύτοις καὶ Ὕδρᾳ ἐπαύθησαν, δημοτικοὶ σύμβουλοι πρὶν ἢ διαλυθῇ τὸ συμβούλιον· αἱ δὲ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ ὑπὸ τὸ κράτος κτηνώδους ἐνεργοῦνται βίας, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς νὰ ἀρνηθῇ δύναται. Αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ἐνεργηθεῖσαι ἐπίσης ὑπὸ τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, ἐγένοντο παροιμιώδεις· ὁ ἐκλεγικὸς νόμος πρός τε τοὺς τύπους καὶ τὴν οὐσίαν παρεβιάσθη· ἐπ' ἄπειρον ἐκλογαὶ ἀνεβλήθησαν, καὶ αἱ τελεσθεῖσαι εἰκονικῶς καὶ παρανόμως ἐξετελέσθησαν. Ἡ ἐκλογὴ τῶν Καλαβρύτων, καθ' ἃς ἐψηφίσατε, μαρτυρεῖ τὴν βίαν καὶ τὴν διαφθοράν, τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν, καὶ τὴν ἠθικότητα τοῦ ὑπουργείου· ὀφείλομεν δὲ νὰ χύσωμεν δάκρυ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ ἐκ καρδίας νὰ ἐλεεινολογήσωμεν αὐτό, ἂν ἐπρόκειτο ἡ ἐνέργεια τῶν ἐκλογῶν τοῦ Κράτους ὅλου ὑὸ τὸ κράτος τοῦ ἐνεστῶτος συστήματος. Ὡς πρὸς τὴν οἰκονομίαν ἐπέφερεν ὅτι εἶναι ἀναρίθμητοι αἱ συμβάσαι καταχρήσεις ἕ εκατῶν προσωπικῶν συνεννοήσεων μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐξουσίας, καὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς φίλων· ἐκτὸς τῆς σπατάλης τοῦ δημοσίου πλούτου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς Κυβερνήσεως ἐν ἀνάγκῃ, ἐκτὸς τῆς ἀβλίας διαγωγῆς τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων κατὰ τῶν ἀντιπολιτευομένων, ἐκτὸς τῶν καταχρήσεων, ὑφίσταται ἔτι ὁ δημόσιος πλοῦτος μεγίστην βλάβην, διὰ τὰς γινομένας πρὸς τοὺς φίλους τῆς ἐξουσίας παραχωρήσεις· οὕτω δὲ, διὰ τῆς συγκαταβατικῆς τῶν μὲν φορολογίας, καὶ τῆς χρήσεως τοῦ δημοσίου πλούτου εἰς διατήρησιν ὑπαλλήλων ἐνισχυόντων τὴν παραλυσίαν, πτωχὸν κράτος, ὡς ἡ Ἑλλάς, καθίστανται πτωχότερον ἡ φορολογία, τῆς ὁποίας ἡ χρῆσις ἔπρεπε νὰ ἀφορᾷ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ κράτους, τὴν καθιέρωσιν κοινῆς πίστεως, τὴν εἰρήνην τῆς τάξεως, πρὸς ἄλλον ἐνεργεῖται σκοπὸν· ἡ δ' οὕτως ἐνεργοῦσα Κυβέρνησις ἀδύνει πολιτικὴν ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις δὲ εἶναι τοιαύτη, ὥστε μόνη τῆς θείας προνοίας ἡ ἀντίληψις νὰ σώσῃ ἡμᾶς δύναται ἀπὸ τῆς ἀπειλουμένης κρίσεως. Ἐπὶ τῶν σχολείων, ἐξεκολούθησεν, ὅτι ἐν ᾧ αἱ Βουλαὶ γενναίως ὑπὲρ τῆς παιδείας προσενέχθησαν, τὸ ὑπουργεῖον ἐσπούδασε νὰ ἐναπείρῃ τὴν διαίρεσιν καὶ εἰς τὸ ἀνώτατον τῶν Μουσῶν καταγώγιον, τὸ Πανεπιστήμιον, ἱδρύσασα ἐκεῖ τῶν συνιδήσεων δικαστήριον, διὰ τῆς τολμηρᾶς παύσεως τριῶν ἀξιοτίμων καθηγητῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πα-

νεπιστημίου, τοὺς ὁποίους ἔσυρεν εἰς τὸν βωμὸν τῆς λατρευομένης ὑπὸ τοῦ προεξάρχοντος τοῦ ὑπουργείου, ἐμπείρου κυβερνήτου, ἐκδικήσεως· ὡς λόγον ταύτης ἐπέφερεν ὁ Πρωθυπουργὸς χθὲς τὴν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ μὴ ἐροῦσιν ἐπαναστατικὰ κινήματα, τὰ ὁποῖα χθελὼν διευθύνει οἱ παυθέντες Καθηγηταί; ὄχι, οὗτοι ἦσαν καὶ φύσει καὶ θέσει φίλοι τῆς τάξεως, ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς διὰ τούτου νὰ δικαιολογήσῃ ἀδικαιολόγητον εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐπέμβασιν προϋτέθη, ὀφείλει ὅμως νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, διότι ἄλλως δύναται νόμους τε καὶ Σύνταγμα ἑκάστοτε νὰ παραβαίνῃ, καὶ νὰ δικαιολογῇ τοῦτο διὰ τῶν τοιούτων· οὐδεὶς λοιπὸν νὰ ἀμφιβάλλῃ δύναται ὅτι ἡ κυβερνῶσα πολιτικὴ νὰ πνίξῃ τὴν παιδείαν προτίθεται, ὅταν θέλῃ νὰ καθυποτάξῃ τοὺς ἀποστόλους αὐτῆς εἰς τὴν διαφθορὰν καὶ δουλοφροσύνην. Ἡ ἐκκλησία ἐπίσης δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ σύμφωνος πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν πολιτικὴν, διὰ τοῦτο καὶ παρημελημένη φαίνεται· ἡ ἐξουσία κήδεται ταύτης καθόσον δύναται νὰ μεταχειρίζηται αὐτὴν ὄργανον πρὸς ὑπηρέτησίν της, οὐδέποτε δ' ἄλλοτε· διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ σχολεῖα ἄνευ διευθύνσεως ἀπελίποντο, καὶ ὁ κλῆρος ἐν μέσῳ πολυαρίθμων ἐγκαταλείφθη ἀναγκῶν, καὶ τὰ διατηρήσαντα τὴν γλῶσσαν μας καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἱερὰ καταστήματα εἰς ἀθλίαν εὑρίσκονται κατάστασιν· ἀλλὰ τί νὰ προσδοκᾷ τις ὀφείλει ἀπὸ τοὺς μεταχειριζομένους τὸν κλῆρον φατριαστικὸν ὄργανον, τοὺς ἀναμιγνύοντας αὐτὸν μὲ τὴν πολιτικὴν παλὴν, τοὺς ἐξυβρίσαντας τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀξιοπρέπειαν εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Λιτωλο-Ακαρνανίας, καὶ τοὺς ἀρίνοντας ἀτιμώρητον τὸν ἐξυβρίσαντα τὸ σύνταγμα Δυτικὸν ἐπίσκοπον Θήρας; Ποῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν περὶ τούτου ἐνεργηθεισῶν ἀνακρίσεων, καθ' ἃ ὁ πρωθυπουργὸς ἄλλοτε ἐπηγγείλη; Μετοβὰς τέλος εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς καταστάσεως τοῦ στρατοῦ ἐξηκολούθησεν, ὅτι ὁ τακτικὸς στρατὸς ὑφίσταται διὰ τῆς πειθαρχίας, αὕτη δὲ διὰ τῆς ἱεραρχίας διατηρεῖται, διότι ἡ ἱεραρχία εἶναι ἡ ἐλπὶς τοῦ ὑπὸ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν καταταττομένου στρατιώτου, ἡ παραμυθία εἰς τοὺς κινδύνους του· ἡ Κυβέρνησις ὅμως ὑπὲρ τῶν προσώπων πᾶσαν ἱεραρχίαν κατέστρεψε, καὶ κατεπάτησεν ἱερὰ δίκαια ἐντίμων ἀξιωματικῶν, πολυετῆ ἐγκύτων ἀρχαύτητα, καὶ διακεκριμένην ἱκανότητα· τοὺς ἐνδόξους ἀρχηγοὺς αὐτοῦ, τοὺς μόνους δυναμένους αὐτὸν νὰ διοργανίσωσι μακρὰν ἐξώρισε, καὶ τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ Ψηφίσματα ἀσυστόλως ἐνέπαιξε, στερήσας τῶν ὠφελειῶν τοῦ Α. Ψηφίσματος τοὺς ἐγνωσμένους Σεπτεμβριανούς· τὴν ἀξίαν τῶν βαθμῶν ἐξηυτέλισε, διανείμασα αὐτοὺς ὄχι

εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, ἢ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἀπέναντι, ἀλλὰ πρὸς ἀγορὰν συνειδήσεων καὶ διαφθοράν· τὸν περὶ στρατευσίμων νόμον κατήντησε μάστιγα τῶν λαῶν, καὶ τὸ προχειρότερον τῆς καταπιέσεως καὶ τῶν ἀντεκδικήσεων μέσον.

Τοιαύτη εἶναι δυστυχῶς ἡ ἐνεστῶσα τοῦ κράτους ἐσωτερικὴ κατάστασις ὑπὸ τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ πολιτικὴν προσωπικὴν, εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν πολυτιμωτέρων τείνουσαν. Ὁ Πρωθυπουργὸς παραβάλλων τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν μὲ τὴν πρὸ τοῦ ὑπουργείου εὗρεν ἀνάπτυξιν πλείονα ἢ ἦτο ἠθικῆς· ἀλλ' ἂν αὐτὴν εὑρίσκῃ εἰς τὴν σύμπραξιν τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων τῆς πρωτευούσης εἰς τὰς γυναικείας κλοπὰς, εἰς τὰς καταχρήσεις τελωνῶν τινων καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων, ἀκαταδιώκτων μενόντων, ἀναγνωρίζει ἕκαστος ὅτι ταῦτα εἶτιν ἱκαναὶ ἐνδείξεις τῆς ἠθικῆς, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν κοινωνίαν μας εἰσήγαγε τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον. Πολλοὶ βλέποντες τὴν πολιτικὴν αὐτὴν ἀντικειμένην εἰς τὸ Σύνταγμα ἐκατηγόρησαν αὐτῆς ὡς ἐπιβουλευομένης αὐτοῦ· ἀπέχοντες νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὰ ἀπόῤῥητα τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὀφείλομεν νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν ὅτι τὸ σύνταγμα πολεμεῖται ἀπὸ τὸ σύστημα τῆς ἐνεργοῦς πολιτικῆς, καθόσον εἰς τὴν πατρίδα μας μόνην ἀνήκοντες δὲν θέλομεν ἀποβλέπει φίλους πολιτικοὺς, ἤ τι ἄλλο, ἀλλὰ τὸ ἔθνος, τὴν ἐλευθερίαν τὴν αὐτονομίαν μας· ὀφείλομεν νὰ θάψωμεν τὰ συμφέροντά μας καὶ τὰς συμπαθείας μας, καὶ βλέποντες τὰ ἀπό τινος συμβαίνοντα νὰ σκεφθῶμεν ἐπὶ τοῦ ἀπειλουμένου νὰ καταστραφῇ μέλλοντός μας, καὶ ἐπὶ τοῦ κινδυνεύοντος νὰ ἀπολεσθῇ ἔθνους καὶ Συντάγματος· ἵνα δὲ καὶ τῶν μελλουσῶν γενεῶν τὴν εὐγνωμοσύνην κατακτήσωμεν, καὶ τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ ἡμᾶς χρέος τελέσωμεν, ὀφείλομεν νὰ ῥίψωμεν ἢ νὰ στηρίξωμεν πᾶσαν Κυβέρνησιν, διὰ τὴν ὕπουλον ἢ εἰλικρινῆ ἐφαρμογὴν τῶν νόμων· οὕτω δὲ μόνον θέλομεν προλάβει τὴν ἀπειλουμένην κοινωνικὴν παραλυσίαν, οὕτω θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἱδρύσωμεν ἀσφάλειαν τιμῆς ζωῆς καὶ ἰδιοκτησίας· ὀφείλομεν νὰ καθιερώσωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἱκανότητος, ἀνεξαρτήτως τῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν μας, τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ τῆς καταγωγῆς σύμφωνα μὲ τοὺς συνταγματικοὺς ὅρους· ἄλλως ἡ ὑπηρεσία θέλει παραλύει, ἀμελουμένων τῶν τε δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων· ὀφείλομεν νὰ συγκεντρωθῶμεν οἱ πάντες ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ Συντάγματος, ἵνα πάντα αὐτοῦ πολίμιον καταστρέψωμεν, ἀποκρούοντες πλέον τὰς ἐκ συμπαθειῶν ὑπὲρ προσώπων διαιρέσεις, φροντίζοντες δὲ καὶ περὶ τῆς λαμπρότητος τῆς ἐκκλησίας μας κατὰ τὸ σύνταγμα· νὰ μὴν ἀνα-

μιγνύωμεν αὐτὴν εἰς τὰς πολιτικὰς πάλας, ἀλλὰ νὰ ἀφίνωμεν αὐτὴν ἱερὰν καὶ ἄθικτον· καὶ ἀπέχοντες νὰ ἐκσπείρωμεν τὰς διὰ τοῦ αὐτοχθονισμοῦ καὶ ἑτεροχθονισμοῦ διαιρέσεις, ὀφείλομεν νὰ συνενωνθῶμεν μετὰ τῶν προστατίδων δυνάμεων, προσφέροντες ἴσον πρὸς πάντας, ἀφ' ὧν μᾶς εὐηργέτησαν, σέβας· καὶ ἐνισχύοντες τὸ ἐμπόριον, τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν, τὴν ναυτιλίαν, προβλέποντες δὲ καὶ περὶ κατασκευῆς λιμένων, δημοσίων ὁδῶν, ἐλαττώσεως φόρων καὶ ἐλευθέρας συγκοινωνίας. ὀφείλομεν νὰ τηρῶμεν μὲ θρησκευτικὸν σέβας τὰ συνταγματικὰ τοῦ σεβαστοῦ Βασιλέως μας δικαιώματα.

Ἡ καταστροφή μας ἐπίκειται ἤδη καὶ δυνάμεθα νὰ σωθῶμεν, ἐγειρόμενοι ἀπὸ τὸν λήθαργον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβυθίσθημεν· ῥίπτοντες δὲ τὴν ἤδη ἰσχύουσαν πολιτικὴν τῶν προσώπων, καὶ διατρέχοντες καὶ ἐρχομιζόντες, τοὺς νόμους καὶ τὸ Σύνταγμα ἀποκρούομεν πάντα κίνδυνον ἀπέναντι κυβερνήσεως περιστρεφούσης τὰς ἐνεργείας της εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐξουσίας καὶ μὲ τὴν θυσίαν παντὸς ἱεροῦ καὶ νομίμου, τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς ἠθικῆς. Περαίνων τὸν λόγον του προσέθηκεν, ὅτι καταστρέφοντες τὴν πολιτικὴν τῶν προσώπων, καὶ ἀσπαζόμενοι τοῦ λοιποῦ ἀρχὰς, δὲν θέλομεν βλέπει παραβαζόμενα τὰ ἄρθρα **4**, **5**, **12** καὶ **72** τοῦ Συντάγματος, αἱ ἐξωτερικαί μας σχέσεις θέλουσιν εἶσθαι ἐ ἄριστοι, μὲ Κυβέρνησιν στηριζομένην ἐπ' ἀρχῶν, οἱ παρὰ τῶν Βουλῶν ψηφιζόμενοι νόμοι θέλουσι συντελέσει εἰς τὴν εὐμοιρίαν τοῦ τόπου, τὰ καταγώγια τῶν Μουσῶν θέλουσι διατηρεῖ τὸν προορισμόν των, ὁ Βουλευτικὸς ἐκλεκτικὸς νόμος θέλει φέρει ἐνταῦθα τοὺς νομίμους τῶν λαῶν ἀντιπροσώπους, ὁ δὲ δημοτικὸς θέλει ἀναβιβάζει εἰς τὰς δημοτικὰς ἕδρας τοὺς ὑπὸ τοῦ λαοῦ σεβομένους· ἡ λῃστεία δὲν θέλει καταμαστίζει τὸν τόπον, ἡ ἀσφάλεια τῆς ζωῆς τιμῆς καὶ ἰδιοκτησίας θέλει ἱδρυθῇ, οὐδὲ σύστασις ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν παλαιῶν ἐκδουλεύσεων, ὁμοία μὲ τὴν γενομένην διὰ πλαγίους σκοπούς, θέλει ἀναφανῇ. Μὴ παραδεχόμενος δὲ ὅσα ὁ Βουλευτὴς Σίρνου περὶ τοῦ ὑπουργείου ἐν τέλει εἶπεν, ὅτι δύναται νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ, ἐὰν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, διότι δὲν ἐπιτρέπει ἐπὶ τῶν τοιούτων ἄρσιν ἁμαρτιῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ὑπουργῶν, ὑποτιθεμένων ἱκανωτέρων καὶ ἱκανωτέρων, θέλει ἀρνηθῇ, ὡς ἀντιπρόσωπος, πᾶσαν συνδρομὴν εἰς Κυβέρνησιν ἀείποτε ὑπὲρ τοῦ λαοῦ οὐδόλως προνοήσασαν, οὐδ' ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγαθόν τι νὰ πράξῃ δυναμένην.

Ἄλλος ἀνασκευάζων τὰ κατὰ τοῦ ὑπουργείου παρὰ τῶν προαγορευσάντων λεχθέντα, παρετήρησεν ὅτι οὐδαμοῦ τῶν συν-

ταμιατικῶν ἐθνῶν παρετηρήθη νὰ ἐπικρίνῃ τις πράξεις ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἀπετέλει μέρος καθ' ἓν ἔτος, καὶ φέρει κατ' ἀλληλεγγύην τὴν εὐθύνην τῶν πράξεων αὐτοῦ, οὐδὲ νὰ κατακρίνῃ πράξεις τοῦ ὑπουργείου ἐκεῖνος, ὅστις πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος ἐψήφισε καὶ ὑπεστήριξεν αὐτάς· αἱ δὲ τοιαῦται διαφοραὶ συνταγματικῆς τάξεως εἰς τὴν πρωτοπειρίαν μόνην νὰ ἀποδοθῶσι δύνανται, διὰ νὰ μὴν ἀποδοθῶσιν εἰς ἕτερόν τι, ἂν καὶ δυστυχῶς ὑπάρχον· ἡ μὴ ἀποκλειστικότης, ἡ ἱκανότης, ἡ τιμιότης καὶ τὰ δικαιώματα ἐκηρύχθησαν ὡς βάσεις τοῦ ὑπουργείου Λυγούστου· ὁ πρῶτον δὲ χθὲς ἀγορεύσας ἐθεώρησε ταύτας μὴ τηρηθείσας διὰ τὰς γενομένας παύσεις καὶ μεταθέσεις καὶ διὰ τὴν ἀκαταλληλον τοῦ προσωπικοῦ ἐκλογήν· καὶ ἀληθῶς, τὰ μέγιστα τὴν ὑπηρεσίαν ὠφελεῖ ἡ ἐμμονὴ καὶ σταθερότης τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, ἀλλ' αὐτὴ ἐξέλιπεν ἀπὸ τῆς μεταβολῆς, καὶ τότε μὲν ἀνάγκη τοιαύτη παρέστη, διότι πολλοὶ ἔχοντες δικαιώματα παρημελημένοι διετέλουν πρὸ ταύτης, εἶχον δὲ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι καὶ τύχωσι μετὰ ταύτην δικαιοσύνης. Ἡ ἐρημιὰ τῆς κυβερνήσεως μαρτυρεῖ ὁμαθῶν παύσεων, μεταθέσεων καὶ διορισμῶν, μετὰ τὴν μεταβολὴν τότε ἐνεργηθέντα, πρωθυπουργοῦντος τοῦ πρώτου χθὲς κατὰ τοῦτον ἀγορεύσαντος βουλευτοῦ Ἀθηνῶν. Διὰ τούτων δὲν προύτίθην νὰ μεμφθῶ τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπουργευσάντων τότε, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην νὰ καλύψωμεν πρέπει μὲ πέπλον, διότι καὶ ἐκείνη δὲν ἦτον ἄμικτος τῶν τοιούτων· καὶ ὅμως κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ ὑπουργείου Λυγούστου ὑπῆρχε μεγίστη ἡ κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ ἀγανάκτησις, ὡς διατηροῦντος καὶ ἐν ταῖς πρώταις θέσεσιν ἄνδρας ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πεπτωκὸς ἀνήκοντας ὑπουργεῖον· ἀναγνωρίζων τὴν προκαλέσασαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς μεταβολῆς ἀνάγκην τῶν γενομένων παύσεων μεταθέσεων καὶ διορισμῶν, προετέθην μόνον νὰ ὑποδείξω ὅτι αἱ τότε γενόμεναι ἦσαν πλείους τῶν ἤδη ἐνεργηθεισῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἠτιάσαντο ἤδη τοῦ ὑπουργείου οἱ τότε ἐνεργήσαντες αὐτάς· καὶ ἂν ἐκείνας προύκάλεσεν ἡ ἀνόρθωσις καὶ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, διὰ τί νὰ μὴν ἀποδίδωσι τὴν αὐτὴν αἰτίαν εἰς τοὺς ὀλιγωτέρας τοιαύτας ἐνεργήσαντας ἤδη, καὶ μάλιστα ἐκεῖνοι, οἵτινες στιμπράζαντες πρὸς τοῦτο φέρουσι τὴν εὐθύνην τῶν γενομένων ἀλληλεγγύως; ὀφείλοντες νὰ εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὀφείλομεν νὰ μὴ κρύψωμεν ὅτι, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ διατηρηθῇ ἡ μὴ ἀποκλειστικότης παρά τινος, ἤθελε διατηρηθῇ αὕτη παρὰ τοῦ ἤδη πρωθυπουργοῦντος, καθ' οὗ διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ πολλὰ ἠγέρθησαν τὰ παράπονα,

ὡς διατηρήσαντος ἔντε τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ τὰ πιστότερα τοῦ παρελθόντος συστήματος ὄργανα, καὶ ὑπὲρ οὗ εἶναι βέβαιον, ὅτι δὲν ἤθελον οὐδ' αἱ γενόμεναι ἐνεργηθῇ ἂν δὲν πρύκάλει ἀρ' ἑνὸς αὐτὰς ἡ διαγωγὴ ἐκείνων, καὶ δὲν συνέτρεχε πρὸς τοῦτο καὶ ἡ ἐπίμονος πολλῶν βουλευτῶν ἀπαίτησις, παθόντων κατὰ τὰς ἐκλογὰς παρὰ τούτων ἀναδειχθέντων τότε πιστῶν τῆς μεροληψίας τῶν ἰσχυόντων ὀργάνων. Ταῦτα μαρτυροῦσι καὶ αὐτοὶ τῶν νομαρχῶν οἱ διορισμοί, περιλαβόντες ἐν ἑαυτοῖς πλείους τῶν εἰς ἄλλους ἀνηκόντων ἢ τοὺς εἰς αὐτὸν τὸν πρωθυπουργοῦντα, καὶ γενόμενοι κατὰ τὴν δικαιοσύνην ὑπὲρ τῶν ἱκανωτέρων καὶ τιμιωτέρων, ἐκτὸς τινων, οἵτινες συμπεριελήφθησαν, διότι εἶναι ἀδύνατον εἰς πλῆθος διορισμῶν νὰ μὴ συμπεριληρθῶσι καί τινες, τῶν ὁποίων ἡ ἱκανότης καὶ τιμιότης, ἀπὸ τὴν πεῖραν ἀναδεικνυομένη, θέλει φέρει τὴν διατήρησιν ἢ ἀντικατάστασίν των· ἐκτὸς δὲ τούτων, καὶ ὑμῶν πολλοί, ἂν καλῶς, ἐσυστήσατε ὅμως κατὰ τοὺς διορισμοὺς τούτους φίλων σας πλήθυν· καὶ ταῦτα δὲν συμβαίνουσι μόνον ἐνταῦθα, ἀλλὰ πανταχοῦ ἔθη καὶ φῶτα ὑπάρχουσι καὶ ἀρχαία μέσων μεγαλητέρα, πολλῷ μᾶλλον ἐνταῦθα ἔνθα κατὰ δεκαετίαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου εἶχον παραγνωρισθῆ, καὶ ἔνθα ὤφειλον οἱ ὑπουργοὶ νὰ ἐκτιμήσωσι τὰς ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν γινομένας συστάσεις· ποσάκις πολλοὶ ἐξ ὑμῶν δὲν δυσηρεστήθησαν καὶ ὀξέα δὲν ἀπήγγειλαν παράπονα διὰ τὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν τοιούτων ἄγνοιαν, καὶ τινες ἔτι αὐτῶν τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου κατενεχθέντων, διὰ τὰς γενομένας παύσεις καὶ μεταθέσεις, πολλάκις εἰς τοῦτο πολλοὺς ἐσύστησαν καὶ τὸν διορισμὸν τούτων ἀπήτησαν, καὶ πολλοὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν συστηθέντων δὲν ἐδικαίωσαν τὰς ὑπὲρ αὐτῶν συστάσεις. Μεταβὰς εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ πρίτον χθὲς ἀγορεύσαντος Βουλευτοῦ Σίρνου, παρετήρησεν ἐπὶ ταύτης ὅτι ἐν τῷ ἐπιλόγῳ ἐκεῖνος ἤγγειλεν ὅτι ὑποστηρίζει τὸ ὑπουργεῖον, ἂν καὶ τοσαῦτα κατ' αὐτὸν διαπράξαν. ἀλλὰ πῶς ἡ ἀντίφασις αὕτη; διότι ἂν μὲν ἐπείσθη ὅτι τὰ ὑπὸ τούτου πραχθέντα κατὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος, τῶν νόμων ἢ τῆς δικαιοσύνης ἐπράχθησαν, ἔγκλημα διαπράττει τοῦτο ὑποστηρίζων, καὶ παράβασις ἱερωτέρου καθήκοντος ἐπιγίνεται· διὰ τοῦτο ἐκ τῆς ἀντιφάσεως ταύτης ἐξήγαγόν τινες δυστυχῶς ὅτι πρόθεσις εἶναι ἡ κατά τε τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ διαδόχου του ὑπουργείου καταφορά, καὶ κατὰ παντὸς ἔτι μέλλοντος, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι τὰ πάντα καταστροφὴν θέλουσιν ἐπιφέρει, καὶ δυσχὲς συνήγαγον συμπέρασμα· ἡ ἀγόρευσις τούτου

εἰς τρία τινὰ περιεστρέφετο· εἰς τὰ βουλευτικὰ σώματα, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων καὶ τὰ δικαστήρια, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐπιληψίμου τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸ πρῶτον ἔφερε τὰς παύσεις ὑπαλλήλων Βουλευτῶν, κατὰ τὸ δεύτερον τὰς ἐνεργηθείσας ἐκλογὰς καὶ κατὰ τὸ τρίτον τὸ προσωπικὸν τῶν δικαστηρίων καὶ τὰς ἐνώπιον τούτων ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις· ἀλλὰ τῶν παυθέντων Βουλευτῶν οἱ Κ. Κ. Δρύσος καὶ Δάβρας, ἄλλως ἀξιότιμοι, ἀτόπως εἰς τὰ ὑποβληθέντα νομοσχέδια προσηνέχθησαν, καὶ ἐν γίνει κατὰ τοῦ ὑπουργείου πολλὰ προσῆψαν, τοῦτο δὲ μᾶλλον ἦτο συγκεχωρημένον εἰς ὑπάλληλον μὴ βουλευτὴν, ἢ τοιοῦτον, ἐνεργητικὴν ἐν τῷ ὑπουργείῳ κατέχοντα θέσιν, καὶ εἰμὲν ἐθεώρει κακὴν τὴν ὁδὸν τοῦ ὑπουργείου, νὰ παραιτηθῇ ὀφείλοντα, οὐδόλως δὲ δυνάμενον καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν νὰ ἐμμένῃ συμμεριζόμενος τῆς τοῦ ὑπουργείου πολιτικῆς, καὶ κατὰ ταύτης ὀξέως νὰ καταφέρηται· αἱ παύσεις αὗται διὰ ταῦτα δὲν ἐγένοντο πρὸς διαφθορὰν ἢ ῥῶσον, καθόσον ἐπὶ δεκαμηνίαν διετηρήθησαν τὰς θέσεις των κατέχοντες, καὶ οὐδὲν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐλπίσῃ παρὰ τούτων ἐδύνατο, στενωτάτων τοῦ παρελθόντος συστήματος φίλων· τὰ περὶ ἐκλογῶν δὲ Καλαβρύτων, καὶ Ὕδρας καὶ ἄλλοτε ἐντεῦθεν ἐλέχθησαν, καὶ ἔκτοτε κατεδείχθη ὅτι οὐδὲν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀποδοθῇ ἔπρεπε, διότι τοῦτο ἀπέναντι ἰσχυρῶν καὶ διαρκῶν ἀντιδράσεων ὀφείλον νὰ ἐρρεύῃ πρὸς διατήρησιν τῆς πολλάκις ἐκεῖ κλονισθείσης ἡσυχίας, ἐνήργησεν ἐπὶ τούτων τὸν νόμον, καὶ εἰς τὰς ἐκλογὰς ταύτας, ἐκτὸς τῆς τῶν Καλαβρύτων τελευταίας, ἀκυρωθείσης παρὰ πάντων παμψηφεί, ἡ Βουλὴ αὐτὴ ἀπεφήνατο τὸν νόμον τηρηθέντα· ἐπὶ δὲ τῆς Ὕδρας τὸ ὑπουργεῖον τὰ μέγιστα ὤφειλεν ὑπὲρ τῆς ἡσυχίας, ἀφοῦ μάλιστα εἷς τῶν ἀκυρωθέντων Βουλευτῶν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ βήματος τότε παρίστησεν αὐτὴν κλονιζομένην· αἱ ἐκλογαὶ πανταχοῦ ἐνηργήθησαν καὶ ἄνευ μάλιστα αἵματος, οἱ δ' ἐπικρίναντες τὴν ἀναβολὴν ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, ὤφειλον νὰ θεωρήσωσιν ἀπέναντι τὴν ἀναίμακτον τούτων ἐνέργειαν, ἐν ᾧ κατὰ τὸ παρελθὸν ἑπτακόσιοι εἰς τὸν ᾅδην κατῆλθον· ἐπὶ δὲ τῶν δικαστηρίων, ἐπέφερεν, ἐπιθυμῶν νὰ ἀντικρούσω τὸν Βουλευτὴν Σίφνου συναισθάνομαι τὴν ἀνάγκην τῆς παρουσίας τοῦ πρώην τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, καὶ ὅμως τὰ λεχθέντα νὰ ἀνασκευάσω ἐπιχειρῶν, παρατηρῶ ὅτι ἀπὸ τοῦ κλάδου τούτου τὸ ψήφισμα Β'. πολλοὺς νὰ ἀφαιρέσῃ ἔμελλε, καὶ ἂν μεταξὺ τῶν διορισθέντων καὶ πρόσωπα διωρίσθησαν ἀκαταλληλα δὲν ἦτο τοῦ ὑπουργοῦ ἔγκλημα, καθόσον πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὰ αὐτὰ συμβαίνουσι, καὶ εἰς

τὴν πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐποχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀνασκευαζόμενος ἤδη ἐκάστοτε προσέφευγε, τοιαῦτα πολλάκις ἀνεφάνησαν· ἐκ τῶν παυθέντων, τοὺς ὁποίους οὗτος ἀνέφερε, ὁ Γαλάτης δυνάμει τοῦ Β. ἐπαύθη ψηφίσματος, ὁ δὲ Πιτζιπιὸς μετετέθη μόνον εἰς Ναύπλιον, καὶ ἐκεῖθεν παραιτηθεὶς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μετέβη· τὸ ἐπὶ τούτων σύνολον τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου οὐδὲν παριστᾷ ἐπιλήψιμον, ἀφ' οὗ μάλιστα μετὰ τὴν παῦσιν ἐκ τοῦ ψηφίσματος πολλὴν εἶχε τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην προσώπων, καὶ ὅμως καὶ μετὰ ταύτην εἰς ὑψηλὰς θέσεις ὤρθησαν διορισθέντες οἱ ἐπίσης τοιαύτας τότε κατέχοντες, καὶ ἀρεοπαγῖται μὲν διωρίσθησαν ἄνδρες εἰς τὸ ἑρετεῖον καὶ προεδρίαν τῶν πρωτοδικῶν πρότερον ὑπάρχοντες, πάντες δὲ οἱ πρόεδροι τῶν πρωτοδικῶν ἀφ' ἱκανότητι διακρινόμενοι ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων εἶναι ὑπαλλήλων. Ἀναγνοὺς σημείωσιν ὁ ἀγορεύων ἐνταῦθα τῶν προβιβασθέντων καὶ διορισθέντων διϊσχυρίσθη ὅτι οἱ μὲν πρῶτοι δικαίως ἐπροβιβάσθησαν, οἱ δὲ δεύτεροι ἀπὸ τῶν καλητέρων δικηγόρων τὸν σύλλογον ἐλήφθησαν, καὶ τοιοῦτον τὸ ἀνώτερον τῶν δικαστηρίων προσωπικὸν, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τοῦ ἀνασκευαζομένου ὡς ἀνάγωγον καὶ ἀμαθὲς παρεστάθη· ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὑποθέσεων ἀριθμήσας τὰς κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη εἰσαχθείσας εἰς τὸ ἑρετεῖον Ἀθηνῶν δίκας καὶ τὰς ἐκδικασθείσας, ἀπέδειξεν ὅτι ἐφέτος καὶ πλείους τῶν πρότερον εἰσήχθησαν καὶ πλείονες κατὰ μείζονα ἐξεδικάσθησαν λόγον· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ πολλὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπῆρχον παράπονα ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ πολλαὶ προσίπτοντο προσάψεις περὶ ὑπάρξεως συμμορίας ἐκ δικηγόρων καὶ ἄλλων πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ὑποθέσεων καὶ ἀργυρολογίαν· τὸ ὑπουργεῖον οὐδαμῶς ἐπιληψίμων διότι ἐξετέλεσεν ἐθνικὴν ἀπόφασιν, καθόσον ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ὁριστικὸν ταύτην τοῦ ἔθνους θέλησιν, ἐνήργησε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀπολυθέντων τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὴν δυνατὴν ἐπιτυχίαν, ἀλλ' οἱ ἀπολυθέντες, ἵνα ὑποδείξωσι τὴν ἀνάγκην αὐτῶν εἰς τὰ δικαστήρια πολλὰ κατά τε τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν, καὶ τῆς δικαιοσύνης διέσπειραν· εἰς πληθὺν μάλιστα κατ' ἀνάγκην διορισμῶν οὐδεὶς ἀναμάρτητος νὰ ἀναδειχθῇ ἠδύνατο, ἀφοῦ καὶ πολλοὶ ὑμῶν πολλὰς ἀπέτειναν συστάσεις προσώπων, οὐχὶ τοιούτων κατόπιν ἀναδειχθέντων. Ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως παρετήρησεν ὅτι ὅτε Βουλευτὴς Σίφνου χθὲς καὶ ὁ τῆς Εὐρυτανίας σήμερον ἐθεώρησαν ταύτην χειρίστην· ἀλλ' εἰς μὲν τὸν πρῶτον σήμερον ἀγορεύσαντα νὰ παρατηρηθῇ ἐπιτυχῶς δύναται ὅτι οὐδεμίαν θέλει λάβει ἀφορμὴν ἐπὶ τῆς οἰκο-

νομικῆς καταστάσεως, διότι αὕτη καὶ τοσαύτης ἀπέναντι ἀφορίας εἶναι εἰς καλητέραν κατάστασιν ἀπὸ ἐκείνην εἰς ἣν ἔκειτο, ὅτε οἱ περὶ αὐτὸν διεῖπον αὐτὴν, εἰς δὲ τὸν τῆς Σίφνου, ὅτι τὸ τελωνεῖον Σύρου, τὸ οὕτως ἀθλίως ὑποδειχθὲν, εἰσέπραξε πλείω τοῦ παρελθόντος, καὶ ὑπέρβασιν ἐφέτος ἐπέφερεν· ἐκ τῆς καταστάσεως δὲ τῶν εἰσπράξεων τῶν πέντε κυριωτέρων τοῦ κράτους τελωνείων, ὑπερβαινουσῶν κατὰ 350 χιλιάδας καὶ ἐκείνας τοῦ 1843, συνάγεται ἥ τε κρείττων οἰκονομικὴ κατάστασις, καὶ ἡ δημόσιος ἀσφάλεια, καθ' ὧν ἐπὶ τοσοῦτον οἱ προαγορεύσαντες κατηνέχθησαν· ἀπὸ δὲ τοὺς ἐγγείους φόρους, μ' ὅλον ὅτι μέχρις 20 Νοεμβρίου εἰσεπράχθησαν 809,000 δραχ. μάλιστα διὰ τὴν μὴ πώλησιν τῶν γεννημάτων, ἐνῷ πέρυσιν εἶχον εἰσπραχθῆ μέχρι Δεκεμβρίου 1,900,000, μ' ὅλα ταῦτα τὸ σύνολον τῶν ἐφετεινῶν εἰσπράξεων ὑπερβαίνει τὰς τοῦ 1844, καὶ τὰ ἐν τοῖς ταμείοις μετρητὰ κατὰ τὴν 20 Νοεμβρίου συνίστανται εἰς 2,155,000, εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβ. θέλουσιν ὑπερβῆ τὰ 2 1/2 ἑκατομμύρια, ἐνῷ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ἤτοι κατὰ τὴν 31 Δεκεμ. 1844, τὰ μετρητὰ ἐν τοῖς ταμείοις συνίσταντο εἰς 1,600,000, ἐπομένως ἂν ἤθελεν ἐπισπευσθῆ ἡ πώλησις τῶν καρπῶν καὶ ἤθελον οὕτω συναχθῆ, ὅπως καὶ κατὰ τὸ 1844, 1,900,000, τὰ μετρητὰ ἐν τοῖς ταμείοις κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1845 ἤθελον φθάσει τὰ 3,155,000. Ἂν καὶ ἡ διαχείρισις δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου ἐγένετο ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Μεταξᾶ, παρατηρῶ ὅμως ὑπὲρ αὐτοῦ ὅτι οὗτος προϋπελογίσθη εἰς 1,400,000 δραχ. γενομένης ὅμως ἀπαριθμήσεως κατεδείχθη εἰσπρακτέον ποσὸν 1,250,000· καὶ ἂν ὁ Βουλευτὴς Τήνου, ὑπηρετῶν τότε παρὰ τῇ Οἰκονομίᾳ, κάλλιον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς αἰτίας ἠδύνατο, πρέπει ὅμως, καθ' ὅσον νομίζω, νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἐλάττωσις αὕτη καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἐνηργήθη ἡ ἀπαρίθμησις, καὶ εἰς τὴν συμβᾶσαν τῶν ζώων δυστυχίαν, καὶ ἂν μικραὶ συνέβησαν καταχρήσεις, αὗται ἐκ τῶν ἀναποφεύκτων εἶναι, νὰ ἐλαττωθῶσι καὶ ὄχι νὰ ἐξαλειφθῶσι δυνάμεναι. Εἰς τὸν προαγορεύσαντα τέλος μεταβὰς παρετήρησεν ὅτι καὶ οὗτος μὲ ἀφῃρημένας λέξεις προσέβαλε τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν, καὶ καθ' ὅλα τὸ ὑπουργεῖον ἔνοχον ἐθεώρησεν· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ἀρκούντως ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου, τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀπήντησεν, εἰκάζεται ὅμως πολλὴ ἡ τῶν γεγονότων παραμόρφωσις παρὰ τῶν προαγορευσάντων, καὶ ἐκ τούτου πολλὴ ἐπιθυμία νὰ παραβιασθῇ ἡ κυβέρνησις, ὅπως διὰ τούτου τὴν ἐξουσίαν κατάσχωσιν· ἡ ἐπιθυμία ὅμως αὕτη, ἄδικος καὶ ἐπιζήμιος καὶ

ἐπιβλαβὴς δι' αὐτοὺς τοὺς ἐπιθυμοῦντας, εὐτυχῶς δὲν ἐξεπληρώθη, διότι καὶ οὗτοι ἤθελον πάθει τὰ αὐτά· ἀλλ' ὅμως, ἐναντίον τῶν παρὰ τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθέντων, συγκατάβασιν μεγάλην αἱ δυνάμεις ἐπέδειξαν, καὶ πολλὴν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους εὔνοιαν, ὡς καὶ πρότερον, ἀπέδειξαν, καθ' ὅσον οὐδ' ἡ ἀπαίτησις τοῦ περισσεύματος, τοῦ ἀπολειφθησομένου κατ' ἐλάχιστον ὅρον, δυσμένειαν ἐμφαίνει, ἀλλὰ μεγάλην καὶ συγκατάβασιν καὶ πρόνοιαν περὶ ἡμῶν· ἐὰν ὅμως ἐξεπληροῦτο δυστυχῶς ἡ ἐπιθυμία των αὕτη, ταχεία ἤθελεν ἐπέλθει ἥ τε τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως καταστροφή. Καὶ τὰ πάντα μὲν πρὸς τοῦτο ἐνηργοῦντο καὶ ἐκινοῦντο, καὶ αἱ μεγαλήτεραι ὑπετρέφοντο ἐλπίδες, ἀλλ' αἱ Δυνάμεις δὲν κατέβησαν εἰς τὴν ποταπότητα ταύτην, γνωρίζουσαι καὶ τὸ συμφέρον ἑαυτῶν διὰ νὰ ὑποστηρίξωσι τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον αὐταὶ ἐσχημάτισαν· ἐκ τούτων δ' ὅλων τί νὰ ἐξαχθῇ δύναται παρὰ ὅτι ταῦτα ἐλέχθησαν παρ' ἀνθρώπων ἐκ προθέσεως ἀνυπάρκτους νὰ προσάψωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον θελόντων προσάψεις, διότι δὲν ἔτυχον ἀδίκων αἰτήσεων, ἢ διότι τοῦτο τοὺς περὶ αὐτοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δὲν διετήρησε; Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἀγορευσάντων βουλευτῶν ἡ δυσμένεια προέρχεται ἴσως ἀπὸ τῶν αἰτήσεων καὶ παραχωρήσεων τὴν ἄρνησιν· ἐὰν τὸ ὑπουργεῖον κατεφρόνει τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἑνὸς τῶν βουλευτῶν Εὐρυτανίας περὶ τῶν γινομένων καταπιέσεων ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς ὑπαλλήλους τοῦ τελευταῖον ἀγορεύσαντος κατὰ τῆς μερίδος τοῦ ἄλλου, τότε τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἤθελεν ἴσως προσβάλλεσθαι σήμερον παρ' αὐτοῦ· κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ τρίτου βουλευτοῦ Εὐρυτανίας ὑπῆρχεν ἡ ἔνστασις περὶ τῆς παρατύπου ἐκδόσεως τοῦ διοικητικοῦ προγράμματος, ἐὰν δὲ ὑποτεθῇ ἀληθὴς ἡ ἔνστασις, οἱ κατήγοροι τοῦ ὑπουργείου ἤθελον ἀποδώσει εἰς αὐτὸ τὴν ἐνοχὴν· ἐν τούτοις ὁ τελευταῖον κατ' αὐτοῦ ἀγορεύσας εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ, ἐὰν τοιαῦτα τῶν ὑπαλλήλων λάθη νὰ ἀποδοθῶσι πρέπει εἰς τὸν ὑπουργὸν. Τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς πρωτευούσης ἀμφισβητοῦντες παρέστησαν ὡς ἀπόδειξιν, ὅτι κλητῆρες ἀστυνομικοὶ συνένοχοι κλοπῶν ἀνεκαλύφθησαν· περίστασιν, ἥτις ἀποδίδει τιμὴν καὶ ἱκανότητα εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο, ἐφ' οὗ ἀνεκαλύφθη ἡ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ πρὶν ἔτι τῆς μεταβολῆς, σύμπραξις κλητήρων τινων ἀστυνομικῶν εἰς κλοπάς· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἀστυνόμος, καί τοι μὴ συνένοχος ἀνακαλυφθεὶς, ἐπὶ ἁπλῇ ὑπονοίᾳ ἐπαύθη. Ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας μεταξὺ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν προσέβαλε τὸ ὑπουρ-

γεῖον ὡς τὴν θρησκείαν ἐπιβουλευόμενον καὶ τὸν κλῆρον ὄργανον τῆς συντηρήσεώς του μεταχειριζόμενον, ἔφερε δὲ καὶ παράδειγμα τὴν ἐγκύκλιον τῆς Συνόδου, πρᾶξιν καὶ παρ' αὐτοῦ, ὡς πολιτευομένου τότε, ἐγκριθεῖσαν· τὴν ἐγκύκλιον ταύτην ὑπηγόρευσεν αὐτὴ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν διάφορα ρύλλα τοῦ τύπου σκανδαλώδη, καὶ ἰδιαίτεραι εἰσηγήσεις καθ' ὅλον τὸ κράτος παρίστων ὡς ἐπιβουλευομένην καὶ κινδυνεύουσαν ἕνεκα τῆς ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῆς Βουλῆς παραδοχῆς ἀρχῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου, τὰς ὁποίας πολλὰ ἔτη ἐπρέσβευον τινὲς τῶν ἀντιπολιτευομένων, κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν ἠρνήθησαν. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος καθῆκον αὐτῆς ἐνόμισε καὶ εὐπρεπὲς διὰ τὴν θρησκείαν νὰ ἀποκρούσῃ τὰς δολίας ταύτας ψευδεῖς εἰσηγήσεις καὶ συκοφαντίας, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πᾶσαν τῆς ἐξουσίας ἐπίρροιαν, εἰς ἐποχὴν μάλιστα, ὅτε καὶ ἐπιβουλαὶ κατὰ τοῦ Συντάγματος διεδίδοντο, καὶ εἰς πρόσωπα ἀνώτερα ἀπεδίδετο ἐνοχή. Λυτὸ δὲ τὸ παράδειγμα τοῦ ἐπισκόπου Λκαρνανίας, ἀπροσφυὲς καὶ ἀκαταλλήλον, διότι οὔτε τῶν καθηκόντων αὐτοῦ οὔτε τοῦ ἱεροῦ σχήματός του ἴδιον ἦτο νὰ δυσφημῇ εἰς τὸν λαὸν τὴν ἐξουσίαν καὶ τὰς πράξεις της, ἀποδεικνύει, ὡς καὶ αἱ περὶ θρησκείας ψευδεῖς εἰσηγήσεις, ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις τὸ μέσον τῆς θρησκείας ὡς μέσον ἀθέμιτον ἀντιπολιτεύσεως μετεχειρίσθη, ἀποδίδουσα ἤδη τὰ ἑαυτῆς ἄτοπα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Οὐδεὶς ἀναμάρτητος, καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ὑπέπεσε καὶ τὸ Ὑπουργεῖον εἴς τινα λάθη, καθόσον εἰς τὴν Ἑλλάδα, νεοσύστατον συνταγματικὸν κράτος, ὑπὸ τόσας γνωστὰς περιστάσεις ἐπιῤῥεαζόμενον, δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν τὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας παραδείγματα· ἀλλ' ἡ λογικὴ ἐπίκρισις τῶν σφαλμάτων, καὶ μόνον τούτων, καὶ ὄχι ἡ ἐπισώρευσις ψευδῶν καὶ ἀνυπάρκτων κατηγοριῶν, καταδεικνύουσα τὰ λάθη, εἶναι ὁ νόμιμος ἔλεγχος τῶν κυβερνητικῶν πράξεων καὶ διορθόνει τὴν Κυβέρνησιν· ἀλλ' ὅταν ψεύδη ἐπισωρεύοντες καὶ ἀνύπαρκτα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἀποδίδοντες σφάλματα, δεικνύωμεν ὅτι ὁ ἀγὼν πρόκειται νὰ καταλάβωμεν μὲ πᾶσαν ζυσίαν τὴν ἐξουσίαν, ὄχι διὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ διὰ νὰ καταστρέψωμεν τοὺς ἐναντίους, τότε καὶ αὐτὸ τὸ δίκαιον ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης κατὰ τοιούτων προσβολῶν. Ἂς σβύσωσι τὴν ἐκδικητικὴν των διάθεσιν, ἂς ἀναδείξωσι διάθεσιν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, καὶ τότε εὐκόλως δύνανται νὰ ἀναδειχθῶσιν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων· κατὰ δυστυχίαν ὅμως ἡ ὀρθὴ ἀρχὴ πολιτικὴ εἶναι ἄγνωστος· τὴν ἐξουσίαν ἔλαβον ἄλλοτε εἰς

χεῖρας καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὴν κρατήσωσιν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος, ἥτις μετά τινα ἀντίδρασιν τὴν ἀφῄρεσεν ἀπ' αὐτούς· ἐφάνη ἐλπὶς μίαν στιγμὴν πρό τινος ὅτι πιθανὸν εἶναι νὰ λάβωσι τὴν ἐξουσίαν, καὶ ὡς λάφυρον αὐτὴν θεωροῦντες δὲν ὡμονόησαν εἰς τὴν διανομὴν καὶ πρὶν ἢ ἔτι τὴν λάβωσιν. Ἀπέναντι ὅμως τοιαύτης ψευδοῦς πολιτικῆς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους καὶ τὰ καθῆκον ὑπαγορεύει εἰς ἕκαστον τὴν προσπάθειαν ὑπὲρ τῆς συστάσεως καὶ διατηρήσεως κυβερνήσεως ἰσχυρᾶς, ἥτις, ἀποκρούουσα οἱανδήποτε καταστρεπτικὴν τάσιν, νὰ ἐγγυᾶται εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὸ ἔθνος τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἰσχύν, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδὲν καλὸν κατορθωτόν.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀπεδόθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ κατάχρησις τοῦ Β Δικαιώματος τῆς χάριτος καὶ ἀμνηστείας· ἀλλὰ μήπως πρῶτον ἤδη ἔγινε χρῆσις τοῦ δικαιώματος τούτου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν δεκαετίαν ὁλόκληρον καὶ ἐπὶ τοῦ Σεπτεμβριανοῦ ὑπουργείου ἐνηργήθη, ἢ μήπως καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ ὑπουργεῖα εἶναι ἔνοχα, ἂν τυχὸν ἡ χάρις ἢ ἀμνηστεία ἐπῆλθε καὶ εἰς τινα πρόσωπα, ἐφ' ὧν ἡ ἐνοχὴ κακουργήματος κατεγνώσθη, ἐνῷ τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας τάξεως ἀντέκειτο; (ἐνταῦθα ὑπέδειξε Βασιλ. διατάγματα χαρίτων καὶ ἀμνηστειῶν τῶν προηγουμένων ὑπουργείων)· ἀλλ' ἡ χάρις ἀποδίδεται κατ' αἴτησιν τοῦ εἰσαγγελέως ἢ τοῦ δικαστηρίου, καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν σήμερον μάλιστα ὑπὸ Συνταγματικὴν Κυβέρνησιν, σφάλματα τῶν εἰσαγγελέων ἢ δικαστῶν, ἢ σφαλερὰς πληροφορίας, διδομένας παρὰ βουλευτῶν, νὰ ἀποδίδωμεν εἰς τὴν ἐνοχὴν τοῦ ὑπουργείου.

Τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 107 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τὸ ὁποῖον εἷς τῶν προαγορευσάντων ἐπεκαλέσθη, ὀφείλομεν μὲ αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ ὄχι δι' ἁπλῶν λόγων νὰ ζητήσωμεν, ἀπαρνούμενοι τὸ ἴδιον ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, καὶ τὰς ἀπαιτήσεις μας παρὰ τῇ ἐξουσίᾳ, καὶ διὰ τὴν ἐξουσίαν παραιτοῦντες, καὶ ἀφίνοντες τότε ὅλων τὴν εὐθύνην εἰς αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον· τότε μόνον δυνάμεθα εἰς μόνον τὸ ὑπουργεῖον νὰ καταλογίσωμεν τὴν εὐθύνην τῶν πράξεων, ὄχι δὲ παρὰ τῇ ἐξουσίᾳ ὄντες νὰ ἐπιβάλλωμεν εἰς αὐτὴν καθ' ἑκάστην τὰς ἀπαιτήσεις μας, καὶ μέτρον ἔχοντες τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου τὴν παραδοχὴν αὐτῶν ἢ μὴ, νὰ κηρύττωμεν πόλεμον κατ' αὐτοῦ, ὡς ἴσως τινες τῶν ἀγορευσάντων, ὅταν αὐτὸ τὸ κοινὸν συμφέρον ἀποκρούῃ τὰς ἀπαιτήσεις μας, καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ τὰς εὐχαριστήσῃ· εἶπον ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἀποκρούσῃ καθ'

ὁλόκληρίαν τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας, νὰ παραιτῇ δὲ τὴν ἐξουσίαν, ὅταν ἕνεκα τῆς μὴ τούτου ἐκπληρώσεως στερῆται τὴν πλειονοψηφίαν, καὶ οὕτω τὸ ἓν ὑπουργεῖον νὰ διαδέχηται τὸ ἄλλο μέχρις οὗ φθάσωμεν εἰς τὴν συναίσθησιν τῶν γενομένων ἀτόπων. Τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται καὶ πρέπει νὰ λάβῃ, ἀπολύτως ἐξεταζόμενον, τὴν λύσιν ταύτην· ὅταν ὅμως ἐξετασθῇ σχετικῶς μὲ τὰ πράγματα, θέλομεν πεισθῇ ὅτι ὁ ἐπερχόμενος διάδοχος ὑπουργὸς εἰς πλειοτέρας ὑπόκειται παραχωρήσεις, καὶ ἐκ τούτου ἡ γενικὴ παράλυσις ἐπέρχεται ἀφεύκτως.

Περαίνων τὸν λόγον του παρετήρησεν ὅτι ἐὰν καὶ τι παρέλειψεν ἐκ τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου λεχθέντων, ἐπιφυλάττεται νὰ ἀπαντήσῃ, ἀφοῦ κατατεθῶσιν εἰς τὸ γραφεῖον αἱ τῶν Βουλευτῶν ἀγορεύσεις.

Ἐνταῦθα τοῦ προέδρου προτείναντος, ὅτι ὅτον ἡ γενικὴ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἶναι ἀναγκαία, τοσοῦτον εἶναι ἀναγκαῖος καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς ἐπ' ἄπειρον παρατάσεώς της, καὶ ὅτι ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων ἤδη εἴκοσιν ἑνὸς καλὸν εἶναι νὰ περιορισθῇ ἡ συζήτησις εἰς τὴν ἀγόρευσιν ἕτι ὡρισμένου ἀριθμοῦ αὐτῶν. Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἕκαστος Βουλευτὴς καὶ πρὸς τοὺς ἐντολεῖς καὶ πρὸς τὸ ἔθνος καθῆκον νὰ ἐκπληρώσῃ ἔχει, ἐξηγῶν τὸ φρόνημά του ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεως. καὶ ὅτι ἡ παῦσις τῆς παρούσης συζητήσεως, ἀφορίσας τὸ μέλλον τῆς πατρίδος μας, πρέπει νὰ μὴ ἐπιταχύνηται.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς αὔριον συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν τῇ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'.

Τῆς 23 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τρίτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν

ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων ἑκατὸν δέκα ἓξ, ἀπόντος ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος ἑνός, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλήν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως· πρὶν δ' ἡ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς ταύτην, ὁ Πρόεδρος ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ λαχόντος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας Γ'. τμήματος· ἀπηντήθη δὲ ὑπό τινος μέλους τοῦ τμήματος, ὅτι διαφωνήσαντος αὐτοῦ περὶ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς εἰς πλειονοψηφίαν κατ' αὐτῆς, καὶ μειονοψηφίαν ὑπὲρ αὐτῆς, διωρίσθησαν οἱ εἰσηγηταὶ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν διὰ νὰ συντάξωσι τὰς εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις, καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε ἡ ἐν τῇ Βουλῇ εἰσαγωγή. Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ σύνταξις διπλῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων παρὰ τοῦ αὐτοῦ τμήματος καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμόν, νὰ ἐκθέτωσι τοὺς λόγους των ἐν τῇ ἐκθέσει· ἄλλου δ' ἐπενεγκόντος ὅτι ἡ Βουλὴ ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ κανονισμοῦ διὰ τῆς εἰσαχθείσης καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐκλογῶν διπλῶν ἐκθέσεων τάξεως· καὶ ἐτέ τω προσθέντος ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς πρακειμένης ἐκλογῆς θέλει ἐπικρατήσει ἡ τάξις αὕτη, καὶ ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται τοῦ λοιποῦ νὰ τροποποιήσῃ ἢ μὴ τὴν περὶ τούτου κανονιστικὴν διάταξιν· ὁ Πρόεδρος ἐξέθηκεν ὅτι διατηρουμένης καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς ἐξέλεγξιν ἐκλογῆς τῆς εἰσαχθείσης τάξεως, μένει ἐκκρεμὴς πρὸς συζήτησιν ἡ ἐκ τῆς συζητήσεως προκύψασα πρότασις τῆς τροποποιήσεως ἢ μὴ τῆς κανονιστικῆς ταύτης διατάξεως.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὅτι ἀναφοραὶ νέαι, ἀφορῶσαι τὴν ἐνεργηθεῖσαν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων ἐδόθησαν εἰς τὸ Προεδρεῖον, καὶ ὅτι θέλουσι διευθυνθῇ πρὸς τὸ κληρωθησόμενον διὰ τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῆς τμῆμα, καθ' ἃ καὶ ἐπὶ ἄλλων τοιούτων προαπεφάσισεν ἡ Βουλή.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε.

Μετὰ τοῦτο ἐζητεῖτο παρά τινος, ὅτι τὸ σχέδιον τῆς εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως προϋποτίθησι πληροφορίας ἐπὶ διαφόρων ἐγράφων στηριζομένας, οἷον πίνακας καὶ λεπτομερεῖς καταστάσεις τῶν πραγματοποιηθέντων καὶ πραγματοποιηθησο-

μένων ἐσόδων, τὰ ἀφορῶντα τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, καὶ μάλιστα τὰ περὶ ἀποτίσεως τῶν δόσεων τοῦ δανείου ἔγγραφα, καθόσον ταῦτα εἶναι συγκεχωρημένον νὰ γνωστοποιηθῶσι, τὰς ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀνεύρεσιν ἀναγκαίων εἰς τὴν συζήτησιν Νόμων καὶ Διαταγμάτων περὶ ἀμνηστείας καὶ χάριτος κτλ. καὶ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ παρακατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς πρὸς πληροφορίαν τῶν Βουλευτῶν, οἵτινες ἄλλως ἢ δύνανται νὰ ἀμφιβάλλωσιν ἐπὶ ὑποθετικῶν ὑπολογισμῶν τῶν ἐσόδων, καὶ ἐπὶ τῶν γενομένων περὶ τῶν φιλικῶν πρὸς τὰς ἄλλας Δυνάμεις σχέσεων διαβεβαιώσεων, ἢ δύνανται νὰ προσαγάγωσιν ἄλλας καταστάσεις περὶ τῶν ἐσόδων ἐναντίας, καὶ ἔγγραφα, ἀποδεικνύοντα δυσμένειαν τῶν Δυνάμεων πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

Εἰς τοῦτον ὁ Πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴ προέβη εἰς τὸ ἔργον της ἐπὶ τοιούτων πληροφοριῶν καὶ ἐγγράφων στηριζομένη· καὶ περὶ μὲν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ἔλαβε παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, αὐτοπροσώπως προσελθόντος, τὰς περὶ τούτων πληροφορίας καὶ ἔγγραφα, ὅσα ἠδύνατο οὗτος νὰ γνωστοποιήσῃ· περὶ δὲ τῆς καταστάσεως τῶν ἐσόδων ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἠρνήθη τὸ πρῶτον νὰ δώσῃ τὰς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ζητηθείσας πληροφορίας, μὴ παραδεχόμενος τὴν ἀρχὴν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ὑπόχρεων νὰ δίδῃ τὰς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ζητουμένας πληροφορίας· ἀκολούθως δ' ἔπεμψε πίνακας καὶ πληροφορίας τινὰς περὶ τούτου, ὅσας, εἶπεν, ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ, ὡς περὶ τούτου εἰδοποιηθὴν τότε ἡ Βουλή· ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα παρακατετέθησαν εἰς τὸ γραφεῖον, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, καὶ ὅτι ἄλλας πληροφορίας ἢ ἔγγραφα δὲν εὑρέθη ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Βουλευτοῦ, ἂν μεταξὺ τῶν ἀφορώντων τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις ἐγγράφων παρακατετέθη καί τι, διακοινωθὲν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὴν 10 Δεκεμβρίου· ὁ Πρόεδρος ἀπήντησεν, ὅτι ἐπειδὴ μέχρι τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ Βασιλικοῦ λόγου δὲν εἶχε διακοινωθῇ, οὔτε κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ὑπῆρχεν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου δὲν παρακατέθηκεν αὐτὸ μετὰ τῶν ἄλλων· προσθέντος δὲ τοῦ Βουλευτοῦ ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προσενεχθῶσι καὶ τὰ ἀφορῶντα τοὺς διορισμούς, μεταθέσεις καὶ παύσεις τῶν ὑπαλλήλων διατάγματα, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Βουλὴ ἐν γνώσει νὰ ἐκτιμήσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος χθὲς λεχθέντα, καθόσον μάλιστα εἰς τὰ δηθέντα πρὸς τοὺς Βουλευτὰς φύλλα τῆς Βασιλικῆς Ἐφημερίδος δὲν περιέ-

χονται· ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι δύσκολον εἶναι νὰ προσενεχθῶσιν ἤδη ὅλα ταῦτα τὰ ἔγγραφα καὶ νέαι ἤδη πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἕκαστος Βουλευτὴς ἐκ τῶν ὑπουργείων νὰ συλλέξῃ δύναται, ἐπροσκάλεσε μ' ὅλον τοῦτο τὸν αἰτήσαντα Βουλευτὴν νὰ δώσῃ ἔγγραφον αὐτῶν σημείωσιν, διὰ νὰ γνῷ ὅ,τι εἶναι δυνατόν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συνεδριάσεως, ὅτι ἡ γενικὴ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησις, περὶ γενικὰ ζητήματα στρεφομένη, δὲν πρέπει νὰ φθάνῃ εἰς προσωπικά, παρατεινομένη οὕτως εἰς μάτην, ἀπεύθυνε παραινέσεις πρὸς τοὺς μέλλοντας νὰ ἀγορεύσωσι νὰ ἀπέχωσι τῶν προσωπικοτήτων.

Εἰς τοὺς προτείναντας νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς πρῶτον κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ ἄδεια νὰ ἀπαντήσωσιν ἐπὶ τινων προσωπικῶν κατ' αὐτῶν προσβολῶν ὑπὸ τοῦ τελευταίου χθὲς ἀγορεύσαντος, ἐγγεγραμμένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Προέδρου· ἀντειπόντων ἄλλων ὅτι ἡ προσωπικότης δὲν συνίσταται εἰς τὴν μνείαν περιστάσεων σχετικῶς μέ τινα πρόσωπα, ὡς τὰ χθὲς λεχθέντα, ἀλλ' ὅταν ταῦτα προσβολαὶ ἀπρεπεῖς συνοδεύωσιν· ἐχορηγήθη παρὰ τοῦ Προέδρου ὁ λόγος διὰ νὰ ἀπαντήσωσιν ἐπὶ μόνων τῶν προσωπικῶν.

Ὁ πρῶτος ἐπὶ τούτων ἁπάντων Βουλευτὴς Ἀθηνῶν καὶ πρώην ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐξέθηκεν ὅτι, ἐὰν ὁ τελευταῖον χθὲς ἀγορεύσας ἤθελε λάβει ὑπ' ὄψιν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον πρὸ ἓξ ἤδη μηνῶν ἐν τῇ Βουλῇ μετὰ τὴν παραίτησίν μου ἐξεφώνησα, τὰς ἐποχάς, καθ' ἃς αἱ πράξεις, τὰς ὁποίας ἐπικρίνω, ἐγένοντο, καὶ ἂν ἤθελε μελετήσει τοσαῦτα περιστατικὰ αὐτῷ τε καὶ τοῖς πᾶσι γνωστὰ, καὶ πρὸ πάντων, ἐὰν, ὡς ὅρον καὶ ὑπογραμμὸν τὴν ἀπάντησιν τοῦ πρωθυπουργοῦ εἰς τὸν λόγον μου, ἄνευ ἐπιφυλάξεως γενομένην, ἤθελε λάβει, εἰς τοιοῦτον βεβαίως δὲν ἤθελεν ὑποπέσει λάθος.

Πολλὰς εἶπεν, ὅτι ἔκαμον μεταθέσεις καὶ ἀλλαγὰς προσώπων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ πολλῷ πλείους τῶν ὅσων ὁ Κύριος πρωθυπουργός· εἰς ταῦτα ἀπαντῶ ὅτι ἂν ὁ Βουλευτὴς Σπάρτης ἤθελε λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς τότε περιστάσεις τοῦ τόπου, τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὰς πολὺ ὀλίγας καὶ ἀσημάντους μεταθέσεις καὶ διορισμούς, δὲν ἤθελε βεβαίως ἀναφέρει τοῦτο, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς τε πράξεις καὶ τὴν πολιτικὴν τοῦ πρωθυπουργοῦ διαγωγήν· ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἠννόησα νὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτῶν τῶν ἐξ ἀνάγκης γενομένων κατ' ἀρχὰς μεταβολῶν,

ἀλλὰ περὶ ἐκείνων μόνον, αἵτινες ἄνευ λόγου, καὶ ἐναντίον τῶν συμφερόντων τῆς ὑπηρεσίας ἀποδεδειγμένως, σωρηδὸν μετὰ τὴν παραίτησίν μου ἐγένοντο· πρὸς ταύτοις ἐὰν ἤθελε λάβει ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τοὺς ὁποίους εἶχον κάμει διορισμοὺς δὲν ἦτον οὔτε ἄνθρωποί μου, οὔτε συγγενεῖς μου, οὐδὲ φίλοι μου, ἀλλ' Ἕλληνες εἰς ὅλα ἀνήκοντες τὰ κόμματα, ἀρχαῖοι ὑπάλληλοι, ἄνθρωποι ἐπὶ τέλους ἔχοντες ὅλα τὰ προσόντα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἤθελεν ἀπέχει νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ὅσα εἶπε.

Θέλων νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ἀμνηστείας καὶ χάριτος, ἀνέφερεν ὡς παράδειγμα τὰς γενομένας χάριτας παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ εἰς τοῦτο ὀφείλω νὰ ἀπαντήσω καὶ εἴπω πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐὰν ἤθελε ἀναφερθῇ ὅτι εἰς μίαν τοιαύτην μεταβολὴν προέβρυσε μόνος ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ φρόνησις, ὅτι οὔτε ἀντεκδικήσεις ἐγένοντο, οὔτε οἱ κοινωνικοὶ δεσμοὶ κατά τι ἐξησθένησαν, καὶ ὅτι ἐάν τινες τῶν ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ φυλακισμένων ἐν ὥρᾳ ἐνθουσιασμοῦ ἀπελύθησαν τῶν φυλακῶν, καὶ μόνον διὰ νὰ φυλαχθῶσιν οἱ τύποι ἠξιώθησαν τῆς Βασιλικῆς χάριτος, οὐδεμίαν, νομίζω, ἤθελε κάμει σύγκρισιν τοῦ φρονίμου τούτου καὶ ὑπὲρ τῶν Νόμων ληφθέντος μέτρου μὲ τὰς ἐπὶ τοῦ νῦν ὑπουργείου παραχωρηθείσας εἰς τοὺς λῃστὰς ἀμνηστείας· ὡμίλησε περὶ τάσεως καὶ προσπαθειῶν πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς ἐξουσίας· ἀλλ' ἐὰν ὁ Κ. Βουλευτὴς ἤθελεν ἐνθυμηθῆ, ὅσα προχθὲς εἰς τὸν λόγον μου ἀνέφερον περὶ συστάσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς ἐλευθέρας πολιτείας μας, βασιζομένης ἐπὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅτι ὁμιλῶν περὶ τούτου ἐλευθέρως καὶ ἀδιστάκτως δὲν θηρεύω ἐξουσίαν· καὶ ἐὰν ἤθελε στοχασθῆ ὅτι οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὴν Βουλὴν πρόσωπικοὶ φίλοι τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου, ἄνθρωποι ἀνεξαρτήτου χαρακτῆρος καὶ τίμιοι Βουλευταὶ εἰσὶν ἡνωμένοι μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀντιπολιτευομένων, δὲν ἤθελεν ἀναφέρει τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, οὔτε ἤθελεν ὁμιλήσει περὶ ἐποχῆς, ἥτις παρῆλθε, καὶ περὶ τῆς ὁποίας ἡ Βουλὴ ἀπεράνθη ἅπαξ καὶ διὰ παντός.

Ἐὰν ὁ Κ. βουλευτὴς ἤθελε στοχασθῆ ὅτι ὁ Κ. Μαυροκορδάτος εἶναι ἐκ τῶν πρωτίστων τῆς Ἑλλάδος πολιτῶν, ὅτι ὑπέφερε πολλοὺς κόπους καὶ ἀγῶνας, ὑπέστη πολλὰς θυσίας διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς πατρίδος, καὶ ὅτι ἂν ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ ὑπέπεσεν εἰς λάθη εἶναι ἱκανὸς διὰ τοῦ πατριωτισμοῦ του καὶ τῶν λοιπῶν προτερημάτων του νὰ ἀνορθώσῃ ταῦτα· καὶ ἐπὶ τέλους ὅτι ἀγνωμοσύνη εἶναι νὰ γίνηται λόγος ἐν τῇ Βουλῇ περὶ ἀνδρὸς τοσοῦτον ἀγωνισαμένου καὶ μὴ παρευρισκομένου διὰ νὰ δικαιο-

λογηθῇ, ὁ Κ. Βουλευτὴς ἤθελε μὲ ἀπαλλάξει τῆς ἀνάγκης ν' ἀναβῶ τὸ βῆμα τοῦτο.

Ὁ δεύτερος μετὰ τοῦτον, προσπαθήσας ὅτι ἡ παραβίασις τῆς ἐλευθέρας καὶ ἀνεξαρτήτου συζητήσεως περὶ τῶν σημαντικωτέρων τῆς πολιτείας συμφερόντων, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς μέρος ἔλαβε, γενομένην ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ ὑπουργείου, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ὑποστηρίζεται ἀπὸ φίλους τῆς τάξεως, τοσοῦτον ἀναγκαίας ἐντὸς τῶν βουλευτικῶν σωμάτων, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὑπουργείου· διότι διὰ τῆς γλώσσης τοῦ λογικοῦ, καὶ ὄχι τῶν παθῶν ἀνευρίσκεται ἡ ἀλήθεια· ὅτι διὰ τοῦτο ὁ τελευταῖον χθὲς ἀγορεύσας ὤφειλε πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ὑποστηρίζει, νὰ μὴ ἐμπέσῃ εἰς προσωπικότητας ἀναξίας καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου, ἀπήντησεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἐλανθάσθη ἀποδοὺς ἀντίφασιν διότι ὑπερασπισθεὶς τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου κατηγορεῖ ἤδη αὐτὸ δι' αὐτὰς ἐκείνας τὰς πράξεις· ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἤθελεν ἀνεύρει αὐτὸν συνεπῆ καὶ τὸν αὐτὸν, ἐὰν καλήτερον ἐνεθυμεῖτο τὰς ἐν τῇ παρελθούσῃ συνόδῳ συζητήσεις· ἤθελεν, εἶπεν, ἐνθυμηθῆ, ὅτι κατεπολέμησα πρῶτος ἐγὼ τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης, θέλοντα καὶ μετὰ τὸν διορισμόν του νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσιν τοῦ Βουλευτοῦ, χωρὶς νὰ ὑποκύψῃ εἰς νέαν ἐκλογήν, ἐναντίον τοῦ 64 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος· ὅτι τὰ αἴτια τῆς ἀπὸ τὴν ἐξελεγκτικὴν τῶν ἐκλογῶν ἐπιτροπὴν παραιτήσεώς μου, τὰ ὁποῖα ὁ Βουλευτὴς Σπάρτης καλήτερον παντὸς ἄλλου γνωρίζει, δὲν ὑπηγόρευσε βεβαίως ἡ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἀφοσίωσίς μου· ὅτι τὴν τιμὴν τῆς Βουλῆς ὑπερησπίσθην ἀπέναντι τῶν κατὰ τῆς βουλευτικῆς μειοψηφίας ἀδίκων προσβολῶν τοῦ ὑπουργείου διὰ τῆς ἐγκυκλίου· ὅτι ὑπερησπίσθην τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν, ὄχι βέβαια ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου, τοῦ 50 καὶ 81 ἄρθρων τοῦ Συντάγματος περὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν καλουμένων νὰ δώσωσι πληροφορίας εἰς τὴν Βουλὴν ὑπουργῶν· ὅτι πρὶν ἡ διαφθαρῇ τὸ πνεῦμα τοῦ 64 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὑπερησπίσθην κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ ὑπουργείου τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὸ πρὸς ταύτην εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, τὸ ἐξασφαλίζον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Βουλῆς· ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπερησπίσθην τὰ προσβαλλόμενα δίκαια τῶν ἀξιωματικῶν· ὅτι εἰς ἄλλα ζητήματα ὑπῆρξα σύμφωνος καὶ τὰ ὑπεστήριξα, διότι εὕρισκον αὐτὰ σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας τάξεως· π. χ. ὑπερησπίσθην τὰ λείψανα τοῦ ἀγῶνός μας, ὅταν ἀπὸ τὰς χῆρας καὶ τὰ ὀρφανὰ ἄλλοι

ἠθέλησαν νὰ ἀποσπάσωσι καὶ τὸν ὀλίγον εἰς ταύτας διδόμενον ἄρτον· ὑπερασπίσθην τὴν ὑπόληψιν τοῦ ὑπουργείου ἐναντίον ξένων προσβολῶν, διότι ταύτας καὶ τὰς ἐπεμβάσεις ἐθεώρησα καταστροφὴν τῆς πατρίδος μου. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῇ τις ὅτι κακῶς ἔπραξα, ὑπερασπιζόμενος κακὰς τοῦ ὑπουργείου πράξεις, εἶναι ἀξιοκατηγόρητον νὰ διαμένῃ τις εἰς τὰ σφάλματα, καὶ ἀφοῦ περὶ τούτων ἐπείσθη, ἢ νὰ προνοῇ περὶ τῆς διορθώσεως αὐτῶν; ὑπερασπισθεὶς ὅμως τὰς καλὰς καὶ καταπολεμήσας τὰς κακὰς τοῦ ὑπουργείου πράξεις καὶ θελήσεις ἀπ' ἀρχῆς τῆς πρώτης Συνόδου, εἰς ποίαν ἀντίφασιν ὑπέπεσα; Τὸ Βουλευτήριον εἶναι ὁ τόπος, ὅπου διὰ τοῦ λόγου χαρακτηρίζεται ἡ ποιότης τῶν πράξεων, καὶ ὄχι στάδιον ἀδίκων προσβολῶν, ἀπρεπῶς ἐκφερομένων. Ἁπάντων δ' ὁ Βουλευτὴς Σπάρτης εἰς τὰ παρ' ἐμοῦ λεχθέντα περὶ τοῦ δικαστικοῦ κλάδου καὶ τῆς καταργηθείσης ἀνεξαρτησίας τῶν δικαστηρίων διὰ τῶν ἐπιγενομένων παύσεων καὶ μεταθέσεων τῶν δικαστῶν, εἶπεν, ὅτι οἱ πλεῖστοι τούτων κατὰ σύστασιν τῶν Βουλευτῶν διωρίσθησαν, ὡς κατὰ σύστασιν ἰδικήν μου διωρίσθη δικαστής, ἀνίκανος πρὸς τοῦτο μετὰ ταῦτα ἀποδειχθείς. Τὴν ἱκανότητα καὶ τιμιότητα, τὰ μόνα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας προσόντα θεωρῶν, καὶ τὴν Κυβέρνησιν εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τούτων οὖσαν, πώποτε δὲν ἠνόχλησα τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς μὲ τοιαύτας συστάσεις. Καὶ ἂν δέ ποτε ἐσύστησά τινα ἐγένετο ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τιμιότητος καὶ ἱκανότητος. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τοῦ **1834** διατελῶν, ποσῶς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν ἐθεώρησα, οὐδὲ μετεχειρίσθην ὡς μέσον ὠφελείας φίλων μου ἢ συμπατριωτῶν μου, καὶ διὰ τοῦτο τὸ μόνον κατ' ἐμοῦ ὅπλον τῶν ἐναντίων μου εἰς τὰς ἐκλογὰς ἦτον ὅτι οὐδένα τῶν συμπατριωτῶν μου ὠφέλησα διὰ διορισμοῦ εἰς δημόσιον ὑπηρεσίαν.

Ὁ τρίτος ἁπάντων εἰς τὸν Βουλευτὴν Σπάρτης ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ νὰ ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τὴν εὐθύνην τῆς καταστάσεως τῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα τῆς ἀθλιότητος τοῦ προσωπικοῦ ἀπέδωκε τοὺς διορισμοὺς τῶν ὑπαλλήλων καὶ τὰς συστάσεις αὐτῶν εἰς τοὺς Βουλευτάς, καὶ προσέθηκεν ἰδίως ὅτι κατὰ σύστασιν ἰδικήν μου διωρίσθη οἰκονομικός τις ὑπάλληλος, ἀνίκανος μετὰ ταῦτα ἀποδειχθείς. Τὴν σύστασίν μου δὲν ὑπέβαλον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ὅταν μάλιστα ἐπληροφορήθην περὶ τῆς ἀνικανότητος τοῦ συστηθέντος, πρῶτος ἐγὼ ἐζήτησα τὴν ἀντικατάστασίν του, θεωρῶν ὡς ἀναγκαῖα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου χαρακτηριστικὰ τὴν τιμιότητα καὶ ἱκανότητα.

Καὶ ὁ τέταρτος ἁπάντων ἐξέθηκεν ὅτι κακῶς ὁ Βουλευτὴς Σπάρτης ἐξηγῶν τὴν βουλευτικήν μου διαγωγὴν ἀπέδωκε τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐξηγηθείσας κατὰ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων κρίσεις μου εἰς τὰς πσύσεις τῶν ἐν τῇ Εὐρυτανίᾳ ὑπαλλήλων συγγενῶν καὶ φίλων μου. Ἂν καὶ ἀρχὴν εἶχον πάντοτε νὰ μὴ ἀναφέρω τι πώποτε περὶ τῆς πολιτικῆς μου διαγωγῆς, ἀφίνων νὰ κρίνῃ περὶ ταύτης τὸ κοινόν, μ' ὅλα ταῦτα προκαλούμενος ἤδη ἐκθέτω ἐν ἐλίγοις, ὅτι συντηρητικὰς καὶ ἐπὶ τῆς Συνελεύσεως, ὡς πληρεξούσιος, ἀναδείξας ἀρχάς, καὶ ταύτας πρεσβεύων, προσῆλθον εἰς τὸ βουλευτικὸν στάδιον μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ συνδράμω, τὸ κατ' ἐμέ, ὑπουργεῖον, τοῦ ὁποίου τὰς ἐν τῷ προγράμματι ἐκτεθειμένας ἀρχὰς καὶ βάσεις συνεμερίσθην· ἀλλὰ ποτὲ νὰ μὴ δοθῶ εἰς αὐτὸ τυφλὸν ὄργανον, ἢ δουλικὸς ὑπουργικὸς ὄχλος. Διὰ ταῦτα κατὰ τὴν πρώτην Βουλευτικὴν Σύνοδον τὰς μὲ τὰς ἀρχὰς ἐκείνας συναδούσας πράξεις τοῦ ὑπουργείου ὑπεστήριξα, καταπολεμήσας τὰς ἐναντίας αὐτῶν, ὡς εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἑρμηνείας τοῦ **64** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀπορριφθέντος Νομοσχεδίου καὶ εἰς ἄλλα ζητήματα ὑποστηριζόμενα παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἀνεδείχθην ἐναντίος. Ἂν καὶ πολλοὶ ὑπουργικοὶ πολλάκις μοι παρετήρησαν μὲ πικρίαν περὶ τούτων. Τελευταῖον δὲ προσθεὶς ὅτι τὸ ὑπουργεῖον παρεβίασε καθ' ὁλοκληρίαν τὰς ἐν τῷ προγράμματι τεθείσας ἀρχάς, καὶ ὅτι οὐδόλως ἠδυνάμην νὰ συμβιβασθῶ μὲ τὴν ἀντισυνταγματικὴν πολιτικὴν του ὁδὸν ἀπεσύρθην, ἀρνούμενος τὴν ὑποστήριξιν τοιαύτης κυβερνήσεως ἐπιβλαβοῦς εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα καὶ τὴν Συνταγματικὴν τάξιν. Ἡ δ' ἀναγνώρισις αὕτη τῶν ἐσφαλμένων δὲν εἶναι ἔγκλημα, ἀλλ' ἀξιέπαινος, ὡς ὁ δεύτερος τῶν προαγορευσάντων ἀπέδειξε. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην πολλοὶ στενοὶ πολιτικοὶ φίλοι τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ μοὶ παρετήρησαν ἐπανειλημμένως ὅτι πρέπει νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν προτέραν μου πολιτικὴν ὁδὸν καθότι ἄλλως ἤθελον ὑποφέρει ἐγὼ, δηλ. τὰ συμφέροντά μου, οἱ συγγενεῖς μου, οἱ φίλοι μου καὶ συνεπαρχιῶται μου. Τὴν ἀλήθειαν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐγνώριζον κάλλιστα, ἀλλ' ἐπροτίμησα τὴν θυσίαν τῶν συγγενῶν μου, τῶν φίλων, τῶν συνεπαρχιωτῶν μου, τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ, ἢ νὰ προδώσω τὰ πολύτιμα συμφέροντα τῆς φίλης πατρίδος, καὶ αὐτὰς τὰς ἀρχάς μου· ὑπέφερον Κύριοι, συγγενεῖς μου, Βαλτινὸς ὁ Αἰσιμπτὴς Εὐρυτανίας, ὁ Γ. Χρηστίδης αὐτόθι, καὶ ἄλλοι ἄπειροι συνεπαρχιῶται καὶ φίλοι μου, ἀπὸ τὴν προσωπικὴν πολι-

τικὴν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὄχι δι' ἀνικανότητά των ἢ τὴν ἐλαχίστην κατάχρησιν, ἀλλὰ διότι ἦσαν συγγενεῖς μου καὶ φίλοι. Ἀλλ' ἐδῶ ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ χθὲς λαλήσαντος Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ἀναχρονισμός, ὅστις ὠφελῶν ἐμὲ, βλάπτει αὐτὸν, καταστρέφων τὸ κατ' ἐμοῦ ἐπενεχθὲν ἐπιχείρημά του, καθότι μήτε οἱ διορισμοὶ, ἀλλ' οὔτε καὶ αἱ ἐπιγενόμεναι παύσεις τῶν κατὰ τὴν Εὐρυτανίαν συγγενῶν καὶ φίλων μου ἐπιρροήν τινα εἰς τὴν βουλευτικήν μου διαγωγὴν εἶχον· διότι τότε ἤθελον εἶσθαι αἰτία τῆς κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἀντιπολιτεύσεώς μου αἱ παύσεις αὗται, ἂν τινων πράξεων τοῦ ὑπουργείου ἀμέσως καὶ ὄχι τρεῖς μετ' αὐτὰς μῆνας πολέμιος ἐπρωτοστάτουν.

Εὐχαριστῶ τὰ μέγιστα τὸν Κ. Βουλευτὴν, ὅστις φέρων τὴν πολιτικὴν διαγωγήν μου εἰς ἐπίκρισιν, μὲ ἔβηκεν εἰς τὴν πλέον εὐάρεστον θέσιν νὰ ὑποστῇ αὐτὴ τὴν ἀδίκαστον καὶ αὐστηρὰν δίκην τοῦ τε φιλοδικαίου κοινοῦ, καὶ αὐτῶν τῶν ἐντολέωνμου.

Συμμεριζόμενος τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κ. Προέδρου νὰ παύσῃ ἡ ἐπὶ τῶν προσωπικῶν συζήτησις χάριν τῆς τοῦ καιροῦ οἰκονομίας, παρατηρῶ μόνον ὅτι οὐδ' οἱ ἀγορεύσαντες σήμερον, τὴν θέσιν τοῦ ἀπολογουμένου λαβόντες, εἶχον πρὸς τοῦτο ἀφορμὴν, καθότιν, ὡς ἠκούσατε, δὲν ἔπραξαν ἄλλο τι, παρὰ νὰ ἐπαναλάβωσι μὲ διαφορὰς τινὰς, ὅσα χθὲς εἶπον, ἐνῷ ταῦτα δὲν εἶχεν ἐκ νέου ἀνάγκην ἡ Βουλὴ νὰ ἀκούσῃ· διέστρεψαν ὅμως πολλαχοῦ καὶ τὰς ἰδικάς μου ἰδέας. Διὰ ταῦτα χάριν τῆς οἰκονομίας, ὡς εἶπαν, τοῦ καιροῦ, καὶ διότι δὲν βλέπω ἄξια λόγου καὶ ἄξια ἀπαντήσεως τὰ λεχθέντα, ἀπέχω καὶ κατὰ τὴν περὶ τούτου εὐχὴν τοῦ Κ. Προέδρου, ἐπιρλαττόμενος εἰς ἄλλην ἀγόρευσίν μου νὰ εἴπω ὀλίγα ὡς πρὸς τὰς ἀντιράσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέπεσαν, καὶ ὡς πρὸς τὴν διαστροφὴν διαφόρων ἐκφράσεών μου.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι ἡ περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, ὡς περὶ τῶν ὅλων γενομένη πρέπει νὰ ἦναι πλατεῖα τε καὶ λεπτομερὴς, διά τε τὴν ἐποχὴν καὶ τῶν πραγμάτων τὴν κατάστασιν· ἠκατὰ τὴν χθὲς τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ὁμιλία πρατιθεμένη νὰ παρατρέψῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς καὶ νὰ ἐπιχύσῃ ζόφον καὶ ταραχὴν, περιωρίσθη εἰς ὀλίγας λεπτομερείας, τὰς ὁποίας οὗτος κατὰ θέλησιν ἀνεκύλισεν διὰ τῆς παραμορφώσεως τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσεων, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι θέλει θριαμβεύσει κατὰ τῆς ἀληθείας· ἐνόμισε δ' ὅτι ὠφελήθη ἀπὸ σπαράγματα τινῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐκ τῆς θεσεώστου ἔλαβε, καὶ τὴν πραγματικὴν εἰς προσωπικὴν μετ-

στροφὴν συζήτησιν, καὶ διὰ τούτων τὰ πράγματα μὲ στρατηγήματα ἀντεγκλήσεων νὰ ὑπεκφύγῃ προύτεθη· καὶ τὸ στερεότυπον δὲ ἐπιχείρημα, ἡ ἐσχάτη αὐτοῦ παραμυθία, ὅτι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι νὰ ἁρπάσωσι τὴν ἐξουσίαν προτίθενται, δὲν ἀπελείφθη κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του, ἀλλ' ἐξώρμησε νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἀπειλουμένην κιβωτόν. Ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα συνήγαγεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὡς ἐξ ἀνθρώπων συγκείμενον ἥμαρτε, καὶ χεῖρα ἀρῤῥωγὸν πρὸς τὴν διόρθωσιν τῶν πραγμάτων ἔτεινεν· ἀλλὰ παρατηρεῖται εἰς τοῦτον ὅτι, ἡ μὲν ἐξουσία εἰς μόνον τὸ ἔθνος ἀνήκει, καὶ τὸ καλὸν ἀρορῶσα τοῦ ἔθνους δίδεται καὶ πρέπει νὰ δίδηται πρεπόντως εἰς τὸν ἱκανὸν καὶ ἐνάρετον, πολλῷ δὲ μᾶλλον ὅταν οὗτος τὸ ἄγιον τῶν ἐκδουλεύσεων πρωτόγημα ἔχῃ, μ' ὅλον ὅτι ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ εἰς τὸν ἀνίκανον καὶ ἄτιμον ἐνίοτε δίδεται. Καὶ ὁ μὲν γνωρίζων τὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος καὶ τὸ ἦθικὸν αὐτοῦ μορφώσας, καὶ τὸν νοῦν κοσμήσας, βραδέως ἢ ταχέως εἰς τὰ πράγματα καλεῖται καὶ διαχειρίσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὴν ἐξουσίαν, παραιτεῖ αὐτὴν, ὅταν ἴδῃ ὅτι δὲν ὠφελεῖ ὑπηρετῶν τὸ κοινὸν, ὁ δ' ἀμόρφωτος τὸ ἦθος καὶ τὴν διάνοιαν ἀστήρικτος ἐναγκαλίζεται καὶ περισφίγγει τὴν ἐξουσίαν καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν δυσανασχετεῖ. Μεταβὰς εἰς τὴν γενικὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν παρετήρησεν ὅτι ὑπῆρξε μεγάλη πολιτικὴ μεταβολὴ, ἡ τοῦ Σεπτεμβρίου, συγγενὴς μὲ τὴν τοῦ **1821** κολοσσαίαν τοῦ ἔθνους κίνησιν. Ἡ μεταξὺ τούτων συγγένεια πληρεστάτη ὑπῆρξε καὶ οἱονεὶ ἀδελφότης κατεδείχθη, διότι ἀμφοτέρων ὁ σκοπὸς εἰς τὸ αὐτὸ ἔτεινε, τὴν τοῦ ἔθνους διὰ τοῦ ἔθνους διοίκησιν κατά τε τὰ συμφέροντα, τὰς ἀνάγκας καὶ ἐντοπίους αὐτοῦ συμπαθείας. Ταῦτα τὰ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου συμβάντα μαρτυροῦσι, διότι κυβερνήσας ἄλλοτε τὴν Ἑλλάδα ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης, μὲ ὀλίγιστα ἐλθὼν κεφάλαια ἀνεξήγητον εἰς τὴν Ἑλλάδα μετοβολὴν ἔφερε, καὶ αὕτη οὐδαμοῦ ἢ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον, τὴν ἁπλῆν καὶ Πατριαρχικὴν αὐτοῦ διοίκησιν να ἀποδοθῇ δύναται· ἡ δ' Ἀντιβασιλεία πλήρης σοφίας καὶ χρημάτων ἐλθοῦσα παρεξέκλινε τῆς ὁδοῦ αὐτῆς διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς, καὶ τὰ χρήματα ἅπαντα ἐγένοντο πάραυτα. Ἡ μεταβολὴ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐπανεκάλεσεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὁδὸν τὸ ἔθνος, τὴν ὁποίαν τοῦτο νὰ βαδίσῃ ἠννόησεν ἄνευ ξενικῶν ἰδεῶν πρὸς τὴν ἵδρυσιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐλευθερίας αὐτοῦ· αὕτη δὲ εἶναι τὸ Σύνταγμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκριβεστάτη ἐφαρμογὴ πρέπει νὰ ἦναι ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως. Τὴν ἐφαρμογὴν αὐ-

τοῦ ἐξετάζων τρία τοῦ προγράμματος τοῦ ὑπουργείου Αὐγούστου χωρία ἀνέφερε, τὴν ἀποστροφὴν τῆς ἀποκλειστικότητος, τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀμεροληψίαν, καὶ τὴν θρησκευτικὴν τοῦ Συντάγματος ἐφαρμογὴν μετὰ τῆς ταχείας ἐνάρξεως τῶν Βουλῶν, ἄνευ ἐπεμβάσεως εἰς τὰς ἐκλογάς. Οἵ τε βουλευόμενοι καὶ ἀκροώμενοι δύνανται νὰ ὁμολογήσωσιν ἂν ταῦτα ἐφηρμόσθησαν, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ Β'. ὑπουργικοῦ προγράμματος, τοῦ λόγου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Α'. Βουλευτικῆς συνόδου, ἡ λαμπρότης καὶ κραταίωσις τοῦ διοργανισμοῦ τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἡ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀνάπτυξις· πρὸς πλείονα δὲ τούτων πιστοποίησιν ἐπέφερε τὰς ἑξῆς ἀναλύσεις ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ὅτι ὁ Βουλευτὴς Σίφνου ἐξέθηκε τὴν κατάστασιν αὐτῆς· δὲν ἀπήντησε μὲν εἰς τοῦτον ὁ πρωθυπουργὸς ἀπήντησε δὲ ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος μέ τινα σπαράγματα δημοσίων ἐγγράφων συναγαγὼν ὅτι τὰ πάντα καλῶς ἔχουσι· προσέθηκε δὲ ὁ Βουλευτὴς οὗτος ὅτι αἱ παύσεις, διορισμοὶ καὶ μεταθέσεις ἐγένοντο πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, εἰς πολλὰς τῶν ὁποίων κατηνάγκασε τὸ ὑπουργεῖον τὸ Β'. ψήφισμα· ἐπὶ τούτων ἔχων γενικὰς ἰδέας, ὑπαρχούσας εἰς τὴν γνῶσιν ἑκάστου ἡμῶν, ὡς κατοίκων ἐπαρχιῶν καὶ βλεπόντων τὰ τρέχοντα, θέλω περιορισθῆ εἰς ὀλίγα, ἀφίνων τὴν περαιτέρω ἐπισφράγισιν τούτων εἰς τὸν αὐτὸν βουλευτὴν Σίφνου, τὸν περὶ τούτου ἀγορεύσαντα· ἐκ τῶν γενομένων παύσεων δύο μόναν νὰ ἐξελέγξω ἐπιχειρῶ, τυχαίως αὐτὰς λαμβάνων, τὴν τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Π. Καλαμαριώτου, ὅστις ἀνὴρ τοῦ τόπου, τετιμημένος τὴν ἡλικίαν τε, τὰ προηγούμενα, τὸν χαρακτῆρα καὶ γνώσεις ἐπαύθη, διότι καλεσθεὶς παρὰ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης νὰ ψηφοφορήσῃ κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἀπειληθεὶς ἐν ἀρνήσει παρ' αὐτοῦ ἐπὶ παύσει, ἠρνήθη νὰ ψηφοφορήσῃ καθ' ἃ παρηγγέλθη παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ, προτιμήσας νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβε παραδόσεις, καὶ ἐκ τούτου ἡ τάσις συνάγεται τοῦ ὑπουργείου νὰ διαχειρίζηται τὴν συνείδησιν καὶ ψῆφον τῶν ὑπαλλήλων Βουλευτῶν κατὰ θέλησιν· τὴν τοῦ Κ. Μανέτα, καὶ τὴν τοῦ Ἀθ. Κονδάκη, ὅστις διατελῶν πρωτοδίκης καὶ ἀνακριτὴς εἰς τὸ ἐν Σπάρτῃ πρωτοδικεῖον, ἐπαύθη, διότι ἐπὶ δίκης μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν ἀφορώσης 700,000 δραχμῶν ἠρνήθη νὰ ὑπεξαιρέσῃ ἔγγραφα καὶ νὰ καταστρέψῃ δικογραφίαν, πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου· ἀλλ' οὗτος ἐπισήμως ταῦτα εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐξέθηκε, καὶ τὴν ἔκθε-

σιν καὶ δικογραφίαν ἀνὰ χεῖρας ἔχων, κατατίθημι ἐνταῦθα ἵνα λάβωσι γνῶσιν οἱ θέλοντες· ὀλίγα προσήγαγον παραδείγματα ἵνα μὴ βαρύνω ἡμᾶς, ἀλλὰ ταῦτα καὶ ὑμᾶς νὰ συγκινήσωσι πρέπει, καὶ δάκρυ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τοῦ τοιούτου συζήματος καὶ τῶν καταχρήσεων, κᾀθ' ὧν τὸ Κράτος βοᾷ, νὰ προκαλέσωσιν· ὅ,τι δ' ἀξιοθρήνητον εἶναι ἡ πρόσκοψις τοῦ νόμου κατὰ τῶν κακουργημάτων πληθυνόντων εἰς τὰς ἐπαρχίας, καὶ κατὰ τῶν κακουργούντων ἀναπεπταμένη τῇ κεφαλῇ. Αἱ ληστεῖαι καὶ δολοφονίαι ἐπιτυχῶς ὠνομάσθησαν *ἡμερησία διάταξις* τῆς δυστυχοῦς κοινωνίας· καὶ ἐγίνοντο μὲν καὶ ἄλλοτε κακουργήματα, καὶ μ' ὅλον ὅτι τοσαῦτα οὐδέποτε ἐγένοντο, ἐπιθυμῶ ὅμως τὴν παντελῆ τούτων ἔκλειψιν καὶ τὴν τοῦ νόμου ἰσχύν· Καὶ ταῦτα λέγω ὡς παθὼν, καθὸ ἀπωλέσας ἕνα τῶν φίλων μου κατὰ τὴν Πυλίαν δολοφονηθέντα, καὶ ὡς γνωρίζων ὅτι ὁ κακοῦργος ἄλλοτε μὲν ὑπεκφεύγει τὰς ἀνακρίσεις, ἄλλοτε δὲ, εἰ θεία ἐπέλθει δίκη, ἡ χάρις ἐπέρχεται, καὶ πρὸ ταύτης ἡ ἀμνηστεία οὐ μόνον εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν κακούργων ἀπὸ τὰς τῶν νόμων κολάσεις περιορισθεῖσα, ἀλλὰ καὶ ἀναπαύουσα αὐτοὺς, καὶ ἀποκατεστήσασα αὐτοὺς ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ τόπου μερικῶς, μεγάλην δ' ἐχούσης σχέσιν μὲ τὴν τῶν πολιτῶν κατάστασιν· διὰ τοῦτο καὶ κακοῦργοι ἀμνηστευθέντες διεκρίθησαν κατόπιν ὡς ὁδηγοὶ βασανίζοντες ἐναντίον τοῦ Συντάγματος διὰ νὰ λάβωσι χρήματα, ὡς μαρτυρεῖται ἀπὸ ἀναφορὰν πρὸς τὴν Α. Μ. τοῦ Νίκου Γεωργοπούλου κατὰ τοῦ ὁδηγοῦ Καλαμάτα (τὴν ὁποίαν ἀνέγνω.)

Ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως· ὅτι ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἀνέφερε μὲν τὴν αὔξησιν τῆς εἰσπράξεως τῶν τελωνείων, ἐσιώπησε δὲ τὰς ἐπενεγκούσας αὐτὴν αἰτίας, τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, ἥτις ἤθελε φέρει τετραπλῆν αὔξησιν ἂν προσηκόντως ἡ ὑπηρεσία διεχειρίζετο· ἀνέφερεν ἐπίσης ὁ αὐτὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν φόρων καὶ λόγον ἐνισχυντικὸν τὴν ἀορίαν· ἀλλ' αὐτὴ ἐν ὀλίγοις συνέβη, πολλαχοῦ δ' εὐφορία παρετηρήθη, καὶ πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας ὤφειλον νὰ παρουσιάσωσι πίνακα τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη εἰσπράξεων ἑκάστης ἐπαρχίας κατὰ παραλληλισμὸν πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Ἡ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν συζήτησις πρέπει νὰ φέρῃ πραγματικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ πολιτικὸν ἔτι, ἐπιῤῥέον εἴς τε τὴν κατάστασίν μας καὶ τὰς ἐξωτερικάς μας σχέσεις· ὤφειλον προσέτι νὰ μᾶς ὑποβάλωσι τὸν ἰσολογισμὸν, διότι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἔφερεν ἔσοδα 13 ἑκατομμύρια, ἔξοδα δὲ 11 καὶ τινων χιλιάδων δραχμῶν, διὰ

νὰ ἴδωμεν τὸ ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους εἰσπραχθὲν καὶ τὸ ἀπολειπόμενον, πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἐξωτερικῶν μας ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ ὑπερφρύγωμεν κατὰ τὸν βαθμὸν τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ πρωθυπουργός.

Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως ὅτι οὐδὲν νὰ προστεθῇ πρέπει ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς τῶν ἐκλογῶν, καθ' ἃς ἄπειρα κατὰ καιροὺς ἐλέχθησαν, εἰς τὴν ἀπάντησιν ὅμως τοῦ πρωθυπουργοῦ παρατηρεῖται ὅτι διέρυγεν ἡ ὁμολογία τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ πανεπιστημίου διὰ λόγους τοὺς ὁποίους γνωρίζει, διότι ὁ ἐκλογὴν ἀναβάλλων παραβιάζει ῥητῶς τὸ Σύνταγμα, οὐδεὶς δὲ ὑπουργός, ἡ Βασιλεύς, ἡ θνητός, ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὴν παράβασιν ταύτην νὰ ὁμολογήσῃ δύναται· ἄλλως πράττει ἔγκλημα βαρύτατον. Ὁρμώμενος δὲ ἀπὸ τῆς πρωτευούσης, καθ' ἃ ἐξέθηκεν ὁ πρωθυπουργός, παρατηρῶ ὅτι εἶναι ἄγνωστον ἂν ἦναι δήμαρχος ἐνταῦθα, ἂν ἐπαύθη, ἢ ἂν παρ' ἄλλου ἀντικατέστη, ὡς ἐπίσης καὶ ἂν ἀσφάλεια συνεχὴς καὶ ἀδιάθραυστος ὑπάρχῃ, διότι καὶ συμμορία λῃστῶν, παραδειγματικῆ, ἀνεκαλύφθη κατὰ τὴν λῃστευσιν δεσποίνης τινὸς ἐκ Σμύρνης ἐλθούσης, ἔχουσα τοὺς κλάδους της εἰς τὴν Ἀστυνομίαν, πολλὴν εἰς τε τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐνταῦθα ἐντύπωσιν ἐμποιήσασα, καὶ πολλὰ ἄλλα πρόσωπα περιλαμβάνουσα, κατὰ τὴν γνώμην τῶν πολλῶν, τὴν αὐράν ταύτην τῆς ἀληθείας· ἐπὶ τούτου ἐπιθυμητὸν εἶναι νὰ ἐπισταθῇ ἡ παῦ ὑπουργείου προσοχὴ, διότι πᾶς τις λυπεῖται μανθάνων ὅτι εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἐμπόδιά τινα παρενετέθησαν· ὅτι λῃστεύσεις ταχυδρομείων περὶ τὴν πρωτεύουσαν συνεχεῖς συμβαίνουσιν, ἀλλ' ἂν καὶ ἀγανάκτησιν ἀφίνουσι εἰς πάντα, καὶ διότι φόβον διὰ τὴν ἐπισολήν του ἕκαστος πλησθένει, καὶ διότι διὰ τούτων τὸ ἀπόῤῥητον αὐτῶν παραβιάζεται, ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, ἀδιαφόρως ἂν τοῦτο ἐντὸς θα ἢ ἐκτὸς, ἀπὸ λῃστὴν ἢ πολίτην, ἢ καὶ ἄνθρωπον εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον ἀνήκοντα, παραβιάζηται, μ' ὅλον ὅτι καὶ οὐδεμία μοὶ προσγίνεται ἀνησυχία, ἂν καὶ αἱ ἐπιστολαί μου εἰς χεῖρας μὴ φίλων περιπέσωσιν· ἐνῷ δὲ πετριμμένον κατηγόρησαν θέμα καὶ αἱ λῃστεῖαι τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τὰ κακουργήματα, ὁ πρωθυπουργὸς ὅμως ἀπάντησεν ὅτι διὰ ἀναφορῶν ἀναγγέλλεται ὅτι τὰ πάντα καλῶς ἔχουσιν, ἀλλὰ χειρόνως τοῦ παρελθόντος ὑπάρχουσι· καὶ τοῦτο μαρτυρεῖται ἐπιστολὴ ἀπὸ Κορίνθου σχετικὴ τὸν Ἰανουάριον ε. ε, περὶ τῆς δολοφονίας τοῦ Γ. Δαμασκηνοῦ, τῆς συκοφαντίας κατὰ ἀξιοτίμων πολιτῶν καὶ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐν Ναυπλίῳ προσαγωγῆς των, καὶ ἄλλων πολλῶν καταπιέσεων, καὶ

ἑτέρα ἐκ θρονίου τῆς Ἀταλάντης ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου περὶ λῃστειῶν συμβάσεων καὶ τοῦ φόνου δύο πολιτῶν· (τὰς ὁποίας ἀνέγνω). Ἡ δημοτικὴ τῆς πρωτευούσης Ἀρχὴ ἔτι δίδει τὸ ὑπόδειγμα τῆς καὶ εἰς τὸ λοιπὸν κράτος κατάστασεως αὐτῆς, καθ' ὃ ὁ δημοτικὸς νόμος εἶναι εἰς ἀργίαν, καὶ πολλαὶ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ μένουσιν ἀνενέργητοι· ὅτι ἐκ τῶν ψηφισθέντων νόμων παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, τινὲς κατὰ τὸν Νοέμβριον κυρωθέντες ὠφέλησαν, ἐναντίον συνταγματικῆς τάξεως, καθ' ἣν ἄνευ ἀναβολῆς νὰ κυρόνωνται οἱ νόμοι πρέπει, ἢ τοὐναντίον, ὅτε ἀπολείπεται ἡ ἐκ νέου ψήφισις αὐτῶν εἰς τὴν ἄλλην σύνοδον, τὸν δὲ περὶ ὑπουργείων οὐδαμοῦ τις εἶδε κυρωθέντα, καὶ ἡ εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον ἔτι παραμονή του εἰκάζεται· καὶ τοῦτο πολλὰς ἔχει συνεπείας, διότι οὐδεὶς ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν κύρωσιν νόμου, ψηφισθέντος μετὰ πολλοὺς κόπους καὶ ἀγῶνας, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροῦσα ἀνωμαλία προκύπτει τῶν ὑπουργείων ὡς πρός τε τὰς θέσεις τῶν προσώπων καὶ τὴν ἐπισώρευσιν τῶν ὑπουργείων· διότι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ὑπουργείων νόμου ἐρρέθη ἐπὶ τῶν ὑπουργείων περὶ τῆς συμπληρώσεως, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτέλεσιν τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναβάλῃ ἀπὸ μηνὸς εἰς ἔτος, καθόσον οὐδεὶς ἐνταῦθα δύναται, ὁποιονδήποτε βάρος καὶ ἱκανότητα καὶ ἂν ἔχῃ, τρία καὶ τέσσαρα νὰ διευθύνῃ ὑπουργεῖα, καὶ καθόσον τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὴν Ἑλλάδος τὰ συμφέροντα καὶ τὴν τιμὴν, καὶ ἱκανοὺς ἄνδρας νὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτὴν ἐχούσης, καὶ εἰς τούτους οὐκ ὀλίγον πεποιθυίας· ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ νομαρχιῶν νόμου προδίδει ὑπουργεῖον, οὐδόλως εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ τὸ σύστημα αὐτοῦ πεποιθὸς, καὶ διὰ τοῦτο ἀρνηθὲν νὰ συμπληρώσῃ ἀμέσως τὸ σύστημα διὰ τοῦ διορισμοῦ πάντων, ἀλλὰ διορίσαν πρῶτον ἓξ νομάρχας, ἐγκαταλιπὸν τὴν διεύθυσιν τῶν ἄλλων νομῶν εἰς ταποτηρητὰς, διορίσαν ἐπάρχους, τὰς σκέψεις δ' ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ των ἀφίνω εἰς ὑμᾶς, μήπω δὲ τοὺς Γραμματεῖς τούτων ὀνομάσαν· ὅτι ἔτι καὶ εἰς τὰς ὁδηγίας πρὸς τοὺς Νομάρχας διατάξεις ἀντισυνταγματικαὶ εὑρηνται, εἰς ἀπόλυτον ἀνήκουσαι κυβέρνησιν, ἀποδεικνύουσαι ἐπίσης ὅτι ἡ ἐξουσία κτῆμα τοῦ ἔθνους, πρέπει νὰ δίδηται εἰς χεῖρας ὑπηρετικὰς, οὐδόλως ἔνθεν κακεῖθεν παρασυρομένη, καὶ ὅτι οἱ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ ὦσιν εἰς τὸ ἴδιον ἕκαστος ἔργον· τῶν ὁδηγιῶν τούτων ἡ διάταξις ὅτι ὁ Νομάρχης χρεωστεῖ νὰ τηρῇ τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ ἡγεμόνος δικαιώματα, εἶναι ἀντισυνταγματικὴ, διότι τὰ δικαιώματα τοῦ ἡγεμόνος ὡρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος., ἀγ

δ' ἐννοῇ ταῦτα, ἐπεριττευεν· ἐπίσης καὶ ἐκείνη ὅτι ἔχει τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐκλογῶν τῶν Νομαρχιακῶν, ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συμβουλίων, διότι οὗτος μόνον τὴν ἐφορείαν ἐπ' αὐτῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἔχει, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν διεύθυνσιν, τὴν κατασκευὴν δηλονότι αὐτῶν. Ἡ ιδ'. διάταξις ἀφορᾷ τοὺς ἀνσγνωρίζοντας ξένην κυριαρχίαν ἐντὸς τοῦ κράτους, καὶ ἐπὶ ταύτης ὑπενθυμίζω εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργείου, ὅ,τι ἄλλοτε ὑπεσχέθη, διότι εὑρηνται ἄτομα τοιαῦτα· ἡ διάταξις ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ σχηματίζηται νέα θρησκευτικὴ κοινωνία ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀκατάληπτος καὶ ἀντισυνταγματική· διότι τὸ Σύνταγμα ἠνέχθη πᾶσαν γνωστὴν θρησκείαν, πᾶσαν δὲ τοιαύτην ἄγνωστον ἀπηγόρευσεν, οὐδὲν εἰς τινα ἐπὶ τούτων δικαίωμα δοὺν, καὶ ὅμως περὶ τοιούτων ἡ διάταξις αὕτη πραγματεύεται ἐναντίον τοῦ Συντάγματος· εἰσὶ δὲ καὶ διατάξεις περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτιμητικῆς δικαιοδοσίας καὶ ἐκκλησιαστικῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων, ἀλλὰ τὰ μὲν τούτων εἶναι ἔργα τῶν ἱερέων, καὶ ὄχι τοῦ Νομάρχου, ἡ δὲ εἶναι ὅλως ἄγνωστος, καθὼς ἐπίσης ἀκατάληπτος εἶναι καὶ ἡ διάταξις νὰ ἐφορᾷ νὰ μὴ γίνωνται νέοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι καὶ κανονισμοὶ, ἐνῷ οἱ νόμοι ἀπὸ τὰ βουλευτικὰ ψηφίζονται σώματα, οὐδὲν δ' ὁ Νομάρχης δικαίωμα διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ψῆφισιν αὐτῶν ἔχει. Ὅτι ἐκτὸς τούτων καὶ διορισμοὶ ἐκτάκτων ἀπεσταλμένων ἐγένοντο, εἰς θέσεις μὴ νενομοθετημένας γενόμενοι, καὶ ὅλως ἐν μετεωρισμῷ ἀπηωρημένοι, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ὑπ' ἀριθ' 272 περὶ τοῦ διορισμοῦ τοιούτου τινός, καὶ ἔγγραφον ἐπίσημον τούτου πρὸς τὸν κατὰ τὸ Καρπενήσιον ἐνωματάρχην διὰ νὰ συλλάβῃ τινα καὶ προσαγάγῃ ἐνώπιον του ἐναντίον τοῦ Συντάγματος.

Ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς παιδείας· ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ Συντάγματι ἄρθρον τὸ 2 παρὰ τῆς χειρὸς τοῦ ἔθνους γραφὲν, ἀπαραβίαστον, καθ' ὃ ἡ ἐκκλησία πρέπει νὰ διοικῆται κατὰ τοὺς κανόνας καὶ παραδόσεις, καὶ ἕτερον κατωτέρω τούς ἐναντίον τοῦ Συντάγματος προγενεστέρους νόμους καὶ διατάγματα, καὶ ὅμως ὁ ἰσχύων τῆς Συνόδου καταστατικὸς νόμος κατὰ πολλὰς διατάξεις ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, καὶ ἂν παραδεχθῇ τις ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐδύνατο ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ νὰ σχηματίσῃ τὴν Σύνοδον, θέλει ὅμως ὁμολογήσει ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ διορίσῃ μέλη αὐτῆς ἐπισκόπους μὴ ἔχοντας ἐπαρχίας· διότι τοῦτο εἶναι ἀντικανονικόν· ἔχει δὲ καὶ συνεπείας, διότι ἡ πλάνη τὴν

ἄλλην προκαλεῖ· διὰ τοῦτο καὶ μετὰ ταύτην ἀντικανονικῶς τοποτηρηταὶ ἀρχιερέων διωρίσθησαν, ῥητῶς τῶν κανόνων ὁριζόντων ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἢ ἀρχιερεὺς τοῦτον νὰ ἀναπληρώσῃ δύναται· καὶ αὕτη οὐδὲν ἄλλο ἢ καταχρησις ἀπειρόμορφος καὶ ὀλεθρία διὰ τὴν ὑθικὴν τοῦ τόπου, καὶ ἐκ τῶν τοιούτων καὶ ὁ λαὸς εἰς ἀπώλειαν ἀρίκετο, καὶ τὸ ἱερατεῖον εἰς ἀξιοδάκρυτον κατάστασιν, καὶ αἱ χειροτονίαι εἰς ἀπείραντον ἐπληθύνθησαν ἀριθμὸν, ἐπ' αἰσχροβίων ἐνίοτε ἐνεργηθεῖσαι, καὶ ἀποχειροτονίαι ἀτιμωρητὶ ἐπράχθησαν, ὡς ἡ κατά τινα τοῦ Αἰγαίου νῆσον πρὸ μικροῦ συμβᾶσα, καθ' ἃ ἄλλοτε ἐρρέθη. Ἐκ τούτου ἡ ἀνάμιξις τῶν ἀρχιερέων εἰς τὰ κοσμικὰ, ὡς ἐγένετο ἐν τῇ Συνόδῳ, τὴν ὁποίαν οὐδ' ἐπαναλαμβάνω, καὶ διὰ νὰ μὴ καταστήσω σκανδαλώδη τὴν ὑπόθεσιν, καὶ διότι σέβομαι αὐτοὺς καὶ ἁμαρτάνοντας. Ἐπειδὴ δ' ἐτόλμησέ τις ποτὲ νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ἱερὰ Σύνοδος εἶχε καθῆκον ἡ ἐτάχθη εἰς καθῆκον νὰ ψέξῃ δι' ἐγκυκλίου τοὺς διάφορον ἔχοντας γνώμην, παρατηρῶ ὅτι οὐδ' ἡ ἐξουσία τοῦτο νὰ ἐπιβάλλῃ δύναται, οὐδ' ἡ Σύνοδος, ἂν κανονικώτερον ἔζη, τοιαύτην νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον. Παραλείπων δὲ νὰ ἐξετάσω ἂν αἱ περὶ τῶν πραγμάτων τούτων ἰδέαι πρέπει νὰ αὐξηνθῶσιν ἀπὸ τῶν ἐπιστημονικῶν ἰδεῶν τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος ἢ τοῦ μεσαιῶνος, παρατηρῶ μόνον πρὸς ἀπάντησιν ἑνὸς, χθὲς κατὰ μεσαιῶνος κατενεχθέντος, ὅτι ὁ μεσαιὼν, μέρος τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας μας, ἴδε τοὺς πατέρας μας βλέποντας τὸν ἥλιον τῆς Ἑλλάδος, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι συμπαθείας ἄξιος, καθόσον μάλιστα ἡ γενναία ἐκείνη καταπλημμυριοθεῖσα ἀπὸ βαρβάρους ἐπιδρομὰς ἐτήρησε τὴν τοῦ ἔθνους παρακαταθήκην, καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτὴν παρέδωκεν· ὅτι ἐνῷ τὰ σοφώτερα τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτῶν προσηλονόμενα, καὶ ἰδίως εἰς τὸν τοῦ μεσαιῶνος, εὑρίσκουσιν ἐκεῖ τὰς ῥίζας τῶν δικαιωμάτων των, ἡμεῖς δυστυχῶς ὀλιγωροῦμεν, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ αὐτὴ ἡ ἀντιβασιλεία ἐμνημόνευσε τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, ἐπαγγελομένη τὴν ἀνέγερσιν τῆς ἐκκλησίας εἰς τὴν λαμπρότητα, τὴν ὁποίαν τότε αὕτη ἔφερεν· ὅτι ἡ ἀνάμιξις τῆς ἐκκλησίας εἰς μὴ ἁρμόδια πράγματα εἶναι δεινὴ, ὡς πρό τινος ἀνεγνώσθη ἀφορισμὸς κατὰ τῶν μετασχόντων τῆς κλοπῆς, τῆς ἐνταῦθα ἐνεργηθείσης κατὰ τὴν ἐλθούσης ἐκ Σμύρνης, ὡς ἂν νόμοι δὲν ὑπῆρχον, αὐστηρότατα τοὺς κακουργοῦντας τιμωροῦντες· ὅτι καὶ ἄλλη παράβασις κανόνων πρὸς ἱερέα ἐν Κωνσταντινουπόλει χειροτονηθέντα ἐγένετο, ἀπαγορευθείσης αὐτῷ τῆς τελέσεως τῆς θείας λειτουργείας, πρὸς μόνην τὴν μετάληψιν τῶν ἀχράντων

μυστηρίων, διότι ἐν ἀλλοδαπῇ οὗτος ἐχειροτονήθη, ἐνῷ οἱ κανόνες οὐδὲν τοιοῦτον ὁρίζουσιν, ἀπαγορεύοντες μόναν νὰ διατελῇ ἐφημέριος εἰς ἐκκλησίαν μὴ ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἐπισκόπου χειροτονηθείς· ἄτι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ὑπὲρ ὧν συνδρομή τις παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἔσχον, ἐκτὸς ἴσως ὀλίγων, τὰ δὲ σχολεῖα καὶ γυμνάσια εἰς ἀθλίαν εὑρίσκονται κατάστασιν· διότι τὸ μὲν ἐν Πάτραις γυμνάσιον ἠκρωτηριασμένον διατελεῖ, τὸ δὲ ἐνταῦθα ἐν ταραχῇ καὶ σάλῳ διά τι ἐξ ἀπροσεξίας τῶν παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκδοθὲν πόνημά τινος. Τὸ δὲ πανεπιστήμιον παρημελημένον διάκειται, καὶ πολλοὶ τούτου καθηγηταὶ μίαν ἢ δύο καθ' ἑβδομάδα ὥρας παραδίδουσιν, ἔτι δὲ καὶ παράβασις τοῦ νόμου αὐτοῦ, τοῦ κανονισμοῦ, ἐγένετο, δοθέντος τοῦ δικαιώματος τοῦ διδάσκειν ὡς ὑφηγητὴν εἰς τινα, μὴ λαβόντα τὴν σύστασιν τῆς αἰκείας σχολῆς, ἀρνηθέντος δ' εἰς νέον Πελοποννήσιον ἐπὶ τούτῳ εἰς Εὐρώπην σταλέντα πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Λατινικῆς φιλολογίας, ἐπανελθόντα δὲ συγκεκροτημένον προσηκόντως, καὶ μὴ λαβόντα τὴν ἕδραν αὐτῆς· ὅτι ἐκτὸς τῶν προγενομένων παύσεων τῶν καθηγητῶν, καὶ ἄλλη ἐνηργήθη τοῦ ἰατροῦ Ὀλυμπίου, ἀνδρὸς ἀγωνιστοῦ, ἐνῷ οὐδέποτε νὰ παύωνται καθηγηταὶ πρέπει ἢ μόνον διὰ βαρύτατα ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα πάντοτε τὸ κοινὸν νὰ γνωρίζῃ πρέπει· ὅτι ἡ Ῥιζάρειος σχολὴ ἄνευ διευθυντοῦ διατελεῖ εἰς ἀθλίαν ἀληθῶς κατάστασιν, αἱ δὲ λόγῳ ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν κρατούμεναι ἰδιοκτησίαι δὲν ἀποδίδονται, ἐναντίον ῥητοῦ τοῦ Συντάγματος ἄρθρου· ὅτι οὐδεμία ὑπὲρ τῶν βαρβακείων κληροδοτημάτων ἐλήφθη πρόνοια.

Ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὅτι· ὁ θεός, ἡ ἀνδρία τῶν Ἑλλήνων, ἡ συμπάθεια τῆς Εὐρώπης, καὶ ἡ σύμπραξις τῶν τριῶν δυνάμεων ἀποκατέστησαν τὴν Ἑλλάδα ἀνεξάρτητον, αὕτη δ' ὀφείλει εὐγνωμοσύνην εἰς τε τὸν θεὸν καὶ λοιποὺς, καὶ εἰς τὰς προστάτιδας δυνάμεις ἴσην καὶ ἀμείωτον. Διότι ἀληθῶς δὲν θέλουσιν οὐδ' αὗται νὰ καταστρέψωσι τὸ ἔργον τῶν χειρῶν των, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ μὴ μεριμνῶσι καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, ὑπὲρ οὗ πολλὰ κατέβαλον. Ἐπειδὴ ἰδίαν εἴς τινα τούτων εὐγνωμοσύνην δεικνύοντες τὰ ἄλλας ἐρεθίζομεν, κακῶς δὲ τὰ ἐξωτερικά μας διοικοῦντες παρατηρήσεις ἐπ' αὐτῶν προκαλοῦμεν, καὶ ἐπέμβασιν ἐντέλει, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἄνευ λύπης νὰ ἴδῃ δύναται· διὰ τοῦτο ὀφείλομεν πρὸς πάσας τὰς Εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις φιλικὰς νὰ τηρῶμεν σχέσεις, εἰς οὐδεμίαν δὲ τούτων νὰ χορηγῶμεν προτίμησιν, οὐδ' εἰσηγήσεις ἐναντίον τοῦ σκοποῦ

τῆς 3 Σεπτεμβρίου νὰ δεχώμεθα· ἐπειδὴ δ' ἡ τελευταία δοθεῖσα διακοίνωσις τῆς 10 Δεκεμβρίου, ἂν καὶ μὴ ὡς αἱ παρελθοῦσαι αὐστηρά, ἐπιμένει ὅμως εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθέντος περισσεύματος, διὰ τοῦτο νὰ ἐρωτήσω προτίθεμαι ὁπόσον θέλομεν δώσει περίσσευμα, τὸ σημειωθὲν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ εἰς 13,000,000 ἢ τὸ τῶν 700,000, ἢ ἄλλο τι, καὶ νὰ παρακαλέσω τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν περί τε τούτου νὰ ἀπαντήσῃ καὶ τὴν διακοίνωσιν ταύτην εἰς τὴν Βουλὴν νὰ διαβιβάσῃ.

Μετὰ τὴν ἔρευναν ταύτην ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος προσέθηκε περὶ τῆς ἠθικῆς ἐπόψεως τῶν πραγμάτων, ὅτι αἱ γενόμεναι τῶν Βουλευτικῶν ἐργασιῶν ἀναβολαὶ ὀλέθριαι καὶ βίσταναι διά τε ἡμᾶς καὶ τὸ ὑπουργεῖον, τὸ προκαλέσαν αὐτάς, καὶ δυνάμενον ἄλλως νὰ καταστήσῃ ἐνεργοὺς τὰς βουλὰς πρὸς φειδὼ πολυτίμου χρόνου, διὰ τῆς ἐκλείψεως τῶν γενομένων προσπαθειῶν πρὸς μόρφωσιν νομοθετημάτων καὶ πραγμάτων μὲ ὀλάβην τῶν χαρακτήρων ἐνεγραμμένων· εἰς αὐτὰς φαίνεταί τι ὅριον μὲ διαρθρὰν δόλου καὶ ψεύδος, καὶ πάντας ἐνοχοποιοῦν, ἡ δ' ἀργία προκαλεῖται ἀπὸ τὴν ἐπισώρευσιν πολλῶν ὑπουργείων εἰς τοὺς αὐτοὺς ὤμους, τῶν ὁποίου προσωπικῶς ἐσέβομαι, θεωρῶ ὅμως ἀντιπολιτικοὺς καὶ ἀντικειμένους εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πραγμάτων. Ἦλθεν ὁ χρόνος καθ' ὃν νὰ ἐκλείψωσι ταῦτα πρέπει διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ διόρθωσις, διὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἀληθείας πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτε τὰ πάντα εὐάρεστον θέλουσι λάβει μορφήν· ὁ κύριος τῶν κοινωνιῶν σκοπὸς ἐπιτυγχάνεται δι' ἀφοσιώσεως τοῦ ἰδίου πρὸς τὸ κοινὸν, ἡμεῖς δ' ὀφείλομεν νὰ φανῶμεν ἱδρυταὶ τε τοῦ Συντάγματος καὶ σωτῆρες τῆς πατρίδος, κατ' εἰκόνα αὐτοῦ Κυβέρνησιν ἀνοικοδομοῦντες, καὶ ὑπὸ τὸ σύμβολον τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Ἀνατολῆς ἔθνος θεμελιοῦντες, διὰ τῆς ἀποσοβήσεως τῶν κερματισμένων ξένων ἐπιῤῥοῶν. Ὁ τόπος πρέπει νὰ διοικηθῇ διὰ τῆς πραγματικῆς πρὸς τὸ ἔθνος συμφερούσης γονίμου πείρας, διὰ τῆς ἐπιστήμης, διὰ τῆς ἀρετῆς, διότι τότε θέλομεν περιμένει τὴν εἰς τὸν ὑψηλὸν μας προορισμὸν ἄφιξιν.

Μετὰ ταῦτα διεκόπη ἡ συζήτησις παρὰ τοῦ Προέδρου, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ἀναβαλόντος αὐτὴν, καὶ τὴν ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς συζητήσεως πρόοδον ἐπὶ τὴν αὔριον· προέβη δ' ἡ Βουλὴ εἰς τὴν μηνιαίαν τῶν τμημάτων κλήρωσιν, τῆς ὁποίας γενομένης ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Δ. Καλλιῤῥο-

νᾶ καὶ τῶν Βουλευτῶν ΚΚ. Γ. Γουλιμῆ καὶ Σ. Χ. Στεφανοπούλου, ἔλαχον οἱ ἑξῆς·

Α'.	Β'.	Γ'.
Ι. Ταταράκης	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ι. Φλίσσας
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Δ. Πλαπούτας	Διομίδης Κυριακοῦ
Α. Κρεστενίτης	Σ. Πάγκαλος	Ν. Σταματελόπουλος
Α. Σκαραμαγκᾶς	Δ. Κυριακίδης	Θ. Μαρκεζίνης
Μ. Καΐρης	Μ. Ἰατρὸς	Γ. Φεγγαρᾶς
Β. Νικολαΐδης	Β. Καραγιάννης	Ι. Κλίμακας
Ν. Δελίνδας	Α. Βιλαέτης	Ε. Παρίσσης
Ι. Κωλέττης	Δ. Καλλιφρονᾶς	Πικουλάκης
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν. Καλλέργης	Ἐμ. Τσοῦχλος
Π. Ῥάγκος	Φίλ. Ἰωάννου	Γ. Δερνιτσιώτης
Δ. Ὀρεινὸς	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Γ. Γουλιμῆς
Π. Βάρδογλης	Γ. Κάνδυας	Ι. Χαραμῆς
Ι. Ἀναγνωσόπουλος	Γ. Κονδύλης	Γ. Μπάστας
Σ. Βαρότσης	Νίκος Θέου	Κ. Οἰκονομόπουλος
Α. Μεταξᾶς	Δ. Τσόκρης	Κ. Βέϊκος
Α. Γεωργαντᾶς	Α. Παππατσώρης	Ε. Ἀποστολίδης
Ι. Φαρμάκης	Α. Σ. Δανόπουλος	Δ. Τσιγκουράκος
Θ. Γρίβας		

Δ'.	Ε'.	Στ'.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Α. Μαρκόπουλος	Α. Σωτηρίου
Κ. Τ. Σαντᾶς	Π. Δαρειώτης	Ν. Κριεζώτης
Σ. Δάβρας	Ε. Κανελόπουλος	Γουναρόπουλος
Σ. Λογοθετόπουλος	Κ. Χ. Παναγιώτου	Δ. Μελετόπουλος
Ι. Ζάρκος	Ι. Τομαρᾶς	Εὐς. Οἰκονομόπουλος
Γ. Σταματάρας	Ι. Καραγιαννόπουλος	Λ. Λαπουσιάδης
Ν. Κορφιωτάκης	Π. Καμπάνης	Ι. Βλάσσης
Δ. Σακελλαριάδης	Α. Νοταρᾶς	Α. Καλαμογδάρτης
Ι. Οἰκονόμου	Κ. Κολοκοτρώνης	Δ. Βιρβίλης
Α. Γουζούασης	Κ. Φασίτσας	Σ. Βλάχος
Α. Κιζάνης	Κ. Ἀντωνιάδης	Ρ. Παλαμίδης
Β. Δημητρακόπουλος	Σ. Παρθενόπουλος	Μ. Σχινᾶς
Δ. Χατζίσκος	Α. Μαυραμιχάλης	Π. Κ. Τσαμέλας
Π. Ι. Κυριακὸς	Γ. Νοταρᾶς	Δ. Κουμανιώτης
Γ. Ῥεβελιώτης	Τσαν. Γρηγοράκης	Γ. Γριζάνος
Χ. Καπετανάκης	Ζ. Ι. Βάλσης	Π. Παππατσώνης
Κ. Δελιγιάννης	Ι. Στάϊκος	Δ. Ζῶτος

Ζ'.		
Κ. Προβελέγιος	Γ. Λογιωτατίδης	Ι. Γιαλδάσης
Μ. Χ. Μελέκης	Α. Τζάνος	Φ. Μαῦρος
Ι. Εὐσταθίου	Ν. Μπούκουρας	Κ. Τσερτίδης
Π. Καλαμαριώτης	Κ. Κανάρης	Σίλ. Στεφανάκης
Ι. Γαρδίκης	Δ. Δρόσος	Ν. Μαυρομμάτης
Ι. Κρανίδης	Π. Βαρβιτσιώτης	

Ὁ Πρόεδρος κατόπιν διέλυτε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΗ'.

Τῆς 24 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 112, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος δύο, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ τεσσαρακονθημέρου ἀπουσίας ἄδεια, ἐπὶ τῇ ὑποβληθείσῃ παρὰ τοῦ Προέδρου αἰτήσει, εἰς τὸν Βουλευτὴν Θήρας Κ. Ν. Δελίνδαν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ κάμῃ ταύτης χρῆσιν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ ταῦδε, καὶ τοῦτο κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἐράπαξ γενομένης τὴν προχθὲς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, διὰ τὰς δυσκολίας τῆς συγκοινωνίας τῆς νήσου Θήρας, ὅπου νὰ μεταβῇ ὁ Βουλευτὴς προτίθεται.

Ἀναγγειλάντων τῶν Γραμματέων τῶν τμημάτων Ε'. καὶ Β'. ὅτι συνελθόντα ταῦτα σήμερον ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τὸν Κ. Ι. Τομαρᾶν τὸ Ε. καὶ Δ. Πλαπούταν τὸ Β. Γραμματεῖς τοὺς ΚΚ. Ι. Καραγιαννόπουλον καὶ Σ. Χ. Στεφανόπουλον· ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τοὺς ΚΚ. Σ. Παρθενόπουλον, καὶ Γ. Κάνδυαν· καὶ ὅτι ἀμφότερα τὰ τμήματα ταῦτα παρεδέχθησαν τὰς ὑπὸ σκέψιν τῶν τεθείσας δύο ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ γενομένας παρὰ Βουλευτῶν προτάσεις. Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ οἰκεῖον τμῆμα ἐπιλαβόμενον τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας διῃρέθη εἰς πλειοψηφίαν καὶ μειοψηφίαν ἐπ' αὐτῆς, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα δύο τῶν μελῶν αὐτοῦ, λαβόντα κατά τινας τῶν διασκέψεων μέρος, μὴ παρευρεθέντα δὲ κατὰ τὴν ὁριστικὴν, τὴν τελευταίαν, προσῆλθον θέλοντα νὰ ὑπογράψωσιν εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς ἔκθεσιν τῶν πρότερον μειο-

ψηφούντων τοῦ τμήματος μελῶν, πλειοψηφούντων ὅμως μετὰ τὴν εἰς αὐτοὺς προσθήκην τῶν δύο τούτων· ἐζήτησε δὲ διὰ τοῦτο νὰ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπιγράψῃ τὴν ἔκθεσίν του μὲ τὸν τίτλον τῆς πλειοψηφίας, ἡ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ἐκθέσεων πᾶς νὰ ἐκλείψῃ τίτλος. Καὶ πρὸς τὸν ἀντειπόντα ὅτι τοιοῦτος ἐπροτάθη, ἡ δὲ Βουλὴ τὴν τακτικὴν αὐτῆς ἐτήρησε καὶ τότε, καὶ ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον καὶ ἄλλοτε τὸ τοιοῦτον νὰ ἐπιτραπῇ πρέπει, διότι δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι οὗτοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὰς διασκέψεις, καὶ διότι ἄλλως θέλουσι πορευσιάζεσθαι πολλοὶ κατόπιν ζητοῦντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας οὐδὲ ἐσυζήτησαν. Ἀντέλεξεν ἕτερος ὅτι εἷς τῶν κατὰ τῆς ἐκλογῆς λόγων εἶναι καὶ ἡ ἐπὶ τοσοῦτον τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν ἀναβολή, καὶ ὅμως ἐπίσης ἀναβάλλει αὐτὴν ἡ βουλή, καὶ τοι τελεσθεῖσαν, καὶ ἡ Ὕδρα ἐπὶ πολὺ ἐπέπρωτο νὰ στερηθῇ τῶν Βουλευτῶν της. Ἐπανέλαβεν αὖθις ἄλλος ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐκλογῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς καθιερώσεως ἀρχῆς ἐπὶ τὸ μέλλον, ἥτις δὲν πρέπει νὰ καθιερωθῇ, διότι δὲν εἶναι ὀρθὴ καὶ ἐπιβλαβεῖς νὰ ἔχῃ συνεπείας δύναται. Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι καὶ οὗτος ἀποτελῶν μέρος τοῦ τμήματος, ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς νὰ συμμετάσχῃ τῶν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης συζητήσεων, διότι εἰργάζετο εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπήν, ἠρνήθη εἰς τινα τῶν ἐκθέσεων νὰ ὑπογράψῃ, καὶ ὅτι οὐδέποτε τὸ τοιοῦτον νὰ παραδεχθῇ πρέπει διὰ τας ἐπιβλαβεῖς καὶ σκανδαλώδεις αὐτοῦ συνεπείας. Παρετήρησεν ὁ Πρόεδρος ὅτι ἡ μὲν περὶ τούτου συζήτησις, ὡς ἐπὶ προτάσεως, ἀντίκειται ἤδη εἰς τὸν κανονισμὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον μετὰ 24 ὥρας νὰ λάβῃ χώραν πρέπει· ἐπειδὴ δὲ ἐζήτειτο νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἔκθεσις, καὶ ἀντέλεξαν ὅτι δὲν πρέπει πρὸ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος νὰ ἀναγνωσθῇ, διὰ τοῦτο ἐζήτησε τὴν περὶ τούτου τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν, ἥτις, συγκαταθέντων τῶν δύο κατόπιν ἐλθόντων μελῶν νὰ ἀπαλείψωσι τὰς ὑπογραφὰς των ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν, καὶ αὕτη νὰ ἀναγνωσθῇ τῆς μειοψηφίας, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ ἀναγνωσθῶσιν ἤδη αἱ ἐκθέσεις.

Οἱ εἰσηγηταὶ τῆς πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας ἀνέγνων λοιπὸν αὐτὰς, ἐχούσας οὕτω.

Τὸ Γ'. τμῆμα τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν τῆς Ὕδρας.

α Ἡ Ὕδρα ἐνδοξοτάτη διὰ τὰ ἀναπαμρισθήτητα πρωτεῖά της εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἱερὸν ἀγῶνά μας, πρὸς ἀμοιβὴν

πικροτάτην, ἀφοῦ ἐστερήθη τῶν ἀντιπροσώπων της καθ' ὁλόκληρον τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, μόλις μετὰ δεκάμηνον ἀναβολὴν ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως τῆς πρώτης τῶν Βουλευτῶν της ἐκλογῆς, ἐπανέρχεται παρουσιάζουσα τοὺς Βουλευτάς της, διὰ τῆς Β'. ἐκλογῆς ταύτης.

Τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἐπεξεργασθεῖσαν μετ' ἐπιστασίας, τὸ Γ'. τμῆμα τῆς Βουλῆς, ἀφ' ἑνὸς μὲν εὑρίσκει αὐτὴν στηριζομένην δι' ὅλων τῶν ὑπὸ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμου διαταττομένων πράξεων, ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ Καταλόγου τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου πολιτῶν, μέχρι τῆς διαλογῆς τῆς ψηφοφορίας ἐξ ἧς ἀνεδείχθησαν Βουλευταί.

Ὁ μὲν Δ. Λ. Κουντουριώτης διὰ ψήφων		1125
Ὁ δὲ Δημ. Κριεζῆς διὰ ψήφων	»	1106
Ὁ δὲ Γκίκας Δοκὸς	»	1100

Ὅ,τι δὲ παρατηρεῖ τις μὲ ἐκπληξίν του εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην εἶναι ὅτι ὁ μὲν κατάλογος φέρει ἀριθμὸν πολιτῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου 3318, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ἐψηφοφόρησαν μόνον 1142, ἤτοι ὡς ἔγγιστα μόλιον τὸ τρίτον.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ 200 περίπου πολῖται τὴν 12 Δεκεμβρίου π. ε., ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Βουλὴν προσβάλλουσι τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ὡς παράνομον, καθ' ὃ γενομένην κατὰ πρὸ πολλοῦ προπαρασκευασμένην ἐπιρέασιν καὶ ἐπέμβασιν τῆς ἐξουσίας, ἥτις πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου προεῖχετο σκοποῦ, ἀνέβαλεν ἐπίτηδες αὐτὴν ἐπὶ 10 μῆνας ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως τῆς Α. ἐκλογῆς. — Ἔπαυσε τὸν Δήμαρχον καὶ τὸν πρόεδρον καὶ ἀντιπρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐστειλε στρατιωτικὴν δύναμιν ἱκανὴν, ἐνύστησεν ἔμμισθον πολιτοφυλακὴν, διώρισεν ὡς τόπον ἐκλογῆς τὸν ναὸν, ὅπου ἡ δύναμις αὕτη εἶχε τὸν στρατῶνα της, τὸν ὁποῖον καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς, καὶ ἐπὶ τῆς ἐφορευούσης τὴν ψηφοφορίαν ἐπιτροπῆς ἐπετήρει ἔνοπλος καθ' ὅλην τὴν ψηφοφορίαν, ἐκ δὲ τῶν πολιτῶν, τινῶν μὲν ἐβιάσθη ἡ θέλησις διὰ τῆς βίας, τινῶν δὲ ἐγράφησαν.

Ταῦτα δὲ μόνον ἔχον ὑπ' ὄψιν του τὸ τμῆμα, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ προκειμένη ἐκλογὴ ἐγένετο μετὰ 10 περίπου μῆνας, ἀφ' ἧς ἀκυρώθη ἡ πρώτη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, μ' ὅλον ὅτι οὐδεμιαν περίπτασιν γνωρίζει τὸ τμῆμα, γνωσταποιηθεῖσαν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, ὡς γενομένην αἰτίαν ἀνυπέρβλητον τῆς δεκαμήνου ταύτης ἀναβολῆς τῆς προκειμένης ἐκλογῆς.

Ὅτι τοιαύτη ἀναβολὴ ἀντιβαίνει ῥητῶς εἰς τὸ ἄρθρ. 29 τοῦ

περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμου, τὸ ὁποῖον δὲν ἀφίνει τὰς ἐκλογὰς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν διάκρισιν τῆς ἐξουσίας, ἀλλ' ὑποχρεοῖ καὶ αὐτὴν νὰ διατάττῃ τὴν ἐνέργειάν των ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ταττομένης προθεσμίας, καὶ τὴν Βουλὴν αὐτὴν νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν ἀκριβῆ διατήρησιν αὐτοῦ, καὶ νὰ ἀκυρῇ δυνάμει τοῦ 35 ἄρθρ. τοῦ αὐτοῦ νόμου τὰς μὴ γενομένας ἐκλογὰς κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ αὐτῷ διατάξεις.

Ὅτι ἐκ τοιαύτης ἀδικαιολογήτου δεκαμήνου ἀναβολῆς, ἐκ τῆς παύσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐψηφοφόρησαν τὰ δύω τρίτα ἐν τῷ καταλόγῳ πολιτῶν· ἀναγκάζεται τὸ τμῆμα νὰ δώσῃ πιθανότητα κἂν καὶ εἰς ὅσα οἱ ἀναφερόμενοι ἀναφέρουσιν ἄλλα περιστατικὰ εἰς τὴν ἀναφοράν των, χωρὶς νὰ παρουσιασθῇ παντάπασιν ἀπὸ τὸ τακτικὸν τῶν περὶ τὴν ἐκλογὴν λαβουσῶν χώραν πράξεων.

Ἐπομένως τὸ τμῆμα γνωμοδοτεῖ, κατὰ πλειοψηφίαν, τὴν ἀκύρωσιν τῆς προκειμένης ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Ὕδρας διά τε τὴν παρουσίαν τῆς ἐνόπλου στρατιωτικῆς δυνάμεως καταλυούσης ἐν τῷ ἰδίῳ Ναῷ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς ἐκλογῆς, καὶ διὰ τὴν παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 29 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου 1846.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ν. Μαυρομμάτης.

Ἰω. Φαρμάκης	Δ. Α. Ζῶτος
Νῖκος Θέου	Γ. Δερνιτζώτης
Ι. Εὐσταθίου	Κ. Οἰκονομόπουλος.

Πρὸς τὴν Βουλὴν

Ἔκθεσις ἐπικυρωτικὴ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς νήσου Ὕδρας τῶν μειονοψηφούντων μελῶν.

Ἐπειδὴ τὰ μέλη τοῦ γ'. τμήματος τῆς Βουλῆς μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς νήσου Ὕδρας, διεφώνησαν ὡς πρὸς τὸ ἔγκυρον αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ ὑποβάλῃ ἑκάτερον τῶν διχονοούντων μερῶν ἰδίαν ἔκθεσιν· ἑπομένως τὰ ὑποραινόμενα μειονοψηφοῦντα μέλη ὑποβάλλουσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἀκόλουθα ἐξαχθέντα ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐγγράφων τῆς ἐκλογῆς ταύτης, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ νομιμότης αὐτῆς.

Τὴν 15 Νοεμβρίου π. ε. σύμφωνα μὲ τακτικὸν πρόγραμμα, ὁ δήμαρχος Ὕδρας συνέταξε καὶ ἐξέθεσε τὸν κατάλογον τῶν

ἐχόντων δικαίωμα ψήφου πολιτῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου· ὁ κατάλογος δὲ οὗτος ἐδημοσιεύθη αὐθημερόν, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ἐπὶ τούτου πρωτόκολλον, προσυπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἀνήκοντος κλητῆρος.

Ὁ κατάλογος οὗτος εἰς τὸν ὁποῖον ἐσημειώθησαν 2980 ἄτομα ὡς ἔχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφοφορεῖν, συνετάχθη σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρ. 6. καὶ 7. τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμου, ὑπογραφεὶς ἀπὸ τὸν δήμαρχον, τοὺς παρέδρους καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς νήσου Ὕδρας.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 820 προσκλήσεως τοῦ δημάρχου συνῆλθον οἱ ἀρμόδιοι δημοτικοὶ σύμβουλοι, καὶ ἐξελέχθη ἡ διαταττομένη παρὰ τοῦ νόμου πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν παραπόνων· παρελείφθησαν μ' ὅλα ταῦτα οἱ Κ. Κ. Γκίκας Δοκὸς, Γ. Γ. Γκιώνης, καὶ Παντελῆς Π. Α. Πρωτοπαπᾶς, μὴ εὑρεθέντες εἰς τὸν τόπον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ ἔκαμεν αὐθημερὸν ἔναρξιν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων της, καὶ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 10 τοῦ νόμου ἐκλέξασα τὸν πρόεδρον καὶ Γραμματέα αὐτῆς ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ δημάρχου Ὕδρας, ἐργασθεῖσα ἑπομένως τακτικῶς καθ' ὅλας τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας ἡμέρας ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῶν παραπόνων καὶ κατ' ἐκείνης ἐπὶ τῆς τῶν ἀντιρρήσεων, ἐτελείωσε τὰς ἐργασίας της τὴν 29 Νοεμβρίου.

Τὴν 30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Νοεμβρίου συνῆλθον οἱ αὐτοὶ δημοτικοὶ σύμβουλοι παλαιοί τε καὶ νέοι διὰ νὰ κληρώσωσι τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον· αἰτήσεως δὲ γενομένης ὑπό τινων ἐκ τῶν ἰδίων συμβούλων τοῦ νὰ συμπεριληφθῶσι μεταξὺ τῶν κληροθησομένων οἱ Κ. Κ. Ν. Σκούρτης, Γκίκας Δοκὸς, Γ. Γκιώνης καὶ Δημ. Δοντᾶς, περὶ τῶν ὁποίων εἶχον πληροφορίας ὅτι ἦσαν καθ' ὁδὸν καὶ ἐπερίμενον· παρετηρήθη παρ' ὅλλων ὅτι περὶ τῶν ἀπόντων προβλέπει ἡ ἀπὸ 4 Μαΐου καὶ ὑπ' ἀρ. 6495 ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν· ἑπομένως ἐζητήθη παρὰ τούτων νὰ προσδεύσωσι, καὶ ὅμως λαβόντων χώραν νέων ἀντιπαρατηρήσεων παρὰ πολλῶν ἐπίσης Συμβούλων, ἀπεφασίσθη νὰ ζητηθῇ διασάφησις ἐκ μέρους τῆς διοικήσεως· γενομένης δὲ τοιαύτης, ἡ διοίκησις διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3192 ἀπὸ 30 ἰδίου ἐγγράφου της, ἀπεφάνθη ὅτι δὲν πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν κλήρωσιν καὶ οἱ τέσσαρες ἀπόντες Σύμβουλοι· ἀκολούθως ἀποπερατωθείσης τῆς κληρώσεως κατὰ νόμον, ἔλαχον ὡς πραγματικὰ μέλη τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου οἱ Κ. Κ. Δ. Α. Κουντουριώτης, Δημ. Αναγ. Θεοδωράκη, Γ. Κουντουριώτης, Ν.

Βατζακτζῆς, Β. Στ. Βουδούρης, Ἀναγ. Δ. Τσαμαδὸς, Γ. Κομίνης, Ἀντ. Μπαρμπαγιάννης, Δ. Στουρόπουλος, Γ. Μοσχονᾶς, Ν. Βούλγαρης, Δ. Δ. Τσαμαδὸς, Ἐλευθ. Στ. Βουδούρης, Φρ. Γ. Βουδούρης, καὶ Λάζ. Κουντουριώτης.

Εἰς ἀναπληρωτικὰ δὲ οἱ Κ. Κ. Ἀντ. Φιλίππου, Ν. Ψιμουλόπουλος, Α. Νίκας, Θεοφ. Ῥίγας, Ι. Ν. Ἀγγαστηριάρης, Γ. Δ. Κακκίνης, Γ. Ἀντωνάκης, Λάζαρος Πινάτζης, Στ. Ν. Βουδούρης, Κυρ. Δ. Σερριώτης, Ἰω. Κ. Δαμιανὸς, Μανόλης Γιουρδὴς, Ι. Μπάρμπαρης, καὶ Ν. Ἀντωνάκης.

Τὴν 2 Δεκεμβρίου συνελθόντα τά τε πραγματικὰ καὶ ἀναπληρωτικὰ μέλη τοῦ κληρωθέντος ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου ἐν τῷ δημαρχικῷ καταστήματι, κατὰ συνέπειαν προσκλήσεως τοῦ δημάρχου Ὕδρας, δοθείσης ἐπὶ ἀποδείξει, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰ ἐν τῷ φακέλῳ ἔγγραφα, ὥμοσαν τὸν διατεταγμένον παρὰ τοῦ Νόμου ὅρκον, καὶ οὕτως ἤρξαντο τῶν ἐργασιῶν των, τὰς ὁποίας καὶ ἐτελείωσαν τὴν 9 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, διατηρηθεισῶν τῶν παρὰ τοῦ Νόμου διατασσομένων διατυπώσεων· ἐπιδιορθωθέντος ἀκολούθως τὴν 10 Δεκεμβρίου τοῦ καταλόγου τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου δημοτῶν παρὰ τοῦ δημάρχου Ὕδρας, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ὁρκωτοῦ δικαστηρίου, προσετέθησαν ἔτι ἄτομα 338, παραλειφθέντα ἀπὸ τὸν δήμαρχον κατὰ τὴν πρώτην τοῦ καταλόγου Σύνταξιν, εἰς δὲ καὶ μόνος διεγράφη ὡς μὴ ἔχων τὰ νόμιμα προσόντα.

Τὴν 10 Δεκεμβρίου ἡ διοίκησις διὰ προγράμματος, προσηκόντως δημοσιευθέντος, διεκήρυξεν τὴν ἔναρξιν τῆς ψηφοφορίας, τὴν δ' ἐπιοῦσαν, ἤτοι τὴν 11, συνελθὸν τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον ἐντὸς τοῦ δωματίου τῶν συνεδριάσεών του, παρόντος τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ, ἐξελέξατο κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τὴν ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας ἐφορευτικὴν πενταμελῆ ἐπιτροπὴν, καὶ τὴν 12 ἤρξατο ἡ ψηφοφορία· πρὶν δὲ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας παρουσιασθεὶς εἰς τὸν προσδιωρισμένον τόπον αὐτῆς ὁ Κ. Δ. Στ. Βουδούρης παρετήρησεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅτι ἐπειδὴ τὰ μέλη δὐτῆς ἔλαχον ἐκ μονομερίας πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν, ἀπαιτεῖ νὰ τεθῇ ἡ κάλπη ἐντὸς σακκουλίου, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα προσκληθεὶς νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὸ συνταχθὲν ἐπὶ τούτου πρωτόκολλον, ἠρνήθη λέγων ὅτι δὲν ἐξετέθη εἰς τὰ πρακτικὰ εὐκρινῶς ἡ αἴτησίς του, καὶ ὅτι ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸν ὑπομοίραρχον νὰ εἰσέλθῃ κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ. ἐν τῷ ναῷ. Ἑπομένως ἔχει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τῆς κάλπης καταστάσεως· — Ἡ ἐπιτροπὴ ἐζήτησεν λόγον παραχρῆμα ἀπὸ τοῦ

ὑπομοίραρχον, καὶ οὗτος ἀπήντησεν ὅτι πρὸ ὀλίγων λεπτῶν τῆς 9 ὥρας παρεκάλεσε τοὺς περὶ τὴν θύραν ἱσταμένους, ἵνα ὑπομείνωσιν ὀλίγον, σκοπὸν ἔχων νὰ ἐρευνήσῃ τοὺς εἰσερχομένους μὴ τυχὸν φέρωσι ξίφη ἢ ῥάβδον, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ἀβασίμους τοὺς προφερομένους παρὰ τοῦ Κ. Βουδούρη λόγους· μετὰ ταῦτα ἤρχισε τακτικῶς ἡ ψηφοφορία.

Τὴν 15 τοῦ Ἰουνίου μηνὸς, ἤτοι τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ., ἐνῷ εἶχον καταθέσει τὰς ψήφους των 543 ἐκλογεῖς, παρουσιασθεὶς ὁ Γ. Ι. Βατζακτζῆς ἀνέφερεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὅτι ἔνδεκα ἄνθρωποι σύρονται ὑπὸ τῶν ἐνόπλων τῆς ἐξουσίας, καὶ εἰς τῶν πολιτῶν ἀνοράζει τὰς ψήφους αὐτῶν· ἡ ἐπιτροπὴ παρατηροῦσα ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μέχρι τοῦδε γενομένης ψηφοφορίας δὲν ἐμφανίσθησαν, οὔτε κατὰ τὴν ἀγοράν, οὔτε ἀλλαχοῦ ἔνοπλοι ψηφοφόροι, ἐπιβαινούσων αὐστηρῶς τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν, ἠρώτησαν τὸν ἐνιστάμενον ἂν πρὸς αὐτὸν ἐπηνέχθη βία τις ἢ ἂν δύνανται νὰ ὀνομάσῃ ἄτομα παραβιασθέντα· οὗτος ἀπήντησεν ὅτι πρὸς αὐτὸν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βίαν, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ κατόπιν ὀνόματα τοιαῦτα· ἐπομένως ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ὅτι ἡ προκειμένη ἔνστασις εἶναι ἀνυπόστατος· ἐξακολουθούσης τῆς ψηφοφορίας τακτικῶς μέχρι τῆς 19 τοῦ ἰδίου μηνὸς Δεκεμβρίου περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ. ὅτε ἔληξεν ἡ παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένη ἑκταήμερος προθεσμία, δὲν ἐγένετο ἄλλη τις ἔνστασις οὐδ' ἔλαβε χώραν συμβὰν ἔχον ἐπιρροὴν εἰς τὸ κῦρος τῆς ἐκλογῆς, καὶ οὕτω ψηφοφορησάντων 1142 ἐκλογέων ἀποπερατώθη ἡ ψηφοφορία καὶ παρεδόθη ἡ κάλπη εἰς τε τὸν ὁρούραρχον καὶ ὑπομοίραρχον, καλῶς ἐσφραγισμένη πρὸς φύλαξιν.

Τὴν 20 Δεκεμβρίου ἐν ὥρᾳ 9 π. μ. συνελθούσης τῆς ἐφορευούσης τὴν ψηφοφορίαν ἐπιτροπῆς, παρόντος καὶ τοῦ Κ. Διοικητοῦ, εἰς τὸν ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, τόπον προσδιορισθέντα διὰ τὴν ψηφοφορίαν πρὸς ἐκλογὴν τῶν Βουλευτῶν, ὁ ὁρούραρχος καὶ ὑπομοίραρχος Ὕδρας ἐπαρουσίασαν τὴν κάλπην, τῆς ὁποίας εὑρέθησαν σῶαι καὶ ἀλώβητοι αἱ τεθεῖσαι ἐπ' αὐτῆς σφραγῖδες τοῦ διοικητοῦ, τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν σφραγισάντων αὐτὴν ψηφοφόρων. Ἤρξατο μετὰ ταῦτα ἡ διαλογὴ τῶν ψηφοδελτίων, κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἔλαβον ψήφους.

Ὁ Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	ψήφ.	1125
Ὁ Γκίκας Δοκὸς	»	1100
Ὁ Δημήτριος Ἰωάννης Κριεζῆς	»	1106
Ὁ Δημήτριος Σ. Βουδούρης	»	5

Καὶ ἄλλοι τινὲς ὀλιγωτέρας· ὅθεν καὶ ἀνεδείχθησαν ὡς βουλευταὶ τῆς νήσου Ὕδρας οἱ Κ. Κ.

Δημήτριος Α. Κουντουριώτης	διὰ ψήφ.	1125
Δημήτριος Ἰωάννου Κριεζῆς.	»	1106
Γκίκας Δοκὸς	»	1100

Εἰς τὸν διευθυνθέντα εἰς τὸ τμῆμα φάκελον τῆς ἐκλογῆς δὲν φαίνονται ἄλλα ἔγγραφα, ἐκτὸς μιᾶς κατὰ πρῶτον ἀναφορᾶς διακοσίων σχεδὸν κατοίκων Ὕδρας, ἄνευ τινος ἐπισημότητος περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐν αὐτῇ ὑπογραφῶν, μηνολογουμένης τὴν 12 Δεκεμβρίου π. ε. ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν βουλὴν, δοθείσης εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς τὴν 24 Δεκεμβρίου τοῦ π. ε. Εἰς τὸ πρῶτον αὐτῆς μέρος οἱ ἀναφερόμενοι κάτοικοι πραγματεύονται περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς, ἀποδίδοντες ἐκ προθέσεως θέλησιν τοιαύτην εἰς τὴν ἐξουσίαν· κατακρίνουσι τὴν παῦσιν τοῦ δημάρχου καὶ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τὴν σύστασιν τῆς πολιτοφυλακῆς, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ ἐπιρρεάσῃ τοὺς ἐκλογεῖς, προσθέτοντες ὅτι ἐνῷ ὁ Δημήτριος Γκούμης ἐραβδίσθη ἀπὸ τοὺς πολιτοφύλακας ἐσπέραν τινα, ὄχι μόνον δὲν ἐτιμωρήθησαν οἱ αἴτιοι, ἀλλ' ἀκόμη ἐνθαρρυνθέντες ὑπειλοῦν τοὺς γέροντας καὶ τοὺς ἐνδεεῖς, ὅσοι δὲν ἤθελον νὰ δώσωσι τὰς ψήφους των ὑπὲρ τῶν ὑπουργικῶν ὑποψηφίων, καὶ ὅτι ἐνῷ εἷς συμπληρωματικὸς σύμβουλος, ὁ ἀντικαταστήσας τὸν παυθέντα σύμβουλον Λάζαρον Κουντουριώτην, Ἰωάννης Μπάρπαρης, ἐκληρώθη ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς, συνεκληρώθη δὲ καὶ ὁ παυθεὶς σύμβουλος Κουνταυριώτης, καὶ ὅτι κατὰ τὴν 27 Νοεμβρίου περὶ τὴν μεσημβρίαν ὑπειλήφθη παρὰ τῶν ἰδίων πολιτοφυλάκων ὁ Κ. Δ. ΣΤ. Βουδούρης, εἷς τῶν τριῶν κατὰ τὴν πρώτην ἐνεργηθεῖσαν ἐκλογὴν ὑποψηφίων βουλευτῶν.

Εἰς τὸ δεύτερον αὐτῆς μέρος ἀναφέρουσι τὸ περιστατικὸν τοῦ Δ. Βουδούρη, τὸν ὁποῖον ὁ ὑποπλοίαρχος δὲν ἐσυγχώρησε, μαζὺ καὶ ἄλλους τινάς, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν ναὸν, ὅτε ἤρχισεν ἡ ἔναρξις τῆς ἐκλογῆς, περιστατικὸν περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ὡς προεσημειώθη ἐν τῇ παρούσῃ ἐκθέσει· κατόπιν ἐξιστοροῦν τὸν τρόπον καθ' ὃν διετάχθη ἡ τοποθέτησις τῶν ἐνόπλων πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς ἐκλογῆς, θεωρουμένη ἐπιβλαβὴς διὰ τοὺς ἀποτυχόντας.

Μετὰ ταῦτα ἀναφέρουσιν ὅτι καὶ μ' ὅλας τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κ. Διαμιανοῦ, περὶ τοῦ νὰ μετατεθῇ ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ τῆς κάλπης εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τοῦ ναοῦ πρὸς περισσοτέραν

ἐγγύησιν, ἐν ᾧ ἴσατο εἰς ἀπόκεντρον, ὄχι μόνον δὲν εἰσηκούσθη, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἠθέλησεν ἡ ἐπιτροπὴ μήτε τὰς παρατηρήσεις του ταύτας κἂν νὰ σημειώσῃ εἰς τὰ πρακτικά της· ἐπὶ τέλους ἐκθέτοντες μὲ γενικὰς λέξεις τὰ περὶ ἐπεμβάσεων τῆς ἐξουσίας μέτρα, ἐξαιτοῦνται τὴν προσοχὴν τῆς βουλῆς ἐπὶ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς.

Τὰ αὐτὰ σχεδὸν ἐπαναλαμβάνονται εἰς νέαν ἀναφορὰν ὀλίγων τινῶν κατοίκων Ὕδρας, καὶ εἰς ἑτέραν τοῦ Κ. Διαμιανοῦ, διευθυνθεῖσας ἐσχάτως εἰς τὸ τμῆμα ἀπὸ τὸ προεδρεῖον τῆς βουλῆς.

Σκεφθέντες.

Ὡς πρὸς τὸ περὶ ἀναβολῆς καὶ τῆς συστάσεως τῆς πολιτοφυλακῆς ἐν τῇ νήσῳ Ὕδρας· ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἀντικειμένων ἡ βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς σύνοδον ἐπελήφθη τῆς συζητήσεως, καὶ ἐδόθησαν οἱ ἀποχρῶντες λόγοι, ὡσαύτως καὶ τὰ περὶ τῆς παύσεως τοῦ τε δημάρχου καὶ προέδρου τοῦ συμβουλίου.

Ὡς πρὸς τὴν κλήρωσιν τοῦ συμπληρωτικοῦ συμβούλου Μπάρπαρη, συνάμα καὶ τοῦ παυθέντος τακτικοῦ συμβούλου Κουντουριώτου τὸ ἄρθρον 10 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου, ὁρίζον νὰ λαμβάνωσι μέρος ἅπαντες οἱ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ μὴ δημοτικοὶ σύμβουλοι, δὲν προβλέπει τὴν περὶ τῶν παυθέντων περίστασιν, ἐπομένως φρονοῦμεν ὅτι ἠδύνατο κατὰ νόμον νὰ τεθῇ εἰς τὸν κλῆρον καὶ ὁ παυθείς, καθόσον ἐξεπλήρωσε καὶ οὗτος ἅπαξ καθήκοντα δημοτικοῦ συμβούλου· ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν τοῦ Κ. Δαμιανοῦ περὶ μεταθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὁμοῦ καὶ τῆς κάλπης εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τοῦ ναοῦ, φρονοῦμεν ὅτι κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 16 καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς τοῦ νόμου ἐκπληροῦται ὅταν ἡ ψηφοφορία ἐνεργῆται εἰς τὸν προσδιωρισμένον ναόν· ἐπομένως εἰδικὸν καθῆκον εἶναι τῆς ἐπιτροπῆς, ὑπευθύνου οὔσης διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς κάλπης, νὰ προσδιορίζῃ αὐτὴ ἡ ἰδία τὸ μέρος, ὅπου θεωρεῖ κατάλληλον διὰ νὰ μένῃ ἡ κάλπη, πάντοτε ὅμως ἐντὸς τοῦ προσδιορισθέντος ναοῦ.

Ὡς πρὸς τοὺς ῥαβδισμοὺς καὶ τὰς ἀπειλὰς· ἡ τοιαύτη ἔνστασις δὲν ὑποστηρίζεται μὲ τὰς ἀποχρώσας ἀποδείξεις, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὸ κῦρος τῆς ἐκλογῆς, ἄλλως τε, ἐὰν πραγματικῶς ἐλάμβανε χώραν τοιαύτη περίστασις, οἱ παθόντες ἀναμφιβόλως ἤθελαν καταφύγει εἰς τὴν ἁρμοδίαν δικαστικὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ ὑποστήσωσιν ἐξ ἑνὸς οἱ ἕνα-

χοι τὴν νόμιμον ποινὴν, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ δύνανται οἱ ἐνιστάμενοι νὰ ὑποστηρίζωσι τὴν προκειμένην κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἔνστασιν των.

Ὅθεν, ἐχούσης τῆς νήσου Ὕδρας τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστείλῃ τρεῖς Βουλευτὰς κατὰ τὸ Δ'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου.

Γνωμοδοτοῦμεν

Νὰ κηρυχθῇ ἡ προκειμένη βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς νήσου Ὕδρας ὡς κύρος ἔχουσα, καὶ νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ οἱ ΚΚ. Δημ. Α. Κουντουριώτης, Δημ. Κριεζῆς, καὶ Γκίκας Δοκὸς ὡς νόμιμοι αὐτῆς Βουλευταί.

Τῇ 24 Ἰανουαρίου 1846. Ἀθῆναι.

Τὰ Μέλη

Π. Ἀζριώτης	Μ. Ἰατρὸς
Δ. Ὀρεινὸς	Ν. Βέϊκος
Β. Καραγιάννης	Δ. Χατζίστικος. »

Ὁ Γραμματεὺς ἀνέγνω τὰς παρὰ τῶν τμημάτων Ε'. καὶ Β'. ὡς ἀνωτέρω ἀνηγγέλθη, ἐγκριθείσας δύο προτάσεις Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ, ἐχούσας οὕτω.

Κύριε Πρόεδρε!

« Δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 45 τοῦ Κανονισμοῦ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ προτείνω τὴν ἀντικατάστασιν τῆς φανερᾶς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐπιφυλάττομαι νὰ ἐκθέσω ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅταν ἡ Βουλὴ μοὶ τὸ ἐπιτρέψῃ.

Κατὰ συνέπειαν ταύτου προτείνω τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρ. 73 καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐχόντων σχέσιν ἄρθρ. 15, 37, 64, 76, 77 καὶ 82, ὡς ἑρεῖς.

Ἄρθρ. 73. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ σύνολον τῶν νομοσχεδίων, προβουλευμάτων καὶ προτάσεων ὑποβάλλονται πάντοτε εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν. Τὰ ἄρθρα δ' αὐτῶν ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως, ἂν δὲν τοὐλάχιστον Βουλευταὶ δὲν ζητήσωσι καὶ ἐπ' αὐτῶν τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν.

Ἄρθρ. 77. Ἡ μυστικὴ ψηφοφορία γίνεται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Εἷς τῶν Γραμματέων, ἀναγινώσκων τὸν κατάλογον, καλεῖ ἐξ ὀνόματος τοὺς Βουλευτὰς, ὁ δὲ καλούμενος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἑτέρου δύο ψήφους, τὴν μὲν μέλαιναν, τὴν δὲ λευκὴν, ἀποτίθησι τὴν μίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Προέδρου κειμένην κάλπην, τὴν δ' ἑτέραν, τῆς ὁποίας δὲν ἔχομεν χρῆσιν, εἰς τὴν

ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν Γραμματέων· καὶ ἐμφαίνει, ἡ μὲν λευκὴ κατὰ τὴν παραδοχὴν, ἡ δὲ μέλαινα τὴν μὴ παραδοχὴν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ κλῆσις διὰ τοὺς μὴ ψηφοφορήσαντας.

Τελειωθείσης τῆς ὀνομαστικῆς κλήσεως οἱ Γραμματεῖς, ἐπιτηροῦντων ἰσαρίθμων ψηφολεκτῶν, ἀριθμοῦσι τὰς ψήφους εἰς τὸ φανερὸν, χωρίζοντες τὰς λευκὰς ἀπὸ τὰς μελαίνας, τὸ δὲ ἐξαχθὲν ἀποτέλεσμα ἐκφωνεῖται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Α'. Εἰς τὸν §. 2 τοῦ ἄρθρ. 7 ἡ πρώτη περίοδος νὰ τροπολογηθῇ οὕτως· « μετὰ τὴν γενομένην ἐφ' ἑκάστης ἐκλογῆς μυστικὴν ψηφοφορίαν. »

Β'. Ὁ 1 §. τοῦ ἄρθρ. 19 νὰ τροπολογηθῇ οὕτως· « οἱ κωλυόμενοι ἐκ τῶν Κ. Βουλευτῶν ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσι περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον, κοινοποιοῦντες αὐτῷ τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας των. »

Γ'. Ὁ 2 § εἰς τὴν δευτέραν περίοδον « τοὺς ἄνευ ἀδείας ἀναχωροῦντας προσκαλεῖ ὁ Πρόεδρος δι' ἐγγράφου, ἵνα ἐμμείνωσι κατὰ τὴν συνεδρίασιν, ἕως ἀποπερατωθῇ ἡ συζήτησις ἢ ἡ ψηφοφορία, καὶ πρὸς τοῦτο στέλλονται παρὰ τοῦ Προέδρου οἱ κλητῆρες, ἐκτιμωμένης ὅμως πάντοτε τῆς τοιαύτης ἀνάγκης παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ δι' ἐγγράφου καλούμενοι δὲν ἐμφανισθῶσιν, ὁ Πρόεδρος ἀναγγέλλει τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν, ἥτις ἀποφαίνεται ἂν πρέπῃ νὰ ἀγγελθῇ καὶ εἰς τὴν ἐκλέξασαν αὐτὸν ἐπαρχίαν. » Ὁ 3 §. τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου ἀπαλειπτέος, ἐπειδὴ ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸν προεκτεθέντα.

Δ'. Εἰς τὸ ἄρθρον 20 νὰ προστεθῇ καὶ 3 § ἔχων· « οὐδέποτε δὲν συντάσσονται πρακτικὰ ἐπὶ προσωπικῶν. »

Ε'. Μετὰ τὴν λέξιν τοῦ §. 1 τοῦ ἄρθρ. 24· « τὴν εἰς τοῦτο ἄδειαν τοῦ Προέδρου, » νὰ προστεθῇ « οὐδεὶς δὲ δύναται νὰ τοῦ στερήσῃ τὸν λόγον. » Εἰς τὸ 2 §. τοῦ ἄρθρου 24 νὰ προστεθῇ, « ἡ δ' ἐκτίμησις ἀπόκειται εἰς τὸν Πρόεδρον. »

Ϛ'. Τὸ 34 ἄρθρ. νὰ τροπολογηθῇ· « ὁ Πρόεδρος ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν, ἂν ἐφωτίσθη· ἡ δ' ἐκτίμησις τοῦ χρόνου ἀνήκει εἰς τὸ Προεδρεῖον. Ἀποφανθείσης δὲ καταφατικῶς τῆς Βουλῆς, κηρύττει τὴν συζήτησιν ἀποπερατωμένην, ἀποφατικῶς δὲ ἢ ἂν μετὰ τὴν δοκιμασίαν προκύπτει διαταγμὸς, ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις. »

Ζ'. Εἰς τὸ ἄρθρ. 43· « καταφατικῶς δ' ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος προσκαλεῖ τοιαύτην, ἀπαγορεύων πᾶσαν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα παρατήρησιν.»

Η. Τὸ ἄρθρ. 66 διαγραπτέον.

Θ'. Εἰς τὸ 70 ἄρθρ. διαγραπτέα ἡ λέξις *ἰδιαίτερον* καὶ νὰ γραφῇ τὸ ἄρθρ. « τὸ πρωτόκολλον τούτου. »

Ι. Ὁ 2 §. τοῦ ἄρθρ. 72 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ « ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη εἶναι διαρκής.»

ΙΑ. Ὁ 2 §. τοῦ 79 διαγραπτέος.

ΙΒ'. Τὰ ἄρθρ. 109 καὶ 110 διαγραπτέα· ἀντικαθίστανται δὲ διὰ τοῦ « οὐδέποτε δύναται νὰ δοθῇ ἀπουσία ἄδεια εἰς πλείους τῶν 15 καὶ πλέον τῶν 30 ἡμερῶν ἀνὰ πᾶσαν σύνοδον Βουλευτῶν· εἰς τὸ ἄρθρ. 113 νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν « *Βασίλισσαν* » τὸ « διὰ τοὺς *Γερουσιαστάς*.»

Καὶ ὁ μὲν Βουλευτὴς Κυνουρίας, ὁ προτείνας ἄλλοτε πρότασιν περὶ ὁρυκτῶν καὶ τῶν τοιούτων, ὥρισεν ὡς ἡμέραν τῆς ἀναπτύξεώς της τὴν πρώτην ἡμέραν μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως καὶ τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας, ὁ δὲ τὰς ἀνωτέρω προτείνας Βουλευτὴς τοῦ Βάλτου, τὴν δευτέραν μετ' αὐτάς ἡμέραν.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως· ἐφ' ἧς παρετήρησέ τις, ὅτι κατὰ τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις πολλὰ ἐλέχθησαν κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὑπουργείου, καὶ ἰδίως παρὰ τῶν Βουλευτῶν Ἀττικῆς καὶ Σίφνου· ἀλλὰ τούτους διὰ λόγων ἀκαταμαχήτων ὁ τῆς Λακεδαίμονος ἀντέκρουσεν· ἐπειδὴ ὅμως καὶ μετ' αὐτὸν ἕτερος ὡς ἐκ συνθήματος ἤθελησε νὰ ἀνακεφαλαιώσῃ ὅλα τὰ παρὰ τῶν πρὸ αὐτοῦ λεχθέντα, καὶ νέας νὰ προσθέσῃ κατηγορίας, διὰ τοῦτο ταύτην τὴν ἀγόρευσιν προτιθέμενος νὰ ἀνασκευάσω, διότι οὕτω καὶ πᾶσας τῶν ἄλλων δι' αὐτὰς ἀναιρῶ, παρατηρῶ ἐπ' αὐτῆς, ὅτι συστήσας τὴν ἀποχὴν τῶν ἀντεγκλήσεων ὑπέπεσεν εἰς αὐτὰς, καὶ διὰ τῆς διαστροφῆς τῶν περὶ τοῦ Μεσσηνίων λεχθέντων προέθετο νὰ ἐνισχύσῃ παρεζηγήσεις καὶ ἐπὶ πολὺ τὴν τοῦ κοινοῦ προσοχὴν νὰ διεγείρῃ. Καὶ κατὰ πόσον ἐτήρησεν, ἡ ἐπιβάσθη καὶ ἐξεπλήρωσε τὸ Ὑπουργεῖον τὸ πρόγραμμά του, νὰ ἀπαντήσω ἀπέχω, διότι ὁ Πρωθυπουργὸς ἀπαντῶν εἴς τινα πρὸ αὐτοῦ ἀνέπτυξε τοῦτο, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τῆς κατηγορίας περιοριζόμενος παρατηρῶ, ἐπὶ μὲν τῆς δικαιοσύνης ὅτι ἀληθῶς ὁ ἀκραγωνιαῖος πάσης κοινωνίας λίθος εἶναι ἡ δικαιοσύνη, διότι οἱ νόμοι εἶναι οἱ φρουροὶ αὐτῆς καὶ οἱ

φύλακες τῶν πολυτιμωτέρων ἑκάστου πολίτου, καὶ διότι τὴν ἀσφάλειαν πάντοτε ἀκολουθοῦσιν ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, τῆς γεωργίας, καὶ ὁ τῶν κεφαλαίων πολλαπλασιασμός, ἀλλὰ τὴν αἰτίαν τῆς καταστάσεως τῶν δικαστηρίων ἤδη, μὴ ἀνταποκοινομένης εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, ἐξετάζοντες, καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας ἀνερευνῶντες, ὀφείλομεν νὰ ἀπέχωμεν τῶν προσωπικοτήτων, εὐχόμενοι μόνον περὶ τῆς θεραπείας αὐτῶν.

Τὸ ὑπουργεῖον ἐνήργησεν ἀληθῶς πολλὰς μεταθέσεις καὶ παύσεις καὶ διορισμοὺς ἔτι εἰς τὸν δικαστικὸν κλάδον, ἀλλὰ διότι ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ ἐθνικὴν τῆς Συνελεύσεως ἀπόφασιν, τὸ ψήφισμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἀπελύθησαν τῆς ὑπηρεσίας Δικασταὶ κατὰ τὴν νομομάθειαν καὶ ἱκανότητα διαπρέψαντες, τοῦ ὁποίου τὴν μὴ ἐκτέλεσιν δὲν ἐδύνατο ἀτιμωρητὶ νὰ ὑπερβῇ. Ἐκ τούτου ἡ μὲν τῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα κατάστασις εἰς τὴν φύσιν εὕρηται τῶν πραγμάτων· καὶ ὅμως ἐξελέξατο ἀρκούντως κατὰ τὸ δυνατὸν κατάλληλον προσωπικὸν, ἂν ἐπίσης ἱκανοὶ παρελείφθησαν μὴ θελήσαντες νὰ κατάσχωσι δικαστικὰς ἕδρας, εὑρίσκοντες εἰς τὸν δικηγορικὸν τῶν βίον καὶ ἀνεξαρτησίαν πλείονα καὶ ὀφέλη μείζω. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης διὰ τοῦτο, ἀποταθεὶς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐνόμιζεν ὅτι ἤθελον δικαιώσει τὸν διορισμόν των, συνεπλήρωσε τὰ δικαστήρια καὶ πιθανῶς μεταξὺ τοῦ ἐξ ἀνάγκης γενομένου πλήθους τῶν διορισμῶν πολλοὶ, αὐστηρῶς θεωρούμενοι, νὰ μὴ φέρωσι τὰ προσόντα τῆς νομομαθείας καὶ ἱκανότητος ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀπορρέει ἀπὸ τὴν κακὴν τοῦ ὑπουργείου θέλησιν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀνάγκην εἰς τὴν ὁποίαν τοῦτο εὑρέθη, καὶ ἀπ' αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν, θέλει δὲ καὶ τοῦτο διὰ τοῦ χρόνου θεραπευθῆ, διότι οὗτος θέλει ἀποδείξει τὰς ἐλλείψεις καὶ τὰ πρόσωπα τὰ δικαίως, ἢ μὴ, τὴν δικαστικὴν κατέχοντα ἕδραν. Καὶ τοῦτο ὅμως ἱκανοποιεῖται τὰ μέγιστα ἀπὸ ἄλλο τι πλεονέκτημα τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν εὕρηται, τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἥτις ἀπέναντι τῆς μικρᾶς ἀνικανότητος ἀρκούντως τὴν κοινωνίαν ἱκανοποιεῖ, παθοῦσαν μάλιστα τὸ πρὶν ἀπ' αὐτὴν, ὅτε ὁλοκλήρων δικαστηρίων κινήσεις ἐνηργοῦντο καὶ μεταθέσεις ἄπειροι καὶ παύσεις οὐκ ὀλίγαι ἐγένοντο προκειμένης πολιτικῆς τινος δίκης, ἢ τῆς ἐκδικάσεως ἐφημερίδος τινος. Οἱ προαγορεύσαντες προσέβαλον τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὰς παύσεις Βουλευτῶν τινων, ἀλλ' ἀπέδωκαν ἄδικον πρόθεσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον καὶ ταύτας ἐξ ἀνάγκης ἐνήργησε·

καὶ ἀληθῶς ἔπαυσε μὲν τὸν Βουλευτὴν Νησίου Κ. Π. Καλαμαριώτην, ἀλλὰ δι' ἄλλον παρὰ τὸν ἀποδοθέντα σκοπὸν, ἀναγκαζόμενον ἀπ' αὐτὴν τὴν ἰσχυρὰν τῆς καταστάσεως τοῦ ἐν Τριπόλει δικαστηρίου ἀνάγκην, χρῄζοντος δικαστοῦ, τὴν ὁποίαν ὁ Βουλευτὴς ἀπὼν καὶ ἐκτελῶν τὰ βουλευτικά του καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσῃ ἠδυνάτει, καὶ ὄχι διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπὸ πολλῶν μετὰ τῶν πλειονοψηφούντων ὑπῆρχε τότε ὁ παυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας Βουλευτὴς καὶ τὸν Κ. Α. Κονδάκην ἔπαυσεν, ὄχι ὅμως διότι, ὡς εἶπον, δὲν ὑπεξαίρεσε τὴν δικογραφίαν δίκης ἀφορώσης μέγα τοῦ δημοσίου συμφέρον, διότι τοῦτο εἶναι πρόσαψις ἀντιφάσκουσα, ἐπειδὴ οὐδαμῶς τὸν ὑπουργὸν ἢ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ φίλους ἡ ὑπόθεσις διέφερεν, ἀλλὰ τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον ὁ Ὑπουργὸς ἀντεπροσώπευεν. Ἡ αἰτίασις ἐπίσης τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τῶν προβιβασμῶν καὶ διορισμῶν ἀνυπόστατος ὑπάρχει καὶ ἄδικος, διότι ἀφαιρουμένου τοῦ δικαιώματος τούτου οὐδὲν πλέον εἰς αὐτὸ ἀπολείπεται δικαίωμα. Οὐδεὶς λοιπὸν δύναται νὰ ἀποδώσῃ τὴν παροῦσαν τῶν δικαστηρίων κατάστασιν εἰς τὴν κακὴν τοῦ ὑπουργείου θέλησιν, ἀλλ' εἰς αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν, ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, εἰς τὴν ὁποίαν τοῦτο εὑρέθη· οὐδ' ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν κακουργημάτων εἰς αὐτὸ νὰ ἀποδοθῇ δύναται, διότι οὐδέποτε πρὸς ἀθώωσίν τινος ἐνήργησεν, οὐδ' ἀμέσως, οὐδὲ διὰ τῶν ἀρχῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεμία ἀνέστειλε τῆς δικαιοσύνης τὴν πορείαν, ἥτις ἀπαραβίαστος ἔβη πάντοτε κατὰ τῶν κακουργημάτων, οὐδὲ τὸ παράδειγμα τῆς ἀπολύσεως συμπολίτου τινος τοῦ ἀγορεύσαντος Βουλευτοῦ Πυλίας τὸ ἀντίθετον νὰ ἀποδείξῃ δύναται, διότι ὁ ἀπολυθεὶς ἀπελύθη διὰ βουλεύματος δι' ἔλλειψιν ἀποδείξεων ἀποτελουσῶν ὕλην κατηγορίας. Ἐπὶ τῶν προσαφθεισῶν δὲ βασάνων, ἐξηκολούθησε, πιθανῶς, ὁ Καλαμάτας νὰ ὑπέπεσεν εἰς τ' ἀποδοθέντα ἁμαρτήματα, ἀλλ' οὐδὲν πρὸς τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ἡμάρτησε, δυναμένων τῶν παθόντων νὰ κατενεχθῶσι δικαστικῶς κατ' αὐτοῦ, μ' ὅλον ὅτι καὶ αἱ ἀποδοθεῖσαι εἰς αὐτὸν πράξεις, διὰ τῶν ἐφημερίδων ἁπλῶς ἀναφερόμεναι, δὲν δύνανται νὰ πιστευθῶσιν. Ἐπὶ τῆς σπατάλης τοῦ δημοσίου πλούτου, ἀπέχω νὰ ἐπαναλάβω τὰ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος λεχθέντα, καθόσον ἐκεῖνος ἐκ τῆς θέσεώς του ἐδύνατο νὰ γνωρίζῃ τὴν διαφορὰν τῶν εἰσπράξεων τοῦ περισυνοῦ ἔτους πρὸς τὸ ἐνεστὼς, ἀντικρούω μόνον ἐπὶ τούτου τὸν ἀποδόντα τὴν διαφορὰν εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, διότι τούτου ἀληθεύοντος, ἀδίκως ᾐτιάθη τοῦ ὑπουργείου, κατενεχθεὶς κατὰ τῆς ἀσφαλείας καὶ ἡσυχίας, καθόσον οὐδέποτε κίνησις τοῦ ἐμπορίου δύναται νὰ γείνῃ ἔνθα ἀσφάλεια καὶ κοινὴ πίστις ἐλλείπει, ὑπάρχουσα δὲ, ὡς παρ' ἐκείνου ὡμολογήθη, μαρτυρεῖ τὴν καλὴν τοῦ τόπου κατάστασιν, τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων, τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Ἄλλη ἐκ τῶν κατὰ τοῦ Ὑπουργείου κατηγοριῶν, ἐπαναληφθεῖσα πολλάκις καὶ πρότερον καὶ κατὰ τὴν προκειμένην ἤδη συζήτησιν, εἶναι ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, παραβιάσαν τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος καὶ τὸν ἐκλογικὸν Νόμον, παρέτεινεν ἐπὶ πολὺ τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐκκρεμεῖς βουλευτικὰς ἐκλογάς· ἀλλ' ἐκ τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν τῶν πραγμάτων καταψεύδεται καὶ αὕτη, καὶ ἀποδεικνύεται ἐναργῶς ὅτι καθ' ὅσον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπέκειτο ἐλήφθησαν πάντα τὰ δυνατὰ μέτρα πρὸς ταχεῖαν αὐτῶν ἀποπεράτωσιν, καὶ ὅτι ἡ ἐπὶ τοσοῦτον ἀναβολὴ προέκυψεν ἀπὸ περιστάσεις ἄλλας, ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς του· μὲ λύπην μου μάλιστα εἶδον τὴν περὶ τούτου κατηγορίαν ἐπαναληφθεῖσαν καὶ ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ σήμερον ἀκυρωτικῇ ἐκθέσει τοῦ ἑνὸς μέρους τοῦ λαχόντος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας τμήματος· ἡ περὶ ἀναβολῆς κατηγορία ἀναφέρεται κυρίως ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς Ὕδρας, Καλαβρύτων καὶ Πανεπιστημίου. Καὶ πρῶτον περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας ἐκ τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὸν Διοικητὴν Ὕδρας ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐπιοῦσαν, ἀφ' ἧς εἰδοποιήθη, ἡμέραν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας διέταξεν ὑπὸ βαρείαν τοῦ Διοικητοῦ εὐθύνην τὴν ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἀναβολῆς ἔναρξιν τῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς (ἀνέγνω τὸ ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν)· ὁ δὲ Διοικητὴς ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολὴ, διέταξε τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν περὶ τῆς ἀμέσου ἐνάρξεως αὐτῶν· ἀλλὰ διάφορα αἴτια, ἄλλα μὲν ἐκ τῶν ἱερέων τῶν ἐνοριῶν, καὶ ἄλλα ἐκ τῶν ἐλλείψεων τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων προκύψαντα, παρέτειναν ἐπὶ τοσοῦτον τὴν ἔναρξιν, ὡς πᾶς τις ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ Διοικητοῦ ἀλληλογραφίας νὰ πληροφορηθῇ δύναται, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐκ ταύτης ὁ Διοικητὴς φαίνεται ἀποχρόντως δικαιολογημένος, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν περιωρίσθη εἰς μόνας τὰς ἐπιπλήξεις, ἀλλὰ καὶ εἰς πληρωμὴν προστίμου αὐτὸν ὑπέβαλε. Περὶ δὲ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων ἐκ τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας ἐξάγεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον οὐδόλως ἠμέλησε νὰ διατάξῃ τὴν ἔναρξιν τῶν νέων ἐκλογικῶν ἐργασιῶν, ἅμα ἀκυρωθείσης τῆς πρώτης, καὶ ὅτι ἡ

παράτασις καὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰς περὶ τούτου παρακατατεθείσας εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν δύο ἐκθέσεις καὶ ἀπὸ τὰς εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις τοῦ ἐξελέγξαντος τὴν δευτέραν ἐκλογὴν τιμήματος, προῆλθεν, ὄχι ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τῆς ἐπανειλημμένης συστάσεως κατά τινας δήμους πολλῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου παράτασις προῆλθεν ἐκ τῆς ἀπουσίας τοῦ Γραμματέως τοῦ Πανεπιστημίου, ἀφεύκτως ἀπαιτουμένου εἰς τὴν ἐκλογικὴν ἐργασίαν, καὶ ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ ἐκλογὴ ἤθελεν εἶσθαι πλημμελής· διὰ τοῦτο, ἅμα οὗτος προσῆλθεν ἐνταῦθα, ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ ἄνευ περαιτέρω ἀναβολῆς. Ἐκτὸς δὲ τῶν τριῶν τούτων ἐκλογῶν, οὐδεμίαν ἄλλην οἱ κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορεύσαντες ἐμνημόνευσαν, οὐδ' ἄλλη τις ἀνεβλήθη ἐξ ὅσων ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐνηργήθησαν, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἀναδειξασῶν Βουλευτάς, ἀνήκοντας ἔκτοτε εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν.

Ἐνταῦθα ἐζητήθη παρά τινος ἡ παρακατάθεσις ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Βουλῆς τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πανεπιστημίου ἐγγράφων.

Ἐπὶ δὲ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἐξηκολούθησε, τὸ Ὑπουργεῖον παρεστάθη ἀπὸ τοὺς κατηγόρους ὡς ἔνοχον τῆς διαταραχθείσης ἡσυχίας καὶ τῶν ἐπισυμβάσων ληστειῶν· ἐὰν ὅμως ἀνερευνήσῃ τις μετὰ προσοχῆς τὰ προξενήσαντα τὴν κατά τινας ἐπαρχίας ἐπισυμβᾶσαν διαταραξιν τῆς ἡσυχίας, καὶ πληροφορηθῇ τὰ ἀποτελέσματα τῶν πρὸς καθησύχασιν τῶν ταραχῶν καὶ ἐξάλειψιν τῶν ληστῶν ληφθέντων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου μέτρων, θέλει πεισθῇ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, πάνθ' ὅσα ἠδύνατο μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἐπαναγάγῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν εἰς τὸ Κράτος· ἐνῷ δὲ, καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνέλαβε τὴν Διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, τὸ ἔθνος εὑρίσκετο εἰς γενικὴν ταραχὴν καὶ ἡ ἀναρχία ἦτο πρὸ τῶν θυρῶν, οὐδεὶς ἤδη ν' ἀρνηθῇ δύναται ὅτι ὁ τότε ἀναβρασμὸς ἐξέλιπεν, ἡ ἡσυχία ἀπεκατέστη καθ' ὅλα τὰ μέρη καὶ ἡ δημόσιος ἀσφάλεια καθ' ἑκάστην παγιοῦται. Τὸ Ὑπουργεῖον ἅμα πληροφορηθὲν τὴν ἐμφάνισιν ληστρικῶν συμμοριῶν εἴς τινας ἐπαρχίας τῆς Στερεᾶς καὶ τῆς Πελοποννήσου, ἔσπευσεν εἰς τὴν καταδίωξιν καὶ ἐξόντωσιν αὐτῶν διὰ στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων· εἰς τὴν Εὐρυτανίαν, Ἀκαρνανίαν, Φθιώτιδα, Φωκίδα, Βοιωτίαν, Ἀττικὴν, Ναύπλιον, Καλάβρυτα, Γόρτυνα καὶ ὅπου ἄλλου ἀνεφάνησαν, τὰ ἀποτελέσματα τῶν συσταθέντων μεταβατικῶν ἀποσπασμάτων, ἦσαν λίαν εὐάρεστα, καὶ ἡ δραστήριος αὐτῶν κατα-

δίωξις, περιστείλασα τοὺς λῃστὰς, καθ' ὁλοκληρίαν σχεδὸν ἐξόντωσεν αὐτούς. Ἡ κατὰ τὴν Ἀττικὴν λῃστρικὴ συμμορία ἐξηλείφθη ἤδη ὁλοτελῶς, ἡ κατὰ τὰς Θήβας, καὶ τὴν Ἀττικὴν ἐνίοτε προσβάλλουσα διελύθη, τοῦ ἀρχηγοῦ καί τινος ἄλλου φονευθέντων· κατὰ τὴν Λεβαδείαν ὁλόκληρος ἑπτὰ λῃστῶν συμμορία συνελήφθη, ὡς καὶ κατὰ Φωκίδα, καὶ ἐν γένει κατὰ τὰς ἐπαρχίας, ὅπου λῃστρικαὶ συμμορίαι ἀνεφάνησαν, τὰ δραστήρια τοῦ Ὑπουργείου καταδιωκτικὰ μέτρα περιέστειλαν αὐτὰς πανταχόθεν καὶ τὰς ἐξηλειψαν κατὰ τὸ μέγιστον μέρος· Καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ κατὰ τὰ Μέγαρα λῃστεύσαντες τὸ ταχυδρομεῖον, καὶ τὰ ἰδιωτικὰ καὶ ἐπίσημα ἔγγραφα καταστρέψαντες ἀνεκαλύφθησαν διὰ τῶν δραστηρίων τῆς ἐξουσίας μέτρων, καὶ εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης παρεδόθησαν· ἄλλοτε δὲ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐκ τῆς συζητήσεως περὶ τῶν ἐπισυμβάσων τότε ληστειῶν ἀρκούντως παρεστάθησαν τὰ αἴτια αὐτῶν, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι καὶ ἐκ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τοῦ τόπου ἡ ληστεία ἐνισχύεται, καὶ ὡς καταφύγιον τῶν κατὰ τῆς ἐξουσίας δυσηρεστημένων ἐθεωρήθη.

Περὶ τῆς ἀνανεώσεως τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, διὰ τὴν ἀναβολὴν τῶν ὁποίων προσβάλλεται τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸ πολλοῦ καὶ γενικαὶ καὶ ἰδιαίτεραι ὁδηγίαι ἀπεστάλησαν πρὸς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, καὶ καθ' ἑκάστην ἐνεργοῦνται· αἱ δὲ ἀναβολαὶ δὲν προέρχονται ἐκ τῆς θελήσεως, ἢ ἀδρανείας τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἐξ ἐκείνων αἵτινες, θέλοντες νὰ διαωνισθῶσιν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, παρεμβάλλουσιν, ὡς δημαιρεσιάρχαι, ἄπειρα προσκόμματα εἰς τὰς ἐκλογικὰς ἐργασίας· αἱ πληροφορίαι δ' αὗται στηρίζονται εἰς τὴν ἐπίσημον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀλληλογραφίαν.

Εἰς τὴν κατηγορίαν περὶ τῶν γενομένων παύσεων δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἠδύνατό τις, ἀπαντῶν, νὰ εἴπῃ, ὅτι κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως δημάρχων καὶ ἄλλων δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἀνήκει ἀπεριορίστως εἰς τὸν Βασιλέα· ὡς ἐκ περισσοῦ μολαταῦτα προσθέτω, ὅτι οὐδεμία παῦσις ἐγένετο, μὴ στηριζομένη εἰς δικαιολογημένην αἰτίαν, ἕνεκα πλημμελημάτων, κακουργημάτων, καταχρήσεων καὶ ἄλλων, καταφαινομένων εἰς τὰ διατάγματα τῆς παύσεώς των, ἐξ ὧν τινα παρακατατίθημι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς. Ἔπαυθη ὁ Δήμαρχος Ὕδρας, τὰ δὲ αἴτια τῆς παύσεώς του, ἤτοι αἱ παράνομοι εἰσπράξεις, ἡ ἀπείθειά του πρὸς τὴν ἐξουσίαν καὶ ἄλλα, ἀναφέρονται εἰς τὸ διάταγμα τῆς παύσεως, γενομένης κατὰ πρότασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου· ἐπαύθη ὁ δημοτικὸς πάρεδρος Χαιρωνείας

ὡς ἔνοχος κλοπῆς ἀποδειχθεὶς, ἀφαιρέσας σῖτον ἀπὸ τὴν δημόσιον ἀποθήκην, ἥτις παρ' αὐτοῦ ἐσφράγιζετο καὶ ἐφυλάττετο. Ἐπαύθη ὁ δήμαρχος Ζέζιος κατηγορηθεὶς ἐπὶ κακουργήματι· καὶ τοι δὲ ἀθωωθεὶς διὰ βουλεύματος, ἀποδίδονται ὅμως εἰς αὐτὸν κακίσται ἰδιότητες, μὴ συμβιβαζόμεναι μὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ προϊσταμένου ἑνὸς δήμου (ἀνέγνωτε τὰ τῆς παύσεως τούτων διατάγματα). Ὅλαι δὲ αὗται αἱ παύσεις ἐγένοντο τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸν νόμον.

Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν παρεβιάσθη ἐναντίον ῥητοῦ ὅρου τοῦ Συντάγματος, εἶπον οἱ κατήγοροι τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' εἰς γενικὰς μόνον ἐκφράσεις περιωρίσθησαν, καὶ οὐδὲν ῥητὸν περιστατικὸν ἀνέφερον· ἐὰν δὲ ἐννοῶσι παραβίασιν τῶν ἐν τῷ ταχυδρομείῳ ἐπιστολῶν, πράττουσι τὸ μέγιστον ἀδίκημα, καὶ ἂν ἁπλῆν μόνον ὑπόνοιαν συλλάβωσι κατὰ τοῦ διευθύνοντος τὸν ταχυδρομικὸν κλάδον, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν, ὄχι μόνον τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τακτοποίησιν τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀλληλογραφίας, καὶ διὰ τοῦτο, εἶπον, πράττουσι μέγιστον ἀδίκημα, χωρὶς τινος παραδείγματος, μὲ γενικὰς μόνον λέξεις νὰ ῥίπτωσι σκανδαλώδεις ὑπονοίας κατὰ τοῦ διευθύνοντος τὰ ταχυδρομεῖα· ἐὰν δὲ ἠννόησαν τὴν λῃστείαν τοῦ ταχυδρομείου, ποίαν ἕνεκα ταύτης ἐνοχὴν τὸ ὑπουργεῖον ἔχει, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τῶν προσπαθειῶν αὐτοῦ οἱ λῃσταὶ συνελήφθησαν καὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην;

Ἡ μήπως κύρωσις ψηφισθέντων τινῶν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας νόμων ἀποτελεῖ νέαν κατὰ τοῦ ὑπουργείου, ὡς παραβιάζοντος τὸ σύνταγμα, κατηγορίαν· ἀλλὰ τὴν κύρωσιν τῶν νόμων ἀπεριορίστως ἀνέθηκε τὸ Σύνταγμα εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ εἶναι ἄτοπον ὑπὸ τὴν ἄγνοιαν τῆς συνταγματικῆς τάξεως νὰ ἀποδίδηται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐνοχὴ παραβιάσεως τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος.

Εἰς τὰς περὶ Νομαρχιῶν καθηκόντων ὁδηγίας ἀνεῦρεν ὁ χθὲς ἀγορεύσας παραβιάσεις Συνταγματικῶν ὅρων καὶ κίνδυνον τὴν ἐκκλησίαν ἐπαπειλοῦντα· θέλω διεῖλει δὲ ἓν πρὸς ἓν τὰ προσβληθέντα μέρη τῶν ὁδηγιῶν, διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ἅπαντα στηρίζονται εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα. Τὸ ἄρθρον 13 περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν, καὶ ἂν οὐδὲν ἄλλο ἡγεμονικὸν δικαίωμα ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ σύνταγμα ἀναφερομένων δὲν ὑπῆρχε, δὲν ἠδύνατο καὶ τότε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, ὑπενθυμίζον εἰς τοὺς Νομάρχας τὴν ἐπαγρύπνησιν αὐτῶν εἰς τὴν πλήρη τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐφαρμογήν· δὲν ἀφορᾷ ὅμως τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερούμενα, ἀλλ' ἄλλα τινὰ, ἰδικώτερως ἀπὸ νόμους καθιερούμενα, ἡγεμονικὰ δικαιώματα, διὰ τὴν τήρησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν Νομαρχῶν· π. χ. ξένης ἐπιτρεπείας παράστημα δὲν δύναταί τις νὰ φέρῃ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ἄνευ τῆς Βασιλικῆς ἀδείας, δυνάμει δικαιώματος τοῦ Ἡγεμόνος· ἀπαγορεύεται ἐπίσης ἡ παράδοσις τῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ προσφύγων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὅπου ἔπραξαν πλημμέλημα, ἢ κακούργημα, κατά τινας τῆς δικονομίας διατάξεις, ἄνευ τῆς Βασιλ. ἀδείας· καὶ τοῦτο εἶναι δικαίωμα ἡγεμονικόν· τοιαῦτα δὲ ἡγεμονικὰ δικαιώματα ἐννοοῦνται εἰς τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν διατάγματος. Κατὰ τὸν § 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἀνατίθεται εἰς τοὺς Νομάρχας ἡ διεύθυνσις τῶν ἐκλογῶν τῶν δημοτικῶν, Ἐπαρχιακῶν καὶ Νομαρχιακῶν συμβουλίων, καὶ ἐκ τούτου παρήγαγεν ὁ κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορεύσας νέαν παραβίασιν τῶν νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος· ὅταν δέ τις ἀναγνώσῃ ὁλόκληρον τὸν παράγραφον, καὶ ὄχι ὅταν μικράν τινα περικοπὴν ἀποσπάσῃ θέλει πληροφορηθῇ ὅτι ὁ παράγραφος οὗτος ὄχι μόνον ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἀνατίθησιν εἰς τὸν Νομάρχην ἐκεῖνα τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα οἱ περὶ τῶν ἐκλογῶν τούτων νόμοι ὁρίζουσι, διότι περιλαμβάνονται ἐντὸς τοῦ παραγράφου ὁ ὅρος καθ' ὅσον εἰς τὸν Νομάρχην ἀνήκει· ἐὰν δὲ ὁ Βουλευτὴς δὲν περιωρίζετο εἰς τὴν ἀναγνωσιν μέρους μόνον τοῦ παραγράφου, ἀποκρύπτων τὸ λοιπὸν, δὲν ἤθελε περιπέσει εἰς τὸ ἄτοπον τοῦτο. Ἀνεύρεν ἐπίσης παραβίασιν συνταγματικοῦ ὅρου ὁ Βουλευτὴς Πυλίας εἰς τὸν § 3 τοῦ ἄρθρου 14 τῶν ὁδηγιῶν ἀνατιθέντος εἰς τὸν Νομάρχην τὴν ἀναγκαίαν ἐπιτήρησιν ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ ξένων, ἢ ἀγνώστων θρησκευτικῶν κοινωνιῶν, ἐν ᾧ ἡ διάταξις αὕτη στηρίζεται εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς ἀνεξιθρησκείας· διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δὲ τῆς συνταγματικῆς ταύτης ἀρχῆς ἐτέθη ὁ παράγραφος οὗτος, ἀνατιθεμένης εἰς τὸν Νομάρχην, τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ τοῦ καθήκοντος νὰ προλαμβάνῃ καὶ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς περὶ τούτων πληροφορίας, ἀποκειμένου εἰς αὐτὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαγορεύσεως, ἢ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν θρησκευμάτων τούτων κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ συντάγματος· ὁ δὲ παρεξηγηθεὶς ἐπίσης παράγραφος 10 ἐπιβάλλει εἰς τὸν Νομάρχην τὴν ἀναγκαίαν ἐπιτήρησιν διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐγγράφων, ἀφορώντων ἀντικείμενα, συμμετέχοντα καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ τοῦ κοσμικοῦ, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν καταστατικὸν τῆς συνόδου νόμον, δὲν δύναν-

ται νὰ ἐκδοθῶσιν, εἰμὴ ἐγκρίσει τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς. Εἶναι δὲ λυπηρὸν, πρκειμένης τῆς συζητήσεως τοῦ σπουδαιοτέρου τῆς Βουλῆς καθήκοντος, νὰ ἀναφαίνηται τοιαύτη ἅγιοι, ἡ κακὴ πίστις, ὥστε διὰ περικοπῶν τινων, ἀποσπασμένων ἐκ τοῦ ὅλου τῶν παραγράφων κειμένου τινος, νὰ προσπαθῇ Βουλευτὴς νὰ διαστρέφῃ τὴν ἔννοιαν αὐτῶν, διὰ νὰ ἐξαπατήσῃ ἄλλους, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον παραβιάζει τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐπιβουλεύεται· τοιαύτη πολιτικὴ ἀντίκειται εἰς τὴν Συντεγματικὴν τάξιν, τῆς ὁποίας τὴν ὑπεράσπισιν ἀναδέχεται.

Προσεβλήθη ἡ συγκρότησις τῆς ἱερᾶς συνόδου, ὡς μὴ στηριζομένη εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, διότι μέλη αὐτῆς διωρίσθησαν ἐπίσκοποι, ἄνευ ἐπισκοπῶν· ἀλλ' οἱ τὴν παράβασιν ταύτην ὑποστηρίζοντες δὲν προσδιώρισαν τὰ πληρμελῆ τῆς συνόδου μέλη, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τις εἰς αὐτούς· μ' ὅλα ταῦτα ἡ σύνοδος συνεκροτήθη κατὰ τὸν ὑπάρχοντα καταστατικὸν νόμον, ἰσχύοντα μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν Βουλὴν ἐκκλησιαστικοῦ νομοσχεδίου.

Προσεβλήθη ὁμοίως τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἡ ἱερὰ σύνοδος ἐνήργησε διορισμὸν ἀρχιερατικοῦ τοποτηρητοῦ, ἐνῶ τοῦτο ἀντίκειται εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς· μόνον δὲ ἀρχιερατικὸς τοποτηρητὴς ἦτον διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος διωρισμένος εἰς Καλάμας ἀπὸ τὸ 1834, χηρευούσης τῆς ἐπισκοπῆς Καλαμῶν· εἰς δὲ τὰς ἄλλας χηρευούσας ἐπισκοπὰς εἶναι διωρισμέναι ἐκκλησιαστικαὶ ἐπιτροπαὶ, ἴσως μάλιστα καὶ ὑπουργοῦντος ἄλλοτε τοῦ προτείναντος τὴν παράβασιν ταύτην τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων Βουλευτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἂν ἡ παράβασις αὕτη ὑποτεθῇ ἀληθὴς οὐδεμίαν τὸ ὑπουργεῖον ἐνοχὴν ἔχει διὰ τὰς εἰδικὰς τῆς συνόδου πράξεις.

Προσεβάλε τὸ ὑπουργεῖον ἐπίσης· διότι χειροτονίαι φαυλοβίων ἐνηργήθησαν· τοιαύτην ἀσύγνωστον πρᾶξιν δὲν δύναμαι νὰ ἀποδώσω εἰς τὴν ἱερὰν σύνοδον, ἀλλ' ἂν δυστυχῶς ἔλαβε χώραν ποίαν τὸ ὑπουργεῖον ἐνοχὴν ἔχει; καθὼς καὶ διὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς θείας μεταλήψεως δι' ἱερουργίας εἰς τινα ἱερέα.

Ὁ προσωπικὸς ἀφορισμὸς, ἀπευθυνόμενος κατὰ ῥητοῦ προσώπου, ἀπαγορεύεται, ὄχι δὲ καὶ ὁ γινόμενος πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας· ἑπομένως ὁ διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς πραχθείσης ἐν τῇ πρωτευούσῃ λιποταξίας εἰς τὴν οἰκίαν τινος ἐκ Σμύρνης ἐλθούσης δὲν ἀντίκειται εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Συνόδου.

Ὅθεν ὅλοι οἱ φόβοι, τοὺς ὁποίους ὁ βουλευτὴς Πυλίας παρέ-

στησε περὶ παραβιάσεως τῶν θρησκευτικῶν κανόνων, δὲν ἀληθεύουσι· διότι αἱ προσβληθεῖσαι διατάξεις τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν διατάγματος στηρίζονται εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ τὸ Σύνταγμα.

Περαίνων τὸν λόγον του παρετήρησεν, ὅτι ἡ τῶν αὐτῶν ἐπαναλήψις ἀπὸ τοῦ βήματος κατὰ τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου καθίσταται, ὄχι μόνον περιττὴ, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς, μάτην τὴν Βουλὴν ἐπασχολοῦσα.

Μετὰ ταῦτα, τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου ἐγένετο ἡ κλήρωσις μεγάλης τῆς Βουλῆς πρεσβεύσεως, διὰ νὰ παιρεθῇ μετὰ τοῦ Προεδρείου εἰς τὴν τελεσθησομένην αὔριον, ἡμέραν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Εἰρήνης, ἱερουργίαν, καὶ εἰς τὴν κατὰ τὰ Ἀνάκτορα ἐμφάνισιν· ἔλαχον δὲ οἱ Κ· Κ. Σ. Χ. Στεφανόπουλος, Β. Καραγιάννης, Φ. Κ. Μαῦρος, Δ. Τσιγκουράκος, Ν. Δελένδας, Δ. Κυριακίδης, Σ. Λογοθετόπουλος, Γ. Γουναρόπουλος, Β. Νικολαΐδης, καὶ Ι. Οἰκονόμου.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, τῇ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς αὐριανῆς συνεδριάσεως, ἀρξομένης, διὰ τὴν τελετὴν, τὴν 12 ὥραν ε. μ., τὴν ἐξακολούθησιν τῆς γενικῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'.

Τῆς 25 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων μὲν 105, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 8, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι δύο τῶν τμημάτων παραδεχθέντων ὡς συζητέαν τὴν περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ πρότασιν τῶν Βουλευτῶν Κέας καὶ Ηυλίας, θέλει ἀναγνωσθῇ ἡ πρότασις κατὰ τὸν κανονισμόν.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἐχούσης οὕτως·

Πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

α Ἐπειδὴ ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ προβλεπομένη ἀπὸ τὸ 66 ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ πρόσθεσις τῶν 4 μελῶν εἰς πᾶσαν ἐπιτροπὴν, ἐκλεγομένην ἀπὸ τὰ τμήματα, ἄνευ τινος οὐσιώδους ὠφελείας ἐπασχόλει ἐπὶ μακρὸν τὸν πολύτιμον χρόνον τῆς Βουλῆς, ἕνεκα τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο ψηφοφορίας, προτείνομεν τὴν εἰς τὸ μέλλον κατάπαυσιν τῆς προσθέσεως ταύτης, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ εἰρημένου 66 ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ, ἐὰν ἐγκρίνωσι τὰ τμήματα τὴν ἀνάπτυξιν τῆς προτάσεώς μας· μετὰ τὴν ἐπὶ συνεδριάσει ἀνάγνωσιν θέλομεν προσδιορίσει τὴν ἡμέραν τῆς ἀναπτύξεως.» προσδιωρίσθη ὡς ἡμέρα ἀναπτύξεως αὐτῆς ἡ ἑπομένη μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τῆς εἰς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσεως καὶ τῆς τῶν ἀναγνωσθείσων κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν προτάσεων ἀναπτύξεως. Ὁ δὲ τὰς ἐπὶ διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ προτείας τροποποιήσεις διὰ τῆς χθὲς ἀναγνωσθείσης προτάσεως Βουλευτὴς παρετήρησεν, ὅτι καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀνωτέρω προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ περιλαμβάνεται εἰς τὴν πρότασιν αὐτοῦ, καὶ καλὸν εἶναι νὰ συγχωνευθῇ καὶ αὕτη μετ' ἐκείνης.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ μὴ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλ. Ϛ'. τοῦ κανονισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἐσύστησε πρὸς τοὺς ΚΚ. Βουλευτὰς καὶ τοὺς ἀκροατὰς, ὑπηγόρευσε τὴν σύνταξιν δύο διατάξεων τοῦ Προεδρείου, ἀφορωσῶν τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ἀστυνομίας τῆς Βουλῆς, τὰς ὁποίας εἷς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω, καὶ τὴν τήρησιν τῶν ὁποίων ἐσύστησεν ὁ Πρόεδρος.

Ἀκολούθως εἷς τῶν Βουλευτῶν προκαλεσθεὶς ἀπὸ τὸν τελευταῖον χθὲς ἀγορεύσαντα νὰ δώσῃ ἐπί τινος μεταξὺ αὐτοῦ, ὡς δικαστικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περιστάσεως, ἐξέθηκεν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς οὗτος τὴν προτεραίαν τῆς συζητήσεως τοῦ τετάρτου ἄρθρου, ἀφορῶντος τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου, τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νομοσχεδίου, ἐπροσκάλεσεν αὐτὸν κατ' οἶκον, καὶ μετά τινα

ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου μετ' αὐτοῦ συνδιάλεξιν, τῷ παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ἡ συζήτησις αὐτοῦ ἀφορᾷ βασιλικὰ δικαιώματα, αὐτὸς δὲ εἶναι ὑπάλληλος τῆς ἐνεστώσης Κυβερνήσεως, καὶ ὡς ἄνακτα εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν δὲν δύναται νὰ μὴ ψηφοφορήσῃ σύμφωνα μὲ αὐτὴν, νὰ μὴ παρευρεθῇ αὖριον εἰς τὴν συζήτησιν. Εἰς τὴν δοθεῖσαν δ' ἀπάντησιν ὅτι τοιαύτην ἀπουσίαν οὔτε ὡς πληρεξούσιος εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνέλευσιν, οὔτε ὡς Βουλευτὴς ἤδη δὲν ἔκαμε, καὶ ὅτι τὸν βεβαιοῖ, ὅτι λαμβάνων μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν αὐτὴν δὲν θέλει ψηφοφορήσει, εἰμὴ ὁδηγούμενος ἀπὸ τὴν συνείδησίν του, ὁ Ὑπουργὸς μὴ ἀρκεσθεὶς τὸν ἀπάντησεν ὅτι, μὴ θέλων νὰ διακόψῃ τὸ δικαστικόν του σχόλιον ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ πρὸς αὐτὸν τὰς παρατηρήσεις ταύτας· δύτι ἄλλως εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ εὑρεθῇ ἠναγκασμένος παρ' ἄλλου νὰ προκαλέσῃ τὴν παῦσίν του, καὶ ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτὸς ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του ὡς ἀνεπηρέαστος Βουλευτὴς, ὁ δ' Ὑπουργὸς μετ' αὐτὴν ἐξετέλεσε τὴν ἀπειλήν του.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, ἕτερος ἀπέδωκε τῷ Κ. Προέδρῳ τῆς Βουλῆς τὸν πρέποντα ἔπαινον διὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς καὶ καθ' ἑκάστην ἐμφαινομένη εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν συνεδριάσεων συναίσθησιν τῶν εἰς αὐτὸν παρὰ τῆς Βουλῆς ἀνατεθέντων ὑψηλῶν καὶ ἐμβριθῶν καθηκόντων, καὶ διὰ τὰς προσπαθείας αὐτοῦ νὰ τηρηθῇ ὅσον οἷόν τε ἀκριβῶς ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος περὶ τῆς ἐλευθερίας καὶ δημοσιότητος τῶν συνεδριάσεων, καθότον μάλιστα τὸ προκείμενον ἀντικείμενον τῆς εἰς τὸν Βασιλ. λόγον ἀπαντήσεως εἶναι λίαν σπουδαῖον, διότι πρόκειται ἡ ἐξέλεγξις τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, καθ' ἣν οἱ Βουλευταὶ ἅπαντες οἵ τε τῆς πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας ἀπαθῶς τὰ πράγματα κρίνοντες ὀφείλουσι νὰ δώσωσι λόγον πρὸς τοὺς ἐντολεῖς των, καὶ πρὸς τὸν διορίζοντα καὶ μεταρρυθμίζοντα τὰ ὑπουργεῖα ἀνώτατον ἄρχοντα νὰ εἴπωσιν εἰλικρινῶς τὴν ἀλήθειαν, ἐξέθηκε δὲ κατόπιν ὅτι, καὶ οὗτος ὑπάλληλος ὤν, ἐπειδὴ καὶ παρὰ τῶν προλαλησάντων ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ζητήματος τῆς παύσεως καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων σχετικῶς πρὸς τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον, τῶν πράξεων τούτων τὴν εὐθύνην παντάπασι δὲν συμμερίζεται ὡς Βουλευτὴς, καὶ θέλει ἐπιτρέπει τὰς κρίσεις του ἐπ' αὐτοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον ἀναδεχόμενον τὴν εὐθύνην τῆς διευθύνσεως τῶν δημοσίων πραγμάτων, καὶ ἑπομένως τὴν ἠθικὴν εὐθύνην τῆς διαγωγῆς καὶ ποιότητος τῶν ὑπαλλήλων, ἔχει τὸ δικαίωμα

τοῦ παύειν τοὺς ὑπαλλήλους· ἀλλ' ὡς τοιοῦτοι χαρακτηρίζονται ἰδίως οἱ οἰκονομικοὶ, διοικητικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, τῶν ὁποίων τὰ καθήκοντα ἔχουσιν ἄμεσον συνάφειαν μὲ τὴν Κυβέρνησιν, ὡς ὀργάνων αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν γνώμονα αὐτῆς ὑποβάλλονται. Οἱ δὲ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ ἂν εἰσέτι δὲν ἐπραγματοποιήθη ἡ ἰσοβιότης αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ καθηγηταὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, καὶ μάλιστα τοῦ ἀνωτάτου, ἔχουσι καθήκοντα ὅλως ἀνεξάρτητα, ὑπεκφεύγοντα συνταγματικῶς τὴν ἐπίδρασιν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἢ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν σχέσιν μετ' αὐτῆς ἔχουσι· διὰ τοῦτο ἡ ἰσοβιότης αὐτῶν ἐγγραμμένη τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας καθιεροῦται εἰς τὰ Συνταγματικὰ πολιτεύματα, καὶ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν αὐτούς, ὡς καὶ τοὺς καθηγητάς, οἵτινες εἰς Γαλλίαν καίτοι δημοσίως διακηρυττόμενοι πρεσβευταὶ ἀρχῶν δημοκρατικῶν ἢ ἄλλων ἀντιθέτων, ὄχι μόνον τῆς ὑπαρχούσης Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ χάρτου, διατηροῦνται μ' ὅλα ταῦτα ἀθικτοι εἰς τὰς θέσεις των, μ' ὅλον ὅτι ἡ ἰσοβιότης αὐτῶν δὲν εἶναι καθιερωμένη. Διὰ ταῦτα ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν τοὺς διοικητικοὺς, ἐν οἷς καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς, τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ὑπαλλήλους, δὲν πρέπει νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν δικαστικῶν καὶ τῶν Καθηγητῶν· ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν δ' ἐπίσης τὸ ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ κατ' ἀρέσκειαν τοὺς ὑπαλλήλους του κατὰ μέτρον τῆς διδομένης πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνης· καὶ διὰ ταῦτο ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ ἀποκλειστικότητος, τὴν ὁποίαν ἄλλοι ἐσύστησαν, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὰ Συνταγματικὰ πολιτεύματα, οὐδετεροῦσα τοιουτοτρόπως τὴν ἀρχὴν τῆς εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν. Ἑπομένως ὁ ὑπάλληλος ὀφείλει καὶ μὲ πίστιν νὰ ὑπηρετῇ, καὶ ἀξιοπρεπῶς πρὸς τὸ ὑπηρετούμενον ὑπουργεῖον νὰ συμπεριφέρηται· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τὴν γενικὴν εὐημερίαν καὶ πρόοδον διευθύνον πᾶσαν ἐνέργειαν, ὀφείλει νὰ ἐκλέγῃ τὸν τίμιον καὶ ἱκανὸν, ὡς ὑπάλληλον, καὶ νὰ συνιστᾷ εἰς αὐτὸν τὴν ἀμερόληπτον καὶ πρὸς πάντας ἴσην ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του· ὑπὸ τοὺς ὅρους δὲ τούτους ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν καὶ παύειν τοὺς ὑπαλλήλους.

Μ' ἀπάθειαν τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐξετάζων, δὲν προσβάλλω, εἶπε, τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ σύστημα· διότι καὶ τὸ ὑπουργεῖον καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες τὰς αὐτὰς ὑπὲρ τοῦ Συνταγματος ἀρχὰς πρ-

σβεύουσι, καὶ οὐδεὶς νὰ πιστεύσῃ δύναται ἐπιβουλευόμενον παρά τινος τὸ Σύνταγμα. Τὸ Σύνταγμα ὅμως ἀπόλυται καὶ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν ἐκ τῆς Κυβερνητικῆς πορείας προερχομένων. Τὸν κίνδυνον δὲ τοῦτον τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ προλάβῃ, διότι τὸ ἐπικρατοῦν αὐτοῦ κυβερνητικὸν σύστημα τὸν κίνδυνον τοῦτον καθ' ἑκάστην ἐπαυξάνει, πρὸς τοιοῦτον ἀποτέλεσμα φέρον· τὸ Σύνταγμα εἶναι εὐεργετικὸν ὄχι μόνον διότι οἱ φόροι καὶ τὰ δημόσια ἔξοδα ψηφίζονται παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, ἐξελεγχόντων τὴν διαχείρισιν αὐτῶν, καὶ διὰ τὰ ἄλλα εἰδικὰ πλεονεκτήματα, ἀλλὰ κυρίως, διότι, καθιεροῦν τὴν ἐπικράτησιν καὶ ἰσχὺν τοῦ νόμου, ὑποθέτει καταστροφὴν πάσης προσωπικότητος· ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον ὠφειλεν ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ταύτην ὑποτασσόμενον νὰ διευθύνῃ πᾶσαν αὐτοῦ ἐνέργειαν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ νόμου, καταβάλλον πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν ἐφαρμογήν. Δὲν ἀπαιτεῖ τις τέλεια, ἀλλὰ δὲν εἶναι τελειότητος ἀπαίτησις νὰ ἀπαιτῇ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον ζωὴν, προσπάθειαν καὶ ἐνεργητικότητα δραστήριον, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ ἔθνος νὰ φθάσῃ τὸ ὅριον τοῦτο τῆς Συνταγματικῆς τάξεως. Διὰ τοῦτο δὲν παραδέχεται ἐξ ἑνὸς τὰς ὑπερβολικὰς αἰτιάσεις καθὼς καὶ τὰς κατηγορίας περὶ τῶν ὁδηγιῶν πρὸς τοὺς νομάρχας, καὶ περὶ ἀναστολῆς τῆς ἀνακρίσεως τῆς ἐν Ἀθήναις γενομένης ὑπὸ ἀστυνομικῶν ὑπηρετῶν κλοπῆς, ἀλλὰ κατακρίνει τὴν ἀδράνειαν καὶ ἀπραξίαν τῆς Κυβερνήσεως, τὸν μαρασμὸν τῶν πραγμάτων, ἅπερ θέλουσι μᾶς ἐπιφέρει τὴν παραλυσίαν καὶ τὴν ἀναρχίαν· ἐκ τούτου ἡ ἠθικὴ βαρύτης τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ πολὺ ἠλαττώθη, καὶ οἱ στερούμενοι προσωπικῆς βαρύτητος ἢ ἰσχυρῶν φίλων ὑπάλληλοι αὐτῆς εἰς τὰς ἐπαρχίας δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ὑπόληψιν· τοῦτο δὲ μηδενίζει παρὰ τῷ λαῷ τὴν ἐξουσίαν, διότι ἡ ἐξουσία κρατύνεται συνδυαζομένη μὲ πρόσωπα ἠθικῆς βαρύτητος καὶ ὑπολήψεως· ἐκ τούτου δύναταί τις νὰ κατακρίνῃ ὀργάνων τινῶν τοῦ τύπου παρεκτροπάς τινας ὡς ἀντιπατριωτικὰς, ἀντισυνταγματικὰς, καὶ ἑπομένως ἐγκληματικὰς, τοσοῦτον μᾶλλον κατακριτέας, καθόσον αἱ ἐλευθερίαι τοῦ τύπου ἐξ αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος παράγονται· εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι τὸ κράτος σήμερον δὲν κυβερνᾶται πραγματικῶς, καὶ ἂν εὐταξία τις ὑπάρχῃ, ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τοὺς συναισθανομένους τὴν ἀνάγκην αὐτῆς ἰδιώτας, καὶ ὑποβοηθοῦντας πρὸς τοῦτο τὴν Κυβέρνησιν· ὁ νέος διοικητικὸς ὀργανισμὸς ἀτελῶς πως ἐφαρμόσθη, διορισθέντων μόνον ἓξ νομαρχῶν καὶ τεσσάρων γραμματέων ἀναπληρούντων τοὺς μήπω διορισθέντας Νομάρχας, καὶ διὰ τοῦτο ἀντὶ

τῆς ἐνεργητικότητος τῆς ἐξουσίας δὲν εὑρίσκει τις, εἰμὴ ἀλλαγὴν μόνον προσώπων καὶ τίτλων· εἰς τὰς ἐπαρχίας, ἐκτὸς τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν, ἡ παντελῶς ἐλλείπει, ἢ δὲν ἐπαρκεῖ ἡ ἐκτελεστικὴ δύναμις, ἀναγκαία πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων· διὰ τοῦτο ἡ ἐκτέλεσις τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων εἰς τὴν προσωπικὴν τοῦ ἔχοντος συμφέρον βαρύτητα κρέμαται, καὶ ἡ σύλληψις τῶν κακούργων καὶ φυγοδίκων δυσκατόρθωτος· εἰς τὰ χωρία μάλιστα τὸ σύνηθες τῆς ἐκτελεστικῆς ἐνεργείας τῶν ἀρχῶν μέρος εἶναι παντελὴς τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας ἔλλειψις· διότι ὁ πάρεδρος τοῦ χωρίου δὲν ἀποτελεῖ μέρος αὐτῆς ἀλλὰ τῆς δημοτικῆς· ἡ προληπτικὴ ἀστυνομία ὄχι μόνον εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν δὲν ὑπάρχει· διὰ τοῦτο οἱ νόμοι δὲν ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς, καὶ τοιουτοτρόπως ἀντὶ προόδου πρὸς τὰ 100, ὀπισθοδρόμησις πρὸς τὸ μηδενικὸν γίνεται. Ἂν δὲ ἐξετάσῃ τις τὴν κίνησιν τῶν δημοσίων γραφείων δὲν θέλει εὕρει τοὺς ὑπαλλήλους ἐργαζομένους εἰς τὴν σύνταξιν νομοσχεδίων περὶ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς γεωργίας, τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ναυτιλίας κτλ. ἀλλ' ἡ κυριωτέρα αὐτῶν ἐργασία συνίσταται εἰς τοὺς διορισμούς, τὰς μεταθέσεις καὶ παύσεις· τῶν δημοσίων ὁδῶν ἡ κίνησις δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐμπόρους, κτηματίας, ἢ βιομηχάνους, μεταφέροντας τὰ προϊόντα, ὡς εἰς τὰ ἄλλα κράτη, διὰ νὰ ἐπαυξήσωσι τὸν πλοῦτόν των, ἀλλὰ α) ἀπὸ πλῆθος ἀγωνιστῶν, καὶ ἄλλων ἐχόντων ἀπαιτήσεις, οἵτινες πιστεύσαντες ὅτι ἀκένωτος πλοῦτος εἰς Ἀθήνας ἐγεννήθη, ἀφίνοντες τὰ ἔργα των, προστρέχουσι πρὸς παράστασιν τῶν δικαιωμάτων των, ἢ διὰ νὰ ζητήσωσι θέσεις, καὶ β) ἀπὸ ὑπαλλήλους προσερχομένους εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἢ μετατιθεμένους ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ὁ ἐκλογικὸς νόμος εἰς τὰς πρώτας ἐκλογὰς ἐνηργήθη, ἂν καὶ μέ τινας ἴσως παραβιάσεις, ἐν ᾧ μόλις μετὰ ἓν περίπου ἔτος ἠδυνήθη τὸ ὑπάρχον ὑπουργεῖον τέσσαρας μόνον ἐπαναληφθείσας νὰ περαιώσῃ, καὶ ταύτας ὄχι ἄνευ αἰτιάσεων· ποία δὲ τύχη περιμένει τὸ ἔθνος κατὰ τὰς ἐρχομένας Βουλευτικὰς ἐκλογὰς, ἂν τὰ περὶ τὰς ἐκλογὰς ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα ὄχι κακοήθειαν, ἀλλ' ἱκανότητα καὶ προτερήματα ἐμφαίνοντα δυστυχῶς ὑπὸ πολλῶν θεωροῦνται, δὲν καταδιωχθῶσιν αὐστηρῶς ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦδε ἐπὶ τῶν ἐνεργουμένων δημοτικῶν, διὰ νὰ παραδειγματισθῇ ὁ λαὸς ὅτι ἡ τιμωρία ἐπίκειται κατὰ τοῦ ἐγκλήματος, ἄνευ ἐλπίδος ἐπανειλημμένων ἀμνηστειῶν;

Δὲν ἐνέκρινε τὰς περὶ τῶν δικαστηρίων ὑπερβολὰς ἑνὸς τῶν

προαγορευσάντων, οὔτ' ἐπίστευσε τὴν διαβεβαίωσιν ἄλλου ὅτι δικαστής τις ἐπαύθη, μὴ συναινέσας εἰς τὴν ὑφαίρεσιν δικογραφίας τινος, οὔτε ἀποδίδει εἰς τὸν ὑπουργὸν πρόθεσιν παραλυσίας τῶν δικαστηρίων. Μεταξὺ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ὑπάρχουσι πολλοὶ τίμιοι, ἱκανοὶ καὶ μετὰ ζήλου ἐργαζόμενοι. Ἀλλὰ τὰ δικαστήρια, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι συγκροτοῦνται ἐξ ὅλων ἱκανῶν καὶ τιμίων, δὲν δύνανται νὰ μένωσιν ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τὴν τῶν ἄλλων κλάδων κατάστασιν, μεθ' ὧν συνδέονται, καὶ μάλιστα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν· ὅταν δὲ α) δὲν ὑπάρχῃ διοίκησις ἀμερόληπτος καὶ δραστηρία· ὅταν β') δὲν ὑπάρχῃ ἀρκοῦσα καὶ ὑπὸ αὐτηρὰν πειθαρχίαν ἐκτελεστικὴ δύναμις· γ') ὅταν ἡ χωροφυλακὴ, ἥτις δὲν εἶναι μόνον σῶμα πολεμικὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν χρήσιμον, δὲν ἔχῃ ὅλους τοὺς ἀξιωματικοὺς αὐτῆς ἀρκούντως γραμματισμένους διὰ νὰ ἐπιχειρῶσιν ἐντάχει καὶ ἀκριβῶς τὰς ἀνατιθεμένας αὐτοῖς ἐπιτοπίους ἀνακρίσεις· δ') ὅταν ὑπάρχωσιν ἰσχύουσαι ἐπιρροαὶ, παρενοχλοῦσαι καὶ ἐκφοβίζουσαι αὐτὰ. ε) ὅταν ἡ ἠθικὴ ὑπόληψις τῆς Κυβερνήσεως εἶναι καταβεβλημένη· καὶ ϛ') ὅταν δίδωνται παρακαίρως καὶ κατὰ κόρον ἀμνηστεῖαι καὶ χάριτες· ὅταν ταῦτα συμβαίνωσι, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ περιμένηται ἀκριβὴς καὶ ἀνεπηρέαστος δικαιοσύνη; ἐν γένει δὲ ἡ ἔλλειψις τοῦ ἑνὸς κλάδου τῆς ἐξουσίας ἐπενεργεῖ καὶ καταστρέφει τὸν ἄλλον, ἡ δ' ἀναμόρφωσις τοῦ δικαστοῦ κλάδου ἄνευ τῆς τῶν ἄλλων συγχρόνου ἀναπτύξεως ὁμοιάζει δραστήρια φάρμακα εἰς πυρεττώδη ὀργανισμὸν διδόμενα.

Τὴν κατάστασιν ταύτην τινὲς ἀπέδωκαν ἐσφαλμένως εἰς τὴν ἀντιπολίτευσιν, προσκόπτουσαν καθ' ἑκάστην τὴν Κυβερνητικὴν πορείαν τοῦ ὑπουργείου. Ἡ ἐν τῇ Βουλῇ ἀντιπολίτευσις ὑπάρχει, θέλει ὑπάρξει, καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, περιοριζομένη εἰς τὰς συζητήσεις καὶ μηδενιζομένη διὰ τῆς ψήφου τῶν πλειόνων, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ ἂν ἐσφαλμένα φρονῇ, δὲν βλάπτει, εὑρίσκουσα μάλιστα τὴν ποινήν της εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐκλογικῆς πάλης. Ὅπως δήποτε ὅμως ἡ ἀντιπολίτευσις ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἀπὸ προσωπικὰ συμφέροντα κινῆται, εἶναι ἀναγκαία· διότι καταμηνύουσα τὰς κακὰς τοῦ ὑπουργείου πράξεις φωτίζει τὴν Βουλὴν καὶ ἄνευ τινος βλάβης ἀναγκάζει τὸ ὑπουργεῖον νὰ διορθώσῃ τὰ σφάλματα· ὑπάρχει δὲ καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς ἀντιπολίτευσις, ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ πανταχοῦ, εἰς ἣν προστίθενται συνήθως καὶ οἱ ἐκζητοῦντες διὰ τῶν μεταβολῶν τὰ συμφέροντά των, τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ Κυβέρνησις ὠφει-

λεν, ἂν ὑπῆρξεν ἀνάγκη, νὰ περιστέλλῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, ἔχουσα πρὸς τοῦτο ὅλα τὰ κατάλληλα μέσα. Διὰ τοῦτο ἡ δικαιολόγησις ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις προσκόπτει τὴν πορείαν τοῦ ὑπουργείου δὲν εἶναι ἰσχυρὰ καὶ Συνταγματική. Ἡ ἐντὸς τῆς Βουλῆς ἀντιπολίτευσις εἶναι ἀναγκαία καὶ νόμιμος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδωνται εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὴν πλειονοψηφίαν ἀντιπατριωτικὰ φρονήματα, διότι τοιουτοτρόπως καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις δικαιοῦται νὰ ἀντείπῃ τὰ αὐτὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ εἰς τὴν πλειονοψηφίαν. Ἀλλ' ὅταν οἱ νόμοι δὲν ἐφαρμόζωνται ἀμερολήπτως καὶ πρὸς ὅλους ἐξίσου, γεννῶνται δίκαιαι ἀφορμαὶ δυσαρεστήσεως καὶ εὔλογος τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐνίσχυσις.

Δὲν παραδέχεται τὴν λαμπρὰν τῶν οἰκονομικῶν μας κατάστασιν, ὅπως παρεστάθη ἀπό τινα· ἐλάττωσις ἐσόδων μᾶς περιμένει, ἐνῶ καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία προοδεύουσιν, ἂν καὶ χωρὶς τινα συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως· ἡ δὲ γεωργία, ἡ σταρὶς καὶ τὰ ποίμνια αὐξάνουσι, καὶ ὅμως οὐχὶ αὔξησις ἐσόδων, ἀλλ' ἐλάττωσις μᾶς ἐπαπειλεῖ. Τὸ ὑπουργεῖον τῆς οἰκονομίας εἶναι παντοῦ τὸ σημαντικώτερον πάντων, καθότι αἱ τοῦ δημοσίου πρόσοδοι εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ κράτους· ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔτι μᾶλλον ἕνεκα τῶν ἐξωτερικῶν ἀπαιτήσεων· καὶ ὅμως ποῖαι αἱ ἔκτακτοι προσπάθειαι, καὶ τὰ ἐπανειλημμένα ὑπουργικὰ συμβούλια διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν μας; Ἐν τούτοις ἀπὸ ἓξ ἤδη μηνῶν τὸ ὑπουργεῖον διευθύνθη παρέργως καὶ προσωρινῶς ἀπὸ ὑπουργὸν ξένον τῆς ὑπηρεσίας. Ἐνῷ δὲ λέγονται καταχρήσεις οἰκονομικαί, οὐδεμία παῦσις ἢ καταδίωξις οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ὁπωσοῦν γνωστοῦ περιῆλθεν εἰς γνῶσίν μου· ὡς ἐκ τῶν γινομένων δὲ ἢ διαθρυλλουμένων καταχρήσεων ἐγεννήθη δυστυχῶς εἰς τινας ἡ ἰδέα τῆς ἀσυδοσίας, καὶ ἐκ τούτου γενικαὶ προσπάθειαι πρὸς ὑπεκφυγὴν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεων. Ταῦτα δὲ πάντα δὲν ἐπιδέχονται ἀναβολὴν διὰ τὴν αὔριον. Τὸ ἄκουσμα περὶ τῶν βουλευτικῶν ἀπαιτήσεων εἶναι δυσάρεστον καὶ προσβλητικὸν διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους, καὶ ἂν ὑπῆρξεν, ἔγεινεν ἀπό τινας μόνον. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀπαλλάττεται οὔτε τῆς πολιτικῆς, οὔτε τῆς δικαστικῆς, οὔτε τῆς ἠθικῆς εὐθύνης του ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, τῆς Βασιλείας καὶ τοῦ ἔθνους. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι τοιαῦται ἀπαιτήσεις γίνονται, τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλεν οὐδέποτε νὰ ἀποδεχθῇ ταύτας, καθότι διὰ πᾶν μέτρον, καὶ διὰ πάντα διορισμὸν αὐτὸ μόνον εἶναι ὑπεύθυνον· ὅτι ὁ δωροδοκούμενος δὲν

ἀπαλάττεται τῆς εὐθύνης μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι τῷ προσεφέρθησαν δῶρα· ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν διωρίσθη δυνάμει τοῦ Συντάγματος διὰ νὰ εὐχαριστῇ τὰς ὀρέξεις τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος, διότι τὸ Σύνταγμα ἔγεινε διὰ νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος, καὶ μόνος ὁ νόμος, οὐχὶ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἐπιῤῥοαὶ καὶ προστασίαι. Διὰ τοῦτο καὶ ἂν γίνωνται ἀπαιτήσεις, τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε καὶ ὀφείλει, καθὸ μόνον ὑπεύθυνον, νὰ μὴ παραδέχηται αὐτὰς, εἰμὴ καθόσον συμβιβάζονται μὲ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Ὠνημονεύθησαν δ' ἐνταῦθα καὶ πρόσωπα τὰ ὁποῖα τιμῶ, ὡς ἰδιώτης, ἀλλ' οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ λαοῦ δὲν πρέπει νὰ ἐπιῤῥεάζωνται ἀπὸ τοιαύτας ἰδίας προσωπικοτήτων, οὐδ' ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος κρέμαται μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος εἰς πρόσωπα, ἀλλ' εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν πραγμάτων. Μόνος ὁ νόμος πρέπει νὰ ἐπικρατῇ, ὁποιαδήποτε δὲ ἐπιῤῥοὴ, διὰ νὰ ἦναι νόμιμος, πρέπει νὰ ἐκπηγάζῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος.

Ἐκ τῶν προσβληθέντων ὀνομαστὶ πρώην δικαστικῶν ὑπαλλήλων ὁ μὲν Κ. Πάϊκος, καθὸ φέρων τὸ ἐθνόσημον, ἀπολαμβάνει τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, ὁ δὲ Κ. Πιτσιπιὸς εἶναι τιμιωτάτης διαγωγῆς, καὶ ἐπομένως τὰ ὡς χιακὰ λεχθέντα δὲν ἔχονται ἀληθείας· διακρίνονται δὲ μεταξὺ τῶν ὀλίγων λογίων νομικῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐξ ἀνάγκης δὲ διαζόμενος νὰ ὁμιλήσῃ καὶ περὶ τῶν δικαστηρίων, εἶπεν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀνώτερα δικαστήρια, καὶ ἰδίως τὸ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ὑπάρχουσι παράπονά τινα κατ' αὐτῶν ὅτι βραδυποροῦσι, πολλοὶ δὲ τῶν δικηγόρων δὲν ἀποδίδουσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν ὅλην τὴν ὀφειλομένην ἐπιστημονικὴν ἀξίαν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ κατώτερα δικαστήρια, ὅτι εἰσῆχθησαν πολλοὶ ἀνίκανοι καὶ τινες ἀμφιβόλου διαγωγῆς, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀνάγκης καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ Β'. ψηφίσματος, καθότι ἀπὸ τὰ 1834 καὶ πρόσθεν πολλὰς ἔκαμον οἱ περὶ τοὺς νόμους καταγινόμενοι, καὶ νέοι καθ' ἑκάστην, ἐξ Εὐρώπης προσέρχονται μὲ νομικὴν παιδείαν. Ἐκ τούτων δὲ, ἐκ τῆς γενικῆς καταστάσεως τῆς κυβερνήσεως, ἐκ τῶν προσωπικῶν ἐπιῤῥοῶν καὶ προστασίας, καὶ κυρίως ἐκ τῶν προσκομμάτων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων, ἐλαττώθη ἡ πρὸς τὰ δικαστήρια ἐμπιστοσύνη καὶ τὸ σέβας· ἡ ποινικὴ δικαιοσύνη δὲν εἶναι εἰς εὐχάριστον κατάστασιν, διότι ἔτι μᾶλλον ἐπιῤῥεάζεται ἀπὸ τὴν γενικὴν τῆς κυβερνήσεως, κατάστασιν· ἡ δὲ πταισματικὴ ἀδιλία, ἀροῦ ἀθλιότης μεγάλη εἰς τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ οἱ ταμίαι φροντίζουσι νὰ εἰσπράττωσι τὸ πρόστιμον, ὥστε ἐκ τῶν συχνῶν χαρίτων καὶ προστασιῶν ἐγεν-

νήθη δυστυχῶς εἰς πολλῶν κεφαλὰς ἡ ἰδέα τῆς ἀτιμωρησίας. Ὅτι ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὄχι πρόοδον, ἀλλ' ὀπισθοδρόμησιν, καὶ ἀνάγκη κατεπείγουσα να σκεφθῶσι ταχέως καὶ σπουδαίως περὶ αὐτῶν αἱ Βουλαί.

Ἀποτεινόμενος τέλος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν, ὅτι τὰ δικαιώματά του παράγει ἐκ μόνου τοῦ Συντάγματος· ὅτι κατ' αὐτὸ καὶ μόνον ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ· ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι δὲν ἔχει τὴν προσήκουσαν συνδρομὴν ἄνευ παραχωρήσεων, τὸ καθῆκον αὐτοῦ εἶναι νὰ ἀποσυρθῇ· καὶ τοιαύτην ἔντιμον πτῶσιν εἰς αὐτὸ εὔχεται.

Ἐπῆλθεν ἕτερος, εἰπὼν ὅτι, ἐκτελῶν ἱερὸν καθῆκον πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὴν τάξιν, τῶν ὁποίων κυρίττομαι πολιτευόμενος, διότι διὰ τούτων ἀσφαλίζονται τὰ πολυτιμώτερα ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἐντολέων μου δικαιώματα, θέλω ἀνικρύσει ἀρχάς τινας καὶ ἐπιχειρήματα τῶν ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὑπουργείου ἀγορευσάντων κατὰ τὴν προκειμένην σπουδαίαν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξελέγχονται αἱ παρελθοῦσαι τοῦ Ὑπουργείου πράξεις πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ἀρχηγοῦ, ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους του. Ὁ μὲν Κ. Πρωθυπουργὸς διϊσχυρίσθη ὅτι αἱ ἐπαρχίαι ἦσαν εἰς ταραχὴν ἐκ τῶν πολιτικῶν ἐκλογῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀνησυχία παντοχοῦ ὑπάρχει, καὶ οὐδαμοῦ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβερνήσεως ἐδυνήθησαν νὰ ἐξαλείψωσιν ἢ νὰ μετριάσωσι τὰς κυριευούσας τοὺς πολίτας τοῦ κομματισμοῦ καὶ τῶν διαιρέσεων ἔξεις· καὶ μ' ὅλον ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ τόπου ἀπήτει πλήρες διοικητικὸν σύστημα, οἱ Νομάρχαι δὲν διωρίσθησαν πάντες καὶ ἐπαρχίαι πολλαὶ διὰ τοποτηρητῶν αὐτῶν διοικοῦνται. Οἱ δὲ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύσαντες οὐδὲν εἶπον περὶ τῆς γενομένης τοῦ δημοτικοῦ νόμου παραβιάσεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μετὰ τριετίαν ἀνανέωσιν, ἐν μέρει, τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, οὐδὲ περὶ ἐκείνης τοῦ περὶ Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὴν ὁποίαν αὐτὴ ἡ Βουλὴ ἀνεγνώρισε δι' ἀποφάσεώς της κατὰ τὴν ταριλλοῦσαν σύνοδον, ἀκυρώσασα τὴν Βουλευτικὴν τῶν Καλοβρύτων ἐκλογήν, διὰ τὴν γενομένην κατ' αὐτὴν διοικητικὴν ἐπιρροὴν. Καὶ τὰ ὑπὲρ τῶν γενομένων ἀμνηστειῶν καὶ χαρίτων ἐπιχειρήματα αὐτῶν ἀσθενῆ ἦσαν, διότι ἡ ἀμνηστεία δι' ἐγκλήματα δίδεται καὶ οὐχὶ εἰς πρόσωπα, ἀλλὰ διὰ τοιαῦτα τὰ ὁποῖα διὰ τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας ἐγκρίνεται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς ἀμνηστείας· αἱ δὲ χάριτες, διὰ τὴν εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις αὐστηρότητα τοῦ νόμου,

καὶ ἐὰν ὑπάρχωσιν ἐλαφρυντικὰ περιστατικὰ· ἀλλὰ τοιαύτας περιστάσεις δὲν μᾶς ἐπαρουσίασαν. Ἀλλ' ἡ πρὸς τὸν Βρούλον, ἐπὶ ναυναπάκτῃ καταδικασθέντα, χάρις δύναται νὰ παραβληθῇ μὲ τὰς δοθείσας κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου; Ἔχει μὲν ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως καὶ μεταθέσεως πρὶν ἢ δικάσῃ νόμου τὸ ἀμετακίνητον τῶν ὑπαλλήλων ὁρισθῇ· ἀλλ αἱ γενόμεναι μεταθέσεις καὶ παύσεις τοιαῦται καὶ τοσαῦται ἐγένοντο, καὶ οὕτως ἐσπευσμένως ἐνηργήθησαν, ὥστε δικαίως ὠνομάσθησαν ἀλλεπάλληλοι ταχυδρόμοι οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι· ἐκ τούτου δὲ τά τε τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν συμφέροντα ἐβλάβησαν, διότι καὶ ἐκεῖνο ὑπέστη διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ εἰς ἕκαστον εἰρηνοδικὴν διδομένου ἐπὶ πιστώσει χαρτοσήμου, τὸ ὁποῖον οὗτος παρόμενος κατεκράτει οὐδαμῶς τὸ δημόσιον ἱκανοποιῶν, καὶ τὴν τρίμηνον τοῦ πρωτοδικείου Ἀκμίας ἀργίαν κατὰ τὴν πρώτην τῆς παρελθούσης συνόδου τριμηνίαν, καὶ οἱ ἰδιῶται, διότι ὑπεχρεοῦντο νὰ ἀκολουθῶσιν ὑποθέσεις, συζητηθείσας ἤδη, διὰ τὴν μεταθεσιν ἢ ἀλλαγὴν τῶν δικασάντων αὐτάς, μὴ ληφθέντος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ μέτρου νὰ ἀναστελλήται ἡ κοινοποίησις τῆς μεταθέσεως ἢ παύσεως, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν ἤδη συζητηθεισῶν ὑποθέσεων, ἐκτὸς δὲ τούτων ἐνίσχυσαν τὴν ἰδέαν διὰ τούτων, ὅτι παραβιάζεται οὕτω τὸ ἀπαραβίαστον τῆς δικαστικῆς συνειδήσεως· ἂν δὲ οἱ διορίζομενοι ἔφερον τὰ στοιχεῖα τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος κατὰ μέγα μέρος, οὐδὲν λέγω, μ' ὅλον ὅτι ἡ δικαιοσύνη, διαιρεῖται τοῦ δικαίου καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς περιπλοκὰς οὖσα, εἶναι ἐπιστήμη ἀπολύτως εἰς τὸν δικάζοντα ἀναγκαία· οὐδέποτε δὲ τοιαῦται λαμπραὶ ἀφορμαὶ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐδόθησαν, καθὼς ὁ Βουλευτὴς Καλαμῶν διϊσχυρίσθη, διότι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν δικαστηρίων εἰς τὸν χλοῦν τούτων ὑπηρέτουν καὶ ἐκ τοῦ συνεγγὺς τὰ κατ' αὐτὸν γνωρίζω. Ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, εὔχομαι νὰ διασκεδασθῶσιν αἱ διαδοθεῖσαι κατὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων καταχρήσεις, ὥστε ἡ μὲν οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ Κράτους νὰ ἦναι εὐχάριστος, νὰ ἀπολείπηται δ' ἐτησίως περίσσευμά τι πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἐξωτερικῶν μας ὑποχρεώσεων, καὶ ἀπαλλαγὴν μας ἀπὸ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, αἵτινες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μὲ ψυχρότητα ἐπαναλαμβάνουσι· οὐχ ἧττον ὅμως τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος συμπεράσματα δὲν μ' ἔπεισαν, διότι δὲν ἐζητεῖτο τὸ ἀποταμιευμένον ποσόν, ἀλλ' ἂν τὰ εἰσπραχτέα καὶ εἰσπραχθέντα ἐξισῶνται μὲ τὴν ἐτησίαν δαπάνην.

καὶ περίσσευμά τι ἀπολείπεται· καὶ ὁ γενόμενος παρὰ τοῦ αὐτοῦ συγκριτικὸς τῶν τελωνείων ὅλων ὑπολογισμὸς δὲν εἶναι ἀληθὴς, διότι ὡς πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας ἀπαιτεῖται τοιοῦτος, οὐχὶ τῶν Τελωνείων ὅλων πρὸς τὰς τοῦ παρελθόντος εἰσπράξεις, ἀλλ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων πρὸς τὰς τῶν παρελθόντων ἐτῶν γενομένας παρ' αὐτοῦ, προστιθεμένης εἰς ταῦτα καὶ τῆς γενομένης ἐφέτος τοῦ στραφιδοκαρποῦ εὐφορίας καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς. Καὶ ἡ δικαιολογία τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ὑπὸ τοῦ χθὲς ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύσαντος, ἰσχυρὰ δὲν εἶναι, διότι ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ δὲν εἶχε ψῆφον καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ὕδραν διὰ νὰ ψηφοφορήσῃ, καὶ ἔχων, νὰ ἀναπληρωθῇ παρὰ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἐδύνατο. Τὰ ἄλλα ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἐπιχειρήματα τοῦ πρώτου ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγορεύσαντος, εὐφυὴς ἦτο μετατροπὴ τοῦ πραγματικοῦ εἰς προσωπικὸν ζητήματος, ἤτις οὐχ ἧττον καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον κακοσυνιστᾷ, διότι, ἂν λόγος τῆς πρὸς τὴν ἀντιπολίτευσιν παρασκολήσεώς τινων ἦτον ἡ μὴ ἐκτέλεσις τῶν ἀπαιτήσεών του ... ἀποδεικνύεται ὅτι καὶ οἱ βουλευταὶ ἀτομικὰ ἐπιζητοῦσι συμφέροντα καὶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τούτων ἐπιῤῥοὴν νὰ ἐξασκήσῃ ἐπ' αὐτῶν προτίθεται· καὶ τοῦτο διότι δὲν πιστεύω ταῦτα, ἀφοῦ μάλιστα οἱ ὑπουργοὶ εἰς μόνον δικαίας αἰτήσεις νὰ ἐνδίδωσιν ὀφείλουσι, στερούμενοι ἄλλως τοῦ ἐνισχύοντος τὴν Κυβερνητικὴν ὑπόληψιν στοιχείου· καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ εἰκασία αὐτοῦ, ὅτι αἱ ἀπειλούμεναι καταναγκάσεις πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑποχρεώσεών μας πρὸς τὰς εὐεργέτιδας Δυνάμεις ἦσαν εἴς τινας ἐπιθυμηταί, εἶναι ἀπίστευτος, διότι οὐδεὶς γνήσιος Ἕλλην τοιαύτην νὰ ὑποθάλπῃ ἐπιθυμίαν δύναται.

Τὰ αὐτὰ καὶ ἕτερος διϊσχυρίσθη, εἰπὼν ὅτι ὁ 3 ς τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, βαθείας σκέψεως ἄξιος, προσκαλεῖ τὴν ἐξέτασιν, ἂν ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἐδύνατο ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τὸ βέλτιον τὸ κράτος νὰ ὀργανίσῃ, ἢ ἐὰν κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς τοὺς Συνταγματικοὺς ἐτήρησεν ὅρους. Τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου παραλείπων, ὡς ἐξελεγχθείσας κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Α Βουλευτικῆς συνόδου ἐκρωνηθέντα λόγον, ἐπιλαμβάνομαι τῆς ἐξετάσεως ἐκείνων τοῦ ἐνεστῶτος ὑπουργείου, καθόσον καὶ ἡ ἐπίκρισις αὐτῶν εἰς ἡμᾶς ἀνήκει, καὶ εὐκαιρία πρὸς τοῦτο ἐδόθη, καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτὴ συμφέρον ἔχει διὰ νὰ κατίδῃ τὰ ἁμαρτήματά της καὶ τὴν ἐπὶ τὸ μέλλον πορείαν αὐτῆς νὰ ῥυθμίσῃ· πεποιθὼς δ' ὅτι αὐτη καὶ

τὸν προϋπολογισμὸν ἐγκαίρως θέλει ὑποβάλει, πρὸς ἀπορυγὴν τῶν ἀτοπημάτων τοῦ παρελθόντος, καὶ τοὺς ἀπολογισμοὺς ἕτι ἀπὸ τοῦ 1843, ἵνα τὴν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ὑποδειχθεῖσαν καλὴν τοῦ ταμείου κατάστασιν ἐκτιμήσωμεν, ἐρευνῶ ἂν ἐξεπλήρωσε τὰς ῥητὰς τοῦ ἔθνους ἐντολὰς, τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἤδη θέλησιν αὐτοῦ. Ἀλλὰ παρέβη τὴν διάταξιν τοῦ 105 ἄρθρου, διότι, ἀπέναντι μαλιστα τῆς ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εὐχῆς τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον τῆς 7 Σεπτεμβρίου π. ε. περιωρίσθη νὰ εἰσαγάγῃ μόνον τὸ περὶ καταστατικοῦ τῆς συνόδου νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον καὶ τοῦτο εἰς τὰ ἀρχεῖα διετήρησε, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ἐκ τούτου εἰς ἀθλίαν τὰ ἐκκλησιαστικὰ εὑρίσκονται κατάστασιν, ὡς καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, περὶ ὧν ἐπίσης καὶ τὸ 105 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διελαβε, καὶ ἡ κυβέρνησις καθ' ὁλοκληρίαν ἠμέλησε· καὶ αὐτῆς τῆς περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς διατάξεως τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὠλιγώρησε, μ' ὅλον ὅτι αὕτη ὑπόσχεται τὴν ἀνεξαρτησίαν εἰς πάντας, καὶ εἰς ὀλίγων νὰ συγκεντρωθῇ χεῖρας ἐγγίζει ἐκ τοῦ περὶ φαλαγκιτικῶν γραμματίων μέτρου· οὐδὲ τὴν περὶ ἀποσβέσεως τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν χρεῶν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ ἐξετέλεσε, τῶν δευτέρων μάλιστα μὲ τὸ Z. συνδεομένων ψήφισμα, καὶ διακοινώσεις ἑκάστοτε προκαλούντων· καὶ τὸν περὶ τύπου δὲν ὑπέβαλε νόμον, ἵνα ἐπιδείξῃ ἴσως ἐπιθυμίαν ἐπικρίσεως τῶν πράξεών της, εἰς πολλὰς δ' ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης παρεκτροπὰς οὗτος ὑπέπεσε, συκοφαντίας τε ὑραίνων καὶ κατὰ ἱερῶν κατενεχθεὶς προσώπων· καὶ τὸν ὀργανιστικὸν τῆς ἐθνοφυλακῆς νόμον, τὸν ἐπαγγελλόμενον τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν, διὰ τῶν ὁδηγῶν αὐτῆ ἀντικατέστησε, διπλῆν πρᾶξασα παρανομίαν διά τε τοῦ 105 ἄρθρου τὴν παράβασιν καὶ διὰ τὸν εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν διορισμὸν αὐτῶν. Καὶ ἀντὶ ἐγχωρίων ποινικῶν ναυτικῶν νόμων, μετάῤῥασιν τῶν Γαλλικῶν εἰσήγαγε, τὴν κύρωσιν αὐτῆς ἀπαιτοῦσα, ἡ δὲ περὶ ταῦτα πάντα ὀλιγωρία, ἐπὶ τοσοῦτον ἀναγκαία, τὰ ὁποῖα ὤφειλε καὶ ὀφείλει ἐν τοῖς πρώτοις νὰ ὑποβάλῃ, πραγματικὴν τῶν διατάξεων ὅλων τοῦ 105 ἄρθρου παράβασιν ἀποτελεῖ. Ἔτι δὲ καὶ οὐδὲν ὑπὲρ τῆς γεωργίας, βιομηχανίας, ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας μέτρον ἔλαβε, καὶ ἂν τι τοιοῦτον ἔλαβεν ἀτελὲς ἦτον, διότι ἐψηφίσθησαν μὲν 50,000 Δραχμῶν ὑπὲρ τοῦ ἐν Τιρυνθίδι ἀγροκηπίου, ἀλλὰ τὴν παραμονὴν τῆς λήξεως τῆς Α συνόδου τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον ὑπέβαλεν, ἀψήφιστον παραμένον εἰσέτι, καὶ περὶ τῶν ψηφι-

σθεισῶν 100,000 δραχμῶν διὰ τὴν γέφυραν τῆς Εὐρίπου οὐδὲν τοιοῦτον ἔφερεν, ἐνῷ ὤφειλε καὶ τὴν καλὴν πίστιν διὰ συνετῶν μέτρων νὰ ἐπαναφέρῃ, καὶ τὴν χρηματικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν διὰ τούτου νὰ βελτιώσῃ, καὶ τοὺς λαοὺς ἀπὸ τῆς τοκογλυφίας, καθ' ἧς καὶ ἡ βουλὴ κηρύχθη, νὰ ἀπαλλάξῃ· ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐπὶ τὸ βέλτιον τοῦ τελωνιακοῦ νόμου μεταρρύθμισιν νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ περὶ ἐμφυλιάσεως καὶ διαθέσεως τῶν ἀγριελαιῶν νόμοσχέδιον νὰ ὑποβάλῃ, καὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου τὴν διόρθωσιν νὰ ζητήσῃ. Πιθανῶς δὲ ταῦτα θέλουσιν εἶσθαι τὰ νομοσχέδια τῶν ὁποίων τὴν κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον ὑποβολὴν ὁ Βασιλικὸς ἐπαγγέλεται λόγος. Ἐξετάζων δὲ καὶ τὴν κατὰ τὴν πορείαν αὐτῆς τήρησιν τῶν συνταγματικῶν ὅρων, εὑρίσκω πρώτην αὐτῆς πρᾶξιν τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ Ε. ψήφισμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ ταύτην τὸ ψήφισμα δὲν ἐτήρησε, διορίσασα ἄνδρας μὴ διαπρέψαντας κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἑαυτὴν ἔτι, ἂν καὶ τὸ ψήφισμα νὰ διορίσῃ καὶ ὄχι νὰ διορισθῇ τὸ δικαίωμα εἰς αὐτὴν χορηγῇ, καὶ γενικὸν γραμματέα ἀναδείξασα, θέσιν μὴ νομοθετηθεῖσαν· παρέβη δὲ καὶ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ὡς πολλοὶ τῶν προαγορευσάντων ἀπέδειξαν, κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς συνόδου, διότι πάντες οἱ ἐπισκοπὰς ἔχοντες ἐπίσκοποι εἶναι δυνάμει συνοδικοὶ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, τούτων δὲ τὴν τήρησιν τὸ 2 ἄρθρον ἐπιβάλλει, τὸ ὁποῖον παρέβη ἡ κυβέρνησις διορίσασα μέλη τῆς ἱερᾶς συνόδου καὶ ἐπισκόπους μὴ ἔχοντας ἐπισκοπάς. Καὶ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος παράβασιν ἐνήργησε, καὶ ὑπὸ τοῦ ὑποβληθέντος σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως μνημονευομένην, διορισασα Γερουσιαστὴν ἄνδρα μὲ τὸ προσὸν τοῦ ὑπουργοῦ, ἐνῷ οὐδέποτε τοιοῦτος ὑπῆρξεν· ἐρωτηθεὶς δὲ περὶ τοῦ προσώπου, ὠνόμασε τὸν Κ. Δ. Χρηστίδην· ἔτι δὲ καὶ τοῦ 32 ἄρθρου διὰ τῶν ἀμνηστειῶν, ὡς ἐναργῶς ὁ Βουλευτὴς Σύρνου ἀπέδειξεν, ἐκτὸς τοῦ ὁποίου καὶ καινοφανὲς ἕτερον ἔπραξεν, ἀμνηστείαν εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τῶν διὰ τοῦ πρώτου διατάγματος ἀμνηστευθέντων ληστῶν δοῦσα, οὐδὲ τὸ ὀνόματα οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁρίσασα, καὶ ἐκ τούτου ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα ἐνόρκων ὑπὸ κακούργων ἀποδεικτικὰ προσήγοντο ὅτι ὑπῆρξαν τῶν ἀμνηστευθέντων ἀρχιληστῶν ὁπαδοί, καὶ οἱ προσάγοντες διὰ τούτων ἠθωοῦντο. Ἀσυστόλως δὲ καὶ ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμος κατεπατήθη, καὶ σὺν τούτῳ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος παρεβιάσθη, διὰ τῆς ἐπὶ 6 μὲν μῆνας τῆς βουλευτικῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογῆς, ὀκτὼ δὲ τῆς τῶν Καλαβρύτων καὶ Καρυστίας, καὶ ἐπὶ δέκα ἤδη τῆς Ὕδρας ἀπιστεύτου παρατάσεως· ἐκ τῶν ὁποίων τῆς πρώτης τὴν παράτασιν ἀσθενέστατα νὰ δικαιολογήσῃ ὁ πρωθυπουργὸς ἐπεχείρισε, διότι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, παιδείας καὶ ἠθικῆς ἀνωτάτης, οὐ μόνον τὴν τῆς πόλεως ἡσυχίαν, ἀλλ' οὐδὲ αἰθούσης νὰ τακτοποιήσωσιν ἐδύναντο, μόνος δ' οὗτος τὴν αἰτίαν γνωρίζει· ἀσθενῶς δὲ καὶ ὁ τῶν Καλαμῶν Βουλευτής, διότι καὶ ἀπόντων τῶν Γραμματέων ἡ Κυβέρνησις νὰ καλέσῃ ὤφειλε, καὶ καθηγηταὶ ἂν ἔλειπον, ἡ ἐκλογὴ ὑπὸ τῶν ἄλλων νὰ ἐνεργηθῇ ἔπρεπε. Τὴν τῆς ἐκλογῆς δὲ τῆς Καρυστίας παράτασιν οὐδέτερος τούτων νὰ δικαιολογήσῃ ἐπεχείρισε, παραδεχθέντες ἀμφότεροι σιωπηλῶς τὸ ἀδικαιολόγητον αὐτῆς. Ἐπὶ δὲ τῆς τῶν Καλαβρύτων, μετὰ τὴν τῆς πρώτης ἐκλογῆς ἀκύρωσιν, ἡ Κυβέρνησις νέας τὴν ἐνέργειαν προσκάλεσε, καὶ αὐτὴ μὲν ἤρξατο καὶ καθ' ἑπτὰ ἐτελέσθη δήμους, κατὰ συνέπειαν δ' ἀναρρῶν κηρυχθῆ, οὐχὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἥτις μόνη τὸ τοιοῦτον εἶχε δικαίωμα, ἀλλ' ὑπὸ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν κατὰ παράβασιν καὶ τοῦ 66 ἄρθρου καὶ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἔτι καὶ τὴν τρίτην τελεσθεῖσαν ἐκλογὴν ἐκύρωσε διὰ τὰς γενομένας ἐπεμβάσεις τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες μ' ὅλα ταῦτα εἰς τὰς ἀνωτέρας τοῦ Κράτους θέσεις ἐπροβιβάσθησαν. Καὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς ὑλευτικῆς Ὕδρας τὴν παράτασιν δὲν δικαιολογοῦσι τὰ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ, τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος, ἀναγνωσθέντα ἔγγραφα· διότι ἡ Κυβέρνησις ἐδύνατο διὰ τῆς παύσεως νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὸ καθῆκον των τοὺς ἀπειθοῦντας ὑπαλλήλους. Εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον εὑρηται παράγραφος συνιστῶν τὸν ἔλεγχον τῶν δημοτικῶν προσόδων, καὶ ἐπὶ τούτου κατέχρινεν οἱ προαγορεύσαντες τὴν Κυβέρνησιν, ὡς ἀναιτίως παύσασαν Δημάρχους, καὶ παρὰ τὸν νόμον αὐτοὺς ἀντικαταστήσασαν· ὁ χθὲς δ' ἀγορεύσας Βουλευτὴς εὐκαίρημους τοιαύτας πράξεις νὰ δικαιολογήσῃ ἐπεχείρησεν. ἀλλ' οὐδὲν περὶ ἐκείνου τῆς πρωτευούσης ἀνέφερεν, ὅστις 13 ἤδη μῆνας διατελεῖ ἐν ἀργίᾳ, ἐνῷ εἰς τρίμηνον τοιαύτην κατ' ἀρχὰς ἐτέθη, ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ δήμων νόμου, μόνης εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς παύσεως τὸ δικαίωμα χορηγούσης εἰς τινας περιστάσεις, εἰς οὐδεμίαν τῶν ὁποίων τὸν δήμαρχον τοῦτον νὰ ὑπαγάγῃ τις δύναται. Ἐπειδὴ δὲ δυστυχῶς τοιαῦτα καὶ ἄλλα τοῦ συνέβησαν, πρέπει ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν νὰ προσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἀφορῶντα τὰς γενομένας τοιούτων δημοτικῶν ὑπαλλήλων παύσεις καὶ ἀντικαταστάσεις, πληροφορῶν αὐτὴν καὶ περὶ τῶν γενομέ-

νων δημοτικῶν ἐκλογῶν, καὶ τῶν μὴ γενομένων, διὰ νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἀλήθεια. Ἐπὶ τῶν δικαστηρίων οὐδὲν νὰ προστεθῇ ἔπρεπε μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη αὐτῶν κατάστασις εἰς τὸ Β. Ψήφισμα παρὰ τοῦ χθὲς ἀγορεύσαντος ἀπεδόθη, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τούτων παρατηρῶ ὅτι σκοπὸς τῶν συνταξάντων τὸ Ψήφισμα ἦτον νὰ ἀπολυθῶσι τῆς ὑπηρεσίας οἱ μὴ ἔχοντες τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενα προσόντα, ὄχι δὲ καὶ νὰ ἀποκλεισθῶσιν αὐτῆς οἱ ἑτεροφρονοῦντες πάντες. Τὴν κατάστασιν τῆς δικαιοσύνης ταύτην ἐπήνεγκον τὰ ἀκατάλληλα τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης μέτρα, μὴ δυνηθέντος νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ βάρος τῆς ὑπηρεσίας, καὶ καταστρέψαντος αὐτὴν διὰ τῶν ἀπείρων διορισμῶν καὶ μεταθέσεων, τοὺς ὁποίους, ὑπερβαίνοντας τὸν ἀριθμὸν τῶν τετρακοσίων, εὑρίσκει τις εἰς τοὺς ἀριθ. **14, 17, 18, 24, 25** καὶ παράρτημα αὐτοῦ, **26, 33** καὶ **34** τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀσφαλείας, ἐπειδὴ πρὸς ἀνασκευὴν τῶν διϊχυρισμῶν τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἀγορευσάντων προσηνέχθη παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ παράδειγμα ἡ πρωτεύουσα, διὰ τοῦτο παρατηρῶ ὅτι καὶ ταύτης ἡ ἀσφάλεια εἰς τὴν χειρίστην ἀπό τινος εὑρίσκεται κατάστασιν, διότι καὶ λῃστεῖαι κατὰ τὴν Πειραϊκὴν ὁδὸν, καὶ μίαν ὥραν μακρὰν Ἀθηνῶν λῃστευσις τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος, καὶ ὁ ὀβελισμὸς καὶ ὡμὸς θάνατος χωρικοῦ περὶ τὴν κώμην *Τσούρκα*, καὶ καταλύσεις **40** στρατιωτῶν ἐν **Χασσᾷ**, πολυειδῶς καταθλιβόντων τοὺς χωρικοὺς, καὶ ἡ τινὸς νεήλυδος ἐνταῦθα κλοπὴ παρὰ τῶν κλεπτῶν τῆς Ἀστυνομίας, χωρὶς νὰ ἀνακαλυφθῶσι τὰ κλαπέντα, καὶ αὐτὴ ἡ πρόσφατος καταδάφισις τῆς οἰκίας τινὸς τῶν πολιτῶν παρὰ τῆς ἐξουσίας ἐναντίον τοῦ **12** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου, μαρτυροῦσι τὴν ἀθλίαν δυστυχῶς καὶ τῆς πρωτευούσης κατάστασιν. Ἐκ τούτων δ' ὅλων τὰ μάλιστα κατακριτέα ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν διαγωγὴ τῆς Κυβερνήσεως κατοφαίνεται, καὶ αὐτὴ παραβιάσασα τὰ ἄρθρα **2, 12, 32, 66, 72** καὶ **105** τοῦ Συντάγματος ἀποδεικνύεται· ἔτι δὲ καὶ τὸ Ε. Ψήφισμα· καὶ εἰς τὴν Βουλὴν μὲν ἀπόκειται ἀληθῶς τὰ τοιαῦτα νὰ ὑποβάλῃ, εἰς τὸν Βασιλέα δὲ τὸ καλὸν τοῦτο νὰ θεραπεύσῃ.

Ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν ὅμως τοῦ **105** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἐπίσης καὶ τῶν ὑπουργῶν καὶ ἡμῶν ἔτι νὰ αἰτιαθῇ πᾶς δύναται, ὡς μὴ προτεινάντων τὰ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναγκαίων Νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα ἀναγκαίως εἶναι ὁπωσδήποτε κατὰ τὴν παροῦσαν νὰ ὑποβληθῶσι σύνοδον. Ἐξετάζοντες εἰλικρινῶς, ἐν

τέλει ἐπέφερε, τὴν γενικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, καὶ ἀπέχοντες ἀπὸ τὰς διαιρούσας εἰς πλειοψηφίαν καὶ μειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς ἰδέας, ὀφείλομεν νὰ ἀγωνισθῶμεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ θρόνου ἀγῶνα τῶν ὅλων, καὶ νὰ ἀποκρούσωμεν τὸν ἀπειλούμενον κίνδυνον, διὰ τῆς ἐμψυχώσεως μὲν τῆς κυβερνήσεως ἐντὸς τοῦ νόμου ἐνεργούσης, διὰ τῆς αὐστηρᾶς δ' ἐπικρίσεως αὐτῆς παρεκτρεπομένης τοῦ νόμου.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἀγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς παρούσης συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ **4** μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ἰ. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Κ'.

Τῆς 26 Ἰαννουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἕκτην Ἰαννουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **101**, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **12**, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ τὰ περιέχοντα τὴν ἀγόρευσιν τοῦ βουλευτοῦ Σίφνου κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς **21** Ἰαννουαρίου, μὴ ἀναγνωσθέντα τότε, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς κατὰ τὴν χθὲς διακοπείσης συζητήσεως, ἐφ' ἧς παρετήρησέ τις ὅτι ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας ἐνίσχυσεν ἔτι μᾶλλον τὴν περὶ τῶν κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου ἀγορευσάντων ἰδέαν, ὅτι προετίθεντο νὰ κατηγορήσωσιν αὐτὴν, ἀφορῶντες μᾶλλον εἰς τὴν μόρφωσιν κατηγορίας, ἢ τὰ πράγματα, διότι καὶ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Σπάρτης διὰ πραγματικῶν γεγονότων λανθανόμενοι ἐξηλέγχθησαν, καὶ αὐτὰ τὰ ἐνταῦθα γεγονότα, τὰ ὁποῖα ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας νὰ γνωρίζῃ εἴπετο, λανθασμένως παρέ-

στησεν. Ἠτιάσαντο τοῦ ὑπουργείου διὰ τὴν παῦσιν τοῦ Δημάρχου τῆς πρωτευούσης· ἀλλ' ἐπὶ ταύτης, ἐκτὸς τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐξουσίας, τῶν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ νόμου χορηγουμένων, καὶ τῶν παραπόνων τῶν δημοτῶν, ἐξ ὧν καὶ ὁ ἀγορεύσας, οὐδεμία τοῦ ὑπουργείου παρανομία παρατηρεῖται, διότι ὁ δήμαρχος οὗτος ὄχι μόνον τοὺς λογαριασμοὺς του εἰς τὸ συμβούλιον νὰ ὑποβάλῃ ἠμέλησε, κατὰ τὰ ἄρθρα **110** καὶ **111** τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τριετίαν ὅλην τοιαύτην αὐτοῦ ἀμέλειαν ὑπέστη πειθαρχικὴν ποινὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἵνα τὸν δῆμον ἐντιπροσωπεύῃ ἰδιότητα ἀπώλεσε, καταστὰς ἀντίδικος αὐτοῦ τοῦ δήμου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, παρ' ὧν ἐδικάζετο διαφορὰ μεταξὺ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ δήμου ἐπὶ ἀποζημιώσει οἰκοπέδων τὰ ὁποῖα διετέθησαν διὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως· διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν θέσιν του ἐν ὅσῳ διατελεῖ τοῦ δήμου ἀντίδικος, ἐν ὅσῳ ἡ κατὰ τούτου δίκη του δὲν περαιωθῇ παρὰ τῶν δικαστηρίων. Τοῦ ὑπουργείου ἠτιάσαντο ἔτι διὰ τὴν καταδάφισιν οἰκίας τινος τῶν πολιτῶν ἐνταῦθα, ἀλλὰ τοιαύτη δὲν ἐγένετο, μικρὸν δὲ μέρος τῆς περιοχῆς τῆς οἰκίας αὐτοῦ ῥυμοτομεῖται ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα ὁδοῦ, καὶ περὶ τούτου ὁ ἰδιοκτήτης παρὰ τοῦ δημάρχου εἰδοποιήθη διὰ τοῦ απ' ἀριθ. **449** ἀπὸ **20** Φευουαρίου **1844** ἐγγράφου, δὲν προηγήθη δὲ ἡ ἀποζημίωσις αὐτοῦ, διότι κατὰ τοὺς κειμένους περὶ τούτου νόμους, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, ὁ ζημιούμενος ἀποζημιοῦται ἀπὸ τοὺς γειτνιάζοντας ἰδιοκτήτας, τοὺς ἐκ τῆς ζημίας αὐτοῦ ὠφελουμένους, ἀπὸ δὲ τῆς ῥυμοτομήσεως αὐτῆς οὐδεὶς ἄλλος ὠφελεῖται, ἢ αὐτὸς οὗτος, ὅστις καὶ ὑποχρεοῦται διὰ τοῦτο νὰ ἀποζημιώσῃ ἑαυτόν· καὶ διὰ τὴν ἀποστολὴν στρατιωτῶν εἰς τὸν δῆμον Φυλῆς ἠτιάσαντο αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἀπὸ τὴν ἀνάγκην προκαλέσθη, διότι τινες τῶν δημοτῶν αὐτῆς προσῆλθον ἐνταῦθα ἀπαιτοῦντες θέσεις, ὡς συντελέσαντες ὑπέρ τινων κατὰ τὰς πολιτικὰς ἐκλογάς, μὴ ἐπιτυχόντες δὲ τῆς συνδρομῆς αὐτῶν καὶ παρ' ἄλλου, ὑπαλλήλου διατελοῦντος καὶ πολλὴν διαχείρισιν ἀνεξέλεγκτον ἔχοντος, ἐρεθισθέντες ἐπανῆλθον εἰς Φυλὴν, ἔνθα τὸ δημοτικὸν συμβούλιον συνεδριάζον παρεβίασαν καὶ τὸν δήμαρχον τότε ἐν αὐτῷ παρόντα προσέβαλον· κατὰ τῶν πράξεων τούτων ποινικῶς τιμωρουμένων, νὰ ἐνεργηθῇ ἀνάκρισις δικαστικὴ εἵπετο, διὰ τὴν ὁποίαν μετέβη ἐκεῖ ὁ ἀνακριτὴς μετ' ἐκτελεστικῆς ἐκ στρατιωτῶν δυνάμεως, διαμεινάσης ἐκεῖ μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἀνακρίσεως, οὐδ' ἡ ἐνταῦθα συμβᾶσα

κλοπὴ, μεταξὺ τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου κατηγοριῶν ταχθεῖσα, τὸ ὑπουργεῖον ἐπιβαρύνει, διότι πολλάκις τοιαῦται συνέβησαν παρ' ὁμοίων ἐνεργηθεῖσαι, καθόσον εὐκόλως τῆς τελευταίας τάξεως ἄνθρωποι εἰς τοιαῦτα ἁμαρτήματα νὰ ὑποπέσωσι δύνανται, οὐδόλως τοὺς προϊσταμένους αὐτῶν ἐνοχοποιοῦντες ἢ ἐπιβαρύνοντες, καθ' ὧν ἐνεργοῦσιν οἱ νόμοι. Παραδεχόμενος τὴν ἀρχὴν, τὴν ὑπὸ τῶν βουλευτῶν Ἀθηνῶν καὶ Πυλίας ἀναπτυχθεῖσαν, ὅτι ἡ ἐξουσία εἰς τὸ ἔθνος ἀνήκουσα παρ' αὐτοῦ διαχειρίζεται, ἀντικρούω τὴν παρ' αὐτῶν εἰς αὐτὴν γενομένην προσθήκην ὅτι ὀφείλει νὰ παραιτῇ ὁ κατέχων τὴν ἐξουσίαν, ὅταν νομίσῃ ὅτι δὲν ὠφελεῖ, διότι αὕτη, ἂν ἁπλῶς ἀληθεύῃ, οὐχ' ἧττον ὅμως δὲν πρέπει τὸν πολιτικὸν νὰ διέπῃ ἄνδρα, ὅστις ἤθελε νομισθῇ ἀνίκανος καταλείπων τὴν ἐξουσίαν, ὅταν ἡ διαίρεσις καὶ τὰ πάθη, διαταράττοντα τὴν κοινωνίαν, δὲν φέρωσι καλῶς τὸ ὑπ' αὐτοῦ διοικούμενον σκάφος, ὡς πηδαλιοῦχος πολλὰ μὲν ἐπαγγελθεὶς ἵνα τὸ πηδάλιον καταλάβῃ, καὶ διευθύνων ἐν νηνεμίᾳ αὐτὸ, καταλείπων δὲ τοῦτο καὶ τὸ πλοῖον εἰς τοὺς ἀνέμους καὶ τὰ κύματα, ὅταν σίφων ἐπελθὼν φέρῃ αὐτὸ πρὸς σκοπέλους· οἱ κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύσαντες διὰ γενικῶν ἐαφράσεων τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργίου κατέκριναν, καὶ τὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας ἐθρήνησαν, παραλυσίαν πανταχοῦ ὑποδείξαντες· ἀπειλουμένην οἰκονομικὴν εἶδον κρίσιν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν κεφαλαίων, τὴν ἐκ ταύτης τῶν τόκων αὔξησιν καὶ τὴν τοῦ ἐμπορίου νέκρωσιν· εἰς τὸν ὑποδείξαντα δὲ τὴν αὔξησιν τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων ἀντέταξαν ὅτι αὕτη προῆλθεν ἀπὸ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου, περιπεσόντες οὕτως εἰς ἀντίφασιν μὲ τοὺς προτέρους διϊσχυρισμοὺς των περὶ τῆς νεκρώσεως τοῦ ἐμπορίου, ἡ δ' ἀντίφασις αὕτη, ἐπισυμβαίνουσα πάντοτε ὅταν τὰ λεγόμενα δὲν στηρίζωνται εἰς τὰ πράγματα, μαρτυρεῖ τὴν πρὸς μόνην τὴν κατηγορίαν πρόθεσιν αὐτῶν· ἀλλ' ἡ ἀληθῶς γενομένη κίνησις τοῦ ἐμπορίου, συνέπεια τῆς καλῆς τῆς κοινωνίας καταστάσεως, ἀρκούντως τοὺς διϊσχυρισμοὺς των ἀνασκευάζει. Αἱ μετακινήσεις τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, αἱ ἐπενεγκοῦσαι κατὰ τὸν Βουλευτὴν Σίφνου τὴν παραλυσίαν τῆς δικαιοσύνης, ἀπὸ μόνην τὴν ἀνάγκην ἀπέῤῥευσαν, διότι διὰ νὰ ὑπάρξῃ ὑπαλλήλου τινὸς μετακίνησις ἀπὸ ὁμοίαν ἄλλου πρέπει νὰ συνοδευθῇ· ἐκτὸς δὲ τούτου ἤθελον ἐπιβαρύνει τὸ ὑπουργεῖον, ἐὰν ἐκ προθέσεως ἐνηργοῦντο, καὶ ὅμως οὐδεμία ὑπῆρχε πρόθεσις ἢ ἡ κατεύνασις τῶν ὑπαρχόντων σκανδάλων, διότι κατὰ τὰς ἐκλογὰς μέγαν τὸ κράτος ὑπέστη κλονισμὸν, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ ἐπανελθόντες ἠτιᾶσθε

τῶν ὑπαρχόντων ὑπαλλήλων, ὡς ἐπεμβάντων κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἢ ἄλλως ἀδικησάντων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τὸ Ὑπουργεῖον ὤφειλε, προνοοῦν πρὸς ἄρσιν τῶν τοιούτων, νὰ θεραπεύσῃ τὰς ὑπαρχούσας πληγὰς διὰ τῆς τοιαύτης τῶν προσώπων ἀλλαγῆς· τὰ γεγονότα ταῦτα, πρόσφατα ἔτι, δύνανται νὰ ὑποδείξωσι καὶ τῆς κατηγορίας ταύτης τὸ σαθρὸν, καθόσον ὑμεῖς αὐτοὶ ἐνθυμεῖσθε τὰ κατὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ λεχθέντα, ὡς διατηροῦντος κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πρόσωπα ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς προκατόχους του ἀνήκοντα· καὶ κατὰ τὸν ὑπάρχοντα σχηματισμὸν, ἐὰν τῶν προσώπων ἡ ἐξέλεγξις ἐνηργεῖτο, ἤθελεν εὑρεθῇ ὅτι καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀνήκουσι, μ' ὅλον ὅτι συνταγματικῶς καὶ τὸ τοιοῦτον νὰ ἐνεργήσῃ ἐδύνατο, ἀρνούμενον νὰ μεταδώσῃ τῆς ἐξουσίας εἰς ἄλλους, ἀλλ εἰς τοὺς πιστῶς δυναμένους νὰ ὑπηρετήσωσιν ἀντιπροσωπεύοντες τὰς ἀρχάς του. Καὶ τὸ ἐνταῦθα τῶν Ἐρετῶν δικαστήριον εἰς στάσιμον δὲν εὑρίσκεται κατάστασιν, ὡς διετέθησαν, διότι ἂν δὲν προώδευσεν ὡς τὰ κατώτερα, οὐχ ἧττον ὅμως εἰς διαρκῆ εὑρίσκεται ἐνέργειαν διπλάσιον δικῶν ἀριθμὸν ἐκδικάζον ἤδη, ἡ δὲ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων αὔξησις ἀπὸ τὴν δραστικὴν τῶν δικαστηρίων ἀ. βαθμοῦ ἐνέργειαν προκύπτει, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐνταῦθα Πρωτοδικεῖον, τὴν πλεῖστον τῶν πρότερον ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων ἀποπερατῶσαν, ἐνήμερον κατέστη, ἀπὸ τὴν ἐκδίκασιν δὲ αὐτῶν αἵ τε ἐνώπιον τῶν Ἐρετῶν ἐκκρεμεῖς ἐπολλαπλασιάσθησαν, καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου πολλαὶ ἀνηρέθησαν, ἐξ ὧν καὶ αὐτὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν συνεδριάσεών του νὰ διπλασιάσῃ ἠναγκάσθη. Ἠτιάσαντο δὲ τοῦ ὑπουργείου καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς δικαστὰς διὰ τῶν μετακινήσεων ἐξάσκησιν ἐπιρροίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν τὴν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου μεταβολὴν παρέβαλον, μὴ ἐνθυμηθέντες τὴν ἀσύστολον τότε τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν δικαζῶν ἐπέμβασιν, οὐδὲ τὴν δίκην τοῦ Στρατηγοῦ Νικήτα, καθ' ἣν ὑπάλληλοι ἀνώτεροι τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως ἵσταντο· ἂν δὲ καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς, ὅσον ἔπρεπε, τὴν κατηγορίαν ἀπήγγειλεν, μ' ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ μέχρις ὑπερβολῆς δὲν ἀνέπτυξεν αὐτὴν, ἐπαύθη διὰ τοῦτο, μήπω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπανελθών· αἱ μεταθέσεις ἐκεῖναι καὶ παύσεις πρὸς σκοπὸν ἄλλον ἢ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἐνηργοῦντο. οὐχὶ δὲ καὶ ἤδη, ὅτε ἀπὸ μόνην τῆς ὑπηρεσίας τὴν ἀνάγκην ὑπαγορεύονται, ἀναγκαζομένης τῆς Κυβερνήσεως νὰ παύῃ τοὺς ἀνικάνους καὶ κακῆς πίστεως ὑπαλλήλους;

ὡς καὶ παρὰ τῶν κατηγορησάντων ὡμολογήθη, ὅτι οἱ παυθέντες τῶν εἰρηνοδικῶν ἐπὶ τοσοῦτον κακῆς πίστεως ἦσαν, ὥστε καὶ μετὰ τὴν παῦσιν των αὐτὴν, τὴν τελευταίαν αὐτῶν τιμωρίαν, κατεχρῶντο τῆς πίστεως τῆς Κυβερνήσεως, κατακρατοῦντες τοῦ παρ' αὐτῶν διαχειριζομένου χαρτοσήμου· ἐπὶ τῆς παύσεως τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Καλαμαριώτου, ἐπειδὴ τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ συμβάντα χρήζουσι καὶ τῆς περαιτέρω τοῦ πρώην τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ ἐπισφραγίσεως, διὰ τοῦτο οὐδὲν μὲν τώρα νὰ παρατηρηθῇ δύναται, ἐπιφυλάττονται δ' οἱ θέλοντες νὰ ἀναλύσωσι περαιτέρω αὐτὰ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ πρώην ὑπουργοῦ, Βουλευτοῦ Αἰτωλίας, ἐν ἀδείᾳ ἤδη διατελοῦντος. Ἠτιάσαντο τοῦ ὑπουργείου ἔτι διὰ τὰς γενομένας τοῦ ταχυδρομείου λῃστεύσεις, ἀλλ' αὗται καὶ πολλάκις ἄλλοτε συνέβησαν, καὶ ἤδη τυχαίως, μ' ὅλον ὅτι δυσαρέστως τὸ ἀπόῤῥητον τῶν ἐπιστολῶν παρεβιάσθη· ὅ,τι δ' ἄξιος νὰ παρατηρηθῇ δύναται, ὅτι ἡ τυχαία αὕτη τῶν ταχυδρομείων λῃστευσις, ἐπέφερε πολλῶν ἐπιστολῶν τὴν δημοσίευσιν διὰ τῶν ἐφημερίδων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Ἐπὶ δὲ τῆς πολλάκις μνημονευθείσης ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἰκανῶς αὐτὴν δικαιολογεῖ ἡ τοῦ Γραμματέως αὐτοῦ, ψῆφον ἔχοντος, ἔλλειψις· καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων καταφαίνεται ὅτι δὲν ἐγένετο ἐκ προθέσεως πρὸς ἐπέμβασιν, διότι οἱ ἐκλογεῖς ἐπέδειξαν ἱκανὴν ἀνεξαρτησίαν κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν, καθ' ἣν ἀντὶ νὰ ἀντιπροσωπεύσωσι τὴν παιδείαν διὰ τοῦ χορηγηθέντος εἰς αὐτοὺς δικαιώματος, καθ' ἃ ἐξέθηκαν πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ἔσπευσαν διὰ τοῦ βουλευτικοῦ μανδύου νὰ κολακεύσωσι τὸν τότε ἰσχύοντα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ κατηγορήσαντες καὶ περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν εἶπον καταστημάτων, διὰ τοῦτο νὰ παρατηρηθῇ πρέπει ὅτι καὶ ταῦτα καὶ προώδευσαν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ πανταχοῦ γενόμεναι ἐτήσιοι ἐξετάσεις, ἐπαισθητὴν ἀναδείξασαι πρόοδον, καὶ αὐτὰ τὰ πρό τινος ἐκτεθέντα ἔργα τῶν ἐν τῷ πολυτεχνίῳ διδασκομένων· ἂν δὲ εἰς παραλυσίαν τὸ ἐνταῦθα Γυμνάσιον διατελῇ, προῆλθεν αὕτη, διότι δὲν ἐγένετο ἡ πρέπουσα εἰς τὸ προσωπικὸν μεταῤῥύθμισις, ἐξ οὗ καὶ στάσιμον ἀνεδείχθη ἀπέναντι τῶν ἄλλων, ἐφ' ὧν μεταῤῥυθμίσεις ἐνηργήθησαν· τοῦτο δὲ ἀρκούντως ἀποδεικνύει ὅτι αἱ γενόμεναι μεταῤῥυθμίσεις ἀπὸ μόνην τῆς ὑπηρεσίας τὴν ἀνάγκην προύκαλέσθησαν. Ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, ἐπειδὴ καὶ ἄλλοι καὶ ὁ πρωθυπουργὸς ἀρκούντως τὰς εὐνοϊκὰς πρὸς τὰς δυνάμεις σχέσεις μας ὑπέδειξαν, διὰ τοῦτο παρατηρῶ μόνον ὅτι αὗται εἶναι εὐνοϊκώτεραι τῶν παρελθουσῶν,

αἱ δὲ γενόμεναι διακοινώσεις καὶ ἄλλοτε ἐγένοντο, καὶ θέλουσι γίνεσθαι, ἐν ὅσῳ διατελοῦμεν ὀφείλοντες πρὸς αὐτάς· τὰς συνοδικὰς δὲ σχέσεις μας μαρτυρεῖ καὶ αὐτὴ ἡ παραίτησις τῶν ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς γενομένης κατὰ τὴν 2 Σεπτεμβρίου 1843 συνθήκης· ἐπειδὴ δὲ οἱ τῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου κατηγορήσαντες συνάγουν ὅτι ὑπάρχει τις δυσπιστία, διὰ τοῦτο πρέπει ἐπίσης νὰ ἀντιπαρατηρηθῇ εἰς τούτους, ὅτι ἐκ τῶν γενομένων κατηγοριῶν, οὐδόλως εἰς τὰ πράγματα ἀνταποκρινομένων, συνάγεται ἔλλειψις τῆς ἀπαιτουμένης εἰλικρινείας.

Ἀναχωρίζων ἄλλος τὸ καθῆκον νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 28 τοῦ Συντάγματος οὐδενὸς νόμου ἡ ἐκτέλεσις νὰ παραλειφθῇ δύναται, καὶ ὅμως κατὰ παράβασιν αὐτοῦ, ὁ μὲν δημοτικὸς νόμος ἀνεκτέλεστος ὑπάρχει πολλαχοῦ, οὐδαμῶς ἐνεργηθεισῶν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, ὡς ἐν Λακεδαίμονι καὶ ἀλλαχοῦ, διότι τὰ αὐτὰ παρατηροῦνται, ἑνὸς ὑπάρχοντος τοῦ συστήματος· ἐνταῦθα μὲν τὸ κέντρον, εἰς τὰς ἐπαρχίας δὲ τὰ ἄκρα ἔχοντος, ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος ὑπ᾽ὤρτει, ὁ δὲ περὶ νομαρχιῶν ἐπίσης ἀνεκτέλεστος παρελείφθη, ἐξ μόνον νομαρχῶν διορισθέντων, διὰ γραμματέων δὲ τῶν ἄλλων νομαρχιῶν διευθυνομένων, ἐνῷ παρὰ τοῦ νόμου τοὺς ἁπάντας νομάρχας οἱ γραμματεῖς, αὐχὶ δὲ καὶ τοὺς μήπω διορισθέντας, καὶ μὴ διορισθησομένους ἀναπληροῦσι· καὶ τὸ 29 ἔτι ἄρθρον τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου παρεβιάσθη κατά τε τὴν Ὕδραν, Πανεπιστήμιον, Καλάβρυτα καὶ Καρυστίαν, διότι ἡ μὲν τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογὴ μετὰ πολλῶν μηνῶν τὴν παρέλευσιν διεπράχθη, ἡ δὲ τῶν Καλαβρύτων ἐπίσης μετὰ πολλοὺς ἐπροκηρύχθη μῆνας, γενομένη δὲ ἠκυρώθη, ἀφοῦ δὲ πάλιν ἐπροκηρύχθη, πεντάπλαι ἐξελέχθησαν ἐφεδροπαί, καὶ τούτων αἱ πρὸ τῶν τελευταίων ἀκυρώθησαν, ἂν καὶ παράνομοι παρὰ τῆς ἐξουσίας ὁμολογηθεῖσαι πρότερον, καὶ ἡ τοῦ λαοῦ θέλησις παρεβιάσθη καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν ἡ ἐκεῖ σταλεῖσα ἐκτελεστικὴ δύναμις ἐτέθη· καθ᾽ὅμως οἱ παρανομήσαντες ὑπάλληλοι, τοὺς ὁποίους καὶ ἡ βουλὴ διὰ τῆς ἀποφάσεώς της τοιούτους ἐκήρυξε, καὶ διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις των, καὶ πολλοὶ τούτων πρὸς ἀμοιβὴν εἰς ὑψηλὰς προήχθησαν θέσεις· ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν 13 δήμων τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων, τῶν ὀκτὼ δήμων οἱ δήμαρχοι ἐπαύθησαν, διὰ μόνας βεβαίως τὰς ἐκλογάς, καὶ ἀπὸ τοὺς νομίμους δὲν ἀντικατεστάθησαν ἀναπληρωτάς των, καὶ πολλὰ ἄλλα παρανομήματα ἐπράχθησαν, τῶν ὁποίων ἤδη

πολλοὶ ἐμνημόνευσαν, πρὸς μόνην τοῦ μέλλοντος τὴν θεραπείαν· ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἰς ἀθλίαν εὑρίσκεται κατάστασιν, ὄχι μόνον διότι πολλοὶ κοινωνικῶς ἐστιγματισμένοι διωρίσθησαν, ἀλλὰ καὶ διότι ἄμετροι παύσεις καὶ μεταθέσεις ἐνηργήθησαν, προκαλέσασαι τὴν μεροληπτικὴν τῶν διορισθέντων ἐνέργειαν, ὡς γενάμεναι κατὰ τῶν μὴ οὕτως ἐνεργούντων ἐπιφρονούντων, ἐνῷ οἱ δικασταὶ ὠφείλον νὰ ἦναι ἀνεξάρτητοι, τὴν δ᾽ ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν τὰ μέγιστα τὸ ἀμετακίνητον ἐνισχύει, καὶ ἐκ τούτου προκύπτει ἡ ὕβρις τῶν δικαστηρίων ἀνεπάρκεια, πολλῷ μεγαλητέρας καὶ ἐπιβλαβεστέρας ἔχουσα συνεπείας, ἢ ἡ ὕβρις· ὅτι ἡ δημόσιος ἀσφάλεια ἐπίσης ὀνομαστὴ ὑπάρχει, ἐπὶ τοσοῦτον δ᾽ αἱ λῃστεῖαι ἐπιλλαπλασιάσθησαν, ὥστε ἐν μὲν τῇ Λακεδαίμονι δύο κατὰ δεκαημερίαν ἐπράχθησαν, κατὰ ἐννενήκοντα ἐνεργηθεῖσαι διαβατῶν, ἐν δὲ τῇ Κορινθίᾳ ἄλλαι, ὡς διαβαίνοντες ἐκεῖθεν, καὶ μεθ᾽ ὁπλοφόρων διὰ ταῦτα συνωδευόμενοι ἐμάθομεν ἰδόντες μάλιστα καὶ ἄνδρα νεκρὸν ἐν Ἄργει παρὰ τῶν κατὰ τὰς Κλεωνὰς τῆς Κορίνθου ληστευσάντων φονευθέντα, καὶ ἀλλαχοῦ τοιαῦται ἐνηργήθησαν τὴν ἀσφάλειαν τοῦ κράτους μαρτυροῦσαι· καὶ ταῦτα ἀπὸ τὸ γενικὸν προκύπτουσι σύστημα, ἀπὸ ἔλλειψιν δικαιοσύνης, ἀπὸ τὰς ἀμέτρους χάριτας καὶ ἀμνηστίας, ἐπὶ μέγα τὰ κακουργήματα ἐνισχυσάσας, ὡς ἐν Λακεδαίμονι φονεὺς συλληφθεὶς καὶ καταδικασθεὶς ἀπελύθη κατόπιν, θεωρηθεὶς ὡς ὑπαγόμενος εἰς τοὺς ἀμνηστευθέντας διὰ τὰ κατὰ τὰς ἐκλογὰς κακουργήματα, ἀπολυθεὶς δὲ ἐκακοποίησε τοὺς συγγενεῖς τοῦ φονευθέντος καὶ φυγάδικος δεκαοκτὼ διατελεῖ ἤδη μῆνας, διάγων ἐνώπιον τῆς ἐξουσίας, οὐδαμῶς παρ᾽ἡμῖν καταδιωκόμενος. Ἐκ τῶν τοιούτων καὶ οἱ πρωσελθόντες εἰς Λακεδαίμονα πρὸς ἀγορὰν μεταξὺς ἔμποροι ἄνευ χρημάτων ἦλθον, ἐκ τούτου δὲ ἐπὶ πολὺ ἡ τιμὴ τῆς μεταξὺς ἠλαττώθη κατὰ τὴν τῶν ἀγορῶν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν χρημάτων, ἥτις πολλὴν μὲν τὴν προσφορὰν ὀλίγην δὲ τὴν ζήτησιν ἐσχημάτισεν· ἀλλὰ καὶ ἡ προσωπικὴ δὲν ὑπάρχει ἀσφάλεια αἰκιζόντων ἄνευ αἰτίας τῶν ὀργάνων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ὡς ἐν Λακεδαίμονι τινος παρὰ τοῦ μοιράρχου· συλλαμβανομένων δὲ καὶ φυλακιζομένων τῶν πολιτῶν, διότι τὴν ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐκφράζουσι γνώμην των, καὶ αὐτόθι τινος, καὶ ἄλλων ἀπαγομένων ἀπὸ τῶν ἔργων των καὶ πλητομένων ἀπανθρώπως, ὡς τινος ὑπηρέτου τοῦ Κ. Λ. Ῥάλλη αὐτόθι. Ὅτι τὸ 12 τοῦ Συντάγματος ἄρθρον παρεβιάσθη, καὶ ἐν μὲν Λακωνίᾳ ἀριθμὸς ἐνεπρήσθη οἰκιῶν, ἄνευ ἀποζημιώσεως, τοῦ δὲ Πετροπουλάκη ἡ οἰκία κατεδαφίσθη

άνευ τῆς βεβαιώσεως τοῦ δημοσίου ὀφέλους καὶ ἀποζημιώσεως, ἡ δὲ τοῦ Καρακίτζου περιουσία ἐν Ἐπιδαύρῳ Λιμηρᾷ διηρπάγη· καὶ ταῦτα καὶ αἱ ἄλλαι κατὰ τῶν πολιτῶν καταπιέσεις ἀδίκων παύσεων, δι' ἀνηκούστου καταδρομῆς, προύκάλεσαν τὴν γενομένην στάσιν, τὴν ὁποίαν ἀληθῶς κατέσβυσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀναγνωρίζουσιν ὅμως τὴν ἀνάγκην εἰς τὴν ὁποίαν οἱ στασιάσαντες εὑρέθησαν νὰ προστρύγωσιν εἰς τὸ παράνομον τοῦτο μέσον. Ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι πολλὰ μὲν περὶ σπατάλης καὶ καταχρήσεων λέγονται καὶ τοιαύτη ἡ κοινὴ γνώμη, ἀλλὰ καὶ ἐὰν αἱ εἰσπράξεις εἰς τὸ προϋπολογισθὲν ἀνταποκριθῶσι ποσὸν, θέλει γίνει ἀπὸ τὴν πολλὴν τῶν προσόδων αὔξησιν, ἥτις ἤθελεν ἀποφέρει μείζονα ὠφέλειαν, ἐὰν δὲν συνέβαινον αἱ γενόμεναι καταχρήσεις· εἶναι δὲ λυπηρὸν, διότι ἐκ τούτου καθίσταται ἀδύνατος ἡ πραγματοποίησις ἐλαττώσεώς τινος ὑπὲρ τοῦ πένητος λαοῦ, τοῦ τοιαύτην ἔχοντος τούτων ἀνάγκην, διά τε τὰς αὐτὰς εἰσπράξεις του, καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀναγκῶν του αὔξησιν. Ἐπὶ τῆς παιδείας, ὅτι εὐδεμία ἐλήφθη πρόνοια καὶ πολλοὶ διδάσκαλοι δήμων ἐτῶν ὁλοκλήρων μισθοὺς καθυστεροῦντας ἔχουσιν, ὡς ἐν Λακεδαίμονι, οἱ δὲ καθηγηταὶ παύονται, ἐνῷ καὶ ἡ Ἀντιβασιλεία τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀμεταθέτου αὐτῶν ἀνεγνώρισε, καὶ πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι διὰ τούτου μορφόνονται καὶ καθίστανται ἱκανοὶ, καὶ μαθηταὶ ἀναδεικνύονται ἄξιοι, καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλία παράδειγμα πρόσφατον φέρει, καθηγητὴν ἐπιμείναντα νὰ διατηρήσῃ τὸν τίτλον τοῦ μαθήματός του παρὰ τὴν διαταγὴν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ὅμως διατηρηθέντα, μὴ τολμήσαντος ἐκείνου νὰ ἐνεργήσῃ τι κατ' αὐτοῦ. Ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐντυπωθῇ εἰς τὸ πνεῦμα παντὸς τὸ φιλόνομον, διότι μικρὰ ἀπὸ τοῦ νόμου παρέκκλησις φέρει τὸν ὁδεύοντα εἰς τὸ χάος, καὶ παραδείγματα ζωηρὰ τὴν ἐντύπωσιν αὐτοῦ νὰ ἐνισχύσωσι, τὰ παραδείγματα τῆς Γαλλικῆς τῶν 1795 ἱστορίας, ὅτε πλῆθος στασιαζόντων ὑπὸ τὸν Ροβεσπιέρον ὑπεῖκον εἰς ἁπλοῦν τῆς συνελεύσεως διάταγμα, καὶ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν συλλαμβάνοντες, εἰς τὴν δικαιοσύνην παρέδιδον. Ἤθελεν εἶσθαι ἐπιθυμητὸν οἱ δοξάσαντες ἑαυτοὺς εἰς τὴν μάχην νὰ ἔρεψον τὸ ἔθνος εἰς τὸν προορισμόν του, δὲν εἶναι ὅμως δυνατὸν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μιμηθῶσι τοὺς Γάλλους Βρολὺ καὶ Μολαί, οἵτινες, καθ' ἃ ὁ πρωθυπουργὸς ἐν Γαλλίᾳ ἔλεγεν, ἐναμβρυνόμενοι εἰς ἑαυτοὺς διῆγον ἰδιωτεύοντες, μακρόθεν τὰ ὠφέλιμα συμβουλεύοντες. Ὅτι οἱ νόμοι πρέπει νὰ ἐκτελῶνται, τὴν δ' εὐθύνην τούτου φέρουσιν οἱ ὑπουργοί, οἵτινες δι' οὐδενὸς

νὰ δικαιολογηθῶσι δύνανται, πᾶσα δὲ παράβασις αὐτῶν, γενομένη ἐκ προαιρέσεως ἢ ἀνικανότητος ἢ ἐξ ἀφιλοκαλίας τὸ αὐτὸ φέρει ἀποτέλεσμα, καὶ πρέπει νὰ προκαλέσῃ τὴν σύντονον τῆς βουλῆς προσοχὴν πρὸς θεραπείαν τοῦ μέλλοντος καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀπειλουμένης κοινωνικῆς ἀποσυνθέσεως.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν, ὅτι τὰ περὶ Κοριολάνου καὶ ἄλλων παραδείγματα, ὅσα ἀπὸ τοῦ βήματος εἶπον, δὲν ἔχουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐφαρμογὴν οὐδ' εἰς τινα τῶν Ἑλλήνων· ὅλα δὲ τὰ κατὰ τοῦ Ὑπουργείου λεχθέντα εἶναι ἐκεῖνα, ὅσα καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὁ τύπος ἐπανέλαβε πολλάκις καὶ ἐσυζήτησε, καὶ οὐδεμιᾶς ἀπαντήσεως χρήζουσι. Μεταξὺ τούτων ὁ Βουλευτὴς Ἀθηνῶν τοὺς Ἕλληνας παρέστησε διηρημένους εἰς φατρίας καὶ κόμματα καὶ ἀπέδωκεν ἀποκλειστικότητος διαγωγὴν εἰς τὸ σημερινὸν Ὑπουργεῖον· ἀλλ' οὐδεμίαν ἄλλην διαίρεσιν, εἰμὴ εἰς πολιτευομένους καὶ ἀντιπολιτευομένους ἔχομεν, καὶ ἅπαντες εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἀφοσιωμένοι, δὲν ὑπηρετοῦμεν ξένας ἐπιρροάς. Ὅτι ληστὴς νὰ ὀνομασθῇ πρέπει ἐκεῖνος, ὅστις ἐπὶ τακτικῆς Κυβερνήσεως τὴν ληστείαν ἐπιχειρίζεται. Τὰ κατὰ τὰ 1833 εἰς Ἄργος διαλυθέντα στρατεύματα, συγκείμενα ἀπὸ στρατιώτας τοῦ ἀγῶνος, πανταῦ καταδιωκομένους, διότι δὲν εὕρισκον οὐδαμοῦ διαμονητήριον, τέλος κατέφυγον εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ἀλβανοῦ Μπούζη τεθέντες, ἐμάχοντο κατὰ τὴν Θεσσαλίαν, διαλυθέντες δ' ἀκολούθως εἰς μικρὰς συμμορίας, δὲν εἰσῆλθον εἰς τὸ κράτος οὐδ' ἔπραξαν κακοπραγίας, εἰμὴ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν 1836, ὅτε ἐδόθη εἰς αὐτοὺς ἀμνηστείας χάρις· οἱ τοιοῦτοι, οὐδόλως κακοπραγήσαντες, δὲν εἶναι λησταί, ἀλλὰ μάλιστα ἀγωνισταί, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι, ἀφοῦ ἀμνηστεύθησαν, ἐβαθμολογήθησαν καὶ μὲ ἀνωτέρους βαθμούς. Τοιοῦτος ὑπῆρξε καὶ ὁ κατὰ τὴν Φθιώτιδα ὁδηγὸς, ἀγωνιστὴς καὶ αὐτὸς ὡς καὶ ἄλλοι, οὐδέποτε κακοπραγήσας, ὅστις, διωρισθεὶς κατ' αἴτησιν δύο δήμων ὁδηγὸς εἰς Φθιώτιδα, συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν περιστολὴν καὶ ἐξάλειψιν τῆς ληστείας.

Τὰς βάσεις καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως τῶν 1821, εἶπεν ἄλλος, ὠφείλαμεν νὰ διατηρήσωμεν, καὶ ὄχι ἀπὸ ἐποχῆς εἰς ἐποχὴν ταύτας νὰ μεταβάλλωμεν· οἱ τὰ πάντα τότε θυσιάσαντες καὶ τὰ πάντα παραχωρήσαντες, καὶ διὰ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ ὁμονοίας τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν ἀνακτήσαντες τῇ συνδρομῇ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν τριῶν συμμάχων Δυνάμεων, δὲν ἐξέλιπον, ἀλλ' οἱ αὐτοὶ τὴν τύχην τῶν δημοσίων διευθύνουσιν. Ἡ Σεπτεμβριανὴ μεταπολίτευσις εἶναι συνέπεια τῶν 1821

ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ἐκτελεσθεῖσα, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἡ ὁμόνοια αὕτη δὲν ἐπεκράτησεν εἰμὴ μέχρι τῆς Συνελεύσεως, μεθ' ἣν νέαι διαιρέσεις καὶ φατριασμοί. καὶ ταῦτα διὰ τὰς πρωθυπουργικὰς, ὑπουργικὰς καὶ λοιπὰς θέσεις, ἐνῷ τὸ Σύνταγμά μας πρὸς πάντας ἰσότητα δικαιωμάτων καθιεροῖ. Πολλὰ κατὰ καὶ ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τοῦ ἐνεστῶτος ὑπουργείου ἐλέχθησαν, καὶ ἐάν τινα τούτων ἀληθῆ ἦναι, ὡς τὴν κοινωνίαν μας φθείροντα, στεντορεία τῇ φωνῇ ὀφείλομεν νὰ κηρύξωμεν, παριστῶντες εἰς τὸν Βασιλέα τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν καὶ τὴν θεραπείαν αὐτῶν ἐκζητοῦντες. Τὰς τῶν ὑπαλλήλων καταχρήσεις δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδωμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον τοὺς σφάλλοντας παύει καὶ τιμωρεῖ, οἱ τοιοῦτοι δὲν ἐξέλειπον οὐδέποτε, καὶ τότε μόνον τὴν εὐθύνην αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει, ὅταν ἀμελῇ καὶ δὲν τιμωρεῖ τοὺς παρανομοῦντας. Ἀλλ' αἰτία τῶν κακῶν κυρίως εἶναι αἱ προσωπικαὶ διαιρέσεις καὶ οἱ περὶ τὴν ἀρχὴν φατριασμοί, καὶ μόνον διὰ τῆς ἀγάπης καὶ ὁμονοίας τὰ καλὰ κατορθοῦνται, ἄνευ δὲ ταύτης οὐδ' ἡ 3 Σεπτεμβρίου, οὐδ' ἡ 4 Λυγούστου, οὐδ' ἄλλη ὑπουργικὴ μεταβολὴ νὰ ὠφελήσῃ δύναται. Μόνη ἡ ἕνωσις τὴν πατρίδα νὰ σώσῃ δύναται, αὐτὴ δὲ δι' ὑμῶν αὐτῶν κατορθοῦται, ὅταν μὲ ἀμεροληψίαν καὶ ἀπάθειαν τὰ κοινὰ συμφέροντα συζητῶμεν. Οὐδὲν κατὰ τῆς πατρίδος παράπονον δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν, ἥτις ἀποδώσασα εἰς ἡμᾶς τὰς μεγαλητέρας τιμὰς καὶ αὐτὴν τὴν γενικὴν πολιτογράφησιν, ἀναμένει τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν εὐεργεσιῶν. Εὐγνωμοσύνην δ' ἀποδίδομεν, ὅταν τὰς ὁρίζεις μας διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον θυσιάζωμεν.

Ἐκ τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν ὁ μετ' αὐτὸν, ἐν ὀλίγοις ὁ βουλευτὴς Σίφνου παρέστησε τὴν παροῦσαν τοῦ ἔθνους κατάστασιν καὶ ἐσυμπέρανεν ἐπὶ τέλους, ὅτι παραλυσία κατακυριεύει τὴν κοινωνίαν, μετὰ τοῦτον οἱ Βουλευταὶ Ἀθηνῶν, Πυλίας καὶ Εὐρυτανίας ἀπέδειξιν διὰ ῥητῶν τοῦ ὑπουργείου πράξεων τὰς παραβιάσεις τῶν νόμων καὶ τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, οἱ δ' εἰς ταῦτα ἀπαντήσαντες οὐδὲν τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου λεχθέντων ἀνῄρεσαν.

Προβαίνων δὲ ἀκολούθως εἰς τὴν ἐξέτασιν περὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ περὶ τούτων ζήτημα θεωρεῖται παρὰ τοῖς ἔθνεσιν ὡς τὸ μᾶλλον τὴν τύχην αὐτῶν ἐπιβαρύνον, διότι τοῦτο καὶ τὰς συνθήκας αὐτῶν καὶ τὴν ἐμπορικὴν τύχην κανονίζει καὶ τὴν αὐτονομίαν αὐτῶν καὶ τὸ μέλλον ἐξασφαλίζει· καὶ διὰ τοῦτο τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων εἰς τοὺς

ἐξέχοντας τῶν πολιτῶν ἀνατίθησιν. Ἔτι δὲ παρ' ἡμῖν τὸ ζήτημα τοῦτο σπουδαιότερον θρίσταται, οἵτινες διὰ τῆς καρτερίας τοῦ ἔθνους, διὰ τῆς εὐγενοῦς συμπαθείας τῶν λαῶν καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν τριῶν συμμάχων δυνάμεων τὴν ἀνεξαρτησίαν ἀνακτήσαντες, μικροὶ καὶ ἀσθενεῖς εἴμεθα καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων τούτων ἰδιαίτερα καθήκοντα εὐγνωμοσύνης πρός τινας αὐτῶν ἔχομεν. Τὸ ὑπουργεῖον εὐνοϊκῶς διακείμενος πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κυβέρνησίν της τὰς ἐξωτερικὰς δυνάμεις παρέστησεν. Ὅσα δὲ καὶ ἂν ἦναι τὰ γνωστοποιηθέντα εἰς τὴν Βουλήν, ἀφορῶντα τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, ἔγγραφα δὲν ἀρκοῦσιν, ὥστε ἐκ τούτων οἱ Βουλευταὶ νὰ κατανοήσωσι τὴν ἀληθῆ αὐτῶν κατάστασιν, τιμὴν δὲ καὶ φόρον καθήκοντος πρὸς τὸ ἔθνος ἡ Βουλὴ θέλει ἀποδώσει, ἂν εἰς τὴν περὶ τούτων ἔρευναν ἐπιτύχῃ. Τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος τὴν ὁμονοίαν πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς δυνάμεις ὑπαγορεύουσι, πρὸ πάντων δὲ πρὸς τὰς τρεῖς, διότι ὄχι μόνον κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα μᾶς συνέδραμον, ἀλλὰ καὶ στιρὰ ἄλλων μετὰ ταῦτα εὐεργετημάτων τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας μας θέλει καλύψει. Πῶς δὲ ταῦτα συμβιβάζονται μὲ τὴν διαγωγὴν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὅστις, δίκαιον θεωρήσας νὰ προσκαλέσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν εἰς τὴν ὁμορον ἐπικράτειαν προσελθόντα βασιλόπαιδα τῆς Ῥωσσίας, ἀπέσυρε δὲ μετὰ ταῦτα τὴν πρόσκλησιν, καὶ ἕνεκα τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ αὐτὸς ἀπῆλθε χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν, ἀπὸ τὰ ζωηρότερα εὐγνωμοσύνης αἰσθήματα ῥεγόμενον, ἐνῷ μάλιστα εἰς τὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν προσελθόντα Βασιλόπαιδα τῆς Γαλλίας προθυμία μεγίστη πρὸς ὑποδεξίωσιν ἐδείχθη καὶ τιμαὶ ἀρκεταὶ ἀπεδόθησαν; καλῶς ταῦτα γενόμενα, διότι καὶ πρὸς τὴν Γαλλίαν ἴσα μὲ τὰς ἄλλας δύο καθήκοντα εὐγνωμοσύνης ὀφείλονται. Ἡ ἐκ τοιαύτης διαγωγῆς τῶν ἀρχόντων προκύπτουσα δυσαρέσκεια τὰ ἔθνη καὶ ὄχι τὰ ἄτομα δυστυχῶς ἐπιβαρύνει, καὶ ταύτην ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ὤφειλε νὰ προλάβῃ. Διατὶ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ συγχωρήσῃ τὴν κατὰ τῆς μεγάλης Βρεταννίας ὡς ἐπιβουλευομένης τὸν Θρόνον τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ συντάκτην ἐφημερίδος ὑπουργικῆς γενομένην προσβολὴν, τὸν ὁποῖον ὁ Πρωθυπουργὸς ἐντὸς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τέκνον αὐτοῦ ἐκήρυξε; καὶ αὗται δὲ αἱ πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ἀντιπροσώπους τῶν τριῶν δυνάμεων σχέσεις τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι πρὸς τὸν αὐτὸν βαθμὸν, διότι οὐ μόνον ὁ Πρέσβυς τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ πράκτορες ἐλευθέραν παντοῦ τὴν εἴσοδον ἔχουσι καὶ μυστικοσυμβούλια καθ' ἑκάστην μετ' αὐτῶν συντελοῦνται,

ἐνῷ οἱ τῶν δύω ἄλλων δυνάμεων, οὐ μόνον αὐτοὶ ὡς μὴ εἰλικρινεῖς περὶ τῆς Κυβερνήσεως σκεπτόμενοι θεωροῦνται, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι των Ἕλληνες προσωπικῶς παρ' αὐτῆς καταδιώκονται. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ Γερμανικὰ Κράτη ὀφείλομεν μὲν νὰ προστερώμεθα μὲ σέβας καὶ φιλίαν, ἀλλὰ δὲν χρεωστοῦμεν καὶ εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα συμβάντα, ἐξ ναντίας πρός τινα τούτων δίκαια παράπονα ἔχομεν.

Τὸ παρελθὸν ὅμως ἀφίνοντες καὶ εἰς τὸ παρὸν ἐνατενίζοντες, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ποῖαι τῶν δυνάμεων βοηθητικαὶ εἰς τὴν Σιμτεβριανὴν μεταπολίτευσιν καὶ τότε καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεδείχθησαν, ὥστε ἐκ τῆς ἐρεύνης ταύτης ὁδηγούμενοι, πρὸς τὴν παγίωσιν τῶν ἐθν. ἐλευθεριῶν τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικήν μας νὰ ῥιθμίσωμεν. Γνωστὸν ἔγεινε τὸ πρὸς τὰς λοιπὰς δυνάμεις διάγγελμα τοῦ Αὐστριακοῦ διπλωμάτου, διὰ τοῦ ὁποίου οὗτος, ὑπενθυμίζων τὴν μεταξὺ τούτων συνομολογηθεῖσαν ἀναγνώρισιν τῆς δυναστείας τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος ὑπὸ τοὺς διὰ τῶν συνθηκῶν τεθέντας καὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων παραδεχθέντας ὅρους, προσκαλεῖ τὰς δυνάμεις νὰ μὴ παραδεχθῶσιν οὐδεμίαν αὐτῶν τροποποίησιν καὶ νὰ μὴν ἀναγνωρίσωσιν οἷον τὸ Σύνταγμα συνετάχθη. Γνωστὸν ἐπίσης εἶναι τί αἱ δυνάμεις ἀπήντησαν. Ἐκτούτων ἡ μὲν Ῥωσσία, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐστία ταραχῶν, κατὰ τὸ διάγγελμα παριστανομένη, δὲν εἶναι, ἀλλ' ὅτι διὰ τοῦ Συντάγματος αὐτῆς ἡ τάξις καὶ ἡ ἡσυχία καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ θρόνου ἐγγυῶνται· ἡ δ' Ἀγγλία εἰς τὰ κοινοβούλια αὐτῆς πολύτιμον τὸ Σύνταγμά μας ἐκήρυξε, καὶ χάριν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς μεταβολῆς παραχωρήσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων τοῦ δανείου ἐψήφησε. Δι' ἄλλων πάλιν ἐγγράφων Βαυαροῦ διπλωμάτου ὡς μητρικὴν δυναστείαν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ Βαυαρία παρίσταται ἔχουσα, ἐνῷ οὐδεμίαν παρ' αὐτῆς εὐεργεσίαν οὐδ' εὐγνωμοσύνην ἰδιαιτέραν πρὸς αὐτὴν ἔχομεν, τὸν δὲ παρ' αὐτῆς προσληφθέντα βασιλικὸν γόνον, ἡ Ἑλλὰς ὑιοθετήσασα, Ἕλληνα θεωρεῖ.

Ἐνταῦθα τοῦ ἀγορεύσαντος εἰς τὰς γενομένας παρατηρήσεις ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἐφημερίδων ἀναγινωσκόμενα παρ' αὐτοῦ ἔγγραφα οὐδεμίαν ἐπισημότητα καὶ πίστιν παρέχουσι, καὶ ὅτι ὁ Πρόεδρος τὴν ἐκτὸς τοῦ προκειμένου καὶ ἐπιβλαβῆ συζήτησιν ὀφείλει νὰ περιστείλῃ, ἀπαντήσαντος ὅτι ἑνόσω τὰ ἔγγραφα ταῦτα δὲν προσβληθῶσι παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ ὡς μὴ γνήσια, ἀληθῆ θεωροῦνται, ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐλευθερία τῶν συζητήσεων ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἀγορεύοντας νὰ παριστῶσι τὰς ἐπὶ τῶν συζητουμένων ἀντικειμένων κρίσεις των, ἂν καὶ μὴ συμμε-

ῥιζομένας παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰς δὲ τὸν ἀγορεύοντα ἐσύστησε τὴν συντομίαν τοῦ λόγου του, ἀρκούντως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τόσας ἤδη ἡμέρας παραταθείσης, καὶ τὴν ἐντὸς τοῦ προκειμένου περιστολήν.

Ἐνῷ δὲ ὁ Βαυαρὸς διπλωμάτης, ἐξηκολούθησεν ὁ βουλευτὴς, τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 37 καὶ 38 τοῦ Συντάγματος περὶ διαδοχῆς ἀναγνωρίζει, καταπολεμᾷ τὴν τοῦ 40· ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ Αὐστρία καὶ Βαυαρία δὲν διάκεινται εὐμενῶς ὑπὲρ τῆς ἀκεραίου διατηρήσεως τοῦ Συντάγματος. Τί δὲ νὰ συμπεράνῃ τις δύναται περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὑπουργείου, ὅταν πρὸς μὲν ταύτα φιλικῶς πολιτεύεται, ἐνῷ καὶ αὐται εὐνοϊκῶς πρὸς αὐτὸ διάκεινται, τὴν δὲ τῆς Ἀγγλίας καὶ Ῥωσσίας, διακηρυχθείσας ὑπὲρ τοῦ Συνταγματός μας, πολιτικὴν ἀποκρούῃ; ποίαν γνώμην τάχα ὁ Πρωθυπουργὸς τῶν δύο τελευταίων τούτων δυνάμεων, ὅταν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον εἰς τὴν περὶ τῶν γενομένων κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ταραχῶν συζήτησιν ἔλεγεν ὅτι μυστικὴ χεὶρ προτίθεται νὰ διαταράξῃ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν τῆς Ἑλλάδος; (ἐνταῦθα τοῦ Πρωθυπουργοῦ προσθέντος ὅτι οὔτε εἶπεν, οὔτε ἠννόησεν ἐξωτερικὴν, ὁ Βουλευτὴς ἠρώτησεν αὐτὸν ἂν ἠννόει ἐσωτερικὴν καὶ ποίαν.) Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν Γαλλίαν ὁ Πρωθυπουργὸς, αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἐκήρυξεν, ὅτι τὸ σύστημα τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν Ἀνατολὴν εἶναι ὑπὲρ τοῦ καθολικισμοῦ, καὶ ὅτι ἡ πολιτικὴ αὐτῆς ὡς πρὸς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν τῆς Ἀγγλίας· ὁμοίαν δὲ ὑπὲρ τοῦ καθολικισμοῦ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπέδωκεν εἰς τὴν Γαλλικὴν πολιτικὴν προσπάθειαν μὲ τὴν κατὰ τὸ Λιβάνιον ἐνεργουμένην, ἀπαντῶν εἰς τὴν περὶ Μαρωνιτῶν ἐρώτησιν ἀντιπροσώπου Γάλλου. Ποίας λοιπὸν ἀρχὰς περὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ τοῦ Συντάγματός της ἡ δύναμις αὕτη προσβάλλει, ὅταν ὡς πρὸς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος κηρύττεται ἐν τοῖς κοινοβουλίοις διηρημένη μὲ τὴν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ Συντάγματος διακηρυχθεῖσαν Ἀγγλίαν, ἐπίσης ἀσύμφωνος μὲ μὲ τὴν Ῥωσσίαν, συμπράττουσα δὲ μὲ τὰς πολεμούσας τὸ Σύνταγμα Γερμανικὰς Δυνάμεις κατὰ τὴν Ἑλλάδα φαίνεται; Τί δὲ νὰ συμπεράνῃ δύναται περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν τῆς Γαλλίας ἀφοσιωμένου; Ποίας δὲ βοηθείας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἂν μὴ τὰς περὶ τῶν δόσεων τοῦ δανείου, ἐννοεῖ ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας εἰς τὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐρετεινῆς Συνόδου λόγον του; ὄχι· δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι εἰσεχώρησεν εἰς τὸ νοῦν αὐτοῦ ἰδέα διαφθο-

ρᾶς τῶν Ἑλλήνων, ἔχοντος κατάλληλον ἐν Ἑλλάδι ὄργανον. Ταῦτα, ὡς ἀφορῶντα τὴν θρησκείαν καὶ τὰς ἐλευθερίας μας, ὀφείλουσιν οἱ Βουλευταὶ νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως σχετικῶς πρὸς τὴν πολιτικὴν τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἢ ἐξαπατᾶται εἰς τὰς σκέψεις του, ἢ ἐν γνώσει συμφωνεῖ καὶ συμπράττει.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς τῶν δόσεων τοῦ δανείου σχετικῶς μὲ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὅτι αἱ δυνάμεις ἔδειξαν εὐμένειαν καὶ διὰ τὴν παραδοχὴν τῆς αἰτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως περὶ παρατάσεως τῆς πληρωμῆς τῶν δόσεων. Ἀλλ' ἂν ἄλλοτε χάριν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ ὄχι τοῦ Κ. Κωλέττη τοσοῦτον εὐμενῶς αἱ Δυνάμεις προσεφέρθησαν, ἐξ ἐναντίας ὅμως ἐκ τῆς διακοινώσεως τῶν 10 Δεκεμβρίου ἐξάγεται ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὴν εὐμένειαν αὐτῶν εἰς δεσμένειαν μετέτρεψε, διότι δι' αὐτῆς ἡ πλήρωμὴ τοῦ περισσεύματος ἐκ δραχμῶν 700.000 τοὐλάχιστον ἐντὸς τοῦ Μαρτίου ἀπαιτεῖται, καὶ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1845, καὶ ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τῶν περὶ τοῦ δανείου συνθηκῶν εἰς τὸ μέλλον παραγγέλεται.

Τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν ἀκολούθως ἐξετάζων, παρετήρησεν ὅτι ἐκ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορευσάντων οὐδεὶς ἐδοκίμθη τὰς καταγγελλομένας τοῦ Ὑπουργείου πράξεις νὰ ψεύσῃ· περὶ δὲ τῆς καταστάσεως τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, συμφώνων καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὸν Βουλευτὴν Σίρνου, ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ Βουλευτὴς οὗτος δὲν ἠννόησεν ὡς αἰτίαν ἐλλείψεως τοῦ Νόμου περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ὡς ὁ Πρωθυπουργὸς ἁπάντων εἶπεν, ἀλλὰ τὴν ποιότητα τῶν διορισθέντων προσώπων, τὰς γενομένας μετακινήσεις καὶ παύσεις, καὶ τὴν ἐπιβροὴν τῶν ἰσχυόντων. Τὴν κατάστασιν τοῦ δικαστικοῦ κλάδου συνομολογήσας καὶ ὁ Πρωθυπουργός, ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἐπιβληθεῖσαν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐκτέλεσιν τοῦ Β'. ψηφίσματος, προσβαλῶν τοιουτοτρόπως ἢ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ὡς κακῶς ψηφίσασαν, ἢ τὸ Ἔθνος ὡς μὴ ἔχον τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἱκανότητας. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ τὴν πρόκλησιν ἐκείνην πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἔκαμε διὰ νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ μέσου τὸ σκάνδαλον, χωρὶς νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτὸ ὁριστικὸν τὸν διευθυνθέντα καταλογον, ταύτην δὲ τὴν πρόκλησιν τὸ ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη πρὸς δυσφημίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος εἰς τὸν ἔξω κόσμον, καὶ ὡς μέσον καταδιώξεως προσώπων τινῶν. Ἂν δ' ἔπαυσε τόσους μεταξὺ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων διακρινομένους διὰ τὴν τιμιότητα καὶ ἱκανότητα ὡς μὴ ἔχοντας τὰ πρό-

σόντα, διατί διατηρεῖ μέχρι τοῦδε τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, συγγενῆ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Ι. Σωμάκην καὶ ἕτερον τελωνιακὸν εἰς τὸ τελωνεῖον Πατρῶν ὑπάλληλον; διατί τὸν διορισθέντα εἰς τὸ Πρωξενεῖον Βλαχίας, διακεκριμένον ἀγωνιστὴν Κ. Λεβέντην, παρεμποδίζει ἐνταῦθα ἐπὶ ἀνυπάρκτοις προφάσεσι, τὸν δὲ παυθέντα ὡς μὴ ἔχοντα τὰ προσόντα Δ. Ῥίζον ἀρίνει νὰ ἐνεργεῖ παρανόμως τὰ προξενικὰ καθήκοντα ἄνευ διορισμοῦ; τὴν αὐλίαν δὲ κατάστασιν τοῦ δικαστικοῦ κλάδου παρασταίνοντος καὶ τὴν πρὸ τῆς μεταβολῆς καλητέραν συγκριτικῶς δεικνύοντες, δὲν ζηλεύομεν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὡς οἱ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου σοριζόμενοι εἶπον, ἀλλ' ὅπως καὶ τὴν τότε ἕνεκα τῶν στρατοδικείων καὶ τῆς ἐπιῤῥοίας τῆς ἀπολύτου κυβερνήσεως ἐπολεμήσαμεν, οὕτω καὶ σήμερον τὰς καταχρήσεις καὶ ἀδικίας ἀποκρούομεν, ἐκζητοῦντες τὴν βελτίωσιν. Τὸ δικαστήριον τῶν Καλαμῶν ἀρίνει ἀκαταδίωκτον τὸν φονέα τοῦ Βουτσῆ, καὶ συγχρόνως ὁ υἱὸς τοῦ φονέως ἐνισχύεται ὡς ὑποψήφιος Δήμαρχος· τὸ τῶν Πατρῶν καταδικάζει εἰς φυλάκισιν ἄλλους, ἀμνηστευθέντας διὰ τὰ περὶ τὰς ἐκλογὰς ἐγκλήματα, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ ἀποδιδομένη εἰς αὐτοὺς πρᾶξις ἐχαρακτηρίσθη ῥητῶς παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἠλείας, ὡς ἕνεκα τῆς ἐκλογικῆς πάλης γενομένη. Τί ταῦτα καὶ ἄλλα μύρια δεικνύουσι, συνδυαζόμενα μὲ τὰ συμβαίνοντα κατὰ τὴν δίκην περὶ τοῦ χωρίου Λγᾶ, εἰς τὴν ὁποίαν συμφέρον ἔχει ὁ Πρωθυπουργός;

Τὸ ὑπουργεῖον, εἶπαν οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγορεύσαντες, δὲν ἔκαμε τοὺς διορισμοὺς εἰς τὰς δημοσίας θέσεις ἀποκλειστικῶς ἀπὸ μίαν μερίδα ὡς τὸ ἐκατηγόρησαν, διότι ὑπάλληλοι καὶ τῶν ἄλλων κομμάτων εὑρίσκονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· ἀλλ' οἱ διατηρηθέντες ἢ διορισθέντες ἐκ τῶν ἄλλων δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες τὸ φρόνημα ἀμετάβλητον ἔχοντες, ἐμμένουσι σταθερῶς, ὅπου ἀρχήθεν κατετάχθησαν· ἐκ τῶν τοιούτων οὐδεὶς ὑπάρχει, διετηρήθησαν δὲ μόναν ἐκεῖνοι, οἵτινες διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος δοκιμασθέντες, ἔδειξαν ἀπάρνησιν τῶν πρώτων αὐτῶν σχέσεων καὶ πίστιν εἰς τὰς νέας. Τῶν δύο κυρίως ἡ διαίρεσις ὑφίσταται ἤδη εἰς ὑπουργικοὺς καὶ ἀντιπολιτευομένους, καὶ ὑπὸ τὴν ἀληθῆ ταύτην διαίρεσιν ἐξεταζόμενον τὸ ὑπουργεῖον φαίνεται ἀποκλειστικώτατον· τῆς δ' ἀποκλειστικότητος μαρτύριον ἀναντίῤῥητον εἶναι ἡ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου, περὶ ἧς ἄλλοτε ἐγένετο ἐν τῇ Βουλῇ λόγος. Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὰ ἄλλα κράτη ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποκλειστικότητος καθοδηγεῖ τὸ

ὑπουργεῖον εἰς τοὺς διορισμούς, καὶ ὅτι κατὰ τὰς ὑπουργικὰς μεταῤῥυθμίσεις ἐπέρχεται ἀναγκαίως μεταβολὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν· ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἑνὸς μόνου Νομάρχου ἡ ἀναίτιος παῦσις εἰς Γαλλίαν συνεκίνησε καὶ τὸν τύπον ὁλόκληρον, καὶ αὐτὰ τὰ νομοθετικὰ σώματα. Πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἀρχὴ τῆς ἀποκλειστικότητος, ὅπου ἅπαντες ἔχομεν τὰς αὐτὰς ἀνάγκας, καὶ τὰ ἐκ τοῦ ἀγῶνος δικαιώματα εἶναι πρόσφατα.

Προσεβλήθησαν οἱ Βουλευταὶ διὰ τὰς παρὰ τῷ ὑπουργείῳ ἀπαιτήσεις των, ὡς συμμέτοχοι διὰ τοῦτο τῆς ὑπουργικῆς εὐθύνης θεωρηθέντες· ἀλλὰ, ἂν καὶ τοῦτο ὑποτεθῇ, διότι καὶ οὗτοι θυσιάσαντες καὶ προκινδυνεύσαντες κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὑπὲρ τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος, ἐδικαιοῦντο νὰ λάβωσι τὴν κατάλληλον ὑπὲρ αὐτῶν συνδρομὴν τῆς ἐξουσίας, διὰ διορισμῶν καὶ ἄλλων τοιούτων νομίμων μέσων, μολαταῦτα ἡ περίστασις αὕτη οὐδόλως ἐλαττόνει τὴν ὑπουργικὴν εὐθύνην, καὶ μάλιστα τὴν τοῦ παρόντος, ἐπὶ πράξεων ὅλως ἀνεξαρτήτων τῆς βουλευτικῆς πλειονοψηφίας.

Ὁ ἐπαπειλῶν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου, ἕνεκα τῶν ἐκλογικῶν ἐρεθισμῶν κίνδυνος τῆς ἀναρχίας ἐξέλιπε, καὶ διὰ τῶν φρονίμων προπαθειῶν τοῦ ὑπουργείου ἀπεκατέστη ἡ ἡσυχία καὶ ἡ δημόσιος ἀσφάλεια εἶπεν ὁ Κ. Πρωθυπουργός· τὰ πράγματα δ' αὐτὰ ἐξεταζόμενα ἀποδεικνύουσι τὸ ἐναντίον, διότι ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, ἀφήσαντες τοὺς λαοὺς ἡσύχους, ἐπῆλθεν ὅμως ἀκολούθως ἡ μάστιξ τῆς ληστείας, καὶ ἤδη κινδυνεύει τις ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἄνευ συνοδίας νὰ μεταβῇ. Καθ' ὅλα δὲ τὰ μέρη λῃστεῖαι πράττονται, τὰς ὁποίας ὁ τύπος ἀπαριθμεῖ καὶ ἐπιστολαὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν μαρτυροῦσι.

Περὶ τῆς παραβιάσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου προσέθηκε μόνον εἰς τὰ παρὰ τῶν ἄλλων ἐκτεθέντα λεπτομερῶς, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀμέσων παραβιάσεων, ὅταν ὁ περὶ δήμων νόμος καταπατῆται δι' ἀναιτίων παύσεων τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, τότε καὶ ἡ ἐλευθερία τῶν ἐκλογῶν, βάσιν ἔχουσα τὴν γνησιότητα τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, καταστρέφεται. Τὸν δήμαρχον Ἀθηνῶν δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ παύσῃ διαρκῶς ἡ Κυβέρνησις διὰ τὸν προτεθέντα λόγον τῆς μετὰ τοῦ δήμου δίκης του· διότι εἰς ταύτην μόνην, ὡς ἔχων συμφέρον, δὲν ἐδύνατο ὡς δήμαρχος νὰ ἐνεργῇ, ἀλλ' ὄχι καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ὑπηρεσίας του καθήκοντα.

Τὴν καταπάτησιν τῆς ἱερότητος τῆς ἰδιοκτησίας διὰ τῆς ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν καταδαρίσεως οἰκιῶν οὐδόλως ἐδικαιολόγησαν,

διότι ἡ περὶ ἀποζημιώσεως παρὰ τῶν γειτόνων διαταγὴ πρὸ τοῦ Συντάγματος ὑπῆρξε, μὴ ἐφαρμοζομένη ἤδη ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ.

Ἡ δικαιολόγησις τοῦ Πρωθυπουργοῦ περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ Βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, εἰπόντος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶχε λόγους ἀναβολῆς, χωρὶς τούτους νὰ γνωστοποιήσῃ, εἶναι ἀντισυνταγματική· διότι, ἂν τὸ ἔθνη παρέδιδον τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς χεῖρας τῶν κρατούντων διὰ νὰ τὴν διαχειρισθῶσιν ὅπως αὐτοὶ γνωρίζουσι, τότε περιττὸς πᾶς νόμος καὶ τὸ Σύνταγμα. Ποῖον δὲ νὰ πιστεύσωμεν τὸν Πρωθυπουργόν, μετὰ ταῦτα προτείναντα πρὸς δικαιολόγησιν τῆς ἀναβολῆς τὸν ἐκ τῆς ἐκλογῆς ἐπικείμενον κατὰ τῆς ἡσυχίας τῆς πρωτευούσης κίνδυνον ἢ ἄλλον Βουλευτὴν ἀποδόντα τὴν ἀναβολὴν εἰς τὴν ἀπουσίαν τοῦ Γραμματέως τοῦ Πανεπιστημίου; Ἐπὶ δὲ τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας διατί νὰ μὴ εἰσαγάγῃ εἰς δίκην τὸν διοικητήν, ὅστις δι' ἁπλῶν προφάσεων ἀσθενείας καὶ ἀρνήσεως ἱερέων καὶ ἄλλων δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἐφ' ὁλόκληρον ἔτος παρέτεινε τὴν ἐκλογήν, ἂν ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐγκαίρως διετάχθη ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον;

Τῆς καλῆς τῶν οἰκονομικῶν καταστάσεως ἀπόδειξιν ἕτερον τὰς εἰσπράξεις τοῦ τελωνείου Σύρου, συμπεραίνοντες ἐκ τούτου τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου. Ἀλλ' εἰς τὴν γενομένην κατηγορίαν ὅτι τοσαύτη ἀνικανότης διευθύνει τὸ σημαντικώτερον τελωνεῖον τοῦ κράτους, ὥστε εἰς τὸ διάστημα ἓξ μηνῶν δὲν ἀπεστάλη ἰσολογισμός, καὶ ἀπεστάλη ἐπὶ τούτῳ ὑπάλληλος διὰ τὴν σύνταξίν του, ποσῶς δὲν ἀπήντησαν. Ἡ δὲ ἐμφαινομένη ἐκ τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων μεγαλητέρα κίνησις τῶν κεφαλαίων προέρχεται, διότι καὶ τὰ κεφάλαιά μας δὲν ἀποστέλλονται ἤδη εἰς Βαυαρίαν, ὡς πρότερον, καὶ τὰ προϊόντα μας αὐξήσαν. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων αὔξησις ἀποδεικνύει τὴν κακὴν τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων διαχείρισιν, διότι αὔξησιν τῶν προϊόντων ἐμφαίνουσα, ἔπρεπε νὰ συνεπιφέρῃ αὔξησιν καὶ ὄχι ἐλάττωσιν τῶν δημοσίων προσόδων· ἐπὶ δὲ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἀπαντήσεως θέλει ἀποδειχθῇ κατά τινα παρουσιασθησόμενον λογαριασμὸν κατάχρησις δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν εἰς τὰς εἰσπράξεις τῶν προσόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Αἱ καταγγελλόμεναι πράξεις τοῦ Ὑπουργείου στηρίζονται εἰς παραβίασιν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰδιοκτησίας, τῶν Νόμων καὶ τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ νομοθετικὰ σώματα δὲν ἔμειναν ἀγνὰ εἰς τὴν μεγίστην ταύτην τῶν

Νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος τριχυμίαν· διότι εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Ὑπουργεῖον εἰσήγαγεν ὡς Γερουσιαστὴν ἄνδρα, προφανῶς μὴ ἔχοντα τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα προσόντα, τὸν Κ. Δ. Χρηστίδην.

Περαίνων τὸν λόγον του παρετήρησεν, ὅτι τὸ συζητούμενον ἀντικείμενον περιλαμβάνει τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐνώπιον τῆς Εὐρώπης ἀθωωσιν αὐτῆς. Διὰ τῆς πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεώς μας ἀναμένει ὁ Βασιλεὺς νὰ παραστήσωμεν εἰλικρινῶς καὶ μετὰ παῤῥησίας τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων μας κατάστασιν. Καὶ ἂν μὲν τοῦτο πράξωμεν ἡ θεραπεία εἰς αὐτὸν ἀπόκειται, ἂν δὲ κρύψωμεν πρὸς τὸν Βασιλέα τὴν ἀλήθειαν, οὗτος, ὡς Συνταγματικὸς Βασιλεύς, ἀποβλέπων τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους ὑπόληψιν, θέλει πιστεύσει, ὅτι καλῶς τὰ ὑπουργεῖα διευθύνονται· ἀλλ' ἡμεῖς τότε ὀφείλομεν λόγον ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ ἔθνους διὰ τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς μας ταύτης.

Ἐνταῦθα ἀρκούντως παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Πρόεδρος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως παρετήρησεν ὅτι ἐπὶ πολὺ ἡ Βουλὴ ἐνησχολήθη μέχρι τοῦδε εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ὅτι ὀφείλει, φειδομένη τοῦ πολυτίμου χρόνου, νὰ καταπαύσῃ πλέον τὴν συζήτησιν ταύτην μετὰ τὴν εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ἀγόρευσιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ζητήσαντος τὸν λόγον· νὰ τεθῇ δὲ ἀντικείμενον εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἡ ἐπὶ τῶν καθέκαστα συζήτησις· παρατηρησάντων δέ τινων, ὅτι, ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ παρουσιασθῶσι νέα πράγματα, χρήζοντα ἀπαντήσεως, νὰ γίνῃ μὲν παραδεκτὴ ἡ περὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ Προέδρου πρότασις, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπιφυλάττεται εἰς ἕνα τῶν κατὰ τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν Πρωθυπουργόν. Ἀντιπαρετηρήθη παρά τινος μὲν ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀσχέτως πρὸς τὴν γενομένην ἐπιφύλαξιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, διότι κατὰ τὸ Σύνταγμα εἰς πᾶσαν περίστασιν δὲν δύναται ὁ Πρόεδρος νὰ ἀρνηθῇ τὸν λόγον εἰς τὸν ζητοῦντα αὐτὸν Ὑπουργόν· καὶ παρ' ἄλλων ὅτι ἡ ἔγκρισις τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὑπὸ τὸν προταθέντα ὅρον τῆς ἐπιφυλάξεως εἰς ἕνα μόνον τοῦ δικαιώματος νὰ ἀπαντήσῃ, ἀντίκειται εἰς τὴν μέχρι τοῦδε τηρηθεῖσαν τάξιν κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν, καθ' ἣν ἐκ τῶν αἰτησαμένων τὸν λόγον ἠκολούθει ἕκαστος τὴν σειρὰν τοῦ ἄνευ διακρίσεως ἂν ἦναι ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ

Ὑπουργείου· καὶ ὅτι ἐνδεχόμενον εἶναι ἡ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν ἀπάντησις νὰ ἐπιφέρῃ ἀνταπάντησιν, καὶ οὕτω νὰ διαιωνίζηται ματαίως ἡ συζήτησις. Ἄλλου δὲ προτείναντος νὰ κηρυχθῇ περαιωμένη ἡ γενικὴ συζήτησις, διότι ὁ θέλων νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν παραγράφων· ἠναντιώθησαν ἄλλοι ὅτι, γνωστοποιηθείσης τῆς αἰτήσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τῆς προκειμένης συζητήσεως εἶναι ἀντίφασις νὰ κηρυχθῇ ἀπὸ τοῦδε ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις.

Μετά τινα δὲ ἔτι συζήτησιν περὶ τούτου ἀνεβλήθη, ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν μετὰ τὴν τῶν πρακτικῶν ἀνάγνωσιν ἐπὶ τοῦ θέματος « τῆς γενικῆς συζητήσεως τὴν ἐξακολούθησιν, ἢ τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησιν παραδέχεται ἡ Βουλή; » ὁ δὲ Πρόεδρος μετὰ τοῦτο διέλυσε τὴν συνεδρίασιν τὴν 5 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ.

Τῆς 28 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου παόντων μὲν ἑκατὸν δέκα, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος τριῶν, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν αἱ περὶ ἀδείας ἀπουσίας αἰτήσεις τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος Κ.Γ. Γριζάνου καὶ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀργίου Κ.Δ. Μελετοπούλου, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸν μὲν τριακονθήμερος, εἰς τὸν δὲ δεκαπενθήμερος ἀπουσίας ἄδεια.

Πρὶν δ' ἡ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τεθέντος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν

θέματος ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου ἁπάντων εἰς τὰ παρὰ τῶν ἀγορευσάντων κατὰ τὰς παρελθούσας συνεδριάσεις ἐπὶ τῆς γενικῆς τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως λεχθέντα, ἐξέθηκεν ὡς ἑξῆς·

Μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἤκουσα ὅσα ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς εἶπον καὶ ἀνέγνωσαν οἱ προπαρασκευασθέντες ῥήτορες, προτιθέμενοι νὰ παραστήσωσιν ὑπὸ τὰ μελανώτερα χρώματα τοῦ ὑπουργείου καὶ ἰδίως τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὰς πράξεις. Ἀπὸ πατριωτισμὸν τάχα ἢ ἐκ προθέσεως νὰ κακοσυστήσωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον πρὸς τοῦτο ἐκινήθησαν; καὶ ἂν μὲν τὸ πρῶτον μὲ τοσαύτην πικρίαν νὰ παρασταθῶσι κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἔπρεπεν ἢ μετ' εἰλικρινείας καὶ ἀπαθείας τὴν τῶν δημοσίων πραγμάτων κατάστασιν ἐξετάζοντες, νὰ ὑποδείξωσι τοῦ ὑπουργείου τὰ λάθη ὠφελίμως, ἐκζητοῦντες οὕτω τὴν τῶν ἐσφαλμένων διόρθωσιν; Ἂν δὲ τὸ δεύτερον ὑποτεθῇ, νὰ κατανοήσωσιν ὠφελίμως ὅτι πρὸς Ἕλληνας ἀπευθυνόμενοι, τὴν πεῖραν τοσούτων ἐτῶν ὑπ' ὄψιν ἔχοντας καὶ ἀλλήλους γινώσκοντας. δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ διαστρέψωσι τὴν ἀλήθειαν· ὅτι διὰ τῶν πραγμάτων μόνον νὰ πείσωσιν ἠδύναντο, καὶ ὅτι τολμηρὰ καὶ δυσκατόρθωτος ἡ ἰδέα νὰ διασείσωσιν ὑπουργεῖον, εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγάπην τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως στηριζόμενον. Προσέβαλον τὸ ὑπουργεῖον, ὡς προπαλέσαν παύσεις Δημάρχων καὶ ἄλλων δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' οὐδεμίαν τούτων παρανόμως γενομένην ἀπέδειξαν· ληξείας, φρόνους καὶ ἄλλας βιωσιπραγίας ἀφέφερον, ἀλλ' ἔπρεπε ταύτας εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἀποδώσωσιν, ἀγνοοῦντες, ὅτι οἱ Ἕλληνες συνείδησιν καθαρὰν τῆς παρούσης καὶ τῆς κατὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ ὑπουργείου καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἔχουσιν; ἀγνοοῦντες ἴσως ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τότε μόνον κατακρίνεται, ὅταν δὲν ἐνεργήσῃ ὅσα οἱ νόμοι ἐπιβάλλουσι, καὶ ὅταν δὲν καταδιώξῃ δραστηρίως τὰ διαταράττοντα τὴν κοινὴν ἡσυχίαν αἴτια, ἐνῷ τὸ ὑφιστὼς ὑπουργεῖον διὰ τοσούτων παραδειγμάτων μυρίας δείγματα τῆς ἀκριβοῦς τῶν νόμων τηρήσεως καὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ταραχθείσης ἡσυχίας ἔδωκε, καὶ ὅτι οἱ ἔνοχοι τῶν ληστειῶν καὶ διαιοπραγιῶν δραστηρίως κατεδιώχθησαν, συνελήφθησαν καὶ εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης παρεδόθησαν· ὡμίλησαν κατὰ τῆς ἕνεκεν τῶν ἐκλογικῶν ἐρεθισμῶν καὶ τῆς ὑπερβολικῆς τῶν παθῶν ἐξάψεως παρατάσεως τινῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, λησμονήσαντες, φαίνεται, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τῶν δημοσίων τὴν διεύθυνσιν ἀνελάβομεν, ὅτε πληθὸς

πτωμάτων ἕνεκα τῆς κακῆς παρὰ τῆς τότε κυβερνήσεως διευθύνσεως εἰς τὰς ἐκλογὰς τὴν γῆν ἐκάλυπτεν, ὅτε ἅπαντες πρὸς τὸν βασιλέα γοεραὶ φωνὰς ἀνέπεμπον, καὶ ὅτε τὴν τρικυμιώδη καὶ ἐπικίνδυνον κατάστασιν νὰ καθησυχάσωσιν ἀναγκαῖον θεωροῦντες, καὶ τὴν ἐπικειμένην ἀναρχίαν ν' ἀποκρούσωσι θέλοντες, ἐζήτησαν τὴν ἀναβολὴν τῶν ἐκκρεμῶν τότε ἐκλογῶν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν αὗται μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας· ἐλησμόνησαν ἄρα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, εὐθὺς ἀφ' οὗ τὰ πάθη κατηυνάσθησαν, καὶ ἡ ἡσυχία ἐπανήρχετο, ἔσπευσε τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, ὅπου ἦτον δυνατὸν νὰ γείνωσιν ἄνευ ἐπικινδύνων ταραχῶν; ὡμίλησαν κατὰ τινων γενομένων παύσεων ὑπαλλήλων, καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἄλλων· ἀλλ' ἀγνοοῦσι τάχα, ὅτι ταῦτα εἰσὶ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως, καθιερωθέντα διὰ τοῦ Συντάγματος, ἢ ἐπὶ τοσοῦτον καὶ εἰς τὴν ἀμφισβήτησιν αὐτῶν νὰ προβῶμεν θέλομεν; Παραλείπων δὲ τὴν λεπτομέρειαν τούτων κηρύττω παῤῥησίως, ὅτι σκοπὸς προόδου καὶ ὄχι ὀπισθοδρομήσεως τὰς τῶν τριῶν καθηγητῶν παύσεις ἐπροκάλεσε, καὶ πᾶς τις δύναται ἐκ τῶν γενομένων νέων διορισμῶν νὰ κρίνῃ, ἂν τοῦτο πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παιδείας ἐγένετο ἢ μὴ· ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἠδυνάμην πολλὰ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην νὰ γνωστοποιήσω, ἀλλὰ γνωρίζων, ὅτι ἡ διήγησις αὐτῶν θέλει καταλυπήσει τὴν καρδίαν σας, καὶ τὸ παράδειγμα τῶν φρονίμων ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἀνδρῶν, οἵτινες, εἰς περιστάσεις ἀναβρασμῶν, ἀφ' ἑνὸς διὰ καταλλήλων μέσων νὰ προλαμβάνωσι τὰς ῥήξεις, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς ἐξοικονομήσεως καὶ τῆς μετριοπαθείας των, νὰ μετριάζωσι καὶ ἐξαλείφωσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν ἀναβρασμὸν ἐρρόντιζον, ὡς ὀπισθὸς καὶ σύντροφος αὐτῶν, μιμούμενος, θέλω ζητήσει νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ μὴ εἴπω ἐνταῦθα τὰ προκαλέσαντα τὰς παύσεις ταύτας αἴτια.

Ὡμίλησαν κατὰ τῆς βραδύτητος τῆς κυρώσεως τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ψηφισθέντων νομοσχεδίων. Διὰ τὴν παρὰ τοῦ Βασιλέως κύρωσιν, τὴν ἄμεσον αὐτῶν ἐφαρμογὴν ἐπιτρέρουσαν, ἀπῃτεῖτο προπαρασκευή τις διὰ τῆς προηγουμένης συντάξεως τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὁδηγιῶν καὶ κανονισμῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων ἀδύνατος ἡ ἐφαρμογὴ εἶναι. Διὰ τοῦτο, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρχῶν διατάγματος, ἐβράδυνεν ὀλίγον ἡ κύρωσις τοῦ περὶ νέου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ νομοσχεδίου· διὰ τοῦτο μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ πολυπλόκου καὶ ἀπείρου εἰδικὰς διατάξεις περιέχοντος κανονισμοῦ τῆς ἐκτελέσεως, τῶν περὶ ὑγειονομείων καὶ

λοιπῶν νομοσχεδίων, δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ κυρωθῶσιν οἱ νόμοι οὗτοι· διότι αἱ αὐστηραὶ ποινικαὶ αὐτῶν διατάξεις ἔπρεπε νὰ ὑπαγορεύσωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν τὴν πρόληψιν ἀδίκων κατα-διώξεων διὰ τῶν ἀναγκαίων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν κανονισμῶν.

Τὸ ἔθνος εἰς τελείαν παραλυσίαν εὑρισκόμενον παρέστησαν οἱ αἰτιασάμενοι, καὶ ὡς ἔχον εἰς τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον ἐνεκάλεσαν. Τὴν παραλυσίαν δὲ ταύτην ἐξάγουσι, καὶ ἐπικειμένην τὴν ἀναρχίαν εὑρίσκουσι· διότι λῃστεία τις πράττεται, ἢ διότι δύο κακοποιοὶ περὶ τὰ Μέγαρα συλλαμβάνουσι τὸ ταχυδρομεῖον, ἁρπάζουσι καὶ ξεσχίζουσι τὰ ἔγγραφα, ἐνῷ ἄλλως εἰς ἡσυχον εὑρίσκεται κατάστασιν. Τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν ἀναγινώσκοντες οὗτοι βέλασι πληροφορηθῇ, ὅτι εἰς τὰ ἔθνη τοιαῦτα συμβαίνουσι, θέλουσιν ἀπαντήσει παρομοίας ἐποχὰς, ἀλλ' ὄχι καὶ τοὺς βουλευτὰς αὐτῶν τὸ ἔθνος των εἰς παραλυσίαν εὑρισκόμενον διακηρύττοντας πρὸς τὰ ἄλλα ἔθνη, διότι κακοποιά τις πρᾶξις ἔλαβε χώραν· ἢν ἐκ τῶν δύο νὰ πιστεύσω ἀναγκάζομαι, ἢ ὅτι αἱ δικαστικαὶ, στρατιωτικαὶ καὶ δικαστικαὶ ἀρχαὶ ἐξαπατῶσι τὴν κυβέρνησιν, ἀποκρύπτουσαι τὴν ἀλήθειαν τοῦ Κράτους κατάστασιν, ἢ ὅτι ἐπικρατεῖ ἡσυχία καὶ ἀσφάλεια, καὶ οἱ νόμοι ἀκριβῶς ἐκτελοῦνται. Ἀπὸ αἴσθημα πατριωτισμοῦ κυριευόμενος, ἀφέμενον μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως, τὰν προκειμένην συζήτησιν, ἕτοιμος τὰς ἐπενεχθησομένας ἐπὶ τῶν πράξεων καὶ τῆς γενικῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου παρατηρήσεις νὰ παραδεχθῶ εὐχαρίστως, τὴν παράστασιν τῶν ἐλλείψεων καὶ τὰ μέσα τῆς τούτων διορθώσεως νὰ ἀκούσω, διὰ νὰ δυνηθῶμεν οὕτω νὰ κατορθώσωμεν εὐκολωτέραν καὶ ἐπωφελεστέραν τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως· ἐξ ἐναντίας ὅμως μεγίστη μὲ καταλαβε λύπη καὶ ἀπελπισία, ὅταν, ἀντὶ τῆς ἀπαιτουμένης τῶν πραγμάτων ἐρεύνης, εἶδον τὴν μετὰ πικρίας καὶ δι' ὑπερβολῶν παραμόρφωσιν τούτων, καὶ τὴν ἀναμόχλευσιν ἰδιωτικῶν καὶ ἀτομικῶν πράξεων ὑπὸ τὴν προσποίθειαν νὰ ἀποδώσωσι τὴν ἐνοχὴν αὐτῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀντὶ ἐπικρίσεως τῆς πολιτικῆς τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἀντὶ ἐκθέσεως ὀρθοτέρας τῆς γενικῆς πολιτικῆς τούτου. Ἀλλὰ πόθεν ἐξέλιπον ὁλοτελῶς τὰ ἰδιωτικὰ ἐγκλήματα, ἡ ποία ἐποχὴν τῆς Ἑλλάδος, ἐκτὸς τῆς ἀξιομνημονεύτου ἐκείνης πλήρους ἀρετῶν καὶ πατριωτισμοῦ ἐποχῆς τοῦ ἀγῶνος, εὑρίσκομεν, μὴ συνοδευομένην δυστυχῶς ἀπὸ τὴν λῃστείαν ; εἰς τὰς ἐκπεταμένας καὶ ἀκατοικήτους αὐτῆς διαστάσεις, τὰ πυκνὰ δάση καὶ τὰ ἀπόκρυφα σπήλαιά της ἔβρον ἄσυλον λῃσταὶ καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Καποδιστρίου καὶ ἐπὶ τῆς Ἀντιβασι-

λείας καὶ μετὰ ταῦτα. Οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἄνευ ἀρχικῆς τινος αἰτίας ἐπισυμβαίνει· περὶ τὴν διάγνωσιν δὲ τῶν ἀρχικῶν αἰτίων τῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους, ὅταν καὶ Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ καὶ Ὑπουργοὶ ἁπλῶς ἐνασχολούμενοι, δυνηθῶμεν νὰ ἀνεύρωμεν, καὶ τὴν θεραπείαν αὐτῶν ἐπιφέρωμεν, τότε μόνον θέλομεν ἐπιτύχει, καὶ τὴν λῃστείαν καὶ ἄλλα ἐπισυμβαίνοντα προλάβει, διότι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐκ φυσικῆς αὐτοῦ ῥοπῆς κλίνει πάντοτε πρὸς τὸ καλόν.

Ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης ὠφελούμενος θέλω ἐξηγήσει ἐνταῦθα τὸ σχέδιον καὶ τὴν πολιτικὴν τοῦ Ὑπουργείου. Τὸ Κράτος νὰ διοργανισθῇ οὕτω πρέπει, ὥστε ἐκ τοῦ διοργανισμοῦ αὐτοῦ, ἀναπτυσσομένης τῆς γεωργίας, τῆς ναυτιλίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, νὰ προκύψῃ ἡ ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ ἀναμόρφωσις καὶ πρόοδος, καὶ ἐκ ταύτης ἐσωτερικῶς μὲν νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ εὐνομία, θεωρουμένου καὶ σεβομένου τοῦ νόμου ὡς ἀνωτάτου πάντων· ἐξωτερικῶς δὲ νὰ παρασταθῇ ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ τῶν δικαιωμάτων του ἀξιοπρεπὴς προστασία καὶ ὑπεράσπισις. Ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία καὶ τούτων ἀδύνατος, ἄνευ τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ἐφ' ἧς καὶ δι' ἧς τὰ λοιπὰ κατορθοῦνται. Διὰ τοῦτο ὡς πρῶτον καὶ κυριώτερον σκοπὸν τὸ ὑπουργεῖον ἔθηκε τὴν ἀτερέωσιν τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, καὶ τὴν πρὸς τοῦτο καταλλήλων μέσων ἐφαρμογήν. Ἂν δὲ ἐπέτυχε τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ κατὰ πόσον, ὑμεῖς δύνασθε νὰ κρίνητε, παραβάλλοντες τὴν παροῦσαν μὲ τὴν πρὸ τούτου ἐποχήν. Διὰ τοῦτο ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν διὰ τοῦ νέου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ συγκέντρωσιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, θέλει δὲ φροντίσει νὰ συγκεντρώσῃ ἐκτελεστικὴν δύναμιν πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, νὰ τακτοποιήσῃ τὰ δικαστήρια, καὶ διὰ τῶν μέσων τούτων νὰ δυνηθῇ τὰ διαταράττοντα τὴν ἡσυχίαν αἴτια νὰ προλάβῃ καὶ θεραπεύσῃ, καὶ ταῦτα πάντα νὰ γίνωσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ ἀναλόγως τῶν ἐνάντων μέσων· διότι καλὸν μὲν βεβαίως εἶναι καὶ ἀφεύκτως ἀπαιτούμενον ἡ εἰς ἕκαστον δῆμον καὶ χωρίον ἐμφάνισις καὶ διαμονὴ ἀναγκαίας δυνάμεως ἐκ τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, ὡς τις τῶν προλαλησάντων εἶπεν, ἀλλὰ πῶς τοῦτο νὰ κατορθώσωμεν, ὅταν ἡ ὑπάρχουσα δύναμις τῆς χωροφυλακῆς δὲν ἐπαρκῇ οὐδ' εἰς αὐτῶν τῶν πόλεων τὴν ὑπηρεσίαν, ἡ δ' αὔξησις αὐτῆς ἀδύνατος, ἄνευ νέων χρηματικῶν μέσων; Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰ ὑπάρχοντα, τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν αὐτῶν ἐπιζητοῦντες. Τοιούτων νομοσχεδίων, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας ἀφορώντων, τὴν εἰσα-

γωγὴν προτίθεται τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον καταρθῶσαν μέχρι τοῦδε τὴν ἐπανάκαμψιν τῆς ἡσυχίας, τὴν συνδρομήν σας θέλει χαίρει καὶ τοῦ λοιποῦ. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ λῃστεία εἶναι τριῶν εἰδῶν, ἰδιωτική, ὑποκινουμένη ἕνεκα δυσαρεσκειῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ λῃστεία ὑποθαλπομένη ἀπὸ φατριαστικὸν πνεῦμα· μ' ὅλην δὲ τὴν δραστηρίως ἐνεργουμένην ἤδη καταδίωξιν αὐτῶν, παντοῦ εὑρίσκει προσασίαν. Διὰ τοῦτο διὰ γενικῶν μέτρων, τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας εἰκολυνόντων, ὡς τὸ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον εἰσαχθὲν περὶ λῃστείας νομοσχέδιον, νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ λῃστεια δύναται. Ἐπὶ τοιούτων βάσεων βαδίζον τὸ ὑπουργεῖον ἐπέτυχε κατὰ μέγα νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἡσυχίαν, ἐλπίζει δὲ ὅτι διὰ τῶν νόμων καὶ τῆς συνδρομῆς σας θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξαλείψῃ ὁλοτελῶς τὰ παραγαγόντα τὴν κατάστασιν ταύτην αἴτια.

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος συνιστῶν τὴν ἡσυχίαν εἰς τοὺς Βουλευτάς, παρετήρησεν, ὅτι ἓν τῶν οὐσιωδεστέρων μερῶν τοῦ Συντάγματος εἶναι ἡ παροῦσα περίστασις, κατὰ τὴν ὁποίαν παρίσταται ἡ Κυβέρνησις δίδουσα λόγον τῶν πράξεών της ἐνώπιον τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους· τὴν ἀξίαν τοῦ μέρους τούτου παρεκάλεσε τὴν Βουλὴν ἵνα ἐκτιμήσῃ διὰ τῆς προσοχῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον θέλει ἐπιδείξει εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν λόγων τούτων παρὰ τοῦ ἀγορεύοντος Πρωθυπουργοῦ.

Τὰς ἀναποσπάστους ἀπὸ τὰ μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθέντα εἰς τὴν Ἑλλάδα φορολογικὰ συστήματα καταχρήσεις περὶ τὴν εἴσπραξιν, προερχομένας ἐκ τῆς φύσεως τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως, ἢ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἰσπράξεως, ἐπανέλαβον πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος, εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ταύτας ἀποδίδοντες, ἐνῷ ὤφειλον νὰ παραστήσωσι τὸν τρόπον τῆς θεραπείας, νὰ στηρίξωσι τὰς πληροφορίας των εἰς συγκριτικοὺς τοῦ παρελθόντος πρὸς τὰ ἄλλα ἔτη πίνακας, καὶ νὰ ὑποδείξωσιν οὕτως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ μέγιστον ἐκεῖνο ποσὸν τῶν καταχρήσεων, φροντίζοντες οὕτω νὰ προληφθῶσιν εἰς τὸ μέλλον· ἀλλ' αἱ κατὰ τὴν εἴσπραξιν ἐπισυμβᾶσαι καταχρήσεις εἶναι ὀλιγώτεραι πρὸς τὰς κατὰ τὰ ἄλλα ἔτη γενομένας· καὶ ἐκεῖναι μὲν ἐνηργοῦντο ἐντὸς τῆς πρωτευούσης παρά τινων μόνον, καὶ οἰκοδομὰς καὶ πλοῦτον ἀνακτησάντων, ἀμέσως, αὗται δὲ ἐπράχθησαν ἴσως ἀπό τινας ἀγωνιστὰς ἐνδεεῖς. Τὰς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου φορολογικοῦ συστήματος τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καθυστερήσεων εἰσαχθέντος, προεῖδε τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τὰς ἀρχάς, ἀλλ' ἡ ἐπίμονος ἐφαρμογὴ

καὶ δοκιμασία τοῦ συστήματος τούτου θέλει καταδείξει τὰς ἐλλείψεις του, καὶ ὄχι ἡ καθ' ἓν μόνον ἔτος. Ὅταν ἡ μέλλουσα τύχη τοῦ ὑπαλλήλου διὰ καταλλήλων ἐγγυήσεων ἐξασφαλισθῇ, ἡ δὲ τιμιότης αὐτοῦ καὶ ἱκανότης ἀμειφθῶνται, τότε καὶ μόνον ὁ ὑπάλληλος καθίσταται πιστὸν τῆς ὑπηρεσίας ὄργανον, ἄνευ δὲ τούτων, νὰ περισταλῇ, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ κακὸν τῶν καταχρήσεων εἶναι δυνατόν. Εἰς τὰ περὶ ἐπικειμένης οἰκονομικῆς κρίσεως λεχθέντα, ὡς μὴ ὑπαρκτὰ οὐδὲ παραινετικῶς πρὸς ἐπωφελῆ σκοπὸν ἀπευθυνθέντα, ἐγένοντο παρὰ τῶν προλαλησάντων λεπτομερεῖς καὶ ἐκτεταμέναι ἀναιρετικαὶ ἀπαντήσεις, τὰς ὁποίας περιττὸν εἶναι νὰ ἐπαναλάβωμεν.

Τὴν δοθεῖσαν πρὸς τὴν Βουλὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι αἱ πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς δυνάμεις σχέσεις τῆς Κυβερνήσεως εἶναι φιλικαί, τὴν ὁποίαν καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω, στηρίζω εἰς τὴν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν πρέσβεων τῶν δυνάμεων ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν, καὶ ὄχι δι' ἐγγράφων ἀνυπάρκτων ἢ μή, τὰ ὁποῖα ἡ δημοσιογραφία εὐαρεστεῖται πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους νὰ δημοσιεύῃ· ἀδιάφορον ἂν πρίγκιψ τις ἔγραψεν ἢ μὴ πρὸς τὸν ἡγεμόνα του, ἀδιάφορον ἂν πλαστὰ ἢ γνήσια τὰ δημοσιευόμενα ἔγγραφα· ἕκαστος ὑπουργὸς ὀφείλει ἐκ τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας νὰ γνωρίζῃ τὰς σχέσεις του πρὸς τὰς ἄλλας δυνάμεις καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. Τί ταῦτα νὰ μὲ ἐπιρρεάσωσι δύνανται, ὅταν ἐκ μέρους μὲν τῶν δυνάμεων ὅλων ἔχωμεν τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἐν Ἑλλάδι καθιερωθείσης Συνταγματικῆς τάξεως, καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς φιλικῆς αὐτῶν διαθέσεως, διατηρουσῶν ἐν Ἀθήναις τοὺς πρέσβεις των, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἰσθάνομαι εἰς ἐμαυτὸν ἰσχυρὰν θέλησιν νὰ ὑποστηρίξω τὴν ἐθνικήν μας ἀνεξαρτησίαν καὶ τὰς ἐλευθερίας μας; καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἐτόλμησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἄλλας μὲν τῶν δυνάμεων δυσμενῶς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διακειμένας, ἄλλας δὲ ὡς ἐπιβουλευομένας τὸ Σύνταγμα νὰ παραστήσωσι, καὶ ἐμὲ δ' αὐτὸν ὡς τοιοῦτον εἰς τὸ ἔθνος νὰ δυσφημίσωσιν, ἀναξίως καὶ εὐτελῶς τοιαῦτα ἐπιχειρισθέντες. Καὶ ἂν μὲν ἐγὼ εἶμαι φίλος ἢ ἐχθρὸς τῶν ἐθνικῶν μας ἐλευθεριῶν, ὑμεῖς αὐτοὶ τὸ γνωρίζετε, μαρτυροῦσι δὲ ἡ Ἐπίδαυρος, τὰ Μέγαρα, καὶ τελευταῖον ὅταν ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐπανελθὼν ἀσπασθεὶς τὴν τελευταίαν μεταπολίτευσιν καὶ εἰς τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματός μας τὴν συνδρομήν μου δοὺς, ἐδείχθην. Νὰ παρασταθῇ δ' εἰς τὸ Σύνταγμα ἐπιβουλευόμενος ὁ Κωλέττης, καὶ Πρωθυπουργὸς ὢν τοῦ Βασιλέως, ὅστις ἠσπάσθη τὸ Σύνταγμα, καὶ ὅστις νυχθημερὸν τὰς φροντίδας του κατατίθησι

ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς τῶν ὅρων αὐτοῦ τηρήσεως; ἐχθρὰ δὲ καὶ συνένοχος νὰ παρασταθῇ ἡ Βαυαρικὴ αὐλή, ἐνῷ ὁ Βασιλεὺς Λουδοβίκος ἀναφαίνεται πρὸ τοσούτων ἤδη ἐτῶν ὁ πρῶτος μεταξὺ τῶν φιλελλήνων Βασιλέων, πρῶτος εἰς τοὺς καταλόγους τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνός μας συνδρομῶν ἐγγραφείς, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ κράτος καὶ ὑπὸ τὰς συνδρομὰς αὐτοῦ ὁλόκληρον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀγῶνός μας ἐσχηματίσθη τάγμα Γερμανῶν φιλελλήνων, προσελθόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μετὰ τῶν Ἑλλήνων συνταφέντων εἰς τοῦ Πέτα καὶ Ἀλλαχοῦ; Αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης πᾶς Ἕλλην ὀφείλει πρὸς τὸν φιλέλληνα τοῦτον Βασιλέα, μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸν ἀγῶνά μας καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν μας χαιρετήσαντα. Ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς ἰδιάζουσαν πρὸς τὸν πρέσβυν αὐτοῦ φιλικὴν σχέσιν ἔχει. Ἡ Αὐστρία ὡς ἐπιβουλευομένη τὸ Σύνταγμά δι' ὑπομνημάτων πρὸς τὰς Ἄλλας δυνάμεις νὰ παραστα θῇ; ἡ δύναμις αὕτη εὐμενῶς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος φρονοῦσα ἔχει ἐν Ἀθήναις τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῆς, μεθ' οὗ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, τὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος προσπαθείας της ἐκτιμῶσα, στενὰς φιλικὰς σχέσεις ἔχει. Ὁ πολιώτερος τῶν διπλωματῶν τῆς Εὐρώπης, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸ μέλλον ἐμβαθύνων, τὴν τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος ἔκτασιν ἐπρότεινε, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Ἑλλὰς νὰ εὕρῃ εἰς ἑαυτὴν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς της ὡς κράτος ἀνεξάρτητον, καὶ νὰ χρησιμεύσῃ τὸ μεταξὺ τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ἀντιζύγιον. Ἀπέναντι τοιούτων εὐεργετικῶν διαθέσεων πῶς συμβιβάζονται οἱ διαφημισθέντες ἐνταῦθα λόγοι; Ἡ Αὐστρία πρώτη συνωμολόγησεν ἐμπορικὰς μετὰ τῆς Ἑλλάδος συνθήκας, πρώτη εἰς τὰ πλοῖά μας ἐλευθέραν κατωνωνίαν δοῦσα. Καὶ ἂν ὁ Πρωθυπουργὸς πύτυχησε νὰ ἴδῃ τὴν εὔνοιαν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν δυνάμεων ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, πρέπει νὰ διακηρύττηται διὰ τοῦτο ὡς ἐπιβουλευόμενος αὐτά;

Παράξενος δ' ἔτι φαίνεται ἡ ἰδέα ὅτι ἐκ τῶν ὅσων ὁ Κ. Γιζῶτος ὑπὲρ τοῦ καθολικισμοῦ, περὶ Μαρωνιτῶν ὁμιλῶν, εἶπεν, ἐξάγουσί τινες ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις τῆς Γαλλίας ἐπιβουλεύεται τὸ Σύνταγμά μας. Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι ὑπῆρξε τοιαύτη περὶ τῆς Γαλλίας ἰδέα; Διατρίβων ὀκτὼ κατὰ συνέχειαν ἔτη εἰς τὴν Γαλλίαν, ὡς πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος, ἐγνώρισα κάλλιστα καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εὐνοϊκὰς διαθέσεις τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους. Πρὸ ἡμῶν τὴν Γαλλίαν, ἐξετάζοντες τὴν νέαν ἱστορίαν μας, εἰς τὴν Σμύρνην ἐβρίσκομεν· ἔκτοτε δὲ σειρὰν συνεχῆ μεγίστων εὐεργετημάτων

καὶ θυσιῶν ἔπραξεν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς εὐημερίας τῆς πατρίδος μας. Στρατεύματα χιλιάδας διὰ τὴν ἐκβίασιν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Ἰμβραΐμ, ἑκατομμύρια ταλλάρων ἐξοδεύσασα, ἔπεμψε, καὶ ἀξιωματικοὺς δι' ἐξόδων της πρὸς ἐκμάθησιν τοῦ Στρατοῦ μας διετήρησε, καὶ πολλὰ ἄλλα δωρήματα ἔπραξε, τὰ ἐκπαιδευτικά της καταστήματα εἰς τοὺς Ἕλληνας παρέχουσα καὶ τοὺς ἐνδεεῖς τούτων ἐκτρέφουσα· ὡς ἄλλοτε δὲ, καὶ σήμερον, περὶ τῶν δανείων, παραγγέλλουσα τὴν χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, τῆς ναυτιλίας, τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας κτλ. παρεδέχθη τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς αἴτησιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Πρὸς δὲ τούτοις ἐπέτρωτο δυστυχῶς νὰ ἀκουσθῶσι λόγοι, ἀποδίδοντες κακοὺς εἰς αὐτὴν περὶ τῆς Ἑλλάδος σκοπούς.

Ἡ Ἀγγλία ἐπίσης, ἡ ἀρχαία μήτηρ τῆς Συνταγματικῆς ὑπάρξεως, ἡ συντελέσασα ὑπὲρ τῆς Ἑλλην. ἀνεξαρτησίας, προθυμοποιηθεῖσα πάντοτε νὰ ἴδῃ τὴν Ἑλλάδα, ἀπειρως εὐεργετηθεῖσαν παρ' αὐτῆς, προσδεύουσαν, τὸ παράδειγμα αὐτῆς πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ναυτιλίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος ἐπιδεικνύουσα, ἀρραγὲς καὶ φιλικὴν χεῖρα πρὸς αὐτὴν προτείνει. Λυπηρὰ δι' ἐμὲ εἶναι ὅσα ἤκουσα, ὅτι ὧν ἠθέλησαν νὰ παραστήσωσι πρὸς ὑμᾶς περὶ τῶν φιλικῶν μεταξὺ τῆς προστάτιδος ταύτης δυνάμεως σχέσεων, διὰ νὰ πιστεύσητε ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐφύχρανεν αὐτὴν, μὴ διακειμένην εὐμενῶς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦτο· εἶμαι ὅμως εὐτυχὴς διότι ἀπευθύνομαι ταύτην τὴν στιγμὴν πρὸς Ἕλληνας, διελθόντας τὸ στάδιον τοῦ ἀγῶνος, καὶ συμμεριζομένους ἤδη τὴν ἐλθεῖαν λύπην μου, διότι ἕνεκα τῶν λεχθέντων ἀναγκάζομαι νὰ διαβεβαιώσω τὰ πρὸς τὴν εὐεργέτειαν ταύτην δύναμιν εὐγνωμοσύνης μου αἰσθήματα. Τοιαῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας λεγόμενα, καὶ ἀπὸ τὴν δημοσιογραφίαν μὲ σκοπὸν νὰ παραστήσωσι μὲ μαῦρα χρώματα τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, τὴν Κυβέρνησίν του καὶ αὐτὸν ἴσως τὸν Βασιλέα του νὰ κακοσυστήσωσιν εἰς τὸν ἔξω κόσμον γραφόμενα, δὲν πρέπει νὰ λάβητε ὡς βάσιν εἰς τὰς περὶ τῶν φιλικῶν μετὰ τῆς Ἀγγλίας σχέσεών μας κρίσεις σας, οὐδὲ νὰ πιστεύσητε ὅτι ἡ δύναμις αὕτη ἔπαυσε νὰ διακῆται φιλικῶς πρὸς τὴν Ἑλλάδα· τὴν διάθεσιν τῆς δυνάμεως ταύτης πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὰ παρὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτῆς ἐν τῷ κοινοβουλίῳ περὶ Ἑλλάδος λεχθέντα ἐξετάσατε. Ἐκ τούτων θέλετε συμπεράνει διατί ἐν μέρος τοῦ τύπου τῶν Ἀθηνῶν παριστᾷ τὸ Ἑλλην. Ἔθνος εἰς τὸν ἔξω κόσμον ὡς εἰς ἀναρχίαν εὑρισκό-

μενον· ἄθλιοι αὐτοί! φρονοῦντες ὅτι διὰ τοιούτων μέσων τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεώς του νὰ προσβάλωσι δύνανται· Ὑπουργὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλέως μου δὲν δύναμαι εἰμὴ ὑπὸ τὰ καθήκοντα τῆς πρὸς τὴν προστάτιδα Ἀγγλίαν εὐγνωμοσύνης τοῦ Ἔθνους μου νὰ πολιτεύωμαι, καὶ τὴν πρὸς ταῦτα σύμφωνον πολιτικήν μου ὑμεῖς νὰ ἐπιμαρτυρήσητε δύνασθε. Διαβεβαιῶ δὲ ἐπισήμως ὅτι αἱ ἐπίσημοι μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας σχέσεις μου εἰς καλλίστην διάκεινται κατάστασιν, ἡ δὲ ἐπίσημος μεταξύ μα, ἀλληλογραφία δεικνύει τὴν ἀμοιβαίαν σπουδὴν καὶ προθυμίαν πρὸς τοῦτο. Οὐδεμίαν δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἀτόμου τοῦ Κ. Λάϋενς ἀφορμὴν ἔχω, ἐξ ἧς νὰ πιστεύσω ὅτι δὲν διάκειται καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτὸν φιλικῶς. Τὰς φιλικὰς τῶν δύο Κυβερνήσεων σχέσεις δεικνύουσιν οἱ ἐκ τῶν ἔτι μάτων τῶν κοινοβουλίων παρὰ τῶν πρωθυπουργῶν ἀναφερόμενοι λόγοι, καὶ ὄχι οἱ εἰς τὰ μυστήρια τῶν μυστικοσυμβουλίων εἰσερχόμενοι. Καὶ ἐξ αὐτῶν δὲ τῶν περὶ τῶν δόσεων τοῦ δανείου διακοινώσεων, τὰς ὁποίας παρεξήγησαν, τοῦτο ἐξάγεται, διότι παρὰ τῶν ἄλλων Ὑπουργείων ἡ τακτικὴ ἀπότισις τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου καὶ ἡ ἐπικύρωσις τῆς συνθήκης τῶν 2 Σεπτεβρίου ἐζητήθη, ἀπὸ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος μόνον τὸ περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους ἀπήτησαν.

Προσεβλήθη ἐπίσης ὁ Πρωθυπουργὸς, ὅτι κακῶς πρὸς τὸν Ἀρχιδοῦκα Βασιλόπαιδα τῆς Ῥωσσίας προσηνέχθη, διαταράξας οὕτω τὴν ἡσυχίαν τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, καλῶς γνωρίζων ὄχι μόνον τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ τὰς πολλὰ πρὸ αὐτοῦ ἔτη ἀγαθοεργίας τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος φρόνημα αὐτῆς, παρὰ τῇ ὁποίᾳ οἱ Ἕλληνες εὗρον πάντοτε προστασίαν καὶ ἐξιδιασμένην περίθαλψιν, τιμηθέντες πλεῖστοι τούτων μὲ τὰ λαμπρότερα ὑπουργήματα καὶ βαθμούς, μέγιστον αὐτοῦ καθῆκον θεωρεῖ τὰ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὴν αὐτοκρατορικὴν οἰκογένειαν εὐγνωμοσύνης αἰσθήματα ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ὁποίας ἐπὶ τοσοῦτον συνετέλεσαν, καὶ τὸ καθῆκον τοῦτο ἑαυτὸν ἐπιβαρύνον τὰ μέγιστα. Διὰ τοῦτο οἱ εἰπόντες ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀνέστειλε τὴν πρὸς τὸν Βασιλόπαιδα τοῦτον κατὰ τὴν ὁμορον γῆν προσελθόντα ἀπευθυνθεῖσαν πρόσκλησιν, οὔτε γνωρίζουσιν οὔτε εἶπον τὴν ἀλήθειαν. Ὡς ἡ εἴδησις περὶ τῆς προσεγγίσεως εἰς τὰς Ἑλλην. θαλάσσας τοῦ Βασιλόπαιδος ἔρθασεν εἰς Ἀθήνας, ἡ ἐρώτησίς μου ἦτον διατὶ νὰ μὴ προσέλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, διότι φρονῶ ὅτι τῆς Ἑλλάδος, θυγατρὸς τῶν

δυνάμεων ὅλων, εὐτύχημα καὶ τιμὴ εἶναι νὰ προσέλθῃ καὶ οὗτος καὶ ἄλλοι Βασιλόπαιδες, διὰ νὰ ἴδωσι, ἐκ τοῦ πλησίον τὰς ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως προσπαθείας τοῦ νεάζοντος τούτου Ἔθνους, καὶ τὰ πρὸς τοῦτο προσκόμματα ἐκ τοῦσυνέγγυς νὰ καταναήσωσι· μετὰ δὲ τὴν ἀπὸ τῆς τότε περιοδείας κατὰ τὴν Εὔβοιαν ἐπάνοδον τοῦ Βασιλέως, τὴν ἐπιθυμίαν περὶ τῆς προσκλήσεως τοῦ Βασιλόπαιδος ἐκφράσαντος, προσεκάλεσα αὐτὸν διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας. Περὶ δὲ τῆς ἀποστολῆς ἐκτὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τούτῳ ἀπεσταλμένου, διὰ τὴν ἄμεσον κοινοποίησιν τῆς προσκλήσεως, δὲν ἐλήφθη μέτρον, διότι ἐθεωρήθη τοῦτο ἐναντίον τῆς μεταξὺ τῶν ἐθνῶν ἐθιμοταξίας, καθόσον μάλιστα αἱ πρὸς τὸν Δοῦκα ὁδηγίαι τοῦ πατρός του περὶ τῶν μερῶν ὅσα ἤθελεν ἐπισκεφθῇ, δὲν ἦσαν γνωσταί. Συγχρόνως τότε εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἠκούσθη ὁ Βασιλόπαις τῆς Γαλλίας· προσεκλήθη καὶ οὗτος, διὰ τοῦ Γάλλου Πρέσβεως, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, μετά τινας δὲ ἡμέρας εἰδοποιήθην παρὰ τοῦ Γάλλου Πρέσβεως τὴν πρὸς αὐτὸν ἀπάντησιν τοῦ βασιλόπαιδος, ὅτι θέλει προσέλθει, ἐνῷ οὐδεμίαν περὶ τῆς ἀρίξεως τοῦ βασιλόπαιδος τῆς Ῥωσσίας ἀπάντησιν ἔλαβον· οὕτως, ὁ τῆς Γαλλίας προσῆλθεν, ὑποδεχθεὶς καταλλήλως τῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα εὐεργεσιῶν τοῦ Γαλλικοῦ ἔθνους. Τὴν ἐξήγησιν ταύτην ἤθελον ἀποφύγει, ἂν δὲν ἠναγκαζόμην πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὰς ἐπανειλημμένας Βουλευτῶν προκλήσεις.

Καὶ ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς Ῥωσσίας οὐδέποτε ἐχθρικήν τινα διάθεσιν πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἴδομεν, ἐξ ἐναντίας μάλιστα καὶ τὴν μεταπολίτευσιν ἀνεγνώρισε, διατηροῦσα ἐν Ἀθήναις τὸν Πρέσβυν της, καὶ φιλικὰς μετὰ τούτου σχέσεις ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει· εἶμαι δὲ εὐτυχὴς δυνάμενος νὰ διαβεβαιώσω τοῦτο, καὶ τὰς ἀτομικὰς μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς δυνάμεως ταύτης εὐμενεῖς σχέσεις μου.

Ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον διάθεσιν ἔχει καὶ καθῆκόν του θεωρεῖ, φιλικὰς πρὸς ὅλας τὰς δυνάμεις, ἴσας δὲ πρὸς τὰς τρεῖς συμμάχους, σχέσεις νὰ ἔχῃ, καὶ τοιουτοτρόπως πρὸς αὐτὰς νὰ πολιτεύηται, καὶ συμπράττῃ μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις ἀντιπροσώπων αὐτῶν. Δύο τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσιν αἱ δυνάμεις διὰ τὴν διατήρησιν τῶν φιλικῶν σχέσεων· νὰ μὴ διαταραχθῇ ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας καλὴ ἁρμονία, καὶ νὰ μὴ λάβῃ χώραν τὸ παραμικρὸν ἐκατέρωθεν κίνημα, τάσιν ἔχον νὰ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν τῶν ὁμόρων ἐπαρχιῶν ἀμφοτέρων τῶν Ἐπικρατειῶν· καὶ τοῦτο θέλουσι, διὰ νὰ ἦναι εἰς τὴν αὐτὴν κατάστα-

σιν τὰ πράγματα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ διατάραξις τῶν ὁποίων νὰ διαταράξῃ δύναται τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη· τοιαύτη καὶ ἡ ἰδική μου προσπάθεια ἦτον, διότι τὴν θέλησιν τῶν δυνάμεων θεωρῶ συμφωνον πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοιαύτην διαγωγὴν τὸ Ὑπουργεῖον ἀπ' ἀρχῆς ἐτήρησεν. Ἐν τούτοις ὡς τὸ Ὑπουργεῖον ἐσχηματίσθη, τρομερὰ κατ' αὐτοῦ πάλιν ἠγέρθη ἀπανταχοῦ· φροντὶς ἐγίνετο τότε ἐξωτερικῶς μὲν νὰ πεισθῶσιν ἡ Ὑψηλὴ Πόρτα καὶ αἱ ἄλλαι δυνάμεις ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προπαρασκευάζει παραχὰς κατὰ τὰ μεθόρια, ἐσωτερικῶς δὲ νὰ συμβῶσι τοιαῦτα περιστατικὰ, ἐξ' ὧν τάσις τοιαύτη κατὰ τὰ μεθόρια νὰ ἐμφαίνηται· ταῦτα δὲ προεκάλεσαν, πρόφασιν μετα-χειριζόμενοι τὸν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴν Συνέλευσιν ὑπὸ ἄλλας περιστάσεις καὶ ἀφορμὰς ἐκφωνηθέντα παρ' ἐμοῦ λόγον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Β' ψηφίσματος. Αἱ προπάθειαί μου ἦσαν νὰ διασκεδάσω τὰς ἀδίκους ταύτας ὑποψίας· διὰ τῶν προσπαθειῶν δὲ τούτων κατώρθωσα, ὥστε καὶ ἡ Τουρκία καὶ αἱ λοιπαὶ δυνάμεις νὰ πεισθῶσιν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὰ συμφέροντα αὐτῆς εὑρίσκει εἰς τὴν εἰρηνικὴν μετὰ τῆς ὁμίρου ἐπικρατείας ἁρμονίαν, ἀναπτυσσομένης διὰ τῆς εἰρήνης τῆς εὐημερίας τοῦ ἔθνους· ἔκτοτε αἱ μετὰ τῆς Τουρκίας φιλικαί μας σχέσεις ἀποκατεστάθησαν ὡς καὶ πρὸς τὰς ἄλλας δυνάμεις. Ὅταν δὲ ἐπληροφορήθηνότι εἰς Κωνσταντινούπολιν προπαρασκευὴ ἐγίνετο διὰ νὰ ἀποσταλῶσι κατὰ τὰ μεθόρια τουρκικὰ στρατεύματα, ἡ ἐθνικὴ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας φροντὶς μὲ ἠνάγκασαν νὰ διακοινώσω ὅτι τὴν τῶν στρατευμάτων πρὸς τὰ μεθόρια προσέλευσιν νὰ ἀναστείλωσιν ἀφείλουσι, διότι ἡ Ἑλλὰς θέλει ὑπερασπισθῆ ἐκυτὴν ἐναντίων πάσης ἀφορμῆς, καὶ θέλει ἀποκρούσει πᾶσαν προσπάθειαν κατὰ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς προερχομένων· ἔτι δὲ μᾶλλον ἤδη ἐλπίζεται νὰ καταστα θῶσι φιλικώτεραι αἱ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας σχέσεις, ὅτε ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τῶν ὑποθέσεων αὐτῆς ἐτέθη ἀνὴρ, τιμηθεὶς ἀρκούντως διὰ τὰ προσωπικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις, ὅπου πολλάκις ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεώς του ἐχρημάτισε, καὶ τοῦ ὁποίου τελευταῖον ἐν τῇ Γαλλίᾳ ὑπῆρξα φίλος.

Ἐπὶ τῆς ἀρχοῦς χειρὸς ἐπέρερεν ὅτι, καὶ πολλοὶ ἐξ ὑμῶν ἐκ τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν πληροφορίας ἐλαμβάνετε περὶ ἐνεργουμένων ἐρεθισμῶν καὶ ὑποκινήσεων στάσεων καὶ ταραχῶν, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον πολλαχόθεν τοιαύτας εἶχε πληροφορίας· τῶν ἐνεργειῶν τούτων ἀποτέλεσμα ἦτον αἱ περὶ ταραχῶν κατὰ τὴν Ἀ-

Ἰανουαρίου καὶ 25 Μαρτίου διαδοθεῖσαι φῆμαι, αἱ πολλοὺς τῶν κατοίκων ἀναγκάσασαι νὰ μεταφέρωσι τὰς οἰκογενείας καὶ σκεύη αὐτῶν εἰς Πειραιᾶ πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπὸ παντὸς συμβησομένου· ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ κατασβέσῃ πάντα ταῦτα εἰς τὴν γέννησίν των, ταῦτα δὲ αὐτομάτως δὲν συνέβαινον, ἀλλ' ἐνηργοῦντο καὶ ὑπεκινοῦντο παρ' ἄλλων, οἵτινες ἦσαν εἰς τοῦτο ἄγνωστοι· διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐνέργειαν, τὴν προτιθεμένην νὰ παραστήσῃ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν εἰς ἀναρχίαν, ὠνόμασεν ἀφανῆ χεῖρα, μηδόλως τινα τῶν δυνάμεων ἐννοῶν, πρὸς τὰς ὁποίας συναισθάνεται πολλὴν τὴν εὐγνωμοσύνην.

Ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἀπολείπεται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφασίσῃ ἂν πρέπῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ γενικὴ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησις, ἢ νὰ παύσῃ μὲν αὕτη, νὰ προβῇ δὲ ἡ Βουλὴ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, ὅτε ἐπιφυλάττεται εἰς πάντα τὸ δικαίωμα νὰ ἀντείπῃ πρὸς τὰ σήμερον λεχθέντα, εἰς τοὺς οἰκείους παραγράφους, καθ' ἃ χθὲς περὶ τούτου ἀπεφάσισεν, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν ἀρκούντως ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης συζητήσεως ἐφωτίσθη, καὶ αὕτη διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας, δι' ἀναστάσεως διακριθείσης, ἀπεφήνατο καταφατικῶς. Ὁ δὲ Πρόεδρος, ἀπαγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τῶν εἰδικῶν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παραγράφων συζήτησιν.

Εἷς τῶν βουλευτῶν, ἐρόμενος ὅτι περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου π. ε. ὅτε ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρητήθη, ἐπαύθη ὁ τελώνης Πατρῶν, ἀνατεθείσης τῆς διευθύνσεως τοῦ τελωνείου εἰς τινα Σταματάκην, ἐλεγκτὴν ἤδη διατελοῦντα· ὅτι πρὸς τοῦτον ἐπαρουσιάσθη ὁ Φιλίτζης Μπουτιγγάκης, πτωχεύσας ἄλλοτε ἐν Εὐρώπῃ, ἔνθα τὸν ἔμπορον μετήρχετο, καὶ προσποιηθεὶς ὅτι θέλει ἐπιβιβάσει ποσὸν σταριδοκάρπου ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ πίστωσιν 14.000 δραχμῶν, ὁ δὲ τὸ τελωνεῖον διευθύνων, ἐνῷ εἰς μόνους τοὺς φερεγγύους τοιαύτας πιστώσεις νὰ δώσῃ ὤφειλεν, ἔδωκεν αὐτὴν καὶ εἰς τοῦτον, ὅστις ἐπιβιβάσας τὸ ἀντιστοιχοῦν τοῦ σταριδοκάρπου ποσὸν, καθυστερεῖ ἤδη τὸ πλεῖον τῶν 14.000 δραχμῶν, μηδόλως τὸ δημόσιον νὰ ἱκανοποιήσῃ δυνάμενος· ἐζήτησε δὲ παρὰ τοῦ παρόντος τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἵνα ἐξετάσῃ καὶ προσαγάγῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας περὶ τῆς κατεχρέωσεως ταύτης, μετὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ὁποίας, ἐὰν ἀληθεύῃ, οὐχ ἧττον διατηρεῖται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ ὑπάλληλος

οὗτος· ὁμοίας πληροφορίας νὰ προσαγάγῃ κατόπιν, παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐζήτησεν ὁ αὐτὸς Βουλευτὴς, καὶ ἐπὶ τοῦ διαδοθέντος, ὅτι ὁ πρώην τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρεχώρησεν εἰ. θείόν του τινα Σπυρίδωνα Βάλβην τρία ἐν Πάτραις οἰκόπεδα ἀξίας 60,000 δραχμῶν. Καὶ ἕτερος τῶν Βουλευτῶν, ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν οἰκονομικὴν τῆς Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας κατάστασιν, ἰδίως δὲ τὴν τῶν τελωνείων καὶ ἐφόρων ἀπὸ τῶν 1842—1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησεν ὅτι δὲν δύναται μὲν ἤδη νὰ δώσῃ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, ὡς πρὸ ὀλίγου τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου ἀναλαβών, ἀλλ' ὅτι μετὰ τὴν ἀνήκουσαν κατόπιν ἔρευναν θέλει ὑποβάλει αὐτὰς εἰς τὴν Βουλήν.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 29 Ἰανουαρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἐνάτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 100, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 8, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθησαν αἱ περὶ ἀδείων ἀπουσίας αἰτήσεις τῶν Βουλευτῶν, Ναυπακτίας Ι. Φαρμάκη, Ἀκτεδαίμονος Σ. Παρθενοπούλου, καὶ Μαντινείας Β. Δημητρακοπούλου, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς μὲν τὸν πρῶτον τετραήμερος, εἰς τὸν δεύτερον εἰκοσιπενθήμερος, καὶ εἰς τὸν τρίτον δεκαπενθήμερος ἀπουσίας ἄδεια, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ κάμωσιν αὐτῆς χρῆσιν ἀπὸ τῆς πέμπτης τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν εἰδικῶν τῆς ἀπαντήσεως παραγράφων, εἰς τὴν ὁποίαν προβάσης τῆς Βουλῆς, ὁ Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸν ά. παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἔχοντα οὕτω·

« Συνηθροισμένοι περὶ ὑμᾶς οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἤκουσαν μὲ ἀγαλλίασιν τὴν ἐπίσημον ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πληροῦσι τὴν πατρικὴν Σας καρδίαν καὶ καθοδηγοῦσι τὰς πράξεις Σας. »

Ἐπὶ τοῦ λεκτικοῦ τοῦ παραγράφου τούτου παρετηρήθη ὅτι ἡ λέξις « ἐκείνων » πρέπει νὰ διαγραφῇ, ὡς ἐμφαίνουσα ἢ δεῖξιν, τῆς ὁποίας ἐνταῦθα οὐδεμία ὑπάρχει ἀνάγκη, ἢ διαίρεσιν αἰσθημάτων, ἐναντίον τῆς ἀρχῆς ὅτι τὰ αἰσθήματα τοῦ Βασιλέως πάντα τοιαῦτα εἶναι· ὅτι ἡ λέξις « ὑμᾶς », εἰς ξένην ἀνήκουσα γλῶσσαν ἢ τὴν ἡμετέραν, οὐδέποτε τὸν ἑνικὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἔχουσαν, δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ προσηκόντως διὰ τῆς « τὴν Υ. Μ. ». Παρ' ἄλλου ἐπροτάθη ὅτι καλὴ μὲν ἡ ἐν τῷ σχεδίῳ ὑπάρχουσα λέξις « ὑμᾶς » πολλαχῶς παρὰ τῆς καθομιλουμένης ἐν χρήσει ὑπάρχουσα, νὰ προστεθῇ δὲ πρέπει μετ' αὐτὴν ἡ λέξις « Βασιλεῦ » καθ' ὅσον διὰ τῆς προσθήκης αὐτῆς καὶ οὐδεμία σχηματίζεται ἐπανάληψις, διότι ἡ μὲν ἐπὶ κεφαλίδος τοῦ σχεδίου εἰς ἐπιφώνησιν ἐτέθη, αὕτη δ' ἤδη εἰς τὸ κείμενον ἀνήκει. Παρ' ἄλλου ὅτι, ἡ λέξις « ὑμᾶς » νὰ ἀντικατασταθῇ πρέπει ἀπὸ τῆς « Σέ » λέξεως καὶ ἐν χρήσει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπαρχούσης γλῶσσαν, καὶ εἰς τὰς πρὸς πατέρας ἐκφράσεις τῶν υἱῶν ἀπαντωμένης. Εἰς ταῦτα ὁ εἰσηγητὴς μὲν ἀντεῖπεν ὅτι τὸ λεκτικὸν τοῦ σχεδίου μὲ πλείονα ἐπιτυχίαν τὸ νοούμενον ἐκφράζει, διότι διὰ τῆς ὑπαρχούσης λέξεως « περὶ ὑμᾶς » ἀποφεύγεται ἥ τε ἐπανάληψις καὶ ἡ αἰτιολογία, διὰ δὲ τῆς « ἐκείνων » ἐμφανίζεται ἐπίτασις τῆς ἢ δεῖξις, συνεχῶς ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν ὑπάρχουσα· ἕτερος δ' ἀπήντησεν ὅτι ἐὰν ὁ ἀρχαϊκώτερος κατὰ τὸ λεκτικὸν προτιμηθῇ τρόπος, τότε τὸ ὅλον πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ τοῦ παραγράφου, διότι ἡ Βουλὴ δὲν συνέρχεται περὶ τὸν Βασιλέα, ἀλλ' οὗτος ἐν τῇ Βουλῇ προσέρχεται, καὶ ἀπὸ περιόδου τοῦτο ἐζήτουσαν νὰ ἀναπληρωθῇ· ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο ὡς μὴ παρά τινων ἀσπαστὸν ἤδη, δὲν θέλει εἶναι παραδεκτὸν, διὰ τοῦτο τὸν νεώτερον πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν τρόπον, καθ' ὃν δύο ἀπολείπονται ἡ τοῦ κειμένου λέξις καὶ ἡ τὴν « Υ. Μ. » τῶν ὁποίων ἡ τελευταία μᾶλλον περιποιητικωτέρα φαίνεται, καὶ τὸν λόγον πρεπόντως ὁδηγεῖ, πᾶσαν ἀπομακρύνουσα ἐπανάληψιν.

Ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη, ἡ λέξις

« περὶ τὴν Υ. Μ. » νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἐν τῷ κειμένῳ ὑπάρχουσαν « περὶ ὑμᾶς », ἡ δὲ λέξις « ἐκείνων » νὰ διαγραφῇ καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς πρώτης ἀντικαταστάσεως νὰ διορθωθῇ ἡ μὲν λέξις « Σας » ἡ μετὰ τὴν λέξιν « πατρικὴν » εἰς τὴν λέξιν « Αὐτῆς », ἡ δὲ τελευταία μετὰ τὴν λέξιν « πράξεις Σας » εἰς τὴν λέξιν « Της ». Τὸ ὅλον δὲ τοῦ παραγράφου, καθὼς δι' ἀναστάσεως μετὰ τὰς ἐπενεχθείσας τροπολογίας παρεδέχθη αὐτὸν ἡ Βουλή, ἔχει οὕτω·

« Συνηθροισμένοι περὶ τὴν Υ. Μεγαλειότητα οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἤκουσαν μὲ ἀγαλλίασιν τὴν ἐπίσημον ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα πληροῦσι τὴν πατρικὴν Αὐτῆς καρδίαν καὶ καθοδηγοῦσι τὰς πράξεις Της ».

Ἀναγνώσθη ὁ β'. τοῦ σχεδίου παράγραφος ἔχων οὕτω·

« Τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πιστοὶ διερμηνεῖς Σᾶς διαβεβαίζομεν τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τὸν Θρόνον Σας ἀφοσιώσεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐγκαρδίου ἀγάπης του ». Ἐφ' ᾧ παρετήρησέ τις ὅτι ἡ λέξις « Βασιλέα » πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς « πρὸς ἡμᾶς », ἡ διὰ τῆς « πρὸς τὴν Υ. Μ., ἵνα τηρηθῇ τὸ β'. πρόσωπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἐτέθη « ἡ διαβίβασις τῆς βεβαιώσεως τῆς ἀφοσιώσεως ». Ἄλλος δ' ἐπρότεινε τοῦ ὅλου παραγράφου τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτω· « Τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πιστοὶ διερμηνεῖς διαβιβάζομεν πρὸς ὑμᾶς τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τὸν Ὑμ. Θρόνον ἀφοσιώσεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐγκαρδίου ἀγάπης του ». παρατηρήσας ὅτι ἀπὸ ταύτης ἄνευ ἐλαττώσεως δύνανται νὰ διαγραφῶσι καὶ αἱ λέξεις « πρὸς ὑμᾶς », καὶ ὅτι δύναται νὰ ἀποταθῇ εἰς δεύτερον πρόσωπον ἡ Βουλή, ἐπειδὴ καὶ λέξεις αἱ ἐν τῷ ἀ. παραγράφῳ « ὑμετέραν Μεγαλειότητα » εἰς δεύτερον ἐκτίθενται πρόσωπον. Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν ταύτην, τὴ διαγραφῇ τῶν λέξεων « πρὸς ὑμᾶς », ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη ὡς δεύτερον παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω·

« Τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ πιστοὶ διερμηνεῖς διαβιβάζομεν τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τὸν Ὑμ. Θρόνον ἀφοσιώσεως, καὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐγκαρδίου ἀγάπης του ».

Ἀναγνώσθη ὁ γ'. παράγραφος τοῦ σχεδίου ἔχων οὕτω·

« Ἀρξαμένης ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑψίστου τῆς β'. Βουλευτικῆς Συνόδου, ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται βαθεῖαν εὐχαρίστησιν διότι ἐκτιμῶνται τοσοῦτον εὐμενῶς τὰ αἰσθήματα αὐτῆς· ἡ πίστις πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Θρόνον ἀφοσίωσίς της θέλει εἶσθαι

καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ σταθερὸς τῶν βουλευμάτων της ὁδηγός ». Ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις τὸ ἀκαταλλήλον τῆς λέξεως « εὐμενῶς, » διότι ἡ Βουλή, ὡς σῶμα νομοθετικὸν πρέπει νὰ ἀποτείνεται πρὸς τὸν Βασιλέα, καὶ τοῦτον σῶμα νομοθετικόν, ὡς πρὸς ἴσον, ταύτης δὲ χρῆσις γίνεται παρὰ τῶν ὑποδεεστέρων πρὸς τοὺς προϊσταμένους ἀποτεινομένων· καὶ ὅτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἐσχάτως ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων παρουσιασθεὶς εἰς τὸν Βασιλέα μετὰ τῶν πολλῶν ἄλλων φιλοφρονήσεων εἶπεν, ὅτι ἡ Βουλὴ ἵσταται εἰς τὰς βαθμίδας τοῦ Θρόνου του, ἐρωτηθεὶς ὅμως εἰς τὴν Βουλὴν ἂν ἐξ ὀνόματος αὐτῆς ἠκούσθη ταῦτα εἶπε, καὶ κατιδὼν τὸ βαρὺ τῆς ἐκφράσεώς του, ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ ἰδιαποιούμενος αὐτήν. Προσέθηκεν ἕτερος ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἀληθῶς πρέπει νὰ διαγραφῇ, ἀντιπαθισταμένη παρὰ τῆς « ἐπαξίως » ἢ « πρεπόντως » διαγραφομένη ὅμως τότε καὶ τῆς πρὸ ταύτης λέξεως « τοσοῦτον », καὶ ὅτι ἐπειδὴ οὐδέποτε ἀπιστος ὑπάρχει ἀφοσίωσις, διὰ τοῦτο νὰ διαγραφῇ ἐπίσης ἡ λέξις « πιστὴ » ν' ἀντικατασταθῇ δ' αὕτη μὲν διὰ τῆς « σταθερᾶς », ἡ δὲ κατωτέρω « σταθερὸς » διὰ τῆς « διηνεκής. » Καὶ ἄλλος πρὸς ταῦτα προσέθηκεν ὅτι πρέπει ἐπίσης νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις « βαθεῖαν » ὡς μὴ ἑλληνικὴ διὰ τῆς « ἐνδόμυχον » ἡ δὲ « τὰ αἰσθήματα », ὡς πολλάκις ἐπαναληφθεῖσα, διὰ τῆς « φρονήματα ».

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἀσφαλέστερος καὶ πιστότερος ὁδηγὸς εἰς τὰς πράξεις εἶναι ἡ πεῖρα, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ μὴ μακρυνθῇ ἀπ' αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπὶ τοσοῦτον μάλιστα οὐσιωδῶν ἀντικειμένων ἀπόφασίν της, κατὰ συνέπειαν δὲ πρέπει νὰ τροπολογηθῇ ἡ περίοδος οὕτως « ὁδηγουμένη ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὴν πεῖραν τοῦ παρελθόντος θέλει διευθύνει ἐπὶ τὸ μᾶλλον τὰ βουλεύματά της καὶ ῥυθμίσει τὰς πράξεις της. Ἀντέλεγεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι τὰ μὲν *αἰσθήματα* διακρέρουσι τῶν *ῥητῶν* καὶ δὲν δύνανται παρ' ἐκείνων νὰ ἀντικατασταθῶσιν, ἡ δὲ λέξις *πιστὴ* ἐπιτυχῶς διὰ τῆς *σταθερᾶ* νὰ ἀντικατασταθῇ δύναται, ἡ δὲ προταθεῖσα ὑπὸ τῆς πείρας τροπολογία ἐντὸς τῶν παραγράφων περιεχομένη, διότι τὸ μέλλον ἀπὸ τὸ παρελθὸν πάντοτε ῥυθμίζεται, περιττεύει. Μετά τινας δὲ προτείναντας ἀντὶ τῶν λέξεων « τοσοῦτον εὐμενῶς » νὰ τεθῶσιν « οὕτως » καὶ ἄλλους ἀντειπόντας ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Βασιλικὸς λόγος διὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος παραγράφου ποιότητά τινα εἰς τὰς πράξεις τῆς Βουλῆς δίδωσι, διὰ τοῦτο νὰ γραφῇ « οὕτως εὐγενῶς ἢ οὕτως ἐπαξίως » καὶ ἄλλον προτείναντα νὰ διαγραφῶσιν ὁλοτελῶς αἱ λέξεις « τοσοῦτον εὐμενῶς » χωρὶς νὰ ἀντικατα-

θῶσι, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν περιαυτολογίας, καὶ διότι ἡ σημασία αὐτῶν ἐντὸς τῆς λέξεως « ἐκτιμῶνται » περιέχεται.

Ἡ Βουλὴ, τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου καὶ τῇ ἀνακλήσει τῆς ὑπὲρ τῆς πείρας προταθείσης τροπολογίας, παρεδέχθη νὰ ἀντικατασταθῇ μὲν ἡ λέξις « βαθεῖαν » παρὰ τῆς « ἐνδόμυχον » νὰ διαγραφῶσι δ' αἱ λέξεις « τοσοῦτον εὐμενῶς » καὶ ἡ « πίστις », παραδεχθεῖσα τὸν ἀναγνωσθέντα μετὰ τὰς τροπολογίας ταύτας παράγραφον οὕτω.

« Ἀρξαμένης ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ ὑψίστου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου, ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν, διότι ἐκτιμῶνται τὰ αἰσθήματα αὐτῆς· ἡ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν θρόνον ἀφοσιώσις της θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ στυθερὸς τῶν βουλευμάτων της ὁδηγός ».

Ἀνεγνώσθη ὁ 4 § τοῦ σχεδίου ἔχων οὕτω· « Πρεπόντως ἡ ἐκτιμᾷ τὰ πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος εὐγενῆ τοῦ Βασιλέως αἰσθήματα. Τὸ Σύνταγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι εἰλικρινὴς φύλαξ καὶ γενναῖος ὑπερασπιστὴς τῶν Συνταγματικῶν μας ἐλευθεριῶν θέλει εἶσθαι ἀείποτε ὁ Βασιλεύς, ἐφαρμοζομένων ἀκριβῶς τῶν Συνταγματικῶν ὅρων, καὶ ὑπερασπιζομένων τῶν εὐχῶν καὶ ἀναγκῶν τοῦ Ἑλλ. λαοῦ διὰ τοῦ *Ἐθν. στοιχείου* Ἀλλ' ἡ Βουλὴ νομίζει χρέος της ἱερὸν νὰ παρατηρήσῃ ὅτι παρεξήγησίς τις συνέβη εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 72 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ».

Ἐφ' οὗ εἷς μὲν ἐζήτησε τὴν ἐξήγησιν τῆς φράσεως « Ἐθν. στοιχείου ». Ὁ δὲ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου ἐδιεγνώμησεν ἡ ἐπιτροπὴ, διότι οἱ μὲν οὐδαμῶς τὴν οὐσίαν ἐξετάζοντες, καὶ ἀφίνοντες αὐτὴν νὰ ἐξετασθῇ κατόπιν, ἐθεώρησαν ἀκατάλληλον τὴν περὶ τῆς παρεξηγήσεως τοῦ 72 ἄρθρου μνείαν εἰς τὴν ἀπάντησιν, ἤτις ἀναμφισβήτητα νὰ περιέχῃ ὀφείλει· οἱ δ' ὅτι ἐνταῦθα ἐπιτυχῶς αὕτη νὰ καταχωρισθῇ πρέπει ὅπως τὸ συμβὰν δι' αὐτῆς εἰς τὸν Βασιλέα ὑποδειχθῇ· καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ μετεχειρίσθη τὰς λέξεις « Ἐθν. στοιχείου » διότι ἐπεκράτησε κακὴ τάξις, διοριζομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οὐ μόνον ἀνθρώπων, οὐδὲ τὸν τοῦ πολίτου Ἕλληνος ὅρκον δόντων, καὶ εἰς ξένην ἀνηκόντων ὅλως ἐθνικότητα, ἀλλὰ καὶ ἄλλων μήπω ἐνταῦθα ἀποκατασταθέντων, μηδὲ συμφέρον τι ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος σχηματισάντων· τὴν τάξιν δὲ ταύτην νὰ πολεμήσῃ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ προέθετο διὰ τῶν λέξεων τούτων, ὅπως τοῦ λοιποῦ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῶν τοιούτων προβαίνῃ σύμφωνα μὲ τὰ ἐν

τῷ Συντάγματι ὁρισθέντα καὶ ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ψηφισθέντα περὶ τούτου κτλ.

Ἕτερος ἐπὶ μὲν τῶν λέξεων « ἐθνικοῦ στοιχείου » παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ἐκ τούτων παρεξήγησίς τις νὰ συμβῇ δύναται, καὶ οὐδεμία τῆς προσθήκης αὐτῶν ἀνάγκη καταφαίνεται, κατὰ τὴν εἰς ταύτας παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀποδοθεῖσαν ἔννοιαν, πρέπει αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς τὸ κοινὸν καλὸν εἰς τὴν ἀπάλειψιν τούτων νὰ συγκατατεθῇ, καθόσον, καὶ τοι ἰσχυούσης τῆς δημοσιότητος, τινὰ δὲν ἐκφράζονται δημοσίᾳ, ὡς δυνάμενα τὰ συμφέροντα τῶν ἐκφραζόντων νὰ παραβλάψωσι, καὶ ὅτι ἐπειδὴ ἐκ πάσης ὑπέρ, ἢ καὶ κατὰ, ἀγορεύσεως ἐκ παρεξηγήσεων τοιαύτη νὰ ἐπέλθῃ βλάβη δύναται, διὰ τοῦτο οὐδεὶς ἐπὶ τούτου νὰ ἀγορεύσῃ πρέπει. Ἐπὶ δὲ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ὅτι ἡ Βουλὴ, ὡς φρουρὸς τοῦ Συντάγματος, δύο νὰ ἐξασκήσῃ δικαιώματα κατὰ τῶν παραβάσεων αὐτοῦ δύναται, τήν τε κατὰ τῶν ὑπουργῶν κατηγορίαν, καὶ τὴν κοινοβουλευτικὴν εὐθύνην, ὅταν ἡ πρᾶξις ἐξ ἀξιοκατακρίτου δὲν προσεγένετο καταχρήσεως. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ διὰ ταῦτα καθίσταται ἐπὶ τούτου ἁρμοδία, καθόσον ἄλλως περιμένουσα τὴν Γερουσίαν ἤθελε πράξει τοῦτο ἀκαίρως, μηδὲ νὰ κατηγορήσῃ δυναμένη μετὰ τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας παραδοχὴν, μηδὲ τὸ τῆς κοινοβουλευτικῆς εὐθύνης δικαίωμα νὰ ἐξασκήσῃ. Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται περὶ ἑρμηνείας τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, περὶ καταλήψεως δηλονότι τῆς ἐννοίας τῆς ἐφαρμογῆς συνταγματικοῦ ὅρου, τὴν σύστασιν ἀφορῶντος τοῦ ἑνὸς τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἐφ' ὧν τὸ Συνταγματικὸν ἵδρυται οἰκοδόμημα, διὰ τοῦτο τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τῶν ὑπουργικῶν ζητημάτων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἡ πτῶσις ἢ ἡ διατήρησις ὑπουργείου ἐξήρτηται, ἐν ᾧ ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἢ ἄλλης ἐνταῦθα ἑρμηνείας ἀμεταβλήτου νόμου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἄπειρα θέλουσι διέλθει ὑπουργεῖα, ἡ τύχη τοῦ παντὸς κυβερνᾶται. Πρὸς λύσιν τοῦ ζητουμένου τρία τινὰ νὰ ζητηθῶσι πρέπει, ἡ ἔννοια τῆς ἐν τῷ 72 ἄρθρῳ λέξεως Ὑπουργὸς, ἂν ὁ Γενικὸς τοῦ ἐκτελεστικοῦ τῶν 1824 καὶ 1825 γραμματεὺς ἦτον Ὑπουργὸς, καὶ ἂν ὁ διορισθεὶς, τὸν ὁποῖον ἡ ἐπιτροπὴ ὑπ' ὄψιν εἶχεν, ἦτον Γενικὸς γραμματεὺς καὶ φέρῃ τὰ ὑπὸ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα προσόντα. Ἐπὶ τοῦ πρώτου παρετήρησεν ὅτι, δύο ἐπὶ τούτου ἐγράφησαν φυλλάδια ὑπέρτε καὶ κατὰ ἀπὸ διαφόρου ὁρμώμενα σκέψεως, διότι τὸ μὲν τὴν κατὰ γράμμα τοῦ Συντάγματος ἑρμηνείαν ὑποστηρίζει, τὸ δὲ, τὴν κατ' ἔννοιαν, ἀμφότερα ἡμαρτημένως παραδεχόμενα ὡς κατὰ γράμμα τοῦ

Νόμου ἔκρασιν τὴν τῶν στοιχείων ταυτότητα καὶ τὸ τῶν λέξεων ἀμοίρων ἐννοίας τινὸς ὁμοιοκαταλήκτου, τὸ δεύτερον δὲ τούτων μᾶλλον ἡμαρτημένως ἐγράφη, ὑποστηρίζον οὐχὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ἀποδοθὲν νόημα, ἀλλὰ τὴν κατ' ἀναλογίαν ἑρμηνείαν. Καὶ πρὸς τὴν κατάληψιν τῶν νόμων τὸ πρῶτον φέρον ἡμᾶς ὄργανον εἶναι τὸ γράμμα αὐτοῦ· ὅταν δὲ τοῦτο πλημμελῶς γεγραμμένον ὑπάρχῃ, ἢ ἐλλειπὲς, ἄριστον ἦ ὅταν ἀντιφατικὸν πρὸς ἄλλας τοῦ νόμου διατάξεις εὑρῆται, τότε εἰς διατάξεις αὐτοῦ ἄλλας ἢ εἰς τὴν τῆς Νομοθεσίας ἱστορίαν, ἢ εἰς βοηθητικὰ ἄλλα ὑπὸ τῆς « ἑρμηνευτικῆς » ὑποδεικνυόμενα τέχνης προσφεύγομεν, τὴν ἔνοιαν τοῦ Νομοθέτου συνάγοντες, καὶ ἀμφότερα μὲν μέσα πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου εἶναι, τὸ μὲν καταγράμμα, τὸ δὲ λογικὴ ἑρμηνεία λεγόμενα· ἐκτὸς δὲ τῆς ἑρμηνείας ὑπάρχει καὶ ἡ ἀναλογία, ἥτις δὲν εἶναι πλέον ἑρμηνεία, διότι γίνεται ὅταν ὁ νόμος ἐφ' ὕλης τινος σιωπᾷ, ὃ ἐξετάζομεν ὁμοίας ἄλλας περιστάσεις καὶ εὑρίσκομεν τί ὁ νομοθέτης καὶ ἐπὶ ταύτης ἤθελε διατάξει, ἂν καὶ ταύτην ὑπ' ὄψιν ἐλάμβανε. Τὸ 72 ἄρθρον ἑρμηνεύοντες εὑρίσκομεν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς διακρίνεται κατά τε τὰ καθήκοντα τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμενα καὶ τὴν θέσιν, ἀπαιτουμένης πάντοτε ἀμφοτέρων τῶν προσόντων τούτων τῆς συνυπάρξεως· καὶ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Δημοκρατιῶν, τοὺς ὁποίους τὸ 72 ἄρθρον ἐννοεῖ, διότι τοιοῦτοι κατὰ τὰς ἐθνικὰς τότε Κυβερνήσεις ὑπῆρχον, τὰ καθήκοντα ἐξετάζοντες, εὑρίσκομεν ἐπίσης ὅτι τῶν μὲν Συνταγματικῶν Ὑπουργῶν καθῆκον εἶναι ἡ εἰς τοὺς νόμους, τὰ διατάγματα καὶ τὰς λοιπὰς τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας πράξεις προσυπογράφειν διὰ τῆς ὁποίας οὗτοι περιβάλλονται μὲ τὴν εὐθύνην τῆς πράξεως· διότι οὐδεμίαν τοιαύτην ὁ ἀνώτατος ἄρχων φέρει· τῶν δὲ Δημοκρατικῶν, καὶ μάλιστα κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἄστρους, οὐδὲν τοιοῦτον καθῆκον ὑπάρχει, διότι τὴν εὐθύνην τὸ ἐκτελεστικὸν ἔφερε σῶμα κατὰ τὸ Ε' κεφάλαιον τοῦ μνησθέντος Συντάγματος· ἔτι δὲ ὁ μὲν Συνταγματικὸς Ὑπουργὸς εἶναι καὶ τὸ ἄμεσον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων ὄργανον καὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα τὴν Κυβέρνησιν ἀντιπροσωπεύει, καὶ εἰς τὰ Ὑπουργικὰ εἰσέρχεται συμβούλια· οἱ δ' ἐν Δημοκρατίαις Ὑπουργοὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα καθήκοντα εἶχον κατὰ τὰς διατάξεις ΜΗ. ΜΘ. Ν. καὶ ΝΒ. τοῦ Συντάγματος τοῦ Ἄστρους καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἐκτελεστικοῦ ὑπ' ἀριθ. 6272 ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1827 διάταξιν, ῥητῶς καὶ κατ' ὄνομα τοὺς ἑπτὰ Ὑπουργοὺς εἰς Συμβούλιον προσκαλοῦσαν νὰ συνέρχωνται. Μεταβαίνοντες δ' εἰς τὸ δεύ-

τερον, ἂν ὁ Γενικὸς γραμματεὺς τοιαῦτα εἶχε καθήκοντα, παρατηροῦμεν, ὅτι πρὸ τούτου νὰ ἐξετάσωμεν ὀφείλομεν τὰ κατὰ τὸ ἐν Ἄστρει Σύνταγμα τοῦ Γενικοῦ γραμματέως καθήκοντα. Καὶ ἡ μὲν διάταξις ΞΒ. τὴν εἰς τὰς Διαταγὰς προσυπογραφὴν εἰς τοῦτον ἐπιβάλλει, ὄχι δὲ καὶ τὴν εἰς τὰς προκηρύξεις τῶν νόμων· διότι τὸ ἐκτελεστικὸν, ὡς πολυμελὲς σῶμα, γραφεῖον εἶχεν ἐν τῷ ὁποίῳ αἱ ὑποθέσεις ὅλαι νὰ διεκπεραιῶνται ἔπρεπε, καὶ τοῦτο καθόσον τοῦτο ἔφερεν ὅλων τῶν πράξεων αὐτοῦ τὴν εὐθύνην κατὰ τὰς διατάξεις ΞΖ, ΞΗ, ΜΓ· ἐνῷ εἰς τὴν Συνταγματικὴν Κυβέρνησιν ὁ Μονάρχης εἶναι ἀνεύθυνος καὶ μηδ' ἐνεργεῖ τι μηδὲ γραφεῖον νὰ ἔχῃ ὑπογρεοῦται· ἡ προσυπογραφὴ λοιπὸν τοῦ γενικοῦ γραμματέως δὲν ἐπεβάλλετο εἰς τοῦτον ἵνα οὗτος τὴν εὐθύνην φέρῃ, διότι αὐτὴν τὸ ἐκτελεστικὸν ὅλον ἔφερεν, ἀλλὰ διὰ τὴν περὶ τῆς γνησιότητος τῆς ἀντιγραφῆς (καὶ τῆς παρασκευῆς τοῦ σχεδίου εὐθύνην, τὴν ὁποίαν οἱ γραμματεῖς ὅλων τῶν ἀρχῶν φέρουσι, νὰ προσυπογράφωσι διὰ τοῦτο ὑπογρεούμενοι. Τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ ἄλλας συνάγεται διατάξεις τοῦ ἰδίου Συντάγματος τὴν Ξ', Θ', Ο'. καὶ ΚΕ. ῥητῶς διακρινούσας τὸν γενικὸν Γραμματέα, τῶν ὑπουργῶν· δὲν ἐλάμβανε δ' οὗτος καθήκοντα ὑπουργοῦ, διότι διευθύνοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ὑποδύσεις τῶν ἐξωτερικῶν κατά τινα διαταξιν, διότι ἡ μὲν διαταξις ΝΔ'. ἀποδίδει μὲν εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν τὴν ἀνταπόκρισιν, ἐπιβάλλει δὲ τὸ καθῆκον εἰς τοῦτο νὰ γνωστοποιῇ τὰς σχέσεις εἰς τὸ Βουλευτικὸν, αἵτινες μικραὶ οὖσαι, διότι οὐδ' ἀντιπροσώπους εἰς τὰς ξένας εἴχομεν ἐπικρατείας, οὐδὲ τούτων ἐνταῦθα τοιούτους, δὲν ἀπῄτουν ἴδιον ἀφ' ἑαυτῶν ὑπουργόν· τῶν δὲ δυναμένων νὰ ἀναφανῶσι μεγάλων ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, ὡς συνομολογήσεως συνθήκης, πολέμου καὶ τῶν τοιούτων τὴν εὐθύνην οὐ μόνον εἰς τὸν γενικὸν δὲν ἄφινε Γραμματέα, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν, διότι ῥητῶς καὶ τοῦτο ὑπεχρέονε τὸ Σύνταγμα ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, πάντα ταῦτα εἰς τὸ Βουλευτικὸν νὰ κοινοποιῇ, ἐν τῇ διατάξει ΑΗ' ΝΔ'. Τοῦτο δ' ἔτι εὐκολώτερον νὰ συναχθῇ δύναται καὶ ἐκ τῆς παραβολῆς τῆς διατάξεως ΝΔ μὲ τὴν ΜΗ. ὁρίζουσαν ὅτι τὸ ἐκτελεστικὸν ἐκτελεῖ τοὺς νόμους διὰ μόνων τῶν ὑπουργῶν, καὶ τὴν ΜΔ'. λέγουσαν ὅτι μόνον τὸ ἐκτελεστικὸν διεκπεραιόνει τὰς ὑποθέσεις· ὁ γενικὸς ἔτι Γραμματεὺς οὐδὲ τὸ καθῆκον τῶν ὑπουργῶν ἔφερε νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰ Βουλευτικὰ σώματα, διότι ἡ διάταξις ΜΘ'. ὁρίζει ῥητῶς ὅτι παρευρίσκονται καὶ ἀντιπροσωπεύουσιν ἐν αὐτοῖς τὴν κυβέρνησιν οἱ ὑπουργοὶ ἢ εἷς τῶν ἑπτά, τοὺς ὁποίους

ἀναφέρει, ἐκτὸς τοῦ γενικοῦ γραμματέως· οὐδ' εἰς τὰ ὑπουργικὰ παρευρίσκετο συμβούλια, διότι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐκτελεστικοῦ, τῆς ὁποίας ἀνωτέρω ἐγένετο μνεία καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἤδη διορισθέντος Κ. Δ. Χρηστίδου ὑπογεγραμμένην, ἀριθμοῦνται ζητῶς οἱ ἑπτὰ ὑπουργοί, καὶ εἰς τούτους τὸ καθῆκον νὰ σχηματίζωσιν ὑπουργικὰ συμβούλια ἀποτίθεται· τοὺς διὰ σχυρισμοὺς τούτους καὶ ἄλλαι ἀποδεικνύουσι διατάξεις τοῦ Συντάγματος τοῦ Ἄστρους, καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ ὑπὲρ τοῦ Κ. Χρηστίδου συγγράψας φυλλάδιον, λέγων ἐν σελίδι 4'. ὅτι ὁ γενικὸς Γραμματεὺς καθήκοντα ἐμβριθέστερα μὲν, ἀλλὰ διάφορα τῶν τοῦ ὑπουργοῦ εἶχε· καὶ ἐν σελίδι 7 ὅτι ἀναλόγως τῶν ἐμβριθεστέρων τούτων καθηκόντων τοῦ γενικοῦ Γραμματέως ἀπὸ τὰ τοῦ ὑπουργοῦ δὲν ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς τοῦτον καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἡ κλῆσις, ὡς καὶ δὲν ἐδόθη, διότι ἀνώτερα τῶν τοῦ ὑπουργοῦ καθήκοντα ἐξεπλήρου. Μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐξέτασιν ἂν ἡ θέσις τοῦ γενικοῦ Γραμματέως ἦτον ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ὑπουργοῦ, παρατηροῦμεν ὅτι καὶ ἡ αὐτὴ ἂν ἦτον, δὲν ἐδύνατο ἔτι ὁ γενικὸς Γραμματεὺς νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπουργός, διότι πρὸς τοῦτο ἀπῃτεῖτο ἡ συνύπαρξις τῆς ὁμοιότητος τῆς τε θέσεως καὶ τῶν καθηκόντων, τῶν ὁποίων ὅμως τὸ ἀνόμοιον ἀνωτέρω ἀπεδείχθη· μ' ὅλον τοῦτο καὶ τοῦτο νὰ ἐξετάσωμεν προτιθέμενοι παραβάλλωμεν τὸ τοῦ Ἄστρους πρὸς τὸ τῆς Ἐπιδαύρου Σύνταγμα· καὶ εἰς μὲν τὸ δεύτερον εὑρίσκομεν τὴν διάταξιν ΚΒ'. λέγουσαν ὅτι τὸ ἐκτελεστικὸν ἐκλέγει ὀκτὼ ὑπουργούς, ὧν πρῶτος ὁ ἀρχιγραμματεύς, ὁ τὰ ἐξωτερικὰ διευθύνων, οἱ δὲ ἄλλοι οἱ λοιποὶ ἑπτὰ καὶ τὴν Α ΣΤ'. λέγουσαν ὅτι τὸ Βουλευτικὸν διορίζει ἐπιτροπὰς ἰσαρίθμους μὲ τὰ ὀκτὼ ὑπουργεῖα· καὶ τὴν ΞΒ' ὁρίζουσαν περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δικαιοδοσίας ἑκάστου πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κατὰ ταύτην συγκρούσεων· εἰς δὲ τὸ Ἄστρους ἐπειδὴ διωρίσθη ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν συγκρότησιν τῆς συνελεύσεως πρὸς τροποποίησιν τοῦ ἐν Ἐπιδαύρῳ, αὕτη δὲ συντάξασα ἔκθεσιν ὑπέβαλε τὰς τροπολογίας της, καὶ ἡ συνέλευσις ἐπέφερε τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ τῆς Ἐπιδαύρου Συντάγματος, διὰ τοῦτο εὑρίσκομεν τὸν § ΚΕ'. ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὴν ΚΕ' τοῦ τῆς Ἐπιδαύρου, λέγοντα ὅτι ἑπτὰ ὑπουργοὺς τὸ ἐκτελεστικὸν ἐκλέγει καὶ ἕνα γενικὸν Γραμματέα. Τὸν γενικὸν Γραμματέα ὅθεν δὲν θεωρεῖ ὡς ὑπουργόν, καὶ εὑρηται ἡ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπουργῶν διαφορὰ αὕτη, διότι ἐν ἀρχῇ διὰ τὴν ἀνάγκην τὸ τῆς Ἐπιδαύρου Σύνταγμα ἀπὸ ἄλλων ἐθνῶν ἐν εἰρήνῃ διαπρεπούντων Συντάγματα ἀντέγραψαν, κατόπιν δὲ ἀπὸ τὴν ἀνάγκην

ὁδηγηθέντες ἐτροποποίησαν αὐτὸ οὕτω, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπουργῶν περιορίσαντες, καὶ τὸ περιττὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν κατιδόντες, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐρρέθη, εἰς τὸν γενικὸν ἀνέθηκαν Γραμματέα· διότι αἱ μὲν σχέσεις ἡμῶν μικραί, ἂν δέ τι διεπραγματεύετο, τούτου οὐδ' εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν τὴν εὐθύνην ἐνεπιστεύθησαν, ὄχι διότι, ὡς ὁ τὸ ὑπὲρ τοῦ Κ. Χρηστίδου συγγράψας φυλλάδιον λέγει, τὸ ἔθνος ἦτον εἰς ἀνδρικωτέραν ἡλικίαν, διότι ὡς τοιοῦτον δὲν ἤθελε νὰ διαφέρῃ μόνον κατ' ὄνομα ὁ τῶν ὑπουργῶν ἀριθμός, διατηρουμένων τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ διότι εἰς ἀνδρικὴν ἐλθὸν ἡλικίαν ἐξετίμησε τὸ περιττὸν θέσεών τινων τῶν ὑπουργῶν. Εἰς τὸ τοῦ Ἄστρους Σύνταγμα εὑρίσκομεν ἔτι καὶ τὴν διάταξιν ΝΒ'. λέγουσαν ὅτι προσδιορίζονται ἑπτὰ ὑπουργοὶ καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν, ἐνῷ ἡ ΞΕ'. τοῦ τῆς Ἐπιδαύρου ἀναφέρει ὅτι θέλει προσδιορίσει 8 ὑπουργῶν καθήκοντα, διότι ὡς ὑπουργὸν καὶ τὸν ἀρχιγραμματέα ἐννόει. Δικαιολογῶν δὲ τοῦτο ὁ συγγραφεὺς τοῦ ὑπὲρ τοῦ Κ. Χρηστίδου φυλλαδίου, λέγει ὅτι συνετάχθη οὕτως ἡ διάταξις αὕτη, διότι διεγράφησαν ἤδη ἀνωτέρω τὰ τοῦ γενικοῦ Γραμματέως καθήκοντα, ἀλλὰ, διότι πρότερον ταῦτα ὡς γενικοῦ Γραμματέως, καὶ ὄχι ὡς ὑπουργοῦ, διεγράφησαν διὰ τοῦτο ἔτι ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν εἶχε καὶ θέσιν ὑπουργοῦ. Καὶ μ' ὅλον ὅτι καὶ ἄλλαι ἄπειροι διατάξεις διακρίνουσι τὸν γενικὸν Γραμματέα τοῦ ὑπουργοῦ, ὡς ἡ τοῦ § 2 λέγουσα ὅτι τὰ ἔγγραφα διευθύνονται εἰς τὸ γραφεῖον εἰς τὸν γενικὸν Γραμματέα, τῶν προϊσταμένων δηλονότι τοῦ γραφείου, μ' ὅλα ταῦτα καὶ αὐτὸ τὸ τοῦ ὑπὲρ τοῦ Κ. Χριστίδου συγγράψαντος ἐπιχείρημα περὶ τὴν μισθοδοσίαν ταῦτα μαρτυρεῖ, διότι καί τοι αὐτὴν διάφορον τῆς τοῦ ὑπουργοῦ καὶ ἀνωτέραν ἐλάμβανεν, ἴσας πρὸς τὰς τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ ἐκτελεστικοῦ ἀποδοχὰς ἔχων, ἂν καὶ διὰ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου προτίθεται νὰ ἀποδείξῃ αὐτὸν εἰς ἀνωτέραν τοῦ ὑπουργοῦ θέσιν· οὐδὲ τὸ περὶ εὐθύνης τοῦ γενικοῦ Γραμματέως ἐπιχείρημα τοῦ συγγράψαντος ἀληθεύει, διότι πάντες οἱ ὑπάλληλοι τότε, ὡς ἐν Δημοκρατίᾳ, εὐθύνην ἔφερον, καὶ ὅμως καὶ πάντες δὲν ἦσαν ὑπουργοί· οὐδὲ τὰ περὶ ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας, διότι καὶ τὸ ἐκτελεστικὸν τότε τοιαύτην εἶχε καὶ τὸ Βουλευτικὸν ἐπίσης καὶ αὐτοὶ οἱ δικασταί, ἂν καὶ μὴ ὑπουργοί, καὶ ἤδη τοιαύτην καὶ πολλαὶ ἀρχαὶ ἄλλαι, πλὴν τῶν ὑπουργῶν, ἔχουσιν, ὡς οἱ Ναμάρχαι κτλ. Ἐπειδὴ δὲ δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὅτι ὁ γενικὸς Γραμματεὺς ἦτον ἀνώτερος τοῦ ὑπουργοῦ, οἱ ὑπουργοὶ δ' ἔχουσι

Γερουσιαστικὰ προσόντα, διὰ τοῦτο, καὶ οἱ ἀνώτεροι αὐτῶν κατὰ μείζονα λόγον καὶ τὴν κατ' ἀναλογίαν νὰ ἐπικαλεσθῶσιν ἑρμηνείαν, διὰ τοῦτο ἀπέχων νὰ ἐξετάσω αὐτὸ παρατηρῶ ὅτι τὴν ἀναλογίαν ταύτην εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις δὲν δυναμεθα νὰ ἐπικαλεσθῶμεν, ἀλλ' εἰς τὰς τακτικὰς μόνον, σιωπῶντος τοῦ νομοθέτου, καθ' ὅσον μάλιστα ὀφείλομεν τὰς ἐξαιρετικὰς διατάξεις νὰ ἐξηγῶμεν εἰς στενὴν σημασίαν, ἵνα μὴ ἄλλως τὸν κανόνα καταστρέψωμεν. Εἰς τὸ Σύνταγμα δὲ τὴν προσοχὴν ἐφιστῶντες παρατηροῦμεν ὅτι αἱ περὶ Γερουσίας διατάξεις, ὡς περιοριστικαί, στενῶς νὰ ἑρμηνευθῶσι πρέπει, πολλῷ μᾶλλον διὰ τὴν ἀναλογίαν, ὅτε ἁμαρτάνομεν, θέλοντες κατ' ἀναλογίαν περιοριστικὰς νὰ ἐφαρμόσωμεν διατάξεις, καθ' ὅσον οὕτως ἠθέλομεν καταστρέψει τὸ Σύνταγμα αὐτό. Ἀλλὰ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὑποτεθῇ ὅτι καὶ τὰ καθήκοντα καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ ὁ γενικὸς Γραμματεὺς εἶχεν, ὁ Κ. Χρηστίδης ὅμως δὲν ἦτον γενικὸς Γραμματεύς, μόνον τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐφ' ἡμέρας τινὰς φέρων, ὄχι δὲ καὶ τὴν θέσιν, διότι γραφεῖς διατελῶν, τὰ τοῦ γενικοῦ γραμματέως καθήκοντα, ἐκείνου ἀπόντος, ἐξεπλήρου, μὴ παύων διὰ τοῦτο νὰ διατελῇ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς προτέρας αὐτοῦ θέσεως· διὰ ταῦτα ἐλλείπουσιν ἀπὸ τοὺτον τὰ ὑπὸ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενα προσόντα, καθ' ὅσον καὶ αὐτοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ σύγχρονοι οὐδέποτε γενικὸν Γραμματέα ὠνόμασαν αὐτόν, ἀλλὰ προσωρινῶς τοῦτον ἀναπληροῦντα, καὶ καθ' ὅσον οὐδέποτε νὰ παραδεχθῇ τις πρέπει ὅτι καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ ὑπαλλήλων τινῶν, ἢ οἱ ἀναπληρωταὶ τῶν ἐν ἄρθρ. 72 ἀναφερομένων ἔχουσι τὰ αὐτὰ τῶν ἀναπληρουμένων προσόντα, διότι τότε καὶ οἱ Ἀντεισαγγελεῖς τῶν ἐφετῶν, οἱ τοὺς ἀπόντας, ἢ κωλυομένους εἰσαγγελεῖς ἀναπληροῦντες, καὶ οἱ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ οἱ τῶν Νομαρχῶν Γραμματεῖς προσόντα Γερουσιαστικὰ θέλουσιν ἔχει, ὡς τοὺς προϊσταμένους αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ 72 ἄρθρου ἀναφερομένους ἀναπληροῦντες, καὶ τὸ Σύνταγμα ἀδιστάκτως καταστρέφεται. Ἐκ τούτων συνάγεται ἡ τοῦ 72 ἄρθρου παραβίασις, ἥτις ἐγένετο οὐχὶ ἐκ προθέσεως, ἀλλ' ἐξ ἀπάτης, διότι καὶ ἐν τῷ φυλλαδίῳ ἐκτίθενται μὴ πειθήνιοι μὲν τοιοῦτοι λόγοι, πειστικοὶ ὅμως, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἴσως, ὡς παρ' ἀνθρώπων συγχωρεμένον, ἡμάρτησεν· ἐκτὸς ὅμως τῆς περιστάσεως ταύτης, ἥτις καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας ἐξελεγχομένη νὰ θεραπευθῇ δύναται, καὶ περὶ τῆς συστάσεως τῆς Βουλῆς νὰ ληφθῇ πρόνοια πρέπει, γινομένης περὶ ταύτης μνείας εἰς τὴν ἀπάντησιν, ἀλλ' ἐπειδὴ

κύριον ζήτημα τὸ ἐπὶ τοῦ 72 ἄρθρου ὑπάρχει, διὰ τοῦτο ἐπεφυλάχθη μὲν νὰ ἀγορεύσῃ περαιτέρω ἐπὶ τούτου, ὑπέβαλε δὲ προπολογίαν ἐπὶ τοῦ δευτέρου εἰς αὐτόν τε καὶ τὸν Βουλευτὴν Πετζῶν ἀνήκουσαν, ἐφ' ᾗς ἐπίσης νὰ ἀγορεύσῃ ἐπεφυλάχθη, καὶ ἥτις ἔχει οὕτω.

« Πρεπόντως ἡ Βουλὴ ἐκτιμᾷ τὰ πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος εὐγενῆ τοῦ Βασιλέως αἰσθήματα, καὶ πέποιθεν ὅτι ἡ σύνεσις τῆς Γ. Μεγαλειότητος θέλει προλάβει πᾶσαν παρεξήγησιν καὶ κακὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, μάλιστα εἰς τῶν ἀφορώντων τὴν συγχρότησιν τῶν καταστατικῶν τῆς πολιτείας σωμάτων. Τὸ σύνταγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι εἰλικρινὴς φύλαξ καὶ γνήσιος ὑπερασπιστὴς θέλει εἶσθαι ἀείποτε ὁ Βασιλεύς. »

Ἐπὶ τούτων ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι πρὶν ἢ ὁ προλαλήσας πραγματευθῇ περὶ τῆς οὐσίας τοῦ προκειμένου ζητήματος, πρὶν ἢ ὑποδειχθῇ εἰς τὴν βουλὴν ὅτι τὸ ὑπαινιττόμενον πρόσωπον δὲν φέρει τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ, ὠφελε προηγουμένως νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἡ Βουλὴ εἶναι ἁρμοδία νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐὰν τὸ περὶ ἐξελέγξεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ ζήτημα δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Μὴ ὀρθῶς δὲ λύων τὸ περὶ ἁρμοδιότητος ζήτημα, ἐπέφερεν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων εἰς ἄλλο σῶμα ἀνήκει, ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ ἡ Βουλὴ κοινοβουλευτικῶς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νὰ ἐκφραθῇ δύναται, ἐπικρίνουσα ἁπλῶς πρᾶξιν τοῦ ὑπουργείου, ἀντικειμένην εἰς Συνταγματικὸν ὅρον. Δύο τινὰ ἡ Βουλὴ κατὰ τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου μέσα ἔχει, τὴν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας κατηγορίαν, γινομένην κατὰ τῶν παραβιάσεων τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων, ἢ ἁπλῶς τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπίκρισιν, ὅταν πρόκειται ὀλιγωρίαν τοῦ ὑπουργείου καὶ ὄχι παρανομίας νὰ προσβάλλῃ. Κατὰ τὸ Συνταγματικὸν λοιπὸν δίκαιον καθήκον ἡ Βουλὴ ἔχει, ἐὰν πρόκηται παραβίασις τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, νὰ κατηγορήσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἡ δὲ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἐπίκρισις εἶναι ἀντισυνταγματική. Διὰ ταῦτα οὐδόλως ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος ἀπαντῶν, θέλει περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος, ἂν ἡ Βουλὴ ἦναι ἁρμοδία νὰ ἐξελέγξῃ τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Συντάγματος, τοὺς διαγράφοντας τὰ καθήκοντα τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ἡ Βουλὴ εἶναι ἀνάρμοδία εἰς τὴν ἐξέτασιν τούτων, διότι τοιουτοτρόπως καταστρέ-

φεται τὸ αὐθύπαρκτον καὶ ἀνεξάρτητον τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ἄλλως ἤθελεν ἴσως ἐπισυμβῆ ἄτοπον, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιληρωθῇ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν, ἰδέα ἀναφανεῖσα εἰς ἐκείνους, οἵτινες κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρελθούσης συνόδου, διαμαρτυρούμενοι κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἐπεκαλοῦντο τὴν ἐπέμβασιν τῆς Γερουσίας· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ τῆς Γερουσίας κανονισμὸς δὲν λύει τὸ ζήτημα, ἐὰν καὶ ἡ Γερουσία ἔχῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων, κενὸν τι μένει, τὸ ὁποῖον διὰ νόμου νὰ ἀναπληρωθῇ πρέπει· ἄλλως, ἐὰν παραδεχθῇ ὅτι ἡ Βουλὴ ἔχει τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην, ἐναντίον τῶν Συνταγματικῶν διατάξεων, τότε καθίσταται προβληματικὴ καὶ ἐκ τῆς Βουλῆς ἐξηρτημένη ἡ σύστασις τῆς Γερουσίας, καὶ μάλιστα εἰς τὰς γινομένας προσθήκας νέων Γερουσιαστῶν, ὅτε ὑποτίθενται πολίμια μεταξὺ των τὰ δύο νομοθετικὰ σώματα· ἐὰν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι ἡ Βουλὴ μὴ ἔχουσα τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην, δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸ ὑπουργεῖον ὡς παραβιάσαν τὸ Σύνταγμα, πάλιν διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ δοθῇ τακτικῶς περὶ τούτου πρότασις, νὰ διατηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, καὶ νὰ προσδιορισθῇ ῥητὴ ἡμέρα τῆς συζητήσεως αὐτῆς, καθ' ἣν καὶ οἱ Βουλευταὶ θέλουσιν εἶσθαι προμεμελετημένοι καὶ εἰς κατάστασιν νὰ ἐπιφέρωσιν ἐν γνώσει τὴν ψῆφόν των, καὶ τὸ ὑπουργεῖον θέλει παρασταθῇ πρὸς ὑπεράσπισίν του, ἄνευ δὲ τούτων οὔτε τῆς προκειμένης συζητήσεως νὰ ἐπιληρωθῶμεν δυνάμεθα, οὔτε ἀπόφασίν τινα ἐπὶ τοῦ ζητήματος νὰ φέρωμεν. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων συζήτησις, προτιθεμένης πρότερον τῆς περὶ ἁρμοδιότητος τῆς Βουλῆς, καὶ νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ τετάρτου τῆς ἀπαντήσεως παραγράφου ἡ περὶ παραβιάσεως τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος περικοπή.

Εἷς ταῦτα πάντων ἕτερος ἐξέθηκεν, ὅτι ἐκ τοῦ συμπεράσματος τοῦ προλαλήσαντος περὶ τῆς ἀναρμοδιότητος τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων ἐξάγεται ὅτι ἡ Βουλή, δυναμένη νὰ ἐξελέγξῃ καὶ ἐπικρίνῃ ὅλας τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὑπαλλήλου τὸν διορισμόν, νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τοὺς ἀφορῶντας τὴν σύστασιν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος διορισμούς, τὴν εὐθύνην τῶν ὁποίων τὸ Σύνταγμα καθιεροῖ· ὅτι εἶναι ἐναντία τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου ἡ ἀρχή, τὴν ὁποίαν

ἐξέθηκεν ὁ προλαλήσας εἰπών, ὅτι ἐπὶ τῶν παραβιάσεων τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει δικαίωμα ἁπλῆς ἐπικρίσεως, ἀλλὰ κατηγορίας τοῦ ὑπουργείου ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη περιορίζει τὸ δικαίωμα τοῦ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων ἐλέγχου, καὶ εἶναι ἀντίφασις νὰ δύναται μὲν ἡ Βουλὴ νὰ κατηγορήσῃ τὸ ὑπουργεῖον, νὰ μὴ δύναται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἁπλῆν ἐπίκρισιν, ὅταν τοῦ δικαιώματος τῆς κατηγορίας χρῆσιν δὲν κάμῃ, διότι πείθεται ὅτι ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις δὲν προέκυψεν ἐκ προθέσεως, ἀρκουμένη διὰ τοῦτο διὰ τῆς ἁπλῆς ἐπικρίσεως νὰ ὑποδείξῃ τὴν παραβίασιν, νὰ φωτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὸν Βασιλέα· περιορίζεται δὲ οὕτω τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλέγχου τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, διότι ἡ κατὰ τοῦ ὑπουργείου κατηγορία δύσκολος εἶναι καὶ εἰς σπανίας κρισίμους ἐποχὰς μεταχειρίζεται, ὁ δὲ ὑπουργὸς φοβούμενος μᾶλλον τὴν ἁπλῆν ἐπίκρισιν τῆς Βουλῆς ἢ τὴν κατηγορίαν, θέλει προβαίνει θαῤῥαλεώτερον εἰς τὴν παραβίασιν τῶν νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος· ὅτι ὁ τόπος τῶν ἐνστάσεων περὶ ἀναρμοδιότητος εἰς τὰς γενομένας τῶν νομοθετικῶν σωμάτων συζητήσεις δὲν εἶναι καθιερωμένος, ἀλλὰ προκειμένης τῆς ἐξελέγξεως καὶ ἐπικρίσεως τῶν ὑπουργικῶν πράξεων εὐρύτατον στάδιον ἔχει, καὶ εἶναι ἁρμόδια ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς κρίσεις της ἐφ' οἱασδήποτε αὐτῶν θεωρεῖ ἀναγκαῖον· ὅτι δὲν πρόκειται ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ἐξελέγξεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ νὰ συνεπιφέρῃ τὴν ἀκύρωσιν ἢ μὴ τοῦ διορισμοῦ· ἁπλῶς τὴν ἐπίκρισιν νὰ φέρῃ, ὅτι ὁ διορισμὸς δὲν ἔγινε κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος. Ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην ἐξέλεγξιν τῶν προσόντων δὲν ἀπαιτεῖται νόμος, ὡς ὁ προλαλήσας εἶπε, διότι ἡ Γερουσία, οὖσα σῶμα παντὸς ἄλλου ἀνεξάρτητον, δι' ἑαυτῆς μόνης δύναται νὰ ἔχῃ τὸν ἔλεγχον τῆς νομίμου συστάσεώς της.

Ἐρωτηθεὶς δὲ παρά τινος, ἂν ἡ βουλὴ δύναται νὰ ἐπιληρωθῇ τῆς ἐξετάσεως περὶ τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ, ἀπήντησεν ὅτι ὅπως δὲν παραδέχεται ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ἀναρμοδία, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὁρονεῖ ὅτι εἰς νομοθετικὰ σώματα δὲν πρέπει νὰ τίθενται εἰς συζήτησιν ζητήματα καθαρῶς φιλοσοφικά, ἀλλὰ καθ' ὅσον μὲ τὴν πρακτικὴν σχέσιν ἔχουσιν· ὅτι ἑπομένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁρονεῖ ἐναντίαν τοῦ γράμματος τοῦ Συντάγματος τὴν παραδοχὴν γεν. γραμματέως τοῦ ἐκτελεστικοῦ Σώματος ὡς Γερουσιαστικοῦ προσόντος, πολὺ δ' ἔτι ἐναντίον τὸ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συζητήσεως μετὰ τοῦτον ὁ Πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου ἐξέθηκεν ὅτι προτίθεται νὰ δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἐξηγήσεις διὰ νὰ φωτίσῃ αὐτὴν καὶ νὰ δοθῇ ἄλλη εἰς τὴν συζήτησιν διεύθυνσις· ὅτι τὸ ὑπανιττόμενον πρόσωπον διὰ τοῦ παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως συμπεριελήφθη μεταξὺ τῶν νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν, διότι ἐνόμιζεν, ὡς καὶ ἤδη φρονεῖ, ὅτι φέρει τὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ προσόντα· ὅτι ἀφοῦ μετὰ τὸν διορισμὸν ἐπληροφορήθη καὶ οὗτος τὴν περὶ τούτων ἀμφιβολίαν, καὶ ὅτι τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο δὲν ἔφερε τὰ προσόντα, πιστὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος φύλαξ ἀνέστειλε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Διατάγματος, διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου ἐπιῤῥοῆς του, μέχρις οὗ βεβαιωθῇ ἐὰν φέρῃ ἢ μὴ τὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ προσόντα· ὅτι διὰ ταῦτα ὁ διορισμὸς αὐτοῦ δύναται ν' ἀντιβαίνῃ ἢ μὴ εἰς τὸ ἄρθρ. 72 τοῦ Συνταγματος· ὅτι ἡ βουλὴ ἤδη συζητοῦσα καὶ ἀποφαινομένη περὶ τούτου θέλει καθοδηγήσει τὸν ὑπουργὸν περὶ τῆς ἀνακλήσεως ἢ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ διατάγματος τοῦ διορισμοῦ· ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἂν ἦναι, ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν Γερουσιαστῶν κατὰ τὸ Σύνταγμα ἀνήκει εἰς μόνον τὸν Βασιλέα, ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου προσυπογράφει τὰ διατάγματα διὰ τὴν εὐθύνην, διὰ τοῦτο ἐπρότεινε τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀρῤῥώντος τὴν παραβίασιν τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος μέρους τοῦ παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως· παρετήρησε δ' ἐπὶ τέλους, ἐπειδὴ ἔχει κατεπειγούσας ὑπουργικὰς ἐργασίας, καὶ ἡ ὥρα παρῆλθε, νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συζήτησις διὰ τὴν αὔριον.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν, ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τοῦ τετάρτου παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης

Ι. Ζάρκος

Μ. Χ. Μελάτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 30 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθέντων παρόντων ἑκατὸν δέκα τριῶν, ἀπόντος δ' ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἑνὸς μόνου, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Κορίνθου Γ. Νοταρᾶ αἰτοῦντος δεκαημέρου ἀπουσίας ἄδειαν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς τὴν πέμπτην τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ ἐκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἄδεια κατὰ τὸν ὅρον τῆς αἰτήσεως.

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ τετάρτου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως· ἐφ' οὗ τις περιοριζόμενος εἰς τὴν ἀπὸ χθὲς γενομένην εἰδικὴν συζήτησιν περὶ τῆς παρεξηγήσεως τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος, ἐξέθηκεν ἀπαντῶν εἰς τινα τῶν χθὲς ἀγορευσάντων, ὅτι τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦ Βουλευτοῦ τούτου, εἰπόντος ὅτι ἡ Βουλὴ νὰ κατηγορήσῃ ὀφείλει ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὸ Ὑπουργεῖον, ἐὰν θεωρῇ αὐτὸ ἔνοχον παραβιάσεως συνταγματικοῦ ὅρου, καὶ ὄχι διὰ τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐπικρίνῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην, καταλλήλως ἄλλοι ἀντέκρουσαν, εἰπόντες ὅτι εἰς τὸ τῆς κατηγορίας μέσον καταφεύγει ἡ Βουλὴ, ὅταν ἀπελπισθῇ προηγουμένως ἀπὸ πᾶν ἄλλο μέσον διορθώσεως τῶν ἐσφαλμένων. Ὅτι ἐπίσης ἀνυπόστατος ὁ διϊσχυρισμός του εἶναι, ὅτι ἐπιλαμβανομένης τῆς Βουλῆς τῆς ἐξελέγξεως τῶν προσόντων τοῦ Γερουσιαστοῦ, καθίσταται ἡ ὕπαρξις τῆς Γερουσίας προβληματική, διότι ἡ περὶ ἧς πρόκειται πρᾶξις πρῶτον ἤδη εἰσαγομένη εἰς τὴν Βουλὴν, παρίσταται ὡς ἐξαίρεσις, τὴν τήρησιν τοῦ κανόνος ἐπιμαρτυροῦσα· ὅτι ἀντισυνταγματικὴ ἀπεδείχθη καὶ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τῆς Βουλῆς πρότασις αὐτοῦ, περιορίζουσα τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικρίσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, δικαίωμα ἀπεριορίστως ἐνεργούμενον παρὰ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων κατὰ τὸ Σύνταγμα· ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς ἂν καὶ ἐπιβρέπεται ἀπὸ τὴν κοινὴν ἰδέαν,

ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ Δ. Χρηστίδου ὡς Γερουσιαστοῦ ἀντιβαίνει εἰς τὸ 72 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ ἀνέστειλε διὰ τοῦτο τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ διατάγματος τοῦ διορισμοῦ, μ' ὅλα ταῦτα καὶ χθὲς ἐξέφρασε τὴν ἐναντίαν ἀπ' ἀρχῆς πεποίθησίν του ἐμφανομένην καὶ εἰς τὸ περὶ συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς διάταγμα, ὅπου ὁ Δ. Χριστίδης ὡς μέλος αὐτῆς ὀνομάζεται Γερουσιαστής, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐθεώρουν ἀναγκαίαν πρὸς ρωτισμὸν τοῦ Ὑπουργείου· ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς κακῶς τὴν πρότασίν του περὶ ἀφαιρέσεως ἐκ τοῦ παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως τοῦ ἀφορῶντος τὴν παρεξήγησιν τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος μέρους ἐστήριξεν εἰς τὸν λόγον ὅτι διὰ τῆς περικοπῆς ταύτης πλαγίως κατὰ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Βασιλέως προσώπου ἀποδίδεται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, θέλων οὕτω διὰ τῆς Βασιλ. πορφύρας νὰ καλύψῃ τὰς πράξεις του, διότι ἡ εὐθύνη τῶν κυβερνητικῶν πράξεων εἰς μόνον τὸν προσυπογράφοντα Ὑπουργὸν ἀποδίδεται, οὐδόλως τοῦ Βασιλέως συμμεριζομένου αὐτήν· ὅτι ἀρκούντως χθὲς παρὰ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἀπεδείχθη ὅτι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ἐκτελεστικοῦ δὲν ἦτον Ὑπουργὸς κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἄστρους, καὶ ὅτι καὶ ἂν τοῦτο ὑποτεθῇ ὁ Δ. Χρηστίδης δὲν ἦτον Γενικ. Γραμματεύς, ἀλλ' ὁ Α. Μαυροκορδάτος, ὅστις οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ ἀναπληρῇ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο τὰ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου ἐκ τῆς Ἀγγλίας σταλέντα καὶ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις ἀφορῶντα ἔγγραφα εἰς αὐτὸν ἀπεστάλησαν εὑρισκόμενον εἰς ἐκστρατείαν, καὶ οὐδόλως εἰς τὸν Δ. Χρηστίδην ἢ τὸν ἕτερον τῶν δύο τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γεν. Γραμματέως μέχρι τῆς ἐπανόδου του ἐπιφορτισθέντων· ὅτι ταῦτα, καὶ ὅτι ὁ Δημ. Χρηστίδης δὲν ἐθεωρήθη ὡς Γενικὸς Γραμματεύς, ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ ἀλληλογραφίας ἐξάγεται.

Ὁ μετὰ τοῦτον τὰ ἐναντία φρονῶν ἀπήντησεν, ὅτι οἱ χθὲς καὶ σήμερον ἀγορεύσαντες ἐπροσπάθησαν νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι ὁ Δ. Χρηστίδης δὲν φέρει τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ, προσπάθεια ὅλως περιττή, διότι ἀπευθύνοντο πρὸς ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος γνωρίζοντας ἐξ ἰδίας αὐτῶν ἀντιλήψεως καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα, ποία ἡ τοῦ Γενικ. Γραμματέως τοῦ ἐκτελεστικοῦ θέσις, τίνες οἱ τότε Ὑπουργοί, ἂν ὁ Δ. Χρηστίδης ἦτον τότε ἢ μὴ Γ. Γραμματεύς, καὶ ἂν ἦτον δυνατὸν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι κατεῖχε κατωτέραν τινὰ θέσιν καὶ ὄχι ταύτην, νὰ μεσολαβήσῃ μεταξὺ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ τοιαύτη ἀλληλογραφία. Ὅτι ἐπειδὴ ἄκαιρος ἡ προκειμένη συζήτησις, διότι, λεγομένου καὶ

λόγου ἐντὸς τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ἂν ὁ Δ. Χρηστίδης ἔχῃ τὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ προσόντα, ἐγενικεύθη τότε τὸ ζήτημα δι' ὅλους καὶ τοὺς νεοδιορισθέντας καὶ τοὺς πρώτους Γερουσιαστάς, καὶ ἡ Βουλὴ ζητήσασα νὰ ἀποσταλῶσι πρὸς τὸ γραφεῖον τὰ διπλώματα ἁπάντων τῶν Γερουσιαστῶν, ἀφῆκε μέχρι τῆς προσαγωγῆς των ἐκκρεμῆ τὴν περὶ τούτων συζητήτησιν· ὅτι ἐδύνατο νὰ ἐπιληρθῇ καὶ ἤδη ἡ Βουλὴ τῆς ὑποθέσεως δι' ὅλους, καὶ ὄχι ἐξαιρετικῶς μόνον διὰ τὸν Δ. Χρηστίδην, ἐὰν τοῦτο δὲν ἀντέκειτο εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς νὰ μὴν ἐπιτρέψῃ πρὸ τῆς εἰς τὸν Βασιλ. λόγον ἀπαντήσεως οὐδεμίαν ἄλλην ἐπὶ νομοθετικοῦ ἔργου συζήτησιν· ὅτι ὄχι μόνον ἀδικίαν ἡ Βουλὴ πράττει ἐξαιρετικῶς ἐπιλαμβανομένη τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων τοῦ Δημ. Χρηστίδου, ἀλλὰ τοιουτοτρόπως προδικάζει συγχρόνως ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης σοβαρᾶς σκέψεως τὰ προσόντα καὶ τῶν ἄλλων Γερουσιαστῶν, ἀποφαινομένη πρῶτον ἤδη περὶ τούτων, μόνον δὲ τὸν διορισμὸν τοῦ Δ. Χρηστίδου εὑρίσκουσα πλημμελῆ. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν εἰς ἄλλην συνεδρίασιν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς παρούσης συζητήσεως ἀναβολὴν αὐτῆς, διὰ νὰ ἐξετασθῶσιν ὡρίμως ὅλων τῶν Γερουσιαστῶν τὰ προσόντα, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν εἶναι κατάλληλον νὰ ἐκθέσωμεν τὰς περὶ τούτων κρίσεις μας ἐντὸς τῆς ἀπαντήσεως.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος ὁ πρωθυπουργὸς διεβεβαίωσε τὴν πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους. χθὲς ὅμως ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ βήματος τὸν Βασιλέα ὡς συμμεριζόμενον τὴν ὑπουργικὴν εὐθύνην παρέστησεν ἐναντίον τῶν Συνταγματικῶν ἀρχῶν περὶ τοῦ ἀνευθύνου τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ὑπευθύνου τῶν Ὑπουργῶν, διότι ἡ καθιέρωσις τοῦ προσώπου τούτου ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτὸ πᾶσαν ἄλλην ἰδιότητα, καὶ διὰ τοῦτο οὐδέποτε τὸ κακὸν νὰ πράξῃ δύναται, τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀνακτόροις συμβαίνοντα δὲν πρέπει ἐντὸς τῶν Βουλῶν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ φέρωσιν· ὅτι ὅπως ὁ προλαλήσας πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς ἀπευθυνθεὶς ἐπροκάλεσεν αὐτοὺς νὰ βεβαιώσωσιν ἐξ ἰδίας πείρας, ἂν ὁ Δ. Χρηστίδης ὑπῆρξε Γενικὸς Γραμματεύς, τὴν αὐτὴν καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ἀπευθύνω ἐρώτησιν, ὡς ἀμφιβάλλων ἂν τὴν ὑψηλὴν ταύτην θέσιν κατέσχεν· ὅτι Γενικοὶ Γραμματεῖς ὑπῆρξαν τρεῖς ἄλλοι τοῦ ἀγῶνος διακεκριμένοι ἄνδρες πολὺ τῆς τοῦ Κ. Χριστίδου ἀνωτέρας κοινωνικῆς βαρύτητος καὶ θέσεως, πρὸς οὓς οὗτος ἀδύνατον νὰ παραβληθῇ τότε, μήτε τὴν τούτων θέσιν νὰ κατάσχῃ· ὅτι ὅταν ὁ Α. Μαυροκορδάτος ἀνεχώρησε διὰ τὴν ἐκστρατείαν δὲν ἔπαυσε τῶν καθηκόντων τοῦ Γεν. Γραμμα-

τέως διὰ νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς ἄλλον, ἀλλὰ τὸν Δ. Χρηστίδην καὶ τινα ἄλλον, ὑπαλλήλους τοῦ ἐκτελεστικοῦ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γενικοῦ γραμματέως ἐπιφορτισε· καὶ ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς ἀλληλογραφίας μεταξὺ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ ἐξάγεται ὅτι ὁ Δ. Χρηστίδης δὲν ὑπῆρξε γενικὸς γραμματεύς, διότι ὅλην ταύτην τὴν ἀλληλογραφίαν ἐπροκάλεσεν ἡ ἰδέα ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα δὲν καθιεροῦται ὡς ὄγδοος ὑπουργὸς ὁ γενικὸς γραμματεύς· ὅτι οὐδένα ἡ Βουλὴ ἀνῆκεῖ, περιοριζομένη μόνον εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς περιελθούσης ἤδη πρὸς αὐτὴν παραβιάσεως ὅρου Συνταγματικοῦ, δυναμένη καὶ ἄλλας νὰ ἐξετάσῃ, ὅταν παρουσιασθῶσιν.

Ἁπάντων δὲ μετὰ τοῦτον ἄλλως ἐξέθηκεν ὅτι εἰς ἐκ τῶν χθὲς ἀγορευσάντων ἀντέταξε κατὰ τὰς προταθείσας ἀναρμοδιότητας τῆς Βουλῆς τὴν παντοδυναμίαν αὐτῆς, δυναμένης νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι θέλει· τὴν παντοδυναμίαν ὅμως ταύτην νὰ περιορίσῃ ἔπρεπεν ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, διότι ἄνευ τούτου ἡ ἀπεριόριστος αὐτὴ τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων ἐνέργεια ἐπεμβάσεις εἰς ξένα καθήκοντα, παραβιάσεις Συνταγματικῶν ὅρων καὶ καταστροφὴν τοῦ Συντάγματος ἐπαπειλεῖ· ὅτι δὲν γίνεται πρῶτον ἤδη λόγος ἐν τῇ Βουλῇ περὶ παραβιάσεως τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε ὅλων τῶν διαπλωμάτων τῶν Γερουσιαστῶν τὴν προσαγωγὴν ἐζήτησεν ἡ Βουλὴ, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἐξαίρεσις τὴν τήρησιν τοῦ κανόνος δεικνύουσα, διότι τοιαύτας ἐξαιρέσεις δὲν πρέπει νὰ καθιερώσωμεν, ἀλλὰ παραδεχόμενοι ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα ἡ Βουλὴ νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς Γερουσίας, νὰ λάβωμεν ὀλεθρίους καὶ ἀντισυνταγματικὰς τοιούτων ἐξαιρέσεων συνεπείας· ὅτι παραδεχθέντος ἑνὸς τῶν κατὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Δ. Χρηστίδου προαγορευσάντων ὅτι ἡ θέσις τοῦ γενικοῦ γραμματέως ὡς ἀνωτέρα καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, πλασθεῖσα διὰ τοὺς διακριθέντας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἄνδρας παρέχει τὸ προσόν τοῦ Γερουσιαστοῦ, ἀπολείπεται ἤδη ἡ βεβαίωσις ἂν ὁ Δ. Χρηστίδης ὑπῆρξε γενικὸς γραμματεύς· τοῦτο δὲ ἐξετάζων ἀπήντησεν εἰς τὸν πρῶτον χθὲς ἀγορεύσαντα κατὰ τὴν τάξιν τῶν παρ' αὐτοῦ τεθέντων ζητημάτων· καὶ πρῶτον ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ὁ γενικὸς γραμματεὺς θεωρῆται ὑπουργὸς, φέρων τὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ προσόντα, ὅτι ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος διέκρινε τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὸν τῆς ἀκρατίας, ἀποδοὺς τὸ ὑπεύθυνον τῶν ὑπουργικῶν πράξεων κυρίως εἰς τὸν πρῶτον καὶ ὄχι τὸν δεύτερον, συμμεριζομένου τοῦ

Ἐκτελεστικοῦ τὴν Κυβερνητικὴν εὐθύνην, ἐνῷ ὁ Βασιλεὺς θεωρεῖται εἰς τὰ Συνταγματικὰ κράτη ὅλως ἀνεύθυνος· δὲν πρέπει τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι διὰ τῆς διακρίσεως ταύτης ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ἠθέλησε νὰ ὑποδείξῃ τοὺς ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ὑπουργοὺς ὡς μὴ φέροντας τὸ προσὸν τῶν Γερουσιαστῶν, διότι τὸ Σύνταγμα σαφέστατα καθιέρωσεν αὐτό, εἶναι ὅμως ἡ διάκρισις αὕτη προφανὴς εἰς τὰ Συντάγματα τοῦ ἀγῶνος, διὰ τῶν ὁποίων ἡ εὐθύνη τῶν ὑπουργικῶν πράξεων ἐπιβαρύνει τὸν ὑπουργόν, διότι κατὰ τὸν § Ο τοῦ ἐν Ἀστρει Συντάγματος καθιεροῦται ἡ εὐθύνη αὕτη· κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦτο ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ἐκτελεστικοῦ ἦτον Ὑπουργός, καὶ ἑπομένως ἔχει τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ· διότι κατὰ τὸν § Ο, τὸν ὁποῖον ἐσφαλμένως ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ἀνέγνωσεν, ὄχι μόνον ὁ Γεν. γραμματεὺς, ἀλλὰ καὶ οἱ Ὑπουργοὶ εἶχον εὐθύνην, καὶ ἴσως ἀνωτέραν τῶν μελῶν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ· ὁ δὲ διϊσχυρισμὸς ὅτι ἡ ὑπογραφὴ τοῦ γενικοῦ γραμματέως εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς Κυβερνήσεως ἐτίθετο πρὸς ἁπλῆν βεβαίωσιν τῆς γνησιότητός των, καθὼς καὶ ὅτι μόνον εἰς τινα τούτων ἀπῃτεῖτο ἡ ὑπογραφή του, εἶναι ἀπάτη, ἀποδεικνυομένη ἀπὸ τὸν § ΞΒ. προελθοῦσα ἀπὸ τὴν ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν, τὴν ὁποίαν ὁ Βουλευτὴς ἔδωκε, συγκρίνας πρὸς ἄλληλα τὰ δύο τοῦ § ἐδάφια. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ γενικὸς γραμματεὺς προσυπεγράφετο εἰς ὅλας τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, καὶ τὴν εὐθύνην αὐτῶν συνεμερίζετο, ὄχι μόνον ἔφερε καὶ τὰ καθήκοντα καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀνώτερος τούτου ἦτον, διότι κατὰ τὸ Σύνταγμα οἱ Ὑπουργοὶ προυπέγραφον, καὶ ἦσαν ὑπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις, αἵτινες εἰς τὸ παρ' αὐτῶν διευθυνόμενον Ὑπουργεῖον ἀνήγοντο, ἐν ᾧ ὁ γενικὸς γραμματεὺς προσυπογραφόμενος εἰς ὅλας τὰς Κυβερνητικὰς πράξεις, καὶ τὴν εὐθύνην αὐτῶν συνεμερίζετο καθ' ὁλοκληρίαν. Ἐκ τούτων προκύπτει ὅτι ὁ γενικὸς γραμματεὺς εἶναι ἀναπόστατον μέλος τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἄνευ τῆς ὑπογραφῆς του οὐδεμία Κυβερνητικὴ πρᾶξις κῦρος εἶχε κατὰ τὸν § ΞΒ. ὁ δὲ διϊσχυρισθεὶς Βουλευτὴς ὅτι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὁ γενικὸς Γραμματεὺς ἀνώτερος τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπειδὴ τὸ 72 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δὲν ἀναφέρει ῥητῶς τὸ ἀξίωμα τοῦτο ὡς προσὸν Γερουσιαστοῦ, πάλιν οὗτος δὲν δύναται νὰ διορισθῇ Γερουσιαστὴς, νὰ ἐνθυμηθῇ ὤφειλε τὸ νομικὸν ἀξίωμα ὅτι ὁ δυνάμενος τὸ πολὺ δύναται καὶ τὸ ὀλίγον. Δὲν παρελείφθη δὲ τὸ προσὸν τοῦτο, ὡς εἶπον, ἐπειδὴ τὰ ὀλίγα φέροντα τοῦτο ἄτομα συναπέκτησαν καὶ ἄλλα πολλὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ προσόντα, διότι

ὁ νομοθέτης ἤθελεν εἰσθαι τότε ἀσυνεπὴς, τὰ μὲν φέροντα ὀλιγωτέραν ἐπισημότητα κατατάξας μεταξὺ τῶνὑποψηφίων Γερουσιαστῶν, τὰ δὲ πλειοτέραν τούτων παραλιπὼν παραδείγματα πρὸς τοῦτο καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος δυνάμεθα νὰ λάβωμεν, διότι συμπεριληφθέντων εἰς τοῦτο τῶν ναυάρχων καὶ στρατηγῶν παρελείφθησαν οἱ ἀρχιναύρχοι καὶ ἀρχιστράτηγοι· καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς ν' ἀρνηθῇ δύναται εἰς τούτους τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ ἄνευ προφανοῦς τοῦ Συντάγματος παραβιάσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἀλανθάστως καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἄστρους, ὡς Ὑπουργὸς θεωρεῖται, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων καθηκόντων εἶχον ἀνατεθῇ εἰς αὐτὸν καὶ τὰ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων· ἂν δὲ ἕνεκα τῶν τότε περιστάσεων καὶ τῶν ὀλίγων ἐξωτερικῶν μας σχέσεων τὸ Σύνταγμα ἀνέθηκε τὴν περὶ τούτων σύμπραξιν εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν, οὐχ ἧττον ὅμως ὑπῆρχεν Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ Γεν. Γραμματεὺς, ἐκπληρώσας κατὰ διαφόρους ἐποχὰς σημαντικὰ καθήκοντα, ἐξ ὧν ἀναφαίνεται ἡ ειδικὴ αὐτοῦ ἁρμοδιότης· διότι οὗτος καὶ εἰς συχνὰς μετὰ τῶν ἀντιναυάρχων τῶν τριῶν δυνάμεων συνεντεύξεις περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων εἵρχετο, καὶ πρεσβυν εἰς Πετρούπολιν διώρισε καὶ συνθήκην τινὰ, ἀφορῶσαν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, διεπραγματεύθη, μὴ περιοριζόμενος εἰς ἁπλῆν τινα ἀλληλογραφίαν, ὡς ἄλλοι εἶπον. Ἂν δὲ τὸ Σύνταγμα ἀνατίθησι καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ἐξωτερικῶν εἰς τὸ ἐκτελεστικὸν, τοῦτο καὶ ὡς πρὸς τὰ τῶν ἄλλων Ὑπουργῶν καθήκοντα ἐγένετο, ὡς καὶ διὰ τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματός μας τὰ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καθήκοντα ἀποδίδονται εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργοῦνται δὲ διὰ τῶν ὑπευθύνων Ὑπουργῶν. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἀναντιῤῥήτως ἐξάγεται ὅτι ὁ Γεν. Γραμματεὺς εἶχε καθήκοντα καὶ εὐθύνας Ὑπουργοῦ καὶ ἀνώτερα τούτου, καὶ ἐπομένως ἔχει τὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ προσόντα.

Ἐξετάζων ἀκολούθως τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ Δ. Χρηστίδης ὑπῆρξε Γεν. γραμματεὺς, ἐξέθηκεν ὅτι τὸν Ἀλέξ. Μαυροκορδάτον, ἀποσταλέντα δι' ἄλλας σπουδαιοτέρας ὑποθέσεις, διεδέχθη τότε εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γεν. γραμματέως ὁ Δ. Χρηστίδης, καθὼς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ Βουλευτικοῦ καὶ Ἐκτελεστικοῦ περὶ τούτου ἀλληλογραφίας· εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ Βουλευτικὸν, ἂν καὶ ἁρμοδιότητα πρὸς τοῦτο δὲν εἶχε, κατ' ἀρχὰς δὲν ἤθελησε νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς τοιοῦτον· ἀλλ' ἀφοῦ ἀκολούθως ἐπείσθη ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἁρμοδίως διορίσασαν αὐτὸν Γεν. γραμματέα

ἔπαυσε τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ἀνεγνώρισε τὸν Δ. Χρηστίδην ὡς Γεν. γραμματέα. Ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 6647 ἔγγραφον τοῦ ἐκτελεστικοῦ, κηρύττοντος ὡς Γεν. Γραμματέα τὸν Δ. Χρηστίδην, ἀκυροῦνται ὅλα τὰ πρότερον διὰ τῆς ἀλληλογραφίας διατρέξαντα, καὶ ἐξάγεται προφανῶς ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς Γεν. γραμματέως καὶ ἡ ἀναγνώρισίς του. Ἀληθὲς, ὅτι καὶ μετὰ τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐξεδόθη καὶ ἕτερον τοῦ Βουλευτικοῦ, ἀλλὰ τοῦτο οὐδόλως τὸ δικαίωμα καὶ τὸν διορισμὸν ἀμφισβητεῖ, ζητεῖ δὲ μόνον ἐξήγησιν τοῦ περιεχομένου εἰς τὸ τοῦ ἐκτελεστικοῦ ὅρου α ἐν ἐνεργείᾳ ε. Πᾶσαν δ' ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ τοῦ Γεν. γραμματέως δύναται ἕκαστος νὰ λύσῃ, ὅταν πληροφορηθῇ, ὅτι ἡ θέσις αὕτη ἐδημιουργήθη διὰ τὸν Κ. Μαυροκορδάτον, διαπρέψαντα εἰς ἄλλας ἐπίσης ὑψηλὰς θέσεις, ὡς Πρόεδρος Ἐθνοσυνελεύσεως, Βουλευτικοῦ κλπ. καὶ δὲν ἤρμοζεν ἰσόβαθμον τῶν ἄλλων Ὑπουργῶν θέσιν νὰ ἔχῃ. Τὰ διευθυνθέντα εἰς Λονδῖνον περὶ δανείου ἔγγραφα ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, διότι ἡ διαπραγμάτευσις τοῦ δανείου ἤρχισε γραμματεύοντος αὐτοῦ, καὶ διότι ἡ ἐξωτερικὴ βαρύτης τοῦ ὀνόματός του ἐθεωρήθη ἀναγκαία διὰ τὰς ἀπαιτουμένας παρὰ τῶν δανειστῶν ἐγγυήσεις, ὡς ἐθεωρήθη ἀναγκαία καὶ ἡ τοῦ Κ. Λαζάρου Κουντουριώτου, ὑπογραφέντος εἰς τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ἐνῷ οὔτε ἐκτελεστὴς οὔτε Βουλευτὴς ἦτον, οὐδ' ἄλλην τινὰ δημόσιον ὑπηρεσίαν εἶχε.

Περαίνων τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, ἐπειδὴ ἐκ τῶν ῥηθέντων συνάγεται, ὅτι οὐδεμία παραβίασις τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἐγένετο, νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ἀφορῶσα ταύτην περικοπὴ τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως· καὶ ἂν τινες τῶν Βουλευτῶν ἀμφιβάλλωσιν ἔτι, νὰ συζητήσῃ προηγουμένως ἡ Βουλὴ, ἂν ἔχῃ τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων, μετὰ δὲ τὴν καταφατικὴν τοῦ ζητήματος τούτου λύσιν νὰ ὁρίσῃ ῥητὴν ἡμέραν, καθ' ἣν νὰ διατάξῃ τὴν προσαγωγὴν ὅλων τῶν Γερουσιαστικῶν διπλωμάτων, νὰ ἐξελέγξῃ ὅλων τῶν Γερουσιαστῶν τὰ προσόντα, καὶ ὄχι μόνον τὰ τοῦ Δ. Χρηστίδου.

Ἀπαντῶν ἄλλος ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὸν εἰπόντα, ὅτι οἱ τοῦ ἀγῶνος γνωρίζουσι ποία ἡ τοῦ Γεν. Γραμματέως θέσις, καὶ ἂν ὁ Δ. Χρηστίδης ὑπῆρξε Γεν. γραμματεύς, εἶπεν, ὅτι, ὡς ἀγωνιστὴς καὶ αὐτὸς, δὲν νομίζει ὅτι ἀφαιρῇ τι ἀπὸ τοῦτον οὐδόλως αὐτὸν συμμετασχόντα μὲ τοὺς Κ. Α. Μαυροκορδάτον, Ι. Κωλέττην, Α. Μεταξᾶν καὶ τοὺς τοιούτους, καταισχύνοντας ἀπ' ἀρχῆς τὰς ὑψηλὰς θέσεις, ὅτε ὁ Δ. Χρηστίδης ἁπλοῦς τῶν γραφείων ὑπάλληλος

διέτριβεν· ἡ εἰς ὑψηλὰς δὲ θέσεις ὑπεροσία αὐτοῦ χρονολογεῖται εἰς ἄλλην, ἢ τὴν τοῦ ἀγῶνος ἐποχήν, περιττοῦ ὄντος ἤδη νὰ παραστήσωμεν τὴν πρὸς ταύτην ἐξ ἱκανότητος, ἢ ἄλλων αἰτιῶν ἐπικυρίαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας τοῦ ζητήματος ἐξέθηκεν, ὅτι ἀρκούντως μέχρι τοῦδε ἀνεπτύχθη ἡ τοῦ Συντάγματος τοῦ Ἄστρους ἔννοια, καθ' ἣν ἀναγνωρίζοντο κυρίως ἑπτὰ, καὶ ὄχι ὀκτὼ, ὡς εἰς τὸ ἐν Ἐπιδαύρῳ Ὑπουργεῖα, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν συμπεριλαμβάνεται ὁ Γεν. γραμματεὺς, ὡς κατὰ τὸ ἐν ἐπιδαύρῳ. Τοῦτο συγχρόνως ὑπεστηρίχθη καὶ ἐκ τοῦ εἴδους τῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα ἐξεπλήρου καὶ ἐκ τῆς ἀρμοδιότητος ἣν εἶχε προσυπογράφων εἴδικά τινα μόνον ἔγγραφα διὰ τὴν γνησιότητα αὐτῶν. Ὅτι ἡ Βουλὴ προκειμένης τῆς ἐξελέγξεως Ὑπουργικῆς τινος πράξεως διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Γερουσιαστοῦ, εἶναι ἀρμοδία νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπ' αὐτῆς ζήτησιν της καὶ δι' αὐτῆς τῆς ἀπαντήσεως, διὰ νὰ φωτισθῇ καὶ καθοδηγήσῃ οὕτω τὸ Ὑπουργεῖον· ἡ Βουλὴ δὲν ἐπελήφθη τῆς προκειμένης συζητήσεως διὰ νὰ ἐξελέγξῃ τὴν σύστασιν τῆς Γερουσίας, ἀρμοδιότης εἰς τὴν Γερουσίαν ἀνήκουσα, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ἐπικρίνῃ τὴν παρεξήγησιν ὅρου Συνταγματικοῦ ἐμφανουσαν πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργείου.

Ὁ Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἐνόμιζε καὶ νομίζει, ὅτι ὁ διορισθεὶς Γερουσιαστὴς Κ. Χρηστίδης εἶχε τὰ προσόντα, ἀφοῦ δὲ μαθὼν τὸ ἐναντίον ἔσπευσε διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ διορισθέντος ἀτομικῆς αὐτοῦ ἐπιρροῆς νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ τὸ διορίζον αὐτὸν Διάταγμα, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται πλέον ν' ἀνακαλέσῃ Διάταγμα διορισμοῦ Γερουσιαστοῦ δημοσιευθὲν ἤδη, ἄνευ τῆς καταπατήσεως τοῦ Συντάγματος, πρὸ τῆς ἐξελέγξεως τῶν προσόντων τοῦ διορισθέντος παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου σώματος, τοῦ ὁποίου οὗτος ἀποτελεῖ μέρος· ὅτι ὑπαρχούσης τῆς περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν προσόντων ἀμφιβολίας, λύσις αὐτῆς ἀρμοδίως πρέπει νὰ ἐπέλθῃ, καὶ ἄνευ τῆς συγκλήσεως τῶν δύο Νομοθετικῶν σωμάτων, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐνεστῶτος καὶ τοῦ μέλλοντος, διότι μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. προσόντων εἶναι καὶ τινα ἐν τοῖς §.§. 2, καὶ 3 τῶν ὁποίων ἡ ἐκτίμησις εἶναι δύσκολος, εἰς ἀμφιβολίας χώραν δίδουσα, ἡ δικάσουσα ἀρχὴ, ἂν ὑπάρχῃ, ἀμφιβάλλεται. Ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ φρονῇ ὅτι δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ν' ἀποφανθῇ, δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος καὶ λύσῃ αὐτὸ, μ' ὅλον ὅτι ἡ ἐξελέγξῃ, μόνον τὰς Ὑπουργικὰς πράξεις δύναται, καὶ ἐπὶ Γερουσιαστικῶν ν' ἀποφανθῇ προσόντων, ἂν δὲ νομίζῃ

στερεῖται τῆς ἐξουσίας αὐτῆς, τότε ἁρμοδία ἀρχὴ, ἡ δικαστήριον ἐπὶ τοῦ ζητήματος ν' ἀποφανθῇ πρέπει, καὶ μετὰ τοιαύτην νόμιμον ἀπόφασιν, ἡ Κυβέρνησις αὐστηρῶς τὰ καθήκοντα αὐτῆς θέλει ἐνεργήσει· ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της πρὸς ὁδηγίαν τοῦ Ὑπουργείου, ὁποιαδήποτε ὅμως καὶ ἂν ἦναι αὕτη, δὲν ἔχει τὸν οἰκεῖον τόπον εἰς τὴν ἀπάντησιν, καθόσον καὶ διὰ μόνης τῆς εἰς τὰ πρακτικὰ καταχωρίσεως αὐτῆς ἐπιδεικνύεται ἡ περὶ τούτου γνώμη της, καὶ καθότι ὁ διορισμὸς τοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου ἐγένετο ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι εἶχε τὰ ὑπὸ τοῦ 72 ἄρθρου ὁριζόμενα προσόντα, ἂν δὲ δὲν εἶχε ταῦτα, τοῦτο ἦτο ἀπάτη, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον περιέπεσε.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι συζητοῦντες τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, εἰς σπουδαίαν προέβημεν συζήτησιν ἐν τῷ 4 § αὐτοῦ, τὴν παρεξήγησιν τοῦ 72 ἄρθρου περιλαμβάνοντι· ἐζητήθη δὲ ἂν πραγματικῶς ἐγένετο παρεξήγησις, καὶ ἂν πρέπῃ νὰ γίνῃ αὐτῆς μνεία εἰς τὴν ἀπάντησιν, καὶ κατά τινα τρόπον. Πρὸ τούτου ὅμως εἰς τινας τῶν προαγορευσάντων καὶ ἰδίως εἰς τὸν Βουλευτὴν Καλαμῶν, τὴν ἐπὶ τούτου τῆς βουλῆς ἀναρμοδιότητα προτείναντων, καὶ διϊσχυρισθέντων ὅτι μόνον νὰ ἐξελέγξῃ τὰς ὑπουργικὰς πράξεις ἡ Βουλὴ δύναται, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ Γερουσιαστικὰ προσόντα, διότι τότε ἡ ὕπαρξις τῆς Γερουσίας καθίσταται προβληματικὴ, καὶ ὅτι πρὸ πάσης ἐξελέγξεως νὰ προκατηγορηθῇ πρέπει τὸ ὑπουργεῖον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, νὰ παρατηρηθῇ πρέπει ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι μὲν ἀναρμοδία, ἂν πρόκειται νὰ ἐξελέγξῃ ὡς δικαστήριον τὴν ὕπαρξιν τῶν Γερουσιαστικῶν τοῦ διορισθέντος προσόντων, ἵνα εἰσέλθῃ, ἢ τοὐναντίον, οὗτος εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλ' ἔχει τὸ δικαίωμα πᾶσαν παράβασιν νὰ ἐξελέγξῃ, καὶ ὄχι τὴν θέλησιν τοῦ Βασιλέως· ἀνευθύνου κατὰ τὸ Σύνταγμα, διότι μόνον τὴν περὶ διορισμοῦ τινος ἐπιθυμίαν του ἐκφράζει, εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν ἰδιοτήτων τοῦ διορισθησομένου μὴ κατερχόμενος, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐρευνᾷ, καθ' ἃς τὸ 70 ἄρθρον ὁρίζει· ὅτι ἐξετάζοντες τὸ μέρος τοῦτο τῆς ὑπουργικῆς πράξεως, τὸ ὁποῖον τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἠρεύνησε, εἴμεθα ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας μας, ὡς ὑπουργικὰς ἐξελέγχοντες πράξεις, διότι ἄλλως παρανομοῦμεν πρό τινων ἡμερῶν κατὰ τὴν γενικὴν ἐπὶ τῆς συζητήσεως ἀπάντησιν, ὅτε τὰς τοιαύτας ἐπεκρίνομεν πράξεις· ὅτι ὁ Βουλευτὴς Καλαμῶν ὡρμήθη εἰς τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος ἰδέαν, νομίσας ὅτι ἡ ἐπὶ τούτου τῆς Βουλῆς ἀπόφασις ἐπιρρέει εἰς τὴν τύχην τῶν προσόντων τοῦ διορισθέντος, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀληθεύει·

διότι οὐδεμίαν ἐπὶ τούτων ἐπιρροὴν ἐκείνη ἔχει, ἀλλὰ μόνον ἐξέλεγξις τῆς παρεξηγήσεως γίνεται, πρὸς ἐξάσκησιν Συνταγματικοῦ δικαιώματος τῆς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ τὴν μέλλουσαν πορείαν του καθοδηγήσεως ἤδη, ὅτι τοῦτο ζητεῖ τὰς βουλευτικὰς ψήφους, ἵνα αὐτὴν ἐξακολουθήσῃ· ὅτι ἐπίσης δὲν ἀληθεύει καὶ ἡ πρότασις ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἡ ὑπόθεσις, διότι καὶ τῶν ἄλλων διορισμῶν ἔμοιεν συνέβησαν παρεξηγήσεις, καθόσον οὐδ' ἡ Βουλὴ, ὡς δικαστήριον, ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης θέλει ἀποφανθῇ, οὐδὲ τὰς κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπουργείων γενομένας παραβάσεις νὰ ἐγγίζῃ δύναται, περιοριζομένη μόνον εἰς τὰς κατὰ τὸ ἐνεστὸς γενομένας, τοῦ ὁποίου τὴν διαγωγὴν ἐξελέγχει· ἔτι δὲ καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ Βουλευτοῦ Καλαμῶν, ὅτι διὰ τὴν παρεξήγησιν τοῦ 72 ἄρθρου κατηγορία κατὰ τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἀπευθυνθῇ πρέπει, δὲν εἶναι δίκαιος, διότι ἡ Βουλὴ δὲν προτίθεται διὰ τούτου νὰ ἐγκαλέσῃ αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις του, ἐπειδὴ ἡ κατηγορία δὲν ἐπέρχεται μετὰ πᾶσαν παράβασιν, ἀλλ' ὅταν μόνον στοιχεῖον ἐγκληματικότητος ὑπάρχει καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ περιορισμὸς τὸν ὁποῖον οὗτος ἔθηκεν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι παντοδύναμος, ἀλλ' ἐντὸς τῶν Συνταγματικῶν ὅρων νὰ ἐνεργῇ πρέπει, δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι αὐτὴ ἐξασκεῖ τὸ Συνταγματικὸν τῆς ἐξελέγξεως δικαίωμα, τὴν ἐξάσκησιν δὲ αὐτοῦ ἐφορᾷ ὁ Βασιλεὺς, ὅστις δύναται νὰ διαλύσῃ αὐτὴν, ἅμα τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς καταχραισθεῖσαν. Ἐπὶ τῆς οὐσίας παρετήρησεν ὅτι ζητεῖται ἂν ὁ ἤδη διορισθεὶς Γερουσιαστὴς ἦτον Γενικὸς Γραμματεὺς, ἢ καθήκοντα τούτου ἐξεπλήρου, καὶ ἀπὸ τὴν τοιαύτην τοῦ ζητήματος τούτου θέσιν τότε μόνον ἀναγκαζόμεθα νὰ λύσωμεν τὸ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Σίρνου ἐπιτυχῶς λυθὲν ζήτημα, ἂν Γενικὸς Γραμματεὺς ἦτον Ὑπουργὸς, ὅταν λυθῇ πρὸ τούτου ὅτι ὁ ἤδη διορισθεὶς ἦτον Γενικὸς Γραμματεὺς διωρισμένος· διότι ἄλλως ἂν δὲν ἦτον τοιοῦτος, ἀλλὰ μόνον ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ περιττεύει τοῦ ἄλλου ζητήματος ἡ λύσις. Πρὸς τοῦ τεθέντος δὲ ζητήματος τὴν λύσιν μᾶς φέρει διαταγή τις τοῦ ἐκτελεστικοῦ ὑπ' ἀριθ. 97, ὑπὸ μηνολογίαν τοῦ Μαρτίου τοῦ ἔτους 1825, ἐξ ἧς καταφαίνεται ὅτι ὑπῆρχε Γενικὸς Γραμματεὺς, καὶ τοῦτον ν' ἀναπληρώσῃ διωρίσθη ὁ Κ. Δ. Χρηστίδης. Ἔτι δὲ κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἄργους, ἐπειδὴ εἰς μόνον Γενικὸς Γραμματεὺς ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ καὶ οὐχὶ δύο, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταφανῇ ἂν διετέλει ἔτι καὶ μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Χρηστίδου Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ Κ. Δ. Μαυροκορδάτος, ἢ ἂν ἔπαυσε· διότι ἂν καταφανῇ τὸ πρῶτον,

ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ὁ διορισθεὶς Κ. Χρηστίδης μόνον ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἦτον· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων συνάγεται ὅτι ὁ Κ. Δ. Μαυροκορδάτος δὲν ἔπαυσε τότε, ἀλλ' εἰς ἐκστρατείαν εἶχε μεταβῇ, ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἐνήργησε μάλιστα ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς, καὶ περὶ δανείου ἔγγραφον, ὡς ὁ αὐτὸς τῶν Καλαμῶν Βουλευτὴς εἶπεν, ὑπέγραψεν ὡς τοιοῦτος, καὶ ἐπιστρέψας κατὰ τὸν Μάϊον ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του. Ἔπεται δὲ διὰ τοῦτο ὅτι μόνον ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ὁ ἤδη διορισθεὶς Γερουσιαστὴς ἦτον. Ἀντικρούων δὲ τὸν μνημονεύσαντα τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1825 ἐγγράφου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ πρὸς τὸ Βουλευτικὸν, δι' οὗ ἔλεγε πρὸς τοῦτο ὅτι *ἐνεργεία Γενικὸν Γραμματέα* τὸν ἤδη διορισθέντα Γερουσιαστὴν *γεωρίζει*, παρετήρησεν ὅτι εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀπήντησε τὸ Βουλευτικὸν, ζητῆσαν διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1825 ἐγγράφου τὴν διασάφησιν τῆς λέξεως *ἐνεργείᾳ*, καὶ ὅτι ἐνεργείᾳ δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς πολλοὺς, ἐναλλαξ διὰ τοῦτο ὁ ἀγορεύων καὶ τοὺς δύο, μολονότι καὶ ἀμφότερα τὰ σώματα ἂν συγκατετίθεντο δύο ν' ἀναγνωρίσωσι Γενικοὺς Γραμματεῖς, ἄνευ ἰσχύος ἤθελεν εἶσθαι καὶ τοῦτο, εἰς ῥητὸν τοῦ ἰσχύοντος τότε Συνταγματος ἄρθρον ἀντιβαῖνον. Διὰ τούτων ἀποδειχθέντος προσέθηκεν, ὅτι ὁ ἤδη διορισθεὶς Γερουσιαστὴς δὲν ἦτον Γενικὸς Γραμματεὺς ἀλλ' ἀναπληρωτὴς μόνον αὐτοῦ, νὰ ἐξετασθῇ ἀπολείπεται, ἂν ἡ παρὰ ὑποδεεστέρου τῶν ἔργων ἀνωτέρου ὑπαλλήλου ἐκπλήρωσις φέρῃ αὐτὸν εἰς τὴν θέσιν ἐκείνου· καὶ τοῦτο αὐτὸ τὸ Σύνταγμα λύει, καθ' ὃ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἔργων δὲν φέρει τὸν ἔλαθμόν· διότι οὐδ' ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ τὸν Πρόεδρον ἀναπληρώνῃ, δὲν φέρει προσὸν Γερουσιαστοῦ, μολονότι ὑπὲρ τοῦ Προέδρου τοῦτο ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος· οὐδ' ὁ Προεδρεύων Δικαστὴς, ἂν καὶ ἐπὶ ἕτη ὁλόκληρα Προέδρου ἐκτελῇ καθήκοντα, δύναται ἄνευ ἐξετάσεων τὸ διπλωματικὸν νὰ ἐξασκήσῃ ἐπάγγελμα, μόλον ὅτι παρὰ τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ Προέδρου ὁρίζεται. Λοιπὸν δὲ ὁ ἤδη διορισθεὶς Γερουσιαστὴς ἀναπληρωτὴς μόνον ἁπλοῦς τοῦ Γενικοῦ ὑπῆρχε Γραμματέως, ἡ δὲ τῶν ἔργων ἐκπλήρωσις δὲν φέρει καί τινα εἰς τὸν ἔλαθμόν, πᾶσα συζήτησις πλέον πρὸς κατάδειξιν τῆς Γερουσιαστικῆς ἰδιότητος περιττεύει, καὶ παρεξήγησις πραγματικὴ τοῦ 72 ἄρθρου συνέβη, τὴν ὁποίαν παραδεχομένη ἡ Βουλὴ ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ κατόπιν, ἂν πρέπῃ νὰ καταχωρίσῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἀπάντησιν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο νὰ παραδεχθῇ ὀφείλει, διότι περὶ σπουδαίου πρόκειται ἀντικειμένου, καὶ μνείαν ἂν ὄχι τοῦ ῥητοῦ ἄρθρου, ἀλλὰ κα-

τ' ἄλλον εὔσχημον τρόπον τῆς παρεξηγήσεως, ἵνα μὴ τοῦ λοιποῦ τοιαύτη ἐπαναληφθῇ, νὰ κάμῃ ὀφείλει.

Φωτισθείσης τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἡ προκειμένη συζήτησις ἀναπτυχθεῖσα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν περὶ τοῦ διορισμοῦ ἑνὸς τῶν Γερουσιαστῶν τοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς τρεῖς παρήγαγεν ἰδέας, ὅτι δὲν ἔχει τὰ προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ ὁ Κ. Δ. Χρηστίδης· ὅτι δὲν πρέπει νὰ σημειωθῇ ἡ παρεξήγησις εἰς τὴν ἀπάντησιν· καὶ ὅτι εἶναι ἀναρμοδία ἐπὶ τούτου ἡ Βουλή. Ἡ τελευταία ὅμως πρότασις, ὡς μὴ παρά τινος ὑποστηριχθεῖσα, δὲν εἶναι ψηφοφορητέα, καὶ ἀπολείπεται νὰ ψηφοφορηθῶσιν αἱ ἄλλαι δύο 1) ἐὰν νομίζῃ ἡ Βουλὴ ὅτι εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Χρηστίδου, ὡς Γερουσιαστοῦ, ἐγένετο παρεξήγησις τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος καὶ 2) ἐὰν πρέπῃ νὰ καταχωρισθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἀπάντησιν, ἢ εἰς μόνα τὰ πρακτικά, ἰσοδυναμοῦντα μὲ ἐκείνην, ἐκ τῶν ὁποίων πάλιν ἡ πρώτη εἶναι προψηφοφορητέα.

Κατὰ τούτων εἷς μὲν ἀντέλεξεν ὅτι καὶ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος πρότασις εἶναι ψηφοφορητέα, διότι καὶ παρ' ἄλλων καὶ παρὰ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος ὑπεστηρίχθη, καὶ αὐτὴ ὡς ἀπωτέρα νὰ προψηφοφορηθῇ πρέπει. Καὶ εἰς τοῦτον παρετηρήθη παρ' ἑνὸς ὅτι ὅλοι συνεφώνησαν ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ἀναρμοδία νὰ ἐξελέγξῃ τὰ Γερουσιαστικὰ τοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου προσόντα, ὡς Δικαστήριον, καὶ παρὰ τοῦ Προέδρου ὅτι πᾶσα ἐπὶ τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος προτάσεως ψηφοφορία περιττεύει· διότι οὐδεὶς διϊσχυρίζεται ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς βουλῆς δύναται νὰ ἐπιρρέῃ εἰς τὴν τύχην τοῦ διορισθέντος, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπὶ ὑπουργικῶν γίνεται πράξεων.

Ἕτερος δ' ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ παραγράφου τούτου ἐδιχογνώμησεν ἡ ἐπιτροπή, θεωρησάντων τινῶν τὴν εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς παρεξηγήσεως ταύτης καταχώρισιν ἀκαταλλήλον, διὰ τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου τῶν μελῶν τούτων τῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἰδέα νὰ προψηφοφορηθῇ πρέπει.

Κἰς τοῦτον ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι τὸ κυριώτερον ζήτημα, τὸ ὁποῖον εἰς ψηφοφορίαν νὰ τεθῇ πρέπει, εἶναι ἂν συνέβη παρεξήγησις· διότι ὅλοι μὲν παρεδέχθησαν ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ἀναρμοδία νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξελέγξεως τῶν Γερουσιαστικῶν προσόντων, ἀλλ' ἐξελέγχουσα ἁπλῶς τὰς ὑπουργικὰς πράξεις δύναται νὰ ἐκφράσῃ γνώμην, ἥτις δὲν πρέπει νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὴν ἀπάντησιν, διότι ἡ παρεξήγησις δὲν ἐξετελέσθη, ἀλλ' ὡς ὁ Πρωθυπουργὸς εἶπεν, μένει ἀνεκτέλεστον τὸ Διάταγμα, σημειουμένη δὲ μόνον εἰς τὰ πρακτικά, θέλει χρησιμεύσει ὡς ὁδηγία εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· πρέπει λοιπὸν πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἂν συνέβη παρεξήγησις τοῦ 72 ἄρθρου εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Χρηστίδου, διότι ἄλλως, ἐὰν ἄλλο τι προψηφοφορηθῇ, πολλοὶ τῶν βουλευτῶν εἰς δυσάρεστον θέλουσιν εὑρεθῇ θέσιν. Καὶ εἰς τὸν διϊσχυρισθέντα ὅτι ἡ συζήτησις περιστρέφῃ ἂν ἡ ἀπάντησις ἦναι ὁ οἰκεῖος τόπος διὰ νὰ γείνῃ μνεία τῆς παρεξηγήσεως ταύτης, καὶ ἐκ περισσοῦ τὸ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν προσόντων ζήτημα ἐσυζητήθη· καὶ ὅτι πρῶτον νὰ ψηφοφορηθῇ πρέπει τὸ περὶ τῆς καταχωρήσεως τούτου εἰς τὴν ἀπάντησιν, καὶ κατόπιν τὸ περὶ τῆς παρεξηγήσεως· ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι πρέπει μὲν νὰ προηγηθῇ τὸ ζήτημα, ἂν συνέβη παρεξήγησις τοῦ 72 ἄρθρου, ἢ ὄχι, ἡ καταχώρισις ὅμως τῆς παρεξηγήσεως δὲν πρέπει νὰ γείνῃ μόνον εἰς τὰ πρακτικά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν· διότι ἐκεῖνα μόνον ἐπισήμως τὰς πράξεις τῆς Βουλῆς ἱστοροῦσιν, ἐνῷ αὐτὴ χρησιμεύει πρὸς φωτισμὸν τοῦ Βασιλέως. Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι, ἐὰν πρόκειται νὰ μὴ καταχωρισθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἀπάντησιν, περιττεύει πᾶσα περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς παρεξηγήσεως ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· διὰ τοῦτο πρέπει πρῶτον νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἂν συνέβη παριξήγησις, διὰ νὰ πεισθῇ ἡ Βουλὴ καὶ καταχωρίσῃ, ἢ μή, τοῦτο εἰς τὴν ἀπάντησιν. Ὁ δὲ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι καὶ ἡ εἰς τὰ πρακτικὰ καταχώρισις αὐτῆς, περιέχοντα τὰς ἐπισήμους τῆς Βουλῆς πράξεις, χρησιμεύει πρὸς γνῶσιν τοῦ Βασιλέως.

Φωτισθείσης αὖθις τῆς Βουλῆς καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ζητήματος συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλή, ἂν πρέπῃ νὰ προψηφοφορηθῇ τὸ ζήτημα, ὡς ἀνωτέρω παρὰ τοῦ Προέδρου ἐτέθη τοῦ ζητήματος, ἂν εἰς τὴν ἀπάντησιν πρέπει νὰ καταχωρισθῇ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτως· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ ψηφοφορηθῇ τὸ ζήτημα, ὡς ἔθηκεν αὐτὸ ὁ Πρόεδρος, περὶ τοῦ ἂν συνέβη παρεξήγησις πρὸ τοῦ ζητήματος, ἂν πρέπῃ αὐτὴ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὴν ἀπάντησιν, ναὶ ἢ ὄχι· » καὶ ἐπὶ τούτου ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Α. Σ. Δανοπούλου, καὶ Π. Ι. Κυριακοῦ, ἀπεφήνατο καταφατικῶς διὰ ψήφων 66 πρὸς 46 κατὰ τὸ ὡς προσηρτημένων πρωτόκολλον ψηφοφορίας·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν τοῦ Προέδρου ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Ι. Κλίμακας	Ο.
Γ. Ἀγγιωτατίδης	Ν.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ο.
Θ. Γρίβας	Ο.	Ν. Δελέντας	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γ. Τζάνος	Ο.
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Β. Νικολαΐδης	Ο.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Β. Καραγιάννης	Ο.
Δ. Τζόκρης	Ν.	Ι. Ζάρκος	Ο.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ι. Ν. Φλέσας	ἀπών.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Ι. Κωλέττης		Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἠρνήθη ψῆφ.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Α. Νοταρᾶς	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Κ. Χ Παναγιώτου	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ο.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ο.	Δ. Πλαπούτας	Ο.
Φασίτζας.	Ο.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ο.	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ι. Κρανίδης	ἠρνήθη ψῆφον	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ο.	Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Δ. Ζῶτος	Ν.	Π. Βαρβιτζιώτης	Ν.
Ν. Θέου	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Α. Γουζούασης	Ο.	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Δ. Βιλαέτης	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ο.	Μελέτης Χ. Μελέτη	Ο.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ν.

Ῥ Παλαμίδης	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ο.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Φιλιπ. Ἰωάννου.	Ν.
Π. Παππατσώνης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.	Κ. Προβελέγιος	Ν.
Νικ. Σταματελόπουλος	Ν.	Ι. Ταταράκης	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Διομίδης Κυριακοῦ	Ν.
Κ. Βεΐκος	Ο.	Ν. Καλλέργης.	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.	Ἀμβρόσ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ο.	Ι. Στάϊκος	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.	Α. Παππατζόρης	Ο.
Σ. Βαρότζης	Ο.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.	Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.	Α. Κιζάνης	Ν.
Πικουλάκης	Ο.	Δ Δρόσος	Ν.
Χ. Καπετανάκης	Ν.	Εὐς. Μ. Παρίσης	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Δ. Χαντζίσκος	Ο.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών.	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Κ. Τζερτίδης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.	Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.	Κανάρης	ἠρνήθη ψῆφον
Παπ. Κώς. Τζαμάλας.	Ο.	Σταματάρας	Ν.

Ἑπομένως τεθέντος αὐτοῦ οὕτω· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὅτι εἰς τὸν γενόμενον διορισμὸν τοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου, ὡς Γερουσιαστοῦ, ἐγίνετο παρεξήγησις τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ναὶ ἢ ὄχι; » ἡ Βουλὴ ἐψηφοφόρησε κατ' ὀνομαστικὴν ἐπίσης κλῆσιν γενομένης, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Α. Γουζούαση, καὶ Δ. Λαπουσιάδου, παρεδέχθη διὰ ψήφων 73 πρὸς 33 ὅτι ἐγένετο παρεξήγησις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου ὡς Γερουσιαστοῦ, καὶ τῆς ψηφοφορίας ταύτης τὸ ἀποτέλεσμα ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος σύμφωνα μὲ τὸ ὧδε προσαρτώμενον καὶ ταύτης πρωτόκολλον·

Πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ ὅτι εἰς τὸν γενόμενον διορισμὸν τοῦ Κ. Δ. Χρηςίδου ἐγένετο παρεβίασις τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης ἠρνήθη ψῆφον.		Ι. Κλίμακας	Ο.
Θ. Γρίβας	Ο.	Σίλβεστρος Στερνάκης	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ν. Δελέντας	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Γ. Τζάνος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ο.
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Δ. Τσόκρης	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ο.
Α. Σ. Δανόπουλος.	Ν.	Ι. Ζάρκος	Ο.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Ι, Ν. Φλέσας	ἀπὼν
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Α. Νοταρᾶς ἠρνήθη ψῆφον.	
Σ. Βλάχος	Ν.	Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλ.	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Κ. Χ. Παναγ. ἠρνήθη ψῆφον.	
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Α. Ἀποστολίδης	Ν.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Τζανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Γ. Κουβέλης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Κ. Φασίτζας ἠρνήθη ψῆφον.		Δ. Πλαπούτας ἠρνήθη ψῆφον.	
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ι. Κρανίδης ἠρνήθη ψῆφον.		Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ι. Γωλδάσης ἠρνήθη ψῆφον.		Ν. Καρφιωτάκης	Ν.
Δ. Ζῶτος.	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Π. Βαρδιτζιώτης	Ν.
Α. Γουζούασης	Ο.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Α. Βιλαέτης	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ο.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.

Μελέτης Χ. Μελέτη	Ο.	Π. Κώστας Τζαμάλας	Ο.
Π. Βάρβογλης.	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης.	Ν.	Γ. Μπάστας	Ο.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Φιλ. Ἰωάννου	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Παππατζώνης.	Ν.	Κ, Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	Ν.	Κ, Προβιλέγιος	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.	Ι. Ταταράκης	Ν.
Νικ. Σταματελόπουλ.	Ν.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Διομίδης Κυριακοῦ	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Ν. Καλλέργης	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ο.	Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Εὐσταθίου	Ν.	Ι. Στάϊκος	Ο.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.	Α. Παππατζώρης	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.	Θ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Σ. Μπαρότζης	Ο.	Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.	Θ. Κιζάνης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.	Δ. Δρόσος	Ν.
Πικουλάκης	Ο.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ν.	Ι. Χαντζίσκος	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Γ. Γριζάνος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν	Ν, Κριεζώτης	Ο.
Κ. Τσερτίδης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Σ. Λογοθετόπ. ἠρνήθη ψῆφον.		Κ. Κανάρης ἠρνήθη ψῆφον.	
Α. Μαρκόπουλος	Ο.	Γ. Σταματάρας.	Ν.

Κατόπιν ὁ Πρόεδρος ἔθηκε καὶ τὸ τρίτον ζήτημα οὕτω· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ καταχωρισθῇ τῆς παρεξηγήσεως ταύτης ἡ μνεία εἰς τὴν ἀπάντησιν ; » Ἀλλὰ κατὰ τούτου ἐγένοντο ὑπό τινων ἀντιρρήσεις ὅτι ποσῶς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἐσυζητήθη, καὶ διὰ τοῦτο οὐδ' εἰς ψηφοφορίαν πρέπει νὰ τεθῇ, περιστραφείσης τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως εἰς μόνην τὴν ὕπαρξιν τῆς παρεξηγήσεως. Ἀντείπων ἄλλοι ὅτι καὶ ἐπὶ τούτου ἐγένετο συζήτησις, διότι καὶ ὁ τελευταῖον, καὶ οἱ δύο πρὸ τούτου Βουλευταὶ ἀγορεύσαντες ἐπ' αὐτοῦ ἠγόρευσαν. Παρὰ πολλῶν δὲ πολλὰ ἐπὶ τούτου λεγομένων καὶ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐπιμενόντων, ἡ Βουλὴ κατέστη θορυβώδης ,

ὁ Πρόεδρος, ἀφ' οὗ ἠρώτησεν ἂν συγκατατίθηται ἡ Βουλὴ νὰ ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω τούτου λύσις ἐπὶ τὴν αὔριον καὶ αὕτη δι' ἀναστάσεως ἀπεφήνατο ὅτι ἤδη τὸ ζήτημα νὰ λυθῇ πρέπει, καὶ ἀφ' οὗ κατ' ἐπανάληψιν ἐπέβαλεν εἰς τὸ σῶμα, σύμφωνα μὲ τὰς τοῦ κανονισμοῦ διατάξεις ἡσυχίαν, διέκοψε τὴν συνεδρίασιν ἐφ' ἡμίσειαν ὥραν, τῆς ὁποίας παρελθούσης, καὶ ἐπανελθόντων αὖθις τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν εἰς τὰς ἕδρας των, παρετήρησεν ὅτι ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ ἐφ' ἡμίσειον ὥραν τὴν συνεδρίασιν, ἵνα ἀρθῇ ἡ ὑπάρχουσα τῶν πνευμάτων ἔξαψις καὶ ὁ ἐρεθισμός, καὶ ἵνα κατόπιν ἐπανελθόντες οἱ Κ.Κ. Βουλευταὶ, καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο λύσωσι, διότι ἄνευ τούτου δὲν ἤθελεν εἶσθαι δυνατὴ οὐδεμία τῆς Βουλῆς πρόοδος· ἔθηκε δὲ μετὰ ταῦτα τὸ ζήτημα οὕτω· α παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ γείνῃ μνεία εἰς τὴν πρὸς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησιν, τῆς παρεξηγήσεως τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος, ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Δ. Χρηστίδου, περὶ ὧν πρὸ ὀλίγου ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο, ἢ μόνον νὰ γείνῃ αὕτη εἰς τὰ πρακτικά, ἰσοδυναμοῦντα μὲ τὴν ἀπάντησιν; β ἡ δὲ Βουλὴ διὰ μεγάλης πλειοψηφίας δι' ἀναστάσεως γενομένης παρεδέχθη ὅτι ἀρκεῖ νὰ τεθῶσι τὰ περὶ τῆς ἀποφάνσεως τῆς Βουλῆς διὰ τὴν παρεξήγησιν τοῦ 72 ἄρθρου εἰς τὰ πρακτικά, ἰσοδυναμοῦντα μὲ τὴν ἀπάντησιν, ἐπιφυλαχθέντος πάντοτε τοῦ δικαιώματος τῆς περαιτέρω τῶν λοιπῶν τοῦ παραγράφου μερῶν συζητήσεως, καὶ τῆς προτάσεως προπολογιῶν, ἄλλα ἀφορωσῶν ἀντικείμενα, ἐκτὸς τοῦ τῆς παρεξηγήσεως ταύτης. Καὶ τῆς ψηφοφορίας ταύτης τὸ ἀποτέλεσμα ἀπήγγειλεν.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἀγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς κατὰ τὴν αὔριον συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΔ'.

Τῆς 31 Ἰανουαρίου.

Σήμερον τὴν τριακοστὴν πρώτην Ἰανουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 111 ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος πέντε, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπογράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε ὅτι ἡ τράπεζα συνεδριάσασα κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τά τε ἔργα αὐτῆς ἐρρύθμισε καὶ ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ της τροποποιήσεις τινας ἐπήνεγκε, τὰς ὁποίας καὶ εἰς τὸ προεδρεῖον ὑπέβαλεν, ἵνα λάβωσι τούτων γνῶσιν οἱ θέλοντες τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ δεκαημέρου ἀπουσίας ἄδειαν εἰς τὸν Βουλευτὴν Κορινθίας Κ. Α. Νοταρᾶν, ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ προεδρείου ὑποβληθείσῃ αἰτήσει αὐτοῦ.

Ὁ Πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι ἐπειδὴ διὰ τὰς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως καὶ τὰς μετὰ ταύτην ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Ὑδρας ἀπασχολήσεις τῆς Βουλῆς δὲν θέλει καταστῇ δυνατὴ ἡ ταχεῖα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ψήφισις, ἀνάγκη δέ τινων ἐπίκειται, τῆς ἐπισκευῆς δηλονότι τῆς εἰς τὸ θεωρεῖον τῶν δημοσιογράφων ἀναβάθρας, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ θεωρείου, τῆς κατασκευῆς ἰδίου παρὰ τῇ αἰθούσῃ μέρους, ἵνα ἐν αὐτῷ παραμένωσιν οἱ τὴν φρουρὰν τῆς Βουλῆς ἀποτελοῦντες ἀξιωματικοί, ὅπως καὶ ἡ τοῦ 112 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ διάταξις τηρῆται, καὶ ὑπ' ὄψιν τοῦ προέδρου διατελῶσι· τῆς κατασκευῆς ἔτι θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουσι μένει οἱ κατὰ τὴν θύραν τοῦ θεωρείου τοῦ γενικοῦ ἀκροατηρίου φυλάττοντες κλητὴρ καὶ στρατιῶται, ὅπως οὐτ' ἐντὸς τοῦ ἀκροατηρίου τὰς θέσεις καταργῶσιν, οὐδ' ἐν ὑπαίθρῳ ἐκτὸς αὐτοῦ διατελῶσι· τῆς διαιρέσεως τοῦ γραφείου, ὅπως μὴ ἀπασχολῶνται οἱ ἐντὸς αὐτοῦ ἐργαζόμενοι παρὰ τῶν προσερχομένων κυρίων Βουλευτῶν, καὶ τῆς αὐξήσεως μιᾶς τῶν αἰθουσῶν, ὅπως ἐν ταύτῃ καταστασθῇ ἡ τῆς Βουλῆς βιβλιοθήκη, ἐκάλεσε τὴν ἐπὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· προσθεὶς δὲ ὅτι ἡ διὰ ταῦτα δαπάνη εἰς ἑπτακοσίας περίπου δραχμὰς παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπελογίσθη μηχανικῶν, ἐκτεθεῖσα δὲ εἰς μειοδοσίαν διὰ

Νομάρχου ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ προεδρείου προσκαλεσθέντος, ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ εἰς 750 περίπου ηὐξήσε, διότι οὐδεὶς ἀνεδείχθη ὁ μειοδοτῶν, ἀλλ' εἰς μόνον ἐπηύξησε τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν ἐπιτρέπῃ εἰς τὸ προεδρεῖον νὰ δαπανήσῃ εἰς τὴν κατασκευὴν τούτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διὰ ταῦτα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς καταχωρισθέντος ποσοῦ, ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἀπεφήνατο καταφατικῶς.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε μετὰ ταῦτα ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ § 4 τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως συνέχειαν τῆς συζητήσεως. Πρὶν δ' ἡ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τοῦτο, εἰς μὲν τῶν Βουλευτῶν ἠρώτησεν ἂν ἀπεπερατώθησαν αἱ ἐπὶ τοῦ ἐκλογικοῦ τῶν Βουλευτῶν νόμου ἐργασίαι τῆς πρὸς ἀναθεώρησίν του διορισθείσης ἐπιτροπῆς, σύμφωνα μὲ τὴν ἔν τινι τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἵνα ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀποπερατώσῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐργασίας της. Ἀπήντησαν δ' εἰς αὐτὸν ὅτι αἱ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως βουλευτικὰς συζητήσεις ἀπησχόλησαν τὴν ἐπιτροπὴν, μὴ δυνηθεῖσαν διὰ τοῦτο νὰ ἐργασθῇ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἄλλοι εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν τὴν ταχείαν τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν ἀνέθηκαν. Ὁ δὲ Πρόεδρος τοῦ ΣΤ. τμήματος ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ τμῆμα τοῦτο ἐξελέξατο πρόεδρον μὲν τὸν Κ. Ῥήγαν Παλαμήδην Γραμματέα δὲ τὸν Κ. Εὐστάθιον Οἰκονομόπουλον, καὶ Εἰσηγητὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τὸν Κ. Δ. Βιρβίλην, ἐκ τούτου ὁ Πρόεδρος ὁρμηθεὶς προέτρεψε τοὺς Κ. Κ. Βουλευτὰς ἵνα συνέλθωσιν εἰς τμηματικὰς Συνεδριάσεις καὶ ὀνομάσωσι τοὺς τε τῶν τμημάτων Προέδρους, τοὺς Γραμματεῖς καὶ τοὺς Εἰσηγητὰς αὐτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς Συνεδριάσεως παρετήρησέ τις ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τροπολογίαν μετὰ τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν ἐπρότεινε, προβλέπουσαν τὰ περὶ τῆς συστάσεως τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας· ἀναπτύξας δ' αὐτὴν τότε ἠγόρευσεν ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὴν τῆς Γερουσίας σύστασιν, ἐπιφυλαχθεὶς νὰ πραγματευθῇ καὶ ἐπὶ τῶν τὴν τῆς Βουλῆς ἀφορώντων μετὰ τὴν λύσιν τοῦ περὶ τῶν ἀφορώντων τὴν σύστασιν τῆς Γερουσίας ζητήματος· ἐπειδὴ δὲ τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐλύθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Θ. Χρηστίδου, ὡς Γερουσιαστοῦ κατὰ τὴν χθὲς ἀποφάσεώς της, δι' ἧς προύκαλέσθη ἡ προσοχὴ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν τήρησιν τῶν Συνταγματικῶν ὅρων ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑποστηριχθῇ ἤδη καὶ τὸ πρῶτον μέρος τῆς τροπολογίας περὶ ἐθνικῆς ἀντιπροσωπεύσεως· διότι οἱ περὶ

ταύτης τοῦ Συντάγματος ὅροι εἶναι ἀξιολογώτεροι, καθόσον τὰ τὴν Γερουσίαν ἀφορῶντα ἐκτὸς τῆς Βουλῆς καὶ αὐτὴν τὴν Γερουσίαν ἧττον ἔχουσι. Τὰ δὲ τὴν Βουλὴν, τὸ ἔθνος δηλονότι, οὐδένα ἄλλον πλὴν αὐτῆς τῆς Βουλῆς. Τὴν σημαντικότητα τοῦ περὶ ἐθνικῆς ἀντιπροσωπεύσεως ὅρου, ἀφορῶντος τὴν ἐλευθέραν ἐκλογὴν καὶ τὴν τῶν Βουλευτῶν ἐλευθέραν ἀνάδειξιν, ἐκ τῆς ἐπὶ τούτων γενικῆς συζητήσεως ἕκαστος κατενόησε, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει μόνον νὰ προστεθῶσιν ἤδη τινὰ περὶ τῶν πράξεων τοῦ ὑπουργείου, τὰ ὁποῖον ἂν δὲν φαίνηται φανερῶς τοὺς ὅρους τούτους παραβιάσαν, ἀρίνει ὅμως δισταγμόν τινα περὶ τούτου εἰς πάντας. Ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν ἐμνημόνευσαν τῆς τῶν Καλαβρύτων καὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογῆς. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης ὁ μὲν πρωθυπουργὸς οὐδὲν ἀντείπε τότε, ἀλλ' ἄλλοι ἀπήντησαν ὅτι ὑπῆρξαν μὲν διπλαῖ ἐκλογαί, ἀλλ' ἕνεκα διοικητικοῦ ἐγένοντο ἁμαρτήματος ὅτι ἡ Βουλὴ γνωρίζουσα τὰς παρουσιασθείσας εἰς αὐτὴν ἀναφορὰς ὀφείλει νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ προτέρημα τῆς ἐκλογῆς ταύτης τὴν ἀναίρακτον αὐτῆς ἐνέργειαν, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲ κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην οὐδὲ κατ' ἄλλας ἀνεμίχθη, διότι καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπουργικοὶ κατεψήφισαν τῆς γενομένης ἐκλογῆς τότε τῶν Καλαβρύτων, καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐνεργηθείσας ἐκλογάς, τῆς Τριχωνίας καὶ Εὐρυτανίας, μειοψηφοῦντες ἀνεδείχθησαν Βουλευταί. Κατὰ τούτων παρετήρησεν ὁ ἀγορεύων Βουλευτὴς ὅτι ἐπεθύμει νὰ πεισθῇ ἀπὸ τοὺς λόγους τούτους, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπολείπονται εἰσέτι δισταγμοί τινες, διὰ τοῦτο θέλει ἀναλύσει αὐτούς, καὶ ἂν ἀπὸ διοικητικὸν ἁμάρτημα διπλαῖ ἐνηργήθησαν ἐκλογαὶ ἤθελε πιστεύσει αὐτό, ἂν αὐτὸς ὁ πρωθυπουργὸς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, προσερχόμενος εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἀνέφερε ῥητῶς ὅτι αἱ πρῶται τῶν ἐπιτροπῶν γενόμεναι κληρώσεις ἦσαν ἄκυροι, ὁ δὲ Διοικητὴς, ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τοῦ ὁποίου ὁ Πρωθυπουργὸς τὴ ῥηθέντα ἐβεβαίου, δὲν παρέδιδε τὴν κάλπην μετὰ ταῦτα εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἐκείνας, τὰς ὁποίας ὁ Πρωθυπουργὸς ἐντεῦθεν ἀκύρους ὠνόμασεν· ὅλα δὲ ταῦτα βεβαιοῦσιν ἐπίσημα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα καταχωρισμένα ὑπάρχουσιν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς α. Συνόδου ἐν τόμῳ 2 σελίδι 448 εἰς τὰ ὁποῖα καταφαίνεται ὅτι ἡ τοῦ δήμου Λαπαθῶν ἐπιτροπὴ ὠνομάσθη ἄκυρος, διότι πρὸς ἐκλογήν της δὲν συνῆλθεν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, εἰς ταύτην δὲ κατόπιν ὁ Διοικητὴς τὴν κάλπην παρέδωκεν. Ἤθελεν εἶσθαι πιστευτὸν ὅτι αἱ πράξεις αὗται τοῦ ὑπουργείου δὲν εἶναι διφορούμεναι, καὶ πᾶς ἤθελεν ἐκλείψει

δισταγμὸς, ἂν ὁ Δικηκτὴς ἀκυρώσας παρανόμως ἐπιτροπάς τινας ὡς παρανόμους, δὲν ἔδιδε μετὰ ταῦτα τὴν κάλτην εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν παράνομον πρότερον ἐκήρυξεν, ἢ ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐτιμώρει τὸν πλημμελήσαντα τοῦτον ὑπάλληλον. Εἶπον οἱ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύσαντες ὅτι αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἐκλογαὶ ἄνευ αἱματοχυσίας ἐνεργήθησαν, ἐνῷ τοῦτο δὲν ἐγένετο κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι πιστευτὸν, ἂν αὐτὴ ἡ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἔκθεσις, εἰς τὸ αὐτὸ τῶν πρακτικῶν μέρος καταχωρισμένη δὲν ἐβεβαίου ὅτι κατὰ τὴν πρώτην γενομένην ἐκλογὴν τὴν, παρά τινος ἀγνοεῖται, ἀκυρωθεῖσαν, εἰς τὴν Βουλὴν δὲ μὴ ὑποβληθεῖσαν, διαιοπραγίαι τε πολλαὶ συνέβησαν καὶ αἷμα ἐχύθη.

Ἂν δ' ὁ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου προτείνας Βουλευτὴς δὲν ἠννόει ταύτην, ἀλλὰ τὴν μετὰ ταύτην ἐνεργηθεῖσαν, καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀκυρωθεῖσαν, τὴν μετὰ τὰς παρουσιασθείσας ἀναφορὰς γενομένην, δύναται πᾶς τις νὰ πιστεύσῃ τότε ὅτι καὶ ἡ μὴ τοῦ αἵματος χύσις δὲν εἶναι μέγα τῶν ἐκλογῶν προτέρημα, διότι αἱ παρουσιασθεῖσαι τότε ἀναφοραὶ πείθουσιν ὅτι ἡ βία δὲν εἶναι πάντοτε ἐπὶ τοσοῦτον ἰσχυρὰ, ὅσον ἡ διαφθορὰ, καθ' ὅσον ἐν αὐταῖς φαίνεται ἄνθρωπος, ὄστις πρὸς τιμὴν αὐτοῦ τε καὶ τῆς πατρίδος του ἀπέκρουσε τὸν τύραννον κατὰ τὸν ἀγῶνα γενναίως, μὴ δυνηθεὶς κατὰ τὸν ἀγῶνα πρὸς τὸ δεύτερον στοιχεῖον, τὴν διαφθοράν, οὐδὲ πρὸς δόξαν ἑαυτοῦ, οὐδὲ πρὸς τὴν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, νὰ ἐξέλθῃ τῆς παλης θριαμβεύων, ἀλλ' ἀναιρῶν διὰ τῆς δευτέρας ἀναφορᾶς του τὰ ὑπὸ τῆς πρώτης παρασταθέντα· ἤθελε δ' εἶσθαι ἰσχυρὸς καὶ ὁ λόγος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀνεμίχθη εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν, διότι κατὰ τῆς τελευταίου ἀκηρωθεισης καὶ οἱ ὑπουργικοὶ κατεψήφισαν, ἂν κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐξελέξαντι τμήματι προσζήτησιν καὶ οἱ ὑπουργικοὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὁμονόουν, καὶ ἂν μετὰ ταῦτο διπλαι δὲν ὑπεβάλλοντο ἐκθέσεις ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς ἐκλογῆς παρὰ τῶν ὑπουργικῶν καὶ μὴ, τῶν εἰς τὸ ἐξελέγξαν ἀνηκόντων τμῆμα· ἔτι δὲ καὶ ἂν δὲν συνέβαινεν ἡ σκηνὴ ἐκείνη, ὅλως ληπηρὰ, καθ' ἣν τὴν παραμονὴν τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς ἀπισύρθησάν τινες τῆς συνεδριάσεως, ἀφέντες ἐλλειπῆ τὴν Βουλήν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν γεννῶσι τὴν ὑπόνοιαν τοῦ περὶ τοῦ περὶ ἀώρων σταφυλῶν μύθου τῆς ἀλώπεκος, ἐγὼ δὲ δὲν προτίθεμαι δι' αὐτῶν νὰ βεβαιώσω ὅτι πραγματικῶς τὸ ὑπουργεῖον ἀνεμίχθη, ἀλλὰ τοὺς ὑπάρχοντας μόνον εἰς τὴν ψυχήν μου δισταγμοὺς νὰ ἐκφράσω·

ἐπὶ δὲ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ Πρωθυπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὰ κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν περὶ ταύτης λεχθέντα εἶπεν, ὅτι οἱ τότε παυθέντες καθηγηταὶ ἀπὸ ἱκανωτέρους ἀντικατεστάθησαν ἄλλους· καὶ τοῦτο μὲν νὰ ἀληθεύῃ δύναται, δὲν ζητεῖται τοῦτο ὅμως, ἀλλ' ὁ λόγος τῆς παύσεώς των, καὶ ἤθελε πιστευθῇ ἡ μὴ ἀνάμιξις τοῦ ὑπουργείου καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην, ἂν μίαν πρὸ ταύτης ὥραν δὲν ἐπαύοντο οὗτοι, ἕνεκα τοῦ ὁποίου μένουσι δισταγμοί τινες, καθ' ὅσον, ἂν λόγος τῆς παύσεως τούτων ἦτον ἡ παρ' ἱκανωτέρων ἀντικατάστασίς των, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο πρὸ ἑνὸς ἔτους ὑπάρχον, νὰ ἐνεργήσῃ τοῦτο, ἢ καὶ μετὰ τὴν ἐκλογὴν τὴν ἐνέργειαν, καὶ ὄχι ἡμίσειαν πρὸ ταύτης ὥραν. Τοῦτο νὰ δικαιολογήσῃ προτιθέμενος τῶν Βουλευτῶν ἕτερος εἶπε τότε ὅτι δὲν ἔχρηζε τὸ ὑπουργεῖον τοιαύτης ἐπιρρώσεως ἐξασκήσεως, διότι οἱ τοῦ Πανεπιστημίου καθηγηταὶ δὲν ἐπέδειξαν πολλὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογὴν, ἀναδείξαντες πρὸς κολακείαν Βουλευτὴν τῶν ἄνδρα μὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἀνήκοντα. Ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, τῆς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐκλογὴν ἀκυρωσάσης, οὐδὲν λέγω, σεβόμενος καὶ ὀφείλων νὰ σέβωμαι αὐτὴν ὡς τοιαύτην. Ἀλλ' ἂν ζήτημά τι τοιοῦτον νὰ ὑποβληθῇ ἐπὶ τὸ μέλλον ἐμελλε δὲν ἤθελον εὑρεθῇ νομικῶς μὲ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην σύμφωνος, ἐκτὸς δὲ τούτου πᾶς συλλογιζόμενος ὅτι ὁ τότε παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου ἀναδειχθεὶς Βουλευτὴς ἦτον ὁ συνεργήσας νὰ δοθῇ εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο τὸ τῆς ἀντιπροσωπείας δικαίωμα, ἐκ δὲ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ τὸ Πανεπιστήμιον νὰ ὠφεληθῇ ἐδύνατο, θέλει πεισθῇ ὅτι οὐχὶ πρὸς κολακείαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ καταστήματος ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ ἐγένετο, καθόσον διὰ ταύτης, ἐκτὸς τῆς εὐγνωμοσύνης, πρὸς τοῦτον, καὶ Ἑλληνικὸς ἐπεδείχθη χαρακτὴρ, καὶ καθόσον καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ πολλάκις Πρωθυπουργοὶ πολλαχόθεν ἀποκρουσθέντες Βουλευταὶ πκρὰ Πανεπιστημίων ἐξελέχθησαν, ἐπ' ὠφελείᾳ οὐ μόνον τῶν Πανεπιστημίων, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀγγλίας ὅλης. Ἐκ τοῦ ἐπιχειρήματος μάλιστα τούτου τοῦ ῥηθέντος Βουλευτοῦ γεννῶνται πλείους δισταγμοὶ, μὴ τὸ ὑπουργεῖον ἔπαυσε τοὺς καθηγητὰς αὐτοὺς, ἵνα εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ Πανεπιστημίου ἀναμιχθῇ· Κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν ἐρρέθη καὶ περὶ χαρίτων, παύσεων καὶ διορισμῶν Βουλευτῶν, οὐδόλως ἀπὸ διοικητικοὺς μὴ γενομένων λόγους, καὶ πολὺς περὶ τούτου ἀπελείφθη δισταγμός. Ταύτας δὲ δικαιολογῶν ὁ Πρωθυπουργὸς ἀντείπεν ὅτι αὗται εἶναι δικαίωμα Βασιλικὸν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἐλπίζεται νὰ ἐπέμβῃ ἡ Βουλή, ἀλλ'

εἶναι μὲν ταῦτα ἀληθῶς Βασιλικὰ δικαιώματα, διὰ τὸ ἀνεύθυνον ὅμως τοῦ Βασιλέως τὸ Σύνταγμα περιστοίχισεν αὐτὸν μὲ ὑπευθύνους Ὑπουργούς, δι' ὧν θέλει ἐνεργεῖ, ἔδωκε δὲ καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τούτων ὡς ὑπουργικῶν πράξεων, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ ἔθνος ὅτι δὲν θέλει γείνει κακὴ χρῆσις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας· οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Βασιλέα χορηγῆσαν τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν, τῷ ἔδωκε τὴν ἐξέλεγξιν τῶν Βουλευτικῶν πράξεων, ἀρὲν πάλιν, ἐν περιπτώσει διαλύσεως, εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα νὰ παραδεχθῇ ἢ ἀποδοκιμάσῃ τὰς πράξεις τῶν ἀντιπροσώπων του διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐκλογῆς τῶν αὐτῶν ἢ τοὐναντίον· Πλὴν τοῦτο δὲν εἶπεν ἴσως βεβαίως ὁ Πρωθυπουργός, ἀλλ' ὑπεξέφυγεν αὐτὸ τῶν ὀδόντων του, διότι αὐτὸς οὗτος ἐπὶ τῶν καταχρήσεων διεβεβαίωσεν ὅτι θέλουσι παύσει, ὅταν ἡ τύχη τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων ἀσφαλισθῇ, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ἐνόμιζεν οὗτος κατάλληλον, οὐδὲν εἶχεν ἐμπόδιον νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Τὰ αὐτὰ δικαιολογῶν καὶ ἄλλος Βουλευτὴς εἶπεν, ὅτι αἱ παύσεις ἐγένοντο διὰ διοικητικὸν λόγον, καὶ πρὸς τοῦτο προσεκάλεσε νὰ ὁμολογήσῃ ὁ παυθεὶς βουλευτὴς Κ. Π. Καλαμαριώτης· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς παύσεως αὐτοῦ οὐδὲν θέλω εἰπεῖ, ἀφ' οὗ οὗτος τὰς λεπτομερείας ὡμολόγησεν· ἐπὶ τῆς δικαιολογίας δὲ τῶν διοικητικῶν λόγων μοὶ ἀπελείπετο δισταγμός· διότι, ὅταν ὁ ὑπάλληλος διατελῇ ἐκπληρῶν τὰ Βουλευτικά του καθήκοντα, πᾶς λόγος τοιοῦτος ὡς τῆς ἀνικανότητος κτλ. παύει, ἂν δ' ἐγένετο διὰ νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις του ἤθελε καὶ τοῦτο εἶναι πιστευτόν, ἂν δὲν ὑπῆρχον πολλοὶ ὑπάλληλοι Βουλευταὶ νὰ διατηρῶνται εἰς τὰς θέσεις των, ἂν καὶ διατελῶσιν ἀπόντες, καὶ ἄλλοι, τῶν ὁποίων αἱ θέσεις κατηργήθησαν, νὰ διορισθῶσιν ἐπὶ ψιλῷ τῷ ὀνόματι μόνον πρὸς τὴν μισθοδότησίν των. Δὲν δύνανται δὲ νὰ ἀντιταχθῇ τι κατ' ἐτέρου τῶν Βουλευτῶν, τὰς παύσεις ταύτας δικαιολογήσαντος, διότι οὗτοι μὲν οἱ παυθέντες κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐν τῇ Βουλῇ ἐψηφοφόρουν, οἱ δὲ διορισθέντες, διότι παρὰ πλειοψηφούντων Βουλευτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεδλήθησαν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ γίνεται, καθόσον διὰ τούτων ὁ ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορεύσας οὗτος Βουλευτὴς ἐπεβεβαίωσεν, ὅσα κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν ἐπὶ τούτων εἶπον, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς ἤδη ἀναπτυσσομένης προτάσεώς μου ὑποστηρίζω. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ τοιαύτη καταστάσις δὲν εἶναι εὐτυχὴς, διότι ἡ Ἑλλὰς θέλει διαιρεθῇ εἰς δυναστεύοντας καὶ δυναστευομένους, οὐδ' εἶναι ἡ Συνταγματικὴ ἐκείνη Κυβέρνησις, τὴν ὁποίαν ἐπόθει

καὶ ποθεῖ τὸ ἔθνος. Ὁ τὰ ἀνωτέρω βεβαιώσας Βουλευτὴς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Γόρτυνος ἵνα ὑποβάλλωνται εἰς νέαν ἐκλογὴν οἱ προδιδαζόμενοι τῶν Βουλευτῶν, ἀναγνωρίζων ὅτι διὰ τῶν προδιδασμῶν ἡ Κυβέρνησις ἐπιρρέει εἰς τὰς Βουλευτικὰς συνειδήσεις, κατεψήφισεν ὅμως ὑποστηρίξας νὰ μὴν ὑποβάλλωνται εἰς νέαν ἐκλογήν, διότι καὶ ἄλλα ἐξαπατήσεως τοιαύτης ἐπιρροίας ἡ Κυβέρνησις ἔχει μέσα, ἤδη δὲ δικτατίνεται ὅτι πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἡ Κυβέρνησις νὰ παύῃ τὸν ὑπάλληλον Βουλευτὴν, διότι ἀντίθετον ἐσχημάτισε πεποίθησιν. Ἀλλὰ διὰ τούτου προσβάλλεται ἡ ἰσότης τῶν δικαιωμάτων, ἡ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος διαγραφομένη, καὶ ὑπάλληλοι ἀμεροληπτέως ἐνεργοῦντες δὲν εὑρίσκονται, διότι διὰ τῶν παύσεων καὶ τοιούτων διορισμῶν πᾶσα αὐτῶν ἀμεροληψία καταστρέφεται· Ταῦτα ἐδικαιολόγησαν διὰ τοῦ λόγου ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ γίνονται, περιέπεσαν δ' εἰς ἀντίφασιν, διϊσχυριζόμενοι ἐπὶ τῶν λαθῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαβώμεν ὑπ' ὄψιν τι ἀλλαχοῦ γίνεται, διότι ἄλλαι αἱ περιστάσεις τῶν ἄλλων ἐθνῶν, καὶ ἄλλη ἡ ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ αὐτῶν κατάστασις· ἀφορῶντες ὅμως εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τὰς ἐλλείψεις καὶ ὄχι διὰ τὰ πλεονεκτήματα, καταστρέφομεν τότε τὴν πολιτείαν, μ' ὅλον ὅτι καὶ ἐκεῖ μόνον τοὺς ἐμπιστευτικὰς θέσεις ἔχοντας ὑπαλλήλους παύουσιν, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς δευτερευούσας κατέχοντας, καὶ τοῦτο πάλιν ἂν ποτε ἐπὶ τῶν πρώτων γείνῃ, πολὺς λόγος γίνεται καὶ γραφαὶ ἐγείρονται φωναὶ, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ νόμος περὶ ἰσοβιότητος τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Γαλλίας ἐπροτάθη, εἰς ἡμᾶς δὲ οὐ μόνον ὁ εἰς τὴν μειοψηφίαν ἀνήκων ὑπάλληλος Βουλευτὴς παύεται, ἀλλὰ καὶ μεγίστη κατὰ τῶν συγγενῶν, φίλων καὶ οἰκείων αὐτοῦ καταφορὰ ἐνεργεῖται. Διὰ ταῦτα, ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν δύναταί τις νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον παρεβίασεν ὅρους Συνταγματικοὺς, οὐδὲ τοὐναντίον τούτου νὰ διϊσχυρισθῇ, ἐνόμισα συμφέρον πρὸς τὸ ὑπουργεῖον νὰ γείνῃ μικρὰ εἰς τὴν ἀπάντησιν δι' ἐλαφρᾶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὑπομνήσεως, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν αἱ τοιαῦται πράξεις του· ἐπειδὴ δὲ ἡ χθὲς προταθεῖσα τροπολογία περιέχει καὶ τὰ ἀφορῶντα τὴν Γερουσίαν, λυθέντα ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς· διὰ τοῦτο μετὰ τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν ἄλλην συντάξαντες δὲν καταδεικνύομεν ἐν αὐτῇ τι, ἀλλὰ διηγηματικῶς μόνον λέγομεν ὅτι οἱ ἀφορῶντες τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσώπευσιν ὅροι εὐκολύνουσι τὰ πρῶτα τῆς πολιτείας μας βήματα πρὸς ἀπάντησιν τοῦ παραγράφου ἐκείνου τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, εἰς τὸν ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἡ τήρησις τοῦ

Συντάγματος εὐκολύνει τὰ πρῶτα βήματα τῆς πολιτείας· καὶ τοῦτο, διότι πολλαὶ πράξεις τοῦ ὑπουργείου εἶναι διφορούμεναι, διὰ τὰς ὁποίας οὐδὲ ὅτι παρεβιάσθη συνταγματικὸς ὅρος νὰ διϊσχυρισθῇ τις δύναται, οὐδὲ τοὐναντίον νὰ βεβαιώσῃ, ἀλλὰ δισταγμὸν μόνον ἀφίνουσι· δὲν πρέπει δὲ νὰ πολειλῇ τις τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ πίσῃ, ἀλλὰ νὰ καθοδηγῇ αὐτὸ ὀφείλει, ὥστε διατηρούμενον διὰ τῆς ἀκριβοῦς τοῦ Συντάγματος ἐνεργείας στερεοῦται πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας. Πρὸς ταῦτα δὲ σύμφωνος συνετάχθη ἡ τροπολογία αὕτη, τὴν ὁποίαν ἀνέγνω, ἔχουσα οὕτω. « Πρεπόντως ἡ Βουλὴ ἐκτιμᾷ τὰ πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος εὐγενῆ τοῦ Βασιλέως αἰσθήματα· καὶ πέποιθε, ὅτι ἡ ἀκριβὴς τήρησις αὐτῶν, ἰδίως δὲ τῶν ἀφορώντων τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσώπευσιν θέλει καταστήσει μετ' ἀσφαλείας τελεσφόρους τοὺς πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος, καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ θρόνου κοινοὺς ἀγῶνας. Τὸ Σύνταγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι εἰλικρινὴς φύλαξ καὶ γενναῖος ὑπερασπιστὴς θέλει εἶσθαι ἀεὶποτε ὁ Βασιλεύς. »

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ὑποστηρίζων ἄλλος παρετήρησεν ὅτι πρέπει πρὸς τὴν ὑποστήριξιν αὐτῆς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ Βασιλικὸς λόγος κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ ἡ ὑπὸ συζήτησιν παράγραφος. Τοῦτο περιέχει εἰρωνείαν τινα ἢ ἀντίφασιν διότι ἂν ἦναι ἀληθὲς ὅτι ἡ τήρησις τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος εὐκολύνει τὴν πορείαν τῆς ἐλευθέρας Πολιτείας, πῶς δικαιοῦται ἡ ὕπαρξις τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων προσκομμάτων; ἂν δ' ἀληθεύωσιν ὅσα παρὰ τῶν κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἀγορευσάντων ἐν τῇ γενικῇ συζητήσει ἐλέχθησαν, τότε διὰ τί νὰ τεθῇ εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ὅτι ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος εὐκολύνει τὴν πορείαν τῆς ἐλευθέρας Πολιτείας; ἀντικρούων δέ τινα τοῦ Προεδρουπουργοῦ γενικὰ ἐπιχειρήματα, παρετήρησεν ὅτι διὰ τούτων οὗτος πολλάκις νὰ δικαιολογήσῃ ἑαυτὸν ἐπεχείρησε λέγων ὅτι ἔχει τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ Βασιλέως, τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Βουλῆς, ἐννοῶν βέβαια ὅτι εἶναι τολμηρὸν νὰ σπουδάσῃ τις νὰ διασχίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτὴν, ἀλλ' ἡ τόλμη δικαιοῦται ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν, διότι πεπεισθότες ὅτι ἐντὸς τῆς ἀληθείας τὰ γινόμενα ἐπιδεικνύωμεν δικαιούμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἡμετέρας καὶ τὰς τοῦ Βασιλέως καὶ τὰς τοῦ κοινοῦ ἔτι ἀκόμη ἡνεῳγμένας εὑρίσκομεν· ὁ πρωθυπουργὸς ἔτι συνήθως δικαιολογεῖται λέγων ὅτι τὰ ἐνταῦθα

πραττόμενα κακῶς καὶ ἀλλαχοῦ ἐνεργοῦνται καὶ ὅτι κατὰ μέγα ἐπὶ τῆς ὑπουργείας του ἠλαττώθησαν, μ' ὅλον ὅτι δὲ ἡ κακὴ τῶν πραγμάτων κατάστασις δὲν δικαιοῦται ἀπὸ τὰς τῶν ἄλλων ἀσθενείας, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἔτι κενὸν εἶναι ἐπιχείρημα· ἔτι αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργὸς ἕτερον ἐπέφερεν ἐπιχείρημα ὅτι δὲν θέλει πράξει τι κακὸν, διότι ἄλλο τι ὑψηλὰς κατέσχε θέσεις, ἢ εἰς ἐθνικὰς συνετέλεσε πράξεις, ἀλλ' ἡ μὲν θέλησις δὲν ἀποδίδεται εἰς τοῦτον, τὸ δ' ἁμαρτάνειν ἀνθρώπινον εἶναι, διὰ τοῦτο τὰ προηγούμενα δὲν δύνανται νὰ καλύψωσι τὴν ὑπάρχουσαν ἀπραξίαν, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα καταφαίνονται. Ὁ Περικλῆς σκεπτόμενος νὰ δώσῃ λόγον ἀπετράπη παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐλθόντος τότε καὶ εἰπόντος εἰς αὐτὸν ὅτι καλήτερον εἶναι νὰ σκέπτηται πῶς νὰ μὴ δώσῃ λόγον, καὶ Ρωμαῖος ἄλλος νὰ δώσῃ λόγον καλούμενος ἀνέκραζεν ὅτι πρέπει νὰ βράψωσιν οἱ πολῖται εἰς τὸν Καπιτώλιον Δία νὰ εὐχαριστήσωσιν αὐτὸν, διότι τὴν αὐτὴν πέρυσιν ἡμέραν ἐσώθησαν δι' αὐτοῦ παρὰ τῶν ἐχθρῶν· ἀλλὰ ταῦτα πάντα κενὰ ἦσαν, διότι καὶ κατὰ τοῦ Παυσανίου, ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν τὴν Ἑλλάδα ἄλλοτε σώσαντος, θάνατον κατεψήφισαν, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς του ἡ μήτηρ του μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὸν Ναὸν τῆς χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς ἐξετέλεσε, καὶ διότι οὐδεὶς νὰ εἴπῃ δύναται ἀπέναντι τῶν παρισταμένων ἀληθειῶν ὅτι κακὸν νὰ πράξῃ δὲν δύναται, διότι καλὰ ἄλλοτε κατέπραξε, καθόσον μάλιστα ἡ Ἑλλὰς ἀειμνήστων ἀπαιτεῖ ἐνέργειαν, ἵνα δραστικὴν τὰ νομοθετηθέντα ἐκτέλεσιν, καὶ ἰσχὺν πλήρη ἀπολάβωσιν. Ἡ τήρησις τῶν νόμων πρέπει νὰ ἦναι ἀληθὲς, διότι καὶ ἄλλα παρ' ἡμῶν δι' εὐχῶν καὶ ἀποφάνσεων ὑπεσχέθησαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ οὐδὲν ἐτελέσθη, καὶ αἱ τοῦ Βασιλικοῦ τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1844 λόγον ἐπαγγελίαι, καὶ ἡ ζωηρὰ ἐν τῇ ἀπαντήσει ἀπεκδοχὴ τούτων παρὰ τῆς Βουλῆς ἔνηχοι ἔτι διατελοῦσιν, εὐδαιμόνως ἐκτελεσθεῖσθαι, καὶ διότι διὰ τῆς ῥομφαίας ἡ Βουλὴ νὰ ὑπομείνῃ πρέπει ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς τῶν νόμων ἐκτελέσεως καὶ κατὰ τῆς ὑπαρχούσης ἀπραξίας, θεωροῦσα πᾶσαν τοῦ νόμου παράβασιν συνδεδεμένην μὲ τὴν κακὴν κατάστασιν τῶν ἠθῶν. Ὁ ἄνθρωπος δύο τινὰ ἔχει τὸν ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν νόμον, καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀποκρινόμενος εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ θεοῦ ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀγωγὴν ἐξήρτηται, καὶ μὲ τὴν συνείδησιν αὐτοῦ συνδέεται, ὁ δὲ δεύτερος ἀπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς ἠθικῆς εἰς τὰς ἀνθρωπίνους παραδεδομένος χεῖρας· εἰσαγομένης ὅμως εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς ἀτιμωρησίας τῶν κακούργων, καὶ τῆς ἀνισχύν του αὐτῶν συμπερι-

φορᾶς ἀμαυρὸν ἐλπίζεται τὸ μέλλον· τὸ αἴσθημα τοῦτο τὸ ὀσημέραι ἀπὸ τὴν διαφθορὰν γεννώμενον, μὲ λύπην μου διαχέεται πρὸς ἡμᾶς. ἀλλὰ γνωρίζονται ἄνθρωποι πρὸ ἐτῶν ἠθικώτατοι εἰς τὸν βόρβορον τῆς διαφθορᾶς ἤδη κυλιόμενοι, καὶ κατὰ τὰ ἄλλα τὰ κοινωνικὰ διεφθάρησαν ἦθη· καὶ ἐνῷ οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι, παριστανομένης τραγῳδίας τοῦ Αἰσχύλου ἔνθα δίκαιος ἀνερρέετο ἀνήρ, πρὸς τὸν τότε παριστάμενον Ἀριστείδην ἀπέβλεψαν, σήμερον ἡ κακοήθεια ἀνερυθρίαστος πανταχοῦ περιφέρεται, καὶ οὐδεμίαν οἱ τὸν κακοῦργον θεωροῦντες πρὸς τὴν θέαν αὐτοῦ λαμβάνουσι συγκίνησιν· συμφωνῶν λοιπὸν διὰ ταῦτα μὲ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν διϊσχυρίζομαι ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ γείνῃ μνεία εἰς τὴν ἀπάντησιν, οὐ μόνον ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐκλεκτικοῦ τῶν Βουλευτῶν καὶ τοῦ δημοτικοῦ Νόμου, τῶν δύο τοῦ Συντάγματος βραχιόνων, ἂν καὶ ἐγὼ πρό τινος περὶ τούτου τροπολογίαν συνέταξα, τὴν ὁποίαν ὑποβάλλω πρὸς ὑμᾶς διατεθειμένος νὰ συγχωνεύσω αὐτὴν μὲ πᾶσαν ἄλλην τὰς αὐτὰς περιέχουσαν ἐννοίας· ἀνέγνω δὲ τροπολογίαν ἔχουσαν οὕτως·

α Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τοῦ Συντάγματος ὑπάρχει τὸ πρῶτον καὶ θεμελιώδες χρέος ἡμῶν· ἡ ἐλευθέρα πολιτεία ἀρχαίων καὶ ἐντόπιον ἡμῶν ἀγαθὸν καθίσταται καὶ διὰ τὸ πειθήνιον καὶ φιλόνομον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εὐκολωτάτη καὶ ἀπρόσκοπτος, ὅταν οἱ κυβερνῶντες θέλωσιν· ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου δεξιοῦ βραχίονος τοῦ Συντάγματος, ἀκριβῶς καὶ εὐλαβῶς συμφέρει νὰ διεξάγεται παρὰ τῆς ἐξουσίας· ἡ Βουλὴ προθύμως θέλει συνδράμει τὴν Υ. Μεγαλειότητος εἰς πᾶν νομοθέτημα ὁμολογούμενον καὶ ἐπιβαλλόμενον παρὰ τοῦ Συντάγματος.» Προσέθηκε δ' εἰς ταῦτα ἔτι ὅτι καὶ τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς δύναται τὴν ῥηθεῖσαν νὰ ἀναπληρώσῃ ἀνάγκην, ἂν μετὰ τὴν λέξιν *ὅρων*, προστεθῶσιν αἱ ἑξῆς, *καὶ πιστῶς ἐνεργουμένων καὶ ὅλων τῶν θεμελιωδῶν νόμων*.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀμφότεραι αἱ προταθεῖσαι παρὰ τῶν προαγορευσάντων τροπολογίαι δὲν ἦσαν κατάλληλοι, ὡς τοῦτο παρ' αὐτῶν τούτων ἀπεδείχθη, ἀναγκασάντων δι' ἔλλειψιν πεποιθήσεως τὴν πρώτην καὶ ἑτέραν ἀντὶ ἐκείνης ὑποβαλόντων· πολλὰ δὲ λεχθέντα ἤδη ἐπανέλαβον, εἰς τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἀπαντῶ, διότι ἀνυποστήρικτα αὐτὰ θεωρῶ, ἀντικρούω μόνον τὰς παρατηρήσεις περὶ τοῦ Βασιλ. λόγου τοῦ προαγορεύσαντος· διότι διὰ τῶν φράσεων *ἐνδέχεται τὰ ἀπαντηθῶσι προσκόμματα οὐ-*

*δὲν ἄλλο ἐμφαίνεται, ἢ πᾶν ὅ,τι συνετὸς νὰ φρονῇ ὀφείλει, διατεθειμένος πάντοτε νὰ προνοῇ περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ πᾶν τὸ πρόσκομμα νὰ προλαμβάνῃ· ὁ αὐτὸς ἀντικρούων τὸν Πρωθυπουργὸν διὰ τὰ κατὰ τὸ τέλος τῆς γενικῆς συζητήσεως λεχθέντα εἰπέ τινα περὶ τῆς κακῆς καταστάσεως καὶ τῆς παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὑποδειχθείσης ἐλαττώσεως τῆς διαφθορᾶς, ἀλλὰ πάντες τὸ τέλειον εὐχόμεθα καὶ τὴν παντελῆ τῶν κακῶν ἀπάλειψιν ἐπιθυμοῦμεν, ὅταν δὲ αὐτὴ δὲν εἶναι εὔκολος καὶ ἀληθεύῃ ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου ἐπὶ πολὺ ἡ κοινωνικὴ διαφθορὰ ἠλαττώθη καὶ τὰ κακὰ περιεστάλησαν, πρέπει νὰ πεισθῇ ὅτε καὶ αἱ ἀντικρούσεις τοῦ προαγορεύσαντος δὲν ἀληθεύουσι, καθόσον ἐγένετο μὲν καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καταψήφισις τοῦ Παυσανίου ἄλλοτε εἰς τὰς Πλαταιὰς στερανωθέντος, ἀλλ' ἐγένετο, διότι τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐπρόδωκεν, ἤδη δὲ εἰς παράλληλον δὲν εὑρισκόμεθα κατάστασιν οὐδὲ τὴν λογοδασίαν νὰ ἀποφύγῃ τις ἐπιθυμεῖ· οὐχ' ἧττον ὅμως καὶ τότε ὑπῆρξαν λυμεῶνες καὶ πονηροὶ ῥήτορες, οἵτινες κατὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου καταφερόμενοι ῥᾳθύμου καὶ ἀδρανῆ καὶ ἀσεβῆ ἔτι ἐσυκοφάντησαν αὐτόν, διότι δὲν ἐδύναντο νὰ τὸν ἀντικαταστήσωσι, τὸν κατέστρεψαν δ' ὀνομάσαντες αὐτὸν ἀσεβῆ, καὶ οὗτος τὴν πατρίδα αὐτῶν διὰ τοῦτο ἐπὶ τέλους κατέστρεψε· ὁ ῥηθὲν ὅτος φυσικῶς ἀκολουθεῖ πάντοτε τοὺς ὑψηλοὺς εἰς τὴν κοινωνίαν θέσεις ἔχοντας, καθὼς ὅσον ὑψοῦται τῆς Κυπαρίσσου ἡ κορυφή, τοσοῦτον τὸν κεραυνὸν πρὸς ἑαυτὴν ἕλκει, ἀλλ' ἀπαιτεῖται προσοχὴ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἵνα τὸν ῥηθέντα ἀποκρούσῃ, ἵνα μὴ πάθῃ τὰ τῶν παλαιῶν Ἀθηναίων παθήματα, ἐξοστρακιζόντων πρῶτον τοὺς εἰλικρινεῖς συμπολίτας των, καὶ τοὺς τὰ μέγιστα τὴν πατρίδα ὠφελοῦντας, ἀνυψούντων δὲ κατόπιν ὑπὲρ αὐτῶν ἀνδριάντας. Ἀντικρούων διὰ ταῦτα τὰς προταθείσας τροπολογίας, συμφωνῶ μόνον μὲ τὴν τελευταίαν τοῦ προαγορεύσαντος, πρωτείναντος νὰ προστεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν *ὅρων*, τῶν λέξεων *καὶ πιστῶς ἐνεργουμένων καὶ ὅλων τῶν θεμελιωδῶν νόμων*, παρατηρῶν καὶ ἐπὶ ταύτης μόνον ὅτι ἡ λέξις *πιστῶς* καθ' ὁλοκληρίαν περιττεύει ὡς τὰ αὐτὰ ἐμφαίνουσα, καὶ δὲν πρέπει νὰ προστεθῇ.

Μετὰ τοῦτον εἷς ἐκ τῶν προτεινάντων τὴν τροπολογίαν, ἀναπτύσσων αὐτὴν ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὸν § γ τοῦ Βασιλ. λόγου περὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος ἀναφέρεται, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ καταλλήλως ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὁ παράγραφος οὗτος ὑπαινίττεται

σχετικῶς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν, λέγουσα τὴν τοῦ ἔθνους ἐπιθυμίαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τήρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ τήρησις τοῦ Συντάγματος κρέμαται· ὅτι εἰς τὴν παρὰ τῶν ἄλλων προταθεῖσαν παραβίασιν τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, ἕνεκα τῆς ἐπὶ τοσοῦτον παρατάσεως τῶν ἐκκρεμῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, προστιθησιν οὗτος καὶ τὴν δι' ὁπλοφόρων ἐπέμβασιν τῆς ἐξουσίας εἰς τὰς ἐκλογάς. Περὶ τῆς παρατάσεως τῶν ἐκλογῶν, παρετήρησεν ὅτι τὸ πέρας τῶν ἐκλογῶν περιορίζεται ἀπὸ τὸν νόμον ἐντὸς ῥητῆς τριῶν μηνῶν προθεσμίας, διότι ἄλλως παρατεινομένων τῶν ἐκλογῶν τὸ Σύνταγμα δὲν ἐφαρμόζεται μὴ συνεργομένων τῶν ἀντιπροσώπων· ἐν τούτοις ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου δὲν ἐξετελέσθη ἀπὸ τὸ ὑπάρχον Ὑπουργεῖον, καὶ τοῦτο ἴσως ἕνεκα ὑπαρχόντων προσκομμάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη βάσις τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου εἶναι, καὶ ἄνευ αὐτῆς τὸ Σύνταγμα ἀδύνατον νὰ ἐφαρμοσθῇ, τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ καταθέσῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν προσκομμάτων τούτων, καὶ ἂν μ' ὅλας τὰς προσπαθείας ἤθελε φανῇ ἀκατόρθωτον, νὰ κάμῃ λόγον εἰς τὴν Βουλὴν καὶ νὰ παραστήσῃ τὰ ὑπάρχοντα προσκόμματα, διὰ νὰ ἦναι ἀνεύθυνον· ἄλλως διὰ μόνης τῆς συνήθους ἐνεργείας, τὴν ὁποίαν καταθέτει καὶ εἰς τὰς ἄλλας Κυβερνητικὰς πράξεις, ἀδύνατος εἶναι ἡ διεκπεραίωσις τῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τῆς προθεσμίας, καὶ ὅταν τεσσάρων μόνον ἐκλογῶν ἐνεργουμένων καθ' ὅλον τὸ Κράτος δὲν κατωρθώθη ἡ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἀποπεράτωσις αὐτῶν, ποία ἐγγύησις μένει διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος; πῶς θέλει κατορθωθῇ ἡ ψήφισις τῶν φορολογικῶν νόμων κτλ; Διὰ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον καὶ αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου ἡ Βουλὴ ὀφείλει εἰς τὴν ἀπευθυνομένην ἐρώτησιν περὶ τῆς τηρήσεως τῶν Συνταγματικῶν ὅρων νὰ ἀπαντήσῃ ὅτι πρὸ πάντων ἡ τήρησις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου εἶναι ἄφευκτον ἀπαιτούμενον διὰ τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος. Περὶ τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὁπλοφόρων παρετήρησεν ἐπίσης ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔχει καθῆκον νὰ λαμβάνῃ πρόνοιαν διὰ τὴν τήρησιν τῆς καινῆς ἡσυχίας, μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἐκλογῶν, ἀλλ' ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἄνευ τῆς παρουσίας ἐνόπλων κατὰ τὰς ἐκλογάς, καὶ ἄλλο τι μέσον δὲν ὑπάρχει, κίνδυνος εἶναι μήπως, ἀντὶ τῆς Συνταγματικῆς, Δικτατωρικὴν Κυβέρνησιν ἔχωμεν, διότι ἡ κυβέρνησις τότε θέλει συγκεντρώνει τὴν ἐνοπλον δύναμιν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ὅπου ὑποψήφιοι τῆς ἀντιπολιτεύσεως παρίστανται ἰσχυροὶ καὶ οὕτως ἡ

ἐλευθερία τῶν ἐκλογῶν καταστρέφεται, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ προσθέσῃ συγχρόνως εἰς τὸν § τοῦτον τῆς ἀπαντήσεως τὴν ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς ἀπομάκρυνσιν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως. Τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὰς παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθείσας ἐκλογὰς ὤφειλε μὲν νὰ ἔχῃ ἑτοίμην ἔνοπλον δύναμιν, νὰ φυλάττῃ δὲ ταύτην μακράν, καὶ νὰ καταβέσῃ πᾶσαν προσπάθειαν νὰ ἀποπερατῶνται ἄνευ ἐνόπλου δυνάμεως αἱ ἐκλογαί, διὰ νὰ πιστεύσῃ ὁ λαός, ὅτι πᾶς τις ἄνευ προσπασιῶν καὶ διὰ μόνης τῆς τηρήσεως καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου δύναται νὰ ἐνεργῇ εἰς τὰς ἐκλογὰς νομίμως τὴν ἐπιρροήν του. Καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν παρημελήσέ τι διὰ τὴν ἄνευ ἐνόπλου δυνάμεως διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογῶν, ἀναγκαίαν ἐπίσης θεωρεῖ τὴν ἐντὸς τῆς ἀπαντήσεως μνείαν τοῦ περιστατικοῦ τούτου, διὰ νὰ κατατεθῇ τοῦ λοιποῦ πᾶσα πρόσπάθεια νὰ ἐνεργῶνται αἱ ἐκλογαὶ ἄνευ ὁπλοφόρων. Παραίνων δὲ τὸν λόγον του συνεπέρανε μὲ τὴν παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Πυλίας προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ὁ μετὰ τοῦτον ἁπάντων εἰς τοὺς κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορεύσαντας ἐξέθηκεν, ὅτι τὰ τῶν Καλαβρύτων καὶ ἄλλοτε προσηκόντως ἀνεπτύχθησαν, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι ἡ τοῦ Ὑπουργείου διαγωγὴ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐκλογικῶν ἐκεῖ ὑποθέσεων, ἰδίως δὲ τὴν ἐνοχὴν τοῦ Ὑπουργείου εὗρεν ὁ πρῶτος ἀγορεύσας, διότι εἰς τὸν Δῆμον Λαπαθῶν, ὅπου αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον εἶδε θεωρήσει παράνομον τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐφορευτικῆς τῆς καλπης ἐπιτροπῆς, τὴν κάλπην παρέδωκεν εἰς ταύτην, καὶ ὄχι τὴν μετὰ ταῦτα συσταθεῖσαν νομίμως διὰ τῆς διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου ἐφορευτικὴν ἐπιτροπήν. Τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν περὶ τῆς παραιτήσεως τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων ἐκθεσίν του, ὅταν ἐζητήθη νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν ἐξέφρασε τίποτε περὶ τῆς νομιμότητος ἢ μὴ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ δήμου Λαπαθῶν, ἀλλ' ἀνέφερε τὰ εἰς τὴν ἀναφορὰν τριῶν δημοτ. Συμβούλων τοῦ δήμου ἐκείνου ἐκτιθέμενα. Ὁ Διοικητὴς Καλαβρύτων μάλιστα εὑρισκόμενος εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ μὴν ἠξεύρῃ εἰς ποίας τῶν ἐπανειλημμένως συσταθεισῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν νὰ παραδώσῃ τὴν κάλπην, περιωρίσθη μόνον νὰ παραγγείλῃ εἰς τοὺς Δημάρχους νὰ τηρῶσιν ἀκριβῶς τὸν νόμον κατὰ τὴν σύγασιν τῶν ἐπιτροπῶν. Ἐκ δὲ τῆς ἐκθέσεως τῆς πλειψηφίας καὶ μειονοψηφίας τοῦ τμήματος ἐμφαίνεται ὅτι ὁ Διοικητὴς ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ τὴν κάλπην εἰς τὴν πρώτην, καὶ ὄχι τὴν δευτέραν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, διότι ὁλόκληρον τὸ δημοτ. Συμβούλιον διὰ

πράξεώς του ἐξέφρασε τὸ ἄκυρον τῆς δευτέρας καὶ τὸ κῦρος τῆς πρώτης. Περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐπέκρινεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας τὴν ἐκφρασθεῖσαν ἰδέαν ὅτι κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐθν. Συνελεύσεως ἡ παραχώρησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκλογῆς Βουλευτοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐγένετο διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐντὸς τῆς Βουλῆς ἀνὴρ ἐκ τῆς τάξεως τῶν λογίων ἀποκλειστικῶς, ὅστις ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἔχων γνῶσιν τῆς καταστάσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων καὶ τῶν πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῶν καταλλήλων μέσων νὰ συντρέχῃ τὴν Βουλὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον· διὰ τοῦτο οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ὡς Βουλευτοῦ αὐτοῦ, ἄλλως ἀξιοτίμου, δὲν ἔδειξαν πλήρη ἀνεξαρτησίαν, περιποιητικῶς φερόμενοι πρὸς τὸν τότε Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργείου, ἐναντίον τῆς ἐθνικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν Βουλευτήν. Δὲν ἔπρεπε δὲ ὁ Βουλευτὴς οὗτος, μὴ ὢν τότε μέλος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον τὸ κατόρθωμα τῆς παραχωρήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου, πρᾶξιν τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἅπαντες οἱ πληρεξούσιοι συνετέλεσαν, καὶ τοιουτοτρόπως πλαγίαν προσβολὴν κατ' ἄλλων νὰ ἐπιφέρῃ. Εἰς τὰ περὶ παύσεως καὶ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων παρ' αὐτοῦ λεχθέντα δὲν ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προσθέσῃ τι ἔπειτα ἀπὸ τὴν κατάλληλον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πραγματείαν τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν κατὰ τὴν γενικὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, ἐξ ἧς ἀπεδείχθη πληρέστατα ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν καὶ παύειν τοὺς ὑπαλλήλους ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Εἰς τὰ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν ῥηθέντα ἐπέφερεν ὅτι, ἂν καί τινα τούτων δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ ὡς πραγματικά, δὲν ἔχει ὅμως ἀφορμὰς νὰ ἀποδώσῃ ταῦτα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· αἱ περὶ παρατάσεως τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν παρατηρήσεις του, οὐδόλως τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον δεικνύουσαι, εἶεν ἄξιαι λόγου, διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἐργαζομένης. Ἅπαντες ἐπιθυμοῦμεν τὴν ἐμπρόθεσμον τῶν ἐκλογῶν πραίωσιν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπίσης νὰ ἀρνηθῇ δύναται ὅτι τοῦτο καθίσταται ἀδύνατον ἐνεργουμένων τῶν ἐκλογῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὑπάρχοντος νόμου, ὅστις διὰ τῶν ἐλλείψεών του παρέχει ἀτιμωρητὶ ἐκ προθέσεως ἀφορμὰς παρατάσεων τῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν εἰς τοὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, ἢ ἀφορμὰς αἰτιάσεων κατὰ τῆς ἐξουσίας, ὅταν αὕτη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν κατὰ τῶν τοιούτων ὑπαλλήλων μεταχειρισθῇ· διότι καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις διατάξῃ τὴν ἔγκαιρον τῶν ἐκλογῶν ἔναρξιν ἡ ἀποπεράτωσις αὐτῶν δύναται νὰ ἐμποδισθῇ ἀπὸ προσκόμματα παρὰ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων παρεντιθέμενα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἀναγκαίων ἐπιτροπῶν, καὶ εἰς τὴν ταχυτέραν, ἢ βραδυτέραν τούτων ἐνέργειαν· ἂν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἕνεκα τοιούτων ἀφορμῶν εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς ἢ παύσεις τῶν ὑπαλλήλων τούτων καταφύγῃ, προσβάλλεται τότε ὡς καταπατοῦν τὰς δημοτικὰς ἐλευθερίας· ταῦτα ἐκ τῶν κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως λεχθέντων ἐξάγονται. Ἐν ἑνὶ δὲ λόγῳ τότε αἱ ἐκλογαὶ ἐμπροθέσμως νὰ ἀποπερατωθῶσι δύνανται ὑπὸ τὸ ἐνεστὸς ἐκλογικὸν σύστημα, ὅταν ὑποτεθῶσιν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ ἀμεροληπτως διεξάγουσαι τὰς ἐκλογικὰς ἐργασίας. Τὰ προσκόμματα ταῦτα προβλέπων πληρεξούσιός τις ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει δίκαιον εἶχε, προτείνας τὴν καθιέρωσιν ποινῶν κατὰ τῶν ὑπαλλήλων τούτων. Περὶ δὲ τῶν ὁπλοφοριῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς εὐκόλως εἰς τὴν θεωρίαν λύεται τὸ ζήτημα, ὅτι τὸ συμφέρον τοῦ νόμου εἶναι νὰ μὴ παρεισρίσκηται εἰς τὰς ἐκλογὰς ἔνοπλος δύναμις, ἀλλ' εἰς τὴν πρᾶξιν ἀναφαίνονται μύριαι δυσκολίαι, καὶ διὰ τοῦτο ἡ εὐχὴ τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἦναι, νὰ μὴ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ἐκλογὰς ἡ ἐκτελεστικὴ δύναμις· ἐὰν δὲ ὁ Βουλευτὴς ἠννόησεν ἐπέμβασιν δι' ἐνόπλων εἰς τὰς ἐνεργηθείσας ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὑπουργείου ἐκλογὰς δύναται νὰ πληροφορηθῇ ὅτι ἔνοπλος δύναμις εἰς τὰ Καλάβρυτα καὶ τὴν Ὕδραν μόναν παρευρέθη, καὶ τοῦτο διότι εἰς μὲν τὰ Καλάβρυτα οἱ ὑποψήφιοι τῶν δύο ἀντιθέτων μερῶν βουλευταὶ, ἐπὶ κεφαλῆς ὁπλοφόρων ὄντες, ἠπείλουν τὴν διατάραξιν τῆς ἡσυχίας καὶ φόνος ἐπῆλθε, εἰς δὲ τὴν Ὕδραν ἡ ἔνοπλος δύναμις ἀπεστάλη, ὅταν οἱ ἐπίδοξοι τῆς Ὕδρας Βουλευταὶ τὴν ἀνάγκην αὐτῆς παρέστησαν· ἐνηργήθησαν τότε καὶ εἰς Ναύπλιον, Εὐρυτανίαν καὶ Τριχωνίαν ἐκλογαί, ἀναδείξασαι μάλιστα Βουλευτὰς τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, καὶ μ' ὅλα ταῦτα χρῆσις ἐνόπλου δυνάμεως δὲν ἐγένετο, διότι αἱ ἐπαρχίαι αὗται δὲν παρεῖχαν σημεῖα ἐγχωρίων ταραχῶν· ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ ἐξουσία χρῆσιν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως ἔκαμεν, ὅταν τὸ καθῆκον αὐτῆς ἐπέβαλε τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας, εἶναι δὲ μάλιστα περιστάσεις, καθ' ἃς τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως ἐπιβάλλει αὐτὴ ἐκ τῶν ἐκλογῶν ἡ ἐλευθερία, ὅταν ἡ μία μερὶς, ἐξοπλιζομένη, διὰ τῆς βίας προσπαθῇ νὰ ὑπερισχύσῃ εἰς τὰς ἐκλογάς. Τὰς ἐλλείψεις ταύτας τοῦ ἐκλογι-

κοῦ νόμου τὰ νομοθετικὰ σώματα ὀφείλουσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν διόρθωσιν αὐτοῦ, καὶ οὐδεμία ἀνάγκη εἶναι νὰ παραστήσωσιν αὐτὰς πρὸς τὸν Βασιλέα διὰ τῆς ἀπαντήσεως, καθόσον τὰ προσκόμματα εἰς τὰς ἐκλογὰς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἐλλείψεων τούτων προῆλθον, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν θέλησιν τῆς ἐξουσίας. Παρεδέχθη δὲ τελευταῖον τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Πυλίας, ὅπως παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἐτροπολογήθη.

Ἐνταῦθα τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργείου προτείναντος ὅτι, παρελθούσης τῆς ὥρας, οἱ Ὑπουργοὶ ἀναγκάζονται νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Γενικοῦ Ταχυδρομείου ἐργασίας των, ἄλλων δὲ εἰπόντων νὰ διαμείνωσιν ὀλίγον ἔτι χρόνον, καθ' ὃν δύναται νὰ κηρυχθῇ ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις καὶ νὰ ἀποφασισθῇ τὸ ζήτημα, ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἀντιλέγωσιν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Πυλίας, ὅπως ἐτροποποιήθη ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἀπαντήσεως· ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου ἀπήντησεν ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ἄλλο τι μετὰ τὴν περικοπὴν τῆς τροπολογίας « τηρουμένων τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος. »

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, καὶ μὴ παρόντων τῶν Ὑπουργῶν, ἢ τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς διὰ τὴν αὔριον, ἀποφανθείσης δὲ τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς, ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν αὐρινὴν συνεδρίασιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'.

Τῆς 1 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν πρώτην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρέθησαν παρόντων μὲν 108, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 5, ὁ πρόεδρος ἐπήρξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Παρὰ τῶν τμημάτων ἀνηγγέλθη ὅτι τοῦ μὲν Ζ. τμήματος Πρόεδρος ὠνομάσθη ὁ Κ. Κ. Προβιλέγιος, Γραμματεὺς ὁ Κ.Κ. Τσερτίδης· καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ὁ Κ. Π. Καλαμαριώτης. Τοῦ Δ'. τμήματος Πρόεδρος ὁ Κ. Χ. Καπετανάκης, Γραμματεὺς ὁ Κ. Δ. Χαντσίκος· καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ὁ Κ. Α. Γουζούασης Τοῦ Γ'. ὁ Κ. Θ. Μαρκεζίνης Πρόεδρος, καὶ ὁ Κ. Ε. Παρίσης Γραμματεύς, ἐπὶ δὲ τῶν ἀναφορῶν ὁ Κ. Χαραμῆς. Τοῦ δὲ Α'. ὁ Κ. Μ. Α. Καΐρης Πρόεδρος, ὁ Κ. Σ. Αντωνιάδης Γραμματεὺς καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ὁ Κ. Μ. Πρωτοπαπᾶς.

Ὁ Πρόεδρος ἐκοινοποίησεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἐπὶ προσκλήσει τοῦ προεδρείου κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς γενομένῃ, ἔπεμψεν εἰς τὸ προεδρεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1410 ἐγγράφου του τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐνεργηθεισῶν ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῆς Βουλῆς διαδοθεισῶν φημῶν, ἐξ' οὗ συνάγεται ὅτι δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ ἀνακαλυφθῶσιν οἱ τὰς φήμας ταύτας διαδόντες. Προσέθηκε δ' ὅτι ἐπιρυλάττονται κατόπιν οἱ θέλοντες νὰ ἀγορεύσωσιν ἐπὶ τούτου.

Ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ δίμηνος μὲν ἀπουσίας ἄδεια εἰς τὸν Βουλευτὴν Μεσσήνης Κ. Π. Παπατσώνην, πραγματοποιηθησομένη ἀπὸ τῆς Α Φευρουαρίου, δεκαπενθήμερος δ' εἰς τὸν τῆς Κύθνου Κ. Δ. Κυριακίδην, πραγματοποιηθησομένη μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ Προέδρου ὑποβληθείσῃ αἰτήσει αὐτῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων τοῦ 1846 Νόμου.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Πρὸς τὴν Βουλήν

« Κατὰ τὸ ἄρθρ. 52 τοῦ Συντάγματος « φόροι οὔτε εἰσπράττονται, οὔτε ἐπιβάλλονται, εἰμὴ διὰ νόμου » ὁ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ψηφισθεὶς περὶ δημοτικῶν φόρων νόμος τοῦ 1845 ἐξέπνευσε μὲ τὸ ἔτος αὐτό· ἀνάγκης λοιπὸν οὔσης νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῶν μέσων τῆς συντηρήσεως τῶν Δήμων διὰ

τὸ τρέχον ἔτος **1846**, ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι παραδεκτέα.

Διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς εἰσαγωγῆς ἔχοντος « ὁ ἀπὸ **20** Αὐγούστου **1845** Ιὲ. Νόμος θέλει διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐπὶ τοῦ **1846** μέχρις οὗ κανονισθῶσι διὰ νέου νόμου οἱ δημοτικοὶ φόροι. » δὲν εἰσάγεται πρὸς ψήφισιν νέος Νόμος καταστατικὸς τῶν δημοτικῶν φόρων, ἀλλὰ προτείνεται ἡ παράτασις τοῦ ἐκπνεύσαντος περυσινοῦ νόμου. Διὰ τὸ κατεπείγον ὅμως τοῦ πράγματος καὶ τὸ ἀδύνατον ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐπιφερθῶσιν αἱ ἐπιθυμηταὶ τροπολογίαι, τὰς ὁποίας τὸ ὑπουργεῖον συνάζει καὶ ὑπόσχεται νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ὁ τρόπος οὗτος εὑρέθη ἀνεκτός.

Ἡ πρότασις τοῦ ὑπουργείου παραδέχεται τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου, ὄχι δι' ὅλον τὸ ἔτος **1846**, ἀλλὰ « μέχρις οὗ κανονισθῶσι διὰ νέου νόμου οἱ δημοτικοὶ φόροι· » πλὴν τοῦτο δὲν κρίνεται εὔλογον διότι οἱ δῆμοι ἅπαξ συντάττουν τοὺς ἐνιαυσίους προϋπολογισμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων των, βασίζουσιν αὐτὰ ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ νόμου πόρων, ἀποκτοῦν δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, αἱ δὲ δημοτικαὶ πρόσοδοι τοῦ ἔτους ὑπάρχουσι τρόπον τινὰ ἀδιαίρετοι, διὰ τοῦτο ἂς εὐχαριστηθῶμεν, ὅστε ὁ ἐντὸς τῆς παρούσης Συνόδου ψηφισθησόμενος νόμος νὰ ἰσχύῃ διὰ τὸ ἔτος **1847**, ὅπερ εἶναι καὶ τακτικὸν καὶ ἀναγκαῖον, οὕτω δ' ἡ Βουλὴ γίνεται ἐνήμερος.

Προτείνομεν λοιπὸν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς τὸ ἄρθρον τροπολογημένον ὡς ἑρεξῆς.

« Ὁ ἀπὸ **20** Αὐγούστου **1845** Ιὲ. Νόμος περὶ δημοτικῶν φόρων θέλει διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐπὶ τοῦ **1846** ἔτους »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **17** τοῦ παραδεχομένου τούτου νόμου ἔχοντος ὡς ἑρεξῆς. « Ὁσάκις τὰ εἰς ἔμμεσον φόρον ὑποκείμενα εἰσάγονται εἰς τινα δῆμον ἄνευ προθέσεως τοῦ νὰ πωληθῶσιν ἐντὸς αὐτοῦ, δὲν φορολογοῦνται, εἰμὴ ὅσα καταναλωθῶσιν ἐν αὐτῷ· » ἐγένετο παρατήρησις ἐκ μειονοψηφίας ὅτι ἡ εἰσπραξις τῶν δημοτικῶν φόρων εἰς τὰς ἐμπορικὰς πόλεις κατέστη λίαν δύσκολος καὶ ἐπιζήμιος διὰ τοὺς δήμους αὐτούς, τῶν ἐμπόρων ἀξιούντων, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν πληρωμὴν τοῦ δημοτικοῦ φόρου, ὅτι δὲν ἔχουν τὴν πρόθεσιν νὰ πωλήσωσιν ἐντὸς τοῦ δήμουτων τὰ ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἐμπορεύματά των, ἐπειδὴ καὶ συμβαίνει δῆθεν ἐξ αὐτῶν νὰ πωλήσωσι καὶ εἰς ἄλλους δήμους· μ' ὅλον ὅτι δὲ ἀντιπαρετηρήθη ὅτι τὸ ὑπαρκτὸν τῆς πρὸς πώλησιν προθέσεως τεκμαίρεται κατὰ νόμον ἐκ τῆς πρὸς πώλησιν

ἐκθέσεως, καὶ αὕτη ἐκ τῆς ἐναποταμιεύσεως εἰς ἀποθήκην ἔνθα γίνεται πώλησις, μ' ὅλα ταῦτα λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸ δύσκολον τῆς ἐκτελέσεως καὶ τὸ ἐπιζήμιον εἰς τοὺς δήμους τοῦ ἄρθρου τούτου παρέχοντος τὴν πρὸς ταῦτα ἀφορμὴν, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ συστήσωμεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ῥηθὲν **17** ἄρθρον τροπολογημένον ὡς ἑρεξῆς. « Ὅσα ἐκ τῶν εἰς ἔμμεσον φόρον ὑποκειμένων εἰδῶν εἰσάγονται εἴς τινα δῆμον μὲ πρόθεσιν τοῦ νὰ μὴ πωληθῶσιν οὐδὲ νὰ ἐκτεθῶσι εἰς πώλησιν ἐντὸς αὐτοῦ, δὲν φορολογοῦνται. Περὶ τῆς τοιαύτης προθέσεως εἰδοποιεῖται ἑκάστοτε ἡ ἀρμοδία δημοτικὴ ἀρχὴ πρὸς ὁδηγίαν της. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **1** Φευρουαρίου **1846**.

Ὁ εἰσηγητὴς
Γ. Φεγγαρᾶς.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ

Φ. Κ. Μαῦρος	Καραγιάννης
Π. Δαρειώτης	Μ. Πρωτοπαπᾶς
Ἀγ. Γουζούασης	Ι. Οἰκονόμου
Γ. Ἀποστολίδης	Γ. Μπάστας
Κ. Τσερτίδης.	

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρατηρήσας ὅτι παρὰ τῆς ἡμιεπισήμου ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Μανύτωρ, κατεχωρίσθη ἡ κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης ἀγόρευσις, καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ εὑρηται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ αὐτόν τε καὶ τὸν τῆς Σύρου Βουλευτὴν Κ. Σ. Δάῤῥαν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, διότι ἀμφότεροι κατὰ ταύτης ἐνήργουν πολεμοῦντες τὸ ὑπουργεῖον, ἠρώτησε τὸν ἀγορεύσαντα τότε τῆς Σπάρτης Βουλευτὴν, ἐὰν τοιοῦτον τι εἶπεν, ἐπειδὴ δὲν ἤκουσέ τι τότε περὶ τούτου. Προσέθηκε δ' ὅτι δὲν ἔδωκεν ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησίν του, διότι ἐπείθετο ὅτι τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ὡς ὑπαλλήλου, δὲν ἀντέκειντο πρὸς ἐκεῖνα τοῦ μειονοψηφοῦντος Βουλευτοῦ, καθόσον ἐκπληρῶν τὰ Βουλευτικὰ καθήκοντα ἐστερεῖτο τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβούλου καθηκόντων χρόνου, περιορισθεὶς ἕνεκα τούτου εἰς μόνον παρασκευαστικάς τινας πράξεις κατ' ἀρχὰς, καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ τότε ὑπουργεύων νὰ ὁμολογήσῃ δύναται.

Μετὰ τὸν πρώην ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ὁμολογήσαντα ταῦτα· ἀπήντησεν ὁ ἐρωτηθεὶς Βουλευτὴς ὅτι τὰ πρακτικὰ περιέχουσιν ἐν γένει τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα, καὶ ὅτι οὐδὲν

τούτων πλέον εἶπεν, καὶ ὅτι ἐκ περισσοῦ ἐκτὸς τῶν πρακτικῶν δύναται πᾶς νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα, ὁ Ἄγγελος, ἔνθα τὴν πιστὴν τῆς ἀγορεύσεώς του ἔκθεσιν νὰ εὕρῃ δύναται.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ 4 § συνέχειαν τῆς συζητήσεως· ἐνῷ δ' ἐπρόκειτο νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἂν θεωρῇ ἀρκοῦσαν τὴν ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν χθὲς γενομένην συζήτησιν, ὁ Βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἀντικρούσῃ τινας τῶν κατὰ τὰς παρελθούσας συνεδριάσεις ἀγορευσάντων, προσβαλόντας τὸν χαρακτῆρα τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου· ὁ πρόεδρος δὲ παρατηρήσας ὅτι πρὸς τὴν ταχεῖαν τῆς ἀπαντήσεως ἀποπερατωσιν δὲν πρέπει νὰ βαίνῃ ἡ Βουλή, ἐφ' οὗτω σμικρῶν ἀσχολουμένη βραδέως, δαπανῶσα τὸν χρόνον περὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλ' ὀφείλει φειδομένη αὐτοῦ ἐπὶ τῶν οὐσιωδῶν μόνων νὰ περιορίζηται, καὶ ὅτι ἡ ἀγόρευσις αὐτοῦ εἰς μόνην τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τὴν ὑπεράσπισιν νὰ περιορισθῇ πρέπει, ἐπέτρεψεν εἰς τοῦτον τὸν λόγον.

Τοῦτον λαβὼν ὁ Βουλευτὴς οὗτος παρετήρησεν ὅτι δὲν προέθετο νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν παραγράφου, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ἁπάντων εἰς τινας τῶν προαγορευσάντων, προσέβαλε χθὲς τὸν χαρακτῆρα τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, παραστήσας αὐτοὺς ὡς ἐνεργήσαντας τὴν πρώτην ἐκλογὴν τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς κολακείαν, καὶ μὴ δείξαντας κατὰ ταύτην τὸν εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦ καθηγητοῦ ἐπάγγελμα ἁρμόζοντα χαρακτῆρα, διὰ τοῦτο θέλει ἀποκρούσει τὴν γενομένην ταύτην προσβολὴν κατά τε τῶν λοιπῶν καθηγητῶν, καὶ καθ' ἑαυτοῦ ἔτι, ὡς καθηγητοῦ καὶ τούτου· ὅτι ἀληθῶς δυσχερὴς μὲν ἡ θέσις εἰς τὴν ὁποίαν οἱ προσβάλοντες τοὺς καθηγητὰς Βουλευταὶ ἔθηκαν αὐτόν, ἀναγκασθέντα νὰ ἀγορεύσῃ περὶ ἐκλογῆς, καθ' ἧς οἱ πλεῖστοι τῶν Βουλευτῶν κατηγόρησαν, ἀλλὰ καὶ ἡ Βουλὴ ἀξίως τὴν ἐντολήν της ἐκπληροῦσα καὶ σεβομένη τὰς τῶν ἄλλων πεποιθήσεις, ἂν καὶ ἀντίθετον τούτων ἔχῃ, θέλει διατεθῇ εἰς ἀκρόασιν· ὅτι οἱ προσβάλοντες τοὺς καθηγητὰς Βουλευταὶ Λακεδαίμονος καὶ Ἀττικῆς δὲν ἠρκέσθησαν κατὰ τὰς προγενομένας συζητήσεις νὰ κακίσωσι τὴν πρότερον γενομένην τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογήν, ἀλλὰ καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν καθηγητῶν τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ καταστήματος προσέβαλον, ἀποδιδόντες εἰς τούτους πρόθεσιν κολακείας ἀπὸ τοῦ Βουλευτικοῦ τούτου λογείου· ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἤδη, ἂν ἡ ἐκλογὴ πρότερον ἦτον νόμιμος ἢ μή· διότι ἡ Βουλὴ

ἠκύρωσεν ἤδη αὐτὴν, καὶ πᾶσα ἐπὶ τούτου συζήτησις, ὡς ἐπὶ δεδικασμένου γινομένη, τὸ ὁποῖον πάντες νὰ σέβωνται ὀφείλουσι, περιττεύει. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἕτερος τῶν κατὰ τῶν καθηγητῶν ἀγορευσάντων Βουλευτῶν ἀναγνοὺς τεμάχια τῶν πρακτικῶν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, ἐπὶ τούτων τὴν γνώμην αὐτοῦ νὰ στηρίξῃ προέθετο καὶ τὴν εἰς τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου ὕβριν νὰ δικαιώσῃ, διὰ τοῦτο πρὸς δικαίωσιν αὐτῶν τούτων τῶν καθηγητῶν εἰς τὰ αὐτὰ πρακτικὰ νὰ προσφύγῃ τις πρέπει. Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ παρανόμου τῆς ἐκλογῆς ἐκείνης ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἀνέγνω τεμάχιον τῶν πρακτικῶν τῆς ΝΘ'. συνεδριάσεως τῆς Συνελεύσεως, συμπεραίνων ἀπ' αὐτοῦ ὅτι ὁ παρὰ τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλεγόμενος Βουλευτὴς πρέπει ἀναγκαίως νὰ ἦναι καθηγητὴς αὐτοῦ. Ἐπ' αὐτοῦ σεβαστὴ μὲν εἰς πάντα ἡ τῆς Βουλῆς ἀπόφασις παρίσταται, ἂν καὶ καθ' ἑαυτὸν μὴ σύμφωνον μὲ τὸν νόμον θεωροῦντα αὐτήν. Τοῦτο ὅμως δὲν ζητεῖται ἤδη, ἀλλ' ἂν οἱ καθηγηταὶ εἶναι ἄξιοι τῆς ἀποδοθείσης εἰς αὐτοὺς ὕβρεως. Καὶ ἐκ μὲν τοῦ μνημονευθέντος τεμαχίου τῶν πρακτικῶν τῆς ΝΘ'. συνεδριάσεως συνάγεται μόνον ὅτι ὁ τοῦ Πανεπιστημίου Βουλευτὴς ἀνὴρ πεπαιδευμένος ὀφείλει νὰ ἦναι, ἵνα τὰς τοῦ Πανεπιστημίου χρείας γνωρίζῃ, ἐξ ἄλλου δὲ τεμαχίου τῶν πρακτικῶν τῆς αὐτῆς συνεδριάσεως τὸ ὁποῖον ἐπίτης κατόπιν ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος ἀνέγνω, οὐδὲν ἄλλο νὰ ἐξαγάγῃ τις δύναται ἢ ὅτι ὁ ἐπιστήμων διακρίνει καὶ γνωρίζει τὰς χρείας τῶν ἐπιστημόνων, καὶ αὐτὸς μόνον εἰς τὴν πλήρωσιν τούτων νὰ συντρέξῃ δύναται· ἀλλὰ τίς ἀμφιβάλλει, ὅτι, ὁ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογὴν ἀναδειχθεὶς Βουλευτὴς, ἀνὴρ εἶναι ἐπιστήμων, καὶ τὰς τῶν ἐπιστημόνων γνωρίζει χρείας, ὡς διελθὼν ὅλας τὰς Ἀκαδημαϊκὰς τάξεις, καὶ ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν σπουδὴν ἐγκύψας; Ἐὰν δὲ παραδεχθῇ τις πρὸς μικρὸν ὅτι καὶ τὰ ἀναγνωσθέντα τεμάχια τὴν παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ἀποδοθεῖσαν ἔννοιαν εἶχον, τὸ τελευταῖον ὅμως τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης τεμάχιον, ἐφ' οὗ ἤτε ψηφοφορία καὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Πανεπιστημίου παραδοχὴ ἐγένετο, καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει κῦρος, διότι δὲν ἀνῃρέθη παρά τινος, ὡς τὰ πρὸ τούτου τεμάχια παρὰ τῶν ἑπομένων ἀγορεύσεων ἀναιρεθέντα, λέγει ῥητῶς ὅτι τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πανεπιστημίου δύνανται νὰ λαμβάνωσιν οἱ καθηγηταὶ μεταξὺ αὐτῶν ἢ καὶ ἐξωθεν· ἔτι δὲ καὶ εἰς αὐτὰ τῆς συνεδριάσεως ΟΑ. τὰ πρακτικὰ, καθ' ἣν ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμος ἐσυζητεῖτο, καὶ πολὺς περὶ τοῦ τύπου

καὶ τρόπου τῆς ἐνεργείας τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου λόγος ἐγένετο καί τινες μὲν ἐζήτουν νὰ ἐπεκταθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν εἰς τοὺς Καθηγητὰς καὶ Διδασκάλους καὶ τῶν Γυμνασίων καὶ Σχολείων, ἄλλοι δὲ εἰς μόνους τοὺς τοῦ Πανεπιστημίου Καθηγητὰς περιώριζον αὐτό, εὑρηται τεμάχιον περιέχον τὸν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος λόγον, ἐφ' οὗ ἡ ψηφοφορία ἐγένετο, τὸ ὁποῖον ῥητῶς λέγει ὅτι τοῦ μὲν ἐκλέγειν τὸ δικαίωμα μόνοι οἱ τοῦ Πανεπιστημίου καθηγηταὶ πρέπει νὰ ἔχωσι, τὸ δὲ τοῦ ἐκλέγεσθαι εἰς τε τοὺς τακτικοὺς αὐτῶν καὶ ἐπιτιμίους, καὶ εἰς ἄλλους ἔτι πεπαιδευμένους ν' ἀποδοθῇ πρέπει· καὶ τὴν τοιαύτην τοῦ τεμαχίου τούτου ἑρμηνείαν (ὅρα σελὶς πρακτικῶν Συνελεύσεως 665) καὶ τῶν ἄλλων, οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου πάντες, ὧν πολλοὶ οἱ περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν νόμων ἐγγεγυμνασμένοι, ἐξήγαγον. Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τὰ μετὰ τὴν αὐξήτησιν ταύτην κατὰ τὴν συνεδρίασιν ΟΑ. τῆς Συνελεύσεως ψηφισθέντα ἄρθρα 30 καὶ 31 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμου, οὐδὲν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς γνώμης ταύτης ἐξάγεται, διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον τὰ ῥηθέντα τῶν πρακτικῶν τεμάχια ἐνισχύουσι τὴν ἀποδοθεῖσαν παρὰ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου εἰς αὐτὰ ἔννοιαν. Ἀλλ' ἂν ὑποτεθῇ αὖθις ὅτι ἡ μὲν παρὰ τῶν καθηγητῶν εἰς τὸν νόμον καὶ τὰ μνημονευθέντα τῶν πρακτικῶν τεμάχια ἀποδοθεῖσα ἔννοια δὲν ἦτον ὀρθὴ, ἐπληλύθευε δὲ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς τέχνης ἡ παρὰ τῶν προσβαλλόντων τοὺς καθηγητὰς Βουλευτῶν ἀποδοθεῖσα, ἕπεται ἄρα ὅτι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου μὴ εὑρόντες εἰς ταῦτα τὴν ὑπὸ τούτων εὑρεθεῖσαν ἔννοιαν πρὸς κολακείαν τὴν ἐκλογὴν ἐνήργησαν, καὶ ἀνεξάρτητον δὲν ἀπέδειξαν χαρακτῆρα; οὐδεμίαν τούτου ἀπόδειξιν προσήγαγον, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ πράγματα μᾶλιστα, τὰ ὁποῖα σαφῶς τις τῶν νεωτέρων ἰσχυριγνώμονα ὀνομάζει, ὡς μὴ καμπτόμενα ἀπὸ τὰς ἀνθρωπίνους θελήσεις, αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ ἀμετάβλητα ἀποδεικνύουσιν ὅτι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἐπέδειξαν χαρακτῆρα τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀποδοθέντος ἀντίθετον, τοῦ ὑψηλοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἄξιον, καὶ τῆς θέσεως των ἔτι αὐτῆς. Τοῦτο δ' ἀποδεικνύει ἡ ἐπὶ ἓξ μῆνας τῆς δευτέρας τοῦ Πανεπιστημίου ἐκλογῆς ἀναβολὴ, διότι πᾶσα δικαιολόγησις αὐτῆς, ὅτι προῆλθεν ἀπὸ φόβον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς πόλεως, ἢ ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Γραμματέως ἔλλειψιν, εἶναι πικρὰ εἰρωνεία, διότι οὐδεὶς νὰ φαντασθῇ δύναται ὅτι οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ μέγα εἰς τὴν εἰρήνην καὶ τάξιν συμφέρον ἔχοντες ἤθελον ταράξει τὴν ἡσυχίαν, ἡ δὲ τοῦ Γραμ-

ματέως ἀπουσία ἀκουσίως δὶς μόνον ἐγένετο, καὶ ἐπὶ ὀλίγας μόνον παρετάθη ἡμέρας. Τοῦτο ἀποδεικνύει ἔτι καὶ αὐτὴ ἡ τῶν καθηγητῶν παῦσις, ἥτις δὲν ἐγένετο δι' ἄλλον λόγον, διότι οὐδένα λόγον αὐτῆς ἕτερον· ἀποδεικνύει ἔτι τοῦτο καὶ αὐτὴ ἡ δευτέρα ἐκλογὴ, καθ' ἣν, ἂν πρὸς κολακείαν τὴν πρώτην ἐνήργουν, ἤθελον φανῇ ἐπίσης τοιοῦτοι καὶ πρὸς τὸν διάδοχον τοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἀναδειχθέντος Βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Πρωθυπουργόν.

Ἐνταῦθα ὁ μὲν Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχε κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πανεπιστημίου ὑποψήφιον, ὁ δὲ τοῦ Πανεπιστημίου Βουλευτὴς ἐξηκολούθησεν ὅτι ἀληθῶς μὲν ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ὑπουργείου οὐδεμία εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ νῦν Βουλευτοῦ ἐγένετο ἀντίστασις, τῶν καθηγητῶν ὅμως τινὲς τὰς οἰκίας τῶν συναδελφῶν των περιερχόμενοι ἐπῄτουν τὰς ψήφους των, ὡς παρὰ τοῦ ὑπουργείου προτεινόμενοι· οἱ καθηγηταὶ δὲ δὲν ἔδωκαν εἰς τούτους, ἀλλ' εἰς τὸν μὴ ζητήσαντα τὴν ψῆφόν των, ἀλλὰ μᾶλιστα παρακλήσαντα πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ ἐναντίου ἀπευθύναντα· οἱ καθηγηταὶ λοιπὸν, συνήγαγεν ὁ αὐτὸς, δὲν ἔδωκαν ἐκ κολακείας ἢ φόβου τὰς ψήφους των εἰς τὸν κατὰ τὴν Α. ἐκλογὴν ἀναδειχθέντα Βουλευτὴν, διότι οὐδὲν εἶχον οὗτοι νὰ φοβηθῶσι παρ' ἀνδρὸς ἐπιστήμονος, καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ Πανεπιστημίου γνωρίζοντος, καὶ τὸ τοῦ καθηγητοῦ ἐπάγγελμα σεβομένου, καὶ τὰ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ ἀγώνων ἀποκτηθέντα αὐτῶν δικαιώματα ἐκτιμῶντος, ἀλλ' ἔδωκαν πρὸς τοῦτον τὴν ψῆφόν των, ὡς πρὸς ἕνα τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος, ὡς τοιοῦτον καὶ ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς πρότινος ὠνόμασεν αὐτὸν ἀποδοὺς εἴς τε αὐτὸν δικαιοσύνην, καὶ εἰς τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας ἀλήθειαν, εὐγνωμονοῦντες ἔτι καὶ διὰ τὴν κατὰ τὴν Συνέλευσιν, τῆς ὁποίας ἦτον Ἀντιπρόεδρος, σύμπραξίν του πρὸς χορήγησιν τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ των τούτου δικαιώματος· ἔδωκαν τὴν ψῆφον τέλος πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς ἄνδρα ἐπιστήμονα, πρὸς δεῖγμα τιμῆς καὶ ἐμπιστοσύνης, καὶ γνωρίζοντα τὰς χρείας τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ τὴν δύναμιν καὶ θέλησιν ἔχοντα νὰ πληρώσῃ αὐτάς.

Πρὸς τοὺς ζητοῦντας ν' ἀγορεύσωσι κατὰ τούτων παρετήρησεν ὁ Πρόεδρος ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου λεχθέντα πρός τε δικαίωσιν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐλέχθησαν καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι οὕτως ἠρμήνευσαν τὸν νόμον, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐκτὸς τοῦ προκειμένου λεχθέντα δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολήσωσι ἤδη τὴν Βουλὴν εἰς ἀντίρρησεις.

Αποφανθείσης τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου, δι' ἀναστάσεως ὅτι ἐρωτίσθη, ὁ Πρόεδρος ἀνακεφαλαίωσε τὴν ἐπὶ τοῦ παραγράφου γενομένην συζήτησιν εἰπὼν ὅτι ἐζητήθη ἐπὶ τούτου ἡ σημασία τῆς φράσεως *ἐθνικοῦ στοιχείου*, καὶ ἐξηγήθη αὕτη παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι δι' αὐτῆς ἐννοεῖ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προσθήκης αὐτῆς μετὰ τὴν μνείαν τῶν Συνταγματικῶν ὅρων νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀκρίβειαν, ἥτις πρέπει νὰ τηρῆται καὶ ἐπὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν διαιτόρων ὑπαλλήλων διὰ νὰ ὦσιν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων· ὅτι ἐπὶ τῆς κατόπιν ἀναφερομένης παρεξηγήσεως τοῦ 72 ἄρθρου, ἔλυσεν ἤδη ἡ Βουλὴ τὸ ζήτημα, καὶ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ παραγράφου τούτου ἐπιβάλλειν· ὅτι ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τοῦ παραγράφου εἶχε προταθῆ τροπολογία, ἀλλ' ὁ ὑποστηρίζων αὐτὴν, ἐπρότεινε καὶ ἰδίαν διὰ προσθήκης λέξεων *καὶ πιστῶς ἐνεργουμένων καὶ τῶν λοιπῶν θεμελιωδῶν νόμων*, τῆς ὁποίας ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη τὸ τελευταῖον μέρος, τὴν προσθήκην δηλονότι *καὶ τῶν λοιπῶν θεμελιωδῶν νόμων*, οὐδεμίαν τῶν ὁποίων ὁ Πρωθυπουργὸς παρεδέχθη, πᾶσαν προσθήκην θεωρῶν περιττὴν, ὡς περιλαμβανομένην εἰς τὴν φράσιν *Συνταγματικῶν ὅρων*.

Μετὰ τὸν Πρωθυπουργὸν ἐπαναλαβόντα ὅτι πᾶσα τοιαύτη προσθήκη περιττεύει διότι ἐντὸς τῶν Συνταγματικῶν ὅρων περιλαμβάνεται· ἠρωτήθη ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς λέξεως *θεμελιωδῶν*, καὶ ἀπήντησεν ὅτι ἐννοεῖ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμον, καὶ τὸν περὶ Δήμων, δι' ὧν τὸ Σύνταγμα ἐφαρμόζεται· ἐπὶ τῇ παρατηρήσει δέ τινων ὅτι ἡ λέξις *θεμελιωδῶν* πλεονάζει, διότι μόνον τὸ Σύνταγμα ὁ θεμελιώδης εἶναι Νόμος καὶ ὅτι, τότε ἡ προσθήκη ἔχει σημασίαν, ὅταν ἡ λέξις ἀφαιρεθῇ, ὁ μὲν τὴν τροπολογίαν προτείνας συγκατετέθη νὰ διαγραφῇ ἀπὸ τὴν τροπολογίαν ἡ λέξις *θεμελιωδῶν* καὶ νὰ μείνῃ μόνη ἡ προσθήκη *καὶ τῶν λοιπῶν νόμων*· ὁ δὲ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπιμένων εἰς τὴν τροπολογίαν ἄνευ τῆς διαγραφῆς τῆς λέξεως ταύτης, ἠρνήθη νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν μετὰ τὴν διαγραφὴν αὐτῆς.

Ὁ Πρόεδρος κατόπιν ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω «παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ προστεθῶσι μετὰ τὰς λέξεις *Συνταγματικῶν ὅρων*, αἱ λέξεις *καὶ τῶν λοιπῶν νόμων*, ναὶ ἢ ὄχι; Ἡ δὲ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν 10 Βουλευτῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Π. Καλαμαριώτου καὶ Σ. Α. Βαρότση, παρεδέχθη νὰ

μὴ προστεθῶσιν αὗται, διὰ ψήφων 58 πρὸς 48, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη νὰ προστεθῶσιν αἱ προταθεῖσαι λέξεις *καὶ τῶν λοιπῶν νόμων*.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην ἐπὶ τοῦ Δ'. παραγράφου «καὶ τῶν λοιπῶν Νόμων»;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Α. Γουζούασης	Ο.
Δ. Ὀρεινός	Ο.	Α. Βελαέτης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Δ. Κρεστενίτης	Ο.
Θ. Γρίβας	Ο.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Ζ. Ι. Βαλβῆς	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κλίμακας	Ο.
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ο.
Π. Δ. Καμπάνης	Ο.	Ν. Δελέντας	ἀπὼν
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Δ. Τζόκρης	Ν.	Α. Γ. Τζάνος	Ο.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ο.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Ι. Κωλέττης	Ο.	Β. Καραγιάννης	Ο.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Ι. Ζάρκος	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.	Ι. Ν. Φλέσας	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.	Π. Ι. Κυριακὸς	Ο.
Π. Ράγκος	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ο.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	Ο.
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Εὐθύ. Κανελλόπουλος	
Α. Ἀποστασιάδης	ἀπὼν	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ο.	Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ο.
Γ. Κανδύλης	Ο.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ο.	Δ. Κυριακίδης	Ο.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ο.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ι. Γιαλδάσης	Ο.	Δ. Πλαπούτας	Ο.
Δ. Ζῶτος	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Ν. Μπούκουρας	Ν.

Ν. Κορφιωτάκης	Ο.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Π. Βαρβιτζιώτης	Ο.	Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.	Παππακώστ. Τζαμάλας	Ο.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.	Γ. Μπάστας	Ο.
Μελέτης Χανζῆ Μελέτη	Ο.	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Π. Βάρβογλης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Ρ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Ι. Ταταράκης	Ν.
Π. Παππατζώνης	Ν.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἀπών
Π. Καλαμαριώτης	Ν.	Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ο.	Ν. Καλλέργης	Ν.
Νικήτας Σταματελόπ.	ἀπών	Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Ι. Σταϊκος	Ο.
Κ. Βεΐκος	Ο.	Α. Παππατζώρης	Ο.
Μ. Ἰατρὸς	Ο.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπών	Ἰ. Τομαρᾶς	Ο.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.	Α. Κιζάνης	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ο.	Δ. Δρύτος	Ν.
Σ. Μπαρότζης	Ο.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.	Δ. Χαντζίσκος	Ο.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀσθενὴς	Γ. Γριζάνος	Ν.
Πικρυλάκης	ἀσθενὴς	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	ἀπών	Ν. Κριεζώτης	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών	Κ. Κανάρης	Ο.
Κ. Τζερτίδης	Ν.	Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ὁλόκληρος ὁ § δ'. τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἐγένετο παραδεκτὸς εἰς τὴν Βουλὴν δι' ἀναστάσεως κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας, ἔχων ὡς ἕπεται.

« Πρεπόντως ἡ Βουλὴ ἐκτιμᾷ τὰ πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος εὐγενῆ τοῦ Βασιλέως αἰσθήματα. Τὸ Σύνταγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως· καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι εἰλικρινὴς φύλαξ καὶ γενναῖος ὑπερασπιστὴς τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν μας θέλει εἶσθαι

εἰποτε ὁ Βασιλεὺς ἐφαρμοζομένων ἀκριβῶς τῶν Συνταγματικῶν ὅρων.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ὁ § ε'. τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ δοθεῖσα τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας, ἔχουσα οὕτως·

« Τὸ Σύνταγμα Βασιλεῦ ἀκριβὴς ἔκφρασις τῶν εὐχῶν καὶ ἀναγκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὰς εὐκολίας τῆς ἐντελοῦς καὶ ἄνευ προσκομμάτων ἐφαρμογῆς του. Ἐγγύησις δὲ τῆς θρησκευτικῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων αὐτοῦ, καὶ ἰδίως τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσώπευσιν θέλει εἶσθαι ἡ διαγωγὴ αὐτῆς τῆς ἐξουσίας ».

Ὁ προτείνας δὲ ταύτην Βουλευτὴς ἀναπτύσσων αὐτὴν ἐξέθηκεν ὅτι ὁ παράγραφος οὗτος συνδέεται μὲ τοὺς παραγράφους γ'. καὶ δ'. τοῦ Βασ. λόγου, ὅπου τὸ ὑπουργεῖον ἐκφράζει διστάγμους καὶ προσκόμματα εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐλευθέρας πολιτείας· ὅτι κατὰ τὴν φύσιν τῆς Συνταγματικῆς πολιτείας ἡ πρόοδος κρέμαται, ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν σύμπραξιν τῶν δύω στοιχείων τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους, καὶ τότε μόνον δισταγμὸς νὰ ὑπάρξῃ δύναται, ὅταν τὸ ἓν τῶν δύω μερῶν παρεμβάλλῃ προσκόμματα, ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα διωμολογήθη κατ' ἀμοιβαίαν θέλησιν καὶ τῶν δύω μερῶν, καὶ εἶναι βλασφημία νὰ εἴπῃ τις ὅτι σύμπραξις εἰλικρινὴς μεταξύ των δὲν ὑπάρχει· ἐκτὸς ἂν τὸ ὑπουργεῖον μὲ τὴν ἔκφρασιν «ἐλευθέρας πολιτείας» ἐννοῇ ἄλλο τι παρὰ τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα, καθόσον μάλιστα κατά τινας παραγράφους τὸ Σύνταγμα θεωρεῖται ὄχι ὡς βάσις, ὡς ἔπρεπεν, ἀλλ' ὡς μέσον· ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοιαῦτα προσκόμματα ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ δὲν ἀναγνωρίζουσι, διότι ὁ λαὸς οὔτε φόρους ἀρνεῖται, οὔτε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων ἀνθίσταται· ὅθεν ἀπαντῶσα εἰς τοὺς παραγράφους ἐκείνους τοῦ Βασιλ. λόγου ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ εἴπῃ εἰλικρινῶς πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα, γέννημα τῆς ἐλευθέρας τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους θελήσεως, εἶναι τὸ φυσικὸν πολίτευμα, καὶ οὐδὲν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν καὶ πρόοδον πρόσκομμα ἔχει, ὥστε νὰ πληροφορηθῇ ἐκ τούτου, ὅτι ἐὰν προσκόμματα ὑπάρχωσι, ταῦτα προέρχονται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὄχι ἀπὸ τὸν λαόν.

Ὑποστηριχθείσης τῆς τροπολογίας καὶ παρ' ἄλλων Βουλευτῶν, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἐὰν θέλῃ ἀμέσως νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησίν της, ἢ παραδέχεται τὴν ἀναβολὴν διὰ τὴν αὔριον, μέχρις οὗ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀμέσως συζήτησιν αὐτῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἀπαντήσεως ὑποστηρίζων τὸν § τοῦ σχεδίου παρετήρησεν ὅτι ὁ § οὗτος, παραβαλλόμενος μὲ τὴν δοθεῖσαν τροπολογίαν, ἀνταποκρίνεται κάλλιον αὐτῆς πρὸς τοὺς §§ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπαντᾷ, διότι ἡ τροπολογία μάλιστα σιωπᾷ ὡς πρὸς τὰ τοῦ σπέρματος δικαιώματα, περὶ τῶν ὁποίων καταλληλότερον ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ κάμῃ λόγον ἐνταῦθα· ὅτι καὶ ἐκ τῶν χθὲς ἀγορευσάντων καὶ τῶν σήμερον ἀπεμακρύνθησαν τινὲς πολὺ τῆς ἀληθοῦς καὶ πραγματικῆς ἐννοίας τῆς φράσεως ἀνδεχόμενα προσκόμματα, ὑποτιθέμενοι καταστρεπτικὰ τῆς ἐλευθέρας πολιτείας προσκόμματα, ἐνῷ εἰς τὸν Βασ. λόγον δὲν ἐννοοῦνται, εἰμὴ τὰ ἐκ τῆς πρωτοπειρίας, τῆς πληθύος καὶ ποικιλίας τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῆς σοβαρότητος περιστάσεων τινων τῶν ἐνεργειῶν τούτων, ὡς τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, προερχόμενα προσκόμματα εἰς τὴν αὐστηρὰν τοῦ νόμου ἐνέργειαν· ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ προλάβῃ τὴν δοθεῖσαν ἀπὸ τὸν προλαλήσαντα παρεξήγησιν προσέθηκεν ὅτι διὰ τῆς ἀμοιβαίας τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἔθνους συμπράξεως, πᾶν τοιοῦτον πρόσκομμα ἀποκρούεται.

Ἁπάντων ἄλλος εἰς τὸν εἰσηγητὴν ἐξέθηκεν ὅτι ὁ § οὗτος εἰς δύο διαιρεῖται, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον μέρος περιέχει φιλοφρονητικὴν πρὸς τὸν Βασιλέα ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς Βουλῆς, τὸ δὲ δεύτερον ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐνδεχομένων προσκομμάτων εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἐλευθέρας πολιτείας· ὅτι τὸ πρῶτον μέρος εἶναι πρόσθετον εἰς οὐδὲν μέρος τοῦ Βασιλ. λόγου ἀναφερόμενον, ἐνῷ τὰ πρόσθετα ταῦτα εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀντικείμενα διοικητικά, τὴν κυβερνητικὴν διαγωγὴν καὶ πορείαν τοῦ Ὑπουργείου ἀφορῶντα, δὲν φαίνεται δὲ δικαιολογημένον πόθεν κινουμένη ἡ ἐπιτροπὴ, ἔφερε τὴν προσθήκην ταύτην ὑπὲρ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν Βασιλ. δικαιωμάτων, ἐνῷ ταῦτα καθιερούμενα ἐντὸς τοῦ Συντάγματος καὶ οὐδόλως ἀμφισβητούμενα, περιλαμβάνονται εἰς τὸν ψηφισθέντα προηγούμενον § εἰς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος· ὅτι ἐὰν τοῦτο ἐτέθη εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὀγδόου παραγράφου τοῦ Βασιλ. λόγου, ἡ ἀπάντησις δὲν ἔχει ὀρθῶς, διότι ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖ δὲν ἐννοεῖ Βασιλικὰ δικαιώματα, ἀλλὰ τὴν ψήφισιν τῆς Βασιλικῆς χορηγήσεως. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον μέρος παρετήρησεν ὅτι εἰς τὴν Συνταγματικὴν πολιτείαν οὐδὲν πρόσκομμα νὰ ὑπάρξῃ δύναται, ἐκτὸς ἂν τοῦτο προέρχηται ἐκ τῆς ἀτελείας νόμου τινος, ὅστις νὰ διορθωθῇ πρέπει. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τὴν ἐνέργειάν της ἔχει κυρίως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, μέρος μόνον εἰς τὴν νομοθετη-

σιν αὐτῶν λαμβάνουσα, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν μίαν οὐδ' εἰς τὴν ἑτέραν τῶν ἐνεργειῶν τούτης νὰ ὑπάρξῃ πρόσκομμα δύναται, ὅταν εἰλικρινῶς πρὸς τὴν κοινωνίαν ἐνεργῇ καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν νόμων ἐφαρμογὴν σκοπὸν ἔχῃ· διὰ ταῦτα ἐθεώρησε καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον μέρος καὶ ὅλον τὸν προκείμενον παράγραφον περιττόν.

Ὁ μετὰ τοῦτον παρατηρήσας ὅτι ὁ παράγραφος οὗτος διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Βουλὴ ἐν τῇ πρώτῃ περικοπῇ πραγματεύεται περὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς αἰσθημάτων ὑπὲρ τῶν Βασιλικῶν δικαιωμάτων, προϋποτίθησι σχέσιν τινα καὶ σύνδεσμον μὲ τὸν προηγούμενον, ὅπου γίνεται λόγος περὶ τῶν τοῦ Βασιλέως αἰσθημάτων καὶ τῶν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μεριμνῶν, καὶ ὅτι ὁ σύνδεσμος οὗτος τῶν δύω παραγράφων δὲν ἐμφαίνεται ἕνεκα τῆς κακῆς φράσεως τοῦ § τούτου, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου μέρους αἱ λέξεις *ε τὴν αὐτήν*· ἐπειδὴ δὲ εἰ, τὸ δεύτερον μέρος περιέχεται καὶ λέξις οὐδεμίαν ἔχουσα ἔννοιαν, ἢ ἂν ἔχῃ εἶναι ἀντισυνταγματική, ἐπρότεινε νὰ τροποποιηθῇ καὶ τὸ μέρος τοῦτο εἰς τὸ, *τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ μεταξὺ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ ἐμπιστοσύνη καὶ συνταγματικὴ ἐνέργεια.*

Οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἕτερος τῶν δύο προλαλησάντων, ἐπέρερεν ὁ μετ' αὐτοὺς, ἠννόησαν τὸν λόγον τῆς ἀ περικοπῆς τοῦ §. ἥτις ἀνταποκρινομένη εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ὀγδόου §. τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, ἀπαντᾷ προσηκόντως εἰς τὰ παρὰ τοῦ Βασιλέως πρὸς τὴν Βουλὴν ἀποδιδόμενα αἰσθήματα· εἰς δὲ τὸ β' μέρος διὰ τῶν ἐνδεχομένων προσκομμάτων κατὰ τὰς δοθείσας παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐξηγήσεις δὲν ἐννοοῦνται ἀνατρεπτικὰ τῆς πολιτείας προσκόμματα, ἀλλὰ τὰ φυσικῶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν παντὸς νέου συστήματος καὶ νέου νόμου προκύπτοντα, διότι καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν εἰς τὴν πρωτοπειρίαν ἡ μᾶλλον τὴν ἀπειρίαν καὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ λαοῦ ἀπήντα ἄλλοτε προσκόμματα ἡ ἐκτέλεσις τῶν εἰσαγομένων νέων νόμων, τὰ ὁποῖα ὁ χρόνος καὶ ἡ πεῖρα ἐξωμαλύνει· τοιαῦτα προσκόμματα ἐννοεῖ καὶ ὁ Βασιλικὸς λόγος, καὶ ἡ ἀπάντησις. ἥτις διὰ τῆς ἐξηγήσεως, ὅτι πᾶν τοιοῦτον πρόσκομμα, μηδενίζεται διὰ τῆς εἰλικρινοῦς τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους συμπράξεως, προλαμβάνει πᾶσαν κακὴν ἑρμηνείαν, παρὰ τῶν προαγορευσάντων ἀποδοθεῖσαν.

Ἐπαναλαβόντος ἐνταῦθα τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν ὅτι τοιαύτη ἔννοια εἰς τὴν λέξιν *προσκόμματα*, οἵαν ὁ προαγορεύσας ἀπέδωκε, δὲν ἐμφαίνεται οὔτε εἰς τὸν Β. λόγον οὔτε εἰς τὴν ἀπάντησιν, διότι δὲν λέγει τὰ προσκόμματα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐγ

Ἑλλάδι συνταγματικῆς πολιτείας, ἀλλὰ γενικῶς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας, καὶ ὅτι τὴν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐρμηνείαν δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ, ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον τὸ συντάξαν τὸν Βασιλικὸν λόγον, ἐπιφέρῃ ταύτην, ἐπρότεινεν, ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς τῆς τροπολογίας του, τὴν προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ §. τῶν λέξεων α εἰς τὴν νόμιμον καὶ τακτικὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως. »

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς, δι' ἀναστάσεως, ὅτι ἐρωτίσθη ἀρκούντως ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος περιληπτικῶς τὴν συζήτησιν ἐκθέσας, ἐπήνεγκε ὅτι τρεῖς ἐπὶ τοῦ ἑ. παραγράφου προτάσεις ἐγένοντο, α) ἡ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας, β') ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, καὶ γ') ἡ τοῦ πρώτου προσθήκη εἰς τὸ τέλος, ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς τῆς τροπολογίας του, καὶ ὅτι ἐκ τούτων ἡ μὲν α. ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ προτείναντος, ἐπιμένοντος μόνον εἰς τὴν προταθεῖσαν προσθήκην ἡ δὲ β'. πίπτει ἀφ' ἑαυτῆς ὡς μὴ παρ' ἄλλου τινος ὑποστηριχθεῖσα· καὶ προεκάλεσε ψηφοφορίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας προταθεῖσαν εἰς τὸ τέλος τοῦ παραγράφου προσθήκην, ἢ ὄχι;

Ἀποφανθείσης δὲ τῆς Βουλῆς, διὰ ἀναστάσεως, καταφατικῶς, παρεδέχθη ὁ παράγραφος δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ σχέδιον, ἔχων οὕτω·

« Τὴν αὐτὴν εἰλικρίνειαν καὶ ἄοκνον προσπάθειαν θέλουσι δεί- » ξει, Βασιλεῦ, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ἀπαρασά- » λευτον διατήρησιν τῶν τοῦ Στέμματος δικαιωμάτων· ἐκ » τῆς ἀμοιβαίας οὕτω μεταξὺ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ ἐμ- » πιστοσύνης καὶ Συνταγματικῆς ἐνεργείας θέλει προκύψει ἡ ἀπομάκρυνσις παντὸς ἐνδεχομένου προσκόμματος. »

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ὁ §. ς'. τοῦ σχεδίου.

Ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν δὲ σχέσεων ἁπάντων τις εἰς τὰ παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὸ τέλος τῆς γενικῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως λεχθέντα ἐξέθηκε, πρὸς ἐνδειξιν ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης μᾶλλον, διότι μετὰ τὰς ἐκτεταμένας καὶ ἀκριβεῖς ἄλλων παραστάσεις τῆς καταστάσεως τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν ἄλλην ἀπάντησιν, ὅτι ἀληθῆ εἶναι τὰ περὶ τῶν συνδρομῶν τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα λεχθέντα, καὶ ἡ σύστασις ὁλοκλήρου τάγματος Γερμανῶν συνταφέντων μετὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς διαφόρους μάχας, καὶ εὐγνωμοσύνην ἡ Ἑλλὰς μεγάλην ὤφειλε πρὸς ταῦτα· ἀλλ' εὐγνωμοσύνη ἀκαταπαύστως ἀποδοθεῖσα καὶ μυριοπλασίως

ἐκπληρωθεῖσα δὲν ὀφείλεται πλέον. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀνεξάλειπτος ἡ πρὸς τὸν ἀ. Φιλλέλληνα Βασιλέα, διὰ τῶν συνδρομῶν καὶ ποιήσεών του χαιρετήσαντα τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα εὐγνωμοσύνη, νὰ περιποιηθῇ ὤφειλε τὸν υἱὸν Βασιλέα ὡς οὗτος τὸν πατέρα, καὶ νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν κατὰ τὰς συνθήκας μὲ στρατεύματα καὶ ἀξιωματικοὺς πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ στρατοῦ μας, δι' ἰδίων αὐτοῦ ἐξόδων διατηρούμενα, καὶ ἄλλα, ὅσα ἐπισήμως ὑπεσχέθη, νὰ ἐκπληρώσῃ ἔπρεπε. Δὲν παρεπονέθημεν ὅμως οὐδὲ παραπονούμεθα ὅτι δὲν ἐξεπλήρωσε ταῦτα, ἀλλ' ὅταν ἐπίσημος τῆς Βαυαρίας ἀνὴρ, καὶ μάλιστα πρίγκιψ, δι' ὑπομνημάτων πρὸς τὸν Βασιλέα παριστᾷ πρόθεσιν κατὰ τοῦ Συντάγματός μας καὶ τῆς νέας μεταβολῆς, ὀφείλομεν εὐγνωμοσύνην μὲν εἰς τὸν δημοσιεύσαντα τὸ ὑπόμνημα τοῦτο, νὰ ὑπερασπισθῶμεν δὲ τὰς ἐλευθερίας μας. Ἰδίως δὲ ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν πρὸς τὸν διπλωμάτην τοῦτον ὅτι τὸ 40 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος εἶναι ἐγκεχαραγμένον εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ δὲν δύναται, ἐν ὅσῳ ὑπάρχῃ Ἑλλὰς, νὰ μεταβληθῇ. Περὶ δὲ τῆς ὀφειλομένης πρὸς τὴν Γαλλίαν εὐγνωμοσύνης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐπαξίως, καὶ ὀλίγα μάλιστα, εἶπεν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς, διότι γενναιότης, συμπάθεια πρὸς τὴν Ἑλλάδα, εὐγενὴς συνδρομὴ καὶ Γαλλία, εἶναι ταὐτοσήμαντος καὶ δὲν ὑπάρχει παραχώρησις καὶ συνδρομὴ, τὴν ὁποίαν ἡ Γαλλία, καὶ ἡ παροῦσα καὶ παρελθοῦσα Βασιλικὴ οἰκογένεια παρέλειψαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἐσυμφώνησεν ἐπίσης καὶ πρὸς ὅσα περὶ τῆς μεγάλης Βρεττανίας ὁ Πρωθυπουργὸς παρέστησεν, διότι αἱ πρὸς τὴν Ἑλλάδα εὐεργεσίαι της, ἀποδοθεῖσαι διὰ τοῦ μεγαλητέρου τῶν ἀνδρῶν τῆς ὑφηλίου Κάνιγκος, εἶναι ἀνώτεραι πάσης ἄλλης συνδρομῆς καὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν δανείων. Ὀφείλομεν, εἶπεν ὁ Πρωθυπουργὸς, εὐγνωμοσύνην καὶ πρὸς τὴν Αὐστρίαν διὰ τὰς μετ' αὐτῆς πρὸς τὸ ἀμοιβαῖον συμφέρον διομολογηθείσας συνθήκας, ἀλλ' ὅταν ὁ Πρωθυπουργὸς αὐτῆς δι' ὑπομνημάτων καταφέρεται κατὰ τοῦ Συντάγματός μας, καὶ ἰδίως τοῦ 40 ἄρθρου, ὀφείλομεν νὰ παραπονεθῶμεν κἂν κατ' αὐτοῦ. Περὶ δὲ τῶν μετὰ τῆς Ῥωσσίας σχέσεων καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης ὁ Πρωθυπουργὸς ὡμίλησεν, ὡς νὰ ἀνερέρετο πρός τι μικρὸν κράτος, ἐνῷ ἅπαντες γνωρίζουσι καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς δυνάμεως ταύτης καὶ τὰς ἀπείρους αὐτῆς εὐεργεσίας· ἀνέφερε τὰς πρὸς Ἕλληνας καὶ τὴν Ἑλλάδα πρὸ τοῦ ἀγῶνος καὶ μετ' αὐτὸν εὐεργεσίας τῆς δυνάμεως αὐτῆς, ὤφειλεν ὅμως πρὸ πάντων νὰ μὴ παραλείψῃ πράξεις, ἄνευ τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς δὲν ὑπῆρχεν ἀνεξάρτητος, τὰς ὁποίας, ὡς Πρωθυπουργὸς,

ἐχρεώστει νὰ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψιν. ὥρειλε νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ὁ ἀείμνηστος Κάνιγκ εἰς τὴν Ῥωσσίαν πρῶτον ἀπέστειλε τὸν νικητὴν τῆς νίκης ἀρχιστράτηγον τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων Βελιγκτῶνα νὰ συνάψῃ μετ' αὐτῆς συνθήκας περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ἡ Ῥωσσία παρεδέχθη νὰ προκαλεσθῇ καὶ ἡ Γαλλία νὰ λάβῃ μέρος εἰς ταύτας, ἀρνηθείσης τῆς Αὐστρίας· ὥρειλε νὰ μνημονεύῃ τῶν συνθηκῶν τῆς Ἀδριανουπόλεως ὑπὲρ Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, ἥτις πολλῶν ἑκατομμυρίων θυσίας εἰς τὸ ἰδιαίτερον ταμεῖον τοῦ Αὐτοκράτορος ἐπέφερεν. Ἁπάντων δὲ εἰς τὰ περὶ τοῦ Δουκὸς βασιλόπαιδος τῆς Ῥωσσίας παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ λεχθέντα παρετήρησεν ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς δὲν ἐνθυμήθη νὰ παραστήσῃ ἀκριβῶς ὅλα τὰ διατρέξαντα, διότι μετὰ τοῦ Προξένου καὶ ὄχι τοῦ Πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας πρώτην συνέτευξιν ἔλαβε μετὰ τὴν ἀπόφασιν περὶ τῆς προσκλήσεως τοῦ Δουκὸς, καὶ διότι μετ' αὐτοῦ συμφωνήσας τὸ πρῶτον περὶ τῆς ἀποστολῆς ὑπασπιστοῦ τινος πρὸς τὸν Δοῦκα διὰ νὰ προσκαλέσῃ καὶ συνοδεύσῃ τὸν Δοῦκα, δὲν ἐξετέλεσε ταῦτο ἀκολούθως, εἴτε ὡς ἐναντίον τῆς ἐθιμοταξίας θεωρηθὲν, εἴτε διὰ νὰ μὴ τεθῇ εἰς δυσάρεστον θέσιν ὁ Δοὺξ, ἀναγκαζόμενος ἴσως νὰ ἀρνηθῇ τὴν προσέλευσίν του, ἄνευ τῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀδείας, τὴν ὁποίαν, πιθανὸν ἦτον, νὰ μὴ εἶχεν, εἴτε δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν. Τὰ αἴτια ταῦτα ἄγνωστα εἶναι· ὅ,τι δὲ νὰ συμπεράνῃ τις δύναται εἶναι ὅτι τὸ ἐπικρατοῦν ὑποπτόν τι ἐξωτερικόν, τὸ διευθύνον τὰ πράγματά μας σήμερον, ἀνέτρεψε καὶ ταῦτα, ὡς καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον, ὅπως παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ὑπουργείου εἶχε παραδεχθῇ· εἰς τοῦτον ὁ Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐλέχθησαν εἰς τὰ πρακτικὰ εὑρίσκονται καὶ ταῦτα εἶναι τὰ ἀληθῶς καὶ οὐσιωδῶς διατρέξαντα.

Μετὰ ταῦτα, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Πρόεδρος, ἄδεια τῆς Βουλῆς, ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς αὐρινῆς συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τοῦ Τ'. καὶ τῶν ἑπομένων παραγράφων τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΣ'.

Τῆς 2 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν 2 Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων, κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὁμοιαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου, παρόντων μὲν ἑκατὸν ὀκτὼ, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος πέντε, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῶν ἐγγράφων καὶ τῶν ἀρχείων ἐν Παρισίοις ἐπιτροπῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, δι' οὗ ζητεῖται κατάλογος τῶν ἀποθιωσάντων καὶ ζώντων ἱστορικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1750 μέχρι σήμερον, καὶ τινες περὶ τούτου πληροφορίαι· ὁ δὲ Πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι ὁ κατάλογος καὶ αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι συνδέονται μὲ τὸ ἔργον τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἐγγεγραμμένων ὀνομάτων τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ὅτι ἐν καιρῷ θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ κατάλογος καὶ αἱ πληροφορίαι.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε.

Μετὰ ταῦτα ἀνήγγειλεν ὁ Πρόεδρος ὅτι οἱ προτείναντες τὸ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχέδιον, ἀποδεχθὲν ἀπὸ δύο τῶν τμημάτων, ὥρισαν ὡς ἡμέραν ἀναπτύξεως τῆς προτάσεώς των τὴν ἑπομένην μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πρὸ ταύτης ἀναγνωσθεισῶν.

Ἐκληρώθη μετὰ ταῦτα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Βουλευτῶν Κ.Κ. Ι. Καραγιαννοπούλου καὶ Κ. Σαντᾶ μεγάλη ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς διὰ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐπέτειον τῶν ἀποβατηρίων τῆς Βασιλίσσης αὐρινὴν τελετὴν, καὶ ἔλαχον οἱ Κ.Κ. Π. Καλαμιαριώτης, Ν. Σταματελόπουλος, Μ. Σχινᾶς, Α. Γ. Τσάνος, Β. Δημητρακόπουλος, Δ. Δρόσος, Γ. Γουλιμῆς, Ι. Γιολδάσης, Μ. Πρωτοπαπᾶς καὶ Κ. Ζαρειφόπουλος.

Ἐζητήθησαν πληροφορίαι ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τῆς καταγάσεως δίκης τινὸς μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ Κ. Δουρούτη ἑπτακοσίων ἢ ὀκτακοσίων χιλιάδων δραχμῶν, περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ὁποίας, εἶπεν ὁ προτείνας, τοῦ κοινοῦ ἡ περιέργεια εἶναι ἀνήσυχος· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπέφερεν ὅτι, ἔχων καὶ πρότερον ἀφορμὴν περὶ τῆς δίκης ταύτης ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ δίκη αὕτη εἶναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἑρετῶν, ὅτι ἀλληλογραφία τις μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῶν

Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης τὸν ἠνάγκασε νὰ ζητήσῃ καὶ τινας ἔτι πληροφορίας, τὰς ὁποίας μετ' ἄλλων θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀνηγγέλθη παρ' ἄλλου ὅτι κατὰ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης Συνόδου ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν πληροφορίας περὶ τῆς Σμυρίδος Νάξου, καὶ μάλιστα περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἐν τῷ συμβολαίῳ τῆς ἐνοικιάσεως ἐλαστικοῦ τινὸς ὅρου, καὶ ἐν γένει περὶ τῆς διαθέσεως τοῦ ὁρυκτοῦ τούτου, λεπτομερῶς ἐκτεθείσας εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως ἐκείνης, καὶ ὅτι ταύτας ἐπανειλημμένως ζητεῖ ἤδη ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ Πρόεδρος δὲ ἀπήντησεν ὅτι καθ' ἃ εἰδοποιήθη, ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως, καθ' ἣν λόγος ἐγένετο περὶ τῶν πληροφοριῶν τούτων, ἀπεστάλη ἔκτοτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ δὲ παρὼν Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι θέλει λάβει τούτας ὑπ' ὄψιν καὶ πληροφορήσει τὴν Βουλήν· ἕτερος δὲ Βουλευτὴς προσέθηκε νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ προεδρεῖον καὶ αἱ περὶ τῶν γενομένων καταχρήσεων ληφθεῖσαι πέρυσιν ἀνακρίσεις.

Ἀνηγγέλθη κατόπιν παρ' ἄλλου ὅτι ὀφειλέται τινὲς τοῦ δημοσίου ἀπὸ ἐνοικιάσεις προσόδων, κατὰ συνεννόησιν ἴσως τοῦ παύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κάτοικοι τῆς Αἰτωλίας ἐπὶ ἀνυπάρκτοις προφάσεσιν, ὑποβληθεῖσαις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ τὰς ἐκεῖ ἀρχάς, καὶ παραδεχθεῖσαις παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, δὲν ὑπεχρεώθησαν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, ἀλλὰ διὰ τῶν ὀφειλομένων χρημάτων ἀγοράσαντες ῥαλαγγιτικὰ γραμμάτια προτίθενται ἤδη νὰ ἀγοράσωσιν ἐθνικὰς γαίας· ὅτι ταῦτα ἐξεθηκε πρὸς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὁποίου ἡ ἀγορὰ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ ἡ ἐκβίασις τῆς ἀποτίσεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένων ἀνήκει. Ἄλλος δὲ παρετήρησεν ὅτι οὐδεμία κατάχρησις τῶν τοῦ δημοσίου χρημάτων ἐγένετο παρὰ τῶν καθυστερούντων αὐτὰ ἐπὶ νομίμοις προφάσεσιν, ἀλλ' ὅτι οὗτοι ἴδια αὐτῶν γραμμάτια ἔχοντες ἐπρομηθεύθησαν καὶ ἄλλα δι' ἀγορὰν ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ὅτι πιθανὸν εἶναι ἄλλοι νὰ ἔδωκαν ψευδεῖς περὶ τούτων εἰς τὸν Βουλευτὴν πληροφορίας.

Προσέθηκε μετὰ ταῦτα ὁ πρῶτος ὅτι οἱ πολυετῶς τὰ χωρία Βουχῶρι καὶ Γαλατᾶ ἐνοικιάσαντες οὔτε τοὺς ὅρους τῆς ἐνοικιάσεως, οὔτε τὰς ὑποχρεώσεις των ἐκπληροῦσι, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον ὀφείλει ἢ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, ἢ τὴν λύσιν τῆς ἐνοικιάσεως ν' ἀπαιτήσῃ, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ οἱ κυρίως ἐνοικιασταὶ ἀπέθανον.

Παρετηρήθη παρ' ἄλλου ὅτι κατὰ τὸ Διάταγμα περὶ ἐκδόσεως τῶν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων, ἡ ἔκδοσις αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς τοὺς Νομάρχας, καὶ ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς δυσκόλου μιταξὺ τῶν νήσων συγκοινωνίας τὸ μέτρον τοῦτο δυσκολίας πολλὰς εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῶν προξενεῖ, ἐζητήθη νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἔκδοσις αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς ἐπάρχους. Ἀπήντησε δὲ ἄλλος ὅτι τοῦτο ἐπετράπη ἤδη διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος εἰς τοὺς ἐπάρχους.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ §. ς'. τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως περὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων· ἐσύστησε δὲ εἰς τοὺς Κ. Βουλευτὰς τὴν συντομίαν, τὴν ἀποφυγὴν τῶν ἐπαναλήψεων καὶ τὸν περιορισμὸν τῆς συζητήσεως εἰς τὰς σχετικῶς μὲ τὰς προτεινομένας ἐπὶ τοῦ §. διορθώσεις, παρατηρήσεις των, χωρὶς νὰ παρεκτρέπωνται εἰς γενικὴν συζήτησιν πεπαυμένην ἤδη, καὶ ὅτι μεγίστη ἀπαιτεῖται προσοχὴ κατὰ τὴν συζήτησιν σοβαρῶν τινῶν περιστάσεων, ἀφορωσῶν τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, διὰ νὰ μὴ προσγίνηται ἐκ τούτου ζημία εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα.

Ἐπὶ τοῦ §. ς'. παρετήρησεν ὁ πρῶτος ὅτι ὁ §. τοῦ Βασιλικοῦ λόγου πρὸς τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται ὁ τῆς ἀπαντήσεως τὴν ἀναβολὴν τῆς ἀποτίσεως τῶν δόσεων τοῦ δανείου, στηρίζει εἰς τὴν *συναίνεσιν* τῶν δυνάμεων εἰς τὴν *ἀνάγκην*· ἐνῷ ὁ τῆς ἀπαντήσεως ὀνομάζει αὐτὴν *δικαίαν*· ἐπειδὴ δὲ οὕτως ἀπευθύνεται προσβολή τις πλαγία πρὸς τὰς εὐεργέτιδας δυνάμεις προτιμωτέρα ἡ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἔκφρασις· καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινε τὴν προσθήκην εἰς τὸν §. τῆς ἀπαντήσεως τῶν λέξεων *ἐξ ἀνάγκης* πρὸ τῆς λέξεως *δικαίαν*. Ἡ δικαιολόγησις τῆς αἰτήσεως πρὸς τὰς δυνάμεις ἐμφαίνεται εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, ἡ δὲ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διαπραγματευθῇ τὸ ἀντικείμενον τοῦτον μὲ τὰς τρεῖς δυνάμεις, χωρὶς νὰ θέσῃ εἰς τὴν ἀπάντησιν περιοριστικοὺς ὅρους, στηριζομένη κυρίως εἰς τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα τῶν τριῶν Δυνάμεων συμπάθειαν. Ἀναγκαῖον δὲ μόνον εἶναι νὰ δικαιολογήσωμεν κατά τι τὴν περὶ τῶν καταχρήσεων εἰς τὴν ἐφετεινὴν εἰσπραξιν φήμην, διότι ὅσον πλειότερον ὁ ὀφειλέτης περὶ τῆς ἐξοικονομήσεως τῶν συμφερόντων του φροντίζει, τοσοῦτον πλειοτέραν πρὸς τοὺς δανειστὰς παρέχει περὶ τῆς ἐξοφλήσεως ἐγγύησιν. Διὰ τοῦτο εἰσηύρησε προτιμωτέραν τὴν εἰς τὸν παράγραφον τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἀπάντησιν τοῦ Βουλευτοῦ Πετζῶν καὶ μέλους τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς, καταχωρισθεῖσαν εἰς τινα ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις μας

παρετήρησεν ὅτι ὅλαι αἱ δυνάμεις συνέδραμον ὀλίγον ἢ πολὺ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, καὶ οὐδεὶς νὰ λησμονήσῃ δύναται τὴν ναυμαχίαν τῶν Ναβαρίνων, τὴν εἰς τὸ Πεταλίδι ἀπόβασιν τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων, τὴν συνθήκην τῆς Ἀδριανουπόλεως, τὸν Κάνιγκα, τὸν Βύρωνα, τὸν Ἀστυγεα, Τσούρτσ, καὶ τόσους ἄλλους φιλέλληνας, τὰς συνδρομὰς καὶ χορηγήσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, καὶ ἰδίως τῶν τριῶν συμμάχων. Καθῆκον δὲ τῶν Ἑλλήνων εἶναι νὰ μνημονεύωσιν αὐτῶν, χωρὶς νὰ μετρῶσι τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν χρονολογίαν των. Ἅπαντες ἐκοίτησαν διὰ τὴν ἄριξιν τοῦ βασιλόπαιδος τῆς Γαλλίας, πληροφορηθέντες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ καὶ τὸ Γαλλικὸν ἔθνος τοσοῦτον συνέδραμε, καὶ ἐλυπήθησαν διὰ τὴν μὴ ἄριξιν τοῦ βασιλόπαιδος τῆς Ῥωσσίας, μακρόθεν μόνον τὴν Κεκροπίαν θεωρήσαντος. Περὶ δὲ τῶν ὑπομνημάτων, ὅσα ἀνέφερον οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ τῶν συνταξάντων ταῦτα καὶ ἡμῶν· ἐκεῖνοι μὲν ἐξέθηκαν τὸ κατ' αὐτοὺς συμφέρον, καὶ ἡμεῖς δὲ πάλιν ὅ,τι καταλληλότερον νὰ πράξωμεν δικαιούμεθα, καθόσον, ἐκεῖνοι μὲν περὶ τῶν ἀλλοτρίων, ἡμεῖς δὲ περὶ τῶν ἰδίων πραγμάτων φροντίζομεν. Ἀπεδόθησαν καὶ πάλιν εἰς τινας τῶν ἀγορευσάντων αἱ συνήθως ἀποδιδόμεναι στερεοτύπως αἰτιάσεις περὶ τῆς ἐκ προθέσεως παρατάσεως τῶν συζητήσεων καὶ τῆς ἐπιθυμίας νὰ καταλάβωσι τὴν ἐξουσίαν. Ἄτοπον τοῦτο· διότι οἱ ἀγορεύσαντες δὲν ἐπιφέρουσι τὰς κρίσεις αὐτῶν μόνον, ἀλλ' ἀντιπροσωπεύουσι καὶ τὰς τῶν φίλων των, καὶ ταυτοτρόπως ἀποδίδονται, ὄχι εἰς τινα, ἀλλ' εἰς πολλοὺς τῶν Βουλευτῶν ἰδιότητες καιαί, τὰς ὁποίας οὗτοι δικαιοῦνται νὰ ἀνταποδόσωσιν εἰς τοὺς ἄλλους. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ §. τῆς ἀπαντήσεως διὰ τοῦ §. τοῦ βουλευτοῦ Πετζῶν, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς αὐτῆς τὴν προταθεῖσαν ἀνωτέρω προσθήκην τῶν λέξεων «ἐξ ἀνάγκης.»

Ὁ μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν ὅτι καὶ παρατηρήσεις τοῦ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τελευταῖον ἐπὶ τοῦ συζητουμένου § ἀγορεύσαντος περὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, εἰς τὴν γενικὴν μᾶλλον περὶ τῆς ἀπαντήσεως ἀνήκουσαι, ἐξετέθησαν μὲ τρόπον, ἀντικείμενον ὅλως διόλουτείς τὰ καλῶς ἐννοούμενα ἐθνικὰ συμφέροντα. Διότι αἱ ἐξωτερικαὶ τῶν ἐθνῶν σχέσεις πρέπει νὰ κανονίζωνται κατὰ τὰ σύγχρονα αὐτῶν συμφέροντα, καὶ ὄχι κατὰ τὰς παλαιὰς αὐτῶν συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀνεξάλειπτος ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Φιλέλληνα τῆς Βαυαρίας Βασιλέα, εἶπεν

ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος, ὤφειλεν οὗτος νὰ μὴ καθυστερήσῃ τὰς διὰ συνθηκῶν ὑποσχεθείσας ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος παραχωρήσεις του· ἀλλ' ἂν παρελθοῦσαι περιστάσεις παράγωσι μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας ἀπαιτήσεις ληψοδοσιῶν, ὑπάρχει περὶ τούτων ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ληψοδοσιῶν τούτων, δὲν πρέπει ὅμως διὰ τοῦτο νὰ ἐπιφέρωμεν κρίσεις ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν μας σχέσεων ἀκαταλλήλους καὶ ἀντικειμένας εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα διὰ τοῦτο νὰ ὑπομνημάτων οὐδὲν ἐπιφέρει, εἶπεν, διότι ἄδηλον ἂν ταῦτα εἰσὶ γνήσια ἢ πλαστά· ὅπως δὲ καὶ ἂν εἶναι ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν φιλέλληνα τῆς Βαυαρίας Βασιλέα διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος εὐεργεσίας αὐτοῦ, καὶ διότι εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ ἀνήκει ὁ μὲ τοσαῦτα προτερήματα ἐστολισμένος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὄθων. Τὴν Αὐστρίαν, ἐναντίαν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἀρκούντως διὰ τῶν μικρῶν δυνάμεών μας τότε κατεπολεμήσαμεν· σήμερον ὅμως, ὅτε αἱ φιλικαὶ μετ' αὐτῆς σχέσεις μας ὠφελοῦσι τὴν Ἑλλάδα, ὄχι μόνον δὲν πρέπει τὴν φιλίαν αὐτῆς ν' ἀποκρούωμεν, ἀλλὰ μάλιστα νὰ ἐπιζητῶμεν. Τὴν ἀνεξαρτησίαν μας ὁ μέγας αὐτῆς πολιτικὸς ἀνὴρ ἐθεώρησεν ἀντικειμένην εἰς τὰ γενικὰ περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης σύστημά του, ἀλλ' ἀφ' οὗ ταύτην ἀνεγνώρισεν, ἐκήρυξεν ὅτι ἡ τῶν ὁρίων μας ἔκτασις καὶ ἡ ἐθνικὴ ἰσχὺς εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν ἰσορροπίαν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας. Εἰς τὸ πρῶτον καταπολεμηθέντες, ἀπὸ τὸ δεύτερον αὐτοῦ φρόνημα ὀφείλομεν νὰ ὠφεληθῶμεν. Περὶ τῶν εὐεργεσιῶν τῆς Ῥωσσίας καὶ τῶν ἄλλων δυναμέων ὁμιλῶν ὁ Πρωθυπουργὸς πρὸς τοὺς Ἕλληνας τοῦ ἀγῶνος ἀπευθύνετο, τὰς εὐεργεσίας ταύτας καταγινώσκοντας, καὶ δὲν εἶχον ἀνάγκην νὰ περιγράψῃ λεπτομερῶς τὰ ἀπερίγραπτα τῶν δυνάμεων εὐεργετήματα· περιοριζόμενος εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας παρατηρήσεις πρὸς ἀπάντησιν τῶν χθὲς περὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων λεχθέντων, ἐπέφερεν ὅτι αἱ δυνάμεις τὴν διάθεσιν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου τοῦ δι' αὐτῶν παραδεχθέντος Ἑλληνικοῦ ἔθνους διατηροῦσαι, οὐδεμίαν εἰς τὰ πάθη ἡμῶν προσοχὴν πρέπει νὰ δίδωσιν.

Καὶ οἱ ὑπὲρ καὶ οἱ κατὰ περὶ τῶν ἐξωτερικῶν μας σχέσεων ἀγορεύσαντες, ἐπέφερεν ὁ μετ' αὐτὸν, ἐσύγχισαν δύο τινὰ· τὰ ἔθνη καὶ τὰς κυβερνήσεις αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἄτοπα ὑπέπεσαν· ἀλλὰ τὰ δύο ταῦτα διακρίνοντες ὀφείλομεν νὰ φανερώσωμεν πρὸς τὰς τρεῖς δυνάμεις τὰ αἴτια ὅσα, εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν μᾶς ἔφερον. Πᾶν ἔθνος ἀσπάζεται πρὸς τὸ συμ-

φέρον αὐτοῦ τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα, ἐν ᾧ πᾶσα Κυβέρνησις πρὸς τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον τὴν ἐφαρμογὴν, ἢ μὴ, αὐτοῦ διευθύνει. Εἰς τὰ Γερμανικὰ κράτη καὶ τὸ ἓν καὶ τὸ ἄλλο εὑρίσκομεν· διὰ τοῦτο ἅμα ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος ἠκούσθη καὶ ἰδιῶται καὶ κυβερνήσεις τὴν σύνδρομὴν αὐτῶν ἐγορήγησαν. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο κατὰ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ Βαλερνστάϊν, ἂν ἀληθὲς ἦναι, ὀφείλομεν νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν διὰ νὰ σωτίσωμεν τὰς τρεῖς δυνάμεις, καὶ αὐτὸν τὸν Βασιλέα τῆς Βαυαρίας νὰ ψέξῃ τὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκεῖ ἐκτεθέντα. Μᾶς ἀνήκει ὂν τὸ Ψήφισμα τῆς ἐθνοσυνελεύσεως περὶ τῶν ληϊοδοσιῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας, καὶ προτείνω ἀπὸ τοῦδε νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τοὺς περὶ τούτων λογαριασμοὺς διὰ νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ ὥστε νὰ παύσωμεν τὰ κατὰ τοῦ ὑπομνήματος παράπονά μας. Τὰς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ἐμπορικὰς συνθήκας αἱ ἀυοιβαῖαι καὶ τῶν δύο ἐπικρατειῶν σχέσεις ὑπηγόρευσαν, καὶ ἂν τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αἴσθημα αὐτῆς ἢ τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον ὑπηγόρευσεν αὐτὰς, δύναταί πᾶς τις νὰ συμβουλευθῇ τοὺς πρωτομάρτυρας τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Τὸ ἱερὸν καὶ ἀπρόσβλητον τοῦ Βασιλέως πρόσωπον δὲν πρέπει νὰ φέρωμεν, ὡς ὁ προαγορεύσας, ἀντικειμένων συζητήσεως ἐντὸς τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· τοῦτο ἄθικτον καὶ ἱερὸν πρέπει νὰ μένῃ εἰς ὑψηλὴν περιοπὴν, ὅπου τὸ Σύνταγμά μας ἀνεβίβασεν. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν Γαλλίαν εὑρίσκομεν καὶ τὰ δύο· διότι τὸ Γαλλικὸν ἔθνος, ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καθ' ὅλην τὴν ὑφήλιον ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ ἐγκαθιδρυμένας τὰς ἐλευθερίας. Μ' ὅλα ταῦτα ἡ ὁμιλία τοῦ Κ. Γκιζώτου εἰς τὰς Βουλὰς τῆς Γαλλίας, καὶ ἡ διακήρυξις αὐτοῦ, ὅτι ἡ Γαλλία σύμφωνος παντοῦ μὲ τὴν πολιτικὴν τῆς Ἀγγλίας, διαιρεῖται μόνον μετ' αὐτῆς εἰς τινας περὶ Ἑλλάδος ἰδέας, μᾶς ὑπαγορεύει ὑποπτίαν καὶ τὴν ἐξέτασιν ποῖαι εἰσὶν αἱ ἰδέαι αὗται περὶ τῆς Ἑλλάδος, ὅταν μάλιστα τὴν διαγωγὴν τοῦ παρ' αὐτῆς ὑποστηριζομένου ὑπουργείου λάβωμεν ὑπ' ὄψιν. Καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν εὑρίσκομεν τὰ δύο ταῦτα συνταυτιζόμενα, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδιώτας ἀπείρους εὐεργεσίας, παραχωρήσεις, καὶ σύνδρομὰς ἐλάβομεν, τὰς ὁποίας περιττὸν καὶ ν' ἀπαριθμήσωμεν. Καὶ εἰς τὴν Ῥωσσίαν εὑρίσκομεν τὸ συμφέρον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον τὰς ἀπείρους αὐτῆς εὐεργεσίας κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ μετ' αὐτὸν ὑπηγόρευσε, καὶ τὰς ὁποίας περιττὸν ν' ἀπαριθμήσῃ τις εἶναι, μετὰ τὴν ζωη-

ρὰν ὑπὸ τοῦ χθὲς τελευταῖον ἀγορεύσαντος παράστασιν αὐτῶν. Τὰς κρίσεις δὲ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς Ἑλλάδος ἐπιφέροντες οἱ Βουλευταὶ οὐδόλως τὰς ξένας κυβερνήσεις, ἀλλὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐπικρίνωσι προτίθενται, ὑποδεικνύοντες ὅτι τοῦ Ὑπουργείου ἡ πολιτικὴ φαίνεται ἐγκεχαραγμένη εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦ Βαλερνστάϊν, τὸ ἔθνος εἰς παραλυσίαν φέρον, καὶ τὰς τρεῖς Δυνάμεις διαιροῦν, τὸν ἕνα βασιλόπαιδα θερμῶς ὑποδεχόμενον, καὶ τὸν ἄλλον ψυχραίνον. Ὅταν διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου καὶ τῆς ἀπαντήσεως προτιθέμεθα νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὰς Δυνάμεις νέας εὐεργεσίας, χρέος εἴχομεν τὰ αὐτὰ δείγματα ἴσως εὐγνωμοσύνης καὶ πρὸς τὰς τρεῖς νὰ φέρωμεν, ὄχι δὲ εἰς τινας τῶν Ἀντιπροσώπων αὐτῶν τὴν οἰκειότητα νὰ ἔχωμεν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα, τοὺς δ' ἄλλους, ἐν ᾧ ἰδιωτικῶς ψυχραίνομεν τὴν ἐπίσημον μετ' αὐτῶν σχέσιν ἐπιδεικνύομεν ὡς σημεῖον φιλικῆς μετ' αὐτῶν σχέσεως. Διὰ νὰ προσελκύσωμεν καὶ τῶν τριῶν δυνάμεων τὰς συμπαθείας, καὶ νέας εὐεργεσίας νὰ λάβωμεν παρ' αὐτῶν, ὀφείλομεν ἐπίσης καὶ πρὸς τὰς τρεῖς νὰ πολιτευώμεθα καὶ τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν Οἰκονομικῶν μας πραγμάτων καὶ τῆς μεταῤῥυθμίσεως αὐτῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον πρόθεσιν νὰ δείξωμεν, μὴ ὑποχωροῦντες εἰς τὰς καταχρήσεις χάριν τῶν προσώπων, καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν νόμων τήρησιν ἐπιζητοῦντες, διὰ νὰ ἀποδιώξωμεν ἀπὸ τὸ ἔθνος τὴν εἰσχωρήσασαν παραλυσίαν. Διὰ τοῦτο ν' ἀπαιτήσωμεν πρέπει τὴν καθ' ὁλοκληρίαν ἐφαρμογὴν τοῦ νεοεισαχθέντος Διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν Γραμματέων τῶν Ἐπάρχων διοριζομένων. Ἐπρότεινε τὴν ἐκ τοῦ § ἀφαίρεσιν τῆς περικοπῆς περὶ τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἂν καὶ ἡ διάταξις αὕτη, καὶ ἄλλαι ἔτι εἰς τὸ Σύνταγμα περιέχωνται, ἐπειδὴ πολλαὶ τούτων παρεβιάσθησαν, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ ὑποδείξῃ διὰ τῆς ἀπαντήσεως τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν τηρήσεως, καὶ ὑπομιμνήσκουσα τὴν τήρησιν τοῦ 53 ἄρθρου διὰ τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς περὶ τῆς συγχρόνου εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρόντος, καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπρότεινε τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ § τούτου τῆς ἀπαντήσεως διὰ τοῦ § τὸν ὁποῖον ὁ Βουλευτὴς Πετζῶν συνεταξεν.

Ἐνταῦθα τὸν καταλιπόντα τὴν ἕδραν τοῦ Πρόεδρον ἀνεπλήρωσεν εἰς τῶν Ἀντιπροέδρων, ὁ δὲ Πρόεδρος ἀναβὰς καὶ λαβὼν

τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου, παρετήρησεν ὅτι τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς συνέταξεν οὗτος μεθ' ἑνὸς τῶν μελῶν αὐτῆς, καὶ ἀμφότεροι παραχωρήσεις ἐπ' αὐτοῦ ἔκαμαν, καὶ τὰς ἀρχὰς ἀλλήλων συνεμερίσθησαν· κατόπιν δ' ὑπέβαλον τοῦτο εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ἐπιτροπῆς μέλη, παρὰ τῶν ὁποίων μετὰ μικράς τινας τροπολογίας ἐγκριθὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλήν· κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ὅμως συζήτησιν αὐτοῦ, ἐπὶ πολὺ ὁ παράγραφος οὗτος ἐσυζητήθη, διότι ἀφορῶν τὰς μεταξὺ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν ξένων δυνάμεων σχέσεις, εἶναι εἷς τῶν οὐσιωδεστέρων. Τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐν τῷ παραγράφῳ τούτῳ ἐμφαινομένων φιλικῶν σχέσεων πολλοὶ τῶν προαγορευσάντων δὲ παρεδέχθησαν, μηδόλως δὲ τούτους σκοπὸν ἔχων νὰ ἐπικρίνῃ, ἐφ' ὅσον τήν τε τῆς συζητήσεως ἐλευθερίαν καὶ τὴν τῆς ἐπικρίσεως ἄδειαν ἀναγνωρίζει, θέλει νὰ πιστεύσῃ ὅτι οἱ πάντες ἀπὸ διακαῆ ζῆλον ὡρμήθησαν ἵνα τὰς πρὸς τὸν ἔξω κόσμον σχέσεις τελειοτέρας σχηματίσωσι, καὶ ἂν εἰς τὰς γενομένας ἐπὶ τούτου ἀγορεύσεις, ὡς ἐπὶ ἀντικειμένου τὰ μάλιστα σοβαροῦ, δὲν διετηρήθη ὅση ἀπῃτεῖτο προφύλαξις, καὶ τοῦτο νομίζει ὅτι εἰς τὸν αὐτῶν διακαῆ ζῆλον τῶν ἀγορευσάντων· πρέπει νὰ ἀποδοθῇ. Ἐπειδὴ δ' ἤδη πρόκειται ἡ ἐξέτασις τοῦ βασίμου τῶν τοιούτων σχέσεών μας, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐξηγηθῇ ἀπὸ ποίων ἡ ἐπιτροπὴ ἀρχῶν ὡρμήθη. Αὕτη μὴ προσφυγοῦσα εἰς μακρὰς καὶ ὑπὸ ὑψηλοτέραν ἐποψιν ἴσως θεωρητίας λεπτομερείας, διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένου χρόνου, περιωρίσθη εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, συναχθοῦσα ὅτι αἱ σχέσεις πρὸς τὰς ξένας δυνάμεις εἶναι φιλικαί, ἐν ὅσῳ παρ' ἡμῖν οἱ Πρέσβεις κλπ. ἀντιπρόσωποι αὐτῶν διατελοῦσιν, οἱ στόλοι των φιλικῶς πρὸς τοὺς λιμένας μας προστορμίζονται, τὸ ἐμπόριον ἀκωλύτως ἐνεργεῖται, καὶ τὰ δικαιώματα ἀμφοτέρων τηροῦνται. Ἀποκριθεῖσα διὰ τοῦτο διὰ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασ. λόγον κατὰ λέξιν, ἀπέρυγε νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προσαχθείσης παρά τινων τῶν προαγορευσάντων ἐξετάσεως, διότι ἐνόμισεν ὅτι ἤθελεν ἀπαντήσει δυσχερείας, κατὰ τὴν τοιαύτην ἔρευναν καὶ διότι τὰ προσαχθέντα δὲν ἐφάνησαν πρόσφορα, καθόσον οὐ μόναν εἶναι ξένον νὰ ἐξετάσωμεν τὰ αἰσθήματα καὶ συμπάθειας τὰς πρὸς ἡμᾶς, ἢ πρὸς τὸν δεῖνα ἢ δεῖνα τῶν διευθυνόντων τὰ ἡμέτερα ἑνὸς εἰς ξένην ἀνήκοντος ἐπικράτειαν, ἢ ἑνὸς Πρωθυπουργοῦ ξένου κράτους, ὡς ἰδιωτικὰ μᾶλλον καὶ ἄνευ ἐπισημότητος δυνάμενα νὰ θεωρηθῶσι, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἔτι οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐπιρροὴν εἰς τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος, διότι οὐδενὸς τῶν Πρωθυπουργῶν τῶν ξένων δυνάμεων μάλιστα δὲ τῶν

τριῶν Εὐεργετίδων, αἱ συμπάθειαι ἐπιῤῥέουσιν εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτῶν, ἥτις ἀναλλοίωτος πάντοτε εὐεργετικὴ πρὸς τὸ Ἔθνος διατελεῖ. Εὐκταῖον ἦτον καὶ αἱ συμπάθειαι αὗται νὰ μὴν ὑπῆρχον, ἀλλ' ἂν καὶ ὑπάρχωσι, διότι τὴν ἀνθρώπινον ἀκολουθοῦσι φύσιν, ἡ Ἑλλὰς δὲν πρέπει νὰ ἀφορᾷ πρὸς ταύτας, ὡς προσὸν ὑπουργοῦ, ἀλλ' εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ τοῦ Βασιλέως, ἐστηριγμένην καὶ εἰς ἐκείνην τοῦ ἔθνους. Δὲν ἔπρεπε διὰ ταῦτα νὰ ἐξετασθῇ καὶ παραβληθῇ τὸ πλῆθος τῶν πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν τῶν δυνάμεων, διότι τοῦτο εἶναι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὥστε οὐδὲ μυριάδες ἐτῶν θέλουσιν ἐξαλείψει, οὐδὲ ἀπὸ τὴν καρδίαν τινὸς τὸ πρὸς αὐτὰς ἐπὶ τούτοις αἴσθημα εὐγνωμοσύνης θέλει ἐκλείψει, ἐγγραφὲν μὲ ἀνεξαλείπτους χαρακτῆρας ἐπὶ τοῦ καλύπτοντος τὴν Ἑλλάδα οὐρανίου στεγάσματος. Καὶ ἀληθῶς ἄσβεστον εἰς παντὸς τὰ στήθη εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Ῥωσσίας ἡ συνθήκη τῆς 6 Ἰουλίου ἐγέννησεν, ἀπεριόριστον δὲ τὸν θαυμασμὸν πρὸς τοὺς κυρώσαντας αὐτὴν εἰς Ἀδριανούπολιν, ὁμοίαν πρὸς τὸν ἀείμνηστον Γουλιέλμον τῆς Ἀγγλίας ἡ τῆς Ναυπάκτου ναυμαχία ἀφῆκε, καὶ ταύτης ὁμοία ὑπάρχει πρὸς τοὺς μεγάλους Γάλλους διὰ τὰ πλήθη τῶν τροπαίων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν Πελοπόννησον παντοχοῦ τὰ στρατεύματα αὐτῶν ἀνύψωσαν, καὶ ἀπὸ τοῦ Αἰγυπτίου ἔθρου αὐτὴν τε καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα ἐκκαθάρισαν, περάναντα οὕτω διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν τὰς ὑπὲρ ἡμῶν σύνθήκας καὶ ἀποφάσεις τῶν συμμάχων δυνάμεων. Ἐπειδὴ δ' εἶναι τοιαῦτα οὐδὲ νὰ τὰ ἀπαριθμῶμεν πρέπει, διότι ἀνικανοῦμεν διὰ τὸ πλῆθος, οὐδὲ τὴν ἀκριβῆ ἀπαρίθμησιν τούτων παρ' ἄλλων νὰ ἀπαιτῶμεν, διότι εἰς παντὸς τὴν καρδίαν ἐντετυπωμένα διατελοῦσιν· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ προστεθῇ ὅτι ὅλα ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τὴν ἀνεξιχνίαστα μας τείναντα ἔργα τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων κοινὰ ἦσαν ὅλων, καὶ διὰ ταῦτα οὐδὲ διαίρεσις οὐδὲ παραβολὴ αὐτῶν νὰ γίνῃ πρέπει, οὐδὲ ἀνάγκη καὶ τὰς ἐκτὸς τούτων μετὰ ταῦτα γενομένας εὐποιίας παρ' ἑκάστης αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς νὰ ἀναφέρωμεν, ἀλλ' ἓν σέβας καὶ μία μόνον ἐπίκλησις πρὸς ὅλας πρέπει νὰ δίδεται ἡ τοῦ εὐεργέτου· οὐδὲ λυπηρὰς ἀναμνήσεις τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως περὶ ἄλλων νὰ φέρωμεν, γεννήματα περιστάσεων ἐκτάκτων παρὰ τῆς τότε πολιτικῆς ὑπαγορευθεισῶν, καθόσον συμφέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ θεωρήσῃ τὴν μὲν κατὰ τόσους αἰῶνας δουλείαν της καὶ τὰ ἄλλα παθήματα αὐτῆς, ἀποτελέσματα ἁμαρτιῶν, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς οἶδε, τὴν δὲ ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς τῆς προνοίας

αὐτοῦ προϊόν· διὰ τοῦτο ἡμεῖς φίλοι παντὸς ἔθνους νὰ εἴμεθα ὀφείλομεν, ὅταν τοῦτο πρὸς ἡμᾶς τὴν δεξιὰν τείνῃ καὶ τὰς φιλικὰς αὐτὰς σχέσεις διατηρῇ. πολλῷ δὲ μᾶλλον ὅταν τοῦτο μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν μας αὐτὴν τε ἀναγνωρίσαν καὶ τὰ καθεστῶτα ἡμῖν ἀσπασθὲν, τὰ μέγιστα πολυτρόπως τὴν Κυβέρνησίν μας συνέδραμε, καὶ πολὺ τὸ ἐμπόριόν μας ἐνεψύχωσε· τοιαῦτα δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐδείχθη καὶ διατελεῖ δεικνυομένη ἡ Αὐστρία, πρώτη τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐμπορικὴν συνδήκην πρὸς τὴν Κυβέρνησίν μας συνομολογήσασα, δι' ἧς καὶ πλήρης ἀμοιβαιότης τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου πρὸς τοὺς ὑπηκόους ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων ἀνεγνωρίσθη, καὶ πρώτη τῶν Μεσογείων δυνάμεων παραδεχθεῖσα ἐλευθέραν κοινωνίαν διὰ τὰ ἐξ Ἑλλάδος προερχόμενα. Παρετήρησε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων τοῦ παραγράφου μερῶν, ὅτι αἱ μὲν ζητούμεναι νὰ προστεθῶσι λέξεις *ἐξ ἀνάγκης* εἰς τὸ κείμενον τοῦ παραγράφου συμπεριλαμβανόμεναι ἐννοοῦνται, ἡ δὲ περίοδος, ἡ τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος μνημονεύουσα, τῆς ὁποίας τὴν διαγραφὴν ἐζήτησαν, ὑπῆρξε μὲν εἰς τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ἑτέρου τῶν μελῶν, μεθ' οὗ τὸ παρὸν συνέταξε σχέδιον, ἠσπάσθη δὲ αὐτὴν, ἂν καὶ περιεχομένην εἰς τοὺς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ μνημονευομένους *Συνταγματικοὺς ὅρους*, διότι καὶ πλεονάζουσα μᾶλλον ὠφελεῖ περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐνεργείας τοῦ 53 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀληθῶς καὶ ἡ Βουλὴ εἰς τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7 τοῦ περὶ προϋπολογισμοῦ ἢ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους **1845** νόμου ἐπρόβλεψε, καθ' ἃ ὡρίσθη ὁ καιρὸς τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ὑποβολῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἰδίου ἔτους, ἀπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος· διὰ δὲ τοῦ ἑπομένου ἐφετεινοῦ νόμου θέλει προβλέψει βέβαια περὶ τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος. Ὡς εἰσηγητὴς δὲ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς ἐνθυμεῖται καὶ τι ἄλλο τὸ ἀποῖον ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη, νὰ ὑποβάλλῃ δηλονότι τὸ ὑπουργεῖον τοὺς ἀπολογισμοὺς ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τῶν **1844**, καθὸ ἱδρύθη τὸ Σύνταγμα, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἄρχεται ἡ κατ' αὐτὸ ὑπουργικὴ εὐθύνη, ἀλλὰ διὰ ταῦτα οὐχ ἧττον καὶ ἤδη ἂν ὑπάρχῃ ἡ περίοδος αὕτη οὐδαμῶς εἰς τι βλάπτει· προσέθηκε δ' ἔτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων ὅτι καὶ ὑπὲρ τῆς Βαυαρίας καλῶς ἠθέλομεν ποιήσει νὰ φρονῶμεν ὅ,τι καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν, διότι, ὡς κατ' ἐκείνους τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, συμφέρει εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὰ δίκαια αὐτοῦ ἀξιοπρεπῶς νὰ ζητῇ καὶ ὑποστηρίζῃ, διότι οὕτω μᾶλλον αὐτὰ ἐνισχύει, καθόσον μάλιστα καὶ τὰ ὑποδειχθέντα

λάθη παρὰ προσώπων ἐπράχθησαν καὶ οὐχὶ παρὰ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ ἠθικοῦ τῆς Κυβερνήσεώς του προσώπου.

Μετὰ τὸν Πρωθυπουργὸν παρατηρήσαντα ὅτι συμφωνεῖ καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὰς περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ 53 ἄρθρου ἐν τῷ παραγράφῳ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ ὅτι ἡ ὕπαρξις ἢ ἡ διαγραφὴ τῆς περιόδου ταύτης ἀδιάφορος εἶναι εἰς τὸ ὑπουργεῖον, συμφωνοῦν καθ' ὅλα μὲ τὰς περὶ ταύτης σκέψεις τοῦ τελευταίαν ἀγορεύσαντος.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος παρατηρήσας ὅτι δύο ἐπὶ τοῦ παραγράφου τινὰ ἐπροτάθησαν, ἡ προσθήκη τῶν λέξεων *ἐξ ἀνάγκης*, καὶ ἡ διαγραφὴ τῆς περιόδου τῆς τελευταίας αὐτοῦ, ἀλλὰ τήν τε πρώτην καὶ τελευταίαν οὐδεὶς ὑπεστήριξε, ψηφοφορητέος δ' εἶναι ὁ παράγραφος μόνον καθ' ἃ ἐν τῷ σχεδίῳ εὑρηται, ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸν 6 § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καθὼς εἰς τὸ σχέδιον ὑπάρχει; » καὶ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τινὸς προτείναντος, αἱ λέξεις *τῶν ἐλπίδων* νὰ γραφῶσι *τὰς ἐλπίδας*, παρεδέχθη αὐτὸν δι' ἀναστάσεως, κατὰ τὸ σχέδιον, ἀντικαταστήσασα τὰς λέξεις *τῶν ἐλπίδων* διὰ τῶν λέξεων *τὰς ἐλπίδας*· ἔχει δ' ὁ παράγραφος, ὡς ἐψηφίσθη, οὕτως.

« Ἡ Βουλὴ ἤκουσε μετ' ἀγαλλιάσεως ὅτι αἱ σχέσεις τῆς Υ. Μ. » πρὸς τὰς ἄλλας δυνάμεις διατελοῦσι πάντοτε φιλικαί. Ἡ Ἑλ» λὰς συναισθάνεται τὴν πρὸς τὰς εὐεργέτιδας συμμαχικὰς δυνά» μεις βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην της, καὶ τὰς πρὸς αὐτὰς ὡς ἐκ τοῦ » δανείου ὑποχρεώσεις της. Συμμεριζομένη δὲ τὰς ἐλπίδας τῆς Υ. » Μ. ὅτι θέλουσι συναινέσει εἰς τὴν δικαίαν αἴτησιν τῆς Κυβερ» νήσεώς σας περὶ τῆς πρὸς ἀπότισιν αὐτοῦ ἀναβολῆς, πέποιθεν, » ὅτι διὰ τῆς τακτοποιήσεως τῶν δημοσίων προσόδων, τῆς » αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τῆς ἐμψυχώσεως τῆς γεωργίας τῶν τε» χνῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας καὶ διὰ τῆς ἀκριβοῦς » ἐνεργείας τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ συντάγματος, θέλει φθάσει ὅσον » ἐνεστι τάχιον εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν θέλει δυνηθῇ » νὰ ἐκπληρώσῃ δεόντως τὰς ὑποχρεώσεις της ταύτας ».

Μετὰ τοῦτο ὁ μὲν πρόεδρος ἐπανῆλθε καὶ κατέλαβε τὴν ἕδραν του, ἀνεγνώσθη δὲ ὁ §. 7 ἔχων οὕτως.

« Ἡ Ἑλλὰς ἐνασχολουμένη εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν θεσμοθε» σιῶν της, ἀποστρέφεται τὴν ἀναρχίαν, ὅπου καὶ ἂν ὑπάρχῃ· » ἡ δὲ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν εἰρήνη εἶναι ἐκ τῶν πρωτίστων με» ριμνῶν της. Αἱ φιλικαὶ μεταξὺ τῆς Ὀθωμανικῆς ἐπικρατείας » καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου σχέσεις βέλουσιν ἀναμφιβόλως

ζωογονεῖ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ἀμφοτέρων. Τὸ
» ὑπάρχον ἀμοιβαῖον συμφέρον ἀποκρούει πᾶσαν αἰτίαν συγκρού-
» σεως. Πέποιθεν ἡ Βουλὴ ὅτι ἡ Γ. Μ. θέλει πάντοτε προ-
» νοεῖ διὰ νὰ διατηρηθῶσιν αἱ εὐτυχῶς ὑπάρχουσαι φιλικαὶ
» διαθέσεις τῶν δύο ὁμόρων ἐπικρατειῶν, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν
» τοῦτον ὁ κατάλληλος διορισμὸς τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ ἀντι-
» προσώπων καὶ ὑπαλλήλων τῆς Γ. Μ. καὶ ἡ ἀμοιβαία πα-
» ραδοχὴ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων ἀμροτέρων τῶν Κυβερνή-
» σεων θέλουσι συντελέσει τὰ μέγιστα.

Ἀνεγνώσθη ἔτι καὶ ἡ παρά τινος μὲν προταθεῖσα, παρὰ πολ-
λῶν δ' ἄλλων ὑποστηριχθεῖσα, ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία, ἔχουσα
οὕτως. « Ἡ Βουλὴ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν εἰρηνικὴν τοῦ
» Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀνάπτυξιν ἐπιθυμεῖ παρὰ πᾶν ἄλλο τὴν δια-
» τήρησιν τῶν φιλικῶν σχέσεων τῶν δύο ὁμόρων ἐπικρατειῶν·
» πέποιθε δὲ ὅτι τὰς φιλικὰς ταύτας σχέσεις θέλουσιν ἐμπεδώ-
» σει ἔτι μᾶλλον ἡ ἀμοιβαία παραδοχὴ τῶν δικαίων ἀπαιτή-
» σεων ἀμροτέρων τῶν Κυβερνήσεων ».

Μετὰ τὸν πρόεδρον δ' ἐρωτήσαντα τὴν Βουλὴν ἂν ἐγκρίνῃ νὰ
προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῆς χωρὶς νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς
τὴν συντάξασαν τὸ σχέδιον ἐπιτροπὴν κατὰ τὸν κανονισμὸν· καὶ
τὴν δοθεῖσαν παρὰ τῆς Βουλῆς συγκατάθεσιν, ἵνα προβῇ εἰς τὴν
συζήτησιν αὐτῆς· παρετήρησέ τις ὅτι εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον
καὶ περὶ τῶν μετὰ τῆς Τουρκίας σχέσεών μας γίνεται μνεία,
αὗται δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐπὶ τοσοῦτον κατέστησαν σοβαραί,
ὥστε παρ' ὀλίγον νὰ διαταραχθῶσιν· ὁ Πρωθυπουργὸς κατά τινα
τῶν ἀγορεύσεών του εἶπεν ὅτι αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις ἀπαιτοῦ-
σιν ἰδίως νὰ διατηρῶνται αἱ σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο τούτων
ὁμόρων ἐπικρατειῶν, ἀλλ' ἄνθρωποί τινες, καὶ ἡννόει τοὺς ἑτε-
ροφρονοῦντας αὐτοῦ, κατώρθωσαν νὰ διαβάλωσιν αὐτὸν πρὸς τὴν
Τουρκίαν καὶ νὰ ἐνσπείρωσιν ὑποψίας εἰς τὴν Πόρταν, ἐνισχύ-
σαντες αὐτὰς διὰ ληστειῶν. Παρατηροῦντες ὅμως τὴν ἔννοιαν
τῶν διακοινώσεων, ἀντίθετον τῶν ὑποψιῶν τούτων αἰτίαν εὑρί-
σκομεν, διότι οὐδεὶς εἰς τὴν Τουρκίαν τὰς ὑποψίας ταύτας ἐνέ-
σπειρεν, ἀλλ' οἱ ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεώς της, ὕποπτα τῆς
Κυβερνήσεώς μας παρετήρησαν κινήματα, περιθαλψάσης καὶ δι-
ορισάσης εἰς θέσεις ἀνθρώπους, τὴν ἡσυχίαν τοῦ ὁμόρου τούτου
κράτους ταράξαντας· οἱ λόγοι δ' οὗτοι ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυ-
βέρνησιν δοθέντες, ἐπὶ τοσοῦτον οὐσιώδεις καὶ ἰσχυροὶ ἦσαν,
ὥστε καὶ ῥῆξιν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὁμόρων ἐθνῶν νὰ προ-
καλέσωσιν ἐδύναντο, καθὼς ἄλλοτε στασιάσας ὁ Λουδοβίκος

Ναπολέων καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ Γαλλικοῦ κράτους διαταράξας,
παρὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως κατεδιώχθη, προσφυγὼν δ' εἰς
τὴν δημοκρατικῶς διοικουμένην Ἑλβετίαν, εὗρε μὲν ἐν ἀρχῇ
ἄσυλον, ἀλλ' ἡ Γαλλία, καὶ τοι φυσικὴ τῆς Ἑλβετίας σύμμαχος,
ἀπήτησε τὴν παράδοσίν του καὶ ῥῆξιν κατὰ τῆς Ἑλβετίας ἀπει-
λησεν, ἥτις, ἂν καὶ δυνάμει τοῦ Συντάγματός της ἔδωκεν εἰς
τοῦτον ἐν ἀρχῇ ἄσυλον, ἠναγκάσθη ὅμως κατόπιν νὰ τὸν ἀπο-
πέμψῃ τῶν ὁρίων της· ἡ δὲ Πόρτα ἰσχυροτέρους τῆς Γαλλίας
ἔλαβεν ἤδη λόγους, διότι Ἕλληνες εἰσέβαλον εἰς τὴν Ὀθωμανι-
κὴν ἐπικράτειαν, ὅπου ἐλήστευσαν καὶ ἐπυροπόλησαν καὶ ἠχμα-
λώτισαν καὶ πολλαχῶς ἄλλας καταστροφὰς ἐνήργησαν, ἐπανελ-
θόντες δ' ἐνταῦθα καὶ ἐβραβεύθησαν βαθμολογηθέντες καὶ διορι-
σθέντες εἰς θέσεις, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μάλιστα τῆς Τουρκίας,
κατὰ τὰς μὲ αὐτὴν γειτνιαζούσης ἐπαρχίας μας. Ἂν δὲ ταῦτα
ἦσαν ἀθῶα τινα γεγονότα, ἀπὸ τὰς περιστάσεις προκαλεσθέντα,
οὐχ' ἧττον ὅμως ἦσαν καὶ ἀρκούντως ὕποπτα, ὥστε νὰ ὑποθέσῃ
ἡ Τουρκία ὅτιἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο, ἵνα ἡ ἡσυχία της διαταραχθῇ·
ἐπειδὴ δὲ τὰ γεγονότα ταῦτα δὲν εἶναι παρεξηγήσεις, αἱ σχέσεις
δὲ τῶν δύο τούτων ὁμόρων ἐθνῶν, εἰς ἀμφοτέρων τὴν εὐημερίαν
τείνουσαι, πρέπει νὰ διατηρῶνται φιλικαί, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ
προστεθῇ εὐχή τις εἰς τὴν ἀπάντησιν πρὸς τὴν Α. Μ. ἵνα μὴ
ἐπαναληφθῶσιν τὰ τοιαῦτα.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι οἱ λόγοι τοῦ προαγορεύσαντος ὑποστηρί-
ζουσι τοὺς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὅστις ἂν τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ
ἐκολούθει ἤθελε κηρύξει πόλεμον κατὰ τῆς τοσάκις τοιαῦτα
καθ' ἡμῶν ἐνεργησάσης· διότι ἡ μὲν Ἑλληνικὴ κυβέρνησις οὐδέ-
ποτε ἀνθρώπους τὸ Ὀθωμανικὸν ταράξαντας κράτος καὶ εἰς τὴν
ἐπικράτειάν μας προσφυγόντας ἐδέχθη, οὐδὲ τούτους ὑπέθαλψεν·
ἂν δ' ἠννόει ὁ προαγορεύσας τινας εἰς ἀμφότερα τὰ Κράτη λη-
στρικῶς διάγοντας καὶ ἀμφότερα ἐπίσης ἀδιαφόρως ταράτ-
τοντας, ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις τότε, πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέ-
ρων τῶν ἐπικρατειῶν ἐνεργοῦσα, ἐδέχθη αὐτούς, ἀφοῦ ἀπεράσι-
σαν νὰ καταστασιάσωσιν εἰρηνικοὶ πολῖται, καθὼς ἄλλοτε καὶ ἡ
Τουρκία ἐδέχθη ὑπηκόους της, ὄχι μόνον ἐντὸς τοῦ κράτους μας
ληστεύσαντας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν στασιασάντων κατὰ τὰ
1836 ἐν Ἀκαρνανίᾳ διατελέσαντας, καὶ ταῦτα καλῶς πράξασα,
διότι ὑπήκοοι αὐτῆς ἦσαν. Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἔλαβεν ὁμοίαν
καὶ μεγαλητέραν ἴσως αἰτίαν ἀπὸ τὴν παρὰ τῆς Ἑλβετίας εἰς
Γαλλίαν δοθεῖσαν, διότι ἐκείνη μὲν πρόσφυγα τὸν στασιάσαντα
Λουδοβίκον ἐδέχθη, ἡ δὲ Τουρκία τοὺς κατὰ τὸ 1836 στασιά-

σαντας Ἕλληνας καὶ ὑπὸ μισθὸν κατόπιν, εἰς αὐτὴν προσφυγόντας, διετήρησε, καὶ οὐχ ἧττον ἡ μὲν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν κατὰ τούτων εἶπεν, ὁ δὲ πραγορεύσας κατὰ ταύτης ἠγόρευσεν, ἐνῷ οὐδέποτε αὕτη Ὀθωμανὸν τὴν Τουρκίαν διαταράξαντα ἐμισθοδότησεν, ἐνῷ καὶ τοῦτο ἂν ἔκαμεν, ἡ Τουρκία δὲν ἠδύνατο νὰ παραπονεθῇ, διότι ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις οὐδ' ἐγνώριζεν ὅτι οὗτος τὴν ἐπικράτειάν της ἐτάραζεν, οὐδ' ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν μας πρὸς τὴν Τουρκίαν ἐξώρμησεν· ἐπὶ τῆς τροπολογίας δὲ παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ αὕτη ἐμφαίνει ἐπιθυμίαν πλείονα πρὸς διατήρησιν τῶν μεταξὺ τῶν δύο ὁμόρων ἐπικρατειῶν φιλικῶν σχέσεων, παραδέχεται αὐτὴν μετὰ τὴν διαγραφὴν τῶν λέξεων παρά παν άλλο.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι ἐὰν ἀπορριφθῇ ἡ τροπολογία πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸν παραγραφαν ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν διαγραφὴν τῆς περὶ εἰρήνης περιόδου, διότι τὰ περὶ ταύτης εἰς μόναν τὸν Βασιλέα ἀνήκουσιν· ἐπέρερεν ἄλλος ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας καὶ ὑπ' ἄλλην νὰ θεωρηθῇ ἐποψιν πρέπει, ἐκ ταύτης δὲ συνάγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησίς μας δὲν ὑπερασπίζει προσηκόντως τὰ δικαιώματα τῶν κατὰ τὴν Τουρκίαν Ἑλλήνων, διότι πολλαὶ ἐνηργήθησαν πράξεις κατὰ Ἑλλήνων, τὰς ὁποίας καὶ αὐτὸς ὁ Ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν γνωρίζει, καὶ οὐδεμίαν οἱ παθόντες, ἢ ἡ Κυβέρνησις ἔλαβον ἱκανοποίησιν· οὕτω κατὰ τὸ 1843 ἢ 1844 πλοῖον ἐκ Γαλαξειδίου μεταφέρον οἶνον ἐκ Πύργου ἀπεβίβασε τὸ φορτίον του εἰς Βόνιτσαν, ἐκεῖθεν δὲ λαβὼν ἐπιβάτας Ὀθωμανούς τε καὶ Ἕλληνας εἰσῆλθεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Πρεβέζης· ἀλλ' ὁ Διοικητὴς τῆς Πρεβέζης ἐπέβη τοῦ πλοίου, ἅμα προσορμισθέντος, καὶ ἀπαγαγὼν τοὺς ἐπιβάτας καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ πλοίου πλήρωμα, τούτους μὲν εἰς τὴν φυλακὴν ἔθηκε καὶ κατόπιν εἰς Ἰωάννινα ἀπέστειλεν ἔνθα ἐθανατώθησαν, τὴν δ' Ἑλληνικὴν τοῦ πλοίου σημαίαν κατεξέσχισε· μ' ὅλον ὅτι δὲ τὸ γεγονὸς ἐγκαίρως εἰς τὴν Κυβέρνησίν μας εἰσηγγέλθη, ἀγνοεῖται ὅμως ἡ εἰς τὴν ὑβρισθεῖσαν σημαίαν μας δοθεῖσα ἱκανοποίησις. Οὐδεμίαν ἐπίσης ἱκανοποίησιν ἔλαβεν ἡ καὶ κατὰ τὴν Τραπεζοῦντα προβληθεῖσα σημαία μας, ἥτις ἐπίσης διερρήχθη παρ' Ὀθωμανῶν ἐπιβάντων πλοίου Ἑλληνικοῦ ἀπὸ Ρωσσίας προερχομένου καὶ ἐκεῖ προσορμισθέντος· καὶ εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν Κωνσταντινούπολιν οἱ Ἕλληνες τὰ πάνδεινα ὑφίστανται παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν ὁρμωμένων εἰς ταῦτα ἀπὸ τὴν θρησκευτικὴν αὐτῶν ἰδέαν, ὅτι πᾶς μὴ Μωαμεθανὸς εἶναι ὑπὸ τὸν ζυγὸν των· τὰ αὐτὰ καὶ εἰς Σμύρνην καὶ ἀλλαχοῦ ἐνεργοῦνται, καὶ πολλοὶ

τῶν Βουλευτῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Πελοποννήσου τοιαύτας γνωρίζουσι πράξεις· ἐπειδὴ δ' ἡ Τουρκία ἀναγνωρίσασα τὴν ἀνεξαρτησίαν μας ὀφείλει νὰ διατηρῇ τὰ δικαιώματα τῶν κατὰ τὴν ἐπικράτειάν της διατελούντων Ἑλλήνων, ὡς τοῦτο καὶ παρ' ἡμῖν γίνεται, διότι ἄλλως ἡ δοθεῖσα ἐλευθερία μας εἶναι χίβδηλος, ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ παρακαλέσῃ τὰς τρεῖς Εὐεργέτιδας Δυνάμεις, τὰς μηδέποτε ἀνεχομένας τὴν περιύβρισιν τῶν Ἑλληνικῶν δικαιωμάτων, νὰ παρατηρήσωσιν εἰς τὴν Τουρκίαν ὅτι ὀφείλει νὰ θεωρῇ καὶ πράγματι ἡμᾶς ἀνεξαρτήτους, καὶ νὰ σέβηται τῶν κατὰ τὴν ἐπικράτειάν της διατελούντων Ἑλλήνων τὰ δικαιώματα, καὶ τοῦτο, διότι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα ἄλλως νὰ ὑπερασπίσωμεν τὰ δικαιώματά μας· καθ' ὅσον οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὴν Κυβέρνησίν μας κατὰ τὴν Τουρκίαν ἀλλαχοῦ μὲν δὲν ἔχουσι τὴν γενναιότητα τοῦ ἀντιπροσώπου ξένης Κυβερνήσεως, ἀλλαχοῦ δὲ καὶ νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων ἀμελοῦσιν· ὡς ἐν Πρεβέζῃ ὑπῆρχε γραμματεὺς τὰ τοῦ Προξένου ἐκτελῶν καθήκοντα, Γεωργιάδης τις, ὅστις οὐδὲν ἐνήργησεν ἀπέναντι πρηφανοῦς καταπατήσεως τῶν δικαιωμάτων Ἑλλήνων, οἵτινες ἅμα προσορμισθέντες εἰς Πρέβεζαν συνελήφθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν, ἀναγκασθέντες κατόπιν διὰ τὴν ἀσύγγνωστον τοῦ Ἕλλην. ταύτου προξένου ὀλιγωρίαν νὰ προσφύγωσιν εἰς τὸν Ἀγγλικὸν πρόξενον, ὅστις πάραυτα μεταβὰς εἰς τὴν φυλακὴν καὶ θλάσας τὰς θύρας αὐτῆς ἀπέλυσε τοὺς κρατουμένους καὶ ἐφυγάδευσεν αὐτοὺς τῆς Πρεβέζης.

Ὑπὲρ τοῦ παραγράφου ἄλλος καὶ τὴν ταιαύτην τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως ἀσύγγνωστον διαγωγὴν ἀναγνωρίζων, προσέθηκεν ὅτι ἡ διαγωγὴ τῶν κατὰ τὸ Τουρκικὸν κράτος προξενικῶν ὑπαλλήλων μας εἶναι τῆς προσοχῆς τοῦ Ὑπουργείου ἀξία, διότι πολλοὶ Ἕλληνες εἰς αὐτοὺς προσφυγόντες φιλερμίαν εὗρον προστασίαν, αὐτοὶ δὲ καταπιέζουσιν αὐτοὺς δωροδοκούμενοι καὶ ἄλλως τῆς δοθείσης αὐτῆς ἐξουσίας καταχρώμενοι· τοιαῦτα παράπονα ἠγέρθησαν ἀπό τινος καὶ κατὰ τοῦ παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβεία γεν. διερμηνέως, ἀγνοεῖται ὅμως ἂν θεραπεία τις τούτων ἐπενήχθη· ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ὀφείλει τοὺς διαπριθέντας διὰ τὴν ὀλιγωρίαν των καὶ καταδειχθέντας διὰ δωροδοκίας καὶ καταχρήσεις ὑπαλλήλους τούτους νὰ ἀντικαταστήσῃ, καθόσον διὰ τούτου μᾶλλον, ἢ πρὸς τὰς δυνάμεις ἀποτεινομένη, θέλει δυνηθῇ νὰ ὑπερασπισπίσῃ τὰ προσβαλλόμενα τῶν κατὰ τὴν Τουρκίαν Ἑλλήνων δικαιώματα καὶ ἱκανοποιήσῃ τὴν προσβαλλομένην ἐθνικότητά μας.

Ἀντεῖπεν ὁ Πρωθυπουργὸς, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι αἱ παρὰ τῶν προαγορευσάντων γενόμεναι σκέψεις ἀληθεύουσι μὲν, οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ὠλιγώρησε τῶν τοιούτων, ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα ἠτένισε καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐθνικότητά μας καὶ τὰς καταπιέσεις ταύτας νὰ ἀναστείλῃ ἐσπούδασε· δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἀπαιτῶμεν Συνταγματικὴν ἰσότητα καὶ κατὰ τὴν Τουρκίαν, διότι καὶ ἡμεῖς Συνταγματικῶς διοικούμεθα, διότι εὐκταῖον μὲν ἦτον ὁ κόσμος ὅλος Συνταγματικῶς νὰ διοικῆται, οὐχ' ἧττον ὅμως ὑπάρχουσιν ἔθνη, ὡς ἡ Τουρκία, ἐν οἷς ἠθέλησις ἑνὸς κυβερνᾶ, καὶ ἀπὸ ταύτης ἡ ζωὴ καὶ τὰ πολυτιμότερα τοῦ ἀνθρώπου ἐξήρτηνται, καὶ ὅμως διὰ πολλὰς τῶν Ὀθωμανῶν καθ' Ἑλλήνων πράξεις ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις τὴν πρέπουσαν ἔλαβεν ἱκανοποίησιν, τὴν ὁποίαν αὐταὶ αἱ μεγάλαι Δυνάμεις εἰς ὁμοίας περιστάσεις λαμβάνουσιν, ὡς τὰ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπάρχοντα ἔγγραφα μαρτυροῦσι, δι' ἄλλας δὲ δὲν ἔλαβεν ἔτι τοιαύτην, ἂν καὶ ἐζήτησεν αὐτὴν διὰ τῆς ἁρμοδίας ὁδοῦ, ἐκ τούτου ὅμως δὲν δύναται νὰ εἰκάσῃ τις καὶ ὀλιγωρίαν τῆς Κυβερνήσεως· τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν πρὸς τὴν ἱκανοποίησίν της πολυτρόπως οἱ ἀντιπρόσωποι κατὰ τὴν Τουρκίαν τῶν ξένων Δυνάμεων συνέτρεξαν, καὶ ταύτην συχνότατα ἐλάβομεν· ἀπαριθμοῦντες δὲ πράξεις, τὰς ὁποίας ἁπλῶς παρατινος ἐμάθομεν, καὶ τῶν ὁποίων τὰς λεπτομερείας ἀγνοοῦμεν, ἢ πράξεις, τῶν ὁποίων αἰτίας ἔδωκαν αὐτοὶ οἱ παθόντες Ἕλληνες, τῶν ὁποίων οἱ πρὸς ἡμᾶς διηγούμενοι συγγενεῖς μᾶς κρύπτουσιν αὐτό, ὡς συμφέρον νὰ κρύψωσι τὰς αἰτίας ἔχοντες, ἀδικοῦμεν τὴν Κυβέρνησιν ἀποδίδοντες εἰς ταύτην ἔλλειψιν, διότι αὕτη δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀφιερῇ τοὺς ἁμαρτάνοντας κατὰ τὴν Τουρκίαν Ἕλληνας ἀπὸ τὸ κράτος τῶν Τουρκικῶν νόμων, καθὼς οὐδ' ἀπὸ τῶν ἡμετέρων νόμων τὸ κράτος οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδα ἁμαρτάνοντες Ὀθωμανοὶ νὰ ἐξαιρεθῶσι δύνανται· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀναιτίως ποτὲ Ἕλληνες καταπιέζωνται κατὰ τὴν Τουρκίαν οἱ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἐκεῖ ἀντιπροσωπεύοντες δὲν ἔχουσιν οὐδὲ τὴν δύναμιν οὐδὲ τὰ μέσα διὰ νὰ θλάσωσι τὰς θύρας τῶν φυλακῶν, ὡς ὁ Ἀγγλικὸς πρόξενος, καὶ ἀπολύσωσι τοὺς ἀδίκως κρατουμένους, ἀλλὰ μόνον τὴν παράνομον τῶν Ἑλλήνων φυλάκισιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν κοινοποιοῦσιν, ἥτις σπεύδει ἁρμοδίως νὰ προκαλέσῃ τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, ἢ τὴν ἱκανοποίησιν· παρετήρησε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ὅτι ἅμα ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου πολλὰς ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ ἀλλαχοῦ ἀντιπροσώπων

τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἔλαβεν ἀναφορὰς, ἐθεώρησεν ὅμως ἀναγκαῖον θετικωτέρας νὰ λάβῃ πληροφορίας, ἵνα μὴ ἀποδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καταφορὰ κατὰ τῶν ἑτεροφρονούντων ὑπαλλήλων· ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ Ὑπουργείου διαγωγὴ δὲν εἶναι κατακρίτεα, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινετὴ, καθ' ὅσον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τὰ αὐτὰ μὲ τὴν Βουλὴν αἰσθάνεται ὑπὲρ τῶν πασχόντων Ἑλλήνων, καὶ οὐδέποτε Ἑλληνικῆς σημαίας τὴν περιύβρισιν θέλει ἀνεχθῆ, ἀλλὰ καὶ Προξένων τινῶν τὴν ἀσύγγνωστον διαγωγὴν ἂν ἐπληροφορήθη τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ, ἵνα μὴ τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀνευ ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀφήσῃ πρὸς ζημίαν τῶν τε ἐκεῖ κατοικούντων ὑπηκόων Ἑλλήνων καὶ τῶν ἄλλων προσερχομένων Ἑλλήνων διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐκτελεστηρίων πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν διαδόχων των· ἵνα δὲ καὶ τὸ κώλυμα τοῦτο ἄρῃ ἀπὸ τοῦ μέσου συνεννοήθη μετὰ τῆς ἐνταῦθα Τουρκικῆς πρεσβείας ὑποσχεθὲν νὰ χορηγήσῃ ἀκολούτως κατ' ἀμοιβαιότητα ἐκτελεστήρια εἰς πάντα τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἀντιπρόσωπον ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐκείνη, ὡς λόγον τῆς μὴ ἐκδόσεως τῶν ἐκτελεστηρίων παρὰ τῆς Πόρτας ὑπὲρ τῶν διοριζομένων Προξένων μας τὴν ἄρνησιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἔκδοσιν τοιούτων ἐκτελεστηρίων ἔφερε· καὶ δὲν ἐπεραιώθη ἀληθῶς ἡ διαπραγμάτευσις αὕτη, ἐλπίζεται δὲ ἐντὸς ὀλίγου ἡ ἀποπεράτωσίς της, μετὰ τὴν ὁποίαν, ἀφαιρουμένης τῆς δυσκολίας διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐκτελεστηρίων, θέλει δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις ν' ἀντικατασήσῃ πάντα κατὰ τὴν Τουρκίαν ἀντιπρόσωπόν της, ὅστις δὲν ἀντιπροσωπεύει αὐτὴν ἀξίως· ὑποδείξας δ' ἐπὶ τέλους τὴν ἀνάγκην τῆς ταχύτητος, ἵνα μεταβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐνέργειαν πραγμάτων, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἡ τοῦ ἔθνους ὅλου ἐλπίζεται βελτίωσις, ἐσύστησε ζωηρῶς τὴν ταχείαν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως.

Ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου δι' ἀναστάσεως ὅτι ἐφωτίσθη, ὁ μὲν Πρωθυπουργὸς παρετήρησεν ὅτι παραδέχεται τὴν ἐπὶ τοῦ παραγράφου προταθεῖσαν τροπολογίαν· ἄλλος δέ τις ὅτι δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ ἂν ἐφωτίσθη μετὰ τὸν ἀγορεύοντα Ὑπουργὸν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀντίκρουσιν τούτου νὰ δίδηται ὁ λόγος καὶ κατόπιν νὰ ἐρωτᾶται, ἵνα μή ποτε ὁ Ὑπουργὸς τελευταῖος ἀγορεύῃ, διότι οὕτως ἐπισκιάζεται ἡ συζήτησις, οὐδὲ μετὰ τὴν περὶ ψωτισμοῦ τῆς Βουλῆς ἀπόφανσιν νὰ δίδηται λόγος ἐπὶ τῆς οὐσίας εἰς τὸν Ὑπουργόν.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι διὰ τῆς ἐν τῇ τροπολογίᾳ λέξεως *ἀμοιβαίας* δὲν ἐννοεῖται ἡ ἀμοιβαιότης τῶν δικαιωμάτων, ἀλλ' ἡ παρ' ἀμφοτέρων τῶν ἐθνῶν παραδοχὴ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων, διότι ἡ ἀμοιβαιότης ἀποκρούεται μάλιστα ἡμῶν μὲν ἐχόντων τὸ τῆς ἑτεροδικίας δικαίωμα εἰς τὴν Τουρκίαν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνων παρ' ἡμῖν· ἐννοοῦμεν δὲ διὰ τῆς λέξεως *δικαίας ἀπαιτήσεις* νὰ προσφέρωνται πρὸς ἡμᾶς οἱ Τοῦρκοι κατὰ τὴν Τουρκίαν, ὡς καὶ πρὸς τοὺς ὑπηκόους τῶν ἄλλων μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν καὶ ἡμεῖς ἐπίσης πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι τοιούτους· ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ ἀντὶ τοῦ 7 παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, τὴν ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσαν τροπολογίαν μὲ τὴν διαγραφὴν τῶν λέξεων *παρὰ πᾶν ἄλλο* καὶ τὴν γενομένην ἐξήγησιν τῆς λέξεως *ἀμοιβαίας*, ναὶ ἢ ὄχι; » ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως ὡς ἐδόθη παράγραφον αὐτὴν, ἔχουσαν οὕτως.

« Ἡ βουλὴ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν εἰρηνικὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀνάπτυξιν, ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν τῶν φιλικῶν σχέσεων τῶν δύο ὁμόρων ἐπικρατειῶν, πέποιθε δὲ ὅτι τὰς φιλικὰς ταύτας σχέσεις θέλει ἐμπεδώσει ἔτι μᾶλλον ἡ ἀμοιβαία παραδοχὴ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων. »

Ὁ Πρόεδρος κηρύξας τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παραδοχῆς καὶ κατόπιν ἀδείας τῆς Βουλῆς ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 4 Φευρουαρίου διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΪΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 4 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν τετάρτην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν ἑκατὸν δέκα, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας

καὶ κωλύματος πέντε, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου, τοῦ προεδρεύσαντος αὐτῆς ἀντιπροέδρου, καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικειμένων συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 8 § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως· τοῦτον δ' ἀνέγνω ὁ Γραμματεὺς ἔχοντα οὕτως.

« Ἡ Βουλὴ δοῦσα τὴν μεγαλητέραν ἐγγύησιν τῆς ἐμπιστοσύνης της πρὸς τὴν Γ. Μ. καὶ τὴν κυβέρνησίν της, διὰ τῆς ψηφίσεως νέου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, ἰσχυροτέρου καὶ ἁρμοδιωτέρου, ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ νόμου, τῆς ἐμπεδώσεως τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς εὐημερίας τοῦ διοικουμένου λαοῦ, περιμένει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς του. Τὰ αὐτὰ μετριοπαθῆ περὶ τῶν ψηφισθεισῶν οἰκονομικῶν μεταρρυθμίσεων, διατεθειμένη εἰς τὴν ἀναθεώρησιν καὶ τελειοποίησιν αὐτῶν, ὅπως τείνωσι πρὸς τὸ αὐτὸ τῆς συγκεντρώσεως σύστημα, καὶ ἀποβῶσι συντελεστικώτεραι πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπὸ πάσης καταχρήσεως καὶ ἀμοιβαίαν ὠφέλειαν τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ Δημοσίου. »

Ὁ Γραμματεὺς ἀνέγνω ἔτι καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ παρά τινων προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτως.

« Ἡ Βουλὴ θεωροῦσα ὡς μέγιστον ἐχέγγυον τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ τὴν ἀκριβῆ τῶν διοικητικῶν θεσμοθεσιῶν ἐκτέλεσιν, δὲν ἐδίστασε νὰ ψηφίσῃ τὸν νέον διοικητικὸν ὀργανισμόν, μηδεμιᾶς φεισθεῖσα πρὸς τοῦτο δαπάνης. Διὸ καὶ ἀπεκδέχεται ἀνυπομόνως νὰ ἴδῃ τοὺς προσδοκωμένους τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ καρπούς. Συμπράξασα δὲ προθύμως εἰς τοῦ οἰκονομικοῦ συζητήματος τὴν διαρρύθμισιν θέλει μετὰ ζήλου ἐνασχοληθῆ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τελειοποίησιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, σκοποῦσα πάντοτε τὴν ἀμοιβαίαν καὶ τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ Δημοσίου ὠφέλειαν. »

Ἐπὶ τούτων εἷς παρετήρησεν ὅτι εἰς τὸν διὰ τοῦ παραγράφου τούτου ἀπαντῶμενον παράγραφον τοῦ Βασιλικοῦ λόγου δὲν ἐγένετο μνεία καὶ ἄλλου τινὸς νόμου, ψηφισθέντος παρ' ἀμφοτέρων τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, μήπω δὲ κυρωθέντος, τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν ὑπουργείων, περὶ τῆς μήπω κυρώσεως τοῦ ὁποίου καὶ ἄλλοτε τὰ εἰκότα εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν παρετηρήθησαν, ἀπαντήσαντα ἀκαταλήπτως ὅτι οἱ νόμοι ἵνα ἔγκυροι καταστῶσι προαπαιτοῦσι τὴν παρὰ τοῦ Βασιλέως κύρωσιν, δηλο-

νότι ὅτι καὶ ὁ νόμος οὗτος, ὁ περὶ ὑπουργείων, δὲν ἐκυρώθη εἰσέτι, διότι δὲν ἐκυρώθη. Καὶ αὖθις διὰ τοῦτο παρατηρεῖται εἰς αὐτὸν ὅτι οἱ νόμοι, μετὰ τόσου κόπου καὶ δαπάνης ψηφιζόμενοι πρέπει νὰ κυρόνωνται· ὁ παρά τινος προταθεὶς κατὰ τινα τῶν παρελθουσῶν Συνεδριάσεων τῆς μήπω κυρώσεως αὐτοῦ λόγος, διὰ τὴν μήπω παρασκευὴν τοῦ περὶ καθηκόντων νόμου τῶν διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁριζομένων ὑπαλλήλων δὲν εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον ἰσχυρός· διότι ἂν πρόκηται καὶ ταῦτα νὰ ὁρισθῶσι κατ' ἀπομίμησιν τῶν ὁρισθέντων εἰς τοὺς νομάρχας καὶ ἐπάρχους, κατ' ἀντιγραφὴν δηλονότι τῶν ὁρισθέντων παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας ἐκδοθέντος νόμου καθηκόντων, εἶναι εὔκολος ὁ προσδιορισμὸς αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἀπορεῖται διὰ τί νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ εἰσέτι ἐντελῶς καὶ ὁ περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμος διὰ τοῦ διορισμοῦ καὶ τῶν μήπω διορισθέντων Γραμματέων τῶν Ἐπάρχων, καὶ τῶν ἀπολειπομένων Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων, καθόσον καὶ ἡ πλήρης τῶν νόμων ἐφαρμογὴ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ, ἐπίσης τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς νὰ ἐριστᾷ πρέπει. Παρετήρησε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος παραγράφου καὶ τῆς τροπολογίας ὅτι ἐπειδὴ αὐτὴ μόνον κατὰ τὴν συντομίαν διαφέρει ἐκείνου, διὰ τοῦτο προτιμώτερος ταύτης εἶναι ὁ ἐν τῷ σχεδίῳ παράγραφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναγκαῖον εἶναι τροποποιήσεις τινες νὰ γίνωσιν. Εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον ἀπαριθμοῦνται αἱ ποιότητες τοῦ ψηφισθέντος περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμου· ἐπειδὴ δὲ μία τούτων εἶναι καὶ τὸ δαπανηρότερον διὰ τὸ πολυτελέστερον αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ ἐνέδωκε πρὸς τὸν ἐν τῷ παραγράφῳ ἐκτιθέμενον σκοπὸν ἀφορῶσα, διὰ τοῦτο αἱ ποιότητες αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐκτεθῶσιν οὕτω. «*Διὰ τῆς ψηφίσεως νέου διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ, δαπανηροτέρου μέν, ἀλλ' ἰσχυροτέρου καὶ ἁρμοδιωτέρου*· ἐπειδὴ δὲ καὶ τὰ οἰκονομικὰ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τείνωσιν εἰς τὸ τῆς συγκεντρώσεως σύστημα· διότι ἡ τῆς συγκεντρώσεως ἰδέα δὲν ἐφάνη ἡ ἀπολύτως τὸν περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμον προκαλέσασα, διὰ τοῦτο ἡ περίοδος *ὅπως τείνωσιν εἰς τὸ αὐτὸ τῆς συγκεντρώσεως σύστημα* πρέπει νὰ ἀπαλειφθῇ.

Εἷς τῶν προτεινάντων τὴν ἀνωτέρω ἀναγνωσθεῖσαν τροπολογίαν, ὑποστηρίζων αὐτὴν παρετήρησεν ὅτι ἡ μὲν τοῦ παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἔννοια καλῶς ἔχει, ἡ δὲ ἔκφρασις αὐτοῦ διάφορος νὰ ἦναι ἔπρεπε· διότι ἡ παραδοχὴ τοῦ περὶ διαιρέσεως τοῦ κράτους νομοσχεδίου, ὡς μὴ οὖσα ἡ πρω-

τίστη τῆς Βουλῆς πρᾶξις, δι' ἧς ἡ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Βουλῆς ἐμπιστοσύνη ἐπεδείχθη δὲν ἐμφαίνει ὅλως αὐτήν· ἔτι διότι ἐν ᾧ εἰς τὸν παράγραφον ὑπάρχει ἡ φράσις *ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ* πολλὰ ἐκτίθενται κατόπιν ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ πρόθεσις καταδεικνύονται, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀπαρίθμησις ἄλλως ἐπερίττευε, διότι οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ταῦτα πάντα προτίθενται οἱ νόμοι, καὶ ὅμως ἐκτὸς τούτων καὶ ἴδιον ἄλλων χαρακτῆρα φέρουσι· διότι ἔτι ἡ ἔκφρασις *περιμένει τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς* δὲν εἶναι κατάλληλος, διότι ἐκ ταύτης συνάγεται ὅτι ἡ Βουλὴ ἄφευκτον τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα νομίζει· συντάξαντες διὰ ταῦτα τὴν τροπολογίαν ἄνευ προθέσεως ἐπιμονῆς εἰς αὐτὴν, τῶν τοιούτων τὴν διόρθωσιν προετιθέμεθα, περιελάβομεν δ' ἐν αὐτῇ καὶ τῆς μεγαλητέρας ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου δαπάνης, ὡς γεγονότος δημοσίᾳ τελεσθέντος, καὶ διαφέροντος τὴν παροῦσαν τοῦ ἔθνους κατάστασιν, ἀποδόντες σκοπὸν τούτου τὴν ἀσφάλειαν· πραγματευθέντες δὲ καὶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ψηφισθέντος διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ προεθέμεθα νὰ ἐκφράσωμεν ὅτι δὲν περιμένομεν αὐτὰ τυχαίως ἀλλ' ἀνυπομόνως, διὰ νὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐντελῆ τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμογήν· ὀφείλομεν δὲ ἐπὶ τούτου συντονώτερον νὰ ἐκφρασθῶμεν, ἄνευ προθέσεως προσβολῆς κατὰ τοῦ ὑπουργείου, καθόσον δὲν εἴδομεν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, διὰ τὴν μὴ πλήρη τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, μήπω διορισθέντων τῶν Γραμματέων τῶν Ἐπάρχων, καὶ κενῶν τινων τῶν Νομαρχῶν θέσεων καὶ τινων τῶν Ἐπάρχων ἀπολειφθεισῶν, καὶ καθόσον καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτὸ τῶν Ἐπάρχων δὲν ὑπεδέχθη ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην, ὥστε νὰ ἀφήσῃ ἐντύπωσίν τινα εἰς αὐτὴν, διότι καὶ ἡ ἐντύπωσις αὕτη εἶναι τὰ μάλιστα ἀναγκαία κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν νέων νόμων, καὶ πρὸς ταύτην δραστηρίαν ἐφαρμογὴν αἱ Κυβερνήσεις ἐπιδεικνύουσι, καὶ νόμοι πολλοὶ πρὸς ἐπίδειξιν ὑποβάλλονται, διὰ νὰ ἐννοήσωσιν οἱ πολῖται ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ νόμου τούτου, καὶ αἱ βουλαὶ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς αὐξήσεως τῶν δαπανῶν βελτίωσίν τινα νὰ ἐπιφέρωσι προέθεντο. Ἐπειδὴ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ παραγράφου ἐν τῇ τροπολογίᾳ μετεβάλομεν, διὰ τοῦτο καὶ τὰ μετὰ ταύτην μετεβλήθησαν· τοῦ νέου δὲ τούτου διοργανισμοῦ κύριος σκοπὸς δὲν ἦτον ἡ συγκέντρωσις, ἄλλως ἀναγκαία θεωρουμένη, ἀλλ' ἡ ἀμοιβαία τῶν φορολογουμένων καὶ τῆς Κυβερνήσεως ὠφέλεια, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀρχὴ αὕτη τῆς ἀμοιβαιότητος ταύτης ἐντὸς τῆς τροπολογίας ἀναγκαίως συμπεριελήφθη. Ἐπειδὴ δ' ἐν τῷ παραγράφῳ ὡς

χαρακτὴρ τοῦ νέου νόμου καὶ τῶν καταχρήσεων ἡ ἐξάλειψις ἀναφέρεται, ἥτις οὐ μόνον τοῦ νόμου τούτου, ἀλλὰ τῶν νόμων ὅλων προσὸν διατελεῖ, ἂν καὶ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τινων καταχρήσεις γεννῶνται καὶ οὐδενὸς νόμου κατ' ἐπίδειξιν ἡ κατάχρησις σκοπὸς ὑπάρχει, διὰ τοῦτο καὶ τοῦτο μετερρυθμίσαμεν θεωροῦντες ἀναγκαῖον νὰ ἐκφρασθῇ εὐχὴ πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπὸ τῶν καταχρήσεων. Ἐρωτηθεὶς δὲ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς εἰς τὴν λέξιν συγκέντρωσις ἀποδιδομένης παρ' αὐτοῦ, ἀπήντησεν ὅτι διὰ ταύτης ἐννοεῖ τὴν κατὰ τὴν ψήφισιν τῶν ὀργανικῶν οἰκονομικῶν νόμων ψηφισθεῖσαν ἐπιτήρησιν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, διότι καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν αὗται κατὰ τὸν νέον νόμον, καὶ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον πρότερον εἶχον, ἐξέπεσαν.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι τὰ ἐν τῇ τροπολογίᾳ δὲν ἐμφαίνουσι τὰ κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος καταδειχθέντα, καὶ περὶ μὲν τῶν καταχρήσεων παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τάς τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς φορολογουμένους θλιβούσας καταχρήσεις περιέλαβε, καθόσον καὶ αὗται αἱ τὸ δημόσιον παραβλάπτουσαι καταχρήσεις ἐμμέσως τὸν λαὸν βαρύνουσιν, ἐλαττόνουσαι τὰς δημοσίας προσόδους· περὶ δὲ τοῦ δαπανηροτέρου τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον ἡ τροπολογία ἐμφαίνει, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐν τῷ παραγράφῳ τοῦ σχεδίου τὰς δύο τοῦ νόμου ποιότητας περιέλαβε, καὶ τὸν σκοπὸν ἐξέθηκε διὰ τὸν ὁποῖον τὸν νόμον τοῦτον ἐψήφισεν· ὅτι ἡ τροπολογία καὶ εἰς αὐτὸν ἔτι τὸν ἀπαντώμενον τοῦ Βασ. λόγου παράγραφον δὲν ἀνταποκρίνεται· περὶ δὲ τῆς συγκεντρώσεως, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ πρὸ τῆς συντάξεως τῆς ἀπαντήσεως ἐζήτησε παρὰ τῶν διαφόρων ὑπουργείων τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ παρὰ μὲν τῶν ἄλλων ἔλαβεν αὐτάς, παρὰ δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν οὐδεμίαν νὰ λάβῃ ἠδυνήθη, διότι τοῦτο οὐδὲν ἐπὶ τούτου ἐγνώριζε διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς συγκεντρώσεως τῆς ὑπηρεσίας· ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτου οὐσιώδης ἀνεφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς συγκεντρώσεως τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, διὰ τοῦτο ἐγένετο αὐτῆς μνεία εἰς τὸν παράγραφον, διὰ νὰ προειδοποιηθῇ διὰ ταύτης τὸ ὑπουργεῖον πρὸς τὴν ἐνέργειαν καὶ τούτου.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι εἰς τὰ πρακτικὰ, τὰ περιέχοντα τὴν συζήτησιν τῶν ψηφισθέντων οἰκονομικῶν νόμων, καταφαίνονται οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους οὗτοι ἐψηφίσθισαν, ἦσαν δὲ, ἡ ταχυτέρα καὶ ἀσφαλεστέρα βεβαίωσις τῶν φόρων ἄνευ τῆς καταθλίψεως τῶν φορολογουμένων, ἥτις κατορθοῦται διὰ τοῦ διορισμοῦ Ἐφόρων διαφόρου τάξεως, κατὰ λόγον τῆς τάξεως τῆς ἐπαρχίας καὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς, καθόσον οὕτω τὸ Ὑπουργεῖον δύναται ἀμέσως τὰς περὶ οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως πληροφορίας νὰ λαμβάνῃ, ἐν ᾧ διὰ τῶν κατὰ Νομὸν γενικῶν Ἐφόρων ἐμμέσως αὗται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεβάλλοντο· ἔτι δὲ διὰ τοῦ διορισμοῦ τῶν γενικῶν Ἐφόρων κατὰ Νομὸν καὶ οἱ φορολογούμενοι αὐτοὶ καταθλίβονται, ἀναγκαζόμενοι ἑκάστοτε ἐν ἀνάγκῃ εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν πολὺ ἀπέχουσαν ἴσως τοῦ νομοῦ ἕδραν διαμένοντα, νὰ προσέρχωνται πρὸς θεραπείαν τῶν παραπόνων των, εἰς δαπάνας πολλὰς ὑποβαλλόμενοι· διὰ τοῦτο τὸ νέον οἰκονομικὸν σύστημα ἄνευ Γενικῶν Ἐφόρων πρός τε τοῦ δημοσίου τὴν ὠφέλειαν καὶ τῶν φορολογουμένων τὴν ἐλάφρυνσιν ἐγένετο, λόγος δὲ τῆς μὴ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀποδόσεως τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν δὲν ἦτον ἡ ἐπικρατοῦσα τάξις, διότι κατὰ ταύτην ὁ Ἔφορος ἔχει ἄμεσον ἀλληλογραφίαν μὲ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τοῦτο ἀμέσως παρ' αὐτοῦ τὰς πληροφορίας λαμβάνει, ἐνῷ διὰ τῶν γενικῶν Ἐφόρων μετὰ δαπάνης πλείονος καὶ κόπου μεγαλητέρου τοῦτο ἐμμέσως ἤθελεν ἐνεργεῖσθαι.

Μετὰ τοῦτον ἕτερος παρετήρησεν ὅτι καὶ δικαίωμα καὶ καθῆκον τοῦ βουλευτοῦ εἶναι νὰ ἐκφράζῃ τὴν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Ὑπουργείου κρίσιν του, καὶ ἰδίως κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, ἐπειδὴ δὲ κατὰ πολὺ ἡ τοῦ Ὑπουργείου πολιτικὴ ἐσυζητήθη ἤδη, διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀνάγκη ἐπὶ ταύτης νὰ προστεθῇ τι πλέον, ἐπιδοκιμαζομένων μόνων ἐν περιλήψει ὅλων τῶν λόγων τῶν κατὰ ταύτης ἀγορευσάντων ῥητόρων τῆς ἀντιπολιτεύσεως· ἐπιφυλαττόμενος δὲ νὰ παρατηρήσῃ τινα ἐπὶ τῆς τακτικῆς τοῦ Πρωθυπουργοῦ εἰς τὸν τρόπον τῶν ἀπαντήσεών του, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ δημοσίου ἀσφαλείας παραγράφου, παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ὅτι διὰ τοῦ ψηφισθέντος περὶ διαιρέσεως τοῦ Κράτους νόμου πολὺ προσετέθη βάρος εἰς τὸν φορολογούμενον λαὸν, μετὰ τὴν ψήφισίν του ὅμως πολὺς παρῆλθε χρόνος μέχρι τῆς κυρώσεώς του, καὶ μετὰ ταύτην μόλις κατὰ μέρος ἐφηρμόσθη, καὶ τοῦτο, διότι ὁ Πρωθυπουργὸς δὲν ἐδυνήθη νὰ συμβιβάσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν φίλων του· ἂν δὲ εἶναι ἄδικον καὶ παράλογον, νομοσχέδια ψηφιζόμενα μετὰ τοσούτου κόπου καὶ τοσαύτης δαπάνης, ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν ψήφισίν των γενομένην προσθήκην Γερουσιαστῶν προσγενομένης, νὰ μὴ ἐκτελῶνται καθ' ὁλοκληρίαν, ἄπορον ἔτι εἶναι, καὶ πῶς πρόσωπα ἄλλα τῶν Νομαρχῶν ἐνεργοῦσιν ἀντὶ τούτων, οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν, ἀναπληροῦντες ἐναντίον τοῦ νόμου ὄχι τοὺς κωλυομένους, ἀλλὰ τοὺς μὴ διορισθέντας Νομάρχας. Ἀρυόμενος δέ τινα ἀπὸ τὴν δυστυχῆ τῶν Καλαβρύ-

των Επαρχίαν, την περιέχουσαν την πηγήν παντός πλημμελήματος, παρετήρησεν ότι γνωρίζει ήδη ή Βουλή τα κατά την έκλογήν αύτης διατρέξαντα, ένεκα των οποίων την προσαχθείσαν ενώπιόν της έκλογήν ηκύρωσεν, αλλά προ ταύτης και άλλη ενηργήθη, της οποίας και η άκύρωσις και το αποτέλεσμα είναι είσέτι άγνωστον, και επί της οποίας ερωτηθείς ο Πρωθυπουργός ούδεν απήντησεν. Εις των υπέρ του Υπουργείου αγορευσάντων, αντικρούων τον αίτιαθέντα του Υπουργείου δια τα κατά την έφορευτικήν του δήμου Λαπαθών επιτροπήν, την οποίαν πρότερον μεν ως παράνομον ο Διοικητής ηκύρωσε, κατόπιν δε ως νόμιμον ανεγνώρισε, παραδούς εις αύτην την κάλπην, είπεν ότι περί του κύρους αυτής εβεβαιώθη ο Διοικητής παρά του δημ. Συμβουλίου· αλλ' ελησμόνησεν ό,τι άλλο τε είπεν, ότι ηκυρώθησαν αι επιτροπαί αύται και έπρεπε να ακυρωθώσιν, ως κληρωθείσαι κατά συνέπειαν άκύρου προγράμματος, του παρά του Διοικητικού γραμματέως εκδοθέντος· αι πολλαπλαί κληρωθείσαι επιτροπαί πανταχού της Επαρχίας, ή επεμβάσεως πρόθεσιν, ή άγνοιαν εμφαίνουσιν, αλλ' ό,τι και αν αποδοθή εις τους υπαλλήλους τούτους καθίστα αυτούς αξιοποίνους, και όμως παρά ταύτα εβραβεύθησαν, προβιβασθέντος του πρώην γραμματέως της Διοικήσεως Καλαβρύτων εις την θέσιν του Επάρχου της αυτής Επαρχίας, μεταπεμφθέντος δε του αυτού Υπομοιράρχου μετ' εκτελεστικής δυνάμεως προς τήρησιν της τάξεως κατά την εκλογήν, αφ' ού αυτός ούτος έκει τα αυτά και κατά την πρώτην εκλογήν εκτελών, διένειμε την στρατιωτικήν δύναμιν υπό τας διαταγάς των Υπουργικών υποψηφίων, κατά τι ιδιάζερον αυτού έγγραφον, το οποίον περιπεσόν συνελήφθη παρά τινος, το οποίον και εις τον Πρωθυπουργόν και τον Βασιλέα επεδείχθη· και περί του Διοικητού τα αυτά κατά την συζήτησιν του περί ασφαλείας παραγράφου θέλουσι σας υποδειχθή δι' επιδείξεως αποφάσεώς του, δι' ής έπαυσε τον τε Δήμαρχον και Δημαρχικόν Πάρεδρον Κραβίδος, και εις ειδικόν τα τούτων καθήκοντα ανέθηκε· και ταύτα το ακατάλληλον της εκλογής των προσώπων αποδεικνύουσι μετά τοσαύτην δαπάνην δια τον ψηφισθέντα νόμον, τον τράχηλον του δυστυχούς φορολογουμένου βαρύνουσαν. Επί δε της κυρώσεως των νόμων παρετήρησεν ότι αληθώς το δικαίωμα της κυρώσεως αυτών ανήκει εις τον Βασιλέα, δεν πρέπει όμως επ' άπειρον να εκτείνηται, διότι άλλως ήθελε ματαιούσθαι ή παρά Βουλευτού τινος υποβολή νόμου, παρ' αμφοτέρων των νομοθετικών σωμάτων ψηφισθέντος, διά

της μη κυρώσεως αυτού, ή διά της παρά του Υπουργείου, μαθόντος την παρά Βουλευτού υποβολήν τούτου, προϋποβολής αυτού, μη κυρωθησομένου κατόπιν, μετά την παρά των νομοθετικών σωμάτων ψήφισίν του. Επί της τροπολογίας παρετήρησεν ότι τα μεν περί συγκεντρώσεως δεν είναι αντικείμενον της παρούσης συζητήσεως, διότι άν αύτη συμφέρουσα παρίσταται διά νόμου να εισαχθή δύναται, κατά την συζήτησιν του οποίου τα όρελη αυτής, ή τουναντίον, να υποδειχθώσι δύνανται· ή δε τροπολογία έχει καλώς και πρέπει άντι του παραγράφου να παραδεχθή, μετ' την εις το τέλος αυτής προσθήκην των λέξεων *και την περιστολήν των καταχρήσεων*, τας οποίας και υμείς όλοι γνωρίζετε, και αυτός ο Πρωθυπουργός ωμολόγησε, δικαιολογήσας αύτας διότι και πρότερον συνέβαινον, μετ' την διαφοράν ότι τότε μεν παρ' ολίγων, ήδη δε παρά πολλών ενεργούνται· αλλά και το δικαιολόγημα τούτο αστήρικτον είναι, διότι τότε ούδε σύνταγμα, ούδ' άνθρωποι των Επαρχιών, Βουλευταί, τα κατά ταύτας γνωρίζοντες, υπήρχον, και διότι άν ήδη ει τότε τας καταχρήσεις ενεργήσαντες εδικάζοντο, δεν ήθελον, διότι και ήδη ενεργούνται, αθωωθή· ούδεν δε απέναντι των καταχρήσεων τούτων είπε, διά γενικών μόνον εκφράσεων απαντήσας ότι το Υπουργείον θέλει λάβει τα μέτρα του, χωρίς να απαντήση εις ωρισμένας πράξεις παρά των προαγορευσάντων προς αυτόν υποδειχθείσας.

Ο μετά τούτον Βουλευτής επέφερε τας εξής επί του § του σχεδίου της απαντήσεως; τροπολογίας· α.) να προστεθή μετά τας λέξεις *διά της ψηφίσεως* ή λέξις *δαπανηροτέρου* διοικητικού οργανισμού, και μετ' αυτάς ή λέξις, *ως*, ισχυροτέρου και αρμοδιωτέρου να αντικαταστήση την λέξιν και· ταύτα δε, διά να εκφρασθή, ως τις των προαγορευσάντων είπεν, ή παραδοχή πλειοτέρας δαπάνης εί; βάρος του λαού και ο λόγος αυτής. β'.) να αντικατασταθή κατωτέρω ή λέξις *τελειοποίησιν* διά της *βελτίωσιν*, διότι ούδεν ανθρώπινον έργον είναι τέλειον, και πάν τέλειον ούδεμιάς χρήζει βελτιώσεως, καταστρεφομένης άλλως της έννοίας του § του Βασιλικού λόγου, καθ' ην υποτίθεται και εις το μέλλον ή εκ της εφαρμογής και πείρας προκύψουσα αναγκαία βελτίωσις των ψηφισθέντων νόμων. γ'.) να αντικατασταθή ή κατωτέρω λέξις *σύστημα* διά της λέξεως *πνεύμα* ως καταλληλοτέρας· δ'.) αποκρούει την περί καταχρήσεων προσθήκην εις την τροπολογίαν, διότι καταλληλότερον είς το σχέδιον της επιτροπής εκφράζεται, επειδή πας νόμος υποτίν-

θησι καὶ τὴν κατάχρησιν παρ' ἐκείνων πρὸς οὓς ἐφαρμόζεται· ε.) νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ τελευταῖαι τοῦ § λέξεις, *καὶ ἀμοιβαίαν τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου ὠφέλειαν*, διότι ἡ βελτίωσις τῶν φορολογικῶν νόμων, προκύπτουσα ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς γενικῆς ὠφελείας, δὲν πρέπει μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τῶν φορολογουμένων νὰ γίνηται. Ἐπὶ τέλους παρετήρησεν ὅτι ὑπάρχει κενόν τι, διότι οὐδόλως ὁ § σιωπᾷ περὶ τῶν καλῶν ἢ κακῶν ἀποτελεσμάτων τῶν νεοεισαχθέντων νόμων· καὶ περὶ μὲν τῶν διοικητικῶν δὲν δύναταί τις εἰσέτι νὰ ἐπιφέρῃ κρίσιν, διότι δὲν ἐφηρμόσθησαν εἰσέτι καθ' ὁλοκληρίαν, περὶ δὲ τῶν οἰκονομικῶν ἡ ἐκφραζομένη ἀνάγκη τῆς συγκεντρώσεως ἀποδεικνύει τὴν ἀποτυχίαν εἰς τὴν ἐφαρμογήν, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα ἤδη, εἰμὴ μετὰ ἰδιαιτέραν συζήτησιν, νὰ παραδεχθῶμεν τὴν συγκέντρωσιν, νὰ μὴ ἐπιφέρῃ ἀμέσως ἡ Βουλὴ τὴν περὶ συγκεντρώσεως ἀπαίτησιν, ἀλλὰ νὰ προστεθῇ εἰς τὸν § ὅτι οἱ νόμοι τότε μόνον ἀποβαίνουσι συντελεστικώτεροι, ὅταν ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν γίνηται διὰ τῆς ἐκλογῆς καταλλήλων, διακεκριμένης τιμιότητος καὶ ἱκανότητος προσώπων.

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντός τινος περὶ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως, ὅτι αὕτη συντέμνει τὸν χρόνον· ὅτι, μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ὑποστήριξιν ἑκάστης τροπολογίας καὶ τὴν μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ σχεδίου παράστασιν τῆς διαφορᾶς, ὁ Πρόεδρος ὀφείλει νὰ ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν καὶ αὐτὴ νὰ ἀποφαίνηται ποίαν τούτων, ἢ ἂν τὸ σχέδιον προτιμᾷ ὡς βάσιν τῆς συζητήσεως, καὶ οὕτω μετὰ τὴν γενικὴν ἐπ' αὐτῶν συζήτησιν νὰ γίνωνται ἀκολούθως αἱ ἐπὶ τοῦ λεκτικοῦ παρατηρήσεις· ἀπήντησεν ὁ Πρόεδρος ὅτι, ἡ αὐτὴ τάξις φυλάττεται καὶ ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν οἱ προτείνοντες τροπολογίας ἀναπτύσσουσι καὶ ὑποστηρίζουσιν αὐτὰς, ἄλλοι δὲ πάλιν ὑποστηρίζουσι τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς, μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τούτων συζήτησιν ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται ποίαν τῶν τροπολογιῶν ἢ ἂν τὸ σχέδιον προτιμᾷ, καὶ ὅτι συγχρόνως οἱ ἔχοντες λεκτικὰς διορθώσεις προτείνουσιν αὐτάς.

Ὁ μετὰ ταῦτα ἀγορεύσας ἐπὶ τοῦ §. περιοριζόμενος εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως καὶ τῶν αἰτίων, ἐξ ὧν τοσοῦτον δυσάρεστος κατὰ τὸ 1845 ἔτος, ἐνῷ εἰς τὰ πρὸ αὐτοῦ ἔτη καλητέρα ἦτον, ἐπέφερεν ἐκ προοιμίων, ὅτι ἡ παρά τινος Βουλευτοῦ, ἀπαντήσαντος εἰς τὸν εἰπόντα ὅτι κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845 ἔτους θέλει προκύψει μεταξὺ τῶν προϋπολογισθέντων καὶ τῶν πραγματοποιηθησομένων ἐσόδων ἔλλειμμα τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν, δοθεῖσα διαβεβαίωσις

κατὰ τὴν γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, ἐναντίον τῆς παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐκφρασθείσης ἄλλοτε γνώμης περὶ τοῦ ἐλλείμματος δύο ἑκατομμυρίων, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ 1845 εἶναι καλητέρα τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐτῶν, ἂν καὶ ὡμολόγησεν ἔλλειψίν τινα, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν ἀφορίαν ἀπέδωκεν, ἐφαπτόμενος παραδείγματά τινα ἐκ τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων, ἡ δὲ διαβεβαίωσις αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦ ὑπάρχοντος ἐν Ἑλλάδι λογιστικοῦ συστήματος· ὁ Βουλευτὴς οὗτος, καὶ ὅταν μὴ ἀγνοῇ τί ἐστι χρῆσις καὶ τί διαχείρισις, προσφεύγει συνήθως εἰς τὰ ἀνίσχυρα μέσα, τὰ ὁποῖα καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ μετεχειρίσθη ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διότι ὁ προϋπολογισμὸς ἑκάστου ἔτους στηρίζεται εἰς τὰ κύρια τοῦ ἔτους ἐκείνου ἔσοδα καὶ ἔξοδα, ἐκ δὲ τοῦ συγκριτικοῦ τούτων ἀποτελέσματος δεικνύεται ἡ καλὴ ἢ κακὴ οἰκονομικὴ κατάστασις ἐκείνου τοῦ ἔτους, καὶ ὄχι ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ ἀπολειπομένου ἐκ τοῦ παρελθόντος ἔτους περισσεύματος εἰς τὰ πραγματικὰ τοῦ ἑπομένου ἐσόδα, διότι τὸ ἐκ τοῦ προηγουμένου ἔτους περίστευμα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μέρος τῶν ἐσόδων τοῦ ἑπομένου. Ἂν τοῦτο δὲν ἦτον ἀληθές, αἱ δυνάμεις δὲν ἤθελον περιορισθῇ νὰ ἀπαιτήσωσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ προκύπτοντος μεταξὺ τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων καὶ ἐξόδων περισσεύματος, ἀλλ' ἤθελον ἀπαιτήσει ὅλα τὰ εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους εὑρισκόμενα κατὰ τὰς 31 Δεκεμβρίου χρήματα. Τὰς διαστροφὰς ταύτας τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως καὶ τὰ ψευδῆ ἐπιχειρήματα ἀφίνοντες κατὰ μέρος οἱ Βουλευταὶ, ὀφείλουσι νὰ παραστήσωσι γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, διὰ νὰ φωτισθῇ καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ἐπαπειλούσης τὴν Ἑλλάδα οἰκονομικῆς κρίσεως καὶ προλάβωσιν αὐτήν.

Ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν ἀκολούθως ἐξετάζων περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, δύο ζητήματα εὗρε· 1) ποῖα εἶναι καὶ ποῖα ἔπρεπε νὰ ἦναι τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους 1845, καὶ 2) ποῖα τὰ αἴτια τὰ ὁποῖα τὰ οἰκονομικά μας ἔφερον εἰς τὴν δυσάρεστον ταύτην κατάστασιν. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου ζητήματος, διῃρημένου εἰς δύο, ἐξεύρηκεν ὅτι τὰ ἔσοδα κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ὑπελογίσθησαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς 14,021,756 δραχμὰς, κατὰ δὲ τὰς δοθείσας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴν εἰς δραχμὰς 13,660,87 ἀφαιρουμένων ἐκ τούτων καὶ τῶν μηδέποτε κατὰ τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑποσημείωσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσπραχθησομένων, ἐλαττοῦνται τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους 1845 εἰς δραχ. 12,397,728,87, ἤτοι προκύπτει ἐλ-

λειμμα, κατ' αὐτοὺς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Ὑπουργείου 1,624,027 δραχμῶν, κατὰ δὲ τὸ πραγματικὸν θέλει προσύψει ἔλλειμμα ἐπίκεινα τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς καταστάσεως τῶν 10 Ἰαννουαρίου, τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἔφερε, καὶ ἥτις καλῶς ἐξεταζομένη θέλει εὑρεθῆ κατὰ τὰ δύο τρίτα τῶν ἐσόδων ὑποθετικὴ καὶ ἰδανική. Εἰς τὸ περὶ ἐγγείων φόρων μέρος οὐδὲν πραγματικὸν καὶ ἐκκαθαρισμένον ποσὸν φαίνεται, ἀμὴ τὸ τῶν ἀραβοσίτων, καλαμβοκίων, λαθουρίων καὶ ἄλλων τοιούτων, διότι πλεῖστα καὶ σημαντικώτερα τούτων ὑπολογίζονται δι' ἀριθμῶν ὁλοσχερῶν. Τὰ αὐτὰ δὲ παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰ ποσὰ τὰ εἰς χρήματα σημειούμενα. Καὶ εἰς τὸν πίνακα δὲ οὐδὲν ἄλλο ἔσοδον φαίνεται ἐκκαθαρισμένον καὶ πραγματικόν, εἰμὴ τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου, τῶν τελωνιακῶν εἰσοδημάτων, τῶν ὀρυκτῶν, καὶ τινων ἄλλων τοιούτων. Ὅ,τι δὲ δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περιέργειαν εἶναι ὅτι τὰ ἐνυπάρχοντα εἰς τὰς ἀποθήκας προϊόντα, καὶ τὰ εἰς χρήματα εἰσπραττόμενα νὰ ἀντιπροσωπεύωσι πλέον τὸ μένον εἰς τὸν πίνακα ὡς εἰσπραχθησόμενον ποσὸν τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων περίπου, ἀπ' ἐναντίας ἀντιπροσωπεύουσι τὸ εἰσπρακτέον ὁλικὸν ποσόν. Ἐκ τούτου δὲ δύνανται τις δύο τινα νὰ συμπεράνῃ, ἢ ὅτι ἐξ ἀμελείας ἢ καὶ προθέσεως οἱ ἔξω ὑπάλληλοι εἶναι ὅλως ἀνίκανοι καὶ εὑρίσκονται εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀταξίαν, μὴ δυνηθέντες μέχρι τοῦδε νὰ διαβιβάσωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἢ ὅτι ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου ἐπικρατεῖ ἡ ἄγνοια καὶ ἀταξία εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας, τὴν τήρησιν βιβλίων τινων ἀναγκαίων καὶ ἄλλων τοιούτων. Διὰ νὰ πληροφορηθῇ δέ τις ὁποία ἀνικανότης καὶ ἀπειρία διεύθυνε μέχρι τοῦδε σχεδὸν τὴν τύχην τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων, ἂς λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν μεταξὺ τοῦ Προέδρου τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀλληλογραφίαν περὶ τινων πληροφοριῶν καὶ θέλει ἰδεῖ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἠγνόει τὴν μεταξὺ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ τῆς καταστάσεως τῶν εἰσπρακτέων διαφοράν, οὐδόλως ἐννοῶν καὶ αὐτὰ τοῦ Λογιστηρίου τὰ καθ/κοντα· ὅθεν ὅπως προυσιάζονται τὰ ἐσοδά μας δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ τὰ ἕνδεκα ἑκατομμύρια. Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ πρώτου ζητήματος, ἤτοι πόσα ἔπρεπε νὰ ἦναι τὰ ἔσοδα τοῦ 1845. ἐξέθηκεν ὅτι ταῦτα ἔπρεπε νὰ πλεονάζωσι τῶν δεκαὲξ ἑκατομμυρίων, καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἐσόδων κατὰ τὰ πέντε ἢ τρία πρὸ τοῦ 1845 ἔτη, μὴ συμπεριλαμβανομένων

εἰς ταῦτα καὶ τῶν ταχυδρομικῶν εἰσοδημάτων· ἀναλόγως δὲ τῆς προόδου τῆς γεωργίας μας καὶ τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὰ ἐσοδά μας κατ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ ὑπερβῶσι τὸ ἐκ τοῦ μέσου ὅρου ἐξαγόμενον ποσόν· θέλουσιν ἴσως ἀντιτάξει εἰς τὸ ἀληθὲς τοῦτο συμπέρασμα τὴν ἐλάττωσίν τινων φόρων, τὴν ἀφορίαν τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ τὸ νέον οἰκονομικὸν σύστημα τῆς εἰσπράξεως· ταῦτα δὲ δὲν δικαιοῦσι τὸ τοσοῦτον ἔλλειμμα. 1.) Ἡ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου προκύπτουσα διαφορὰ μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ μετὰ ταῦτα ποσοῦ ὑπελογίσθη εἰς δραχμὰς 700,000 περίπου, ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν φόρου μεταξὺ τοῦ πρώτου ποσοῦ καὶ τοῦ μετὰ τὴν ἐλάττωσιν ὑπελογίσθη εἰς δραχ. 83,406. Διὰ τὰς γενομένας ἐξαιρέσεις ἐπί τινων εἰδῶν, τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἀφορολόγητα ὑπελογίσθησαν 300,000 δραχ. ἀντὶ 200,000 μόνον, τὰς ὁποίας οὐδὲ νὰ φθάσωσιν ἤτον δυνατὸν αἱ ἐκ τῆς ἀτελείας γενόμεναι ἐλαττώσεις. Ἐξ ὅλων δὲ τούτων τῶν ἐλαττώσεων προκύπτει τὸ ποσὸν ἑνὸς ἑκατομμυρίου περίπου δραχμῶν.. 2.) Ἡ ἐκ τῆς ἀφορίας ἔκπτωσις τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ὑπελογίσθη ἄλλοτε ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπὸ βουλευτὴν ὑπάλληλον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς 25 τοῖς 0/0. ἀντὶ δὲ τούτου δυνάμεθα καὶ ἔτι πλέον, ἤτοι 30 καὶ 35 τοῖς ἑκατὸν, νὰ παραδεχθῶμεν ὡς μέσον ὅρον· ἀλλ' ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἐκ τούτου ἐλάττωσις, ὄχι μόνον ἀναπληροῦται ἀλλὰ καὶ πλεονασμὸς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τῶν ὁποίων ἡ μεταξὺ τῶν 1844 καὶ τῶν 1845 διαφορὰ εἶναι 42 τοῖς 0/0 κατὰ τὰς σημειώσεις αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ σταφὶς ηὔξησε κατὰ τὸ διπλοῦν, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων, καὶ ταύτης δὲ καὶ τῶν ἄλλων προϊόντων αἱ τιμαὶ ηὔξησαν ἐφέτος, ὡς ἡ τοῦ ἐλαίου, τῆς μετάξης κ.τ.λ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, τὸ ἔτος 1845 εἶναι ἐξ ἐκείνων καθ' ἃ μάλις τετράκις ἢ πεντάκις τοῦ αἰῶνος συμβαίνει ἡ γενικὴ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον κίνησις τοῦ ἐμπορίου, ἥτις καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ἐπιρροήν, ἐπενεγκοῦσα τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων, τὴν κίνησιν καὶ τὰ μεγάλα κέρδη τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας μας καὶ τὰ ἐκ τούτων πλεονάσαντα κατὰ 30 τοῖς ἑκατὸν τελωνιακὰ εἰσοδήματα, διότι καὶ τὸ ναυτικὸν εἰσφέρει τὰ κέρδη του διὰ τῶν πραγματειῶν καὶ τὰ προϊόντα μας δι' αὐτῶν ἀνταλλάσσονται, καὶ διὰ τοῦτο ἡ εἰς Σύρον ἐπισώρευσις τῶν πραγματειῶν, ὅπου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος προσ-

ἦλθον πεντήκοντα ἐννέα Ἀγγλικὰ πλοῖα, ἐν ᾧ ἄλλο τε δὲν ὑπῆρ-
έθησαν τὰ τεσσαράκοντα. 3.) Τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου εἰσπρά-
ξεως ἐθεωρήθη ὡς τὸ συμφορώτερον καὶ διὰ τὸ δημόσιον καὶ διὰ
τοὺς φορολογουμένους κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἐπὶ λόγους, ὅλοι
δὲ συμφωνοῦν ὅτι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ σύστημα οὐδεμίαν ἔφερεν
ἐλάττωσιν, ἀλλ' ἡ κακὴ αὐτοῦ ἐφαρμογὴ διὰ τῶν ἀνικάνων καὶ
καταχρηστικῶν προσώπων. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων προ-
κύπτει ὅτι τὰ ἔσοδά μας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος **1845** ἔπρεπε
νὰ πλεονάσωσι τοῦ ἐμφαινομένου ἐκ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου ποσοῦ
τῶν δεκαεξ ἑκατομμυρίων.

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ζητήματος, ἤτοι ποῖα τὰ αἴτια τῆς
τοιαύτης τῶν οἰκονομικῶν μας καταστάσεως, παρετήρησεν ὅτι ἡ
μὴ κατάλληλος διοικητικὴ διαχείρισις καὶ αἱ καταχρήσεις τῶν
εἰσπρακτόρων καὶ ἐπιστατῶν εἶναι τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐπὶ το-
σοῦτον ἠλάττωσαν τὰ ἔσοδά μας, διότι οὐδεμία ἄλλη αἰτία
ἐπέφερε τὴν ἐλάττωσιν, εἰμὴ αἱ καταχρήσεις τῶν ὑπαλλήλων.
Κατὰ τὴν γενικὴν δὲ συζήτησιν ἐγένετο λόγος περὶ τῶν παύ-
σεων καὶ τῶν διορισμῶν, σκοπὸς δὲ κυρίως ἦτον νὰ στιγματί-
σωσι τὴν κακὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, δι' ὧν ἀντικαθίστων
τοὺς παυομένους, καὶ ἡ κακὴ αὕτη ἐκλογὴ ἐμφαίνεται ἐκ τῆς
καταστάσεως τῶν λογαριασμῶν, τοὺς ὁποίους ἐδιεύθυνον εἰς τὸ
Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον. Περὶ τῶν παύσεων ἀπήντησαν εἰδικῶς ὁ
Βουλευτὴς Σπάρτης καὶ γενικῶς ὁ Πρωθυπουργός· ὁ πρῶτος
τούτων ἔφερεν ὡς ἀπόδειξιν ὅτι καταχρήσεις δὲν γίνονται τὴν
αὔξησιν τῶν τελωνιακῶν εἰσοδημάτων Σύρου κατὰ **60.000**
δραχμὰς, καὶ ἄλλων ἔτι τελωνείων· ἀλλ' ἐκ τῶν προεκτεθέντων
πᾶς τις δύναται νὰ πληροφορηθῇ ὅτι μόνου τοῦ τελωνείου Σύρου
αἱ εἰσπράξεις ἔπρεπε νὰ ὑπερβῶσι τὸ ἓν ἑκατομμύριον, ὡς καὶ
κατὰ τὰ **1839**, ὅτε ἡ αὐτὴ ἐμπορικὴ κίνησις ἔλαβε χώραν· ὁ δὲ
Πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγίνοντο καταχρήσεις· ἀλλ'
ἂν καὶ τοῦτο ἀληθεύῃ δὲν δικαιολογεῖ τὴν γενομένην κατάχρησιν,
ἥτις εἶναι μεγίστη, παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἄλλοτε μικράν.
Ἡ δὲ προταθεῖσα διὰ τὰς τῶν Βουλευτῶν συστάσεις δικαιολό-
γησις δὲν δικαιοῖ τὸ Ὑπουργεῖον, εὑρισκόμενον εἰς θέσιν νὰ ἐκ-
τιμήσῃ τὰς συστάσεις ταύτας, καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἐλευθέρως τῶν
τίμιων καὶ ἱκανῶν μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους σύμφωνος μὲ τὴν προταθεῖσαν πρω-
τολογίαν ἀποδέχεται καὶ τὴν εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ προσθήκην περὶ
τῆς περισταλῆς τῶν γενομένων καταχρήσεων.

Μετὰ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἀπαντήσεως παρετήρησεν ὅτι

ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον καὶ ἔθηκεν ἐντὸς τοῦ § τούτου τὸ
περὶ καταχρήσεων, καὶ οὐδεμία φαίνεται μεταξὺ τοῦ σχεδίου καὶ
τῆς τροπολογίας διαφορὰ εἰμὴ μόνον ὅτι καὶ τὸ λεκτικὸν, κατὰ
τὸ σχέδιον, καὶ ἡ θέσις, ὅπου τὸ περὶ καταχρήσεων ἐτέθη, εἶναι
καταλληλότερα. Περὶ δὲ τῆς συγκεντρώσεως τῆς οἰκονομικῆς
ὑπηρεσίας ἀπήντησεν εἰς τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ ἐπι-
τροπὴ ἐκινήθη εἰς τοῦτο ἀπὸ τὴν ἀναγκαίαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ
ὄχι ἀπὸ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ αὐξήσωσι δέκα οἰκονομικοὶ ὑπάλλη-
λοι, διότι ἡ συγκέντρωσις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ καὶ μὲ τὸ
ὑπάρχον προσωπικὸν, ὅταν εἰς τοὺς ἐφόρους τῶν Πρωτευουσῶν
τῶν Νομῶν ἀνατεθῇ ἡ συγκέντρωσις τῆς ὑπηρεσίας ὅλου τοῦ
Νομοῦ, καὶ ὅτι μόνην τὴν ἀνάγκην τῆς συγκεντρώσεως ἔλαβεν
ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ, διότι ἡ ὑπηρεσία ἤδη εἶναι κατακερματισμένη.

Ὁ Πρωθυπουργὸς μετὰ ταῦτα, ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύ-
σαντα περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως, ἐπέφερεν ὅτι τὸ
Ὑπουργεῖον διὰ θετικῶν καὶ ἀναμφιλέκτων πληροφοριῶν θέλει
ἀποδείξει ὅτι ἡ οἰκονομική μας κατάστασις δὲν εἶναι τοιαύτη
ὅπως παρεστάθη· περὶ τῶν καταχρήσεων δὲ, ὅτι γίνονται καὶ σή-
μερον ὅπως καὶ ἄλλοτε, ἀλλ' ὅτι αἱ σήμερον συμβαίνουσαι εἶναι
πολὺ ὀλιγώτεραι, ὡς τοῦτο θέλει ἀποδειχθῇ ἀπὸ τὴν ἐντὸς ὀλίγου
εἰσαχθησομένην αἰτιολογικὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔκθεσιν. Ἐπειδὴ
δὲ τὸ Ὑπουργεῖον κατατίθησι πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν πρό-
ληψιν αὐτῶν, προσέθηκεν ὅτι περιττὴν νομίζει πᾶσαν προσθήκην
περὶ τῶν καταχρήσεων τούτων εἰς τὸν παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως.

Τὴν τροπολογίαν ὡς καταλληλοτέραν ὑποστηρίζων ἄλλες τῶν
προτεινάντων αὐτὴν, παρετήρησεν ὅτι μετεβλήθη εἰς τὴν τροπο-
λογίαν τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως, δι' οὗ ἐκφρά-
ζεται ὅτι ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ νέου Διοικητικοῦ ὀρ-
γανισμοῦ ἔδωκε δείγματα τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐμπιστοσύνης,
διότι ἄτοπος εἶναι τοιαύτη ἀπάντησις πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον,
ἐκφράζοντα ὅτι τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτων Νόμων ὑπηγόρευσεν ἡ
ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ μέριμνα τοῦ Βασιλέως· διὰ τοῦτο
εἰς τὴν τροπολογίαν τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἀπαντήσεως ἀντικα-
τεστάθη διὰ τῆς ἐκφράσεως, ὅτι τὴν ψήφισιν τοῦ νέου διοικητικοῦ
ὀργανισμοῦ ἐθεώρησεν ἡ Βουλὴ ὡς μέγιστον τῆς εὐημερίας τοῦ
λαοῦ ἐχέγγυον. Περὶ δὲ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν νέων Νόμων,
εἰς τὴν τροπολογίαν ἀναφέρεται ὅτι ταῦτα ἐξήρτηνται ἐκ τῆς
καλῆς καὶ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως αὐτῶν. Ἐκ τούτων καταφαίνεται
ὅτι ἡ τροπολογία, σύμφωνος κατὰ τὴν ἔννοιαν μὲ τὸ σχέδιον τῆς
ἀπαντήσεως, εἶναι συντεταγμένη καλήτερον καὶ καταλληλό-

τερον μὲ τὴν Βουλευτικὴν ἀξιοπρέπειαν. Περὶ τῶν οἰκονομικῶν Νόμων ἡ τροπολογία θεωρεῖ τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως ὡς τὸ ἁρμοδιώτερον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν φορολογουμένων, καὶ διὰ τῆς ἐκφράσεως τῆς τροπολογίας ἐννοοῦνται καὶ αἱ καταχρήσεις ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐπισυμβᾶσαι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καταχρήσεις εἶναι πασιφανεῖς, ἐνῷ ἄλλοτε δὲν ἦσαν τοσοῦτον γνωσταὶ, καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς ταύτας νὰ ἀρνηθῇ δύναται, προσέθηκεν ὅτι ἀποδέχεται τὴν εἰς τὸ τέλος τῆς τροπολογίας προσθήκην τῶν λέξεων *καὶ τῶν καταχρήσεων τὴν περιστολήν*.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως ὅτι ἐρωτίσθη ἀρκούντως ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι ἐπὶ τοῦ συζητουμένου Η'. § τῆς ἀπαντήσεως ἐπροτάθη ὑπὸ τριῶν Βουλευτῶν τροπολογία, καὶ προσθήκη περὶ τὸ τέλος αὐτῆς, παρ' ἄλλου, τῶν λέξεων « *καὶ τῶν καταχρήσεων τὴν περιστολήν* », τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθησαν καὶ οἱ τὴν τροπολογίαν προτείναντες, καὶ ὅτι ἄλλαι τινες ἐπὶ τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως, λεκτικαὶ μᾶλλον παρατηρήσεις καὶ τροπολογίαι, γενόμεναι παρά τινος ἄλλου Βουλευτοῦ, πίπτουσιν ἀφ' ἑαυτῶν ὡς μὴ παρ' ἄλλου τινος ὑποστηριχθεῖσαι, ἔθηκεν εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἐξῆς ζήτημα. « Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ § Η'. τῆς ἀπαντήσεως προταθεῖσαν τροπολογίαν τριῶν Βουλευτῶν μὲ τὴν περὶ τὸ τέλος προταθεῖσαν, καὶ ἀποδεχθεῖσαν ὑπὸ τῶν προτεινάντων, προσθήκην, ἢ ὄχι; »

Ἀποφανθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως καταφατικῶς, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ ἀντὶ τοῦ Η'. § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν μὲ τὴν εἰς τὸ τέλος προσθήκην· ἔχει δ' οὕτως·

« Ἡ Βουλὴ, θεωροῦσα ὡς μέγιστον ἐχέγγυον τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ τὴν ἀκριβῆ τῶν Διοικητικῶν θεσμοθεσιῶν ἐκτέλεσιν, δὲν ἐδίστασε νὰ ψηφίσῃ τὸν νέον Διοικητικὸν ὀργανισμὸν, μηδεμιᾶς φροντίδος πρὸς τοῦτο δαπάνης· διὸ καὶ ἀπεκδέχεται ἀνυπομόνως νὰ ἴδῃ τοὺς προσδοκωμένους τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ καρποὺς· συμπράξασα δὲ προθύμως εἰς τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος τὴν διαρρύθμισιν, θέλει μετὰ ζήλου ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τελειοποίησιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, σκοποῦσα πάντοτε τὴν ἀμοιβαίαν τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου ὠφέλειαν, καὶ τῶν καταχρήσεων τὴν περιστολήν. »

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, παρελθούσης τῆς ὥρας, καὶ ἀναγγείλας, ἄδεια τῆς Βουλῆς, τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ

σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως καὶ τῶν δοθεισῶν τροπολογιῶν εἰς τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ἰ. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΗ'.

Τῆς 5 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν πέμπτην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων ἑκατὸν ἓξ, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος ἑπτά, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ περὶ ἀδείας αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Σίφνου Κ. Κ. Προβελεγίου καὶ ἐνεκρίθη νὰ τῷ χορηγηθῇ ἑξαημέρου ἀπουσίας ἄδεια, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν ὀγδόην Φευρουαρίου.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἐξῆς ἔγγραφα περὶ τῶν ἀπευθυνομένων πρὸς τὴν Βουλὴν ἑκατὸν ἓξ τόμων πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῆς Γαλλίας, τὰ ὁποῖα, συναινέσει τῆς Βουλῆς, καταχωρίζονται ἐνταῦθα αὐτολεξεί·

ἀριθ. 1493. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Πρὸς τὴν Προεδρίαν τῆς Βουλῆς.

« Ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Γαλλίας ἔπεμψε διὰ τοῦ Ταμίου της πρὸς τὸν ἐνταῦθα κύριον Πρέσβυν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Γάλλων ἑκατὸν ἓξ (106) τόμους, περιέχοντας τὰ πρακτικὰ τῶν μέχρι τοῦδε συζητήσεών της, διὰ νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλήν, ἐξέφρασε δὲ συγχρόνως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ σταλῶσι πρὸς αὐτὴν, καὶ νὰ τὴ στέλλωνται

εἰς ἀνταλλαγμα τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς τῆς Ἑλλάδος.

Κοινοποιῶν τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, πέποιθα ὅτι ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος θέλει ἀποδεχθῆ ἀσμένως τὴν πολύτιμον ταύτην προσφοράν, καὶ θέλει ἀναγνωρίσει εἰς ταύτην νέον δεῖγμα τῶν προσπαθειῶν τοῦ εὐεργετικοῦ ἔθνους τῶν Γάλλων καὶ τῆς Β. Κυβερνήσεώς του εἰς τὴν διάδοσιν τῶν φώτων καὶ τῶν Συνταγματικῶν γνώσεων μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Σᾶς ἐπισυνάπτω μετάφρασιν τῆς περὶ τούτου κοινοποιήσεως τοῦ Κυρίου Πρέσβεως τῆς Γαλλίας.

Ἀθῆναι, 4 Φευρουαρίου 1846

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. Χαραλάμπης.

Ἡ ἐν Ἀθήναις Γαλλικὴ Πρεσβεία.

Κύριε Ὑπουργέ.

Τὴν ζωηρὰν περιέργειαν, τὴν ὁποίαν διεγείρουσιν εἰς τὴν Γαλλίαν αἱ Βουλευτικαὶ τῆς Ἑλλάδος συζητήσεις, ἔπρεπε πρὸ πάντων νὰ πίσθανθῆ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων.

Ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχῃ εἰς τὴν βιβλιοθήκην της τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος, προτείνει πρώτη ἀνταλλαγήν, ἥτις μέλλει νὰ περιέχῃ πρὸς ἀμφοτέρας τὰς Βουλὰς ὠφελίμους πληροφορίας. Τοιαῦται σχέσεις εἶναι συμφωνώτατοι μὲ τὰς ὑπαρχούσας μεταξὺ τῶν δύω Κυβερνήσεων, ὥστε θέλουν τύχει ἀναμφιβόλως τῆς πλήρους ἐπιδοκιμασίας αὐτῶν.

Πρὸς ὑμᾶς λοιπόν, Κύριε Ὑπουργέ, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω ἑκατὸν ἓξ τόμους Βουλευτικῶν πρακτικῶν, τοὺς ὁποίους μᾶς ἔπεμψεν ὁ Ταμίας τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Γαλλίας, διὰ νὰ προσενεχθῶσιν ἐν ὀνόματι αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος.

Δέχθητε, Κύριε Ὑπουργέ, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑψηλῆς μου ὑπολήψεως.

Ἀθῆναι τὴν 6 Φεβρουαρίου 1846.

ΘΕΟΒΑΛΔΟΣ ΠΙΣΚΑΤΟΡΗΣ.

Διὰ τὸ πιστὸν τῆς μεταφράσεως· τὴν 4 Φευρουαρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν

Ὑπουργικὸς Γραμματεὺς Α. Χαραλάμπης.

Ὁ δὲ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἐν μιᾷ τῶν συνεδριάσεων ἐπροτάθη καὶ ἔμεινεν ὡς πρότασις ἐκκρεμὴς, συζητητέα εἰς ἄλλην συνεδρίασιν, περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ὄχι μόνον πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Γάλλων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ Συνταγματικὰ Κράτη, διὰ νὰ καταρθωθῇ οὕτως ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν πρακτικῶν μετὰ τῶν ἄλλων Βουλῶν, καὶ ὅτι κατάλληλον εἶναι νὰ ἀπορανθῇ ἤδη ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἡ Βουλή. Οὐδενὸς δ' ἀντιπίπτοντος κατὰ τῆς προτάσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ νὰ ἀποστέλλωνται τὰ πρακτικὰ αὐτῆς ὄχι μόνον εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Γάλλων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Βουλὰς τῶν ἄλλων Συνταγματικῶν ἐθνῶν. Πρὸς δὲ τούτοις ὁ Πρόεδρος ἐν ὀνόματι τῆς Βουλῆς νὰ ἐκφράσῃ διὰ τῶν καταλλήλων μέσων τὰς εὐχαριστίας της πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Γάλλων διὰ τὰ ἀποσταλέντα πρακτικά· τὸ δὲ εὐχαριστήριον τοῦτο ἔγγραφον νὰ καθυποβληθῇ προηγουμένως εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς. Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ Θ'. § καὶ τῶν ἑπομένων τοῦ σχεδίου. Ἀνεγνώσθη δὲ ὑπό τινος τῶν Γραμματέων ὁ § οὗτος, ἔχων ὡς ἑξῆς. « Πεπεισμένοι εἰς » τὸν περὶ τὰ φῶτα ἀξιέπαινον ζῆλον τῆς Γ. Μ. ἐσπεύσαμεν, » Βασιλεῦ, εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς παιδείας τοῦ ἔθνους, θεωρούμενης ὡς βάσεως πάσης ἐλευθέρας πολιτείας· θέλομεν δὲ συζητήσει μετ' ἐπιμελείας τὰ διάφορα νομοσχέδια πρὸς εὐόδωσιν αὐτῆς ἀξίως τῆς ἱστορίας, τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ » ἔθνους. » καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ περὶ ἄλλων Βουλευτῶν ὑποστηριχθεῖσα, τυπωθεῖσα καὶ διανεμηθεῖσα ἀπὸ χθὲς τροπολογία, ἔχουσα ὡς ἕπεται.

» Πεπεισμένοι εἰς τὸν περὶ τὰ φῶτα ζῆλον τῆς Γ. Μ. ἐσπεύσαμεν νὰ συνεργήσωμεν εἰς τῆς παιδείας τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν πρόοδον καὶ διάδοσιν· εὐχόμεθα δὲ νὰ συμπληρωθῇ τὸ » ἔργον βελτιουμένης καὶ τῆς κατωτέρας παιδείας, ἥτις εἶναι » βάσις παντὸς ἐλευθέρου ἔθνους. »

Ὁ ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου πρῶτος ἀγορεύσας, ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τὸ συμφέρον τῆς Συνταγματικῆς τάξεως καὶ τῆς τακτοποιήσεως τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας ἕκαστος Βουλευτὴς δικαιοῦται νὰ πληροφορηθῇ, ὁσάκις παρουσιάζεται ἀφορμὴ, τί περὶ τοῦ ψηφισθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας περὶ ὑπουργείων νομοσχεδίου γίνεται, διότι, ἐὰν ὁ νόμος ἐκεῖνος ὑπῆρχεν εἰς ἐνέργειαν ἡ κεντρικὴ ὑπηρεσία ἤθελεν εἶσθαι καλῶς διηρημένη ὥστε νὰ μὴ παραλύσῃ τὸ δημόσιον

ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων ὑπαλλήλων ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα καὶ τῆς ἐπισωρεύσεως πολλῶν τοιούτων εἰς ἕνα μόνον Ὑπουργόν· ὅτι ἡ τάξις καὶ ἡ προτεραιότης τοῦ περὶ παιδείας § ἀπὸ ἐκεῖνα περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον καὶ εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, ἀντίκειται εἰς τὰ κοινῶς παραδεδεγμένα καὶ εἰς τὴν καθιερωθεῖσαν ἐν τῷ Βασιλικῷ λόγῳ καὶ ἐν τῇ ἀπαντήσει τῆς παρελθούσης συνόδου τάξιν, καθ' ἣν τὰ τῆς ἐκκλησίας προηγήθησαν τῶν τῆς παιδείας. Ὅτι εἰς τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς παιδείας ἐν γένει λεχθέντα οὐδόλως τὸ ὑπουργεῖον ἀπήντησεν, ἰδίως δὲ εἰς τὰ περὶ καταστάσεως τῆς δημοτικῆς παιδείας οὐδὲ κἂν ἀπήντησεν, ἐὰν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ποσὸν πρὸς μικρὰν τῶν δημοδιδασκάλων περίθαλψιν ἐδόθη καταλλήλως καὶ ἂν ἐφάνη χρήσιμον ἀλλ' οὔτε περὶ τῆς καταστάσεως τῶν σχολείων καὶ τῶν Γυμνασίων προσέθηκέ τι· εἶπε δὲ μόνον ὅτι, ὅταν διοργανισθῶσι καλῶς τὰ σχολεῖα, Γυμνάσια καὶ τὰ λοιπὰ ἐκπαιδευτικὰ καταγήματα, ὅπως διωργανίσθησαν τὸ πολυτεχνεῖον καὶ Πανεπιστήμιον, τότε βελτίωσις καὶ πρόοδος καὶ ὄχι στασιμότης καὶ ὀπισθοδρόμησις εἰς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν θέλει ἐπέλθει. Ἀλλ' δὲ ἐννοεῖται τοιαύτη πρόοδος, ὁποία ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, εἶναι πρόοδος πρὸς τὸ χεῖρον· ὅτι οὐδεμίαν ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπέφερεν αἰτιολογίαν τῆς παύσεως τῶν τριῶν Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ τῆς χειρουργίας μετὰ ταῦτα, οἱ Βουλευταὶ δὲ, καλῶς γινώσκοντες ὅτι ἡ παῦσις αὐτῶν προῆλθεν ἀπὸ σκοποὺς ἄλλους καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸν τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν δι' ἱκανωτέρων καθηγητῶν, οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχουσι νὰ ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν διὰ νὰ πληροφορηθῶσι τὰ αἴτια τῆς παύσεως καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἢ μὴ ἀντικατάστασιν αὐτῶν. Ὅτι τοιαύτην ἰδέαν ἔχοντες περὶ τῶν παύσεων τῶν τριῶν Καθηγητῶν καὶ μάλιστα τοῦ τελευταίου παυθέντος καθηγητοῦ τῆς χειρουργίας, ἀνδρὸς ἐπιστήμονος διακρινομένου μεταξὺ τῶν ἄλλων διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ ἱκανότητα καὶ ἐμπειρίαν, περὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς αἰτίαν παύσεως τὴν ἀνικανότητα. Τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῶν μέτρων τούτων, τὰ ὁποῖα καθιστῶσι τὴν τύχην τῆς παιδείας ἀμφίβολον, καταστρέφει καὶ τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῆς πρόοδον· προφασιζόμενον δὲ τὴν καλητέραν τῶν παυθέντων ἀντικατάστασιν, δεικνύει ὅτι δὲν ἔχει τί πρὸς ἀπολογίαν νὰ εἴπῃ· ἐκ τούτων δ' ἐξάγεται ὅτι τοιαύτη πρόοδος τῆς παιδείας, ὡς ὁ Πρωθυπουργὸς εἶπεν, εἶναι πρόοδος ἀντίθετος κα-

τωθεν τοῦ μηδενικοῦ γενομένη καὶ δεικνύουσα ὅτι, κερδίσαντες μέχρι τοῦδε τὰς 90. ἀπολείπεται μόνον δέκα ἔτη βαθμοὺς νὰ διατρέξωμεν διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπώλειαν. Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὅτι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ οἱ μισθοὶ τῶν καθηγητῶν θέλουσιν εἶσθαι ὁποῖοι καὶ πρότερον, μετὰ δὲ τὴν κύρωσιν αὐτοῦ, ἤτοι διὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς μῆνας θέλουσιν αὐξηνθῆ κατά τι ὡρισμένον ποσόν· ἡ Γερουσία, ψηφίζουσα τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τοῦ ὅρου τῆς ἐπιφυλάξεώς της ἐνόησεν ὅτι αἱ πληρωμαὶ κατὰ τοὺς παρελθόντας πρὸ τῆς κυρώσεως μῆνας πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ Διατάγματα, αἱ δὲ τῶν τελευταίων δύο μηνῶν κατὰ τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμόν, κυρώσασα οὕτω τὴν περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον ἐστέρησε τοῦ προστεθέντος μέρους τοὺς καθηγητὰς, χωρὶς οὐδὲ κἂν λέξιν πρὸς δικαιολόγησιν νὰ εἴπῃ. Τὸ Ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ καταβέσῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῶν μέσων τῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὄχι ὡς πάρεργον νὰ θεωρηθῇ τὸ σπουδαιότερον τῶν ἀσχολημάτων της. Ἰδίως δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως ὤφειλεν, ἀποβλέπων εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἰδίως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς καλητέρας διδακτικῆς μεθόδου εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, περὶ τῆς ὁμοιομόρφου εἰς ταῦτα διδασκαλίας, περὶ τῆς ἐκδόσεως ὁμοιομόρφων βιβλίων, περὶ τῆς προπαρασκευῆς διδασκάλων καὶ περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ μέλλοντος μέχρι γήρατος τῶν τε ὑπαρχόντων καὶ νεοδιοριζομένων· ὤφειλε τὴν νεολαίαν νὰ μὴν ἀφίνῃ ἀβράβευτον, ἀλλὰ διὰ βραβείων καὶ ἄλλων τοιούτων ἀμοιβῶν τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἅμιλλαν τῆς ὀργώσης νεολαίας ἐξάπτων, νὰ ἀγωνοθετῇ πανηγυρικῶς τοὺς τούτων ἀγῶνας· ὤφειλε τέλος διὰ τῶν ἑνόντων μέσων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ στάδιον τῶν σπουδαζόντων, ὥστε νὰ μὴν ἀποσβέννυται ἡ πρὸς τὴν παιδείαν ἐπιθυμία των, οὐδὲ νὰ ἐμπίπτωσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς κακοηθείας τῆς κοινωνίας. Τοιαῦτα ὤφειλε νὰ σκέπτηται ὁ Κ. Ὑπουργὸς, καὶ ἐν τούτοις δεκαοκτὼ ἤδη μῆνας τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως εὑρίσκεται ἐπισωρευμένον μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐλήφθη μέτρον περὶ παιδείας.

Ἐπὶ τέλους δ' ἐπρότεινεν ὅτι ὑποστηρίζει τὸν § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Εἰς ταῦτα ἁπάντων ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς τῆς Δη-

μοσίου ἐκπαιδεύσεως, ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀπήντησε δι-
μιᾶς τὴν προπαρασκευὴν ὅλων τῶν θεμελιωδῶν νόμων τῆς δια-
νοητικῆς ἀναπτύξεως καὶ τὴν διοργάνωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν
καταστημάτων, ἀλλὰ ταῦτα λέγων, ὡφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν
καὶ τὰς περιστάσεις καὶ τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου τούτου. Χρη-
ματίσας δὲ καὶ οὗτος ἄλλοτε Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν
καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως ὁποίαν τοιαύτην πρᾶξιν αὐτοῦ
περὶ παιδείας δύναται νὰ ἀναφέρῃ. Ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀνήγγει-
λεν ὅτι ἔχει ἕτοιμα πρὸς εἰσαγωγὴν διάφορα Νομοσχέδια τὴν
διοργάνωσιν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ
μέλλοντος τῶν Καθηγητῶν αὐτοῦ, τὸν ὀργανισμὸν τῶν Γυ-
μνασίων, τῶν Σχολείων καὶ τῶν τῆς κατωτέρας δημοτικῆς
παιδείας καταστημάτων ἀφορῶντα. Ταῦτα δὲ δὲν εἰσήχθησαν
κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, διότι οὐδεμία ἀνάγκη ἦτον νὰ
ἐπισωρευθῶσιν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδια ἀσυζήτητα μένοντα,
ὡς καὶ τόσα ἄλλα ἔμειναν ἐκ τῶν εἰσαχθέντων. Περὶ τῶν γεγο-
μένων παύσεων τῶν Καθηγητῶν, τὰς ὁποίας ἐπανειλημμένως
κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀνέφερεν, δύναταί τις νὰ κατηγορήσῃ τὸ
Ὑπουργεῖον ἐὰν οἱ ἀντικαταστήσαντες αὐτοὺς δὲν ἦναι τοιοῦτοι,
ὥστε ὄχι μόνον ἐπίσης, ἀλλὰ καὶ κάλλιον ἐκείνων νὰ ἐκπλη-
ρῶσι τὰ καθήκοντά των· τὰς παύσεις ταύτας ἐπροκάλεσαν σο-
βαρὰ αἴτια, τὴν ἀποσιώπησιν τῶν ὁποίων τὸ συμφέρον τῆς δη-
μοσίου τάξεως ἐπιβάλλει. Δύναταί τις δὲ νὰ προκαλέσῃ τὴν
σύστασιν ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἀντικαταστήσαντος τὸν
καθηγητὴν τῆς φυσικῆς ἱστορίας, νέου διατρέξαντος τὰ Πανεπι-
στήμια τῆς Εὐρώπης ἐπιτυχῶς, ὡς ἐκ τῶν διπλωμάτων αὐτοῦ
ἐμφαίνεται, καὶ θέλει ἀδιστάκτως ἀποδειχθῆ ὅτι ἀνωτέρας
ἐπιστημονικῆς ἱκανότητος τοῦ προκατόχου του εἶναι. Πρὸς τί περὶ
περὶ παιδείας ἤδη ἐπαναλήψεις μετὰ τὰς μακρὰς καὶ λεπτομερεῖς
περὶ ταύτης ἐκθέσεις κατὰ τὴν γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζή-
τησιν, καθ' ἣν τὸ Ὑπουργεῖον ἔδωκε τὰς καταλλήλους ἀπαντήσεις
ἐπὶ τῶν γενομένων κατ' αὐτοῦ αἰτιάσεων· αἱ ἐπαναλήψεις αὗται
γίνονται ἴσως, ὄχι πρὸς φωτισμὸν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν
Βουλῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ προξενήσωσι ζωηρὰς κατὰ τοῦ Ὑπουργείου
ἐντυπώσεις. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι πρέπει νὰ λυφθῶσι μέτρα ῥᾳδικὰ
τὸν διοργανισμὸν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἀφαρῶντα,
ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο πολλῆς δυσκολίας ἔχει καὶ μάλιστα ἐν
τὴν Ἑλλάδα. Τοιοῦτοι διοργανισμοὶ εἰς ἄλλα ἔθνη προπαρασκευ-
ζονται καὶ διέρχονται διάφορα σώματα πεπαιδευμένων ἀνδρῶν
καὶ συμβούλια πρὸς τοῦτο ἰδίως ἐνασχολουμένων, καὶ μετὰ δο-

κιμασίας πολλῶν ἐτῶν μόλις εἰσάγεται εἰς τὰς Βουλάς. Ἡμεῖς
δὲ, στερούμενοι ὅλων τῶν ἀναγκαίων τούτων μέσων, ἀπαιτοῦμεν
εἰς ὀλιγοχρόνιον διάστημα τὴν πραγματοποίησιν ὁλοκλήρου συ-
στήματος γενικῆς τῶν τῆς παιδείας μέσων μεταρρυθμίσεως.

Τὸ Πανεπιστήμιον δὲν ἔχει ἴδια μέσα συντηρήσεως, ἀλλὰ
ἀπὸ τὸ δημόσιον Ταμεῖον συντηρεῖται, οὐδεὶς δὲ νόμος ἐμποδί-
ζει τὴν κυβέρνησιν νὰ φέρῃ τὰς μεταβολὰς, ἃς θεωρεῖ ἀναγκαίας,
καθηγητῶν παρ' αὐτῆς μισθοδοτουμένων, χαίρουσα τὸ δικαίωμα
τοῦ διορισμοῦ καὶ παύσεως αὐτῶν. Ἀλλ' ὅταν τὸ περὶ ὀργανι-
σμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Νομοσχέδιον εἰσαχθῇ εἰς τὰς Βουλὰς
καὶ κυρωθῇ, τότε θέλουν καθιερωθῇ τὰ τῶν καθηγητῶν προ-
σόντα καὶ θέλει περιορισθῇ τὸ δικαίωμα τῆς κυβερνήσεως περὶ
παύσεως αὐτῶν ὑπὸ ὅρους ἐξασφαλίζοντας τὸ μέλλον αὐτῶν·
ἤδη ὅμως, ὅτε νόμος τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει, καὶ ὅτε δὲν ἐμορ-
φώθησαν οἱ τέλειοι διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῶν
καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἄνδρες, ἡ κυβέρνησις δύναται
ἀνευρίσκουσα τὴν ἐπιστημονικὴν ἱκανότητα νὰ ἀντικαθιστᾷ δι'
αὐτῆς τὴν ἀνικανότητα. Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν,
ἐπέφερεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τὰ προσ-
τεθέν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν, διότι ἡ Γερουσία ἐψήφισε τὸν
προϋπολογισμὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ δια-
ταγμάτων, ἀπῃτεῖτο δὲ νὰ δοθῇ παρ' ὁλοκλήρου τοῦ σώματος
τῆς Γερουσίας ἐξήγησις ὅτι δὲν ἐννοοῦσε εἰς τὸν ὅρον τοῦτον καὶ
τὴν μισθοδοσίαν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ὑπαγομέ-
νην· ἐν τούτοις τὸ ποσὸν τοῦτο φυλάττεται ὡς παρακαταθήκη
εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον· καὶ τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἕτοιμον νὰ
ἀποδώσῃ αὐτὸ πρὸς τοὺς Καθηγητάς, ὅταν ἡ Γερουσία ἀπο-
φανθῇ ὑπὲρ τούτου.

Εἷς τῶν Ὑπουργῶν ἁπάντων ὁ προαγορεύσας οὐδέποτε, εἶπεν,
ἀποφεύγει τὰς δοκιμασίας καὶ εὐθύνας, ἕτοιμος ὢν πάντοτε νὰ
δώσῃ λόγον τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του, ὡς ὑπουρ-
γοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, καὶ
θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι ἂν ὀλίγους τινας μῆνας διέμεινεν εἰς τὸ
Ὑπουργεῖον ἐνήργησεν ὅμως ὑπὲρ τῆς παιδείας, ὅσα οὐδεὶς ἄλλος
τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὰ κατώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα
συνεχῶς ἐπισκεπτόμενος, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ σήμερον γενόμενα
παρ' αὐτοῦ ἔκτοτε εἶναι παρεσκευασμένα.

Ὁ μετὰ τοῦτον Βουλευτὴς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ παιδεία ἐτίμησε
καὶ ἐδόξασε τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, διὰ τῆς παιδείας πρέπει νὰ ἐπιζητῶμεν, κατα-

τιθέντες πλείστας προσπαθείας ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως καὶ μορφώσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων· εἶναι ἀληθὲς ἡ κατάστασις τῆς παιδείας δὲν εἶναι τοιαύτη, ὁποία ἔπρεπε, καὶ ἀληθεύουσιν ἐλλείμματα, τὰ ὁποῖα ὁ προαγορεύσας ὑπέδειξε, σκοπὸν δὲ καὶ οὗτος εἶχε νὰ ὑποδείξῃ τὰ ὑπάρχοντα πολλὰ ἐλλείμματα, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφ' ἱκανὸν παρετάθησαν μέχρι τοῦδε αἱ συζητήσεις τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ὁ χρόνος κατεπείγει, ἐπιφυλάττεται νὰ ἐκθέσῃ τὰς περὶ παιδείας ἰδέας του ἄλλοτε, μὴ θέλων νὰ γίνῃ ἀφορμὴ πλειοτέρας τῆς συζητήσεως παρατάσεως. Καὶ ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς ἀπὸ τοῦ βήματος ὑπεσχέθησαν τὴν κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην εἰσαγωγὴν εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχεδίων πρὸς θεραπείαν τῶν ἐλλειμάτων τούτων, καὶ οἱ Βουλευταί, εὐγνωμονοῦντες διὰ ταῦτα, ἀναμένουσιν ἀνυπομόνως τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν. Ἐπιφυλάττεται δὲ τότε νὰ ἐπιφέρῃ καὶ αὐτὸς τὰς παρατηρήσεις του· ἤδη δὲ δύο τινα περιορίζεται ν' ἀντικρούσῃ ἀ. ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον δὲν εἶναι ἀνεξάρτητον, διότι οἱ καθηγηταὶ μισθούμενοι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διορίζονται καὶ παύονται παρ' αὐτῆς δυνάμει ἀπεριορίστου πρὸς τοῦτο δικαιώματος· ἀληθὲς τὸ διορίζειν καὶ παύειν τοὺς καθηγητὰς δικαίωμα ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλὰ πᾶν δικαίωμα ἠθικόν τινα σκοπὸν προτίθεται· τὸ δὲ τῆς κυβερνήσεως ἔχει τὸ τῆς πολιτείας καλὸν καὶ συμφέρον, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἀπολαμβάνουσα εὐρύχωρα δικαιώματα διὰ νὰ μὴ παρεμποδίζηται εἰς τὴν ἐνέργειάν της, ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ ταῦτα ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Εἰς τὰ Συνταγματικὰ κράτη, ὅπου τὰ δικαιώματα ταῦτα καθιεροῦνται καὶ διαγράφεται ἡ ἐνέργεια αὐτῶν, εἶναι σπάνιον νὰ ὑπερπηδήσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸν κύκλον τῶν δικαιωμάτων τούτων, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὡς ἐκ τῆς χρήσεως αὐτῶν διακρίνονται τὰ ὑπουργεῖα εἰς ἀγαθὰ καὶ κακά· ὅθεν ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της, ὄχι μόνον ἂν δύνηται κατὰ τὸ δικαίωμά της νὰ πράξῃ τι, ἀλλὰ ἂν ἦναι δίκαιον καὶ συμφέρον εἰς τὴν κοινωνίαν· β'. ὅτι ἀπρόσφορος ἦτον ἡ μεταξὺ τοῦ παυθέντος καὶ τοῦ νεοδιορισθέντος καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς ἱστορίας σύγκρισις, διότι, ἂν καὶ ἐκτιμᾷ τις τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν τῶν νεοδιορισθέντων, θέλει ἀδικήσει τοὺς προκατόχους των, ἂν παραδεχθῇ ὅτι οὐδεμία εἰς αὐτοὺς βελτίωσις καὶ ὠφέλεια ἐγένετο ἐκ τῆς πολυχρονίου ὡς καθηγητῶν ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

Παρετήρησε δὲ τέλος ἐπὶ τῆς λέξεως *ἐσπεύσαμεν* τῆς τροπο-

λογίας, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξεν, ὅτι καλλιον ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς *προεθυμοποιήθημεν* ὡς καταλληλοτέρας.

Εἰς τῶν προτεινάντων τὴν τροπολογίαν ὑποστηρίζων αὐτὴν ἐξέθηκεν, ὅτι μόνη οὐσιώδης διαφορὰ μεταξὺ τροπολογίας καὶ τοῦ § τοῦ σχεδίου εἶναι, ἡ περὶ τῆς κατωτέρας παιδείας μνεία, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδεμία οὐσιώδης διαφορά, ἀλλὰ λεκτικαὶ μόνον ὑπάρχουσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀντιγραφὴν καὶ λιθογράφησιν τῆς τροπολογίας ἔλαβον χώραν λάθη τινα καὶ παραλείψεις, διὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸν § τοῦ σχεδίου μὲ τὴν προσθήκην μόνον εἰς τὴν κατάλληλον θέσιν τῶν λέξεων, α τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας παιδείας β. Ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι ἀναγκαία, διότι ἡ κατωτέρα παιδεία εἶναι ἡ πρώτη καὶ κυρία βάσις τῶν εὐνομουμένων ἐθνῶν, ἀνατρεφομένη διὰ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων τῆς κατωτέρας παιδείας τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου· ἡ Κυβέρνησις ἐφρόντισεν, ὅσον ἠδύνατο, περὶ τούτων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ἀλλ' ἐπειδὴ μεγίστη εἶναι ἀνάγκη τῆς διοργανώσεως καὶ βελτιώσεως αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχωμεν πάντοτε προσοχήν, ὥστε ἀναλόγως τῶν μέσων μας νὰ γίνεται ἑκάστοτε ἡ ἀναγκαία βελτίωσις τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων. Εἰς τὸ Βέλγιον ἡ κατωτέρα παιδεία ἐνεργεῖται δαπάνῃ τοῦ δημοσίου κατὰ τὸ Σύνταγμα· εἰς τὴν Ἑλλάδα ἂν καὶ δὲν ἐτέθη ἐντὸς τοῦ Συντάγματος διάταξις καθ' ὁλοκληρίαν τὸ δημόσιον ἐπιβαρύνουσα μὲ τὴν δαπάνην ταύτην, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ ἀληθὴς ἑρμηνεία τῆς ὑπαρχούσης διατάξεως ἐπιβάλλει τὸ χρέος τοῦτο εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅταν οἱ δῆμοι δὲν ἔχωσι τὰ πρὸς τοῦτο μέσα.

Ἀπαντῶν δὲ εἴς τινα τῶν προλαλησάντων, αἰτιασάμενον τοῦ Ὑπουργείου διὰ τὴν μήπω κύρωσιν τοῦ περὶ Ὑπουργείων νομοσχεδίου, ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν ὅτ. ἐσφαλμένη εἶναι ἡ ἐκφρασθεῖσα ἰδέα, ὅτι ἡ μήπω γενομένη κύρωσις τοῦ περὶ Ὑπουργείων νόμου εἶναι ἐναντία τοῦ Συντάγματος, διότι εἰς μὲν τὸν Βασιλέα ἀφίνεται τὸ δικαίωμα τῆς κυρώσεως τῶν παρὰ τῶν Βουλῶν ἐψηφισμένων νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἄκυρα, ὅταν παρέλθῃ ἓν ἔτος, μεθ' ὃ δύναται ἕκαστος Βουλευτὴς, ἢ Γερουσιαστὴς νὰ κάμῃ νέαν πρότασιν, ἡ χρῆσις τοῦ δικαιώματος τούτου προλαμβάνει τὰς διαλύσεις τῶν Βουλῶν· ἡ δὲ ἐκτελεστικὴ δύναμις εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν λόγων, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν μὴ κύρωσιν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀντέλεξεν ὅτι ἐθεώρησαν ἀναγ-

καίαν τὴν ὑπὲρ τῆς κατωτέρας παιδείας πρόνοιαν, ἀντέταξαν δὲ τὰς αὐτὰς τοῦ παραγράφου τοῦ σχεδίου λέξεις· ὅτι ἡ λέξις *ἀξιέπαινον* δὲν περιττεύει, διότι τοῦτο πάντοτε ὁ ζῆλος συνεπάγει, ἡ δὲ λέξις *ἐσπεύσαμεν* αἱρετωτέρα τῆς ἐν τῇ τροπολογίᾳ *συνεργήσαμεν* ὑπάρχει, διότι αὕτη μὲν ὅταν σύμπραξιν μόνον χορηγῶμεν ἐπί τινος ὑποβαλλομένου πρὸς ἡμᾶς, ἐκείνη δὲ τὴν μετὰ σπουδῆς ἐνέργειαν ἐνίοτε σημαίνει. Ἐπὶ δὲ τῆς παιδείας ἡμεῖς οἴκοθεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὰς ἀναγκαίας δαπάνας προσεθήκαμεν· ὅτι οὐδέποτε ἐλεύθερα μὴ πεφωτισμένα ἔθνη ὑπῆρξαν, διότι οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐλευθερία μὴ στηριζομένη εἰς τὴν παιδείαν, ὡς ἥ τε ἀρχαία καὶ νεωτέρα ἱστορία μαρτυροῦσιν· ὅτι ἡ περὶ κατωτέρας παιδείας προσθήκη περιττεύει, διότι, μιᾶς οὔσης ἀδιαιρέτου τῆς παιδείας, ἀπὸ τῶν γραμμάτων ἀρχομένης καὶ εἰς τὴν τελείαν ἐπιστήμην ἀποληγούσης, περιλαμβάνεται εἰς τὰ ἐν τῷ σχεδίῳ περὶ παιδείας ἐκτεθειμένα.

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐφωτίσθη, ὁ δὲ Πρόεδρος ἀνακεφαλαιώσας ὅτι τὴν μὲν προταθεῖσαν ἐπὶ τοῦ παραγράφου τοῦ σχεδίου τροπολογίαν ἀνεκάλεσαν οἱ προτείναντες, ἐπρότειναν δὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων *τῆς τε ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας παιδείας*, ἀντέταξε δ' ὁ εἰσηγητὴς ὅτι καὶ ἡ κατωτέρα παιδεία εἰς τὰ ἐν τῷ σχεδίῳ ἐκτεθειμένα περιλαμβάνεται, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν προσθήκην αὐτήν. Αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως ἀπορρίψασα αὐτὴν παρεδέχθη ἐπίσης δι' ἀναστάσεως τὸν παράγραφον κατὰ τὸ σχέδιον, ἔχοντα οὕτω·

« Πεπεισμένοι εἰς τὸν περὶ τὰ φῶτα ζῆλον τῆς Υ. Μ. ἐσπεύσαμεν, Βασιλεῦ, εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς παιδείας τοῦ ἔθνους, θεωρουμένης ὡς βάσεως πάσης ἐλευθέρας πολιτείας. Θέλομεν δὲ συζητήσει μετ' ἐπιμελείας τὰ διάφορα νομοσχέδια πρὸς εὐόδωσιν αὐτῆς, ἀξίως τῆς ἱστορίας, τῆς εὐφυΐας, καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ ἔθνους ». Μὲ ταῦτα δὲ σύμφωνα ἐκήρυξεν ὁ Πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀνεγνώσθη ὁ ἀκόλουθος 10 § ἔχων οὕτως·

« Ἡ Βουλὴ συγκινουμένη ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας μέριμναν τῆς Υ. Μ. ἐκφράζει τὴν ἐγκάρδιον αὐτῆς εὐχαρίστησιν· πρόθυμος νὰ παραδεχθῇ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἐκκλησίας λαμπρότητα καὶ τὸν διοργανισμὸν αὐτῆς, τοῦ ὁποίου πρῶτον στοιχεῖον εἶναι ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν· δὲν ἀμφιβάλλει ποσῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Υ. Μ. ἐκπληροῦσα ἓν τῶν ἱερωτέρων αὐτῆς καθηκόντων θέλει φυλάξει ἀπαραβίαστον τὴν ἱερὰν τῆς ἐκκλησίας παρακαταθήκην, σύμφωνα μὲ τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος ὁρισθέντα. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν δύνα-

ται νὰ ἀποσιωπήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἴδῃ κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον διεκπεραιωμένα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκκλησίαν ὀργανικὰ νομοσχέδια. »

Ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι πιστευτότατον μὲν εἶναι καὶ παραδεκτὸν ὅτι τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ἀπασχολοῦσι πολὺ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνευθύνου ἀνωτάτου τῆς πολιτείας ἄρχοντος· ἀλλ' ἐρωτᾶται τὸ ὑπεύθυνον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας μέρος, τὸ Ὑπουργεῖον, πῶς δύναται ὑπὲρ ἑαυτοῦ νὰ ἀποδείξῃ τοῦτο, ὅταν ἡ τῆς ἐκκλησίας κατάστασις εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἂν προσδεύσῃ, δὲν θέλει ὑπάρξει ἐκκλησία; Καὶ ὁ μὲν Πρωθυπουργὸς εἰς τὴν κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν ἀπάντησίν του, οὐδὲν περὶ ἐκκλησίας εἶπεν, οὐδὲ περὶ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἱερᾶς Συνόδου νόμου, ἂν καὶ ἐπιθυμῶμεν νὰ μάθωμεν ἂν θέλῃ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἢ παρ' ἄλλου θέλει ἀναπληρωθῇ, ἢ καὶ ἂν ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας ἐκδοθὲν καταστατικὸν τὰ περὶ τῆς Συνόδου θέλουσι διέπεσθαι, πολὺ ἀπέχον τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, τῆς ζώσης τοῦ ἔθνους φωνῆς. Ἡ δὲ θρησκεία κατά τε τὴν ἔννοιαν καὶ τάσιν αὐτῆς περιέχει *δόγμα, ἠθικὴν διδασκαλίαν, λατρείαν*, καὶ *ἱερατεῖον*, ἅπαντα εἰς χεῖρας προσώπων παραδεδομένα, διὰ τοῦτο περὶ τῶν προσώπων νὰ ληφθῇ φροντὶς ἀναγκαῖον εἶναι, οὐ μόνον περὶ τῆς παρασκευῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς μετὰ ταύτην τύχης καὶ ἀποκαταστάσεώς των. Ἔτι δ' ἀναγκαῖον ἐν τῷ ὑποβληθησομένῳ νομοσχεδίῳ εἶναι νὰ προβλεφθῶσι καὶ τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἱερῶν τεχνῶν, Μουσικῆς, Ἀρχιτεκτονικῆς, καὶ τινων ἄλλων, πρὸς στερέωσιν καὶ διακόσμησιν τῶν τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὰς δοθείσας πολλάκις, μήπω δὲ πραγματοποιηθείσας, ἐπαγγελίας. Ὅτι τὰ τῆς ἐκκλησίας εἰς χείρονα διατελοῦσι κατάστασιν τῆς πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, πολλῷ δὲ μᾶλλον τῆς ἐπὶ Ἀντιβασιλείας, ἢ τῆς πρὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ὁποίας ἡ Ἀντιβασιλεία ἐμνήσθη, οὐδὲν δὲ πρὸς τοῦτο τὸ Σύνταγμα πταίει, διότι οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ ἔθνους συνελθόντες πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ ἔθνους συνέταξαν αὐτὸ, καὶ οὗτοι μὲν διὰ διαφόρων προσώπων ἑκάστοτε συνεργόμενοι θέλουσιν ἀνορθώσει τὰ πάντα· ἀρχὴ δὲ κινήσεως ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο καὶ δρασικότης, διότι οὐδὲν κατορθωτὸν, ὑπαρχούσης τῆς ἐνεστώσης ἀποναρκώσεως. Ἀληθῶς διὰ τοῦ Συντάγματος τὰ πάντα θέλουσι διορθωθῇ, ἄλλης ὅμως σκέψεως εἶναι ἡ μὴ διόρθωσις αὐτῶν ἤδη· τὸ Σύνταγμα θέλει φέρει τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς, καὶ ἄν ποτε οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφορῶντες ἢ οἱ ἐφαρμόζοντες ἀπα-

τῶνται, θέλει ὅμως ποτε ἀναλάμψει ἡ ἀλήθεια. Τὸ Σύνταγμα δὲν δύναταί ποτε νὰ καταργηθῇ, διότι ἠνέῳξε σκηνὴν, ἐν ᾗ τά τε καλὰ καὶ τὰ κακὰ διαγινώσκονται, καὶ διότι φωνὴ τοῦ ἔθνους οὖσα, οὐδὲν νὰ γεννήσῃ ἐπιβλαβὲς δύναται, τὴν φωνὴν δ' αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁρίζοντος, οἱ τοῦ Ἔθνους ἀντιπρόσωποι νὰ ἀκούσωσιν ὀφείλουσι· καὶ διότι ἔτι ἱστορικῶς τὸ ἔθνος ἀναφαίνεται ἢ ἐλευθερίαν καὶ δημοσίαν ποθοῦν συζήτησιν, καὶ ταύτην ἔχον, ἢ τὴν ἔλλειψιν αὐτῆς διὰ τῆς στρατιωτικῆς δόξης ἀναπληροῦν· ἂν δ' ἐπί τινα χρόνον κατὰ τὸν Μεσαιῶνα ἐκοιμήθη, ἐγένετο τοῦτο ἵνα παραγάγῃ τοὺς καιροὺς, τὸ καλὸν δηλονότι, ἢ ὀφείλουσι λοιπὸν πάντες νὰ ὑποστηρίζωσι τὴν ἐλευθερίαν καὶ συζήτησιν τῶν δημοσίων συμφερόντων, ἢ ἀντὶ ταύτης ν' ἀντιτάξωσι πρέπει Ἀλεξάνδρους καὶ Ἀντιγόνους καὶ Ἀντιπάτρους καὶ Δημητρίους τοὺς Πολιορκητάς. οὐδὲν δὲ τοιοῦτον πρόσωπον ἡ παροῦσα ἐποχὴ περιλαμβάνει· ὅτι ὀφειλὴ νὰ ληφθῇ πρέπει καὶ περὶ τῆς σχέσεως τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας μὲ τὰς ἄλλας ὁμοδόξους καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπαρχουσῶν δυτικῶν ἐκκλησιῶν μὲ τὰς ἄλλας, αἵτινες πηγαὶ τούτων ὑπάρχουσιν, ἐπειδὴ καὶ αἱ σχέσεις αὗται νὰ κανονισθῶσι πρέπει, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης γίνεται, ἵνα μὴ Ἐπίσκοπον ὁρῶμεν ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν ἐνταῦθα πεμπόμενον, ἢ Ἐπισκόπους, ὡς ὁ τῆς Σύρου, ἐν ὅλων τῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος, ἔνθα καθολικὸς οἰκεῖ, ἐποπτείαν ἔχοντας, διὰ διατάγματος Ἀντισυνταγματικοῦ, καθόσον μάλιστα τοῦτο διαφέρει καὶ τὰ σχολεῖα καὶ τὰ ἄλλα καταστήματα, ἐφ' ὧν πολλὰ νὰ συμβῶσιν ἄτοπα δύνανται, ὅταν ταῦτα ἐπιτηρῶνται παρ' ἀνδρῶν μὴ παρ' ἡμῶν ἀνεγνωρισμένων· ὅτι τέλος εὐγνωμόνων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, διότι τὰ ἀναγκαῖα μετ' εὐφημίας εἰς τὸν ἐν τῷ σχεδίῳ παράγραφον ἐξέθηκεν, ὑποστηρίζει αὐτὸν κατὰ τὸ σχέδιον.

Ὁ Πρόεδρος ἀναγὼς τὸν ἐν τῷ σχεδίῳ παράγραφον ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται αὐτὸν, αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τοῦτον καὶ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος· ἔχει δ' ὁ παράγραφος καθ' ἃ παρεδέχθη οὕτως·

« Ἡ Βουλὴ συγκινουμένη ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας μέριμναν τῆς Υ. Μ. ἐκφράζει τὴν ἐγκάρδιον αὐτῆς εὐχαριστησιν· πρόθυμος νὰ παραδεχθῇ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἐκκλησίας λαμπρότητα καὶ τὸν ἐιοργανισμὸν αὐτῆς, τοῦ ὁποίου πρῶτον στοιχεῖον εἶναι ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκοπῶν· δὲν ἀμφιβάλλει ποσῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Υ. Μ. ἐκπληροῦσα ἓν τῶν ἱερωτέρων αὐτῆς καθηκόντων θέλει φυλάξει ἀπαραβίαστον

τὴν ἱερὰν τῆς ἐκκλησίας παρακαταθήκην, σύμφωνα μὲ τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος ὁρισθέντα. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀποσιωπήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἴδῃ κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον διεκπεραιωμένα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκκλησίαν ὀργανικὰ νομοσχέδια.

Ἀνεγνώσθη ὁ ἀκόλουθος 11 §. ἔχων οὕτω· « Μετὰ ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν ἐνασχοληθῆ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑπὸ τῆς Υ. Μ. εἰσπραχθησομένων Νομοσχεδίων, ἱκανῶν νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος, ὁ δὲ περὶ στρατολαγίας Νόμος θέλει κατασταθῆ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτέρας μελέτης μας. »

Εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ἐζήτησέ τις νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις *ὁ περὶ στρατολογίας Νόμος καὶ ἡ κατασκευὴ στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς Νομοθεσίας* θέλουσιν εἶσθαι *ἀντικείμενα τῆς ἰδιαιτέρας μελέτης μας*· ὑπεστήριξε δὲ τοῦτο διὰ τῶν ἑξῆς· οὐδ' εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον οὐδ' εἰς τὴν ἀπάντησιν, οὐδ' εἰς τὰς γενομένας παρὰ πολλῶν ἀναπτύξεις περὶ ναυτικοῦ τι ἐρρέθη, ἂν καὶ τὸ 105 τοῦ Συντάγματος ἄρθρον καὶ περὶ τούτου προβλέπῃ, ὁ δ' Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν λοιπῶν δαρνῶν αὐτοῦ ἀναπαυόμενος ἀδιαφορεῖ ἂν τοῦ ναυτικοῦ ἡ κατάστασις ἦναι αὐλία, ἐνῷ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους παρ' αὐτοῦ ἐξαρτᾶται διά τε τὴν γεωγραφικὴν τοῦ τόπου θέσιν καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον πρὸς τοῦτο τῶν Ἑλλήνων τάσιν, καὶ τοῦτο σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος ἀνεδείχθη εἴς τε τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐπὶ Θεμιστοκλέους, καὶ εἰς τὰς κατὰ τὴν νεωτέραν ἱστορίαν διαφόρους περιστάσεις ἐπὶ Κανάρη, Μιαούλη, Ἀνδρούτσου, Σαχτούρη, Κριεζῆ καὶ λοιπῶν. Διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς Νομοθεσίας ταύτης διάφοροι ἐγένοντο παραβάσεις παρεξηγήσεις καὶ ἐλλείψεις καὶ αὗται νὰ καταδειχθῶσι πρέπει, ἵνα κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀναγκαίου Νομοσχεδίου ἐπενεχθῇ ἡ πρέπουσα τῶν ὑπαρχόντων ἀνόρθωσις. Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ παρ' ἄλλων δι' ἀναφορᾶς κατηγορήθη, καὶ ἐνῷ ἐζήτησε τὴν σύστασιν Ναυτοδικείου, ἵνα δικασθῇ, τὴν διάλυσιν αὐτοῦ κατόπιν, συσταθέντος διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἐζήτησεν, ὡς ἀντιβαινούσης τῆς συστάσεως; αὐτοῦ εἰς τὸ Σύνταγμα· καὶ ὁ μὲν, πρὸ τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος, ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν διέλυσε τοῦτο διὰ τὴν ἔλλειψιν ναυτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας, καὶ διὰ τὴν πρασέγγισιν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ συστηθεῖσα ἐπιτροπὴ τὰ παραὐτῆς παρασκευασθέντα Νομοσχέδια εἰς Νομοθετικὰ σώματα πρὸς κύρωσιν διὰ τοῦ Ὑπουργείου νὰ ὑποβάλῃ ἔμελλε· ὁ δὲ

μετὰ τοῦτον καὶ ἤδη τὰ ναυτικὰ διευθύνων Ὑπουργὸς, ἅμα τὴν διεύθυνσιν τούτων ἀναλαβών, διέλυσε τὴν συστηθεῖσαν παρὰ τοῦ προκατόχου του ἐπιτροπὴν πρὸς παρασκευὴν τῶν ἀναγκαίων νομοσχεδίων, μηδὲ τὰ παρὰ ταύτης συνταχθέντα λαβὼν ὑπ' ὄψιν μηδὲ διὰ τὴν διάλυσίν της προκαλέσας Διάταγμα, ἐνῷ διὰ τοιούτου νὰ διαλύσῃ αὐτὴν ὤφειλε, διότι καὶ διὰ τοιούτου συνέστη· ἐπειδὴ δὲ τὰς πράξεις ἐκείνης εἶδον, πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν αὐτῆς, ὁμολογῶν τὴν ἐκ τούτων ἐμφαινομένην τοῦ Ναυτικοῦ πνεύματος πρόοδον, ζητῶ νὰ εἰσαχθῶσιν αὗται εἰς τὰς Βουλὰς, ὅπως κυρωθῶσιν.

Τὴν ἔλλειψιν τῶν Ναυτικῶν ποινικῶν Νόμων ἀναγνωρίσας ὁ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἄχαριν τῶν Γαλλικῶν μετάφρασιν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπέβαλε, μηδόλως λαβὼν ὑπ' ὄψιν τοὺς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντας, καὶ χιλίας διὰ τὴν μετάφρασιν, ὡς λέγεται, δραχμὰς ἀποτίσας, καὶ μ' ὅλον ὅτι εἰς τὴν συνοδεύσασαν αὐτὴν ἔκθεσιν ὁμολογεῖ ὅτι οἱ Γαλλικοὶ οὗτοι ποινικοὶ νόμοι οὐδέποτε τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὸ κῦρος περιεβλήθησαν, συνέστησεν ὅμως ἐναντίον τούτου τε καὶ τοῦ 89 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀνακριτικὸν Ναυτικὸν συμβούλιον, ἵνα τὸν κατηγορηθέντα δικάσῃ, καὶ κατὰ τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ ἀξιωματικοῦ ὅτι παρανόμως τὸ συμβούλιον τοῦτο συνέστη ἐπέμεινεν, ὡς καὶ κατὰ τῶν παρατηρήσεων τῶν παρὰ τοῦ συμβουλίου τούτου καλεσθέντων εἰς μαρτυρίαν ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ. Διὰ τοῦτο ἐκεῖνο δικάσαν αὐτὸν τὸν ἠθώωσε κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ· ἐνῷ δ' εἶχε διορίσει μέλη τοῦ ἀνακριτικοῦ συμβουλίου ἐπὶ μισθῷ, ἀφ' ἧς τῶν Γαλλικῶν Ναυτικῶν ποινικῶν νόμων τὴν μετάφρασιν ὑπέβαλεν, ἐσχάτως καὶ ναυτοδικεῖον κατὰ τὴν 25 Ἰανουαρίου ε. ἔ. συνέστησε, ἵνα πολλοὺς εἰς Πόρον ὑποδίκους δικάσῃ, καὶ ὅρκον, ἵνα ἀξιωματικόν τινα Παπασίμον δικάσῃ παρὰ τοῦ ὁποίου ἐπιφορτισθεὶς παραδίδω ἀναφορὰν εἰς τὸ προεδρεῖον, δι' ἧς ἐνίστατο κατὰ τῆς ἐναντίον τοῦ 89 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος συστάσεως αὐτοῦ· ἡ δὲ σύστασις αὐτοῦ εἶναι ἀληθῶς παράνομος, διότι παρ' οὐδενὸς ἐπιβάλλεται νόμου, καθότι οἱ Γαλλικοὶ Ναυτικοὶ ποινικοὶ Νόμοι δὲν περιεβλήθησάποτε τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὸ κῦρος, ὡς αὐτὸς ὁ Ὑπουργὸς ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ μαρτυρεῖ· ἑπομένως δ' ἐγένετο σύστασις σώματος μὴ νομοθετημένη. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἀξιωματικὸς κατηγορηθεὶς ἐπὶ ὑπεξαιρέσει χρημάτων ἐπιστάτης τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Ναυστάθμου διωρίσθη· καὶ τὸ 1/4 τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις

κρατεῖ πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ ποσοῦ τῶν ὑπεξαιρεθέντων χρημάτων, καὶ νέον κανονισμὸν τοῦ ἐν Πόρῳ Ναυστάθμου συνέταξε καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ περὶ τὰ τέλη τοῦ Νοεμβρίου π. ἔ. διέταξεν, ἀλλ' οὗτος οὐδ' εἰς ἐνέργειαν ἐτέθη οὐδὲ νὰ τεθῇ δύναται, διότι καὶ ἀκατάλληλος καὶ ἄτελὴς εἶναι ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ τοῦ Ναυστάθμου ὑπηρεσία τὰ μέγιστα ὀπισθοδρόμησε· τὸ ἀκατάλληλον δὲ τοῦ κανονισμοῦ τούτου καὶ αὐτὸ τὸ ἀνεφάρμοστον αὐτοῦ καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Ναυστάθμου δι' ἐκθέσεώς του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπέδειξεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ οὐ μόνον ὑπ' ὄψιν δὲν ἐλήφθη, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὸ πρωτόκολλον κατεχωρίσθη· διὰ ταῦτα ἡ προσθήκη αὕτη καθίσταται ἀναγκαία, ἵνα μὴ λογισθῇ ὀλιγωρία ἡ ἐπὶ τούτου σιωπὴ τῆς Βουλῆς.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ποιότητος τῶν ἀξιωματικῶν καὶ πρὸς τοῦτο συνίστα ἐπί τινος κατηγορουμένου Συμβούλιον τῆς τιμῆς, ἀποφαινόμενον ἂν πρέπῃ ὁ κατηγορούμενος νὰ διατελῇ, ἢ τοὐναντίον, εἰς τὸν στρατὸν· ἂν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέδειξεν ἔλλειψιν, ἢ τοὐναντίον, διότι δὲν ἐτιμώρησε τοὺς κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ δι' ἀναφορᾶς ἀνενεχθέντας ἄλλους ἀξιωματικούς, διότι αἱ τοιαῦται δι' ἀναφορῶν εἰσαγγελίαι, εἰς τὴν πειθαρχικὴν ἀντικείμεναι τάξιν, καταστρέφουσι τὴν βάσιν τοῦ στρατοῦ, τὴν πειθαρχίαν, ἐδύνατο ὅμως νὰ συστήσῃ τὸ ἀνακριτικὸν τοῦτο συμβούλιον, τὸ ὁποῖον, Συμβούλιον τιμῆς καλεῖται, ἵνα ἐπὶ τῆς ποιότητος τοῦ κατηγορηθέντος ἀξιωματικοῦ ἀποφανθῇ· ὅτι ἡ ἔκδοσις τοῦ κανονισμοῦ, τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ ναυστάθμου ὑπηρεσίαν ὁρίζοντος, καὶ τὸ πειθαρχικὸν μόνον καὶ ὄχι ποινικὸν μέρος περιλαμβάνοντος, εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἀνήκει ἐξουσίαν, κατὰ θέλησιν δυναμένην νὰ συντάξῃ αὐτὸν, διότι ἄλλως κατεστρέφετο ὁ στρατὸς· καὶ ὅτι δὲν ἀληθεύουσι τὰ περὶ τῆς γενομένης ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ναυστάθμου ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ, διότι πιθανὸν αὐτὴ νὰ μὴν ἦτον ἐπίσημος, ἀλλ' ἁπλοῦν τι ἰδιωτικὸν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐνέκρινεν ὁ Ὑπουργὸς οὐδὲ νὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, οὐδ' ἐπισήμως εἰς τὸ πρωτόκολλον νὰ καταχωρισθῇ.

Καὶ ἄλλος προσέθηκεν ὅτι ἤθελεν εἶσθαι παράδοξον, ἂν ἀπὸ τοῦ **1821**, ἀφοῦ τὸ ἔθνος ὑπάρχει, νὰ μὴν ὑπῆρχον διατάξεις τῆς ναυτικῆς ἀφορώσαι ὑπηρεσίαν, δὲν ἀληθεύει ὅμως τοῦτο, διότι κατὰ τὸ **1829** ὁ Κυβερνήτης διὰ ψηφίσματος διέταξε νὰ ἐφαρμόζωνται οἱ Γαλλικοὶ στρατιωτικοὶ νόμοι, τὸ δὲ ψήφισμα τοῦτο ἐξηγήθη περιλαμβάνον καὶ τοὺς Ναυτικοὺς διὰ τῆς λέ-

ξεως *Στρατιωτικοί*· ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὸ 1837 νόμος τὰ αὐτὰ περὶ τῶν Γαλλικῶν ποινικῶν νόμων ὁρίζει καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τοῦ ἀξιωματικοῦ Μεγακάκη, κατ' ἀποφάσεως συμβουλίου, δυνάμει τῶν Γαλλικῶν ποινικῶν ναυτικῶν νόμων συσταθέντος, ἀπερρίνατο κατὰ ταύτης, ἀναγνωρίσας τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων τούτων· ταῦτα δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συζητήσεως τῆς ὑποβληθείσης τῶν ποινικῶν Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων μεταφράσεως σᾶς ὑπεδείχθησαν, καταδειχθείσης τῆς ἐλλείψεως τῆς ἐκθέσεως, ἥτις συνώδευεν αὐτὴν, καὶ ἥτις, ἵνα ἐπιδείξῃ καθ' ὑπερβολὴν τὸ οὐσιώδες τῆς ὑποβαλλομένης μεταφράσεως, ἐξέθηκε μὴ ἀληθῆ· τὸ πλεονέκτημα τῆς εἰσαχθείσης τούτων τότε μεταφράσεως ἦτον, ὅτι πρώτην τότε φορὰν μετάφρασις τούτων εἰσήγετο, διότι καὶ πρὸ ταύτης ἐν ἰσχυῖ διετέλουν, διά τε τῆς συνηθείας καθιερωθέντες καὶ διὰ τῶν μνημονευθέντων ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου καὶ νόμου τῶν 1837, ἀναγνωρισθέντες· διὰ ταῦτα τά τε συσταθέντα συμβούλια καλῶς συνεστάθησαν καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτῶν εἶναι νόμιμος, πολλῷ μᾶλλον αὐτῶν διὰ πειθαρχικὰ συσταθέντων παραπτώματα, ἐν ᾧ καὶ ἐπὶ κακουργημάτων οἱ νόμοι οὗτοι ἰσχύουσιν· ἡ διευθέτησις διὰ νέου κανονισμοῦ τοῦ διευθυντηρίου ἀληθὴς δὲν ἦτον τακτική, πρὸς οὐδὲν ὅμως ὁ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἠμάρτησε, διότι τοῦτο κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν, ἐπιτρέψασα εἰς αὐτὸν διὰ διατάγματος τὰ περὶ τούτου νὰ κανονίσῃ καὶ τὸ διάταγμα κατόπιν εἰς τὰς Βουλὰς νὰ ὑποβάλῃ πρὸς κύρωσιν· ἂν δ' ἡ τοιαύτη ἄδεια εἶναι ἐπιβλαβὴς, διότι κατὰ ταύτην ἀφ' οὗ ἐκδίδεται τι διάταγμα καὶ τίθεται εἰς ἐνέργειαν, ὑποβαλλόμενον κατόπιν εἰς τὰς Βουλὰς ὑφίσταται τροποποιήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἀκολούθως καὶ αὐτὴ ἡ ὑπηρεσία πρέπει νὰ τροποποιηθῇ, οὐχ ἧττον ὅμως αὐτὴν ἐπέτρεψεν ἡ Βουλὴ, καὶ ὁ Ὑπουργὸς ἀξιέπαινον ἐπέδειξε ζῆλον, μεταβὰς αὐτὸς μεθ' ὑπαλλήλου εἰς Πόρον, ἵνα διὰ τούτου τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτοῦ καταδείξῃ· καὶ τὸ μὲν ἐλλειπὲς τοῦ διατάγματος τούτου, ὅταν ἐν καιρῷ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθῇ θέλει καταδειχθῇ, ἡ δὲ προσθήκη αὕτη, ἡ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσα, πλεονάζει διότι περὶ τούτου καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τὰ ἀναγκαῖα ἐρρέθησαν.

Ἀπερρίνατο ἡ Βουλὴ ὅτι ἐρωτίσθη, ὁ δὲ Πρόεδρος ἠρώτησεν αὐτὴν ἂν δέχηται τὴν προταθεῖσαν τῶν λέξεων τούτων προσθήκην, αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως μὴ παραδεχθεῖσα τὴν προσθήκην αὐτῶν, παρεδέχθη ἐπίσης δι' ἀναστάσεως τὸν παράγραφον, ὡς

ἐν τῷ σχεδίῳ ἐκτεθειμένος ὑπάρχει, καὶ τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος· ἔχει δὲ ὡς ἐψηφίσθη οὕτω.

« Μετὰ ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν ἐνασχοληθῆ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑπὸ τῆς Γ. Μεγαλειότητος εἰσαχθησομένων νομοσχεδίων, ἱκανῶν νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος· ὁ δὲ περὶ στρατολογίας νόμος θέλει καταστηθῆ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτέρας μελέτης μας ».

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ὁ 12 § τοῦ σχεδίου, ἔχων οὕτω.

« Μεγίστη εἶναι ἡ ἀνάγκη, Βασιλεῦ, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον αἱ δημοτικαὶ πρόσοδοι διὰ νόμου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χρήσεως αὐτῶν· ὁ δὲ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων νόμος ἀναμφιβόλως θέλει συμπληρώσει τὰς Συνταγματικὰς διοικητικὰς τοῦ Κράτους θεσμοθεσίας, καὶ εὔχεται ἡ Βουλὴ διὰ τὴν δσον οὔπω πραγματοποίησιν αὐτῶν ».

Προσέτι δὲ ἀνεγνώσθησαν καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσαι τροπολογίαι τοῦ Βουλευτοῦ Σίφνου, ἔχουσα οὕτω·

« Μεγίστη εἶναι, Βασιλεῦ, ἡ ἀνάγκη νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς αὐτηρότερον ἔλεγχον αἱ δημοτικαὶ πρόσοδοι διὰ συμπληρωτικῶν διατάξεων τοῦ περὶ Δήμων νόμου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις εἶναι τοσοῦτον λυσιτελὴς, καθόσον ἐλευθέρα καὶ τακτικὴ Δημοτικὴ διοίκησις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν παντὸς ἐλευθέρου πολιτεύματος. »

Καὶ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας, ἔχουσα καὶ αὕτη οὕτω.

« Μεγίστη εἶναι, Βασιλεῦ, ἡ ἀνάγκη νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον αἱ Δημοτικαὶ πρόσοδοι διὰ νόμου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἀλλ' ἐκ τῆς νομοθετικῆς ταύτης πράξεως τὰ ἀποτελέσματα τότε μόνον θέλουσιν ἐκπληρώσει τὰς πατρικὰς τῆς Γ. Μ. εὐγὰς καὶ δικαιώσει τοῦ λαοῦ τὰς προσδοκίας, ὅταν καὶ αἱ περὶ δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν ἀρχῶν θεσμοθεσίαι καταστηθῶσιν ὁμοιόμορφοι μὲ τὸ παραδεχθὲν ἐλλογιμον σύγημα ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν καὶ τὴν Γ. Μεγαλειότητα, θρησκευτικῶς διατηρούμενον καὶ ἀκωλύτως καὶ ἀκριβῶς ἐνεργούμενον· κατὰ συνέπειαν καὶ ὁ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων νόμος θέλει ἀναμφιβόλως χρησιμεύσει εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν Συνταγματικῶν διοικητικῶν τοῦ Κράτους θεσμοθεσιῶν, τὰς ὁποίας εὔχεται ἡ Βουλὴ νὰ ἴδῃ δσον οὔπω ἐπὶ τὸ βέλτιον πραγματοποιουμένας. »

Ἐπειδὴ δὲ ἀμφότεραι παρ' ἄλλων ὑπεστηρίχθησαν, καὶ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τούτων νὰ προβῇ ἐνέκρινε, διὰ τοῦτο, ὁ μὲν τὴν πρώτην προτείνας παρετήρησε πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς

ότι κατὰ σμικρὸν τοῦ παραγράφου τοῦ σχεδίου διαφέρει αὐτὸ οὐσιωδῶς μὲν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ δήμων νόμου, μικρὰ δὲ διὰ τὴν λέξιν *αὐστηρότερον*, τὴν ὁποίαν ἔθηκε, διότι ὁ περὶ δήμων νόμος περιέχει ἐν τοῖς ἄρθροις **110** καὶ **111** ἀρχὰς περὶ ἐκλελέγχεως, αἵτινες δὲν δύνανται ὡς ἁπλαῖ νὰ θεωρηθῶσι, δὲν ἐξεπληρώθησαν δὲ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς συντόνου ἐπιτηρήσεως τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ Ὑπουργείου, πρόκειται δὲ ἤδη νὰ νομοθετηθῶσιν εὐχερέστεραι πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν διατάξεις, αἵτινες θέλουσιν εἶσθαι συμπληρωτικαὶ τοῦ περὶ δήμων νόμου· αἱ περὶ τοῦ ἐλέγχου τοιαῦται διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, οὐ μόνον τώρα, ἀλλ' ἀρχῆθεν, ἐρ' ὅλων τῶν Ὑπουργείων, δὲν ἐξεπληρώθησαν, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι ἡ Βουλὴ νὰ εὐχηθῇ ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς αὐτῶν ἐκτελέσεως, ἄνευ προθέσεως προσβολῆς κατὰ τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, διότι καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ δὲν ἐξετέλεσαν αὐτάς, ἀλλὰ πρὸς ὑπόδειξιν τῆς ἀνάγκης καὶ τῶν συμπληρωτικῶν τούτων διατάξεων. Παρετήρησε δὲ κατὰ τῆς δευτέρας τροπολογίας, ὅτι πιθανὸν νὰ ἦναι ἀναγκαία ἡ μεταβολὴ τοῦ περὶ δήμων νόμου, ὡς πρὸς τὴν βάσιν τῆς ἐκλογῆς, ἐπειδὴ ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἔχουσι καὶ οἱ Βουλευταί, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προστεθῇ τοῦτο εἰς τὴν ἀπάντησιν, καθόσον οἱ νόμοι πρέπει νὰ ἐκτελῶνται, ἐνόσῳ ὑπάρχουσιν, εἶναι δὲ ἀντισυνταγματικὸν νὰ μὴ ἐκτελῆται νόμος τις, διότι δὲν εἶναι τοιοῦτος, ὁποῖος ἔπρεπεν, ἢ θεωρεῖται παρά τινων ἔλλειπής.

Ὁ τὴν δευτέραν τροπολογίαν προτείνας, παρετήρησεν, ὅτι ἐξ ὧν ὁ προαγορεύτας εἶπε συνάγεται ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἔλεγχος, διότι δὲν εἶχον ἐκδοθῇ τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαιοῦντα διατάγματα· ἡ πρώτη τροπολογία σιωπᾷ περὶ τοῦ ἐλέγχου κατωτέρω μεταβαίνουσα εἰς τὴν δημοτικὴν διοίκησιν, καὶ τὰ περὶ ταύτης μὲν ἐν αὐτῇ λεγόμενα ἀληθεύουσι, δὲν ἀποτελοῦσιν ὅμως τὸν ἔλεγχον· ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι ἀσφαλὴς ἡ ἐλευθέρα πολιτεία μόνον, ὅταν εἶναι ἐλεύθερον τὸ δημοτικὸν σύστημα, διότι καὶ ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν νόμος ἐπίσης ἐλεύθερος καὶ ὁμοιόμορφος πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐκλογικοὺς νόμους πρέπει νὰ ἦναι, ἡμεῖς δὲ ἔχομεν ἀνομοιομόρφους καὶ διαφέροντας κατὰ τὴν βάσιν τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν πρὸς τὸν περὶ δήμων, διὰ τοῦτο τὸ δημοτικὸν σύστημα δὲν εἶναι τέλειον καὶ πρέπει νὰ μεταβληθῇ ὡς πρὸς τὴν βάσιν σύμφωνα μὲ τὸν τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμου, καθόσον μάλιστα ταύτην ἐπὶ τῶν πολυτιμωτέρων τότε τὸ ἔθνος ὅλον καὶ ὁ Βασιλεὺς

παρεδέχθη· καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλικὸς λόγος λέγει ὅτι θέλει προταθῇ νόμος τοιοῦτος περὶ ἐλέγχου, ἔλεγχος δὲ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πρὸ τῆς ὑπάρξεως τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀπάντησιν πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ ἐπιθυμία τῆς εἰσαγωγῆς νόμου τοιούτου, καθ' ὃν καὶ ἡ βάσις τῆς ἐκλογῆς τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, νὰ ἦναι ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ ἐκλογικοῦ τῶν Βουλευτῶν νόμου, τοῦτο δὲ περιέχει ἡ προταθεῖσα δευτέρα τροπολογία.

Ὑπὲρ τῆς πρώτης παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ὁ μὲν πρῶτον τὴν πρώτην τροπολογίαν ὑποστηρίξας δὲν εἶπέ τι τοιοῦτον, ὁποῖον ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκεν, ἀλλ' εἶπεν ὅτι ὑπῆρχεν μὲν ὁ ἔλεγχος ὡς ἐκ τῶν ἄρθρων **110** καὶ **111** τοῦ περὶ δήμων νόμου συνάγεται, ἀπήτησε δὲ διὰ τῆς τροπολογίας του αὐστηρότερος τοῦ λοιποῦ νὰ γίνηται, ὑποβληθεισῶν πρὸς τοῦτο τῶν ἀναγκαίων συμπληρωτικῶν διατάξεων· ὅτι τὰ λοιπὰ περὶ δημοτικοῦ νόμου λεχθέντα δὲν ἤρμοζον ἐνταῦθα, διότι δὲν πρόκειται περὶ ποιουδήποτε νόμου, ἀλλὰ περὶ ἐλέγχου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ εὐχηθῇ ἡ Βουλὴ νὰ γίνηται αὐστηρότερος, καθόσον αἱ περὶ τούτου διαταξεις ὑπ' οὐδενὸς τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργείων ἐξετελέσθησαν, καὶ καθόσον ὅλαι τοῦ δημοτικοῦ νόμου αἱ διατάξεις, ὡς βάσεως τοῦ Συντάγματος, αὐστηρότατα νὰ ἐκτελῶνται πρέπει· καὶ ὅτι ταῦτα προβλέπει ἡ πρώτη τροπολογία, ἐπιβάλλουσα αὐστηρότερον τὸν ἔλεγχον τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, πῶν ἀμέσως ἐραπτομένων τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ὁποίων παντὸς νόμου ἡ ἐφαρμογὴ ἐξαρτῆται, καὶ εὐχομένη ὑπερτῆς αὐστηροτέρας ἐκτελέσεως διαταξεων, τῶν ὁποίων ἡ χαλάρωσις γενικὴν εἰς τὴν κυβερνητικὴν μηχανὴν ἐπιφέρει ἀδράνειαν.

Ὁ τὴν δευτέραν τροπολογίαν προτείνας ἀντέλεξεν ὅτι ὁ βασιλικὸς λόγος, ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον αἱ δημοτικαὶ πρόσοδοι, ἐμφαίνει ὅτι εἰς οὐδένα τοιοῦτον μέχρι τοῦδε ὑπήγοντο· ἡ δὲ δευτέρα τροπολογία σύμφωνος πρὸς τὰ πράγματα ὑποδεικνύει καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς περὶ τοῦ ὁμοιομόρφου τοῦ δημοτικοῦ νόμου πρὸς τὸν βουλευτικὸν φροντίδος.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν παρατηρήσαντα, ὅτι ὁ ἐν τῷ σχεδίῳ παράγραφος κάλλιστα εἰς τὰ τοῦ βασιλικοῦ λόγου ἀντιστοιχοῦντα ἀνταποκρίνεται, διότι εἶναι μὲν ἔλεγχος, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἐξήγαγεν ἐκ πείρας ὅτι οὗτος δὲν ἐξασφαλίζει τὴν χρῆσιν καὶ τὰς χρείας τῶν φορολογουμένων, καὶ ἐκ τούτου δὲν πραγματοποιεῖται ὁ σκοπὸς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ συνέπειαν τούτων

μελετήσασα τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ ἔλλειπον συνέταξε τὸν παράγραφον τοῦ σχεδίου· ὅτι περιττεύει ἑκάστοτε ἡ μνεία τῶν ἀναγκαιούντων, ἐλλειπόντων δὲ νόμων, καὶ ἡ εἰς τοὺς οἰκείους παραγράφους προσθήκη τοῦ καταλόγου αὐτῶν, ἀφ' οὗ ἕκαστος τῶν Βουλευτῶν τὸ δικαίωμα τῆς τῶν νόμων προτάσεως ἔχει· ὅτι ὁ βασιλικὸς λόγος ἀναφέρει τοὺς νόμους, οἵτινες ὡς ἀναγκαῖοι θέλουν ὑποβληθῆ, ἀπολείπεται δὲ εἰς πάντα τὸ δικαίωμα νὰ ὑποβάλῃ πρότασιν ἄλλων, τοὺς ὁποίους ἀναγκαίους θεωρεῖ· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸν παράγραφον τοῦ σχεδίου.

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐρωτίσθη, ὁ δὲ Πρόεδρος ἠρώτησεν ἂν παραδέχηται τὴν δευτέραν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Ηλείας, ὡς ἀπωτέραν, αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη αὐτήν· κατόπιν ἠρώτησεν τὴν Βουλὴν ἂν παρεδέχηται τὴν πρώτην τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Σίφνου, ἀλλὰ καὶ ταύτην δι' ἀναστάσεως ἐπίσης δὲν παρεδέχθη· κατόπιν ἠρώτησεν ἂν παραδέχηται τὸν παράγραφον τοῦ σχεδίου, καὶ αὕτη δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη αὐτόν, καὶ τὴν ἀπόφασίν της ταύτην ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος· ἔχει δὲ ὁ παράγραφος, ὡς ἐνεκρίθη, οὕτω·

« Μεγίστη εἶναι ἡ ἀνάγκη, Βασιλεῦ, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον αἱ Δημοτικαὶ πρόσοδοι πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χρήσεως αὐτῶν· ὁ δὲ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων νόμος ἀναμφιβόλως θέλει συμπληρώσει τὰς Συνταγματικὰς διοικητικὰς τοῦ Κράτους θεσμοθεσίας, καὶ εὔχεται ἡ Βουλὴ διὰ τὴν δοσν οὔπω πραγματοποίσιν αὐτῶν. »

Κατόπιν ὁ Πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν συνεδρίασιν τῆς αὔριον, διέλυσεν αὐτὴν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελίσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΘ'.

Τῆς 6 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν ἕκτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν ἑκατὸν ἑπτά, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δύο, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτά, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ ὑπ' ἀριθ. 1675 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διευθύνοντος εἰς τὸ Προεδρεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς ἀποπερατωθείσης Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων μὲ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὰ ἔκθεσιν τοῦ Ἐπάρχου Κυναιθης, καὶ ἐπροκαλέσθη παρὰ τοῦ Προέδρου ἡ κλήρωσις τοῦ ἐξεγλεξόντος τὸ κῦρος τῆς ἐκλογῆς τμήματος. Πρὸ ταύτης δὲ παρετηρήθη ὅτι κατά τινα τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν ἐν τῇ παρελθούσῃ Συνόδῳ, καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου τῆς ἐκλογῆς ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἐπάρχου περὶ τοῦ κύρους, ἢ μὴ, τῆς ἐκλογῆς δὲν πρέπει ν' ἀποτελῇ μέρος τῶν πρακτικῶν οὔτε νὰ διευθύνηται οὔτε λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς ἐκλογῆς· ὁ δὲ Πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς θέλει ἀναζητήσει καὶ εὕρει μεταξὺ τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης Συνόδου, ὅτι ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ, τὸ προκείμενον ζήτημα μένει ἐκκρεμὲς διὰ τὴν αὔριον, ὅτε θέλει ἀποφασισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐγκριθέντος δὲ τούτου, ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Μ. Α. Καΐρη καὶ τῶν Βουλευτῶν Κ. Σ. Παρθενοπούλου καὶ Π. Ι. Κυριακοῦ ἡ κλήρωσις τοῦ τμήματος καὶ ἔλαχε τὸ Ζ'. τμῆμα.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ιγ'. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ἐφ' οὗ ἐδόθησαν μὲν δύο τροπολογίαι, ἀλλ' ἡ μία τούτων συνεχωνεύθη εἰς τὴν τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν, συνοθείσαν καὶ διανεμηθεῖσαν ἀπὸ χθὲς εἰς τοὺς Βουλευτάς, καὶ ἔχουσαν ὡς ἕπεται· « Ναί, Βασιλεῦ, ἡ ἀσφάλεια εἶναι τὸ πρώτιστον στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως πάσης κοινωνίας· ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα δεόντως τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, θεωρεῖ αὐτῆς χρέος νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν

πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίου τάξεως καὶ ἡσυχίας Νόμων, οἵ-
τινες καθίστανται τελεσφόροι διά τε τῆς εὐστόχου ἐκλογῆς καταλ-
λήλων δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἱκανῶν νὰ τοὺς
ἐννοῶσι πρεπόντως καὶ νὰ τοὺς ἐκτελῶσι εὐσυνειδότως καὶ
ἀκριβῶς, καὶ δι' ἐντόνου ἐκ μέρους τῆς ἀνωτάτης ἐκτελεστικῆς
ἀρχῆς δραστηριότητος καὶ ἐπιτηρήσεως· πρὸς τὸν σκοπὸν
τοῦτον ἡ Βουλὴ θεωρεῖ, Βασιλεῦ, λίαν συντελεστικὴν καὶ τὴν
σύστασιν τῆς ἐθνοφυλακῆς, περὶ ἧς καὶ τὸ Σύνταγμα ἐπρονόησε
καὶ ἡ Βουλὴ ηὐχήθη.»

Ἀρξαμένης δὲ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς τῆς ἐπὶ τοῦ παραγράφου
καὶ τῆς τροπολογίας συζητήσεως, ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον
Βουλευτὴς, προτιθέμενος ἐν πρώτοις νὰ ἐπικρίνῃ τὸ σύστημα καὶ
τὴν τακτικὴν, τὴν ὁποίαν ἐφύλαξε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπολογούμενον
εἰς τὰς γενομένας κατὰ τῶν πράξεων αὐτοῦ αἰτιάσεις καὶ ἐρω-
τήσεις, ἐξέθηκεν ὅτι εἰς τὰς περὶ πολλῶν ἀντικειμένων ἀφο-
ρώντων, τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, τὰς λῃστείας, κτλ. γενομένας
πρὸς αὐτὸ ἐρωτήσεις, τὸ Ὑπουργεῖον εἴς τινας μὲν τούτων ἔδω-
κεν ἀπαντήσεις οὐδόλως αὐτὸ δικαιολογούσας, εἰς δὲ τὰς ἄλλας
ὁλοτελῶς ἀπεσιώπησε· καὶ πρῶτον ὁ πρῶτος τῶν ἀγορευσάντων
Βουλετὴς Ἀθηνῶν προσέβαλε τὸ Ὑπουργεῖον α.) ὅτι τὸ πρόγραμμα
τῆς ὃ Αὐγούστου κατεπάτησε, καὶ μάλιστα εἰς τὴν διεξαγωγὴν
τῶν ἐκκρεμῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν. β') ὅτι προφανῶς αἱ
ἀρχαὶ τοῦ προγγράμματος παρεβιάσθησαν εἰς τὴν Βουλευτικὴν
ἐκλογὴν τῶν Καλαβρύτων διὰ τῆς καταπατήσεως τοῦ περὶ
ἐκλογῶν νόμου, γ') ὅτι ἕνεκα τῆς παραβιάσεως τοῦ προγράμ-
ματος, καὶ ὡς μὴ συμμεριζόμενος τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὑπουρ-
γείου, τοῦ ὁποίου τότε ἀπετέλει μέρος ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκο-
νομικῶν ἀπὸ τὸν Μάϊον οὐδόλως εἰς τὰ Ὑπουργικὰ Συμβούλια
μέρος ἐλάμβανε, καὶ τελευταῖον ἠναγκάσθη νὰ ἀποσυρθῇ, φρονῶν
ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται τοιουτοτρόπως τὸ Σύνταγμα, καὶ ὅτι
προτιμητέα ἡ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀπομάκρυνσις, ὅταν ἄλλως ἀδύ-
νατος ἡ ἀκριβὴς ἐφαρμογὴ καὶ τήρησις τῶν ὅρων τοῦ Συντάγ-
ματος. Εἰς ταῦτα ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης κατη-
γορίας ἀπήντησεν ἄνευ τινὸς αἰτιολογίας ὅτι τὸ πρόγραμμα ἐτη-
ρήθη, ὑπάρχει ὡς βάσις τῶν Ὑπουργικῶν πράξεων καὶ θέλει
ὑπάρχει· ἐπὶ τῆς δευτέρας ἐσιώπησεν· τὴν δὲ τρίτην ἐθεώρησεν
ὡς παραινέσεις καὶ νουθεσίας, ἀποδοὺς μάλιστα τὴν προσήκουσαν
εἰς τὸν ἀγοράσαντα εὐχαρίστησιν. Μετὰ τὸν Βουλευτὴν Ἀθηνῶν
ὁ τῆς Σίφνου καὶ ἄλλοι κατὰ διαδοχὴν κατέκρινον τὸ Ὑπουρ-
γεῖον α') ὡς παραίτιον τῆς ἀθλίας τοῦ δικαστικοῦ κλάδου κατα-

στάσεως καὶ τῆς καταργήσεως τῆς τῶν δικαστηρίων ἀνεξαρ-
τησίας διὰ τῶν γενομένων συχνῶν μεταθέσεων, παύσεων καὶ
διορισμῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀνικάνων καὶ ἐπιληψίμου
διαγωγῆς, ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς ἀσχέτως πρὸς ταῦτα ἀπήντησε,
προκαλῶν προτάσεις νόμου περὶ διορθώσεως πλημμελῶν τοῦ
ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων διατάξεων β') ὅτι παρηνόμησεν
ἐναντίον τοῦ περὶ ἐκλογῶν τῶν Βουλευτῶν Νόμου, παρατεῖναν
ἐπὶ πολὺ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν Καλαβρύτων,
Ὕδρας καὶ Πανεπιστημίου, ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς, οὐδόλως τὴν
παράτασιν δικαιολογήσας, ἀνέφερε μόνον περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ
Πανεπιστημίου, ὅτι τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἀνέβαλε διὰ τὴν δια-
τήρησιν τῆς ἡσυχίας τῆς πόλεως, μὴν εὑρεθεὶς σύμφωνος οὐδὲ
μὲ τοὺς Βουλευτὰς φίλους του, οἵτινες εἰς ἄλλα τὴν παράτασιν
τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἀπέδωκαν αἴτια. Περὶ δὲ τῆς
γενομένης ὀλίγας πρὸ τῆς ἐκλογῆς ὥρας παύσεως τῶν τριῶν
καθηγητῶν, ἀπήντησεν ὅτι οἱ παυθέντες οὗτοι καλῶς ἀντικα-
ταστάθησαν. γ') ὅτι ἐναντίον τοῦ περὶ Δήμων Νόμου ἔπαυσε
Δημάρχους καὶ Παρέδρους· ἀπήντησεν δὲ ὁ Πρωθυπουργὸς ὅτι
τοῦτο εἶναι δικαίωμα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας καὶ ὅτι οὐδεὶς
τούτων ἐπαύθη ἀδίκως, προκαλῶν τὴν τούτου ἀπόδειξιν, ἐν ᾧ
οὗτος, καὶ ἀρνούμενος, ὤφειλε νὰ φέρῃ καὶ τὰς ἀποδείξεις·
περὶ δὲ τῆς παρανόμου δι' εἰδικῶν Παρέδρων ἀντικαταστάσεως
τῶν Δημάρχων, οὐδὲ λόγον κἂν ἔκαμεν, ἐνῷ οἱ ἔνοχοι τῆς παρα-
νομίας ταύτης ὑπάλληλοι δὲν ἐτιμωρήθησαν· δ') ὅτι ἐναντίον
τοῦ περὶ δήμων Νόμου ἀνέβαλε πολὺ πέραν τῆς τριετίας τὰς
δημοτικὰς ἐκλογὰς, ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς τὴν ἀδικαιολόγητον
πρόφασιν τῆς διατηρήσεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας
μετεχειρίσθη, ἀπολογούμενος πρὸς τοῦτο· ε') ἀνέφερον πρὸς
ἀπόδειξιν τῆς διαταράξεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας
φόνους, λῃστείας, κλοπὰς καὶ ἀπείρους τοιαύτας ῥητὰς πράξεις
ἐπενεχθείσας κατὰ ὀνομαστὶ ἀναφερομένων ἀνθρώπων· εἰς ἀπάν-
τησιν δὲ ὁ Πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι ἀπανταχοῦ ἐπικρατεῖ ἡσυ-
χία καὶ ἀσφάλεια, ἡ δὲ προταθεῖσα δικαιολόγησις ὅτι τὸ Ὑπου-
γεῖον δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐνοχὴν, ἂν ἄγνωστοί τινες ἐλῄστευσαν
τὸ Ταχυδρομεῖον, ἢ εἰς ἄλλο τι μέρος ἔπραξαν λῃστείαν, εἶναι
ἀντισυνταγματική· διότι ὁ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ἀναδε-
χόμενος, ὀφείλει νὰ χορηγῇ πᾶσαν ἀσφάλειαν εἰς ἕκαστον ἄτομον
τῆς κοινωνίας, θυσιάσαν χάριν αὐτῆς καὶ πρὸς συγκέντρωσιν
τῆς κοινωνικῆς δυνάμεως μέρος τῶν ἐλευθεριῶν του, καὶ δικαιού-
μενον νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτὰς πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ ὑπεράσπισιν, ὅταν

ἡ κοινωνία δὲν δύναται νὰ τὸ προστατεύσῃ· ς') εἰς τὰ περὶ τῶν γενομένων καὶ γινομένων ἔτι καταχρήσεων τῆς δημοσίου περιουσίας λεχθέντα ἁπάντων εἶπεν ὅτι ἐγένοντο μὲν, ἀλλ' ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγίνοντο καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ πρόνοια θεραπείας, ἐνῷ ὠφειλε τὰς καταχρήσεις νὰ προλάβῃ, πρὶν λάβωσι χώραν, τοὺς δὲ καταχραστὰς νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρῶς πρὸς παραδειγματισμόν· μ' ὅλον ὅτι δὲ τὰς καταχρήσεις οὐδ' αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργὸς ἠρνήθη, οὐδεὶς ἔνοχος αὐτῶν ἐτιμωρήθη· ζ') εἰς τὴν περὶ παραβιάσεως τοῦ 72 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος κατηγορίαν, ἐνῷ μετὰ ἐξάμηνον τοῦ ζητήματος τούτου βάσανον ἕκαστος ἀνέμενε νὰ ἀκούσῃ ὁριστικήν τινα λύσιν ὅτι ὁ προσβαλόμενος διορισμὸς τοῦ Περουσιαστοῦ ἀντίκειται ἢ συμφωνεῖ μὲ τοὺς Συνταγματικοὺς ὅρους, ὁ Πρωθυπουργὸς ἀπήντησεν, ἀμφιβάλλων καὶ αὐτὸς ποίαν τῶν δύο γνωμῶν νὰ ἐκλέξῃ, ὡς μὴ ἔχων συνείδησιν πράξεώς του, τοσοῦτον σοβαρᾶς καὶ μεγάλης. η') Προσεβλήθησαν οἱ περιεχόμενοι εἰς τὰς περὶ Νομαρχῶν ὁδηγίας Ἀντισυνταγματικοὶ ὅροι, ἀλλ' οὐδόλως ὁ Πρωθυπουργὸς ἀπήντησεν ἐνῷ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐσφαλμένων τούτων, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς εἰς αὐτὸν ἀποδείδει, ἠδύνατο νὰ ὑποσχεθῇ· ἐν γένει δὲ ἐπὶ τούτων καὶ ἄλλων ἔτι ἀντικειμένων, ἐρωτώμενος ὁ Πρωθυπουργὸς, οὐδόλως ἢ πλαγίως πως ἀπήντησεν.

Ἕνεκα δὲ τοῦ μέτρου καὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τῆς ἀπαρχῆς τοιαύτης τακτικῆς τοῦ Πρωθυπουργοῦ εἰς τὰς γενομένας κατὰ τῶν Ὑπουργικῶν πράξεων αἰτιάσεις ἐξέλειπεν ἀπὸ τοὺς πολίτας ἡ ἰδέα τῆς καινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ συγκοινωνία τῶν πόλεων διεκόπη, καὶ ἡ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην μεταβαίνοντες συνοδίας ὁπλοφόρων μεθ' ἑαυτῶν φέρουσι. Πῶς δὲ ἐναντίαν ταύτης ἰδέαν νὰ ἔχωσιν, ὅταν νόμοι νέου καὶ δαπανηροτέρου διοικητικοῦ συστήματος, κυρωθέντος καὶ ἀπὸ τὰ τρία Νομοθετικὰ σώματα, ἐκτελῶνται μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐκ τούτου δὲ ὄχι μόνον οὐδεμία ὠφέλεια προσγίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπάρχουσα ὑπηρεσία παραλύεται; εἰς τοὺς Ἕλληνας δὲν ὑπάρχει ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰλικρινῶς τὰ καθήκοντα αὐτῆς ἐκπληροῖ, ὅταν βλέπωσιν ὅτι ἡ Γερουσία, διὰ τὴν ὁποίαν τοσαῦτα καθ' ἑκάστην ἐξαδεύονται, οὐδόλως ἠργάσθη μέχρι τοῦδε, μὴ δυναμένων τῶν Ὑπουργῶν νὰ παρίστανται συγχρόνως εἰς τὰς Συνεδριάσεις καὶ τῶν δύο σωμάτων. Ποίαν πεποίθησιν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς περὶ τῆς Κυβερνήσεώς του καὶ τῆς γενικῆς ἀσφαλείας δύναται νὰ ἔχῃ, ὅταν αἱ ἀμνηστεῖαι ἐναντίον τῆς ἐννοίας Συνταγματικῆς

διατάξεως ἁπλήστως καὶ καταχρηστικῶς τοῖς λῃσταῖς ἐδόθησαν, οἱ δὲ ἀμνηστευθέντες κακοῦργοι, ἐλευθέρως τὸ Κράτος διατρέχοντες, κατασπαράττωσι τὰ σπλάγχνα τῆς κοινωνίας μας; Ἐνταῦθα θέλω κάμει μνείαν τῶν Διαταγμάτων ἐκείνων περὶ ἀμνηστειῶν, τὰ ὁποῖα τὴν φρικτοτέραν εἰς τὸν λαὸν ἄρησαν ἐντύπωσιν, καὶ ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀμνηστείας ἐδόθη καταχρηστικῶς εἰς πρόσωπα γνωστὰ διὰ τὰς πραχθείσας παρ' αὐτῶν ἐντὸς τῆς κοινωνίας κακουργίας των, ἐνῷ ἡ ἀμνηστεία χορηγεῖται συνήθως ἐπὶ πράξεων καὶ εἰς ὁλόκληρον σύστασιν ἀνθρώπων εἰς πολιτικὰ ἐγκλήματα ὑποπεσάντων. Περὶ τῆς κακῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀμνηστείας κατηγορήθη τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' οὐδεμίαν πρὸς τοῦτο ἀπάντησιν ἔφερον οἱ Ὑπουργοί.

Διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς **4 Μαΐου 1845**, ἀφοῦ ὁ ἀρχιλῃστὴς Χαμχούγιας δὲν προσῆλθε νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὰς ἀρχὰς, ἐντὸς τῆς δοθείσης αὐτῷ προθεσμίας, ἡ Κυβέρνησις, πληροφορουμένη ὅτι ἡ μὴ ἐμφάνησίς του προῆλθεν ἀπὸ περιστατικὰ ὅλως ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς του, δίδει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀμνηστείας ἀπεριορίστως, παρουσιαζόμενος εἰς τὰς ἀρχὰς ὅταν αὐτὸς θελήσῃ· ὄχι δὲ μόνον ἡ τοιαύτη παραχώρησις ἀμνηστείας, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ τοῦ Διατάγματος (τὸ ὁποῖον ἀνέγνω) αἱ ἐκφράσεις εἶναι τοιαῦται, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ τινος σημαντικοῦ τῆς κοινωνίας μας προσώπου καὶ περὶ κακούργου τινος γνωστοῦ, ὅστις καὶ ἂν ἀγωνιστὴς ἦτον, εἶναι διὰ τοῦτο διπλασίως ἀξιοκατηγόρητος, διότι κατεσπάραξε τὴν κοινωνίαν ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἠγωνίσθη.

Διὰ ἄλλων ἔτι δύο Διαταγμάτων τῆς **30 Ὀκτωμβρίου** καὶ **21 Νοεμβρίου 1844** ἀμνηστεύθησαν **15** ἀρχιλῃσταί, ῥητῶς ὀναμαζόμενοι, τῶν ὁποίων μόνον τὰ ὀνόματα φρίκην εἰς πάντα πολίτην προξενοῦσι διὰ τὰς παρ' αὐτῶν πραχθείσας κακοπραγίας· καὶ ἐν τοσούτῳ καταχρηστικῶς ἐδόθη καὶ εἰς τούτους ἡ ἀμνηστεία ἀπέναντι ὁλακλήρου τῆς κοινωνίας, ὅτις καὶ τούτους καὶ τὰς παρ' αὐτῶν πραχθείσας λῃστείας, φόνους καὶ ἐμπρησμοὺς γνωρίζει· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο μόνον, ἐπέρχεται μετὰ ταῦτα τὸ Διάταγμα τῆς **19 Δεκεμβρίου 1844**, περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ ὁποίου ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀμφιβάλλει, διὰ τοῦ ὁποίου δίδεται εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τῶν ἀμνηστευθέντων ἀρχιλῃστῶν ἡ ἀμνηστεία, χωρὶς κἂν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν νὰ γίνηται μνεία, οὐδὲ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν νὰ ἦναι ὡρισμένος.

Διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου δεκαπέντε ἀρχιλῃσταὶ δύναν-

ται νὰ ὑιοθετήσωσιν ὅλους τοὺς κακούργους τῆς κοινωνίας μας, νὰ τοὺς ἐφοδιάσωσι μὲ πιστοποιήσεις τῆς ὑπηρεσίας των, χορηγουμένης οὕτω τῆς ἀμνηστείας πρὸς ἅπαντες ἐν γένει τοὺς κατούργους· εἶνε δὲ γνωστὸν, ὅτι, κακοῦργος δικαζόμενος ἐνώπιον τοῦ Κακουργιοδικείου Ἀθηνῶν, ἔφερε τοιαύτην πιστοποίησιν ὑπηρεσίας ἀρχιληστοῦ τινὸς ὑπὲρ τῆς ἀθωώσεώς του· μ' ὅλον ὅτι δὲ παρῆλθεν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τούτου πλέον τοῦ ἔτους, προκαλῶ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸν εἰς τὸ Διάταγμα τοῦτο ἀναφερόμενον κατάλογον τῶν ὀπαδῶν τῶν ἀρχιληστῶν· ἀπέναντι τοιούτων Διαταγμάτων, τοιαύτης τοῦ δικαιώματος τῆς ἀμνηστείας χρήσεως καὶ τοιαύτης πρὸς τοὺς λῃστὰς καὶ κακούργους τῆς κοινωνίας διαγωγῆς τῆς Κυβερνήσεως, ὁποίαν πλέον πεποίθησιν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας δύναται νὰ ἔχῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς, καὶ ποίαν πρὸς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ ἐμπιστοσύνην, περὶ τῆς προνοίας αὐτῆς διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας; διὰ τοῦτο οὐδεὶς ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν νὰ μεταβῇ δύναται χωρὶς συνοδίας ὁπλοφόρων· διὰ τοῦτο καὶ οἱ Βουλευταὶ ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν, μὲ πλῆθος ὁπλοφόρων καθ' ὁδὸν συνοδεύοντο ὄχι πρὸς ἐπίδειξιν, ἀλλὰ δι' ἀσφάλειαν· ἀφοῦ δὲ τόσαι καταχρήσεις εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων προσόδων καὶ εἰσοδημάτων, τόσαι ἐπεμβάσεις εἰς τὰς ἐκλογὰς ἐνηργήθησαν, καὶ ἐν γένει ἡ διαχείρισις τῆς ἐξουσίας ἐν γένει μεροληπτικῶς ἐνεργεῖται, καὶ τὰ μὲν διπλότυπα εἰσέτι δὲν ἀπεδόθησαν ὅλα εἰς τοὺς φορολογουμένους, καὶ αὐτὰ δὲ τὰ ἐκδοθέντα νοθεύονται πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου ταμείου· ὅταν εἰς ταῦτα λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὴν παραλυσίαν ἐν γένει τῆς κυβερνήσεως, καὶ τὴν εἰσχωρήσασαν, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν δικαστικὸν κλάδον διαφθοράν, πῶς νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι δύναται ὅτι τοιοῦτον σύστημα κυβερνήσεως μᾶς ἐγγυᾶται τὴν τήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας; ὅταν ἡ Δικαστικὴ ἐξουσία διὰ τῶν μεταθέσεων, καὶ παύσεων κατέστη τὸ ὄργανον τῶν ἰσχυουσῶν ἐπιρροῶν, αἱ δὲ πασίφανοι καταχρήσεις μένωσιν ἀτιμώρητοι, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ κακοῦργοι ἀμνηστεύωνται, οὐδεμία πεποίθησις εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν μένει περὶ τῆς ἰσχύος τῶν Νόμων, ἐξ ἧς κρέμαται ἡ τήρησις τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας. Δῆμος ὁλόκληρος παραπονεῖται ἐναντίον τῆς ἀδίκου παύσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἐν τούτοις τὰ παράπονα ταῦτα δὲν εὑρίσκουσιν ἀποδοχὴν ἐν ᾧ τοὺς ἄλλους Δήμους δημοτικοὶ ὑπάλληλοι ἔνοχοι διαφόρων ἀξιοποίνων πράξεων ἀποδειχθέντες, διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις των,

καὶ αὐτὴ δὲ ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑπαλλήλων δὲν γίνεται κατὰ λόγον τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος· ἐκ τούτου ἡ διαφθορὰ τοῦ λαοῦ ἐκπηγάζει ἀπὸ αὐτὴν τὴν κυβέρνησιν· τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς κυβερνητικῆς διαγωγῆς του ὠφέλει νὰ χειραγωγῇ καὶ τὸν λαὸν, καὶ τὰς Βουλὰς εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν ἠθῶν καὶ τῆς τάξεως, καὶ ὄχι ἀπὸ τυφλὴν ἐπιθυμίαν νὰ διατηρῇ τὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα, καὶ εἰς τὸ ἔθνος ὁλόκληρον νὰ εἰσάγῃ τὴν διαφθοράν· τοιαύτη τῶν δημοσίων πραγμάτων κατάστασις καθιστᾷ καὶ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ὄχι ἀγαπητὸν εἰς τὸν λαόν· διότι ποῖος τῶν Καλαβρύτων κάτοικος δύναται πλέον νὰ ἐπιθυμῇ τὴν διὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν του ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, ὅταν τετράκις ἤδη ἐπαναλαμβάνεται ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ, ἡ δὲ ἐξουσία τετράκις ἐξοπλίζεται κατὰ τῆς ἐλευθερίας του;

Ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ ἔθνος δὲν εὑρίσκεται εἰς εὐχάριστον κατάστασιν, καὶ ὅτι ἂν φαίνηται ἐπικρατοῦσα ἡ κοινὴ ἡσυχία ἐπὶ τοῦ παρόντος, αὐτὴ ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τὸ φιλήσυχον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις τὴν ἀνάγκην τῆς ἡσυχίας αἰσθάνεται, καὶ ὄχι εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων, καὶ τὴν ἠθικὴν βαρύτητα τῆς κυβερνήσεως· διὰ ταῦτα δ' ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν.

Μετὰ τοῦτον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀπαντῶν εἰς τὰ παρά τινος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυτικοῦ λεχθέντα κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν παρευρέθη ἕνεκα τῶν ὑπουργικῶν του ἐργασιῶν ἐξέθηκεν ὅτι δὲν ἤθελε προσθέσῃ τι εἰς τὰς ὑπὲρ τῆς Ναυτικῆς ὑπηρεσίας εὐφραδεῖς καὶ φρονίμους δοθείσας ἀπαντήσεις, ἐὰν ἡ ἀγόρευσις ἐκείνου δὲν ἠδύνατο κατὰ παρεξήγησιν νὰ ἐνθαρρύνῃ τινὰς εἰς ἀπείθειαν· ὅτι προσεπιβεβαιῶν ἤδη ὅσα περὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει Γαλλικῶν ναυτικῶν νόμων ὁ Βουλευτὴς Σίρνου χθὲς ἐξέθηκε, θεωρεῖ τοὺς ξένους αὐτοὺς νόμους ἰσχύοντας κατὰ τὰ περὶ αὐτῶν Β. Διάταγμα, ἄχρις οὗ ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία Ἑλληνικοὺς ψηφίζουσα νόμους κατὰ τοῦ κύρους τῶν ξένων καταψηφίσῃ· ὅτι ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος, ὅστις ἄλλοτε περὶ καταστολῆς τῶν καταχρήσεων ἐλάλησε δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναλάβῃ τοῦ αὐτομολογήτου καταχραστοῦ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ δεκατέσσαρτς χιλιάδας δραχμῶν ἀπὸ τοῦ ναυτικοῦ ταμείου ὑποκλέψαντος καὶ κατακριθέντος ὑπὸ τῶν ἐγκριτωτέρων πλοιάρχων· ὅτι περὶ τῆς λοιπῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας περιττὸν θεωρεῖ νὰ ἐκθέσῃ εἰς ποίαν εὗρεν σύτὴν οἰκτρὰν κατάστασιν καὶ τί ὑπὲρ αὐτῆς, συνεργεία τῶν Βουλῶν ἐπεχείρησε, βέβαιον δ' εἶναι ὅτι ἐκεῖνος μὲν ὠμίλησε περὶ πραγμάτων, τῶν

ὁποίων ποσῶς γνῶσιν ἔλαβε, περὶ τῶν ὁποίων ὅμως ὁ Ὑπουργὸς ἐπρότεινεν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Βουλῶν τὴν ἐπιψήφισιν ἐκείνου, ὅ,τι ἄξιον καὶ κοινῇ συμφέρον ἐφαίνετο· ὅτι κρείττονες περὶ τὰ ναυτικὰ ἐκεῖναι μόνον ἀναγνωρίζονται, οἵτινες διὰ τῶν ἔργων καὶ ὄχι διὰ λόγων ἁπλῶν τοιαῦτοι ἀναδείκνυνται· ὅτι πρότερον εἰς τὸ ναυτικόν, ἐξαιρουμένων τῶν καθημερινῶν προβιβασμῶν καὶ κατατάξεων, τίποτε ἄλλο ἐγίνετο· τὴν κακὴν δὲ ταύτην συνήθειαν καταστείλας ἐξώπλισεν ἤδη δύναμιν κατὰ πολὺ τῆς προτέρας ἰσχυροτέραν διὰ δαπάνης κατὰ διακοσίας χιλιάδας δραχμῶν μικροτέρας, ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ φαίνεται· ὅτι τέλος, ἂν καὶ δὲν διέγραψε ἴσως εἰς τὸ ναυτικὸν πορείαν εὐθυτέραν, πρῶτος τοὐλάχιστον αὐτὸς ὑπέδειξεν ὅτι καὶ ἡ στάσις καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ καλῶς δὲν ἦσαν πρότερον.

Εἰς ταῦτα ἀπήντησεν ὁ πρὸς ὃν ἀπευθύνετο ὁ Ὑπουργὸς Βουλευτὴς ὅτι ὅσον ἐκτιμᾷ τὴν ναυτικὴν ἐμπειρίαν καὶ ἀνδρείαν τοῦ Ὑπουργοῦ, τοσοῦτον ἐπίσης τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος ἐπιζητεῖ· ὅτι ἐθεώρησεν ἄτοπον ἕνεκα τούτου καὶ ἐναντίον τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος περὶ μὲν τῶν ἄλλων ὅλων νὰ γίνηται πολὺς ἐν τῇ Βουλῇ λόγος, οὐδόλως δὲ περὶ τῆς φυσικῆς τῆς Ἑλλάδος δυνάμεως, τῆς ναυτικῆς· ὅτι τὴν σιωπὴν ταύτην ἠθέλησε νὰ λύσῃ περὶ τοῦ κύρους τῶν ναυτικῶν Γαλλικῶν νόμων ὁμιλῶν· οὐδέποτε δὲ ἐπὶ σκοπῷ προσβολῆς κατὰ τοῦ ἀξιοτίμου Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποδεικνύων τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως περὶ τῆς ταχείας συντάξεως ναυτικῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας, ἥτις πρέπει ἤδη νὰ ἐκτελεσθῇ, καὶ διότι φρονεῖ ὅτι ἡ ναυτικὴ δύναμις, ἡ φυσικωτέρα τῶν δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐφελκύῃ πρέπει τὴν τῶν Βουλευτῶν, καὶ τῶν Ὑπουργῶν τὴν προσοχήν, καθόσον μάλιστα ἡ ἐθνικὴ αὕτη δύναμις, ὄχι μόνον ὀπισθοδρομεῖ, ἀλλὰ καταστρέφεται καθ' ἑκάστην.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν προτεινάντων τὴν προταθεῖσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως τροπολογίαν Βουλευτὴς, ἀναπτύσσων αὐτὴν, ἐξέθηκεν ὅτι τὸ πρῶτον μέρος αὐτῆς εἶναι κατὰ πάντα σύμφωνον μὲ τὸ τοῦ § τοῦ σχεδίου, διαφέρει δὲ μόναν ἀπὸ τὸ σχέδιον διὰ τὴν γενομένην περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ προσθήκην εἰς τὴν τροπολογίαν, ὅτι οἱ νόμοι καθίστανται τελεσφόροι διά τε τῆς εὐστόχου ἐκλογῆς καταλλήλων Δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἱκανῶν νὰ τοὺς ἐννοῶσι πρεπόντως, καὶ νὰ τοὺς ἐκτελῶσιν εὐσυνειδήτως καὶ ἀκριβῶς καὶ δι' ἐντόνου ἐκ μέρους τῆς ἀνωτάτης ἐκτελεστικῆς ἀρχῆς

δραστηριότητος καὶ ἐπιτηρήσεως. Τὸ β'· μέρος τῆς τροπολογίας εἶναι ἐπίσης καθ' ὅλα ὅμοιον μὲ τὸ τοῦ § τοῦ σχεδίου τὸ ἀ. μέρος ἀφορᾷ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν διαρρύθμισιν τῶν δικαστηρίων, τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοι μετ' αὐτὸν τὴν ἀθλίαν κατάστασιν παρέστησαν· τὴν δὲ παράτινος ὑπὲρ τῆς καλῆς τῶν δικαστηρίων καταστάσεως ἀπάντησιν ἐθεώρησεν ὁμοίαν μὲ τὰς ἐκθέσεις περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος τοῦ Γάλλου Ριγνῦ, καὶ ἔτι χειροτέραν, διότι ἐκεῖνος μὲν ἀπευθυνόμενος εἰς ξένους ἐρρόντιζε νὰ πείσῃ τὰς δυνάμεις διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς σειρᾶς τοῦ δανείου, παραμορφόνων τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, ὁ δὲ Βουλευτὴς πρὸς Ἕλληνας ἀποτεινόμενος καὶ τὴν παραμόρφωσιν τῆς καταστάσεως τῶν δικαστηρίων ἐπιχειρῶν, ἔλαβεν μᾶλλον, ἢ ὠφέλειαν, εἰς τὸ ἔθνος προϋτίθετο νὰ φέρῃ· τὴν ἀπάντησίν του ταύτην θέλομεν ἤδη ἐξετάσει διὰ νὰ συμπεράνωμεν, ἐὰν καλὴ ἢ κακὴ ἡ κατάστασις τῶν δικαστηρίων, καὶ ἐὰν πρέπῃ νὰ ἀρίσωμεν ἢ νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὴν τροπολογίαν τὴν περὶ τῶν δικαστηρίων περικοπήν· εἰς τὴν γενομένην κατὰ τοῦ Ὑπουργείου προσβολὴν ὅτι διὰ τῶν παύσεων καὶ συνεχῶν μεταθέσεων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων καταστρέφεται ἡ ἀνεξαρτησία τῶν δικαστηρίων, καὶ ὅτι ἐκ τῶν μετατεθέντων ὁ Κ. Πιτσιπιὸς προσβληθείσης τῆς φιλοτιμίας του διὰ τοῦ συγχρόνως γενομένου προβιβασμοῦ εἰς ἄλλον κατώτερον, καὶ ἀνικανώτερον αὐτοῦ δικαστικὸν ὑπάλληλον, ἐδικαιοῦτο νὰ θεωρήσῃ τὴν μετάθεσιν, ὡς περιφρόνησίν του καὶ νὰ παραιτηθῇ, ἀπήντησεν ὁ Βουλευτὴς περὶ μὲν τῶν παύσεων καὶ μεταθέσεων ὅτι αὗται ἦσαν ἀναγκαία συνέπεια τῆς Σεπτεμβριανῆς μεταβολῆς, περὶ δὲ τοῦ Κ. Πιτσιπιοῦ ὅτι πολὺ Χιασμὸν εἰς τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης ἔδειξε, καὶ ὅτι ἀποδημήσας ἀμέσως μετὰ τὴν παραίτησίν του εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἀπέδειξεν ὅτι μόνον τὸ ἐκ τῆς. δημοσίου ὑπηρεσίας συμφέρον συνέδεεν αὐτὸν μὲ τὴν Ἑλλάδα· καὶ περὶ μὲν τῆς ἀ. κατ' αὐτοῦ προσβολῆς, ἀρκούντως ὁ Βουλευτὴς Πετσῶν ἀπήντησεν, περὶ δὲ τῆς ἐκ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν προσβολὴν ἀποδημίας, παρετήρησεν ὅτι ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνῷ καὶ τὴν οἰκογένειάν του καὶ τὴν ἀποκατάστασίν του ἐν Ἀθήναις ἔχει· ἡ τοῦ Γαλάτου παῦσις δὲν παρῆλθεν ἀπὸ τὰ β'. ψηφίσματα, διότι οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Χίου, καὶ τὴν πρὸ τοῦ 1829 ἐν Ἑλλάδι μεταναστευσίν του· τὰ δὲ αἴτια τῆς παύσεως αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὰ τῆς συγχρόνου παύσεως μέλους τινος τῆς Μικτῆς

ἐπιτροπῆς εἶναι πασίγνωστα. Τὰς μεταθέσεις ἐθεώρησεν ἀναγκαίας διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς Δικαστικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ ποτὲ μετάθεσις συνεπιφέρουσα τὴν ἐπὶ 6 μῆνας κατάπαυσιν τῶν ἐργασιῶν δικαστηρίου, καὶ τὴν πολλῶν δικασθεισῶν ὑποθέσεων ἐπανειλημμένην πρὸς βλάβην τῶν διαδίκων ἐκδίκασιν, δὲν θεωρεῖται ἀναγκαία, ἀλλὰ μάλιστα ἐπιβλαβὴς· ἀλλὰ καὶ τὰ αἴτια τῶν μεταθέσεων τούτων ὡς πασίγνωστα περιττὸν εἶναι νὰ ἐκτεθῶσι. Πρὸς δικαιολόγησιν τῆς μὴ ἀνεξαρτησίας τῶν δικαστηρίων πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἔφερε παράδειγμα, μᾶλλον τὴν ἀνεξαρτησίαν τούτων ἀποδεικνῦον· διότι τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἀκύρωσε τὸ βούλευμα τῶν πλημμελειοδικῶν, δι' οὗ εἰς δίκην εἰσήγετο ὁ συντάκτης ἐφημερίδος τινος. Τὴν δὲ παῦσιν εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν ἐπί τινος ἄλλης κατὰ σημαντικοῦ προσώπου δίκης ἡ Κυβέρνησις ἐπέφερε μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, καὶ ἀφοῦ ἐκ τῶν διατρεξάντων ἐπείσθη ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς δὲν ἐφύλαξεν ἀνεπίληπτον διαγωγήν· ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ εἰσαγγελεὺς δὲν εἶναι δικαστικὸς, ἀλλὰ διοικητικὸς ὑπάλληλος· δὲν εἶναι τοῦ Ὑπουργείου ἀρκετὴ ὑπεράσπισις γενομένη παρά τινος τῶν ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορευσάντων σύγκρισις τῆς σημερινῆς κατασάσεως τῶν δικαστηρίων, μὲ τὴν πρὸ τῆς Σεπτεμβριανῆς μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνος διὰ τὴν πρόοδον, καὶ ὄχι διὰ τὴν χειροτέρευσιν τῶν πραγμάτων, ἔκαμεν· αὐτὸς δὲ περιστατικὰ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου γενόμενα, ἀνέφερε διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὑπάρχουσαν ἤδη κακὴν κατάστασιν, καὶ ὄχι διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὑπουργείου. Εἰς τὴν γενομένην περὶ τῆς ποιότητος τῶν νεοδιορισθέντων Δικαστικῶν ὑπαλλήλων προσβολὴν ἀπήντησαν ὅτι καὶ ἄλλοτε τοιαῦτα λάθη, εὐκόλως διορθούμενα, ἐγένοντο· ἀλλ' ὅταν ἕνεκα τῶν παύσεων τοῦ Β. ψηφίσματος τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελεν εὑρεθῇ ἠναγκασμένον νὰ ὑποκύψῃ εἰς τοιαῦτα λάθη, διατί νὰ ἐπιφέρῃ καὶ παύσεις δικαστικῶν ὑπαλλήλων μὴ ἐξαιρουμένων κατὰ τὸ ψήφισμα; ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδεμία τῆς τότε καταστάσεως τοῦ κράτους καὶ τῆς σημερινῆς παραβολὴ δύναται νὰ γίνῃ, διότι τὰ ὑπάρχοντα σήμερον εἰς τὸ ἔθνος πρὸς μόρφωσιν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων μέσα δὲν ὑπῆρχον, οὔτε Πανεπιστήμιον, οὔτε ἐξεταστικὴ τῶν δικηγόρων ἐπιτροπὴ, καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὰ τότε συμβάντα λάθη ἦσαν πολλὰ ὀλιγώτερα. Τὸν παρουσιασθέντα παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ ἐκείνου συγκριτικὸν κατάλογον τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Ἐφετείου κατὰ τὰ ἄλλα ἔτη καὶ τὸ παρὸν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν καλλιτέραν ἤδη τοῦ δικαστηρίου τούτου μόρφωσιν ἠθέ-

λαμεν παραδεχθῆ, ὡς παρέχοντα πίστιν, ὅταν ὁ Ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐπισήμως αὐτὸν ἔφερε μ' ὅλον ὅτι μὴ ἐνεργουμένης ἤδη τῆς ἀπαιτουμένης κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων ἀναγκαίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐπιτηρήσεως, διότι οὐδεμία κατάστασις τῶν δικαζομένων ἀπὸ τὰ δικαστήρια ὑποθέσεων ἀπεστάλη πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ αὐτὸς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀξιόπιστος, ἀγνοῶν τὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων σωρείαν τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων· ταύτας τὰς γενομένας παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ ἐκείνου καὶ παρά τινος ἄλλου περὶ τῆς καλῆς καταστάσεως τῶν δικαστηρίων ἀντιρρήσεις δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ θεωρήσῃ ἱκανὰς νὰ πείσωσιν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γείνῃ μνεία εἰς τὴν ἀπάντησιν περὶ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο διὰ τῆς τροπολογίας ἡ περὶ τούτου προσθήκη.

Περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἄλλων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας, ἧτις παρεστάθη αθλία, οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἔφερον οἱ ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορεύσαντες, οὔτε τὴν ἀνικανότητα τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων Σύρου, οὔτε τὴν ἐπὶ τούτου ἀποστολὴν, ὑπαλλήλου διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐπὶ ἓξ μῆνας καθυστεροὺντων ἰσολογισμῶν τοῦ τελωνείου ἀνεσκεύασαν. Ἡ δὲ γενομένη ἐπαύξησις τῶν τελωνιακῶν εἰσοδημάτων τοῦ τελωνείου Σύρου δὲν ἀποδεικνύει τὴν ἱκανότητα τῶν ὑπαλλήλων, διότι ἂν ἱκανώτεροι τούτων ὑπῆρχον πλειότερα θὰ εἴχομεν εἰσοδήματα, ἕνεκα τῆς μεγίστης τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸ π. ε. κινήσεως. Μετὰ τὴν γενομένην δὲ εἰς τὴν προπαρελθοῦσαν Συνεδρίασιν λεπτομερῆ ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων οὐδὲν ἄλλο ἀναγκαῖον εθεώρησε νὰ προσθέσῃ, εἰμὴ ὅτι ἐξ αὐτῆς τῆς καταστάσεως περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων μὲ τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον συνώδευε τὴν πρὸ ἑνὸς ἔτους εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου Νομοσχεδίου, καθ' ἣν μετὰ τὴν γενομένην τῶν 5 λεπτῶν ἔκπτωσιν καὶ τὰς ὑποτιθεμένας καταχρήσεις ὑπελογίσθη τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου κατὰ μὲν τὴν Βουλὴν εἰς 1,309,000 κατὰ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς 1,150,000 δραχμῶν ἀποδεικνύεται ὅτι συνέβησαν καταχρήσεις εἰς τὴν εἴσπραξιν ὑπὲρ τὰς 150,000 δραχμὰς, καὶ ἔτι χειρότερον ἐκ τῆς τελευταίας καταστάσεως ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀγνοεῖ εἰσέτι τὸ πραγματικὸν ἀποτέλεσμα τοῦ εἰσπρακτέου ποσοῦ τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου, διότι δι' ὁλοσχερῶν καὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν παρίσταται τοῦτο εἰς τὴν κατάστασιν· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ μνείαν ἡ

Βουλὴ εἰς τὴν ἀπάντησιν καὶ περὶ τῶν Διοικητικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τοὺς ὁποίους συμπεριλαμβάνει ἡ τροπολογία ὅλους τοὺς μὴ δικαστικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐθεωρήθη πρὸς τούτοις ἀναγκαία ἡ δι' ἐντόνου ἐκ μέρους τῆς ἀνωτάτης ἐκτελεστικῆς ἀρχῆς δραστηριότητος ἐπιτήρησις τῶν ὑπαλλήλων, ἥτις ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν γενομένων συζητήσεων ὅτι οὐδόλως ἐξέλιπε· παράδειγμα δὲ πρὸς τοῦτο ἀνέφερε τὸ ἑξῆς· ἡ οἰκονομικὴ διαχείρησις εἰς ἕκαστον ἔθνος θεωρεῖται ὡς ἡ παρέχουσα τὰς μεγαλειτέρας πρὸς τὴν ἐθνικὴν εὐημερίαν ἐγγυήσεις, πολὺ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχουσαν τὰς πρὸς τὰς Δυνάμεις ὑλικὰς ὑποχρεώσεις της, διὰ τοῦτο ὡς τὸ σπουδαιότερον τῶν ἄλλων Ὑπουργείων ἐθεωρήθη τὸ τῶν Οἰκονομικῶν. Δυστύχημα ἦτον ἡ παραίτησις τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν οὗτος ὤφειλε νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ παρ' αὐτοῦ εἰσαχθὲν νέον φορολογικὸν σύστημα· ἀντὶ δὲ νὰ διορισθῇ ὁ ἱκανώτερος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ εἰς ἄλλον Ὑπουργὸν εἰς παντελῆ τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων ἄγνοιαν εὑρισκόμενον, καὶ ἀγνοοῦντα καὶ αὐτὴν τὴν μεταξὺ χρήσεως καὶ διαχειρήσεως διαφοράν, καθ' ὃ νομικόν

Περὶ τῆς ἐπικρατούσης λῃστείας δὲν ἔκαμε λόγον εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν, διότι ἐνόμιζεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς ἐξαλείψεως αὐτῆς κατάλληλα ἔλαβε μέτρα, καὶ διότι οὐδεμία εἰς αὐτὸ πρόθεσις ἀποδίδεται· παράδοξον δ' ἐφάνη εἰς αὐτὸν ἀκούσαντα παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὅτι ἄκρα ἡσυχία ἐπικρατεῖ καθ' ὅλον τὸ κράτος, ἐνῷ αὐτὸς ὁ ἴδιος μετ' ὀλίγον ἐπρόσθεσεν ὅτι μὲ κάθε ταχυδρομεῖον εἰδοποιεῖται τὴν σύλληψιν τῶν λῃστῶν. Ἂν δὲ καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπῆρξε, καὶ εἰς ἄλλα ἔθνη ὑπάρχει λῃστεία, εὑρισκόμεν ἐποχὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καθ' ἃς οὐδόλως ὑπῆρξε, καὶ εἰς μόνα τὰ μὴ εὐνομούμενα ἔθνη ἐπιπολάζει, ὡς εἰς Ἰταλίαν, Τουρκίαν καὶ λοιπά, αὕτη δὲ ἡ παραβολὴ ἡ γενομένη παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, δὲν εἶναι πρὸς ὄφελος τοῦ Ὑπουργείου· μ' ὅλα ταῦτα δὲν γίνεται εἰς τὴν τροπολογίαν μνεία περὶ τῆς λῃστείας, διότι οὐδεμία πρόθεσις δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν δυνατῶν μέσων ἐνεργεῖ τὴν καταδίωξιν αὐτῆς, ὡς ἀντικειμένης εἰς τὸ συμφέρον τῆς ἰδιασυντηρήσεώς του· ἐνδεχόμενον ὅμως εἶναι ἀκουσίως καὶ ὑπ' ἐκ τῶν ἄλλων παραπτωμάτων τῶν Ὑπουργείου, τὰ ὁποῖα ἐξετέθησαν νὰ ἐπεκράτησεν αὐτὴ· μόνη δὲ ἡ διόρθωσις αὐτῶν καὶ ἡ πλειοτέρα ἐνεργητικότης τῆς Κυβερνήσεως, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐνεργουμένην κα-

ταδίωξιν δύναται νὰ τὴν ἐξαλείψῃ. Ἐπὶ τέλους ἐπρότεινε τὴν ἀφαίρεσιν ἀπὸ τὴν τροπολογίαν, τῶν λέξεων « δικαστικῶν καὶ Διοικητικῶν, ἐπειδὴ εἰς μόνην τὴν λέξιν « ὑπαλλήλων» συμπεριλαμβάνονται ἅπαντες τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας ὑπάλληλοι.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀφορμὴν λαβὼν ἀπὸ τὸ περὶ ὑπαλλήλων ἐν γένει καὶ τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργησάντων εἰς τὴν Οἰκονομίαν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντα προσῆλθε νὰ δώσῃ τινὰς ἐπ' αὐτῶν πληροφορίας, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ ὀλιγοήμερον τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ διάστημα συνέλεξε· καὶ τὴν μὲν διὰ τὴν μὴ ἀποστολὴν τῶν καταστάσεων ἐπὶ πέντε μῆνας τοῦ τελωνείου Σύρου ἔλλειψιν συνωμολόγησεν, ἀλλ' αὐτὴ προῆλθε, καθ' ἃς ἔδωκε πληροφορίας ὁ ἐκεῖ πεμφθεὶς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἐλεγκτὴς, ἀπὸ τὸν Γραμματέα τοῦ τελωνείου, ὃς ἦν ἄλλως τίμιος, προβεβηκὼς καὶ τὴν σημαντικὴν τοῦ τελωνείου τούτου ὑπηρεσίαν μὴ γνωρίζων, δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκεντρώσῃ τὴν ὑπηρεσίαν ὅλην καὶ τὰς καταστάσεις αὐτὰς νὰ συντάξῃ· ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ δὲ ἐλεγκτοῦ τὰς παραστάσεις κατεδείχθη ὅτι, ἐκτὸς τοῦ γραμματέως τούτου καὶ τοῦ ὑποελεγκτοῦ, οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι ἀκριβῶς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ἐκτελοῦσιν· ἀπὸ τὰς αὐτὰς δὲ τούτου παραστάσεις συνήγαγε καὶ ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος τὰς ὁποίας περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τελωνείου τούτου καταστάσεως ἔδωκε, κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν, πληροφορίας· προσέθηκε δὲ ὅτι ἀληθῶς αἱ δημόσιοι πρόσοδοι εἶναι τὰ νεῦρα τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπεν, καὶ διὰ τὴν σπουδαιότητα ταύτην ἀληθῶς ἀπαιτεῖται ὁ τὰ οἰκονομικὰ διευθύνων παιδείας καὶ οἰκονομικῶν γνώσεων νὰ ἦναι κάτοχος, ἵνα τις εὐτυχὴς πέρας φέρῃ τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἂν τῶν θεωρητικῶν τούτων γνώσεων στερούμαι, πεῖραν ὅμως περὶ τὰ τοιαῦτα ἔλαβον, ὡς καὶ ἄλλοτε εἰς μεγαλειτέρας καὶ δυσχερεστέρας περιστάσεις κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τὰ καθήκοντα ταῦτα ἐκτελέσας· μ' ὅλον ὅτι δὶ τὸ βαρὺ καὶ μέγα τοῦτο καθῆκον ἐξετίμησα, ἐδέχθην ὅμως τῶν οἰκονομικῶν τὴν διεύθυνσιν, ὑπείκων εἴς τε τὴν ἐθνικὴν καὶ τῆς Α. Μ. τὴν θέλησιν, καὶ ἐπὶ πολὺ ἐγκύπτω ἵνα δικαιώσω τὴν τε ἐκλογήν μου καὶ τὴν διὰ ταύτης ἀποδοθεῖσαν μοι τιμήν· ὡρμήθην δ' εἰς ταῦτα διότι ἐφρόνουν ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ θεωρία περὶ τῶν οἰκονομικῶν τὴν διεύθυνσιν, ἀλλὰ καὶ τῆς πείρας ἡ ἀνάγκη πασιφανὴς καταφαίνεται, ὡς τὸ παρελθὸν μαρτυρεῖ. Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας τῶν οἰκονομικῶν τὴν διεύθυνσιν ἔλαβαν πολλοὶ παιδείας καὶ θεω-

ριῶν κάτοχοι, ὡς ὁ προαγορεύσας ἀπῆντησε, καὶ εἰς περιστάσεις τύχερεῖς, καθ' ἃς εἰς οὐδὲν ἄλλο ἠσχολοῦντο ἢ πρὸς μόνην τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως τὴν βελτίωσιν, καὶ πρὸς οὐδένα ἄλλον λόγον ὠφελιμον ἢ σχέσεις εἶχον, ἀλλ' εἰς μόνην τὴν Βασιλ. Κυβέρνησιν, μεθ' ἧς ἀνταπεκρίνοντο, καὶ ἰσχυρὰ εἶχον μέσα, τὰ κατασπαταλευθέντα δάνεια, καὶ ὅμως οὐδ' εἰς τὸ καινὸν οὗτοι ἔφερον βελτίωσιν τινα, οὐθ' εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' εἰς ἀθλίαν τὰ οἰκονομικὰ κατέλιπον κατάστασιν. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν οὐδ' ἐσωτερικόν τινα διοργανισμὸν ἔχει, οὐδὲ τινὰ οἰκονομικὴν διαγραφὴν, οὐδὲ Βιβλίον περιλαμβάνον τὰ ἐνοικιαζόμενα πολυετῶς ἢ μονοετῶς ἐθνικὰ κτήματα, ἢ ἐκκλησιαστικά, ἢ τὰ πωλούμενα, ἢ τὰ ὀνόματα τῶν ὀφειλετῶν ἐπὶ τούτοις, διὰ τοῦτο οὐδὲν περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως δύναται τις νὰ γνωρίζῃ· εἰς τοσαύτην δὲ τὰ τοιαῦτα εὑρίσκονται ἀνωμαλίαν, ὥστε πρό τινος ἐντὸς ἑνὸς φακέλλου εὗρον τυχαίως πρακτικὸν δημοπρασίας, κατὰ τὰ **1842** ἐνεργηθείσας, κτήματός τινος, καθ' ἣν τοῦτο εἶχε μείνει μὲν εἰς τὸν τελευταῖον πλειοδότην, δὲν εἶχε δὲ κατακυρωθῇ· ἐπειδὴ δ' οὐδὲν περὶ τούτου τὸ Ὑπουργεῖον ἐγνώριζε, διὰ τοῦτο προσέφυγεν εἰς τὸν ἀρμόδιον Ἔφορον, ὅστις ἐπληροφόρησεν αὐτὸ, ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο κατέχει ἕκτοτε ὁ πλειοδότης ἐκεῖνος, καὶ νέμεται αὐτὸ ἄνευ πωλητηρίου ἢ πρός τὸ δημόσιον πληρωμῆς τινός. Ἐκ τούτων καταφαίνεται ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἐν γένει κατάστασις ἀπὸ τὴν θέλησιν τῶν Ἐφόρων ἐξήρτηται, καὶ εἰς τὴν τιμιότητα τούτων ἀπόκειται νὰ ἐνοικιάσωσιν, ὅσα τῶν ἐθνικῶν κτημάτων θελήσωσι, καθὼς τοῦτο ἤθελεν ἐπιβάλει εἰς αὐτοὺς ἡ ἰδία αὐτῶν συνείδησις, εἰς δὲ τὴν τῶν ταμιῶν νὰ καταδιώξωσι τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφείλοντας· τὰς πληροφορίας ταύτας ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν ἐκ τοῦ προχείρου, διότι ἠγνόουν ὅτι ἡ συζήτησις ἤθελε μὲ ἀναγκάσει νὰ δώσω αὐτάς. Ἁπάντων δὲ καὶ εἰς τινα ἀποδόντα τὴν ἐνεστῶσαν τῆς Γερουσίας ἀργίαν εἰς τὴν ἀνικανότητα τῶν Ὑπουργῶν, μὴ δυναμένων διὰ τοῦτο νὰ παρευρίσκονται εἰς ἀμφοτέρων τῶν σωμάτων τὰς συζητήσεις, ἐξηκολούθησεν ὅτι τοῦτο δὲν δύνανται νὰ βαρύνῃ τοὺς Ὑπουργούς, διότι πάντες οὗτοι ὀφείλουσι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὸ σῶμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τὴν πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον ἀπάντησιν συζητεῖ, τότε δὲ μόνον ἡ ἕνεκα τοῦ Ὑπουργείου ἀργία ἑνὸς τῶν σωμάτων τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ν' ἀποδοθῇ δύναται, ὅταν κατὰ τὰ σώματα ταῦτα συζητεῖται τι μὴ ἀπαιτοῦν τοῦ Ὑπουργείου ὁλοκλήρου τὴν παρουσίαν, ὡς ἡ ἀπάντησις, ἀλλ' ἑνὸς μόνου Ὑπουργοῦ, εἰς τοῦ

ὁποίου τὸν κλάδον τὸ συζητούμενον ἀνήκει· πρὸς τὸν ὑπενθυμίσαντα δὲ τὴν περὶ τῆς οἰκονομικῆς τῆς Ἀκαρνανίας καταστάσεως κατά τινα τῶν παρελθουσῶν συνεδριάσεων ἐρώτησίν του, ἀπήντησεν ὅτι ἐπὶ τούτου εἰσέτι ἀσχολεῖται, καὶ θέλει κατόπιν ὑποβάλλει τὰ ἀνηκούσας πληροφορίας, καὶ ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς Ἀκαρνανίας ἀληθεύουσι τὰ περὶ τῆς λοιπῆς τοῦ Κράτους οἰκονομικῆς καταστάσεως παρατηρηθέντα, τὸ δ' Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ ταύτης στερεῖται τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς παρασκευὴν τῶν ἀναγκαίων φορολογικῶν Νομοσχεδίων καθόσον καὶ τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων ὀλίγας ἔχει καταστάσεις, καὶ τῶν ἄλλων βοηθημάτων πολλὰ ἐλλείπουσιν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν ὅτι ἀμφότεροι οἱ πρὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντες ἀντὶ τὰς τροπολογίας αὐτῶν νὰ ἀναπτύξωσι, γενικὰς ἐξέθηκαν θεωρίας, καὶ τὰς κατὰ τοῦ Ὑπουργείου γενομένας κατηγορίας ἐπανέλαβον, ἐκλεξόντες τοῦτο ὡς συντελοῦν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τροπολογιῶν αὐτῶν. ἀκούων τοὺς κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀγορεύσαντας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως ἐπιζητοῦντας καὶ σπουδάζοντας νὰ κατηγορῶσι τὸ Ὑπουργεῖον, μηδ' εἰς τοὺς δοθέντας οὐσιώδεις λόγους, μηδ' εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα πειθομένους, ἤθελεν ἀπορήσει, ἂν δὲν ἐνθυμεῖτο ὅτι τοὺς κυβερνῶντας ἀκολουθεῖ πάντοτε ἡ κατηγορία· ἐξετάζων δὲ τὰ περ' αὐτῶν λεχθέντα ἐπέφερεν ὅτι οὗτοι γενικὴν ζητήσαντες μεταβολὴν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν διευθυνόντων αὐτὴν, ἐπικρίνουσιν ἤδη πᾶσαν μικρὰν παῦσιν, μετάθεσιν ἢ μεταρρύθμισιν, ἀντιφάσκοντες πρὸς τὴν αἴτησιν τῆς μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν ἤτε τῆς ὑπηρεσίας ἀνάγκη καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἀπῄτουν. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ταῦτα ἐκ μόνων τῶν ἀποτελεσμάτων νὰ κατηγορηθῇ δύναται, οἱ δὲ τὴν μεταβολὴν πρότερον ζητήσαντες, ἤδη δὲ κατ' αὐτοῦ καταφερόμενοι θέλουσιν εἶσθαι ἄδικοι, ἂν δὲν ἀρήσωσιν εἰς αὐτὸ ἐλευθέραν τὴν ἐκλογὴν ὑπὲρ ἀνθρώπων τῆς ἐμπιστοσύνης του, διότι οὐδέποτέ τις ἐξοκοθήθη ἐν ἀνάγκῃ παρὰ ὑπὸ τῶν τοιούτων· ὁ πρῶτον ἀγορεύσας ἀναγνωρίσας ἔλλειψιν ἀσφαλείας ἀπέδωκεν αὐτὴν εἰς τὰς δοθείσας χάριτας καὶ ἀμνηστείας, ὁ δὲ δεύτερος εἶπεν ὅτι δὲν ἀπήντησαν πρὸς τοῦτον εἰς τὰ περὶ εἰρηνοδικῶν κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν παρ' αὐτοῦ λεχθέντα, ἀλλὰ καὶ εἰς ταῦτα τότε ἀπήντησαν ὅτι καὶ αἱ μεταρρυθμίσεις ἐπ' αὐτῶν ἐγένοντο διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, καὶ πρὸς παῦσιν τῶν καταχρήσεων, τὰς ὁποίας καὶ ὁ Βουλευτὴς Μαντινείας κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἀνεγνώρισεν, ὁμολογήσας ὅτι οἱ παυόμενοι ἦσαν τοιαύτης ἠθικῆς, ὥστε καὶ

τὴν τελευταίαν τιμωρίαν τῆς παύσεώς των ὑφιστάμενοι κατεχρῶντο τοῦ ὑπὸ τὴν διαχείρισίν των χαρτοσήμου. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ ὑπάλληλοι, τοὺς ὁποίους ὑποστηρίζουσιν οἱ προαγορεύσαντες, καὶ ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἀπῄτουν νὰ διατελῇ ἀμβλυωποῦν τὸ Ὑπουργεῖον, ἵνα κατόπιν κατηγορήσωσιν αὐτοῦ διὰ τὴν κακὴν τῆς δικαιοσύνης διανομὴν καὶ τοῦ δημοσίου πλούτου τὴν κατάχρησιν. Τί δὲ νὰ παρατηρηθῇ πρὸς τὸν δεύτερον ἀγορεύσαντα, ὅστις τεθορυβημένος προσέρχεται ἐγκύπτων ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὰς παύσεις τῶν Κ. Κ. Πιτσιπιοῦ καὶ Γαλάτη; ἢ τίς ἀνέχεται ν' ἀκούῃ ὅτι ἡ ἔλλειψις αὐτῶν κενὸν ἀφῆκεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δυσαναπλήρωτον; ἐνῷ ὁ μὲν δεύτερος δυνάμει τοῦ ψηφίσματος ἐπαύθη· ὁ δὲ πρῶτος, ἄλλως ἀξιότιμος, ἀλλ' ὡς πολίτης ἂν ἠσθάνετο παντὸς Ἕλληνος τὸν ζῆλον, ὤφειλε νὰ ὑπάγῃ νὰ διανείμῃ τὴν δικαιοσύνην ἔνθα ἀπέστειλεν αὐτὸν ἡ Κυβέρνησις καὶ ὄχι νὰ ἐγκαταλήψῃ καὶ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, κάκιστα τοὺς λοιποὺς καὶ αὐτὴν τὴν νέαν γενεὰν παραδειγματίσας, ὡς ἡ Ἑλλὰς νὰ ὤφειλε νὰ διατρέφῃ τινας πρὸς μόνην τὴν ὑπηρεσίαν ἀφορῶντας; Ἀλλ' οὗτοι μὲν δὲν εἶναι κατακριτέοι ὡς πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν ἐνεργοῦντες, κατακριτέοι δὲ παρίστανται οἱ τοὺς τοιούτους ὑποστηρίζοντες, καὶ ὕλην κατηγορίας ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀρυόμενοι. Ὁ δεύτερος ἀγορεύσας ἐδικαίωσε μὲν ἑαυτὸν διὰ τὴν ἀνάμνησιν καὶ πρὸς τὸ ἐνεστὼς παραβολὴν τοῦ παρελθόντος, ἐκάκισε δὲ τοὺς διὰ τῆς αὐτῆς παραβολῆς αὐτὸν ἀντικρούσαντας· ἀλλ' ἂν τὴν παραβολὴν ταύτην δὲν ἤθελε νὰ φέρωσι καὶ οἱ ἄλλοι, οὐδ' αὐτὸς αὐτὴν νὰ ἐπικαλεσθῇ ὤφειλεν, ἵνα μὴ τὴν τε τοῦ εἰσαγγελέως Τυπάλδου τὴν παῦσιν ὑπομνήσωσι, μηδὲ τὴν ἑνὸς τῶν στρατηγῶν τότε δίκην· ἐπειδὴ δὲ ἵνα τὸ στάσιμον τῆς δικαιοσύνης καταδείξῃ, τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον, ὡς παράδειγμα, προσήγαγεν οὕτω πρὸς ἀντίκρουσίν του τὰ αὐτὰ τῶν Ἀθηνῶν δικαστήρια φέρονται ὡς παράδειγμα τῆς γενικῆς τῶν δικαστηρίων καταστάσεως, ἐκ τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι ἡ μὲν τοῦ Ἐφετείου στασιμότης ἀπὸ τὴν ἐπισώρευσιν τῶν ὑποθέσεων προκύπτει, καὶ αὕτη ἀπὸ τὴν δραστικὴν ἐνέργειαν τῶν κατωτέρων δικαστηρίων, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα τὸ ἐνταῦθα Πρωτοδικεῖον, τὰς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκκρεμεῖς δίκας διεξαγαγὸν κατέστη ἐνήμερον, ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ ἐδιπλασίασεν εἰς τέσσαρας· ἐπειδὴ ὁ τοῦ σχεδίου παράγραφος τὴν δημόσιον ἀφορᾷ ἀσφάλειαν, διὰ τοῦτο εἰς αὐτὴν οἱ προαγορεύσαντες νὰ περιορισθῶσιν ὤφειλον, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἵνα διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ληστείαν κατακριθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, πρέπει νὰ προεξετασθῇ αὐτὴ,

ὅπως καταδειχθῇ ἂν ἤδη ἀνεφύη, ὅτε ἀξιοκατάκριτον τὸ Ὑπουργεῖον θέλει καταδειχθῇ, ἢ ἀείποτε ὑπῆρχεν, ὅτε πρὸς οὐδὲν τὸ Ὑπουργεῖον πταίει· ἀλλὰ παρατηρεῖται ὅτι ἥ τε τῆς Ἑλλάδος φυσικὴ θέσις, διὰ τὸ ἀκατοίκητον τῶν ἐκτάσεών της, τὸ ἔρημον τῶν ὀρέων της, τὸ ἀδιέξοδον τῶν δασῶν της, τοὺς ποταμούς, καὶ τὰς χαράδρας αὐτῆς καὶ τὸ ἀδιαργάνιστον τῶν ὁδῶν της, τὴν λῃστείαν αὐτὴν ἀρχῆθεν ἐνίσχυσε καὶ ἐνισχύει, καὶ ἠθικῶς ἔτι παρ' ἡμῶν ἐνισχύεται, διότι καὶ ἡ λῃστεία ποτὲ ἄλλον προτιθεμένη σκοπὸν ἤκμασε, καὶ διὰ τῶν ἀσμάτων μεταδίδουσα ἤδη ἱστορικούς τινας ἐνθουσιασμοὺς ἐπιῤῥέει τὰ μέγιστα εἰς τῶν ἀπείρων τοῦ κόσμου καὶ ἀδυνάτων τὰς κεφαλὰς, καὶ ἀποπλανᾷ αὐτοὺς αἰσθανομένους τὴν ἀπειλουμένην ὑπὸ τοῦ νόμου τιμωρίαν ἐπ' ἐγκλήματος, τὸ ὁποῖον ἐξ ἀγνοίας ἢ προαιρέσεως ἔπραξαν· προσέτι δὲ τῆς λῃστείας ἡ ὕπαρξις κυρίως ἀρχῆθεν ἐστηρίχθη παρὰ τῶν ἀντιπολιτευθέντων τοὺς κατὰ καιρὸν κυβερνήσαντας, θεωρησάντων αὐτὴν ὡς πρόσφορον μέσον πρὸς πτῶσιν αὐτῶν. Αὗται αἱ περιστάσεις διατηροῦσι τὴν καὶ πρότερον ὑπάρχουσαν λῃστείαν, ἡ δὲ κατὰ ταύτης τοῦ Ὑπουργείου ἐνέργεια διατελεῖ ζωηρά, ὡς αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργὸς εἶπεν, ὁμιλήσας περὶ τῆς ἐν γένει τοῦ Κράτους ἡσυχίας, καὶ ὄχι περὶ τῶν ἑκάστοτε συμβαινουσῶν λῃστειῶν καὶ κλοπῶν, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ταράξωσιν αὐτὴν, καὶ διϊσχυρισθεὶς ὅτι καθ' ὅλον τὸ Κράτος ὑπάρχει γενικὴ ἀσφάλεια, διὰ τῶν διαφόρων δὲ ταχυδρομείων κοινοποιεῖται παρὰ τῶν διαφόρων ἀρχῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ σύλληψις λῃστῶν. Καθὼς δὲ ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, τοὺς λαοὺς ὅλους ἀντιπροσωπεύων, εἶπεν, ὅτι οὐδεὶς πιστεύει ὅτι ὑπάρχει ἀσφάλειά τις, οὕτω πᾶς τις νὰ εἴπῃ δύναται ὅτι οἱ πάντες πεποίθασιν ὅτι ὑπάρχει αὕτη, καὶ τοῦτο, στηριζόμενος εἴς τε τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν, τὴν ἐνεργητικὴν τῶν λῃστῶν καταδίωξιν, καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν, ἵνα καταπνίξῃ τὴν Λακωνικὴν στάσιν, ἅμα γεννηθεῖσαν· διότι ἄλλως ἂν ἡ πεποίθησις αὕτη τῶν λαῶν ἔλειπεν, οὐδὲ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον σέβας αὐτῶν ἤθελεν ὑπάρχει, οὐδὲ τὴν στάσιν ἤθελον καταπνίξει, ἀλλ' ἤθελον ὑποστηρίζει τὸ κίνημα ἐκεῖνο, ὅπως εἰς ἄλλου Ὑπουργείου τὴν ὕπαρξιν εὕρωσιν τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν τὴν θεραπείαν· τοῦτο δὲ μὴ πράξαντες ἀπέδειξαν ὅτι αὐτήν τε καὶ τῶν δεινῶν των τὴν ἴασιν εἰς τῆς παρούσης Κυβερνήσεως τὴν ὕπαρξιν εὑρίσκουσι· καθόσον τοὺς κυβερνῶντας πολιτικῶς οὐχὶ ἀπολύτως, ἀλλὰ σχετικῶς πρὸς ἄλλους τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ τὰ μέσα, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἔτι

τοὺς προκυβερνήσαντας νὰ ἐπικρίνῃ ἕκαστος ὀφείλει· ἐπειδὴ δ' οὐδὲν τοῦ παραγράφου τοῦ ἐν τῷ σχεδίῳ προσεβλήθη παρὰ τῶν προαγορευσάντων, καταχωρησάντων μάλιστα εἰς τὰς τροπολογίας αὐτῶν καί τινα αὐτοῦ χωρία, μόνον δὲ ἡ ἀπάλειψις τῆς λέξεως *καταλληλότερον* ἐζητήθη, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται ὅτι ἡ λέξις αὕτη προσηκόντως ἐτέθη ἐμφαίνουσα τὸ ἁρμοδιώτερον· καὶ ὅτι ἡ προσθήκη ἡ εἰς τὸν παράγραφον γενομένη διὰ τῆς τροπολογίας εἶναι ἀλλοτρία τοῦ παραγράφου, διότι πρόκειται περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς εἰσαγωγῆς νόμου ἐλείποντος περὶ ἀσφαλείας, καὶ ὄχι περὶ τῆς ἐνεργείας καὶ ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, καὶ διότι οὐδ' ὁ ἐν τῷ Βασιλικῷ λόγῳ παράγραφος πρὸς τὸν ὁποῖον οὗτος ν' ἀνταποκρίνηται πρέπει, περὶ τοιούτου τινὸς πραγματεύεται, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτων νόμων ἐπαγγέλλεται.

Ὑπὲρ τῆς τροπολογίας ἄλλος ἀντέκρουσε τὴν κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ παρατήρησιν ὅτι οἱ κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἀγορεύσαντες δὲν κινοῦνται ἀπὸ πατριωτισμοῦ αἴσθημα, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ κλονίσωσι τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἁρπάξωσι τὴν ἐξουσίαν, καὶ ὅτι αἱ κατηγορίαι αὗται δὲν πιστεύονται, διότι λέγονται πρὸς Βουλευτὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων ψυχῶν ἀντιπροσωπεύοντας· εἰπὼν ὅτι καὶ οἱ λέγοντες ἐπίσης Βουλευταὶ εἶναι, καὶ ἰσαρίθμους ψυχῶν χιλιάδας ἀντιπροσωπεύουσι, καὶ ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ γενομένη αὕτη παρατήρησις ἦτον Ἀντισυνταγματική. Ἐπὶ δὲ τοῦ παραγράφου παρετήρησεν ὅτι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἐν τῷ ἀντιστοιχοῦντι παραγράφῳ ἀναγνωρίζει τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀσφαλείας τῆς ἰδιωτικῆς κτήσεως, τῆς τῶν δασῶν καὶ τῆς προσωπικῆς ἔτι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαγγέλλεται νὰ εἰσαγάγῃ διάφορα περὶ αὐτῶν Νομοσχέδια. Διὰ τοῦτο οὐδεμία ἐπὶ τούτων συζήτησις νὰ γείνῃ ἔπρεπε· καὶ ἀληθῶς μὲν ἕκαστος λυπεῖται διὰ τὴν τοιαύτην τοῦ Κράτους ἀθλίαν κατάστασιν· τὰ πάντα δὲ ἤθελον προληφθῇ, καὶ τῶν Νομοσχεδίων τούτων ἡ εἰσαγωγὴ ἐπερίττευεν, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἐν καιρῷ ἤκουε τῆς στεντορείας ὑποδεικνυούσης ταῦτα ἀντιπολιτεύσεως, καὶ συντονώτερα περὶ τῆς ἀσφαλείας μέτρα ἐλάμβανεν. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Βατιλικοῦ λόγου συνομολογεῖ τὴν ἔλλειψιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, οὐδεὶς δ' ἀπειλεῖ ἐξωτερικῶς τὸ ἔθνος, ἄρα κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν αὕτη ἐλλείπει· ἀλλὰ εἰς τί δαπανῶνται τέσσαρα περίπου ἑκατομμύρια, ψηφισθέντα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῶν διαφόρων ὅπλων τοῦ Στρατοῦ; ἢ πρὸς τί ἄλλο ὁ φορολογούμενος τοὺς φόρους ἐτησίως ἀποδίδωσι, καὶ τὰ λοιπὰ κοινωνικὰ βάρη ὑφίσταται, ἢ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας; διὰ ποίαν δ' ἄλλην αἰτίαν δαπανῶνται τέσσαρα ἔτι περίπου ἑκατομμύρια πρὸς διατήρησιν 200 Δημάρχων, 300 Ἀστυνόμων, 26 Ἐπάρχων, 10 Νομαρχῶν, 7 Ὑπουργείων; πρὸς τί ἄλλο διωρίσθησαν οἱ φρουροὶ τῆς ἀσφαλείας Εἰσαγγελεῖς καὶ Ἀντεισαγγελεῖς καὶ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν ὁδηγῶν καὶ ὑφοδηγῶν, μέχρι τῆς χθὲς ὑπαρχόντων; καὶ ἐνῷ ὅλα ταῦτα, ἀπὸ φόρους τοῦ δυστυχοῦς λαοῦ σχηματιζόμενα πρὸς μόνην τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν δαπανῶνται, μ' ὅλα ταῦτα ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει αὕτη, καὶ ἀπαιτεῖται νὰ νὰ εἰσαχθῶσι Νομοσχέδια περὶ ταύτης· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ, ὑπόσχεται δὲ ταύτην μόνον ἡ ἀνάπλασις ἢ συμπλήρωσις τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας, ἡ καλλίστη καὶ ἀμερόληπτος ἐκλογὴ ὅλων τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ὑπαλλήλων, ἡ ταχεῖα καὶ πλήρης τῶν νόμων ἐνέργεια, καὶ ἡ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων ἐντελὴς τῶν ἐγκληματιῶν τιμωρία, διὰ τῆς ἐλλείψεως ἢ καὶ σπανιωτάτης χρήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἀμνηστείας καὶ χάριτος ὑπὲρ τῶν κακούργων. Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ὁ Πρωθυπουργὸς μετ' ὀργῆς ν' ἀπαντήσῃ δύναται, ὅτι ὅλα τὰ γενόμενα κακουργήματα ἐτιμωρήθησαν, διὰ τοῦτο σᾶς παρατηρῶ ὅτι οὐδ' οἱ ἐν Λαμίᾳ τοῦ Ἀγαλλίδου φονεῖς, οὐδ' οἱ ἀπείρους ἐν Λακωνίᾳ οἰκίας ἐμπρήσαντες, τῆς Κυβερνήσεως μάλιστα ὑπάλληλοι, οὐδ' οἱ ἀσπλάγχνως βασανίσαντες τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν, τὴν τήρησιν τῆς δημοσίου τάξεως ἐπιτετραμμένοι, τοὺς ὁποίους ὁ Διοικητὴς Αἰτωλίας ἀνέφερεν ἄλλοτε, οὐδ' οἱ πολλαχοῦ τοῦ κράτους πολλὰ κατὰ τῶν κατοίκων κακοπραγήσαντες ὁδηγοί, κατὰ τὰς εἰς τὴν Βουλὴν δοθείσας ἀναφορὰς, ἐτιμωρήθησαν. Ἡ ἀτιμωρησία δὲ τούτων, ἐνισχύουσα τὴν κακουργίαν, συνετέλεσεν εἰς τὴν τοιαύτην τῆς δημοσίου ἀσφαλείας κατάστασιν. Ἂν δὲ καὶ τὰ ἐπαγγελόμενα νὰ εἰσαχθῶσι περὶ τῆς ἰδιωτικῆς κτήσεως Νομοσχέδια, παραρτήματα θέλουσιν εἶσθαι τῆς λοιπῆς ἰδιωτικῆς Νομοθεσίας ἀπὸ τὴν πεῖραν ὑπαγορευθέντα, ἀλλὰ καὶ ταῦτα μόνα δὲν θέλουσι φέρει τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἰδιωτικῆς κτήσεως, διότι αὕτη ἀπὸ μόνων τῶν δικαστηρίων ἐξήρτηται, περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὁποίων πολλὰ μέχρι τοῦδε ἐρρέθησαν, καὶ περὶ ὧν οὐδὲν ἄλλο λέγω, ἀλλ' εὔχομαι νὰ ἐπισταθῇ καὶ ἐπὶ τούτων τῆς Κυβερνήσεως ἡ προσοχὴ, καὶ νὰ ἐκλείψῃ ἡ ἀτιμωρησία τῶν παρα-

διαζόντων τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων, ἥτις ἐπὶ μέγα προέβη πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τούτων ἀνέγνω ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 9066 τῆς 4 Δεκεμβρίου 1844 τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν παρὰ τοῖς ἐν Χαλκίδι Πρωτοδίκαις Εἰσαγγελέα, δι' οὗ διατάττεται ἡ κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν ἀναστολὴ τῶν ἀνακρίσεων ἐπὶ τῆς παρὰ τοῦ Κ. Ν. Ζέρβα κατὰ τοῦ Ν. Κριεζώτη γενομένης μηνύσεως ἐπ' αἰκισμοῖς· προσέθηκε δ' ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου τούτου διατηρεῖται ἔτι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ ἐκδοὺς αὐτό, ἡ τοιαύτη δὲ τῶν τε ἁμαρτανόντων ἀτιμωρησία, καὶ ἡ κακὴ τῶν ὑπαλλήλων ἐκλογὴ κατέστρεψε τὴν ὑπάρχουσαν τῆς ἰδιωτικῆς κτήσεως καὶ τῶν προσώπων ἀσφάλειαν. Ἐπέφερε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν δασῶν ὅτι καὶ αὕτη δὲν ἐνυπάρχει εἰς μόνην τὴν εἰσαγωγὴν τῶν περὶ ταύτης ἐπαγγελλομένων Νομοσχεδίων, διότι καὶ σοφὰ περὶ ταύτης μέτρα ἐν τῇ Νομοθεσίᾳ εὑρίσκονται, καὶ πλῆθος τῶν φρουρούντων αὐτὰ ὑπαλλήλων εἰς ἐνέργειαν διατελεῖ, αἱ ἐμπρήσεις δ' αὐτῶν δύνανται νὰ καταστηλῶσι διὰ τῶν δραστηρίων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις νὰ μεταχειρισθῇ δύναται· εὔχεται μ' ὅλα ταῦτα ἕκαστος, ἵνα καὶ τὰ εἰσαχθησόμενα ταῦτα Νομοσχέδια, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐνυπαρχόντων πρὸς καταζωλὴν τῶν τοιούτων μέσων, ὦσι τοιαῦτα, ὥστε νὰ φέρωσι τὴν ἀπαιτουμένην θεραπείαν. Ἡ σύστασις τέλος τῆς ἐθνοφυλακῆς, καθ' ἃ καὶ τὸ 105 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ὁρίζει, καὶ αὐτὴ ἡ Βουλὴ ἠύχηθη, καὶ οἱ προαγορεύσαντες ἐξέθηκαν, θέλει ἀναπληρώσει μέγα τοῦ ἐνυπάρχοντος κενοῦ μέρους· συνήγαγε δὲ διὰ τούτων ὅτι ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἀντὶ τοῦ παραγράφου τοῦ σχεδίου τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐφωτίσθη· ὁ δὲ Πρόεδρος ἠρώτησεν αὐτὴν ἂν παραδέχηται τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἀλλ' αὕτη δι' ἀναστάσεως ἀπέρριψεν αὐτὴν, παραδεχθεῖσα τὸν παράγραφον ἐπίσης δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ σχέδιον· ἔχει δ' οὕτω·

« Ναί, Βασιλεῦ, ἡ ἀσφάλεια εἶναι τὸ πρώτιστον στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως πάσης κοινωνίας· ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα δεόντως τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον θεωρεῖ ἱερὸν αὐτῆς χρέος νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν καταλληλοτέρων νόμων πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίου τάξεως καὶ ἡσυχίας· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον θεωρεῖ ὅτι τὸ κυριώτερον καὶ συντελεστικώτερον στοιχεῖον εἶναι ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς, περὶ ἧς καὶ τὸ Σύνταγμα ἐπρονόησε, καὶ ἡ Βουλὴ ἠύχηθη. »

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἀπαγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα, ἀνέβαλε

τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν συνεδρίασιν τῆς αὔριον, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Λ'.

Τῆς 7 Φευρουαρίου

Σήμερον τὴν ἑβδόμην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 102, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος τεσσάρων ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος κατὰ τὴν χθὲς γενομένην ἐπιφύλαξιν ἐπὶ τῶν διευθυνθέντων εἰς τὴν Βουλὴν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων, ἀνέγνω τὴν ἀρχὴν τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ΡΝΑ' τῆς 22 Μαΐου τῆς Α. Συνόδου (ὅρα σελ. 1285 τόμ. 3) περιλαμβάνουσαν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν τὰ τοιαῦτα πρακτικὰ συνοδευουσῶν ἐκθέσεων τῶν διοικητῶν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἡ Βουλὴ κατ' ἐπανάληψιν ἀπεφάσισεν, ἵνα μὴ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν παρὰ τῶν ἐξελεγχόντων τὰς ἐκλογὰς τμημάτων αἱ τοιαῦται τῶν Διοικητῶν ἐκθέσεις.

Ὁ Πρόεδρ.: ὑποβαλὼν ὅτι πρό τινων ἡμερῶν καὶ σήμερον ἔτι πολλοὶ τῶν ἐνταῦθα συνταξιούχων προσῆλθον πρὸς αὐτὸν παραπονούμενοι διὰ τὴν διακοπὴν τῶν συντάξεών των, καὶ τὴν κατάπαυσιν αὐτῶν συνεπείᾳ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, ἐπέφερεν ὅτι εἰς τούτους μὲν τότε παρετήρησεν ὅτι ἀναρμοδίως πρὸ αὐτὸν ἀπευθύνθησαν, καὶ ὅτι κακῶς ἐπληροφόρησαν αὐτοὺς ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ καταργηθῶσιν αἱ συντάξεις, διότι τὴν ἐκκαθάρισιν

μόνον αὐτῶν διὰ τὰς παρεισρυσάσας καταχρήσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπέβαλε, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦτο ἵνα τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τὴν ἐκκάθαρισίν των ταύτην ὑποβάλῃ ἐγκαίρως κατάλογον τῶν δικαιουμένων νὰ λαμβάνωσι συντάξεις, καὶ τοῦτον περιάψῃ μὲ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου· προσέθηκε δ' ὅτι οὐδὲν τῶν τιμημάτων καθυστερεῖ τὰς ὑποβληθείσας εἰς αὐτὰ ἐργασίας, ἀλλ' οὐ μόνον ὅ,τι εἰς ταῦτα ὑπεβλήθη κατέστη ἤδη ὥριμον πρὸς συζήτησιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἔτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο νομοθετικὰ ἔργα ἂν εἰσήγοντο ἤθελον ἤδη ὡριμάσει, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι διατεθειμένη νὰ συνεισφέρῃ ψηφίζουσα πᾶν ὅ,τι παρὰ ταύτης ὑπεβλήθη καὶ τὴν διατήρησιν τῆς τάξεως ἀφορᾷ.

Ἕτερος δὲ ἐζήτησεν ἐπὶ τῆς διακοπῆς ταύτης τῶν συντάξεων πληροφορίας, παρατηρήσας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιταχύνῃ τοῦ περὶ συντάξεων Νομοσχεδίου τὴν εἰσαγωγήν.

Ἄλλος ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν χθὲς ἀγορεύσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν ὅτι αἱ ἐξηγήσεις περὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως, τὰς ὁποίας χθὲς ἀπὸ τοῦ θήματος ἔκαμεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καθιστῶσιν ἀναγκαίας παρατηρήσεις τινας· πρὸς ἀποφυγὴν δὲ πάσης παρεξηγήσεως ἀπαιτεῖται νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ὅτι εἰς τὴν προκειμένην μακρὰν συζήτησιν περὶ τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργείου, ἐγὼ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον, ὡμίλησα μὲ τοσαύτην μετριότητα, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργὸς παρεδέχθη τοὺς λόγους μου ὡς παραινετικοὺς καὶ πατριωτικούς· καὶ ἐὰν δὲν ἐπροκαλούμην εἰς ἐξηγήσεις, δὲν ἤθελον ἀναφέρει περιστατικά τινα, τὰ ὁποῖα, χάριν φρονήσεως, δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἀναφέρω.

Ἡ ἐν τῷ διαστήματι πολλῶν ἡμερῶν καὶ διὰ μακρῶν συζητήσεων γενομένη ἐπίκρισις τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργείου δὲν πηγάζει ἀπὸ πνεῦμα πεισματώδους ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλὰ διότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐβάδισε σύμφωνα μὲ τὰς δοθείσας ὑποσχέσεις καὶ μὲ τὰς πολιτικὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς.

Οἱ ἀγορεύσαντες γνωρίζουσιν ὅτι εἰς ἐποχὴν μεταβάσεως ἐξ ἑνὸς εἰς ἄλλο πολιτικὸν σύστημα φύσεως ἐπὶ τοσοῦτον διαφόρου αἱ παρεκτροπαὶ εἶναι φυσικαί, οὕτως εἰπεῖν, καὶ αἱ δυσκολίαι ὄχι ὀλίγαι· ἡ ἰδέα ὅμως, ὅτι αἱ παρεκτροπαί, ὄχι μόνον δὲν διορθόνονται, ἀλλὰ καὶ αὐξάνουσιν, ἐγέννησεν τὴν τόσον ἐπιμονον συζήτησιν.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν ὅτι ἡ οἰκονομικὴ

κατάστασις τοῦ Κράτους εἶναι ἀθλιεστάτη· ὅτι οὔτε ἐντὸς τοῦ Ὑπουργείου, οὔτε ἐκτὸς αὐτοῦ δύναται νὰ πορισθῇ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὕλην πρὸς κατασκευὴν φορολογικῶν Νόμων καὶ προϋπολογισμοῦ· οὔτε τὰς καθ' ἑκάστην ζητουμένας πληροφορίας δύναται νὰ δώσῃ, ἐπειδὴ, οὔτε βεβλία, οὔτε πίνακες ἐντὸς τοῦ Ὑπουργείου ὑπάρχουσιν.

Ἂν ἀληθεύῃ, λύπην τε καὶ ἀπελπισίαν νὰ γεννήσῃ δύναται· ἀλλὰ δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω, ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἄλλοτε, ὅτι ἐὰν ἡ ὑπηρεσία δὲν ἦτον ἐντελῶς διαφθαρμένη εἰς τὸ παρελθόν, ἦτον ὅμως εἰς εὐάρεστον καταστάσει, κατὰ λόγον τῶν μέσων τοῦ τόπου καὶ τῆς φύσεως τοῦ φορολογικοῦ μας συστήματος.

Ἀληθῶς ἡ παραίτησις ἀρχαίων τινων ὑπαλλήλων ἐπέφερε βλάβην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐμελέτων νὰ ἀντικαταστήσω αὐτοὺς δι' ἄλλων ἱκανῶν νὰ ἀναπληρώσωσι τὸ κενόν· ἄνευ προθέσεως κατηγορίας τινὸς παρατηρῶ μόνον ὅτι ἐὰν τὰ πράγματα ἔχωσιν ὅπως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρέστησε, καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἀμφιβάλλω, ἡ ἀταξία, ἢ, μᾶλλον, ἡ καταστροφὴ τῆς ὑπηρεσίας ἐγεννήθη ἀναντιρρήτως μετὰ τὴν παραίτησίν μου· δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἀπελπισθῶμεν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς μας, διότι ἐφ' ἡμῖν ἀπόκειται ἡ διόρθωσις, καὶ τῶν περαιτέρω κακῶν ἡ πρόληψις.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνεγνώσθη ὁ παράγραφος τοῦ σχεδίου, ἔχων οὕτως.

« Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασθέντων καὶ ἀγωνισθέντων ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης· ἑπομένως ἡ πρὸς τοῦτο σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς ἦτον ἔργον ὑπαγορευθὲν συνάμα καὶ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τῆς Υ. Μ. ἥτις ἀπ' ἀρχῆς ἐχαρακτήρισεν αὐτήν· ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἐθνικὸς οὗτος σκοπὸς μὲ πλήρη δικαιοσύνην, ἀπαιτεῖται Βασιλεῦ, ἡ ἀκριβὴς περὶ τε τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν ἐψηφισμένων ἐνέργεια.

Ἀναγνώσθη προσέτι καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας ἔχουσα οὕτως· « Ἓν τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης ὑπῆρξε πάντοτε ἡ ἀμοιβὴ καὶ ἀποζημίωσις τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασάντων καὶ ἀγωνισθέντων γραπτωτικῶς καὶ πολιτικῶς. πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου σκοποῦ, ὄχι μόνον ὁ σχηματισμὸς τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς ἔχρηζε προσοχῆς πλειοτέρας

περί τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ μέτρα ἄλλα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ Ι.΄ καὶ ΙΑ.΄ Ψηφίσματος ἀπαιτεῖται νὰ ληφθῶσιν. »

Ὑποστηριξάντων δὲ αὐτὴν καὶ ἄλλων, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν ἐγκρίνῃ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπὶ ταύτης συζήτησιν. αὕτη δὲ ἀπερρήγατο καταφατικῶς· ἀρξαμένης λοιπὸν τῆς συζητήσεως, παρετήρησέ τις ὅτι μὲ τὸν ὑπὸ συζήτησιν παράγραφον στενῶς συνδέεται καὶ τὸ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς σπουδαῖον καὶ ἐθνικὸν ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπηγγέλθη νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ἐντολέων ὅσα τὸ καθῆκον καὶ τῶν θλιβομένων αὐτοῦ ἡ ἐπιθυμία καὶ τῆς συνειδήσεώς του ἡ φωνὴ ἐπιβάλλουσιν εἰς αὐτὸν. Δύο κυρίως ἀπὸ τὴν θρησκείαν μας ἐνισχυόμενα, τὴν ἐπανατάστασίν μας προὐκάλεσαν, τοῦ Ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ ἡ ἔξωσις, τῆς ἐθνικῆς καὶ ἀτομικῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας τὴν ἀνάκτησιν ἐπιφέρουσαν, καὶ τῆς πατρῴας ἡμῶν γῆς ἡ ἀνάκτησις· καὶ τοῦ μὲν πρώτου θεία βουλῇ τὸ ἔθνος ἀπήλαυσεν, τὰς συνεπείας αὐτοῦ πολυειδῶς ἀπολαῦσαν· τὸ δεύτερον δὲ, τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀφορῶν, σοβαρᾶς μελέτης τῶν κατὰ καιροὺς Συνελεύσεων καὶ κυβερνήσεων ἀντικείμενον ἐγένετο, καὶ αὐτὰς ἐπὶ μέγα ἀπησχόλησεν· ἄγνωστοι μὲν πραγματικῶς διατελοῦσιν οἵ τε σκοποὶ καὶ τὰ λοιπὰ κωλύματα τῆς ἐνεργείας τῆς δευτέρας ταύτης αἰτίας τῆς ἐπαναστάσεως, βέβαιον δὲ εἶναι ὅτι εἰσέτι ἀνεκτέλεστος αὕτη μένει μετὰ παρέλευσιν 25 ἤδη ἐτῶν· ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἱδρύεται ἥ τε ἐθνικὴ καὶ ἀτομικὴ τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερία, καὶ οἱ παλμοὶ ἑκάστου πολίτου σιγάζουσι, διὰ τοῦτο ἡ Συνέλευσις τῆς 3 Σεπτεμβρίου, πρωτότοκος θυγάτηρ τῆς 25 Μαρτίου, τὴν πρὸς τὸ ἔθνος ἀδικίαν νὰ ἀνορθώσῃ προτιθεμένη, ἐψήφισεν ἐν ἔδαφ. γ΄. ἄρθρον 105 τοῦ Συντάγματος, ἵνα τάχιστα ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς πραγματοποιηθῇ, καὶ ὅμως τῆς ἀποφάσεώς της ταύτης ἀπέναντι, οὐδεμίαν περὶ τούτου τὸ Ὑπουργεῖον πρόνοιαν ἔλαβεν, οὐδὲ μνείαν τινὰ ἐντὸς τοῦ βασιλικοῦ λόγου ταύτης ἔκαμεν, ἂν καὶ πολὺς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς πρὸς τὸν βασιλικὸν λόγον τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1844 λόγος περὶ ταύτης ἐγένετο· ἐν τῷ βασιλικῷ ἤδη λόγῳ μόνον περὶ τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς λόγος γίνεται, ἐγειράσης τὴν προσοχὴν πάντων διά τε τὸν ἐκ τῶν προσώπων ἀκαταλλήλως σχηματισμὸν αὐτῆς, ἐναντίον τῶν ὅρων τῶν ψηφισμάτων διακριθέντων τινῶν, καὶ δι' ἄλλους λόγους τοὺς ὁποίους ἀκολούθως θέλουσι πολλοὶ ἐκθέσει· ἀλλὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἡ σύστασις ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ ἀφοῦ ἐλαμβάνετο γενικόν τι μέτρον περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἢ συγχρόνως, καὶ κατὰ τοὺς ἐν τῷ ψηφίσματι διαγραφομένους ὅρους, οὐδὲν τῶν ὁποίων δυστυχῶς ἐτελέσθη προτιμωμένων, ἀντὶ τῶν γενικῶν, τῶν μερικῶν συμφερόντων, καὶ ἐπανερχομένων καὶ ἤδη μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν νέων σκοπῶν, νὰ ἦναι δηλονότι τὰ πάντα ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μηδὲν ὑπὲρ αὐτοῦ νὰ ἐνεργῆται· ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη πρόθεσις εἰς οὐδένα ὑμῶν νὰ εἰσχωρήσῃ δύναται, διὰ τοῦτο τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους νὰ ἐπιζητῶμεν ὀφείλομεν, διότι ἐντὸς αὐτῶν τὰ τῶν ἀτόμων ἐνυπάρχουσι· καθὼς πολυετὴς πεῖρα τοῦτο ἀπέδειξεν ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας, κατὰ τὴν σύστασιν ἐπιτροπῶν, ἐκ τῶν ὁποίων πολυπληθεῖς ἐπήγασαν καταχρήσεις καὶ εἰς τὸν δημόσιον πλοῦτον πολλὴ προσεγένετο σπατάλη· ἀληθῶς πολλοὶ τῶν ἀγωνιστῶν διατελοῦσιν ἔτι ἀδικούμενοι, ἐνῷ παρ' ἀξίαν ἄλλοι ἠμείφθησαν, πολλαὶ δὲ ἐκ τούτου ἀπαιτήσεις ἐγένοντο καὶ πολλὰ παράπονα ἠγέρθησαν, καὶ τάξεις ἀνθρώπων, ὡς ἐλευθεροτῶν τοῦ ἔθνους παριστανομένων ἐπλάσθη, τὸν φρετερισμὸν τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐπιζητοῦσα, ἵνα τὸν λοιπὸν λαὸν ἀκτήμονα καταλείψῃ· ἐπειδὴ δὲ τὰ τοιαῦτα ἀκολουθοῦσι πάντοτε τὰ μονομερῆ καὶ ὑπὲρ ὀλίγων λαμβανόμενα μέτρα, οὐδὲν δὲ ἐκ τῶν τοιούτων καλὸν νὰ προκύψῃ δύναται, καθόσον πολλὰ μὲν ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν ἑκατομμύρια ἐδαπανήθησαν, ὀλίγοι δὲ ἐκ τούτων ὠφελήθησαν, ὀλίγοι ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ τοῦ δημοσίου γαιοκτῆται κατεστάθησαν, καὶ ὀλίγοι εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς ἐπεδόθησαν· δι' αὐτὴν δὲ τιμὴν πολλοὶ τὰ γραμμάτιά των ἐξεποίησαν, καὶ ἄλλα ἐπίσης ἔλαβον καὶ πάλιν ἀδικούμενοι ἐμφανίζονται. Ἐκ τούτου δὲ ὁ λαὸς πολλὰ πάλιν ὑφίσταται καταμετρουμένων διὰ τὰ ἐγχώρια πάθη τῶν ἀγρῶν του πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐκδιδομένων φαλαγγιτικῶν γραμματίων, τῶν ὁποίων τὴν ἥσυχον καὶ ἀτάραχον κατοχὴν καὶ αὐτοὶ οἱ Ὀθωμανοὶ ἐσεβάσθησαν· διὰ τοῦτο ἀναγκαίως νὰ ληφθῇ πρέπει γενικὸν μέτρον περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἥτις εἶναι τὸ ἀντάλλαγμα τοσούτων αἱμάτων καὶ θυσιῶν, καὶ ἥτις θέλει συμβιβάσει τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἀγωνιστῶν· δι' αὐτῆς ἔτι ἐφαρμόζονται τοῦ τε Συνάγματος καὶ τοῦ ψηφίσματος αἱ διατάξεις, καὶ ἀποσβέννυται ἡ δυναμένη νὰ γεννηθῇ διαίρεσις ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης σύστασιν· ἔτι δὲ δι' αὐτῆς, ὡς μέτρου γενικοῦ θέλουσι θεραπευθῇ αἱ πληγαὶ καὶ τὰ παράπονα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διότι οἱ πάντες ἠγωνίσθησαν, καὶ οἱ πάντες ὅσην εἶχον περιουσίαν

κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐθυσίασαν, καὶ τρία μεγάλα ὀφέλη δι' αὐτῆς θέλουσιν ἐπέλθει· 1) ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας, καὶ βιομηχανίας, διότι πᾶς γενόμενος γνωστὸν θέλει ἐπιδοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἐπιβάλλοντος εἰς αὐτὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὰ κεφάλαια αὐτοῦ θέλει καταβάλει, ἐντεῦθεν δὲ θέλει ἐπέλθει ἡ αὔξησις τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ ὁ λαὸς θέλει καταστῆ ἐλεύθερος, διότι τοιοῦτον καθιστᾷ μόνον ἡ ἀνεξαρτησία ὕπαρξις· ἐντεῦθεν δὲ αἱ ἐλεύθεραι ἀναπτύσσονται θεσμοθεσίαι, τὴν κραταίωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἐθνῶν παρασκευάζουσαι· καθόσον τῆς μὲν ἐλευθερίας βάσις ἡ εὐπορία πάντοτε παρεστάθη, ἄνευ ταύτης δὲ κενὴ λέξις ὑπῆρξεν ἡ ἐλευθερία, γεννῶσα τότε σπουδαρχίας, ἀνησυχίας, ῥαδιουργίας, καὶ τὰς ἄλλας ἐγχωρίους ταραχάς· 2) τὰ παράπονα τῶν Ἑλλήνων ὅλων καταπαύουσι, διότι οὐδεὶς ἀγνοεῖ τὰ παθήματα καὶ τοὺς γογγισμοὺς τοῦ λαοῦ, τοὺς ἐπὶ τῇ ἀφαιρέσει μικροῦ ἀγροῦ ἀπέναντι φαλαγγιτικοῦ γραμματίου, προικοδοτήσεως ἢ νεοφωτίστου ἀποζημειώσεως στεναγμοὺς τοῦ γεωργοῦ, πολλαὶ τῶν ὁποίων καὶ τῆς πρὸς τάφον γῆς ἐστερήθησαν, πωλήσαντες τὰ πάγια κεφάλαιά των, καὶ πόρον ζωῆς ἐνγήρει ἤδη ὑπὲρ ἑαυτῶν τε καὶ τῶν τέκνων των ἐπιζητοῦντες· 3) καθίσταται εὐκολωτέρα καὶ ἡ τοῦ δανείου ἀπότισις, διότι θέλουσι πολλαπλασιασθῇ αἱ τοῦ ἔθνους πρόσοδοι, καὶ οἱ πόροι αὐτοῦ πανταχοῦ θέλουσιν ἀναπτυχθῇ· διὰ ταῦτα συνήγαγεν ὅτι εἶναι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ τεθῇ εἰς τὴν ἀπάντησιν εὐχὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐδαφίου γ'. τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος, ἢ τοὐλάχιστον νὰ ἀναστηλώσωσιν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς, μέχρις οὗ ληφθῇ γενικὸν, τὸ συμφέρον τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τοῦ δημοσίου συμβιβάζον μέτρον, ἵνα καὶ ἐπιβλαβεῖς συνέπειαι προληφθῶσι καὶ αἱ εὐχαὶ καὶ αἱ ἐλπίδες τῶν λαῶν πληρωθῶσι, πρὸς τοὺς ὁποίους πολλὰς παραμυθίας ἐδώκαμεν καὶ πολλὰ ἐπηγγείλθημεν.

Πρὸς τὸν Πρόεδρον ἐρωτήσαντα ἂν τὴν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρότασιν τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος θέλουσιν οἱ ὑποστηρίζοντες καὶ προτείνοντες αὐτὴν νὰ θεωρήσωσιν ὡς ἀνεξάρτητον πρότασιν ἢ νὰ συγχωνεύσωσι μὲ τὴν ἐπὶ τοῦ παραγράφου προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἀπάντησαν οἱ προτείναντες ὑπὲρ τοῦ δευτέρου, ζητήσαντες νὰ χορηγηθῇ ὀλίγος τις χρόνος πρὸς συγχώνευσιν αὐτῆς εἰς τὴν τροπολογίαν, τοῦ ὁποίου παρελθόντος προσῆλθον καὶ ὑπέβαλον τὴν συγχωνευθεῖσαν τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἀνέγνω ὁ Γραμματεύς, ἔχουσαν οὕτως· α ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης ὑπῆρξεν πάντοτε ἡ

ἀμοιβὴ, ἢ ἡ ἀποζημίωσις τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασάντων, ἡ ἀγωνισθέντων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν καὶ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς. Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου σκοποῦ ὄχι μόνον ὁ σχηματισμὸς τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς ἔχρηζε προσοχῆς πλειοτέρας περί τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ μέτρα ἄλλα πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ 105 ἄρθ. τοῦ Συντάγματος, καὶ τῶν Ι'. καὶ ΙΑ'. ψηφισμάτων ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῶσι νομοθετικῶς. »

Ταύτην ὑποστηρίζων ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν προτείνας, παρετήρησεν, ὅτι ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἀμοιβὴ τῶν ἀγωνισαμένων, εἶναι ἡ ἐγγύησις τῆς ἐντελοῦς αὐτῶν ἀποκαταστάσεως, ὁ σύνδεσμος, ὅστις θέλει συνδέσει αὐτοὺς μὲ τὸν τόπον· διότι μόνη τῆς γῆς ἡ κυριότης καθιᾷ τινα οἰκεῖον πρὸς τὸν τόπον καὶ περὶ ταύτης αἵτε Συνελεύσεις καὶ Κυβερνήσεις ὅλαι ἐσκέφθησαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων ἀφῆκαν μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' οὗ δ' αὕτη ἤδη ἐγένετο, δὲν δυνάμεθα νὰ παρατείνωμεν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει τὴν ὑπομονὴν τῶν ἀνθρώπων, καθόσον εἴκοσι πέντε παρῆλθον ἔτη, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν δοθεισῶν ὑποσχέσεων δὲν ἐνεργήθη. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πέρυσι περὶ ταύτης λόγος ἐγένετο δὲν ἐνεκρίθη δέ, διότι ἀρέσει ἡ ἐκτέλεσις τούτων εἰς τοὺς Βουλευτὰς διὰ προτάσεως τοῦ ἀναγκαίου νόμου, οὐδεὶς δὲ μέχρι τοῦδε τοιοῦτον ἐπρότεινε, διὰ τοῦτο ὀφείλομεν ἡμεῖς πάντες νὰ δηλώσωμεν τοῦτο πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐκτελοῦντες καὶ καθῆκον πρὸς τὸν λαὸν τὸν ἀναδείξαντα ἡμᾶς εἰς ὑψηλὰς κοινωνικὰς θέσεις, καὶ θεραπεύοντες τὰς συμπαθείας μας, διότι ἐντὸς αὐτοῦ εὑρηνται πρόσωπα, μεθ' ὧν κοινωνικῶς συνδεόμεθα· ἀπὸ τούτων ὁρμωμένη ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς συναγωνιστὰς καὶ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος παθόντας, καὶ πρὸς τοῦτο ἐσύστησε τὴν ἐπιτροπήν· ἐξετάζοντες ὅμως κατὰ παραβολὴν τὸ ψήφισμα, τὸ διορίζον τὴν ἐπιτροπὴν διάταγμα καὶ τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως θέλομε εὕρει, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἱκανοποιηθῶσιν οἱ πρὸς τοῦτο δικαιούμενοι, ἀλλ' ἀπατώμενοι ἀπὸ τὴν ἐλπίδα εἰς δαπάνας θέλουσιν ὑποβληθῇ. Τὸ ψήφισμα ἀπὸ τῶν προσωρινῶν πολιτευμάτων τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Συνελεύσεως καὶ τοῦ πολιτικοῦ Συντάγματος ὁρμώμενον, ἐπιβάλλει σύστασιν ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις, ἐπιτρέπων μὲν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐρευνήσῃ περὶ τῶν δικαιουμένων πρὸς ἀποζημίωσιν, εἰς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἐξ ὁμοίων ἀπαιτήσεων

προκύπτοντα χρέη τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ συνταξῃ τὸν ἀναγκαῖον νόμον. Τὸ διάταγμα διορίζον τὴν ἐπιτροπὴν ἀναγνωρίζει, ὡς καθῆκον αὐτῆς τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν μὴ ἐξακριβωθεισῶν ἀπαιτήσεων ὡρισμένων προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀριθμεῖ, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἐκ περισσοῦ προστίθησι καὶ τὴν ὀφειλὴν Μεσολογγίου καὶ Αἰτωλικοῦ, περὶ ἧς οὐδὲν τὸ ψήφισμα ὥρισε, καὶ ἐνῷ ὁ Βασιλικὸς λόγος ἀποδίδει σκοπὸν τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἀγωνισθέντων, τὸ διάταγμα ὅμως τὴν ἀποζημίωσιν τῶν θυσιασθέντων ἀναγνωρίζει· ὡς τοιοῦτον, ἀμφότερα δὲ ταῦτα διαφέρουσι πρὸς ἄλληλα· ἀλλ' ἐκτὸς καὶ τούτων, ἵνα ἀνεύρωμεν ἂν ἦναι δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ποῖαι θέλουσιν ἀποζημιωθῆ· κατὰ τὰ διάφορα δὲ ψηφίσματα καὶ ἄρθρα τῶν πολιτικῶν τῆς Ἑλλάδος Συνταγμάτων, τῶν ὁποίων ῥητῶς τὸ ψήφισμα μνημονεύει ἀποδίδει δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς πάντα ὑπὲρ αὐτῆς δυστυχήσαντα, εἰς πάντα δηλονότι συνεισενεγκόντα καὶ θυσιάσαντα, ἢ καὶ ἄλλως διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀνεξαρτησίαν παθόντα, καὶ τοιοῦτοι ἐκτὸς τῶν ἤδη ἐλευθέρων Ἑλλήνων ὑπάρχουσι καὶ ὅλαι αἱ πρότερον μέρος τῆς Ἑλλάδος ἀποτελοῦσαι χῶραι, ἤδη δὲ εἰς ἄλλα ἀνηκούσας ἔθνη· ἡ Σάμος, ἡ Χίος ἡ Κάσσος, ἡ Κασσάνδρα, τὸ Λιβάνειον ὄρος, ἡ Βλαχία καὶ ἡ Μπογδανία καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη διὰ τὴν Ἑλληνικὴν αὐτονομίαν ἐδυστύχησαν καὶ ἔπαθον, καὶ περὶ τούτων ἠΕλλὰς διὰ τῶν ῥηθέντων διατάξεων προέβλεψεν, ἀποδοῦσα εἰς πάντας τούτους δικαίωμα ἀποζημιώσεως· ἡμεῖς δὲ ἂν καὶ διατεθειμένοι νὰ βραβεύσωμεν καὶ ἀποζημιώσωμεν, ὄχι μόνον τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν παθόντας καὶ δυστυχήσαντας, ἀλλὰ τὴν χριστιανικὴν φυλὴν πᾶσαν, καὶ τὴν ἐθνικὴν θέλησιν νὰ ἐκτελέσωμεν, ἥτις μᾶς ἔσωσε, διότι ἐπὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ αὐτῆς ἀφῆκε τὰ ἴδια ἕκαστος τῶν κατοίκων τῶν ῥηθεισῶν χωρῶν, καὶ ἔδραμεν ὑπὲρ τῆς τυραννουμένης Ἑλλάδος, ὀφείλομεν ὅμως νὰ ἀποζημιώσωμεν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος τὰ αὐτὰ ὁμολογουμένως ἔχοντας δικαιώματα· ἵνα ὅμως αἱ ἀποζημιώσεις αὗται ἐνεργηθῶσι πρέπει νὰ ἐξακριβωθῶσι καὶ καταδεγθῶσιν ἑκάστου αἱ ἀπαιτήσεις, πρὸς τοῦτο ὅμως ἀπαιτεῖται χρόνος, καὶ τύπων διαγραφή, καθ' οὓς αὗται θέλουσιν ἐξακριβωθῆ, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων· καὶ ταῦτα ὅτι ὅλα ἂν ὑποτεθῶσι καὶ ὅτι ἐξηκριβώθησαν ἑκάστου αἱ ἀπαιτήσεις καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις ὡρίσθη, πρέπει προσέτι ἀναγκαίως νὰ ὁρισθῇ καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ τὰ μέσα δι' ὧν αὕτη

θέλει ἐνεργηθῇ· Μέσα τοιαῦτα δύο παρίστανται, αἱ ἐθνικαὶ τοῦ κράτους πρόσοδοι, καὶ ἡ ὑπάρχουσα ἐθνικὴ γῆ, καὶ τῶν πρώτων οὐδεμία πρὸ πεντήκοντα τοὐλάχιστον ἐτῶν χρῆσις νὰ γείνῃ δύναται πρὸς ἐξόφλησιν τοιούτων ἀπαιτήσεων διὰ τὴν παροῦσαν τοῦ κράτους κατάστασιν· ἐκτὸς τῶν πρὸς τὰς δυνάμεις ὑποχρεώσεων μας τὰς ὁποίας ὀφείλομεν ἀπὸ τούτων καὶ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν νὰ ἐκτελέσωμεν· ἀφ' οὗ δ' αἱ δημόσιοι πρόσοδοι δὲν χορηγοῦσι τὰ μέσα, δι' ὧν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη θέλει ἐνεργηθῇ, ἀπολείπεται ἡ ἐθνικὴ γῆ, ἵνα ἴδωμεν ἂν καὶ διὰ ταύτης αὗται θέλωσιν ἐνεργηθῇ· καὶ ταύτης ὅμως τὴν πρὸς τοῦτο διάθεσιν ἂν ἐπιχειρήσωμεν, ἐπειδὴ τὸ ἔθνος ὅλον ἐθυσίασε, καὶ ἠγωνίσθη κατὰ τὸν ἀγῶνα ἀγῶνας μεγαλητέρους καὶ θυσίας πολλῷ περισσοτέρας ἀπὸ ἑκάστην τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους· ἑκάστη δ' ἐπαρχία οὐδὲ τὸ πεντηκοστημόριον τῶν ὅλων τοῦ ἔθνους ἀγώνων κατελαβε, διὰ τοῦτο ἑκάστη τῶν ἐπαρχιῶν θέλει λάβει ἀναλογοῦν εἰς αὐτὴν μέρος γῆς, τὸ ἓν πεντηκοστημόριον τῆς εἰς αὐτὴν ἀνηκούσης γῆς, καὶ ἐπειδὴ τὰ χρέη ταῦτα εἶναι ἐξωτερικά, διὰ τοῦτο ἡ ἀποδοθησομένη εἰς ἀποζημίωσιν γῆ θέλει δοθῇ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν τῆς μὴ ἐλευθέρας Ἑλλάδος, δὲν θέλει δ' ἀπολειφθῇ τι καὶ ὑπὲρ τοῦ τοσαῦτα ὑποστάντος λαοῦ. Ταῦτα γνωρίζουσα καὶ ἡ Συνέλευσις ἐξεφάνωσε τὰς τῶν πρὸ αὐτῆς Συνελεύσεων καὶ Κυβερνήσεων ἀπορασεις· ἀλλ' αὗται ὡς καὶ ἀλλαχοῦ γίνεται, δὲν ἐκτελοῦνται διὰ τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀλλὰ διὰ νόμων ἀναγνωριζόντων μὲν τῶν ἀποζημιώσεων τοῦτο τὸ δικαίωμα, ὁριζόντων δὲ ποσόν τι ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἵνα ὡς χρεωλύσιον δύναται. Ὁ διορισμὸς διὰ ταῦτα τῆς ἐπιτροπῆς προτίθεται μὲν τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς Συνελεύσεων ἐπιβληθέντος, δὲν ἐπαγγέλλεται ὅμως τὴν ἐκτελισίν του, οὐ μόνον διὰ τὴν μεγάλην πρὸς ἀποπεράτωσιν ὑλικοῦ χρόνου παρέλευσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν πρὸς ἐκτελεσίν της μέσων, καθόσον οὐδὲ κεφάλαια ὑπάρχουσιν ἵνα δίδηται ποσόν τι εἰς χρεωλύσιον, οὐδ' ἡ ἐθνικὴ γῆ πρὸς τοῦτο νὰ διατεθῇ δύναται· ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πολὺ ἀπασχολῶνται οἱ τὰς τοιαύτας ἔχοντες ἀπαιτήσεις καὶ χρόνον πολὺν καταδαπανῶσι προσερχόμενοι ἐν ταύθα πρὸς ἐπιζήτησίν των, ἄνευ μάλιστα ἀποτελέσματος, καὶ μὲ μεγάλην αὐτῶν βλάβην νὰ κηρυχθῇ πρέπει εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλην ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης τὴν σύγασιν οὐδεὶς νὰ περιμένῃ τι πρέπει, καὶ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος αὐτῆς ταύτης τῆς Κυβερνήσεως, ἵνα ἄρῃ ἀπὸ τοῦ μέσου τὴν δημαγωγίαν τινῶν πρὸς τὸν προσερχόμενον ἐνταῦθα λαὸν διὰ

τὴν ἐπιζήτησιν ἀποζημιώσεων, ὅτινες θέλουσι βαδιουργεῖ κατ' αὐτῆς, ὡς ἀρνουμένης νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ, καὶ θέλουσι μεταχειρίζεσθαι αὐτὸν ὡς ὄργανον πρὸς τὴν πτῶσίν της. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς Βασιλείας νόμος τοιοῦτος εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας ὑπεβλήθη, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου καὶ ἡ Α. Μ. παροῦσα ἦτον, διέταξεν ὅμως τὸν Ὑπουργὸν ν' ἀνακαλέσῃ τὸν νόμον τοῦτον, πεισθεῖσα εἰς τὰς ὑποδειξάσας ταῦτα πάντα παρατηρήσεις ἑνὸς τῶν συμβούλων. Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἡ σύστασις καὶ ἄλλην ἔχει συνέπειαν ν' ἀπελπίσῃ τὸν πολλὰς χρηματικὰς ποσότητας καταβαλόντα κάτοικον τῶν Νήσων κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἀναλογιζόμενον ὅτι μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἐλάχιστον μέρος γῆς πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ θέλει ἀπολειφθῆ. Ἀλλ' ἂν πρόκειται ν' ἀμειφθῶσιν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν παθόντων ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν πεσόντων ὑπάρχουσιν ἄλλα τὸ τοιοῦτον ὁρίζοντα ψηφίσματα, τὸ 10 καὶ 11, περὶ ἀμοιβῶν πραγματευόμενα, ἐνῶ τὸ Ε'. πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου συνιστάθη ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἀποζημιώσεις μόνον ἀφορᾷ. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ψηφισμάτων τούτων 10 καὶ 11, καθίσταται πρόσετι δυνατὴ, διότι ἐν αὐτοῖς ἀναγνωρίζεται ὁ περὶ στρατιωτικῶν προικοδοτήσεων νόμος, ἐπιβαλλομένης μόνον τῆς ἀπαλείψεως τῶν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς προικοδοτουμένους ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων. Ἀφ' οὗ δ' ὁ Ἀρμανσπέργ, Γερμανὸς καὶ ὑπ' οὐδενὸς τῶν Ἑλλήνων προστατευθεὶς ἀναγνωρίζει δικαίαν τὴν ἀμοιβὴν αὐτοῦ τοῦ τοσαῦτα μογήσαντος στρατιώτου, καὶ διὰ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου τοιαύτην πρὸς αὐτὸν ἐπαγγέλλεται, καὶ ἀφ' οὗ ἐκεῖνος ἐθεώρησεν ἁρμόζοντα πρὸς τοῦτον τὸν καιρὸν, πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ συμπολῖται, οἱ μετ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ἐπίσης ὑποστάντες δεινὰ καὶ πρὸς αὐτὸν ὀφείλοντες ὀφείλομεν νὰ μὴ καταστρέψωμεν τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὰ ὑπὲρ τοῦ στρατιωτικοῦ ῥηθέντα ψηφίσματα καὶ ἐνεργήσωμεν τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, καθ' ὃ τὸ 10 ὁρίζει Ψήφισμα, καθόσον μάλιστα καὶ 25 ἤδη ἔτη ἐκτοτε παρῆλθον. Διὰ τῶν ψηφισμάτων τούτων οὐ μόνον περὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἡ Συνέλευσις ἐπρόβλεψεν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπολείπεται ἄνευ ἀμοιβῆς ὁ μέγας ἀγωνιστὴς ὁ λαὸς, ὅστις διὰ πολλῶν τοὺς ἀγωνιζομένους συνέδραμε μέσων, καὶ τὴν θυσίαν τῶν πολυτιμωτέρων του ὑπέστη πρέπει καὶ τοῦτον νὰ ἀμείψωμεν, καὶ θέλομεν τὸν ἀμείψει διανέμοντες εἰς αὐτὸν τὴν ἐθνικὴν γῆν. Ἡ διανομὴ αὕτη τῆς ἐθνικῆς γῆς πρὸς ἀμοιβὴν αὐτοῦ γενομένη εἶναι καὶ δικαία καὶ συμ-

φέρουσα· δικαία μὲν, διότι αὐτὸς ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν διατελῶν καὶ εὐκολίας περισσοτέρας εἶχεν, καὶ ἀπὸ ὀλιγωτέρους ἐβαρύνετο φόρους, καὶ δημόσια βάρη ἦττονα ὑρίστατο, καὶ εἰσπράξεις πλειοτέρας ἐνήργει, καὶ εἰς μᾶλλον εὐπορούσαν ἐν γένει κατάστασιν διετέλει, καὶ ταῦτα μαρτυροῦσιν ἥτε ἐλάττωσις τῶν καλλιεργουμένων γαιῶν, ἡ ἀνάγκη ἤδη εἰσαγωγῆς ξένων δημητριακῶν καρπῶν ἐκ τῶν ὁποίων τότε ἐξήγομεν, καὶ ἀπὸ αὐτὴν τοῦ πληθυσμοῦ τὴν τοσαύτην ἐλάττωσιν· ἤδη δὲ καὶ πλεότερα ὑρίσταται βάρη, καὶ ὀλιγώτερα εἰσπράττει καὶ σύνολως ἀνεξάρτητον ὕπαρξιν, τὴν βάσιν πάσης ἐλευθερίας, ἀπολαμβάνει. Ἂν δὲ οὐδὲ ταῦτα, ἀλλὰ τὸ αἷμα τοὐλάχιστον τὸ χυθὲν εἰς τὰς διαφόρους μάχας, καὶ οἱ θρῆνοι τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀσίαν διατελούντων αἰχμαλώτων, αὐτὰ πρέπει νὰ ἐνσπείρωσιν εἰς ἡμᾶς τὸν οἶκτον, καὶ νὰ ἐπιβλέψωμεν εἰς τὴν ἀνόρθωσιν αὐτοῦ, ἀμείβοντες αὐτὸν διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου αἱματοβρέκτου γῆς· καθόσον μάλιστα ἡ εὐπορία ἄνευ ἀνεξαρτήτου ὑπάρξεως εἶναι λεξις κενὴ, διότι καθίσταται μόνον ὀνομαστικὴ· συμφέρουσα ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς ὑπὲρ αὐτοῦ εἶναι, διότι ὁ γεωργὸς ἤδη δὲν δύναται νὰ καλλιεργῇ ξένην γῆν, καὶ πολλαὶ ἐκ τούτου χέρσαι γαῖαι ἀπολείπονται· μετὰ τὴν διανομὴν ὅμως καθιστάμενος ἰδιοκτήτης αὐτῶν θέλει ἐχεργασθῆ αὐτὰς, καὶ τῆς Κυβερνήσεως αἱ πράξεις καὶ τῶν ἀτόμων αἱ πρόσοδοι θέλουσι πολλαπλασιασθῆ· πρὸς δὲ καὶ ἀναγκαία παρίσταται, διότι οὐδὲ Κυβέρνησις, οὐδὲ ἡσυχία νὰ ὑπάρξῃ δύναται, ἐν ὅσῳ μέγα τοῦ ἔθνους μέρος δὲν καταζῇ ἰδιοκτήτης, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται ἔχουσιν εἰς τοῦτο συμφέρον ἵνα ἀποκρούσωσιν ἀπειλούμενον κίνδυνον, τὴν ἁρπαγὴν ποτὲ τῶν ἰδιοκτησιῶν των παρὰ τοῦ λαοῦ, ὅστις ἀπελπιζόμενος βραδέως ἢ ταχέως θέλει τολμήσει καὶ ταύτην. Ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς δὲν εἶναι ἔτι καὶ δύσκολος, ὡς νὰ ἀντιταχθῇ δύναται, διότι οὐδ' ἐπὶ Ἀντιβασιλείας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ἐγένετο καταμέτρησις, οὐδὲ τοιαύτη τώρα ἀπαιτεῖται, κατορθοῦται δὲ διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ περὶ ἐπικαρπίας νόμου, καὶ ἀποδόσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰδιοκτησίας εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἐκ πάντων τούτων, ἐπέφερε, καταδεικνύεται ὅτι ἡ σύγκασις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν θέλει ἔχει οὐδὲν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἀποτέλεσμα, καὶ ὅτι πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ Ἕλληνος δύνανται νὰ φέρωσι τὰ 10 καὶ 11 ψηφίσματα διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ἀπαλειφομένων τῶν ἐπαχθῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων· πρόσετι ὅτι ἡ διανομὴ τῆς ἐθνι-

κῆς γῆς δὲν εἶναι παντάπασιν δύσκολος, καὶ ὅτι οὐδὲ ὑπὸ ὑποθήκην διατελεῖ, ἀφοῦ καὶ ἐν ἐνεργείᾳ νόμος ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς τοιαύτης διαθέσεως· αἱ δὲ ὑπὸ τῶν ψηφισμάτων ὁριζόμεναι ἀμοιβαὶ δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσι διὰ συστάσεων ἐπιτροπῶν κατὰ κοινότητα πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν δικαιωμάτων ἑκάστου, ἀμισθὶ ὑπηρετουσῶν, καὶ δι' ἀναθεωρήσεως τῶν ἔργων αὐτῶν πρὸ ἄλλης κεντρικῆς, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους διατελούσης.

Περὶ τῆς ἐπιτροπῆς παρετηρήθη καὶ παρ' ἄλλου ὅτι ὁ σχηματισμὸς αὐτῆς δὲν ἔγινε κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων τῆς Συνελεύσεως, καὶ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον πλειοτέραν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων προσοχὴν ἔδιδεν ἤθελε προλάβει ἀτόπους συζητήσεις· ὅτι ἂν καὶ μὴ ἀγωνιστὴς, διότι ἀνώτερος τῆς θελήσεώς του περιστάσεις ἐκράτουν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, ὡς Ἀκαρνὰν ὅμως, σχετικῶς μὲ τὴν ἐπαρχίαν, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει, θέλει παραστήσει τὴν παράλειψιν καταλληλοτέρων προσώπων· ἡ Ἀκαρνανία διῃρεῖτο ἄλλοτε εἰς τρεῖς ἐπαρχίας, Βόνιτσαν, Βάλτον καὶ Ξηρόμερον· ὁ ὑποστράτηγος Θ. Γρίβας εἶναι ἐκ τῆς Βονίτσης, καὶ διὰ τοῦτο μόνη ἡ δι' αὐτοῦ ἀντιπροσώπευσις τῆς Ἀκαρνανίας ὅλης δὲν ἀρκεῖ, διότι ἀνήκων εἰς οἰκογένειαν καὶ προγονικῶς διακρινομένην, ἀλλὰ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ καταδιωχθεῖσαν οὔτε ἐγεννήθη, οὔτε ἀνετράφη εἰς Βόνιτσαν· ἐλθὼν δὲ ἅμα ἤρχισεν ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγὼν ἠναγκάσθη ἀπὸ περιστάσεις ἐμφυλίων διαιρέσεων νὰ μένῃ μακρὰν τῆς Ἀκαρνανίας, ὥστε ἕνεκα τούτων τὰς ὑπαρχούσας πρότερον καταστάσεις καὶ τὰς ἀτομικὰς ἑτάστου θυσίας δὲν γνωρίζει· μ' ὅλα ταῦτα καὶ ἂν δὲν δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸν τὴν κατάλληλον τῆς Βονίτζης ἀντιπροσώπευσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, δὲν ἔπρεπε νὰ παραλειφθῶσιν οἱ ἐκ τοῦ Βάλτου ὑποστράτηγοι Ράγκος καὶ Ἴσκος, τῶν ὁποίων ἡ κοινωνικὴ θέσις καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα διεκρίνετο, καὶ πασίγνωστοι εἶναι αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἀγῶνες αὐτῶν. Ἂν δὲ καὶ ἀπὸ τὸ Ξηρόμερον ἐξέλιπεν ὁ Γ. Μαυρομμάτης, ὁ Μεγαπάνος, καὶ ὁ Καράπαυλος, ἠδύνατο ὅμως νὰ προσληφθῇ καταλλήλως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὁ Τάτσης Μαγγίνας, ὅστις ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως διεκρίθη διὰ τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὰ πρῶτα τοῦ ἔθνους ἀξιώματα. Δὲν δύναταί τις νὰ παραπανεθῇ ἂν τὸ Σοῦλι ἔχῃ τρεῖς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀντιπροσώπους, ἀλλὰ τῆς Ἀρκαδίας καὶ Παρνασίδος, τῶν ὁποίων ἀξιότιμοι οἱ διορισθέντες

ἀγωνισταὶ εἶναι, δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ κατωτέρα ἡ Ἀκαρνανία. Καὶ αὕτη ἡ Αἰτωλία δὲν ἀντιπροσωπεύεται καταλλήλως, διότι δὲν ἔπρεπε νὰ παραλειφθῇ ὁ ἀδιαφιλονείκητον ἐπιρροὴν χαίρων εἰς Βλωχὸν ἀγωνιστὴς Σταΐκος, οὐδὲ ὁ Τρικούπης καὶ Δεληγεώργης, ἄνδρες ἀνωτέρας κοινωνικῆς θέσεως καὶ δικαιωμάτων τῶν ἀξιοτίμων Κάτοικα καὶ Νερούτζου· Δὲν ἔπρεπεν αἱ πολλὰς καταστροφὰς παθοῦσαι Πάτραι καὶ τὸ Ἄργος νὰ στερηθῶσιν ὁλοτελῶς τῆς ἀντιπροσωπεύσεως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Ἡ ἐκτέλεσις τοιούτων ἐθνικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἡ τοῦ ἐ. ψηφίσματος, δὲν γίνεται τοιουτοτρόπως μονομερῶς, ἀλλὰ διὰ τῆς συνδρομῆς ὅλων καὶ τοῦ ἀγνοῦ πατριωτισμοῦ· ἐκ τῆς Καρυταίνης συμπάρεδροι τοῦ Πλαποῦτα καὶ Νικήτα ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ Γεν. Κολοκοτρώνης καὶ ὁ Καν. Δεληγιάννης, διότι ἂν εὐτύχημα τοῦ πρώτου ἦτο, διότι ὑπῆρξεν υἱὸς τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ἀνδρὸς, διὰ τῆς ἀνδρίας του ὅμως, τῶν ἐκστρατιῶν του καὶ τῶν μαχῶν ἀπέκτησε τοὺς βαθμούς του. Δὲν εἶναι ἀξιοκατηγόρητον τὸ ὑπουργεῖον, ἂν αὐτὸ ἑαυτὸ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς διώρισε, διότι κλασικοὶ τῆς Ἑλλάδος ἄνδρες εἶναι ὁ Κωλέττης, Τσαβέλας καὶ Κανάρης, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ ἀμεροληψία θὰ ἦτον νὰ μὴ παραλειφθῶσιν ὁ Μαυροκορδάτος καὶ Μεταξᾶς. Ἀντὶ τῶν μέσων τούτων ὁ Πρωθυπουργὸς ὤφειλε νὰ συμπληρώσῃ τὸ ὑπουργεῖον, διορίζων καὶ τοὺς ἑπτὰ ὑπουργοὺς ἐκ τῶν διακρινομένων διὰ τὴν ἱκανότητα καὶ ἀρετὴν, νὰ διορίσῃ ὁμοίως τοὺς Νομάρχας καὶ ἐπάρχους καὶ ὅλην τὴν ὑπαλληλίαν νὰ συμπληρώσῃ, διότι διὰ τῆς καλῆς διοργανίσεως καὶ τακτοποιήσεως τοῦ κράτους πᾶν Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἀναζητῇ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Βουλῶν.

Μετὰ τοῦτον ἄλλος ἐξέθηκεν ὅτι ἐπειδὴ διὰ τοῦ Βασιλ. λόγου ἀναγγέλλεται ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς διὰ νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων ἐκείνων, πρὸς οὓς ὀφείλεται ἀμοιβὴ κατὰ Ε. τὸ ψήφισμα, ἤτοι ὅτι ἄρχεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ψηφίσματος τούτου, ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ κάμῃ λόγον καὶ περὶ τούτου καὶ τὴν ἀπάντησιν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸν § τοῦ σχεδίου ἐμφαίνεται εὐχή τις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἀκριβοῦς τοῦ ψηφίσματος ἐκτελέσεως περί τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, ἀνάγκη εἶναι νὰ ἐξετασθῇ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ψηφίσματος· εἰς τὴν ἐξέτασιν δὲ ταύτην οὔτε τὸ ἀναρμόδιον πρέπει νὰ προταθῇ, διότι παρεδέχθη ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, οὔτε ἡ παράστασις ἐλλείψεων νὰ θεωρηθῇ

ὡς πρόθεσις καταχρίσεως καὶ κατηγορίας τοῦ Ὑπουργείου. Ὅτι δὲν προτίθεται νὰ ἐξετάσῃ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς διὰ πολιτικοὺς σκοπούς, ἀλλ' ἁπλῶς, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ε. ψηφίσματος, φρονῶν ὅτι ἡ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρότασις νὰ προηγηθῇ πρέπει, ἢ τοὐλάχιστον νὰ συμβαδίσῃ μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ψηφίσματος, διότι αὕτη μὲν ἀφορᾷ μέρος μόνον ἐνῷ ἐκείνη ὅλον τὸ ἔθνος. Περὶ τῆς ἐκτελέσεως δὲ τοῦ ψηφίσματος τρία τινὰ παρετήρησε· α. ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν τὰ διορισθέντα μέλη εἶχον τὰς ἀπαιτουμένας κατὰ τὸ ψήφισμα ἰδιότητας νὰ διορισθῶσιν, ἢ ὄχι, ἐπειδὴ τὸ ψήφισμα τὸν διορισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς ἀνέθηκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἄνευ οὐδεμιᾶς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας συμπράξεως, φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι τῆς Βουλῆς ἔργον νὰ ἐξετάσῃ τὴν ποιότητα τῶν διορισθέντων προσώπων, ἂν καὶ εὐχῆς ἔργον ἦτον, ταῦτα νὰ ἦσαν ἐκ τῶν ἀπὸ τοῦ **1821** μέχρι τῶν **1827** διαπρεψάντων ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἂν τὸν ὅρον τοῦτον ἡ Κυβέρνησις ἐτήρησεν εἰς τοὺς διορισμοὺς καλῶς ἔπραξε· δὲν συνερώνησε δὲ μὲ τὸν προλαλήσαντα ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν Ὑπουργῶν, ὡς μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀναμιγνύεται μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐλλείπει ἡ ἀπαιτουμένη ἀνωτάτη ἐπιτήρησις, διὰ τῆς ὁποίας νὰ προληφθῇ δύναται πᾶσα τῶν καθηκόντων αὐτῆς παρεκτροπή· β'. ἕτερον δὲ σημαντικὸν σφάλμα τοῦ Ὑπουργείου λάθος εἶναι ἡ καθιερωθεῖσα διὰ τοῦ **7** ἄρθρου τοῦ Διατάγματος τῆς **18** Νοεμβρίου π. ε. ἀρχὴ τῆς παραγραφῆς, φρονῶν, ὄχι ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τεθῇ ὅριόν τι τῶν γενομένων ἀπαιτήσεων καὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅταν μάλιστα ἡ ὕπαρξις αὐτῆς ἱκανὴν συνεπιφέρει εἰς τὸ δημόσιον δαπάνην, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ Νόμου, διότι κατὰ τὸ πολιτικὸν δίκαιον ἡ παραγραφὴ δικαιωμάτων νομοθετεῖται καὶ δὲν διατάσσεται διοικητικῶς· γ'. ἄλλην ἔλλειψιν ἀνέφερε, διότι τὸ Ὑπουργεῖον ἔπρεπε προηγουμένως νὰ ἀποπερατώσῃ τὴν κύρωσιν τοῦ νόμου περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν κληρονομιῶν κατὰ τὸ ε. ψήφισμα, ὅστις ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οὐδόλως εἰσῆλθε εἰς τὴν Γερουσίαν· ἕνεκα δὲ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ ἀδίκως τρέχει παραγραφὴ κατὰ τῶν κληρονομιῶν τῶν δικαιωμάτων ἀποζημιώσεων καὶ αἰτοιζῶν, διότι, μὴ ὄντες προσδιωρισμένοι, δὲν δύνανται νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των· ὅτι τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐπέφερε, διότι φρονεῖ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δύναται διὰ συμπληρωτικῶν διοικητικῶν διατάξεων νὰ ἐπιφέρῃ τὴν διόρθωσιν εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς

τὰ μὴ ἔχοντα τοὺς ἀπαιτουμένους ὅρους μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, νὰ καταργήσῃ τὴν παραγραφὴν καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν κύρωσιν τοῦ Νόμου διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν κληρονόμων.

Ἐπὶ τῶν λεχθέντων δὲ παρὰ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ἐπέφερεν ὅτι συμφωνεῖ εἰς ἕνα μόνον μετ' αὐτοῦ, ἤτοι εἰς τὴν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρότασιν, ὅλα δὲ τὰ ἄλλα, ἤγουν ποῖος ὁ τρόπος, καθ' ὃν θέλει ἐνεργηθῇ ἡ ἀποζημίωσις ἂν θέλῃ κατασῇ τελεσφόρος ἡ ἀποζημίωσις καὶ τὰ τοιαῦτα εἶναι ἀντικείμενα νομοθετικά, καὶ μόνον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τούτων Νόμου εἶναι καιρὸς νὰ σκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν τὸ Ὑπουργεῖον καὶ αἱ Βουλαί. Ἀπέκρουσε δὲ ἐπὶ τέλους καὶ τὴν γενομένην σύγκρισιν τῆς παρούσης μὲ τὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ Τουρκοκρατίας κατάστασιν τοῦ ἔθνους ὡς μὴ ἀληθῆ καὶ τὴν ἐθνικὴν ὑπόληψιν προσκίλλουσαν.

Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας δὲ λόγους παρσδέχεται τὴν πρότασιν νὰ γείνῃ μυεία εἰς τὴν ἀπάντησιν καὶ περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐν τῷ συζητουμένῳ παραγράφῳ.

Ἐνταῦθα παρελθούσης τῆς ὥρας ὁ Πρόεδρος ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς ἀναγγείλας τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν αὔριον διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **4** ὥραν **Μ. Μ.**

Ὁ Πρόεδρος

ΡΙΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης

Ι. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΑ'.

Τῆς 8 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν ὀγδόην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων μὲν ἑκατὸν πέντε, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος τριῶν, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Πρὶν δ' ἔτι κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς

συνεδριάσεως, παρετηρήθη ὑπό τινος περὶ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως, ὅτι καὶ οἱ τρεῖς κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ἐπὶ τοῦ §. ιδ'. ἀγορεύσαντες ὑπεστήριζαν τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἴσως καὶ ἡ σημερινὴ συνεδρίασις παρέλθῃ, ἄλλων ὑπὲρ τῆς τροπολογίας ἐχόντων τὸν λόγον κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸν κατάλογον· τοιουτοτρόπως δὲ ἡ Βουλὴ, ἀκούουσα μόνον τὰς ἐκ μονομερίας ἀγορεύσεις, δὲν δύναται νὰ φωτισθῇ καὶ νὰ σχηματίσωσιν οἱ Βουλευταὶ πεποίθησιν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου· ὅτι διὰ νὰ προληφθῶσιν αἱ ἐκ τούτου γενόμεναι μάταιαι ἐπαναλήψεις, νὰ συντέμνηται δὲ καὶ ὁ χρόνος τῶν συζητήσεων καὶ νὰ προβαίνῃ σκοπίμως ἡ συζήτησις, ἐπροτάθη νὰ χορηγῇ ὁ Πρόεδρος τὴν ἄδειαν τοῦ ἀγορεύειν, τηρουμένης ἁπλῶς τῆς σειρᾶς τῆς ἐγγραφῆς τῶν αἰτούντων, ὅταν ὁ κατόπιν τοῦ ἀγορεύσαντος ἐνταῦθα ἔχῃ νὰ ἐκθέσῃ, ἄλλως δὲ νὰ χρηγῆται ἡ ἄδεια τοῦ ἀγορεύειν εἰς τοὺς αἰτήσαντας καὶ ἐγγραφέντας μὲ τοιαύτην σειράν, ὥστε ὁ μετὰ τὸν ἀγορεύσαντα ὑπὲρ τῆς προτάσεως ἀναβαίνων τὸ βῆμα νὰ ἦναι ἐκ τῶν κατὰ τῆς προτάσεως· γενομένης δ' οὕτω κατ' ἀντιμωλίαν τῆς συζητήσεως ὁ χρόνος τῶν συζητήσεων συντέμνηται καὶ ἡ Βουλὴ φθάνει εὐκόλως εἰς ἐν ἀποτέλεσμα.

Εἰς ταῦτα ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι τοιαύτη τάξις εἰς τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν ἐτηρήθη, διότι ὁ μετὰ τὸν προτείναντα καὶ ἀναπτύξαντα τὴν περὶ διανομῆς τῆς γῆς πρότασιν δὲν ἐνησχολήθη ἐπὶ τῷ αὐτῷ, ἀλλὰ τροπολογίαν ἐπρότεινεν εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν § τοῦ σχεδίου, εἰς τὴν ὁποίαν συνεχωνεύθη καὶ ἡ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρότασις, καὶ ὁ τρίτος δὲ, ἂν καὶ ὑπὲρ τῆς τροπολογίας δὲν ἐνησχολήθη εἰς τὰ ἴδια, ἀλλὰ νέας ἐπρόσθεσεν ἐπιχειρήματα· καὶ ὅτι εἰς τὴν συζήτησιν τῆς εἰς τὸν Βασιλ. λόγον ἀπαντήσεως τοσοῦτον ἐλαστικὴν, καθόσον περιλαμβάνει τὸν ἔλεγχον ὅλων τῶν κυβερνητικῶν πράξεων καὶ περὶ τῶν καταλλήλων μέσων τῆς ἀναπτύξεως καὶ εὐημερίας τοῦ ἔθνους διαπραγματεύηται, ἡ τήρησις τοῦ προταθέντος ὅρου εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀγορευόντων θέλει περιστείλει τὴν ἐλευθερίαν τῆς συζητήσεως.

Ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ιδ'. §. τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Πρὶν δ' ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπροτάθη ὑπό τινος ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὸ ὀλιγοήμερον ἕνεκα τῆς ἀσθενείας του διάστημα τινὲς τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ὡμίλησαν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως

τοῦ ἔθνους, ἐνασχοληθέντες ν' ἀνασκευάσωσι τὰ παρ' ἐκείνου εἰς τὴν γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου λεχθέντα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀγορεύσεών του παρίστανται ἄλλων συμπέρασμα περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως, νὰ ἤθελε καὶ εἰς αὐτὸν ὁ λόγος περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου διὰ νὰ φέρῃ τὴν Βουλὴν εἰς κατάστασιν νὰ κρίνῃ ἀληθῶς περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως.

Ἐναντιωθέντων δέ τινων καὶ εἰπόντων ὅτι μετὰ τὴν εἰλικρινῆ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀγόρευσιν ἀρκούντως ἡ Βουλὴ ἐνόησε τὴν κατάστασιν τῶν οἰκονομικῶν μας πραγμάτων, καὶ ὅτι συζητηθέντος καὶ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς τοῦ περὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως §. ὄχι μόνον περιττὸν, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ εἶναι νὰ συγχωρηθῇ ἐκ νέου ἡ συζήτησις, ἄλλοι ἐπρότειναν ὅτι ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον ἐξελέγχεται κοινοβουλευτικῶς, ἡ δὲ παρασταθεῖσα οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις ἐνοχοποιεῖ αὐτὸ, νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν αἰτοῦντα ὁ λόγος. Εἰς τοὺς παρατηρήσαντας δὲ πάλιν, ὅτι τὸ περὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως σχετικῶς μὲ τὴν ἀπάντησιν ἀπεφασίσθη ἤδη, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμὸν ἡ ἐκ νέου συζήτησις, καὶ ὅτι τοῦτο δύναται νὰ γείνῃ εἰς τὴν ἐντὸς ὀλίγου ἀρχομένην συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον θέλῃ, ὡς ἐκ τινων περιστάσεων νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως εἰς ἀπάντησιν τῆς κακῶς παρασταθείσης, δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅταν θέλῃ νὰ λάβῃ τὸν λόγον, ἀντεπαρατηρήθησαν παρ' ἄλλων τὰ ἐναντία. Ὁ δὲ Πρόεδρος ἐπέφερεν, ὅτι ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν αἰτήσαντα ν' ἀγορεύσῃ, καθὼς καὶ εἰς τοὺς θέλοντας ν' ἀπαντήσωσιν, ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον εἶναι πολὺ σπουδαῖον καὶ πρόκειται ἡ ἐξέτασις τῆς γενικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν λαβὼν τὸν λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ χθὲς, ἀπόντος αὐτοῦ, τῆς Βουλῆς ἀπευθύνθησαν παρατηρήσεις εἰς ἀπάντησιν τῶν παρ' αὐτοῦ λεχθέντων, αἵτινες, ὡς ἐρρέθη σήμερον, παρίστησαν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν τὰ οἰκονομικά μας καὶ ἔθεσαν εἰς ἀνησυχίαν τὴν Βουλὴν, ἀναγκάζεται νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινὰς ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐξηγήσεις εἴς τινα τῶν παρ' αὐτοῦ λεχθέντων, τὰ ὁποῖα παρεξηγήθησαν· παριστάνων εἰς τὴν ὁμιλίαν του ἐκείνην τὴν γενομένην κατὰ τὸ παρελθὸν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπὸ θεωρητικοὺς οἰκονομολόγους, ἀλλὰ γυμνοὺς πάσης ἐμπειρίας, ἐπέφερε παρατηρήσεις τινὰς περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ

γραφείου τοῦ Ὑπουργείου, περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ διοργανισθῇ ἡ ὑπηρεσία καὶ περὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων. Εἶπεν ὅτι βιβλία οὐσιωδῶς ἀπαιτούμενα νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, φανερόνοντα κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ποία ἡ κατάστασις τῆς φορολογίας τοῦ Κράτους, τί εἰσεπράχθησαν, καὶ ποῖα, καὶ πόσα τὰ καθυστεροῦντα, καὶ ἀπὸ ποίας αἰτίας, ποῖαι αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι προικοδοτήσεις, ἂν ἐπληρώθησαν, καὶ πόσαι δόσεις, καὶ πόσαι καθυστεροῦνται· πόσαι καὶ ποῖαι αἱ μέχρι τοῦδε δοθεῖσαι ἀμοιβαὶ εἰς ἀγωνιστὰς διὰ λογαριασμῶν τῶν ὅσων ἔχουσι νὰ λαμβάνωσι· ποῖα τὰ κτήματα τοῦ δημοσίου, ὅσα ἐνοικιάσθησαν καὶ ἂν μονοετῶς ἢ πολυετῶς· ποῖα καὶ πόσα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, ἂν ἐνοικιάσθησαν, καὶ διὰ πόσον χρόνον, βιβλίον ἐμφαῖον ταῦτα καὶ τόσας ἄλλας ἀναγκαίας πληροφορίας, οὔτε ὑπῆρξεν, οὔτε ὑπάρχει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Ὑπάρχουν μόνον ἁπλαί τινες σημειώσεις κατὰ συνέπειαν πληροφοριῶν τῶν ἐκτὸς Οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, ἀτελεῖς, διεσκορπισμέναι καὶ ἐν ὅλον μὴ ἀποτελοῦσαι, δι' οὗ ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἔχῃ καθ' ἑκάστην ὑπ' ὄψιν του τὴν κατάστασιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους ὑποθέσεων καὶ νὰ διευθύνῃ τὴν ὑπηρεσίαν ἐν γνώσει· π. χ. νὰ γνωρίζῃ πῶς νὰ διευθύνῃ τὴν καταδίωξιν τῶν καθυστερούντων καὶ νὰ μὴ ἀρίνηται ἡ διεύθυνσις αὕτη εἰς τοὺς Ταμίας, οἵτινες πολλάκις ἐπηρεάζονται ἀπὸ συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας, τὸ βιβλίον τοῦτο ἠδύνατο ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν σημειώσεων, διότι χρόνος ἀπαιτεῖται πολὺς διὰ τὴν εἰς ἓν ὅλον συγκέντρωσιν αὐτῶν. Τὰς ἐλλείψεις ταύτας ἐξέθηκεν εἶπεν, εἰς τὴν προλαβοῦσαν ὁμιλίαν του, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται, χωρὶς νὰ τὰς ἀποδώσῃ εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἰδέας τὴν ὁποίαν Βουλευτής τις ἐξέφρασεν, ὅτι ἀπὸ τὴν διεύθυσιν τῶν Οἰκονομικῶν ἐλλείπουσιν οἱ ἀναγκαῖοι ἐπιστήμονες καὶ οἰκονομολόγοι, διότι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι οὕτω τακτοποιημένη, ὥστε μόνη ἡ θεωρία, ἄνευ τῆς πείρας τῆς καταγάσεως ταύτης, δὲν ὠφελεῖ. Ἀνέφερε δὲ πρὸς τούτοις ὡς σημαντικὴν ἔλλειψιν πολλὰς συνέπειας εἰς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν ἐπιφερούσαν τὴν τοῦ κτηματολογίου, διότι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ διακρίνῃ τὴν ἐθνικὴν ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν περιουσίαν, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ οὕτω καὶ τὴν μὲν καὶ τὴν δὲ καὶ νὰ προλάβῃ τὰς καθ' ἑκάστην μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν ἀναιρουμένας δίκας· διὸ τοῦ κτηματολογίου τούτου, περὶ τοῦ ὁποίου θέλει εἰσαγάγει εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, ἀναγνωριζομένης τῆς ἰδιωτικῆς περιου-

σίας, θέλει ἀνορθωθῇ ἡ δημόσιος πίστις καὶ θέλει ἐνισχυθῇ ἡ ἐπιθυμία πολλῶν κεφαλαιούχων τῆς Εὐρώπης, οἵτινες ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης δυσπιστοῦσι νὰ φέρωσι ἐν Ἑλλάδι κεφάλαια, τῶν ὁποίων μεγίστην ἀνάγκην ἔχομεν· ἡ σύνταξις αὐτοῦ δὲν εἶναι ἀκατόρθωτος, ἤτον μάλιστα εὔκολος ἐπὶ Ἀντιβασιλείας, ὅτε καὶ χρήματα ἱκανὰ ἐκ τοῦ δανείου εἰς τὸ Ταμεῖον ὑπῆρχον, καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωμετρῶν πλειότερον καὶ ἐν γένει τὰ πρὸς τοῦτο μέσα ὑπῆρχον πρόχειρότερα. Τὰς ἐλλείψεις ταύτας παρατηρήσας εἰς τὸ ὀλιγοχρόνιον ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του διάστημα, καὶ λάβων ἀφορμὴν ἀπό τινα Βουλευτὴν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ παραστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν, τῆς ὁποίας τὴν συνδρομὴν θέλει ἀπαιτήσει εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν αὐτῶν διὰ τῶν καταλλήλων Νομοσχεδίων· χωρὶς ἐρρέθη ὅτι τοιαῦτα βιβλία ὑπῆρχον, καὶ ὅτι πιθανὸν εἶναι νὰ ὑπεξαιρέθησαν, ἀλλ' οὐδέποτε τοιαῦτα βιβλία ἐτηρήθησαν, ὡς δύναται πᾶς Ὑπουργὸς νὰ ὁμολογήσῃ. Ἐκ τούτων δύναται ἕκαστος νὰ συμπεράνῃ ὅτι οὐδόλως εἶχον δίκαιον οἱ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλῆς παρεξηγήσαντες τὰς παρατηρήσεις του ταύτας, εἰπόντες ὅτι ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντων ἐξάγεται ἀθλία ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις καὶ ἐπικειμένη ἡ οἰκονομικὴ κρίσις, ἐνῷ δι' ἐκείνην προὐτέθη ν' ἀποδείξῃ ὅτι οἱ διευθύνοντες ἄλλοτε τὰ οἰκονομικά μας πράγματα οἰκονομολόγοι δὲν ὠφέλησαν, ἀλλὰ μάλιστα ἔβλαψαν, ἀπόδειξις ἐμφαινομένη καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀντιράσεων, εἰς τὰς ὁποίας αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐνέπεσαν, εἰς τὸ φορολογικὸν σύστημα κατὰ τὰ 1835, καὶ εἰς τὸν περὶ ποιμνιακοῦ φόρου νόμον, κατ' ἀρχὰς ἀναγκασθέντες εἰς μὲν τὸ πρῶτον διὰ διατάγματος ν' ἀνατρέψωσι τὸν φορολογικὸν Νόμον, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς φορολογουμένους δέκα τοῖς ἑκατὸν τοῦ φόρου των, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ν' ἀκυρώσωσι τὰς ἐνεργηθείσας ἐνοικιάσεις τῶν βοσκημάτων καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ τῶν ἐνοικίων χρήματα. Περιττὸν δὲ εἶναι ν' ἀναφέρῃ τις πλῆθος ἄλλων τοιούτων παραδειγμάτων, ὡς εἶναι αἱ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις ὅλων τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων τοῦ Κράτους, ἐξ ὧν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀπολαμβάνει ἤδη, εἰμὴ μικρὸν τοῦ ἐνοικίου μέρους, ὑπασχολούντων αὐτὴν καθ' ἑκάστην τῶν ἐνοικιαστῶν μὲ τὰς ἐκθέσεις των προσγινομένων εἰς αὐτοὺς ζημιῶν καὶ μὲ τὴν παράστασιν τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῆς ἐνοικιάσεως, ἕνεκα δὲ τούτου ἡ μὲν Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα ἐν μέρει τὰ δίκαιά των δὲν δύναται νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλόμενα, τὰ δὲ κτήματα τοῦ δημοσίου ἠμελημένα καὶ ἀκαλλιέργητα μένουσι.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὰ παρά τινων ῥηθέντα περὶ τῆς καταφάσεως

τοῦ Ταμείου, καὶ ὑποδειξάντων ἐπικειμένην τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν, ἐξέθηκεν ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Ταμείου δὲν εἶναι ὅπως παρεστάθη, ἀλλὰ μάλιστα ἀρκετὰ εὐχάριστος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς σχετικῆς ταύτης καταστάσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Εἰσπράξεις ὡς ἐγγιστα μέχρι 31 *Δεκεμβρίου* 1845.

Τῆς χρήσεως	1845 ἔτους δραχ.	6,613,970:63
»	1844 » »	4,558,707:32
Παρελθοῦσαι	» » »	993,680:88
		12,166,358:83

Πληρωμαί.

Τῆς χρήσεως	1845 δραχ.	9,771,000
»	1844 »	1,327,000
Παρελθοῦσαι	» »	48,800
		11,146,800
	Περίσσευμα εἰσπράξεων	1,019,558,83
		12,166,358,83

ἐξ ἧς ἐμφαίνεται περίσσευμα εἰσπράξεων κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους δραχμαὶ **1,019,558 : 83|00.**

Ἐπειδὴ δὲ γνωστὴ ὑποτίθεται ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας τῶν λέξεων *χρῆσις* καὶ *διαχείρισις*, περιττὸν εἶναι νὰ γίνῃ ἀνάπτυξις αὐτῶν, καθόσον ἅπαντες γνωρίζουσιν ὅτι ἕνεκα τῆς φύσεως τοῦ ἰσχύοντος ἐν Ἑλλάδι φορολογικοῦ συστήματος οἱ φόροι ἑκάστου ἔτους δὲν εἰσπράττονται ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου, τῶν καθυστερούντων μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης σημειουμένων εἰς τὴν ποσότητα τῶν χρήσεων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο τὸ ἓν ἔτος συντρέχει τὸ ἄλλο εἰς τὰ ἔξοδα. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι εἰσέτι γνωστὰ καθ' ὁλοκληρίαν ἀκριβῶς τὰ ποσὰ τῶν ἐσόδων, ὑπελογίσθησαν τὰ ποσὰ ταῦτα ἀναλόγως τῶν πληροφοριῶν εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον, ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅταν βεβαιωθῇ τὸ μένον εἰσπρακτέον ποσὸν θέλει παρουσιασθῇ πλειότερον τοῦ ἐμφαινομένου εἰς τὴν κατάστασιν περισσεύματος.

Περὶ τῆς γενομένης προτάσεως τῆς διανομῆς τῆς γῆς παρετήρησεν ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦτον ὡς καὶ πάντας ἀπησχόλησε, παρουσιάσαντα εἰς τὰς κατὰ καιροὺς ἐθνικὰς Συνελεύσεις, πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ

Καποδιστρίου, καὶ εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν σχέδιον Νόμου περὶ ταύτης καταλλήλου, μὴ πραγματοποιηθέντος ἕνεκα τῆς ἀπειρίας καὶ τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, εἰς οὓς ἐνεπιστεύθη ἡ Κυβέρνησις τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ τούτου νόμου. Τρία δέ τινα εὐτυχῆ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀποτελέσματα εἰς τὸ ἔθνος παρετήρησεν· α') ὅτι ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίως οἱ ἀκτήμονες γεωργοὶ θέλουσι καταστῆ ἰδιοκτῆται πρὸς ἀμοιβὴν τῶν θυσιῶν καὶ αἱμάτων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρῴας γῆς· β') βελτιουμένης, ἕνεκα τούτου τῆς καταστάσεως τῶν κτημάτων καὶ τῆς καλλιεργείας αὐτῶν, διότι μόνος ὁ ἰδιοκτήτης καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν βελτίωσιν αὐτῶν, καὶ ὄχι ὁ ξένον καλλιεργῶν ἀγρόν· θέλουσιν αὐξήσει αἱ ἰδιωτικαὶ πρόσοδοι, καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ τοῦ δημοσίου· καὶ γ') ὅτι ἐκ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς θέλει προκύψει καὶ εὐάρεστον εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ ἔθνους κατάστασιν ἀποτέλεσμα, διότι ὁ ἰδιοκτήτης καθίσταται καὶ πολίτης φιλήσυχος καὶ εἰρηνικός, ἀποστρεφόμενος τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τὴν πρὸς τοὺς Νόμους ἀπείθειαν, τὰς περιουσίας καταστρέφουσαν. Ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων βάσεων φρονεῖ δίκαιον νὰ προχωρηθῇ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς εἰς τὸν λαὸν πρὸ πάσης ἄλλης ἀμοιβῆς καὶ ἀποζημιώσεως, διότι δίκαιον εἶναι νὰ προτιμηθῇ ἡ μεγάλη τοῦ λαοῦ τάξις, ἥτις τὰ πάντα ἔπαθε, καὶ ἐθυσίασε, καὶ ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς γῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μετὰ τὴν ἐπελευθέρωσιν ἀποδιώκεται ἀδίκως. Αἱ παρασταθεῖσαι δυσκολίαι εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς διανομῆς τῆς γῆς δὲν ὑπάρχουσιν, οὐδ' ἀνάγκη εἶναι κτηματολογίων καὶ καταμετρήσεων, ὑπάρχουσι δὲ γαῖαι ἀρκεταὶ νὰ λάβωσι οἱ μὴ προικοδοτηθέντες ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ πᾶς ἀγωνιστής· φρονεῖ δὲ, εἶπε, συμφέρον εἰς αὐτὸ τὸ Δημόσιον νὰ παραδεχθῶμεν σύστημα τοιοῦτον, δι' οὗ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ ἐθνικὰ κτήματα νὰ καταστηθῶσιν ἰδιωτικά, διότι τοιουτοτρόπως καὶ ἡ κατάστασις καὶ ἡ καλλιέργεια αὐτῶν θέλει βελτιωθῇ, καὶ τὰ δημόσια εἰσοδήματα θέλουν ἐπαυξήσει, ἐν ᾧ ὡς ἐθνικὰ διαμένοντα καθ' ἑκάστην καταστρέφονται. Δὲν εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς ὅσα οἱ προαγορεύσαντες ἐξέθηκαν περὶ τῶν δυσκολιῶν τῆς ἐκτελέσεως καὶ τοῦ Ἐ. ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως· ἐξ ἐναντίας μάλιστα διατείνεται ὅτι μυρίους τρόπους ἔχομεν νὰ θέσωμεν αὐτὸ εἰς ἐνέργειαν· ἐπὶ τέλους δ' ἐπρότεινεν ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ τεθῇ τὸ περὶ διανομῆς ἐθνικῆς γῆς ἐντὸς τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως, διότι μεγαλειτέραν ἐγγύησιν

τῆς πραγματοποιήσεως ταύτης τῆς διδομένης διὰ τοῦ Συντάγματος δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτήσωμεν.

Ὁ μετὰ τοῦτον Βουλευτὴς θεωρῶν ἀρκούντως παρασταθέντα τὸν σκοπὸν τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀπὸ τοὺς χθὲς καὶ σήμερον ὑπὲρ τῆς γενομένης προτάσεως ἀγορεύσαντας, παρέστησεν αὐτὴν δικαίαν, διότι πρὸ παντὸς ἄλλου ἀνάγκη εἶναι νὰ ἀμειρθῇ ὁ λαός, ὅς τις πρὸ παντὸς ἄλλου ὑπέστη τὰ δεινὰ τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἐθυσίασεν ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως, καὶ σύμφωνα μὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐθνοσυνελεύσεων, αἵτινες ἐψήφισαν αὐτὴν διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἂν ὄχι εἰς τὰς δυσκόλους ἐκείνας ἐποχὰς εἰς τὴν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Περὶ δὲ τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν ζήτημα ἤδη πρόκειται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς Βουλῆς, ἂν ἡ ἐπιτροπὴ ὅπως συνεστάθη, εἶναι τελεσφόρος καὶ σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων. τὸ ζήτημα τοῦτο θέλει ἐξετάσει, εἶπε, πρὸς τὸ ἐθνικὸν συμφέρον ἀφορῶν, χωρὶς νὰ ἐννοῇ νὰ ἀποδώσῃ πρόθεσίν τινα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς πρὸς τὰς ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας θέλει παραστήσει. Διὰ νὰ ἦναι τελεσφόρος ἡ ἐπιτροπὴ δύο τινὰ ἀπαιτοῦνται ἔτι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὅρων, τοὺς ὁποίους ἀνέπτυξαν οἱ χθὲς ἀγορεύσαντες· ὅτι τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην πρόσωπα πρέπει νὰ ἦναι ἐκ τῶν διαπρεψάντων εἰς τὸν ἀγῶνα μεταξὺ δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ τινα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἀντικατασταθῶσι παρ' ἄλλων, ἐπαξίως κατὰ τὸν ἀγῶνα διαπρεψάντων, καὶ τὰ μέγιστα θυσιασάντων. Κατὰ πόσον δὲ, καὶ ἂν ἦνε δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ περὶ ἀποζημιώσεων ἀποφάσεις τῶν ἐθνοσυνελεύσεων διὰ τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς ἐξάγει τις ὅτι δὲν δύνανται αὗται νὰ πραγματοποιηθῶσι, διότι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπαιτεῖται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς οἱ διαπρέψαντες κατὰ τὸν ἀγῶνα τῶν ἐπαρχιῶν ὅλων τοῦ ἔθνους, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι τοιουτοτρόπως θέλουν συγκεντρωθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὅλαι αἱ πρὸς ἐκτίμησιν τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν ἑκάστου ἀπαιτούμεναι γνώσεις, θέλει ἀποδοθῇ οὕτως δικαιοσύνη πρὸς ἅπαντας, διότι φυσικὸν αἴσθημα καὶ αὐτὸν τὸν ἀγωνιστὴν κυριεύει τοῦ νὰ ἀποβλέπῃ πρῶτον καὶ προτιμᾷ μᾶλλον τὴν τῶν συμπατριωτῶν αὐτῶν τῆς τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ἀμοιβὴν καὶ ἀποζημιώσεως, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῶν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς συσταθεισῶν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῶν ἐξ ὀλίγων μόνων

ἀγωνιστῶν, οἵτινες, ἂν καὶ ἐπιθυμίαν μεγίστην εἶχον νὰ κατορθώσωσι τὴν πρὸς πάντα Ἕλληνα ὀφειλομένην ἀμοιβὴν, ἐπιρρεάσθησαν μ' ὅλα ταῦτα ἕνεκα τοῦ φυσικοῦ αἰσθήματος τῶν συμπαθειῶν, ἐξ ὧν προέκυψεν ἡ πρός τινας μὲν παρ' ἀξίαν ἀμοιβὴ, καὶ ἡ πρὸς ἄλλους ἄδικος στέρησις. Ἐννέα τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίαι κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος διαίρεσιν τοῦ Κράτους οὐδόλως εἰς τὴν συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἀντιπροσωπεύονται ἤτοι τὰ Κράβαρα, τὰ Ἄγραφα, τὸ Καρπενῆσι, τὸ Βενέτικον, ὁ Ζυγὸς, ὁ Βλωχὸς, τὸ Ἀπόκουρον, ὁ Βάλτος, καὶ τὸ Ξηρόμερον. Ἀπὸ δὲ τὴν Ἀνατολικὴν ἡ Δωρὶς, Ἀταλάντη, καὶ Βουδουνίτσα, καὶ ἄλλαι πολλαὶ τῆς Πελοποννήσου. Λυπηρὰ δὲ ἡ ἄδικος αὕτη στέρησις τῆς νομίμου ἀντιπροσωπεύσεως τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, διότι καὶ ἄλλοτε ἐπαρχίαι μὴ ἀντιπροσωπευθεῖσαι εἰς ταύτας τὰς ἐπιτροπὰς, δὲν ἠμείφθησαν ἀναλόγως τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἀγωνισταὶ ἐξ ἐκείνων λιμώττοντες περιφέρονται εἰς τὰς Ἀγυιὰς τῶν Ἀθηνῶν, παρενοχλοῦντες μὲ τὰς ἀπαιτήσεις των τὴν Κυβέρνησιν. Πολὺ ἐπιτυχῶς παρεστάθη χθὲς παρά τινος ἡ στέρησις τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν ἐπαρχιῶν, ὅσαι δὲν ἔχουσιν ἀντιπροσώπους εἰς τὴν ἐπιτροπήν· οὗτος δὲ θέλει περιορισθῇ εἰς τὴν ἔκθεσιν ὀλίγων τινῶν περὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν Ἀγράφων καὶ Καπερνησίου, αἵτινες τὴν αὐτὴν ἀδικίαν ἔπαθον, καὶ αἵτινες ἤδη ἀποτελοῦσι τὴν Εὐρυτανίαν· ἡ ἐπαρχία αὕτη ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεώς της τὸ στῆθος εἶναι τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἂν ὄχι περισσότερον, τοὐλάχιστον ὡς αἱ ἄλλαι τῆς Ἑλλάδος ἐπαρχίαι, καὶ αὐτὴ ὑπέφερεν αἰχμαλωτίσεις, λεηλασίας, φόνους καὶ καταστροφὰς, καὶ διὰ τοῦτο ὅλα αὐτῆς τὰ μέρη γέμουσι μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς ἀνδρίας. Ὁ ἡγούμενος Κυπριανὸς τῆς μονῆς Ταταρνης, ὁ καὶ μέγας Κυπριανὸς ἐπονομασθεὶς μετὰ ταῦτα φλεγόμενος ἀπὸ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἔρωτα καὶ μέλος τῆς φιλικῆς ἑταιρείας μετὰ τοῦ Προεστοῦ τῶν Ἀγράφων καὶ ἄλλων προκρίτων, πρῶτος μέ τινας στρατιώτας ἐκ τῶν κατοίκων τῶν πέριξ τῆς Μονῆς ἐφόνευσε πολλοὺς Ὀθωμανούς. Ὁ Βελλῆς δεύτερος τῆς Ἑλληνικῆς μετὰ τὸν Διάκον ἀνεξαρτησίας ἐντὸς αὐτῆς τῆς ἐπαρχίας εἰς Βρύσιν Ζαχαράκη, ἀγωνιζόμενος συνελήφθη, ἀπήχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπηγχονίσθη. Εἰς τὸ Σοβαλάκου ὁ ἀείμνηστος Καραϊσκάκης ἐναντίον πολλῶν Πασσάδων Τούρκων συνεκρότησε τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐκείνην μάχην, καὶ ἤθελε βεβαία ἐκλείψει ὁ κατὰ μέγα μέρος σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος, ἐὰν ἡ θεία δύναμις καὶ ἡ ἀν-

δρία δὲν ἤθελον τὸν σώσει. Εἰς Καλιακούδα ἐφονεύθη ὁ ἀνδρεῖος καὶ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς στρατιώτας του Ν. Κοντογιάννης, υἱὸς τοῦ ὑποστρατήγου Κοντογιάννη εἰς Κεφαλόβρυσον Καρπενησίου, καὶ ὁ ἥρως Μάρκος Βότσαρης ὑπὲρ Πατρίδος μαχόμενος ἐπληγώθη θανατηφόρον πληγήν, ἐκεῖ ἔρρευσε τὸ πολύτιμον αἷμα του, ὁ δὲ θάνατος ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸν μαῦρον πέπλον του· διὰ τὴν συντομίαν παραλείπω, Κύριοι, ὅλας τὰς λοιπὰς σημαντικὰς μάχας καὶ θυσίας τὰς γενομένας ἐκεῖ· ὑμεῖς, Κύριοι, ἢ οἱ ἀδελφοί μας καὶ συγγενεῖς σας, κάλλιον βέβαια ἐμοῦ γνωρίζετε, διότι ἴσως οἱ πλεῖστοι μετ' ἐκείνων συνηγωνίσθητε. Τίς λοιπὸν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, οἵτινες πρῶτοι τῶν ἄλλων εἰς τὰς μάχας ταύτας ἔτρεχον δὲν ἔχουσι δικαιώματα ἀποζημιώσεων καὶ ἀμοιβῶν; ἀλλὰ τίς θέλει προβλέψει ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν κατοίκων τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν, αἵτινες στεροῦνται τῆς Ἀντιπροσωπεύσεως αὐτῶν; μήτι καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας δὲν ὑπάρχουσιν ἀρχαῖοι καὶ ἀκηλίδωτοι, ἀγωνισταί, συναγωνισταὶ δὲ τοῦ Μάρκου, Καραϊσκάκη, καὶ πολλῶν ἄλλων διασήμων ὁ πλαρχηγῶν; Διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε αὐτὴ ἡ ἐπαρχία, ὡς καὶ ἄλλαι, νὰ πάθῃ τοιαύτην ἀδικίαν, οὐδ' ἀχαριστία μεγίστη νὰ ἀναδειχθῇ πρὸς τὴν μνήμην τοῦ Κανακάρη, Ζαΐμη, καὶ τῶν τοιούτων τοῦ ἔθνους ἐλευθερωτῶν, οἵτινες κλάδους ἀξίους αὐτῶν ἔχουσιν. Ἀλλὰ καὶ μὲ τοιαύτην τῆς ἐπιτροπῆς σύστασιν πότε θέλουσι πραγματοποιηθῆ αἱ ἀμοιβαὶ πρὸς τοὺς ἀγωνιστάς; πολὺ ἀργὰ, ἂν ὄχι ποτὲ, καὶ τοῦτο προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀκαταλλήλου συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς. Πρὸς τοχυτέραν τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων πραγματοποίησιν καταλληλοτέρα ἦτον ἡ κατ' ἐπαρχίας σύστασις τμηματικῶν προπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν, ἐξ ἀγωνιστῶν τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων, ἢ ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβούλων ἑκάστης ἐπαρχίας, ἢ καὶ δημοτικῶν Συμβούλων, αἵτινες ἀποδεχόμεναι διὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν τὰς ἀπαιτήσεις περὶ ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων, ἐξακριβώνουσαι αὐτὰς ταχύτερον καὶ δικαιότερον νὰ συντάττωσι πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ψηφίσματος συστηθησομένης. Διὰ τοιαύτης ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν δικαίως αἱ ἐθνικαὶ ἀποφάσεις, καὶ νὰ ἀμειφθῶσιν ἐπαξίως ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ ιδ' ς συνεχωνεύθη καὶ τὸ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ζήτημα, μετὰ τὴν γενομένην

παρ' ἄλλων ἀνάπτυξιν, καὶ ἰδίως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τὸν ὁποῖον πατριωτικὰ αἰσθήματα χαρακτηρίζουσι, σύμφωνος καὶ αὐτὸς εἶναι ὅτι ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς πρέπει νὰ προηγηθῇ πάσης ἄλλης ἀμοιβῆς καὶ ἀποζημιώσεως, διότι, ὡς ὁ Ὑπουργὸς παρέτησε, δίκαιον εἶναι πρὸ παντὸς ἄλλου ἡ μεγίστη τοῦ λαοῦ τάξις νὰ ἀνταμειφθῇ, καθόσον μάλιστα ἐκ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς θέλει προκύψει ἡ βελτίωσις τῶν κτημάτων καὶ ἡ ἐπαύξησις τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων προσόδων, καὶ ἡ παγίωσις τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας ὡς ἡ ἐνίσχυσις τοῦ Νόμου.

Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας ἀντὶ τοῦ ιδ'. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Ὁ Γραμματεὺς μετὰ ταῦτα ἀνέγνω τροπολογίαν προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Κυνουρίας, ἔχουσαν οὕτως.

« Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασθέντων καὶ ἀγωνισθέντων ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης· ἐπομένως ἡ πρὸς τοῦτο σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἔργον ὑπαγορευθὲν συνάμα καὶ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τῆς Υ. Μ. ἥτις ἀπ' ἀρχῆς ἐχαρακτήρισεν αὐτήν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἐθνικὸς οὗτος σκοπὸς μὲ πλήρη δικαιοσύνην ἀπαιτεῖται, Βασιλεῦ, ἡ ἀκριβὴς περί τε τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν ἐψηφισμένων ἐνέργεια· πρὸ πάντων δ' εὔχεται ἡ Βουλὴ τὴν περὶ διανομῆς, καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς πραγματοποίησιν. »

Παρετήρησε δ' ὁ Πρόεδρος ὅτι καὶ ἄλλη παρ' ἄλλων Βουλευτῶν τροπολογία ἐπροτάθη, ἥτις ἀνεγνώσθη, ἔχει δὲ κατὰ πάντα τὰ ἄλλα ὁμοίως ὡς ἡ ἀνωτέρω καταχωρισθεῖσα, τῆς ὁποίας διαφέρει μόνον, διότι ἀντὶ τῶν ἐν τέλει λέξεων *πρὸ πάντων δέ*, ἔχει αὕτη *οὐχ ἧττον δέ*.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι ὁ χθὲς τροπολογίαν προτείνας εἶπεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀπατῶμεν τὸν λαὸν· ἀλλ' οὐδεὶς τοῦτον νὰ ἀπατήσῃ προτίθεται, διότι ἡμεῖς ἐσμὲν ὁ λαὸς, καὶ οὗτος δι' ἡμῶν παρίσταται, εἶναι δὲ διὰ τοῦτο ἡ φράσις του ἐκείνη ἀναρμοδία, καθόσον μάλιστα καὶ τὰ περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ὀφειλῆς λεχθέντα διὰ τὴν ἀνύψωσιν τινῶν εἰς κοινωνικὰς θέσεις ἀναρμοδίως ἐλέχθησαν, καὶ ἂν τις ἀπατᾶται ἀπατωμένους τοὺς ἄλλους νομίζων, δὲν πρέπει ὅμως πρόθεσίν τινα ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ λαοῦ εἰς αὐτοὺς νὰ ἀποδίδῃ· ἀναρμοδίως ἐπίσης ἐλέχθησαν παρ' αὐτοῦ καὶ τὰ περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἀπαιτήσεων, καὶ τοῦ ἀπείρου αὐτῶν ἀριθμοῦ, καὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν λεχθέντα, διότι τὰ περὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν ἀποφασισθησαν ἤδη παρὰ τῆς Ἐθνοσυνε-

λεύσεως, ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς νὰ ἐκτελέσωμεν· διϊσχυρισθεὶς δ' ὅτι εἶναι εὔκολος ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ περὶ ἐπικαρπίας νόμου, ὑπέπεσεν εἰς ὅ,τι πρότερον ἐπέκρινε, τὴν μονομερῆ ὁπλονότι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου ὠφέλειάν τινων, τῶν ἐχόντων ἀποζημειώσεων ἀπαιτήσεις, διότι καὶ διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πάλιν γενικὴ δὲν θέλει προκύψει ὠφέλεια, ἀλλ' ὁ μὲν λαὸς θέλει ἐκ ταύτης ὠφεληθῆ, θέλουσι δὲ ζημιωθῆ οἱ γεωκτῆται· ἤθελε δέ τις παραδεχθῆ καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς διϊσχυρισμοὺς αὐτοῦ, ἂν καὶ τὴν τοῦ λαοῦ ὠφέλειαν πραματικὴν νὰ παραστήσῃ ἐδύνατο, διότι καὶ διὰ τῆς διανομῆς θέλουσιν ἀναλογήσει εἰς πάντα οἰκογενειάρχην 15—20 στρέμματα γῆς, τὰ ὁποῖα πολλοί, ὡς οἱ τῶν νήσων κάτοικοι, θέλουσιν ἀναγκασθῆ μακρὰν εἰς τὴν στερεὰν νὰ λάβωσι, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων οὐδαμῶς θέλουσιν ὠφεληθῆ, μηδ' αὐτοὶ ἐκεῖ διὰ τόσον μικρὰν γῆς ἔκτασιν νὰ μετοικήσωσι καὶ καλλιεργήσωσιν αὐτὴν δυνάμενοι, μηδὲ τὴν καλλιέργειαν δι' ἐπιτρόπου ἄνευ βλάβης νὰ ἀπιχειρήσωσι διὰ τὰς μικρὰς ἐξ ὀλίγης γῆς εἰσπράξεις των· ἐκ τούτων δὲ θέλουσιν ἀναγκασθῆ νὰ πωλήσωσιν αὐτὴν καὶ μικρὰ θέλουσιν ὠφεληθῆ ἐκ τῆς εἰς εὐτελῆ τιμὴν πωλήσεώς της. Ὁ λαὸς τοῦ ὁποίου μέρος ἀποτελοῦμεν, ἐπιθυμεῖ νὰ διατεθῆ ἐπ' ἀγαθῷ αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον, ἥ τε ἐθνικὴ γῆ καὶ ἡ ἄλλη περιουσία· τοῦτο δὲ θέλει γείνει ἂν ἀπαλλάξωμεν αὐτὴν ἀπὸ τῶν βαρυνόντων αὐτὴν χρεῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπέκυψεν, μετὰ τοῦτο δὲ πρέπει νὰ προηγηθῆ ἡ ἀμοιβὴ τῶν στρατιωτῶν ἀγωνιστῶν, οἵτινες διαρκῶς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐμάχοντο, ἐνῷ ὁ λαὸς μετέσχε μὲν τοῦ ἀγῶνος ἀλλὰ κατὰ διακοπὴν καὶ ὄχι διαρκῶς, ὡς ὁ ἀγωνιστὴς στρατιώτης, πᾶν δὲ τὸ ἀπολειφθησόμενον νὰ διανεμηθῆ κατὰ λόγον εἰς τοὺς λοιποὺς τοὺς μὴ διαρκῶς τοῦ ἀγῶνος μετασχόντας, τὸν λαόν· διὰ τούτων, δ' οὐδεὶς ἐννοεῖ ὅτι πρέπει ἀπὸ τῶν πόλεων καὶ χωρίων νὰ ἀφαιρεθῆ τὸ ἀναγκαῖον πρὸς τοὺς κατοίκους αὐτῶν εἰς καλλιέργειαν ποσὸν στρεμμάτων ἐθνικῆς γῆς, ἀλλὰ διὰ νόμου νὰ ὁρισθῆ ποσόν τι τοιούτων ὑπὲρ αὐτῶν, τὸ δὲ ἀπολειφθησόμενον νὰ διατεθῆ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἀγωνιστῶν στρατιωτῶν. Ἐπὶ τῶν περὶ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς χθὲς παρατηρηθέντων ἐπέφερεν ὅτι τὰ μὲν μνημονευθέντα πρόσωπα σεβαστὰ πρὸς πάντας παρίστανται, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀναφέρωνται τοιαῦτα, καθόσον δὲν συμφέρει νὰ ἀντιταχθῶσιν ἐπὶ τούτων παρά τινος ἀντιρρήσεις. Ἐπὶ τέλους προσέθηκεν ὅτι συμφωνεῖ μὲ τὸν ἐν τῷ σχεδίῳ παράγραφον, ὡς ἐκ-

τεθειμένος εἰς τινα ἀντίτυπα ὑπάρχει, ἄνευ τῶν λέξεων περὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα καθόσον εἰς ἄλλα μὲ τὰς λέξεις ταύτας ἀπαντᾶται. Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα δέ τινες εἰσὶν οἱ ἀγωνισταὶ στρατιῶται καὶ τίνες ὁ λαὸς ἀπήντησεν ὅτι οἱ πρῶτοι εἶναι οἱ διαρκῶς ὑπὸ τὰ ὅπλα διατελέσαντες κατὰ τὸν ἀγῶνα, οἱ δεύτεροι δὲ, οἱ μὴ διαρκῶς λοιποὶ πολῖται.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον δὲ παρατηρήσαντα ὅτι ἡ διαφορὰ εἰς τὰ ἀντίτυπα ὑπῆρξε, διότι ἐν μὲν τῷ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντι πρωτοτύπῳ σχεδίῳ ὑπῆρχεν ἡ φράσις περί τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα κατ' ἀντιγραφικὸν, δὲ λάθος παρελείφθη εἰς τὸ πρὸς λιθογράφησιν σταλὲν ἀντίγραφον, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου ἐλιθογραφήθησάν τινα τῶν ἀντιτύπων ἄνευ ταύτης· παρατηρήσεως δὲ παρά τινος τῶν μελῶν γενομένης, ἐπηνέχθη ἡ διόρθωσις διὰ τῆς προσθήκης τῆς φράσεως καὶ νέων ἀντιτύπων ἔκδοσις ἐγένετο φερόντων τὴν προσθήκην ταύτην, ἥτις εἶναι κατὰ πιστὴν τοῦ πρωτοτύπου ἀντιγραφὴν ἐνῷ εἰς τὴν πρώτην ἐγένετο ἡ ἀντιγραφικὴ τῆς φράσεως παράλειψις, καθ' ἃ ἐξετέθη.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι πάλιν νὰ παρατηρηθῶσι τινὰ ἐπὶ Ὑπουργικῶν πράξεων ἀφινουσῶν μικρὰς εἰς παντὸς τὴν καρδίαν ἐλπίδας, τῶν ὁποίων ἡ ἀφαίρεσις καὶ τὸ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν σέβας ἀφαιρεῖ. Ἡ ἐξέτασις τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἐπιτροπῆς διατάγματος πρὸς τὸ ἐπιβάλλον αὐτὴν ψήφισμα ἀποδεικνύει ὅτι εἰς τοῦτο δὲν ἐτηρήθησαν οἱ τύποι καὶ ἡ οὐσία καὶ οἱ μὲν τύποι παρεβιάσθησαν, διότι ἀ.) ἐνῷ τὸ Ε. ψήφισμα καὶ τὰ λοιπὰ περὶ τῶν αὐτῶν πραγματευόμενα ἐπιβάλλουσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν καὶ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν αὐτοῖς, ἡ Κυβέρνησις διώρισεν ὡς μέλη αὐτῆς ἑαυτὴν, ὥστε ἂν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοσοῦτον σπουδαίων ἀντικειμένων παρακλίνῃ τῶν ὁδηγιῶν της, οὐδεὶς θέλει εἶσθαι ὁ τρίτος, ὅστις ἐπιτηρῶν τὰ βήματα αὐτῆς θέλει ἐπαναφέρει αὐτὴν εἰς τὸ καθῆκον· ἔτι δὲ καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργείου μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς συνεργαζόμενα θέλουσιν ἐπιρρέει εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν λοιπῶν αὐτῆς μελῶν· β') ἐνῷ ἡ παραγραφὴ διὰ μόνου νόμου νὰ ὁρισθῆ δύναται, οὐχὶ δὲ δι' ἁπλοῦ διατάγματος, καὶ ἐνῷ τὰ κεκτημένα δικαιώματα οὐδὲ διὰ νόμου παραγράφονται, ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς ἐπιτροπῆς διάταγμα ἔταξε χρόνον παραγραφῆς· ἐλπίζεται δ' ἡ διόρθωσις τούτου· γ') εἰς τὰ πολυμελῆ σώματα, ἐνόσῳ ἴδιος αὐτῶν κανονισμὸς δὲν ὑπάρχει, ὁ Πρόεδρος παρ' αὐ-

τῶν μελῶν ἐκλέγεται, Γραμματεῖς δ' ἐσωθεν ἢ ἔξωθεν κατὰ λόγον τῆς ἐμπιστοσυνης προσλαμβάνονται, καὶ ἐπὶ μικρᾷ ἀντιμισθία, ἡ Κυβέρνησις ὅμως διώρισεν αὐτὴ τὸν Πρόεδρον καὶ Γενικὸν τῆς ἐπιτροπῆς Γραμματέα ἔτι δὲ καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον αὐτῆς Γραμματεῖς μισθοδοτουμένους, πρὸς δὲ καὶ εἰς θέσεις μὴ νενομοθετημένας, ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, διότι οὐδεὶς νόμος τὰς θέσεις αὐτὰς ἀνεγνώρισε· δ') οἱ μισθοὶ ὁρίζονται διὰ νόμου, ἡ δὲ Κυβέρνησις εἰς τὸ διάταγμα μισθῶν αὐτῶν ὥρισεν, ἐκ τούτου δὲ θέλει συμβῆ, ἐπειδὴ ἐπὶ πολὺ αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς θέλουσι παραταθῆ, νὰ καταχωρισθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν κεφάλαιον ὄχι ἀκαταφρόνητον πρὸς μισθοδοσίαν αὐτῶν, κατὰ τοῦ ὁποίου, ὡς μὴ στηριζομένου εἰς τινα νόμον, οἱ πάντες θέλουσι καταψηφίσει· ἐπειδὴ δὲ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συνῆλθον, οὐδεὶς δ' ἔτι περὶ μισθοδοσίας αὐτῶν λόγος ἐγένετο, ἢ θέλει καὶ διὰ τούτους ὁρισθῆ μισθοδοσία ἄνευ νόμου παρὰ τὸ πρέπον, ἢ δὲν θέλει ὁρισθῆ τοιαύτη καὶ τότε τινα τούτων πρὸς διατήρησιν των θέλουσι τραπῆ εἰς καταχρήσεις· ε) εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην διωρίσθησαν ὡς μέλη καὶ Βουλευταὶ, ἐπειδὴ δ' ἡ θέσις αὕτη εἶναι ἔμμισθος, ὁ δὲ μισθὸς ἂν καὶ κατώτερος ἴσως τῆς Βουλευτικῆς ἀποζημιώσεως, θέλει διαρκέσει ἐπὶ πολὺ, καὶ καθ' ὃν καιρὸν δὲν ἐξακολουθῶσιν αἱ Βουλευτικαὶ ἐργασίαι, καὶ θέλει δίδεσθαι πρὸς ὠφέλειαν αὐτῶν τότε, μὴ λαμβανόντων Βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν, οἱ διορισθέντες Βουλευταὶ ἀποβάλλουσι διὰ τοῦτο τὴν Βουλευτικὴν αὐτῶν ἰδιότητα καὶ εἰς νέαν νὰ ὑποβληθῶσιν ἐκλογὴν ὀφείλουσι· πρέπει διὰ ταῦτα νὰ κοινοποιήσωσιν ἂν δέχωνται τὸν διορισμόν των τοῦτον διὰ τὰ πραιτέρω. Ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲ δὲν ἐτηρήθησαν οὐδὲ δικαιοσύνη οὐδὲ μέθοδος καὶ οὐδὲν θέλει ἀποῤῥεύσει ἀποτέλεσμα, 1) διότι τὰ διορισθέντα μέλη αὐτῆς δὲν εἶναι πάντα ἐκ τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα διαπρεψάντων ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἐπαναστάσεως μέχρι τῶν 1827, καθ' ἃ τὸ ψήφισμα ὁρίζει· ὑπερέβη μάλιστα ἡ μεροληψία κατὰ τὸν σχηματισμόν της πάντα ὅρον, διότι τινα τούτων κατὰ τοὺς πρώτους τοῦ ἀγῶνος χρόνους μέχρι τῶν 1827 εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μακρὰν διατέλουν, ἐκεῖ πρὸς σωτηρίαν των καταφυγόντες, οἱ τοιοῦτοι δ' εἶναι ἀνάξιοι τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης μέρος νὰ ἀποτελέσωσι· 2) διότι αὕτη συνέστη πολυμελὴς, καὶ πολλὴν ἀπαιτοῦσα χρόνου δαπάνην δὲν δύναται ἐπιτυχῶς τε καὶ τελεσφόρως νὰ ἐργασθῆ· 3) διότι παρελείφθησαν ἀγωνισταὶ, πρωταγωνισταὶ τὰ πάντα θυσιάσαντες καὶ καλῶς τὰς τῶν ἄλλων θυσίας γνωρίζοντες, διωρίσθησαν δ' οἱ ἔσχατοι τούτων, οὐ-

δὲν ἐχέγγυον δίδοντες, καὶ δι' αὐτὴν ἔτι τὴν ἡλικίαν των, ὅτι ἔχουσί τινος ἐν γένει ἢ ἐν μέρει γνῶσιν· 4) διότι δὲν ἐγένοντο οἱ διορισμοὶ δικαίως καὶ κατὰ λόγον τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὡς τὸ Ἄργος, ἡ Ναυπλία, αἱ Πάτραι, ἡ Κυνουρία καὶ πολλαὶ ἄλλαι ἐπαρχίαι δὲν ἀντιπροσωπεύονται ἐν αὐτῇ· εἰς τινας μάλιστα τούτων περιείχοντο, ἢ καὶ ὅμορα ὑπῆρχον φρούρια τὰς κατὰ τὰς πολιορκίας τῶν ὁποίων, καὶ κατὰ τὰς ἀλώσεις καὶ ἐφόδους ἀνάγκας τῶν πολεμούντων οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν ἐκείνων ὑφίσταντο, ὡς τὸ Ἄργος, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε δυστυχῶς ἡ ἑστία τῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν καὶ τῶν ἐμφυλίων ῥήξεων, καὶ χορηγοῦν τροφὰς, ἐχορήγει προσέτι καὶ 1200 στρατιώτας διὰ τὸ φρούριον τοῦ Ναυπλίου, ὑπέστη τὸ πρῶτον, τοῦ Κεχαγιάμπεη τραῦμα καὶ τοῦ Δράμαλη, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ ὁλοκλήρων χωρίων ἐμπρησμοὶ ἐνηργήθησαν, ἵνα μὴ εὑρίσκωσιν ἐν αὐτοῖς τροφὰς οἱ ἐχθροὶ, οὐδὲν δὲ τῶν διορισθέντων μελῶν γνωρίζει τὰς θυσίας αὐτῶν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ ἔτη 1821—1823 ὅτε δὲν ὑπῆρχε τακτικὴ Κυβέρνησις οὐδ' ἐπίσημα κατὰ συνέπειαν ἔγγραφα, ἵνα ταῦτα πιστοποιήσωσιν, ἐκτὸς ἐὰν προτίθενται νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τοὺς ἤδη διαπρέποντας καὶ ἰσχύοντας· 5) διότι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῆ ἵνα ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου πάντα τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα συντάττωνται, ὅπως μὴ ὑποβάλλωνται καὶ εἰς τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου οἱ μικρὰ νὰ ἐλπίζωσι δικαιούμενοι, ἀλλὰ καὶ ὅπως μὴ ἀποδυθῆ εἰς τὴν σύστασιν αὐτῆς φορολογικὸν πνεῦμα· 6) διότι δὲν ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν περὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων Νομοσχέδιον, ἐκ τούτου δὲ δὲν γνωρίζουσιν οἱ πολῖται τίνες εἰς τὴν κληρονομίαν τῶν ἀποθανόντων συγγενῶν των ἐπὶ τούτου καλοῦνται. Ταῦτα δ' ἀποδεικνύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνακλήσεως τοῦ διατάγματος καὶ τῆς ἐκδόσεως νέου· ἵνα δ' ὁδηγηθῇ πρὸς τὸ τοιοῦτον ἡ Κυβέρνησις, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ παρατηρηθῇ ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τῶν αἰτιάσεων πρέπει κατ' ἐπαρχίαν τριμελεῖς νὰ διορισθῶσιν ἐπιτροπαὶ, εἰς τὰς ὁποίας θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι αἱ αἰτήσεις καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἀποδεικτικὰ, καὶ θέλουσι συντάττεσθαι πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα θέλουσι διευθύνεσθαι εἰς τὴν ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἐπίσης ὁλιγομελῆ, κεντρικὴν ἐπιτροπὴν πρὸς ἀναθεώρησιν· ὑπὲρ δὲ τῶν δικαιουμένων εἰς ἀποζημιώσεις τῆς μὴ ἐλευθέρας Ἑλλάδος κατοίκων ὁλιγομελὴς ἐπίσης ἐν τῇ πρωτευούσῃ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ· τῶν ἐπιτροπῶν δὲ τούτων ὅλων τὰ μέλη νὰ διατελῶσιν ἄνευ μισθοῦ, μικρὸς δὲ τοιοῦτος εἰς τοὺς προσληφθησομένους Γραμματεῖς νὰ δίδηται. Ἀφ' οὗ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχουσιν, ἐξηκολού-

θησεν, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησιν, καὶ ὑπὲρ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς εὐχὴ νὰ καταχωρισθῇ, καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ταύτην ὡς ἀναγκαίαν ἀνεγνώρισεν· εἰς τοῦτο δὲ μᾶς φέρει ἡ πρώτη σήμερον τῶν ἀναγνωσθεισῶν προπολογῶν, ἡ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Κυνουρίας προταθεῖσα.

Τὸν καταλιπόντα τὴν ἕδραν Πρόεδρον ἀνεπλήρωσεν ὁ ἕτερος τῶν Ἀντιπροέδρων, ἐκεῖνος δὲ λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἰδίων τὴν σύνταξιν αὐτῆς ἐπιφορτισθέντων δύο αὐτῆς μελῶν, θεωρεῖ καθῆκόν του νὰ ἐκθέσῃ τοὺς ὑπαγορεύσαντας λόγους εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν τοιαύτην τοῦ παραγράφου σύνταξιν, καὶ ἐπ' ἄλλων τινῶν τινα νὰ παρατηρήσῃ· ἵνα δὲ τὰς τὰ γινόμενα ἐξετάσῃ καὶ γνώμην ἐπ' αὐτῶν ἐπιφέρῃ, νὰ ἐξετάσῃ ὀφείλει κατὰ πόσον τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικείμενον ἐκ τῶν τὰ μάλιστα σπουδαίων εἶναι, καὶ ὅτι τοῦτο ἀπεφασίσθη καὶ κατ' ἐπανάληψιν· διότι τὸ ἔθνος τελευταῖον, μὴ δυνηθείσης τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ δεκαετίαν νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἐθνικὰς ἀποφάσεις, ἀπεφάσισε νὰ περαιώσῃ τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἵνα ἄρῃ τὰς πικρίας καὶ ἀπὸ τοῦ δυστυχοῦς λαοῦ καὶ τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ τὸ βάρος ἀπ' αὐτῆς ἔτι τῆς Κυβερνήσεως· ἐπέβαλε δὲ διὰ ταῦτα διὰ τοῦ Ε. Ψηφίσματος τὸν διορισμὸν ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν μήπω ἐκτελεσθεισῶν διατάξεων τῶν προλαβουσῶν ἐθνοσυνελεύσεων, περὶ σταθεροῦ πόρου τῶν δρφανῶν καὶ χηρῶν τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, περὶ ἀμοιβῆς, ἀνταμοιβῆς καὶ περιθάλψεως τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀθλησάντων, συνεισενεγκόντων καὶ προφανῶς δυστυχησάντων, περὶ πληρωμῆς τῶν εἰς διαφόρους φρουρὰς ὀφειλομένων, πρὸς ἐκθάρρυσιν ὅλων τῶν γενομένων, καὶ μὴ, ἀποζημιώσεων, πρὸς ἐκλογὴν ὅλων τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν γενομένων περὶ τὰ τοιαῦτα καταχρήσεων, καὶ κατὰ τὸ Η. Ψήφισμα τῶν δοθέντων καὶ δοθησομένων ἀριστείων τοῦ ἀγῶνος καὶ πλείω ἔτι τούτων καθήκοντα κατὰ τὸ περίσυστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ταχθὲν ἐδόθησαν, ὡς τὸ περὶ ἀπολυτρώσεως τῶν αἰχμαλώτων καὶ ἀπονομῆς παρασήμων εἰς αὐτούς· ἐνὶ δὲ λόγῳ ἡ σύστασις τοιαύτης ἐπιτροπῆς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας ἀφορᾷ πάντων τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα δικαιωμάτων τῶν τε στρατιωτικῶν, ὡς πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν κοινοτήτων, καὶ παντὸς γένει πολίτου· ἐκ τούτων δὲ συνάγεται ἡ τοῦ ἔργου σπουδαιότης, ἀπὸ τὴν καλὴν τοῦ ὁποίου ἔκβασιν καὶ διεσθύνσεν ἐξήρτητο

κατὰ μέγα μέρος ἡ δημοσία ἀσφάλεια, τάξις, καὶ ἡ τοῦ κράτους εὐημερία, ἡ συνέλευσις διὰ τοῦ ψηφίσματος τούτου καὶ τῆς δι' αὐτοῦ ἐπιβαλλομένης συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς προέθετο νὰ δοθῇ πέρας εἰς τὰ δίκαια ἑκάστου, πρὸς ἐνέργειαν τοῦ ὁποίου δὲν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου μόνον τὰ πρόσωπα νὰ ὀνομάσῃ ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις ἐντὸς τῶν παρὰ τοῦ ψηφίσματος ὁριζομένων ἰδιοτήτων, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ νόμος διὰ νὰ ὁρίσῃ τά τε περὶ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ παντὸς ἄλλου μὲ τὴν οἰκονομίαν συναφοῦς. ἔτι δὲ καὶ τὴν δικονομίαν αὐτῆς νὰ διαγράψῃ, ἐφ' ἧς αὐτὴ θέλει βαδίζει ἐξελέγχουσα κατὰ τύπους ὡρισμένους εἰς ταύτην, γνωστοὺς δ' εἰς τὸν λαὸν, χωρὶς νὰ ἀφεθῇ εἰς αὐτὴν ἡ διεξαγωγὴ τῆς ὑποθέσεως ἑκάστου κατ' ἰδίαν αὐτῆς θέλησιν· ἐπίσης ἀντικείμενον τοῦ διατάγματος δὲν ἦτον ἡ παραγραφὴ, ἀλλὰ νόμου, τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ σκέψις, διότι καὶ τῶν λαῶν καὶ μάλιστα τῶν κοινοτήτων πολλοὶ ἕνεκα τῆς ἐπὶ τοσοῦτον βραδύτητος τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν δυσπιστοῦντές πως εἰς τὰς διὰ τῶν Συνταγμάτων ἐπαγγελθείσας ἀποζημιώσεις δὲν εἶχον παρασκευάσει τὰ ἀποδεικτικὰ καὶ λογαριασμοὺς ὅλων αὐτῶν· πολλοὶ δὲ κατὰ τὸν ἀγῶνα ἀπώλεσαν αὐτά, πρὸς παρασκευὴν τῶν ὁποίων ὑλικοῦ χρήζουσι χρόνου οὐ μικροῦ, καὶ διότι ἀγωνισταὶ εἰς ἀπώτατα εὑρίσκονται ἔτι μέρη, ἐφ' ὧν ἵνα τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς μάθωσι, καὶ τὰς ἀποδείξεις αὐτῶν εὕρωσι, καὶ ἵνα μόνη πρὸς ἐκζήτησιν τῶν δικαίων των ἢ δι' ἐπιτρόπου προσέλθωσι, πολὺς αὐθις ἀπῃτεῖτο χρόνος. Πρὸς δὲ ἡ παραγραφὴ δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἀνατεθειμένη εἰς τὴν ἰδίαν τοῦ Ὑπουργοῦ θέλησιν, ἵνα μή τι ὅμοιον τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν γενομένων συμβῇ, ἀλλ' ἀπὸ ἴδιον νόμον διηνεκῶς καὶ πάσης θελήσεως ἀνώτερον νὰ ὁρισθῇ πρέπει. Ἐπὶ τῶν προσώπων, ἐξηκολούθησεν, ἀναγκαῖον ἦτον νὰ ἐπισταθῇ πλειότερα προσοχὴ, διότι τὸ ψήφισμα ἀπῄτει τοὺς διαπρέψαντας καὶ τοὺς ἀπὸ τοῦ 1821—1827 ἔτους διαρκῶς κατὰ τὸν ἀγῶνα παραμείναντας, καὶ ὄχι τοὺς διαβρασιπολίτας, καὶ τοὺς μετὰ τὰ 1821 προσελθόντας, οἵτινες πολλὰς τῶν ἀγωνισθέντων ἐκδουλεύσεις δὲν ἐγνώρισαν καὶ τοῦτο διότι, ἐὰν ὑποτεθῇ ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς σύγκειται ἐξ ἀνθρώπων μετὰ τοῦ ἀγῶνος τὴν ἔναρξιν προσελθόντων, ἢ καὶ μὴ διαρκῶς κατ' αὐτὸν διαμεινάντων, αἱ πρὸ αὐτῶν γενόμεναι ἐκδουλεύσεις δὲν θέλουσιν ἐκτιμηθῇ, ὡς μὴ παρ' αὐτῶν γνωριζόμεναι. Ἀπῃτεῖτο λοιπὸν καὶ ταῦτα νὰ ἦναι εἰς διαρκῆ ἐνταῦθα ὕπαρξιν καὶ ἐκ τῶν διασήμων, ἵνα ὑπάρχωσιν ἐγγύα ὅτι γνωρίζουσι

τά τε πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα. Πιθανῶς ἁμάρτημα περὶ ταῦτα νὰ παρεισέρρυσεν, ἀναγκαῖον ὅμως εἶναι τοῦτο νὰ διορθωθῇ καὶ ἄλλα πρὸ τῆς συστάσεως ἔτι τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ληφθῶσι μέτρα ἀπῃτεῖτο διότι ἐπιτροπὴ ἐκ 57 ἢ καὶ πλειόνων συγκειμένη μελῶν, κατὰ θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως λαμβανομένων, καὶ ὄχι κατ' ἐπαρχίας, δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμά τι· πρὸς τοῦτο δ' ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ληφθῇ μέτρον, πρὸς τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει, κατ' αὐτὸν, νὰ ὁδηγήσῃ ἡ ἐκ τριῶν μελῶν μόνον σύστασις κατ' ἐπαρχίαν ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν τοῦ προαγορεύσαντος γνώμην, ἀλλ' εἰς ἕκαστον Νομὸν νὰ σχηματισθῇ πρέπει ἐπιτροπή τις προκαταρκτικὴ ἐκ δέκα, δεκαπέντε, ἢ καὶ πλειόνων μελῶν συγκειμένη ἀπὸ τὰ διάφορα κόμματα, τάξεις καὶ ἐπαρχίας, ὁ δὲ τοῦ νομοῦ Νομάρχης νὰ παραλαμβάνῃ τὰς ἀναφορὰς,, καὶ ἀφ' οὗ πολλαὶ τοιοῦται συλλεχθῶσι, νὰ συγκαλῇ τὴν ἐπιτροπὴν παρ' αὐτοῦ προεδρευομένην, ἥτις μετὰ τὰς γενομένας ἀντιρρήσεις καὶ ὑποστηρίξεις νὰ καταχωρίζῃ τὸ εξαγόμενον εἰς πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον νὰ μεταβιβάζηται εἰς τὴν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ κεντρικὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῶν νὰ ἀποφαίνηται, ὑπὲρ δὲ τῶν ἄλλων τῶν δικαιουμένων εἰς ἀποζημίωσιν κατοίκων τῆς μὴ ἐλευθέρας Ἑλλάδος, νὰ σχηματισθῇ εἰδικῶς δι' ἑκάστου αὐτῆς σωματείου τοὺς κατοίκους, οἷον ἰδίᾳ τῶν Θεσσαλῶν, Μακεδόνων, Κρητῶν κτλ. ἐπιτροπὴ, ἥτις τὰ αὐτὰ πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας νὰ ἐνεργῇ. Ἡ ἀμοιβὴ εἶναι ἡ πρώτη τοῦ Βασιλέως ῥῆσις, ἐπαγγελθεῖσα κατὰ τὴν πρώτην πρὸς τοὺς Ἕλληνας γενομένην διακήρυξίν του, ὁ δὲ Βασιλεὺς ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδῃ ἐκτελουμένην τὴν ῥῆσίν του ταύτην, καθὼς ἐπίσης καὶ οἱ παρόντες καὶ μέλλοντες Ὑπουργοί, κατ' οὐδενὸς τῶν ὁποίων νὰ παραδεχθῶ τὸ ἐναντίον συναινῶ, οὐδεμίαν ποτὲ τοιαύτην πρόθεσιν εἰς Ἑλληνικὴν καρδίαν ἀποδίδων· Ἡ ἀνάμνησις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας συστηθεισῶν ἐπιτροπῶν θέλει ὑποστηρίξει τὰ λεχθέντα, διότι καὶ ἐκεῖναι ἐκ τῶν μᾶλλον διασήμων συνέκειντο, ἀλλ' οὗτοι μόνον, ὅσους ἐγνώριζον ἐζήτησαν, πολλοὶ δὲ παρελείφθησαν· καὶ ἵνα μὴ γείνῃ τοῦτο ἤδη πρέπει αἱ κατὰ Νομοὺς ἐπιτροπαὶ ἢ συμβούλια πρὸς διάκρισιν τῆς κεντρικῆς κατὰ τὸ ψήφισμα ἐπιτροπῆς νὰ συσταθῶσιν, αἵτινες οὐδὲν κενὸν θέλουσιν ἀφήσει, διότι οὕτως οἱ πλεῖστοι τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα διακριθέντων θέλουσι λάβει μέρος. ἐπὶ τούτων δ' ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προηγηθῇ νόμος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ῥηθέντων, ἡ δὲ Κυβέρνησις διὰ συμπληρωτικῶν διατάξεων τὰς προσηκούσας νὰ ἐπιφέρῃ συμπληρώσεις, ἵνα τὰ πάντα δεόντως ἐνεργηθῶσι· διὰ τούτου δὲ θέλει ἐπέλθει ἥτε τῆς πληθύος ἐξακρίβωσις, ἡ ταχύτης καὶ τῶν ἐργασιῶν τὸ βάσιμον, ἵνα ἀρθῇ πᾶσα πλέον ἀμφιβολία, καὶ πᾶς τῶν δυστυχούντων ἀγωνιστῶν μετεωρισμὸς, καὶ τούτων ὅλων τὴν ἔλλειψιν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ὑποδείξῃ προέθετο διὰ τῶν ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν παραγράφῳ ιδ'. λέξεων *περί τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα*. ἐπὶ τοῦ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἐξηκολούθησεν, ὅτι δὲν ἔπρεπε τοσοῦτος νὰ γείνῃ λόγος, διότι καὶ αὕτη ὡρίσθη ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ ἀντικείμενον τῆς ζωηρᾶς τοῦ ἔθνους ἐπιθυμίας διατελεῖ. Τὸ Ἔθνος πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τοῦ παθόντος λαοῦ τέσσαρα τινα ὥρισε· τὸ προκείμενον περὶ ἀποζημιώσεων Ε. ψήφισμα, τὸ περὶ στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων 10, τὸ περὶ πολιτικῶν 11, καὶ τὸ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς κατὰ τὸν 3 παράγραφον τοῦ 105 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος· ἁπάντων ἡ ἐκτέλεσις εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπετέθη, τοῦ ἑνὸς δὲ οὐδόλως τὴν τοῦ ἄλλου κωλύει ἐκτέλεσιν· ὅτι νομίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις μετὰ τοῦ 5 διὰ τῆς συσταθείσης ἐπιτροπῆς καὶ τὸ 10 καὶ 11 νὰ ἐκτελέσῃ προέθετο, καθὼς τοῦτο ἐκ τῶν ὁρισθέντων τῆς ἐπιτροπῆς καθηκόντων νὰ ἐξαγάγῃ πᾶς τις δύναται. πρὸς τοῦτο ὅμως ὤφειλε νὰ ὁρίσῃ καὶ τοῦτο ἐν τῷ διατάγματι, ἵνα μὴ ἀγνωῶσιν οἱ τὰ τοιαῦτα ἔχοντες δικαιώματα, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἔχῃ καὶ προτίθηται νὰ ἐκδώσῃ ἰδίας διὰ ταῦτα διατάξεις, καὶ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ παραβλέψῃ ὡς ἐπίσης ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον, ὥστε καὶ τὸ περὶ γῆς ἀντικείμενον ἐκ τῶν ὡρισμένων τῆς Κυβερνήσεως χρεῶν εἶναι, καὶ δὲν ἐλαττοῦται ἡ ἀξία αὐτοῦ, ἐὰν εἰς τὴν ἀπάντησιν δὲν καταχωρισθῇ, καθόσον καὶ φόβος δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μὴ ἡ τοῦ ψηφίσματος τούτου ἐνέργεια διάθεσις εἶναι γῆς, διότι τοῦτο μόνον τὴν ἐκκαθάρισιν θέλει ἐπιφέρει τῶν θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων, περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὁποίας θέλει ὑποβληθῇ ἴδιον Νομοσχέδιον, ὁρίζον τὴν διὰ γῆς ἢ χρεολυσίου ἢ ἄλλως ἐξόφλησίν των, ὡς τοῦτο ἀπὸ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ ἄρθρου ῥητῶς ἐξάγεται, οὐδ' ἁμαρτάνομεν, ἐὰν τὸ καταχωρίσωμεν, ἀφοῦ μαλιστα τοσοῦτον περὶ τούτου ἐγένετο λόγος. Ἀναγκαῖον μόνον εἶναι νὰ παρατηρηθῶσί τινα εἰς τὸν χθὲς ἀγορεύσαντα ἐπί τε ἐκείνων, διὰ τῶν ὁποίων ἠθέλησε δι' ἐσφαλμένου βέβαια ἱστορικοῦ ν' ἀποδείξῃ ὅτι δύναται νὰ ὑπάρξῃ Ἑλληνικὴ καρδία ὀλιγώτερον τὰ περὶ προικοδοτήσεως ἀπὸ ξένην νὰ ἐκτελέσῃ ἐπιθυμοῦσα, διότι τοῦτο δὲν ἀληθεύει, ὡς ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ, τὸ ὁποῖον χθὲς ἀνέφερε, καὶ

τὸ ὁποῖον κατωτέρω, πρὸς τιμὴν τῶν τότε λαβόντων εἰς τοῦτο μέρος Ὑπουργῶν ἀληθέστερον ἐκτίθεται, ἕκαστος συνάγει· ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τότε ὑπέβαλεν εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν τὸν περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλλήνων στρατιωτικῶν Νόμον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφίσματος τοῦ Ἄργους, τοῦ χορηγοῦντος διὰ τοὺς ἀγωνιστὰς 200,000 στρέμματα γῆς, ἵνα λάβωσιν ἀνὰ 1,000 δραχ. γῆν ἕκαστος, ἐπὶ πληρωμῇ μόνον τοῦ δεκάτου, αὐτὴ δὲ προσέθηκεν εἰς τοῦτον τὰς ἐπαχθεῖς ἐκείνας ὑποχρεώσεις, αἵτινες, τοὺς μετασχόντας τοῦ μέτρου τούτου ἐζημίωσαν, καὶ καθ' ὧν ἡ Συνέλευσις διὰ τοῦ ψηφίσματος Γ. ἐψήφισεν· ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον παρέστησε συγχρόνως τε εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάγκην τῆς προικοδοτήσεως ὑπὲρ ὅλων τῶν Ἑλλήνων, ὁ μὲν Ἀρμανσπὲργ δὲν ἐνέκρινεν αὐτὴν, ὁ δὲ ἀξιότιμος Ἄβελ μετὰ 15 ἡμέρας ἀναθεὶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ τοιούτου Νόμου τὴν σύνταξιν· καὶ οὕτως ὁ Νόμος οὗτος συνετάχθη, τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τὸν λαὸν δωρεὰν προικοδοτῶν καὶ διὰ χρεολυσίας τριακονταετοῦς προικοδοτήσεως ὑπὲρ τῶν κατόπιν ἐλευσομένων προνοήσας, καὶ ὁ ὁποῖος ὑπεβλήθη τὴν παρελθοῦσαν τῆς μεταβολῆς τῆς Ἀντιβασιλείας. Ἀλλὰ τότε ὁ Ἀρμανσπὲργ, ἵνα τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ἀναστείλῃ, ὑπέβαλε σχέδιον περὶ ἀποικισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν καθ' ὅλας τὰς Ἑλλάδος τὰς παιδιάδας· τότε Ὑπουργεῖον δὲ κατὰ τοῦ σχεδίου τούτου καὶ ὁ Ἀρμανσπὲργ κατὰ τοῦ προταθέντος περὶ προικοδοτήσεως Νόμου ἐσταμάτησαν, μέχρις οὗ ἐνταῦθα μετέβησαν, ὅτε ὁ Ἀρμανσπὲργ, ἵνα εὐκολύνῃ τὴν πρόθεσίν του, ἐπεφόρτισε δύο συμβούλους τῶν Ὑπουργείων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, ἵνα συνταξώσι περὶ προικοδοτήσεως Νόμον τῶν Ἑλλήνων, ὄχι δωρεὰν κατὰ τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον, ἀλλὰ κατὰ τὸ περὶ τῶν κατόπιν ἐλευσομένων μέρος αὐτοῦ διὰ δημοπρασίας καὶ τριακονταετοῦς χρεολυσίας. Τὸ δ' Ὑπουργεῖον ἵνα τοὺς τοῦ περὶ στρατιωτικοῦ ἀποικισμοῦ σκοποὺς ἀναστείλῃ, παρεδέχθη τὰς προταθείσας ἐπαχθεῖς ὑποχρεώσεις, ἐλπίζον νὰ διορθώσῃ ταύτας ὁ Βασιλεὺς μετὰ τὴν εἰς τὸν Θρόνον ἀνάβασίν του, ἢ προσφορωτέρα ἄλλη περίστασις· κατ' ἐπανάψιν ὁ αὐτὸς προσθεὶς ὅτι τὸ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀντικείμενον καὶ τὸ περὶ ἐκτελέσεως τῶν ψηφισμάτων θέλουσιν ἐκτελεσθῆ, καὶ οὐδενὸς ἡ ἐνέργεια τὴν τοῦ ἑτέρου κωλύει παραδεχθῆ τὰ περὶ τῆς προσθήκης τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς λεχθέντα· ἐξηκολούθησε δ' ὅτι δὲν εἶναι ἰσχυρὰ τὰ παρά τινων λεγόμενα ὅτι κωλυόμεθα ἀπὸ τὴν ἐπ' αὐτῆς ὑποθήκην, διότι ταῦτα ἠδύναντο νὰ προταθῶσι πρὸ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας· ἀφ' οὗ δὲ

τὸ ἔθνος ἀντιπροσωπεύεται ἤδη, δύναται νὰ διαχειρισθῇ τὴν περιουσίαν του κατὰ τὸ συμφέρον αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐπιβαρύνει πᾶν νόμιμον χρέος του, διότι ἡ περιουσία ἐν αὐτῷ περιέχεται, καὶ ὄχι τ' ἀνάπαλιν. Τελειόνων τὸν λόγον, προσέθηκεν ὅτι ὀφείλει νὰ εἴπῃ ἱστορικὴν ἀλήθειαν ὅτι μεταξὺ τῶν κυβερνησάντων μοναδικὴ ὑπῆρξε τοῦ ἀοιδήμου Κυβερνήτου ἡ σπουδὴ πρὸς τὴν προικοδότησιν ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων, ὡς τοῦτο γνωρίζει ἐκ τοῦ σύνεγγυς, διότι διετέλει τότε Γερουσιαστής, καὶ πολλὰ ὑπεβλήθησαν περὶ τούτου Νομοσχέδια, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν σήμερον μνημονευθέν. ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν, ἐξηκολούθησεν ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν γενομένην παρά τινος σύγκρισιν τῆς ἐνεστώσης ἐποχῆς πρὸς ἐκείνην τὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, διότι τότε ἀληθῶς τὰ κτήματα πλειότερα ἦσαν· ἀλλ' ἄνευ τῶν τοιούτων ζημιῶν καὶ ἀναιμωτὶ ἡ ἐλευθερία δὲν προσκτᾶται· δὲν παραδέχεται ἐπίσης ὅτι τὰ τακτικὰ ἡμῶν ἔξοδα ἦσαν ὀλιγώτερα τότε, διότι ἀπὸ ἄλλα ἔκτακτα ἐπηυξάνοντο κατ' ἄπειρον λόγον, δύο μὲν λεπτὰ κατὰ πᾶσαν μικρὰν ζώου κεφαλὴν πληρονόντων τῶν ποιμένων, ἀφαιρούσης ὅμως τῆς ἐξουσίας κατὰ θέλησιν καὶ τὴν ποίμνην ἅπασαν, καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μετὰ ταύτης, καὶ τὰ δεινὰ ἐν γένει ἄφορητα ἦσαν τότε, τοῦτο δ' ἐκ τοῦ σύνεγγυς πλέον τοῦ προαγορεύσαντος γνωρίζει· ἀλλὰ καὶ σύγκρισίν τινα τὰ κοινωνικὰ βάρη ἂν εἶχον, ἡ ἐλευθερία τῆς συνεδρίσεως καὶ τοῦ λόγου, καὶ ἐν γένει ἡ κοινωνικὴ ἀνεξαρτησία ἐπὶ τοσοῦτον τὴν πλάστιγγα ὑπερ αὐτῆς βαρύνει, καὶ ἀπαράβλητος καθίσταται. Μεταβὰς κατ' εἰς τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν διαφόρων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας λεχθέντα, παρετήρησεν ὅτι δυστυχῶς τινες ἐθεώρησαν κατ' ἐπανάληψιν ὡς μίαν αὐτῆς αἰτίαν καὶ τὸ Β'. ψήφισμα, καὶ μ' ὅλον ὅτι ηὐχετο νὰ μὴ ἐλαμβάνε χώραν διὰ τὰς γενομένας παρεξηγήσεις, μ' ὅλα ταῦτα τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι σεβαστόν, ὡς ἀποῤῥεῦσαν ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον δὲν προέθετο νὰ βλάψῃ διὰ τοῦτο τοὺς ἀπανταχοῦ συναγωνιστάς του, τοὺς πανταχοῦ γευσαμένους τῶν πικριῶν τῆς ἐπαναστάσεώς του, ἀλλὰ γ' ἀπομακρύνῃ ἐπὶ μικρὸν ἀπὸ τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν τοὺς οὐδὲν τῶν ἀνωτέρων ἔχοντας οὐδὲ ἐκ τῶν τῆς πολιτείας διαπεραιομένων, ἐλθόντας ὅμως ἐν ὀλίγῳ καὶ μετὰ ταῦτα, ἵνα ὠφεληθῶσι μόνον σκανδαλωδῶς, καθ' ὅσον ἐκ τῶν προηγουμένων ὁρμώμενον ἐσκέφθη ὅτι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος ἐπὶ δύο ἢ τρία ἔτη ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐπιχειρήσωσιν αὐτὴν· τὰ αἰσθήματα αὐτῶν τὸν κατὰ τὸν ἀγῶνα παθόντων

ἠνέωξε δὲ συνάμα διὰ τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου τὰς πύλας τῆς κοινωνίας εἰς τοὺς ἐλευσομένους, ἵνα ἀποτελέσωσι μέρος αὐτῆς διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐγκαταστάσεώς των. Δὲν ἀληθεύει ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ ψηφίσματος τούτου ἀφῆκε κενὰ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ ταῦτα, μ' ὅλον ὅτι τὰ περὶ ἱκανότητος τινῶν τῶν διὰ τὸ ψήφισμα ἀπομακρυθέντων ἀληθεύουσι, προῆλθον ἀπὸ τὴν κακὴν αὐτοῦ ἐφαρμογὴν, καὶ τὴν μὴ πρόσφορον ἀντικατάστασιν ἐνῷ δὲν ἐστερούμεθα ἀνθρώπων ἱκανῶν καὶ τιμίων καθ' ὅλους τοὺς κλάδους, ἀπὸ τῶν ὁποίων πρὸς θεραπείαν τῆς παρούσης καταστάσεως πρέπει νὰ συμπληρωθῶσιν τὰ ὑπάρχοντα κενά. Τελειόνων τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἴσως διὰ τελευταίαν φορὰν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως λαμβάνει παρατηρεῖ ὅτι ἀρκούντως τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἀνεπτύχθη, καθόσον καὶ ἀνάγκη τῆς φειδοῦς τοῦ χρόνου παρίσταται. Προσέθηκε δ' ὅτι ἐνταῦθα ὀφείλει νὰ ἐκφράσῃ τὴν χαράν του διὰ τὴν ἐκ τῆς παρούσης γενικῆς συζητήσεως ἐμφαινομένην ἐθνικὴν πρόοδον, διότι ἡ συζήτησις αὕτη, ἂν καί τινα πικρὰ περιέχῃ, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου, φέρει ὅμως μέγα τι γλυκὺ τὴν μετ' ἀνεξαρτησίας συζήτησιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, καθ' ἣν καὶ οἱ Βουλευταὶ ἐλευθέρως ἐξέφρασαν τὸ φρόνημά των ἐπὶ τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ἐπέφερον ἐλευθέρως ἐπίσης τὰς ἀντιρρήσεις καὶ δικαιολογίας των· αὕτη δὲν ἀφῆκε, πιστεύει, εἰς οὐδέτερον τῶν μερῶν, δυσάρεστον ἐνθύμησιν, καθόσον ἐξετελέσθη παρ' ἀμφοτέρων μᾶλλον οἰκογενειακῶς πρὸς διόρθωσιν πάσης γενομένης ἐλλείψεως, καὶ διὰ τὴν εἰς τὸ μέλλον ἐντελεστέραν διεύθυνσιν, καὶ τότε μόνον θέλει λάβει φάσιν ἐγκληματικότητος, ὅταν αὗται δὲν ἐπενεχθῶσι, καθόσον πρωτόπειροι ὄντες πάντες ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑποκείμεθα εἰς ἀμοιβαίας ἐλλείψεις· τοῦτο δὲ δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρῇ καὶ ἀπὸ τῶν Βουλευτῶν τὸ θάρρος, ἵνα μετ' εὐσχημοσύνης ἐξακολουθῶσι τὰς ἐπὶ τῆς Ὑπουργικῆς διαγωγῆς ἐπικρίσεις των καὶ τῆς πεποιθήσεώς των τὴν ἐξήγησιν, καὶ ἀπὸ τῶν Ὑπουργῶν, ἵνα ἀπολογῶνται καὶ ἐκφράζωσι τὰ ἴδια αὐτῶν αἰσθήματα, καὶ ταῦτα μετ' ἐλευθερίας πρέπει νὰ ἐνεργῶνται, καθόσον ἀμφότεροι ἔχουσι δύο μεγάλους καὶ ἀμεροληπτους δικαστὰς τὸν λαὸν καὶ τὸν Βασιλέα, οἵτινες ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὴν δικαίαν καὶ καλὴν τῶν δικαιωμάτων μας χρῆσιν θέλουσιν ἐπισφραγίσει ἢ ἐφεσιβάλλει αὐτά· ὀφείλομεν ἐπὶ πᾶσι νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι μέχρι τοῦδε ἐν ὀλίγοις μεγάλη κατεδείχθη ἐπὶ τὰ πρόσω ἐθνικὴ πρόοδος, τὸ ἄξιον πρὸς τὸν Συνταγματισμὸν τοῦ ἔθνους ἐμφαίνουσα, καὶ νὰ εὐχη-

θῶμεν ὥστε ἡμεῖς τε ἢ οἱ διάδοχοι ἡμῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν ἑπομένην σύνοδον νὰ ἀποδείξωσι πλειοτέραν ἐπιτυχίαν, ἀξίως τῶν ἐθνικῶν εὐχῶν καὶ συμφερόντων.

Ὑπὲρ τοῦ § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαντῶν εἰς τοὺς προαγορεύσαντας κατ' αὐτῶν ἐξέθηκεν ὅτι αἱ προτεθεῖσαι τοῦ § τροπολογίαι καθ' ὅλα τὰ ἄλλα συμφωνοῦσι, διαφέρουσι μόνον κατὰ τὸ περὶ διανομῆς ἐθνικῆς γῆς ζήτημα, τοῦ ὁποίου μνείαν ἡ ἀπάντησις δὲν κάμνει, τὰ περὶ τῶν ἄλλων ἀρκούντως καὶ εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεπτύχθησαν καὶ δὲν ἀπολείπεται, εἰμὴ ἡ περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρότασις· ἂν καὶ οὐδεὶς ν' ἀμφιβάλῃ δύναται ὅτι μόνος ὁ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ λαοῦ ζῆλος ὑπηγόρευσεν τὴν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρότασιν, τῆς ὁποίας καὶ μνείαν προτίθεται νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς ἀπαντήσεως, ἀπεδείχθησαν ὅμως πλησέστατα διὰ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως αἱ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ὑπάρχουσα δυσκολίαι καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς διακρίσεως καὶ τῆς καταμετρήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων καὶ διὰ τὰς ἐπικειμένας εἰς τὸ ἔθνος ἀπαντήσεις. ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ ἀγῶνος, καὶ διὰ τὰς ἐκ τῶν δανείων ὑποχρεώσεις· διὰ τὰς δυσκολίας ταύτας φρονεῖ, εἶπεν, ὅτι δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ καὶ σκεφθῇ τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον καὶ χρόνον πολὺν καὶ πολλὰς πληροφορίας ἀπαιτεῖ, καὶ διὰ τοῦτο περιττὸν εἶναι νὰ προδικάσωμεν τὴν περὶ τούτου ἀπόρασιν τῆς Βουλῆς μὲ τὴν ἐντὸς τῆς ἀπαντήσεως μνείαν· ἐκτὸς δὲ τούτου τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἐντὸς ὑποχρεώσεις ἔχουσι καὶ τὰ τρία Νομοθετικὰ σώματα, καὶ ὅταν Βουλευταὶ ἀναγκαίαν τὴν ταχείαν ταύτης πραγματοποίησιν θεωρῶ δύνανται νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ διανομῆς ἀντὶ νὰ καταβιβάζωσι τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ διακώμματος τοῦ προτείνειν εἰς ἁπλῆν εὐχὴν διὰ τῆς ἀπαντήσεως, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ μνείαν τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς εἰς τὴν ἀπάντησιν, διότι ἄτοπον εἶνει νὰ εὔχηται ὅ,τι δύναταί τις νὰ πράττῃ· τὸ δεύτερον εἶναι ἀξιοπρεπέστερον καὶ πραγματοποιεῖ ταχύτερον τὴν διανομήν. Οἱ τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπικρίνοντες παρέστησαν, ἄλλοι μὲν τὴν σύστασιν κατ' ἐπαρχίας ἐπιτροπῶν καὶ ἄλλοι τὴν ἀνάγκην τῆς προηγουμένης συντάξεως Νόμου περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον ἀντίκειται εἰς τὴν ῥητὴν τοῦ ψηφίσματος διάταξιν, ἥτις ἀναφέρει *ἐπιτροπὴν* καὶ ὄχι *ἐπιτροπὰς*, τὸ δὲ δεύτερον δὲν εἶναι,

ἀπαιτούμενον παραγενέστερον, ἀλλὰ μεταγενέστερον τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουν καθυποβληθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν αἱ ἀναγκαῖοι διὰ τὴν σύνταξιν κανονιστικῶν καὶ ἄλλων διατάξεων τῆς ἐργασίας αὐτῆς τοὺς τύπους καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀποδείξεως ἀφορωσῶν πληροφορίαι. Κατέκριναν τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, διότι παρελείφθησαν πρόσωπα ἀνωτέρας ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος κοινωνικῆς θέσεως, τὰ ὁποῖα ἐδύναντο νὰ ἀντικαταστήσωσιν ἄλλα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς διορισθέντα· ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἐλευθερία τῶν συζητήσεων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ σκοπιμότης εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῶν πραγματικῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἑκάστου ἀπῄτει νὰ ληφθῶσιν ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς πρόσωπα ὅλων τῶν βαθμῶν καὶ τάξεων καὶ ὄχι τῆς ἀνωτάτης μόνον, οὐδεὶς δὲ τῶν τοῦ ἀγῶνος Ἑλλήνων ἀγνοεῖ τὰς περιςάσεις καὶ ὅ,τι ὁ εἷς ἀγνοεῖ θέλει παρὰ τοῦ ἄλλου πληροφορεῖται· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐσύστησε τὴν παραδοχὴν τοῦ § κατὰ τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως.

Μετὰ ταῦτον προσέθηκεν ἕτερος ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ τι ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν αἰτιῶν τῶν προκαλεσασῶν τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν πρέπει δὲ νὰ ἀρνηθῇ τις τὴν προσθήκην τοῦ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, διότι οὐ μόνον εἰς πᾶσαν περίστασιν ἔχομεν δικαίωμα νὰ πρατείνωμεν νόμον, ἀλλὰ καὶ θέλησιν νὰ ἐκφράσωμεν δυνάμεθα ὡς τοῦτο ἐπράξαμεν καὶ εἰς τὸν περὶ ἀσφαλείας παράγραφον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ περὶ ἐθνοφυλακῆς διατάγματος.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἠρώτησε μετὰ ταῦτον τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις, αὕτη δὲ ἀπεφήνατο ἀποφατικῶς· ἐρωτηθεὶς δὲ παράτινων ποτὲ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις ἀπήντησεν ὅτι ἤνοιξε νὰ ἐξακολουθήσῃ διὰ τὴν αὔριον, ἀντιτεινόντων δ' ἄλλων ὅτι ἐτελείωσε καὶ φιλονεικίας ἐπὶ τούτῳ ἐγερθείσης ὁ Ἀντιπρόεδρος καὶ διὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὥρας διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ πρεσβεύσας Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΙΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΒ'.

Τῆς 9 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν ἐννάτην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων, κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, παρόντων μὲν ἑκατὸν τριῶν, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἓξ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης μετά τινα δὲ ἐπὶ τοῦ τελευταίου μέρους αὐτῶν συζήτησιν καὶ διόρθωσιν, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὡς ἐξακολουθοῦσαν τὴν ἐπὶ τοῦ ιδ'. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, ἐγένοντο εἰς τὴν Βουλὴν παραδεκτὰ καὶ ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου εἰς τὴν Βουλὴν ἡ περὶ ἀδείας ἀπουσίας αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Χαλκίδος Κ. Ν. Κριεζιώτου, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν δεκαπενθημέρου ἀπουσίας ἄδεια.

Πρὶν δὲ ἡ κηρυχθῇ τὸ ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως, ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀνέφερεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς, μὴ δυνάμενος ἕνεκα ἀσθενείας νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν, ἐπειδὴ σκοπὸν ἔχει καὶ ἀναγκαῖον θεωρεῖ νὰ ἀγορεύσῃ ἐπὶ τοῦ ιδ'. παραγράφου, πρὶν ἢ κυρωθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ διακόψῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ συζήτησιν καὶ νὰ ἀναβάλῃ αὐτὴν εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι κατὰ τὸ Σύνταγμα ὁ Ὑπουργὸς δύναται πάντοτε νὰ ἔχῃ τὸν λόγον καὶ ἀγορεύῃ ἐφ' οὗ τινος ἀντικειμένου προτίθεται, καὶ ὅτι ἑπομένως ἀδικαιολόγητος θέλει εἶσθαι ἡ ζητουμένη ἀναβολὴ ἐπὶ ζητήματος ἀρκούντως ἐπὶ δύο ἡμέρας συζητηθέντος καὶ ὡρίμου ἤδη ὄντος νὰ ἀποφασισθῇ, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ νὰ προσέλθῃ ὁ Ὑπουργὸς, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ὁ Ὑπουργὸς ἔχει κατὰ τὸ Σύνταγμα, νὰ ἀκούηται ὁσάκις ζητήσῃ τὸν λόγον, δὲν εἶναι ἀπεριόριστον, ἀλλ' ἐννοεῖται ἐντὸς τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὅτι ἑπομένως, ὅταν ἡ Βουλὴ ἐπιφέρῃ σήμερον τὴν ἐπὶ τοῦ ιδ' § ἀπόφασίν της, κλείει τὴν τούτου συζήτησιν καὶ ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τὸν λόγον, καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὥριμος ἡ τοῦ § συζήτησις, διότι διατηρηθείσης τῆς χρονολογικῆς τάξεως τῆς ἐγγραφῆς τῶν ἀγορευόντων, οὐδεὶς

τῶν μέχρι τοῦδε ἀγορευσάντων, ἐκτὸς τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ σχεδίου, ἀντέκρουσε τοὺς ὑπὲρ τῆς τροπολογίας, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἐγγεγραμμένοι τοιοῦτοι. Ἄλλος δὲ εἰς τοῦτον ἀπαντῶν ἐπέφερεν ὅτι ἐξήκοντα δύο ἤδη ἡμέραι παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, ἐξ ὧν αἱ τεσσαράκοντα σχεδὸν παρῆλθον ἀπρακτεῖ διὰ λόγους εἰς μόνο τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τοὺς φίλους αὐτοὺς γνωστοὺς, μόλις δὲ εἴκοσιν ἡμέρας ἐπὶ τὲς ἀπαντήσεως ἐργάζεται ἡ Βουλή, ὅτι ἂν ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπιθυμῇ νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἀντικειμένου, δύναται νὰ προσέλθῃ ἡ αὐτὸς ἢ ἄλλος Ὑπουργὸς, ἂν ἐκεῖνος ἀσθενῇ, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος εἰς τοὺς θέλοντας νὰ ἀπαντήσωσι, καὶ ὅτι ἄτοπον εἶναι νὰ ἀναβάλλωνται αἱ Συνεδριάσεις τῶν Βουλῶν διὰ τὸν λόγον ἀσθενείας τῶν Ὑπουργῶν. Πρὸς τοῦτον δ' ἄλλος ἀπήντησεν ὅτι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον εἶναι ἡ Βουλὴ νὰ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς τὸν αἰτοῦντα τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ συζητουμένου §. Πρωθυπουργὸν, καθόσον μάλιστα πολλὰ περὶ τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὴν αὐστασιν τῆς ἐπιτροπῆς ελέχθησαν, ἐφ' ὧν καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς δικαιοῦται νὰ ἀπανιτήσῃ καὶ ἡ Βουλὴ καλὸν εἶναι, πρὶν ἐπιφέρῃ τὴν ἀπόρασίν της, νὰ τὸν ἀκροασθῇ, ὅτι οὐδόλως τὸ Ὑπουργεῖον κατεχράσθη τὸν χρόνον τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, οὐδ' ὑπάρχουσιν ἀφορμαὶ ἀναβολῆς τινος ἐκ τοῦ Ὑπουργείου προερχόμεναι, ἐξ ἐναντίας μάλιστα καὶ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν φίλων του ἡ ἐπιθυμία ἐφάνη κατὰ τὴν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, ὅτε οἱ φίλοι του ὑπεστήριξαν τὴν πρότασιν νὰ μὴ ἀναβληθῶσιν αἱ συζητήσεις τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ μὴ λάβῃ χώραν οὐδεμία νομοθετικοῦ ἀντικειμένου συζήτησις πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἀπαντήσεως.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, συμφώνως μὲ αὐτὸν, ὅτι δὲν εἶναι γενναῖον νὰ ἐπισπεύσῃ ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ ιδ' §. ἀπόρασίν της καὶ νὰ στερήσῃ οὕτω τοῦ λόγου τὸν Πρωθυπουργὸν, ὅστις δύναται νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τῆς Βουλῆς περιστατικὰ ἀναγκαῖα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ, καὶ ἢ νὰ συμφωνήσῃ αὐτὸς μετ' αὐτὴς ἢ αὕτη μετ' ἐκείνου, καὶ ὅτι πρέπει διὰ τοῦτο νὰ παραδεχθῇ ἡ ἀναβολὴ. ὡς πρὸς τὸ δεύτερον δὲ, ὅτε δὲν ἀποδέχεται καὶ βάρος τῆς Βουλῆς τὰ αἴτια τῆς μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως ἀναβολῆς τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, διότι ἡ περὶ τούτου ἀπόφασίς της εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπρόσβλητος, εἶχε δὲ ἡ Βουλὴ τοὺς λόγους τῆς, δι' οὓς ἐπέφερε ταύτην, καὶ ὅτι μόνον ἕνεκα τῶν Ὑπουργῶν,

ἀσχολουμένων εἰς τὰς Ὑπουργικὰς ἐργασίας των, συντέμνεται συνήθως ὁ χρόνος τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν μέχρι τῶν τριῶν ὡρῶν, ἐνῷ ἄλλως ἡ Βουλὴ ἠδύνατο νὴ παρατείνῃ διὰ πλειότερον χρόνον τὰς Συνεδριάσεις, ἐκηρύχθη ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ ιδ' § τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς προσεχοῦς δευτέρας, 11 Φεβρουαρίου.

Μετὰ ταῦτα, λαβὼν τὸν λόγον Βουλευτὴς τις εἶπεν, ὅτι μετὰ μεγίστης λύπης καὶ ἀγανακτήσεως ἀνέγνω εἰς τὴν ἐφημερίδα τὸν Ἀνεξάρτητον λόγους, τοὺς ὁποίους ἀποσιωπᾷ, διότι τὸ σέβας καὶ ἡ ἱερότης τοῦ προσώπου πρὸς ὃ ἀπευθύνονται νὰ ἐπιβάλλῃ, ἄπορον δ' εἶναι πῶς δὲν ἐνεργήθη μέχρι τοῦδε ἡ κατὰ Νόμον κατάσχεσις καὶ καταδίωξις τοῦ περιέχοντος τὰς ἀντισυνταγματικὰς ταύτας ἐκφράσεις Λιβέλλου, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ προκαλεσθῇ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἀποδοκιμασία τῆς Βουλῆς τῆς ὁποίας τὸ Προεδρεῖον νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τοῦ λοιποῦ τὸ ἀξιοκατάκριτον τοῦτο φύλλον τοῦ τύπου, οὐδόλως ἀμφιβάλλων ὅτι τὸ παράδειγμα τοῦτο θέλει ἀκολουθήσει καὶ ἡ Γερουσία, καὶ ὁ λοιπὸς τῆς δημοσιογραφίας τύπος. Ἀκολούθως δὲ κατέκρινεν ἕτερον φύλλον τὸν Ἑλληνικὸν Μονίτορα, τὸ ὁποῖον καλὸν ἦτον νὰ μὴ θεωρῆται ἡμιεπίσημον, διότι ἀντὶ ἀληθείας γέμει ἀπὸ ψεύδη, δι' ὧν ὁ ἐκδότης ξένος γράφων Γαλλιστὶ προτίθεται νὰ ἐξαπατᾷ τὸν ἔξω κόσμον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων. Τοιοῦτον δέ τι παρετήρησεν εἰς τὸ τελευταῖον αὐτοῦ φύλλον, ἀναφερόμενον εἰς τὴν γενομένην περὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ, λέγων ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς εἰς αὐτὸν ἀγορεύοντα ἀπέτεινεν ἐπιπλήξεις ἀνοικείους καὶ ἀπρεπεῖς εἰς τὸν Βουλευτικὸν χαρακτῆρα.

Πληρέστατα σύμφωνος καὶ ὁ μετ' αὐτὸν ὡς πρὸς τὴν πρεπόντως ὀνομασθεῖσαν λίβελλον ἐφημερίδα, πάντες γνωρίζουσιν εἶπε, τὴν μεγίστην μακροθυμίαν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου καθημένου, ἐπειδὴ ὅμως αἱ περιεχόμεναι ἐκφράσεις παραβιάζουσιν ἱερὰν καὶ οὐσιωδεστάτην τοῦ Συντάγματος διάταξιν, ἀτιμάζουσι τὸν ἀνεξάρτητον τῆς Ἑλλάδος τύπον, καὶ αὐτὸ τὸ ἔθνος, διότι περιλαμβάνει τοιαῦτα ἄχθη ἀρούρης, ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπαρέσκειαν αὐτῆς ἐπιδεικνύουσαν νὰ ἀποφανθῇ τὴν εὐχὴν αὐτῆς τοῦ νὰ προκαλεσθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον αὐστηρὰ κατὰ τῶν συντακτῶν καταδίωξις, ὁ δὲ Πρόεδρος νὰ μὴν ἀπο-

δεχθῇ τοῦ λοιποῦ ἐντὸς τοῦ Βουλευτικοῦ καταστήματος τὸν λίθελλον τοῦτον.

Καὶ ὁ μετ' αὐτὸν παρατηρήσας τὰ αὐτὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνεφώνησε καθ' ὅλα μὲ τὴν πρότασιν, προσθέσας νὰ μὴ γίνωνται ἀποδεκτὰ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ Βουλευτικὸν κατάστημα καὶ ὅσα ἄλλα φύλλα ἤθελον περιλαμβάει τοιαύτας ἀντισυνταγματικὰς ἐκφράσεις· περὶ δὲ τοῦ Ἑλληνικοῦ Μονίτορος ὅτι ὁ προλαλήσας δὲν εἶχε δίκαιον νὰ προσβάλῃ τὸ φύλλον τοῦτο τοσοῦτον πικρῶς, καθόσον τὰ ἐν τῇ Βουλῇ γενόμενα κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην παρέστησεν· οὐδὲ σύγκρισις τούτου μὲ τὰς τοῦ Ἀνεξαρτήτου ἐκφράσεις ἔπρεπε νὰ γείνῃ.

Ἡ Βουλὴ παμψηφεὶ ἀπαρεσκομένη εἰς τὰς ἀντισυνταγματικὰς ἐκείνας ἐκφράσεις παρεδέχθη νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν περὶ τούτων πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ προκαλεσθῇ αὐστηρὰ κατὰ τῶν ἐνόχων καταδίωξις καὶ νὰ μὴ γίνῃ τοῦ λοιποῦ παραδεκτὴ ἡ ἐφημερὶς τοῦ Ἀνεξαρτήτου εἰς τὸ Βουλευτικὸν κατάστημα.

Μετὰ τοῦτο ὁ Ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 14 § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ὡς ἀντικειμένου τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τῆς δευτέρας διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Κωλυομένου τοῦ Προέδρου ὁ Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΪΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΓ'.

Τῆς 11 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν ἑνδεκάτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην Π. Μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀναγνωσθὴ ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 106 ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύτατος τριῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προεδρεύσαντος αὐτῆς Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Παρατήρησίς τις ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν χθὲς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἐφημερίδος ὁ Ἀνεξάρτητος, ὅτι τὰ τοιαῦτα ὤφειλεν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἵνα καταδιώκῃ κατὰ τὸν νόμον, διότι πᾶσα ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπόφασις τῆς Βουλῆς θέλει γίνεσθαι καθυπέρβασιν τῶν καθηκόντων της· καὶ ὅτι ἄπορον εἶνε πῶς ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὁ ὀφείλων νὰ καταδιώκῃ πᾶν τὸ ἐκτὸς τοῦ νόμου ἐνεργούμενον, νὰ μὴ παραλάβῃ ἐπὶ τούτου, ἀλλὰ διὰ τῆς ὀλιγωρίας του νὰ προκαλέσῃ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιληρθῇ Κυβερνητικῶν καθηκόντων· διὰ τοῦτο δ' ὀφείλει τοῦ λοιποῦ ἵνα προκαλέσῃ τοὺς ἁρμοδίους ὑπαλλήλους, ἵνα καταδιώκωσι πᾶν τὸ ἐναντίον τοῦ Συντάγματος δημοσιευόμενον, καὶ ἰδίως σχετικῶς πρὸς τὸ ἱερὸν τοῦ Βασιλέως πρόσωπον, ἄλλως θέλει φέρει τὴν εὐθύνην τῆς ὀλιγωρίας του.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως ἡ συνέχεια τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ιδ'. § τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ἐφ' οὗ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου παρετήρησε τὰ ἑξῆς.

Ἡ Μεγάλη Γαλλικὴ ἐπανάστασις ἠλέκτρισε τὰ ἔθνη ὅλα, ἡ δ' ἐπιρροή της ἐπεκταθεῖσα καὶ μέχρις ἡμῶν ἐνέπνευσεν εἰς τὰς ψυχὰς τοῦ ἀειμνήστου Ῥήγα τοῦ Φερραίου καὶ τῶν ἄλλων τῆς ἐπαναστάσεώς μας πατέρων τὴν μεγάλην τῆς ἐλευθερίας μας ἰδέαν· ἡ ἰδέα αὕτη διαδοθεῖσα μετεδόθη εἰς τοὺς λαοὺς ὅλους, καὶ αὐτοὶ ἀφέντες τὸν εἰρηνικὸν βίον, καὶ ἐνδυθέντες πανοπλίαν ἐπεχείρισαν ν' ἀποτινάξωσι τὸν ζυγόν, ὅστις τοὺς ἐβάρυνεν. Ἐνθυμοῦνται πάντας τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν οἱ πάντες σύμφωνοι πρὸς τὸν αὐτὸν ἕτεινον σκοπόν, καὶ καθ' ἣν ἀλλήλους ἐνεθαῤῥύνομεν ἐπαγγελλόμενοι εἰς ἀλλήλους ἀμοιβὰς μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Πατρίδος.

Ἀπὸ τῆς φωνῆς ταύτης, τῆς ἀπὸ παντὸς στόματος Ἑλληνικοῦ ἐξερχομένης, καὶ τὰ ψηφίσματα ὅλα τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἄστρει, Τροιζῆνι, καὶ Ἄργει Συνελεύσεων ἐπήγασαν, καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῆς καὶ οἱ Συντάκται τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως τῆς 3. Σεπτεμβρίου ὡρμήθησαν. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην νὰ ἐνεργήσῃ δίκαιον καὶ συμφέρον ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισε· δὲν εἶχε μὲν ἐκτελεσθῇ πρότερον, διότι τότε ἦτον ἐποχὴ κινδύνων, καὶ κατὰ ταύτην ἡ Κυβέρνησις ἐφρόντιζε νὰ σώσῃ τὴν Πατρίδα, καὶ κατόπιν περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐψηφισμένων νὰ φροντίσῃ, ἵνα ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ἐπιδειχθῇ φροντίζουσα, ἤδη δὲ, ὅτε αἱ αἰτίαι αὐταὶ πᾶσαι ἐξέλιπον, ἡ δὲ Πατρὶς ἀσφαλὴς

διοικεῖται ἀπὸ Συνταγματικὴν Μοναρχίαν, εἶνε ἡ ἁρμοδιοτέρα πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ἐποχὴ, καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ἀναγταίαν ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησε. Μόλις ὅμως τὸ πρῶτον τῆς ἐκτελέσεως ταύτης τὸ κίνημα ἐδόθη καὶ ἐξεδόθη τὸ Διάταγμα, εὐθὺς ἐπικρίσεις πολλαὶ ἐγένοντο, ἵνα ἀποδώσωσιν ἀγυρτικὴν τινὰ καὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐνέργειαν ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ἔχει σταθερὰν καὶ ἀμετάβλητον ἀπόφασιν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θέλησιν τοῦ ἔθνους· πρὸς τοῦτο διώρισεν ἐπιτροπὴν ἵνα παρασκευάσῃ τὴν ἀναγκαίαν ὕλην καὶ ἐκκαθαρίσῃ τὰς ἐκδουλεύσεις πάντων, μετὰ τοῦτο δὲ προέθετο νὰ ὑποβάλῃ Νομοσχέδιον πρὸς διευθέτησιν καὶ πραγματοποίησιν τῶν ἐπαγγελθεισῶν ἀμοιβῶν· ἀπατήθησαν λοιπὸν οἱ πκραστήσαντες ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τούτου, διὰ τὸ μέγα ποσὸν τῶν ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων, τὸ ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις ἐξαχθησόμενον, διότι ἐνόμισεν ὅτι μόνον πρὸς τοῦτο μέσον εἶνε ἡ ἐθνικὴ γῆ, ἐνῷ καὶ ἄλλα μέσα ὑπάρχουσι πρὸς ἐκπλήρωσιν τούτων πάντων, ὥστε καὶ ἱκανὰ νὰ κυκλοφορήσωσι καὶ ὅλον τὸ Κράτος ποσότητες, νεκραὶ μέχρι τοῦδε διατελοῦσαι. Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζουσα τὰ πρὸς τούτους χρέη, καὶ ὑποσχομένη διὰ τοῦ νόμου νὰ πληρώνῃ εἰς αὐτοὺς ἐπὶ χρεολυσίῳ ὡρισμένον ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ποσὸν, θέλει δώσει ζωὴν εἰς τὰ νεκρὰ ταῦτα κεφάλαια, τῶν ὁποίων ἡ κυκλοφορία θέλει συντελέσει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, βιομηχανίας, ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας· καθὼς καὶ ἄλλοτε μεγάλου ἔθνους οἰκονομολόγος μέγας, ἐνῷ ἐκεῖνο εἰς πτώχευσιν ἔκειτο, ἀνέφερεν εἰς τὴν ζωὴν καὶ πολλὰ περιεποίησεν εἰς αὐτὸ πλοῦτη, διὰ μόνης τῆς ἐπαγγελίας ὅτι θέλει πληρώσει τὰ χρέη τοῦ ἔθνους· πᾶσα λοιπὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀμοιβῶν τούτων καὶ ἀποζημιώσεων ἀπελπισία εἶναι ἄδικος. Τὸ ψήφισμα ἔτι ἐπιβάλλει τὴν σύγκασιν ἐπιτροπῆς μιᾶς, δὲν ὁρίζει δὲ τοιαύτας πολλὰς κατὰ Νομοὺς, ἐπαρχίας ἢ δήμους, οὐδὲ οἱ Ὑπουργοὶ Βουλευταὶ Γερουσιασταὶ Στρατηγοὶ καὶ οἱ τοιοῦτοι μέλη αὐτῆς νὰ ὀνομασθῶσιν ἀπαγορεύει, οὐδὲ τὴν διὰ νόμου σύστασιν αὐτῆς οὐδ' ἄλλο τι ὁρίζει. Τὸ Ὑπουργεῖον λοιπὸν, ὀφεῖλον ῥητῶς ὅ,τι τὸ ψήφισμα διατάττει νὰ ἐκτελέσῃ, ἐνήργησεν οὕτω· καὶ ἐπειδὴ τὸ ψήφισμα δὲν ὁρίζει καὶ τῶν ἀριθμὸν τῶν ἐφ' ἑκάστης ἐπαρχίας ληφθησομένων, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐτήρησε καὶ τὴν ἀναλογίαν αὐτὴν καθόσον αἱ μὴ ἀντιπροσωπευόμεναι ἐπαρχίαι θέλουσι δι' ἑαυτῶν ἀντιπροσωπεύσει τὰς ἐκδουλεύσεις των· ἕκαστος τῶν θυσιασάντων ἢ ἄλλως ἀγωνισθέντων κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν γνωρίζει παντὸς ἄλλου κάλλιον τὰς ἰδίας αὐτοῦ θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, καὶ ταύτας

ἐπίσης νὰ ὑπερασπισθῇ δύναται, οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίζῃ ὅλας ὅλων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ τῶν κατοίκων τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας, καὶ διότι ἄλλως πᾶς δῆμος, πᾶσα οἰκογένεια νὰ ἀντιπροσωπεύηται ἐντὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἤθελεν ἀπαιτεῖ. Διὰ ταῦτα δ' ἐπειδὴ οὐδὲν τὸ ψήφισμα τοιοῦτον τι προσδιορίζει, ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίσασα ἴδιον αὐτῆς δικαίωμα τὴν ἐκ καταλλήλων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς σύστασιν ἐσχημάτησεν αὐτὴν οὕτω, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ψηφίσματος· καθόσον ἐκτὸς τῶν διορισθέτων καὶ πλῆθος ἄλλων καταλλήλων προσώπων εὑρηνται, τὰ ὁποῖα ἂν ἤθελον διορισθῇ, ἐπίσης πάλιν πολλὰ καταλληλα ἤθελον ἀπολειφθῇ, διότι καὶ οἱ Ἕλληνες ὅλοι ἴσοι ἐπὶ τούτων ὑπάρχουσι, καὶ διότι ἡ λέξις *διαπρέψαντες* σχετικῶς καὶ ὄχι ἀπολύτως νὰ ἐκληφθῇ πρέπει, διότι ἄλλως ὀλίγοι μεταξὺ ἡμῶν τοιοῦτοι ἤθελον εἶσθαι, ἀποθανόντων ἤδη τῶν πλείστων· ἐθεώρησαν ἔτι ἁμαρτῆσαν τὸ Ὑπουργεῖον καὶ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς, θεωρήσαντες ἄφευκτον παντὸς δικαιώματος τὴν παραγραφὴν μετὰ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου τὴν παρέλευσιν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο μέτρον διοικητικὸν καὶ ὄχι νομοθετικὸν ἦτο, διὰ τοῦ ὁποίου προέθετο ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀναγκάσῃ τοὺς πολίτας νὰ προσαγάγωσι ταχέως τὰς ἀποδείξεις των, ἤθελε δὲ διὰ τοῦτο παρεκτείνει τὴν προθεσμίαν ταύτην, ἐὰν ἐθεώρει ὅτι τινες τούτων δὲν εἶχον προσαγάγει αὐτάς· ἐκτὸς δὲ τούτων, ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα ἐθεώρει συντείνουσαν εἰς τὴν ἐπιτυχεστέραν τῶν ἐργασιῶν της διεξαγωγὴν τὴν ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς μελῶν εἴς τινας ἐπαρχίας ἀποστολὴν, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν ἐπιδειχθῇ ἀδιαφοροῦσα, ἀλλ' ἤθελε λάβει πᾶν πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας τεῖνον μέτρον· ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐνήργησεν ἐντὸς τῶν καθηκόντων της καὶ πρὸς τὴν ἐθνικὴν θέλησιν σύμφωνα, καὶ οὐδεὶς ἀπολείπεται δισταγμὸς ὅτι θέλει ἐπισπεύσει τὰς ἐνεργείας της πρὸς συλλογὴν ταχείαν τῆς ὕλης ὅλης, ἵνα τὸ ἀναγκαῖον ὑποβληθῇ Νομοσχέδιον, καὶ πράγματα ἀντὶ λόγων εἰς τὸ ἔθνος ἐπιδειχθῶσι. Πρὸς ταῦτα παρέστη καὶ ἰδέα τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὡς καινή τις ἰδέα παρὰ τῶν προτεινάντων αὐτὴν ποθουμένη, εἰς πάντας δὲ τοὺς ἄλλους ἄγνωστος, ἢ ὡς μὴ ἐν τῷ Συντάγματι ὑπάρχουσα, μηδὲ παρὰ τούτου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιβεβλημένη· ἀλλ' αὕτη παρὰ πάντων ἐπιθυμεῖται, καὶ οὐ μόνον καινὴ δὲν εἶναι, ἀλλ' ἡ ὡραιοτέρα τῶν ἰδεῶν ὑπάρχει, καὶ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου εἰς τὰς ἐπιθυμίας ὅλων ἐρεθρεύουσα. Κατὰ τὰ 1822 ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα περὶ τοῦ μέλλοντος, φόβῳ μὴ συγκεντρωθῇ ἡ ἐθνικὴ γῆ εἰς ὀλί-

γων χεῖρας, καὶ θέλουσα νὰ διανεμηθῇ αὕτη εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας συνέταξε νόμον, τὸν ὁποῖον ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τότε ὑπέβαλον, δι' οὗ ἀπεφασίζετο πᾶς στρατιώτης ἢ στρατιωτικῶς ὑπηρετῶν πολίτης νὰ λαμβάνῃ ἀντὶ μισθοῦ ἓν στρέμμα γῆς πᾶς δ' Ἕλλην ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου εἰς τὴν ἀτρεκῆ ἐξερχόμενος νὰ λαμβάνῃ ἓν ἥμισυ τοιοῦτον. Τῶν ὠφελειῶν τούτων ἤθελον οἱ πάντες μετάσχει τότε, διότι οἱ πάντες στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα ὑπηρέτουν, καὶ ἂν τοῦτο ἐνηργεῖτο δὲν ἤθελεν ἤδη ὑπάρχει ἐθνικὴ γῆ, ἀλλ' ἤθελεν ἔχει αὐτὴν ὁ λαός, καθόσον ἀπὸ τῶν 1822—1828 οὐδεὶς ὑπηρέτησεν ὀλιγώτερον τῶν εἰκοσιτεσσάρων μηνῶν στρατιωτικῶς. Τὸ ἔθνος ὅμως ἀπεδείχθη πάντοτε ζηλότυπον ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ οὐδεμία τῶν Συνελεύσεων ἐδώκε ποτε εἰς τινα Κυβέρνησιν τὴν ἄδειαν νὰ ἐκποιήσῃ τὴν ἐθνικὴν γῆν· καὶ εἰς κρισίμους μάλιστα ἐνίοτε περιστάσεις, ὡς ὅτε ὁ Λάμπρος Βέϊκος μετὰ πολλῶν ἄλλων ἀποσταλεὶς ἀπὸ τὴν φρουρὰν τοῦ Μεσολογγίου εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀρίκετο εἰς Ναύπλιον ζητῶν τὰ μέσα τῆς διατηρήσεως τῆς φρουρᾶς ἐκείνης λιμωττούσης καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου· τότε ἀπογνωσθέντες εἰς ἐκτάκτους συνεδριάσεις συνηρχόμεθα ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ τοῦ Ναυπλίου, καὶ ἐθνικὴν γῆν νὰ πωλήσωμεν ἠθελήσαμεν, ἵνα τὰ μέσα ταῦτα πορισθῶμεν καὶ διατηρήσωμεν φρουράν, τῆς ὁποίας ἡ διάλυσις τὴν καταστροφὴν τοῦ ἔθνους νὰ ἐπιφέρῃ ἠδύνατο, δὲν ἐτολμήσαμεν ὅμως, διότι οὐδεμίαν παρὰ τοῦ ἔθνους πρὸς τοῦτο εἴχομεν ἄδειαν, ἀλλὰ μετ' ἀπογνώσεως ἀπεφασίσαμεν νὰ δοθῇ μέρος γῆς εἰς τοὺς δόντας χιλιάδας τινὰς γροσίων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπὲρ τῆς ἀποστελλάσης τὸν Λάμπρον Βέϊκον φρουρᾶς. Καὶ εἰς ὁμοίας ἄλλοτε περιστάσεις ἡ ἐν Ἄστρει Συνέλευσις ἐπέτρεψεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν 200,000 μόνον στρεμμάτων γῆς νὰ διαθέσῃ καὶ τοῦτο διότι τὸ ἔθνος μηδαμῶς ἀνεχόμενον νὰ καταστραφῇ ἡ ἰδιοκτησία του, ἐπεθύμει ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ τὸ κατάλληλον νὰ λάβῃ μέτρον. Διὰ τοῦτο δὲ οὐδεὶς τῶν παρελθουσῶν Κυβερνήσεων νὰ κατηγορήσῃ δύναται, οὐδὲ τῆς Βασιλικῆς, καὶ τῆς ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας, ὡς μὴ ἐνεργησασῶν τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, διότι οὐδεμίαν εἶχον πρὸς τοῦτο ἐξουσίαν. Ὑπουργὸς ἄλλοτε, ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, μετὰ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν συνεσκέφθημεν περὶ τούτου καὶ ἀνεγνωρίσαμεν ὅτι μόνον ἡ Συνέλευσις ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ προικοδοτισίν τινα γενικὴν, διὰ τοῦτο τότε παρεδέχθημεν τὴν ἀποφασισθεῖσαν, τῆς ὁποίας ὅμως κατεχράσθησαν, καὶ ἐγένετο, οὐ μόνον δυσεκτέλεστος, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβής· ἐκ τούτων

συνάγει ἕκαστος ὅτι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἰδέαν πρὸ πολλοῦ συνέλαβε, καὶ ὅτι αὐτὴν ποθεῖ, ὡς καὶ πάντες· μ' ὅλα ταῦτα ὅμως ἐρώτησις καὶ φαίνεται ἡ πραγματοποίησις αὐτῆς δυσεκτέλεστος, διότι αἱ ὑπάρχουσαι ἐθνικαὶ γαῖαι δὲν εἶναι καταμετρημέναι καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὸν λαὸν, ἀφ' οὗ εἶναι ἄγνωστον τὸ ποσὸν αὐτῶν· διότι ἔτι δὲ καὶ αἱ γαῖαι ὅλαι, εἰς διαφόρους ὑπαγόμεναι τάξεις, διαφόρους ἔχουσι ποιότητας, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ διαφόρους τιμάς· καὶ διότι ἔτι καὶ τὸ ποσὸν τῶν στρεμμάτων τῶν εἰς ἑκάστην τῶν ποιοτήτων τούτων ἀνηκόντων μᾶς εἶναι ἄγνωστον· ὥστε ἂν καὶ ἐπὶ τοσούτων εὐκταία παρίστατο ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, εἶναι ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀκατόρθωτος, ἀπαιτεῖται δὲ ἀντὶ πάσης ὑπὲρ τῆς πραγματοποιήσεώς της εὐχῆς, νὰ σπεύσωμεν νὰ ἀνεύρωμεν τὸν τρόπον, δι' οὗ θέλομεν καταστήσει αὐτὴν δυνατὴν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ διὰ γραμματίων διανομὴ αὐτῆς εἶναι ἐπίσης ἀκατόρθωτος, καὶ μεγίστην θέλει ἐπιφέρει τὴν ἐκπτωσιν τῆς ἀξίας τῆς γῆς, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῶν διὰ γραμματίων ῥαλαγγιτικῶν προικοδοτήσεων, προαπαιτεῖται διὰ ταῦτα ἡ ἀνεύρεσις τοῦ καταλλήλου τρόπου, πρὸς τὴν ὁποίαν ἕκαστος τῶν Βουλευτῶν, ἰδίᾳ ἢ καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων, ἢ καὶ μετὰ τοῦ ὑπουργείου δύναται νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ προτείνῃ αὐτὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἵνα συντελέσῃ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπαιτουμένου Νομοσχεδίου· ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργείου ἐπίσης ἐπιθυμεῖται, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ δύναται νὰ καταχωρίσῃ τὰ περὶ ταύτης εἰς τὴν ἀπάντησιν· οἱ δὲ προτείνοντες αὐτὰ, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ὅτι ἤθελεν ἀρνηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπατήθησαν, ὤφειλον δὲ νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν, τότε παρελθὸν ἐμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν, ἵνα κατανοήσωσι κατὰ πόσον αὕτη καὶ παρ' ἐμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἐπεθυμεῖτο· ἐπίσης δύναται ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ καὶ τὴν φράσιν *περί τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα* καθόσον τὸ Ὑπουργεῖον πέποιθεν ὅτι ἐνήργησεν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του καὶ ἐπὶ τούτου, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπίσης διατελεῖ ἐνεργοῦν· ἐπειδὴ δὲ δύναται νὰ ἐρωτηθῇ διὰ τί τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ τῆς συστάσεώς του δὲν ἐφρόντισε πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ τρόπου, τοῦ καταστήσοντος τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς δυνατὴν, παρατηρῶ ὅτι πολλάκις καὶ ἐπὶ τούτου νὰ ἐργασθῇ ἐπεχείρησεν, ἀλλ' ἀνυπέρβλητα εὗρε προσκόμματα, διότι ἡ ἐθνικὴ περιουσία, οὐ μόνον ἀπὸ γαίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλα διάφορα κτήματα ἐθνικά, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν ἐπίσης

ἄγνωστον εἶναι, καὶ διότι διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀμείβεται μὲν καὶ εὐκολύνεται ὁ γεωργὸς, ἀναγκαῖον ὅμως εἶναι καὶ ὁ βιομήχανος καὶ τάξεις ἄλλαι τῆς κοινωνίας νὰ ἀμειφθῶσιν, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀναλογηθησομένην εἰς αὐτὰς γῆν, καὶ διότι ἔτι πολλὰ ἄλλα προαπαιτεῖται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ἵνα τὸ τοιοῦτον συνταχθῇ Νομοσχέδιον· ἕκαστος λοιπὸν νὰ προσκερθῇ τούτου ὀφείλει πρὸς ἀνεύρεσιν ὅλων τούτων τῶν προαπαιτουμένων, θέλει δὲ πολλὰς ἀπαντήσει δυσκολίας, καὶ ἂν ἀνεύρῃ τὸν τρόπον δύναται νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἵνα τὰ περαιτέρω ἐνεργήσῃ. Ἐπὶ τέλους ἀνεκεφαλαίωσεν ὅτι δύναται ἡ Βουλὴ νὰ καταχωρίσῃ εἰς τὴν ἀπάντησιν καὶ τὰ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, διότι καὶ αὕτη ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιθυμητὴ ὑπάρχει· καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐφρόντισεν ἐπίσης νὰ ἐκτελέσῃ κατὰ γράμμα τὸ Ε. ψήφισμα· πρὸς ταῦτα δ' ὑπεστήριξε τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Κυναυρίας, ὁμοίαν μὲ τὴν τοῦ τῆς Μαντινείας, διαφέρουσαν δ' ἐκείνης, διότι αὕτη μὲν φέρει τὴν λέξιν *οὐχ ἧττον*, ἐνῶ ἐκείνη *πρὸ πάντων*.

Εἰς ταῦτα ἀπαντῶν ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι, οὔτε ἐξ ἐκείνων εἶναι, οἵτινες νομίζουν ὅτι ἡ Κυβέρνησις προέθετο σκοπὸν νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ὁ προαγορεύσας Κ. Πρωθυπουργὸς ἐπέτρεψεν, οὔτε ἐκ τῶν φρονεύντων ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ἀνεφάρμοστον καὶ ἀκατόρθωτον, ἀλλ' ἐκ τῶν πρεσβευόντων ὅτι τὰ ὑπὲρ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ψηφίσματος αἰσθήματα τῆς Α. Μ. Βασιλέως συνηντήθησαν καὶ συνεταυτίσθησαν μὲ τὰ τοῦ ἔθνους. Διότι ἀπὸ τὴν πρώτην τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφίξεώς του ἡμέραν ὑπεσχέθη πανδήμως διὰ τῆς διακηρύξεώς του πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων· ὁποιονδήποτε δὲ καὶ ἂν ᾖ τὸ ἀποτέλεσμα πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ. Πᾶν δὲ τὸ κατὰ γενικὸν μέτρον ἐνεργούμενον δὲν εἶναι ἀκατόρθωτον τὸ περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς ζήτημα ἦτον εὐχὴ τῆς Βουλῆς κατὰ πρότασιν τοῦ Βουλευτοῦ τῆς Ἀκαρνανίας, ἐπαναληφθεῖσα καὶ παρ' ἄλλων πολλάκις καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποδεχθεῖσα, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι αἱ ἐπιθυμίαι τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὡς πρὸς τοῦτο συνεταυτίσθησαν. Αἱ ἐθνικαὶ ἀποφάσεις καὶ κατὰ τὸν Πρωθυπουργὸν πρέπει νὰ ἐκτελῶνται κατὰ γράμμα, καὶ εἰς τοῦτο χαίρω, ὡς συναπαντωμένων τῶν ἰδεῶν μας· καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην βάσιν εἶχε καὶ ἡ γενομένη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν παρ' αὐτοῦ παρατήρησις περὶ τῆς προϋπάρξεως νό-

μου, τὴν σύστασιν τῆς ἐργασίας, τὴν διάρκειαν, τοὺς ἀποδεικτικοὺς τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τρόπους κτλ. τῆς ἐπιτροπῆς κανονίζοντος, τὰ ὁποῖα καὶ ἂν δὲν περιλαμβάνωνται ῥητῶς εἰς τὸ ψήφισμα, ἀπορρέουσιν ὅμως ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν ἐπὶ παραδείγματι καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Συντάγματος καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ μόνον τοῦ διορισμοῦ τῶν Ὑπουργῶν παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ νόμος ἰδιαίτερος κανονίζει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὰ καθήκοντα. Τὰ αὐτὰ παρατηροῦνται καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας. Ταῦτα ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τηρήσῃ καὶ εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουσιν εἶσθαι ἀμετάτρεπτοι, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ῥητὸν γράμμα τοῦ ψηφίσματος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἄρθρ. ε. μετὰ τὴν παρὰ τῆς τοιαύτης ἐπιτροπῆς ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν ἀπαιτήσεων, δὲν ἔπεται νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὰς Βουλὰς Νόμος, εἰμὴ καθόσον ἀφορᾷ τὰ μέσα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, καὶ καθόσον δὲν μένει στάδιον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν εἰς προηγουμένην ἔγκρισιν, ὡς ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς προσέθηκεν, ἀφ' οὗ ἅπαντα τὰ μέλη αὐτῆς διωρίσθησαν καὶ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς. Διὰ τοῦτο τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἔπρεπε νὰ κανονισθῶσι διοικητικῶς, διότι οὕτως εὐμετάβλητα ἤθελον εἶσθαι, ἀλλὰ νομοθετικῶς εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἦναι βέβαιον τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ νὰ παρέχωνται αἱ ἐγγυήσεις εἰς τὸν Ἕλληνα ἀγωνιστήν, ὅτι καὶ οἱ κόποι αὐτοῦ ἤδη δὲν θέλουσι ματαιωθῆ, καὶ ὅτι δὲν θέλων κατισχύσει καὶ πάλιν καὶ ἄλλοτε συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι. Καταλληλοτέρα ἐποχὴ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐθνικῶν τούτων ἀποφάσεων ἦτον ἡ ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔθνους ἀποκατάστασιν, ὅτε ὁ Βασιλεὺς εὐτυχῶς ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἕνεκα τῶν ἀτελῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον, οὔτε τότε, οὔτε ὕστερον ἐξετελέσθησαν διὰ τῶν συσταθεισῶν στρατιωτικῶν ἐπιτροπῶν. Ἀλλ' ἤδη ὑπαρχούσης ἀποφάσεως περὶ τῆς ἀληθοῦς πραγματοποιήσεως τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων, πρέπει νὰ τεθῶσι προηγουμένως διὰ νόμου αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον βάσεις, καὶ νὰ κανονισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν, καὶ ἡ διάρκεια τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων, καὶ ἡ ἐκτίμησις τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, καὶ νὰ δοθῇ οὕτω νόμιμος ἰσχὺς εἰς τὰς ἐργασίας της καθόσον καὶ τὰς παρελθούσας καταχρήσεις μέλλει νὰ ἐξετάσῃ, καὶ ἀνάγκην θέλει λάβει νὰ προσαγάγῃ ἐνώπιόν της πρόσωπα, νὰ ὑποβάλλῃ εἰς ὅρκον, ἀλλὰ καὶ τὰ παρόμοια· οὐχ ἧττον δὲ νὰ κανονισθῇ

νομοθετικῶς πρέπει καὶ ἡ παραγραφὴ τῶν ἀπαιτήσεων διὰ νὰ μὴ ἐξαρτῆται, ὡς προεφέρθη, ἀπὸ τῆς θελήσεως οὐδενὸς ἡ ὕπαρξις ἢ ἡ ἀπόσβεσις αὐτῶν, εἰμὴ παρὰ μόνου τοῦ νόμου καὶ διὰ νὰ προληφθῶσιν οὕτως ἀδικήματα, τῶν ὁποίων εἰς τὸ παρελθὸν παραδείγματα ἐλάβομεν. Οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν διορισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἔχει καὶ ἡ Βουλὴ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικρίνῃ τοὺς διορισμοὺς αὐτούς, ὅταν ἐγένοντο κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ψηφίσματος, ἤτοι ἂν δὲν ἐξελέχθησαν τὰ μέλη αὐτῆς, ὄχι μόνον ἐκ τῶν διαπρεψάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν διαρκῶς διαμεινάντων ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τῶν 1827 δὲν συμφωνῶ δὲ μὲ τὸν Κ. Πρωθυπουργὸν περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν ἐκ τῶν σχετικῶς διαπρεψάντων ἀλλ' ἐκ τῶν ἀπολύτως· διότι τὸ ἔθνος διὰ τοῦ ὅρου τούτου ἠθέλησεν εἰς τοὺς ἐξοχωτέρους τῶν ἀγωνιστῶν νὰ ἀναθέσῃ τὴν ὁριστικὴν περὶ δικαιωμάτων ἐξέτασιν καὶ ἀπόφασιν· ἑπομένως δὲν πρέπει τὸν προταθέντα διαταγμὸν περὶ τῆς ὀλιγότητος τῶν τοιούτων νὰ παραδεχθῶμεν, διότι κατ' εὐτυχίαν πολλοὶ τούτων ζῶσιν οὔτε θεωρεῖ, ἐπρόσθεσεν, ἐπιτυχῆ τὴν περὶ ἀντιπροσωπεύσεως τῶν δικαιωμάτων παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις προφερθεῖσαν παρὰ τοῦ αὐτοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἰδέαν, ὡς ἀντιβαίνουσαν ῥητῶς εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοθέτου, οὔτε πρέπει νὰ ὑποδείξωμεν ἤδη ὀνομαστὶ καὶ εἰς ποῖα τῶν διορισθέντων προσώπων ἐγένετο τὸ λάθος, ἀποφεύγοντες οὕτω τὰς προσωπικότητας, καὶ καθόσον δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις περιοριζομένη κατὰ τὴν διομολογίαν τοῦ ἰδίου Πρωθυπουργοῦ, ἀκριβῶς εἰς τὸ γράμμα τοῦ ψηφίσματος θέλει ἀνεύρει κατ' ἐκτάσιν καὶ ταῦτα, καὶ φέρει τὴν ἀναγκαίαν διόρθωσιν· Διὰ νὰ ἐκτιμηθῶσι δὲ ἐπαξίως αἱ καταχρηστικῶς πρὸς πάντας ἐκδοθεῖσαι καὶ διδόμεναι πιστοποιήσεις στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων ἢ ἄλλων θυσιῶν παρὰ τῶν διαφόρων ὁπλαρχηγῶν ἢ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ ἄλλων, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἀνταμειφθῶσι μόνον οἱ πραγματικῶς ἀγωνισθέντες καὶ θυσιάσαντες, ἄφευκτον ἀπαιτούμενον εἶναι ἡ κατ' ἐπαρχίας ἢ κατὰ νόμους, τὸ προτιμώτερον καὶ ἐμὲ, σύστασις τῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες συγκείμεναι ἀπὸ τὰ διαπρέψαντα κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἢ τὸν Νομὸν πρόσωπα καὶ τὰς πιστοποιήσεις, καὶ αὐτὰς τὰς αὐτοπροσώπους τῶν ἐμφανιζομένων προσώπων ἀπαιτήσεις θέλουσι κατ' ἀξίαν ἐκτιμᾷ, παρόντος καὶ τοῦ Νομάρχου, γνῶσιν ἔχοντα τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων· ἡ ἀλήθεια θέλει προκύπτει τοιουτοτρόπως, καταχωρουμένων εἰς τὸ πρωτόκολ-

λον τῆς ἐπιτροπῆς τῶν διαφόρων γνωμῶν· ταῦτα δὲ πρὸ πόλλα συγκεντρούμενα ἀκολούθως εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν κεντρικῆς ἐπιτροπῆς θέλουσι παρέξει εἰς αὐτὴν τὰς ἀληθεῖς καὶ ἀναγκαίας πληροφορίας, ἐφ' ὧν νὰ ἀποφασίζῃ.

Διὰ τοῦ μέσου τούτου θέλει καταρθωθῇ ταχύτερον τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ταύτης, ἥτις ἄλλως εἶναι ἀδιέξοδος· οἱ λόγοι οὗτοι ὑπῆγόρευσαν εἰς αὐτὸν τὰς ἐπὶ τοῦ προκαμένου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν καὶ τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας πέποιθεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν, χωρὶς νὰ φιλονικεῖται ἡ αὐτοπτωσις τοῦ ὀνόματος τῆς ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος προσδιοριζομένης ἐπιτροπῆς, διότι ὁ σκοπὸς εἶναι ἡ προεξέτασις καὶ ἀνεύρεσις τῆς ἀληθείας καὶ ἡ εὐκολία τῶν πολιτῶν, μὲ τὸ ὄνομα τῶν κατὰ Νομοὺς καὶ ἐπαρχίας συστηθησομένων ἐπιτροπῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ἐπονομασθῶσι καὶ ἄλλως· τὸ δὲ μέτρον τοῦτο ἐκ τῶν τεθεισῶν εἰς τὸ ψήφισμα ἀρχῶν ἐπιβάλλεται ὡς χρέος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἂν καὶ ῥητῶς μὴ διαταττόμενον, ὀφείλουσιν νὰ λαμβάνῃ πᾶν μέτρον πρὸς τὴν εὐχερεστέραν τῶν ψηφιζομένων ἐκτέλεσιν. Ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται ὅτι εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν διετηρήθη ἡ ἀκρίβεια τῶν ἐψηφισμένων καὶ τῶν καθιερωθεισῶν ἀρχῶν· ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν πεποίθησιν τῆς Βουλῆς, τὴν διόρθωσιν τούτων, ὡς ἐν τῶν καθηκόντων, ἅτερ ἡ Βουλὴ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὑποδείξῃ ὀφείλει, θεωρήσασα, κατεχώρισεν εἰς τὸν ὑπὸ συζήτησιν § τὴν περὶ τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα ἀκρίβειαν τῶν ἐψηφισμένων τήρησιν καὶ πέποιθεν εἰς τὴν καθ' ὁλοκληρίαν παραδοχὴν τούτου.

Περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς εἶναι εὐχάριστον, εἶπεν, διότι αὕτη ἡ ἐπιθυμία κατακυριεύει καὶ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν· δὲν παραδέχεται ὅμως τὰς παρασταθείσας μεγάλας δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ἥτις δὲν πρέπει πλέον νὰ ἀναβάλληται· διότι διὰ τῶν μέχρι τοῦδε περὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς μέτρων, αἱ γαῖαι ὁλοκλήρων χωρίων συνεκεντρώθησαν εἰς ὀλίγων χεῖρας, οἱ δὲ κάτοικοι μένουσιν, ὡς καὶ πρότερον, ἀκτήμονες, μὴ ἔχοντες ὡς ἰδιοκτησίαν γῆν ὑπὲρ τῆς ὁποίας τὰ πάντα ἐθυσίασαν. Ἂν δὲ καὶ τινες δυσκολίαι ὑπάρχωσιν, ἡ Κυβέρνησις εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ κάλλιον αὐτὰς, καὶ τὴν τούτων ἐξομάλυνσιν διὰ καταλλήλου νόμου ἐννοεῖ ἡ ἐντὸς τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασ. Λόγον καταχωρουμένη ἐπιθυμία ἡ εὐχὴ τῆς Βουλῆς περὶ διανομῆς ἐθνικῆς γῆς.

Ἡ ἀποκλειστικότης ἐβλαψε τὸ ἔθνος εἰς διαφόρους περιστάσεις,

εἶπεν ἕτερος, ἡ ἀποκλειστικότης πράξεως προξενεῖ τὰς ταραχὰς καὶ φέρει τὰς ἀμφισβητήσεις, ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν τῶν Ἑλλήνων, ἐνῷ δὲ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ψηφίσματος ἀφορᾷ ἐν γένει τὸ ἔθνος, ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐσυστήθη ἐκ μονομερείας, παρελθόντων τῶν ἀληθῶς διαπρεψάντων καὶ τῶν περισσοτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος οὐδόλως ἀντιπροσωπευομένων, ὡς τὰ Μέγαρα, αἱ Θῆβαι, ἡ Κάρυστος, τὸ Ξηροχῶρι, ἡ Ἀταλάντη, ἡ Βόνιτσα, τὰ Ἄγραφα, Ὑπάτη, Καρπενῆσι, Βάλτος Ξηρόμερον, Βραχῶρι, Ζοβαλάκο, Ζυγὸς Ἀπάκουρος, Κράβαρα, Βενέτικον, Λοιδωρίκι, Μελανδρῖνον. Ποῖος θέλει παραστήσει καὶ ὑπερασπισθῇ τὰ δίκαια τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, ὅταν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὰς πολιορκίας τῶν φρουρίων των, ἢ εἰς τὰς σημαντικὰς ἐν αὐταῖς μάχας ἀπεπλείσθησαν, οἱ συναγωνισταὶ τοῦ ἀειμνήστου Διάκου εἰς Θερμοπύλας καὶ τῶν ἄλλων εἰς ἄλλας μάχας πεσόντων μαρτύρων τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ἂν οἱ πρωτομάρτυρες ἐκεῖνοι ἐξέλιπον, διαμένουσιν ὅμως οἱ συναδελφοὶ αὐτῶν, ἢ ὀπαδοί, οἵτινες ἀκριβῆ τῶν διατρεξάντων ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, ἔχουσιν γνῶσιν· ἐβεβαίωσε δὲ ὅτι, ἀνιχνευομένων τῶν ἐγγράφων τῶν διαφόρων ἐποχῶν τοῦ Πανελληνίου, θέλουσιν ἀνευρεθῆ πολλοὶ ζῶντες ἔτι καὶ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ἐκ τῶν διαπρεψάντων καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, καὶ ἂν ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ὑπηγορεύετο ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς ἀποκλειστικότητος ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ τις τὴν πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας τῶν ἀποζημιώσεων καὶ θυσιῶν αὐτῶν δικαίαν ἀπονομήν, ἤδη ὅμως, ὅπως ἡ ἐπιτροπὴ συγκροτεῖται, αἱ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι θέλουσι εἶσθαι ὀγνώμων τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀμοιβῆς, καθὼς τοῦτο συνέβη καὶ εἰς τὴν σύστασιν τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀλίγα μέλη μὴ δυνάμενα νὰ γνωρίζωσι λεπτομερῶς ἑνὸς ἑκάστου Ἕλληνος τὰς ἐκδουλεύσεις, ἢ ἐπηρεαζόμενα ἀπὸ συμπαθείας πρός τινας ἠδίκησαν πολλοὺς ἀγωνιστὰς εἰς τὰς ἀγυιὰς τῶν Ἀθηνῶν ἤδη λιμώττοντας, διὰ τοῦτο προτιμωτέρα ἦτον ἡ κατὰ Νομοὺς σύστασις προκαταρκτικῶν ἐπιτροπῶν, αἵτινες λαμβάνουσαι τὰς ἀπαντήσεις τῶν συνεπαρχιωτῶν των καὶ καταστρώνουσαι πρωτόκολλον αὐτῶν νὰ διαβιβάζωσιν αὐτὰς εἰς τὴν κεντρικὴν ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπὴν ἐξ ὀλίγων τῶν μᾶλλον κατὰ τὸν ἀγῶνα διαπρεψάντων συγκειμένην, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπως ὁ προλαλήσας παρέστησε, νὰ συνταχθῇ πρότερον νόμος κανονίζων τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν διάρκειαν αὐτῆς,

καὶ τοὺς τύπους, καθ' οὓς θέλει διατυπώνονται αἱ παρουσιαζόμεναι πιστοποιήσεις, εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ὁποίων ἄπειροι καταχρήσεις, ἔλαβον χώραν· εὐχάριστος πρὸς πάντας εἶναι καὶ ἡ ἀποδοχὴ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς προτάσεως, ἂν καὶ περὶ ταύτης οὐδόλως ἀνέφερε τό τι εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, διότι ἂν τὰ ἐκ τοῦ ψηφίσματος δικαιώματα τῶν θυσιασάντων καὶ ἀγωνισθέντων ἦναι ἱερά, ἅπαντες ὅμως οἱ Ἕλληνες ἠγωνίσθησαν καὶ ἐθυσίασαν ὑπὲρ τῆς ἀνακτήσεως τῆς πατρίδος γῆς καὶ διὰ τοῦτο σύγχρονος τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἀμοιβῶν πρέπει νὰ ἦναι καὶ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, δι' ἧς ἅπας ὁ λαὸς ἀποκαθιστάμενος εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν ἐθνικῶν κτημάτων θέλει βελτιώσει ταῦτα τὰ δημόσια εἰσοδήματα ἐπαυξήσει καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας καὶ εὐνομίας θέλει συντελέσει. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν, ὑποστηρίζει τὴν τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας τροπολογίαν διαφέρουσαν τῆς ἄλλης κατὰ τὰς λέξεις πρὸ πάντων.

Ὁ μετὰ τοῦτον ἀπαντῶν εἴς τινα κατὰ τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς κακῆς τῆς ἐπιτροπῆς συστάσεως ἀγορεύσαντα καὶ εἰπόντα ἰδίως ὅτι ἡ Ἀκαρνανία ὁλόκληρος δὲν ἀντιπροσωπεύεται εἰς τὴν συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν, ἐπέφερεν ὅτι ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος τρεῖς εἶπεν ἀληθείας ἁ. ὅτι μακρὰν τοῦ ἀγῶνος εὑρίσκετο β'. ὅτι ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ἄνευ πάθους καὶ χωρὶς πρόθεσιν προσβολῆς ὀφείλει πᾶς τις νὰ ἐκθέτῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ γ'. ὅτι δὲν ἐγεννήθη εἰς Βόνιτσαν, διότι ἀληθῶς αἱ οἰκογένειαί μας καταδιωκόμεναι ἀπὸ τοὺς Τούρκους πολλὰ πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως ἔτη κατέφυγον εἰς ἄλλα μέρη καὶ εἰς Πάργον, ὅπου ἐγεννήθην· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι ἕνεκα τούτου 50 ἔτη ἤμην μακρὰν τῆς Βονίτσης, διότι ἀπὸ τὰ 1820 ἐπανῆλθον εἰς Ἀκαρνανίαν καὶ διέμεινον ἐκεῖ, παρευρεθεὶς εἰς τὰς κατὰ τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα καὶ κατὰ διαφόρους τῆς Ἀκαρνανίας θέσεις συγκροτηθείσας μάχας εἰς Βραχῶρι, Μακρυνόρι καὶ Πέτα δὶς, εἰς Κομπότι δὶς, εἰς Λουτράκι καὶ Βόνιτσαν, εἰς Ἄρτα, εἰς τοῦ Γεράκι τὰ γεφύρια, Ἀλάϊμπέη καὶ λοιπὰς, μεθ' ἃς, ὅσοι ἐκ τῶν ὁπλαρχηγῶν τότε δὲν ὑπετάχθησαν εἰς τοὺς Τούρκους, συνῆλθομεν εἰς τὰ Γεφύρια καὶ ἐκεῖθεν μετέβημεν εἰς τὸ Μεσολόγγιον ἐπὶ τῆς ἁ. πολιορκίας αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτην πάλιν μέχρι τῶν 1824 διέμεινα εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα μέχρις οὗ, ἐκφραγέντες εἰς τὴν Πελοπόνησον τοῦ ἐμφυλίου πολέμου προσεκλήθην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ μετέβην ἐκεῖ καὶ διὰ τοῦτο

δὲν παρευρέθην εἰς τὴν δευτέραν τοῦ Μεσσολογγίου πολιορκίαν. κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ὅτε καρτερικῶς ἡ Δυτικὴ Ἑλλὰς τὰς δυνάμεις της περὶ τὸ Μεσολόγγιον συγκεντρώσασα γενναίως ἀνθίστατο κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. τινὲς ἐξ ἐκείνων, περὶ ὧν ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ἀνέφερε λαμπρὰ ἐγκώμια τῶν ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν των καὶ κατέκρινε τὸ Ὑπουργεῖον, διότι παρέλειψεν αὐτοὺς εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐπιτροπῆς, διὰ χρημάτων πρὸς τὸν Τοῦρκον ἀγοράζοντας παρ' αὐτοῦ τὴν ταπείνωσιν καὶ δούλωσίν των, ὄχι μόνον μετὰ τῶν ἐχθρῶν κατεπολέμησαν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ διὰ προτάσεων δώρων καὶ ἀμνηστείας ἐπροσπάθουν νὰ πείσωσι καὶ ἄλλους ὁπλαρχηγοὺς νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμά των, ὑποσχόμενοι διὰ γραμμάτων νὰ μεσολαβήσωσιν ὑπὲρ αὐτῶν παρὰ τοῖς στρατάρχαις τῶν ἐχθρῶν. Τρεῖς τοιαύτας καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἴδιον ἐπιστολὰς παρέδωκεν εἰς τὸ προεδρεῖον πρὸς ἀνάγνωσιν.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἀρκούντως ἐφωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Ἀντιπρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι κατὰ τὴν γενομένην ἐπὶ τοῦ ιδ'. § συζήτησιν τρεῖς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαι ἐπροτάθησαν ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας, ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Κυνουρίας καὶ ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας, καὶ ὅτι, συγχωνευθεισῶν ἐγκρίσει τῶν προτεινάντων Βουλευτῶν Ἠλείας καὶ Μαντινείας τῶν τροπολογιῶν αὐτῶν εἰς τὴν τοῦ Βουλευτοῦ Κυνουρίας, μένει αὕτη μόνον πρὸς ψηφοφορίαν, μετά τινα ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος συζήτησιν, καὶ μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς φράσεως τῆς τροπολογίας *οὐχ ἧττον δ' εὔχεται ἡ Βουλὴ* διὰ τῆς *εὔχεται ἡ Βουλὴ* παραδεχθεῖσαν, ἐτέθη αὐτὸ οὕτω ὁ παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ ιδ'. § τροπολογίαν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Βουλευτοῦ Κυνουρίας, εἰς ἣν συνεχωνεύθησαν καὶ αἱ τῶν Βουλευτῶν τῶν Ἠλείας καὶ Μαντινείας ναὶ ἢ ὄχι; »

Γενομένας δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν ἀντὶ τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως, ἔχουσαν οὕτω.

« Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὑπὲρ Πατρίδος θυσιασάντων καὶ ἀγωνισθέντων ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης, ἑπομένως ἡ πρὸς τοῦτο σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἔργον ὑπαγορευθὲν συνάμα καὶ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τῆς Υ. Μ. ἥτις ἀπ' ἀρχῆς ἐχαρακτήρισεν αὐτήν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἐθνικὸς οὗτος σκοπὸς μὲ πλήρη δικαιοσύνην ἀπαιτεῖται, Βασιλεῦ, ἡ ἀκριβὴς περί τε τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν ἐφη-

φισμένων ἐνέργειαν εὔχεται δὲ ἡ Βουλὴ τὴν πραγματοποίησιν τῆς διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς. »

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καταλαβὼν τὴν θέσιν του, ἐκήρυξεν ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ ιε'. § τῆς ἀπαντήσεως καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, τυπωθείσης καὶ διανεμηθείσας πρὸ ἡμερῶν εἰς τοὺς Κ. Βουλευτάς, καὶ ἐχούσης οὕτω.

« Τὰ θαύματα τῆς θείας προνοίας, ὅσα συνώδευσαν τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἑλλάδος, Βασιλεῦ, ἐνθαρρύνουσιν αὐτὴν νὰ ἀτενίζῃ εἰς τὸ μέλλον πλήρης ἐλπίδων. Ἐνῷ τὰ ἐρείπια τὰ καλύπτοντα τὴν Ἑλληνικὴν γῆν, μαρτυροῦσι τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς λαμπρότητα καὶ καθυστῶσιν αὐτὴν σεβαστὴν εἰς τὰ ἔθνη· οἱ νεώτεροι τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ ἀγῶνες ἑλκύουσιν πρὸς αὐτὴν τὴν συμπάθειαν τοῦ ἐκπεπολιτευμένου κόσμου. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς συναισθανόμενος τὸν προορισμόν του φιλοτιμεῖται νὰ δειχθῇ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἄξιος τῆς τοιαύτης τῶν ἐκπεπολιτευμένων ἐθνῶν συμπαθείας καὶ τῆς λαμπροτέρας τύχης, τὴν ὁποίαν τὰ μέχρι τοῦδε δείγματα τῆς προστασίας τοῦ ὑψίστου προμηνύουσιν εἰς αὐτούς. »

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ἀναπτύσσων ὁ προτείνας, ἐξέθηκεν ὅτι τὴν κομποῤῥημονικὴν τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως φράσιν θεωρεῖ κατάλληλον νὰ μετριάσῃ ἡ Βουλὴ ὑποδεικνύουσα τῶν ἔργων μᾶλλον τὸν ζῆλον ἢ τῶν λόγων μόνον. Ἐπὶ δὲ τοῦ λεκτικοῦ παρετήρησεν ὅτι δὲν εἶναι κατάλληλος ἡ φράσις « πάλλουσιν αἱ καρδίαι ἀπὸ τὴν ἰδέαν, » διότι αἱ καρδίαι πάλλουσιν ἀπὸ τὰ αἰσθήματα, αἱ δὲ ἰδέαι εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀναφέρονται μόνον· ὅτι ἐπίσης ἀκατάλληλον εἶναι νὰ εἴπῃ ὅτι πάλλουσιν αἱ καρδίαι διὰ τὸ μέλλον, διότι ἡ καρδία λέγομεν ὅτι πάλλει διά τι προσεχές, προσεχέστατον ἐλπιζόμενον ἢ ἐπίφοβον συμβάν, τὸ δὲ μέλλον δὲν εἶναι συμβεβηκός τι προσεχές. Ὅτι ἐπίσης ἀκατάλληλον εἶναι νὰ εἴπωμεν ὅτι τὴν ἀπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν καταγωγὴν, μαρτυροῦσι τὰ καλύπτοντα τὴν Ἑλληνικὴν γῆν ἐρείπια, διότι καὶ ἄνευ τῆς καταγωγῆς τὰ ἐρείπια ἤθελαν ὑπάρχει, δείγματα δὲ τῆς καταγωγῆς εἶναι ἡ διατήρησις τῶν προγονικῶν ἠθῶν, ἐθίμων, ἀρετῶν καὶ τῶν τοιούτων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπρότεινε τὴν τροπολογίαν τοῦ § τῆς ἀπαντήσεως.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι καλῶς εἶναι ὁ § τῆς ἀπαντήσεως συντεταγμένος, διότι ἂν καὶ αἱ καρδίαι πάλλουσιν ἀπὸ τὰ

αἰσθήματα, ἡ συνταύτισις τῶν ἰδεῶν μὲ ταῦτα ἐπιφέρουσι τὴν συγκίνησιν αὐτῆς ὡς ἀποτέλεσμα, καὶ ὅτι διὰ τῶν ἐρειπίων ἡ ἐπιτροπὴ ἠννόησε τὴν ἠθικὴν συνταύτισιν τῶν προγονικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων, ἐκηρύχθη ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις.

Ψηφοφορηθείτης δὲ πρῶτον τῆς τροπολογίας, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης, παραδεχθεῖσα δι' ἀναστάσεως ἐπίσης τὸν § κατὰ τὸ σχέδιον ἔχοντα οὕτω.

« Πάλλουσιν αἱ καρδίαι τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ εὐτυχοῦς μέλλοντος. Τὰ θαύματα τῆς θείας προνοίας, ὅσα συνώδευσαν τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἑλλάδος, Βασιλεῦ, ἐνισχύουσιν αὐτὴν, νὰ ἀτενίζῃ εἰς τὸ μέλλον της αὐτὴ ἀδιαλείπτως. Τὰ ἐρείπια, τὰ καλύπτοντα τὴν περιφανῆ ταύτην γῆν, μαρτυροῦσι τὴν ἔνδοξον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καταγωγήν. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς ἀναδειχθεῖσα ἀξία τοῦ μεγάλου αὐτῆς παρελθόντος, ἐλπίζει ὅτι ἀπέκτησε νέα δικαιώματα εἰς τὴν συμπάθειαν τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου, τὰ ἔθνη ἐπέδειξαν εὐγενῆ ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ τῆς ἀρχαίας ταύτης τοῦ πολιτισμοῦ ἑστίας, ὁ δ' Ἑλληνικὸς λαὸς φέρων ἐν ἑαυτῷ τὴν συναίσθησιν τοῦ προορισμοῦ του, φιλοτιμεῖται ν' ἀναδειχθῇ ἄξιος τῆς λαμπρᾶς τύχης τὴν ὁποίαν ὁ ὕψιστος προώρισε δι' αὐτόν. »

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτον ὁ τελευταῖος § τοῦ σχεδίου, ἐφ' οὗ παρετηρήθη ὑπό τινος, α) νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἡ λέξις *εἶθε*, καὶ β) ν' ἀντικασταθῇ ἡ φράσις *λαοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλ' εἰς τὴν θείαν αὐτῆς ἀγαθότητα ἐλπίζοντος* διὰ τῆς κατωτέρω φράσεως *λαοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν θείαν αὐτῆς ἀγαθότητα ἐλπίζοντος.*

Ἀντικρούσαντος τὰς τροποποιήσεις ταύτας τοῦ εἰσηγητοῦ, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται αὐτὰς ἢ ὄχι, γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὰς, ἐγκρίνασα τὸν § κατὰ τὸ σχέδιον ὡς ἐξῆς.

« Ἡ θεία πρόνοια νὰ διέπῃ τὸν θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα καὶ νὰ εἰσακούσῃ τὴν ταπεινὴν δέησιν λαοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλ' εἰς τὴν θείαν αὐτῆς ἀγαθότητα ἐλπίζοντος. »

Μετὰ ταῦτα ἀποπερατωθείσης τῆς συζητήσεως τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ὁ Πρόεδρος ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς, κηρύξας ὡς ἀντικείμενον τῆς αὐριανῆς Συνεδριάσεως· 1) τὴν ἀνάγνωσιν ἁλοκλήρου τῆς ἀπαντήσεως κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας, καὶ 2) τὴν συζήτησιν τῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων τοῦ τμήματος περὶ τοῦ κύρους, ἢ μὴ, τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας, διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Προεδρεύσας Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΪΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΔ'.

Τῆς 12 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν δωδεκάτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων, κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου, παρόντων μὲν ἑκατὸν πέντε ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δύο, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου τοῦ Προεδρεύσαντος χθὲς Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ σύνολον τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως τῆς Βουλῆς, ὅπως τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐψηφίσθησαν, ἐπιδιορθωθὲν καὶ συναρμολογηθὲν κατὰ τὸν κανονισμὸν· ἔχει δὲ οὕτω.

« *Βασιλεῦ !*

Συνηθροισμένοι περὶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἤκουσαν μὲ ἀγαλλίασιν τὴν ἐπίσημον ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα πληροῦσι τὴν πατρικὴν Αὐτῆς καρδίαν, καὶ καθοδηγοῦσι τὰς πράξεις Της.

Τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πιστοὶ διερμηνεῖς διαβεβαίζομεν τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τὸν Ὑμέτερον Θρόνον ἀφοσιώσεως, καὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα ἐγκαρδίου ἀγάπης του.

Ἀρξαμένης ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑψίστου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου, ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν, διότι ἐκτιμῶνται τὰ αἰσθήματα αὐτῆς· ἡ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Θρόνον ἀφοσίωσίς της θέλει εἶσθαι καὶ εἰς τὸ μέλλον ὁ σταθερὸς τῶν βουλευμάτων της ὁδηγός.

Πρεπόντως ἡ Βουλὴ ἐκτιμᾷ τὰ πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων

τοῦ Συντάγματος εὐγενῆ τοῦ Βασιλέως αἰσθήματα. Τὸ Σύνταγμα ἐτέθη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ Βασιλέως, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι εἰλικρινὴς φύλαξ καὶ γενναῖος ὑπερασπιστὴς τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν θέλει εἶσθαι ἀείποτε ὁ Βασιλεύς, ἐφαρμοζομένων ἀκριβῶς τῶν Συνταγματικῶν ὅρων.

Τὴν αὐτὴν εἰλικρίνειαν καὶ ἀοκνον προσπάθειαν θέλουσι δείξει, Βασιλεῦ, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους εἰς τὴν ἀπαρασάλευτον διατήρησιν τῶν τοῦ Στέμματος δικαιωμάτων. Ἐκ τῆς ἀμοιβαίας οὕτω μεταξὺ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ ἐμπιστοσύνης καὶ Συνταγματικῆς ἐνεργείας θέλει προκύψει ἡ ἀπομάκρυνσις παντὸς ἐνδεχομένου προσκόμματος.

Ἡ Βουλὴ ἤκουσε μετ' ἀγαλλιάσεως ὅτι αἱ σχέσεις τῆς Υ. Μ. πρὸς τὰς ἄλλας Δυνάμεις διατελοῦσι πάντοτε φιλικαί. Ἡ Ἑλλὰς συναισθάνεται τὴν πρὸς τὰς εὐεργέτιδας συμμαχικὰς Δυνάμεις βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην της καὶ τὰς πρὸς αὐτὰς ὡς ἐκ τοῦ δανείου ὑποχρεώσεις της. Συμμεριζομένη δὲ τὰς ἐλπίδας τῆς Υ. Μ. ὅτι θέλουσι συναυξήσει εἰς τὴν δικαίαν αἴτησιν τῆς Κυβερνήσεώς σας περὶ τῆς πρὸς ἀπότισιν αὐτοῦ ἀναβολῆς, πέποιθεν ὅτι διὰ τῆς τακτοποιήσεως τῶν δημοσίων προσόδων, τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τῆς ἐμψυχώσεως τῆς γεωργίας, τῶν τεχνῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας καὶ διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐνεργείας τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος θέλει φθάσει, ὅσον ἔνεστι τάχιον, εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν θέλει δυνηθῆ νὰ ἐκπληρώσῃ θεόντως πᾶς ὑποχρεώσεις της ταύτας.

Ἡ Βουλὴ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν εἰρηνικὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἀνάπτυξιν, ἐπιθυμεῖ τὴν διατήρησιν τῶν φιλικῶν σχέσεων τῶν δύο ὁμόρων Ἐπικρατειῶν· πέποιθε δὲ ὅτι τὰς φιλικὰς ταύτας σχέσεις θέλει ἐμπεδώσει ἔτι μᾶλλον ἡ ἀμοιβαία παραδοχὴ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων ἀμφοτέρων τῶν Κυβερνήσεων.

Ἡ Βουλὴ θεωροῦσα ὡς μέγιστον ἐχέγγυον τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ τὴν ἀκριβῆ τῶν διοικητικῶν θεσμοθεσιῶν ἐκτέλεσιν, δὲν ἐδίστασε νὰ ψηφίσῃ τὸν νέον διοικητικὸν ὀργανισμόν, μεδεμιᾶς φεισθεῖσα πρὸς τοῦτο δαπάνης· διὸ καὶ ἀπεκδέχεται ἀνυπομόνως νὰ ἴδῃ τοὺς προσδοκωμένους τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ καρπούς. Συμπράξασα δὲ προθύμως εἰς τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος τὴν διαρρύθμισιν, θέλει μετὰ ζήλου ἐνασχοληθῆ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τελειοποίησιν καὶ ἀνάπτυξιν αὐτοῦ, σκοποῦσα πάντοτε τὴν ἀμοιβαίαν τῶν φορολογουμένων καὶ τοῦ δημοσίου ὠφέλειαν, καὶ τῶν καταχρήσεων τὴν περιστολήν.

Πεπεισμένοι εἰς τὸν περὶ τὰ φῶτα ἀξιέπαινον ζῆλον τῆς

Υ. Μ. ἐσπεύσαμεν, Βασιλεῦ, εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῆς παιδείας τοῦ Ἔθνους, θεωρουμένης ὡς βάσεως πάσης ἐλευθέρας πολιτείας, θέλομεν δὲ συζητήσει μετ' ἐπιμελείας τὰ διάφορα Νομοσχέδια πρὸς εὐόδωσιν αὐτῆς, ἀξίως τῆς ἱστορίας, τῆς εὐφυΐας καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Βουλὴ συγκινουμένη ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας μέριμναν τῆς Υ. Μ. ἐκφράζει τὴν ἐγκάρδιον αὐτῆς εὐχαρίστησιν, πρόθυμος νὰ παραδεχθῇ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἐκκλησίας λαμπρότητα καὶ τὸν διοργανισμόν αὐτῆς, τοῦ ὁποίου πρῶτον στοιχεῖον εἶναι ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων, δὲν ἀμφιβάλλει ποσῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Υ. Μ. ἐκπληροῦσα ἓν τῶν ἱερωτέρων αὐτῆς καθηκόντων θέλει φυλάξει ἀπαραβίαστον τὴν ἱεράν τῆς ἐκκλησίας παρακαταθήκην, σύμφωνα μὲ τὰ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος ὁρισθέντα. Ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποσιωπήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἴδῃ κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον διεκπεραιωμένα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐκκλησίαν ὀργανικὰ Νομοσχέδια.

Μετὰ ζήλου, Βασιλεῦ, θέλομεν ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑπὸ τῆς Υ. Μ. εἰσαχθησομένων Νομοσχεδίων, ἱκανῶν νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πατρίδος· ὁ δὲ περὶ στρατολογίας Νόμος θέλει καταστῆ ἀντικείμενον τῆς ἰδιαιτέρας μελέτης μας.

Μεγίστη εἶναι ἡ ἀνάγκη, Βασιλεῦ, νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἔλεγχον αἱ δημόσιαι πρόσοδοι διὰ Νόμου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χρήσεως αὐτῶν· ὁ δὲ περὶ νομαρχιακῶν συμβουλίων Νόμος ἀναμφιβόλως θέλει συμπληρώσει τὰς συνταγματικὰς διοικητικὰς τοῦ κράτους θεσμοθεσίας, καὶ εὔχεται ἡ Βουλὴ διὰ τὸν ὅσον οὔπω πραγματοποίησιν αὐτῶν.

Ναί, Βασιλεῦ, ἡ ἀσφάλεια εἶναι τὸ πρῶτιστον στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως πάσης κοινωνίας· ἡ Βουλὴ ἐκτιμῶσα δεόντως τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἀντικείμενον, θεωρεῖ ἱερὸν αὐτῆς χρέος νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν καταλληλοτέρων Νόμων, πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίου τάξεως καὶ ἡσυχίας· πρὸς τῶν σκοπῶν δὲ τοῦτον θεωρεῖ ὅτι τὸ κυριώτερον καὶ συντελεστικώτερον στοιχεῖον εἶναι ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς, περὶ ἧς καὶ τὸ Σύνταγμα ἐπρονόησε καὶ ἡ Βουλὴ τυγχάνει.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὑπὲρ πατρίδος θυσιασάντων καὶ ἀγωνισθέντων ὑπάρξει ἐκ τῶν πρωτίστων ἀντικειμένων τῆς ἐθνικῆς μερίμνης. Ἐπομένως ἡ πρὸς τοῦτο σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἔργον ὑπαγορευθὲν συνάμα καὶ ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην τῆς Υ. Μ. ἥτις

ἀπ' ἀρχῆς ἐχαρακτήρισεν αὐτήν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ἐθνικὸς οὗτος σκοπὸς μὲ πλήρη δικαιοσύνην ἀπαιτεῖται, Βασιλεῦ, ἡ ἀκριβής, περί τε τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα, τῶν ἐψηφισμένων ἐνέργεια. Εὔχεται δ' ἡ Βουλὴ τὴν πραγματοποίησιν τῆς διανομῆς καὶ διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Πάλλουσιν αἱ καρδίαι τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ εὐτυχοῦς μέλλοντος. Τὰ θαύματα τῆς θείας προνοίας, ὅσα συνώδευσαν τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἑλλάδος, Βασιλεῦ, ἐνθαρρύνουσιν αὐτὴν νὰ ἀτενίζῃ εἰς τὸ μέλλον της αὐτὸ ἀδιαλείπτως. Τὰ ἐρείπια, τὰ καλύπτοντα τὴν περιφανῆ ταύτην γῆν, μαρτυροῦσι τὴν ἔνδοξον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καταγωγήν. Ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς, ἀναδειχθεῖσα ἀξία τοῦ μεγάλου αὐτῆς παρελθόντος, ἐλπίζει ὅτι ἀπέκτησε νέα δικαιώματα εἰς τὴν συμπάθειαν τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου. Τὰ ἔθνη ἐπέδειξαν εὐγενῆ ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ τῆς ἀρχαίας ταύτης τοῦ πολιτισμοῦ ἑστίας, ὁ δ' Ἑλληνικὸς λαὸς φέρων ἐν ἑαυτῷ τὴν συναίσθησιν τοῦ προορισμοῦ του φιλοτιμεῖται νὰ ἀναδειχθῇ ἄξιος τῆς λαμπρᾶς τύχης, τὴν ὁποίαν ὁ Ὕψιστος προώρισε δι' αὐτόν.

Ἡ θεία πρόνοια νὰ διέπῃ τὸν Θρόνον καὶ τὴν πατρίδα, καὶ νὰ εἰσακούσῃ τὴν ταπεινὴν δέησιν λαοῦ ἀσθενοῦς, ἀλλ' εἰς τὴν θείαν αὐτῆς ἀγαθότητα ἐλπίζοντος. »

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν δ' αὐτοῦ προὐκαλέσθη παρὰ τοῦ Προέδρου κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ τεθέντος παρ' αὐτοῦ ζητήματος. « Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ ἀναγνωσθὲν σύνολον τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεώς της ἢ ὄχι ; »

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Α. Κρεστενίτου καὶ Κ. Προβελεγίου, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ Σύνολον τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασ. λόγον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τῆς πρὸς τὸν Βασ. λόγον ἀπαντήσεως ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Π. Δ. Καμπάνης	Ν.

Μ. Α. Κατρὶς	Ν.	Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Δ. Τζάκρης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Σ. Παγκαλος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Α.Γεωργαντᾶς	Ν.	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Π. Βαρβιτζιώτης	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Φασίτζας	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ν.
Ι. Γιαλδάσης	Ν.	Ῥ. Παλαιμίδης	Ν.
Α. Ζῶτος	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Βιλαέτης	Ν.	Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Π. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικήτ. Σταματελόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.	Κ. Βέϊκος	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Α. Γ. Τζάνος	Ν.	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Σ. Μπαρότζης	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Δ. Μπιρπίλης	Ν.
Ι. Ζάρκος	ἀπὼν	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσας	Ν.	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.	Χ. Καπετανάκης	Ν.
Γεωργ. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς		Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀσθενὴς
Βίβλιμ. Κανελλόπουλος	Ν.	Δ. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ

Κ. Τζερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Δογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παππακώστας Τζαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	ἀπὼν
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατζόγκος	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Δ. Καντζίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Δ. Σταματάρας	Ν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Μ. Α. Καΐρη καὶ τῶν Βουλευτῶν Δ. Ὀρεινοῦ καὶ Α. Λαπουσιάδου κλήρωσις μεγάλης πρεσβεύσεως, ἥτις μετὰ τοῦ Προεδρείου θέλει φέρει ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὴν τῆς Βουλῆς ἀπάντησιν εἰς τὸν πρὸς τὴν Βουλὴν λόγον Αὐτῆς· ἔλαχον δὲ μέλη οἱ Κ.

Δ. Λαπουσιάδης.
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος.
Π. Βάρβογλης.
Ἰω. Τομαρᾶς.
Γεώργιος Μπάστας.
Νικόλαος Μαυρομμάτης.
Ἀναγνώστης Μαρκόπουλος.
Δ. Παπατσώρης.
Ἀντ. Γεωργαντᾶς.
Φ. Τσιγκουράκος.

Ἐπροτάθη μετὰ ταῦτα νὰ παραδώσῃ ἡ πρέσβευσις αὕτη τῆς Βουλῆς εἰς τὸν Βασιλέα καὶ χειρόγραφον ἀντίγραφον, κατὰλλήλως προπαρεσκευασμένον, τῶν ἀφορώντων τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἐξ ὧν καταδεικνύοντα λεπτομερέστερα ἐν διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἐκφραζόμενα αἰσθήματα αὐτῆς· ἀλλ' ἡ Βουλὴ, τῇ διαβεβαιώσει τοῦ Προέδρου, ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ὡς ἐπίσημα καὶ δημόσια ἔγγραφα, ἀποστέλλονται πρὸς ὅλας τὰς ἀρχὰς, ὅτι τὸ Προεδρεῖον ἀπε-

στειλε καὶ ἀποστέλλει αὐτὰ ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκτύπωσίν των εἰς τὰ Ἀνάκτορα, καὶ ὅτι ἡ τύπωσις αὐτῶν εἶναι ἐνήμερος, δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν, θεωρήσασα ὡς μὴ ἀναγκαίαν τὴν ἰδιαιτέραν μετὰ τῆς ἀπαντήσεως παράδοσιν τῶν πρακτικῶν εἰς τὴν Α. Μ.

Προτείναντος δ' ἄλλου ὅτι ἀναφορὰι, ἐφ' ὧν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιτροπῆς, ἀφορῶσαι σπουδαῖα ἀντικείμενα, πρόκεινται νὰ συζητηθῶσι παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὅτι ἡ Προεδρεία ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ ἡμέραν τινα, ὅσον τὸ δυνατὸν προσεχεστέραν, πρὸς συζήτησιν αὐτῶν, καθ' ἣν ἀναγκαία εἶναι καὶ ἡ παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν ὅτι πλῆθος τοιούτων ἀναφορῶν μένουσιν ἐκκρεμεῖς πρὸς συζήτησιν πρὸ πολλοῦ καὶ δικαίως οἱ ἀναφερόμενοι παραπονοῦνται διὰ τὴν βραδύτητα τῆς συζητήσεως αὐτῶν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο τὸ Προεδρεῖον θέλει προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προσδιορισθῇ ῥητὴ ἡμέρα πρὸς ἀποπεράτωσιν αὐτῶν.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλε ὡς δεύτερον ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, τὴν συζήτησιν περὶ τῆς νομιμότητος καὶ τοῦ κύρους τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἴδρας, ἐφ' ἧς αἱ τῆς πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας τοῦ τμήματοεκθέσεις ἐτυπώθησανκαὶ πρὸ ἡμερῶν διενεμήθησαν εἰς τοὺς Κ. Βουλευτάς.

Πρῶτος δὲ ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐκθέσεως τῆς μειονοψηφίας τοῦ τμήματος, ὑπὲρ τῆς νομιμότητος τῆς ἐκλογῆς ἐξέθηκεν, ὅτι τὰ κύρος τῆς ἐκλογῆς ταύτης συνωμολόγησαν καὶ τὰ ἐναντία μέλη τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος, παρουσιάζοντα ἤδη διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐναντίαν γνώμην, ἀλλὰ μὴ στηριζομένην εἰς νόμιμόν τινα καὶ ἰσχυρὸν λόγον· ὅτι χάριν συντομίας παραλείπει τὰ ἱστορικὰ τῶν ἐκλογικῶν πράξεων, διότι τοῦτο ἕκαστος δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἐκ τῶν ἐκθέσεων, περιοριζόμενος μόνον νὰ ἀναιρέσῃ προτάσεις τινας ἐφ' ὧν ἡ μειοψηφία ἐστήριξε τὴν ἀκυρωτικὴν ψῆφόν της.

Κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης παρεδόθη εἰς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ἀναφορὰ ἐξ ἑκατὸν ἐννενήκοντα μέχρι διακοσίων μελῶν, ἀπὸ τας 12 Νοεμβρίου 1845 γεγραμμένη, ἀλλ' αἱ ἐν αὐτῇ ὑπογραφαὶ οὐδεμίαν γνησιότητα ἔχουσι, διότι δὲν ἐπικυροῦνται ἀπό τινα ἀρχὴν, καθόσον μάλιστα πλεῖστοι τῶν ὑπογεγραμμένων, ὡς ἀγράμματοι, ὑπογράφονται δι' ἄλλων, καὶ ἄλλοι φαίνονται ὑπογεγραμμένοι ἐν ᾧ πρὸ πολλοῦ ἀποδημοῦσιν ἐκ τῆς Ἴδρας.

Οἱ δὲ λόγοι τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος εἶναι οὗτοι· α') ὅτι ἡ ἐξουσία ἐπεμβῆκεν ἐνόπλως εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην. β') ὅτι διὰ τῆς παρατάσεως τῆς ἐνεργείας αὐτῆς παρεβιάσθη τὸ 29 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῶν Νόμου, καὶ γ') ὅτι ὡς κατάστημα ψηφοφορίας κακῶς ὡρίσθη ὁ Ναὸς, ἐντὸς τῶν δωματίων τοῦ ὁποίου κατῴκει ἡ φρουρὰ τῶν ἐνόπλων στρατιωτικῶν καὶ πολιτοφυλάκων.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου, ἅπαντες γνωρίζουσιν, ὅτι ἡ ἔνοπλος δύναμις ἀπεστάλη εἰς Ὕδραν κατ' ἐπίμονον αἴτησιν τῶν τότε ἐπιδόξων Βουλευτῶν Ὕδρας ἔν ἔτος σχεδὸν πρὸ τῆς ἐκλογῆς ταύτης, λόγῳ τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ὄχι τῆς ἐκλογῆς, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οὐδὲ εἶχε κἂν ἀκυρωθῇ ἡ πρώτη Βουλευτικὴ ἐκλογὴ παρὰ τῆς Βουλῆς· διέμενε δ' ἔκτοτε εἰς Ὕδραν λόγῳ τῆς κοινῆς ἡσυχίας τοῦ τόπου ἐκείνου. Περὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ἤτοι τῆς παρατάσεως τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας ἐκλογῆς, πολλάκις ἐν τῇ Βουλῇ ἐγένετο λόγος, προσκληθέντος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ δόντος τὰς περὶ τούτου πληροφορίας, ἐξ ὧν ἀπεδείχθη ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον διέταξε τὴν ἔναρξιν τῆς νέας ἐκλογῆς τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἀκυρώσεως τῆς πρώτης, ἀλλ' ἡ ἀναβολὴ προῆλθεν ἀπὸ περιστάσεις ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τοῦ Ὑπουργείου, καὶ προελθούσας ἀπὸ ἐλλείψεις τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἱερέων, ἀρνουμένων τὴν σύμπραξιν αὐτῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, μὴ δυνηθείσης τῆς ἐξουσίας νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχεῖαν αὐτῶν ἀποπεράτωσιν, ἕνεκα ἐλλείψεων τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου· ἡ ἀναβολὴ αὕτη, ἐκ τοιούτων περιστάσεων προελθοῦσα, ἐγένετο καὶ ἐπὶ ἄλλων ἐκλογῶν, ἀλλ' οὐδόλως ἐγένετο λόγος εἰς τὴν Βουλὴν περὶ ταύτης κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ κύρωσιν αὐτῶν. Ἐπίσης ἀνυπόστατος εἶναι καὶ ὁ τρίτος λόγος, διότι ὄχι μόνον ἡ παροῦσα ἐκλογὴ, ἀλλ' ἅπασαι αἱ πρὸ αὐτῆς ἐπαρχιακαὶ καὶ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ, καὶ αὗται αἱ ἐπὶ τοῦ ἐγῶνος ἐνεργηθεῖσαι συναθροίσεις τοῦ λαοῦ ἐγένοντο πάντοτε εἰς τὸν ἴδιον ναὸν, κατάλληλον διὰ τὴν κεντρικότητα τῆς θέσεως καὶ τὸ εὐρύχωρον αὐτοῦ· ἡ δὲ καταλύουσα ἐκεῖ μικρὰ φρουρὰ διέμενεν εἴς τινα δωμάτια μακρὰν τοῦ ναοῦ εὑρισκόμενα, ἀπομεμακρυσμένη οὖσα τῆς ἐκλογῆς, καὶ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν πρόληψιν συγκρούσεων καὶ τὴν τήρησιν τῆς κάλπης, λαβοῦσα μέρος. Βέβαιον δ' εἶναι ὅτι ὁ Ὑδραϊκὸς λαὸς δὲν παραβιάζεται δι' ὀλίγων ἐνόπλων, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ νῦν ἀποτυχόντες ἄλλοτε διεβεβαίωσαν τοῦτο ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ὑποπεσόντες ἤδη εἰς ἀντίφασιν καὶ προτείνοντες τὴν

δι' ἐνόπλων παραβίασιν αὐτοῦ. Πρὸς τούτοις δὲ προτείνουσιν, ὡς λόγον ἀκυρώσεως, ὅτι ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐκλογέων μόλις χίλιοι διακόσιοι περίπου ἐψηφοφόρησαν, ἀλλὰ τοῦτο προῆλθεν, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἐκλογῆς, διότι ὁ λαὸς τῆς Ὕδρας ὡς ναυτικὸς, ἀποδημεῖ συνήθως· ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον ἀπόλυτος κατὰ τὰς πρώτας ἐκλογὰς πλειονοψηφία. Καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἐξωδίκων πληροφοριῶν, οὔτε ἐπέμβασις, οὔτε παρατυπία τις εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐμφαίνεται· καὶ ἐξ' αὐτοῦ δὲ τοῦ ἀποτελέσματος δύναταί τις νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἐλευθέρας τοῦ Ὑδραϊκοῦ λαοῦ ἐκλογῆς, διότι οἱ ἐκλεχθέντες Δ. Λ. Κουντουριώτης, Δ. Κριεζῆς, καὶ Γκίκας Δοκὸς ἀνήκουσιν εἰς διακεκριμένας τῆς Ὕδρας οἰκογενείας, θετικὴν ἐπιρροὴν ἔχοντες, καὶ μάλιστα τοῦ τελευταίου παρὰ πάντων ἀγαπωμένου. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ τῶν προσώπων τούτων συνδυασμὸς δεικνύει ὅτι ἡ ἐκλογὴ αὕτη δὲν εἶναι κομματική. Ἐκ τούτων ἡ μειονοψηφία τοῦ τμήματος ἐπείσθη παρὰ τῆς νομιμότητος τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῆς.

Ἁπάντων δὲ μετὰ ταῦτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος καὶ ὑποστηρίζων τὴν γνωμοδότησιν αὐτῆς κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς, ἐπέφερεν ὅτι οὐδόλως τὰ πρόσωπα τῶν ἀναδειχθέντων Βουλευτῶν ἔχων ὑπ' ὄψιν, καὶ εἰς τὴν τήρησιν μόνον τῶν διατάξεων τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἀφορῶν, δὲν παραδέχεται τὰς πράξεις τοῦ Ὑπουργείου ὡς συνομολογίαν τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου. Πρὸς δικαιολόγησιν δὲ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος ὑπὲρ τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἐκλογῆς θέλει περιορισθῆ εἰς τὴν ἐξέτασιν δύο μόνον περιστάσεων, ἐξ ὧν ἡ πλειονοψηφία ἐπείσθη· ἡ πρώτη ἀφορᾷ τὸ νομικόν· ἡ δὲ δευτέρα τὸ πραγματικὸν μέρος τῆς ἐκλογῆς. Καὶ α') εἶναι ἀδιατάκτως ὁμολογούμενον ὅτι κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην παρεβιάσθη τὸ 29 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου, παραταθείσης τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς πέραν τῆς τεθείσης προθεσμίας· ἡ παραβίασις δὲ τῆς οὐσιώδους ταύτης τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου διατάξεως ἀνεπτύχθη ἀρκούντως καὶ ἄλλοτε, καὶ κατὰ τὴν γενικὴν τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν, καὶ ἰδίως καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν Ὕδρας, καὶ διὰ τοῦτο παραλείπει τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν. β') Δεύτερος λόγος τῆς ἀκυρώσεως εἶναι ἡ ἐπέμβασις τῆς ἐξουσίας, ἀποδεικνυομένη καὶ διὰ τῆς παύσεως τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως. Εἰς τὴν ἀνα-

βολὴν τῆς ἐκλογῆς δὲν εἶναι ξένον τὸ Ὑπουργεῖον, διότι ἂν καὶ φαίνηται αὐτὴ προελθοῦσα ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ πρόθεσιν τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἱερέων, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως πρέπει νὰ ἀποδοθῇ, διότι ἄνευ τινος αἰτίας ἔπαυσε τὰς πρότερον δημοτικὰς ἀρχὰς, ἀντικαταστῆσαν ἐπὶ τούτῳ ἄλλους δημοτικοὺς ὑπαλλήλους, καταλλήλους πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν θελήσεών του. Διατὶ αἱ ἀναβολαὶ αὗται δὲν προῆλθον εἰς τὰς λοιπὰς ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐνεργηθείσας ἐκλογὰς τῆς Εὐρυτανίας, Τριχωνίας, Αἰτωλίας, Κέας, Κυναυρίας, καὶ λοιπάς, μόνον δὲ εἰς τὴν τῆς Ὕδρας, τῶν Καλαβρύτων καὶ τῆς Καρυστίας; ἐντὸς δὲ τούτου, ἡ πρώτη Βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ὕδρας οὐδεμίαν παρατυπίαν ἔχουσα ἀκυρώθη παρὰ τῆς Βουλῆς διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν παρευρίσκοντο δεκαοκτὼ ὁπλοφόροι· οἱ δὲ τὴν ἀκύρωσιν τότε τῷ λόγῳ τούτῳ ἐπενεγκόντες δὲν θεωροῦσι παραβιασθεῖσαν τὴν ἐκλογὴν, ὅτις ἐνηργήθη ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν καὶ τὴν βίαν διακοσίων ἐνόπλων, καὶ ἑκατὸν πολιτοφυλάκων, διαμενόντων ἐντὸς τῶν περὶ τὸν ναὸν δωματίων, καὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ αὐτοῦ, φρούριον ὁμοιάζοντος. Ἡ ποιότης τῶν ἀξιοτίμων προσώπων τῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν καὶ ἡ ἐπιρροὴ αὐτῶν δὲν δύναται νὰ καλύψῃ προφανεῖς τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου παραβιάσεις καὶ τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἐξουσίας οὐδὲ νὰ ἐπιρρέασῃ τὴν Βουλὴν, ὀφείλουσαν νὰ ὑποδείξῃ καὶ εἰς τοῦτο, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο Ὑπουργεῖον τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὰ μέλη τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος προτείνουσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς.

Ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς ἄλλος ἐπεχείρησε νὰ ἀνασκευάσῃ τοὺς παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τοῦ τμήματος προταθέντας λόγους ἀκυρώσεως, καὶ ἐπαναλαβὼν αὐτοὺς παρετήρησεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου, ὅτι πλέον τῶν δύο μηνῶν ὀλονότι παρατάσεως τῆς ἐκλογῆς, ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῶν Διοικητικῶν τῆς Ὕδρας ἀρχῶν ἀλληλογραφία πείθει ἕκαστον ὅτι αὐτὴ προῆλθεν ἀπὸ ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τοῦ Ὑπουργείου περιστάσεις, ἂν καὶ τοῦτο ἔλαβε προσηκόντως τὰ πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἐκλογῆς ἀναγκαῖα μέτρα, καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐξασκήσῃ κατὰ τῶν αἰτίων τῆς ἀναβολῆς αὐτῆς ὑπαλλήλων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου διδόμενα δικαιώματά του. Μ' ὅλον ὅτι δὲ ἡ ἀναβολὴ ἀπὸ τοὺς ὁρισθέντας νὰ προπαρασκευάσωσι τὰ τῆς ἐκλογῆς προῆλθεν, οὐδεμίαν ὅμως εἰς τὸ κῦρος ἢ μὴ τῆς ἐκλογῆς ἔχει ἐπιρροήν, διότι ἡ διάταξις τοῦ 29 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῶν Νόμου, ἄλλο τι νὰ

προλάβῃ προτιθεμένη, οὐδαμῶς ἐνταῦθα δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ· καὶ δύναται μὲν αὐτὴ παραπονα κατὰ τῆς ἐξουσίας νὰ διεγείρῃ καὶ τὴν λογοδοσίαν πρὸς τοῦτο τῶν αἰτίων νὰ ἐπιφέρῃ, ὄχι δὲ καὶ τὴν τῆς ἐκλογῆς ἀκύρωσιν, διότι ἡ ποινὴ αὐτὴ ἤθελεν ἀποβῇ κατὰ τῶν ἐκλογέων, οἵτινες ὑποστάντες τὰς αἰτίας τῆς ἀναβολῆς, ἤθελον τότε καταδικασθῇ νὰ ὑποστῶσι καὶ τὰς τῆς ἀκυρώσεως καὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐκλογῆς. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου λόγου, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ πλειονοψηφία τοῦ τμήματος τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς ἐπρότεινεν, ἐπὶ τῆς παύσεως ὀλονότι τοῦ Δημάρχου, ὅτι καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀσθενὴς· καὶ ἂν νομικῶς τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, ἤθελεν ὅμως ἀποτελεῖ ἠθικὸν λόγον, ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι ἡ ἐξουσία, ἵνα εὐκολύνῃ τοὺς ἐπιτυχόντας, τὸν Δήμαρχον τοῦτον ἔπαυεν. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ὑπάρχει, διότι οὗτος ὑποπεσὼν εἰς ἀθεμίτους καὶ ἀξιοποίνους πράξεις, ἐπαύθη ἕνεκα λόγων ἰσχυρῶν, οἵτινες ὑποβληθέντες εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπροκάλεσαν κατόπιν τὸ διάταγμα τῆς παύσεώς του, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκτεθειμένοι ὑπάρχουσιν. Ἐπὶ τοῦ τρίτου τῆς ἀκυρώσεως λόγου, τῆς μὴ ψηφοφορίας δηλονότι τῶν 2/3 τῶν ἐκλογέων, ὅτι ἐξεταζόντες τὰς διαφόρους τῆς Ὕδρας ἐκλογὰς, καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς δημοτικὰς, παρατηροῦμεν ὅτι οὐδέποτε συνεκεντρώθησαν εἰς Ὕδραν τὰ 2/3 τῶν ἐκλογέων, ἰδίως δ' εἰς τινα τῶν ἐνεργηθεισῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν μόλις συνεπληρώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν 800, ὁ πρὸς τὴν ἐκλογὴν ἀπαιτούμενος, διότι οἱ Ὑδραῖοι ὡς ἐμπορεύονται δὲν διαμένουσιν εἰς Ὕδραν, ἀλλ' ἀποδημοῦσιν, ὁ δὲ λόγος οὗτος εἶναι εἰς αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν. Ἔτι δὲ ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν δὲν εἶναι ἐπιβλητικὸν, ἀλλ' ἀφίνεται εἰς τὴν βέλησιν ἑκάστου, ὁ δ' ἀμελῶν ἢ ἀρνούμενος νὰ ἐξασκήσῃ αὐτὸ, ἑαυτὸν νὰ αἰτιᾶται ὀφείλει, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ μόνον ἐὰν ἐπηρεάσθησαν αἱ προθεσμίαι πρέπει νὰ ἐξετάσῃ, οὐδόλως τὴν ἐκ προαιρέσεως ταιαύτην ἄρνησιν ἢ ὀλιγωρίαν ὑπ' ὄψιν λαμβάνουσα. Ἐπὶ τοῦ τετάρτου λόγου τῆς πιθανότητος, ὅτι πραγματικῶς ἡ ἐξουσία ἐπεμβῆκε εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ἐνισταμένων ἐκτεθειμενα ἀληθεύομεν, ὅτι τὰ ἐξετάζοντα, ὡς δικαστήριον, τὰς τοιαύτας ἐκλογὰς σώματα δὲν πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς μόνας εἰκασίας, ἀλλ' εἰς τὰ πράγματα. Ἡ πλειονοψηφία τοῦ τμήματος ἀναγνωρίζουσα ὅτι ἐπηρεάθησαν αἱ προθεσμίαι, ἀποδίδει πιθανότητα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ἐνισταμένων ἐκτεθέμενα, ἐνῶ πιθανότητα τοιαύτην νὰ ἀποδώσῃ τις δύναται καὶ εἰς τὸ ἀντίθετον· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ ἀναφοραὶ αὗται καὶ οὐδὲν φέρουσι κῦρος, διότι οὐδ' ἐπικυρωμέ-

ναι ὑπάρχουσιν, ἵνα τὸ γνήσιον τῶν ἐν αὐταῖς ὑπογραφῶν ἀποδειχθῇ, καὶ οἱ ὑπάρχοντες πολιτοφύλακες δὲν διωρίσθησαν ἀπὸ τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἀπὸ τὸ προκάτοχον αὐτοῦ· ὁ τἀναντία δὲ διϊσχυριζόμενος ὀφείλει νὰ προσαγάγῃ γεγονότα, διὰ νὰ ὑποβληθῶσι κἂν ταῦτα εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Βουλῆς καὶ συναχθῇ ἡ ἀλήθεια· καὶ ὁ λόγος ἔτι ἐστάλη ἀφοῦ προὐκαλέσθη πρὸς τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, καθ' ἃ ὁ τῆς μειονοψηφίας τοῦ τμήματος Εἰσηγητὴς ἀρκούντως τοῦτο ἐδικαιολόγησε. Μετὰ τὴν ἀνασκευὴν δὲ ταύτην συνήγαγε τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς.

Κατὰ ταύτης ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμος, ἡμᾶς τε καὶ τὸ ἔθνος ἅπαν ἀσφαλίζων, τὸ σημαντικώτερον τῶν νομοθετημάτων ὑπάρχει καὶ τὴν βάσιν τοῦ Συντάγματος ἀποτελεῖ· διότι διὰ τῆς κακῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς, τὸ Σύνταγμα καθίσταται μέσον ἀντὶ ἀκρογωνιαίου τῆς κοινωνίας λίθου· καὶ ἡ Κυβέρνησις ψευδοσυνταγματικὴ ἀληθῶς ἀποβαίνει. Συνταγματικῶς τὸ ἔθνος παρὰ τῶν Βουλευτῶν ἀντιπροσωπευόμενον μετὰ τοῦ Βασιλέως συνεργάζεται, ὅταν ὅμως οἱ Βουλευταὶ αὐτῶν δὲν ἀποῤῥέωσιν ἀπὸ τὴν ἄκρατον αὐτοῦ θέλησιν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν τῆς Κυβερνήσεως ἐκλογὴν ἀναδεικνύωνται, τότε τὸ ἔθνος δὲν ἀντιπροσωπεύεται, καὶ οὗτοι ἀντιπροσωπεύουσιν, ἀντὶ τοῦ ἔθνους, τὰς ἐμπνεύσεις καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Κυβερνήσεως, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἠθικὴν ἑαυτῶν ἐλευθερίαν δὲν ἔχουσιν, ἀλλ' ἡ συντρέχουσα, ἢ ἄλλως ἀναδεικνύουσα αὐτοὺς Βουλευτὰς Κυβέρνησις πρὸς οὐδὲν θέλει θεωρεῖ αὐτούς, καὶ οὐδαμῶς αὐτοὺς ἐκτιμᾷ. Πρὸ πάσης ἀνασκευῆς τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς ἀγορευσάντων ἀναγκαῖον εἶναι νὰ παρατηρηθῇ ὅτι οἱ ἀναδειχθέντες Βουλευταὶ οὐδεμίαν εἰς τὰς σκέψεις αὐτὰς ἔχουσι χώραν, διότι καὶ οὗτοι μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος συνειργάσθησαν, καὶ τὸ αὐτὸ συμφέρον ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν νόμων ἔχουσιν ἀπὸ πάσης λοιπὸν συμπαθείας, ἢ τοὐναντίον, ἀπέχοντες, τὴν προσοχὴν ἡμῶν νὰ ἐπιστήσωμεν ὀφείλομεν εἰς τὴν κυρίαν τῶν σκέψεων τούτων αἰτίαν, τὴν τήρησιν τοῦ νόμου. Ὁ λόγος ὅτι εἰς τὴν ἀναφοράν, ὡς μὴ παρά τινος κυρωθεῖσαν, τῶν κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἐνισταμένων δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ βαρύτης τις, δὲν εἶναι ἀληθὴς, διότι οἱ πάντες γνωρίζομεν ὅτι ὁ μὲν Δήμαρχος, ὡς ὑποστηρίζων ἑαυτὸν ἢ φίλον ἢ συγγενῆ ἑαυτοῦ νὰ ἀρνηθῇ δύναται τὰς ἐν αὐτῇ ὑπογραφὰς νὰ κυρώσῃ, ὁ δὲ Διοικητὴς θέλει ἐπίσης ἀρνηθῇ νὰ περιβάλῃ μὲ τὴν ἰσχὺν τῆς κυρώσεως ὅ,τι τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαν ἐκλογὴν ὡς παράνομον εἰσαγγέλλει· ἐὰν λοιπὸν θεωρηθῇ ὡς ἀπολύτως ἀναγκαία

ἡ κύρωσις αὕτη, ὁ λαὸς θέλει ἀπολέσει, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, τὸ δικαίωμά του· ἵνα δὲ μὴ τὸ ἄτοπον τοῦτο συμβῇ, οἱ μὲν νόθους τὰς ὑπογραφὰς θεωροῦντες νὰ κατηγορήσωσιν αὐτῶν ὡς πλαστῶν δύνανται, αὗται δὲ καὶ ἄνευ τῆς κυρώσεως ταύτης γνήσιαι θεωροῦνται, καθόσον μάλιστα ἂν μὲν ὑπέγραψαν οἱ ἐν αὐταῖς ὡς ὑπογεγραμμένοι φαινόμενοι, τότε αἱ ὑπογραφαὶ αὐτῶν εἶναι γνήσιαι, ἂν δὲ δὲν κατηγορήσωσι ταύτων ὡς πλαστῶν, ὅτι ἀληθῶς ἐν αὐταῖς ὑπέγραψαν εἰκάζεται· τὸ ἀντίθετον τούτου, τὸ ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ὑποστηριχθὲν οὐδὲ καθιερωμένον ὑπάρχει, οὐδὲ νὰ καθιερωθῇ συμφέρει, διότι τῶν λαῶν οἱ πλεῖστοι εἶναι ἀγράμματοι, καὶ διότι ἕνεκα τούτου πολλάκις τὰ τῶν λαῶν δικαιώματα ἤθελον καταπνιγῆ. Ἰσχυρὸς ἐπίσης δὲν εἶναι καὶ ὁ λόγος ὅτι τὴν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐπὶ τοσοῦτον τῆς ἐκλογῆς ἀναβολὴν, καὶ τὴν ἐπίσης κατὰ παράβασιν τῆς στρατιωτικῆς ἐξουσίας ἀποστολὴν καὶ διὰ ταύτης ἐπέμβασιν, αἱ ἀπειλαὶ ἑνὸς τῶν ἀκυρωθέντων Βουλευτῶν Ὕδρας ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐπροκάλεσαν, διότι οὐδενὸς οἱ λόγοι, καὶ παντὸς πολίτου οἱ φόβοι μὴ διαταραχθῇ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ἡ ἡσυχία, νὰ δικαιολογήσωσι δύνανται τὴν τοῦ νόμου παράβασιν, ἢ τὴν δι' ἀποστολῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως ἐπέμβασιν· καὶ ἡ μὴ τῶν ἱερέων σύμπραξις τὴν ἀναβολὴν νὰ ἐπιφέρῃ δὲν ἠδύνατο, διότι μεταξὺ τούτων καὶ τις δυνατὸν νὰ ὑπῆρχε τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ χορηγῶν, εἰ δὲ ταύτην ἡ ἄρνησις τῶν Πορέδρων καὶ τοῦ Δημάρχου ἐπέφερεν, ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξασκήσῃ κατ' αὐτῶν τὰ χορηγούμενα ὑπὸ τοῦ νόμου δικαιώματα, καταδιώκον αὐτοὺς ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας μετὰ ἐπανειλημμένην ἐπὶ ἀποδείξει πρόσκλησιν· ἀλλ' οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο. ὡς αἴτια δὲ προσηνέχθησαν ἀνεξάρτητα περιστατικὰ καὶ ταῦτα ὅμως δὲν ὑπῆρχον, διότι οὔτε λοιμώδης τις νόσος ἐπέσκηψεν, οὐδ' ἐχθρικὴ ἐπιδρομὴ, τὴν τοιαύτην τῶν τοιούτων ἐνέργειαν νὰ ἐμποδίσῃ δυναμένη· τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ταῦτα πρὸς μόνην κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐπέμβασιν τὴν στρατιωτικὴν ἐκεῖ δύναμιν ἀπέστειλε, καὶ τὰς συνεπείας τῆς ἐκεῖ διαμονῆς της οἱ πάντες νὰ εἰκάσωσι δύνανται, διότι πάντοτε ὅταν πρὸς πολιτικὸν σκοπὸν ἀποστολαὶ τοιαῦται γίνωνται, καταπιέσεις πολλαὶ ἐπὶ τοῦ λαοῦ ἐνεργοῦνται· καὶ βέβαιον μὲν εἶναι ὅτι ὁ Ὑδραϊκὸς λαὸς, ὡς προαχθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τῶν θαλασσίων κινδύνων καὶ τῶν πολέμων κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ὡς πλατυτέραν ἀγωγὴν πρὸς τοῦτο λαβών, διὰ τὰ χορηγούμενα εἰς τοῦτον παρὰ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας προνόμοις, τῶν λοιπῶν τῆς

Ἑλλάδος λαῶν διακρίνεται διά τε τὴν τόλμην καὶ τὴν ἀπόφασιν, οὐχ ἧττον ὅμως παρεβιάσθη, καὶ περὶ τῆς ἀληθείας τούτου ἐρωτήσατε τὴν καρδίαν σας· ὅταν δὲ τοιοῦτος λαὸς παρεβιάσθη, εἰκάσατε κατὰ πόσον νὰ ἀντισταθῇ δύναται ὁ ἀσθενέστερος τούτου ποιμὴν καὶ γεωργὸς τῶν μεσογείων· ἐὰν δ' ἤδη, ὅτε ἀκόμη καὶ αἱ πράξεις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως πρόσφατοι διατελοῦσι, καὶ αἱ κατ' αὐτὴν ἀγορεύσεις εἰς τὰ ὦτα πάντων ἀντηχοῦσιν, ἐκ τούτων δὲ δραστικωτέρα ἡ τοῦ αἵματος πάντων ἡμῶν κυκλοφορία ἐπιγίνεται, τὰς τοιαύτας παραβιάσεις ἀνεχθῶμεν, εἰκάσατε κατὰ τὸ μέλλον ἂν θέλῃ ἀντισταθῇ τις κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς ἐξουσίας. Ἡ ἐκλογὴ δὲν ἐνεργήθη, ὡς διεταθησαν οἱ προαγορεύσαντες, εἰς τὸν ναὸν, διότι ὁ ναὸς ἐκεῖνος εἶναι μοναστήριον ὀχυρὸν, καὶ οὐχὶ ναὸς, ὁποῖον ὁ νόμος ὑποτίθησι, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπήτησε διὰ μόνην τὴν δημοσιότητα, προσθεὶς καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ *εὐρυχώρου*, ὅπως οἱ πάντες εισέρχωνται, καὶ πάντων τούτων ἐνώπιον ἡ ἐκλογὴ ἐνεργῆται· ἐπειδὴ δὲ αἱ διατάξεις ὅλαι τοῦ νόμου αὗται τὴν πρόθεσιν τῆς δημοσιότητος ἐμφαίνουσι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται κατὰ θέλησιν εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ναοῦ ἢ ἀλλαχοῦ ἐντὸς αὐτοῦ νὰ ἐργάζηται, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον, ἵνα ὑπὸ τὴν ὄψιν πάντων διατελῇ· πᾶσα δὲ τούτων ἔλλειψις, καὶ ἰδίως καὶ ἡ παρὰ τὴς μειοψηφίας τοῦ τμήματος ὁμολογουμένη ἀπαγόρευσίς τινων νὰ εισέλθωσιν ἐν τῷ ναῷ, ἂν καὶ ἐπὶ τῇ προφάσει νὰ ἐξετασθῶσι μή τι ὅπλον φέρωσι, τὴν τοῦ νόμου παραβίασιν καὶ τὴν πρόφανῆ τῆς ἐξουσίας ἐπέμβασιν μαρτυροῦσιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Βουλευταὶ, ἵνα ἐν πράγματι τὴν ἐκλεγουσαν ἐπαρχίαν ἀντιπροσωπεύωσι, παρὰ τοῦ πλείονος μέρους τῶν κατοίκων αὐτῆς πρέπει νὰ ἐκλέγωνται, διὰ τοῦτο καὶ ἡ μὴ ψηφοφορία τῶν 2/3 τῶν ἐκλογέων οὐσιώδη ἀποτελεῖ ἔλλειψιν, καὶ τὸ Σύνταγμα παραβιάζεται, ἀντιπροσωπευομένων τῶν ἐπαρχιῶν παρ' ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους μικρὸς ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῶν ἐξελέξατο· καθ' ὅσον μάλιστα οἱ κάτοικοι τῆς Ὕδρας, ἀληθῶς ἐμποροναῦται, τὸν πλείονα τοῦ ἔτους χρόνον ἀποδημοῦσιν· ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη κατὰ τὸν Δεκέμβριον, ὅτε οἱ πλεῖστοι τούτων εἰς τὴν Ὕδραν διατελοῦσιν· ἀφ' οὗ δὲ ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τῶν ῥηθέντων συνάγεται ὅτι τῶν ἐκλογέων ὑπῆρχον καὶ πολλοὶ ἄλλοι, πλὴν τῶν ψηφορησάντων, εἰς Ὕδραν, ἕκαστος πείθει ἑαυτὸν ὅτι οὗτοι δὲν ἐψηφορόρησαν διὰ τὰς ὁμολογουμένας καταβλίψεις καὶ ἐπεμβάσεις τῆς ἐξουσίας, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐπροτίμησαν νὰ μὴ ἐξασκήσωσιν ἱερὸν καὶ πολύτιμον δικαίωμα, καὶ ἀπέσχον τῆς

ἐξασκήσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ (δέᾳ ὅτι ἡ ἐξελέγξουσα τὴν ἐκλογὴν Βουλὴ, ταῦτα πάντα κατ' ἀξίαν ἐκτιμῶσα, θέλει ἐπαναφέρει αὐτοὺς εἰς τὰ δίκαιά των. Ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἡ τοῦ δημάρχου παῦσις τὴν ἠθικὴν τῆς ἐξουσίας ἐπέμβασιν μαρτυρεῖ, διότι καὶ οἱ προαγορεύσαντες δὲν ἐδικαιολόγησαν αὐτὴν· καὶ τοὺς νομίμους λόγους, οἵτινες ἐπροκάλεσαν αὐτὴν, ὡς εἶπον, ὤφειλεν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία νὰ μὴ ἐκτιμήσῃ μόνη, ἀλλὰ νὰ ὑποβάλῃ τούτους καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς δικαστικῆς, καθόσον προσωρινῶς νὰ παύσῃ δήμαρχον, δύναται, καὶ διὰ μεγάλας ἀνυπερβλήτους περιστάσεις, κατηγορούμενον π. χ. ἐπὶ προδοσίᾳ ἢ ὑποκινήσει στάσεως κτλ. καὶ τὸ προσωρινὸν δὲ τοῦτο ἐντὸς ὁρίων καὶ χρόνου περατοῦται, μηδόλως λῆγον μετὰ τὴν ζωὴν τοῦ παυομένου, ὡς γίνεται. Ἀλλ' ἂν ὑποτεθῇ ὅτι καὶ τὸ δικαίωμα νὰ παύσῃ αὐτὸν εἶχε, δὲν εἶχεν ὅμως τοδικαίωμα, κατὰ τὸν δημοτικὸν νόμον, νὰ παύσῃ τὸν πρόεδρον τοῦ δημοτικ. Συμβουλίου, δυναμένη μόνον νὰ παύσῃ αὐτὸν, ἐπὶ ἀρνήσει ὑπηρεσίας κατηγορούμενον, ὅτε πάλιν νὰ δικασθῇ πρέπει. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῶν μειοψηφούντων τοῦ τμήματος μελῶν συνάγεται ἔτι ὁ διοικητὴς, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἂν πρέπῃ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν κλήρωσιν καὶ δύο ἀπόντες, ἠρμήνευσεν ἄρθρα τοῦ νόμου· καὶ τοῦτο, μαρτυροῦν τὴν διαπραγὴν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, τῶν τῆς Βουλῆς, μόνης ἐπὶ τῶν τοιούτων νὰ ἀποφανθῇ δυναμένης, ἐπισφραγίζει τὴν γενομένην ἐπέμβασιν, καθόσον αὐτὴν ἀνεγνώρισεν ἡ Βουλὴ καὶ ἐπὶ τῆς τελευταίου ἀκυρωθείσης ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων, σύμφωνα πρὸς τὸν νόμον, οὐδὲν τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὸν Διοικητὴν ἢ Ὑπουργὸν χορηγήσασα· καὶ ἐπὶ τούτῳ κατηγορῶ ἐπισήμως τοῦ Διοικητοῦ ἵνα δώσῃ ἐν καιρῷ λόγον τῆς τοιαύτης αὐθαιρέτου πράξεως· ἐνῷ δ' ὁ νόμος προεῖδε καὶ περὶ τῶν ἀπόντων, οἵτινες πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὴν κλήρωσιν, ὁρίσας τὸν σχηματισμὸν τῶν συμπληρωτικῶν πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτῶν, εἰς Ὕδραν ἐξήρεσαν παρανόμως τέσσαρας τὰ προσόντα ἔχοντας, ὡς ἀπόντας, τὸ δ' ὁρκωτικὸν παρανόμως διὰ τοῦτο ἐσχηματίσθη, καὶ πᾶσα παρανόμως συσταθέντος σώματος πρᾶξις ῥιζικῶς παράνομος ὑπάρχει. Ὁ νόμος ἔτι διατάττων νὰ ἐνεργῆται ἡ κλήρωσις εἰς τὸ δημοτικὸν κατάστημα προὐτέθη καὶ τὴν πρᾶξιν ταύτην μὲ τὴν δημοσιότητα νὰ περιβάλῃ· καὶ ὅμως εἰς Ὕδραν ἡ κλήρωσις ἐγένετο εἰς τὸ Δημαρχικὸν, διάφορον τοῦ δημοτικοῦ, εἰς τὸν οἶκον δηλονότι τοῦ Δημάρχου, ἡ δὲ τοῦ ὁρκωτικοῦ κλήρωσις μεγάλας ἔχει συνεπείας· Καὶ ἡ κάλπη ἔτι, καθ' ἃ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἐκθέσεσι

καταφαίνεται, δὲν προεξητάσθη τί ἐν αὐτῇ περιεῖχε, καὶ οἱ ἄνθρωποι, ἵνα εἰσέρχωνται, ἐκωλύοντο παρὰ τῶν φρουρούντων, καὶ ὁ φρούραρχος καὶ ὑπομοίραρχος τὴν κάλπην ἐτήρουν, ἐκ τῶν τελευταίων δὲ τούτων ἐξάγεται ὅτι καὶ στρατιῶται ἱκανοὶ εἰς Ὕδραν διέμενον, ἀφ' οὗ φρούραρχος ὑπῆρχε, καὶ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐνεπιστεύθη τὴν κάλπην εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, τῆς τοσοῦτον ἐχούσης συμφέρον, παλλὴ δὲ ἐκ τούτων ἀμφιβολία προκύπτει περὶ τῆς γνησιότητος αὐτῆς, ἐν ᾧ ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει μὲν νὰ προνοῇ περὶ παντὸς, ἀλλ' ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, καὶ νὰ μὴν ἀνατίθησιν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ὅ,τι εἰς μόνον τὸν λαὸν ἀνῆκε· καὶ ταῦτα συνθήκην τινα ἐκ τῶν προτέρων ἐμφαίνουσι, τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐκλογῆς ἐπιβεβαιοῦσαν· καὶ τοὺς καταπιεζομένους καὶ παρὰ τῶν φρουρούντων αἰκιζομένους ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον παρέπεμπεν, ἐνισχύουσα οὕτω τὰς καταπιέσεις ταύτας, ἡ καθιέρωσις δὲ τούτου τὴν καταστροφὴν φέρει τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Καὶ εἰς μὲν τὴν Εὐρυτανίαν δὲν ἐπέφερεν ἡ ἀναβολὴ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου τὸ ἀποτέλεσμα, διότι δὲν ἔλαβε χώραν βία, ὡς καὶ εἰς τὴν Τριχωνίαν, εἰς τὴν Ὕδραν ὅμως τὸ ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἀποτέλεσμα μαρτυρεῖ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὴν λαβοῦσαν χώραν βίαν· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς, παρὰ πᾶν ἄλλο, ἀπὸ τὴν τήρησιν τοῦ περὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν νόμου διαφερόμεθα, διότι οἱ μεθ' ἡμᾶς κυβερνῶντες καὶ κυβερνώμενοι δὲν θέλουσιν ἐξασκήσει ποτὲ τοσαύτην ἀναιδῆ τοῦ νόμου καταπάτησιν, ὡς τυχόντες καὶ ἀγωγῆς καλλιτέρας, καὶ ἀναπτύξεως διανοητικῆς μεγαλειτέρας, διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ διδάξωμεν τὸ ὑπουργεῖον ὅτι τὸν νόμον τοῦτον θεωροῦμεν ὡς ἐγγύησιν τοῦ παντὸς, ἀκυρόνοντες ἐκλογὴν καθ' ἣν τοιαῦτα ἐπράχθησαν, καὶ τοσοῦτον ὁ νόμος κατεπατήθη.

Ἀπερρίφθη ἡ Βουλὴ ὅτι ἐρωτίσθη, δι' ἀναστάσεως, ὁ δὲ Πρόεδρος ἠρώτησεν αὐτὴν ἂν παραδέχηται τὴν γενομένην τῆς Ὕδρας ἐκλογὴν ἔγκυρον καὶ τοὺς ἀναδειχθέντας Βουλευτὰς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα· καὶ ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἀπερρίφθη καταφατικῶς, ὁ δὲ Πρόεδρος κατὰ συνέπειαν ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα, κηρύξας Βουλευτὰς τῆς νήσου Ὕδρας τοὺς Κ. Κ. Δημήτριον Α. Κουντουριώτην, Δημ. Κριεζῆν καὶ Γκίκαν Δοκόν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νομοσχεδίου ἀνέγνω τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν αὐτῆς, ἔχουσαν οὕτω.

» *Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Μελετήσασα ἡ ἐπιτροπήσας μετὰ προσοχῆς τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, παρεδέχθη ὁμοφώνως τὸν προτεινόμενον νέον τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ζώων τρόπον, ἔχοντα τὸ πλεονέκτημα τῆς τε καταπαύσεως τῶν ἐνοχλήσεων, τὰς ὁποίας τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως συνεπιφέρει κατὰ τῶν κτηνοτρόφων, καὶ τῆς οἰκονομίας ὄχι εὐκαταφρονήτου ποσότητος, δαπανωμένης εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν· μεταβαίνουσα δὲ εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις.

Ἄρθρον 1.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ φόρου τῶν μικρῶν ζώων ἡ ἐπιτροπὴ διεφώνησε, τῶν μὲν δηλ. ὑποστηριζόντων τὴν προσδιοριζομένην παρὰ τοῦ νομοσχεδίου φορολογίαν, τῶν δὲ τὴν ἐλάττωσιν αὐτῆς κατὰ λεπτὰ πέντε.

Ἄρθρον 3.

Ἡ τελευταία περικοπὴ τοῦ πρώτου §. τοῦ ἄρθρου τούτου, καθὼς καὶ ὁλόκληρος ὁ δεύτερος αὐτοῦ §. ἐθεωρήθη περιττὸς, διότι τὸ καταστατικὸν τῶν Ταμείων Διάταγμα, καὶ ἄλλαι σχετικαὶ ὁδηγίαι περιέχουν τὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι καὶ εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν πρῶτον §. τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις *τὸ χωρίον* καὶ *τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως*, αἱ λέξεις *τὸν τόπον τῆς κατοικίας του* ἐπίσης μετὰ τὰς λέξεις *ἕκαστος τῶν συνεταίρων* ἡ λέξεις *συμικτῶν*· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ τελευταίου §. νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς· ἀπερίληψις δὲ αὐτοῦ περιέχουσα τὸ ὄνομα » τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων, δημοσιεύεται » παρὰ τοῦ Δημάρχου διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς ἕκαστον Παρε» δρεῖον. »

Ἄρθρον 6.

Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον πρὸς πληρεστέραν ἐξασφάλισιν τῶν κτηνοτρόφων νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένην ἀπαρίθμησιν καὶ ὁ ἀρμόδιος Πάρεδρος, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ εἷς, ἢ δύω μάρτυρες, ἐφ' ᾧ καὶ ἐγένετο ἡ προ-

σθήκη αὕτη ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἁρμοδίου *Παρέδρου*, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ ἑνὸς ἢ δύω μαρτύρων μετὰ τὰς λέξεις *διοριζομένους παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἔφορον*.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ §. ἀπαλείφθησαν αἱ λέξεις *ἀπαριθμητῶν καὶ τῶν δύω ὁπλοφόρων*, καὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τῆς λέξεως *ἀνωτέρω*· ἐπίσης δὲ ἐξηρέθη καὶ ἡ τριλιτταία αὐτοῦ περικοπὴ ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λέξιν *τὸ πρωτόκολλον* κ.λ.π. καὶ ἀντικατεστάθη ἡ εἰς τὸν περυσινὸν νόμον διάταξις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου μέ τινας τροποποιήσεις, θεωρηθεῖσα ὡς καταλληλοτέρα πρὸς τὴν εὐκολίαν καὶ τὴν ταχύτητα τῆς ἐκδικάσεως· ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἔχει ὡς ἀκολούθως.

« Τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων καὶ τὸ πρωτόκολλον εἰς τὸν δημόσιον κατήγορον παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ Πταισματοδικείῳ, παρ' οὗ θέλει γίνεσθαι καὶ ἡ ἐκδίκασις, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, φυλαττομένων τῶν περὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς. »

Ἄρθρον 7.

Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ δοθῇ ἰσόπασος τῶν ὁπλοφόρων ἀντιμισθία καὶ εἰς τὸν Πάρεδρον, καὶ τοὺς μάρτυρας, οἵτινες θέλουν λάμβάνει μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, διὰ νὰ μὴ παρεμβάλληται ἄλλως δυσκολία εἰς τὴν ἐγκαιρον αὐτῆς ἐνέργειαν, ὡς ἐκ τῆς μὴ τυχὸν μετὰ προθυμίας συμπράξεως τούτων· ἐπὶ τούτῳ μετὰ τὰς λέξεις « τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ δύω (ἀπαλειφθείσης ἐνταῦθα τῆς λέξεως ὁπλοφόρους), προστέθη « διὰ τοὺς λοιποὺς τοὺς λαμβάνοντας μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον 6.»

Ἄρθρον 10.

Ὡς κατάλληλος ἐποχὴ διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ προκειμένου φόρου ἐθεωρήθη ὁ Μάϊος, ἐφ' ᾧ καὶ ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις « ἐντὸς τοῦ Μαΐου » ἀπαλειφθεισῶν τῶν λέξεων « ἀπὸ τῆς » 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 20 Μαΐου » ἀπαλειφθησαν δὲ καὶ αἱ δὶς εἰς τὸ αὐτὸ ἀναφερόμεναι λέξεις « ἐξαγωγῆς, ἐξαγωγὴν » καὶ ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν « ἐξελεύσεως, ἐξέλευσιν. »

Ἄρθρον 11.

Ἀναγκαῖον ἐπὶ τούτοις ἐκρίθη νὰ ὁριαθῇ ἐνταῦθα καὶ ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν θέλει συνέρχεσθαι ὁ σύλλογος τῶν Δημάρχων καὶ Προέδρων πρὸς τὴν τοποθέτησιν τῶν ποιμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ

χειμερινὰς βοσκὰς, καὶ ὡς τοιαύτη ἐθεωρήθη, διὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, ὁ Μὴν Ἀπρίλιος, διὰ δὲ τὴν δευτέραν ὁ Αὔγουστος· πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον προσετέθησαν μετὰ τὰς λέξεις συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αἱ λέξεις « κατὰ τὸν Ἀπρίλιον, καὶ Αὔγουστον.»

Τὰς παρατηρήσεις καὶ τροποποιήσεις ταύτας, καὶ ἰδίως τὸν προτεινόμενον νέον τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ζώων τρόπον, συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σκέψιν καὶ παραδοχὴν τῆς Βουλῆς.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Ν. Κορφιωτάκης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς συζήτησιν καὶ ψήφισιν, καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀναγνωσθεισῶν προτάσεων ἐπί τε τοῦ κανονισμοῦ καὶ ἄλλων, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ὥρισε μετὰ τὴν ἀνάγνωσίν των ταξιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΕ.

Τῆς 13 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν 13 Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 92, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 12, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Προσελθὼν ὁ εἷς τῶν χθὲς ἀναγνωρισθέντων Βουλευτῶν Ὑδρας, Φ. Κ. Γ. Δοκὸς, ὤμοσε τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον τοῦ Βουλευτοῦ ὅρκον, κατὰ τὸ ἔθιμον τῆς ὀρκομωσίας

πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον ἐν τέλει τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ταύτης προσαρτᾶται.

Ὁ Πρόεδρος προύκάλεσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς γενομένης χθὲς προτάσεως παρ' αὐτοῦ περὶ κατασκευῆς ἰδίας σφραγίδος· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ κατασκευασθῇ αὕτη· γενομένης δὲ ἐρωτήσεως περὶ τῶν ἐν τῇ σφραγίδι περιεχομένων συμβόλων ἢ λέξεων, ὁ μὲν Πρόεδρος εἶπε, νὰ φέρῃ κύκλῳ μὲν τὰς λέξεις. *Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων*, ἐντὸς δὲ, τὰς λέξεις *τὸ Προεδρεῖον* ἢ, τῶν τελευταίων τούτων τιθεμένων ἐντὸς μὲν ἄλλα ἀνωθεν τοξοειδῶς, νὰ φέρῃ ἐν τῷ μέσῳ καὶ τὸ σύμβολον τῆς *Ἀθηνᾶς*, καὶ ἄλλος σύμφωνος διὰ τὰς κύκλῳ λέξεις, ἐπρότεινεν, ἵνα τεθῶσιν ἐντὸς αἱ λέξεις *ἡ εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου* **1821** *καὶ ἡ τρίτη* Σεπτεμβρίου **1843**. Ἀλλ' ἡ περὶ τούτου περαιτέρω συζήτησις καὶ τῆς Βουλῆς ἀπόφασις ἀνεβλήθη εἰς τὴν ἐπιοῦσαν.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι ἀγορεύων τις προχθὲς εἰς τὴν περὶ τῆς ἐφημερίδος ὁ *Ἀνεξάρτητος* συζήτησιν ἐμέμφθη ἐμμέσως τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων, εἰς οὓς τῶν ἀξιοποίνων πράξεων ἡ καταδίωξις ἀνατίθεται· καὶ τότε μὲν ὅτι ἐσιώπησε, διότι ἀναγκαίαν τὴν σιωπὴν εἶδεν, ἤδη δὲ, ἵνα μή τις εἰς τοῦτο πεισθῇ, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ διακοινώσῃ ὅτι οἱ τῶν ἑρετῶν καὶ πρωτοδικῶν εἰσαγγελεῖς ἐνήργησαν τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὅλα, ἀνακρίναντες τὰς ὕβρεις, καὶ τὰ ὑβρίζοντα φύλλα κατασχόντες κατὰ τὸν νόμον καὶ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ δικαστικὰ συμβούλια εἰσαγαγόντες· ὅτι ἐν τῇ ἐθνοσυνελεύσει βῆμά τι μέγα ἐγένετο πρὸς τὰ πρόσω, ἀνατιθείσης τῆς ἐκδικάσεως τῶν τοῦ τύπου πλημμελημάτων εἰς τὰ Κακουργοδικεῖα· ἐπειδὴ ὅμως ἐπὶ μὲν τῶν δικαζομένων παρ' αὐτῶν κακουργημάτων καὶ ἐγγύησις δίδεται καὶ προφυλάκισις ἐνεργεῖται, τὰ δὲ πλημμελήματα, ἐκτός τινων ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων, δὲν ἐπιφέρουσι τὴν προφυλάκισιν, διὰ ταῦτα ἀναγκαῖον εἶναι νὰ συμπληρωθῇ ἡ νομοθεσία ἐπὶ τούτου, ἵνα καὶ ἡ ἤδη ὑπάρχουσα μὲ τὴν γενομένην παρὰ τῆς Συνελεύσεως ἀπόφασιν συμβιβασθῇ· καὶ περὶ τῆς συμπληρώσεως ταύτης ἐργάζεται τὸ Ὑπουργεῖον πρὸ πολλοῦ καὶ τὰ ἀπαιτούμενα Νομοσχέδια θέλει ὑποβάλει· μέχρις ὅμως ταῦτα παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθῶσι, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν τῆς νομοθεσίας ἔλλειψιν δὲν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ τι πλειότερον ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ τῶν τοιούτων καταδίωξις ἀνετέθη.

Ἄλλος λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν Κορινθίαν διατηρεῖται ὁδηγὸς τὰ μεγαλείτερα ἐνεργῶν ἀνοσιουργήματα κατά τε τῆς προσωπικῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας, τῆς τιμῆς καὶ ἰδιοκτησίας αὐτῶν, δὲν ἐγένετο δὲ δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ τούτου κατὰ τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις, καθ' ἃς παρευρίσκετο ὁ Ὑπουργὸς, διὰ τοῦτο νὰ σταλῇ τῶν πρακτικῶν τοῦ μέρους τούτου ἀντίγραφον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ καλεσθῇ δὲ καὶ ὁ Ὑπουργὸς νὰ προσέλθῃ, ἵνα ἐρωτήσεις τινες τῷ ἀπευθυνθῶσιν.

Ὁ Πρόεδρος δ' ἀπήντησεν ὅτι τῶν μὲν πρακτικῶν τούτων θέλει πέμψει ἀντίγραφον τὸ Προεδρεῖον, ἐπειδὴ δ' ὁ Ὑπουργὸς δὲν θέλει βραδύνει πολὺ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας, διὰ τοῦτο περιττὸν εἶναι νὰ καλεσθῇ ἤδη, ἀλλὰ δύναται τότε νὰ ἀποτείνῃ τὰς ἐρωτήσεις του πρὸς αὐτόν.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συζητήσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς, πρὸ τῆς ὁποίας ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι τὸ Προεδρεῖον ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας του, ἀλλ' αὕτη ἐπήνεγκεν ἐλαττώσεις τινας, ἕνεκα τῶν ὁποίων καὶ ἡ ὑπηρεσία νὰ μὴν ἐνεργῆται δύναται, καὶ ἡ ἀπαιτουμένη τάξις νὰ μὴν ὑπάρχῃ, καὶ τὰς ὁποίας θέλει βεβαίως ἐν καιρῷ ἀνακαλέσει αὐτὴ ἡ ἐπιτροπή.

Ἀνεγνώσθη τὸ **1** ἄρθρον τοῦ Α Κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρετηρήθη ὅτι χρήζει πλειοτέρας ἀναπτύξεως καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διαιρεθῇ εἰς τοὺς ὅλην τὴν Βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν λαμβάνοντας Βουλευτὰς, καὶ εἰς τοὺς ἥττονα αὐτῆς λαμβάνοντας, τῶν ὁποίων νὰ δηλοῦται ὁ ἀριθμός. Παρὰ δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀντιπαρετηρήθη ὅτι ἡ συμπτυξις αὕτη ἐγένετο, διότι ἴδιον περὶ τούτου ὑπάρχει τῆς λεπτομερείας φύλλον, καὶ ὅτι ἡ διαίρεσις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ εὐκόλως, ὅταν ἡ Βουλὴ διατάξῃ· ὁ αὐτὸς δ' ἐρωτηθεὶς παρά τινος, ἂν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἐκ τῶν προβιβασμῶν τινων τῶν Βουλευτῶν γενομένας αὐξήσεις τῶν μισθῶν των, καὶ κατὰ συνέπειαν ἂν ἠλάττωσε τὴν διδομένην εἰς αὐτοὺς ἀποζημίωσιν, ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψιν ἔλαβε καὶ ἀκριβέστατα τὸν προϋπολογισμὸν συνέταξεν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **1** τοῦ Α Κεφαλαίου, φέρον ποσὸν **155, 154 60/100**, διατάξασα νὰ διαιρεθῇ, καὶ κατὰ τὴν συναρμολόγησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑποβληθῇ διῃρημένον εἰς τοὺς λαμβάνοντας τὴν Βουλευτικὴν τῶν ἀποζημίωσιν Βουλευτὰς, καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἥττονα ταύτης λαμβανόντων.

Ἀνεγνώσθη τὸ **2** ἄρθρον, τὸ ὁποῖον, οὐδενὸς ἀντειπόντος, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως, φέρον τὸ ποσὸν τῶν δραχ.

2400· Ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος δὲ τρίτου ἄρθρου παρετήρησέ τις ὅτι ηὐξήνθη ὁ ἀριθμὸς τῶν Γραφέων ἐπὶ τρεῖς, ἀντεῖπε δ' ἄλλος ὅτι ἐπειδὴ πέρυσι δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀναγκαῖος αὐτῶν ἀριθμός, διὰ τοῦτο καὶ καθυστέρησις τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου ἐκείνης ἐγένετο. Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα δ' ἂν ἐξ ἴσου οἱ γραφεῖς ὅλοι τὸν αὐτὸν λαμβάνουσι μισθὸν, ἀπήντησεν ὁ Πρόεδρος ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα οἱ ἑπτὰ ἴσον ἔλαβον. Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν δὲ παρατηρήσαντα ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑπελόγισε τὴν μισθοδοσίαν τῶν Γραφέων, τῶν μὲν ἑπτὰ πρὸς 80 δραχ. τοῦ δ' ἑνὸς πρὸς 40 εἰς μὲν ἐπρότεινεν ὅτι οἱ εἰς τὸ καθαρὸν τὰ πρακτικὰ δύο τῶν Γραφέων νὰ λαμβάνωσι πρέπει πλείω τῶν ἄλλων, διότι καὶ πλέον τούτων ἐργάζονται· ἄλλος δὲ ὅτι καὶ ἄλλοι τῶν Γραφέων πολλοὶ ἐπίσης μὲ τούτους ἐργάζονται. Ἡ Βουλὴ δὲ παραδεχθεῖσα διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους τὸ ποσὸν τοῦ ἄρθρου διὰ ἀναστάσεως εἰς δραχ. 3960, ἀφῆκε τὸν προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας ἑκάστου καὶ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν εἰς τὸ Προεδρεῖον.

Ἐπὶ τοῦ τετάρτου ἄρθρου ἠρωτήθη ὁ Πρόεδρος διὰ ποίαν ἀνάγκην καὶ δεύτερος προσετέθη εὐταξίας, ἐνῷ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον εἷς μόνος ὑπῆρχεν· ἀπήντησε δ' ὅτι πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως ἀπῃτεῖτο καὶ δευτέρου τοιούτου ἡ ὕπαρξις. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο φέρον δραχ. 720 δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ πέμπτου ἄρθου ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ὀκτὼ μόνον ἦσαν οἱ κλητῆρες, ἤδη δὲ πρὸς τὴν τήρησιν τῆς τάξεως προσετέθησαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ δύο καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δέκα· ἀλλὰ τὸ Προεδρεῖον τὴν εἰς 12 αὐτῶν αὔξησιν ἐζήτησε, καὶ ἡ μὲν ἐπιτροπὴ τότε δὲν ἐνέκρινε καὶ τὴν αὔξησιν ταύτην, λαβοῦσα ὅμως ἤδη ὑπ' ὄψιν τὰς παρὰ τοῦ Προεδρείου παρασταθείσας ἀνάγκας παραδέχεται αὐτήν.

Παρατηρησάντων δὲ τινων ὅτι ὁ κανονισμὸς δέκα μόνον προσδιορίζει κλητῆρας, πᾶσα δ' εἰς τούτους προσθήκη θέλει γίνει κατὰ παράβασιν αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἵνα μὴ τοῦτο γίνῃ προαπαιτεῖται νὰ ἐπενεχθῇ ἡ κατάλληλος ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τροπολογία. Καὶ ἄλλου ἀντειπόντος ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν οἱ νόμοι αὐτοὶ τοῦ Κράτους τροπολογοῦνται παρὰ τῶν ὑποβαλλομένων προϋπολογισμῶν, πολλῷ μᾶλλον, ὡς ἤδη, οἱ κανονισμοὶ, οἵτινες τοῦ σώματος μόνον εἶναι νόμοι, νὰ τροπολογηθῶσι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύνανται· ἐπέφερεν ὁ Πρόεδρος ὅτι διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας ἐπρότεινεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν 12 κλητῆρας, καθότι οἱ ἐννέα τούτων θέλουσιν ἀπασχολεῖσθαι εἰς τὰ θεωρεῖα τῆς Βουλῆς, τρεῖς δὲ εἰς τὴν αἴθουσαν θέλουσι φυλάττει· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς δέκα τούτων ἐνέκρινε· τὸ Προεδρεῖον ὅμως μ' ὅλα ταῦτα δώδεκα κλητῆρας διατηρεῖ, στηριχθὲν εἰς τὴν προγενομένην τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀπεδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τὸ Προεδρεῖον νὰ προσλάβῃ τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ὅτι τὸ Προεδρεῖον ἀμφιβάλλει περὶ τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως τοῦ λοιποῦ, ἐὰν δὲν παραδεχθῇ τῶν 12 κλητήρων ὁ ἀριθμός.

Μετά τινα ἀντειπόντα εἰς τὸν πρὸ τοῦ Προέδρου ἀγορεύσαντα, ὅτι διὰ τῶν προϋπολογισμῶν οὐδὲ τῶν σωμάτων οὐδὲ τοῦ Κράτους οἱ νόμοι νὰ τροπολογηθῶσι δύνανται, διότι μόνον αὔξησις μισθοῦ δι' αὐτῶν νὰ προταθῇ δύναται, ὄχι δὲ καὶ διάταξις ὅλη νὰ τροπολογηθῇ· ἐπρότεινέ τις τῶν Βουλευτῶν, ἵνα μὴ παραβιασθῇ τοῦ κανονισμοῦ ἡ διάταξις, νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Βουλὴ τὸ ποσὸν, νὰ ἀφεθῇ δ' ἀπροσδιόριστος ὁ ἀριθμὸς τῶν κλητήρων, μέχρις οὗ ἐπενεχθῇ ἡ ἀναγκαία τροπολογία ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5 φέρον « εἰς κλητῆρας δραχμὰς 3,360 » ἀφεῖσα εἰς τὸ Προεδρεῖον νὰ προσλάβῃ τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν, μὴ προσδιορίσασα δ' αὐτὴ τοῦτον, μέχρις οὗ ἐπενεχθῇ ἡ ἀναγκαία τροπολογία ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἄρθρου τοῦ κεφαλαίου, τοῦ ἀφορῶντος τὸν διορισμὸν τοῦ Ἀρχειοφύλακος, παρετηρήθη ὅτι οὗτος θέλει διορισθῇ ἤδη, καὶ ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ του θέλει ἄρχεται ἡ μισθοδοσία του, ἂν καὶ ὑπολογισθεῖσα ἀπὸ τῆς α' Ἰαννουαρίου· ὅτι εἶναι ἀνάγκη τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ διά τε τὴν αὔξησιν καὶ πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης καὶ διὰ τὴν τακτοποίησιν τοῦ ἀρχείου, καὶ ὅτι ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ θέλει ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς βιβλιοθήκης ὀφέλη, διότι οὗτος ἀπὸ τῶν λογίων θέλει προσληφθῇ, καὶ ἱκανότητα πολλὴν θέλει ἔχει.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν, φέρον δραχ. 2,000.

Κατὰ συνέπειαν, τὸ ὅλον κεφάλαιον, ὡς ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα ἐψηφίσθη, ἔχον οὕτως.

« Ἀποζημίωσις Βουλευτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων θέλουσι προσδιορισθῇ οἱ πλήρη λαμβάνοντες τὴν ἀποζημίωσίν των, καὶ οἱ ἥττονα . . . . . δραχ. 155,154:60

δύο Συντάκται ἀνὰ δραχμ. 200 . . .	»	2,400
εἰς Γραφεῖς	»	3,960
δύο εὐταξίας	»	720

εἰς κλητῆρας . . . . . » 3,360
εἰς ἀρχειοφύλαξ ἀνὰ δραχ. 200 διὰ μῆνας 10, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Ὀκτωμβρίου 1846 . . . . . » 2,000

» 167,594·60

Ἐψηφοφορήθη δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Α. Σ. Δανοπούλου καὶ Α. Γουζούασπ καὶ συνήχθη ὅτι ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτὸν, ὡς ἀνωτέρω, κατὰ τὸ κατωτέρω προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολον τῆς ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται τὸ 1. Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς καθ' ἃ ἐπὶ τῆς καθέκαστα ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Χαραμῆς	ἀπὼν
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἀπὼν
Γ. Λογιωτατίδης	ἀσθενὴς	Ι. Γιολδάσης	Ν.
Θ. Γρίβας	ἀπὼν	Δ. Ζῶτος	ἀπὼν
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπὼν	Νῖκος Θέου	Ν.
Γ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γουζούασης	Ν.
Ζ. Γουλιμῆς	ἀπὼν	Α. Βιλαέτης	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κρεστενίτης	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Σ· Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Δ. Τζόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Ι. Βλάσσης	Ν.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Ι. Κωλέτης	ἀπὼν	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Α. Τζάνος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Β. Νικαλίδης	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	ἀπὼν	Ι. Ζάρκος	ἀπὼν
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Ι. Φλέσσας	Ν.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	ἀπὼν	Ν. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Γεωργαν. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κονδύλης	Ν.	Α. Νοταρᾶς	
Κ. Φασίτζας	Ν.	Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	ἀπὼν

Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	ἀπὼν	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀσθενὴς
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.	Α. Κολαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Κ. Τζερτίδης	ἀπὼν
Δ. Κυριακίδης	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Ἀ. Μαρκόπουλος	ἀπὼν
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Παππακώστας Τζαμάλας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	ἀσθενὴς	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης.	ἀπὼν	Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπόντες	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Π. Βαρβιτζιώτης		Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.	Κ. Προβελέγιος	ἀπὼν
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.	Ι. Ταταράκης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	Ν.	Διομίδης Κυριακοῦ	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης	ἀπὼν	Ν. Καλλέργης	Ν.
Ρ. Παλαμίδης	Ν.	Σταμάτιος Δάρρας	ἀπὼν
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.	Ἀμβρόσ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπὼν
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Σταΐκος	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Παππατζώρης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	ἀπὼν	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Π. Δαρειώτης	Ν.	Ι. Τσιμαρᾶς	Ν.
Νικήτας Σταματελόπουλ.	ἀπὼν	Ἀ. Κιζάνης	Ν.
Α. Σακελλαριάδης	Ν.	Δ. Δρόπος	ἀπὼν
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	ἀπὼν
Κ. Βέϊκος	ἀπὼν	Γκίκας Δοκὸς	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	ἀπὼν	Δ. Χαντζίσκος	ἀπὼν
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.	Γ· Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Φ. Κ· Μαῦρος	ἀπὼν	Ι. Γαρδύκης	ἀπὼν
Γ. Κάνδυας	Ν.	Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Μπαρότζης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Δ. Μπιρπίλης	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπόντες	Κανάρης	ἀπὼν
Πικουλάκης		Σταματάρας	ἀπὼν
Χ. Καπετανάκης	Ν.		

Ἐπὶ τοῦ 2 κεφαλαίου, τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ τοῦ ἀφορῶντος τὴν γραφικὴν ὕλην ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναζάσεως τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 540. Ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου, μετά τινας παρατηρή-

σαντας ὅτι ἀπὸ τῶν ἐφημερίδων, τὰς ὁποίας λαμβάνει ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ὁ Ἀνεξάρτητος, περὶ οὗ ἤδη ἀπεφάσισεν ἡ Βουλή· καὶ ἄλλους ἐπιφυλαχθέντας νὰ κάμωσι λόγον περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ θεωρείου τῶν δημοσιογράφων ἀποβολῆς του, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐκ δραχ. 429 δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 3 τοῦ κεφαλαίου Β'. περὶ τῶν τυπωτικῶν τῶν πρακτικῶν καὶ βιβλιοδετικῶν ἐξόδων παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 19,772 δραχμῶν δὲν ἀνήκει εἰς μόνον τὴν παροῦσαν Σύνοδον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν αἱ 13,772 εἶναι διὰ τὰ τυπωτικὰ τῆς παρελθούσης Συνόδου κατὰ τὸν σταλέντα ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Βασ. Τυπογραφίας ἀπολογισμόν· αἱ δ' ἀπολειπόμεναι 6,000 εἶναι διὰ τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα τυπώσεως, κτλ. κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον.

Ἐπὶ τῶν τυπωτικῶν κτλ. τῶν πρακτικῶν ἐξόδων τῆς παρούσης συνόδου παρετηρήθη, ὅτι θέλει δαπανηθῇ ποσόν τι διὰ τὸ δέσιμον πρακτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἑκατὸν σωμάτων τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν θέλουσιν εἶσθαι χρήσιμα διὰ τὸ Γραφεῖον τῆς Βουλῆς, καὶ ἄλλα θέλουσιν ἀποσταλῆ εἰς τὰ Συνταγματικὰ κράτη κατὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ μεταξὺ τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὸ δέσιμον βιβλίων δὲν συμπεριελήφθη ἀρκοῦσα πρὸς τοῦτο δαπάνη, ἐπροτάθη νὰ προσεθῶσι καὶ 300 ἔτι δραχ. εἰς τὰς 6,000 δραχ.

Παρετηρήθη πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ καθυστερουμένη διὰ τὰ ἔξοδα τυπώσεως πρακτικῶν κτλ. ποσότης τῶν δραχμῶν 13,772 δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα, ἀλλ' εἰς τὸ τελευταῖον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἄρθρον περὶ τῶν καθυστερούντων παρελθούσης χρήσεως.

Ἡ Βουλὴ τῇ παρατηρήσει ταύτῃ παραδεχθεῖσα 1) τὴν διαίρεσιν τῶν τυπωτικῶν ἐξόδων τῆς παρούσης ἀπὸ τὰ τῆς παρελθούσης χρήσεως διὰ νὰ σημειωθῶσιν εἰς τὸ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ τῶν καθυστερούντων τῆς παρελθούσης χρήσεως, ἐνταῦθα δὲ μόνον τὰ τῆς παρούσης· 2) τὴν προσθήκην τῶν 300 δραχμῶν εἰς ταῦτα, παρεδέχθη διὰ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης τὸ ἄρθρον 3 τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τυπωτικὰ κτλ. ἔξοδα συνιστάμενα ἐκ δραχμῶν 6,300.

Παρεδέχθη ἐπίσης δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 4 ἐκ δραχμῶν 50 διὰ φώτισμα, καὶ τὸ ἄρθρον 5 ἐκ δραχμῶν 200 διὰ θέρμασμα κατὰ τὸν προταθέντα προϋπολογισμόν.

Ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 6 παρετηρήθη παρὰ τοῦ Προέδρου ἐκτὸς τῆς ἀγορᾶς βιβλίων, βιβλιοθήκης, ἀρχειοθήκης διὰ τὴν ὁποίαν προϋπολογίσθη τὸ ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν καὶ τὸ

ὁποῖον δὲν θεωρεῖ ἀρκετόν· ἀναγκαῖον εἶναι καὶ σιδηροῦν τι κιβώτιον διὰ νὰ φυλάττωνται ἐντὸς αὐτοῦ τὸ πρωτότυπον Σύνταγμα καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα ἔγγραφα· καὶ ἐπροτάθη νὰ γένῃ ἡ ἀναγκαία διὰ τὴν ἀγορὰν αὐτοῦ δαπάνη, καθὼς καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν εἰσιτηρίων καὶ ἄλλων τοιούτων. Μετά τινας δ' ἄλλων παρατηρήσεις ἐπροτάθη νὰ γενῇ προσθήκη 700 δραχμῶν, ἤτοι τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου ἐκ δραχμῶν 1,200 συνιστάμενον.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως· παρεδέχθη ἐπίσης καὶ τὸ τελευταῖον ἄρθρον 7 ἐκ δραχμῶν 194:40 συνιστάμενον.

Ἀκολούθως ἐψηφοφορήθη κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Ι. Καραγιαννοπούλου καὶ Κάνδυα ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον Β'. καὶ ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτὸν κατὰ τὰς γενομένας εἰς τὰ ἄρθρα τροποποιήσεις συμφωνα μὲ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Παραδέχεται τὸ Κεφάλαιον Β'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς Ναὶ ἢ Ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Ὀρεινὸς	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Τζιγκουράκος	Ν.
Δ. Μελετόπουλος	ἀπὼν	Γ. Κονδύλης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	ἀσθενὴς	Κ. Φασίτσας	Ν.
Θ. Γρίβας	ἀπὼν	Ι. Χαραμῆς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἀπὼν
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιολδάσης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Δ. Ζῶτος.	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Θέου	Ν.
Μ. Λ. Καΐρης	Ν.	Λ. Γουζούασης	Ν.
Δ. Τζόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Βιλαέτης	Ν.
Λ. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Λ. Κρεστενίτης	ἀπὼν
Ι. Βλάσσης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Κωλίττης	ἀπὼν	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Λ. Μεταξᾶς	Ν.	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Α. Γ. Τζάνος	Ν.
Λ. Γεωργαντᾶς	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Λ. Λαπουσιάδης	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Τζαν. Γρηγοράκης	ἀπὼν	Β. Καραγιάννης	Ν.

Ι. Ζάρκος	Ν.
Ι. Ν. Φλέσας	Ν.
Π. Ι. Κυριακός	Ν.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Νοταρᾶς	»
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπόντες
Εὐς. οἰκονόμπουλος	»
Κ. Χ. Παναναγιώτου	Ν.
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρ.	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	ἀσθενὴς
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	ἀπὼν
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτζιώτης	ἀπὼν
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελ. Χατζῆ Μελέτη	Ν.
Η. Βάρβογλης	ἀπὼν
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατζώννης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	ἀπὼν
Π. Δαρειώτης	Ν.
Νικήτας Σταματ.	ἀπὼν
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	ἀπὼν
Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	ἀπὼν
Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	ἀπὼν
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρώτσης	Ν.
Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπόντες
Πικουλάκης	»
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπὼν
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀσθενὴς
Α. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Τσερτίδης	ἀπὼν
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Δογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	ἀπὼν
Παπακώστας Τζαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	ἀπὼν
Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	ἀπὼν
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	ἀπὼν
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	ἀπὼν
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Σταΐκος	Ν.
Α. Παππατζώρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Ἰ. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	ἀπὼν
Εὐστρ. Μ. Παρίσης	Ν.
Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι Γαρδίκης	ἀπὼν
Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	ἀπὼν
Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Σταματάρας	ἀπὼν

Ἔχει δὲ τὸ κεφάλαιον οὕτως

1. Χαρτί, μελάνι, πένες κτλ.	540
2. Συνδρομαὶ ἐφημερίδων	429:53
3. Τύπωσις πρακτικ. καὶ βιβλιοδ. ἔξοδα.	6,300
4. Φώτισμα	50
5. Θέρμασμα	200
6. Εἰς ἀγορὰν βιβλίων, βιβλιοθήκης, ἀρχειοθήκης, σιδηρ. κιβωτίου καὶ εἰσιτηρίων	1200
7. Διὰ τὸ Γραφεῖον Προέδρου μὲ τὰ κλεῖθρα	94:40
Τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου	8,813:93

Ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Γ΄. κεφαλαίου παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ὑπελόγησεν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ποσὸν τῶν 12,000 δραχμῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἑπτὰ δωματίων ἄντικρυ τοῦ καταστήματος χρήσιμα διὰ τὰς τμηματικὰς συνεδριάσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῆς κατασκευῆς τούτων μετετράπη, περιωρίσθη μόνον τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2500 δραχμῶν πρὸς ἐπισκευὴν καὶ διόρθωσιν τῶν ἐντὸς τοῦ καταστήματος δωματίων καὶ πρὸς αὔξησιν καὶ ἐπισκευὴν θεωρείων κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς τὸ Προεδρεῖον παρὰ τῆς Βουλῆς ἄδειαν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως. Παρεδέχθη ἐπίσης δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 2 περὶ τῶν καθυστερούντων τῆς παρελθούσης χρήσεως διὰ τυπωτικὰ ἔξοδα τῶν πρακτικῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη δραχμὰς 13,772, δι' ἀποζημίωσιν Βουλευτῶν, διὰ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων ἐργασθέντων τὸν Νοέμβριον κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ γραφικὰ ἔξοδα κλ. 600. συνισταμένου ὅλου τοῦ ἄρθρου εἰς δρ. 14,372.

Παρετηρήθη ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ὅτι μετὰ τῶν ὑπουργείων τῶν Στρατιωτικῶν τῶν Ναυτικῶν καὶ ἄλλων ἀμφισβητεῖται ἔξοδόν τι ἀρκετῆς ποσότητος, τὸ ὁποῖον τὰ Ὑπουργεῖα ταῦτα ἐξώδευσαν διὰ τὴν τύπωσιν τοῦ εἰσαχθέντος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους εἰς ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα, καὶ τὸ ὁποῖον καταλογίζουσιν εἰς βάρος τῆς Βουλῆς, καὶ ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν εἶναι ἀνάλογον τῆς γενομένης ἐργασίας καθ' ἃς ἐγένοντο ἐξετάσεις.

Τὸ ἔξοδον τοῦτο, προσέθηκεν ἕτερος, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλή, καθότι ἡ τύπωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐδύνατο νὰ γείνῃ εἰς τὴν Βασ. Τυπογραφίαν καὶ Λιθογραφίαν· ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἀφεθῇ τὸ τοιοῦτον ἔξοδον εἰς βάρος ἑκάστου τῶν Ὑπουργείων, ἀφοῦ παρὰ τούτων ἐνηργήθη διὰ τοὺς προϋπολογισμοὺς αὐτῶν.

Ἀκολούθως ἐψηφοφορήθη κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Χρ. Καπετανάκη καὶ Δ. Δαπουσιάδου ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον Γ'. ἔχον ὡς ἑξῆς.

1. Δι' ἐπισκευὴν καὶ αὔξησιν τῶν δωματίων καὶ θεωρείων τῆς Βουλῆς δραχ. . . . . 2,500.

2. Καθυστεροῦντα παρελθούσης χρήσεως.

α.) Διὰ τὰς καθυστερούσας δαπάνας τυπώσεις πρακτικῶν τῆς παρελθούσ. χρήσεως	13,772	14,372
β'.) Διὰ μισθοδοσίας ὑπαλλήλων καὶ λοιπὰ ἔξοδα παρελθούσης χρήσεως.	600	
Τὸ ὅλον τοῦ Κεφαλαίου τρίτου.		16,872

καὶ ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτὸν κατὰ τὸ προσαρτώμενον ὧδε πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφάλαιον Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐκ δρ. 16, 872 ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Τζανετ. Γρηγοράκης	ἀπὼν
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπὼν	Δ. Τζιγκουράκος	N.
Γ. Λογιωτατίδης	ἀσθενὴς	Γ. Κονδύλης	N.
Θ. Γρίβας	ἀπὼν	Κ. Φασίτζας	N.
N. Μαυρομμάτης	N.	Ι. Χαραμῆς	N.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κρανίδης	ἀπὼν
Γ. Γουλιμῆς	N.	Ι. Γιολδάσης	N.
Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Ζῶτος.	ἀπὼν
Μ. Δ. Καΐρης	N.	Νῖκος Θέου	N.
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γουζούασης	N.
Α. Σ. Δανόπουλος.	N.	Α. Βιλαέτης	N.
Ι. Βλάσσης	ἀπὼν	Α. Κρεστενίτης	ἀπὼν
Ι. Κωλέττης		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Α. Μεταξᾶς	N.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Σ. Βλάχος	N.	Σίλβεστρος Στεφανάκης	N.
Π. Ῥάγκος	N.	N. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Καραγιαννόπουλος	N.	Θ. Μαρκεζίνης	N.
Α. Γεωργαντᾶς	N.	Α. Γ. Τζάνος	N.
Α. Δαπουσιάδης	N.	Β. Νικολαΐδης	N.

Γ. Γουναρόπουλος	N.	Σ. Μπαρότζης	N.
Β. Καραγιάννης	N.	Δ. Μπιρμπίλης	N.
Ι. Ζάρκος	N.	Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Ι. N. Φλέσας	N.	Πικουλάκης	ἀπὼν
Π. Ι. Κυριακὸς	N.	Χ. Καπετανάκης	N.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ζαρειφόπουλος	N.
Α. Νοταρᾶς	»	Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀσθενὴς
Εὐθύ. Κανελλόπουλος	ἀπόντες	Α. Καλαμογδάρτης	ἐν ἀδείᾳ
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλ.	»	Κ. Τσερτίδης	ἀπὼν
Κ. Χ. Παναγιώτου	N.	Δ. Κουμανιώτης	N.
Ἐμ. Τσοῦχλος	N.	Σ. Λογοθετόπ.	N.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.	Α. Μαρκόπουλος	ἀπὼν
Δ. Κυριακίδης	N.	Π. Κώστας Τζαμάλας	N.
Σ. Πάγκαλος	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.	Γ. Μπάστας	ἀπὼν
Δ. Πλαπούτας	N.	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Κ. Δελιγιάννης	ἀσθενὴς	Σ. Ἀντωνιάδης	N.
N. Μπούκουρας	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	N.
N. Κορφιωτάκης	ἀπὼν	Κ. Προβιλέγιος	ἀπὼν
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ταταράκης	N.
Π. Βαρβιτζιώτης	ἀπὼν	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Φεγγαρᾶς	N.	Διομίδης Κυριακοῦ	ἀπὼν
Γ. Δερνιτσώτης	N.	N. Καλλέργης	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.	Σταμάτιος Δάῤῥας	ἀπὼν
Μελέτης Χ. Μελέτη	N.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βάρβογλης.	ἀπὼν	Ι. Στάϊκος	N.
Ῥ. Παλαμίδης.	N.	Α. Παππατζόρης	N.
Γ. Ῥεβελιώτης	ἠρνήθη ψῆφον	Θ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Β. Δημητρακόπουλος	N.	Ι. Τομαρᾶς	N.
Π. Παππατζώνης.	ἐν ἀδείᾳ	Θ. Κιζάνης	N.
Π. Καλαμαριώτης	N.	Δ. Δρόσος	ἀπὼν
Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Νικ. Σταματελόπουλ.	ἀπὼν	Ι. Χαντζίσκος	N.
Δ. Σακελλαριάδης	N.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Φαρμάκης	ἀπὼν	Ι. Γαρδίκης	N.
Κ. Βέϊκος	ὁμοίως	N. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Ἰατρὸς	ὁμοίως	Ι. Οἰκονόμου	N.
Ι. Εὐσταθίου	πN.	Ε. Ἀποστολίδης	N.
Φ. Κ. Μαῦρος	ἀπὼν	Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Κάνδυας	N.	Γ. Σταματάρας.	ὁμοίως

Ἔχει δὲ καθ' ἃ εἰς τὰ καθέκαστα ἐψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς ὡς ἑξῆς·

Προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς διὰ τὸ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1845 μέχρι 10 Ἰουνίου 1846 διάστημα τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Συνόδου.

Διαίρεσις Κεφ.	Διαίρεσις Ἄρθρ.	Διασάφησις Κονδυλίων	Ἀτέλια	Πόσα μερικὰ Δραχ.	Πόσα μερικὰ Λ.	Πόσα κατ' ἄρθρον Δραχ.	Πόσα κατ' ἄρθρον Λ.	Παρατηρήσεις
Α'.		Προσωπικὸν						
	1	Ἀποζημίωσις τῶν Βουλευτῶν τῶν λαμβανότων πλήρη τὴν Βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν	98	147,000		155,154	60	
		Ὁμ. συμπλήρωμα ἀποζημιώσεως (ἀφαιρουμένου τοῦ δι' ἄλλην ὑπηρεσίαν μισθοῦ	14	8,154	60			
	2	Μισθοὶ ὑπαλλήλων						
		Συντάκται ἀνὰ δραχμὰς 200	2	2,400		12,440		
		Γραφεῖς		3,960				
		Εὐταξίαι	2	720				
		Κλητῆρες						
		Εἰς ἀρχειοφύλαξ ἀνὰ δραχμὰς 200 διὰ μῆνας 10 ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰαννουαρίου 1846 μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ	1	2000				
Β'.		Ὑλικὸν						
	1	Χαρτὶ μελάνι πένες κλπ.		540				
	2	Συνδρομαὶ Ἐφημερίδων		429	53			
	3	Τύπωσις πρακτικῶν καὶ βιβλιοδετικὰ ἔξοδα .		6,300				
	4	Φώτισμα		50				
	5	Θέρμασμα		200				
	6	Εἰς ἀγορὰν βιβλίων βιβλιοθήκης ἀρχειοθήκης σιδηροῦ κιβωτίου εἰσιτηρίων κατασκευὴν κλπ.		1,200				
	7	Διὰ τὸ γραφεῖον τοῦ Προέδρου μὲ τὰ κλείθρα		94	40	8,813	93	
Γ'.		Ἔκτακτα						
	1	Δι' ἐπισκευὴν καὶ αὔξησιν τῶν δωματίων καὶ τῶν θεωρείων τοῦ Βουλευτηρίου		2,500				
	2	Καθυστεροῦντα παρελθούσης χρήσεως . . .		14,372		16,872		

Τὸ ὁλονέκατ. ἐννενήκ. τρεῖς χιλ. διακ. ὀγδοήκ. λεπ. πεν. τρία 193,280 | 53

συνιστάμενος ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν ἐννενήκοντα τρεῖς χιλιάδας διακοσίας ὀγδοήκοντα καὶ πεντήκοντα τρία λεπτά.

Μεταβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ δευτέρου ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἤτοι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀποδεχθεισῶν εἰς τὰ τμήματα προτάσεων κατὰ τὴν χρονολογικὴν αὐτῶν τάξιν, ὁ προτείνας τὴν περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν καὶ ἀποξηράνσεως ἑλῶν κτλ. Βουλευτὴς Κυνουρίας ἐξέθηκεν ὅτι οἱ λόγοι ἐφ' ὧν ἡ πρότασις αὕτη στηρίζεται, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὴν πρότασιν αὐτοῦ ἔκθεσιν, καὶ περιττὴν θεωρεῖ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Προέδρου παρεδέχθη ὡς συζητητέαν τὴν καὶ παρ' ἄλλων ὑποστηριχθεῖσαν πρότασιν καὶ διέταξε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν αὐτῆς καὶ τὴν εἰς τὰς τμηματικὰς συζητήσεις προπαρασκεήν της.

Ὁ προτείνας τὴν περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ τῶν Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς πρότασιν ἀναπτύσσων αὐτὴν ἐξέθηκεν ὅτι τὰς τροποιήσεις ταύτας ἐθεώρησεν ἀναγκαίας, ὡς ἡ πεῖρα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ὑπέδειξε. Καὶ α) τὸν § 6. τοῦ ἄρθρου 7. περὶ φανερᾶς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ κύρους, ἢ μὴ, τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἐτροποποίησεν, ἀντικαταστήσας τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, διότι, ἂν καὶ τ' ἀποφασιζόμενα δι' αὐτῆς ζητήματα εἶναι πραγματικὰ, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι μιγνύονται μὲ τὰ πρόσωπα τῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν, καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις, ἡ εἰλικρινὴς τοῦ νόμου ὑποστήριξις ἐπιῤῥεάζηται ἀπὸ συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας· β) τὰς εἰς τὸν § τοῦ ἄρθρου 19. περιεχομένας πειθαρχικὰς κατὰ τῶν Βουλευτῶν ποινὰς ἐθεώρησεν ἀκαταλλήλους καὶ διὰ τοῦτο οὐδόλως αὗται ἐφηρμόσθησαν, οὐδ' εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν· ἐν γένει δὲ ἐπρόσθεσεν ὅτι οἱ λόγοι τῶν διαφόρων τούτων τροποποιήσεων ἐκτίθενται εἰς τὴν πρότασίν του καὶ περιττὸν εἶναι νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἐνταῦθα. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων προτείνεται καὶ ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 110, διότι ἄδικον ἐθεώρησεν ὁ ἐν ἀδείᾳ ἀπερχόμενος Βουλευτὴς νὰ στερῆται τῆς ἀντιμισθίας του ἐνῷ ἡ ἀναχώρησίς του καὶ ἐπάνοδος εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς δαπάνας, ἀλλ' ὅτι δὲν ἐπιμένει εἰς ταύτην.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν παρ' ἄλλων ὑποστηριχθεῖσαν πρότασιν ταύτην ὡς συζητητέαν καὶ διέταξε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν αὐτῆς καὶ τὴν παραπομπὴν εἰς τὰ τμήματα.

Καὶ ὁ προτείνας τὴν περὶ ἀντικαταστήσεως τῆς φανερᾶς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας πρότασιν διὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ περὶ ταύτης ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ἐξέθηκεν ὅτι οἱ λόγοι τῆς

προτάσεως ταύτης ἐκτιθέναι εἰς τὴν περὶ ταύτης πρότασιν.

Ὑποστηριχθείσης καὶ παρ' ἄλλων τῆς προτάσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν ὡς συζητητέαν καὶ διέταξε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν αὐτῆς καὶ τὴν εἰς τὰ τμήματα παραπομπήν.

Παραδεχθη ἐπίσης ὡς συζητητέαν καὶ τὴν παρ' ἄλλων ὑποστηριχθεῖσαν πρότασιν ἑτέρων δύο Βουλευτῶν, τὴν περιλαμβανομένην μεταξὺ τῶν προταθεισῶν παρ' ἄλλου τροποποιήσεων τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τῆς διαγραφῆς τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωματικῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν μελῶν, καὶ διέταξε τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν αὐτῆς, ὡς καὶ τὴν εἰς τὰς τμηματικὰς συνεδριάσεις προπαρασκευήν της.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τῆς αὔριον α') τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου καὶ β') τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀπολειπομένων προτάσεων, αἵτινες παρεδέχθησαν ἀπὸ τὰ τμήματα κατὰ τὴν χρονολογικήν των τάξιν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης

Ι. Ζάρκος

Μ. Χ. Μελέτης.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν Η'. Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους ἐμφανισθεὶς ὁ εἷς τῶν χθὲς ἀναφερθέντων Βουλευτῶν Ὕδρας Κ. Γκίκας Δοκός, ὤμοσε τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 57. τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον τοῦ Βουλευτοῦ ὅρκον, » ἔχοντα οὕτως· «Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου.»

Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας, καὶ ὑπεγράφη παρὰ τοῦ Προεδρείου, τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ ὁμόσαντος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13. Φεβρουαρίου 1846.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Ἱερεὺς Πατσιος Πανάκης.

Ὁ ὁμόσας Γ. Δοκός.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μελ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΣ'.

Τῆς 14 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐπιφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων μὲν 104, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος 16, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα, ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῇ παρατηρήσει, ὅτι μὴ διανεμηθείσης εἰσέτι τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου, περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ συζητήσῃ τοῦτο ἐν τῇ παρούσῃ Συνεδριάσει, καὶ ὅτι εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν τῆς αὔριον, δύναται καὶ τὸ περὶ δημοτικῶν φόρων, καὶ τοῦτο νὰ ἀποπερατώσῃ, καθόσον μάλιστα σήμερον ἄρχεται ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἡ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλ. λόγον συζήτησις, ὅπου οἱ Βουλευταὶ θέλουν ἴσως παρευρεθῆ περιεργείας χάριν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς αὔριον· ὁ δὲ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων περὶ τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ζώων φόρων, καὶ τινων προτάσεων τὴν ἀνάπτυξιν, διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ἰ. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΑΖ'.

Τῆς 15 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τοῦ Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ

καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων μὲν 96, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 17· ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος προύκάλεσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ σφραγίδι αὐτῆς ἐμβλημάτων, καθ' ἃ χθὲς ἀπεφασίσθη· ἡ δὲ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει ἑνὸς, παρεδέχθη ἡ σφραγὶς νὰ φέρῃ κύκλῳ μὲν τὰ γράμματα *Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων* ἐν τῷ μέσῳ δὲ τὰς λέξεις 25 *Μαρτίου* 1821, 3 *Σεπτεμβρίου* 1843.

Πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι ἓν τῶν τμημάτων πρὶν ἢ λάβῃ ἀντίτυπον τῆς ἐκτυπωθείσης προτάσεώς του, ἄνευ συζητήσεως ἐξελέξατο τὸν ἐπ' αὐτῆς εἰσηγητὴν, ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ, ἀντιπαρετήρησεν ὁ Πρόεδρος, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποτρέπῃ τὰ τμήματα τῶν ἐργασιῶν των, οὐδὲ τὸ τοιοῦτον ἀντικείμενον συζητήσεως νὰ γίνῃ δύναται.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου· ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι τὸ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν δημοτικῶν φόρων ἐπικρατῆσαν μέχρι τοῦδε σύστημα ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, καθ' ὃν οἱ δῆμοι, ἠθικὰ θεωρούμενοι πρόσωπα, δύνανται τὰ καθ' ἑαυτοὺς νὰ διατάττωσι καὶ τοὺς ἰδίους νὰ ἐπιβάλλωσι φόρους, ἐπιτηρήσεως δ' ἁπλῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα παρὰ τοῦ περὶ δήμων νόμου ἐδόθη· διὰ τοῦτο ἡ μὲν Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ τοὺς προϋπολογισμοὺς αὐτῶν, τὰ δὲ δημοτικὰ συμβούλια νὰ ἐπιβάλωσι τοὺς φόρους των καὶ τοὺς προϋπολογισμοὺς νὰ ἐπιψηφίζωσι· κατὰ τὰ ἄρθρ. 15, 27, 28, καὶ 29 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καθ' ἃ δίδεται μὲν τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς δήμους νὰ ἐπιβάλλωσι τοὺς φόρους των, δὲν προσδιορίζεται δὲ παρὰ τοῦ νόμου τὸ ποσὸν αὐτῶν, διότι ὁ τούτου προσδιορισμὸς ἀρίνεται εἰς τοὺς δήμους, ἵνα ἐνεργήσωσιν αὐτὸν κατὰ λόγον τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀναγκῶν, τῶν ὁποίων διαφόρους ἕκαστος τῶν δήμων ἔχει. Τὰ αὐτὰ δ' ὁρίζουσι καὶ τὰ ἄρθρα 105. 106. 119. καὶ 120. Τὰ μὲν δημοτικὰ λοιπὸν Συμβούλια ἀνεξαρτήτως κανονίζουσι τοὺς δημοτικοὺς φόρους καὶ προϋπολογισμούς των, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκρίνῃ αὐτοὺς ἄλλοτε μὲν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Νομάρχου, ἄλλοτε δὲ διαταγῇ τοῦ Βασιλέως. Τῶν διατάξεων ὅμως τούτων, καὶ αὐτῶν τῶν δημοτικῶν

συμφερόντων καὶ πάσης ἐλευθέρας κοινοτικῆς βάσεως, ἐναντίον εἶναι τὸ ἀπὸ τῶν 1836 εἰσαχθὲν σύστημα, διότι διὰ τούτου καὶ διὰ τῆς παρὰ τῶν Βουλῶν ἐπιψηφίσεως τῶν φόρων αὐτῶν ἀναιρεῖται τὸ αὐθύπαρκτον τῶν δήμων καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν ἐκ τούτου βλάπτονται· καὶ μέχρι μὲν τῶν 1830 τὸ σύστημα τοῦτο καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὑπῆρχεν, ἐπέφερεν ὅμως τὸν πολιτικὸν θάνατον τῶν δήμων, μέχρις οὗ ὁ δημοτικὸς Νόμος ἔλαβεν ἀλλοιώσεις τινὰς κατὰ τὴν μεταβολὴν τῶν 1830. Περὶ τούτου καὶ πέρυσι λόγος ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρ. 52 τοῦ Συντάγματος ἐπροτάθη κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦτο ἐντὸς τοῦ Συντάγματος περιεχόμενον καὶ εἰς τὴν διαῤῥύθμισιν τῶν καταστατικῶν τῆς πολιτείας ἀρχῶν ἀσχολούμενον, μόνον περὶ τῶν γενικῶν αὐτῆς συμφερόντων πραγματεύεται, ὅθεν ἐννοεῖ τοὺς γενικοὺς φόρους καὶ ὄχι τοὺς δημοτικούς· τοῦτο δὲ συνάγεται καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸ Γαλλικὸν παραβολῆς τοῦ ἡμετέρου, διότι καὶ εἰς ἐκεῖνο ὅμοιον εὑρηται ἄρθρον, ἀλλὰ περὶ τῶν γενικῶν ὁρίζει φόρων, καὶ τούτους εἰς τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ὑπάγουσι, καὶ τοὺς μὲν δημοτικοὺς φόρους διὰ τοῦτο ψηφίζουσιν ἐκεῖ τὰ δημοτικὰ Συμβούλια, ἐγκρίνουσι δ' αὐτοὺς οἱ Νομάρχαι, καὶ ἡ Κυβέρνησις προσδιορίζει μόνον ἐτησίως εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τὰ τακτικὰ ἐκεῖνα μέσα, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτοὺς παραχωρεῖ, τὰ λεγόμενα *ἑκατοστά*· ἔτι δὲ τὸ ἄρθρ. 52, καὶ ἂν ὑποτεθῇ περιλαμβάνον καὶ τοὺς δημοτικοὺς φόρους οὐδόλως ἀντίκειται, διότι ἐκεῖνο μὲν Νόμον ἐφ' ἑκάστου τῶν φόρων ἀπαιτεῖ, ἐπὶ δὲ τῶν δημοτικῶν ἴδιος ὑπάρχει Νόμος, ὁ ὁρίζων αὐτούς, ὁ περὶ δήμων· μ' ὅλον ὅτι δὲν ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς δημοτικοὺς φόρους ἡ διάταξις αὐτοῦ, διότι καθὼς εἰς τὰς περὶ προϋπολογισμῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος δὲν ὑποβάλλονται οἱ δημοτικοὶ προϋπολογισμοὶ, οὕτω δὲν ὑποβάλλονται καὶ οἱ δημοτικοὶ φόροι εἰς τὰς περὶ δημοτικῶν φόρων διατάξεις αὐτοῦ· καθόσον τὸ Σύνταγμα ἐπῆλθεν, ὄχι διὰ νὰ καταλύτῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀνορθώσῃ τὸν δημοτικὸν Νόμον· ἂν δὲ καὶ τὸ σύστημα τοῦτο ἦναι πλημμελὲς, ἐπειδὴ ὅμως ὁ καιρὸς παρῆλθε, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπόσχεται ὅτι θέλει κατόπιν ὑποβάλει Νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπιβολῆς τῶν δημοτικῶν φόρων καὶ προϋπολογισμοῦ καὶ εἰσπράξεων αὐτῶν, διὰ τοῦτο κατὰ τὸ παρὸν μὲν ἔτος νὰ ψηφισθῇ τὸ σύστημα τοῦτο κατ' ἐξαίρεσιν, ἀπόκειται δ' εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, καὶ πρὸς ταύτας σύμφωνον τὸ εἰσαχθησόμενον Νομοσχέδιον νὰ συντάξῃ, καὶ εἰς τὴν Βουλὴν ἐν οἰκείῳ τόπῳ νὰ πράξῃ τὰ δέοντα.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι καὶ πέρυσιν ἐκ τῶν φρονούντων ἦτον ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ πεῖρα καὶ καὶ τὸ συμφέρον τῶν δήμων, διότι δὲν προσβάλλεται διὰ τοῦ συστήματος τούτου τὸ αὐθύπαρκτον τῶν δήμων, ἐπειδὴ οὐδεμίαν τοιαύτην αὐθυπαρξίαν οἱ δῆμοι διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν ἰδίων ἔχουσι κατὰ τὰ ἄρθρα **105**, **106** καὶ **107**, τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καθ' ἃ ἔχουσι μὲν τὰ δημοτικὰ Συμβούλια τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίζωσι τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτῶν, ἀπαιτεῖται ὅμως ἀναγκαίως ἡ τοῦ Νομάρχου ἔγκρισις, τροποποιήσεις ἐπὶ τούτων νὰ ἐπιφέρῃ δυναμένου· οἱ δῆμοι δὲ οὐ μόνον δὲν θέλουσιν ὠφεληθῆ ἂν τοῦ λοιποῦ δὲν ἐκδίδηται ἐτησίως ὁ νόμος οὗτος, ὁ τὸν ἀνώτατον καὶ ἐλάχιστον ὅρον τῶν φόρων προσδιορίζων, ἀλλὰ καὶ θέλουσι βλαφθῆ, καὶ πολλαὶ θέλουσιν ἐπέλθει καταχρήσεις· ἐπεκράτησε δὲ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπὸ τῶν **1835** ἢ **1836**, ὅτε ἠναγκάσθη εἰς τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, διότι πολλοὶ τῶν δήμων εἰς τοὺς προϋπολογισμούς των προσδιώριζον δαπάνας μεγάλας, καὶ τὰ ἥμίση τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν εἰς δημαρχικὰς ἀντιμισθίας ἐδαπανῶντο· διότι δὲ ἐδείχθησαν οὕτω δῆμοι κακῶς τοῦ δικαιώματος τούτου χρώμενοι, διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις διὰ νόμου ἐτησίου προσδιώριζε τόν τε ἀνώτατον καὶ ἐλάχιστον αὐτῶν ὅρον· ἀφ' οὗ δὲ καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ, ἥτις ἐδύνατο νὰ ἀντιποιηθῆ τοῦ δικαιώματος τούτου, παραιτεῖται αὐτοῦ, καὶ Νομοσχέδιον περὶ τούτου φέρει εἰς τὰς Βουλὰς, ὑποστηρίζω καὶ ἀσπάζομαι αὐτὸ, πειθόμενος ὅτι τοὺς φόρους τῶν δήμων ἐπιτυχέστερον αἱ Βουλαὶ, αἱ παρ' ἀνθρώπων, τὰ δημοτικὰ γνωριζόντων, συγκείμεναι θέλουσι προσδιορίζει, ἢ αὐτοὶ οἱ δῆμοι· καθόσον καὶ τὰ δημοτικὰ ἔσοδα εἰς πολὺν ἀναβαίνουσιν ἀριθμὸν, ὑπερβαίνοντα τὰ **2,000,000**, τῶν ὁποίων τὸν προσδιορισμὸν δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν εἰς τοὺς δήμους.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον, παρατηρήσαντα ὅτι ὁ προτείνας τὰς ἀντιρρήσεις ταύτας κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου δέχεται αὐτὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ πᾶσα διὰ τοῦτο περαιτέρω συζήτησις περιττεύει, ἄλλος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου παρετήρησεν ὅτι παραδέχεται μὲν τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τῶν φόρων εἶναι δικαίωμα τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος νόμος προσδιορίζων τοὺς δημοτικοὺς φόρους, τοιοῦτος δὲ δὲν εἶναι ὁ ὑπὸ συζήτησιν, ὅστις ἁπλῶς θέλει νὰ περιβάλῃ μὲ κῦρος τὸν πέρυσι ψηφισθέντα. τὸ τοιοῦτον δὲ σύστημα θέλει παραβλάψει μεγάλως τὰ δημοτικὰ συμφέροντα. Ἐπειδὴ δὲ διὰ νὰ ἀκυρωθῆ ὁ μέχρι τοῦδε ἰσχύων Νόμος, ἀπαιτεῖται ἄλλος νέος νὰ ὑποβληθῆ, διὰ τοῦτο ἐνόσῳ τοῦτο δὲν γίνει, δὲν πρέπει νὰ δοθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὸν Νόμον τοῦτον· πρέπει δὲ νὰ ἀποφανθῆ ἡ Βουλὴ ὅτι τοῦ δημοτικοῦ Νόμου αἱ φορολογίαι πρέπει νὰ καθιερῶνται διὰ νόμου ἐτησίως παρὰ τῶν Βουλῶν ψηφιζομένου, τὸ κῦρος δὲ ἑνὸς νόμου δὲν πρέπει καὶ ἐπὶ τὸν μέλλοντα νὰ παρατείνηται διὰ μιᾶς ἁπλῆς διατάξεως, ὑπαρχουσῶν μάλιστα τῶν Βουλῶν, μέχρις οὗ τοιοῦτος δὲν ὑποβληθῆ Νόμος, ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἀποβάλῃ ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως τὸ δικαίωμα αὐτῆς, ἀλλὰ δύναται αὐτὴ νὰ ἐκδώσῃ τὸν νόμον τοῦτον, δι' οὗ νὰ περιγράφῃ εἰς τὰ δημοτικὰ Συμβούλια τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων θέλουσιν ἀποφασίζει, ἵνα μὴ ἀπολύτως τοὺς φόρους προσδιορίζωσι. Διὰ νόμου δὲ μὴ ὑπάρχοντος, ἀπορεῖται πῶς θέλει δοθῆ εἰς ἄλλον κῦρος· ἐπειδὴ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀνέβαλε τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου διαγράφοντος τὰ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων καθήκοντα, δύνανται δὲ οἱ προϋπολογισμοὶ κατ' ἔτος νὰ περιλαμβάνωσι τοὺς φόρους τούτους, θεωρῶ περιττὴν τὴν ἄδειαν ταύτην κατ' ἔτος, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν πρέπει διὰ ταῦτα νὰ ἀφήσῃ τὸ ἴδιον αὐτῆς δικαίωμα.

Παρετήρησεν ἄλλος ὅτι τὸ ἄρθρ. **120** τοῦ περὶ δήμων Νόμου ἀπαιτεῖ ἐπὶ τῶν φόρων τὴν ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως, ἐπειδὴ δ' οὗτος παρίστα τὸν νομοθέτην, διὰ τοῦτο ἡ ἔγκρισις αὐτοῦ ἀντικαθίσταται ἤδη ἀπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν τριῶν νομοθετικῶν σωμάτων, τῶν ἀποτελούντων τὸν ἕνα τότε νομοθέτην· διὰ τοῦτο πρὸ μὲν τοῦ **1843** δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσπράξωσιν ἄνευ διατάγματος, μετὰ ταῦτα ἀπῃτεῖτο νόμος, ἐπειδὴ δ' ὁ πέρυσι ψηφισθεὶς διὰ μόναν τὸ παρελθὸν ἔτος ἔφερε κῦρος, διὰ τοῦτο νέος νὰ ψηφισθῆ νόμος ἔπρεπε, παρελθούσης ὅμως τῆς καταλλήλου ἐποχῆς, ἀντὶ τοιούτου, τὸ ὑπὸ συζήτησιν ὑπεβλήθη Νομοσχέδιον, δι' οὗ νὰ κυρωθῆ ὁ πέρυσιν ἐκδοθεὶς νόμος ἐπρόκειτο.

Μετὰ τὸν πρῶτον δ' ἀγορεύσαντα, παρατηρήσαντα ὅτι ὁ περὶ δήμων Νόμος θεωρεῖ τοὺς δήμους ὡς αὐθύπαρκτα πρόσωπα, καὶ εἰς ταῦτα τὴν διαχείρισιν τῶν ἰδίων ἀνατίθησι, διοικητικὴν μόνον ἐπιτήρησιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀποδίδων, ἵνα μὴ τὰ γενικὰ διὰ τοῦτο παραβλαβῶσι συμφέροντα· ὅτι ἡ ἔγκρισις τοῦ Βασιλέως κατὰ τὸ ἄρθρ. **120** δὲν εἶναι νομοθετικὴ, οὐδὲ νὰ ἐκδοθῆ δύναται διάταγμα πρὸ τῆς παρὰ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον ἕκαστον ἰδίᾳ θέλει προτείνει, καὶ ὁ Βασιλεὺς θέλει ἐνερ-

γεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως, καὶ θέλει ἐγκρίνει ὅ,τι ὁ δῆμος ἐπεψήφισεν· ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος ἀνέθηκεν ἤδη τὴν ἔγκρισιν εἰς τὸν Βασιλέα, ὄχι ὡς φέροντα τὴν νομοθετικὴν δύναμιν, ἀλλὰ διὰ τὸ σημαντικὸν τῆς ὑποθέσεως, ὡς ἄλλοτε ἐπὶ ἧττον ἀξίων λόγου εἰς τὸν Διοικητὴν αὐτὴν ἔδωκε, τόσῳ δὲ μᾶλλον, καθόσον ἑνῷ πολλαχοῦ τοὺς δήμους θεωροῦσιν ὡς ἐνήλικας καὶ ὑπὸ κηδεμονίαν τῆς Κυβερνήσεως ὑποβάλλουσιν αὐτούς, ὁ ἡμέτερος περὶ δήμων νόμος ἐθεώρησε τοὺς δήμους ἀνεξαρτήτους, καὶ μόνον τὴν ἐπαγρύπνησιν ἐπ' αὐτῶν ἀπήτησε.

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι ὁ περὶ δήμων νόμος εἶναι γενικὸς καὶ ὁριστικός, ἰσχύων μέχρις οὗ καταργηθῇ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ προσδιορίσῃ ἐπ' ἀκριβὲς καὶ εὐστόχως τὸ ποσὸν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον ἑκάστοτε οἱ δῆμοι ἐπιβάλλουσι. Τοῦτο θέλουσι διὰ τοῦτο ἐτησίως προσδιορίζει τὰ δημοτικὰ Συμβούλια ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ ἐξέλεγξιν τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς· ὅταν ὅμως οὐδ' ὑπάρχῃ, οὐδὲ δύναται νὰ ὑπάρχῃ ὁριστικὸς καὶ σταθερὸς νόμος, τὸ ποσὸν τοῦ φόρου ὁρίζων, οἱ φόροι οὗτοι παρὰ μόνων τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων ἐπιβαλλόμενοι εἰς μέγιστον δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσιν ἀριθμὸν, καθ' ὑπέρβασιν καὶ τῶν δημοσίων αὐτῶν, καὶ τὴν τῶν δημοσίων εἰσπραξιν διὰ ταῦτα νὰ ἐπιρρέασωσι δύνανται· τὰ δὲ δημοτικὰ Συμβούλια, ὡς κράτη ἐν κράτει, θέλουσιν ἐπιψηρίζει αὐτούς. Ἂν τὸ ἄρθρ. 52 τοῦ Συντάγματος μόνον περὶ τῶν δημοσίων ὁρίζῃ φόρων, θέλουσι δ' ἔχει ἁπλῶς μόνον δικαίωμα αἱ Βουλαὶ νὰ ἐξελέγχωσι κατόπιν τὰς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν φόρων τούτων ἐγκρίσεις, ὡς ὑπουργικὰς ἁπλῶς πράξεις, θέλει ὅμως γίνεσθαι τὸ ζήτημα πραγματικὸν, καὶ ὁ Ὑπουργὸς θέλει διϊσχυρίζεσθαι ὅτι ἐπῆλθε τοῦ φόρου τούτου ἡ ἐκείνου ἡ ἔγκρισις διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ δήμου. Ἐπειδὴ δὲ ὀφείλομεν νὰ μὴ καταστρέψωμεν ἄλλα ἱερὰ δικαιώματα, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ ἐπιτηρῇ τὸ ποσὸν τοῦ φόρου· πρέπει ὅμως τοῦ δικαιώματος τούτου τῆς Βουλῆς ἡ ἐξάσκησις συμβιβάζεται μὲ τὴν ἀπόλυτον τῶν δημοτικῶν δικαιωμάτων ἐνέργειαν, διότι τὰ δημοτικὰ δικαιώματα μὲ τὰ ἀνώτερα τοῦ ἔθνους πρέπει νὰ συμβιβάζωνται· καὶ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται ὅτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἐτησίως δηλονότι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἡ Βουλὴ διατίχου ἐκφράσεως νὰ προσδιορίζῃ πλατύτατα τὸν ἀνώτατον τῶν φόρων ὅρον, διὰ νὰ δύνανται τὰ δημοτικὰ Συμβούλια νὰ ἐπιβάλλωσι τοὺς διὰ τὰς ἀνάγκας ἑκάστου δήμου ὁριστικοὺς φόρους τῇ συμπράξει τῆς ἐξουσίας. Ἐν Γαλλίᾳ ὡς βάσιν τῶν δημοτικῶν φόρων τοὺς ἐμμέσους ἔχουσι,

δὲν παραλάσσει δ' ὁ νόμος, ἂν ἡμεῖς ἔχωμεν καὶ τοὺς ἀμέσους, διότι καὶ τούτων ὁ ἀνώτατος ὅρος θέλει προσδιορίζεσθαι. Διὰ ταῦτα ἑκάστοτε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκδίδηται ἴδιος διὰ τοὺς δημοτικοὺς φόρους νόμος, ὡς καὶ διὰ τοὺς δημοσίους ἔτι, ἀλλ' ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ περὶ τούτων· καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπὸ συζήτησιν οὗτος ἔτι, ἂν ἄλλως ἄτακτος, δὲν εἶναι παράνομος, διότι οὗτος περιέχει ἄρθρον, δι' οὗ ἀποδίδεται κῦρος εἰς τὸν περυσινὸν νόμον· ἀπόκειται δ' εἰς ἡμᾶς τοὺς γνωρίζοντας τὰς ἀνάγκας νὰ παραδεχθῶμεν ἢ νὰ τροπολογήσωμεν αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ καιρὸς παρῆλθε, καὶ ἐκ τῆς ἀλλοιώσεως τῆς καταστάσεως τῶν φορολογουμένων δύναται νὰ ἐπέλθῃ ζημία, διὰ τοῦτο, ἵνα μὴ καταστραφῶσι τὰ δημοτικὰ συμφέροντα, πρέπει νὰ ἐπιταχυνθῇ τοῦ παρόντος ἡ ψῆφισις.

Φωτισθείσης τῆς Βουλῆς, ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν, τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; » καὶ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Δαπτσιάδου καὶ Π. Δαρειώτη γενομένης, ἀπεφήνατο αὐτὴ ὅτι παραδέχεται αὐτὴν διὰ ψήφων **83** πρὸς **2** κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλε καὶ ὁ Πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων τοῦ **1846** προβουλεύματος, ναὶ ἢ ὄχι »;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Βλάσσης	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Ι. Κωλέττας	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	ἀσθενὴς	Α. Μεταξᾶς	ἀπόντων
Θ. Γρίβας	Ν.	Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Σ. Βλάχος	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Π. Ῥάγκος	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γεωργατᾶς	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	ἀπὼν	Α. Λαπουσιάδης	Ο.
Δ. Τζόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Δ. Τζιγκουράκος	ἀπὼν

Γ. Κονδύλης	N.
Κ. Φασίτζας	N.
Ι. Χαραμῆς	ἀπὼν
Ι. Κρανίδης	N.
Ι. Γιολδάσης	N.
Δ. Ζῶτος	N.
Νῖκος Θέου	N.
Α. Γουζούασης	N.
Δ. Βιλτέτης	N.
Α. Κρεστενίτης	ἀπὼν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	N.
Ι. Κλίμακας	N.
Σίλβεστρος Στεφανάκης.	N.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	N.
Α. Γ. Τσάννος	N.
Β. Νικολαΐδης	N.
Γ. Γουναρόπουλος	N.
Β. Καραγιάννης	ἀσθενὴς
Ι. Ζάρκος	N.
Ι. Ν. Φλέσας	N.
Π. Ι. Κυριακός	N.
Γ. Νοταρᾶς, Α. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Εὐθύ. Κανελλόπουλος	N.
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	N.
Κ. Χ. Παναγιώτου	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.
Δ. Κυριακίδης	N.
Σ. Πάγκαλος	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δ. Πλαπούτας	N.
Κ. Δελιγιάννης	N.
Ν. Μπούκουρας	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρδιτζιώτης	N.
Γ. Φεγγαρᾶς	N.
Γ. Δερνιτσώτης	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	ἀπὼν
Π. Βάρδογλης	N.
Ῥ. Παλαμίδης	
Γ. Ῥιβελιώτης	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	N.
Π. Δαρειώτης	N.
Νικήτ. Σταματελόπουλος	ἀπὼν
Δ. Σακελλαριάδης	N.
Ι. Φαρμάκης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	N.
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπὼν
Φ. Κρ. Μαῦρος	N.
Γ. Κάνδυας	N.
Σ. Μπαρότζης	N.
Δ. Μπιρμπίλης	N.
Α. Μαυρομιχάλης, Πικουλάκης, Χ. Καπετανάκης	ἀπόντες
Κ. Ζαφειρόπαυλος	N.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀσθενὴς
Α. Καλαμογδάρτης	N.
Κ. Τζερτίδης	N.
Δ. Κουμανιώτης	N.
Σ. Λογοθετόπουλος	N.
Α. Μαρκόπουλος	N.
Παππακώστας Τζαμάλας	N.
Μ. Γ. Σχινᾶς	ἀπὼν
Γ. Μπάστας	N.
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν
Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Κ. Προβιλέγιος	N.
Ι. Ταταράκης	N.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Διομίδης Κυριακοῦ	N.

Ν. Καλλέργης	N.
Σταμάτιος Δάφρας	ἀπὼν
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Ι. Στάϊκος	N.
Α. Παππατζόρης	N.
Δ. Πολυχρονόπαυλος	N.
Ι. Τομαρᾶς	N.
Α. Κιζάνης	N.
Δ. Δρόσος	ἀπὼν
Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Γ. Δσκός	N.
Δ. Χαντζίσκος	N.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	N.
Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Οἰκονόμου	N.
Ε. Ἀποστολίδης	N.
Κ. Καναρης	ἀπὼν
Γ. Δ. Σταματάρας	ἀπὼν

Ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣς καὶ ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου παρετήρησέ τις ὅτι ὑπάρχει νόμος ἕτοιμος μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ ὁποίου θέλει ἰσχύει ὁ ἤδη ψηφιζόμενος. Εἰς τὸν ὑποβληθησόμενον δὲ νόμον ἀπόκεινται νὰ παραδεχθῶσι τὸ Γαλλικὸν ἢ Γερμανικὸν σύστημα, τὸ αὐθύπαρκτον ἢ μὴ τῶν δήμων.

Παραδεχθείσης τῆς Βουλῆς τὸ ἄρθρον ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν νὰ προταθῶσι καὶ συζητηθῶσι τροπολογίαι ἐφ' ἑκάστου τῶν ἄρθρων τοῦ Νόμου, τὸν ὁποῖον νὰ περιβάλῃ μὲ κῦρος ὁ ὑπὸ συζήτησιν προτίθεται· ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἐπροτάθησαν πολλαὶ τοιαῦται τροπολογίαι.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι ἡ ἐπιφύλαξις τῶν τροπολογιῶν ἀντίκειται εἰς αὐτὴν τὴν ἐγκριθεῖσαν τοῦ νόμου ἀρχήν, διότι ἀρχὴ αὐτοῦ εἶναι ἡ κύρωσις τοῦ παρελθόντος, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ τροπολόγησίς του ἀντίκειται. Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι σκοπὸς τοῦ προβουλεύματος ἦτο νὰ μὴ στερηθῶσιν οἱ Δῆμοι τοὺς ἀπὸ τῶν ὠνίων φόρους, οἵτινες ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου ἤρχισαν, κατόπιν δὲ δι' εἰδικοῦ Νομοσχεδίου ἤθελε προβλέψει ἡ Κυβέρνησις περὶ τῶν ἐμμέσων φόρων, καθόσον καὶ βραδύτερον οὗτοι πραγματοποιοῦνται. Ἂν ὅμως ἐφ' ὅλων τῶν φόρων, καὶ δι' ὅλον τὸ 1846 θέλῃ ἡ Βουλὴ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ πέρυσι ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, οἱ πάντες θέλουσι προτείνει τροπολογίας καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ Ὑπουργεῖον· διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὸ δυσεφάρμοστον αὐτοῦ, καὶ φόβος ἐπίκειται μὴ Δῆμοι πολλοὶ ἐκ τούτου καταστραφῶσι. Κατὰ συνέπειαν οὐδεὶς δύναται νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι δὲν δύνανται ἐπὶ τοῦ ὅλου νὰ προτείνωσι τροπολογίας.

Ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ νόμου προταθείσης λέξεων τινων ἀφαιρέσεως προέθετο νὰ εὐκολύνῃ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου νόμου. Ἐπειδὴ οἱ νόμοι τοῦ ἔτους ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους νὰ ψηφίζωνται

πρέπει, καὶ ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν Δήμων εἶναι ἀδιαίρετος, καὶ δὲν δύναται νόμος τις καὶ ἰσχύῃ μέχρι τοῦ ἡμίσεος ἔτους, καὶ ὁ φόρος κατ' ἄλλον νόμον τὸ λοιπὸν τοῦ ἔτους νὰ εἰσπράττηται, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προέθετο νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος τὸν νόμον τοῦτον, τὸ δ' Ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ κατόπιν τὸν ἄλλον νόμον, τὸν ὁποῖον ἐπαγγέλλεται, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον νὰ δοθῇ κῦρος διὰ τὸ ἔτος 1847. Ἂν δὲ θέλωσι προταθῇ τροπολογίαι, προσυζητητέα πάσης εἶναι ἡ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις καὶ ἤδη δύναται ν' ἀποφασισθῇ, ἐπιφυλαττομένου κατόπιν τοῦ δικαιώματος εἰς τοὺς ἄλλους τῆς προτάσεως τοιούτων.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιφυλαξῃ τὴν τροπολόγησιν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου *μὲ τὰς ἑξῆς τροπολογίας*· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὅτι ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ τροπολογίας, καὶ ἀφ' οὗ αὗται καταστῶσιν ὥριμοι πρὸς συζήτησιν, τότε συζητοῦνται καὶ ἂν παραδεχθῶσι καταχωρίζονται κάτωθεν τοῦ ἄρθρου, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου προστίθενται αἱ λέξεις *μὲ τὰς ἑξῆς τροπολογίας*· πρὸς ταῦτα δὲ παραδέχθη τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συζητήσεως, ἵνα προταθῶσιν αἱ τροπολογίαι, τυπωθῶσι, καὶ ὡριμάσωσι πρὸς συζήτησιν.

Μετέβη κατόπιν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου Νομοσχεδίου, κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἀντεῖπε, διὰ τοῦτο ψηφοφορηθεῖσα κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Λογοθετοπούλου, καὶ Δ. Πολυχρονοπούλου, ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτή, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλε καὶ ὁ Πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου τοῦ 1846 Ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Ὁρεινὸς	ἀπὼν	Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	ἀσθενὴς	Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Γριβας	Ν.	Μ. Α. Καΐρης	ἀπὼν
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ

Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ἐμ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Ι. Βλάσσης	ἀπὼν	Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Ι. Κωλέττης		Δ. Κυριακίδης	Ν.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Π. Ράγκος	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν	Ν. Μπούκουρας	ἀπὼν
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Ν. Κορμιωτάκης	Ν.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Τζανετ. Γραγοράκης	Ν.	Π. Βαρδιτζιώτης	ἀπὼν
Δ. Τζιγκουράκος	ἀπὼν	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Ι. Χαραμῆς	ἀπὼν	Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	ἀπὼν
Ι. Κρανιδης	Ν.	Π. Βάρδογλης	Ν.
Ι. Γιαλδάσης	Ν.	Ῥ. Παλαμίδης	
Δ. Ζῶτος	Ν.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Α. Γουζούασης	ἀπὼν	Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν	Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Π. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικητ. Σταματελόπουλος	ἀπὼν
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ν.	Ι. Φαρμάκης	ἐν ἀδείᾳ
Σλόεστρος Στεφανάκης	Ν.	Κ. Βέϊκος	ἀπὼν
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Ἰατρός	Ν.
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπὼν
Α. Γ. Τζάνος	Ν.	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Ρ. Γουναρόπουλος	Ν.	Σ. Μπαρότζης	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀσθενὴς	Δ. Μπιρπίλης	ἀπὼν
Ι. Ζάρκος	Ν.	Α. Μαυρομιχάλης	»
Ν. Φλέσσας	Ν.	Νικουλάκης	»
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.	Χ. Καπετανάκης	»
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς Α. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
		Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	Ν.	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Εὐαγ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Κ. Τζερτιδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.

Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.	Α. Παππατζώρης	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.	Πολυχρονόπουλος	Ν.
Παπακώστας Τζαμάλας	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.	Α. Κιζάνης	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.	Δ. Δρόσος	Ν.
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν	Γ. Δοκὸς	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Κ. Προβελέγιος	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ταταράκης	ἀπὼν	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Διομίδης Κυριακοῦ	ἀπὼν	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	ἀπὼν
Στεμάτιος Δάρρας	Ν.	Κανάρης	
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.	Σταματάρας	ἀπὼν
Ι. Στάϊκος	ἀπὼν		

Ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον ἄρθρον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πρώτου ξ. τοῦ ὁποίου ἐπροτάθη παρά τινος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς καὶ κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν ὑπαρχούσης γνώμης νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ 25 λεπτὰ εἰς 20, παρ' ἄλλων δὲ τροπολογία, ἵνα γίνῃ τοῦτο ὑπὲρ μόνων τῶν εἰς ἰδιοκτήτους νομὰς νεμομένων· προβάσης τῆς Βουλῆς εἰς τὴν τοῦ πρώτου συζήτησιν, παρετήρησέ τις ὅτι ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων λαμβάνεται ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ κεφαλαίου· δηλονότι καὶ ὄχι τῶν καρπῶν, ἐνῷ μάλιστα τὸ κεφάλαιον καὶ εἰς φθορὰν ὑπόκειται, καὶ μὲ πολλὰ ἔξοδα συνοδεύεται πρὸς διατήρησίν του ἀπό τε τῶν ἀγρίων καὶ τῶν ἄλλων.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πρὸς τοὺς ἄλλους παραβαλλόμενος συγκαταβατικώτερος τῶν ἄλλων παρίσταται· διότι ὁ μὲν γεωργὸς ἐπὶ τοσοῦτον κοπιῶν καὶ τοσαῦτα περὶ τὴν παραγωγὴν του δαπανῶν εἰς δέκατον ὑποβάλλεται, ὁ δὲ ποιμὴν, ἐνῷ μεγαλείτερον πρότερον ἐπλήρωνε φόρον, ἐπὶ πολὺ οὗτος ἤδη ἠλαττώθη, καὶ ἂν ἔτι ἐλαττωθῇ, τότε πλειότερον ὁ γεωργὸς καὶ αἱ ἄλλαι τάξεις θέλουσι βαρυνθῇ πρὸς βλάβην, οὐ μόνον τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῶν κτηνοτρόφων τῆς τάξεως.

Καὶ τὸν παραβαλόντα τὸν ἐπὶ τῶν ζώων φόρων πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν γεωργῶν, καὶ δι' ἀπαριθμήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ κτηνοτρόφου εἰς τοὺς ποιμένας καὶ ποιμαντικοὺς κύνας, καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ποίμνης, καὶ τῆς διατροφῆς τῶν ὑπηρετῶν,

καὶ ἐκείνων τοῦ γεωργοῦ, συναγαγόντα ὅτι εἰς 20 ὁ ἐπὶ τῶν μικρῶν ζώων φόρος νὰ ἐλαττωθῇ πρέπει, ἀντέκρουσεν ἄλλος εἰπὼν ὅτι καὶ πέρυσι τοῦτο ἐπροτάθη, ἀλλὰ δὲν ἐνεκρίθη, διὰ τὰς πολλὰς τοῦ γεωργοῦ ἀνάγκας καὶ βάρη, ὅστις ἐπὶ διετίαν κοπιᾷ, ἵνα καθ' ἓν μόνον ἔτος θερίσῃ, δαπάνας πολλὰς πρὸς τοῦτο ὑρίσταται, καὶ ἀπὸ τῶν θεσμινιῶν συχνότατα προσβάλλεται· καὶ ὅτι ἂν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ἐλαττωθῇ ἤδη, πρέπει καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἄλλων τάξεων κατὰ λόγον νὰ ἐλαττωθῇ.

Ἀντείπεν κατὰ τούτου ἄλλος ὅτι κατὰ τὴν ψήφισιν αὐτῶν πρέπει ἰδίως νὰ ἐξετασθῇ ἂν ὁ ψηφιζόμενος φόρος εἶναι δίκαιος, δὲν πρέπει δὲ τὸ βαρὺ τοῦ φόρου κατὰ σύγκρισιν νὰ ἐξετάζηται, ἀλλ' ἀπολύτως, καὶ εἴτις βαρὺς εὑρεθῇ νὰ ἐλαττωθῇ παράυτα πρέπει, οὐχὶ δὲ κατὰ σύγκρισιν ἄλλου, διότι τότε θέλουσι διατηρηθῇ πολοὶ τῶν φόρων βαρεῖς. Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ὑπολογήσας δι' ἀριθμῶν τὸ ἀπὸ 100 προβάτων εἰσόδημα ἀπό τε τὸ δούτερον, τυρὸν, ἔρια καὶ λοιποὺς αὐτῶν καρποὺς, εὗρεν αὐτὸ εἰς 150 δραχμὰς φερούσας φόρον κατὰ τὸ δεκαδικὸν σύστημα 15 δραχμὰς, ἐνῷ ἤδη διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν 25 λεπτῶν ἐφ' ἑκάστου πληρόνονται 25 δραχμαί· ἕνεκα δὲ τοῦ βάρους τούτου τοῦ φόρου καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἤδη οἱ δυστυχεῖς ποιμένες ζῶσιν ἀθλίως μὲ ἀγρίας τρεφόμενοι τροφὰς, καὶ τὰ ἄλλα ζωὴν ἀφόρητον διάγοντες.

Καὶ τοῦτον ἄλλος ἀντέκρουσεν εἰπὼν ὅτι οἱ πάντες τά τε τοῦ Κράτους εἰσοδήματα, καὶ τὰς ἐξωτερικὰς αὐτοῦ ὑποχρεώσεις γνωρίζουσι, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἐπί τινα ἔτη πρὸς ἀπόσβεσιν αὐτῶν ἀπῃτεῖτο, ἂν ὄχι νέου φόρου ἐπιβολὴ, τῶν ὑπαρχόντων ὅμως αὔξησίς τις, ἐπεγένοντο ὅμως ἐλαττώσεις, καὶ τὰς ἐλαττώσεις ταύτας νὰ αὐξήσωσιν ἤδη ἐπρότειναν· οἱ ποιμένες ἡ μόνη τῶν φορολογουμένων τάξις, ἡ πλειότερον τῶν ἄλλων μετὰ τὴν μεταβολὴν ὠφεληθεῖσα, τὸ ἓν τρίτον ἤδη τοῦ φόρου πληρώνουσι, τὸν ὁποῖον πρότερον ἐπλήρονον· καὶ ἀληθῶς μὲν ὁ νόμιμος φόρος πρέπει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δεκαδικοῦ νὰ ὁρίζηται, ἀλλὰ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων ἂν ὑπολογισθῇ θέλει εὑρεθῇ ὀλιγώτερος τοῦ πρέποντος· διότι ἀπὸ 100 πρόβατα ἀποφέρεται ἀπὸ τῶν διαφόρων αὐτῶν καρπῶν εἰσόδημα 260 δραχμῶν, αἵτινες φέρουν φόρον 26 δραχμῶν, ἐν ᾧ ἤδη μόνον 25 πληρόνουσιν· ἔτι δὲ δὲν πρέπει καὶ νὰ τολμᾷ τις νὰ ἐπιφέρῃ ἄνευ πολλῆς φειδοῦς τὰς ἐλαττώσεις, διότι κατόπιν δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ προσθέσῃ αὐτὰς, ἐὰν ἀναδείξῃ τὰς ἐλαττώσεις ὁ χρόνος ἀδίκους.

Πρὸς τὸν ἀντικρούσαντα δὲ τοῦτον πρῶτον τὴν ἐλάττωσιν προτείναντα καὶ διϊσχυρισθέντα αὖθις ὅτι πολλαὶ αἱ τοῦ ποιμένος δαπάναι καὶ ζημίαι εἰς τε τὴν διατήρησιν καὶ μισθοδοσίαν τῶν φυλαττόντων τὴν ποίμνην, καὶ εἰς τὴν διατροφὴν τῶν ποιμαντικῶν κυνῶν, καὶ ἀπὸ τὰς ζημίας ἀπὸ τῶν ἀγρίων, καὶ ἀπὸ τὰς ἐκ τῶν ἐπιζωοτιῶν καὶ θεομηνιῶν ἐλαττώσεις αὐτῶν, ὀλίγον δ' ἀποφέρουσιν εἰσόδημα, τιμώμενον μὲν εἰς τὰς πόλεις, ὄχι δὲ καὶ εἰς τὰς μεσογείους χώρας, ὅπου συνήθως οἱ ποιμένες διαιτῶνται· ἔτι δὲ ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου λαμβάνεται, ἀδιαφόρως ἂν τοῦτο φέρῃ ἢ τοὐναντίον καρπόν, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι φόροι ἐπὶ τῶν καρπῶν μόνον ἐπιβάλλονται, καὶ συναγαγόντα διὰ ταῦτα ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐλαττωθῇ ὁ φόρος οὗτος εἰς 20 λεπτά, καθόσον μάλιστα τὰ πρόβατα ταῦτα πολλάκις κατὰ τὸν ἀγῶνα πολιορκούμενα διετήρησαν φρούρια, καὶ ἀπὸ τῆς ἀποκαρτερήσεως ἄνδρας γενναίους ἔσωσαν.

Ἀντεῖπεν ὁ Ὑπουργὸς ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος κατὰ μὲν τὸ **1843** ἐπέφερεν **2,000554** καὶ **60** λεπτά, ἐρίτος δ' ἐπέφερε μόνον **1,000,250** ἕνεκα τῶν γενομένων ἐλαττώσεων· ὅτι κατὰ τὸ **1843** ὁ φόρος οὗτος ἐπεβλήθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δεκαδικοῦ, καὶ ἂν κατά τι ἦτον ἐσφαλμένον τοῦτο, ποτὲ ὅμως ἡ βάσις του δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἐπὶ τὸ διπλοῦν ἐσφαλμένη, καὶ ὅμως ἐπὶ τὸ ἥμισυ σχεδὸν ὁ φόρος ἐκατοστήλαττ ώθη, καὶ νέαι ζητοῦνται ἐλαττώσεις, αἵτινες ἂν παραδεχθῶσι θέλουσι καταστρέψει τὸ ἀπὸ τοῦ φόρου τούτου ἀποφερόμενον, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει φθάσει εἰς ἓν ἑκατομμύριον· ὅτι τὰ βάρη τῶν ποιμένων ἐπὶ πολὺ ἐλαττοῦνται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νόμου, διὰ τοῦ νέου τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τρόπου, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸν φόρον τῶν **25** λεπτῶν.

Φωτισθείσης τῆς Βουλῆς ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω α παραδέχεται τὴν προταθεῖσαν ἐλάτωσιν τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν μικρῶν ζώων φόρου εἰς 20 λεπτὰ ναί, ἢ ὄχι; » ἡ δὲ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν γενομένης κλήσιν ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν 10 Βουλευτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Ῥεβελιώτου καὶ Β. Δημητρακοπούλου ἀπέῤῥιψε τὴν προταθεῖσαν ταύτην ἐλάτωσιν, παραδεχθεῖσα τὸ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ποσὸν τῶν 25 λεπτῶν διὰ ψήφων 54 πρὸς 31 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλε καὶ ὁ Πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου εἰς τὰ μικρὰ ζῶα εἰς 20 λεπτὰ κατὰ κεφαλὴν λέγουν ναί, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι ὄχι. »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Α. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρλάνδος	ἀπὼν	Ι. Κλίμακας	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	ἀσθενὴς	Σίλβεστρος Στερνάκης	Ο.
Θ. Γρίβας	Ο.	Ν. Δελένταις	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ο.
Ζ. Ι. Βαλβῆς	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γ. Τζάνος	Ο.
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης		Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Μ. Α. Καΐρης		Β. Κεραγιάννης	ἀσθενὴς
Δ. Τζόκρης		Ι. Ζάρκος	Ο.
Α. Χ. Δανόπουλος	Ο.	Ι. Ν. Φλέσας	Ο.
Ι. Βλάσσης	Ο.	Π. Ι. Κυριακὸς	Ο.
Ι. Κωλέττης		Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μιτζάϊς	Ν.	Α. Νοταρᾶς	»
Δ. Καλλιῤῥοναῖς	Ο.	Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Χ. Βλάχος	Ν.	Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.	Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Λ. Λαπουσιάδης	Ο.	Δ. Κυριακίδης	Ο.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ο.	Σ. Πάγκαλος	Ο.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Γ. Κανδύλης	Ο.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Φασίτζας	Ο.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ι. Χαραμῆς	ἀπὼν	Ν. Μπούκουρας	Ο.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Ν. Καρφιωτάκης	Ο.
Ι. Γιολδάσης	Ο.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Ζῶτος	Ν.	Π. Βαρδιτζιώτης	ἀπὼν
Νίκος Θέου	Ν.	Γ. Φιγγαρᾶς	Ν.
Α. Γουζούασης	Ο.	Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Α. Βιλαέτης	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Α. Κρεστενίτης	Ο.	Μελέτης Χανζῆ Μελέτη	ἀπὼν
Σ. Χ. Στερνόπουλος	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ο.

Ρ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον	Γ. Μπάστας	Ο.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.	Φ. Ἰωάννου	ἀπόντες
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Π. Καλαμαριώτης	Ο.	Κ. Προβιλέγιος	Ο.
Π. Δαρειώτης	Ο·	Ι. Ταταράκης	ἀπών
Νικήτας Σταματελόπ.	ἀπών	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.	Διομίδης Κυριακοῦ	Ο.
Ι. Φαρμάκης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Καλλέργης	Ο.
Κ. Βέϊκος	Ο.	Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ο.	Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπών	Ι. Σταΐκος	ἀπών
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.	Α. Παππατζώρης	Ν.
Γ. Κάνδυας	ἀπών	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Σ. Μπαρότζης	Ν.	Ἰ. Τομαρᾶς	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.	Α. Κιζάνης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.	Δ. Δράκος	Ο.
Πικουλάκης	Ο.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	ἀπών	Γ. Δοκὸς	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.	Δ. Χαντζίσκος	Ο.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Κ. Τζερτίδης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Κουμανιώτης	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.	Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.	Κ. Κανάρης	ἀπών
Παππακώστ. Τζαμάλας	Ο.	Γ. Δ. Σταματάρας	ἀπών
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.		

Ἀνεγνώσθη κατόπην ἡ ἐπὶ τοῦ ά. § τοῦ 1 ἄρθρου τροπολογία ἔχουσα οὕτω·

« Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα εἰκοσιπέντε μὲν λεπτὰ κατὰ κεφαλὴν, ἐὰν ταῦτα νέμωνται εἰς ἐθνικὰ, ἢ ἐκκλησιαστικὰ θερινὰ ἢ χειμερινὰ βοσκήματα, εἴκοσι δὲ λεπτὰ, ἐὰν νέμωνται εἰς ἰδιοκτήτας ἀγροὺς, ἢ εἰς ἰδιόκτητα τὰ βοσκήματα. »

Ὑπὲρ ταύτης παρετήρησέ τις ὅτι ὁ φόρος οὗτος τῆς νομῆς ἐτηρεῖτο μέχρι τοῦ 1837, μέχρις οὗ διηρημένος ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος εἰσεπράττετο εἰς τὸν κατὰ κεφαλὴν καὶ κατὰ νομὴν· μετὰ ταῦτα δὲ συνεχωνεύθησαν εἰς ἕνα, καὶ τὰ αὐτὰ βάρη ἐπεβάλλοντο εἴς τε τὸν εἰς ἐθνικὰ ποιμαίνοντα τὴν ποίμνην βοσκήματα

κτηνοτρόφων καὶ εἰς τὸν 20 καὶ 25 ἔτι κατὰ κεφαλὴν λεπτὰ διὰ τὴν ἰδιόκτητον νομὴν πληρόνοντα, ἵνα λάβῃ τὸ ἐγκατεστατήριον· ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς φορολογίας ἀδικεῖ πολλοὺς, ἰδίως δὲ τοὺς κατοίκους τῶν νήσων, τῶν ὁποίων τὰ ποίμνια διὰ τὸ λεπτόγειον ἐλάχιστον ἀποφέρουσιν εἰσόδημα καὶ μολονότι εἰς ἰδιόκτητα νέμονται βοσκήματα, εἰς τὸν αὐτὸν μὲ τὰ ἄλλα ὑποβάλλονται φόρον, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἥτις στηρίζεται, ὡς ἐῤῥέθη, εἰς τὴν δικαιοσύνην.

Κατὰ ταύτης ἀντελεξεν ἄλλος ὅτι αὕτη καὶ πέρυσιν ἐπροτάθη, καὶ εἰλπίζετο ὅτι δὲν ἤθελον ἐπανέλθει εἰς αὐτὴν, πεισθέντες ἀπὸ τοὺς προκαλέσαντας τὴν ἀπόῤῥιψίν της ἰσχυροὺς λόγους· ὅτι ἀληθῶς ὁ φόρος οὗτος ἦτο διηρημένος εἰς φόρον κεφαλῆς καὶ βοσκῆς, κατηργήθη ὅμως κατόπιν καὶ ἔμεινεν ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, ὅστις κατὰ τὸ Σύνταγμα πρέπει νὰ ἦναι ἴσος, διότι ἄλλως ἂν γίνῃ παραδεκτὴ ἡ τροπολογία ἤθελεν ἐπιβάλλεσθαι ἀνίσως, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τούτου εἶναι δύσκολος, διότι ἀλλαχοῦ ὑπάρχουσι κοινότητες, τῶν ὁποίων τὰ ποίμνια εἰς ἰδιόκτητα νέμονται βοσκήματα, καὶ ἂν τοιαῦτα θεωρηθῶσιν τὰ μὴ ἐθνικὰ τότε θέλομεν καθιερώσει ἡ τῶν ξένων ποιμένων τὴν ἀποδίωξιν, ἢ τὴν παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν ἀργυρολογίαν τῶν ξένων καὶ ἀληθῶς μὲν εἰς τὸ Αἰγαῖον, δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ γαῖαι, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος οὗτος μᾶς φέρει εἰς τι ἀνεκτέλεστον τὸ δύσκολον τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἐθνικῶν καὶ ἰδιοκτήτων βοσκημάτων.

Ἄλλος ὑπὲρ τῆς τροπολογίας παρετήρησεν ὅτι τὴν τροπολογίαν ἐπανέλαβον οἱ κάτοικοι τῶν νήσων καὶ θέλουσιν ἐπαναλαμβάνει, διότι δὲν ἔχουσιν ἐθνικὰ βοσκήματα, ἵνα δ' εἰς ἰδιόκτητα αἱ ποῖμναι αὐτῶν νέμωνται, φόρον πληρόνουσιν, ἐκτὸς τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἀφοῦ τοσούτου βάρους ἀπέναντι ἐλάχιστον εἰσπράττουσιν εἰσόδημα διὰ τὸ λεπτόγειον· ὅτι ἡ τροπολογία ἐπροτάνθη διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῶν 1837 παρεγνωρίσθη, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ δικαιοσύνην ἀπονέμουσα θέλει παραδεχθῇ αὐτήν.

Φωτισθείσης τῆς Βουλῆς ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω « παραδέχεται τὴν ἐπὶ τοῦ § ά. τοῦ ἄρθρου 1. τροπολογίαν περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου ναὶ, ἢ ὄχι; » ἡ δὲ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν γενομένης, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Α. Σ. Δανοπούλου καὶ Σ. Α. Βαρότζη

ἀπέρριψεν αὐτὴν διὰ ψήφων 47 πρὸς 27, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἀπήγγειλε καὶ ὁ Πρόεδρος τὸ ἀποτέλεσμα.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἐπὶ τοῦ §. ά. τοῦ ἄρθρου 1 τροπολογίαν περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Μελετόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Ὀρεινὸς	ἀπὼν
Γ. Δογιωτατίδης	ἀσθενὴς
Θ. Γρίβας	
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	Ο.
Π. Δ. Καμπάνης	
Μ. Α. Καΐρης	
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δκνόπουλος.	Ο.
Ι. Βλέσσης	Ο.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν
Α. Μεταξᾶς	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.
Α. Ἀποστολιάδης.	Ο.
Τζανετ. Γρηγοράκης	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ο.
Ι. Χαραμῆς	ἀπὼν
Ι. Κρανίδης	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ο.
Δ. Α. Ζῶτος	Ν.
Νῖκος Θέου	Ν.
Α. Γουζόπασης	Ο.
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν
Α. Κρεστενίτης	Ο.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ο.
Σιλβ. Στεφανάκης	Ο.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκαζίνης	ἀπὼν
Α. Γ. Τζάνος.	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Β. Καραγιάννης	ἀσθενὴς
Ι. Ζάρκος	
Ι. Ν. Φλέσας	Ο.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ο.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς } Α. Νοταρᾶς }	ἐν ἀδείᾳ
Εὐθ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ο.
Ἐμ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπὼν
Δ. Πλαπούτας	Ο.
Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ν. Μπούκουρας	Ο.

Ν. Κορφιωτάκης	Ο.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτσιώτης	ἀπὼν
Γ. Φεγγαρᾶς	Ο.
Γ. Δερνιτσώτης	Ο.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ο.
Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπὼν
Π. Βάρβαγλης	Ο.
Ρ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.
Β. Δημητρακόπουλος	
Η. Παππατζώννης	ἀπὼν
Π. Καλαμαριώτης	ἀπὼν
Π. Δαρειώτης	Ο.
Νικήτ. Σταματελόπουλος	
Δ. Σακελλαριάδης	Ο.
Ι. Φαρμάκης	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Βέϊκος	Ο.
Μ. Ἰατρὸς	Ο.
Ι. Εὐσταθίου	ἀπὼν
Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Μπαρότσης	Ν.
Α. Μπιρμπίλης	Ο.
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πικαυλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος } Λ. Καλαμογδάρτης }	ἀπόντες
Κ. Τσερτιδης	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Παπ. Κώς. Τζαμάλας	Ο.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.
Γ. Μπάστας	Ο.
Φ. Ἰωάννου } Σ. Ἀντωνιάδης }	ἀπόντες
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβελέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης } Ἀδριανὸς Σωτηρίου } Διομήδης Κυριακοῦ } Ν. Καλλέργης }	ἀπόντες
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρόσιος Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Στάϊκος	ἀπὼν
Α. Παππατζώρης	Ο.
Δ. Πολυχρονόπουλ.	Ο.
Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	ἠρνήθη ψῆφον
Δ. Χατζίσκος	Ο.
Γ. Γριζάνος	ἀπὼν
Ι. Γαρδίκης	Ο.
Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Ε. Ἀποστολίδης } Κ. Κανάρης } Γ. Σταματάρας }	ἀπόντες

Παρεδέχθη δὲ κατόπιν δι' ἀναστάσεως ἀνὰ ἕνα τόν τε §. ά καὶ τοὺς ἀπολειπομένους τοῦ ἄρθρου 1. §. β'. καὶ γ'. κατὰ τὸ Νομοσχέδιον· καὶ τὸ ψηφοφορηθὲν δὲ κατόπιν ὅλον τοῦ ἄρθρου 1. ἐπίσης δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη, ἔχον οὕτως· « ἄρθρ. 1. ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ 1846 ἔτος κανονίζεται ὡς ἀκολούθως·

ά) Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα λεπτὰ 25 κατὰ κεφαλήν,

β') Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50·

γ') Διὰ τὰ λοιπὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχμὴν μίαν. »

Ὁ Πρόεδρος δὲ τῶν ψηφοφοριῶν τούτων τὸ ἀποτέλεσμα ἀπαγγείλας, καὶ τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ὥρισε κατὰ τὴν 19 τοῦ μηνὸς ἀναβαλὼν διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΒ'.

Τῆς 19 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ἐνάτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων μὲν ἐνενήκοντα πέντε, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος δέκα ἑνός, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ κληθεῖσα προσθέσει αὐτῆς μετὰ τοῦ Προεδρείου ἔφερε τὴν ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως, ἀντιφωνήσαντος ὡς ἑξῆς.

Κύριοι Βουλευταί!

« Ἡ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς ἐμὲ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις τῆς ὁποίας ἐγένεσθε ἤδη διερμηνεῖς εἶναι ἡ γλυκυτάτη ἀμοιβὴ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ μεριμνῶν καὶ προσπαθειῶν μου. Ἤκουσα δὲ μὲ εὐχαριστησιν τὴν ὑπάρξασαν τῆς εἰλικρινοῦς συμπράξεως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Στέμματος, τὰ ὁποῖα αὐτὴ σεβομένη καθιστᾷ εἰς ἐμὲ δυνατὴν ἐκείνην αὐτῶν τὴν χρῆσιν, ἥτις συναδεῖ μὲ τὸ γενικὸν τοῦ ἔθνους συμφέρον, καὶ ἐπομένως μὲ τὴν ἰδίαν του ἐπιθυμίαν.

§ Ἐπίσης εὐάρεστον εἶναι εἰς ἐμὲ ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς διαβεβαίωσις ὅτι προθυμεῖται νὰ συνδράμῃ τὴν Κυβέρνησίν μου, συζητοῦσα ἐπιμελῶς τὰ Νομοσχέδια, ὅσα θέλουν εἰσαχθῆ εἰς αὐτὴν τείνοντα εἰς τὸ γενικὸν τῆς πολιτείας συμφέρον, καὶ ὅτι κρίνει ἀναγκαίαν πρὸς κανονισμὸν τῆς ὑπηρεσίας τὴν ταχείαν ἀποπεράτωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ Ὑπουργοί μου θέλουσιν ὑποβάλει ἐγκαίρως εἰς τὰς Βουλὰς τὸν ἀπολογισμόν· θέλω δὲ λάβει εἰς ὥριμον σκέψιν μετ' αὐτῶν τὰς εὐχάς, τὰς ὁποίας ἐκφράζει ἤδη ἡ Βουλὴ πρὸς ἐμέ. »

Ἀναγγείλαντος μετὰ τοῦτο τοῦ Προέδρου ὅτι πράξεις τινὰς τινῶν ἐκ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων Καλαβρύτων μετὰ τῶν Δημαρχικῶν καὶ εἰδικῶν Παρέδρων ἐν εἴδει αἰτήσεων πρὸς τὴν Βουλὴν, ὑποστηριζούσας τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῆς ἐνεργηθείσης τελευταίου Βουλευτικῆς ἐκλογῆς, καὶ ἀπαιτούσας τὴν ἐπικύρωσιν ταύτης ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς τῇ προσθήκῃ καὶ ἄλλων ἐκφράσεων ἀκαταλλήλων, καὶ διευθυνθείσας εἰς τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ Προεδρεῖον ἐπόμενον εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀπαράσεως τῆς Βουλῆς ἐν τῇ παρελθούσῃ Συνόδῳ προτίθεται νὰ ἐπιστρέψῃ αὐτάς, ὡς καὶ τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς ἔκθεσιν τοῦ Ἐπάρχου, διὰ νὰ τεθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου, καὶ νὰ μὴ βαρύνωσι τὸ τῆς Βουλῆς· διότι δὲν εἶδεν σύμφωνον μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου τὴν ἀπαδοχὴν καὶ ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸ τμῆμα, τὸ ἐξελέγχον τὴν ἐκλογήν, ἐνῷ οὐδεμίαν πρὸς τοὺς τύπους τοῦ ῥηθέντος νόμου ἔχουσι σχέσιν, παρετηρήθη παρά τινος ὅτι αἱ πράξεις αὗται τῶν Δημοτικῶν συμβουλίων καὶ τῶν Παρέδρων ἐπιδοκιμάζουσαι τὴν ἐκλογήν, ὁμοιάζουσι τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰς ἰδιωτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὸ τμῆμα, ἢ ἄλλως νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ λοιποῦ ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτον πᾶν ἐξωδικὸν καὶ μὲ τοὺς τύπους τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου μὴ ἔχον σχέσιν ἔγγραφον. Ἀντεπαρετηρήθη δὲ παρ' ἄλλου ὅτι ἂν καὶ καθιερώθῃ διὰ τοῦ Συντάγματος τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἰς τὴν Βουλήν, δὲν ἐνεχρίθη ὅμως τότε ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ὡς σωματεῖα, ἀλλὰ μόνον ὡς ἄτομα· πολλῷ δὲ μᾶλλον ὅταν τοῦτο γίνεται ἀπὸ πολιτικὰ σώματα, ὡς εἶναι τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια, καὶ ἀφοσᾶ τὸν περὶ ἐκλογῆς νόμον δι' ἀντικείμενα μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν ὅτι ἡ παραδοχὴ τοιούτων πράξεων εἶναι ἐπικίνδυνος, διότι δίδεται οὕτως βαρύτης τις ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ἀσχέτως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, παραβιαζομένου τοιουτοτρόπως· ὅτι ἡ κατὰ παρέκβασιν τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν ἐνεργεια

τῶν Δημοτικῶν συμβουλίων ἐμηδενίσθη διὰ τῆς συστάσεως τῶν Βουλῶν, ἄλλως διὰ τοιαύτης παρεκβάσεως εἶναι κίνδυνος νὰ ἐπεμβῶσιν εἰς νομοθετικὰ καθήκοντα· διὰ ταῦτα, ἐπέρρωσε, καλῶς τὸ Προεδρεῖον ἔπραξεν.

Ἡ Βουλὴ ἐγκρίνασα τὴν τοῦ Προεδρείου πρότασιν παρεδέχθη νὰ μὴ γίνωνται τοῦ λοιποῦ παραδεκτὰ τοιαῦτα ἐξώδικα ἔγγραφα, ἀφορῶντα τὸ κῦρος, ἢ μὴ, τῆς ἐκλογῆς.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων Νομοσχεδίου, καὶ τῶν ἐπί τινων ἄρθρων αὐτοῦ τροποποιήσεων, καὶ διανεμηθεισῶν εἰς τοὺς Βουλευτάς.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ 2. ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου παρετηρήθη ἐπὶ τοῦ 6'. § αὐτοῦ ὅτι ὡς πρὸς τοὺς μικροὺς βόας τοὺς μὴ χρησίμους εἰς ἐργασίαν τινα δὲν ἐκπληροῦται ὁ εὐεργετικὸς τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ φόρου σκοπὸς τοῦ Νόμου, καὶ ἐπροτάθη διὰ τοῦτο νὰ γίνηται ἡ ἐξαίρεσις τοῦ φόρου μέχρι τοῦ τρίτου ἔτους συμπληρωμένου.

Ἀντιπαρατηρήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι δὲν ἐξηρέθησαν τῆς φορολογίας οἱ μικροὶ βόες μέχρι τοῦ τρίτου ἔτους συμπληρωμένου, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἀληθὲς ὅτι δὲν εἶναι χρήσιμοι εἰς ἐργασίαν, διότι δύσκολος εἶναι ἡ διάκρισις τῆς ἡλικίας, ὅταν ὑπερβῇ τὸ δεύτερον ἔτος, καὶ διὰ τοῦτο, ἐὰν ἡ ἐξαίρεσις τεθῇ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ τρίτου ἔτους, δυσκολίαι πολλαὶ θέλουσιν ἀναφυῆ εἰς τὴν φορολογίαν τῶν βοῶν, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν προταθεῖσαν ἐξαίρεσιν τῆς φορολογίας τῶν βοῶν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ τρίτου ἔτους αὐτῶν· αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν, ἐγκρίνασα τὸ ἄρθρον 2. κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἔχῃ.

Ἄρθρον 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρου φόρου·

α') Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων, καὶ χοίρων.

β') Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν, μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύο ἐτῶν συμπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν εἴτε μή.

γ') Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες, καὶ βουβάλια·

δ') Ἀνὰ εἷς οἰκόσιτος χοῖρος διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 3. ἔχον ὡς ἑξῆς.

α Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, εἰσπραχθῇ καθ' ὅλον τὸ κράτος διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου ἐπιφορτιζομένων ἐπὶ τούτῳ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἢ ὅπου τοιαῦται ἀρχαὶ δὲν ἐδρεύουσι, διοριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου

τῶν οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων εἰσπρακτόρων· ἡ φροντὶς δὲ πρὸς εἰσπραξιν τῶν ἐπὶ τῶν φόρων χρημάτων ἀνήκει εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμίαν, ἀρμόδιος δὲ ταμίας θεωρεῖται ἐκεῖνος εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ δήλωσις τῶν ζώων, δύναται δὲ ὁ φορολογούμενος νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον αὐτοῦ καὶ εἰς ἕτερον ταμίαν, ἀλλ' ὀφείλει πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ νὰ προσαγάγῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον ταμίαν πρὶν τῆς 20 Μαΐου τὴν ἀνήκουσαν ἀπόδειξιν ὅτι ἐξώφλησε τὸ χρέος αὐτοῦ· καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης ὅτι ἡ τελευταία περικοπὴ τοῦ ά. § τοῦ ἄρθρου· καθὼς καὶ ὁλόκληρος ὁ 6. § αὐτοῦ εἶναι περιττὸς, διότι τὸ καταστατικὸν τῶν ταμείων Διάταγμα καὶ ἄλλαι σχετικαὶ ὁδηγίαν περιέχουσι τὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησέ τις ὅτι ἂν καὶ ἦναι δυσκολοδιαίρετα τὰ ὅρια τῆς διοικητικῆς καὶ νομοθετικῆς ἐξουσίας, καὶ ἐπομένως ἂν τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πρόκειται, ἦναι νομοθετικὸν, ἢ διοικητικὸν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη πρὸς φωτισμὸν καὶ εἰδοποίησιν τοῦ φορολογουμένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου, κάλλιον νὰ τεθῇ εἰς τὸν Νόμον τακτικῶς δημοσιευόμενον, διότι τὸ καταστατικὸν τῶν ταμείων Διάταγμα ἄγνωστον εἰς τὸν φορολογούμενον. Ἀντεπαρατήρησεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐθεώρησε περιττὴν τὴν διάταξιν, διότι αὕτη πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐκτελουμένη εἶναι πρὸς ἅπαντας τοὺς φορολογουμένους κτηνοτρόφους γνωστή. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε ταύτην καὶ ἐπαχθῆ πρὸς τοὺς φορολογουμένους, ἐπιβάλλουσαν εἰς αὐτοὺς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀρίνωσι τὰς ἐργασίας των καὶ νὰ τρέχωσι πολὺ μακρὰν ἴσως διὰ νὰ παρουσιάζωσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον Ταμίαν ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου των εἰς ἄλλο ταμεῖον, ἐν ᾧ τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον ταμίαν αὐτεπαγγέλτως διὰ τῆς διευθύνσεως τοῦ καταλόγου τῶν ἀποδόντων τὸν φόρον.

Ἄλλος δ' ἐπρότεινεν ἡ μὲν τελευταία περικοπὴ τοῦ πρώτου § νὰ ἐξαλειφθῇ· διότι ἡ ἐξάλειψις γίνεται ὑπὲρ τοῦ φορολογουμένου· ὁ δὲ δεύτερος § νὰ διατηρηθῇ πρὸς φωτισμὸν καὶ εἰδοποίησιν τοῦ φορολογουμένου.

Ὁ μετὰ τοῦτον μετὰ τὰς γραφικὰς διορθώσεις τῶν λέξεων ἀντὶ *ἐπὶ τῶν φόρων* νὰ διορθωθῇ *ἐκ τῶν φόρων* καὶ ἀντὶ ἀνήκει νὰ διορθωθῇ *ἀνατίθεται*, παρετήρησεν ὅτι ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐξάλειψιν τοῦ δευτέρου § συμφωνεῖ μὲ τὸν πρῶτον ἀγορεύ-

σαντα διὰ τοὺς ἐκτεθέντας παρ' αὐτοῦ λόγους· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν τοῦ πρώτου § περικοπὴν ἐπρότεινε νὰ τροποποιηθῇ οὕτως· « . . . *ὅς τις πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ φορολογουμένου θέλει εἰδοποιεῖ εὐθὺς καὶ ἐπισήμως τὸν ἁρμόδιον Ταμίαν περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου*· διότι τοιουτοτρόπως ἀπαλλάττεται καὶ ὁ φορολογούμενος ἀπὸ τὴν ἐπαχθῆ ὑποχρέωσιν νὰ φέρῃ εἰς τὸν Ταμίαν τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρωμῆς.

Κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ λογιστικὸν σύστημα, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ὀρθὴ καὶ δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ, διότι ἕκαστον ταμεῖον ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὰ εἰσπρακτέα παρ' αὐτοῦ ποσὰ, θεωρουμένων εἰς τοῦτο μόνον ὀφειλετῶν τῶν φορολογουμένων· τοῦ δὲ παραγράφου β'. τὴν διάταξιν δὲν περιεῖχε τὸ καταστατικὸν τῶν ταμείων, ἀλλ' ἐθεωρήθη ἀναγκαία καὶ προστέθη κατὰ τὰ 1835 δι' ἑτέρου Διατάγματος, καθ' ὃ ὁ φορολογούμενος δὲν πληρόνει εἰς ἄλλον παρὰ τὸν ἁρμόδιον ταμίαν, ὡς χρεώστης ἢ φορολογούμενος, ἀλλὰ διὰ κινήσεως κεφαλαίων, καὶ διὰ νὰ γίνῃ συμψηφισμὸς τοῦ χρέους ἀπαιτεῖται ἡ παρουσίασις τοῦ γραμματίου εἰς τὸν ἁρμόδιον Ταμίαν διὰ νὰ σημειωθῇ εἰς τὴν οἰκίαν θέσιν ἡ ἐξόφλησις τοῦ χρέους. Διὰ ταῦτα ἐπρόσεινε νὰ διατηρηθῇ τὸ ἄρθρον ὅπως εἶναι, διότι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τοιαύτης διατάξεως μέχρι τοῦδε, ἀντὶ νὰ διευθύνωνται εἰς τὸ Συνέδριον τὰ γραμμάτια τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους στέλλονται τὰ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τῶν ταμείων, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ κτηνοτρόφοι καταδιώκονται καί τοι πληρώσαντες τὸν φόρον των.

Ἀντιπαρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς εἰς ταῦτα ὅτι εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου δὲν ἐκδίδουσιν ἀμέσως οἱ Ταμίαι τριπλότυπα γραμμάτια, ἀλλὰ διπλότυπα μόνον, κατὰ δεκαημερίαν δὲ ἐκδίδουσι τὰ τριπλότυπα ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ τῶν χρημμάτων· ταῦτα δὲ τὰ γραμμάτια στέλλονται ὁμοῦ μὲ κατάλογον τῶν πληρωσάντων εἰς τὸν ἁρμόδιον Ταμίαν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὸν συμψηφισμὸν τοῦ χρέους, καὶ τοῦτο ἐπὶ ποινῇ προστίμου. Διὰ ταῦτα ὄχι μόνον περιττὴ, ἀλλὰ καὶ ἐπαχθὴς διὰ τὸν φορολογούμενον ἡ τελευταία πιρικοπὴ τοῦ πρώτου παραγράφου καὶ ὁ δεύτερος παράγραφος.

Μετά τινα ἔτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ὅτι ἐφωτίσθη· ὁ δὲ Πρόεδρος ἐξέθηκεν ὅτι ἐτῶν ῥηθέντων ἐξάγεται 1) ὅτι μέχρι τῆς τελευταίας περικοπῆς τοῦ πρώτου § οὐδεμία ἄλλη ἀντίρρησις ἐγένετο, μόνον δὲ γραφικαί τινες διορθώσεις ἐπροτάθησαν. 2.) ἐπὶ δὲ τῆς τελευταίας τοῦ πρώτου

§ παραγράφου περικοπῆς καὶ τοῦ δευτέρου § τρεῖς ἐγένοντο προτάσεις α.) ἡ τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἐξαλείψεως. β'.) ἡ τοῦ προτείνοντος τροποποίησιν Βουλευτοῦ καὶ γ'.) ἡ διατήρησις αὐτῶν ὅπως εἶναι εἰς τὸ σχέδιον.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Προέδρου παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως α.) τὰς γραφικὰς διορθώσεις τῆς φράσεως *ἐπὶ τῶν φόρων* εἰς τὴν *ἐκ τῶν φόρων*, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως *ἀνήκει* διὰ τῆς *ἀνατίθεται*, καὶ ἑπομένως ὁλόκληρον τὸ πρῶτον μέρος τοῦ § α. μὲ τὰς διορθώσεις αὐτὰς ὅπως εἶναι εἰς τὸ Νομοσχέδιον. β'.) ψηφοφορηθείσης δι' ἀναστάσεως τῆς προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἐξαλείψεως τῆς τελευταίας περικοποῦ α §. καὶ τοῦ β'. §. ὡς ἀπωτέρας τῶν ἄλλων, ἐγένετο παραδεκτὴ εἰς τὴν Βουλήν· ἑπομένως τὸ ἄρθρον 3 ἔχει, καθ' ἃ ἐψηφίσθη, ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 3. « Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῇ καθ' ὅλον τὸ κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ἐπιφορτιζομένων ἐπὶ τούτῳ τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἢ, ὅπου τοιαῦται ἀρχαὶ δὲν ἐδρεύουσι, διοριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων εἰσπρακτόρων. Ἡ φροντὶς δὲ πρὸς εἴσπραξιν τῶν ἐκ τῶν φόρων χρημάτων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἁρμόδιον Ταμίαν. »

Ἀνεγνώσθη κατόπιν 1) τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νομοσχεδίου 2) ἡ ἐπ' αὐτοῦ πρότασις τῆς ἐπιτροπῆς προτεινούσης τὰς ἑξῆς τροπολογίας εἰς τὸν α § τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις τὸ *χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως* αἱ λέξεις τὸν *τόπον τῆς κατοικίας του*· ἐπίσης μὲ τὰς λέξεις *ἕκαστος τῶν συνεταίρων* ἡ λέξις *σμικτῶν*· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ τελευταίου § νὰ προστεθῶσι τὰ ἑξῆς *περίληψις δ' αὐτοῦ, περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων, δημοσιεύεται παρὰ τῶν δημάρχων διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς ἕκαστον Παρεδρεῖον.*

Πρὶν δὲ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι προκειμένης μεταρρυθμίσεως φορολογικοῦ συστήματος διὰ τὴν φορολογίαν τῶν ζώων ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ ἀπόντου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ δὲ Πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι, μ' ὅλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς ἐργασίας της παρευρισκομένων, ἢ μὴ, τῶν Ὑπουργῶν, ἐκτὸς ἂν οὗτοι ἀπαιτήσωσι τὴν ἀναβολὴν, ὡς ἐξ ἀνυπερβλήτων περιστάσεων, ἢ ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας των, μ' ὅλα ταῦτα τὸ Προεδρεῖον

ἔπεμψε κλητῆρα νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς προκειμένης συζητήσεως τὸν Ὑπουργόν.

Ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου ἐξέθηκέ τις κατ' αὐτοῦ ὅτι τὸ μέτρον τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς καταμετρήσεως διὰ τῶν δηλώσεων τῶν κτηνοτρόφων περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ποιμνίων των πρὸς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν εἶναι κάλλιστον, διότι ἀπαλλάττει τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τὸ ἐπαχθὲς τῆς καταμετρήσεως βάρος, ἀλλ' αἱ δοκιμασίαι αὗται νέων φορολογικῶν συστημάτων γίνεται εἰς ἄλλας ἐποχὰς, ὅτι τὸ δημόσιον Ταμεῖον παρουσιάζει περίσσευμα, καὶ οὐδεὶς φόβος εἶναι ἐὰν ἐκ τῆς δοκιμῆς ἐπέλθῃ ἐλάττωσίς τις τοῦ φόρου· ἐκτὸς δὲ τούτου προαπαιτεῖται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων νὰ κατανοήσωσιν οἱ κτηνοτρόφοι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ φόρου, ὡς καθῆκον αὐτῶν ἱερὸν, πρὸς τὴν διατήρησιν αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐκπληρούμενον, διὰ νὰ μὴν ἀποκρύπτωσι τὰ ποίμνιά των, ἀλλὰ νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὴν ἀρχὴν τὴν ἀλήθειαν. Τὸ σύστημα δὲ τῶν δηλώσεων θέλει ἔχει καὶ συνεπείας ὀλοθρίας, ἕνεκα τῶν τοπικῶν διαιρέσεων, τῶν ἐπικρατουσῶν καθ' ὅλα τὰ μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων πλῆθος κτηνοτρόφων θέλει ἀδίκως καὶ διὰ σκοπὸν ἀντεκδικήσεων προσάγεσθαι ἐπὶ ψευδῆ καταμηνύσει εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἀντεῖπεν δ' ἄλλος ὑπὲρ τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων ὅτι τὰ πλεονεκτήματα τοῦ συστήματος τούτου εἶναι πρόδηλα, διότι α) ἀποφεύγει τὸ δημόσιον τὸ ἔξοδον τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ διότι ἀπὸ πολλὰς ἀργοὺς ἀναμένοντας τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπαριθμήσεως, ἢ ἄλλους ἀρίνοντας τὰς ἐργασίας των κατ' αὐτὴν, ἀφαιρεῖται ἡ ἰδέα ὅτι δύνανται διὰ τῆς προστασίας τῶν ἰσχυόντων νὰ διορισθῶσιν εἰς τὴν καταμέτρησιν, ἰδέα κακὰς συνεπείας ἔχουσα, ὅτι οἱ ἐκτελέντες παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος λόγοι δὲν πείθουσιν αὐτὸν, διότι ἡ παρασταθεῖσα διάθεσις τῶν κτηνοτρόφων νὰ ἀποκρύπτωσι τὰ ποίμνια διὰ νὰ κερδίζωσι μέρος τοῦ φόρου των δὲν εἶναι ἀληθὲς, καὶ διότι καὶ ἂν αὕτη ὑποτεθῇ, ἐτέθησαν ἱκαναὶ προφυλακτικαὶ διατάξεις τούτου εἰς τὸν Νόμον· ὅτι ὁ λόγος τῶν τοπικῶν διαιρέσεων καὶ τῶν ἐκ τούτων ἀδίκων καταδιώξεων δὲν πρέπει νὰ ἀποτρέψῃ τὴν παραδοχὴν τοῦ ἀνεπαχθοῦς διὰ τοὺς φορολογουμένους καὶ ἀνεπιζημίου διὰ τὸ δημόσιον συστήματος τῶν δηλώσεων, διότι ὁ κλαίπτων τὸ δημόσιον πρέπει νὰ καταδιώκηται καὶ νὰ πάσχῃ, ὁ δὲ ἀδίκως καταδιωκόμενος ἔχει τὸ μέσον τῆς ἱκανοποιήσεως διὰ τῆς μηνύσεως ἐπὶ συκοφαντίᾳ· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων διὰ τὴν πρόλη-

ψιν παντὸς ἐνδεχομένου δύναται ἡ Βουλὴ νὰ θέσῃ εἰς τὸν νόμον ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀπαριθμήσεως ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ κτηνοτρόφος νὰ προσάγῃ δύο μάρτυρας, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὁποίων νὰ γίνηται ἡ ἀπαρίθμησις· ἡ δὲ ἐνδεχομένη μ' ὅλας τὰς προφυλάξεις ταύτας κατάχρησις διὰ τῆς ἀποκρύψεως τῶν ποιμνίων καὶ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος συμβαίνει καὶ νομιμοποιεῖται μάλιστα ἔτι μᾶλλον, καθόσον ἡ ἀπόκρυψις γίνεται διὰ συνεννοήσεως τῶν ἀπαριθμητῶν.

Ἐνταῦθα ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἔγγραφος εἰδοποίησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀναγγέλοντος ὅτι ἕνεκα τῆς ἐπισυμβάσης αὐτῷ ἀσθενείας δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Συνεδρίασιν.

Εἰς τὸν παρατηρήσαντα δὲ ὅτι, ἂν καὶ ἐπαχθὲς τὸ σύστημα τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ καταχρήσεως πολλὰς εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου συνεπιφέρον, οὐχ' ἧττον ὅμως προτιμᾷ αὐτὸ, διότι ἡ δοκιμασία νέων φορολογικῶν συστημάτων πρέπει νὰ γίνηται εἰς εὐχερεστέραν τοῦ δημοσίου ταμείου κατάστασιν, καθόσον εἶναι βέβαιος ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων μόλις θέλει εἰσπραχθῇ τὸ ἥμισυ τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου· ὅτι τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων εἶναι κάλλιστον διὰ τὰ ἀκίνητα κτήματα, ὄχι δὲ διὰ τὰ κινητὰ τὰ δυνάμενα εὐκόλως νὰ ἀποκρυφθῶσιν, ἡ δὲ δήλωσις πρέπει νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὴ, δηλαδὴ νὰ ἐνισχύηται διὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου ὅρκου, ὡς γίνεται ἀλλαχοῦ, ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὅτι τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, ἂν καὶ νέον, δὲν μεταβάλλει ὅμως ποσῶς τὴν θέσιν τοῦ δημοσίου, ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν ζώων, εἰς τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς καὶ ἄλλοτε ἐγένετο ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἀποκρυπτομένων ζώων· ἐὰν εἰς τὴν δοκιμὴν τοῦ νέου τούτου συστήματος ἐπιτύχωμεν, θέλομεν ἀπαλλάξει, καὶ τὸ δημόσιον ἀπὸ τὸ ἔξοδον τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τὰ βάρη τῆς ἀπαριθμήσεως, ἂν δὲ μὴ, τότε τὸ δημόσιον εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ποσοῦ τῶν ποιμνίων, ὅσων ὑποπτευθῇ τὴν ἀπόκρυψιν, ὡς τοῦτο ἐγίνετο καὶ πρότερον· ὅτι δὲν συμμερίζεται τὴν ἰδέαν ἐκείνων, οἵτινες ἀπέδωκαν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους διάθεσιν κλοπῆς τῶν δημοσίων φόρων, καθόσον μάλιστα ἡ τάξις αὐτῶν εἶναι ἀθωοτέρα τῶν ἄλλων· αἱ παρασταθεῖσαι ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν διαιρέσεων ὀλέθριαι συνέπειαι τῶν δηλώσεων ἐλάμβανον μᾶλλον χώραν εἰς τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, καθ' ὃ οἱ καταμετρηταὶ εἰς μὲν τοὺς φίλους των ἐχαρίζοντο, τοὺς δὲ

ἐναντίους κατεδιώκουν ἀδίκως· κατὰ δὲ τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων ἐγὼ αἱ συμπαθειαι καὶ ἀντιπάθειαι ἀποβαίνουσιν ἄνευ ἀποτελέσματος· ὑπάρχει καὶ ἔλεγχος ἐξακριβώσεως διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκκλησίας τοῦ ποσοῦ τῶν ποιμνίων ἑκάστου. Καὶ ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι θέλουν ἐπισυμβῇ αἱ αὐταὶ, ὡς καὶ πρότερον, καταχρήσεις πάλιν τὸ δημόσιον θέλει ὠφεληθῇ τὸ ἔξοδον τῆς ἀπαριθμήσεως.

Μετά τινα δ' ἔτι συζήτησιν, ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτᾶσθη ἀρκούντως ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησεν αὐτὴν, ἂν παραδέχηται τὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ ἀποφανθεῖσα τοῦτο δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τῶν καθέκαστα δὲ τοῦ ἄρθρου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐξήγησιν τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων τῆς *πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου* διὰ τῶν λέξεων *ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου*.

Παρετηρήθη ὅτι κατὰ τὴν ὁριζομένην προθεσμίαν δύναται ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ποιμνίου νὰ διαμένῃ μακρὰν τοῦ δήμου του καὶ νὰ μὴν προλάβῃ νὰ θώσῃ τὴν δήλωσίν του, καὶ ἑπομένως ἀδίκως ἐκ τούτου θέλουν ἐπέλθει καταδιώξεις, ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν ὅτι διὰ τῆς λέξεως *κτηνοτρόφος*, δὲν ἐννοεῖται μόνον ὁ ἰδιοκτήτης, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπιμελούμενος τὸ ποίμνιον, ὅστις ἑπομένως δύναται ἀντὶ τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ δίδῃ τὴν δήλωσιν, ἐκτὸς δὲ τούτου, παρετηρήθη καὶ παρ' ἄλλων, ἃς προσέτιζη ὁ ἰδιοκτήτης ἐγκαίρως περὶ τῆς δηλώσεως διὰ νὰ μὴν ὑποκύπτῃ εἰς τὴν καταδίωξιν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἐπίσης καὶ τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν προσθήκην τῶν λέξεων *τὸν τόπον τῆς κατοικίας* καὶ τῆς λέξεως *σμικτῶν* εἰς τὰς θέσεις, ὅπου ἡ ἐπιτροπὴ ἐπρότεινεν.

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη καὶ τὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ §. προταθεῖσαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προσθήκην τῶν λέξεων *περιλήψις δ' αὐτοῦ περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων δημοσιεύεται παρὰ τοῦ Δημάρχου, διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς ἕκαστον Παρεδρεῖον.*

Ἐπὶ τοῦ 2 §. ἐπροτάθη ἡ λέξις *παραχρῆμα* μετὰ τὴν λέξιν *ἐπιστρέφεται*· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸν §. μὲ τὴν προσθήκην ταύτην.

Ἐπὶ τοῦ 3 §. ἐπροτάθη νὰ διορθωθῇ ἡ λέξις 15 *Ἰανουαρίου εἰς* 31 *Μαρτίου*· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸν §. κατὰ τὸ Νομοσχέδιον μὲ τὴν διόρθωσιν ταύτην, διατάξασα τὴν μετὰ τοῦ-

των καταχώρησιν τῆς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προταθείσης προσθήκης, ἥτις ἀνωτέρω ἐσυζητήθη.

Μετὰ τὸν § τοῦτον ὑπεβλήθη εἰς συζήτησιν ἡ παρά τινος τῶν Βουλευτῶν προταθεῖσα προσθήκη, ἥτις ἀνεγνώσθη καὶ ἔχει οὕτως. « Ὁ Ἔφορος ἅμα λάβῃ ἀπὸ τοὺς δημάρχους τὸ βιβλίον τῶν δηλώσεων, ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ εἰς ἕκαστον Παρεδρεῖον ἀπόσπασμα αὐτοῦ, περιέχον τὰ ζῶα τῆς περιφερείας ἑκάστης Παρεδρείας. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἀναγινώσκεται διὰ τῶν Παρέδρων εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὴν πρώτην Κυριακὴν μετὰ τὴν παραλαβὴν καὶ ἑπομένως μένει εἰς τας οἰκίας αὐτῶν, ὅπου ἕκαστος πολίτης δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν. »

Παρετηρήθη δ' ἐπὶ ταύτης ὑπό τινος μὲν ὅτι τὸ πρῶτον αὐτῆς μέρος δὲν δύναται πλέον νὰ συζητηθῇ, διότι ἀπεφάσισεν ἤδη περὶ τούτου ἡ Βουλὴ, τὸδε δεύτερον μέρος, τὴν ἐπ ἐκκλησίας ἀνάγνωσιν ἄρθρων, δύναται νὰ συγχωνευθῇ εἰς τὴν ἐγκριθεῖσαν.

Μετὰ τὸν προτείναντα αὐτὴν συγκατατεθέντα εἰς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, παρατηρήσαντα ὅτι ἐπρότεινεν αὐτὴν, διότι εἰς πολλὰ τῶν χωρίων δὲν εὑρίσκονται ἄνθρωποι εἰδότες γράμματα, καὶ ἀλλαχοῦ δὲν ὑπάρχει δημόσιόν τι μέρος, ἔνθα συνερχόμενοι οἱ κάτοικοι νὰ πληροφορῶνται τὰ περὶ τούτου· διὰ δὲ τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως ἐνισχύεται ἡ ἰδέα τῆς δημοσιότητος, καὶ ἕνεκα τούτου οἱ πάντες θέλουσι διατάξει, καὶ οὐδεὶς τῶν ποιμένων θέλει τολμᾷ νὰ ἀποκρύψῃ τι τῆς ποίμνης του. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως εἰς τὸ τέλος τῆς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προταθείσης, καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐγκριθείσης προσθήκης, νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις *ἀναγινώσκεται προσέτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην ἑπομένην Κυριακήν.*

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη τὸ ὅλον τοῦ ἄρθρου 4 ὡς ἐψηφίσθη, καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ μετὰ τὰς γενομένας τροποποιήσεις δι' ἀναστάσεως ἔχον οὕτως.

« Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς.

α) Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς Δημοτ. ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶα του, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ὁλογράφως κατὰ γένος (οἷον αἶγας, πρόβατα, βόνους, ἵππους κλπ.), τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν ἔνθα εὑρίσκονται αὐτὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν τόπον τῆς κατοικίας του καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ βοσκοῦ. Τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ καὶ ἕκαστος τῶν συναιτέρων, σμικτῶν κτηνοτρόφων, ὡς πρὸς τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὸν μέρος ἐκ τῶν συμμετοχικῶν ζώων.

Πρὸς τούτοις δὲ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν συναιτέρων αὐτοῦ· ὅσα δὲ δὲν ἐνδιαιτῶνται καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὸ ἴδιον μέρος, περὶ τούτου πρέπει νὰ γίνηται δήλωσις ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐκείνης, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας παχειμάζουν. Διὰ δὲ τὰ ἀγωγιατικὰ ζῶα νὰ γίνηται ἡ δήλωσις εἰς τὴν ἀρχήν, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας του.

Β') Αἱ δηλώσεις συντασσόμεναι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου εἰς διπλοῦν, κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον παραδίδονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δ' ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου·

Γ') Ἕκαστον Δημαρχεῖον κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν τύπον, τὸν ὁποῖον θέλει δώσει τὸ ἐπὶ τὸ Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπου ἐγγράφονται τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα κατὰ τὰ χωρία καὶ τὰς θέσεις, ἐν οἷς εὑρίσκονται, ὡς σημειοῦται εἰς τὴν δήλωσιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τὴν 31 Μαρτίου καὶ παραπέμπεται παρὰ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις. Περίληψις δὲ αὐτοῦ περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων, δημοσιεύεται παρὰ τοῦ Δημάρχου διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς ἕκαστον Παρεδρεῖον. Ἀναγινώσκεται προσέτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην ἐπομένην Κυριακήν. »

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας ταύτης ἀγγείλας ὁ Πρόεδρος, καὶ ἀναβαλὼν τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 3. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΙΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΛΘ'.

Τῆς 20 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην π. μ. τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 88, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 18, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν ἠρώτησε τὸν μὲν παρόντα τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θέλει ὑποβάλει τὸν γενικὸν τοῦ Κράτους προϋπολογισμόν, τὸν δὲ Πρόεδρον περὶ τῆς ἐκτυπώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς Α. Συνόδου. Εἰς τοῦτον δ' ὁ μὲν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς συνταχθεὶς ἤδη εἶναι ὑπ' ὄψιν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, ὁ δὲ Πρόεδρος ὅτι τῶν πρακτικῶν ὀλίγαι συνεδριάσεις ἀτύπωτοι ἀπολείπονται, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ὁποίων θέλει ἐνεργηθῇ καὶ τούτων ἡ διανομή.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 5 τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου. Ἐφ' οὗ παρετήρησέ τις ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν *πληροφοριῶν* ἡ λέξις *μηνύσεων*, διότι διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων, τῶν μὲν πρώτων διδομένων, ὅταν ζητῶνται ἀπὸ τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, τῶν δὲ δευτέρων οἱκοθεν ἀπὸ τὸν ποιμένα ἐνεργουμένων. Ἐπρότεινεν ἔτι νὰ διορθωθῇ ἡ λέξις *διατάττουν* εἰς τὴν *ὀφείλουν νὰ διατάξωσι*, διότι δύναται ὁ Ἔφορος νὰ ὀλιγωρήσῃ περὶ τοῦτο πρὸς χάριν τινος, διὰ δὲ τῆς προσθήκης ταύτης ἐπιβάλλεται εἰς τοῦτο τὸ καθῆκον, καὶ ἀσφαλίζεται τό τε δημόσιον ἀπὸ τῶν καταχρήσεων καὶ οἱ φορολογούμενοι.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς μηνύσεως ἐπεφυλάχθη εἰς μόναν τὸν Ἔφορον ἐν ἄρθρῳ 6, ἂν δὲ δοθῇ δικαίωμα μηνύσεως καὶ εἰς ἄλλον, τότε ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν, ἄπειροι τοιαῦται θέλουσιν ἐνεργηθῇ· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ λέξις *μηνύσεων*, ἵνα εἷς μόνον τὸν Ἔφορον, ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ δημοσίου, τὸ δικαίωμα τοῦτο τηρηθῇ. Καὶ πρὸς τὸν παρατηρήσαντα ὅτι ὁ τὰς προσθήκας ταύτας προτείνας δὲν ἠννόει τὰς ἐνώπιον τοῦ Εἰσαγγελέως μηνύσεις, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 6 πραγματεύεται, ἀλλὰ τὰς πρὸς τὸν Ἔφορον περὶ τῶν ἀποκρύψεων γινομένας.

Ἀντιπαρετήρησεν ὅτι τοιαύτας μὲν μηνύσεις περιλαμβάνει καὶ τὸ Νομοσχέδιον διὰ τῆς λέξεως *πληροφοριῶν*, διὰ τοῦτο περιττεύει ἡ προσθήκη· ἂν δ' ἠννόει τὰς ἐνώπιον τοῦ Εἰσαγγελέως, τότε τοῦτο δὲν πρέπει νὰ προστεθῇ ὡς ἀντικείμενον εἰς

τὴν διάταξιν τοῦ 6 ἄρθρου. Καὶ μετά τινα προσθέντα ὅτι ἂν παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὰς προσθήκας ταύτας, τότε θέλουσι γίνεσθαι ἐμπαθεῖς καταμηνύσεις, καὶ θέλει ὑποχρεοῦται ὁ Ἔφορος νὰ τὰς εἰσάγῃ, πρός τε ζημίαν τοῦ δημοσίου διὰ τὴν ἐνεργηθησομένην ἀπαρίθμησιν καὶ τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀφεθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν Ἔφορον τῶν διδομένων μηνύσεων καὶ πληροφοριῶν. Τὸ τοιοῦτον δὲ θέλει δοθῇ, ἐὰν δὲν προστεθῇ εἰς τὸ τέλος ἡ λέξις *ὀφείλων*, καὶ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἐν τῷ Σχεδίῳ. Ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε, φόβῳ ὅμως μὴ ἐμπαθεῖς γίνωσι καταμηνύσεις, τό τε δημόσιον καὶ τοὺς φορολογουμένους εἰς περιττὰς καὶ ἀσκόπους δαπάνας ὑποβάλλουσαι, καὶ ἵνα καὶ τὸ Δημόσιον ἀσφαλίσῃ ἀπὸ τῶν δυνατῶν νὰ γίνωσιν ἀποσιωπήσεων τῶν δοθησομένων μηνύσεων πρὸς χάριν τῶν μηνυομένων, ἔθηκε τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ ὑπαρχούσας ἀσφαλείας, δὲν παρεδέχθη δὲ τὰς γινομένας περὶ τῶν προσθηκῶν ταύτων προτάσεις. Καὶ αἱ μὲν μηνύσεις αἱ αὐταὶ μὲ τὰς ἀναφερομένας εἶναι πληροφορίας· δὲν ἀληθεύει δ' ὅ,τι εἰς τῶν ἀγορευσάντων εἶπεν ὅτι ὁ νόμος τὸ δικαίωμα τῆς μηνύσεως ἐν ἄρθρῳ 6 εἰς μόνον τὸν Ἔφορον ἐρύλαξε, διότι ταύτας ἕκαστος καὶ παντοχοῦ νὰ κάμῃ δύναται.

Ὁ τὰς προσθήκας προτείνας ἐπέφερεν ὅτι διὰ τῶν προσθηκῶν τούτων θέλει γίνει δυνατὸν, ὥστε ὁ ἰδιώτης αὐθορμήτως νὰ καταμηνύῃ τὴν παραβλάπτουσαν τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου ἀπόκρυψιν, ὅταν χαρίζηται ὁ Ἔφορος. Ἐπίσης δὲ καὶ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ *ὀφείλουν* ἐπιβάλλεται εἰς τὸν Ἔφορον τὸ καθῆκον νὰ σπεύσῃ ν' ἀνεύρῃ τὴν ἀλήθειαν, ὅταν διατεθειμένος νὰ ὀλιγωρήσῃ αὐτῆς παρίσταται, δὲν ἀναπληροῦται δὲ διὰ τῆς ὑπαρχούσης λέξεως *ἀμέσως*, ἐπιβαλλούσης προαιρετικὴν καὶ ὄχι ὑποχρεωτικὴν ὀφειλήν.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ὁ Ἔφορος ἐπὶ τῇ δοθείσῃ πρὸς τοῦτον ἀναφορᾷ ἢ μηνύσει περὶ ἀποκρύψεως ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπαρίθμησιν, ἢ τοῦτο θέλει κάμει, ἐὰν θέλῃ, τοῦτο ἐντὸς τοῦ νόμου ἢ τῶν πρακτικῶν νὰ ἐξηγηθῇ πρέπει, ἵνα μή τι συμβῇ, ὡς καὶ ἐὰν δίδηται παρὰ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὸν Ἔφορον τῶν διδομένων μηνύσεων· καὶ μ' ὅλον ὅτι τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς ὑπάλληλον δὲν πρέπει νὰ δοθῇ, πρέπει ὅμως ἐὰν δοθῇ, νὰ περιφρουρήσητε τὸν φορολογούμενον καὶ τὰ δημόσια συμφέροντα μὲ τινας ἐγγυήσεις, ὑποχρεοῦντες αὐτὸν

νὰ συντάττῃ ἔκθεσιν περιέχουσαν τοὺς λόγους τῆς ἀπορρίψεως τῆς μηνύσεως.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι νὰ εὐχώμεθα πρέπει, ἵνα οἱ ὑπάλληλοι ὦσι τίμιοι καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν μετὰ ζήλου ἐκπληρῶσι, δὲν πρέπει δὲ καὶ νὰ δεσμεύωμεν αὐτούς, καὶ διότι συμφέρον ἔχουσιν οὗτοι νὰ ἐξετάσωσι κατ' ἀλήθειαν τὸ βάσιμον τῶν διδομένων πληροφοριῶν, ἅμα λαβόντες αὐτάς, καὶ ἐὰν μὲν εὕρωσι βασίμους αὐτὰς νὰ ἐνεργήσωσιν ἀπαρίθμησιν, ν' ἀπορρίπτωσι δὲ τοὐναντίον· καὶ διότι ἔτι οὐδ' ἐπὶ τῆς ἀπορρίψεως τῶν ἐνώπιον τοῦ Εἰσαγγελέως ἀπευθυνομένων μηνύσεων δὲν συντάσσεται ἐνίοτε ἰδία ἔκθεσις, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀπορρίπτει, ἐκτιμῶν τὰς ἐν αὐταῖς ἀληθείας· ἂν δ' ἐπιβληθῇ τὸ ἤδη προτεινόμενον εἰς τὸν Ἔφορον, τότε νὰ ἐπιτραπῇ πρέπει καὶ ἀνακοπῆς δικαίωμα, καὶ βαθμὸς δικαιοδοσίας δεύτερος, καὶ διαδικασία νὰ διαγραφῇ.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι τοῦ τελείου ἡ εὕρεσις εἶναι ἀδύνατος, οὐχ' ἧττον ὅμως τὸ σχετικῶς καλὸν ν' ἀνευρίσκωμεν ὀφείλομεν· ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποτίθηται ὁ ὑπάλληλος τυφλὸν τῶν παθῶν αὐτοῦ ὄργανον, ἀλλὰ πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν νὰ συνεργάζηται μετὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ Ταμίου, καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι ἱκανὴ ἐγγύησις· ἄλλως καὶ αἱ ἀπαριθμήσεις πανταχοῦ θέλουσιν ἐνεργηθῇ μὲ πολλὴν τοῦ Δημοσίου ζημίαν, καὶ ἡ παρὰ τοῦ Ἐφόρου εὐθύνη περιττεύει, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅταν μὲ πολλὰς δεσμεύηται διατάξεις.

Παρετήρησεν ἕτερος ὅτι τότε μόνον ὁ ὑπάλληλος νὰ μένῃ ἐλεύθερος πρέπει, ὅταν μεταξὺ τῶν τιμίων καὶ ἱκανῶν ἐκλέγηται· καὶ ἐν ᾧ πρό τινος κατὰ τῶν ὑπαλλήλων, ὡς παρανομούντων, κατεβοῶμεν, ἤδη αὐτοὺς ἐλευθέρους νὰ ἀφήσωμεν θέλομεν· ἀληθῶς μὲν ἔχουσιν οὗτοι εὐθύνην, καὶ ἐλευθέρας διὰ τοῦτο ἐνεργείας κύκλον ἀπαιτοῦσιν, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῶνται τὰ πάντα ἐντὸς τοῦ Νόμου πρέπει, οὐδὲν δ' ἐκτὸς αὐτοῦ.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὑπαλλήλου παρέχει εἰς τοῦτο ὑπόληψιν, ἢ τοὐναντίον, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐδεὶς ὑπάλληλος θέλει χαρισθῇ ἐπὶ τούτων· ἂν δ' ἐπιμένωσιν οἱ προτείναντες νὰ προστεθῇ τὸ καθῆκον τοῦτο, τότε πρέπει νὰ διαγράψωσιν ποινὰς καὶ κατὰ τῶν ψευδῶς καταμηνυόντων, ἵνα καὶ οὗτοι περισταλῶσι καὶ τὸ δημόσιον ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς δαπάνας τῆς ἀπαριθμήσεως, τὰς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλλωμεν εἰς τὸν μηνυτὴν, ἐὰν ψευδῆ μηνύσῃ, διότι τότε οὐδεὶς θέλει ἔχει τὴν πρὸς τοῦτο τόλμην.

Ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἐρωτισθῇ, συγχωρεύσαντος δὲ τοῦ

προτείναντος ἐν ἀρχῇ τὰς δύο ἐν τῷ ἄρθρῳ προσθήκας εἰς τὴν παρά τινος τῶν μετ' αὐτὸν ἀγορευσάντων προταθεῖσαν τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτω·

« Μηνύσεως δὲ γενομένης, ὀφείλουν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἐγκριθῇ ἡ ἀπαρίθμησις νὰ αἰτιολογήσωσι δι' ἐγγράφου πράξεώς των τὴν ἀπόρριψιν. » Ἀπελείπετο ἡ ἐπὶ ταύτης ψηφοφορία. Ζητούντων ὅμως τινῶν νὰ καταχωρισθῇ αὕτη ἐν τῷ Νόμῳ, καὶ ἄλλων ἐν τοῖς πρακτικοῖς, μικρὰ ἐπὶ τούτου ἐγένετο συζήτησις, καὶ μετά τινας παρατηρήσαντας ὅτι ἐὰν δὲν νομοθετῇ ἡ Βουλή, δύναται νὰ ἐκφράζῃ εὐχάς, τῶν ὁποίων ἡ ἐν τοῖς πρακτικοῖς καταχώρισις ἐνεργεῖται πρὸς ὁδηγίαν τοῦ Ὑπουργείου· οὐδὲν ὅμως ἀποτέλεσμα ἔχει ἐπὶ τῶν νομοθετουμένων, διότι ταῦτα καὶ παρὰ τῶν δύο ἄλλων νομοθετικῶν σωμάτων νὰ ψηφισθῶσι πρέπει, μόνον τὸν νόμον λαμβανόντων ὑπ' ὄψιν καὶ οὐδὲν νὰ ἰσχύσῃ δύναται, ἂν καὶ παρὰ τῶν τριῶν ὁμοφώνως καὶ ἄνευ παραλλαγῆς τινος δὲν ψηφισθῇ.

Ψηφοφορίας γενομένης ἐπ' αὐτοῦ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Α. Σ Δανόπουλου, καὶ Γ. Σταματάρα, ἐπὶ τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπέρριψε τὴν προταθεῖσαν ταύτην προσθήκην διὰ ψήφων 52. πρὸς 41. κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ τεθῇ εἰς τὸν Νόμον ἡ προσθήκη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Ι. Βλάσσης	ἀπὼν
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Ι. Κωλέττης	ἀπὼν
Θ. Γρίβας	Ο.	Δ. Μεταξᾶς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ο.	Δ. Καλλιγρονᾶς	ἀπὼν
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Βλάχος	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Π. Ῥάγκος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Α. Γεωργαντᾶς	Ο.
Δ. Τζόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Λαπουσιάδης	Ν.

Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ο.	Π. Βαρβιτζιώτης	ἀπὼν
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ο.	Γ. Δερνιτσώτης	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ο.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ο.	Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	Ο.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Π. Βάρβογλης	Ο.
Ι. Γιολδάσης	Ο.	Ῥ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον
Α. Ζῶτος	Ν.	Γ. Ῥιβιλιώτης	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Α. Γουζούασης	Ο.	Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Λ. Βιλαέτης	ἀπὼν	Π. Καλαμαρ.	ἠρνήθη ψῆφον
Α. Κρεστενίτης	Ο.	Π. Δαρειώτης	Ο.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.	Νικ. Σταματελόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ο.	Ι. Φαρμάκης, Κ. Βέϊκος	ἀπόντες
Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ο.		
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Ἰατρός	Ν.
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Α. Γ. Τζάνος	Ν.	Φ. Κ. Μαῦρος	ἠρνήθη ψῆφον
Β. Νικολαΐδης	ἀσθενὴς	Γ. Κάνδυας	Ο.
Γ. Γουνερόπουλος	Ο.	Σ. Μπαρότζης.	Ο.
Β. Καραγιαννης	Ο.	Δ. Μπιρπίλης	Ο.
Ι. Ζάρκος	Ο.	Α. Μαυρομιχάλης	ἀπὼν
Ι. Ν. Φλίσας	Ο.	Πικουλάκης	Ο.
Π. Ι. Κυριακός	Ο.	Χ. Καπετανάκης	Ν.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ο.	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	Ο.	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν.	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐγ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Τζερτίδης	ἠρνήθη ψῆφον
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἀπὼν	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Τζουχλος	Ο.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.	Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Δ. Κυριακίδης	Ο.	Παππακ. Τζαμάλας	Ο.
Σ. Πάγκαλος	Ο.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ο.
Α. Πλαπούτας	Ο.	Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Κ. Δελιγιάννης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Ν. Μπούκουρας	Ο.	Κ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Ν. Κορφιωτάκης	Ο.	Κ. Προβελέγιος	ἀσθενὴς
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν	Ι. Ταταράκης	Ν.

Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.	Γ. Δεκὸς ἠρνήθη ψῆφον	
Ν. Καλλέργης	Ν.	Δ. Χατζίσκος	ἀπὼν
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Ι. Στάϊκος	Ο.	Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Παππατζώρης	Ο.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Δ. Πυλυχρονόπουλος	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Ι. Τομαρᾶς	Ο.	Κ. Καναρης	
Α. Κιζάνης	Ν.	Γ. Σταματάρας	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.		

Ἀκολουθως ἐψηφοφορήθη καὶ τὸ ἄρθρ. 5. κατὰ τὸ Νομαρχιῶν καὶ ἐγένετο δι' ἀναστάσεως παραδεκτόν, ἔχαν οὕτως·

«Ἄρθρ. 5. Ὁσάκις εἴτε ὁ Ἔπαρχος, εἴτε ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος συλλάβουν ὑπονοίαν, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη ἀπαριθμήσεων, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι κτηνοτρόφοι τινες ἀλιγώρησαν νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶα των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, διατάττουν ἐκ συμφώνου ἀμέσως νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις. »

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρ. 6. καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν παρετήρησέ τις ὅτι κατ' αὐτὴν οἱ Πάρεδροι θέλουσι σπεύδει νὰ εἰδοποιῶσι τὸν κτηνοτρόφον, κατὰ τοῦ ὁποίου θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ ἀπαρίθμησις, καὶ οὗτος θέλει ἀποκρύπτει τὰ πλείω τῶν δηλωθέντων ζώων του, καθόσον μάλιστα καὶ τὴν οὐδὲν ὁ Πάρεδρος θέλει χρησιμεύει, ὅταν κακῆς πίστεως εἶναι δ τε καταμετρητὴς καὶ οἱ μάρτυρες, καὶ διότι, εἰμὴν πλείω καταλογισθησαν, δὲν λαμβάνει τὸ διπλότυπον ὁ φορολογούμενος καὶ ἀρνεῖται νὰ λάβῃ τοῦτο, εἰδ' ὀλιγώτερα γίνεται τότε πάλιν ἀποκρυψις.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἀσφαλισθῶσι τὰ τοῦ Δημοσίου συμφέροντα ἀπὸ τῶν καταχρήσεων, καὶ τὰ τοῦ φορολογουμένου ἀπὸ τῶν καταπιέσεων, καὶ πρὸς τοῦτο ἡ προταθεῖσα τροπολογία συνεπάγθη· ἡ παρουσία τοῦ Παρέδρου δὲν θέλει προφυλάξει αὐτοὺς ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψιν, διότι ἀμφότεροι θέλουσι διορίσει τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ τοὺς ὁπλοφόρους, ὁ δὲ Πάρεδρος οὐδὲ στιγμὴν θέλει λάβει, ἵνα εἰδοποιήσῃ τὸν κτηνοτρόφον· ἂν δμως ὁ τε ἀπαριθμητὴς καὶ ὁπλοφόρος καταχρασθῶσι τῆς δοθείσης εἰς αὐτοὺς ἐξουσίας, τότε δύναται νὰ συμβῇ καὶ παρὰ τούτων

ὅτι καὶ ἀπὸ τὸν Πάρεδρον ἤδη λέγουσιν ἔτι δ' ἡ παρουσία τοῦ Παρέδρου εἶναι ἀναγκαία, διότι δύναται ὁ καταμετρητὴς ἐχθρὸς τοῦ κτηνοτρόφου, νὰ συντάξῃ πρωτόκολλον, δι' οὗ νὰ ἐμφανίωνται πολλῷ πλείω τῶν ὑπαρχόντων ζῶα, ἀπὸ τῆς ζημίας δὲ ταύτης μόνος ὁ Πάρεδρος θέλει προφυλάξει τὸν κτηνοτρόφον· μ' ὅλον ὅτι ἀναγκαῖον ἦτο καὶ αὐτὸς ὁ μηνυτὴς νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, διότι, εἰμὴν διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου ἐμήνυσε, θέλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ κτηνοτρόφου συντελέσει, οὐχ ἧττον δ' ἐπίσης θέλει συντελέσει, καὶ ἂν δι ἐκδικησιν τὴν μήνυσιν συνέταξεν, ἵνα τὸν κτηνοτρόφον ἀναδείξῃ ἔνοχον. Ὑποστηρίζων διὰ τούτων τὴν τροπολογίαν προσέθηκεν ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν *Ἐμπόρων* ἡ λέξις *Ἐπάρχων*, ἵνα πλειότερα ἐγγύησις εἰς τὸν διορισμὸν τούτων ὑπάρχῃ, καὶ μετὰ τὴν λέξιν *ὁπλοφόρων*, ἡ λέξις *παρεγγραθέντων*, ἵνα ἐπίσης καὶ παρὰ τούτων ὑπογράφεται τὸ πρωτόκολλον, καὶ ἐγγύησις παρέχεται ὅτι δὲν ἐγένετο τι πρὸς κατάπίεσιν τοῦ φορολογουμένου· ἔτι δὲ καὶ αἱ λέξεις *ἕως οὗ ἀποδειχθῇ πλαστὸν* ν' ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν λέξεων *παρέχει πλήρη ἀπόδειξιν ἕως οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον*, διότι αἱ πλαστογραφίαι ἀποδεικνύονται δι' ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων, οἷον πραγματογνωμόνων, παραβολῆς κτλ. τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐδῶ.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντα ὅτι τὰς αὐτὰς μὲ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα παρατηρήσεις καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συζήτησιν ἔφερε, διότι εὐθέως καὶ θεωρεῖ ἐπιβλαβῆ τὴν παρουσίαν τοῦ Παρέδρου, ἀλλ' ἡ ἀπαρίθμησις, ἵνα ἀποτελεσματικὴ καταδειχθῇ πρέπει καὶ ἐν νυκτὶ νὰ ἐνεργηθῇ, ὅταν ἤδη τὰ ζῶα εἰς τὴν ποίμνην εὑρίσκωνται, καὶ παρ' ἐπὶ τούτῳ εἰδημόνων, καὶ τὰς κακουργίας ταύτας ἀντεχόντων καὶ διὰ τοῦτο ἀγνοεῖται ἂν συγκατανεύσῃ ὁ Πάρεδρος ν' ἀκολουθήσῃ ἐν νυκτὶ τοὺς ἀπαριθμητὰς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν γένῃ, ἐπειδὴ εὐθὺς, ὡς ἐμφανισθῶσιν οἱ ἀπαριθμηταὶ εἰς τὴν κώμην, θέλει καταγνωσθῇ ἡ τῆς ἀρίζεως αὐτῶν αἰτία, ὁ Πάρεδρος, ὡς συνήθως γίνεται, ἐὰν θελήσῃ νὰ ὑπερασπισθῇ τοὺς συνδημότας του ἀπὸ τὰς ποινικὰς τοῦ νόμου διατάξεις, διὰ μικρᾶς ἀναβολῆς θέλει εἰδοποιεῖ τοὺς κτηνοτρόφους, καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν θέλουσι κατορθόνει ν' ἀποκρύψωσι τὰ πλείω τῶν δηλωθέντων, ὁ Πάρεδρος νὰ προσλαμβάνηται ἔπρεπεν, ἂν μία μόνη ἀπαρίθμησις νὰ γίνῃ ἐπρόκειτο γενικὴ, ὄχι δὲ καὶ εἰς τοιαύτην ἔκτακτον ἀπαρίθμησιν, ἥτις αἰφνιδίως τε καὶ νυκτὶ νὰ ἐνεργηθῇ πρέπει, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἐν τῷ νόμῳ διάταξις ὅτι ὁ Πάρεδρος θέλει

λάβει μέρος εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν αὐτὴν, πολλοὺς θέλει πλανήσει, οἵτινες θέλουσιν ἐνισχυθῆ εἰς τὴν ἀπόκρυψιν, πλανώμενοι ἀπὸ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ Πάρεδρος θέλει συντρέξει αὐτοὺς καὶ θέλει προστατεύσει αὐτοὺς κατὰ πάσης εὑρέσεως τῆς ἀληθείας· ἀλλ' ἂν εἶναι φόβος ὅτι ὁ ἀπαριθμητὴς καὶ ὁ ὁπλοφόρος θέλουσιν ἀριθμήσει πλείω τῶν ὑπαρχόντων, οὗτοι οὐδὲν ἔχουσι συμφέρον, οὐδὲ τοῦ ἐκ τῆς προσθήκης ὀφέλους μετέχουσιν, ἂν δ' ὀλιγώτερα θελήσωσι νὰ καταγράψωσιν, εἰς οὐδὲν τότε ὁ Πάρεδρος θέλει συντελέσει, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν ἀπόκρυψιν· συμφωνῶν ἐπὶ τέλους διὰ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *Ἐπάρχου* μετὰ τὴν λέξιν *Ἐφόρου* παρετήρησεν ὅτι τὰ πρωτόκολλα δὲν θέλουσιν εἶσθαι ἀπρόσβλητα, ἀλλὰ δύνανται μετὰ θάρρους νὰ προσβληθῶσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων·

Ἐπέφερεν ἄλλος ὅτι διὰ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς τροπολογίας ἀφαιρεῖται καὶ ἀπὸ τὸν κτηνοτρόφον ἓν μέσον ὑπερασπίσεως, τὸ ὁποῖον εἰς αὐτὸν δίδεται· διότι ὁ Πάρεδρος θέλει χρησιμεύσει ὡς μάρτυς, περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀληθείας ἐγγυώμενος· ἀλλὰ καὶ ἂν τὴν παρουσίαν τοῦ Παρέδρου ἐπιβλαβῆ νομίμωσι, δύνανται ἀντὶ τούτου δύο νὰ προσλαμβάνωσι μάρτυρας· ὅτι δὲν μεταβαίνουσιν εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν κατὰ τὴν νύκτα ἀλλὰ τὴν πρωΐαν, καθόσον τὴν νύκτα οὐδ' αὐτὸς ὁ κτηνοτρόφος δύναται νὰ τοὺς δεχθῆ φόβῳ μὴ κλέπτης τις ἔρχεται· πρὸς ταῦτα καὶ ἵνα καὶ τοῦ φορολογουμένου τὸ συμφέρον ἀσφαλισθῆ, ἀρκεῖ νὰ προσυπογράφωσι δύο μάρτυρες, ἀντὶ τοῦ Παρέδρου, καὶ οἱ παρευρεθέντες.

Μετὰ τινα παρατηρήσαντα ὅτι νομοθετεῖ ἡ Βουλὴ περὶ προσόδου, ἀπενεγκούσης ἄλλοτε 2,000,000 δραχμὰς, πέρυσι δὲ εἰσπραχτὰς 800,000 μόνον χιλιάδας, καὶ δὲν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ ἐνδεχομένη τοῦ ὑπαλλήλου κακοήθεια, τὸν ὁποῖον ἀπὸ τῶν τιμίων καὶ ἱκανῶν νὰ ἐκλέξῃ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει· λαμβάνοντες λοιπὸν ὁριστικὴν καὶ ὑπάρχουσαν τὴν τιμιότητα τῶν ὑπαλλήλων, ὀφείλομεν νὰ νομοθετῶμεν, καθόσον μάλιστα μέγα προβήκομεν βῆμα, τὰς δηλώσεις παραδεχθέντες ὑπὲρ τοῦ κτηνοτρόφου, ἵνα τῶν καταπιέσεων αὐτὸν ἀπαλλάξωμεν· ὅτι κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο οἱ πλεῖστοι τῶν ποιμένων θέλουσι δηλώσει ὀλιγώτερα τῶν ἀληθῶς ὑπαρχόντων, καὶ διὰ τοῦτο ἡ αἰρνίδιος καταμέτρησις θέλει συντελέσει εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, καὶ μάλιστα, καθόσον οἱ ποιμένες ζῶσιν εἰς τὰ ὄρη, καὶ λέγεται ὅτι ὑποτρέφουσιν ἐνίοτε τοὺς λῃστὰς καὶ πλανῆται διάγουσι, καὶ ἤθους ἐκ τῶν σοβαρῶν δὲν εἶναι· ὅτι

ἂν λοιπὸν δοθῇ εἰς τὸν Πάρεδρον τὸ δικαίωμα νὰ εἰδοποιῆται, τότε οὗτος θέλει εἰδοποιεῖ τὸν κτηνοτρόφον, ἂν δὲ πρόκειται οὗτος νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς, δύναται ὁ ποιμὴν, ἵνα μὴ ὁ Πάρεδρος ἐνδοποιεῖται, καὶ φόβος ὑπάρχῃ ὅτι θέλει προειδοποιήσει τὸν κτηνοτρόφον περὶ τῆς ἀπαριθμήσεως, ἄλλους νὰ παραλάβῃ μάρτυρας κατὰ θέλησιν, καὶ πλείονας νὰ φέρῃ ὁπλοφόρους, ἵνα εἰς τὴν καταμέτρησιν παρευρεθῶσι, κατὰ διακοπὴν παρετήρησεν ἕτερος ὅτι μετὰ τὴν ἀπαρίθμησιν νὰ κρατῶνται ἐκεῖ τὰ ζῶα, νὰ συντάττηται τότε τὸ πρωτόκολλον, καὶ τότε νὰ προσκαλῆται ὁ Πάρεδρος, ὅστις νὰ ὑπογράφῃ τὸ πρωτόκολλον· διότι τότε, ὅταν ὁ ποιμὴν δυσαρεστηθῇ, διότι ἠδικήθη παρὰ τῶν καταμετρητῶν, θέλει ἀπευθύνει παράπονα πρὸς τὸν Πάρεδρον.

Ἄλλος ἐπέφερεν ὅτι οἱ προσβαλόντες τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἕνα ἐπρότειναν λόγον, ὅτι δύναται νὰ ματαιοῦται ἡ ἀπαρίθμησις, εἰδοποιουμένου τοῦ Παρέδρου τὸν κτηνοτρόφον, δὲν εἶναι ὅμως καὶ οὗτος ἰσχυρὸς, διότι ὁ Πάρεδρος θέλει διατάττεσθαι ἀπὸ τὸν Ἔπαρχον, καὶ ὁ μὲν ἀπαριθμητὴς μὲ τὸν ἕνα τῶν ὁπλοφόρων δύναται δι' ἄλλης ὁδοῦ νὰ πορεύηται πρὸς τὸ ποίμνιον, νὰ στέλλῃ δὲ τὸν ἕτερον τῶν ὁπλοφόρων δι' ἄλλης νὰ καλῇ τὸν Πάρεδρον εἰς τὴν ποίμνην, καὶ ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ὑπὲρ τοῦ φορολογουμένου τὰ ἐγκριθῇ πρέπει, διότι ἀπέναντι αὐτῆς ἱκανῶς ἄλλαι αὐστηραὶ ὑπάρχουσιν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτίσθη· ὁ δὲ Πρόεδρος ἠρώτησε πρῶτον αὐτὴν ἂν παραδέχηται νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν *Ἐφόρου* ἡ λέξις *Ἐπάρχου ὅπου ὑπάρχει*, καὶ αὕτη δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τὴν προσθήκην ταύτην. Ἠρώτησεν αὐτὴν κατόπιν, ἂν παραδέχηται τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην μετὰ τὰς λέξεις « διοριζομένους παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου. » τῶν λέξεων « ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἁρμοδίου Παρέδρου, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ ἑνὸς ἢ δύο μαρτύρων », αὕτη δ' ἀπερράνθη, ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν προσθήκην ταύτην.

Παραδεχθείσης δ' ἐπίσης κατὰ πρότασιν τινὸς τὴν ἐξάλειψιν τῶν λέξεων « ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ Ἰανουαρίου », διότι ἡ προθεσμία αὕτη παρῆλθε πλέον καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ, ἀνερύη ἀμφισβήτησις, ἂν πρέπῃ νὰ ἀρεθῇ ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαριθμήσεως, ἐνεργούμενον εἰς ὁποιανδήποτε χρόνον ἤθελον ὑποπτευθῇ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι τὴν ἀπόκρυψιν τῶν ζώων, ἢ νὰ ἀντικατασταθῇ ἄλλη τις

προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἐνεργῆται τὸ δικαίωμα τοῦτο. Εἰς τὸν προτεἰναντα δὲ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « μέχρι τέλους τοῦ Ἀπριλίου » διότι μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης συνήθως τὰ ποίμνια εὑρίσκονται παρακειμάζοντα εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ὅπου ἦσαν καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, ἀντέταξεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι μικρὰ καὶ δὲν θέλει δυνηθῆ ἐντὸς αὐτῆς τὸ Δημόσιον νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀπαριθμήσεις, ὅπου χρεία ὑποπτευθῆ ἀπόκρυψιν ζώων, διότι μόλις ἐντὸς αὐτῆς θέλει κατορθωθῆ ἡ πρὸς τοὺς κατοίκους ἑκάστου χωρίου γνωστοποίησις τοῦ δηλωθέντος παρ' ἑκάστου κτηνοτρόφου ποσοῦ τῶν ζώων· εἰς τὸν προτείναντα δ' ἐπίσης νὰ τεθῇ προθεσμία μέχρι τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἤτοι τῆς 23 Ἀπριλίου, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην οἱ ποιμένες συνήθως μισθοῦνται καὶ, ἢ ἀποχωρίζουσιν, ἢ ἑνώνουσι τὰ ποίμνια των μὲ τὰ τῶν ἄλλων, ὅτε καθίσταται δύσκολος ἡ ἀπαρίθμησις τοῦ ποιμνίου, ὅπως πρότερον ἐσύγκειτο, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς μὲν τοῦτο ἔχει, ἀλλ' ὁ Νόμος ἐπρόβλεψε καὶ περὶ τῆς δηλώσεως τῶν σωζομένων ποιμνίων, ἐξ ἧς θέλει ἐμφαίνεται διακεκριμένως, πόσα ἦταν τοῦ ἑνὸς καὶ πόσα τὰ τοῦ ἄλλου ποιμένος ζῶα, καὶ ἐπομένως εὔκολος θέλει εἶσθαι ἡ ἀπαρίθμησις καὶ ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποκρυφθέντων ζώων· ὅτι οὐδεμίαν δυσκολίαν θέλει ἐπιφέρει εἰς τοὺς ποιμένας ἡ ἀπαρίθμησις, διότι οἱ ἀπαριθμηταὶ θέλουσι μεταβαίνει ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, καὶ ὄχι οἱ κτηνοτρόφοι, καὶ ὅτι καλὸν εἶναι νὰ τεθῇ προθεσμία ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου, διότι μετὰ τὸν Αὔγουστον πωλοῦσι καὶ ἀγοράζουσι συνήθως οἱ ποιμένες ποίμνια καὶ διὰ τοῦτο δύσκολος πλέον θὰ ἦναι ἡ ἀπαρίθμησις.

Καὶ ὁ μετ' αὐτὸν παρατηρήσας, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαριθμήσεως δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἀπεριόριστον, διότι καὶ τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ αὐτὸ πάντοτε, ὅταν π. χ. μετὰ πολλῶν χρόνων τὸ ποίμνιον ὑποκύψῃ εἰς αὐξομειώσεις, καὶ εἰς τοὺς ποιμένας θέλει εἶσθαι ἐπαχθέστατον, ἀναγκαζομένους νὰ προσέρχωνται μακρόθεν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἐγένετο ἡ δήλωσις διὰ τὴν ἀνάκρισιν καὶ δίκην, ἐπρότεινε νὰ τεθῇ προθεσμία μέχρι τέλους Μαΐου.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἡ Βουλή, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἀπεφάνθη δι' ἀναστάσεως ὅτι παραδέχεται τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐξαλειφθεισῶν λέξεων μὲ τὰς λέξεις « μέχρι τέλους Μαΐου τὸ βραδύτερον ».

Ἐπροτάθη ἀκολούθως νὰ προστεθῶσι μετὰ τὰς λέξεις « ὑπὸ

γραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ » τὰ ἑξῆς « τῶν ὁπλοφόρων καὶ δύο ἢ πλειοτέρων μαρτύρων, προσκεκλημένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ ὁπλοφόρων ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον » διὰ νὰ δύναται τοιουτοτρόπως νὰ προσέλθῃ ὁ κτηνοτρόφος ἐντὸς τριῶν ὡρῶν μάρτυρας καὶ ἄλλους ἀξιοπίστους, οἵτινες παρευρισκόμενοι εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν, νὰ ὑπογράφωσι τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ νὰ προλαμβάνωνται αὐτῷ τὰ πρὸς ἐνδίκησιν ἢ δι' ἄλλον λόγον ψευδῆ πρωτόκολλα· ἐναντιωθέντων ἄλλων εἰς τὴν προσθήκην ταύτην, ὡς ἐπιζήμιον εἰς τὸ δημόσιον διὰ τὰς προσγενομένας εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν δυσκολίας, μετά τινα συζήτησιν, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἀνωτέρω προσθήκην ἢ ὄχι, αὕτη δὲ ἀπεφάνθη δι' ἀναστάσεως ὅτι παραδέχεται αὐτήν.

Ἐπροτάθη ἐπίσης ἡ ἀντικατάστασις τῆς φράσεως « τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχὺν ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστὸν » διὰ τῆς « τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἐντελῆ ἀπόδειξιν μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον, » ὡς ἐξηγουμένης σαφεστέραν τὴν ἰδέαν διὰ τῆς δευτέρας φράσεως, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν ἀντικατάστασιν.

Ἐπὶ τῆς τελευταίας τοῦ ἄρθρου περικοπῆς, ἐχούσης οὕτω· « Τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων καὶ τὸ πρωτόκολλον εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα » ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἑξῆς τροπολογίαν. « Τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων καὶ τὸ πρωτόκολλον εἰς τὸν δημόσιον κατήγορον παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ πταισματοδικείῳ, παρ' οὗ θέλει γίνεσθαι καὶ ἡ ἐνδίκασις κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ποιν. Δικονομίας, ρυλαττομένων τῶν περὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς.

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ἀντικρούων τις ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὅτι κατὰ τὴν τροπολογίαν ἅπασαι αἱ ἀποκρύψεις ἀδιακρίτως χαρακτηρίζονται ὡς πταισματικὰ παραπτώματα· ἐνῷ αὗται συνταυτίζονται μὲ τὴν κλοπὴν καὶ ἔχουσι τὰς βαθμολογίας ἐκείνης, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀριθμουμένου ἐκ τῆς ἀποκρύψεως ὄρεως, ἐνῷ ἡ ἐπιτροπὴ χαρακτηρίζει, ὡς εἶπον, ὅλας τὰς ἀποκρύψεις, ὅσου ποσοῦ φόρου καὶ ἂν στερῶσι τὸ δημόσιον, ὡς πράξεις πταισματικάς· τοιοῦτος δὲ χαρακτηρισμὸς δὲν εἶναι ὀρθός, διότι εἶναι ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τοῦ

δικαίου, ἐξ' ὧν ἀπορρέει ἡ ἰδέα καὶ τὸ μέτρον τῆς ποινῆς, καὶ διότι τοιουτοτρόπως δὲν ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς τῆς προλήψεως καὶ περιστολῆς τῶν ἀποκρύψεων· ἡ πρᾶξις τῆς ἀποκρύψεως τῶν ζώων εἶναι ἀξιόποινος, ὡς περιλαμβάνουσα τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον τοῦ ἐγκλήματος, τὴν δολίαν προαίρετιν, ὡς καὶ ἄλλαι ἀξιόποινοι πράξεις, ἐὰν δὲ ἐξετάσῃ τις τὴν πρᾶξιν ταύτην θέλει εὕρει ὅτι καὶ ἂν δὲν ταυτίζηται ἐντελῶς μὲ τὸν τύπον τῆς κλοπῆς, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ αὐτὴν, διότι ἡ ἀπόκρυψις τῶν ζώων σκοπὸν ἄλλον δὲν ἔχει εἰμὴ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ φόρου ἀπὸ τὸ δημόσιον· καὶ ἡ πρᾶξις αὕτη λοιπὸν ἔχει τὰς βαθμολογίας της, ὡς καὶ ἡ κλοπή, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀφαιρουμένου φόρου· ἐπομένως καταστρέφει τὰς ἀρχὰς τῆς βαθμολογίας τῶν ποινῶν, ὅταν ἡ Βουλὴ χαρακτηρίσῃ αὐτὰς, ὡς πταισματικὰς, ὁ δὲ λόγος τὸν ὁποῖον δύναταί τις νὰ προτείνῃ, ὅτι καὶ πίρυσι οὕτως ἐχαρακτηρίσθησαν αἱ πράξεις αὗται, δὲν εἶναι ἀρκετὸς νὰ ἀποτρέψῃ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐσφαλμένων, καθόσον μάλιστα καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς πείρας ἀποδεικνύεται τοῦτο, διότι, ἐνῷ εἶναι ἐνδεχόμενον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ συνέβησαν, ὡς καὶ ἄλλοτε, τοιαῦται ἀποκρύψεις ζώων, δὲν ἔλαβον χώραν δίκαι περὶ αὐτῶν, ὡς ἄλλοτε, ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικῶν, διότι ἐνώπιον τῶν πταισματοδικῶν εὐκόλως γίνονται παραχωρήσεις ἀπὸ τοὺς δημοσίους κατηγόρους. Καταστρεφομένης δὲ τοιουτοτρόπως τῆς βαθμολογίας τῆς ποινῆς, καταστρέφονται καὶ αἱ ἐκ τῆς ἁρμοδιότητος ἀναλόγως τῆς ποινῆς προκύπτουσαι ἐγγυήσεις τῆς καλῆς διεκδικάσεως. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἐνώπιον τῶν πταισματοδικῶν δημόσιος κατήγορος θέλει εἶσθαι ὁ Δήμαρχος ἢ ὁ Ἀστυνόμος, πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα καθ' ἑκάστην ἀποδίδεται μεροληψία καὶ προσπάθειαι ἐκ συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν προερχόμεναι· ἐπομένως ἡ καταδίωξις θέλει ἐνεργεῖσθαι, ἢ μὴ, κατὰ λόγον τῆς συμπαθείας, ἢ ἀντιπαθείας· τὸ κακὸν δὲ τοῦτο εἶναι ἔτι μεγαλήτερον, καθόσον καὶ αὐτὰ τὰ δικαστήρια καὶ μάλιστα τὰ πταισματοδικεῖα ὑποκύπτουσιν εἰς τὴν ἐπίρροιαν τῶν συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν· διὰ τοῦτο, ἐὰν ἡ Βουλὴ χαρακτηρίσῃ τὰς πράξεις ταύτας, ὡς πταισματικὰς μόνον, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ κηρύξῃ διά τινας μὲν τῶν κτηνοτρόφων ἀτιμωρησίαν, δι' ἄλλους δὲ ἄδικον καταδίωξιν. Τὰ ἐκ τῆς μεταβάσεως τοῦ κτηνοτρόφου εἰς τὴν ἕδραν τοῦ πλημμελειοδικείου διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς κατηγορίας ἔξοδα, ἐὰν μὲν ἦναι ἀθῶος ἐπιπίπτουσιν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, ἐὰν δὲ ἔνοχος εἰς βάρος αὐτοῦ πρὸς σωφρονισμὸν, διότι ἀπαιτεῖται ὅσον εἶναι

βαρυτέρα ἡ ποινὴ νὰ παρέχωνται καὶ πλειότεραι ἐγγυήσεις καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ Νόμου καὶ πρὸς συμφέρον τῶν δικαζομένων, καὶ τοιαῦται παρέχονται ἀπὸ τὰ πολυμελέστερα καὶ ἀνώτερα δικαστήρια, καθόσον ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν ψήφων, τῶν δικαστῶν τῶν φώτων καὶ τῆς ἀμεροληψίας συνιστῶνται αἱ τοιαῦται ἐγγυήσεις. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς τελευταίας περικοπῆς τοῦ ἄρθρου κατὰ τὸ Νομοσχέδιον μὲ τὴν προσθήκην μόνον εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων « διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου, ἢ πλημμελειοδικείου » διότι τοιουτοτρόπως καθιεροῦται ἡ βαθμολογία τῆς ποινῆς, ἡ ἐκ ταύτης ἁρμοδιότης καὶ αἱ ἐγγυήσεις περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ζητουμένου ἀποτελέσματος.

Μετὰ τὴν παραδοχὴν τῶν παρατηρήσεων τούτων παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγκρίναντος αὐτάς, ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι ἡ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς συγχωνεύεται οὕτως εἰς τὴν τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας προταθεῖσαν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου προσθήκην « διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου, ἢ πλημμελειοδικείου » ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται ταύτην, ἢ ὄχι, αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως ἀπεφάνθη καταφατικῶς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον προπολογηθὲν, καὶ συναρμολογηθὲν, καθ' ἃ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ ἐψηφίσθη, ἔχον ὡς ἑξῆς·

« Ἄρθρ. 6. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου τὸ βραδύτερον ἀπὸ ἕνα ἀπαριθμητὴν καὶ δύο ὁπλοφόρους, διοριζομένους παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ Ἐπάρχου, ὅπου ὑπάρχει. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, τῶν ὁπλοφόρων καὶ δύο, ἢ πλειοτέρων μαρτύρων προσκεκλημένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ ὁπλοφόρων ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν· τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου ἢ πλημμελειοδικείου. »

Ἐγένετο δὲ δι' ἀναστάσεως παραδεκτόν.

Διακοπείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου

Μ. Α. Καΐρη καὶ τῶν Βουλευτῶν Μ. Πρωτοπαπᾶ καὶ Γ. Ῥεβεβελιώτη νέα κλήρωσις διὰ τὴν μηνιαίαν ἀνανέωσιν τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς· ἔλαχον δὲ ὡς μέλη αὐτῶν.

Α'.	Β'.	Γ'.
Δ. Πλαπούτας	Μ. Σχινᾶς	Φίλ. Ἰωάννου
Κ. Δελιγιάννης	Θ. Γρίβας	Ι. Ταταράκης
Π. Ῥάγκος	Κ. Τσερτίδης	Σ. Βλάχος
Α. Νοταρᾶς	Α. Καλαμογδάρτης	Η. Βάρβογλης
Β. Δημητρακόπουλος	Δ. Σακελλαριάδης	Κ. Χ. Παναγιώτου
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ι. Στάϊκος	Κ. Προβελέγιος
Π. Δαρειώτης	Σ. Παρθενόπουλος	Ν. Μαυρομμάτης
Εὐ. Κανελλόπουλος	Κ. Ἀντωνιάδης	Κ. Ζαρειφόπουλος
Ι. Γιολδάσης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Φ. Κρ. Μαῦρος
Γ. Κάνδρας	Ε. Ἀποστολίδης	Σ. Πάγκαλος
Γ. Γουλιμῆς	Δ. Μπιρμπίλης	Ν. Κριεζώτης
Ι. Χαραμῆς	Γ. Φεγγαρᾶς	Π. Ι. Κυριακός
Κ. Τ. Σαντᾶς	Γ. Κονδύλης	Κ. Βεῖκος
Δ. Βιλαέτης	Α. Σκαραμαγκᾶς	Δ. Μαυρομιχάλης
Π. Παπατσώνης	Α. Σωτηρίου	Ι. Καραγιαννόπουλος
Δ. Χατζίσκος	Χ. Μελέτης	Ι. Ἀναγνωστόπουλος
Λ. Μ. Καΐρης	Λ. Κρεστενίτης	Ι. Βλάσης
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Γ. Σταματάρας	

Δ'.	Ε'.	Στ'.
Δ. Δρόσος	Δ. Ὀρεινός	Ε. Παρίστης
Π. Καλαμαριώτης	Γ. Γριζάνος	Ζ. Ι. Βάλβης
Ι. Εὐστάθίου	Γ. Νοταρᾶς	Γ. Ῥεβελιώτης
Π. Καμπάνης	Χ. Καπετανάκης	Ι. Ζάρκος
Ν. Κορφιωτάκης	Ι. Κλίμακας	Κ. Φασίσσας
Γ. Γουναρόπουλος	Ι. Κρανίδης	Δ. Κυριακοῦ
Ι. Φλέσσας	Δ. Κυριακίδης	Α. Μεταξᾶς
Δ. Μελετόπουλος	Πικουλάκης	Ι. Κωλέττης
Ν. Μποσκουρας	Σ. Χ. Στεφανάκης	Σ. Λογοθετόπουλος
Π. Κ. Τσαμάλας	Α. Γεωργαντᾶς	Ν. Δελίνδας
Γ. Μπάστας	Λ. Γουζούσσης	Α. Σ. Δανόπουλος
Ι. Φαρμάκης	Σ. Δάρβας	Γ. Λογιωτατίδης
Μ. Ἰατρός	Τσαν. Γρηγοράκης	Γ. Δερνιτσιώτης
Α. Παππατσώρης	Α. Κιζάνης	Εὐς. Οἰκονομόπουλος
Ι. Γαρδύκης	Δ. Καλλιφρονᾶς	Δ. Τσιγκουράκος
Δ. Τσόκρης	Α. Λαπουσιάδης	Ρ. Παλαμίδης
Δ. Ζῶτος	Κ. Κανάρης	Α. Μαρκόπουλος

Ζ'.		
Ν. Καλλέργης.	Α. Τζάνος	Νίκος Θέου
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ι. Τομαρᾶς	Ἐμ. Τσοῦχλος
Σ. Μπαρόσσης	Β. Νικολαΐδης	Π. Βαρβιτσιώτης
Κ. Κολοκοτρώνης	Γ. Δοκός	Ν. Σταματελόπουλος
Ι. Οἰκονόμου	Σ. Ἀντωνιάδης	Δ. Κουμανιώτης
Θ. Μαρκεζίνης	Β. Καραγιάννης	

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, ἀδεία τῆς Βουλῆς ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς Συνεδριάσεως τὴν ἐξηκολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων Νομοσχεδίου καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἄρθρων τροπολογιῶν διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Μ'.

Τῆς 22 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων, κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου, παρόντων μὲν ἑκατὸν τεσσάρων, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος τεσσάρων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Κ. Ι. Ἀναγνωστοπούλου, αἰτοῦντος ἕνεκα οἰκιακῶν του ὑποθέσεων καὶ διὰ τὸν θάνατον προσφιλοῦς τινος αὐτῷ τὴν παραχώρησιν διμήνου ἀπουσίας ἀδείας. Ἡ δὲ Βουλὴ διατηροῦσα τὴν παραδεχθεῖσαν ἀρχὴν νὰ μὴ δίδεται εἰς οὐδένα Βουλευτὴν πλειοτέρα τῆς μηνιαίας ἀπουσίας ἄδεια, ἐνέκρινε τὴν παραχώρησιν ἀδείας μηνιαίας ἀπουσίας εἰς τὸν ῥηθέντα Βουλευτὴν, δυνάμενον, ὅταν αἱ οἰκιακαί του ὑποθέσεις ἀπαιτήσωσιν ἀφεύκτως τὴν πλέον τοῦ μηνὸς διαμονήν του εἰς Ἠλείαν, νὰ ζητήσῃ παράτασιν ἀδείας.

Ἀκολούθως τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου ἀνηγγέλθη ὅτι τὰ Τμήματα τῆς Βουλῆς ἐξελέξαντο α) Προέδρους καὶ Γραμματεῖς αὐτῶν.

Τὸ Α. ὡς Πρόεδρον τὸν Κύριον Πλαπούταν καὶ Γραμματέα τὸν Κ. Δ. Χατσίσκον.
» Β'. » Μ. Σχινᾶν » Γ. Σταματάραν.
» Γ'. » Σ. Πάγκαλον » Ι. Καραγιαννόπουλον.
» Δ'. » Μ. Ἰατρὸν » Δ. Ζῶτον.
» Ε'. » Δ. Ὀρεινὸν » Α. Λαπουσιάδην.
» Ϛ'. » Ρ. Παλαμίδην » Εὐστ. Παρίσσην.
» Ζ'. » Ι. Τομαρᾶν » Γ. Δοκόν.

ϐ') Ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς·
Τὸ Α. τὸν Κ. Μ. Πρωτοπαππᾶν.
» Β'. » Κ. Τσερτίδην.
» Γ'. » Γ. Καραγιαννόπουλον.
» Δ'. » Ι. Ν. Φλέσσαν.
» Ε'. » Σίλβεστρον Στεφανάκην.
» Ϛ'. » Α. Δανόπουλον.
» Ζ'. » Ν. Καλλέργην.

γ') Ὡς εἰσηγητὰς τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Κυνουρίας περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν, κ.τ.λ.
Τὸ Γ'. τὸν Κ. Κ. Προβελέγιον.
» Ε'. » Α. Λαπουσιάδην.
» Ζ'. » Κ. Κολοκοτρώνην.
Τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐνήργησαν εἰσέτι τὴν ἐκλογήν.

δ') Εἰσηγητὰς ἐπὶ τῆς προτάσεως τῶν Βουλευτῶν Κέας καὶ Πυλίας περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ.
Τὸ Β'. τὸν Κ. Α. Καλαμογδάρτην.
» Ε'. τὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν.
Τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐνήργησαν εἰσέτι τὴν ἐκλογήν.

ε') Εἰσηγητὰς ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ.
Τὸ Β'. τὸν Κ. Γ. Φεγγαρᾶν.
Τὸ Γ'. » Σ. Βλάχον.
» Ε'. » Γ. Νοταρᾶν.
Τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐνήργησαν τὴν ἐκλογήν, καὶ

ϛ') Εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.
» Γ'. τὸν Κ. Σ. Βλάχον.
» Ε'. Τὸν Κ. Δ. Καλλιφρονᾶν.
Τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐνήργησαν τὴν ἐκλογήν.

Ὁ Πρόεδρος εἰδοποίησε κατόπιν τὴν Βουλὴν ὅτι πλείονα τῶν δύο τμημάτων ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς δοθείσης εἰς τὸ Προεδρεῖον καὶ παραπεμφθείσης εἰς τὰ τμήματα προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Πυλίας περὶ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ τελετῆς τῆς 25 Μαρτίου καὶ ἐχούσης ὡς ἑξῆς·

«*Κύριε Πρόεδρε!*

Προτείνω εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς τὸ ἑξῆς ἄρθρον·

Μοναδικὴ διάταξις.

Ἡ Βουλὴ καθ' ἕκαστον ἔτος γεραίρει ἰδιαιτέρως τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς 25 Μαρτίου· ἐκλέγει δὲ ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς ἓν τῶν μελῶν της, τὸ ὁποῖον, συνερχομένης τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Βουλευτήριον μετὰ τὴν ἐν τῷ Ναῷ συνήθη τελετὴν, ἐκφωνεῖ ἐνώπιον αὐτῆς τὸν ἔπαινον τῶν ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντων, καὶ ὑμνεῖ τὴν μεγάλην ἡμέραν.

Παρακαλῶ, Κύριε Πρόεδρε, νὰ κοινοποιηθῇ ἡ πρότασίς μου εἰς τὰ Τμήματα.»

Ὁ δὲ προτείνας αὐτὴν ὥρισεν ὡς ἡμέραν ἀναπτύξεως αὐτῆς τὴν προσεχῆ δευτέραν 25 Φεβρουαρίου.

Εἷς τῶν προτεινάντων τὴν περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης πρότασιν, ἀναγνωσθεῖσαν εἰς τὴν Βουλὴν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔχουσαν οὕτω·

Κύριοι Βουλευταί.

Πληροφορίας τινὰς ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς ἱδρύσεως τῆς Τραπέζης ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ σᾶς δώσωμεν, διὰ νὰ προκαταλάβωμεν πάντα διχασμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστος εἶναι πιθανὸν ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ ῥίπτηται ἕνεκα τῆς χρηματικῆς τοῦ ἔθνους μας ἀπορίας· καὶ

Α. 4,000,000 περίπου δραχμαὶ εἰς κληροδοτήματα εὑρίσκονται ἕτοιμα δι' αὐτὴν καὶ δὲν ἀπολείπεται παρὰ ἡ φροντὶς τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν παραλαβήν των.

Εἰς χεῖράς μας εὑρίσκεται ἀντίγραφον προσφάτου ἀναφορᾶς τοῦ ἀειμνήστου Βαρβάκη, παρακαλοῦντος δι' αὐτῆς τὴν Κυβέρνησιν νὰ στείλῃ, ἢ διορίσῃ ἐπίτροπόν της, διὰ νὰ κάμῃ εἰς αὐτὸν τὴν παράδοσιν τοῦ κληροδοτήματος τοῦ Βαρβάκη ὑπερβαίνοντος τὸ 1,700,000.

Ἰδοὺ ἀπόσπασμα αὐτῆς.

« Παρακαλῶ θερμῶς τὴν Σ. Γραμματείαν νὰ πέμψῃ ἢ νὰ » διορίσῃ ἕνα ἐπίτροπόν της ἐφωδιασμένον μετ' ἀναγκαίας πλη- » ρεξουσίας ἔγγραφα, διὰ νὰ παρουσιασθῇ, ὅπου ἀνήκει, καὶ παρα-

» λαβῃ τὰ χρήματα τῆς κληροδοσίας, δίδων καὶ εἰς τοὺς μέχρι
» τοῦδε ἐπιτροπεύσαντας (ἡμᾶς) τὰς ἐξορκιστικὰς ἀποδείξεις. »

« Ἡ πρὸς τὸ ἔθνος ἀγάπη μου καὶ τὸ χρέος μου τοῦ νὰ
» συντρέξω εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὅσων διέθεσεν ὁ
» μακαρίτης Βαρβάκης μὲ ἔκαμναν νὰ ἐπιστήσω καὶ αὐθις τὴν
» προσοχὴν τῆς Σεβαστῆς Γραμματείας εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος
» σπουδαίαν ὑπόθεσιν κτλ.

» Ἐν Ὀδησσῷ, 10 Ἰανουαρίου 1846.

ΑΟΥΚΑΣ ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑΣ. »

Β'. Τὰ ἐθνικὰ ῥιζωτὰ ἀκίνητα κτήματα ἀξίας περίπου 30 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν δίδουσιν εἰς τὸ δημόσιον καμμίαν πρόσοδον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι διαρπάζονται ἀπὸ τῶν μὲν καὶ δὲ, ῥυθίζονται καὶ καθ' ἡμέραν φυσικῶς, μένοντα ἀπεριποίητα καὶ χωρὶς τῆς ἐποπτείας ἰδιωτῶν.

Θέλομεν εἶσθαι ὑπεύθυνοι ἐνώπιον τοῦ ἔθνους καὶ τῆς συνειδήσεώς μας αὐτῆς, ἂν δὲν φροντίζωμεν περὶ αὐτῶν· καὶ ἄλλην πρόνοιαν ὑπὲρ αὐτῶν δὲν δυνάμεθα νὰ λάβωμεν παρὰ τὸ νὰ τὰ ἐκποιήσωμεν ἢ εἰς πολιτῆ ἀπότισιν ἢ διὰ μετρητῶν, καὶ τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν νὰ καταθέσωμεν εἰς τὴν *Τράπεζαν* αὐτῆς.

Γ'. Θέλετε νὰ μὴ λησθῇ καμμία πρόνοια ὑπὲρ τῶν καθυστερούντων; καὶ τοῦτο εἶναι τρίτον μέσον διὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς Τραπέζης.

Ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου φαίνονται ὅλα τὰ πρὸς ἵδρυσιν τοῦ καταστήματος τούτου μέσα· ἡ πατρική σας ἀπόφασις ἐλλείπεται, καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἡ φροντίς.

Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου λαμβάνεται πρόνοια πῶς ὅλοι οἱ δῆμοι καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι αὐτῶν νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ τὸ τοιοῦτον κατάστημα· ὅσας ἄλλας ἕκαστος ἐξ ὑμῶν νομίσητε ἀναγκαίας προσθήκας πρὸς εὐκολίαν τοῦ λαοῦ δύναται νὰ τὰς προτείνῃ εἰς τὴν κοινὴν σκέψιν τῆς Βουλῆς.

Ἀθῆναι τὴν 22 Φεβρουαρίου 1846.

Κ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, Ι. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Περὶ συσιώσεως Δημοσίου Ἑλληνικῆς Τραπέζης.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἄρθρ. 1. Ἡ δημόσιος Ἑλληνικὴ Τράπεζα θέλει ἱδρυθῆ εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βασιλείου ἔχουσα ὑποκαταστήματα εἰς

Ναύπλιον, Πάτρας, Τρίπολιν, Καλάμας, Σύρον, Χαλκίδα, καὶ Σπάρτην.

Ἄρθρ. 2. Ἔργα τῆς Δημοσίου Ἑλληνικῆς Τραπέζης θέλουσιν εἶσθαι·

Α'. Τὸ νὰ δανείζῃ ἄνευ διακρίσεως προσώπων εἰς πάντα πολίτην Ἕλληνα συμμορφούμενον μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

α.) Ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων κτημάτων.

β.) Ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρυσοῦ, ἀργύρου, πολυτίμων λίθων, καὶ προϊόντων.

γ.) Ἐπ' ἀξιοχρέῳ ἐγγυήσει δύο τοὐλάχιστον ἀτόμων.

Β'. Τὸ νὰ δέχηται ἐπὶ τόκῳ ἢ ἀτόκως χρήματα καὶ παντὸς εἴδους παρακαταθήκας.

Ἄρθρ. 3. Ὡς κεφάλαια τῆς Δημοσίου Ἑλληνικῆς Τραπέζης προσδιορίζονται ἐπὶ τοῦ παρόντος πέντε ἑκατομμύρια δραχμαὶ χορηγηθησόμεναι καθημερὸν ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου.

Γ'. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορίζονται ὡς κεφάλαια,

α.) Τὰ προκύψοντα ποσὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ῥιζωτῶν, ἀκινήτων ἐθνικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.

β.) Αἱ μέχρι τοῦ 1843 καθυστερήσεις ἅμα εἰσπραττόμεναι.

γ.) Τὰ κληροδοτήματα καὶ αἱ δωρεαὶ αἱ πρὸς ἐκπαίδευσιν, ἢ δι' ἄλλον φιλανθρωπικὸν σκοπὸν γινόμεναι.

Δ'. Καὶ αἱ ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἰδίας Τραπέζης προκύπτουσαι ὠφέλειαι.

Ἄρθρ. 4. Πρὸς πλείονα ἀνάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐκδώσει χαρτονόμισμα ῥέον τὴν ἀξίαν 10, 20, 50, 75, 100, 500, καὶ 1,000, δραχμῶν, μὲ τὰ παράσημα τοῦ Κράτους καὶ τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου καὶ τοῦ Διευθυτοῦ καὶ Λογιστοῦ τῆς Τραπέζης, ὑποχρεωτικὸν διὰ τὸ δημόσιον.

Τὸ χαρτονόμισμα τοῦτο ὡρισμένον εἰς χρῆσιν μόνον τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης, δὲν δύναται νὰ ἦναι περισσότερον τοῦ τριπλασίου τῶν εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους εὑρισκομένων χρημάτων καὶ τῶν ἐπὶ ἕνα μῆνα ληξιπροθέσμων δανείων τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρ. 5. Ὁ τόκος τῶν παρὰ τῆς Δημοσίου Ἑλληνικῆς Τραπέζης δανειζομένων χρημάτων δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερος τῶν 6|00 τῶν δὲ παρ' αὐτῇ ἐπὶ τόκῳ κατατιθεμένων ποτὲ μειζων τῶν 4|00.

Ἄρθρ. 6. Ποτὲ τὸ Δημόσιον δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν

τῶν χρημάτων τῆς Τραπέζης, οὔτε νὰ ἄρῃ τὰ κεφάλαιά της ἅπαξ κατατεθέντα.

Δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ.

Ἄρθρ. 7. Ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων κτημάτων ἡ Δημόσιος Ἑλληνικὴ Τράπεζα θέλει δανείζει μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας των. Ἀλλὰ τὰ δάνειά της δὲν δύνανται νὰ ἦναι μεγαλήτερα τῶν 10,000 οὔτε κατώτερα τῶν 200 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα αἴτησις δανείου ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων κτημάτων θέλει ἀπευθύνεσθαι πρὸς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν τῆς Τραπέζης, συνοδεύουσα καὶ τοὺς τίτλους, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἰδιοκτησία τοῦ αἰτοῦντος· ὁσάκις οὗτοι δὲν εἶναι τακτικοί, ὁ αἰτῶν ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν περὶ ἀσφαλείας τοῦ τῆς ὑποθήκης δικαιώματος τῆς Δημοσίου Ἑλληνικῆς Τραπέζης ἐκδοθησόμενον Νόμον.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἐπὶ ὑποθήκῃ δάνεια δὲν δύνανται νὰ ἦναι μεγαλητέρας προθεσμίας τῶν δύο ἐτῶν· δύνανται μ' ὅλα ταῦτα νὰ ἀνανεωθῶσι ἐὰν ἡ διεύθυνσις ἀποφασίσῃ.

Οἱ τόκοι πληρώνονται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρ. 10. Τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους του καὶ πρὶν τῆς προθεσμίας δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ὀφειλέτης συνάμα μετὰ τοῦ τόκου, ἐφ' ὅσον χρόνον διεχειρίσθη τὸ δάνειον.

Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ.

Ἄρθρ. 11. Τὰ ἐπ' ἐνεχύρῳ δάνεια δὲν θέλουσιν εἶσθαι μεγαλείτερα,

Ἐπὶ μὲν τῶν προϊόντων τῶν 60 τοῖς 0/0.

Ἐπὶ δὲ τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐργασία, ἐὰν ὦσι κατειργασμένα, τῶν 80 τοῖς 0/0 καὶ ἐπὶ τῶν πολυτίμων λίθων τῶν 50 ἐπὶ τοῖς 0/0 τῆς πραγματικῆς ἀξίας των· καὶ κατὰ τὴν προθεσμίαν, τῶν μὲν προϊόντων, ὄχι πλέον τῶν πέντε μηνῶν, τῶν δὲ ἐπὶ χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ πολυτίμων λίθων τοῦ ἑνὸς ἔτους· ἀλλ' εἰς τὰ τελευταῖα γίνεται ἀνανέωσις, ἐὰν οἱ τόκοι πληρωθῶσι καὶ ἂν ἡ διεύθυνσις τὸ ἐγκρίνῃ.

Ἄρθρ. 12. Τὰ ἐνέχυρα ἅπαξ κατατεθέντα, θεωροῦνται ὑπέγγυα τῆς δανεισθείσης ποσότητος, ὁποῖος ἂν ᾖ ὁ ἰδιοκτήτης των.

Ἄρθρ. 13. Τὰ ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ πολυτίμων λίθων ἐνέχυρα κατατίθενται εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐνεχυριάζων προϊόντα παραδίδει αὐτὰ ἐντὸς

ἀποθήκης δι' ἐξόδων του ἐνοικιασθείσης καὶ ἰδίων του ἀγγείων. Ἡ φθορὰ καὶ ζημία βαρύνει αὐτήν.

Ἄρθρ. 15. Ἐπὶ οἴνου καὶ τῶν προϊόντων ἐκείνων, ἅτινα ὑπόκεινται εἰς φυσικὴν ἐλάβειν, δὲν δίδεται δάνειον.

Δάνεια ἐπ' ἐγγυήσει.

Ἄρθρ. 16. Συναλλαγματικαὶ καὶ γραμμάτια εἰς διαταγὴν τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ θέλει γίνει ἐντὸς τοῦ Κράτους μὲ τὴν ὑπογραφὴν δύο ἀξιοχρέων ἀτόμων καταστημένων ἐν Ἑλλάδι εἶναι δεκταὶ εἰς προεξόφλησιν· δὲν δύνανται δὲ νὰ ἦναι μεγαλητέρας προθεσμίας τῶν πέντε μηνῶν.

Ἄρθρ. 17. Περὶ τοῦ ἀξιοχρέου ἑνὸς ἑκάστου τῶν πολιτῶν συντάσσεται κατ' ἔτος κατάστασις παρὰ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου δήμου καὶ ὑπ' εὐθύνην των, κατὰ τὰς περὶ τούτου δοθησομένας ἰδιαιτέρας ὁδηγίας τῆς διευθύνσεως.

Περὶ ἐκτιμήσεως καὶ εὐθύνης τῶν ἐκτιμητῶν.

Ἄρθρ. 18. Ἡ ἀξία τῶν ἐν ὑποθήκῃ προσφερομένων κτημάτων προσδιορίζεται ἀπὸ ἐκτιμητὰς ἐκλεγομένους παρὰ τῆς διευθύνσεως μεταξὺ τῶν δημοτ. Συμβουλίων καὶ προϋπολογίζοντας, ὡς ἔγγιστα, τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἤθελε παρέξει πλησταριασθὲν τὸ εἰς ὑποθήκην προσφερόμενον κτῆμα.

Ἄρθρ. 19. Οἱ ἐκτιμηταὶ οὗτοι διατελοῦσιν ἀλληλεγγύως ὑπόλογοι εἰς τὴν δημόσιον Ἑλληνικὴν Τράπεζαν, ἂν τὸ ὑποθηκευθὲν κτῆμα δὲν ἤθελε παρέξει πλειστηριασθὲν τὴν δανεισθεῖσαν ποσότητα· καὶ ἡ Τράπεζα λαμβάνουσα ἀπόδειξιν τοῦ ἐλλείψαντος ποσοῦ παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου θέλει ἀπευθύνεσθαι, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης δικαστικῆς διατυπώσεως, κατ' αὐτῶν.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ἐκτιμηταὶ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω ἄρθρου ὀφείλουσι νὰ σημειώσωσι εἰς τὴν ἔκθεσίν των ὅσας ἐπὶ τοῦ κτήματος γνωρίζουσι φιλονεικίας ἢ τρίτου ἀξιώσεις.

Ἄρθρ. 21. Πραγματογνώμονες εὐυπόληπτοι διοριζόμενοι παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης ἐν τῇ Πρωτευούσῃ, καὶ παρὰ τῶν διευθυντῶν τῶν ὑποκαταστημάτων κατὰ τὴν περιφέρειάν των θέλουσι προσδιορίζει τὴν ἀξίαν τῶν ἐνεχύρων ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ 19 ἄρθρου βάσιν ἔχοντος πάντοτε τὸν πλειστηριασμόν.

Ἄρθρ. 22. Ὡς ἀντιμισθία τῶν ἐκτιμητῶν καὶ πραγματογνωμόνων ὁρίζεται 1 0/0 ἐπὶ τοῦ διδομένου δανείου· ἀλλ' εἰς περίστασιν ἀνανεώσεως δὲν δίδεται ἄλλη ἀντιμισθία, οἱ ἐκτιμη-

ται ἐν τούτοις καὶ οἱ πραγματογνώμονες διατελοῦσιν ὑπόλογοι καὶ θέλουν διὰ τοῦτο καλεῖσθαι εἰς νέαν γνωμοδότησιν.

Ἄρθρ. 23. Οἱ ἐκτιμηταὶ καὶ πραγματογνώμονες ὑπόκεινται εἰς προσωπικὴν κράτησιν διὰ τὸ ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δανείου τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρ. 24. Πᾶσα δόλια ἐκτίμησις τιμωρεῖται, ἐκτὸς τῆς ἀποδολῆς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. τοῦ ποινικοῦ Νόμου.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων.

Ἄρθρ. 25. Ἐκτὸς τῆς ἀνανεώσεως, εὐδιμία ἀναβολὴ περὶ τὴν πληρωμὴν συγχωρεῖται.

Ὁ ταμίας ὅστις μὴ πληρωθεὶς ἀναβάλλει τὴν ἀμέσως καταδίωξιν ἄνευ διαταγῆς τῆς διευθύνσεως, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον 100 μέχρι 200 δραχμῶν καὶ ἐν ὑποτροπῇ ἀποπέμπεται τῆς θέσεώς του.

Ἄρθρ. 26. Ἡ εἴσπραξις τῶν καθυστερούντων θέλει ἐνεργεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου Νόμους.

Ἄρθρ. 27. Ἐν περιπτώσει καταλύσεως πολλῶν δανείων, εἰς τὸ ἐκπλειστηριάσιμα ἡ Τράπεζα ποτιμᾶται μετὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκποιήσεως καὶ αὐτῶν τῶν εἰς τὰ ἄρθρ. 940, καὶ 941 τῆς πολ. δικονομίας προνομίων.

Ἔξοδα.

Ἄρθρ. 28. Ὅλα τὰ ἔξοδα ἐν γένει τῆς ἐκτιμήσεως, τῶν συμβολαίων, τῶν παντὸς εἴδους ἐγγράφων, κ.τ.λ. εἶναι εἰς βάρος τοῦ δανειζομένου.

Περὶ χαρτονομισμάτων.

Ἄρθρ. 29. Τὸ σχῆμα, τὸ χρῶμα καὶ ἡ κατασκευὴ τῶν χαρτονομισμάτων ἀποφασίζεται παρὰ τῆς διευθύνσεως τῆς τραπέζης ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἐκδοθησομένη ποσότης.

Ἄρθρ. 30. Τὰ χαρτονομίσματα τῆς Δημ. Ἑλλ. Τραπέζης θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς ὅλα τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους καὶ ἐξαργυροῦσθαι ἀκόμη παρ' αὐτῶν καθ' ὥρας ὡρισμένας καὶ συμβαζομένας μὲ τὰς ἐργασίας των.

Ἄρθρ. 31. Ὅταν εἰς ταμεῖόν τι τοῦ Κράτους παρουσιασθῶσι πρὸς ἐξαργύρωσιν ἱκανῆς ποσότητος χαρτονομίσματα, ὁ παρουσιάζων αὐτὰ δύναται νὰ τὰ καταθέσῃ ἐπὶ ἀποδείξει, καὶ ἐμφανιζόμενος ἐντὸς 10 ἡμερῶν νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμόν των εἰς μεταλλικά.

Περὶ Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρ. 32. Ἡ Δημ. Ἑλλ. Τράπεζα θέλει διευθύνεσθαι ἀπὸ ἕνα διευθυντὴν καὶ δύο συμβούλους, διοριζομένους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ 10 ἔτη ἀμετακλήτως.

Ἄρθρ. 33. Δύω ἀναπληρωτικοὶ Σύμβουλοι ἄνευ μισθοῦ διοριζόμενοι καὶ ὄχι δι' ὡρισμένον χρόνον, ἀναπληροῦσι τὸν ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἕνα ἢ καὶ τοὺς δύω τῶν τακτικῶν Συμβούλων.

Ἀρθ. 34. Ἀπόντος ἢ κωλυομένου τοῦ Διευθυντοῦ ὁ πρεσβύτερος τῶν τακτικῶν Συμβούλων προεδρεύει καὶ διευθύνει τὰ τῆς Τραπέζης καλουμένου ἑνὸς τῶν ἀναπληρωτικῶν Συμβούλων εἰς τὴν θέσιν του πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς διευθύνσεως.

Ἄρθρ. 35. Εἰς τὸν Διευθυντὴν ἰδίως ἀνατίθενται· ἡ ὑπογραφὴ τῶν χαρτονομισμάτων, ἡ πρότασις τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως ὑπαλλήλων τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος καὶ τῶν διευθυντῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ὑποκαταστημάτων, τῶν πρακτόρων καὶ ἐκτιμητῶν τῆς Τραπέζης· ἡ ὑπογραφὴ τῆς ἀνταποκρίσεως, τῶν συμβολαίων καὶ παντὸς εἴδους ἄλλων ἐγγράφων καὶ γραμματίων, ἡ ἐξόφλησις καὶ ὑποθεωγράφησις τῶν συναλλαγματικῶν καὶ γραμματίων εἰς διαταγήν, καὶ ἡ ἀντιπροσώπευσις τῆς Τραπέζης ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 36. Ἡ διεύθυνσις τῆς Τραπέζης κατὰ πλειονοψηφίαν ἀποφασίζει ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν αἰτήσεων καὶ τῶν παρουσιαζομένων εἰς αὐτὴν ὑποθέσεων, προσδιορίζει τὸ ποσὸν τοῦ χορηγηθησομένου εἰς τὸν αἰτοῦντα δανείου ἐπὶ ὑποθήκῃ, ἐνεχύρῳ, ἢ ἐγγυήσει· ἀποφασίζει τὰ περὶ χαρτονομισμάτων καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς κυκλοφορίας των, τὰ περὶ τόκων· θέτει τοὺς ὅρους καὶ τὰ ἔργα τῆς Τραπέζης τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ τῶν πρακτόρων, ἀποφασίζει τῇ προτάσει τοῦ Διευθυντοῦ τοὺς προτανθησομένους ἢ παυθησομένους ὑπαλλήλους τοῦ Κεντρικοῦ καταστήματος καὶ τοὺς Διευθυντὰς καὶ ὑπαλλήλους τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ τὰ καθήκοντά των, διορίζει πᾶν τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν ὁρίζουσα καὶ τὸν μισθόν αὐτοῦ, τοὺς πράκτορας καὶ τοὺς ἐκτιμητὰς, ἐπιτηρεῖ καὶ ἐξετάζει τὴν ἀνταπόκρισιν, κανονίζει τὸ ὀργανισμὸν τῆς τραπέζης, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ πρακτόρων, κλείει τὸν ἐτήσιον ἰσολογισμὸν καὶ ἑτοιμάζει τὸν ὑποβληθησόμενον προϋπολογισμόν.

Ἀρθ. 37. Τῇ προτάσει τῆς Διευθύνσεως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διορίζονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα τῆς Τραπέζης.

Εἷς Δικηγόρος μὲ μισθὸν κατὰ μῆνα Δραχ. . . .			200
Εἷς Ταμίας	»	» . . .	300
Εἷς Γραμματεὺς	»	» . . .	250
Εἷς Ἀρχηγὸς τοῦ λογιστικοῦ	»	» . . .	250
Εἷς Λογιστὴς	»	» . . .	150
Εἷς Εἰσπράκτωρ	»	» . . .	80
Εἷς Κλητὴρ	»	» . . .	60

Εἰς ἕκαστον ὑποκατάστημα :

Εἷς Διευθυντὴς	Δραχ.	300

Δύω Σύμβουλοι ἐκ τῶν εὐπολληπτοτέρων, ἢ γαιοκτημόνων ἄνευ μισθοῦ.

Εἷς Γραμματεὺς ἐκπληρῶν καὶ τὰ ἔργα τοῦ λογιστοῦ		100
Εἷς Κλητὴρ		60
Ὁ Διευθυντὴς τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος μισθοδοτεῖται κατὰ μῆνα μὲ	Δρ.	400
Ἕκαστος δὲ τῶν Συμβούλων ἀνὰ	»	350

Ἄρθρ. 38. Οἱ τῶν Ἐπαρχιῶν Ταμίαι τοῦ Κράτους ἐκπληροῦσι τὰ ἔργα τῶν Ταμιῶν τῶν ὑποκαταστημάτων, καὶ ἀνατίθενται εἰς αὐτοὺς καὶ ἄλλαι ἐργασίαι τῆς Τραπέζης ἂν ἡ Διεύθυνσις ἀποφασίσῃ.

Ἄρθρ. 39. Ἡ Διεύθυνσις τῆς Τραπέζης, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 36 εἴρηται, ἀποφασίζει καὶ διορίζει, ἂν ἦναι ἀνάγκη, καὶ ἄλλο βοηθητικὸν προσωπικὸν εἰς τὸ κεντρικὸν κατάστημα καὶ τὰ ὑποκαταστήματα.

Ἄρθρ. 40. Ὁ Ταμίας καὶ ὁ εἰσπράκτωρ τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος δίδουν ἐγγύησιν, ὅσων ἡ Διεύθυνσις ἀποφασίσει, καὶ εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἀνατεθειμένην εἰς αὐτοὺς διαχείρισιν.

Ἄρθρ. 41. Εἰς ἕκαστον Δῆμον διορίζεται παρὰ τῆς Διευθύνσεως εἷς πράκτωρ, τὰ ἔργα τοῦ ὁποίου κανονίζονται παρ' αὐτῆς. Οἱ πράκτορες οὗτοι εἶναι ἄμισθοι· ἡ Διεύθυνσις μ' ὅλον τοῦτο δύναται νὰ τοὺς χορηγήσῃ ἀνάλογον τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ὠφελειῶν τῆς Τραπέζης ἀποζημίωσιν.

Εἰδικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 42. Ὅλα τὰ ἔγγραφα τὰ ἐπὶ σκοπῷ δανείου, ἢ ἄλλου τινος εἰς τὴν Τράπεζαν προσαγόμενα γράφονται εἰς ἄσημον χάρτην καὶ ἂν παρ' ἀρχῶν ἤθελον ἐκδίδεσθαι.

Μόνον τὰ συμβόλαια, αἱ συναλλαγματικαὶ, τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια, αἱ περιλήψεις καὶ ἀποδείξεις τῶν ὑποθηκοφυλάκων,

τὰ ἀντίγραφα τῶν συμβολαιογράφων, ἢ δικαστικῆς τινος ἀρχῆς ὑποβάλλονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ χαρτοσήμου Νόμου.

Ἄρθρ. 43. Ὅλαι αἱ δίκαι τῆς Τραπέζης μεταξὺ ἰδιωτῶν συζητοῦνται ὡς κατεπείγουσαι πρὸ πάσης ἄλλης ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρ. 44. Ὁρκίζονται πρὶν ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των τὸν ἑξῆς ὅρκον ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου.

« Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς καὶ μετὰ ζήλου τὰ ἀνατιθέμενά μοι καθήκοντα τῆς Δημοσ. Ἑλλην. Τραπέζης, χωρὶς νὰ χαρισθῶ εἰς κανένα, οὔτε νὰ παραβλέψω τὰ συμφέροντά της, τηρῶν ἀκριβῶς τοὺς Νόμους καὶ κανονισμούς της. »

Ὁ Διευθυντὴς καὶ οἱ Σύμβουλοι τοῦ Κεντρικοῦ καταστήματος ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος, οἱ Διευθυνταὶ καὶ ὑπάλληλοι τῶν ὑποκαταστημάτων ἐνώπιον τῆς Διευθύνσεως τοῦ Κεντρικοῦ καταστήματος, καὶ οἱ Σύμβουλοι τῶν ὑποκαταστημάτων, οἱ Πράκτορες, οἱ ἐκτιμηταὶ καὶ πραγματογνώμονες ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου τῆς κατοικίας των, συνταττομένης ἐπὶ τούτῳ ἐκθέσεως.

Ἄρθρ. 45. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διανείμῃ, ὁσάκις ἐγκρίνῃ καὶ ὅπως εὐαρεστεῖται, 5 0/0 ἐκ τῶν ἐτησίων καθαρῶν ὠφελημάτων τῆς Τραπέζης εἰς τὴν Διεύθυνσιν καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ὑποκαταστημάτων τοὺς μετὰ ζήλου καὶ τιμιότητος ἐκπληρώσαντας τὰ καθήκοντά των.

Ἄρθρ. 46. Ὁ παρὼν Νόμος εἶναι ἀμετάβλητος ἐπὶ δεκαετίαν, καθόσον ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου τρίτου καὶ τῶν ἄρθρων τετάρτου καὶ ἕκτου.

Ἄρθρ. 47. Διὰ Βασιλ. Διατάγματος θέλει κυρωθῆ ὁ κανονισμὸς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κεντρικοῦ καταστήματος καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων καὶ πρακτορείων, καὶ κανονισθῆ ἡ περιφέρεια ἑκάστου. »

Ἀναπτύσσων αὐτὴν ἀνέφερεν ὅτι ἐντὸς τῆς προτάσεως περιέχεται Νομοσχέδιον, ὅπου ἐκτίθενται λεπτομερῶς τὰ μέσα, δι' ὧν δύναται ἡ τράπεζα αὕτη νὰ συσταθῆ, ἡ τοσοῦτον ἀναγκαία εἰς τὸ ἄπορον καὶ ἄνευ κεφαλαίων χρηματικῶν Ἑλληνικὸν Ἔθνος, καὶ ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῆ τὴν πρότασιν ταύτην, ὡς συζητητέαν.

Ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ὡς συζητέαν, διέταξε τὴν τύπωσιν αὐτῆς καὶ διανομὴν εἰς τοὺς Βουλευτὰς διὰ τὴν προπαρασκευὴν αὐτῆς εἰς τὰς τμηματικὰς συνεδριάσεις.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἦτοι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 καὶ ἀκολούθων τοῦ περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 7, ἐφ' οὗ ἐπροτάθη παρά τινος νὰ ὁρισθῇ καὶ ὁ τύπος τοῦ ἐπιβαλλομένου εἰς τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ ὁπλοφόρους ὅρκου, διότι οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου, ὁρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ. Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι εἶναι περιττὸν τοῦτο, διότι οὗτοι εἰς τὸ ἄρθρον ὀνομάζονται δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ἐπομένως ἐννοεῖται ὅτι ἐπιβάλλεται εἰς αὐτοὺς ὁ ὅρκος τῆς ὑπηρεσίας, τοῦ ὁποίου ὁ τύπος ὡρίσθη διὰ νόμου, ἀνεκάλεσεν ὁ προτείνας τὴν πρότασιν.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον μὲ μόνην τὴν γραφικὴν διόρθωσιν τῶν λέξεων τὰς *ἀπαριθμήσεις* εἰς τὰς λέξεις τῶν *ἀπαριθμήσεων*, ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως·

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ ὁπλοφόροι θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἀφοῦ νὰ ἐπιληφθῶσι τῶν ἀπαριθμήσεων.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 8, ἐφ' οὗ παρετηρήθη ὅτι ἡ φράσις *πρὸ καταβαλλομένας μετὰ τὸ τέλος* εἶναι κακόφωνος, καὶ ἐπροτάθη ἡ ἀντικατάστασις τῆς λέξεως μετὰ, διὰ τῆς λέξεως *εἰς*.

Παρετηρήθη καὶ παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ἀφοῦ ἡ συμπαῤῥησία τοῦ Παρέδρου εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν δὲν παρεδέχθη παρὰ τῆς Βουλῆς, πίπτει ἤδη αὐ' ἑαυτῆς ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου προτεινομένη παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογία περὶ ἀντιμισθίας τοῦ Παρέδρου καὶ τῶν δύο μαρτύρων.

Ἑπομένως ἐγίνετο παραδεκτὸν τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ Νομοσχέδιον μὲ μόνην τὴν ἀντικατάστασιν τῆς *μετὰ* διὰ τῆς λέξεως *εἰς*· ἔχει δὲ οὕτως·

Ἄρθρον 8. « Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ » ὁπλοφόρων προσδιορίζεται παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ Οἰκονομικοῦ » Ἐφόρου, ἀλλ' οὐδέ ποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ δύο διὰ τοὺς ὁπλοφόρους, » προκαταβαλλομένης αὐτῆς εἰς τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως παρὰ » τοῦ Ταμίου.»

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον 9. τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσα τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Ἄργους, ἔχουσα οὕτως·

« Ὁ παραβάτης τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 ἀναφερομένων διατάξεων κτηνοτρόφος ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ ἁπλοῦ φόρου » τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ » τριπλοῦν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον ἐπροσπάθησε νὰ στερήσῃ τὸ » δημόσιον· καταδικάζεται δὲ καὶ εἰς τὰ τῆς ἀπαριθμήσεως » καὶ λοιπὰ ἔξοδα. Τὸ τρίτον τοῦ προσίμου ἢ χρηματικῆς ποινῆς » δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος ἦναι ἐκ τῶν » ἀπαριθμητῶν ἢ ὁπλοφόρων.»

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησέ τις, ὅτι εἶναι συνέπεια τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς περὶ τῆς διακρίσεως τῆς ἀποκρύψεως τοῦ φόρου κατὰ τὰς βαθμολογίας τῆς κλοπῆς· εἶναι δὲ καλὸν πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων καὶ στρεψοδικιῶν νὰ τεθῇ σαφέστερον τί ἐννοεῖται πρόστιμον, καὶ τί χρηματικὴ ποινή, καὶ κατὰ τί θὰ διακρίνωνται. Κατὰ τὸν ποινικὸν Νόμον πρόστιμον ἐπιβάλλεται μέχρι ἑκατὸν δραχμῶν, ἢ καὶ πλειότερον ὁσάκις ῥητῶς ὁ Νόμος ἐκφέρει αὐτό, χρηματικὴ δὲ ποινὴ πλειότερον τῶν ἑκατὸν δραχμῶν· ἡ κλοπή, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ παρωμοίασε τὴν ἀπόκρυψιν τοῦ φόρου τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον, ὅταν τὸ κλαπὲν εἶναι ἀξίας κατωτέρας τῶν εἴκοσιν δραχμῶν, καὶ μὲ χρηματικὴν πειθαρχικὴν ποινὴν, ὅταν ἦναι πλειοτέρας ἀξίας· ἐπρότεινε διὰ ταῦτα εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς τροπολογίας τὴν ἑξῆς ὑποτροπολογίαν· τιμωρεῖται μὲ ἀνάλογον πρόστιμον μέχρι ἑξήκοντα δραχμῶν, ὅταν ὁ ἀπακρυπτόμενος φόρος δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 20 δραχμὰς, ἄλλως δὲ μὲ χρηματικὴν ποινήν.»

Παραδεχόμενος καὶ ὁ εἰσηγητὴς τὸν σκοπὸν τῆς τροπολογίας διὰ τῆς βαθμολογίας τῆς ποινῆς, συνέπειαν οὖσαν τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, παρετήρησεν ὅτι ἡ τροπολογία, ἀναζητοῦσα μόνον τοὺς παραβάτας τοῦ ἄρθρου 4 εἶναι ἐλλειπὴς, διότι εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο γίνεται μόνον λόγος περὶ τῆς μὴ ἀκριβοῦς δηλώσεως, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς ὁλοτελοῦς ἀποκρύψεως τοῦ ποιμνίου, διὰ τοῦτο προτιμώτερον φαίνεται τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, λέγων ἐάν τις ὀλιγωρήσει νὰ δηλώσῃ τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς κτλ.»

Συναινέσαντος εἰς τὰς ὑποτροπολογίας ταύτας καὶ τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν, διωρθώθη παρ' αὐτοῦ τε, τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ ἄλλου πρατείναντος τὴν τροπολογίαν, τὸ ἄρθρον ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 9. « Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων ὀλιγωρήσει νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσει αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν,

ξαν μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον ἐπροσπάθησε νὰ στερήσῃ τὸ δημόσιον. Τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ στερούμενος φόρος δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς εἴκοσιν, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινὴ, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτὴν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.»

Ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀνεγνώσθη τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 10. Μετά τινα δὲ ἐρωτήσαντα τὸν εἰσηγητὴν ποῖαι εἶναι αἱ δυσκολίαι εἰς τὸ δημόσιον διὰ τὰς ὁποίας ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου ἐπιβάλλεται ἐντὸς τοῦ Μαΐου, ἐν ᾧ ἴσως εὐκολώτερον θὰ ἦτον εἰς τοὺς ποιμένας νὰ πληρώνωσιν αὐτὸν ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου, ὁ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν ὅτι διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη εἶχεν ὁρισθῇ ὁ Ἀπρίλιος· τοῦτο δὲ καὶ διότι τὸ δημόσιον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων δὲν ἔχει ἄλλην τινὰ ἐκτὸς τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου εἴσπραξιν, ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην οἱ φορολογούμενοι κτηνοτρόφοι ἔχουν τὰς εἰσπράξεις των, καὶ ὅταν ἐγκαίρως δὲν ἀποδώσωσι τοὺς φόρους τότε τὰ χρήματά των ἐξωδεύουσιν εἰς ἄλλας ἀνάγκας των· ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν τοῦ κτηνοτρόφου παρεδέχθη ἀντὶ τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου τὸν Μάϊον προτείνασα τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « ἀπὸ τὰς 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 20 Μαΐου, » διὰ τῶν *ἐντὸς τοῦ Μαΐου*.

Ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τεθείσης παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ ἀρχῆς, ἐὰν ἐξετάσῃ τις θέλει πληροφορηθῇ ὅτι αἱ κυρίως εἰσπράξεις τῶν ποιμνίων γίνεται τὸν Ἰούνιον, διότι τότε καὶ ἐκ τοῦ τυροῦ καὶ ἐκ τοῦ βουτύρου κερδίζωσι καὶ τότε πωλοῦσι καὶ τὸ μαλλίον καὶ προτείναντος διὰ τοῦτο νὰ τεθῇ, ὡς προθεσμία τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου, ὁ Ἰούνιος μὴν, ἀνεφύει ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ ποιμὴν ἔχει πλείοτέρας εἰσπράξεις, τῶν μὲν διϊσχυριζομένων ὅτι περὶ τὰ τέλη Μαρτίου ἀρχίζουσι νὰ κουρεύωσι τὰ πρόβατα καὶ μέχρι τέλους Ἀπριλίου τελειώνουσιν, ὅτι τὸν Μάϊον ἔχουσι τὰς πλειοτέρας ἐκ τοῦ γαλακτος εἰσπράξεις, διότι μετὰ τὸν Μάϊον ὀλιγοστεύει, ὅτι ἐκτὸς τῶν εἰσπράξεων τούτων ἔχει καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀρνίων χρήματα, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα κατάλληλος ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου καὶ διὰ τοὺς ποιμένας καὶ διὰ τὸ δημόσιον εἶναι ὁ Μάϊος· τῶν δ' ἀντιτεινάντων, ὅτι μόλις εἰς τὰ περισσότερα μέρη

περὶ τὰ τέλη Μαΐου τελειώνουσι τὸ κούρευμα, ὅτι τὸν Ἰούνιον κυρίως γίνονται αἱ ἐκ τοῦ γάλακτος εἰσπράξεις, διότι τότε ὁ τυρὸς καὶ βούτυρον κατασκευάζηται καὶ πωλεῖται, καὶ τότε συνήθως πωλοῦσιν οἱ ποιμένες τοὺς χρυσοὺς καὶ ὅτι διὰ ταῦτα πρέπει νὰ ὁρισθῇ, ὡς ἐποχὴ πληρωμῆς τοῦ φόρου, ὁ Ἰούνιος πρὸς πλειοτέραν τῶν φορολογουμένων εὐκολίαν, οἵτινες ἄλλως μὴν ἔχοντες χρήματα ὑποκύπτουσιν εἰς αὐστηρὰς τῶν ταμιῶν καταδιώξεις.

Παυσάσης δὲ τῆς συζητήσεως ὁ Πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι δύο τροπολογίαι προτείνονται περὶ τῆς ἐποχῆς τῆς εἰσπράξεως τῶν ποιμνιακῶν φόρων α.) ἡ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινούσης ὡς κατάλληλον ἐποχὴν τὸν Μάϊον καὶ β'.) ἡ τῶν προτεινάντων Βουλευτῶν ὡς τοιαύτην τὸν Ἰούνιον, καὶ ὅτι πρῶτον θέλει ψηφοφορηθῇ, ὡς ἀπωτέρα, ἡ δευτέρα, ἔθεκεν εἰς ψηφοφορίαν τὸ ζήτημα «παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ εἰσπράττηται ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου ἢ ὄχι;» γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ γίνηται ἡ εἴσπραξις τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου. ἑπομένως παραδεχθείσης τῆς προτεινομένης παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων *ἐξαγωγῆς* εἰς *ἐξαγωγὴν* διὰ τῶν *ἐξελεύσεις* καὶ *ἐξέλευσιν* καὶ ἀντικατασταθείσης τῆς προθεσμίας διὰ τῆς παραδεχθείσης, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τὸ ἄρθρον ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρόνεται ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου, τῶν δὲ ἐξερχομένων τοῦ Κράτους ὁ φόρος θέλει πληρόνεται πρὶν τῆς ἐξελεύσεως αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὕτη τοῦ Ἰουνίου, ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουσιν ἐπιτρέπει τὴν ἐξέλευσιν, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ α. Ἀπριλίου ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μετάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουσι σταθερὰν διαμονὴν, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν ἐπιβάλοντα εἰς αὐτοὺς φόρον, ἢ ἂν δὲν δοθῇ ἀξιόχρεως ἐγγύησις.»

Ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλήν.

Κατὰ τῆς προτεινομένης προσθήκης παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον ἐχούσης οὕτω·

«Δήμαρχοι, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι νὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰς εἰς αὐτοὺς παρουσιασθείσας δηλώσεις καὶ ἐπιτρέψουσι τὴν ἐτέραν ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν παρουσιάσαντα, καταδιώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποιν. Νόμου.

Παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι περιττὴ ἡ διάταξις αὕτη εἶναι, διότι

δὲν ἐφαρμόζεται, μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὸν ποινικὸν Νόμον κηρωτικῆς τῆς διατάξεως ταύτης ποινῆς, διότι ἡ ἄρνησις ὑπηρεσίας ὑποτίθεται, ὅταν ὁ ἀρνηθεὶς ὑπάλληλος τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του κατ' αἴτησιν ἰδιώτου, ἐπιμένει εἰς τὴν ἄρνησιν καίτοι διαταχθεὶς παρὰ τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς.

Μετὰ δὲ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς εἶπεν ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην, α.) διότι δὲν πιστεύει νὰ ὑπάρχωσι τοιαύτης ποιότητος δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ β'. διότι, καὶ ἂν κατὰ δυστυχίαν εὑρεθῶσι, δύναται ὁ κτηνοτρόφος νὰ καταφύγῃ εἰς τὰς προϊσταμένας διοικητικὰς ἢ οἰκονομικὰς ἀρχὰς νὰ παραδώσῃ τὴν δήλωσιν, καὶ ὅτι ἂν ἡ προσθήκη αὕτη θεωρηθῇ ἀναγκαία εἶναι ἐλλειπὴς, διότι, ὑποθέτει τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν τῆς ἀρνήσεως τῆς ὑπηρεσίας προβλεπομένην καὶ τιμωρουμένην ἀπὸ τὸν ποινικὸν Νόμον.

Μετά τινα δὲ περὶ τῆς καταλλήλου θέσεως τῆς προσθήκης ταύτης συζήτησιν, τινὲς μὲν προτείναντες νὰ τεθῇ ὡς ἀκροτελεύτιον ἄρθρον, ἄλλοι δὲ ὡς παράγραφος εἰς τὸ ἄρθρον 4 ὅπου ἀναφέρηται ἡ ὑποχρέωσις τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς διὰ τὴν παραδοχὴν τῶν δηλώσεων, καὶ ἄλλου ὡς ἄρθρον χωριστὸν μετὰ τὸ τέταρτον, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀνωτέρω προσθήκην ὡς τελευταῖον καὶ τοῦ ἄρθρου 4, ἔχουσαν οὕτω·

« Δήμαρχοι, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἀμελήσωσιν ἢ ἀρνηθῶσι » νὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰς εἰς αὐτοὺς παρουσιασθείσας δηλώσεις » καὶ ἐπιστρέψουσι τὴν ἑτέραν ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν παρουσιάσαντα, » καταδικάζονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ποιν. » Νόμου. »

Ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως· « ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν δημάρχων καὶ προέδρων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν καθ' ἡμέραν προσδιορισμένην παρὰ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς· τὸν δὲ σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος· τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει ὁριστικῶς ἡ ἁρμοδία Διοικητικὴ ἀρχή· » καὶ ἐπὶ ἡ τούτου γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν προσθήκην, μετὰ τὰς λέξεις « ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, » τῶν λέξεων « κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον. »

Ἀνεγνώσθη πρὸς τούτοις καὶ ἡ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Εὐρυτανίας, ἔχουσα οὕτως.

« Αἱ ἐθνικαὶ θερινὰὶ καὶ χειμερινὰὶ νομαί, ἤτοι αἱ φυόμεναι

ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν καὶ τῆς περιφερείας τῶν ἐθνικῶν Τσιφλικίων, ἐξαιρουμένου ἀναλόγου μέρους πρὸς βοσκὴν τῶν ζώων τῶν ἐν αὐτοῖς ἐνοικούντων, θέλουν ἐνοικιάζεσθαι διὰ δημοπρασίας πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου.

« Ἰδιαίτερος Νόμος θέλει κανονίσει τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐνοικιάσεως αὐτῶν, ὡς καὶ τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως τῶν κοινοτικῶν ἰδιωτικῶν νομῶν πρὸς ὄφελος τῶν κοινοτήτων. »

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ὑποστηρίζων ὁ προτείνας, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν πέρυσι τοῦ Νόμου τούτου ἐγένετο λόγος· καὶ ἐνῷ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἄλλως τότε εἶχε συνταχθῆ, ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ μετὰ πολλὴν σκέψιν καὶ πολλὰς λαβοῦσα πληροφορίας ἐπρότεινε προσθήκην τινὰ πρὸς διάκρισιν τῶν ἰδιωτικῶν νομῶν καὶ ἐπὶ τῶν κοινοτήτων ἢ *κεφαλαιογωρίων*, ἐρωτηθεὶς δ' ὁ εἰσηγητὴς διέκρινε τότε ὅτι ἰδιωτικαὶ μὲν νομαὶ ἐθεωρήθησαν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς αἱ εἰς πρόσωπα, ὡς ἰδιοκτησία, ἀνήκουσαι, κοινοτικαὶ δ' αἱ εἰς τὰ *κεφαλαιογώρια*, εἰς τὴν ἐξήγησιν δὲ ταύτην οὐδ' ἡ Βουλὴ ἀντείπέ τι, οὐδ' ὁ τῶν Οἰκονομικῶν τότε Ὑπουργὸς ἀντέβρησίν τινα ἐπέφερεν, ἐπειδὴ δὲ παρετήρησαν ὅτι οὐδὲ τὰς ἰδιωτικὰς οὐδὲ τὰς τῶν κοινοτήτων νομὰς δύναταί τις μετὰ τὸ Σύνταγμα νὰ καταστρέψῃ, διότι ὑπὸ τὸ κράτος αὐτοῦ ἀναγνωρίζεται τὸ σεβαστὸν τῆς ἰδιοκτησίας, ἐκρίθη διὰ ταῦτα περιττὴ ἡ ἐντὸς τοῦ Νόμου τῆς διακρίσεως ταύτης καταχώρησις, καὶ τὸ ἄρθρον ἐτροπολογήθη ὡς ἐν τῷ ἤδη ὑποβληθέντι Νομοσχεδίῳ ἐκτεθειμένον φαίνεται. Εἰς τὴν ἐφαρμογὴν δὲ οἱ μὲν συνελθόντες σύλλογοι ἐξήρεσαν ὅλας τὰς νομὰς τῶν κοινοτήτων καὶ κεφαλαιογωρίων, ἐγένοντο ὅμως ἐνστάσεις παρὰ κτηνοτρόφων ἐχόντων δικαίωμα ἰδανικὸν, ὅπερ πώποτε δὲν ἀπέλαυσαν, ἀντισταθεισῶν εἰς τοῦτο τῶν κοινοτήτων, ἢ ἔγγραφον τοποθετήσεως ἐντὸς τῶν κοινοτικῶν νομῶν, ἐνώπιον τῶν Διοικητῶν, ἐπὶ παραβιάσει τοῦ δικαιώματος τῶν τούτου, καὶ οἱ Διοικηταὶ διὰ τὴν μὴ ἐν τῷ νόμῳ τῆς διακρίσεως ταύτης καταχώρησιν διέταξαν νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὰς νομὰς τῶν κοινοτήτων, ἐκ τῆς γενομένης δὲ πρὸς τοῦτο ἀντιστάσεως τραύματά τε καὶ φόνοι πολλοὶ συνέβησαν, καὶ δίκαι ἐκ τούτων ἱκαναὶ προήχθησαν. Ἂν δὲ καὶ πέρυσιν ἐπί τε τούτου καὶ τῆς ὑποθέσεως τῶν δασῶν τῶν Λομποτινῶν παρατηρηθείσης τῆς ἀνάγκης νόμου ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ προυκαλέσθη, οὐχ ἧττον ὅμως οὐδεὶς τοιοῦτος, μέχρι τοῦδε ὑπεβλήθη, καὶ ἕνεκα τούτου εἴς τε τοὺς ἐκ τούτων διαφερομένους πολλὴ ἐπιγίνεται ζημία, καὶ εἰς τὸ δημόσιον οὐδεμία ὠφέλεια, ἐπειδὴ δὲ ὁ ὁρι-

σμὸς τῶν διαφόρων τῶν νομῶν εἰδῶν συντελεῖ εἰς τῆς τροπολογίας τὴν ὑποστήριξιν, διὰ τοῦτο παρατηρεῖται εἰς ὑμᾶς ὅτι *νομὴ* εἶναι τὸ ἐντὸς ἀκαλλιεργήτων ἢ ἀνεπιδέκτων καλλιεργείας ἀγρῶν φυόμενον χόρτον, ἀνήκει δ' αὐτὴ εἰς ἰδιώτας ἢ κοινότητας ἢ εἰς τὸ δημόσιον, οἵτινες μόνοι αὐτὴν νὰ διαθέσωσιν δύνανται· καὶ κατὰ μὲν τὸ ἔτος **1833** διάταγμα ἐξεδόθη, δι' οὗ προσεκαλοῦντο αἱ οἰκομικαὶ ἀρχαὶ ἅπασαι νὰ θεωρήσουν ἐθνικὸν φυόμενον χόρτον καὶ νὰ ἐκθέσωσιν αὐτὸ εἰς δημοπρασίαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῆς ἐνεργείας τούτου καὶ παράπονα πολλὰ ἠγέρθησαν καὶ τραυματισμοὶ ἱκανοὶ ἐγένοντο, διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἀναγκασθεῖσα τό τε τοιοῦτον μέτρον ἀνεκάλεσε, καὶ τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς διέταξε νὰ ἀποδώσωσιν εἰς τοὺς κτηνοτρόφους παγθ' ὅσα λόγῳ τοιούτῳ παρ' αὐτῶν ἔλαβον, ἅπερ καὶ ἀπέδωκαν. Ἀκολούθως δ' ἐξεδόθη νόμος διαιρῶν τὸν ἐπὶ τῶν ζώων φόρον εἰς τὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς νομῆς, ἐπειδὴ ὅμως αἵ τε νομαὶ δυσδιάκριτοι ἦσαν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐζήτει τὸν τῆς νομῆς φόρον καὶ παρὰ τῶν *κεφαλαιοχωρίων*, οὐδ' ὁ νόμος οὗτος ἐπέτυχε· κατὰ τὸ **1836** ὅμως οἱ φόροι οὗτοι ἀμφότεροι συνεχωνεύθησαν, καὶ ἡ μὲν εἴσπραξις ἐγένετο ἐπιτυχῶς, ὡρίσθησαν δ' ἀκαταλλήλως τὰ περὶ τοποθετήσεως. Καὶ διαταγαὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐξεδόθησαν πρὸς τοὺς Ἐφόρους, ἵνα εἰς τὴν τοποθέτησιν προτιμῶσι τὰ ποίμνια τῶν κατοίκων, μετὰ ταῦτα δὲ τὰ τῶν πλησιοχώρων ἐπαρχιῶν, καὶ κατόπιν τὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' οἱ ἰσχύοντες καὶ τότε τοὺς ἰδίους αὐτῶν σκοποὺς ἐξετέλεσαν, καὶ αἱ ἀρχαὶ αὗται, Διοικητικαί τε καὶ Οἰκονομικαί, τὰς διαταγὰς ταύτας δὲν ἐσεβάσθησαν, καὶ οἱ κάτοικοι τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἀπώλεσαν, ἀπέναντι ἑλαχοποιμένων οἵτινες ἐσφετερίσθησαν αὐτῶν, ἐνῷ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν συνέτρεχον τὸν ἐχθρὸν δι' ἐφοδίων. Μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἄπειρα συνέβησαν, καὶ τὰ μὲν θερινὰ μέρη ἀνάστατα πάντα ἐγένετο, ἡ δὲ Εὐρυτανία κατὰ τὸ **1837** εἰς τὴν αὐτὴν διετέλει κατάστασιν. διότι εἰς οὐδένα εἶχε δοθῆ τοποθετήριον ἔγγραφον, ἀρνουμένων τὴν ἔκδοσιν τοιούτου τῶν ἀρχῶν, ἕκαστος δ' ἐτοποθετεῖτο διὰ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ τῆς βίας, καὶ πολλαὶ ἐπιστάσει ἐκατηγορήθησαν. Ὅτι δὲ αἱ κοινότητες εἶχον τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως καὶ κυριότητος τῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων των νομῶν, τοῦτο ἥτε τοῦ Τουρκικοῦ *Κανονεμέ* καὶ τινων ἄλλων τινῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἔρευνα ἀποδεικνύει· διότι κατὰ τὴν Τουρκικὴν νομοθεσίαν ὅλαι οἱ τοῦ Τουρκικοῦ Βασιλείου κάτοικοι τὰ αὐτὰ εἶχον δικαιώματα καὶ εἰς τὴν αὐτὴν

ὑπέκειντο φορολογίαν, ὁ δὲ Σουλτάνος καταλύσας τὴν Ἑλλάδα ἐπεφυλάξατο τὸ ἰδανικὸν τῆς κυριότητος δικαίωμα, τοῦ ἀποδεκατισμοῦ δηλονότι, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου ἐθεωρεῖτο μὲν κύριος τῆς γῆς, ἐχορηγεῖτο δ' ἡ χρῆσις εἴς τε τὰς κοινότητας καὶ τοὺς κατοίκους, ὁ δὲ Σπαχῆς, ὁ τὸν Σουλτάνον ἀντιπροσωπεύων, οὐδὲν εἶχε δικαίωμα διαθέσεως τῆς κοινοτικῆς περιουσίας, ἐξ ἀγρῶν, ἢ νομῶν ἀδιαφόρως συγκειμένας, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς μάρτυς ἐντὸς τῶν πωλητηρίων αὐτῆς, *Ταπίων*, ὑπεγράφετο, ἵνα τὸ ἔγκυρον τῆς πωλήσεως βεβαιώσῃ καὶ αἱ κοινότητες ἐδύναντο νὰ πωλήσωσιν ὅλας, ἢ μέρος, τὰς νομὰς αὐτῶν εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ ἂν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἠλαττοῦτο· διὰ τούτων δὲ συνάγεται ὅτι αἱ κοινότητες εἶχον τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος πάσης τῆς περιουσίας αὐτῶν, ἐκ γῆς, ἢ νομῆς, καὶ ἀπόφασις διὰ τοῦτο ὑπάρχει τοῦ δικαστοῦ *Μεχεμέτ*, ἐν Χαλκίδι ἐκδοθεῖσα, ἥτις καὶ ἀνεγνώσθη, δι' ἧς ὡρίζετο ὅτι ἄνευ ἀδείας τῶν ραγιάδων οὐδὲν εἶχε ἀποτέλεσμα ἡ τοῦ Σπαχῆ ἄδεια. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχε δικαίωμά τι νὰ διαθέσῃ τὰς κοινοτικὰς νομὰς καὶ ὤφειλε νὰ σεβασθῇ τῶν τε ἰδιωτῶν καὶ κοινοτήτων τὰ δικαιώματα, διὰ τοῦτο μὴ σεβασθεῖσα αὐτὰ ἠδίκησε μεγάλως τοὺς πολλὰ ἐκ τούτου ὑφισταμένους τῶν μερῶν ἐκείνων κατοίκους, ἡ δὲ Βουλὴ ἐπανόρθωσιν τῶν ἡμαρτημένων ὀφείλουσα νὰ ἐνεργῇ, ὀφείλει νὰ ἀποφανθῇ, συμφώνως πρὸς τὸ παρ' αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν πέρυσι τοῦ μέρους τούτου ἀναγνωσθέν. Ἐὰν δὲ ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν Τσιφλικίων διακριθῇ τὸ ἀναλογοῦν μέρος διὰ τὴν βοσκὴν τῶν ζώων τῶν ἐθνικῶν κοινοτήτων, τότε δὲν θέλει ἐπέλθει καὶ ζημία τις, καθόσον μάλιστα δὲν θέλουσι ζημιωθῇ τότε τόσον οἱ κτηνοτρόφοι, ὡς ἤδη τὰ πάνδεινα ὑφιστάμενοι καὶ πρὸς τὰς ἀρχὰς ὅλας ἀπευθυνόμενοι καὶ μόλις διὰ δώρων καὶ μεγάλης δαπάνης τοποθετήριον κατορθοῦντες νὰ λάβωσι, καὶ τοῦτο ἀντὶ χωρητικότητος, τὴν ὁποίαν ἐντὸς αὐτοῦ διαγράφει, εἰς ἀσυγκρίτως σμικροτέραν ἔκτασιν· πρὸς δὲ ἐγκαίρως ἐνοικιάζων ὁ κτηνοτρόφος, ἐγκαίρως θέλει χωρίζει τὰ πρόβατα, ἀπολαμβάνων ὡς ἐκ τούτου πολλαπλάσιον εἰσόδημα, ἢ τώρα, καὶ τοποθετεῖ τὰ ποίμνιά του κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τὸ Γαλαροτόπι, ἐνῷ ἤδη ἕως νὰ λάβῃ τὴν τοποθέτησιν, τὰ πλεῖστα γεννῶσι καθ' ὁδὸν μὲ σηματικὴν ζημίαν. Ἐὰν δὲ ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν ταύτην δὲν ἐγκρίνῃ καὶ ἄλλη ἐπιβληθῇ ἐπὶ μᾶλλον πρός τε τοὺς κτηνοτρόφους καὶ Ἕλληνας συμφέρουσα ταύτην νὰ παραδεχθῇ ὀφείλει, καὶ πρὸς τοῦτο δύναται νὰ φέρῃ, ἐὰν προστεθῇ

ἐντὸς τοῦ ἄρθρου μετὰ τὴν λέξιν *ὁσικὰς* ἡ περίοδος, ἥτις εἰς τὰς *γνωμίνας ἐπὶ ἐθνικῶν ἀγρῶν, ἐκτὸς τῶν ἐθνικῶν Τσιφλικίων, βακουφίων καὶ ἰμπλαχίων.*

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀντεῖπεν ὅτι τὰ λεχθέντα δὲν ὑποστηρίζουσι τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, διότι διὰ τούτων μὲν προετέθη ὁ προαγορεύσας νὰ ἀποδείξῃ ὅτι πολλὰ λειβάδια ἰδιωτικὰ ἀδίκως, ὡς ἐθνικά, παρὰ τῶν παρελθουσῶν Κυβερνήσεων ἐθεωρήθησαν, καὶ τὴν πρόνοιαν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπεκαλέσθη, διὰ δὲ τῆς τροπολογίας ἐναντία τινὰ εἰσάγονται, καὶ ἰδίως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, διότι τοῦτο μὲν περὶ τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων πραγματεύεται, καὶ τοὺς τοποθετήσοντας αὐτὰ προσδιορίζει, ἐκείνη δὲ ἐπιβάλλει φόρον βοσκῆς· διὰ ταῦτα δὲν φέρει πλέον τὸν χαρακτῆρα τροπολογίας, ἀλλὰ προτάσεως Νόμου, καὶ διότι ὑπεβλήθη ἤδη περὶ τούτου τοιαύτη παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος, καὶ ἐκκρεμὴς ἔτι διατελεῖ, δὲν πρέπει αὕτη νὰ συζητηθῇ, πρὶν ἡ διέλθῃ τοὺς περὶ προτάσεων παρὰ τοῦ κανονισμοῦ διαγραφομένους τύπους, πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ, ἂν δὲ ὁ προτείνας αὐτὴν τὴν τροπολογίαν ἀνακαλῇ αὐτὴν, τότε θέλει ἀντικρουσθῇ ἡ παρ' αὐτοῦ ἐντελεῖ τῆς ἀγορεύσεώς του προταθεῖσα προσθήκη.

Μετά τινα δὲ προσθέντα ὅτι καὶ ὡς πρότασις ἡ τροπολογία αὕτη θεωρουμένη δὲν δύναται κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ἡ Βουλὴ ψηφίσασα 25 λεπτὰ ὡς φόρον ἐπὶ ἑκάστης κεφαλῆς τῶν μικρῶν ζώων εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ μεταξὺ ἐθνικῶν καὶ ἰδιωτικῶν νομῶν διάκρισις.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι, ὅταν ὁ φόρος τῶν 25 λεπτῶν ἐψηφίσθη, ὑπ' ὄψιν μόνον ἦτον ὁ περὶ βοσκῆς φόρος, ὡς καὶ πέρυσι τὸ τοιοῦτον ἐπροτάθη, καὶ οὐδεμία ἐγένετο ἀντίρρησις, ὅτε ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας δὲν ἐπεκαλέσθη τὸν Τουρκικὸν Κανονισμὸν, ἵνα λάβωμεν αὐτὸν ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἔλεγεν ὅτι κατέχει τὰς ἄλλοτε παρὰ τῶν κοινοτήτων κατεχομένας γαίας, διὰ τοῦτο ἀνέγνω αὐτὸν, καθόσον ἀπὸ μόνην τὴν Τουρκικὴν νομοθεσίαν δυνάμεθα νὰ φωτισθῶμεν, ἂν τῶν κοινοτήτων αἱ περιφέρειαι ἦσαν ἰδιόκτητοι, ἢ ἐθνικαὶ καὶ διὰ μὲν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ *Καρορεμὲ* συνάγεται ὅτι αἱ κοινότητες εἶχον ὑπὸ τὴν κατοχήν των τὰς περιφερείας των, καὶ τοιαῦτα ἐθεωροῦντο τὰ τότε λεγόμενα *κεφαλοχώρια*, διότι τὰ λοιπὰ εἰς τρεῖς ὑπάγονται κατηγορίας, τὴν τῶν *Βακουφίων*, διδομένων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν *τσαμίων* καὶ ὁμοίων ἄλλων καταστημάτων, τῶν *τσιφλικίων* διδομένων

ὑπὸ τὴν τῶν ἀτόμων ὡς *Μπέηδων, Πασάδων* κτλ. καὶ τὴν τῶν *Ἰμπλαχίων*, διδομένων ὑπὸ τῆς Σουλτάνας, ἢ ἄλλων ἐπιτρόπων προσώπων, αἱ δὲ τῶν *κεφαλοχωρίων* ἦσαν ἰδιωτικαὶ καὶ ἁπλοῦν ἐπὶ τούτων δέκατον ἐλάμβανε ὁ Σπαχῆς· οὕτως ἐξ ἀγορᾶς, παρὰ τοῦ πατρὸς ἐνεργηθείσης ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Ἀριάδος μοὶ περιῆλθε λειβάδιόν τι, τὸ ὁποῖον ἤρπασε ἐν ἀρχῇ ἡ Κυβέρνησις, ἀνεγνώρισε ὅμως κατόπιν τὴν ἰδιοκτησίαν ἅμα ἰδοῦσα τὸ πιστοποιοῦν τὴν ἀγορὰν *Ταπιον*, καὶ ὅμως ἡ κοινότης τῆς Ἀριάδος, ἡ ἰδιοκτήτης τούτου, ἐπὶ Τουρκοκρατείας καὶ τὰ τοιαῦτα νὰ πωλήσῃ δυναμένη δὲν ἔχει ἤδη κυριότητα ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀγρῶν. Τὰ τοιαῦτα καλλιον νὰ μαρτυρήσω δύναμαι, διότι ἔχων ἔκτασιν γῆς κατὰ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν ἐνήγαγόν τινα παρὰ τοῦ Ἐφόρου ἐκεῖ τοποθετηθέντα, καὶ ἀφοῦ δικαστικῆς ἔτυχον ἀποφάσεως, καὶ ἐκτελεστὴν αὐτὴν κατέστησα, τὸ δημόσιον ἀπεύθυνε τρίτου ἀνακοπὴν καὶ ἐκκρεμὴς ἡ δίκη εἰσέτι διατελεῖ. Τοιαῦτα παρανομήματα καλύπτουσι τὴν Δυτικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα· ἐπειδὴ δὲ ὀφείλομεν ἀναγνωρίσωμεν καθαρὰς καὶ οὐχὶ νόθους τὰς ἰδιοκτησίας, διὰ τοῦτο καὶ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν δὲν εὑρίσκει τις σύμφωνον μὲ τὴν δικαιοσύνην. Ἡ Κυβέρνησις δύναται εὐκόλως νὰ διακρίνῃ τὰς ἰδιωτικὰς τῶν ἐθνικῶν νομῶν διὰ τῆς μεταφράσεως τῆς Τουρκικῆς νομοθεσίας, ἢ δι' ἀντιγράφου τοῦ παρὰ τῇ Πόρτᾳ ὑπάρχοντος πίνακος, τοῦ λεγομένου *πλάκα*, ἐνῷ ἕκαστον τῶν μνησθέντων εἴδος καταρτίνεται, ἐὰν δ' οὐδέτερον τούτων νὰ ἀναγνωρίσῃ συναινῇ, δὲν εἶναι ὅμως δίκαιον νὰ ὑπερέρωσι καὶ αἱ ἐπαρχίαι, αἵτινες στεροῦνται τῶν ἰδιοκτησιῶν των, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ διακριθῶσιν αἱ ἐθνικαὶ, τῶν ἰδιοκτήτων, ὡς καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατείας καὶ τοῦ μακαρίτου Κυβερνήτου ὑπῆρχον, καὶ αἱ μὲν κοινοτικαὶ νὰ ἀριθῶσιν εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν κοινοτήτων, αἱ δὲ λοιπαὶ νὰ παραχωρῶνται, ἢ ὡς πέρυσι διεταχθη καὶ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ διαγράφεται, ἢ διὰ τοῦ Β. ἐφόρου, διότι αὗται μόνον εἶναι τοῦ Δημοσίου κτῆμα. Διὰ ταῦτα ὑπεστήριζε μόνον τὴν εἰς εἰς τὸν παράγραφον τοῦ Νομοσχεδίου προταθεῖσαν παρὰ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος προσθήκην.

Οὗτος, ἀνακαλεσθείσης παρὰ τοῦ προτείναντος τῆς προταθείσης ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίας, ἀπελίπετο ἡ ἐπὶ τῆς παρὰ τοῦ αὐτοῦ προτεθείσης προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον συζήτησις.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς Βουλῆς ἀπόφασις δὲν προδικάζει τὸ γενικὸν περὶ τῶν τοιούτων μέτρων, τὸ ὁποῖον θέλει λάβει. Εἷς μὲν ἐπέφερεν ὅτι ἀληθεύουσι

τὰ ὑπὸ τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν καὶ τοῦ ὑποστηρίξαντος αὐτὴν ἐκτεθέντα, διότι τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας εἶναι ἰδιοκτῆται, διὰ τὰ γενόμενα δὲ παρανομήματα ἠναγκάσθησαν νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν ἀποστασίαν κατὰ τὰ 1836. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν τοιούτων προσβάλλεται ἡ ἰδιοκτησία αὐτῶν, διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν μερῶν ἐκείνων.

Ὁ δ' Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον δὲν ἀφορᾷ φόρον βοσκῆς, οὐδὲ καταπάτησίς τις ἰδιοκτησίας δι' αὐτοῦ γίνεται· ὅτι οὐδεὶς ἔπρεπε νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἰδιοκτήτων νομῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἱερὸν ἀναγνωρίζει τὸ Σύνταγμα, διότι ὁ νόμος λέγει ὅτι ἡ τοποθέτησις γίνεται ἀπολύτως εἰς τὰς νομάς, χωρὶς νὰ προσδιορίσῃ ὅτι γίνεται εἰς τὰς ἰδιωτικάς, διότι τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ, ἵνα μὴ ὑποψία καταδειχθῇ ὅτι δύναται ἐπὶ τῶν τοιούτων νὰ γίνῃ, καὶ διὰ ταύτης προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα ὅτι ἀληθῶς καὶ πέρυσι λόγος περὶ τούτου ἐγένετο, καὶ ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἰδιοκτήτων Νομῶν, τὰς ὁποίας τηρεῖ τὸ Σύνταγμα· καὶ ὅτι δὲν πρέπει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ δικασθέν ἤδη, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἰδιοκτησίας, τὴν ὁποίαν τὸ Σύνταγμα τηρεῖ ὡς ἱεράν, ἀλλὰ περὶ βοσκῶν, καὶ πᾶσα αὐτῶν τοιαύτη διάκρισις ἀδικεῖ τὴν Βουλήν, ὑπεμφαίνουσα ὑπόνοιαν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀσφαλὴς ἡ ἰδιοκτησία.

Ἄλλος παρετήρησεν ὅτι μέχρι τοῦ 1836 διάκρισις εἰς βοσκὰς δὲν ἦτον, τότε δὲ ἀπεφασίσθη τὸ δικαίωμα τῆς νομῆς καὶ τῆς κιφαλῆς τῶν ζώων· καὶ οἱ μὲν Πελοποννήσιοι δὲν ἐζήτησαν διάκρισιν νομῶν, διότι οὐδεὶς τὰς ἐθνικὰς ἐριλονείκει, τὰς δ' ἰδιωτικὰς οὐδεὶς προσέβαλεν· ἡ δὲ φιλονεικία δὲν ἐγένετο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀλλὰ παρὰ τῶν ἰσχυρῶν ἑκάστης κώμης, διότι τῶν μὲν Πελοποννησίων οὐδεὶς ἀντεποιήθη τὰς βοσκὰς ὡς ἰδιοκτήτους, ἀλλ' ἅπασαι ἐθνικαὶ ἐτηρήθησαν, θεωρηθέντων ὡς ἰδιοκτήτων μόνον τῶν ἀγρῶν τῶν κοινοτήτων, ἀπελίπετο δ' εἰς τὰ κεφαλαιοχώρια τῆς Πελοποννήσου νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ δικαιώματά των ταῦτα, ὅταν αἱ νομαὶ διακριθῶσιν· εἰς τὴν Στερεὰν ὅμως Ἑλλάδα πολλοὶ τῶν ἰσχυρῶν ἰδιοποιήθησαν ἐθνικὰς νομάς, ἐνοικιάσαντες αὐτὰς εἰς βλαχοποιμένας πρὸς ἴδιον αὐτῶν ὄφελος, οἱ δὲ κάτοικοι ζηλοτυποῦντες ἐνίστησαν ὅτι αἱ νομαὶ αὗται δὲν εἶναι ἰδιόκτητοι, ἀλλ' ἐθνικαί, καὶ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀπάτην κατιδοῦσα ἀφῆκε νὰ γίνωσιν αἱ τοποθετήσεις· ὅτι πρὸ τῆς 3.

Σεπτεμβρίου ἀνενεχθείς, ὡς Διοικητὴς Ἀκαρνανίας, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἠρώτησε τί πρέπει νὰ γίνῃ ἐπὶ τῶν ἰδιοκτήτων νομῶν, ἐὰν τοιαῦται εὑρεθῶσιν, ἔλαβον δ' ἀπάντησιν, Ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Γ. Α. Ράλλη, ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὐδαμῶς εἰς τὰς ἰδιοκτησίας αὐτὰς ἐπεμβαίνει, μοὶ ἐπετράπη δὲ διὰ ταύτης νὰ ἐνεργήσω συμβιβασμόν, ὅταν οὗτος ἔτεινε πρὸς διάκρισιν τῶν νομῶν· καὶ ἀληθῶς πολλοὶ παραπονοῦνται ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀφήρεσεν ὅλας τὰς νομάς, ἐν αἷς καὶ ἰδιοκτήτους, δὲν εἶναι ὅμως ὁ χρόνος ἁρμόδιος διὰ νὰ διακριθῶσιν ἤδη αἱ νομαί, ἀλλ' ἀπαιτεῖται δικαστικὴ πρὸς τοῦτο ἐνέργεια· ἐν ταύθα πρόκειται περὶ μόνης τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἐννοεῖ ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως μόνον τῶν ἰδίων αὐτῆς νομῶν, τῶν ἐθνικῶν, καὶ οὐχὶ τῶν ἀλλοτρίων.

Καὶ ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἡ τοποθέτησις εἰς μόνας τὰς ἐθνικὰς βοσκὰς γίνεται, ὡς πρὸς τὰς βοσκησίμους δὲ γαίας ὀλίγον διαφέρουσιν οἱ Πελοποννήσιοι τῶν Στερεοελλαδιτῶν, καθόσον εἰς μὲν τὴν Στερεὰν ἡ τοποθέτησις γίνεται ἀπὸ τοὺς Δημάρχους καὶ Προέδρους, εἰς δὲ τὴν Πελοπόννησον κατὰ θέλησιν αὐτῶν τῶν ποιμένων, καὶ συστάσει πολλαχοῦ καὶ τῶν Διοικητῶν, οὐχ ἧττον ὅμως ἀδικεῖται τὸ ἔθνος διὰ τοῦτο, ἤ τὸ πλεῖστον καὶ μέρος αὐτοῦ, διότι ὀλίγοι ὠφελοῦνται ἀπέναντι πολλῶν ζημιουμένων· καὶ ὑπάρχουσι μὲν ἀληθῶς ἐθνικὰ καὶ κοινοτικὰ βοσκήματα, καὶ ἐν καιρῷ ἀπ' ἀλλήλων ταῦτα θέλουσι διακριθῆ, δὲν δύνανται ὅμως ταῦτα νὰ θεωρηθῶσιν ἤδη πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς περὶ βοσκησίμων γαιῶν προτάσεως, ἀλλὰ μετὰ ταύτην, ὅτε θέλει ἀνευρεθῆ τὸ δίκαιον. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι ὁ νόμος ἐννοεῖ ὅτι δὲν δύνανται νὰ διατεθῶσιν αἱ ἰδιόκτητοι νομαί, καὶ ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀναφέρει ῥητῶς τὰς ἐθνικάς, διότι οὐδὲ τὰς ἰδιοκτήτους ἀναφέρει, καθόσον δὲν εἶναι δυνατὸν ἤδη αὐταὶ ἀπ' ἀλλήλων νὰ διακριθῶσιν, ἀναγκαῖον μόνον εἶναι νὰ ἐπενεχθῇ διόρθωσίς τις, νὰ προστεθῇ δηλαδὴ μετὰ τὴν λέξιν *Διοικητικῶν ἀρχῶν* αἱ λέξεις *προτιμωμένων τῶν πέρυσιν ὑπαρχόντων*, διότι πέρυσιν ἀνετέθη ἡ τοποθέτησις εἰς τοὺς Δημάρχους καὶ Προέδρους τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, διότι ἕνεκα τῶν γενομένων καταχρήσεων δὲν ἀπενέμετο δικαιοσύνη παρὰ τῶν ἁρμοδίων Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἡ δὲ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι κατὰ μέγα μέρος καὶ αὕτη δὲν ἐτηρήθη πέρυσι· κατὰ συνέπειαν δὲ ἡ προταθεῖσα περὶ τῶν τοποθετήσεων προσθήκη νὰ ἀναβληθῇ, καὶ νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ βοσκησίμων γαιῶν Νομοσχεδίου.

Παρετήρησεν ὅμως ἄλλος ὅτι ὑπάρχουσιν ἀναμφιβόλως κοινοτικαὶ βοσκήσιμοι γαῖαι, καὶ τούτων ξένοι ποιμένες νέμονται, καὶ ὄχι Ἕλληνες, ἕνεκα τῆς τε προαιρέσεως τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ δυσδιακρίτου τῶν νομῶν· ἐπειδὴ δὲ μετὰ τὴν 3. Σεμπεμβρίου οὐδ' ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν ἐθνικὴν γῆν, μηδὲ ἡμεῖς νὰ ἐκκαθαρίσωμεν τοῦτο, διὰ τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐκκαθάρισιν αὐτῶν δι' ἑνὸς Νόμου· ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως, ἐπειδὴ νομοθετοῦμεν δι' ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, καὶ εἶναι δυνατὸν εἴς τινας ἐπαρχίας, ἐν αἷς οὐ μόνον ἐθνικὴ γῆ δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλ' οὐδ' ἰδέα αὐτῆς, οἱ Δήμαρχοι καὶ Πρόεδροι τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, ἀπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρμώμενοι, νὰ τοποθετήσωσι τὰ ποίμνια καὶ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς νομὰς, καὶ νὰ διαθέσωσι τὰς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν, ἂν καὶ παρὰ πάντων ἀναγνωριζομένας, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ πρὸ τῆς λέξεως *βοσκὰς* ἡ λέξις *ἐθνικὰς*· καθ' ἣν δὲ περίπτωσιν νομήτις φιλονεικεῖται μεταξὺ Δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν τότε νὰ προτιμηθῇ ὁ κατέχων μέχρι τῆς διαλύσεως τῆς διαφορᾶς.

Μετὰ τινα δὲ ἀντειπόντα ὅτι ἡ προσθήκη τῆς λέξεως *ἐθνικὰς* δὲν ἀπαλλάττει τοὺς κατοίκους τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα οἱ τὴν συζητουμένην προσθήκην προτείναντες ὑπέδειξαν, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ ἀποφασίσῃ περὶ νομῶν ἡ Βουλὴ, πρὶν ἢ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν τὸ προταθὲν ἤδη περὶ τούτου Νομοσχέδιον· παρετήρησεν ὁ τὴν προσθήκην προτείνας ὅτι διὰ τῆς προσθήκης δικαιοῦται τὸ πλεῖστον τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος μέρος, διότι ἀληθῶς καὶ πέρυσι καὶ ἐφέτος οὐδεὶς ἀμφισβήτησεν εἰς τὰς κοινότητας τὴν εἰς κοινοτικὴν ἰδιοκτησίαν φυομένην νομὴν, ἀλλ' ἀφοῦ ὅμως ἀναγνωρίζει τὴν ἰδιοκτησίαν τὸ Σύνταγμα, καὶ τὰ *Κεφαλαιοχώρια* ἔχουσιν ἰδιοκτησίας, πρέπει νὰ προσδιορισθῇ τὸ τοιοῦτον, ἵνα μὴ καταλείπωνται οἱ πολῖται εἰς τοὺς αἰκισμοὺς καὶ τὰ πάθη· ἓν μέρος τῆς Ἑλλάδος κατέσχε τὰς ἰδιοκτησίας του, διότι δὲν ὑπῆρχεν ὤθησις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα λάβῃ αὐθαίρετον κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἰδιοκτήτων αὐτοῦ νομῶν, διότι δὲν ὑπῆρχε πολλὴ αὐτῶν ζήτησις, εἰς τὴν Στερεὰν ὅμως ἡ Κυβέρνησις, ὄχι ἐνδοῦσα εἰς καταδόσεις, ὥς τινες εἶπον, ἀλλὰ βίᾳ καὶ δυναστείᾳ ἔλαβε τὰς νομὰς ταύτας· ὁ δὲ λόγος οὗτος προὐκάλεσε τὴν κατὰ τὰ 1836 τῆς Ἀκαρνανίας ἐπανάστασιν, ὡς καὶ ὁ φορολογικὸς τῶν 1834 νόμος τὴν τῆς Μεσσηνίας, διότι οἱ κάτοικοι, ἀπελπισθέντες διά τε τῶν νομῶν τούτων τὴν ἀφαίρεσιν καὶ ἐκείνην τῶν βαλανιδίων, κατέφυγον εἰς τὸ μέσον τοῦτο. Συνῆλθε πέρυσιν ὁ σύλλογος, ἀλλ' οὗτος διένειμεν αὐτὰς,

οἱ δὲ Διοικηταὶ εὑρόντες πίνακα τῶν προκατόχων των ἐνίσταντο περὶ τῆς ὑπάρξεως νομῆς μὴ καταχωρισθείσης εἰς ἐκείνας, ἐν αἷς ἡ τοποθέτησις διετάττετο, καὶ διέταττον αὐτὴν, καὶ οἱ κάτοικοι διὰ τῶν ὅπλων ἐδίωκον τοὺς τοποθετουμένους· τὰς συνεπείας τῶν ἀτοπημάτων τούτων, ἵνα ἀποφύγωμεν, ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν προσθήκην ταύτην· ἐὰν αἰσθανώμεθα τὴν ὁποίαν σημαντικὸν μέρος τῆς Ἑλλάδος ὑποφέρει ἀδικίαν, πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν, οὐχὶ δὲ ἓν ἐξ ἡμῶν μέρος, ἀναγνωρίζον ταύτην, νὰ ἐπιμένῃ μ' ὅλα ταῦτα καὶ νὰ καταδικάζῃ ἀπείρους χιλιάδας ψυχῶν εἰς τόσον τρομερὰν καταδίκην. Ἐὰν δ' ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ τὴν γενομένην παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος πρότασιν νὰ ἀναβληθῇ εἰς ὡρισμένην ἡμέραν ἡ συζήτησις αὕτη, δύναται νὰ ὁρίσῃ μὲν αὐτὴν, νὰ παραδεχθῇ ὅμως ἤδη πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν κατοίκων καὶ ἀποφυγὴν δυσαρέστων συνεπειῶν, τὴν προσθήκην, τὴν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν προταθεῖσαν, τῆς λέξεως *ἐθνικὰς* πρὸ τῆς *βοσκάς*.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν ὅτι πιθανῶς τὸ Δημόσιον εἴς τινα μέρη διέθηκεν ἰδιωτικὰ *λειβάδια*, καὶ διὰ πολυετοῦς χρήσεως ὑπέβαλεν αὐτὰ εἰς τὴν κυριότητά του, ἀλλὰ καὶ πολλαχοῦ τὸ ἀντίθετον παρὰ ἰδιωτῶν ἐνηργήθη, οὐδεμία δὲ τούτων περίστασις διὰ Διοικητικῆς διατάξεως νὰ λυθῇ δύναται· ἐπὶ τούτου καὶ πέρυσιν ἱκανὰ ἐλέχθησαν, ἐπεκράτησε δ' ἡ γνώμη ὅτι ἐπειδὴ ὁ δικαστικὸς ἀγὼν θέλει ὑποβάλει εἰς δαπάνας τοὺς διαδίκους, διὰ τοῦτο νὰ λυθῇ ἡ διαφορὰ αὕτη διὰ νόμου, ὥστε ἤδη οὐδὲν ἄλλο νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ δύναται· ἐπειδὴ ὅμως ἐπροτάθη νὰ προστεθῇ ἡ λέξις *ἐθνικὰς*, ἂν καὶ ἄλλοι ἀντέταξαν ὅτι δὲν ἐννόει ὁ νόμος νὰ διαθέσῃ τὰς ἰδιοκτήτους, ὡς καὶ οὐδὲν τοιοῦτον παράπονον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐγένετο, πρέπει ὅμως νὰ μὴ ἐξηγηθῇ μὲ δισταγμοὺς, ἀλλὰ σαφῶς, καὶ πρὸς τοῦτο νὰ προστεθῇ πρέπει μετὰ τοῦτα ἡ περίοδος *καὶ τοιαῦται θεωροῦνται, ὅσας τὸ Δημόσιον ἔχει εἰς τὴν κατοχήν του*. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 11 δὲν μεταβάλλει ποσῶς τὴν θέσιν αὐτῶν τὴν ὁποίαν πρότερον εἶχον, διὰ τοῦτο καλλίτερον εἶναι νὰ παραδεχθῇ αὐτὸ ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, καθόσον οἱ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν προταθέντες φόροι, μὴ οἱ Δήμαρχοι καὶ Πρόεδροι τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, διὰ τὴν γενικότητα τοῦ νόμου, ἐπιχειρήσωσι νὰ τοποθετήσωσιν εἰς ἰδιοκτησίας κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἐκείνας, ἐν αἷς πώποτε τὸ τοιοῦτον ἐγένετο καὶ παρὰ τῶν πρὸ αὐτῶν κατὰ τοὺς παρελθόντας νόμους Διοικητῶν καὶ Ἐφόρων, καὶ διὰ τούτους προτείναντος τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *ἐθνικὰς*, δὲν εἶναι

ισχυροί, διότι καὶ πέρυσιν οὐδαμοῦ τὸ τοιοῦτον ἐγένετο, καὶ οὐδεὶς τῶν Διοικητῶν τὸν σύλλογον τοῦτον συνεκάλεσεν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείναις, ἐν αἷς καὶ πρότερον τοιαύτη τοποθέτησις δὲν ἐνηργείτο, ὡς κατὰ τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ ταῦτο, ἵνα ἀφ' ἧς δύναται ἡ Βουλὴ καὶ τοῦτο νὰ διακρίνῃ προπολογοῦσα τὸ ἄρθρον ὡς ἔξῆς· α ὅπου ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς νομὰς ἐνηργεῖτο μέχρι τοῦ 1844 παρὰ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, θέλει ἐνεργεῖσθαι τοῦ λοιποῦ παρὰ τῶν Δημάρχων καὶ Προέδρων τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων κτλ· β (κατὰ τὸ Νομοσχέδιον).

Ἐνταῦθα, ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἀρκούντως ἐρωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ὡς πρὸς τὴν διάκρισιν καὶ διάθεσιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς νομάς, καὶ ἑπομένως ὡς πρὸς τὴν προσθήκην, ἢ μὴ, τῆς λέξεως « ἐθνικάς », ὁ Πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι προτείνας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 Βουλευτὴς Εὐρυτανίας ἀπέσυρε τὴν τροπολογίαν του ὑπὸ τὴν αἵρεσιν τῆς συζητήσεως τοῦ προταθέντος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, καὶ ὑπὸ τῶν τμημάτων ἀποδεχθέντος ὡς συζητητέου Νομοσχεδίου τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος καὶ μετὰ τὴν γενομένην πρότασιν τῆς προσθήκης τῆς λέξεως « ἐθνικάς », καὶ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐξήγησιν.

Προσθέσαντος τοῦ δὲ Προέδρου ὅτι δύο ζητήματα πρόκεινται, τὸ μὲν ἀφορῶν τὴν προσθήκην τῆς λέξεως « ἐθνικὰς » καὶ τῆς προταθείσης παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τελευταίας, ἐὰν ἡ προσθήκη τῆς λέξεως « ἐθνικὰς » παραδεχθῇ, τὸ δὲ ἄλλο, ἀφορῶν τὴν διάκρισιν καὶ διάθεσιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς νομάς, ὅπως μέχρι τοῦ 1844 ἐγίνετο παρὰ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, καὶ ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ὥριμον ἦδη κατέστη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, τὸ δὲ δεύτερον ὄχι, ἀντέστησάν τινες τῶν Βουλευτῶν ὅτι ἡ προταθεῖσα τελευταῖον παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τροπολογία ἀποτελεῖ νέαν πρότασιν, μὴ συζητηθεῖσαν, καὶ ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῇ καὶ αὕτη, ἀναβαλλομένης τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Μετὰ δέ τὸν Πρόεδρον, παρατηρήσαντα ὅτι τὴν περὶ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως *ἐθνικὰς* καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν ταύτης ἐπενεχθείσης τελευταίου προσθήκης τοῦ εἰσηγητοῦ συζήτησιν ἐκήρυξεν ἡ Βουλὴ ἀποπερατωμένην, ἀποφανθεῖσα ὅτι ἐρωτίσθη, παρετήρησέ τις συμφώνως πρὸς ταῦτα, ὅτι καὶ ὁ προτείνας τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *ἐθνικὰς*, καὶ ὁ τὴν τελευταίαν ἐπενεγκὼν

προσθήκην εἰσηγητὴς ἀπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὡρμήθησαν, ἐννοοῦντες ὡς ἐθνικὰς νομὰς τὰς παρὰ τοῦ Δημοσίου μέχρι τοῦδε κατεχομένας καὶ διατεθειμένας, τὰς ὁποίας οἱ ἀντιποιούμενοι ἰδιῶται δὲν δύνανται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ διὰ δικαστικῆς ὁδοῦ νὰ διεκδικήσωσι, καὶ ὅτι ἑπομένως σύμφωνοι εἶναι καὶ ὁ προτείνας τὴν προσθήκην τῆς λέξεως ἐθνικὰς, καὶ ὁ εἰσηγητής.

Τὴν ἐξήγησιν ταύτην τοῦ Βουλευτοῦ ἀπεδέχθησαν πολλοὶ τῶν Βουλευτῶν, καὶ ἄλλοι ἀντέτειναν.

Εἰπόντος δέ τινος ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Εὐρυτανίας ἀνεκλήθη ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἰδιωτικῶν καὶ ἐθνικῶν νομῶν, καὶ ὅτι πρὸ πάσης ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, καὶ οὕτω νὰ προβῇ ἀκολούθως ἡ Βουλὴ εἰς τὰς ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἀποφάσεις της, ὁ Πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸν κανονισμόν, διότι δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ὁποίου, ὡς καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, θέλει ἀποφασίσει ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ὑπὸ συζήτησιν δύο φορολογικῶν Νομοσχεδίων.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Προέδρου ὅτι ἡ θέσις τοῦ ζητήματος περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς προσθήκης τῆς λέξεως *ἐθνικὰς* θέλει διευκολυνθῇ, ὡς καὶ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν λύσιν αὐτοῦ, ἂν αὕτη παραδέχηται τὴν παρά τινος Βουλευτοῦ δοθεῖσαν ἐξήγησιν ὅτι διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἐννοοῦνται αἱ παρὰ τοῦ Δημοσίου μέχρι τοῦδε κατεχόμεναι καὶ διατεθειμέναι νομαί, κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Ἀθηνῶν, καὶ τὰς ὁποίας διὰ τῆς δικαστικῆς μόνον ὁδοῦ δύνανται νὰ διεκδικήσωσιν οἱ ἰδιῶται, ἐπέτρεψε τις ὅτι ἡ παραδοχὴ προηγουμένης τῆς ἐξηγήσεως τὴν ὁποίαν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔδωκεν εἶναι κατάλληλος πρὸς ἀποφυγὴν δεινῶν ἐκ τῆς διανομῆς τῶν λειβαδίων συνεπειῶν.

Ἐνταῦθα ἐτέθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τὸ ζήτημα, ἂν ἡ Βουλὴ θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *ἐθνικὰς*· ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως ἀπεφάνθη ὅτι δὲν θεωρεῖ ταύτην ἀναγκαίαν.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι μένουσιν ἤδη πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν αἱ προταθεῖσαι παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας τροπολογίαι καὶ προτάσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, τυποθεῖσαι καὶ διανεμηθεῖσαι εἰς τοὺς Βουλευτάς, καὶ ἡ

συνέχεια τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ἰ. Ζέρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΑ.

Τῆς 23 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν τρίτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων μὲν ἑκατὸν εἰς, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἓξ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἀνέφερεν ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης Βουλευτικῆς Συνόδου ὑποβάλλεται ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον. Ἐπειδὴ ἡ δὲ Βουλὴ διὰ τῆς ἀκριβείας καὶ ταχύτητος τῶν ἐργασιῶν της πρέπει νὰ ἦναι ὁ τύπος τῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν παρετήρησεν ὅτι ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἐπισπεύσῃ πλέον τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ καθυποβληθέντος εἰς αὐτὴν ἀπολογισμοῦ μετὰ τῆς περὶ τούτου ἐκθέσεώς της πρὸς τὴν Βουλήν.

Μετὰ δὲ τοῦτο ἐκήρυξεν ἀντικείμενον Συνεδριάσεως κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 11 ἄρθρου τοῦ περὶ φορολογίας τῶν ζώων Νομοσχεδίου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ δοθεισῶν προτάσεων καὶ τροπολογιῶν· καὶ πρῶτον ἐπὶ τῆς προταθείσης προσθήκης περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐνεργῆται ἡ τοποθέτησις τῶν προμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκάς.

Ἐπροτάθη δὲ ὡς ἁρμοδιωτέρα ἐποχὴ, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἐνεργῆται ἡ διανομὴ τῶν μὲν θερινῶν βοσκῶν ἀπὸ τὰς 20 Ἀπριλίου, μέχρι τέλους αὐτοῦ, τῶν δὲ χειμερινῶν ἀπὸ τὰς 20 Αὐγούστου μέχρι τέλους αὐτοῦ, διότι ἡ ἔγκαιρος αὕτη τοποθέτησις θέλει προλαμβάνει καὶ τὴν φθορὰν τοῦ χόρτου, περιορίζο-

μένου ἑκάστου προμνέος ἐγκαίρως ἐντὸς τοῦ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸν βοσκήματος καὶ τὴν βλάβην τῶν σπαρτῶν, ὡσαύτως ζημίαι τῶν γεωργῶν, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὴν παράκαιρον τῶν προμνίων τοποθέτησιν.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι διὰ τὴν διανομὴν τῶν βοσκημάτων καταλληλοτέρα ἐποχὴ εἶναι ὁ Μάρτιος καὶ Αὔγουστος, διότι ὅσον ταχύτερον εἶναι γνωστὸν εἰς τὸν κτηνοτρόφον τὸ ἀνήκον εἰς αὐτὸν βόσκημα, τοσοῦτον προσεκτικώτερος εἰς τὴν διατήρησιν αὐτοῦ καθίσταται· ἀντιπαρετήρησεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι ἡ δυσκολία διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ Μαρτίου διανομὴν τῶν βοσκημάτων εἶναι, διότι οἱ προμνέες μακρὰν τῶν δήμων των μὲ τὰ προμνια εἰς τὰς χειμερινὰ βοσκὰς εὑρισκόμενοι δὲν δύνανται τὸν Μάρτιον, ἀλλὰ τὸν Ἀπρίλιον νὰ παιρεθῶσιν εἰς τὴν διανομήν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις *συνεργομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν* αἱ λέξεις *κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον*.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἡ συζήτησις πρέπει νὰ περιστραφῇ εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τύχη τούτου κρέμαται ἀπὸ τὰς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας καὶ προτάσεις τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συζητηθῶσι συγχρόνως καὶ αὐταί.

Ἀνεγνώσθησαν δ' αὐταὶ ὑπό τινος τῶν Γραμματέων, ἔχουσαι ὡς ἑξῆς·

1) Προσθήκη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 11 τῶν ἑξῆς §§.

« Ἡ τοποθέτησις θέλει γίνει κατὰ προτίμησιν, ὅπου ἦσαν καὶ πρότερον τὰ προμνια. »

« Ὁ πίναξ τῆς τοποθετήσεως πρέπει νὰ περιέχῃ·

α') Τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου·

β') Τὸ ποσὸν καὶ εἶδος τῶν ζώων, καὶ

γ') Τὴν ὀνομασίαν καὶ ἔκτασιν τοῦ βοσκήματος καὶ διακεκριμένως τὰ ὅρια αὐτῶν. »

« Ὁ πίναξ οὗτος ὑπογεγραμμένος παρὰ τῶν μελῶν, διευθύνεται παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ὅστις ὀφείλει ἐντὸς δέκα τὸ πολὺ ἡμερῶν νὰ ἐκδώσῃ τὰ ἀνήκοντα τοποθετήρια. »

(Αἱ δὲ εἰς τὸ ἄρθρον λέξεις, « τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει ὁριστικῶς ἡ ἁρμοδία Διοικητικὴ Ἀρχὴ » νὰ ἐξαλειφθῶσι.)

2) Προσθήκην ἄρθρου 13 μετὰ τὸ προτεινόμενον καὶ συζητηθησόμενον ὡς 12, ἔχον οὕτως·

« Αἱ περὶ τοποθετήσεως παραβάσεις καὶ διαφοραὶ θέλουν δικάζεσθαι ἀπὸ τὰ δικαστήρια, κατὰ προτίμησιν τῶν ἄλλων ὡς κατεπείγουσαι. »

Τὰς τροπολογίας ταύτας ἀναπτύσσων ὁ πρατείνας αὐτὰς Βουλευτὴς, ἐξέθηκεν ὅτι ἡ διανομὴ τῶν βοσκῶν ἐνηργεῖτο μέχρι τοῦδε εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα διότι εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἕνεκα τῆς ἐπικρατησάσης συνηθείας τῆς αὐτοπροαιρέτου τοποθετήσεως, οὔτε ἐνηργήθη, οὔτε θὰ ἐνεργηθῇ ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς καὶ Οἰκονομικὰς ἀρχὰς· ὅτι κατ' ἀρχὰς εἶχον συσταθῇ κατ' ἐπαρχίαν ἐπιτροπαὶ, περιγράψασαι λεπτομερῶς ἐντὸς πρωτοκόλλου τὴν θέσιν, τὸ ὄνομα, τὴν χωρητικότητα καὶ τὰ ὅρια ἑκάστου βοσκήματος. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτου αἱ ἀρχαὶ ἐνήργουν τὴν τοποθέτησιν, ἀλλ' ἐνῷ ἡ βάσις αὕτη ἔπρεπε νὰ διατηρηθῇ ἀνεπάφη διὰ λόγους γνωστοὺς τοῖς πᾶσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργουμένης τῆς τοποθετήσεως κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν ἀρχῶν, ἄνευ τακτικῆς περιγραφῆς τῶν ὁρίων τοῦ βοσκήματος, καὶ χωρὶς νὰ προσέχωσιν εἰς τὴν χωρητικότητα, αὐτοῦ προέκυψαν ἄπειρα παράπονα· ἡ δὲ διανομὴ τῶν βοσκημάτων κατέστη εἰς τὰ πλεῖστα μέρη μέσον ἀργυρολογίας· ὅτι τὸ ἐπικρατῆσαν τοῦτο σύστημα τῆς διανομῆς παραδεχθεῖσα πέρυσι καὶ ἡ Βουλὴ ἐπρόσθεσε τὴν σύμπραξιν τοῦ συλλόγου τῶν Δημάρχων καὶ τῶν Προέδρων τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, σκοπεύουσα νὰ προλάβῃ οὕτω τὰ ἀδικήματα καὶ τὰς καταχρήσεις, ἀλλ' οὐδεμία ἐκ τούτου θεραπεία προέκυψε, διότι ἀφεθέντος τοῦ δικαιώματος τῆς ὁριστικῆς τῶν παραπόνων διεκδικάσεως εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς· καὶ ἂν ὁ σύλλογος ἐνήργει καταλλήλως καὶ ἀναλόγως χωρητικότητος τὴν τοποθέτησιν, συμβιβάζων τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ποιμένων, ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἀνέτρεπε τὴν παρὰ τοῦ συλλόγου τοποθέτησιν μετακινοῦσα κατ' ἀνάγκην καὶ χάριν ἑνὸς ἢ δύο κτηνοτρόφων ὅλα τῆς ἐπαρχίας τὰ ποίμνια, καὶ εἰς ἐποχὴν μάλιστα, καθ' ἣν ἦτον ἄφευκτος ἡ ἐγκατάστασις τοῦ ποιμνίου καὶ καταστρεπτικὴ ἡ μετατόπισίς του. Ἐκ τούτου ἄπειρα ἀδικήματα προῆλθον· ὅτι διὰ νὰ προβλεφθῶσι ταῦτα καὶ τὰ ἐκ τούτων παράπονα, νὰ ἐνεργῆται δὲ ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων καταλλήλως καὶ δικαίως, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ δοθῇ τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα ὁριστικῶς εἰς τὸν σύλλογον, ἀφαιρουμένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, διότι ὁ σύλλογος συγκείμενος ἀπὸ

ἀνθρώπους ἐμπείρους τῶν περιστάσεων ἐκείνων, αἵτινες παράγουσι τὰ ἀδικήματα καὶ τὰ παράπονα, καὶ γνῶσιν ἔχοντες καλλίτερον ἀπὸ τὸν Ἔπαρχον τῆς χωρητικότητος, καὶ τῶν ὁρίων τῶν βοσκημάτων καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν κτηνοτρόφων καὶ τὴν τοποθέτησιν θέλουσιν ἐνεργεῖ καταλληλότερα, καὶ τὰ παράπονα θέλουσι δικάζει δικαιότερα, ἐνῷ ὅταν ἀφεθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, τότε περιττὴ ἡ σύμπραξις τοῦ συλλόγου, διότι ἡ ἐργασία αὐτοῦ ἀνατρέπεται καὶ ματαιοῦται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς. Καὶ ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ὑπηγόρευσαν τὴν προσθήκην τοῦ γ' §· ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸν α. § περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως τῆς προτέρας κατοχῆς, δὲν ἐπιμένει, διότι πᾶσαν ἐγγύησιν τῆς καταλλήλου τῶν ποιμνίων τοποθετήσεως παρέχει ὁ σύλλογος· ὅτι τὸν β'. § ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον, διότι διαγραφομένων ἀριδῶς τῶν ὁρίων καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν βοσκημάτων καὶ τῶν λοιπῶν, ὅσα ἐκεῖ ἀναφέρονται, θέλει προληφθῶσιν αἱ μεταξὺ τῶν ποιμένων μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ποιμνίων συγκρούσεις καὶ παράπονα· ὅτι τέλος τὸ ἄρθρον 13 ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον, διότι ἐνῷ καὶ μετὰ τὴν διανομὴν ἀναφύονται μεταξὺ τῶν ποιμένων περὶ ὁρίων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων διενέξεις εἶναι καθαρῶς δικαστικαὶ, αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ τινος ἐκδικάσεως διέλυον διὰ τῆς ἐκτελεστικῆς δυνάμεως τὰς διενέξεις, ἀποπέμπουσαι τοὺς ποιμένας καὶ καταστρέφουσαι τὰ διωκόμενα εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ τοκετοῦ ἢ σφοδροῦ χειμῶνος ποίμνια· ἐννοεῖ δὲ τὰ μετὰ τὴν διανομὴν κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν παράπονα, καὶ ὄχι τὰ πρὸ αὐτῆς.

Περὶ τῶν τροπολογιῶν τούτων ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου παρετήρησεν ὅτι ἡ διάταξις τοῦ α § καθιεροῦσα τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως δεσμεύει τὸν σύλλογον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν τοποθέτησιν κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν ποιμένων, καὶ ματαιόνει τοιουτοτρόπως τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ σύλλογος συγκροτεῖται, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ προαγορεύσας τοσοῦτον ἐπιμένει, διότι τότε ἕκαστος ποιμὴν φέρων τὸ ἐγγραφον τῆς τοποθετήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους διευθύνεται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ κατεχόμενον βόσκημα, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνηται, οὔτε ἀπὸ τὸν σύλλογον, οὔτε ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἡ τοποθέτησις· ἀλλὰ τότε ποῖος θέλει φέρει τὰς ἐκ τῶν αἰξομειώσεων ἢ ἀγοραπωλησιῶν τῶν ποιμνίων ἀναγκαίας συνεπείας καὶ εἰς τὴν τοποθέτησιν; ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ β'. καὶ γ'. § δὲν εἶναι ἐναντίος, ἀλλ' εἶναι περιττὴ ἡ ἐντὸς τοῦ

νόμου προσθήκη αὐτῶν, διότι δὲν εἶναι ἀντικείμενον νόμου, ἀλλ' ὑπουργικῶν ὁδηγιῶν, εἰς τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον ὠφείλετο νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὰς διατάξεις ταύτας· ὅτι ἐπίσης καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 θεωρεῖ περιττήν, διότι ἡ διεκδίκησις τῶν ἀναρυομένων μεταξὺ τῶν ποιμένων μετὰ τὴν τοποθέτησιν περὶ ὁρίων καὶ ἄλλων τοιούτων διενέξεων θέλει ἐνεργεῖσθαι κατὰ τοὺς ὑφεστῶτας νόμους, οὐδὲ εἶναι καταλληλος τοιαύτη διάταξις ἐντὸς φορολογικοῦ νόμου· ὅτι τέλος θεωρεῖ ἀναγκαιοτάτην τὴν διατήρησιν τῆς τελευταίας περικοπῆς τοῦ ἄρθρου, περὶ τῆς ὁριστικῆς διεκδικάσεως τῶν παραπόνων τῆς τοποθετήσεως παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, διότι ἄνευ τῆς συμπράξεως ταύτης τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐὰν εἰς μόνον τὸν σύλλογον ἀφεθῇ ὁλόκληρος ἡ ἐνέργεια τῆς τοποθετήσεως τρομεραὶ συνέπειαι μεταξὺ τῶν ποιμένων καὶ ἔνοπλοι συγκρούσεις μεταξὺ τῶν κοινοτήτων θέλουσιν ἐπέλθει, διότι ἕκαστος σύλλογος θέλει ἁρπάξει εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν ποιμνίων τῆς ἐπαρχίας καὶ θέλει ἀποδιώκει τὰ τῆς ἄλλης καὶ τὰ τῶν σκηνιτῶν βλαχοποιμένων. Τί δὲ οὗτοι θέλουσι πράξει, ὅταν ὁ χειμὼν ἐπέλθῃ καὶ πρόκειται ἡ καταστροφὴ τοῦ ποιμνίου των; πᾶς τις δύναται νὰ συμπεράνῃ· ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἐνόπλων συμπλοκῶν ἡ τοποθέτησις ἀπὸ μόνον τὸν σύλλογον ἐνεργουμένη θέλει καταντήσει μέσον ἀργυρολογίας.

Ὁ μετὰ τὸν εἰσηγητὴν περὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων ἐπερώτα τὰ ἑξῆς· ὅτι ἡ Ἀντιβασιλεία κατ' ἀρχὰς διέταξε τὴν ἐνοικίασιν ὅλων τῶν βοσκημάτων, καὶ ἐπειδὴ τὸ μέτρον τοῦτο ἐφαρμοσθὲν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα δὲν ἐφαρμόσθη εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἡ Κυβέρνησις ἀνεκάλεσεν αὐτό, καὶ οὕτως οἱ κτηνοτρόφοι ἐπανῆλθον εἰς τὰ δικαιώματά των, ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν καὶ ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τῶν βοσκημάτων. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐνηργήθη καὶ ἐνεργεῖται ἔκτοτε ἡ τοποθέτησις κατὰ τὴν θέλησιν τῶν ποιμένων ἄνευ τῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν Στερεὰν ὅμως Ἑλλάδα, ἐπειδὴ ἐπεσωρεύθησαν πολλὰ ποίμνια, καὶ ἡ χωρητικότης τῶν βοσκημάτων δὲν ἦτον ἀνάλογος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ποιμνίων ἐπῆλθον μεταξὺ τῶν ποιμένων συγκρούσεις καὶ διενέξεις, τὰς ὁποίας ἀδύνατον ἦτον νὰ λύσωσιν ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ διὰ τοῦτο κατέφυγον εἰς τὰς ἀρχάς. Οὐχὶ διότι ἡ ἐξουσία ἐνήργει καὶ πρότερον ἢ εἶχε τοιοῦτον δικαίωμα, ἀλλὰ διὰ νὰ μεσολλαβήσῃ καὶ συμβιβάσῃ αὐτούς· ὅτι ἐπομένως μήτε οἱ διϊσχυριζόμενοι ὅτι οἱ Ῥουμελιῶται ἀδικοῦνται ἀπὸ αὐθαιρεσίαν τῆς ἐξουσίας, μήτε

οἱ ἄλλοι, οἱ λέγοντες ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῶν βοσκημάτων, λέγουσι τὴν ἀλήθειαν· ὅτι διὰ ταῦτα ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων ἐγένετο διὰ προσωρινοῦ ἀλλὰ γενικοῦ μέτρου ἀπὸ τὰς ἀρχὰς κατὰ προτίμησιν τοῦ κατέχοντος καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν τὸ βόσκημα, ἂν καὶ εἰς τὰ πλείστα μέρη τῆς Πελοποννήσου ἕνεκα τῆς εὐρυχωρίας τῶν βοσκημάτων ὑπῆρξεν ἡ κατὰ θέλησιν τοποθέτησις· τὸ μέτρον δὲ τοῦτο ἐθεωρεῖτο καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως ὡς προσωρινὸν μέχρι τῆς διὰ νόμου ὁριστικῆς διαθέσεως τῶν βοσκησίμων γαιῶν τοῦ Κράτους, μὴ ὑπαρχούσης διαφορᾶς τινος μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος, μήτε ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως μήτε ὡς πρὸς τὸ τῆς διανομῆς· ὅτι πέρυσι διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἐπισυμβαινουσῶν καταχρήσεων καὶ παραπόνων ἡ διανομὴ ἀνετέθη εἰς τὸν σύλλογον, ἡ δὲ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων εἰς τὴν ἀρχήν, πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον τοῦ νὰ συμβιβάζῃ τὰς διενέξεις καὶ προλαμβάνωνται συγκρούσεις, καὶ ὄχι δι' ἄλλον λόγον· ὅτι, ἐπειδὴ καὶ πέρυσι προῆλθον παράπονα ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης τοποθετήσεως ὑπὸ τοῦ συλλόγου καὶ πλειότερα ἀπὸ τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ περιορισμός τις εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ τοῦ συλλόγου καὶ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, διὰ νὰ μὴν ἦναι ὅλως διόλου ἀπεριόριστοι εἰς τὴν τοποθέτησιν· τοῦτο δὲ γίνεται ὅταν προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον ά. ὅτι ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων ἐνεργεῖται *ὅπου ἦσαν καὶ πρότερον*, καὶ τοιουτοτρόπως δὲν θέλει εἶσθαι ἡ τύχη τοῦ ποιμνίου εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ συλλόγου καὶ τῆς ἀρχῆς· β') εἰς τὴν τελευταίαν περικοπὴν τοῦ ἄρθρου ὅτι ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ θέλει κρίνει ὁριστικῶς περὶ τῶν παραπόνων, *συμβουλευομένη τὸν σύλλογον*.

Καὶ μετὰ τοῦτον ἕτερος περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων ἐξέθηκεν ὅτι τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς τοποθετήσεως ἐλήφθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησον καὶ διὰ τὴν Πελοπόννησον καὶ διὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, ἀλλ' εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὅπου τὰ βοσκήματα εἶναι εὐρύχωρα ἀναλόγως τῶν ποιμνίων, καὶ ὅπου δύο μόνον τάξεις κτηνοτρόφων διακρίνονται, ἡ τῶν κατοίκων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ὅπου τὸ βόσκημα, καὶ ἡ τῶν ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν ἐρχομένων, συμβιβαζόμεναι λόγῳ ἀμοιβαιότητος εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν βοσκημάτων, ἡ τοποθέτησις ἐνηργήθη κατὰ θέλησιν, ἄνευ τινος διενέξεως καὶ ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἀρχῆς· καὶ εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα τὸ αὐτὸ ἤθελε γίνει, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε καὶ τετάρτη τάξις κτηνοτρόφων, ἡ τῶν σκηνιτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς τῶν ποιμνίων ηὐξήσε πολὺ πλειότερον τῆς

χορητικότητος τῶν βοσκημάτων· ἡ ταξὶς αὐτὴ, ἐγγεγραμμένη εἰς διαφόρους δήμους, καὶ ὑπερέρυσα ὅλα τὰ δημοτικὰ ὄρη, οὐδὲν ἔχει ἄλλο μέσον τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐκτὸς τῆς κτηνοτροφίας, καὶ χάριν ταύτης θυσιάζει πλειότερον τῶν ἄλλων κτηνοτρόφων, καταδιωκομένη ἀπὸ τοὺς κατοίκους κτηνοτρόφους. Ἐκ τούτου οἱ μὲν κάτοικοι κτηνοτρόφοι ἐτοποθετοῦντο εἰς τὰς ἐθνικὰς νομὰς, τὰς δὲ ἰδιωτικὰς ἐπώλουν εἰς τοὺς σκηνίτας· ἐν τούτοις οἱ κάτοικοι τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ μ' ὅλα ταῦτα, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τοποθετηθῶσιν εἰρηνικῶς, ἀλλὰ συνεκρούσθησαν μεταξύ των ἐνόπλως, καὶ κατέφυγον εἰς τὴν ἀρχὴν διὰ νὰ μεσολαβήσῃ εἰς τὴν διάλυσιν τῶν διενέξεων, ἐκ τούτου προῆλθε τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐνεργῇ τὴν τοποθέτησιν τῶν ποιμνίων. Ἐπὶ δὲ τῶν προτεινομένων τροπολογιῶν παρετήρησεν, ὅτι περιττοὺς θεωρεῖ καὶ τοὺς τρεῖς προτεινομένους παραγράφους, διότι ὁ πίναξ οὗτος τῆς τοποθετήσεως συντάσσεται κατ' ἔτος ὑπὸ τοὺς περιεχομένους ἐν τῷ 2 § ὅρους καὶ δυευθύνεται κατὰ τὸν γ'. § εἰς τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐγγράφων τῆς τοποθετήσεως, ἡ δὲ προτίμησις τοῦ πρότερον κατόχου ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν πάντοτε ἀπὸ τὰς ἀρχὰς διὰ τῶν διδομένων πρὸς αὐτὰς περὶ διανομῆς λειβαδίων ὁδηγιῶν, συμβιβαζομένη μὲ τὰς γενομένας κατ' ἔτος αὐξομειώσεις ἢ μεταβιβάσεις ἀπὸ ἕνα εἰς ἄλλον ἰδιοκτήτην τοῦ ποιμνίου· ἑπομένως καταλληλότερον ταῦτα θέλει ἐνεργεῖ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία διὰ τῶν ὑπουργικῶν ὁδηγιῶν, χωρὶς νὰ τεθῶσιν εἰς τὸν Νόμον, ἐφ' ᾧ δὲν εἶναι ἀντικείμενα νομοθετικά· ὅτι ἡ προτεινομένη ἀφαίρεσις ἀπὸ τὴν Διοικητικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος νὰ κρίνῃ ὁριστικῶς τὰ παράπονα περὶ τοποθετήσεως, ἔχει ὀλεθρίας συνεπείας, καὶ ἐκ τῶν προηγηθέντων ἐξάγεται, καὶ ποιμνια ὁλόκληρα θέλουν καταστραφῆ καὶ συμπλοκαὶ αἱματηραὶ μεταξὺ κοινοτήτων καὶ ποιμένων θέλουν ἐπέλθη, διότι ἕκαστος σύλλογος θέλει φροντίσει περὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ κατοίκων κτηνοτρόφων, ἀποδιώκων τὰ ἐκ τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν παραγεμάζοντα. Τί δὲ θέλει συμβῇ ὅταν ὁλοκλήρου ὀρεινῆς ἐπαρχίας τὰ ποίμνια δὲν εὑρίσκωσι τοποθέτησιν εἰς τὰς πεδινὰς ἐπαρχίας, ὁ δὲ χειμὼν ἐπαπειλεῖ τὰ ποίμνια; τότε βεβαίως, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγένετο, θέλουν ἐφορμήσει ἐνόπλως κατὰ τῶν πεδινῶν καὶ ἐκ τούτου ἔνοπλοι συμπλοκαὶ καὶ ἄλλα ἀτοπήματα. Εὔχῆς ἔργον ἦτον καὶ τὴν τοποθέτησιν καὶ τὰ ἐκ ταύτης παράπονα νὰ ἐνεργῇ ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ μόνη, καὶ ὄχι νὰ θέλωμεν διὰ προτάσεων ν' ἀναφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτὴν καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικά-

σεως τῶν παραπόνων. Τί θέλουσι γίνει τότε τόσαι χιλιάδας κάτοικοι σκηνῖται, οἵτινες οὐδένα ἄλλον πόρον ἐκτὸς τῶν ποιμνίων ἔχουσι; Δὲν πρόκειται, εἰμὴ περὶ τῶν ἐθνικῶν νομῶν, καὶ ἂν ἐπ' αὐτῶν ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησε πέρυσιν αὐτοπροαιρέτως εἰς τοὺς συλλόγους τὴν τοποθέτησιν, δὲν δυνάμεθα διὰ τοῦτο νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτὴν πᾶν δικαίωμα, καὶ αὐτὴν τὴν ὀφειλομένην εἰς τοὺς φορολογουμένους προστασίαν ἀπὸ τὰς αὐθαιρεσίας τῶν ἄλλων. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ ἄρθρου κατὰ τὸ Νομοσχεδίου, ἄνευ τινος τροπολογίας.

Ὑπὲρ τῶν τροπολογιῶν ἐναντιούμενος εἰς ταῦτα ἐξέθηκεν ἄλλος ὅτι ὁ προτείνας Βουλευτὴς νὰ ἐνεργῆται ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων μόνον ἀπὸ τὸν σύλλογον, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ μέρος ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ εἰς τὴν τοποθέτησιν καὶ ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἀπέδειξε πληρέστατα διὰ τῶν ἐκτεθέντων παρ' αὐτοῦ λόγων ὅτι ὁ σύλλογος θέλει ἐνεργεῖ καταλληλότερον καὶ κατὰ τὰς ἀνάγκας ἑκάστου κτηνοτρόφου τὴν τοποθέτησιν, ὅταν δὲ ἀφήσωμεν εἰς τὴν Διοικητικὴν ἀρχὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων, τότε ἀνατρέπομεν καὶ μεταιόνομεν τὴν παρὰ τοῦ συλλόγου ἐνεργηθεῖσαν τοποθέτησιν, διότι ὁ ἔπαρχος χάριν ἑνὸς ἢ ὀλίγων εἶναι ἀναγκασμένος νὰ μετακινήσῃ ὅλα τὰ τοποθετηθέντα ποίμνια, καὶ τότε καθίσταται ὅλως διόλου μεταία ἡ σύστασις τοῦ συλλόγου· ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἐὰν ἡ τοποθέτησις ἐνεργῆται παρὰ μόνου τοῦ συλλόγου, ὅτι θέλουν καταστραφῆ ὁλόκληρα ποίμνια, ἀπωδιωκόμενα ἀπὸ τὸν σύλλογον ἐκτὸς τῆς ἐπαρχίας, καὶ ὅτι ἐκ τούτου αἱματηραὶ συμπλοκαὶ, διότι δὲν εἶναι ἐπαρχία, ἥτις νὰ ἔχῃ θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς συγχρόνως, ἀλλ' ἡ μὲν ὀρεινὴ ἔχει θερινὰς, ἡ δὲ πεδινὴ χειμερινὰς, ἑπομένως τὰ συμφέροντα τῶν κατοικούντων κτηνοτρόφων εἶναι ἀμοιβαῖα, καὶ τοιουτοτρόπως ὁ εἷς σύλλογος προθύμως θέλει ἀποδέχεται καὶ τοθετῆ τὰ τοῦ ἄλλου συλλόγου ποίμνια.

Ὁ προλαλήσας, ἀνατρέξας εἰς τὰς ἀρχικὰς αἰτίας ἐξ ὧν παρήχθη τὸ δικαίωμα τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐσυμπέρανεν ὅτι γενικὸν συμφέρον εἶναι νὰ ἐνεργῆται ἡ τοποθέτησις ἀπὸ μόνην τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν, διὰ τὴν πρόληψιν τῶν μεταξὺ τῶν ποιμένων συγκρούσεων καὶ τῶν γενομένων παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν καταχρήσεων. Εὐτυχὴς ἡ Πελοπόννησος, διότι δὲν ἐπισυβαίνουσιν εἰς αὐτὴν, ὅσα εἰς Στερεάν κατὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ποιμνίων, καὶ διὰ τοῦτο ἐκείνη μὲν ἔχει τὴν αὐτοπροαίρετον τοποθέτησιν, αὐτὴ δὲ ἀναγ-

κάσθη νὰ ζητήσῃ τὴν μεσολάβησιν τῆς ἀρχῆς. Ἐὰν δέ τινες τῶν Δημάρχων ἐπροσπάθησαν νὰ ἀδικήσωσι κτηνοτρόφους τινὰς ὑπὲρ τῶν συνδημοτῶν των, τοῦτο δὲν εἶναι γενικὸς κανών, ἐπίσης καὶ ἂν τινες τῶν Δημάρχων καὶ πραιτόρων ἐράνησαν καταχρασταί, δὲν ἐδείχθησαν τοιοῦτοι καὶ δικασταὶ ὑπάλληλοι, ἢ δὲν ἔχει τις παραδείγματα νὰ πεισθῇ ὅτι μεγαλείτερα καταχρήσεις προέλθον ἀπὸ τὰς οἰκονομικὰς καὶ διοικητικὰς ἀρχάς. Ὅτι ἐάν τις ἀνατρέξῃ εἰς τὰς περυσινὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεις, θέλει ἴδει ὅτι οἱ τοὺς λόγους ὑπὲρ τῆς μεσολαβήσεως τῆς ἀρχῆς εἰς τὴν τοποθέτησιν προτείναντες, πέρυσι μετεχειρίσθησαν αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς συστάσεως τοῦ συλλόγου· τὰς δὲ μετοξὺ τῶν ποιμένων συγκρούσεις θέλοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ νὰ προλάβωμεν, εθεωρήσαμεν καταλληλοτέραν πρὸς τοῦτο τὴν ἀπὸ μόνον τὸν σύλλογον τοποθέτησιν, διότι τοιουτοτρόπως ἡ τοποθέτησις ἐνεργεῖται ἀπὸ πολλοὺς ἐμπείρους τῆς διοικομῆς τῶν βοσκημάτων, γνῶσιν ἔχοντας τῶν βοσκημάτων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν κτηνοτρόφων, καὶ ἀνευρίσκοντας διὰ τῆς συζητήσεως τὸ δίκαιον, χωρὶς νὰ δύναταί τις διὰ τοῦτο νὰ ἐνεργῇ πλαγίως ὄχι δὲ ἀπὸ τὴν αὐτογνώμονα θέλησιν τοῦ διοικητοῦ, ἐνεργοῦντος ἐν κρυπτῷ. Καταλληλότερον λοιπὸν εἶναι διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους νὰ ἐνεργῆται ἡ τοποθέτησις ἀπὸ μόνον τὸν σύλλογον, διότι ἡ ἐπέμβασις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς θέλει ἔτι μᾶλλον περιπλέξει τὰς δυσκολίας τῆς τοποθετήσεως καὶ θέλει βλάψει μᾶλλον, ἀντὶ νὰ ὀφελήσῃ.

Ὑπὲρ τοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου καὶ κατὰ τῶν προτολογιῶν ὁ μετὰ τοῦτον ἀγορεύων εἶπεν ὅτι ἀπό τινα τῶν προαγορευσάντων ἐξετέθη τὸ ἐνδόσιμον, ἐξ οὗ ὁρμηθεῖσα ἡ Κυβέρνησις διέτταξεν αὐτὴ τὴν τοποθέτησιν τῶν ποιμνίων, καὶ ὅτι θέλει ἐξετάσει πρῶτον ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὑπήγετο ἢ ὑπάγηται εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ προκειμένου νόμου εἶναι α.) πῶς πρέπει νὰ ὁριθῇ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ β.) πῶς θὰ εἰσπραχθῇ, καὶ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, τὸ δὲ περὶ τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων εἶναι ὅλως διόλου διοικητικὸν ἔργον. Διότι ἅπαντες ἐσυμφώνησαν ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκημάτων, καὶ ὄχι περί τινος φορολογικῆς διαθέσεως, διὰ νὰ λάβωσι τὰ νομοθετικὰ σώματα μέρος, ἡ δὲ Κυβέρνησις δι' αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου παραχωρεῖ ἐν μέρει εἰς συλλόγους ὑπὲρ τοῦ φορολογουμένου τὴν εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαν διάθεσιν τῶν βοσκημάτων. Ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ τῶν ἐθνικῶν νομῶν

καὶ ὀφείλομεν εἰς τὴν περὶ διαθέσεως τούτων συζήτησιν νὰ περιορισθῶμεν· ἐὰν δὲ θετικός τις νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ νέα γνωρίσματα ἰδιοκτησίας ἀπὸ τὰ διὰ τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου καθιερούμενα, τοῦτο δύναται νὰ γείνῃ διὰ νόμου, ἀλλ' ἡ ἀπόφασις, ἐὰν τὸ δημόσιον ἢ ἰδιῶται ἔχωσι δίκαιον, δὲν ἀνήκει, εἰμὴ, εἰς μόνην τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν. Περὶ τῆς προτεινομένης τροπολογίας παρετήρησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἰδιοκτήτης, διέθετε τὰς νομάς της κατ' ἀρέσκειαν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, ἐν ᾧ δὲ πέρυσι κατὰ παραχώρησιν ἐζήτησε τὴν σύμπραξίν μας ἡμεῖς καταχρηστικῶς ζητοῦμεν ἢ ἵνα νὰ ἀφαιρέσωμεν ὅλως διόλου τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τῆς ἐθνικῆς περιουσίας ἀπὸ τὸ δημόσιον. Ὅτι διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων ἀπαιτοῦνται δικαστικαὶ γνώσεις, τὰς ὁποίας ὁ σύλλογος δὲν ἔχει· ἔπειτα ἡ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων τῆς τοποθετήσεως ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἥτις μόνη ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων ἐντὸς τῆς ἰδιοκτησίας της, καὶ ὅπως θέλει δύναται νὰ διαθέττῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο, διὰ τοῦτο πέρυσι πρὸς τὸ συμφέρον τῶν φορολογουμένων, τὴν μὲν τοποθέτησιν παρεχώρησεν εἰς τοὺς συλλόγους, ἐπιφυλάχθη δὲ εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ διὰ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ὑποτιθεμένων πάντοτε καλῆς ποιότητος καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν κτηνοτρόφων ἐνεργουσῶν. Προτάθη προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον, ὅτι ἡ τοποθέτησις ἐνεργεῖται ὅπου καὶ πρότερον ἦσαν τὰ ποίμνια, ἀλλὰ τοιουτοτρόπως καθίσταται νόμιμος κατοχή, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ ἐγκαθίσταται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ δικαίωμά του, ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις ἔχει καθῆκον νὰ προστατεύῃ τὰ συμφέροντα ὅλων ἐπίσης, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ κατ' ἔτος τὴν τοποθέτησιν, θεραπεύουσα οὕτως τὰς ἐκ τῆς αὐξομειώσεως ἢ μεταβιβάσεως τοῦ ποιμνίου ἀνάγκας καὶ προλαμβάνουσα ἄλλα ἀτοπήματα. Περὶ τῶν προτεινομένων τριῶν παραγράφων, ὅτι τὰ ἀντικείμενα περὶ ὧν πραγματεύονται εἶναι διοικητικὰ καὶ ὄχι νομοθετικά, καλῶς δ' ἔκαμεν ὁ προτείνας δόσας οὕτω ἀφορμὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ θέσῃ αὐτὰ ἐντὸς τῶν ὁδηγιῶν. Ἐπίσης περιττὸν εἶναι καὶ τὸ προτεινόμενον 13. ἄρθρον διότι ἡ διατάραξις τῆς κατοχῆς καὶ αἱ περὶ ταύτης διενέξεις δικάζονται κατὰ τοὺς ὑφεστῶτας νόμους ἀπὸ τὰ δικαστήρια, ἐὰν ὑπάρχῃ τίτλος τοιοῦτος εἰς τοὺς κτηνοτρόφους.

Καὶ ὁ μετὰ τοῦτον τέλος παρετήρησεν ὅτι ἡ τρίτη τάξις τῶν σκηνιτῶν ποιμένων, ἥτις δυσκολεύει πολὺ εἰς τὴν Στερεάν

τὴν διανομὴν τῶν βοσκημάτων, ἢ ἔπρεπε νὰ ἐλλείπῃ καὶ ἀπὸ τὴν Στερεὰν, ἢ ἄλλως ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀνάλογος καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον, διότι κατὰ τὸ Σύνταγμα ἅπαντες ἐπίσης πρέπει νὰ ὑπορέρωσι τὰ βάρη, ὡς ἀπολαμβάνουσι καὶ τὰς ὠφελείας· τοὺς σκηνίτας τούτους θέλουσα ἡ Κυβέρνησις νὰ προστατεύσῃ κατὰ τὰ 1833 τοὺς ἐγκατέστησεν εἰς τὰς αὐθαιρέτως ἁρπαχθείσας ἰδιωτικὰς καὶ εἰς τὰς ἐθνικὰς νομὰς, καὶ οὕτω οἱ κτηνοτρόφοι τῆς Στερεᾶς εὑρίσκονται ἔκτοτε εἰς στενόχωρον θέσιν, καὶ καθὼς πέρυσιν οὕτω καὶ φέτος θέλουν ὑποφέρει, ἕνεκα τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων τῶν σκηνιτῶν ποιμένων· ὅτι ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων ἐγίνετο ἀπὸ ἐπιτροπὰς, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις ἐκάλει· πέρυσι δὲ ἀπεφασίσθη νὰ ἐνεργῆται ἡ τοποθέτησις ἀπὸ σύλλογον δημοτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τὴν πρωτεύουσαν συνερχομένων, ἐν τούτοις ὅλα τὰ μέλη τοῦ συλλόγου δὲν προσῆλθον εἰς τινας ἐπαρχίας, καὶ ἐκ τούτου ἐπήγασαν παράπονα· ὅτι καλὸν εἶναι ἡ τοποθέτησις νὰ ἐνεργῆται ἀπὸ τὸν σύλλογον, ἀλλ' εἶναι ἀφεύκτως ἀναγκαῖον νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν τοποθέτησιν ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ καὶ νὰ ἀποφασίζῃ τὰ παράπονα, διότι ἄλλως καταλληλότερον εἶναι ἡ τοποθέτησις νὰ ἐνεργῆται ἀπὸ μόνην τὴν διοικητικὴν ἀρχήν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον πρέπει ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν ὁδηγιῶν νὰ ἐπιβάλλῃ εἶναι ὅτι πρέπει νὰ προτιμῶνται οἱ κάτοικοι εἰς τὴν τοποθέτησιν ἀπὸ τοὺς ἐξ ἄλλων μερῶν ἐρχομένους, καὶ νὰ καταργηθῇ τὸ διὰ δωροδοκιῶν καὶ ἄλλων τοιούτων μέσων ἀποκτηθὲν δικαίωμα τῆς κατοχῆς· ἄνευ τῆς παρουσίας τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἕκαστος τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου θέλει φροντίσει νὰ τοποθετήσῃ τὰ ἴδια αὐτοῦ καὶ τὰ τῶν συγγενῶν του ποίμνια, καὶ οὕτω ἄπειρα παράπονα θέλουν προκύψει.

Ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησεν αὐτὴν, ἂν παραδέχηται τοὺς προταθέντας ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας §§. , αὕτη δ' ἀποφάνθη διὰ ψηφοφορίας ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων, δι' ἀναστάσεως γενομένης, ὅτι δὲν παραδέχεται αὐτούς.

Αἱ προταθεῖσαι κατὰ τὴν συζήτησιν δύο ἄλλαι προσθῆκαι εἰς τὸ ἄρθρον περὶ τῆς τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων, ὅπου καὶ πέρυσιν ἦσαν καὶ περὶ τῆς συμπράξεως τοῦ συλλόγου εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων τῆς τοποθετήσεως, συμβουλευομένη πρὸς τοῦτο παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, ἀνεκλύθησαν ὑπὸ τοῦ προτείναντος, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει θέσει τοιούτας ἐντὸς τῶν ὁδηγιῶν.

Ἠρωτήθη ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τί ἐννοεῖται διὰ τῆς λέξεως διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ ἀπηντήθη ὅτι ἐννοεῖται ὁ Ἔπαρχος, καὶ ὁ Νομάρχης, καθόσον ἐκ τῶν Νομαρχικῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἐπιτρέπεται.

Ἀκολούθως ἐψηφοφορήθη δι' ἀναστάσεως ἡ προταθεῖσα διαγραφὴ τῆς τελευταίας περικοπῆς τοῦ ἄρθρου περὶ τῆς διεκδικάσεως τῶν παραπόνων, ἡ δὲ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν διαγραφήν.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 11 καὶ ἐψηφίσθη, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρον 11. « Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν Δημάρχων καὶ » Προέδρων τῶν δημ. συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον » καὶ Αὔγουστον καθ' ἡμέραν προσδιορισθησομένην παρὰ τῆς » Διοικητικῆς ἀρχῆς· τὸν σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει » ὁ πρεσβύτερος. Τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει » ὁριστικῶς ἡ ἀριοδία διοικητικὴ ἀρχή».

Ἐγένετο δὲ παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας προταθὲν ὡς ἄρθρον 12 τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 12. « Νομάρχαι, Ἔπαρχοι, Ἔφοροι, Δήμαρχοι καὶ δημόσιοι κατήγοροι, οἵτινες, λαβόντες μήνυσίν τινα, δὲν ἐνεργήσωσι τὸ καθ' ἑαυτοὺς ἕκαστος, καταδιώκοντες ποινικῶς καὶ » τιμωροῦντες κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ νόμου » ἕνεκα ὀλιγωρίας τῶν καθηκόντων των, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται » προηγουμένη ἄδεια πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην, ὀφείλει μ' ὅλον » τοῦτο ὁ καταδιώκων εἰσαγγελεὺς νὰ εἰδοποιήσῃ τὰς προϊστα» μένας ἀρχὰς, εἴκοσι τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς εἰς τὸ ἀκροα» τήριον εἰσαγωγῆς των ». Ἀλλὰ μὴ ὑποστηριχθὲν παρ' ἄλλου τινὸς Βουλευτοῦ ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ προτείναντος.

Ἐπίσης διὰ ψηφοφορίας δὲν ἐγένετο παραδεκτὸν καὶ τὸ προταθὲν παρὰ τοῦ ἰδίου ὡς ἄρθρον 13, ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 13. « Αἱ περὶ τοποθετήσεως παραβάσεις καὶ διαφοραὶ » θέλουν δικάζεσθαι ἀπὸ τὰ δικαστήρια κατὰ προτίμησιν τῶν » ἄλλων ὡς κατεπείγουσαι.» Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ προτεινόμενον παρὰ τοῦ ἰδίου ὡς ἄρθρον 14 ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 14. « Ὁ παρὼν Νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' ἐκκλησίας

» εἰς ὅλας τὰς κοινότητας μίαν τοὐλάχιστον ἑβδομάδα πρὸ τῆς » ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.»

Ἐπροτάθη δὲ νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις « μίαν τοὐλάχιστον ἑβδομάδα » αἱ λέξεις « εἰ δυνατὸν » διότι πιθανὸν εἶναι νὰ μὴ προλάβῃ ἐγκαίρως νὰ ψηφίσῃ αὐτὸ ἡ Γερουσία.

Μετὰ τὸν προτείναντα δὲ ὅτι εἶναι ὅλως περιττὸν τὸ ἄρθρον, διότι ὑπάρχει ἰδιαίτερος Νόμος δημοσιεύσεως τῶν νόμων, καθ' ὃν καὶ οὗτος καὶ ἄλλοι δημοσιεύονται, παρετήρησεν ἕτερος ὅτι δὲν βλάπτει ἡ καταχώρισις τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ὅταν ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις *μίαν τοὐλάχιστον ἑβδομάδα.* Ἀποδειχθείσης τῆς ἐξαλείψεως τῶν τριῶν τούτων λέξεων, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ἄρθρου, ὡς ἄρθρον 12 τοῦ Νομοσχεδίου.

Παρεδέχθη Ἐπίσης ἀντὶ τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου τὸ προταθὲν παρὰ τοῦ ἰδίου Βουλευτοῦ, ὡς ἄρθρον 13 τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 13. « Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου κηρυχθεῖσαν ἀποπεράτωσιν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν ζώων προύκειτο λέσθη ὑπ' αὐτοῦ, ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς, ἡ ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων συμπληρωματικῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 66. τοῦ Κανονισμοῦ.

Διανεμηθέντων δὲ τῶν προπαρασκευασμένων ψηφοδελτίων, ἕκαστος τῶν Βουλευτῶν, μετὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐγγραφὴν τῶν ὑποψηφίων, κατ' ὄνομα καλούμενος, ἐρρίπτανε αὐτὸ εἰς τὴν κάλπην, βίπτων εἰς ἑτέραν συγχρόνως ἕνα κυάμιον, ἐπιτρυύντων τὴν ψηφοφορίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Μ. Α. Καΐρη, καὶ τῶν Βουλευτῶν Κ. Σ. Στεφανοπούλου καὶ Κ. Τ. Σαντᾶ.

Μετὰ τὴν ἐπιστρησιν δὲ τῶν κυάμων, εὑρεθέντων ἑβδομήκοντα πέντε, ἡ Βουλὴ μετὰ τὸν ἀναγνωσθέντα πρὸς τοῦτο ὀνομαστικὸν κατάλογον δὲν εὑρέθη πλήρης, καὶ οὕτως διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ τὴν 4. ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΒ'.

Τῆς 25 Φευρουαρίου

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Φεβρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 94 ἀπόντων δὲ 14 ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι κατὰ τὸ τέλος τῆς τελευταίας Συνεδριάσεως μετὰ τὸ τέλος τῆς ψηφοφορίας διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς μελῶν, ἡ Βουλὴ δὲν ἦτο πλέον πλήρης, ἵνα ἐνεργηθῇ καὶ ἡ διαλογὴ τῶν ψηφοδελτίων· ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦτο δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη, τὸ Προεδρεῖον μετὰ τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Μ. Α. Καΐρη καὶ τῶν Βουλευτῶν Κ. Κ. Σ. Χ. Στεφανοπούλου καὶ Κ. Τ. Σαντᾶ, συνέταξε πρωτόκολλον περὶ τούτου καὶ περὶ τῆς σφραγίσεως τῆς κάλπης παρὰ δύο ἐκ τῶν παρευρισκομένων τότε Βουλευτῶν, τῶν Κ. Κ. Δ. Πλαπούτα καὶ Κ. Κολοκοτρώνου, κατέγραψε δὲ καὶ εἰς κατάλογον τὰ ὀνόματα τῶν ἄνευ ἀδείας ἀποσυρθέντων πεντήκοντα καὶ ἑνός, ἐκ τῶν ἑκατὸν καὶ ἑνός, παρόντων ἀπ' ἀρχῆς· μετὰ μικρὰν δ' ἐπὶ τούτου συζήτησιν, ἡ Βουλή, ἐγκρίνασα καθ' ὁλοκληρίαν τὸ μέτρον τοῦτο τοῦ Προεδρείου, ἀπεφήνατο νὰ μὴ καταχωρισθῶσι τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων εἰς τὰ πρακτικὰ διὰ μόνην αὐτὴν τὴν φοράν, ἐφαρμοσθησομένης ἄλλοτε ἀκριβῶς τῆς περὶ τούτου διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ.

Μετὰ τοῦτο ὁ Πρόεδρος παρατηρήσας εἰς τοὺς Κ. Κ. Βουλευτὰς ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐπαναληφθῇ, ὡς ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ὅτι οἱ ἀπὸ ἀρχῆς παρόντες ὀφείλουσι νὰ παραμένωσι μέχρι τέλους τῆς συνεδριάσεως, δι' ἀδείας μόνον νὰ ἀποσυρθῶσι τοῦ Βουλευτηρίου δυνάμενοι, διέταξε καὶ προσηνέχθη ἡ κάλπη, ἥτις, μετὰ τὴν εὕρεσιν τῶν ἐπ' αὐτῆς σφραγίδων ἀλυμάντων, ἀπεσφραγίσθη καὶ ἤρξατο ἡ διαλογὴ τῶν ἐν αὐτῇ ψηφοδελτίων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν, οἵτινες κατὰ τὴν τελευταίαν συνε-

δρίασιν ἐφώρευσαν καὶ τὴν ψηφοφορίαν, προσέτι δὲ καὶ τῶν Κ. Κ. Γ. Γουλιμῆ καὶ Ι. Ν. Φλέσα, καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἀνεδείχθησαν πλειονοψηφοῦντες καὶ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς συμπληρωτικὰ οἱ ΚΚ. Γκ. Δοκὸς διὰ ψήφων **46**, Σ. Χ. Στεφανόπουλος διὰ ψήφων **44**, Γ. Ῥεβελιώτης διὰ ψήφων **41**, καὶ Σ. Λογοθετόπουλος διὰ ψήφων **40**, καὶ ὡς τοιούτους αὐτοὺς ἀνήγγειλεν ὁ Πρόεδρος.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι κατά τινα τῶν προλαβουσῶν Συνεδριάσεων ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν περιέχουσαν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀταλάντης, καὶ ἀντίγραφον ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Νομάρχου Φθιώτιδος δι' ὧν ἐπισπεύδεται ἡ ἔναρξις τῆς δημοτικῆς ἐκλογῆς τοῦ δήμου Μακεδόνων, καὶ ὅτι ἄλλοτε παρέδωκεν εἰς τὸ Προεδρεῖον ἀναφορὰν τῶν δημοτῶν Ἀταλάντης παριστανόντων τὸ ἀδύνατον τῆς ἐν τῷ αὐτῷ ὑπάρξεως δύο δήμων, τοῦ τῆς Ἀταλάντης καὶ τοῦ τῶν Μακεδόνων, καὶ νὰ μὴ συγχωρηθῇ ἐν τῇ Ἀταλάντῃ ἡ σύστασις νέου δήμου τῶν Μακεδόνων· ἐν ᾧ δὲ τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον Ἀταλάντης διὰ πράξεώς του ἐγνωμοδότησε νὰ μὴν ἐνεργηθῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ δήμου τῶν Μακεδόνων, ἕως ἂν ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς δοθείσης πρὸς αὐτὴν ἀναφορᾶς, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διέταξε νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν· ἐπειδὴ δὲ ὁ δῆμος Ἀταλάντης εἶναι γ'. τάξεως καὶ ὁ ἐν αὐτῷ σχηματισμὸς τοῦ τῶν Μακεδόνων θέλει ἐλαττώσει τὰ ἐλάχιστα αὐτοῦ μισα, καὶ θέλει γεννήσει πλεῖστα ἄτοπα μεταξὺ τῶν κατοίκων, πολλάκις ἀπευθύνθησαν πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, πληροφοροῦντες αὐτὸν περὶ τούτων, ἀλλ' ἐν μιᾷ τῶν τελευταίων περιστάσεων, καθ' ἃς περὶ τούτου ἐλέγομεν πρὸς αὐτόν, μᾶς ἀπήντησεν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ σχηματισθῇ ὁ τῶν Μακεδόνων δῆμος, ἵνα ἐν τῇ Βουλῇ καὶ οὗτοι ἀντιπροσωπευθῶσι, τοὐναντίον πρέπει οἱ δημόται Ἀταλάντης νὰ συμφωνήσωσι μετὰ τῶν Μακεδόνων, ἵνα παρ' ἀμφοτέρων τοὺς Βουλευτὰς αὐτῶν ἀναδεικνύωσιν, ἕνα ἐκ μέρους τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος καὶ ἕνα ἐκ μέρους τῶν Μακεδόνων. Ἀλλ' ἀπηντήσαμεν εἰς αὐτὸν ὅτι οὐδαμῶς πρὸς τοῦτο ἐσμὲν ἁρμόδιοι. Ἐπέφερεν ἐν τέλει ὅτι, ἐπειδὴ τὰ εἰσοδήματα τοῦ δήμου Ἀταλάντης περιορίζονται εἰς μόνας τὰς ἀπὸ τοῦ τελωνείου αὐτῆς εἰσπράξεις, αὗται δὲ, ἂν ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν δῆμον τῶν Μακεδόνων, θέλει καταστῇ ἀδύνατος ἡ τοῦ τῆς Ἀταλάντης ὕπαρξις, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ, ἵνα ἀνακαλεσθῇ ἡ ἐκδοθεῖσα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διαταγὴ ἡ τῆς

ἐκλογὰς τοῦ δήμου Μακεδόνων ἐκβιάζουσα, ἕως ἂν ἐπὶ τῆς δοθείσης ἀναφορᾶς ἀποφανθῇ.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον δὲ παρατηρήσαντα ὅτι ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δοθεῖσα ἄλλοτε ἀναφορὰ ἐστάλη ἔκτοτε εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας ἡ γνωμοδότησις καταχωρισμένη εἰς τὰς ὑπὸ συζήτησιν ἐκθέσεις αὐτῆς, θέλει συζητηθῇ ἅμα μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων συζητήσεων· διὰ τοῦτο καὶ τὸ Προεδρεῖον δὲν ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ διευθύνῃ καὶ τὴν ἤδη δοθεῖσαν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, οὔτε ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸν ε'. παράγραφον τοῦ ἄρθρου **71** τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπιφυλαττόμενον νὰ κάμῃ τοῦτο, ὅταν τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου καθυποβάλῃ τὴν ῥηθεῖσαν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Προσέθηκεν ἄλλος ὅτι κατὰ τὸν περὶ δήμων Νόμον, ὁ μὲν σχηματισμὸς τῶν δήμων ἐνεργεῖται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, πᾶσα δ' ἐπ' αὐτῶν ἐπιγινομένη τροποποίησις, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Ἐπαρχιακοῦ καὶ Δημοτικοῦ Συμβουλίου. Ἐπειδὴ δ' ἐναντίον τούτων τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνήργησε, διὰ τοῦτο νὰ ὁρισθῇ πρέπει ἡ τῆς συζητήσεως ἡμέρα καὶ τῶν πρακτικῶν ἀπόσπασμα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἀποσταλῇ διὰ τὰ περαιτέρω.

Πρὸς τὸν εἰπόντα δὲ ὅτι ὁ σχηματισμὸς τοῦ δήμου τῶν Μακεδόνων ἀπεφασίσθη ἤδη παρὰ τῆς Συνελεύσεως, ἵνα τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ μετάσχωσι δικαιώματος, παρετήρησεν ὅτι ἐπιθυμητὸν μὲν εἶναι τοῦτο, δὲν πρέπει ὅμως εἰς τὸν ἴδιον δῆμον, δύο διάφοροι δῆμοι, ὡς συνοικίαι, νὰ σχηματισθῶσι καὶ ἄνευ μάλιστα προηγουμένου νόμου, καθ' ἃ ἡ Συνέλευσις περὶ τῶν τοιούτων ῥητῶς ἀπεφήνατο· ἐπέμεινε δὲ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν πρακτικῶν, ἥτις καὶ παρεδέχθη.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ σύναλον τοῦ Νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ὡς παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ **1846** ἔτος κανονίζεται ὡς ἀκολούθως.

α') Διὰ τὰς αἶγας καὶ πρόβατα λεπτὰ 25 κατὰ κεφαλήν.

β') Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.

γ') Διὰ τὰ λοιπὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δραχμὴν μίαν.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρου φόρου·

α) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων καὶ χοίρων·

ε') Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων καὶ ἵππων, καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύο ἐτῶν συμπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν, εἴτε μή.

ς') Οἱ ἀροτῆρες βόες, ἀγελάδες, καὶ βουβάλια.

ζ') ἀνὰ εἷς οἰκόσιτος χοῖρος διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου, ἐπιφορτιζομένων ἐπὶ τούτῳ τῶν οἰκονομικῶν ἀρχῶν, ἢ ὅπου τοιαῦται ἀρχαὶ δὲν εὑρίσκονται διοριζομένων παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἰδιαιτέρων εἰσπρακτόρων. Ἡ ὀφειλὴ δὲ πρὸς εἴσπραξιν τῶν ἐκ τῶν φόρων χρημάτων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἀρμόδιον Ταμίαν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς.

α'. Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶά του, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀριθμητικῶς καὶ ὁλογράφως κατὰ γένος· οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους, ἵππους κτλ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν τόπον τῆς κατοικίας του, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ βοσκοῦ. Τοῦτ' αὐτὸ ὀφείλει νὰ πράττῃ καὶ ἕκαστος τῶν συνεταίρων, σμικτῶν κτηνοτρόφων ὡς πρὸς τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὸν μέρος ἐκ τῶν συμμετοχικῶν ζώων. Πρὸς τούτοις δὲ ὀφείλει νὰ δηλώσῃ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν συνεταίρων αὐτοῦ· ὅσα δὲ δὲν ἐνδιαιτῶνται καθ' ὅλον τὸ ἔτος εἰς τὸ ἴδιον μέρος, περὶ τούτων πρέπει νὰ γίνηται δήλωσις ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐκείνης ἐν τῇ περιφερείᾳ, τῆς ὁποίας παραχειμάζουν. Διὰ δὲ τὰ ἀγωγιατικὰ ζῶα νὰ γίνηται ἡ δήλωσις εἰς τὴν ἀρχήν, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὸ κέντρον τῆς βιομηχανίας του.

β'. Αἱ δηλώσεις συντασσόμεναι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου εἰς διπλοῦν κατὰ τὸν ἐκδοθησόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τύπον παραδίδονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δ' ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου.

γ') Ἕκαστον δημαρχεῖον κρατεῖ βιβλίον κατὰ τὸν τύπον, τὸν ὁποῖον θέλει δώσει τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, ὅπου ἐγγράφονται τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα κατὰ τὰ γωρία καὶ τὰς θέσεις, ἐν οἷς εὑρίσκονται ὡς σημειοῦται εἰς τὴν δήλωσιν. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 31 Μαρτίου καὶ παραπέμπεται παρὰ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν Οἰκο-

νομικὸν Ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις· περίληψις δ' αὐτοῦ περιέχουσα τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων δημοσιεύεται παρὰ τοῦ Δημάρχου διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς ἕκαστον Προεδρεῖον· ἀναγινώσκεται προσέτι καὶ ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν πρώτην ἐπομένην κυριακήν.

Δήμαρχοι, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι νὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰς εἰς αὐτοὺς παρουσιασθείσας δηλώσεις, καὶ ἐπιστρέψωσι τὴν ἑτέραν αὐτῶν εἰς τὸν παρουσιάσαντα, καταδιώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ἄρθρ. 5. Ὁσάκις, εἴτε ὁ Ἔπαρχος, εἴτε ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος συλλάβουν ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη ἀπαριθμήσεων, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι κτηνοτρόφοι τινὲς ὠλιγώρησαν νὰ δηλώσωσι τὰ ζῶά των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῶς, διατάττουν ἐκ συμφώνου ἀμέσως νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις.

Ἄρθρ. 6. Ἑκάστη ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου τὸ βραδύτερον ἀπὸ ἕνα ἀπαριθμητὴν καὶ δύο ὁπλοφόρους, διορίζομένους παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ Ἐπάρχου, ὅπου ὑπάρχει. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ, τῶν ὁπλοφόρων, καὶ δύο ἢ πλειοτέρων μαρτύρων προσκεκλημένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ ὁπλοφόρων, ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ εἰς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις Εἰσαγγελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πταισματοδικείου ἢ Πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ ὁπλοφόροι θεωροῦνται ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηναδίκου, ἀφ' οὗ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληφθῶσι τῶν ἀπαριθμήσεων.

Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκοδοσίας θέλει συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ ὁπλοφόρων προσδιορίζεται παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου· ἀλλ' οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς καὶ δύο διὰ τοὺς ὁπλοφόρους,

προκαταβαλλομένης αὐτοῖς εἰς τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως παρὰ τοῦ Ταμία.

Ἄρθρ. 9. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων ὀλιγωρήσῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσῃ αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως, εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου, τὸν ὁποῖον ἐπροσπάθησεν νὰ στερήσῃ τὸ δημόσιον. Τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται ὁσάκις ὁ στερούμενος φόρος δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχμὰς εἴκοσιν, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινὴ ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τοῦ προστίμου ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμίσεως καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρόνεται ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου· τῶν δὲ ἐξερχομένων τοῦ Κράτους ὁ φόρος θέλει πληρόνεσθαι πρὶν τῆς ἐξελεύσεως αὐτῶν, καὶ ἂν προκηῆται αὕτη τοῦ Ἰουνίου. Ἑπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουσιν ἐπιτρέπει τὴν ἐξέλευσιν, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου.

Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μετάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν, ἂν δὲν πληρώσουν προηγουμένως τὸν ἐπιβαλόντα εἰς αὐτοὺς φόρον, ἢ ἂν δὲν δοθῇ ἀξιόχρεως ἐγγύησις.

Ἄρθρ. 11. Ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων εἰς τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς βοσκὰς γίνεται παρὰ τῶν Δημάρχων καὶ προέδρων τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων ἑκάστης ἐπαρχίας, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πρωτεύουσαν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Αὔγουστον, καθ' ἡμέραν προσδιωρισμένην παρὰ τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς· τὸν σύλλογον τοῦτον θέλει προεδρεύει ὁ πρεσβύτερος· τὰ δὲ παράπονα περὶ τοποθετήσεως κρίνει ὁριστικῶς ἡ ἁρμοδία διοικητικὴ ἀρχή.

Ἄρθρ. 12. Ὁ παρὼν νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς κοινότητας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 13. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.»

Καὶ ἐπὶ τούτου ἐγένετο ψηφοφορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, κατὰ τὸν κανονισμὸν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Δ. Σακελλαριάδου καὶ Γ. Μπάστα, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ

παρεδέχθη τοῦτο διὰ ψήφων 91 πρὸς 3, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

« Παραδέχεται τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Κρεστενίτης	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Ι. Κλίμακας	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Γ. Τζάνος	Ν.
Μ. Λ. Καλῆς	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος.	Ο.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Ι. Ἐλάσσης	ἀσθενὴς	Ι. Ζάρκος	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Ι. Ν. Φλέσας	Ν.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Α. Νοταρᾶς	Ν.
Π. Γάγκος	Ν.	Εὐθύ. Κανελλόπουλος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν	Εὐστ Οἰκονομόπουλ.	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἀσθενὴς
Δ. Λαπουσιάδης	Ν.	Ἐμ Τσοῦχλος	Ν.
Τζανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Δ. Κυριακίδης	Ν.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Φασίτζας	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Ι. Κρανίδης	Ν.	Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Ν. Μπούκουρας	ἀσθενὴς
Δ. Ζῶτος.	ἀπὼν	Ν. Κορφιωτάκης	ἀπὼν
Νίκος Θέου	Ν.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Βαρβιτζιώτης	ἀπὼν
Α. Βιλαέτης	ἀσθενὴς	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.

Γ. Δερνιτσώτης	N.	Α. Μαρκόπουλος	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.	Π. Κώτας Τζαμάλας	N.
Μελέτης Χ. Μελέτη	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	N.
Π. Βάρβογλης.	N.	Γ. Μπάτας	N.
Ῥ. Παλαμίδης.	N.	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών
Γ. Ῥεβελιώτης	N.	Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Π. Παππατζώνης.	ἐν ἀδείᾳ	Κ. Προβιλέγιος	ἀσθενὴς
Π. Καλαμαριώτης	N.	Ι. Ταταράκης	N.
Π. Δαρειώτης	N.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	N.
Νικ. Στοματελόπουλ.	N.	Διομίδης Κυριακοῦ	N.
Δ. Σακελλαριάδης	N.	Ν. Καλλέργης	N.
Ι. Φαρμάκης	O.	Σταμάτιος Δάβρας	N.
Κ. Βέϊκος	ἀπών	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	O.
Μ. Ἰατρὸς	N.	Ι. Σταΐκος	N.
Ι. Εὐσταθίου	N.	Α. Παππατζόρης	N.
Φ. Κ. Μαῦρος	N.	Θ. Πολυχρονόπουλος	N.
Γ. Κάνδυας	N.	Ι. Τομαρᾶς	N.
Σ. Μπαρότζης	N.	Θ. Κιζάνης	N.
Δ. Μπιρμπίλης	N.	Δ. Δρόσος	N.
Α. Μαυρομιχάλης	ἀπών	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Πικουλάκης	N.	Ι. Χαντζίσκος	ἀπών
Χ. Καπετανάκης	N.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Ζαρειφόπουλος	N.	Ι. Γαρδίκης	N.
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπών	Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Καλαμογδάρτης	N.	Ι. Οἰκονόμου	N.
Κ. Τσερτίδης	N.	Β. Ἀποστολίδης	N.
Δ. Κουμανιώτης	N.	Κ. Κανάρης	ἀπόντες
Σ. Λογοθετόπουλος	N.	Γ. Σταματάρας.	»

Ὁ Βουλευτὴς Πυλίας ὑποστηρίζων τὴν περὶ τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς πρότασίν του ἐξέθηκεν ὅτι αὐτὴ, ἔμπνευσις ἐθνικὴ, δὲν ἀνήκει ἰδίως εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἰς πάντας, διότι περιλαμβάνει γενικὴν ἰδέαν· ὅτι μὴ ἀνήκουσα διὰ ταῦτα οὐδ' εἰς συμπολίτευσιν οὐδ' εἰς ἀντιπολίτευσιν, ἀλλ' εἰς τὸν συλλαβόντα αὐτὴν Βουλευτὴν, καὶ πεποιθότα καὶ ὑμᾶς ὅτι θέλετε τὴν παραδεχθῆ, δὲν φέρει πολιτικόν τινα χαρακτῆρα, ἀλλ' ἐγένετο, διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μεγάλης πράξεως τὴν ἀνάμνησιν, πρέπει εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς νὰ ἀνατρέχωμεν εἰς δύο τινὰ ἀφορῶντες, εἰς πᾶν ὅ,τι ὀφείλομεν πρὸς τὸν συντρέξαντα αὐτὴν καὶ τὸ ἔργον ὑποστηρί-

ξαντα καὶ τοὺς ἀγῶνας ἡμῶν εὐοδώσαντα μεγάλον τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεὸν, καὶ πρὸς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος πεσόντας, ἔτι δὲ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν, ἵνα διατηρήσωμεν τὸ παρὰ Θεοῦ δωρηθὲν δώρημα· ὅτι τὴν ἰδέαν, ἠθοποιὸν, ἐθνικήν τε καὶ γενικὴν, ἀρκούντως ἡ Βουλὴ ἐκτιμᾷ, καὶ διὰ τοῦτο πᾶσα περαιτέρω τοῦ ἠθικοῦ αὐτῆς μέρους ἀνάπτυξις περιττεύει.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἠρώτησεν, ἂν θεωρῇ ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν συζητέαν καὶ τυπωτέαν, καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο καταφατικῶς.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου· πρὸ τούτου δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὑπέβαλε Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐνόρκων τοῦ 1846, καὶ ἕτερον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, τὰ ὁποῖα, μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων, ἀνέγνω ὁ Γραμματεύς, ἔχουσι δ' οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ 1845.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1. τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν νόμου, καὶ τὸ 41 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου, οἱ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑποψήφιοι ἔνορκοι ἔπρεπε νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐξ ἡμισείας παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ παρὰ τῶν Διοικητῶν. Τὰ ἐπαρχιακὰ ὅμως συμβούλια δὲν συνεκροτήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· 1) διότι ἡ τριετὴς αὐτῶν περίοδος εἶχε λήξει, καὶ ἔπρεπε νὰ προηγηθῶσι τῆς συγκροτήσεως αὐτῶν νέαι ἐκλογαί· 2) διότι, εἰσαχθέντος εἰς τὰς Βουλὰς νέου διοικητικοῦ συστήματος, ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ προτείνῃ καὶ ἄλλον συμβουλίων ὀργανισμόν, ἀδιάσπαστον συνδεδεμένον μετὰ τοῦ ψηφισθέντος διοικητικοῦ συστήματος.

Ἰδοὺ λοιπόν, Κύριοι, διὰ τί ἐνόμισα χρέος μου νὰ ὑποβάλω εἰς τὰς Βουλὰς προσωρινὸν μέτρον περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, μέτρον τὸ ὁποῖον ἀναθέτει τὴν σύνταξιν αὐτοῦ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τοὺς Ἐπάρχους, στηρίζεται δὲ εἰς τοὺς ἑξῆς λόγους·

1) Ὅτι αὐτὸς ὁ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμος προβλέπει ἐν 61 αὐτοῦ ἄρθρῳ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ἤθελον μὲν συγκροτηθῆ, ἀλλὰ δὲν ἤθελον προφθάσει

νὰ ἐκλέξωσι τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὰ μέρος τῶν ἐνόρκων, καὶ κανονίζει ὅτι τούτου δοθέντος, οἱ Διοικηταὶ μόνον ἐκλέγουσι καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τῶν ἐνόρκων. Ἡ προκειμένη ἀνάκρη, ὡς ἔχουσα πολλὴν ἀναλογίαν μὲ τὴν παρὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ προβλεπομένην, ἔπρεπε νὰ θεραπευθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

2) Ὅτι τοσούτους χρόνους, καθ' οὓς ἀπολαμβάνομεν τὰ πλεονεκτήματα τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος, δὶς καὶ μόνον τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια συνελθόντα μετέσχον τῆς συντάξεως τῶν ὁρκωτικῶν καταλόγων, ἁπτάκις δὲ προσωρινὸς νόμος εἰς μόνους τοὺς διοικητὰς ἀνέθεσε τὴν σύνταξιν ὁλοκλήρων τῶν καταλόγων· τὸ μέτρον δὲ τοῦτο τοσάκις ἐπαναληφθὲν, δὲν ἀπέδειξεν ἄτοπόν τι. Ἡ πρότασίς μου λοιπὸν ἔχει καὶ τὸ πλεονέκτημα μακρᾶς ἀζημίου πείρας.

3) Ὅτι εἰς τὰ ἀρχαιότερα συνταγματικὰ Κράτη, καὶ τὸ νεώτερον, τὸ Βέλγιον μόνη ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ ἐκλέγει πάντοτε τοὺς ὑποψηφίους ἐνόρκους. Ὅθεν νομίζω ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θέλει προδώσει τὸ πνεῦμα τῶν συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν της, οὐδὲ ἀναδειχθῇ κατωτέρα ἑαυτῆς, ἐπαραδέχθη *δι' ἓν καὶ μόνον ἔτος, ὡς ἔκτακτον μέτρον*, διάταξιν ἴσως ἧττον φιλελευθέραν τοῦ ὀργανικοῦ νόμου της, ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἐπίσης φιλελευθέραν μὲ τὰ διηνεκῶς ἰσχύοντα εἰς τὰ ἀρχαιότερα συνταγματικὰ Κράτη.

Ἐπὶ τῶν λόγων τούτων ἐρειδόμενος ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον.

Ἀθῆναι τὴν Φεβρουαρίου **1846**.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Νόμος περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ 1846

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον διατάσσομεν νὰ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῶν ὁποίων θέλει τὸ ὑποστηρίξει.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος **1846** κατάλογοι τῶν εἴκοσιν ὑποψηφίων ἐνόρκων, οἵτινες κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου **1836** περὶ ἐκλογῆς τῶν ὁρκωτικῶν κριτῶν νόμου καὶ κατὰ τὸ 41 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου **1836** περὶ Ἐπαρ-

χιακῶν συμβουλίων νόμου ἔπρεπε κατὰ πᾶσαν Διοίκησιν νὰ συνταχθῶσιν ἐξ ἡμισείας ὑπὸ τῶν Διοικητῶν καὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, θέλουν κατ' ἐξαίρεσιν συνταχθῇ διὰ τὸ **1846** ὑπὸ μόνων τῶν ἁρμοδίων Ἐπάρχων.

Ἀθῆναι τὴν 12 Φεβρουαρίου **1846**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ συμπληρωματικῶν πιστώσεων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1845.

Κύριοι.

Κατὰ τὸν Νοέμβριον π. ε. ὁ προκάτοχός μου θεωρῶν ἐγγίζουσαν νὰ ἐξαντληθῇ ἡ ψηφισθεῖσα ποσότης δραχμῶν **166000** τοῦ Κεφ. Η. ἄρθρ. **4.** ἀποζημιώσεις μαρτύρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1845** ἐζητήσατο παρὰ τῆς Α. Μ. συμπληρωτικὴν πίστωσιν δραχμῶν **20,000** διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς κατεπειγούσας δαπάνας, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ εἰρημένον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **1043** ἀπὸ **24** Νοεμβρίου π. ε. ἐσωκλειομένου ἐνταῦθα ἐν ἀντιγράφῳ Β. Διατάγματος, ἐχορηγήθη ἡ ῥηθεῖσα ποσότης, μὲ τὴν παραγγελίαν τοῦ νὰ ἐξαιτήσῃ τὴν διὰ νόμου κύρωσιν αὐτῆς, ἀπὸ τὰ νομοθετικὰ σώματα, ἀλλ' ἐπειδὴ, ἕνεκα τῆς δραστηριότητος μὲ τὴν ὁποίαν διεξάγεται ἡ ποινικὴ δικαιοσύνη, αὔξησαν αἱ ἀφορμαὶ τῆς δαπάνης, προβλεπομένης ἀπὸ τὸ αὐτὸ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, ἡ χορηγηθεῖσα, ὡς ἀνωτέρω, συμπληρωτικὴ πίστωσις, διανεμηθεῖσα δι' ἐπιτροπικῶν τοῦ Δεκεμβρίου εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰς τὰς ἕδρας τῶν πρωτοδικείων διοικητῶν, ἐξηντλήθη εἰς τὰ πλείονα μέρη, καὶ πολλοὶ Νομάρχαι διεύθυνον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἰδιωτικὰς αἰτήσεις πρὸς ἄμεσον ἐκδοσιν τῶν ἀνηκόντων ἐνταλμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον στερούμενον διαθεσίμου πιστώσεως ἀναγκάζεται νὰ ἀναβάλλῃ τὴν πληρωμὴν δικαιωμάτων ὀφειλομένων εἰς διαφόρους δι' ἐνέργειαν τῆς ποινικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν· ἐπισυνάπτων ὅθεν κατάλογον τῶν διαφόρων αἰτήσεων καὶ τῶν ὀφειλομένων ποσῶν, ἐθεώρησα πρόσφορον εἰς πληροφορίαν τῆς Βουλῆς, νὰ ἐκθέσω

κάτωθι τοῦ καταλόγου στοιχ. α. λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ ψηφισθέντος ποσοῦ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κεφαλαίου καὶ ἄρθρου.

Οὐχὶ μόνον τὰ ἔξοδα τοῦ κεφαλαίου Η'. ἄρθρ. **4.** κύξησαν εἰς τρόπον μὴ δυνάμενον νὰ προεικασθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐ-ίνα τοῦ κεφαλαίου Δ'. ἄρθρ. **1.** *γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα κακουργοδικῶν*, καὶ τοῦ κεφαλ. Ζ'. ἄρθρου **4** διατροφὴ ὑποδίκων καὶ κατὰ τοὺς ἐσωκλείστους καταλόγους στοιχ. β'. καὶ γ'. ὑπάρχουν διάφοραι αἰτήσεις πληρωμῆς, ἀπέναντι πιστώσεων ἐξαντληθεισῶν, ἢ ἐγγιζουσῶν νὰ ἐξαντληθῶσιν.

Ἔκρινα λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψῆφιστν ὑμῶν, τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ **1845** ἤτοι τοῦ

Κεφ. Η. ἄρθρ. 4 ἀποζημιώσεις μαρτύρων	δρ. 36,000
Κεφ. Δ'. Ἄρθρ. 1 Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα κακουργοδικείου	700
Κεφ. Ζ'. Ἄρθρ. 4 Διατροφὴ ὑποδίκων	5,000
Τὸ ὅλον τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων	Δρ. 41,700

Εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 36,000 (Κεφ. Η'. Ἄρθ. 4) συμπεριέλαβον καὶ τὴν ποσότητα τῶν δραχ. 20,000, ἥτις μοὶ ἐχορηγήθη παρὰ τῆς Α. Μ. ὡς εἴρηται καὶ τοῦτο χάριν συντομίας καὶ ταχύτητος.

Κατὰ τὸ **1844** αἱ πραγματοποιηθεῖσαι δαπάναι ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια καὶ ἄρθρα συνίστανται, ὡς ἕπεται

Κεφ. Ε'. Ἄρθρ. 1 Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα κακουργοδικῶν	Δρ.	2,103:28
Κεφ. Θ'. Ἄρθρ. 4. Διατροφὴ ὑποδίκων	»	52,431:99
» ΙΑ. » 4. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων	»	175,820:54

Διὰ δὲ τὸ **1845** συνίστανται.

Τὰ ψηφισθέντα διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ πρώτου κεφ. καὶ ἄρθρου	Δρ.	2,570
Ἡ ζητουμένη ἤδη πίστωσις	»	500
		3,070
Περιπλέον τῆς περισυνῆς δαπάνης	Δρ.	966:72

Τοῦ δευτέρου κεφαλαίου, ἤτοι τῆς διατροφῆς τῶν ὑποδίκων ψηφισθεῖσα ποσότης	Δρ.	72,316
Ἡ ζητουμένη συμπληρωτικὴ πίστωσις	»	5,000
		77,316
Περιπλέον τῆς περυσινῆς ἀντιστίχου δαπάνης	»	24,884:01
Τοῦ τρίτου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου ἤτοι μαρτυρικῶν ἀποζημιώσεων ψηφισθεῖσα ποσότης	δρ.	166,000
Συμπληρωτικὴ πίστωσις ἤδη ζητουμένη	δρ.	36,000
		202,000
Περιπλέον τῆς περυσινῆς δαπάνης		26,179:46
Ὑπέρβασις τῶν ὑπολογιζομένων δι' τὸ **1845** πρὸς τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὸ **1844**		52,030:19

Πρὸς δικαιολόγησιν τῶν τοιούτων ὑπερβάσεων, θεωρῶ πρόσφορον νὰ σᾶς ἐκθέσω τὴν ἑπομένην σύγκρισιν πρὸς ἄλληλα τῶν ἄρθρων αὐτῶν διὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς ἕκαστον ἐνέργειαν κατὰ τὸ **1844** καὶ **1845**.

α) Κατὰ τὸ **1844**· συνεκροτήθησαν πέντε Κακουργιοδικεῖα, κατὰ δὲ τὸ **1845**· ὁμοίως ἐννέα, εἰς ἃ συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ κατὰ τὸν Δεκέμβριον εἰς Πάτρας καὶ Σύρον συστηθέντα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθη προκαταβολὴ γραφικῶν ἐξόδων. Θεν τὸ παρελθὸν ἔτος συνεκροτήθησαν πλείονα Κακουργιοδικεῖα τέσσαρα, ἑπομένως ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν ἑκάστου ἦτον μακροτέρα ἐκείνης τῶν Κακουργιοδικείων τοῦ **1844**.

β'.) Κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ **1844** εἰς τὰς δέκα φυλακὰς τῶν ὑποδίκων καθ' ὅλον τὸ Κράτος διετράφησαν ἐκ τοῦ δημοσίου **512** ὑπόδικοι. Εἰς τὰς αὐτὰς φυλακὰς διετράφησαν **766** ὑπόδικοι τὸν αὐτὸν μῆνα τοῦ **1845**. Ἐκ τούτου ἡμερουσία αὔξησις δαπάνης δραχμὰς **105** ὡς ἐγγιστα.

γ'.) Εἰς Ἀθήνας ἐπληρώθησαν τὸ **1844** τὸν μὲν Νοέμβριον **58** μάρτυρες . . . . . δραχ. **798:25**
Τὸν δὲ Δεκέμβριον **57** μάρτυρες . . . . » **545:25**
1,343:50

Κατὰ δὲ τὸ 1845 ἐπληρώθησαν αὐτόθι τὸν Νοέμβριον 155 μάρτυρες . . . . . δραχ. 4,097:50
Καὶ τὸν Δεκέμβριον 78 μάρτυρες . . . » 2,072:50
6,170

Παρομοία, ὡς ἔγγιστα, ἀναλογία ὑπάρχει τῆς δαπάνης τῶν μαρτυρικῶν ἀποζημιώσεων τὸ 1845 πρὸς τὰς τοῦ 1844 καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πρωτευούσας τῶν Νομῶν· διὸ παραλείπω τὴν λεπτομερεστέραν ἔκθεσιν αὐτῶν.

Ἡ συνοπτικὴ αὕτη σύγκρισις τῆς δαπάνης γενομένης ἐπὶ τῶν τριῶν ἄρθρων τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων τὸ 1835 πρὸς ἐκείνην τῶν αὐτῶν ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1844 πληροφορεῖ ἀρκούντως τὴν Βουλὴν κατὰ πόσον ἡ ὑπηρεσία τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης ηὔξησεν τὸ 1845· ἄλλως τε αἱ διάφοροι ἐνέργειαι αὐτῆς εὑρίσκονται στενὰ συνδεδεμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ, οὕτως εἰπεῖν, εἰς σχέσιν αἰτιότητος καὶ ἀποτελέσματος.

Ἡ κράτησις πλειόνων ὑποδίκων εἰς τὰς φυλακὰς ἀπαιτεῖ ἀνωτέραν δαπάνην διατροφῆς αὐτῶν, προκαλεῖ κατὰ μέγα μέρος τὴν κατάθεσιν πολλῶν μαρτύρων πρὸς περαίωσιν τῶν προανακρίσεων, ἐντεῦθεν αὔξησις τῶν μαρτυρικῶν ἀποζημιώσεων, καὶ τῶν δικαιωμάτων, ὅσα χορηγεῖ ἡ ποινικὴ διατίμησις δι' ἐνέργειαν ποινικῆς ὑπηρεσίας. Ἐκ τῆς περαιώσεως τῆς τοιαύτης προανακρίσεως, παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη τῆς συγκροτήσεως περισσοτέρων ἢ ὀλιγωτέρων Κακουργιοδικείων κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ἀνακρινομένων πράξεων, καὶ ἐκ τούτου ἡ αὔξησις ἢ ἐλάττωσις τῶν ἐξόδων τῶν Κακουργιοδικείων, καὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μαρτύρων ἐμφανιζομένων ἐνώπιον αὐτῶν.

Ἰδοὺ, Κύριοι, ἐν περιλήψει οἱ λόγοι τῆς αὐξήσεως τῶν ἐξόδων τῶν περὶ ὧν αἰτεῖται ἡ συμπληρωτικὴ πίστωσις τριῶν ἄρθρων

Ἐνδέχεται τις ἀνεξετάστως νὰ πεισθῇ ὡς ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς αὐτῆς αὐξήσεως, ὅτι κατὰ τὸ 1845 ηὔξησαν αἱ ἀξιόποινοι πράξεις, ἂν καὶ δὲν ἦναι ἐνταῦθα ἡ οἰκεία θέσις τοῦ νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοιούτου σοβαροῦ θέματος, βεβαιῶ ὅμως τὴν Βουλὴν, ὅτι αἱ ἀξιόποινοι πράξεις ἐλαττοῦνται κατὰ λόγον τῆς προχωρούσης τακτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνίας μας, ἡ δὲ φαινομένη αὔξησις τῆς δαπάνης ἔχει τὴν ἀληθῆ πηγήν της εἰς τὴν

ἀνάπτυξιν καὶ δραστηριότητα τὴν ὁποίαν ὁσημέραι λαμβάνει ἡ ποινικὴ Δικαιοσύνη.

Τὴν 31 Ἰανουαρίου 1846 ἐν Ἀθήναις.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
ΙΩΑΝ. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τὸ 1845.

ΟΘΩΝ.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατάττομεν νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὀφείλοντος νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον αὐτῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης συμπληρωτικὴ πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1845 ἐπὶ τῶν ἑπομένων κεφαλαίων καὶ ἄρθρ. ἤτοι.

ά.) Τοῦ Κεφαλαίου Δ. ἄρθρ. 1. γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἐξοδα κακουργιοδικείων. Δρ. 700

β'.) Τοῦ κεφαλαίου Ζ. ἄρθρ. 4. διατροφὴ ὑποδίκων 5000

γ'.) Τοῦ κεφαλαίου Η. ἄρθρ. 4. ἀποζημιώσεις μαρτύρων. 36000

Ὅλον τεσσαρά[illegible]τα μία χιλιάδες ἑπτακόσιαι 41700

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐπιτρεπομένη ποσότης αὕτη θέλει προσεθῇ εἰς τὰ διὰ τοῦ Νόμου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν 5. Νοεμβρίου 1845 ψηφισθέντα ποσὰ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων καὶ θέλει ἀπαρτίζει μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ εἰρημένου Ὑπουργείου διὰ τὸ 1845.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Φευρουαρίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

ΙΩΑΝ. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.»

Ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων, τοῦ ἤδη ψηφισθέντος, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ προταθεῖσα ἤδη τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας, ἔχουσα οὕτως·

« Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 δημοτικοὶ φόροι θέλουσι πληρόνεσθαι ἀφαιρουμένου τοῦ τε ἐγγείου καὶ τῆς ἐπικαρπίας φόρου. »

Πρὸς ὑποστήριξίν της παρετήρησεν ὁ προτείνας ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ 2 ἄρθρου τούτου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος προὐκάλεσε τὴν πρότασιν τῆς τροπολογίας αὐτῆς, διότι πολλοὶ μὲν ἐξ ἡμῶν ψηφοφοροῦντες ἐπὶ τοῦ 2 τούτου ἄρθρου, ὅταν τὸ περὶ δημοτικῶν φόρων ἐψηφίζετο Νομοσχέδιον, ἠννόησαν νὰ ἀφαιρῆται πρὸ τοῦ δημοτικοῦ φόρου ὁ ἔγγειος καὶ ὁ τῆς ἐπικαρπίας, καὶ ὅμως, ἐνῷ κατὰ τὸν δῆμόν μου ἐν Μαντινείᾳ, ὅτε τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον συνέταττε προϋπολογισμὸν ἐπέβαλε φόρον καὶ ἐλάμβανε τοῦτον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου καὶ τοῦ τῆς ἐπικαρπίας, οἱ εἰσπράκτορες πέρυσι δὲν ἠννόησαν τὸ ἄρθρον καὶ ἐπεχείρισαν νὰ ἐφαρμόσωσι τοῦτο λαμβάνοντες τὸν φόρον, χωρὶς νὰ προαφαιρέσωσι τὸν ἔγγειον καὶ ἐπικαρπίας, καὶ οὕτως ἐλάμβανον ἐπὶ τῶν 100 κοιλῶν σίτου, τὰ ὁποῖα παρῆγεν ὁ γεωργὸς, καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν 90 ἢ 75, τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ φόρου ἀπελείποντο· ζητήσαντες δὲ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ ὁδηγίας δὲν ἔλαβον αὐτὰς, διότι ἐκεῖνος ἐδίσταζε, καὶ ἐπίσης παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τοιαύτας ἐζήτησε, μετὰ τοῦ ἁρμοδίου εἰσηγητοῦ τοῦ ὁποίου συνεννοηθεὶς εἶδον ὅτι καὶ οὗτος τὴν αὐτὴν περὶ τοῦ 2 τούτου ἄρθρου ἰδέαν ἔχει.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀντεῖπεν ὅτι ὁ νόμος οὗτος εἰσήχθη οὕτω διὰ τὸ κατεπεῖγον, καὶ δὲν ἦτον ὁ ἁρμόδιος καιρὸς, ἵνα τοσαῦται ὑποβληθῶσι τροπολογίαι, ἀλλὰ περιοριζόμενοι εἰς τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας διορθώσεις ὀφείλομεν νὰ ἀναβάλωμεν τὰ περαιτέρω, ὅταν ὑπεβάλετο εἰς ἡμᾶς τὸ ὁριστικὸν περὶ τούτου Νομοσχέδιον, κατὰ τὴν τοῦ Ὑπουργείου ἐπαγγελίαν· ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη ἀντίκειται εἰς τὴν πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ἐγκριθεῖσαν λογιστικότητα, διότι φόρος δημοτικὸς ἄμεσος εἶναι ποσόν τι ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν λαμβανόμενον, ἀλλ' ἀφαιροῦντες τόν τε ἔγγειον καὶ ἐπικαρπίας φόρον θέλομεν αὐξήσει τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, τὸ ὁποῖον ὡς δημοτικὸν λαμβάνομεν φόρον, διότι οὗτος ἐπιτίθεται κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν τῶν δήμων, καὶ ἂν ἀνταπεκρίνετο πρότερον, ἤδη διὰ τὴν προαφαίρεσιν τῶν ἄλλων φόρων κατὰ τὴν τροπολογίαν ἐλαττοῦται καὶ πρέπει νὰ αὐξηνθῇ. Ὅτι, ἀφ' οὗ πέρυσι φειδωλοὶ ἐπιδειχθέντες ἐψηφίσαμεν ὑπὲρ τῶν δήμων τοὺς ἀπολύτως εἰς τὴν συντήρησιν τῶν ἀναγκαιοῦντας φόρους, ἤδη δὲν πρέπει νὰ περιορίσωμεν αὐτοὺς, ἵνα μὴ καταστήσωμεν ἀδύνατον τὴν συντήρησίν των.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι μόνος ὁ ἔγγειος φόρος νὰ προαφαιρῆται πρέπει καὶ οὐχὶ καὶ ὁ τῆς ἐπικαρπίας, διότι οὗτος μὲν κατὰ κατάχρησιν *φόρος* καλεῖται, *δικαίωμα* κατ' οὐσίαν ὑπάρχων, ἐνῷ ἐκεῖνος μόνος εἶναι *φόρος*. Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας ὅτι τὴν τροπολογίαν ταύτην, ὡς ἀπολύτως ἀναγκαίαν, ἐθεώρησε, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινεν αὐτὴν, διότι τὸ 2 ἄρθρον εἶναι ἐναντίον τῆς λογιστικότητος, διότι οὐδεμίαν ἡ Δημοτικὴ πρὸς τὴν Διοικητικὴν λογιστικότητα σχέσιν ἔχει, καὶ φέρει ἀποτέλεσμα ἀντίθετον τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ τὰ βάρη ἴσα νὰ φέρωσι πάντες ὀφείλουσι· καὶ ὅτι ἐπειδὴ ὁ δημοτικὸς φόρος πρέπει νὰ ψηφίζηται ἐπὶ τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος, καὶ τοιοῦτον εἶναι μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἄλλων δημοσίων φόρων, διὰ τοῦτο καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τούτων νὰ λαμβάνηται πρέπει.

Ἀντεῖπεν αὖθις ἄλλος ὅτι ἐζητήθη πρό τινος ἂν τοὺς δημοτικοὺς φόρους πρέπει κατ' ἔτος νὰ ψηφίζῃ ἡ Βουλὴ ἢ τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια, καί τις τότε παρετήρησεν ὅτι ἐὰν ψηφίζῃ αὐτοὺς ἡ Βουλὴ καταργεῖται τὸ δικαίωμα τῆς αὐθυπαρξίας τῶν Δήμων, ἀντέκρουσαν ὅμως αὐτὸν ἄλλοι μετ' ἐμοῦ ἀποδιδόντος τὴν τοιαύτην ψήφισιν εἰς τὸ δυνάμει τοῦ 52 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος νομοθετικὸν τῆς Βουλῆς δικαίωμα· ὅτι ἐπὶ τούτου κυρίως ἡ Βουλὴ διχογνωμεῖ, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τοῦ ἱεροῦ τῶν δήμων δικαιώματος νὰ ψηφίζωσι τοὺς φόρους των κατὰ λόγον τῶν ἰδίων αὐτῶν ἀναγκῶν, περὶ τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἀμφιβάλλει ἀποδίδων εἰς τοὺς δήμους μὲν τὸ δικαίωμα νὰ ὁρίζωσιν αὐτοὶ ἀκριβῶς τὸ ἀναγκαῖον ἑκάστῳ ποσὸν, εἰς δὲ τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου καὶ γενικοῦ αὐτοῦ ὅρου· ὅτι πρὸ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας πρέπει νὰ ζητηθῇ ἂν οἱ ψηφισθέντες πέρυσι φόροι ἦσαν πολλοὶ καὶ πλεονάζωσι, διότι ἂν δὲν πλεονάζωσι, τότε ἀποκρούεται πᾶσα τροπολογία, τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν προτιθεμένη ἢ ἐπιφέρουσα. Ὅτι ἐὰν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων δὲν ἐπαρκῶσιν οἱ ὑπάρχοντες φόροι, καὶ νὰ προηγηθῇ τι εἰς τούτους πρέπει. ἀδιάφορον εἶναι ἂν τὸ προστεθησόμενον ὀνομασθῇ ἑκατοστὸν, ἢ ἑκατοστὸν καὶ τέταρτον ἢ ὄγδοον καθ' ὑπόθεσιν, ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν τροπολογίαν, τότε ἐλαττόνομεν τὰ μέσα αὐτῶν κατὰ ἓν δέκατον ἔτι πρὸς τὸ ἑκατοστόν· ἐπειδὴ δὲ μετὰ φειδοῦς τοὺς πέρυσιν ὡρίσαμεν φόρους τῶν Δήμων, καὶ οὗτοι μόλις εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτῶν ἐπαρ-

κοῦσι, διὰ τοῦτο ἐθήκαμεν τότε τὸν διπλασιασμὸν τῶν φόρων· ὁρίζοντες δὲ ἤδη γενικῶς τὸ ποσὸν, ὀφείλομεν νὰ ἀφήσωμεν τὸν κύριον καὶ ἀεριβῆ αὐτοῦ προσδιορισμὸν εἰς τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια· ἐὰν δέπου πλεονάζωσιν αἱ εἰσπράξεις αὗται, δύνανται ἐκεῖ τὰ δημοτικὰ συμβούλια νὰ ἀφαιρέσωσιν ἢ ἐλαττώσωσι, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ταύτης τῶν δημοσίων φόρων τούτων, τὰς εἰσπράξεις των, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα τοιαύτην νὰ ἐπιφέρωμεν ἐλάττωσιν, νομοθετοῦντες ἤδη διὰ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν· ὅτι ἡ ἐπικαρπία δὲν εἶναι, εἰμὴ χρεωλύσιόν τι, τὸ ὁποῖον πληρόνει ὁ ἐθνικὴν καλλιεργῶν γῆν, ὡς καὶ ὁ ξένα δανειζόμενος κεφάλαια· καὶ ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δυσκολιῶν τούτων, ἔπρεπε μετὰ τὴν καταψήφισιν τῶν Νομοσχεδίων νὰ συνοδεύῃ ἡ Κυβέρνησις ταῦτα μὲ ἐξηγητικὰ Διατάγματα, ἵνα τὰς ἀμφιβολίας ταύτας ἄρωσι.

Μετά τινα δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι οἱ δημόται ὀφείλουσιν ἐπίσης νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὰ δημοτικὰ βάρη, ἀλλ' ἡ συνεισφορὰ αὕτη πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος εἰς ὅλας τὰς τάξεις, ὥστε οὐδεμία τούτων νὰ ἐπιβαρύνηται πλειότερον τῆς ἄλλης, καὶ ὅτι ἑπομένως ἂν ἕνεκα τῆς ἐκπτώσεως τῶν δέκα τοῖς ἑκατὸν προσγιασθῇ ἔλλειμμά τι εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν δήμων, τὸ ἔλλειμμα τοῦτο νὰ ἐπιβληθῇ ἀναλόγως εἰς ὅλας τὰς τάξεις, διότι ἡ τάξις τῶν γεωργῶν εἶναι πλειότερον τῶν ἄλλων καὶ ὡς πρὸς τὴν δημοτικὴν φορολογίαν βεβαρυμένη· ἐκηρύχθη ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις.

Ὁ δὲ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐξάγεται ὅτι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2. τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου ἐπροτάθη ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας τροπολογία, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ὁ δημοτικὸς φόρος νὰ πληρόνηται, ἀφαιρουμένου τοῦ τε *ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου*, ὅτι ὁ Βουλευτὴς Ἄργους ἐπρότεινεν ὑποτροπολογίαν, καθ' ἣν ὁ δημοτικὸς φόρος νὰ πληρόνηται, ἀφαιρουμένου *μόνον* τοῦ *ἐγγείου* φόρου· καὶ ὅτι θέλει ψηφοφορηθῇ πρῶτον ἡ τροπολογία, ὡς ἀπωτέρα, καὶ ἀκολούθως ἡ ὑποτροπολογία. Ἐψηφοφορήθη λοιπὸν ἡ τροπολογία δι' ἀναστάσεως καὶ δὲν ἐγένετο εἰς τὴν Βουλὴν παραδεκτή.

Ἐψηφοφορήθη κατόπιν καὶ ἡ ὑποτροπολογία δι' ἀναστάσεως καὶ δὲν ἐγένετο καὶ αὕτη παραδεκτή.

Ἑπομένως ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2. τροπολογίαν, ἀλλ' ἐκύρωσεν αὐτὸ, ὅπως εἶναι εἰς τὸν Νόμον.

Μεταβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ τέλους τοῦ 4. ἄρθρου τοῦ Νόμου τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας, καθ' ἣν ἡ λέξις *μόνον* νὰ ἀφαιρεθῇ καὶ νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «κατ' ἀναλογίαν τῆς εἰς ἕκαστον Δῆμον διαμονῆς των, ἤτις ὅμως νὰ μὴν ἦναι ἐλάσσων τοῦ ἑνὸς μηνὸς» ἀλλὰ μὴ ὑποστηριχθείσης τῆς τροπολογίας ταύτης παρ' οὐδενὸς ἄλλου, ἀπετράπη ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις.

Ἀκολούθως ἡ Βουλὴ μετέβη εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8. τοῦ νόμου προταθείσης, τυπωθείσης καὶ διανεμηθείσης πρὸ ἡμερῶν τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, καθ' ἣν προτείνεται νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «Ἁμαλιαπόλεως» καὶ ἡ λέξις «Σκιάθου».

Εἷς τὸν προτείναντα δ' ἐπίσης νὰ προστεθῇ καὶ ὁ ἐν Τήνῳ Δῆμος Πανόρμου ὡς συγκείμενος ἀπὸ ἀκτήμονας καὶ βιομηχάνους δημότας, καὶ μὴ ἐπαρκῶν διὰ τοῦτο εἰς τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἀπαιτούμενα, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ κατ' ἔτος μένον ἔλλειμμα τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἁρμόδιον διὰ τὰς τοιαύτας προτάσεις εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας ἐπισήμους πληροφορίας περὶ τῶν ἀπόρων τούτων δήμων, διὰ νὰ πεισθῇ ἡ Βουλὴ, ὡς καὶ πέρυσι περὶ τῶν δήμων Πετσῶν καὶ Ἁμαλιαπόλεως ἐπείσθη, δυναμένη ἄλλως νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως. Μετὰ τὰς παρατηρήσεις δὲ τοῦ προτείναντος τὴν πρότασιν ὅτι ἡ ἐντελὴς ἀπορία τοῦ δήμου ἀποδεικνύεται ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἀπὸ τὰ ψηφίσματα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Πανόρμου, ζητήσαντος ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπανειλημμένως τὴν ἐπιβολὴν ἐράνου διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτως ὁ δῆμος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας του, τὴν ὁποίαν ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔκρινε· καὶ ὅτι ὁ ἔμμεσος οὗτος δημοτικὸς φόρος θέλει προηγουμένως ψηφισθῇ ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ ἐγκριθῇ ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν διοικητικὴν ἀρχὴν, διὰ νὰ εἰσπραχθῇ, καὶ ἑπομένως ὅταν ἦναι ἀναπόφευκτος ἀνάγκη· καὶ μετὰ τὴν γενομένην ἀντιπαρατήρησιν ὅτι ἡ ἀπαιτουμένη ψήφισις τοῦ δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον δὲν δικαιολογεῖ τὴν πρότασιν, διότι εἶναι γενικὸς κανὼν, ἐφαρμοζόμενος εἰς τὴν ψήφισιν καὶ κύρωσιν ὅλων τῶν δημοτικῶν προϋπολογισμῶν· ὁ εἰσηγητὴς ἐξέθηκεν ὑπὲρ τῆς προτάσεως, ὅτι ἐν γένει αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ οἱ πόροι τῶν δήμων εἰς ἀθλίαν εὑρίσκονται κατάστασιν, ἰδίως δὲ οἱ δῆμοι Ἑρμουπόλεως, Πετσῶν καὶ Ἁμαλιαπόλεως εὑρέθησαν εἰς ἐξαιρετικὰς περιστά-

στις, διὰ τὰς ὁποίας ὁ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμος περιεβαλεν αὐτοὺς μὲ ἰδιαιτέραν τινὰ προστασίαν· ὅτι εἰς παρομοίας ἐξαιρετικὰς περιστάσεις εὑρίσκονται καὶ οἱ, περὶ ὧν αἱ προτάσεις, δῆμοι Σκιάθου καὶ Πανόρμου, καθόσον καὶ οἱ δύο εἶναι νήσων καὶ παράλιοι ἀκτήμονες δῆμοι· ὅτι ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὸν τελευταῖον τελωνιακοῦ σταθμοῦ ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ δῆμος οὗτος ἔχει μέλλον, καὶ ἀπαιτεῖται, ὡς παράλιος μάλιστα, νὰ ἐνισχυθῇ.

Ἐρωτηθεῖσα, μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἡ Βουλή, πρῶτον, ἂν παραδέχηται τὴν περὶ τοῦ δήμου Σκιάθου πρότασιν, καὶ δεύτερον τὴν περὶ τοῦ δήμου Πανόρμου τῆς Τήνου, παρεδέχθη διὰ ψηφοφορίας, γενομένης δι' ἀναστάσεως, νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ Νόμου μετὰ τὴν λέξιν «Ἁμαλιαπόλεως» καὶ αἱ λέξεις «Σκιάθου καὶ Πανόρμου».

Μετέβη μετὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν ἀ) τῆς προταθείσης ἐπὶ τῶν ἄρθρων 12, 14 καὶ 15 τοῦ Νόμου, τυπωθείσης καὶ διανεμηθείσης πρό τινων ἡμερῶν, τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, ὑποστηριχθείσης καὶ παρ' ἄλλων ἐχούσης καὶ ὡς ἑξῆς·

« Οἱ ἄμεσοι δημοτικοὶ φόροι, ὅ τε ἔγγειος, ὁ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων εἰσπράττονται συνάμα μετὰ τῶν ἀντιστοιχούντων φόρων τοῦ δημοσίου ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπὶ τοῦ δημοσίου γενομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως· ὅπου δὲ οἱ τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους, ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῶσι καὶ οἱ ἀντιστοιχοῦντες συγχρόνως μὲ τοὺς δημοσίους καὶ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ μέτρησις, ἡ ἐκτίμησις, ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἡ εἰσπραξις αὐτῶν γίνεται ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῶν προϊσταμένων Οἰκονομικῶν ἀρχῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.» καὶ β') τῆς προταθείσης ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου, τυωθείσης καὶ διανεμηθείσης ἐπίσης τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ παραδοχή, ἢ μή, κρέμαται ἀπὸ τὴν ἔγκρισιν, ἢ μή, τῆς ἀνωτέρας τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης καὶ ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς·

« Εἰς τὸ τέλος τοῦ 12 ἄρθρου νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις *ἀπὸ ὑπαλλήλους, τοὺς ὁποίους τὸ δημοτικὸν συμβούλιον διὰ πράξεώς του ἤθελεν ἐγκρίνει.*»

Ἐπὶ τῆς πρώτης τῶν τροπολογιῶν τούτων παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τὰ ἑξῆς· ὅτι εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐκ τῶν προσόδων ἄλλων δημοσίων φόρων γίνεται συγχρόνως κατὰ τὸ ἄρθρον 19

καὶ ἡ εἰσπραξις τοῦ δημοτικοῦ φόρου ἀπὸ τοὺς εἰσπράκτορας τοῦ δημοσίου, ὁ δὲ φόρος ἐπὶ τῆς μεταξῆς, σταφίδος, βαλανιδίων, σύκων καὶ ἄλλων τοιούτων πρέπει νὰ εἰσπράττηται εἰς τὰ τελωνεῖα ὁμοῦ μὲ τὸν τοῦ δημοσίου· ἀλλ' ἐγεννήθη ἡ δυσκολία πῶς θέλει ἀναλογισθῇ εἰς τοὺς διαφόρους δήμους, τοὺς παράγοντας τὸ αὐτὸ προϊὸν, ἡ εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραχθεῖσα ποσότης τοῦ φόρου· ὅτι εἶναι δίκαιον ἕκαστος δῆμος ν' ἀπολαμβάνῃ τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον μέρος τοῦ φόρου, ἀλλὰ δὲν πρέπει διὰ τὴν παρουσιασθεῖσαν ταύτην δυσκολίαν νὰ παραιτήσωμεν τὴν εἰς τὰ τελωνεῖα, ἀνεπαχθῆ διὰ τοὺς φορολογουμένους, εἴσπραξιν, καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πρῶτον σύστημα, τὸ ὁποῖον, ὡς καταπιεστικὸν, παρητήσαμεν. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ ἀφεθῇ ἡ εἰσπραξις τοῦ φόρου καὶ ἐπὶ τῶν προϊόντων ταύτων, τὰ ὁποῖα ἡ τροπολογία ἐννοεῖ, ὅπως ἐγίνετο εἰς τὰ τελωνεῖα, καὶ νὰ εὑρεθῇ ὁ κατάλληλος τῆς διανομῆς εἰς ἕκαστον δῆμον τρόπος, διότι κάλλιον νὰ στερηθῶσιν οἱ δῆμοι μέρος τοῦ φόρου των, παρὰ νὰ πάσχωσιν οἱ δημόται καταπιέσεις.

Εἰς ταῦτα ἀπήντησεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ὅτι τὸ μέτρον τὸ προβλεπόμενον ἀπὸ τὴν τροπολογίαν εἶναι γενικὸν δι' ὅλους τοὺς δήμους τοὺς παράγοντας προϊόντα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ ἔγγειος φόρος εἰσπράττεται εἰς τὰ τελωνεῖα· ὅτι πολλῶν δήμων αἱ εἰσπράξεις ἐκ τοιούτων προϊόντων, αἵτινες ἄλλοτε ἦσαν τὸ μίγιστον καὶ κυριώτερον μέρος τῶν δημοτικῶν πόρων, δὲν ἐπραγματοποιήθησαν ἐφέτος, διότι, ἂν καὶ διετάχθη ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ εἰς τοὺς ἁρμοδίους δήμους παράδοσις τοῦ φόρου, ἐστάθη ἀδύνατον νὰ εὑρεθῇ ὁ τρόπος τοῦ μεταξὺ τῶν δήμων ἀναλογισμοῦ τοῦ φόρου κατὰ τὸ ποσὸν τῶν προϊόντων ἑκάστου, διότι οὔτε τὸ προϊὸν τοῦ ἑνὸς δύναται νὰ διακριθῇ ἀπὸ τὸ τοῦ ἄλλου, οὔτε ὅλον αὐτὸ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ἀπὸ διάφορα τελωνεῖα· ὅτι παραδεχόμενοι καὶ διατηροῦντες καὶ ἐφέτος διάταξιν τὴν ὁποίαν ἡ πεῖρα ἀπέδειξε πλημμελῆ, συντελοῦμεν οὕτως εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν δήμων, διότι συγχίζομεν οὕτω τὰς εἰσπράξεις των καὶ στεροῦμεν αὐτοὺς τῶν μέσων τῆς συντηρήσεώς των· ὅτι καὶ εἰς τὸ σύστημα τοῦτο τῆς εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπράξεως ἐπισυμβαίνουσιν ἴσως πλειότεραι καταχρήσεις ἀπὸ τὰς ἐκ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, διότι, ὅσον καὶ ἂν ὑποτεθῇ τίμιος καὶ ἱκανὸς ὁ τελωνιακὸς ὑπάλληλος, εἶναι ἀδύνατον νὰ προλάβῃ τὰ λαθρεμπόρια εἰς τὰ ἐκτεταμένα καὶ ἔρημα παράλιά μας, καὶ μάλιστα τοῦ προϊόντος τῆς μεταξῆς· Διὰ ταῦτα ἡ παραδοχὴ τῆς τροπολογίας

καθίσταται ἀναγκαία, καθ' ὅσον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν περυσινὸν Νόμον ὑπάρχουσι τοιαῦται ἐξαιρέσεις, τοῦ γενικοῦ τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων συστήματος, ἕνεκα τοιούτων περιστάσεων.

Ἐρωτηθεὶς δὲ παρά τινος τί ἐννοεῖ μὲ τὴν ἐφορείαν τῶν Οἰκονομικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον διὰ νὰ ὑπάρχῃ πλειοτέρα ἐγγύησις εἰς τὴν εἴσπραξιν πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων.

Μετὰ τοῦτον ὁ προτείνας τὴν δευτέραν ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου τροπολογίαν Βουλευτὴς ἀντικρούων τὴν πρώτην παρετήρησεν ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη προδικάζει ἀπὸ τοῦδε τὴν παραδοχὴν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν ᾧ ἄδηλον εἶναι εἰσέτι ἐὰν θέλῃ παραδεχθῇ ἢ μὴ καὶ ἐφέτος· ὅτι τὸ παραδεχθὲν πέρυσι σύστημα τῆς δημοτικῆς εἰσπράξεως ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὡς ἐπιβλαβές, διότι οἱ δημοτικοὶ φόροι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν εἰσεπράχθησαν, εἰς τινας μὲν δήμους ἐπειδὴ δὲν ἐπρόλαβον νὰ εἰσπράξωσιν αὐτοὺς ὁμοῦ μὲ τοὺς δημοσίους, εἰς τοὺς ἄλλους δὲ, ἐπειδὴ ἐν γένει οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες καὶ ὑπάλληλοι ἠμέλουν, καὶ οὐδόλως ἐφρόντιζον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων, θεωροῦντες αὐτὴν ὡς πάρεργον· ὅτι, ἐκτὸς τούτων, παραδεχόμενοι τὸ σύστημα τῆς διὰ τῶν δημοσίων, καὶ ὄχι διὰ δημοτικῶν, εἰσπρακτόρων εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων, δεικνύομεν δυσπιστίαν εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ λαοῦ, προσβάλλοντες ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ καταστρέφοντες τὰς δημοτικὰς ἐλευθερίας μας· ὅτι διὰ ταῦτα ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν παρ' αὐτοῦ προτεινομένην Ϛ'. τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Νόμου, διὰ τῆς ὁποίας δὲν ἐννοεῖ τὴν διὰ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων εἴσπραξιν τῶν εἰς τὰ τελωνεῖα εἰδῶν εἰσπραττομένων δημοτικῶν φόρων, ἀλλ' ἐν γένει ὅλων τῶν δημοτικῶν φόρων, ὅταν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, ἢ τὴν παρὰ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἴσπραξιν, ὥστε κατὰ τὴν τροπολογίαν ταύτην δὲν καταστρέφεται τὸ σύστημα τῆς διὰ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ὁμοῦ μὲ τοὺς δημοσίους φόρους εἰσπράξεως καὶ τῶν δημοτικῶν, εἰμὴ, ὅπου τὰ δημοτικὰ συμβούλια θεωρήσωσιν αὐτὸ ἐπιβλαβὲς εἰς τὰ συμφέροντά των.

Καὶ ὁ μετὰ ταῦτα προσέθηκεν ὅτι ἅπαντες ἐπιθυμοῦσι καὶ ἀποδέχονται τὴν μετὰ τῶν Δημοσίων σύγχρονον εἴσπραξιν καὶ τῶν Δημοτικῶν φόρων ἀπὸ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους πρὸς οἰκονομίαν τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπράξεως καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν

καταπιέσεων καὶ καταχρήσεων, ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται ὅταν ἦναι κατορθωτὸν, καὶ ὄχι ὅταν ἕνεκα τούτου καθίσταται ἀδύνατος ἡ εἴσπραξις, ἢ ἕνεκεν ἀμελείας καὶ ἀφροντισίας τῶν Δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἢ ἕνεκα τῶν δυσκολιῶν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν Δημοτικῶν φόρων ἑκάστου Δήμου· π. χ. πῶς θέλει εἰσπραχθῇ ὁ τῶν ποιμνίων Δημοτικὸς φόρος, ὅταν ὁ ποιμὴν διατρέχῃ διαφόρους ἐπαρχίας, μεταβαίνων ἀπὸ τὰς θερινὰς εἰς τὰς χειμερινὰς νομὰς, καὶ τ' ἀνάπαλιν, καὶ ἐν ᾧ ὁ Ταμίας, πρὸς ὃν θέλει πληρωθῇ ὁ Δημόσιος φόρος, ἀγνοεῖ τὸ ποσὸν τοῦ ψηφισθέντος παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου καὶ εἰς ποῖον Δῆμον ὁ φόρος ἀνήκει· ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ ἐννοήσῃ ποῖον εἶδος ἐπιτηρήσεως δύναται νὰ ἔχει ἡ Οἰκονομικὴ ἀρχὴ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων, ἐνῷ τοιαύτη ἐπιτήρησις, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ, οὔτε συνάδει πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν Δήμων.

Εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἁπάντων ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου τροπολογίας τοῦ προαγορεύσαντος Βουλευτοῦ Μαντινείας εἶναι ἡ κατάργησις τοῦ συστήματος τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων ὁμοῦ μετὰ τῶν δημοσίων ἀπὸ τοὺς δημοσίους εἰσπράκτορας καὶ νὰ ἀνατεθῇ ἡ εἴσπραξις εἰς τοὺς δημοτικούς, ἀλλὰ τοιουτοτρόπως ἀποβαίνουσιν ἀνωφελεῖς οἱ λόγοι, οἵτινες ἔπεισαν πέρυσι τὴν Βουλὴν πρὸς οἰκονομίαν τῶν ἐξόδων τῆς εἰσπράξεως, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων καὶ καταπιέσεων καὶ πρὸς πλειοτέραν ἐγγύησιν εἰσπράξεως νὰ παραδεχθῇ τὸ σύστημα τοῦτο τὸ ὁποῖον, εἰσέτι δὲν ἐδοκιμάσθη ἀρκούντως διὰ νὰ ἐπιφέρωμεν καὶ ἄμεσον μεταρρύθμισιν αὐτοῦ. Ὅτι μ' ὅλα ταῦτα ἡ παρ' αὐτοῦ προτεινομένη τροπολογία δὲν παραβιάζει ποσῶς τὸ ὑπάρχον σύστημα εἰσπράξεως, οὔτε πάλιν ἀντίκειται εἰς τὴν καταλληλον αὐτοῦ μεταρρύθμισιν, διότι λέγει ὅτι, ὅπου οἱ φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους, ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῶσι συχρόνως καὶ οἱ δημοτικοὶ, τότε ἡ εἴσπραξις γίνεται ἀπὸ Δημοτικοὺς ὑπαλλήλους. Εἰς πρὸς τὸν ποιμνιακὸν φόρον, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. Δ. ὁ ποιμνιακὸς φόρος κατὰ τὸ ἥμισυ εἰσπράττεται ἀπὸ τὸν δῆμον, ὅπου παρεχείμασε τὸ ποίμνιον καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἀπὸ τὸν δῆμον, ὅπου ἔβοσκε τὸ θέρος· ὅτι ἐπομένως ὁ δημοτικὸς χειμερινὸς φόρος θέλει πληρωθῇ συγχρόνως μὲ τὸν τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν Ταμίαν τῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἐγένετο ἡ δήλωσις ἢ ἀμέσως ἢ διὰ κινήσεως κεφαλαίων, οὗτος δὲ εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸ ποσὸν

τοῦ φόρου καὶ εἰς ποῖον δῆμον ἀνήκει, καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν θερινὸν δημοτικὸν φόρον, ἐὰν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἐγκρίνῃ δύναται νὰ λάβῃ ὡς βάσιν τὴν δήλωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ ποιμὴν θέλει φέρει, ἄλλως δύναται νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὴν τροπολογίαν ἀπαρίθμησιν τοῦ ποιμνίου, διὰ τὰς ἐνδεχομένας μάλιστα αὐξομειώσεως, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ πέρυσι ἀπό τινας Δήμους· ὅτι τὴν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν φόρων παρὰ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἐφορείαν τῆς Οἰκονομικῆς ἀρχῆς ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν πρὸς πλειοτέραν ἐγγύησιν, ἀλλ' ἂν ἡ Βουλὴ θεωρῇ αὐτὴν ἐναντίαν τῆς δημοτικῆς ἀνεξαρτησίας, δὲν ἐπιμένει.

Μετὰ τὸν προτείναντα, ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι σπουδαῖον τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς διὰ τὴν αὔριον, ὁ προτείνας τὴν δ'. τροπολογίαν ἀπήντησεν εἰς τὴν α'. ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει ἢ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην ἀρχὴν νὰ παραδεχθῇ ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων καὶ ὄχι ἀμφιβολίας· ὅτι διὰ τῆς τροπολογίας του δὲν ἠννόησε νὰ διορίζωνται ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως νέοι δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀλλὰ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἢ οἱ δημόσιοι νὰ ἐπιφορτίζωνται τὴν εἴσπραξιν, ὅπου τοῦτο εἶναι ἀβλαβές, ἢ οἱ πάρεδροι τῶν χωρίων, καὶ οὕτω ἡ εἴσπραξις νὰ γίνεται ἀνεξόδως· ὅτι ἡ εὐκολία τῆς εἰσπράξεως τοῦ δημοτικοῦ ποιμνιακοῦ φόρου ἀπὸ τοὺς Ταμίας, δὲν εἶναι ἀληθὴς, ὡς παρεστάθη παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος, διότι ὁ ποιμὴν δὲν διαμένει μόνον εἰς δύο δήμους τῶν θερινῶν καὶ χειμερινῶν νομῶν, ἀλλὰ διέρχεται πολλοὺς δήμους, διαμένων εἰς αὐτοὺς, καὶ οἱ τοῦ ἑνὸς δήμου κτηνοτρόφοι διασπείρονται εἰς διαφόρους ἐπαρχίας, ὅπου οἱ Ταμίαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωσιν, οὔτε τὸ ποσὸν τοῦ δημοτικοῦ φόρου, οὔτε εἰς ποῖον δῆμον ἀνήκει· διὰ τὰς δυσκολίας ταύτας, καὶ διὰ νὰ σεφθῶσιν οἱ Βουλευταὶ ἐπ' αὐτῶν συνεμερίσθη τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν.

Οὐδεμία δυσκολία, εἶπεν ἄλλος, εἰς τὴν εἴσπραξιν τοῦ δημοτικοῦ ποιμνιακοῦ φόρου, διότι τὸ μὲν χειμερινὸν θέλει εἰσπράττει ὁ Ταμίας τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν καὶ ὁ ποιμὴν θέλει δώσει τὴν δήλωσιν, καὶ ὅστις γνωρίζει ἐκ τῆς δηλώσεως τὸν δῆμον εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει. Τὸν δὲ θερινὸν δημοτικὸν φόρον θέλει εἰσπράττει ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τοῦ δήμου, ὅπου βόσκει τὸ ποίμνιον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν ποιμένα ἐπιστραφείσης παρὰ τοῦ Δημάρχου δηλώσεως, ὅπου ἐμφαίνεται καὶ ὁ δῆμος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ζώων· ὅτι τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης θεωρεῖ ἀναγκαίαν, διότι μὴ οὔσης δυνατῆς τῆς ἀναλογίας τοῦ εἰσπραττομένου διὰ τῶν τελωνείων φόρου εἰς τοὺς ἀρμοδίους δήμους, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ γίνηται ἡ εἴσπραξις ἀπὸ τὰς δημοτικὰς ἀρχάς.

Ἐνταῦθα ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως πρότασιν, ἀπεφάνθη ἀπορατικῶς κηρύξασα συγχρόνως πεπαυμένην τὴν περὶ τούτου συζήτησιν.

Ὁ Πρόεδρος ἐπέφερε μετὰ τοῦτο ὅτι κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν δύο τροπολογίαι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἡ α. τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης ἐπὶ τῶν ἄρθρων, 12, 14, καὶ 15 τοῦ Νόμου, καὶ ἡ δ'. ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας, καὶ ὅτι ἀπωτέρα τούτων εἶναι ἡ α. μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς ὁποίας πίπτει ἀφ' ἑαυτῆς ἡ δ'. καὶ ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 12, 14, καὶ 15 τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, ἀνακαλέσαντος τὰς περὶ τὸ τέλος αὐτῆς λέξεις, « ὑπὸ τὴν ἐφορείαν τῶν προϊσταμένων Οἰκονομικῶν ἀρχῶν, » καθ' ἣν τὰ ἄρθρα 12, 14, καὶ 15 τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου συγχωνεύονται εἰς τὴν τροπολογίαν· παρεδέχθη δ' αὐτὴν ὡς ἄρθρον 12 τοῦ Νόμου διὰ ψηφοφορίας γενομένης δι' ἀναστάσεως, μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω λέξεων εἰς τὴν προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως « γενομένης » διὰ τῆς « γινομένης », ἔχει δὲ οὕτως.

« Οἱ ἄρσενοι δημοτικοὶ φόροι, ὅτε ἔγγειος, ὁ ἐπὶ τῶν ζώων » καὶ ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων εἰσπράττονται συναμα μετὰ τῶν » ἀντιστοιχούντων φόρων τοῦ δημοσίου ὑπὸ τῶν δημοσίων » εἰσπρακτόρων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου γινο- » μένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως· ὅπου δὲ οἱ » τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους, » ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῶσι καὶ οἱ ἀντιστοιχοῦντες » δημοτικοὶ συγχρόνως μὲ τοὺς δημοσίους καὶ ὑπὸ τῶν δημο- » σίων εἰσπρακτόρων, ἡ μέτρησις, ἡ ἐκτίμησις, ἡ ἐξέλεγξις » καὶ ἡ εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται διὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν » ὑπαλλήλων. »

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι, παραδεχθείσης τῆς Βουλῆς τὴν α. τροπολογίαν πίπτει, ἀφ' ἑαυτῆς ἤδη ἡ δ'.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη, ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῶν προταθεισῶν, τυπωθεισῶν καὶ διανεμηθεισῶν εἰς τοὺς Βουλευτὰς ἐπὶ τῶν ἀκολούθων ἄρθρων τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νόμου τροπολογιῶν,

διέλυσεν, ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς, τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΓ'.

Τῆς 26 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἕκτην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων μὲν ὀγδοήκοντα ὀκτὼ, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δεκαέξ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου οἱ τῶν Τμημάτων τῆς Βουλῆς Πρόεδροι ἀνήγειλλον ὅτι ἐνηργήθησαν παρά τινων αἱ ἑπόμεναι ἐκλογαὶ εἰσηγητῶν, ἤτοι ἀπὸ τὸ Β'. ἐξελέχθησαν εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν κτλ. ὁ Κ. Α. Σκαραμαγκᾶς, ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ὁ Κ. Γ. Φεγγαρᾶς καὶ ἀπὸ τὸ Ζ'. ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Πυλίας καὶ Κίας ὁ Κ. Στ. Ἀντωνιάδης, ἐπὶ τῆς τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου ὁ Κ. Θ. Κολοκοτρώνης, καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ὁ Κ. Σ. Βαρότσης· τὰ δὲ λοιπὰ δὲν ἐνήργησαν τὰς ἀπολειπομένας ἐκλογάς.

Μετὰ τὰς ἀπευθυνθείσας πρὸς τὰ Τμήματα παρατηρήσεις πρὸς ταχυτέραν ἀποπεράτωσιν τῶν καθυστερουσῶν εἰσέτι ἐκλογῶν τῶν εἰσηγητῶν διὰ νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς τὰ συμπληρωματικὰ μέλη καὶ συγκροτηθῶσιν αἱ διάφοροι εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ, ὁ Πρόεδρος ἐπέφερεν, ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς ἀναγκαίας ἐπιτηρήσεως τοῦ καταστήματος τῆς Βουλῆς κτλ. κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 98 τοῦ Κανονισμοῦ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐνεργηθῇ εἰς τινα τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων, καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἐφόρου τῆς Βουλῆς, μεθ' ἣν θέλει ὑποβληθῶσιν εἰς

τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς καὶ οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν.

Εἰπόντος δέ τινος ὅτι τὸ λαχὸν διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων τμῆμα διελύθη ἤδη κατὰ τὴν γενομένην ἀνανέωσιν τῶν τμημάτων, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν του, ὁ Πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι ἂν καὶ τὰ τμήματα ἀνενεώθησαν διὰ τὰς νέας τμηματικὰς ἐργασίας, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ἐξελέγξεως τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων τμῆμα θεωρεῖται μέχρις οὗ ἀποπερατώσῃ τὸ ἔργον του ὡς ὑπάρχον κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένην τάξιν.

Ἄλλου δὲ προσθέντος ὅτι τὰ μέλη τοῦ τμήματος τούτου ἀμελοῦσι καὶ δὲν συνέρχονται διὰ τὴν ἐξέλεγξιν καὶ τὴν σύνταξιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, παρετηρήθη ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ προσκληθῇ ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐκτεθέντος τμήματος νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συγκάλεσιν τῶν μελῶν καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν του. Ἀλλ' ἕτερος παρετήρησεν ὅτι τοῦτο μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο, ἕνεκα τῆς ἐπισυμβάσης τοῦ Προέδρου ἀσθενείας.

Ἀναγνωσθείσης δ' ἀκολούθως τῆς παρὰ τῶν τμημάτων ἐγκριθείσης πρὸς ἀνάπτυξιν προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Ἀκαρνανίας, καὶ ἐχούσης, ὡς ἑξῆς·

Δυνάμει τῶν ἄρθρων 11, 15, 16 καὶ 105 τοῦ Συντάγματος προτείνω εἰς τὴν Βουλήν.

« 1. Νὰ συσταθῇ Σχολεῖον, κύριον σκοπὸν ἔχον τὴν εἰς τὴν αὐστηρὰν ἠθικὴν ἀνατροφὴν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἀναγκαῖα μαθήματα ἐκπαίδευσιν τῶν νέων, ὅσοι μέλλουσι νὰ ἀναδεχθῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱερέως πολίτου.

2. Εἰς τὸ σχολεῖον τοῦτο νὰ ἦναι δεκτοὶ οἱ κατὰ τὴν κατωτέρω ἀναλογίαν παρ' ἑκάστου Δήμου ἀποστελλόμενοι νέοι, οἱ ὁποῖοι

α') Ἔχουσιν ἡλικίαν 14 ἕως 20 ἐτῶν.

β') Ἐτελείωσαν τὰ διατεταγμένα ἀλληλοδιδακτικὰ μαθήματα.

γ') Ἔχουσι πατέρα δημότην πρὸ δέκα τοὐλάχιστον ἐτῶν ἐντὸς τοῦ παρ' οὗ στέλλονται Δήμου, ὅστις πατὴρ αὐτῶν, ἢ ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπός των ὀφείλουν νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Δήμαρχον ἔγγραφον τὴν θέλησίν των, ὅτι στέργουσι νὰ σταλῶσι τὰ τέκνα των εἰς τὸ ἄνω εἰρημένον σχολεῖον· καὶ

δ') Ἐξελέχθησαν δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, προστιθεμένων εἰς αὐτὸ τῶν δημοτικῶν Συμβούλων τῆς ἀμέσως παρελθούσης περιόδου, τῶν δημάρχων τῶν δύο τούτων περιόδων, τῶν ἱερέων τῶν πολιτῶν τῆς πόλεως, ἢ τοῦ χωρίου, ὅπου εἶναι καθιερωμένον τὸ ἀλληλοδιδακτικὸν σχολεῖον, καὶ τοῦ δημοδιδασκάλου, ὅταν οὗτος διατελῇ αὐτόθι, ὡς τοιοῦτος πρὸ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους.

Εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην, οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ ἦναι τοὐλάχιστον εἰς τριπλάσιον ἀριθμὸν ἐκ τῶν ὅσων μαθητῶν πρέπει νὰ ἀποστέλλῃ ἕκαστος Δῆμος. Ἐὰν δ' ὁ τριπλάσιος ἀριθμὸς τῶν ὑποψηφίων δὲν ὑπάρχῃ ἐκ τῶν εἰς τὸ ἐδάφιον δ'. νέων, τότε συντρέχουσιν οἱ μᾶλλον ἐγγίζοντες νέοι εἰς τὸ τέλος τῶν μαθημάτων των.

3. Τὰ τῶν οὕτω πως ἀποστελλομένων νέων εἰς τὸ ἄνω εἰρημένον σχολεῖον ἔξοδα πρὸς διατροφήν των, ἐνδυμασίαν των, καὶ δι' ἀγωγιά των εἰς ὅριξιν καὶ ἐπάνοδον, θέλει εἶναι εἰς βάρος τῶν Δήμων των, θέλει ἐμβάζονται δὲ παρὰ τῶν ἀρμοδίων Δημάρχων εἰς τοὺς κατὰ τόπους Ταμίας, οἵτινες θέλει τὰ διαβιβάζουσι διὰ τοῦ Ταμίου τῆς Καθέδρας εἰς τὸ ἄνω εἰρημένον σχολεῖον· οἱ ἀμελεῖς Δήμαρχοι θέλουν καταδιώκεσθαι ὑπὸ τῶν Ταμιῶν καὶ Ἐπάρχων μ' ὅλην τὴν αὐστηρότητα πρὸς ταχεῖαν ἀποστολὴν τῶν ἐξόδων αὐτῶν.

Κατ' ἐξαίρεσιν πατέρες Δημόται, ἢ καὶ ξένοι ὁμόθρησκοί μας, δύνανται, ἀναδεχόμενοι εἰς βάρος των τὰ ἀνωτέρω ἔξοδα, νὰ στέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὸ ἄνω εἰρημένον σχολεῖον, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχωσι τὰ ἐκ τοῦ ἐδαφίου α'. καὶ β'. τοῦ ἄρθρου 2 προσόντα.

4. Ἕκαστος δῆμος τοῦ Κράτους θέλει ἀποστείλει τὸ πρῶτον καὶ θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποστέλλῃ κατὰ τριετίαν τοὺς νέους του, κατὰ τὴν κατωτέρω ἀναλογίαν· ἐπὶ ποινῇ δὲ παύσεως, οἵτε δήμαρχοι καὶ τὰ δημοτικὰ συμβούλια θέλει ἐκτελῶσιν ἀνυπερθέτως τὰς κατὰ τὰ ἄρθρα 2. 3 καὶ 4 ἀποστολὰς τῶν εἰς τοὺς δήμους των ἀναλογούντων νέων· καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἅμα οἱ δήμαρχοι διαταχθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἅμα τελειώσῃ ἡ τριετία ἀπὸ τῆς πρώτης ἀποστολῆς.

5 Ἀποστέλλουσιν εἰς τὸ εἰρημένον σχολεῖον

α'.) Οἱ μὲν δῆμοι τρίτης τάξεως, ἕνα μαθητήν

β'.) Οἱ δὲ δευτέρας τάξεως δῆμοι, δύο μὲν μαθητὰς, ἐὰν

ἔχωσι μέχρι 2,500 ψυχῶν δημότας· τρεῖς δὲ μαθητὰς, ἐὰν ἔχωσι μέχρι 3,500 ψυχῶν δημότας.

γ'.) Οἱ δὲ δῆμοι πρώτης τάξεως τέσσαρας μεν μαθητὰς, ἐὰν ἔχωσι 4,500 ψυχῶν δημότας, πέντε δὲ μαθητὰς, ἐὰν ἔχωσιν ὑπὲρ τὰς 7,000 ψυχὰς δημοτῶν.

6. Ἅμα παρέλθωσι τὰ δύο πρῖτα τοῦ κατὰ τὸν Κανονισμὸν ὡρισμένου χρόνου πρὸς τελείωσιν τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ Σχολείῳ παραδοτέων μαθημάτων, νὰ μὴ δύνανται πλέον νὰ χειροτονῶνται ἱερεῖς, οἵτινες δὲν φέρουσιν ἀπολυτήριον περὶ τῆς ἐντὸς τοῦ εἰρημένου σχολείου ἐκπαιδεύσεώς των καὶ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ γάμου του.

Οἱ δι' ἐξόδων τοῦ Δήμου των ἐκπαιδευθέντες εἰς τὸ εἰρημένον σχολεῖον νέοι ὀφείλουν, ἐπὶ ποινῇ ἀποζημιώσεως τοῦ Δήμου των, νὰ σταθῶσιν ἐρημέριοι, ἢ διδάσκαλοι ἐντὸς τοῦ δήμου των διὰ δέκα ἔτη.

7. Οἱ συνάμα καθ' ἑκάστην περίοδον ἐμβαίνοντες νέοι εἰς τὸ εἰρημένον σχολεῖον, περὶ τὸ τέλος τῶν πρὸς ἐκπαίδευσίν των ὡρισμένων μαθημάτων, τὴν ἡμέραν τῆς 25 Μαρτίου, ἐνώπιόν των ἔχοντες τὰς ἁγιωτάτας εἰκόνας τῆς θρησκευτικῆς καὶ πολιτικῆς ἀναγεννήσεώς μας, καὶ μετὰ κατάλληλον λόγον πρὸς κατανόησιν τῶν δύο αὐτῶν εἰκόνων, ὡς τῶν μεγαλητέρων δώρων τοῦ πλάστου μας ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, καὶ πρὸς ἀγνὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκλογῆς, ἐξ ἧς καὶ μόνης ὅτε ἐκλέγων καὶ ὁ ἐκλεγόμενος τιμᾶται ἐπίσης, θέλει ἐκλέγουσι μετὰ τῶν διδασκάλων, ἐφόρων καὶ ἱερέων τοῦ σχολείου, δι' ἀπολύτου καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, εἴκοσι μαθητὰς δημότας ἐκ τῶν μᾶλλον διακρινομένων διὰ τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς των, τὴν αὐστηρὰν ἠθικήν των καὶ τὴν ἀγχίνοιάν των. Ἀπὸ δὲ τῶν εἴκοσι τούτων, καὶ ἀμέσως, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναβολῆς, οἱ διδάσκαλοι καὶ ἔφοροι τοῦ σχολείου, καὶ δέκα διὰ κλήρου ἐξαγόμενοι ἀπὸ τῶν εἴκοσιν, ὡς εἰρηται, ἐκλεχθέντων, θέλει ἐκλέγουσιν ἐκ τῶν εἴκοσιν ἤδη ἐκλεχθέντων, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ διὰ τῶν τριῶν τεταρτων ἐκ τῶν ὅλων τούτων ψήφων, δέκα μὲν διὰ τὰς τρεῖς πρώτας περιόδους, πέντε δὲ διὰ τὰς μετὰ ταύτας, ἐκ τῶν μᾶλλον διακρινομένων διὰ τὴν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς των, τὴν αὐστηρὰν ἠθικήν των καὶ τὴν ἀγχίνοιάν των. Οἱ δὲ ἐκλεγόμενοι οὕτω, θέλει ἐκπαιδεύονται εἰς ἀνώτερα μαθήματα δι' ἐξόδων τοῦ Κράτους, διὰ νὰ καθέξωσι διδασκαλικὰς καὶ ὑψηλὰς θέσεις τοῦ ἱερατείου μας.

8. Ἡ Αἴγινα καὶ τὸ αὐτόθι ποτὲ ὀρφανοτροφεῖον εἶναι καθ' ὁ-

λα κατάλληλα διὰ τὴν σύστασιν τοιούτου ἐκπαιδευτηρίου ἱερέων πολιτῶν· ὅθεν καὶ κατ' ἔντονον πρόνοιαν τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐπισκευασθῇ τὸ εἰρημένον ὀρφανοτροφεῖον ἐπὶ τὸ καταλληλότερον, τὰ δὲ πρὸς τοῦτο ἔξοδα, τὰ πρὸς ἀγορὰν βιβλίων, τὰ εἰς μισθοὺς διδασκάλων, ἐφόρων, ἱερέων καὶ ὑπηρετῶν τοῦ σχολείου, πρὸς δὲ καὶ τὸ τίμημα ἑνὸς ἱκανῆς ἐκτάσεως γηπέδου πρὸς κατασκευὴν κήπου, ὅπου οἱ νέοι ἐργαζόμενοι καὶ διδασκόμενοι τὴν κηπουρικὴν νὰ διατηρῶσι τὴν ὑγείαν των ἐκ τῆς ὅλως οἰκείας εἰς ἱερεῖς πολίτας τερπνοτάτης ταύτης γυμνάσεως, θέλει εἶναι εἰς βάρος τοῦ Κράτους.

Ἡ Κυβέρνησις θέλει συγκαλέσει πρὸς τούτοις τοὺς ἐν τῇ Καθέδρᾳ ἐγκεκριμένους κατὰ τὴν παιδείαν καὶ πεῖραν διδασκάλους τοῦ ἱερατείου μας πρὸς σύνταξιν Κανονισμοῦ, διαλαμβάνοντος περὶ τῶν ἀναγκαίων διδασκάλων καὶ μαθημάτων περὶ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως, τῶν ἀναγκαίων ἱερέων τοῦ σχολείου, περὶ ὁμοιομόρφου καὶ ἁπλουστάτης στολῆς τῶν μαθητῶν, καὶ περὶ ποινῶν καὶ ἐφαρμογῆς αὐτῶν· ὁ δὲ Κανονισμὸς οὗτος, μετὰ δύο ἔτη, ἀφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, θέλει ὑποβληθῆ κατὰ τὸ Σύνταγμα εἰς τὴν ἐπίκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν Βουλῶν καὶ τοῦ Βασιλέως.

10. Οἱ διδάσκαλοι καὶ ἔφοροι τοῦ σχολείου, ἅμα διορισθῶσιν, ὀφείλουν συμμορφούμενοι μὲ τὸν Νόμον καὶ τὸν κανονισμὸν, νὰ λάβωσιν ἐν συμβουλίῳ τὰ πλέον κατάλληλα μέτρα, διὰ νὰ ὁρίσωσι τὰ πρὸς διατροφὴν καὶ ἐνδυμασίαν τῶν μαθητῶν ἐτήσια ἔξοδα, καταβλητέα ὄντα κατὰ τὸ ἄρθρον **3**, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι πρόκειται περὶ ἐπισκευῆς χρηστῶν καὶ ἁπλῶν ἀνδρῶν, οἵτινες μέλλουσι νὰ ἐπανέλθωσι καὶ συζήσωσι μὲ τοὺς ἀποστείλαντας αὐτοὺς δημότας, ζῶντας μὲ χωρικὴν ὀλιγάρκειαν καὶ μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου των.»

Ὁ προτείνας ἀναπτύσσων αὐτὴν ἐξέθηκεν ὅτι μ' ὅλον τὸν παρὰ τῶν Βουλευτῶν ἐπιδειχθέντα κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους ζῆλον εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν μέσων τῆς ἀναπτύξεως καὶ αὐξήσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, διέφυγε τὴν προσοχὴν ἁπάντων ἡ σύστασις ἐθνικῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς τοσοῦτον ἀναγκαίας διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, περὶ τῆς ὁποίας ἀξιοκατακρίτως διέφυγε τὴν θέλησιν ὅλων τῶν ἀπὸ τοῦ **1833** μέχρι τοῦδε Ἑλληνικῶν Ὑπουργείων, ἐνῷ, ὅπως κατ' ἀνάγκην ἐγένετο ἡ σύστασις τῆς Στρατιωτικῆς σχολῆς διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ στρα-

τοῦ, οὕτω καὶ ἔτι πλέον ὤφειλε νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς· ὅτι σκοπὸν τῆς συστάσεως τοιαύτης σχολῆς ἔχει ἡ προκειμένη πρότασις, καὶ τὴν ἐπισκευὴν πρὸς ταύτην τοῦ ἐν Λίγίνῃ καταστήματος τοῦ ὀρφανοτροφείου, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἐναίκισιν τῶν μαθητῶν μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων· καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ προκαλέσῃ σύλλογον λογίων ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλλήλου κανονισμοῦ περὶ τῶν ἐδρῶν τῆς σχολῆς καὶ τῶν παραδόσεων· ὅτι ἐκ τούτων τὰ μὲν ἔξοδα τῆς ἐπισκευῆς τοῦ καταστήματος, τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων καὶ τὰ τοιαῦτα νὰ ἦναι εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως, τὰ δὲ τῶν μαθητῶν εἰς βάρος τῶν δήμων, οἵτινες καθ' ὑποχρέωσιν θέλουν πέμπει, ὁ μὲν α'. τάξεως τρεῖς, ὁ δὲ β'. δύο, καὶ ὁ γ'. ἕνα μαθητήν· οἱ ἐκ τῶν μαθητῶν διακρινόμενοι διὰ τὴν αὐστηρὰν διαγωγήν των, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φρόνησιν νὰ προάγωνται εἰς τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα διὰ νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὸν ἀνώτερον κλῆρον. Ὅτι καὶ τὸ κλίμα τῆς Λίγίνης καὶ ἡ ἐνώπιον τῆς Πρωτευούσης θέσις τῆς νήσου ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως εἶναι κατάλληλος διὰ τὴν σύστασιν τῆς σχολῆς ταύτης.

Ἕτερος θεωρῶν αὐτὴν πολλοῦ λόγου ἀξίαν καὶ παρ' αὐτοῦ καὶ παρ' ἄλλων ὑποστηρικτέαν ἀπήντησεν εἰς τὸν προλαλήσαντα, συμπεριλαβόντα εἰς τὴν γενικὴν κατάκρισιν ὅλων τῶν Ὑπουργείων καὶ τὸ τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου· ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, ἂν δι' ὀλίγον χρόνον διέμεινεν εἰς τὰ πράγματα, ἔλαβεν ὅμως τὴν δυνατὴν κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκείνας πρόνοιαν περὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐνόντων μέσων πρὸς μόρφωσιν τοῦ κλήρου, διορίσαν τὸν ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς Ῥιζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς διευθυντὴν, καὶ τοὺς καθηγητὰς αὐτῆς, ἐπιφυλάττεται δὲ, εἶπε, νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρότασιν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ὑποστηριχθείσης τῆς προτάσεως καὶ παρ' ἄλλων, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν πρότασιν, ὡς συζητητέαν· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν, ὡς συζητητέαν, ἀποφανθεῖσα συγχρόνως τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν τοῦ δι' αὐτῆς προτεινομένου Νομοσχεδίου.

Μετὰ τοῦτο ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῶν ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων τροπολογιῶν.

Καὶ πρῶτον ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **13** τροπολογίαι τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας καὶ τοῦ τῆς Ὀλυμπίας, συγχωνευθεῖσαι εἰς τὴν ἑξῆς·

« Ἡ ἐκποίησις τῶν εἰς εἴδη εἰσπραττομένων δημοτικῶν φόρων θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δήμου, καθ' ὃν τρόπον καὶ χρόνον τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον ἐγκρίνει. »

Εἰς δὲ τῶν Βουλευτῶν τούτων, ὑποστηρίζων τὴν πρότασιν ἐξέθηκεν ὅτι ἡ ἰδέα τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ δημοσίου καταστρέφει τὴν ἐλευθέραν διαχείρισιν τῆς δημοτικῆς περιουσίας ἀπὸ τὰ ἀμέσως πρόσωπα, καὶ δυσκολεύει τὴν ταχείαν τῶν δημοτικῶν ἀναγκῶν ἐκπλήρωσιν, διότι κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο οἱ δημοτικοὶ φόροι ἔλουν μένει εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας, ἢ καὶ εἰς ἄλλον δῆμον μετὰ τῶν τοῦ δημοσίου· εἰς πᾶσαν δ' ἀνάγκην πληρωμῆς ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ ἀπευθύνηται περὶ τῆς ἐκποιήσεως μέρους τῶν φόρων εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχήν, εἰς τὴν εὐμενῆ ἢ δυσμενῆ διάθεσιν τῆς ὁποίας ἀπόκειται ἡ ταχεῖα τῆς αἰτήσεως ἐκπλήρωσις, ἢ μή, καὶ οὕτως ἡ διαχείρισις τῆς δημοτικῆς περιουσίας δὲν θέλει γίνεσθαι ἁρμοδίως καὶ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην τάξιν καὶ ταχύτητα, καὶ μάλιστα ὅταν πρόκειται περὶ πληρωμῶν, τὰς ὁποίας ἐπὶ ποινῇ προστίμου ἐπιβάλλει ἡ διοικητικὴ ἀρχή. Διὰ τοῦτο ἐπρότεινε τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν, καθ' ἣν τὰ δημοτικὰ συμβούλια εἶναι ἁρμοδιώτερα εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς δημοτικῆς περιουσίας καὶ τὴν ἐκποίησιν τῶν φόρων ἀπὸ τὰς διοικητικὰς ἀρχάς.

Ὁ εἰσηγητὴς ἁπάντων παρετήρησεν ὅτι ἡ παρὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων σύγχρονος εἴσπραξις τῶν δημοτικῶν φόρων μετὰ τῶν δημοσίων εὐκολύνει πολὺ τὴν δημοτικὴν εἴσπραξιν καὶ ἀπαλλάττει τοὺς δήμους ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως, ἀποταμιεύσεως, μεταφορᾶς καὶ λοιπά, ἐν ᾧ ἄλλως ἕκαστος δῆμος ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἀποθήκας, ἀποθηκαρίους κτλ. ὅτι ἀποκειμένου εἰς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον νὰ ἀποφασίσῃ τὸν χρόνον τῆς ἐκποιήσεως τῶν φόρων, πῶς θέλει διαθέσει αὐτούς, ὅταν τὸ δημόσιον ἀποφασίσῃ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἰδικῶν του; Διὰ τοὺς λόγους τούτους εἰσηγήσατο καὶ τὸ Νομοσχέδιον ἀτελὲς, καὶ τὴν τροπολογίαν ἀτελεστέραν, προτιμητέον ὅμως τὸ Νομοσχέδιον, διότι ἔλαβεν ἅπαξ ἐφαρμογὴν, ἥτις ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξομαλύνει τὰς δυσκολίας· ἡ προτεινομένη τροπολογία λέγει κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ δήμου νὰ ἐνεργῆται ἡ ἐκποίησις, ἀλλὰ συμφέρει εἰς τὸν δῆμον ἡ διατήρησις ἀποθηκῶν, ὅταν τὸ μὲν δημόσιον ἐκποιήσῃ τοὺς φόρους του, τὸ δὲ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἐκποίησιν ἀπὸ τὰς δημοτικὰς ἀνάγκας, ἢ ὅταν ὁ διατάττομενος παρ' αὐτοῦ τρόπος

τῆς ἐκποιήσεως δὲν συμβιβάζεται μὲ τὰ καθήκοντα τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν παρετήρησεν ἕτερος ὅτι κάλλιστος ὁ σκοπὸς τῆς τροπολογίας, τεινων νὰ θεραπεύῃ τὰς ἀτόπους συνεπείας τῆς παραδεχθείσης διὰ τοῦ 12 ἄρθρου ἀρχῆς, ἀλλ' ἡ τροπολογία εἶναι ἀτελὴς, διότι, ὑπαρχόντων ὁμοῦ τῶν τοῦ δημοσίου καὶ τῶν δημοτικῶν φόρων, ἡ τροπολογία ἔπρεπε νὰ διατάξῃ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκποιήσεως, καὶ δι' ἄλλας ἐλλείψεις, τὰς ὁποίας ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησε. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν ἑξῆς τροπολογίαν συμπληρωτικὴν τῆς ἀνωτέρω, ἔχουσαν οὕτως·

« Ἄρθρ. 13. Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 εἰσπραττόμενοι ὑπὸ δημοσίων εἰσπρακτόρων δημοτικοὶ φόροι παραδίδονται εὐθὺς εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, αἵτινες προσδιορίζουν τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐκποιήτεως αὐτῶν διὰ πράξεως τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου. »

Εἰς τὴν τροπολογίαν ταύτην συνεχώνευσαν καὶ τὴν ἀνωτέρω οἱ προτείναντες ἐκείνην.

Κατὰ τῆς τροπολογίας ταύτης ἐξέθηκέ τις ὅτι περιέχει ἀρχὴν ὅλως ἐναντίαν τῆς πρώτης τροπολογίας καὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ Νόμου, ἤτοι τὴν μὴ ἐναπόθεσιν τῶν δημοτικῶν φόρων μετὰ τῶν δημοσίων· ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀντίκειται εἰς τὰ συμφέροντα τῶν δήμων, διότι ἐκ τῆς χωριστῆς τῶν δημοτικῶν φόρων ἀποταμιεύσεως θέλουν ὑποκύψει οἱ δῆμοι εἰς ἔξοδα ἀποθηκῶν καὶ ἀποθηκαρίων εἰς ἀπροβλέπτους ζημίας καὶ εἰς καταχρήσεις· ὅτι ἂν σκοπὸς τῆς φορολογίας ἦναι ἡ ἔγκαιρος καὶ κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν τοῦ δήμου ἐκποίησις τῶν φόρων, τοῦτο δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ τῆς καταλλήλου τροπολογίας πρὸς τοῦτο τοῦ ἄρθρου 13, ἥτις μάλιστα εἶναι ἀναγκαία διὰ τὸν λόγον τῆς παραδεχθείσης χθὲς ἐπὶ τῶν ἄλλων ἄρθρων 12, 14 καὶ 15· διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν ἑξῆς τροπολογίαν τοῦ 13 ἄρθρου διαφέρουσαν τῆς ἀνωτέρω κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποταμιεύσεως τῶν δημοτικῶν φόρων καὶ ἔχουσαν οὕτως·

« Ἡ ἐκποίησις τῶν εἰς εἴδη παρὰ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττομένων δημοτικῶν φόρων θέλει γίνει καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ τῶν τοῦ δημοσίου καὶ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστου δήμου παρὰ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

Αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ χρεωστοῦν νὰ ἐκποιῶσι τὸ ὅλον, ἢ μέρος τῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰς τοὺς δήμους ἀνηκόντων εἰδῶν ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, προαγουμένων τῶν περὶ τούτου

πράξεων τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων κατὰ τὸν περὶ δήμων Νόμον.»

Τοιουτοτρόπως προσέθηκε, τακτοποιοῦνται καὶ αἱ δημοτικαὶ δαπάναι ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, διότι ὅταν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἔχῃ ἀνὰ χεῖρας τὰς προσόδους θέλει πληρόνει κατὰ προτίμησιν χαριζομένη εἴς τινας, καθ' ὅσον δυσκόλως οἱ δῆμοι ἐπαρκῶσι διὰ τῶν ἐνόντων μέσων εἰς ὅλας των τὰς ἀνάγκας.

Ὁ προτείνας τὴν πρὸ ταύτης τροπολογίαν Βουλευτὴς Ἄργους ἐπρότεινε τὴν προσθήκην τῶν λέξεων « ἐὰν τὸ ἀπαιτήσωσι » μετὰ τὰς λέξεις « δημοτικὰς ἀρχάς », διότι διὰ τῆς προσθήκης ταύτης, εἶπε, δὲν καταργεῖται ἡ ἀρχὴ τῆς μετὰ τῶν δημοτικῶν φόρων, ὅταν τοῦτο δὲν ἀντίκηται εἰς τὰ δημόσια συμφέροντα. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὸν, προσέθηκε, νὰ δεικνύωμεν τοσαύτην δυσπιστίαν πρὸς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς, εἰς τὰς ὁποίας, ὡς τελευταῖα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ὄργανα, ἐμπιστεύονται τὰ πάντα, δυσπιστία μὴ συμβιβαζομένη μὲ τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν παρὰ τοῦ λαοῦ· τοιουτοτρόπως κατηγοροῦμεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δήμων, καὶ καθιστῶμεν τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ὑποχειρίους τῆς Διοικητικῆς· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὴς ἡ τακτοποίησις τῶν δημοτικῶν δαπανῶν διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, διότι πᾶσα πληρωμὴ γίνεται ἐπὶ τῇ ἐκδόσει ἐντάλματος τοῦ Δημάρχου, καὶ τότε μόνον ὁ Δήμαρχος δύναται νὰ περιορισθῇ, ὅταν προσδιορισθῶσι διὰ τοῦ νόμου αἱ προτιμητέαι δαπάναι.

Μετά τινα δὲ ἀντιπαρατηρήσαντα ὅτι ἡ μετὰ τῶν δημοσίων φόρων ἐναποταμίευσις καὶ τῶν δημοτικῶν εἶναι πολὺ συμφέρουσα εἰς τοὺς δήμους, οἵτινες ἄλλως θέλουν ὑποκύψει εἰς πολλὰ ἔξοδα καὶ ἐνδεχομένας καταχρήσεις· ὅτι ὁ δημόσιος ἀποθηκάριος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρὸς τοὺς δημοτικοὺς φόρους δημοτικὸς ἀποθηκάριος, νὰ κρατῇ σημείωσιν τῶν εἰσπράξεων καὶ νὰ ἐνεργῇ τὴν ἐκποίησιν κατὰ τὰς πράξεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα προτιμητέα ἡ τελευταία τροπολογία· ἐκηρύχθη ἀποπερατωμένη ἡ συζήτησις, ὁ δὲ Πρόεδρος ἐξήνεγκεν ὅτι ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως δύο προϋκυψαν τροπολογίαι, ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Ἄργους, εἰς ἣν συνεχωνεύθησαν καὶ αἱ τῶν Βουλευτῶν Μαντινείας καὶ Ὀλυμπίας, καὶ ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, ἐξ ὧν ἀπωτέρα εἶναι ἡ πρώτη.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτήν.

Ζητησάντων δέ τινων ἀπὸ τὸν προτείναντα τὴν Ϛ'. ἐξηγήσεις

τοῦ καὶ πῶς θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ ἐκποίησις τῶν δημοτικῶν φόρων· ἀπηντήθη παρ' αὐτοῦ ὅτι κατὰ Βασιλικὸν διάταγμα, τελευταίως ἐκδοθέν, ἡ δημοπρασία τῶν δημοσίων φόρων δύναται νὰ γίνῃ καὶ κατὰ Δῆμον καὶ κατ' ἀποθήκας, ἡ δὲ ἐκποίησις τῶν δημοτικῶν δύναται νὰ γίνῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπὸ τοὺς ἀποθηκαρίους, συμπράξει ἀντιπροσώπου τινος τοῦ δήμου· κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς τροπολογίας αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ εἶναι ἠναγκασμέναι νὰ ἐκποιῶσι τοὺς δημοτικοὺς φόρους, ὅταν αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ τὸ ἀπαιτήσωσι.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ψηφοφορία δι' ἀναστάσεως περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς Ϛ'. τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, μεθ' ἣν ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παραδέχθη ταύτην, ὡς κατεχωρίσθη ἀνωτέρω, ἀντὶ τοῦ 13 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νόμου.

Μεταβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 17 τροπολογιῶν, ἀνεγνώσθη ἡ τῆς ἐπιτροπῆς, κατὰ μειοψηφίαν προτεινομένη, καὶ ἔχουσα οὕτως.

« Ὁσάκις τὰ εἰς ἔμμεσον φόρον ὑποκείμενα εἰσάγονται εἴς τινα δῆμον, ἄνευ προθέσεως νὰ πωληθῶσιν ἐντὸς αὐτῶν, δὲν φορολογοῦνται, εἰμὴ ὅσα καταναλωθῶσιν ἐν αὐτῷ.

Ἀνεγνώσθη ἐπίσης καὶ ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, ἔχουσα οὕτως.

« Ὁσάκις τὰ εἰς ἔμμεσον φόρον ὑποκείμενα μεταφερόμενα διά τινος δήμου ἐναποτίθενται ἐντὸς αὐτοῦ, ἄνευ προθέσεως τοῦ νὰ καταναλωθῶσιν ἐν αὐτῷ, ὀφείλει ὁ εἰσάγων νὰ παραδίδῃ εὐθὺς εἰς τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν εἴσπραξιν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν εἰδῶν καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν, δηλοποιῶν ἐνταὐτῷ καὶ τὸ μέρος, ἔνθα θέλουσι μένει ἐναποτεθειμένα, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀπόθεσις δὲν δύναται νὰ παραταθῇ ἐπέκεινα τετραμηνίας· μετὰ παρέλευσιν δ' αὐτῆς τὰ ἀποτεθέντα καὶ μὴ ἐξαχθέντα εἴδη θεωροῦνται, ὡς εἰς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν προωρισμένα, καὶ πληρόνεται δι' αὐτὰ ὁ φόρος ».

Τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς ἀναπτύσσων ὁ εἰσηγητὴς ἐξήγησεν ὅτι οἱ λόγοι τῆς τροπολογίας ἐμφαίνονται εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ τοὺς παραλίους καὶ ἐμπορικοὺς δήμους, ὅπου δυσκόλως κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου γίνεται ἡ εἴσπραξις τῶν ἐμμέσων δημοτικῶν φόρων διὰ τὰς περὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ἐντὸς τοῦ δήμου καταναλισκομένου καὶ τοῦ ἐξαγομένου ἐκτὸς ποσοῦ δυσκολίας· διὰ ταῦτα ἐθεωρήθη ἀναγκαία διάταξις ἀφ' ἑνὸς περιορίζουσα τὸν δήμαρχον ἀπὸ

καταπιέσεις τῶν φορολογουμένων. καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸν ἔμπορον νὰ καταχρᾶται δ' ἀποκρύψεως τῶν δημοτικῶν φόρων· ἡ ἔκθεσις πρὸς πώλησιν δὲν ἐθεωρήθη, ὡς ἀλάνθαστον γνώρισμα καταναλώσεως, διὰ ταῦτα ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ εἰς χωριστὸν μέρος ἀποταμίευσις τῶν πραγμάτων, δεικνύουσα σκοπὸν ἐκποιήσεως ἐκτὸς τοῦ δήμου· ὅτι ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης τροπολογία εἶναι μερικὴ μὴ ἐφαρμοζομένη εἰς τοὺς δήμους, ὅπου εἰσάγονται ἀμέσως ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας ἐμπορεύματα.

Ὑπὲρ τῆς τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης τροπολογίας παρετήρησεν ὁ μετὰ ταῦτον ὅτι ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῆς τροπολογίας τοῦ ἄρθρου τοῦ νόμου, ὅπως εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτίθενται οἱ λόγοι τῆς ἀνάγκης ταύτης· εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ καταναλωθέντος ἐντὸς τοῦ δήμου καὶ τοῦ ἐκτὸς αὐτοῦ ἐξαχθέντος ποσοῦ ἐπαρουσιάσθησαν δυσκολίαι ἀνυπέρβλητοι, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ γνώρισμά τι διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ δήμου κατανάλωσιν, καὶ ὡς καταλληλότερον ἐθεωρήθη ἡ προθεσμία· διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης, προσθεὶς μόνον νὰ προστεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν ακαταναλωθῶσιν» αἱ λέξεις «ἢ πωληθῶσιν» τὴν προσθήκην ταύτην παρεδέχθη καὶ ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν Βουλευτής.

Ἐψηφοφορήθη ἀκολούθως πρῶτον ἡ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης καὶ ἀκολούθως ἡ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ δὲν ἐγένοντο παραδεκταὶ, ἐγκρινάσης τῆς Βουλῆς τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν Νόμον περὶ δημοτικῶν φόρων, φέρον ἀριθμὸν 15 ἄρθρου.

Ἀκολούθως ὁ Ἡρύδης ἀνήγγειλεν ὅτι δύο προσθῆκαι, προταθεῖσαι ὑπὸ Βουλευτῶν, ὡς 18 καὶ 19 ἄρθρον τοῦ Νόμου ἀπολείπονται ἔτι πρὸς συζήτησιν· ἀποφανθείσης δὲ τῆς Βουλῆς νὰ συζητηθῇ ἡ πρώτη, ἀνέγνω ταύτην ὁ Γραμματεὺς, ἔχουσαν οὕτως·

« Αἱ γενόμεναι εἰσπράξεις παρὰ τῶν ταμιῶν καὶ τελωνῶν θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τοὺς ἀρμοδίους εἰσπράκτορας τῶν δήμων καθ' ἑβδομάδα ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.»

Ὑπὲρ ταύτης εἶς τῶν Βουλευτῶν ἐξέθηκεν ὅτι ἂν καὶ νομίζηται παρὰ πολλῶν ἡ τροπολογία αὕτη, ὡς περιττὴ, τὴν ὑποστηρίζει ὅμως, γνωρίζων ὅτι δι' αὐτῆς εὐκολύνονται οἱ φορολογούμενοι καὶ ἐλαττοῦνται τὰ ἔξοδα τῆς δημοτικῆς εἰσπράξεως· ὅτι ἡ Βουλὴ ἀνατιθεῖσα τὴν διαχείρισιν τῶν δημοτικῶν προσόδων εἰς τοὺς δήμους δὲν καταστρέφει, ἀλλὰ σώζει καὶ διατηρεῖ ἀνέπαφα τὰ δημοτικὰ δικαιώματα, καθόσον αἱ πρόσοδοι αὗται διαχειρίζόμεναι ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, γνωριζουσῶν τὰς ἀνάγκας

τοῦ δήμου θέλουν προσδιορίζεσθαι καὶ ἐπιβάλλεσθαι ἀκριβέστερα καὶ δικαιότερα, ὅπερ δὲν θέλει γίνεσθαι, ἐὰν αὗται ὑπὸ προσώπων, τὰς τοῦ δήμου ἀνάγκας ἀγνοούντων, διαχειρίζωνται. Ὅτι Διοικηταί τινες, πρόφασιν λαβόντες τὴν ὑπὸ τῶν τελωνείων τῶν ἐμμέσων φόρων εἰσπραξιν, ἐκώλυσαν τὴν περὶ τὴν διαχείρισιν τῆς δημοτικῆς περιουσίας ἐνέργειαν πολλῶν δημάρχων, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἴσως ἔπραξαν τοῦτο ὑπὸ τὸ πρόσχημα διοικητικῆς ἐπιτηρήσεως, ἐπειδὴ ὅμως μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν δημοτικῶν δαπανῶν ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, καὶ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, μόνα τὰ συμβούλια τὰ δημοτικὰ καὶ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον εἶναι διὰ τὰ περαιτέρω κριταὶ ἁρμόδιοι, οἱ διοικηταὶ δὲν ἔπρεπε παντάπασι νὰ ἐπεμβαίνωσιν· ὅτι ἑπομένως τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα τῶν δήμων πρέπει νὰ μεταβιβάζωνται κατὰ μῆνα εἰς τοὺς δημοτικοὺς εἰσπράκτορας, οἵτινες ὀφείλουν, ἅμα τοῖς παρουσιασθῇ ἔνταλμα τοῦ δημάρχου, νὰ τὸ ἐξαργυρώνωσι, χωρὶς νὰ δύνανται αὐτοὶ νὰ κρίνωσιν ἂν ἡ δαπάνη εἶναι εὔλογος ἢ μὴ· ὅτι τέλος ἂν καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς πληρωμῆς διδασκάλων πολλοὶ πολλαχοῦ διοικηταὶ ἐπεμβῆκαν, δὲν νομίζει ὅμως ἀναγκαῖον νὰ ὁρισθῇ τοῦτο ἐπισήμως ἐν τῷ Νόμῳ, καθόσον φρονεῖ ὅτι διοικητικῶς τὸ τοιοῦτον νὰ γίνηται πρέπει. Συμπεραίνων δὲ, εἶπεν, ὅτι ἡ πληρωμὴ πρέπει νὰ γίνηται ἑκάστοτε ἀπὸ τοὺς δημοτικοὺς ταμίας καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοὺς δημοσίους.

Μετά τινα παραδεχόμενον τὴν κατὰ μῆνα μεταβίβασιν τῶν δημοτικῶν φόρων εἰς τοὺς δημοτικοὺς εἰσπράκτορας.

Ἕτερος, ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, εἶπεν ὅτι, παραδεχόμενος ἀφ' ἑνὸς, τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ Ταμίας πρέπει νὰ ἐξαργυρώνῃ τὰ παρουσιαζόμενα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος ἐντάλματα τοῦ δημάρχου, γνωρίζων ὅμως ἀφ' ἑτέρου ὅτι καὶ καταχρήσεις περὶ τὴν δημοτικὴν περιουσίαν ἐγένοντο, καὶ διδάσκαλοι δημοτικοὶ ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη δὲν ἐπληρώθησαν, πρὸς δὲ τούτοις ὅτι καὶ πολλοὶ δήμαρχοι συνεννοούμενοι μετὰ τῶν εἰσπρακτόρων ἐξαργυρώνουν ἐντάλματα μὲ ἔκπτωσιν 10 τοῖς 0|0 καὶ πλειότερον, ὅπερ δὲν ἤθελε γίνεσθαι, ἐὰν ὁ δημόσιος Ταμίας τὰ δημοτικὰ κρατῇ χρήματα, ἀντικρούει τὴν περὶ εἰσαγωγῆς τῶν δημοτικῶν χρημάτων εἰς τὰ δημοτικὰ Ταμεῖα πρότασιν· ὅτι ἀντικρούει καὶ αὐτὸς τὴν τῶν διοικητῶν ἐπέμβασιν, ὡς προσβάλλουσαν τὸν δημοτικὸν Νόμον, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι καὶ ἂν ἐπεμβῆκάν που οἱ διοικηταὶ τὸ ἔπραξαν θέλοντες νὰ περιστείλωσι τὴν πλεονεξίαν πολλῶν δημάρχων,

καταχρωμένων ἀσυστόλως τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτοῖς ἐξουσίαν πρὸς βλάβην τῶν δημοτικῶν συμφερόντων. Τελευτῶν προσέθηκεν ὅτι δὲν παραδέχεται ὥστε τὰ δημοτικὰ χρήματα νὰ διαχειρίζωνται ἀπολύτως παρὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ὑπὸ τὴν διοικητικὴν ἐπιτήρησιν.

Ὁ πρῶτος ὑπὲρ τῆς προσθήκης ἀγορεύσας ἁπάντων παρετήρησεν, ὅτι ἐσφαλμένως νομίζει ὁ προλαλήσας ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ γίνηται, ἥ τε εἴσπραξις τῶν δημοτικῶν φόρων, ὡς καὶ ἡ πληρωμὴ ἀπὸ τοὺς δημοσίους Ταμίας, διότι ὅλοι, ὡς ἐνθυμεῖται, γνωρίζουσιν ὅτι ἡ Βουλὴ ἄλλοτε ἀπεφάσισεν, ὥστε ἡ μὲν εἴσπραξις νὰ γίνηται παρὰ τούτων, ἡ δὲ πληρωμὴ παρὰ τῶν δημοτικῶν ταμιῶν, καθόσον πολλοὶ δῆμοι ὄντες ἐκτεταμένοι ἔχουσι χρείαν πρὸς εὔκολον καὶ ταχεῖαν διεξαγωγὴν τῶν δημοτικῶν ὑποθέσεων ὡρισμένου προσώπου, καὶ προσέτι διότι, οὔτε οἱ Ταμίαι παρὰ τοῖς τοιούτοις δήμοις δύνανται νὰ εἰσπράττωσι τὰ εἰς τούτους ὀφειλόμενα μικρὰ ποσά, οὔτε οἱ διδάσκαλοι δύνανται πρὸς ἐξαργύρωσιν ἐνταλμάτων νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ταμία, πολὺ ἐνίοτε ἀπέχουσαν τῆς ἐκείνων, μὲ βλάβην σημαντικὴν τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ πρὸς ὃν ἀπευθύνετο ὁ προαγορεύσας λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του δὲν ἠννόησεν ὅτι πρέπει νὰ καταστραφῶσιν οἱ εἰσπράκτορες οἱ δημοτικοί, καθόσον καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ **14** ἄρθρου παραδεχθεῖσα τροπολογία καθιεροῖ τὴν ὕπαρξίν των, ἠθέλησε δὲ μόνον νὰ παρατηρήσῃ ὅτι, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν γινομένων καταχρήσεων καὶ παῦσιν τῶν ἀδικημάτων, εἶναι καλὸν νὰ μὴ ἀφίνηται ἀπολύτως ἡ εἰσπρακτέα ποσότης τῶν δημοτικῶν φόρων εἰς τούτους.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι τὸ προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος μέτρον διττῶς δὲν εἶναι ἐφαρμοστέον· α) διότι οἱ Ταμίαι περισπώμενοι ἀπὸ πολλὰς φροντίδας τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας των δὲν θέλουσι δύνασθαι νὰ ἐνεργῶσι τὰς πληρωμὰς εὐκόλως, αἵτινες μάλιστα ἀπαιτοῦσαι, διὰ νὰ ἦναι τακτικαί, ὅλους τοὺς λογιστικοὺς τύπους, θέλουσιν ἀναγκάσει τὴν Κυβέρνησιν νὰ αὐξήσῃ τά τε λογιστικὰ βιβλία καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν Ταμιῶν· β') διότι τὸ μέτρον τοῦτο εἰς πολλοὺς μεγάλους δήμους θέλει φέρει πρόσκομμα, καθόσον διὰ νὰ γείνωσιν αἱ εἰσπράξεις ἀπαιτεῖται καὶ δαπάνη διὰ τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μετάβασιν, καὶ κίνδυνος οὐ μικρὸς ὑπάρχει· ὅτι ἡ δυσκολία αὕτη καθίσταται ἐπαισθητὴ ἐπὶ τῶν νήσων, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι Ταμίαι· διότι λοιπὸν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου εἰς τινα μέρη

εἶναι δύσκολος, εἰς ἄλλα δὲ καὶ ὅλως ἀδύνατος ἀποβαίνει, διὰ τοῦτο παραδέχεται, εἶπε, τὴν προσθήκην.

Ἐνταῦθα τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ὅτι ἐρωτίσθη. Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα ὡς ἐξῆς « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προταθεῖσαν προσθήκην ἐπὶ τοῦ » **18** ἄρθρου, ὡς ἀνεγνώσθη, μὲ τὴν γενομένην ἀντικατάστασιν » τῶν λέξεων *καθ' ἑβδομάδα* διὰ τῶν λέξεων *κατὰ μῆνα*, ναὶ » ἢ ὄχι; ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη ταύτην ὡς ἄρθρον **16** τοῦ Νόμου, ἔχουσαν οὕτως.

« Αἱ γινόμεναι εἰσπράξεις παρὰ τῶν Ταμιῶν καὶ Τελωνῶν » θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τοὺς ἁρμοδίους εἰσπράκτορας τῶν » δήμων κατὰ μῆνα ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς ».

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως καὶ ἡ δευτέρα προσθήκη εἰς τὸν Νόμον **19** ἄρθρου, ὡς διωρθώθη ὑπὸ τοῦ προτείναντος Βουλευτοῦ, ἔχουσα οὕτως.

Οἱ Νομάρχαι καὶ Ἔπαρχοι θέλουν προσέχει ἀκριβῶς ἐπὶ τῇ » ἰδίᾳ αὐτῶν εὐθύνῃ, ὥστε καὶ ἡ παρὰ τοῦ δημοτικοῦ Συμβου- » λίου διατίμησις νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας » τῶν εἰσπραττομένων εἰδῶν τὸν ἀνώτατον ὅρον τῶν **2** 0/0, » καὶ ἡ εἴσπραξις νὰ ἐνεργῆται σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον. »

Ὑπὲρ ταύτης ὁ προτείνας Βουλευτὴς παρετήρησεν ὅτι οἱ λόγοι, οἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς προτείναντας τὰς ἄλλας ἐπὶ τοῦ Νόμου τροπολογίας, παρεκίνησαν καὶ τοῦτον εἰς τὴν ὑποβολὴν τῆς προμνησθείσης, ἵνα τεθῇ, ἐὰν παραδεχθῇ, ἐν τῷ τέλει τοῦ Νόμου· ὅτι δι' αὐτῆς σκοπὸν ἔχει νὰ περιστείλῃ τὴν πλεονεξίαν τινῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ τὰς ἀνωτέρας ἀρχὰς προσεκτικωτέρας νὰ καταστήσῃ ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ δημοτικοῦ φόρου· πρὸς ἐποστήριξιν δὲ τῆς ἰδέας του τὸ τῆς πρωτευούσης δημοτικὸν Συμβούλιον ὡς παράδειγμα ἔλαβε. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, εἶπεν, ἐναντίον τῆς ῥητῆς τοῦ νόμου διατάξεως ἐπέβαλε φόρον **4** 0/0 ἀντὶ τοῦ νομίμου τῶν **2** 0/0, ὁρίσαν, ὥστε πᾶς ἀσκὸς μούστου, διὰ τοῦ Πειραιῶς ἢ ἄλλοθεν εἰς τὰς Ἀθήνας εἰσαγόμενος, νὰ πληρώνῃ λεπτὰ **36**, ἐνῷ ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας τοῦ ἐν τῷ ἀσκῷ μούστου θέλει εὑρεθῇ ὅτι ἀναβαίνει εἰς **8** τὸ πολὺ δραχμάς, διδούσας φόρον λεπτὰ **16**· ὅτι τὴν παράνομον ταύτην τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου πρᾶξιν καὶ ἡ ἀνωτέρα διοικητικὴ ἀρχὴ ἐκύρωσε, πρὸς τὴν ὁποίαν μ' ὅλον ὅτι καὶ ἄλλοι καὶ ὁ ἴδιος πολλὰ παρετήρησαν, οὐδεμία ὅμως μέχρι τοῦδε ἐγένετο θεραπεία· τελευτῶν ἐπρότεινε διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους τὴν παραδοχήν της.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι, ἂν καὶ δὲν διαφωνῇ καθ' ὅλα πρὸς τὸν προαγορεύσαντα παρατηρεῖ μόνον ὅτι οὗτος ἓν καὶ μόνον παράδειγμα παρανόμου ἐπιβολῆς φόρου δημοτικοῦ ἀνέφερεν· ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν τροπολογίαν ἐπειδὴ αὕτη ἐφαμιλλᾶται Νόμου καὶ οὐχὶ σύνταξιν ἀφορᾷ, νομίζει ταύτην περιττὴν ὅλως, καθόσον μάλιστα ὑπάρχουσι διατάξεις τιμωροῦσαι τοὺς παραβαίνοντας τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὑπαλλήλους.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ἡ θέσις τῆς προσθήκης ταύτης εἶναι εἰς τὸ ἄρθρον 9 διότι δὲν ἀφορᾷ ὅ,τι οἱ προαγορεύσαντες εἶπον, ἀλλὰ περιέχει διοικητικὸν χρέος, ἐπιβαλλόμενον εἰς τὴν ἀνωτέραν ἀρχὴν, δυναμένην νὰ ἐκτιμήσῃ τὸν τοιοῦτον φόρον· ὅτι ἐπειδὴ τὰ δημοτικὰ Συμβούλια ἀμέσως ὑπὲρ τὰ 200 φόρον δὲν δύνανται νὰ ἀποφασίσωσιν, ἀλλ' ἐμμέσως, διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐπιστήσωμεν ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· ὅτι μόνον ὑπαρχούσης ὡρισμένης τῆς διατιμήσεως ὁ πολίτης δὲν θέλει πληρώνει πλείονα φόρον εἰς τὸν εἰσπράκτορα, καὶ τελευταῖον ὅτι παραδέχεται τὴν προσθήκην ὡς ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 9.

Μετὰ ταῦτα μεταβληθείσης τῆς προσθήκης ταύτης ὑπό τινων Βουλευτῶν καὶ τοῦ προτείναντος ὡς ἑξῆς. « Οἱ Νομάρχαι καὶ » Ἔπαρχοι θέλουν προσέχει ἀκριβῶς ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν εὐθύνῃ, » ὥστε ἡ διατίμησις αὕτη νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὸν ἀνώτατον τοῦ » φόρου ὅρον τῶν 200 ἐπὶ τῆς ἀγοραίας τιμῆς ». Ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται ταύτην, οὕτω τροποποιηθεῖσαν, ὡς ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 9· αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη αὐτήν.

Ἐπροτάθη ἀκολούθως καὶ παρεδέχθη νὰ τεθῇ, ὡς τελευταῖον 2 ἄρθρον τοῦ Νόμου, ἡ συνήθης εἰς τοὺς Νόμους τιθεμένη διάταξις περὶ τῆς δημοσιεύσεως καὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου, ἔχον οὕτω.

« Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονο- » μικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ » παρόντος Νόμου ».

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέβαλε δύο Νομοσχέδια, ὧν τὸ μὲν περὶ συστάσεως ἀγροτικοῦ σχολείου ἐν Τίρυνθι, τὸ δὲ περὶ περιθάλψεως καὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, τὰ ὁποῖα εἶχε μὲν εἰσαγάγει κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν δὲν ἐγένοντο.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως·

α') τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ψηφισθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχεδίου περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων διὰ τὸ παρὸν ἔτος.

β') τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως τῆς ἀπὸ 10 Αὐγούστου Π. Ε. ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ τῶν ἄλλων ἐκθέσεων αὐτῆς ἀπὸ 1 καὶ 12 Ἰουνίου καὶ 28 Αὐγούστου π. ε. τυπωθεισῶν καὶ διανεμηθεισῶν εἰς τοὺς Βουλευτὰς, προηγηθησομένης πρὸ τῶν ἄλλων, τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἀταλάντης, περιεχομένης εἰς τὴν ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου π. ε. γενικὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, διέλυσεν ἀδείᾳ αὐτῆς τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΔ'.

Τῆς 27 Φεβρουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων ἐννενήκοντα ἓξ καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἐννέα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη παρὰ τῶν Προέδρων τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ὅτι ἐξελέχθησαν παρ' αὐτῶν εἰσηγηταὶ ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν κτλ. Ὁ Κ. Δ. Χατζῆσκος τοῦ α. τμήματος, ὁ Κ. Δ. Δρόσος τοῦ δ', καὶ ὁ Κ. Γ. Ῥεβελιώτης τοῦ ς',

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ὁ Κ. Κ. Δεβλι-

γιάννης τοῦ ά. τμήματος, ὁ Κ. Ν. Κορφιωτάκης τοῦ δ'. καὶ ὁ Κ. Δ. Κυριακοῦ τοῦ ς'. τμήματος.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ Κ. Π. Ῥάγκος τοῦ ά. τμήματος καὶ ὁ Κ. Ε. Παρίσσης τοῦ ς'.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ Κανονισμοῦ ὁ Κ. Π. Δαρειώτης τοῦ ά. τμήματος, ὁ Κ. Γ. Μπάστας τοῦ δ'. καὶ ὁ Κ. Α. Δανόπουλος τοῦ ς'.

Ἐπὶ τῆς πρατάσεως περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς 25 Μαρτίου ὁ Κ. Μ. Α. Καΐρης τοῦ ά. τμήματος, ὁ Κ. Μ. Σχινᾶς τοῦ β'. ὁ Κ. Ι. Φλέσσας τοῦ δ'. καὶ ὁ Κ. Γ. Λογιωτατίδης τοῦ ς'.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τραπέζης ὁ Κ. Μ. Πρωτοπαπᾶς τοῦ ά. τμήματος, ὁ Κ. Μ. Ἰατρὸς τοῦ δ'. καὶ ὁ Κ. Σ. Λογοθετόπουλος τοῦ ς'.

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐνόρκων ὁ Κ. Α. Βιλαέτης τοῦ ά. τμήματος, ὁ Κ. Α. Κρεστενίτης τοῦ β'. καὶ ὁ Κ. Π. Καλαμαριώτης τοῦ δ'. τῶν δὲ λοιπῶν οἱ εἰσηγηταὶ δὲν ἐξελέχθησαν.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι λόγῳ κατεπειγούσης ἀνάγκης ἐχορήγησεν εἰς τοὺς Βουλευτὰς Κορίνθου Γεώργιον καὶ Ἀνδρέαν Νοταρᾶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἀπουσίας ἄδειαν διὰ τὸ Ναύπλιον κατὰ τὰ ἄρθρα 109 τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν.

Ἀνεγνώσθησαν ὑπό τινος τῶν γραμματέων δύο καταστάσεις ἡ μία ἀπὸ 1 μέχρι 15 Φευρουαρίου καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ 16 μέχρι τῆς χθὲς τῶν ἀπόντων Βουλευτῶν ἀπὸ τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, τινῶν μὲν ἀπὸ δύο, ἄλλων ἀπὸ τρεῖς, καὶ ἄλλων ἀπὸ πλειοτέρας, ἀλλ' ἡ Βουλὴ τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου παρεδέχθη νὰ μὴν σημειωθῶσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὰ πρακτικὰ διὰ τελευταίαν ἤδη φοράν.

Ὁ Πρόεδρος ἀνέφερεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι οὐσιώδης ἔλλειψις τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης Συνόδου ἦτον ἡ μὴ σύνταξις πίνακος τῶν περιεχομένων διὰ νὰ δύναταί τις εὐκόλως νὰ εὑρίσκῃ ἀντικείμενόν τι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀναγκαίου, καθόσον τὰ πρακτικὰ ταῦτα πρόκειται νὰ ἀποσταλῶσι καὶ εἰς τὰ Συνταγματικὰ τῆς Εὐρώπης Κράτη. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀνεπλήρωσε μὲ πολὺν κόπον νέος τις, παρὰ τοῦ ὁποίου τὸ Προεδρεῖον ἔλαβε τοὺς πίνακας τούτους, διὰ νὰ τοὺς τυπώσῃ καὶ διανείμῃ ὁμοῦ μὲ τὰ πρακτικά, ἐὰν ἡ Βουλὴ τὸ ἐγκρίνῃ. Ἀνήγγειλε δὲ συγχρόνως ὅτι τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἀναγκαῖον καὶ τοῦτον, καθόσον καὶ ταῦτα θέλουν ἀποσταλῇ εἰς τὰ συνταγματικὰ τῆς Εὐρώπης Κράτη, ἀνεδέχθη αὐθορμήτως νὰ συντάξῃ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ Βουλευτὴς Ὕδρας Κ. Γκίκας Δοκός.

Ἐπρότεινε δὲ κατόπιν νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τῆς Βουλῆς, ὅπως συνέννουμένη μετὰ τοῦ Προεδρείου ὁρίσῃ ἀνάλογον ἀντιμισθίαν διὰ τὸν κοπιάσαντα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πινάκων τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, περὶ τῆς ὁποίας νὰ ὑποβάλλῃ ἔκθεσιν εἰς τὴν Βουλήν, νὰ ἐπιτραπῇ δὲ συγχρόνως εἰς αὐτὴν νὰ προτείνῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς καὶ ποσόν τι δι' ἐκτάκτους μικρὰς δαπάνας, αἵτινες θεωροῦνται ἀναπόρευκται, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ στερηθῶσιν ἐφ' οὐδενὸς ἄρθρου τοῦ γενομένου προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς. Προσέθηκε δ' ἄλλος ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προσδιορισθῇ συγχρόνως παρ' αὐτῆς καὶ ἀνάλογόν τι ποσὸν διὰ δύο ἢ καὶ πλείονας ἐξωτερικὰς ἐφημερίδας.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε.

Κατόπιν εἷς τῶν Βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι μετὰ τὴν γενομένην τελευταίως ἐντὸς τῆς Πρωτευούσης δολοφονίαν εἰς οἰκίαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν στρατιώτων κειμένην, καὶ τόσας ἄλλας προενεργηθείσας κατὰ τὴν Φθιώτιδα, Εὔβοιαν καὶ Λακεδαίμονα, πᾶς τις εἶλπιζε ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἤθελε σπεύσει νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ ἐκτελέσεως τῆς κεφαλικῆς ποινῆς, ἥτις διὰ τὴν μὴ εὕρεσιν δημίου εἶν' ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸν Νόμον διὰ λαιμητόμου· ὅτι ἕνεκα τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐπιβαλουσῶν τὰς τοιαύτας ποινὰς, οἱ κακοῦργοι ἐθρασύνθησαν ἔτι μᾶλλον, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφορτίσῃ ἡ Βουλὴ τοὺς διακρινομένους ἐκ τῶν Βουλευτῶν νομομαθεῖς νὰ συντάξωσι καὶ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἀπαντήσαντος δέ τινος εἰς ταῦτα καὶ εἰπόντος πρὸς τοὺς ἄλλους ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἔχει ἤδη ἕτοιμον πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰς Βουλὰς τοιοῦτον Νομοσχέδιον, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, προσελθὼν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὴν συνεδρίασιν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου Νομοσχέδιον ἀναγνούς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν καὶ αὐτό, ἔχον ὡς ἑξῆς·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἀποκλειστικὴ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐσχάτης ποινῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ Νόμου ἐπέφερεν ἄχρι τοῦδε πολλὰ προσκόμματα εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ Νόμου ἐνέργειαν, καὶ ἠναγκασε πολλάκις τὴν Κυβέρνησιν, μὴ ἀνευρίσκουσαν, μ' ὅλας τὰς δυνατὰς προσπαθείας της, δήμιον, νὰ προκαλῇ ὑπὲρ τῶν εἰς τὴν ἐσχάτην ποινὴν καταδικαζομένων τὴν Βασιλικὴν χάριν, διὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ εἰς ἐπισφαλεῖς φυλακὰς διατηρουμένους κακούργους, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἐπίκειται τοῦ θανάτου ὁ πέλεκυς, δυναμένους ὡς ἐκ τῆς ἀπελπισίας των νὰ τολμήσωσι τὸ πᾶν. Διὰ ν' ἀρθῇ τοῦ λοιποῦ πᾶν πρόσκομμα εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ Νόμου ἐνέργειαν, ἐνόμισα μέσον κατάλληλον τὴν διὰ τουφεκισμοῦ ἐκτέλεσιν τῶν θανατικῶν ποινῶν, ὁσακις ἡ διὰ τῆς λαιμητόμου δὲν καθίσταται ἐφικτή.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Φευρουαρίου 1846.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον διατάσσομεν νὰ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῶν ὁποίων θέλει τὸ ὑποστηρίξει.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἡ καταγινωσκομένη θανατικὴ ποινὴ ἐκτελεῖται διὰ τοῦ λαιμητόμου ἢ διὰ τουφεκισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Φευρουαρίου 1846.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ. »

Κατόπιν ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὸ σύνολον τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ συναρμολογηθέντος κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας τροπολογίας Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων εἰς τὸ παρὸν ἔτος, τὸ ὁποῖον μετά τινα ἐπὶ τῆς συναρμολογίας αὐτοῦ συζήτησιν καὶ μετά τινας διορθώσεις ἐξ αὐτῆς, ἐψηφοφορήθη κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Κ. Οἰκονομοπούλου καὶ Ε. Μ. Παρίτση, καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ ψήφων 85 πρὸς 4 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων διὰ τὸ ἔτος 1846 ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Ι. Χαραμῆς	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἀσθενὴς
Γ. Δρογιωτατίδης	Ν.	Ι. Γιαλδάσης	Ν.
Θ. Γριβας	Ν.	Δ. Ζῶτος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Νῖκος Θέου	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Γουζούασης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Δ. Βιλαέτης	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Δ. Κρεστενίτης	Ν.
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσόκρης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ν.
Δ. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Ι. Κλίμακας	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Ν. Δελένταις	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Μεταξᾶς	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	ἀπὼν	Α. Γ. Τζάνος	Ν.
Σ. Βλάχος	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Π. Ράγκος	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.
Δ. Γεωργαντᾶς	ἀπὼν	Ι. Ζάρκος	Ν.
Δ. Δαπουσιάδης	Ν.	Ν. Φλέσσας	Ν.
Τζανετ. Γρηγοράκης	ἀπὼν	Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς, Δ. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κονδύλης	Ν.		
Κ. Φασίτσας	Ν.	Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	ἀπὼν

Εὐσάθ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Κ. Χ. Παναγιώτου	ἀσθενὴς
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	ἀσθενὴς
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτζιώτης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	Ν.
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Π. Δαρειώτης	ἐν ἀδείᾳ
Νικήτ. Σταματελόπουλος	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βεΐκος	ἀπὼν
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κάνδυας	ἀπὼν
Σ. Μπαρότζης	Ν.
Δ. Μπιρπίλης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Κ. Τζερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Ἀ. Μασκόπουλος	Ν.
Παπακώστας Τζαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν
Κ. Προβιλέγιος	ἀσθενὴς
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Διομίδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ο.
Στεμάτιος Δάρρας	Ο.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατζώρης	Ν.
Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Καναρὴς	ἀπὼν
Σταματάρας	ἀπὼν

Ἔχει δὲ τὸ Νομοσχέδιον, οὕτως·

ΝΟΜΟΣ

Περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων τοῦ 1846 ἔτους.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1845. ΙΕ΄ Νόμος περὶ δημοτικῶν φόρων θέλει διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐπὶ τοῦ 1846 ἔτους, μὲ τὰς ἑξῆς τροπολογίας·

Α. Εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 8 ἐμπεριλεμβανομένους Δήμους προστίθενται καὶ ὁ τῆς Σκιάθου καὶ ὁ τοῦ Πανόρμου.

Β΄. Τὰ ἄρθρα 12. 14. καὶ 15 τροπολογοῦνται ὡς ἑρεξῆς·

« Οἱ ἄμεσοι δημοτικοὶ φόροι, ὅτε ἔγγειος, ὁ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ ὁ ἐπὶ τῶν μελισσίων εἰσπράττονται συνάμα μετὰ τῶν ἀντιστοιχούντων φόρων τοῦ δημοσίου, ὑπο τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου γινομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως· ὅπου δὲ οἱ τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους, ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῶσι καὶ οἱ ἀντιστοιχοῦντες δημοτικοὶ συγχρόνως μὲ τοὺς δημοσίους καὶ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ μέτρησις, ἡ ἐκτίμησις, ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἡ εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται διὰ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ὑπαλλήλων ».

Γ΄. Τὸ ἄρθρον 13 τροπολογεῖται ὡς ἑξῆς,

« Ἡ ἐκποίησις τῶν εἰς εἴδη παρὰ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττομένων δημοτ. φόρων θέλει γίνει καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ τῶν τοῦ δημοσίου, καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστου δήμου, παρὰ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

« Αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ χρεωστοῦν νὰ ἐκποιῶσι τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰς τοὺς δήμους ἀνηκόντων εἰδῶν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, προηγουμένων τῶν περὶ τούτου πράξεων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων κατὰ τὸν περὶ δήμων Νόμον.

« Αἱ γινόμεναι εἰσπράξεις παρὰ τῶν Ταμιῶν καὶ Τελωνῶν θέλουν παραδίδεσθαι εἰς τοὺς ἁρμοδίους εἰσπράκτορας τῶν δήμων κατὰ μῆνα, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

Ἄρθρ. 2.

Εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου. »

Προβάσης κατόπιν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ δεύτερον ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς κατοίκων Ἀταλάντης, δι' ἧς ἐπαναλαμβάνουν ὅτι ἐντὸς τῆς ῥηθείσης πόλεως πάροικοι τινες Μακεδόνες ἐξαιτοῦνται τὸν σχηματισμὸν ἰδιαιτέρου δήμου, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὴν σύστασιν νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα φροντὶς πρὸς ἀποφυγὴν βλάβης τινὸς τῶν δικαιωμάτων τῶν κατοίκων τοῦ ὑπάρχοντος δήμου.

Τὸ περιεχόμενον τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἀναπτύσσων εἷς τῶν Βουλευτῶν Λοκρίδος ἐξέθηκεν ὅτι ἐπὶ Βαυαροκρατείας, ὅτε ἡ Κυβέρνησις περιεστοιχίζετο ἀπό τινας Μακεδόνας, ἀπεφασίσθη ὁ συνοικισμὸς Μακεδόνων εἰς Ἀταλάντην, καὶ ἐστάλη ἐπιτροπὴ διὰ νὰ διακρίνῃ τὰ ὅρια τοῦ σχηματισθησομένου δήμου αὐτῶν, ἥτις μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν της ἀνέφερεν ὅτι φυσικῶς εἶναι ἀδύνατις ἡ διάκρισις τῆς ὁριθεσίας τοῦ Δήμου τούτου· ὅτι ἡ γνωμοδότησις τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ, ἢ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ὑπὲρ τῆς συστάσεως τοιούτου δήμου δὲν ὑπῆρξεν· ὅτι οἱ Μακεδόνες οὗτοι κατοικοῦσιν ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀταλάντης, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον καὶ ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δήμων Νόμου καὶ τῶν συμφερόντων τῶν κατοίκων νὰ σχηματισθῇ χωριστὸς δῆμος αὐτῶν· ὅτι αὐτοὶ μέχρι τοῦδε ἐθεωρήθησαν ὡς Δημόται Ἀταλάντης, ἐψηφορόρησαν καὶ ἐψηφορορήθησαν εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν τελευταίαν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν εἷς τινα τούτων ἀπεδόθησαν πλεῖστοι ψῆφοι διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ Βουλευτοῦ Λοκρίδος· ὅτι ἡ ὕπαρξις τοιούτου Δήμου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι φυσικῶς ἀδύνατος, θέλει καταστρέψει τὰ ἐλάχιστα εἰσοδήματα καὶ τοῦ δήμου Ἀταλάντης· καὶ διὰ τοὺς λόγους τούτους ὑπεστήριζεν τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ μετὰ τοῦτον προαιμισθείς ὅτι οὐδόλως ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τῶν Μακεδόνων εἶναι, ἀλλὰ μάλιστα φίλος αὐτῶν διὰ τὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα παθήματά των, καὶ διὰ τὴν στέρησιν τῆς πατρίδος των, ἐξέθηκεν ὅτι τὸ σημερινὸν ζήτημα εἶναι ἐὰν εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ δήμου τούτου ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ συνοικισμοῦ ἡ ἔννοια τῆς περὶ τούτων ἀποφάσεως τῆς ἐθνοσυνελεύσεως. Ὅτι πρὸς φῶς ἐν Ἑλλάδι ἐποίκους ἐκ τῶν ἐπαναστατησάντων μερῶν γενναίαν διάθεσιν ἀνέδειξεν πάντοτε ὁ Ἑλληνικὸς λαός, καὶ διετήρησε ταύτην, ἐν ὅσῳ τὰ συμφέροντα

αὐτῶν, μάλιστα ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ κανονισμοῦ των δὲν ἦσαν ἀντίθετα ἄλλων συμφερόντων, καὶ ἀνάγκη εἶναι τῆς μετὰ προσοχῆς ἐξετάσεως τούτου καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐποίκων καὶ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε τὰ συμφέροντα αὐτῶν νὰ ἀναπτύσσωνται ἄνευ τινὸς ἐπιβλαβοῦς συνεπείας· ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν δύο ἀναφορῶν τῶν κατοίκων Ἀταλάντης καὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Βουλευτῶν Λοκρίδος, ἐμφαίνεται ἰδίως ἡ κατεπείγουσα ἐνέργεια τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὸν σχηματισμὸν ἐντὸς τοῦ δήμου Ἀταλάντης, δήμου νέας Πέλλης, καὶ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς νέας δημοτικῆς ἀρχῆς.

Ταῦτα ἐμφαίνονται ἐν τῇ ἐσχάτως δοθείσῃ παρὰ τῶν Βουλευτῶν ἀναφορᾷ πρῶτον ἐκ τῆς διαταγῆς τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος πρὸς τὸν Ἔπαρχον Λοκρίδος, καὶ δεύτερον τούτου πρὸς τὸν δήμαρχον Ἀταλάντης, καὶ ἰδίως τρίτον ἐκ τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὸν Νομάρχην (τὰ ὁποῖα ἀνέγνω)· ὅτι διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐγγράφων τούτων πρέπει νὰ ἐξετάσῃ τις α'.) Τί διατάττει ὁ ἐν ἰσχύι δημοτικὸς Νόμος καὶ β') ποία ἡ ἱστορία τοῦ δήμου Ἀταλάντης, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζεται διὰ τῶν ἐγγράφων ἡ ὕπαρξις δήμου Νέας Πέλλης μήπω ὑπάρχοντος πρότερον· ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων 1 2 καὶ 3 τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καθιεροῦται ὁ σχηματισμὸς τῶν δήμων καὶ ἡ ὁριθεσία αὐτῶν, ἐκ δὲ τῆς τοῦ 8 ὅτι ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν διατάττεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ μεταβολή τις ἀπαιτεῖται προηγουμένως ἡ γνωμοδότησις τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου. Ἐξ ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῶν δήμων σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις ταύτας ὑπῆρξεν δῆμος Ἀταλάντης, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπετέλουν μέρος καὶ οἱ ἐν τινι συνοικίᾳ τῆς πόλεως Ἀταλάντης οἰκοῦντες Μακεδόνες· ἐν τούτοις ἄνευ τινὸς γνωμοδοτήσεως τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἢ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐναντίον τῶν ῥηθεισῶν διατάξεων χωρὶς νὰ προϋπάρχῃ Δῆμος Νέας Πέλλης, τὸ Ὑπουργεῖον δεικνύει ἀσυγχώρητον ἀπροσεξίαν εἰς τοὺς ἰσχύοντας νόμους καὶ προϋποθέτον τὴν ὕπαρξιν τοῦ δήμου Πέλλης διατάττει τὴν ἐνέργειαν δημαιρεσιακῶν ἐκλογῶν· ὅτι τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλήν, καθόσον καὶ δῆμος Ῥαδαμάνθυος ἐκ Κρητῶν ὠνομάσθη παρά τινος Βουλευτοῦ πρὸ ἡμερῶν σχηματιζόμενος πάντη ἄγνωστος, καὶ καθόσον ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ πνεῦμα τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως περὶ συνοικισμῶν τῶν ἐποίκων Ἑλλήνων, καὶ περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀντιπροσωπεύσεως αὐτῶν, τὴν

σύστασιν τῶν ὁποίων τὸ Ὑπουργεῖον ἐπισπεύδει, ὡς ἠκούσθη. Εἰς τρεῖς συνεδριάσεὶς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καθὼς εἰς τὰ πρακτικὰ αὐτῆς φαίνεται, τῆς 31 Ἰαννουαρίου 3 Φευρουαρίου καὶ 8 Μαρτίου 1843 ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς πραγματοποιήσεως τῶν συνοικισμῶν τούτων, καθ' ἃς Βουλευτὴς νέας ἐκλεκτικῆς περιφερείας τῶν ἐποίκων δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῇ, εἰμὴ ὅταν βεβαιωθῇ ὅτι ὁ πραγματικὸς αὐτῶν συνοικισμὸς περιέχει τὸ ἥμυσυ τοῦ ἐλαχίστου πληθυσμοῦ ἐκλεκτικῆς περιφερείας κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς Νόμον, ὅστις, καθὼς ὁ εἰσηγητὴς τότε ἀνέφερε, ὡρίσθη εἰς τὸν ἀριθμὸν τριῶν χιλιάδων ἀτόμων· κατὰ δὲ τὸν παράγραφον τοῦ ψηφίσματος περὶ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Ψαρριανῶν, ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Συνελεύσεως ἦτον ἰδιαίτερος Νόμος νὰ κανονίσῃ τὸν συνοικισμὸν τῶν ἐποίκων. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ παραδεχθῇ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀταλάντης, μὲ ὑπόμνησιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὲρ τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καὶ τῆς περὶ συνοικισμῶν ἀποφάσεως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Εἰς ταῦτα ἁπάντων ἕτερος ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ ζῆμα τῷ εἶναι σήμερον δυσάρεστον διὰ δύο λόγους, τοῦτο μὲν διότι θέλει εὑρεθῇ εἰς ἀντίθεσιν μετὰ φίλων συναδελφῶν τοῦ Βουλευτῶν, τῶν ὁποίων τὰ αἰσθήματα καὶ τὸ ἀκέραιον ἐκτιμᾷ, καὶ οἵτινες κινοῦνται εἰς τοῦτο ἀπὸ ὄχι ἀξιοκατάκριτα ἐπαρχιακὰ συμφέροντα, ἐκεῖνο δὲ, διότι θέλει ἀναπολήσει δεινὰ καὶ δυστυχίας ἀνδρῶν ἀγωνιστῶν, τὰ μέγιστα ἀναξιοπαθούντων ἤδη ἕνεκα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μας· θέλει ὅμως ὁμιλήσει κινούμενος ἀπὸ ὑψηλὰ αἰσθήματα ἅτινα κατακυριεύοντα τὴν καρδίαν του τὸν κινοῦσιν εἰς τοῦτο.

Ὁ Ἑλληνικὸς ἀγών, εἶπε, συνέχη ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ὅλων τῶν Ἑλλήνων τῶν εἰς Χριστὸν πιστευόντων, καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἐθνικαὶ συνελεύσεις ἐκήρυξαν κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον τὸν ἀγῶνα ἁπάντων τούτων, ἀδιαίρετον τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, καὶ κοινὰ εἰς πάντας τὰ ἐκ τούτου ἀγαθά· διὰ τοῦτο ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαναστατησάντων μερῶν, εἴτε ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν δυναστείαν εὑρίσκετο ἡ πατρίς των, εἴτε μὴ, ἠγωνίζοντο αἰσθανόμενοι ὅτι θέλουσιν ἔχει κοινὴν πατρίδα ὁποιονδήποτε μέρος τῆς ἐπικρατείας ἤθελε κηρυχθῇ ἀνεξάρτητον· ὅτι κατὰ τὰ πρωτόκολλα τῶν 1827 ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐθεωροῦντο ἐλεύθεροι ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος των, ἀλλὰ τὰ πρωτόκολλα τῶν 1829, 1830 καὶ 1832 ἀναγνωρίσαντα τὴν αὐτονομίαν τῆς σημερινῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, ἀπέκλεισαν πλεῖστον μέρος τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν, ἐκτὸς τῶν Ἑλληνικῶν

ὁρίων· αἱ προστάτιδες ὅμως Δυνάμεις ἐκτιμῶσαι τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ παθήματα τῶν ἀποκλεισθέντων ἐχορήγησαν εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς μεταναστεύσεως, ἔκτοτε δὲ οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων ἦλθον καὶ ἀποκατεστάθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα ζερηθέντες μὲν τῶν ἰδιοκτησιῶντων, τῶν συγγενῶν, τῶν σχέσεών των καὶ αὐτῶν τῶν τάφων τῶν γεννητόρων των, ἀλλὰ μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ ζήσωσιν εἰς τὴν φίλην των Ἑλλάδα, ὡς καὶ ἄλλοι κάτοικοι αὐτῆς θεωρούμενοι. Διὰ τοῦτο εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐνδόξους συναγωνιστάς μας, οἵτινες πλείω ἡμῶν ἐστερήθησαν, διότι ἡμεῖς μὲν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν μας καὶ τὰς γαίας μας καὶ τὰς φυτείας μας ἀπηλαύσαμεν, αὐτοὶ δὲ οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς πρὸς ταφὴν, καὶ ἄλλαι Συνελεύσεις καὶ ἡ ἐν Ἀθήναις ἐψήφισεν ὑπὲρ αὐτῶν δικαιώματα συνοικισμοῦ καὶ ἀντιπροσωπεύσεως, τὰ ὁποῖα πᾶς τις σεβόμενος ὤφειλε νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτοὺς ὅλα τὰ μέσα, καὶ γαίας καὶ ἄλλα κτήματα διὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν.

Ταῦτα ἐψηφίσθησαν ὑπὲρ αὐτῶν, διότι τὰ δικαιώματα αὐτῶν θεραπεύονται διὰ τῶν συνοικισμῶν ὅπου συναπαντῶνται αἱ ἐγχώριοι συμπάθειαι, αἱ συγγενικαὶ σχέσεις, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα, καὶ ἡ καταγωγὴ αὐτῶν. Διὰ τῶν συνοικισμῶν τούτων ἡ Ἑλλὰς δύναται νὰ εὐδαιμονήσῃ αὐξάνουσα τὸν πληθυσμόν της, διότι οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, ὅτι ἐὰν οἱ συνοικισμοὶ τῶν ἐποίκων προοδεύσωσι πολλοὶ τῶν ἐκτὸς Ἑλλήνων θέλουν προσέλθει νὰ ἀποκατασταθῶσι διὰ νὰ ἀπολαύσωσι τὴν ἐλευθερίαν των, ἡ δὲ ἀμοιβὴ τῶν κατοίκων τῶν παθουσῶν τὰ πάνδεινα ἐπαρχιῶν, προετοιμάζει τὸ λαμπρὸν καὶ μέγα τῆς Ἑλλάδος μέλλον. Ὅτι οἱ Μακεδόνες ἀπὸ τὰ 1835 μὲ ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως συνῆλθον εἰς Ἀταλάντην διὰ νὰ συνοικισθῶσιν εἰς τὸ παράλιον αὐτῆς, καὶ νὰ ἀποτελέσωσιν ἴδιον αὐτῶν δῆμον *Νέας Πέλλης*, κατὰ τὸ περὶ τούτου ἐκδοθὲν τότε Διάταγμα, μ' ὅλα δὲ τὰ ἐκ τῆς ἐνδείας αὐτῶν καὶ ἄλλων αἰτιῶν προσκόμματα, συνῆλθον ἀρκεταὶ οἰκογένειαι, αἵτινες ἀνεγείρασαι ἐπέκειναι τῶν ἑβδομήκοντα οἰκιῶν καταθέτουσιν ἤδη πολλὰς προσπαθείας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ δήμου τούτου, καὶ ἐνεργήσωσι τὰς δημαιρεσίας των. Ἐνδιαφέρον εἶναι νὰ προσβάλλωνται ἐν μέρει τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων Ἀταλάντης διὰ τῆς μετριάσεως τῶν δημοτικῶν εἰσοδημάτων, ἀλλ' ἅπαντες ὀφείλομεν νὰ σεβασθῶμεν τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνελεύσεως καὶ νὰ χορηγήσωμεν τὰ μέσα τοῦ συνοικισμοῦ, καὶ εὐχαρίστως νὰ ἀνεχθῶμεν μικράν ζημίαν, ὑπὲρ τῆς μεγάλης τοῦ Ἑλλην. μέλλοντος ἰδέας, καὶ ἄλλων ἔτι μεγάλων Ἑλλη-

νικῶν συμφερόντων. Ἡ πραγματοποίησις τοῦ συνοικισμοῦ ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ ὄχι εἰς τὴν Νομοθετικήν· ἡ δὲ σύστασις τοῦ δήμου Νέας Πέλλης ὡρίσθη πρὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐντὸς τῶν καθηκόντων της ἐπιφυλάσσει ἤδη τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀρμαιρεσιῶν, αἱ δὲ ἀναφυόμεναι δυσκολίαι εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ὁρίων εὔκολον εἶναι νὰ ἐξομαλυνθῶσι· ἡ ἀπαιτουμένη γνωμοδότησις πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ δήμου τούτου ἅτις βεβαίως θέλει εἰσθαι ἐναντία, διότι τὸ δημοτικὸν συμβούλιον δὲν συγκειται ἀπὸ Μακεδόνας, ἀλλὰ ἀπὸ ἄνδρας ἐναντίους τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν, τύπου ἁπλοῦ χρῆζον μόνον πρὸς φωτισμὸν τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἔχει ἰσχὺν Νόμου καὶ δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ διὰ τοῦτο καλῶς τὸ Ὑπουργεῖον ἔπραξε, διατάξαν τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀρμαιρεσιῶν. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας θεωρεῖ, εἶπεν, ἐφαρμοστέας ὄχι μόνον ὑπὲρ τῶν Μακεδόνων, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ὅλων τῶν συνοικισθησομένων ἐν Ἑλλάδι ἐποίκων πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ χορηγήσωμεν ὅλας τὰς πρὸς τοῦτο εὐκολίας, διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἕτερος λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὡς Βουλευτὴς τῆς Λοκρίδος, ἐξ ἴσου τοὺς τε Λοκροὺς καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀντιπροσωπεύει καὶ ὑπερασπίζεται. Ἀντικρούει δέ τινα τῶν προλαλησάντων εἰπόντα ὅτι οἱ Μακεδόνες τὰ πάνδεινα κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑποστάντες, κατ' οὐδὲν ἀντημείφθησαν· διότι ὅσοι τούτων ἠγωνίσθησαν ἀρκούντως ἐβραβεύθησαν, λαβόντες βαθμούς, γραμματία, καὶ τὰς καλυτέρας γαίας· ὅτι λέγων ταῦτα δὲν προτίθεται νὰ δείξῃ ὅτι κακῶς τοὺς ἐβράβευσαν, ἀλλὰ ὅτι καὶ ἄλλοι πολλὰ παθόντες, ὀλίγα ὅμως σχετικῶς πρὸς τούτους ἔλαβον. Καθ' ὅσον ὁ ἀρχὴ τῶν σχηματισμῶν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δήμου τῆς Πέλλης παρετήρησεν ὅτι οἱ Μακεδόνες ἀπὸ τὰ 1834 τὸν σχηματισμὸν τούτου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐζήτησαν, ἀλλ' ὅτι μέχρι τοῦ 1840 οὐδὲν ἐγένετο. Ὅτι τότε ἐστάλη εἰς Ἀταλάντην Ὑπουργικός τις σύμβουλος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας Κιέπχαρ τοὔνομα, διὰ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τοῦ δυνατοῦ ἢ μὴ τῆς συστάσεως τοῦ προκειμένου δήμου, ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς ἐρεύνας ἀδύνατον παύτην εὗρεν· ὅτι καὶ αὐτὸς τὸ ἀδύνατον προβάλλει, καθόσον, ἂν τοιοῦτος σχηματισθῇ δῆμος, θέλει συμβῇ τὸ ἄτοπον ὅτι εἰς μικροτάτην ἔκτασιν θέλουσιν ὑπάρχει τέσσαρες δῆμοι, ὅπερ ἀδύνατον, καὶ καθόσον ἐντεῦθεν θέλουσι γεννηθῇ ἀλληλομαχίαι μεταξὺ τῶν κατοίκων, δεινὰς ἔχουσαι συνεπείας· ὅτι καὶ αὐτὸς παραδέχεται τὸν σχηματισμόν, ἀρκεῖ μόνον νὰ εὕρῃ ἡ

Κυβέρνησις τρόπον, καθ' ὃν τούτου συνισταμένου τὰ τοῦ ὑπάρχοντος νὰ μὴ παραβλαφθῶσι συμφέροντα.

Μετὰ τοῦτον ἄλλος παρετήρησεν ὅτι, ἐνῶ πάντες ἀναγνωρίζουσι τὴν ἱερότητα καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς περὶ συνοικισμοῦ τῶν μεταναστευσάντων ἀποφάσεως τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, πολεμοῦσιν ὅμως τὸν προκείμενον φοβούμενοι μήπως διὰ τοῦ σχηματισμοῦ τούτου τὰ τοῦ ὑπάρχοντος παραβλαφθῶσι συμφέροντα. Ὅτι πρὶν ἡ περὶ τούτου λαλήσῃ διὰ βραχέων νὰ ἀνασκευάσῃ τοὺς προλαλήσαντας προτίθεται· ἁπάντων δὲ πρὸς τὸν τῆς Δοκρίδος Βουλευτὴν, ἄφευκτον τὴν τοῦ ὑπάρχοντος Δήμου καταστροφὴν πραξαντα, τῶν Μακεδόνων ἀποσπωσμένων, καθόσον διὰ τούτου αἱ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ὑπάρχουσαι πρόσοδοι ἐπαισθητῶς θέλουσιν ἐλαττωθῇ, παρετήρησεν ὅτι, καὶ ἀληθὲς ἂν ὑποτεθῇ τοῦτο, οὐδόλως ἐπιρρέει πρὸς τὰ τοῦ Μακεδόνας συμφέροντα, ὅστις μετὰ τῶν συναδελφῶν του καὶ ἰδίᾳ νὰ ζῇ αἱρούμενος, δύναται ἤδη, δυνάμει τῆς ἐθνικῆς ἀποφάσεως, νὰ ἀπαιτίσῃ τὸν σχηματισμὸν ἰδίου δήμου, ἵνα καὶ τοὺς φόρους του πρὸς οἰκεῖον Δήμαρχον πληρώνῃ, καὶ Βουλευτὴν ἴδιον πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων του εἰς τὴν Βουλὴν ἀποστέλλῃ. Ὅτι δὲν θεωρεῖ ἰσχυρὸν κώλυμα τὴν μὴ ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτουμένης παρὰ τοῦ νόμου πρὸς σύστασιν νέου δήμου γνωμοδοτήσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, καθόσον αὕτη κατ' αὐτὸν εἶναι ἁπλῆ μόνον γνώμη ἀπέναντι νόμου καὶ Διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως, μὴ δυναμένη νὰ κωλύσῃ ταύτην εἰς τὸ νὰ σχηματίζῃ Δήμους, ὅταν ἄλλα αἴτια κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ δὲν ὑπάρχωσιν. Ὅτι ἡ ὡς ἐκ τῆς τοπικῆς ἐπίσης θέσεως τοῦ νέου δήμου προσγενησομένη εἰς τὸν ὑπάρχοντα βλάβη δὲν ἀληθεύει, καθόσον τοῦ παραθαλασσίου τῆς Ἀταλάντης, δύο περίπου ὥρας τῆς πόλεως ἀπέχοντος, πρὸς τοῦτο ὁρισθέντος, οὐδεμία νὰ προκύψῃ βλάβη διὰ τὴν ἀπόστασιν δύναται, καὶ καθόσον μάλιστα ἡ Κυβέρνησις ἵνα ἄρῃ πᾶσαν δυσκολίαν, δύναται νὰ προικίσῃ τοὺς συνοικισθησομένους μὲ τὰς περὶ τὴν θέσιν ταύτην ὑπαρχούσας ἐθνικὰς γαίας. Ὅτι ἡ μὴ προϋπαρξις Διατάγματος, τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Δήμου ὁρίζοντος, οὐδόλως ἐπιρρέει, καθόσον οὔτε διὰ τοὺς ὑπάρχοντας δὲν προϊξεδόθησαν τοιαῦτα, ἀλλ' ἐπῆλθον μετὰ τὴν τῶν δήμων συγκρότησιν καὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν Δημάρχων. Ὅτι δὲν ἀληθεύει καὶ ὁ λόγος περὶ τῆς ἐπιβολῆς φόρου δημοτικοῦ ἐπί τινων τροφίμων, διὰ τοῦ λιμένος τῆς Ἀταλάντης διερχομένων, καθόσον ταῦτα καὶ ἤδη καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸν δημόσιον μόνον ὑπεβάλλοντο φόρον, τὸν δὲ δημοτικὸν πληρώνουσιν ἔνθα καταναλί-

σκονται· ἐπίσης ἀνίσχυρον θεωρεῖ καὶ τὸν λόγον ὅτι πολλοὶ τῶν Λοκρῶν ἔχοντες κτήματα περὶ τὴν θέσιν τοῦ νέου δήμου δυσαρέστως θέλουσι πληρόνει τὸν διὰ ταῦτα φόρον εἰς ξένην δημοτικὴν ἀρχήν, καθόσον καὶ οἱ Μακεδόνες καλλιεργοῦντες γαίας ἐντὸς τῆς τοῦ ὑπάρχοντος περιοχῆς, ἐκεῖ θέλουσι πληρόνει καὶ τὸν φόρον. Ὅτι καὶ αὐτὸς δὲν ἐπιθυμεῖ τὸν σχηματισμὸν νέων δήμων πρὸς βλάβην τῶν ὑπαρχόντων, ὑποστηρίζει δὲ τὸν προκείμενον, καθόσον ἐκ τῶν ἐκτεθέντων οὐδεμία δύναται νὰπροσγίνῃ εἰς τὸν ὑπάρχοντα βλάβη· παρατηρεῖ προσέτι ὅτι καὶ τοιαύτη ἂν ἠπειλεῖτο οἱ Βουλευταὶ τῆς Ἑλλάδος ἐμβριθεστέρως σκεπτόμενοι καὶ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν των ἐκπληροῦντες, πρὸς δὲ ταύτοις καὶ τὴν γηραιὰν Γερουσίαν, ὑπὲρ τῶν ἀποικισμῶν πρὸς τὸν Βασιλέα εὐξαμένην, ὡς παράδειγμα προβαλλόμενοι, ὀφείλουσι νὰ δείξωσι διὰ τῆς ἀποφάσεώς των ὅτι αἱ πύλαι τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀνοικταὶ πρὸς πάντας τοὺς ὁμογενεῖς καὶ μεθ' ἡμῶν ἀγωνισαμένους, πολλοὶ τῶν ὁποίων καὶ πρὸς τὴν ἵδρυσιν τοῦ Πανεπιστημίου συνετέλεσαν, καὶ χορηγίας μεγάλας ὁσημέραι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος προσφέρουσι. Τέλος ὅτι χάριν τῆς Δικαιοσύνης τὰς παρατηρήσεις ταύτας πρὸς τὴν Βουλὴν ἀπέστειναν, ἀπόκειται δ' εἰς ταύτην, ἀφοῦ τὰς ἐκτιμήσῃ νὰ ἀποφασίσῃ ὅ,τι δίκαιον καὶ συμφέρον.

Ἕτερος ἀντικρούων τὸν προλαλήσαντα εἶπεν ὅτι, πρὶν ἢ περὶ τῶν τύπων, ἢ κατ' ἄλλους, περὶ τῆς οὐσίας τοῦ προκειμένου θέματος, λαλήσῃ, ὀφείλει νὰ ἀντικρούσῃ πρῶτον ἰδέαν ἀπὸ τοῦ βήματος ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐκφρασθεῖσαν, ὅστις ἐνῷ ἄλλοτε κατεβόα περὶ τῆς παραβιάσεως ὅθεν νομικῶν διατάξεων σήμερον ὑπερασπίζεται ταύτας· ἀποκρούει ὅθεν τὸν προαγορεύσαντα εἰπόντα, ὅτι ἡ ἀπαιτουμένη παρὰ τοῦ Νόμου γνωμοδότησις τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν σύστασιν νέων δήμων εἶναι ἁπλῆ μόνον γνώμη ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως, καθόσον τὸ 8 ἄρθρον τοῦ δημοτικοῦ Νόμου δίδει μὲν τὸ δικαίωμα τῆς συστάσεως τῶν δήμων εἰς τὸν Βασιλέα, τοῦθ' ὅπερ τοῦτο ἐγένετο, ἀπαιτεῖ ὅμως ῥητῶς κατὰ τὴν εἰς τὸ μέλλον διαίρεσιν ὑπάρχοντος δήμου τὴν τε τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου γνωμοδότησιν καὶ τὴν τοῦ ἐπαρχιακοῦ καὶ τοῦτο, ἵνα τὰ τῶν διαφόρων μερῶν συμφέροντα ἀσφαλίσῃ· ὅτι κατ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τυχαίως ἐκεῖθεν διαβαίνων, ὑπάρχει διάταγμα περὶ τῆς συστάσεως τοῦ προκειμένου δήμου ἀπὸ τοῦ 1837 χρονολογούμενον, ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Κυρίου Πολυζωΐδου ἐκδοθέν. Ὅτι

συνεπείᾳ τούτου πολλαὶ ἐγένοντο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προσπάθειαι, ἀλλ' αἴτια ἰσχυρὰ τὴν σύστασίν του μέχρι τοῦδε ἐκώλυσαν· ὅτι οἱ Μακεδόνες δυνάμει τοῦ μνησθέντος διατάγματος ἐζήτησαν παρὰ τοῦ νῦν Ὑπουργείου τὸν συνοικισμόν, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῇ αἰτήσει των ἐνήργησε τὰς ὑπό τινος τῶν προλαλησάντων μνημονευθείσας πράξεις.

Παρατηρεῖ ὅμως ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται, οὔτε περὶ τῶν θυσιῶν καὶ δικαιωμάτων τῶν Μακεδόνων, καθόσον οὐδεὶς δὲν τοὺς διαφιλονεικεῖ ταῦτα, οὔτε ἐὰν ἔχωσι τὸ τοῦ συνοικισμοῦ δικαίωμα, καθόσον καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ ὅλων τῶν μεταναστευσάντων ἀδελφῶν μας προνομιακῶς ἡ ἐθνοσυνέλευσις ἐπρονόησεν, εἰς τρόπον ὥστε, ἐν ᾧ δι' ἡμᾶς ἀπήτησε ἀριθμὸν μέχρι τῶν 10,000 δι' ἕνα Βουλευτὴν διὰ τοὺς τοιούτους τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς τὸν ὀλιγώτερον ἐχούσης ἐπαρχίας ἀπήτησε, καὶ καθόσον κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν Βουλευτῶν Λοκρίδος οἱ Μακεδόνες εἶναι συνοικισμένοι μετ' αὐτῶν καὶ οὐδεὶς ἐκεῖθεν τοὺς διώκει· ἀλλὰ πρόκειται περὶ σχηματισμοῦ νέου δήμου ἐντὸς ἄλλου, καὶ περὶ τούτου ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ μέλλει· ὅτι τὸ ζήτημα ἐπομένως διαιρεῖται κατὰ τύπον καὶ κατ' οὐσίαν. ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τοὺς τύπους, ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ δημοτικοῦ Νόμου ἀπαιτουμένη γνωμοδότησις τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου δὲν προηγήθη, ἀδύνατος ὁ συνοικισμὸς τυπικῶς ἀποβαίνει. Ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν ἐπίσης ἀδύνατος, καθόσον ἐντὸς μικρᾶς περιφερείας, οἵα ἡ τῆς Ἀταλάντης, δύο νὰ συνυπάρξωσι δῆμοι εἶναι ἀδύνατον, καὶ διότι πολλοὶ Μακεδόνες ἔχοντες οἰκίας ἐντὸς τοῦ δήμου τῆς Ἀταλάντης, δυσκόλως θέλουσι τὰς ἐγκαταλείψει, καὶ ἔτι, διότι αἱ παρὰ τῶν Μακεδόνων ἀγορασθεῖσαι γαῖαι μικταὶ οὖσαι καθιστῶσιν ἀδύνατον τὴν εὐκρινῆ ὁροθεσίαν, πρὸς δὲ καὶ διότι, διαιρουμένων ἤδη τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ὑπάρχοντος δήμου, οὐδ' αὐτὸς, οὐδὲ ὁ συστηθησόμενος δύναται νὰ συντηρηθῶσιν. Διὰ ταῦτα φρονεῖ ὅτι καὶ κατὰ τὸν νόμον, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐκεῖ κατοίκων δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὸ ζητούμενον μέρος ἄλλος δῆμος. Ταῦτα δὲ λέγων παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι, οὐ μόνον δὲν ἐπιφέρει εἰς τὸν συνοικισμόν, καὶ εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἐκεῖ κατοίκων, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, ὡς τινες διϊσχυρίσθησαν, καθόσον δυνάμει ταύτης καὶ οἱ Μακεδόνες, καὶ πάντες οἱ μεταναστεύσαντες ἀγωνισταὶ δύνανται, συνοικισθέντες πραγματικῶς καὶ τὸν νόμιμον ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ

ἀποτελέσαντος καὶ οὐχὶ ἰδανικῶς κατὰ πολιτικὴν δηλονότι διαμονήν, ὡς τινες φρονοῦσιν οἱ εἰς Ἀθήνας καὶ ἀλλαχοῦ διαμένοντες, νὰ ἀσχῶσιν ἀκωλύτως ἐκεῖ τὰ ἐκλεκτικά των δικαιώματα, ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους οἱ τὸν προκείμενον συνοικισμὸν μὴ παραδεχόμενοι οὐδόλως τὰ τῶν Μακεδόνων συμφέροντα προσβάλλουσι, καθόσον καὶ σύμφωνος μὲ τοὺς καθεστῶτας νόμους δὲν εἶναι, καὶ ἔτι, διότι ἀπαιτεῖται νόμος τὸν τρόπον τοῦ συνοικισμοῦ ὁρίζων, ὡς τοῦτο ἀπ' ἄλλην ἐθνοσυνελεύσεως ἀπόφασιν ἐπὶ ὁμοίας ὑποθέσεως, τῆς τῶν Χίων, ἐξάγεται· διότι ἴδιον καὶ τούτων συνοικισμὸν ἐν Σύρῳ νὰ συζήσωσι ζητούντων παρὰ τῆς Συνελεύσεως, ἡ μὲν Συνέλευσις τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὰ νομοθετικὰ παρέπεμψε σώματα, ἵνα διὰ νόμου ταῦτα ὁρίσωσιν, οἱ δὲ Χῖοι τὸ ἄτοπον κατιδόντες τὴν πρότασίν των ἀνεκάλεσαν. Διὰ ἅπερ ταῦτα, γνωμοδοτεῖ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς νόμου ὁρίζοντος τὰ πρόσφορα μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς περὶ τῶν συνοικισμῶν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ἀποράσεως.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτᾶσθε, ὁ Πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως δύο προτάσεις προκύπτουσι α') ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ β') νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ τέλος τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς αἱ λέξεις «τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δήμων νόμου καὶ προηγουμένου τοῦ περὶ συνοικισμῶν ἀπαιτουμένου Νόμου.»

Εἰπόντος δέ τινος ὅτι καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἔχει ἕτοιμον περὶ συνοικισμῶν Νομοσχέδιον, καὶ εἰπόντος ὅτι ἡ ἀπαιτουμένη πρότερον ὕπαρξις τοιούτου Νόμου διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συνοικισμῶν, δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς ἀποράσεις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως· ἐξέθηκεν ἄλλος κατὰ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος ὅτι ἡ γενομένη συζήτησις ἀπέβλεπε τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ ὄχι τὸ ζήτημα περὶ προηγήσεως Νόμου διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν συνοικισμῶν, τὸ ὁποῖον, ἀποτελοῦν χωριστὴν πρότασιν, πρέπει νὰ συζητηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ· τὸ δὲ ἐξαγόμενον τῆς συζητήσεως εἶναι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν, ἢ ν' ἀπορριφθῇ ἡ ἀναφορά, ἢ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἁπλῶς, ἢ συστημένη.

Εἰς ταῦτα ἄλλος ἀπήντησεν ὅτι ἡ συζήτησις ἑκάστης ἀναφορᾶς σκοπὸν ἔχει, ἂν οἱ ἀναφερόμενοι ἔχωσι δίκαιον ἢ μή, καὶ διὰ τοῦτο ἡ διευθύνεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ καὶ μέ τινας προσθαφαιρέσεις, ἢ ἀπορρίπτεται· ἐν-

ταῦθα λοιπὸν, ἐπειδὴ παραβιάζονται τὰ συμφέροντα τῶν κατοίκων Ἀταλάντης, αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καὶ ἡ περὶ συνοικισμῶν ἀπόφασις τῆς Συνελεύσεως, ἡ Βουλὴ δύναται συνιστῶσα τὴν ἀναφορὰν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπενθυμίσῃ κατὰ προσθήκην εἰς αὐτὸ τὴν διατήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δήμων Νόμου, καὶ τὴν περὶ προηγήσεως ἀπόφασιν τῆς ἐθνοσυνελεύσεως.

Ἀντείπεν ἄλλος ὅτι ἡ ἐπικρατήσασα τάξις εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἀναφορῶν ἦτον ν' ἀπορρίπτῃ ἡ Βουλὴ, ἢ νὰ διευθύνῃ, ἢ νὰ συνιστᾷ αὐτὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, χωρὶς μάλιστα νὰ περιέχηται εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς διασκεπτικὸν κατὰ τὸν δεῖσχυρισμὸν νομομαθῶν Βουλευτῶν, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν τῇ συζητήσει ὑπὲρ καὶ κατὰ λεχθέντα νὰ ἐπιφέρῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του. Ὅτι ἐπομένως πᾶσα ἄλλη ἀπόφασις ἐκ τῆς σημερινῆς συζητήσεως ἀντίκειται εἰς τὴν καθιερωμένην τάξιν· ὅτι περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ δήμου νέας Πέλης ὑπῆρξε διαταγμα πρὸ πολλῶν ἐτῶν, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν δὲν ἐγίνετο διάκρισις διατάγματος καὶ νόμου, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπεμβαίνει εἰς τὰ καθήκοντα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, μὴ ἀναγνωρίζουσα τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου.

Ἐπομένως ἐζήτησε νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ γνώμη του, ὅτι ἐὰν ἡ Βουλὴ ἤθελε ἐκφράσει, τὴν ὁποίαν ἄλλοι ἐπρότειναν γνώμην, φρονεῖ, ὅτι τοῦτο δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν διὰ τὸ μέλλον, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰν συνοικισμὸν τῶν Μακεδόνων, ἡ ἐνέργεια τοῦ ὁποίου δὲν δύναται ν' ἀναστληῇ, διότι πρὸ πολλῶν χρόνων, ὑπάρχουν ἤδη ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποφασισμένα διὰ διαταγμάτων τὰ δέοντα.

Ἀντειπόντων ἄλλων ὅτι οὐδέποτε τὸ διάταγμα ἔχει ἰσχὺν νόμου, καὶ ὅτι οὐδόλως δύνανται νὰ ἐξαιρεθῶσι τὰ περὶ τοῦ προκειμένου τῶν Μακεδόνων συνοικισμοῦ καὶ τοῦ σχηματισμοῦ δήμου αὐτῶν ἰδιαίτερα ἀπὸ τοὺς Γενικοὺς περὶ τῶν τοιούτων Κανονισμοὺς μέτρα, οὔτε ὡς τετελεσμένα δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τὰ μὴ νομίμως καὶ κατὰ τὰς ἐθνικὰς ἀποφάσεις ἐκτελισθέντα, μ' ἄλλον ὅτι οὔτε καὶ ἐξετελέσθησαν εἰσέτι. Καὶ ἀπαπερατωθείσης τῆς συζητήσεως περὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος, ὁ Πρόεδρος παρατηρήσας ὅτι ἡ πρότασις περὶ τῆς προσθήκης τινῶν λέξεων εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἀποτέρα αὐτῆς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ πρῶτον ἡ προσθήκη καὶ κατόπιν ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτως· α παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν προσθήκην τῶν

λέξεων » τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ περὶ δήμων Νόμου καὶ προηγηθησαμένου τοῦ περὶ συνοικισμῶν ἀπαιτουμένου Νόμου ἢ ὄχι;

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας καταφατικῶς καὶ ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα. Ἀπερασίσθη δὲ νὰ μεταβιβασθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης καθ' ἃ καταπειγούσης.

Μετὰ ταῦτα ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς Συνεδριάσεως α΄.) τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐφόρου τῆς Βουλῆς, β΄.) τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν μελῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν. καὶ γ΄.) τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, διέλυσεν, ἀδείᾳ τῆς Βουλῆς, τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 4. ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΕ΄.

Τῆς 28 Φευρουαρίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην Φευρουαρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων μὲν ἐννενήκοντα, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δώδεκα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου παρὰ τῶν Προέδρων τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέχθησαν παρ' αὐτῶν ὡς εἰσηγηταί.

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως καὶ συντάξεως εἰς τὸν Κ. Π. Μαυρομιχάλην, οἱ ΚΚ. Β. Δημητρακόπουλος ὑπὸ τοῦ Α. Κ. Ἀντωνιάδης ὑπὸ τοῦ Β΄. Κ. Ζαρειφόπουλος ὑπὸ τοῦ Γ΄. Δ. Μελετόπουλος ὑπὸ τοῦ Δ΄. Α. Γουζούασης ὑπὸ τοῦ Ε. τμήματος.

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποιν. Νόμου οἱ Κ. Κ. Εὐθύμιος Κανελλόπουλος ὑπὸ τοῦ Α. Δ. Πολυχρονόπουλος ὑπὸ τοῦ Β΄. Ι. Βλάσης ὑπὸ τοῦ Γ΄. Ι. Γαρδίκης ὑπὸ τοῦ Δ΄. Ι. Κλίμακας ὑπὸ τοῦ Ε. Ι. Ζάρκος ὑπὸ τοῦ Ϛ΄. καὶ Ι. Οἰκονόμου ὑπὸ τοῦ Ζ΄. τμήματος.

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐνόρκων οἱ ΚΚ. Π. Βάρβογλης ὑπὸ τοῦ Γ΄. Α. Λαπουσιάδης ὑπὸ τοῦ Ε. καὶ Σ. Στεφανόπουλος ὑπὸ τοῦ Ζ΄. τμήματος.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τραπέζης οἱ ΚΚ. Γ. Σταματάρας ὑπὸ τοῦ Β΄. Κ. Ζαρειφόπουλος ὑπὸ τοῦ Δ΄. Σταμάτιος Δάρρας ὑπὸ τοῦ Ε. καὶ Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος ὑπὸ τοῦ Ζ΄. τμήματος.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τῆς τελετῆς τῆς 25 Μαρτίου οἱ ΚΚ. Δ. Πολυχρονόπουλος ὑπὸ τοῦ Β΄. Ν. Μαυρομμάτης ὑπὸ τοῦ Γ΄. καὶ Χρῆστος Καπετανάκης ὑπὸ τοῦ Ε. τμήματος.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ οἱ ΚΚ. Ν. Μαυρομμάτης ὑπὸ τοῦ Γ΄. Γ. Μπάστας ὑπὸ Δ΄. τμήματος.

Ἀνηγγέλθη ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὡς πρῶτον ἀντικείμενον συνεδριάσεως κατὰ τὴν χθεσινὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ἐφόρου τοῦ Βουλευτηρίου, ἐφ' οὗ παρετήρησε πρὸς τοὺς ΚΚ. Βουλευτὰς ὅτι ὁ ἐκλεχθησόμενος πρέπει νὰ ἦναι ἐκ τῶν διαρκῶς διαμενόντων ἐν Ἀθήναις Βουλευτῶν, καθόσον τὰ καθήκοντα αὐτοῦ θέλουν εἶσθαι ἡ διατήρησις καὶ διακόσμησις τοῦ Βουλευτηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων, καὶ κυρίως ὅταν ἡ Βουλὴ δὲν ἦναι συγκεκροτημένη.

Ψηφοφορίας δὲ μυστικῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Κυρίου Μ. Α Καΐρη καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Π. Δαρειώτου Α. Σ. Δανοπούλου γενομένης, μετὰ τὴν παραβολὴν τῶν ψήφων πρὸς τὰς κυάμους εὑρεθείσας 91 καὶ τὴν διαλογὴν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Ε. Μ. Παρίσση καὶ Β. Δημητρακοπούλου, ἀνεδείχθη πλειονοψηφῶν ὁ Κ. Κ. Κολοκοτρώνης λαβὼν ψήφους 54· ὡς ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ. Δ. Καλλιφρονᾶς διὰ ψήφων 34 καὶ Σ. Βλάχος—3· ὁ δὲ Πρόεδρος ἀκολούθως σύμφωνα μὲ τὸ μνησθὲν ἀποτέλεσμα ἀνήγγειλεν ὅτι, ὡς ἔφορος τοῦ Βουλευτηρίου ἀνεδείχθη ὁ Κ. Κ. Κολοκοτρώνης διὰ ψήφων 54.

Τότε ὁ ἐκλεχθεὶς εὐχαριστήσας τὴν Βουλὴν διὰ τὴν ὁποίαν τῷ ἀπέδωκε τιμὴν, παριδαλοῦσα τοῦτον μὲ τὸ τοιοῦτον ἀξίωμα, παρετήρησεν ὅτι διὰ τὸ πρωτοφανὲς τοῦ ἀξιώματος οὐδεμίαν ἔχει γνῶσιν τῶν τοῦ Ἐφόρου καθηκόντων, ὅτι ἐπιθυμεῖ ἐκμε-

νως πρὸς ὁδηγίαν του νὰ συνταχθῇ ὑπὸ τοῦ Προεδρείου ἰδιαίτερος τις κανονισμός, τὰ τοιαῦτα προσδιορίζων.

Ἕτερος μετὰ τοῦτον μικρὰν πληροφορίαν περὶ τῶν τοῦ Ἐφόρου καθηκόντων πρὸς τὸν προλαλήσαντα νὰ δώσῃ θέλων, ἐξέθηκεν ὅτι Ἔφοροι μισθοδοτούμενοι μάλιστα ὑπάρχουν καὶ ἐν Γαλλίᾳ· ὅτι ἐκεῖ μὲν διὰ τὸ πολυάσχολον καὶ τὴν τοῦ Βουλευτικοῦ καταστήματος ἔκτασιν ἔχουσι καὶ ἱκανὸν ὑφ' ἑαυτοὺς προσωπικόν· ἀλλ' ὅτι παρ' ἡμῖν τὰ τοῦ Ἐφόρου καθήκοντα δὲν εἶναι, ὡς νομίζει, ἄλλα, εἰμὴ ἡ φροντὶς τῆς ἀκριβοῦς φυλάξεως τῶν ἐντὸς τῆς Βουλῆς πραγμάτων καὶ ἡ τοῦ ἀρχείου διεύθυνσις κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ κανονισμοῦ.

Κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν ἀνωτέρω ἀνετέθη εἰς τὸ Προεδρεῖον νὰ προσδιορίσῃ τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐφόρου, ὡς καὶ ἐκεῖνα τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος.

Μετὰ τοῦτο προβάσης, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου, εἰς τὸ δεύτερον ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων συμπληρωματικῶν μελῶν τῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων προτάσεων εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν, εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ ἡ τὸ 66 ἄρθρον ἀπορῶσα πρότασις εἶναι οὐσιώδης καὶ διαιρεῖ τοὺς πάντας, νομίζει καλὸν νὰ προηγηθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν 4 μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης τῶν ἄλλων· ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη μὲν νὰ προηγηθῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τεθέντι ὑπὸ τοῦ Προέδρου ὅρῳ τοῦ νὰ συνεννοηθῶσι τὰ ἐκλεχθησόμενα μέλη μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ ὑποβάλωσιν αὔριον τὴν εἰσηγητικὴν των ἔκθεσιν.

Μετὰ τοῦτο ψηφοφορία μυστικὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Μ. Α. Κάτση καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Ι. Τσιμαρᾶ καὶ Α. Λαπουτιάδου ἐγένετο· μετὰ τὴν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Γ. Φεγγαρᾶ καὶ Α. Ζάνου διαλογὴν, τῶν ψήφων μετρηθεισῶν καὶ παραδληθεισῶν πρὸς τὰς κυάμους εὑρεθείσας 79 ἀνεβείχθησαν πλειοψηφοῦντες οἱ ΚΚ.

Ι. Ζάρκος	διὰ ψήφων	77
Φ. Κ. Μαῦρος.	»	49
Π. Δαρειώτης	»	47
Ι. Φαρμάκης	»	47

Ὡς ἐπιλαχόντες δὲ οἱ ΚΚ.

Δ. Τζιγκουράκος	διὰ ψήφων	30
Α. Ζάνος	»	30
Ι. Ἀποστολίδης	»	30

Ὁ δὲ Πρόεδρος σύμφωνα μὲ τὸ μνησθὲν ἀποστέλεστα ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ὡς συμπληρωτικὰ μέλη τῆς προτάσεως περὶ τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέχθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς οἱ ΚΚ. Ι. Ζάρκος Φ. Κ. Μαῦρος Π. Δαρειώτης καὶ Ι. Φαρμάκης.

Ἀκολούθως ἀναγγελλαντος τοῦ Προέδρου ὡς τρίτον ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἐκθέσεων κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως· ἡ ὑπ' ἀριθ. 1130 ἀναφορὰ τῆς Ἑλένης Σιδερῆς Φιλουξῆ, δι' ἧς ἐκθέτουσα αὐτὴ ὅτι ὁ σύζυγός της ἐπτάθη εἰς τῶν συμπραττόρων τοῦ ἀειμνήστου Διάκου καὶ ἔπεσε μαχόμενος κατὰ τοῦ Ὁμερβριόνη, πρώτην φορὰν εἰσβαλλόντος, ἐσχατόγηρος, ἐνδεὴς καὶ μὲ δύο ὀρφανὰ ζητεῖ σύνταξιν, καὶ περὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπειδὴ δέ τις παρετήρησεν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἶναι ἄγνωστον, ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον καθόσον τὸ Ὑπουργεῖον μέλλον νὰ ἐκτελέσῃ, ἢ μὴ τὴν αἴτησιν θέλει ὀφείλει νὰ μάθῃ τὰ περὶ τούτου.

Μετὰ δὲ τὸν εἰσηγητὴν παρατηρήσαντα ὅτι τὸ ὄνομα δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, διότι οὔτε εἰς τὴν ἀναφορὰν τῆς ἀναφερομένης ὑπῆρχεν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1131 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀθανασίου Δελιγιαννοπούλου ἐκ Λαγκαδίων, δι' ἧς οὗτος ἐκθέτων ὅτι μέλος ὢν τῆς Ἑταιρίας τῶν φιλικῶν ἐθυσίασε τὴν περιουσίαν του ὑπὲρ πατρίδος, ἐρράτευσεν εἰς Ἀκάλα εἰς τὴν μάχην τοῦ Παύσᾳ εἰς Τρίπολιν, Πάτρας, Ἀκαρνανίαν, Κομβότι, Πέταν, Ναύπλιον, Μεσολόγγι ἐπ' Ὁμερβριόνη, κατὰ τὰ 1823 διωρίσθη Πληρεξούσιος εἰς τὴν ἐν Ἄστρει Συνέλευσιν, ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἀράβων εἰς Δραμπάλαν, Τρίκορφα, Ἀλωνίσταιναν, Λάβιαν, Μαγούλιανα, Πειραιᾶ κτλ. ὡς τὸ ἐπισυναπτόμενον μαρτυρικὸν, ἐγένετο Δημογέρων Λαγκαδίων, διωρίσθη Εἰρηνοδίκης κατὰ τὸ 1828, ἐκτάκτως δὲ ἀπαλλαγεὶς διὰ νὰ συνταξιοδοτηθῇ κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3346 ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας ζητεῖ νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν μὲ τὰς ἀνηκούσας ἀποδοχὰς κτλ. καὶ τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν ἠρώτησε τὸν εἰσηγητὴν διὰ τί ταύτῃ

μὲν ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὴν δ' ἀρτίως ἀναγνωσθεῖσαν ἁπλῶς νὰ διευθύνῃ γνωμοδοτεῖ;

Ὁ εἰσηγητὴς ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν κατὰ λόγον τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων ἐκδουλεύσεων.

Ἐπειδὴ δ' ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἂν καὶ οἱ τοῦ ἀναφερομένου ἀγῶνες πολλοὶ καὶ μεγάλοι περιγράφωνται, οὐχ' ἧττον ὅμως καὶ ὁ Φελουζῆς ἠγωνίσθη καὶ ἔπαθε μετὰ τοῦ Διάκου συνεκστρατεύων· ἕτερος παρετήρησεν ὅτι κρίνει περιττὴν τὴν ἐπὶ τούτου συζήτησιν, καθόσον ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου, ἀφορῶσα τὴν ἀπολαβὴν βαθμοῦ, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὶν ἢ ἡ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ τὰς ἐργασίας της ἀποπερατώσῃ.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ταύτην κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1132** ἀναφορᾶς τῆς Σοφίας Σαπονᾶ ἀπὸ Ἀγᾶ τῆς Ὑπάτης, δι' ἧς ἐκθέτουσα αὕτη ὅτι ὁ πατήρ της ἅμα ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις ἐφονεύθη παρὰ τῶν Ὀθωμανῶν, ἡ λοιπὴ οἰκογένειά της ἠχμαλωτίσθη εἰς Μεσολόγγιον καὶ ἔγεινε θῦμα τῶν τυράννων, μία μόνη ἀδελφή της διαφυγοῦσα τὸν θάνατον δουλεύει εἰσέτι εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ ἤδη ζητεῖ βοήθειαν διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα της· ἡ δ' ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἐπὶ ταύτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων καὶ τῶν *Ἐξωτερικῶν*.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. **1138** ἀναφορᾶς τοῦ Κωνσταντῆ Καρύδη, δι' ἧς ἐκθέτων ὅτι υἱός του Σάντος ἔχων κλίσιν εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἐπέδωκεν ἀρκετὰ, καὶ ζητεῖ νὰ καταταχθῇ ὑπότροφος εἰς τὸ πολυτεχνεῖον ἢ τὸ γυμνάσιον Ἀθηνῶν, ἵνα σπουδάζων ἐνταῦθα ἐξασκῆται καὶ περὶ τὴν ζωγραφικὴν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ἐπ' αὐτῆς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1141** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Τσερφερεμήνι τῆς Μεσσηνίας, δι' ἧς οὗτοι ἐκθέτοντες ὅτι ὁ ἐκεῖσε ἐθνικὸς ὑδρόμυλος ἐλάμβανε τὸ ὕδωρ ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου ἕως 1 Μαρτίου, τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν τὸ ἐλάμβανον οἱ κάτοικοι διὰ τοὺς ἀγρούς των· ἀγοράσας αὐτὸν διὰ φαλαγγιτικῶν γραμματίων ὁ Κωνσταντῖνος Θεοδωρόπουλος ἐχαινοτόμησε καὶ ἐξηράνθησαν αἱ γαῖαι καὶ ζημιοῦται τὸ Δημό-

σιον· διὸ ζητοῦν νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ παλαιὰ συνήθεια· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν ὅτι ἐπειδὴ ἡ καινοτομία τοῦ εἰρημένου Κωνστ. Θεοδωροπούλου εἶναι ἄδικος, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἐπιζήμιος εἴς τε τὰ ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια συμφέροντα, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τῶν κατοίκων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον

Ἐπειδὴ δ' ἄλλος παρετήρησεν ὅτι τὸ δημόσιον οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην τῆς προστασίας τῶν ἰδιωτῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐὰν τὰ συμφέροντά του πραγματικῶς παρεβλάπτοντο, ἠδύνατο διὰ τῶν ἐκεῖ ὑπαλλήλων ἀρχῶν νὰ ἱκανοποιηθῇ, οὐδὲν δὲ δικαίωμα πρὸς τοῦτο οἱ ἰδιῶται εἶχον.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι καὶ οἱ ἰδιῶται δύνανται, τῶν ὑπαλλήλων ἀμελούντων, νὰ ἀναφέρωνται πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὁσάκις τὰ δημόσια συμφέροντα παραβλάπτονται.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἀκολούθως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐπ' αὐτῆς.

Ἀναγνωσθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. **1142** ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Μαντσούνη δι' ἧς οὗτος ἐκθέτων ὅτι συντάξας Γεωγραφικὸν ἄτλαντα δὲν ἔχει τὰ μέσα τῆς τυπώσεως, ζητεῖ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ κατάλληλος διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἔργον του, καὶ, ἂν εὑρεθῇ ἄξιον, νὰ τῷ δοθῶσιν ὀκτὼ χιλιάδες δρσχμαὶ, μὲ τὰς ὁποίας θέλει ἀποζημιώσει τὸ δημόσιον καὶ θέλει τῷ δόσει καὶ 100 ἀντίτυπα· καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ εἰσηγητὴς δικαιολογῶν τὴν χρῆσιν τῆς λέξεως *συνιστᾶται* παρετήρησεν ὅτι λαβὼν ἀπ' ἀρχῆς τὸ μέτρον νὰ ἐξετάζῃ καὶ καθυποβάλλῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν μόνον τὰς ἀξίας λόγου καὶ οὐσιώδεις ἀναφορὰς, ἐπὶ τούτων καὶ τὴν λέξιν μεταχειρίζεται.

Ἕτερος ἀντιπαρετήρησεν ὅτι θεωρεῖ τὸ μέτρον σφαλερὸν, καθόσον, ἀσυζητήτων μενουσῶν τῶν πλείστων ἀναφορῶν, ἡ Βουλὴ ῥίπτεται εἰς ἀδιέξοδον λαβύρινθον.

Παρατηρήσας ἄλλος ὅτι ἡ μεροληπτικὴ αὕτη τῶν ἀναφορῶν ἐξέτασις εἶναι ἀντισυνταγματικὴ, ἀπήντησεν εἰς τὸ μέλλον τὴν προσοχὴν τῶν τε εἰσηγητῶν καὶ τοῦ Προεδρείου.

Ἐπειδὴ δ' ἄλλος παρετήρησεν ὅτι ἡ δαψίλεια τῶν συστάσεων

σμικρίνει τὴν τῶν ἀναφορῶν ἀξίαν, ἐζήτησε τὴν εἰς τὸ μέλλον παῦσιν αὐτῶν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι τοῦτο δὲν ἀληθεύει, καθόσον ὅ,τι ὁ εἷς θεωρεῖ δίκαιον, τοῦτο παρ' ἄλλου ἀποδοκιμάζεται,

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1150** ἀναφορὰ τῆς Κυρίας Ἀθανασίου Κάππου ἐκ Κάλκ τῆς Μαντινείας, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι ὁ σύζυγός της ἔπεσεν εἰς τὴν ἔρημον τῆς Τριπόλεως κατὰ τὸ **1821** εἶναι κουλὴ καὶ χωλὴ τὴν χεῖρα καὶ τὸν πόδα καὶ πένης καὶ μὲ δύο τέκνα, καὶ ζητεῖ περίθαλψιν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συζητηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1156** ἀναφορὰ τῆς Κουζινῆς χήρας Παπαζώγλου ἐκ Νάξου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι ὁ σύζυγός της ῥαγδόμενος κατὰ τοῦ Δράμαλη ἐπληγώθη καὶ ἀπεθάνεν· εἰς δὲ υἱῶν της ὑπηρετεῖ εἰς τὸν στρατὸν κληρωθεὶς στρατεύσιμος, ἐνδεὴς οὖσα ζητεῖ περίθαλψιν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συζητηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1159** ἀναφορὰ τῶν προεστωμένων καὶ ἀγουμένων τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μονῶν τοῦ Ἄθωνος, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι, πεπεισμένοι ὅτι τὸ θεοσυντήρητον Ἑλληνικὸν Κράτος συνήθροισεν ἔγον τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀλήθειαν, καὶ τὴν τῶν ἱερῶν σκηνωμάτων περιποίησιν καὶ περίθαλψιν, περὶ πολλοῦ ποιούμενον διὰ τὸ ὀρθόδοξόν του καὶ τὸν περὶ τὰ θεῖα πατροπαράδοτον ζῆλόν του, θέλει ἐπιστρέψει τὰ Μοναστηριακὰ κτήματα εἰς τὰ κυριαρχοῦντα αὐτῶν Μοναστήρια, διὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, πέμπουσιν ἐκ τῆς ὁλορρεμοῦς αὐτῶν, τρόπῳ φιλαδελφίας καὶ τῆς συνδούσης εὐαγγελικῆς ἀγάπης τὸν Κ. Διονύσιον Ἀαυριώτην, ὡς πληρεξούσιόν των κτλ. καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν ἐμβριθῆ σκέψιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1171** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Λάσπης Καρπενησίου, δι' ἧς οὗτοι ζητοῦσι νὰ καταργηθῇ ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν ὀλίγων καστανεῶν των, τῶν ὁποίων ὁ

ἀπίμαστος καρπὸς χρησιμεύει εἰς τροφὴν τῶν πεινώντων τέκνων των, ἡ δὲ φορολογία χωρὶς νὰ ὠφελῇ τὸ δημόσιον καταπιέζει τοὺς φορολογουμένους· ἐνῷ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα ἐξηρέθησαν τῆς φορολογίας κτλ. καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπειδὴ δ' εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι εἶναι καλὸν πρὸς ἀνακούρισιν τῶν ἀναφερομένων νὰ μὴ σημειωθῇ ὁ ῥηθεὶς τῶν καστανεῶν φόρος εἰς τὸ ὑπεβληθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου φορολογικὸν Νομοσχέδιον, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων ὁμοίων ἐγένετο· ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι αὐτὸ ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη μετ' αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀρ. **1072** τῆς Μπαρμπούνας χήρας Μπέου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι ὁ σύζυγός της ἐφονεύθη μετὰ τοῦ Καραϊσκάκη, ἔχει δύο κόρας, εἶναι ἐνδεὴς καὶ ζητεῖ περίθαλψιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1167** ἀναφορὰ τῆς Κανέλλας Ἀνέτσενας, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι οἱ τρεῖς υἱοί της μυηθέντες εἰς τὰ τῆς ἑταιρίας τῶν φιλικῶν ἔδραξαν τὰ ὅπλα καὶ ἔπεσαν μαχόμενοι, ὁ μὲν εἰς Πειραιᾶ, ὁ δὲ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὁ τρίτος ἀπεβίωσεν εἰς τὸ στρατόπεδον Ἀθηνῶν ἀπὸ τὴν ἐπιδημικὴν νόσον· ἤδη εἶναι εἰς ἐσχάτην πενίαν καὶ λαμβάνει πέντε δραχμὰς σύνταξιν, ἐνῷ, ἂν ἔζων οἱ υἱοί της, ἤθελον κατέχει ὑψηλοὺς στρατιωτικοὺς βαθμούς· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ ταύτης.

Ἀνεγνώσθη μετ' αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1178** ἀναφορὰ τοῦ **N.** Ζεγκίνη ἐξ Ἄργους, δι' ἧς ἐκθέτων ὅτι, δοὺς κατὰ τὰ **1832** κατὰ Διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ ἐν Ἄργει στρατεύματα οἶνον ὀκάδας **9,400** ζητεῖ νὰ πληρωθῇ τὸ ἐκ Δρ. **3760** ἀντίτιμόν του· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὑπερασπιζομένου δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ τὴν σύστασιν, καθόσον ὁ ἀναφερόμενος τῇ διαταγῇ τῆς Κυβερνήσεως, ἔχούσης ἀνάγκην διὰ τὸν στρατόν της κατὰ τὰ **1832**, ἐχορήγησε τὸ ἀναφερόμενον ποσὸν τοῦ οἴνου· παρετήρησεν ἕτερος ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀναφερομένου ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν παλαιῶν χρεῶν,

περὶ ὧν οὐδὲν ἐλήφθη μέτρον, καὶ περὶ ὧν νόμος νὰ ὑπάρξῃ προαπαιτεῖται, τὸ δ' Ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδὲν νὰ πράξῃ ἁρμόδιον εἶναι, κρίνει περιττὴν καὶ μὴ σκόπιμον τὴν σύστασιν.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι, ἂν καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος οὕτως ἔχωσι, διὰ νὰ παρακινηθῇ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ τὸ περὶ τῶν χρεῶν τούτων Νομοσχέδιον, εἶναι καλὸν αἱ τοιαύτης φύσεως αἰτήσεις νὰ διευθύνωνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ καὶ οὐχὶ νὰ συσταθῇ.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1182** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Στυρῶν, δι' ἧς ἐκθέτοντες, ὅτι πλησίον τοῦ χωρίου των κεῖνται ἐρημόνησοί τινες, Στυρόνησα λεγόμεναι, χρησιμεύουσαι εἰς βοσκὴν τῶν ποιμνίων των· ἀπὸ τὸ **1836** τὸ δημόσιον ἐνοικιάζει τὰ ἐκεῖσε λειβάδια, καὶ ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις παρεχώρησεν εἰς ὅλους τοὺς δήμους τὰ ἐθνικὰ λειβάδια καὶ οὗτοι δὲν ἔχουσιν ἄλλας βοσκησίμους γαίας, ζητοῦσι νὰ ἀρεθῶσιν ἐλεύθερα τὰ ῥηθέντα Στυρόνησα· καὶ περὶ ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς ἀναφερομένους τὰ ῥηθέντα λειβάδια, καθόσον καὶ ἡ χώρα των ξηρὰ εἶναι, καὶ οὐδὲν ἄλλο μέρος πρὸς βοσκὴν τῶν ποιμνίων των ἔχουσιν.

Εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ὑπαχθῶσι καὶ τὰ εἰρημένα λειβάδια εἰς τὴν τῶν ἄλλων ἐθνικῶν νομῶν κατηγορίαν· καὶ ἄλλου ὅτι ἁπλῶς νὰ συσταθῇ πρέπει·

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι εἶναι καλὸν, ἀφοῦ αἱ γαῖαι αὗται εἶναι ἐθνικαὶ νὰ διανέμωνται ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ, διότι ἄλλως ὑπάρχει φορολογία ἄδικος.

Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τοῦτο τινὲς μὲν ἐπέμενον νὰ συσταθῇ, ἄλλοι δὲ νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1183** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Αἰβανάτων, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι οἱ ἐν Ἀταλάντῃ φαλαγγῖται ἐπῆραν τὰς γαίας των, καὶ οὗτοι ὄντες ὑπὲρ τὰς **120** οἰκογενείας δὲν ἔχουσι ποῦ νὰ βοσκήσωσι τὰ ποίμνιά των· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι εἶναι καλὸν, πρὸς παῦ-

σιν τῶν ἐκ τῆς τοιαύτης τῶν ἰδιωτικῶν ἀγρῶν μετὰ φαλαγγιτῶν μίξεως προξενουμένων διενέξεων καὶ ζημιῶν, νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον·

Ἐπειδὴ δ' ἄλλος παρετήρησεν ὅτι δὲν ἀληθεύουσι τὰ τῶν ἀναφερομένων, καθόσον ἐπὶ μικτῆς ἰδιοκτησίας οὐδεὶς τὸν ἕτερον νὰ κωλύσῃ δύναται τῆς βοσκῆς τῶν ζώων του ἐντὸς τῆς ἰδιοκτησίας του, ἐκτὸς ἂν ῥητῶς ὑφ' ὅλων τοῦτο συνεφωνήθη, καὶ ἐπρότεινε νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς παῦσιν τῶν ἀδίκων καταμηνύσεων·

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, καθόσον, παραδεχθείσης τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἡ ἰδιοκτησία καταστρέφεται.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Προέδρου ὅτι περὶ διευθύνσεως ἁπλῶς καὶ οὐχὶ περὶ ἐκτελέσεως σήμερον πρόκειται, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀνεγνώσθη μετ' αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1189** ἀναφορὰ τοῦ Τσάμη Τσαρούλη καὶ Π. Παπαδοπούλου, δι' ἧς ζητοῦσι τὴν ἐκτέλεσιν· τοῦ ιε'. ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως περὶ τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν·

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. **1191** ἀναφορὰ τῆς Ἐλισάβετ θυγατρὸς Κώνστα Βελῆ, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ὁ πατήρ της ἀπέθανε μαχόμενος ὑπὲρ πατρίδος, καὶ ζητεῖ ἀνάλογον προικοδότησιν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι κακῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἁπλῆν διεύθυνσιν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς ἀναφερομένης προτείνει, καθόσον ὁ πατὴρ τῆς ἀναφερομένης, αἰχμάλωτος συλληφθεὶς εἰς τὴν κατὰ τὰ Ἄγραφα γενομένην μάχην, ἀπήχθη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου, μετὰ πολλὰς βασάνους ἐτελεύτησεν, ἐγκαταλιπὼν τὰ τέκνα του εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· ὅτι προτείνων διὰ τοῦτο τὴν λέξιν *συνιστᾷ* ἀντὶ τῆς *διευθύνεται* τῆς ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ εἰς τὸν εἰσηγητὴν ὅτι ἀπαιτεῖται μεγαλητέρα προσοχὴ εἰς τὴν χρῆσιν τῶν λέξεων, ἵνα μὴ ἄτοπα καὶ ἀδικίαι συμβαίνωσιν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1248** ἀναφορὰ τῶν κατοί-

χων τῆς Ἀταλάντης, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι ὁ ἐπιφορτισθεὶς νὰ ἐξετάσῃ τὰς πράξεις τοῦ Ἐφόρου Ἀταλάντης Διοικητὴς Φθιώτιδος εἶναι φίλος τούτου στενὸς κτλ. καὶ δὲν θέλει ἀνακαλυφθῇ ἡ ἀλήθεια· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τοῦ εἰσηγητοῦ ὑποστηρίζοντος τὴν σύστασιν, καθόσον καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς γενομένης σπατάλης πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ, καὶ διότι κατεμήνυσις ἐγένετο·

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι, εἰ μὲν ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐξέλεγξιν τῆς σπατάλης ταύτης Διοικητὴς ἐνήργησε ταύτην, περιττεύει ὅλως ἡ σύστασις, καθόσον καὶ ὑπάλληλος προσκέκληται καὶ τὸ Ὑπουργεῖον· εἰ δ' ἄλλως ἔχει, τότε συμφωνεῖ νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς, καθόσον ἔργον τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι νὰ ἐπιχρίνῃ ὑπαλλήλους.

Παρετήρησεν Ἕτερος ὅτι, ἅμα ἀνηγγέλθη ὅτι ὁ Διοικητὴς μέλλει νὰ χαρισθῇ, ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διεύθυνε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἰς τὴν εἰσαγγελίαν ὅτι, μ' ὅλον ὅτι τότε καὶ τὸ δικαστικὸν τμῆμα καὶ τὸ βουλευτικὸν ἐπιληφθέντα τῆς ὑποθέσεως ταύτης οὐδεμίαν εὗρον ὕλην κατηγορίας, πρὸς τιμὴν ὅμως καὶ τοῦ τότε ὑπουργοῦντος καὶ τῶν ἐξετασάντων ὑπαλλήλων προσθέτει ὅτι ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἡ Βουλὴ μετὰ ταῦτα παρεδέχθη νὰ μὴ διευθυνθῇ.

Ἀναγνωσθείσης ἀκολούθως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1258** ἀναφορᾶς τοῦ Νικήτα Σταματελοπούλου, δι' ἧς οὗτος ἐκθέτων ὅτι ὄχι διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα χρέους του, ἀλλὰ διὰ τὸ γῆρας του, καὶ διὰ ν' ἀφήσῃ ἀποκατεστημένα τὰ τέκνα του, διὰ τὰ ὑλικὰ τῶν ὁποίων συμφέροντα δὲν ἐφρόντισε ποσῶς, ἀφοῦ ἔχει τὴν μόνην εὐχαρίστησιν ὅτι βλέπει ἐλευθέραν τὴν πατρίδα, ἐξαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ νὰ τῷ παραχωρηθῇ τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ χωρίου Σερεμέτη διὰ νὰ πορίζωνται ἐξ αὐτοῦ τὰ μέσα τοῦ ζῆν τὰ τέκνα του· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Εἷς παρετήρησεν ὅτι, ὑπ' ὄψιν ἔχων τοὺς μεγάλους ἀγῶνας τοῦ Νικήτα καὶ τὰ παθήματα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, γνωμοδοτεῖ, οὐ μόνον νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' εἰ δυνατὸν νὰ ἀπαιτήσῃ ἡ Βουλὴ καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εὐχῆς τοῦ ἀναφερομένου.

Εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι τοιαύτην τινὰ ἡ ὑπὲρ τοῦ Νικήτα σύστασις ἔννοιαν περιέχει.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ συσταθῇ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἀναγνωσθῇ ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1259** ἀναφορὰ τοῦ Μιχ. Βιτάλη ὑποπροξένου εἰς Ἰσμαήλιον, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι ὁ Ὑφταθ. Ἀλυρᾶς διεμένων εἰς Βασσαραβίαν τῷ ἔστειλε τὰ ἐπισυναπτόμενα δέκα ἀποδεικτικὰ, ἐν οἷς καὶ ἓν τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου, ζητῶν νὰ λάβῃ τὸ ἀργυροῦν ἐθνόσημον καὶ τὸν ἀγήκοντα βαθμὸν· ὅτι ἠγωνίσθη καὶ περιέθαλψε τὸ πλοῖον του εἰς ἔθν. ὑπηρεσίαν, καὶ γενόμενος σύλαρχος τῶν ἐν Γαλατσίῳ πλοίων ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐπολέμησε. Διὸ γνωμοδοτεῖ νὰ τῷ δοθῇ τὸ ἐθνόσημον καὶ βαθμὸς τιμῆς διὰ νὰ ἐρεθισθῇ τὸ φιλότιμον τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐκαταστάτων ὁμογενῶν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὑποστηρίζοντος δέ τινος τὴν σύστασιν·

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι ἡ φράσις τῆς ἐπιτροπῆς *εὐλόγως αἰτήσας* εἶναι ἄτοπος, καθόσον οὔτε ὑπὲρ τοῦ ἐνδόξου Νικηταρᾶ τοιαύτην τινα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Εἰπόντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ἡ αἴτησις σκηπὸν ἔχει νὰ ἀναζωπυρήσῃ τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀγάπην τῶν ἔξω ὁμογενῶν, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1261** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων τῆς Ἄνδρου, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ Ἄνδρος εἶχεν ἀνέκαθεν ἴδιον ἐπίσκοπον ἀναγκαῖον διά τε τὴν πληθὺν τῶν κατοίκων, διὰ τὴν ὕπαρξιν τεσσάρων Μοναστηρίων, καὶ διὰ τὸ ἀλίμενον καὶ δυσπρόσιτον τοῦ τόπου· διὸ προτείνουσι νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἴδιος ἐπίσκοπος διὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸ πνευματικὸν συμφέρον τῶν κατοίκων· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Μετά τινα παρατηρήσαντα ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλον τὸ Κράτος, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1263** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Μουχοχωρίων, δι' ἧς ζητοῦσι νὰ διαταχθῇ ὁ Διοικητὴς νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παραχώρησιν τῶν **15** στρεμμάτων γῆς εἰς ἕκαστον κατὰ τὰ προαπαρασιθέντα, διότι ἐφθασαν εἰς ἀπελπισίαν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς τὴν γνω-

μοδότησιν. Κατόπιν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1247** ἀναφορὰ τῆς Αἰκατερίνης Βαρνακιώτου, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι εὑρισκομένη εἰς ἀπορίαν ζητεῖ σύνταξιν ἀνάλογον τοῦ βαθμοῦ τοῦ συζύγου της καὶ τῶν ἀναγκῶν της, ἔχουσα ἐξ ἀδυνάτους ψυχὰς· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ πρότασίν τινος τῶν Βουλευτῶν νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1200** ἀναφορὰ τῆς Εἰρήνης Θεοχαροπούλου χήρας Α. Βούλγαρη, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ὁ συζυγός της ἐχορήγησεν εἰς τὸ ἔθνος τριάκοντα χιλιάδας γρόσια, ἐνδεὴς οὖσα καὶ ἔχουσα υἱὸν ἐκπαιδευθέντα καὶ ἄξιον διὰ τὴν σχολὴν τῶν εὐελπίδων δὲν ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα μέσα· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς τὴν γνωμοδότησιν.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **4.** ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ἰ. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΣ'.

Τῆς 1 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν πρώτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν ἐννενήκοντα ἕξ, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἐννέα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς

προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ **66** ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ, ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως τῶν Βουλευτῶν Κ. Κ. Δ. Κυριακίδου καὶ Μ. Γ. Σχινᾶ, περὶ καταργήσεως τοῦ ἄρθρου **66** τοῦ κανονισμοῦ, εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐνδιαλαμβανομένους λόγους πρὸς ὑποστήριξίν της, παρατηρεῖ.

Διὰ τῆς καθιερωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου **66** τοῦ Κανονισμοῦ ἀρχῆς, σκοπὸν προέθετο ὁ νομοθέτης νὰ παρέξῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα καὶ τὴν εὐκολίαν ἑνταυτῷ, τοῦ νὰ προσθέτῃ εἰς τὰς παρὰ τῶν τμημάτων πηγαζούσας ἐπιτροπὰς καὶ νέα μέλη δυνάμενα διὰ τῶν φώτων καὶ εἰδικῶν γνώσεών των νὰ κατασήσωσι καὶ τελειότερον καὶ συντομώτερον τὸ ἔργον, καθόσον ταῦτα ἠδύναντο νὰ παραλειφθῶσιν ἀπὸ τὰ τμήματα· τὸ πλεονέκτημα τοῦτο ἂν δὲν καταστραφῇ ὁλοσχερῶς διὰ τῆς καταργήσεως τῆς προκειμένης διατάξεως, θέλει ὅμως κατασταθῇ εἰς τὸ μέλλον προβληματικὸν καὶ ἀβέβαιον, καθόσον ὡς ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν συγματίζονται τὰ τμήματα, ἐνδέχεται εἰς τοῦτο μὲν νὰ συγκεντρωθῶσιν ἐκ τύχης καὶ κατὰ σύμπτωσιν ὅλα τὰ διακρινόμενα διὰ τὰ φῶτα καὶ τὰς εἰδικὰς γνώσεις των μέλη, ἐκεῖνο δὲ νὰ ἀμοιρῇ τῶν καταλλήλων προσώπων, τὰ ὁποῖα νὰ ἐκλέξῃ διὰ νὰ ἀποτελέσωσι μέρος εἰς τὰς διαφόρους εἰσηγητικὰς ἐπιτροπάς.

Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν τήρησιν τῆς διατάξεως ταύτης ὡς λυσιτελῆ εἰς τὴν φύσιν της, οὐχ ἧττον ὅμως ἀφ' ἑτέρου ἀποδεχομένη τὰς σκέψεις τῶν προτεινόντων τὴν ἐξάλειψίν της Βουλευτῶν, ἀναγνωρίζει τὸ ἄτοπον, ὅπερ παρακολουθεῖ αὐτὴν κατὰ τὴν ἐφαρμογήν της, ἕνεκα τοῦ χρόνου, ὃν καταδαπανᾷ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων τούτων μελῶν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν καὶ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων· τόσῳ δὲ μᾶλλον συναισθάνεται τὴν ἀπώλειαν ταύτην ἀδικαιολόγητον, καθόσον εἰς πολλὰς περιστάσεις ἡ προσθήκη τῶν μελῶν τούτων δὲν γίνεται εἰμὴ εἰς ἐπιτροπὰς προσδιωρισμένας ἐπὶ Νομοσχεδίων ἢ προτάσεων ἧττον οὐσιωδῶν.

Διὰ νὰ συμβιβάσῃ ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τῆς διατάξεως ταύτης μὲ τὴν ἐπιθυμητὴν οἰκονομίαν τοῦ καιροῦ νομίζει ἀναγκαίαν μὲν καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον διατήρησιν τῆς ἀρχῆς ταύτης, περιωρισμένην ὅμως τὴν ἐνέργειάν της καὶ ὄχι ἀπόλυτον, ὡς μέχρι τοῦδε ὑπῆρχε.

Κατὰ συνέπειαν ἐπομένως γνωμοδοτεῖ νὰ τροπολογηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος 66 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ὡς ἐρεξῆς.

« Εἰς πᾶσαν ἐπιτροπὴν πηγάζουσαν ἐκ τῶν τμημάτων προσ-» τίθενται μετὰ τὴν σύστασιν αὐτῆς καὶ τέσσαρα μέλη, ἐκ-» λεγόμενα παρὰ τῆς Βουλῆς διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας, ὁσά-» κις εἴκοσι τοὐλάχιστον Βουλευταὶ τὸ ἀπαιτήσωσιν. »

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Π. Δαρειώτης.	Γ. Μπάστας
Σ. Ἀντωνιάδης	Ἰω. Φαρμάκης
Φ. Κ. Μαῦρος	Εὐστ. Μ. Παρίσης

Ὁ Εἰσηγητὴς Ι. ΖΑΡΚΟΣ. »

Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τῆς ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου π. ε. ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1208 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναστασίου Κορμιᾶ, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς βασάνους, τὰς ὁποίας ὑπέστη ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Φαλάνθου τῆς Μαντινείας Κ. Π. Δημητραροπούλου, ἐξαιτεῖται τὴν τιμωρίαν αὐτοῦ· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Παρετηρήθη δ' ἐπ' αὐτῆς ὅτι ὁ ἀναφερόμενος κατεμήνυσε τὸν Δήμαρχον διὰ τὰς ἀποδιδομένας εἰς αὐτὸν ἀξιοποίνους πράξεις, ἐπελήφθησαν οἱ ἁρμόδιοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι τῆς ἀνακρίσεως, καὶ ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ ἐν Τριπόλει Πλημμελειοδικεῖον τὸ ὑπ' ἀριθ. 717 καὶ ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1845 Βούλευμα, τὸ ὁποῖον ἀπεφάνθη ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν κατὰ τοῦ Δημάρχου Δημητρακοπούλου, παρέπεμψεν εἰς τὸ ἀκροατήριον τὸν καταμηνυτὴν Ἀναστάσιον Κορμιᾶν, ὡς ἔνοχον ψευδοῦς καταμηνύσεως, καὶ ἐπροτάθη νὰ σημειωθῇ εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦτο.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, μὲ τὴν γενομένην παρατήρησιν ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐπελήφθη ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Πλημμελειοδικεῖον Τριπόλεως, ἐκδοῦν τὸ ὑπ' ἀριθ. 717 καὶ ἀπὸ 22 Νοεμβρίου π. ε. βούλευμα.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1207 ἀναφορᾶς τοῦ Παναγῆ Λιανούρη, δι' ἧς ἐκθέτων τὸν ἐμπρησμὸν καὶ καταδάρισιν τῆς οἰκίας του, τὸν αἰχισμὸν τῆς συζύγου του, καὶ τὴν διαρπαγὴν τῆς ἐντὸς τῆς οἰκίας του περιουσίας ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου καὶ Δημητρίου Κατζάκων, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Γερμανοῦ Μαυρο-

μιχάλη, ἐξαιτεῖται τὴν ἱκανοποίησιν τῶν Νόμων· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἀλληλοδιαδόχως πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἕκαστον καθόσον εἰς αὐτὸ ἀνήκεται.

Ἐπροτάθη ὅτι, ἐπειδὴ ἡ πρᾶξις ἀφορᾷ παράβασιν συνταγματικῶν ὅρων νὰ συστηθῇ συγχρόνως ἡ ἀναφορά.

Ἀντελέχθη δὲ ὅτι περὶ τῆς πυρπολήσεως τῆς οἰκίας ταύτης ἐγένετο λόγος εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν Ἀκκωντικῶν, ὅτε παρεστάθη πῶς αὐτὴ ἠκολούθησε, καὶ ὅτι ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Γερμανὸς Μαυρομιχάλης οὐδόλως ἔνοχος εἶναι τῆς πυρπολήσεως, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δύναται ὁ ἀναφερόμενος νὰ προσρύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια διὰ νὰ ἀποζημιωθῇ.

Μετὰ τὸν παρατηρήσαντα δὲ ὅτι ἡ διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς ἢ ἡ σύστασις αὐτῆς δὲν συνάδουσι καὶ μὲ ψῆφον καταδικαστικὴν αὐτῆς, ἀλλὰ γίνεται μόνον διὰ νὰ δοθῇ ἀφορμὴ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀναφερομένην ὑπόθεσιν, καὶ ὅτι δύναται μὲν ὁ ἀναφερόμενος νὰ ζητήσῃ τὰς ἀποζημιώσεις του διὰ τῶν δικαστηρίων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἡ διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς διὰ νὰ λάβῃ ἀφορμὴν ἡ Κυβέρνησις νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων της.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἡ σύστασις τῆς ἀναφορᾶς δὲν εἶναι ἀδιάφορος, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον κατ' ἐκείνου, καθ' οὗ ἡ ἀναφορὰ γίνεται· ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀρκεῖ μόνον ἁπλῶς ἡ διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς, διότι ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ τὰ διατρέξαντα, διὰ νὰ κατακρίνῃ τὸν κατηγορούμενον διὰ τῆς ἀναφορᾶς· ὅτι ἡ διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς σκοπὸν ἔχει τὴν παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὰς κατωτέρας ἀρχάς, διὰ νὰ πέμψωσι πληροφορίας καὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὰ κατὰ νόμον ὡς πρὸς τὰ ἀναφερόμενα, καὶ ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ διεύθυνσις, διότι τὰ ἀναφερόμενα οὐδεμίαν βαρύτητα ἔχουσιν ἀνευ τινος ἐξετάσεως.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1205 ἀναφορᾶς τῶν Ἀθανασίου Οἰκονόμου, Νικολάου Γλύκα, Ἀντωνίου Δημητριάδου, Χατζῆ Πολυχρόνη Ἀδάμ, Μιχάλη Ἀνδρέα, Γεωργίου Γ. Γλίκα, Ἀθανασίου Παπαδοπούλου, Ἐμμανουὴλ Γιαννοπούλου, Κωνσταντίνου Σέρου Ἀρών, Π. Ἀποστόλου, Δ. Κυπρίου, Ἰω. Βούλγαρη, καὶ Πλία Ἀναγνωστοπούλου, αἰτούντων νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ σύστασις τῆς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς γνωμοδότησις νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Παρατηρήσεως γενομένης ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεως

των διατελεῖ ὑπ' ὄψιν ἤδη τῆς Κυβερνήσεως, εἰσηγήθη περιττὴ ἡ διεύθυνσις τῆς τοιαύτης ἀναφορᾶς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1202** ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργίου Μερισιώτη συνιδιοκτήτου μετά τινων ἄλλων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Διοικητοῦ Φθιώτιδος, διότι βραδύνει τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως περὶ διαχωρίσεως ὁρίων τοῦ χωρίου Ἀμοῦρι καὶ Μπεκῆ, ἀνήκοντος τοῦ δευτέρου εἰς τὸν Δ. Κυμπρέκον· αἰτιωμένων συγχρόνως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν τοιαύτην βραδύτητα, πρὸς δὲ καὶ τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Χαντζίσκου συνεργήσαντος εἰς τοῦτο· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐνεργῆται ὅ,τι δίκαιον καὶ νόμιμον.

Ὁ περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τῇ ἀναφορᾷ Βουλευτὴς παρετήρησεν, ὅτι τὴν ὑποτιθεμένην παρὰ τοῦ ἀναφερομένου βραδύτητα εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἀπέδωκεν ἐν μέρει καὶ εἰς αὐτόν, ὡς φίλον τοῦ Διοικητοῦ καὶ Κυμπρέκου, καὶ ὅτι σύμφωνος καὶ αὐτὸς εἶναι μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτήν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1201** ἀναφορᾶς τοῦ Μανώλη Κυριάκου ἐκ Κρήτης ἀγωνιστοῦ συνταξιούχου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ τῷ δοθῇ ἅπαξ καὶ διὰ παντὸς ἐξ ἐτῶν πληρωμὴ τῆς ἐκ **17** δραχμὰς συγκειμένης μηνιαίας συντάξεώς του· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῇ παρατηρήσει ὅτι ἡ αἴτησις δὲν συνάδει μὲ τὰς περὶ συνταξιούχων διατάξεις, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ **13** Ἰουλίου π. ε. ἀναφορᾶς τοῦ Ἀθανασίου Μυρμίγκα, ἐκθέτοντος ὅτι κατεκρατήθη παρανόμως καὶ ἐβασανίσθη, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ζωακλοπῇ, ὑπὸ τοῦ ὁδηγοῦ, τοῦ δήμου Κλεωνῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, Ζερβοῦ· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπροτάθη νὰ διευθυνθῇ μόνον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ δικαστήρια, περιττὴ δὲ ἡ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι ἔπαυσαν οἱ ὁδηγοί, παρ' ἄλλου δὲ ὅτι καὶ ἡ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διεύθυνσις περιττή, διότι οἱ μὲν ὁδηγοὶ ἔπαυσαν, ὁ δὲ ἀναφερόμενος δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια καὶ ἄνευ τῆς διευθύνσεως τῆς ἀναφορᾶς·

Ἡ Βουλὴ θεωρήσασα περιττὴν τὴν διεύθυνσιν δὲν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1181** ἀναφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Γραμματικᾶ ἐξ Ἄνδρου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς παλαιάς του ἐκδουλεύσεις καὶ ἐπισυνάπτων καὶ δύο πιστοποιητικὰ διαφόρων ἐπισήμων ἀνδρῶν, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ ὁ ἀνήκων εἰς τὰς παλαιάς του ἐκδουλεύσεις βαθμός, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1179** ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Ἀλβέρτη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ μέτρον περὶ ἀποτίσεως τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν καινοτήτων, συμφώνως μὲ τὸ ΙΕ' ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, διὰ νὰ καθυποβάλωσιν ἐν καιρῷ τὸ ἀνῆκον Νομοσχέδιον ἐν γένει περὶ χρεῶν τῶν καινοτήτων.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **572** ἀναφορᾶς διαφόρων κατοίκων τοῦ χωρίου Τάχη τῶν Θηβῶν παραπονουμένων κατὰ τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Ζ. Μηλίου, διότι ἀποστερεῖ τὸ πρὸς πόσιν τῶν ζώων των χρησιμεῦον ὕδωρ, καὶ καταπατεῖ τὰς ἰδιωτικὰς καὶ ἐθνικὰς γαίας, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ ἐρωτωμένη παρὰ τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη μίαν πρὸς μίαν, δι' ἀναστάσεως, τὰς ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ **1177** ἀναφορᾶς διαφόρων κατοίκων Ἀταλάντης, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Ἐφόρου Λοκρίδος Ν. Μπούφου, διότι παρέλειψε τούτους ἄνευ ὑπηρεσίας, διορίσας ἄλλους ἀνικάνους εἰς τὴν ἐπιστασίαν τῶν δημοσίων προσόδων, καὶ ἐντεῦθεν ἐπαπειλεῖται ζημία εἰς τὸ δημόσιον, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Παρατηρήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἔφορος κατηγορηθεὶς ἔκτοτε ἐπαύθη καὶ ἀνακρίσεις κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπιστατῶν ἐνηργήθησαν, ἡ Βουλὴ ἐθεώρησε περιττὴν ἤδη τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀναφορᾶς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1120** ἀναφορᾶς τοῦ Παρέδρου Πανούση Ματλόκα ἐκ τοῦ χωρίου Μηλιώση τοῦ δήμου Πειραίως, ἐκθέτοντος ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ Παπαρηγοπούλου ἀγορὰ τῶν γαιῶν τοῦ ρηθέντος χωρίου εἶναι παράνομος, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1144** ἀναφορᾶς τοῦ Δ. Δημητρακοπού-

λου, παραπονουμένου κατὰ τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου διευθύνοντος τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὴν πρεσβείαν, ὡς μὴ δώσαντος εἰς αὐτὸν προστασίαν πρὸς διατήρησιν τῆς ἐθνικότητός του ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, μὲ τὴν σύστασιν νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα φροντὶς ὑπὲρ τῆς θεραπείας τῶν παραπόνων τοῦ ἀναφερομένου καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ λοιποῦ τοιούτων.

Παρετηρήθη ὅτι ἡ διαφορὰ τῶν γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἄλλας μὲν ἀναφορᾶς διευθυνούσης, καὶ ἄλλας πάλιν ὁμοίας τούτων συνιστώσης, δὲν ἔχει καλῶς, ἀλλ' ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ μίαν μόνον βάσιν, διευθύνουσα ἁπλῶς τὰς τοιαύτας ἀναφορὰς περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων δὲν εἶναι καμμία ἀπόδειξις, καὶ ἐπροτάθη νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς καὶ ἡ προκειμένη ἀναφορά. Παρ' ἄλλου δέ, νὰ προστεθῇ ε ἐὰν ἔχωσιν ἀληθῶς τὰ ἀναφερόμενα ρ , διότι δὲν εἶναι δίκαιον ἐπὶ ἁπλῶν ἀναφορῶν στηριζομένη ἡ Βουλὴ νὰ στιγματίζῃ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Ἀντελέχθη δ' εἰς ταῦτα ὅτι ὁ ἀναφερόμενος Δ. Δημητρακόπουλος ἐκ τῆς Καρυταίνης, ἄνθρωπος διατρίξας μετὰ πολλῶν ὁπλαρχηγῶν, ὡς τὸ οὗτος καὶ αὐτὸς τοὺς κινδύνους τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ἀνεξάρτητον ἤδη βίον διάγων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου διὰ τοῦ πλούτου του, φαίνεται καθ' ἑκάστην χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος εἰς τοὺς ὁμογενεῖς του, εἶναι ἀξιόπιστος διὰ τὰ ἀναφερόμενα, ὡς μὴ ἔχων οὐδένα πλάγιον σκοπόν· καὶ ὅτι τὰ ἀναφερόμενα παρ' αὐτοῦ ἐνισχύονται καὶ παρὰ πολλῶν, παραπονουμένων κατὰ τῆς καταπιεστικῆς διαγωγῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας τοῦ διευθύνοντος τὴν πρεσβείαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐνταῦθα ἐζητήθη καὶ ἀνεγνώσθη ἡ ἀναφορά.

Ὅσον μέγιστα παριστάνονται διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, παρετηρήθη παρ' ἄλλων, τὰ πραχθέντα ἀδικήματα, καὶ ἀναλόγως μεγίστην συνεπιφέρουσαν κατηγορίαν κατὰ τοῦ ἐνόχου καὶ κατάκρισιν, τοσούτῳ μᾶλλον ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της νὰ μὴ φέρῃ γνώμην ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων, διότι δὲν ὑπάρχει βεβαιότης, καὶ δι' ἁπλῶν πληροφοριῶν κατὰ τῆς διαγωγῆς δημοσίου ὑπηρέτου δὲν εἶναι δίκαιον οὔτε συμφέρον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τὴν μεγαλητέραν κατάκρισιν νὰ ἐπιφέρῃ, χωρὶς νὰ ἦναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ τοὺς λόγους τοῦ κατηγορουμένου· διὰ ταῦτα ἐθεωρήθη ἀρκετὴ ἡ ἁπλῆ διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι ἂν καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς φαίνεται ἐνισχύουσα τὰ ἀναφερόμενα, δὲν ἐξάγεται ὅμως ὅτι τοῦτο προέρχεται, διότι ἡ ἐπιτροπὴ ἀποδίδει πίστιν εἰς ταῦτα, ἀλλ' ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ σπεύσῃ τὴν περὶ τούτων ἐξέτασιν.

Παρατηρήσαντος ἄλλου ὅτι τὰ περὶ ἰθαγενείας τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων ἐν τῇ ἀναφορᾷ λεγόμενα ἐπαληθεύωσιν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὅμως πρὸς ταῦτο ἐνοχῆς τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐκεῖ Ἑλληνικὴν πρεσβείαν, διότι ὁ ἀναλαβὼν τότε τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀστυνομίας ὀθωμανὸς δὲν ἤθελε ν' ἀναγνωρίσῃ τὰ πρὸ τοῦ 1833 ἐκδοθέντα πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβατήρια καὶ ἄλλα ἔγγραφα ἀποδεικνύοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπηκόου Ἕλληνος, ὅτι τὰ περὶ τούτου καλῶς τὸ Ὑπουργεῖον γνωρίζει καὶ εὑρίσκεται ἔτι εἰς διαπραγμάτευσιν περὶ τῆς διευθετήσεως τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ ὅτι ἀρκετὴ εἶναι ἡ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς διεύθυνσις τῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ὄχι μόνον νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπαιτεῖται καὶ νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καθῆκον τῆς Βουλῆς εἶναι νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει διατρέχοντα κατὰ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων ἐκ μέρους τοῦ διευθύνοντος τὴν Ἑλληνικὴν πρεσβείαν, διότι ἡ θέσις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως, διὰ τὰς ἐμπορικὰς τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ναυτικὰς σχέσεις τῶν ἰδιωτῶν, εἶναι λίαν σπουδαία, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευθῇ ἡ προστασία τῶν συμφερόντων τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων καὶ τῶν τοῦ ἔθνους εἰς ἄνθρωπον, μὴ παρέχοντα τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις, τὰς ὁποίας ἤθελε παρέξει ὁ διορισμὸς πρέσβεως, τοῦ ὁποίου ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καὶ ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον εἰψήφισεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὴν μισθοδοσίαν του. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ συμπεριληφθῶσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται εἰς τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς γνῶσιν.

Ἐρωτηθείσης τῆς Βουλῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου, ἐὰν παραδέχηται τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὰς τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος παρατηρήσεις, ἢ ὄχι.

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1145 ἀναφορᾶς τοῦ φιλέλληνος συνταγματάρχου Ἀμπάτη, ἐξαιτουμένου, ὅπως πληρωθῶσιν εἰς αὐτὸν δέκα μηνῶν μισθοὶ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ 1836 ἔτος

ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1085 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κουντούρων τοῦ δήμου Αἰτωλικοῦ, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι ὁ Σ. Καραπάνος καταπατεῖ ἐθνικὰς γαίας, ὠφελούμενος ἀπὸ τὴν ἐνοικίασιν Μοναστηριακῶν κτημάτων, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1049 ἀναφορᾶς τοῦ Η. Πανᾶ ἐξαιτουμένου τὸν ἐν ἐνεργείᾳ βαθμὸν καὶ μισθὸν τοῦ μοιράρχου, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ τῇ παρατηρήσει ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου, ἐπειδὴ ἐπραγματοποιήθη ἤδη, καθίσταται ἀπελεσφόρητος ἡ ἐπιστολή της.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1051 ἀναφορᾶς τοῦ Θεοφάνους Λεβαδίτου νεοφωτίστου, ἐξαιτουμένου μέρος ἐκ τῶν εἰς Λεβαδίαν κτημάτων του, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1052 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Μελετίου Μακχούμη, ἐξαιτουμένου ἀνάλογον σύνταξιν ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1058 ἀναφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Καρπουζοπούλου, χρηματίσαντος δημοδιδασκάλου ὅστις παραπονούμενος κατὰ τοῦ Δημάρχου Ἀραχώβης ἐξαιτεῖται τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων μισθῶν του, γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ἀνήκουσα δικαιοσύνη.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1064 ἀναφορᾶς τῆς χήρας τοῦ ἐνδόξως κατὰ τὸν ἀγῶνα πεσόντος ὁπλαρχηγοῦ Γ. Ὀλυμπίου, δι' ἧς ἐξιστοροῦσα τὰς πολυειδεῖς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της ἐξαιτεῖται 1) δραχμὰς 20,000 ἀπέναντι τῶν 5,500 Ὁλλανδικῶν φλωρίων, τὰ ὁποῖα ὁ σύζυγός της προσέφερεν εἰς μετρητὰ εἰς τὴν φιλικὴν ἑταιρίαν, καὶ 2) νὰ προικοδοτηθῇ ἐπαξίως ἡ εἰς γάμον ἕτοιμος οὖσα θυγάτηρ της· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀναφερομένην ἡ ἀνήκουσα δικαιοσύνη.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1299 ἀναφορᾶς τῆς χήρας Κώνστα Κάρτζαλη ἐκ Τριπόλεως, δι' ἧς ἀναφέρει τὰς ἐκδουλεύσεις καὶ διαφόρους πληγάς, ἃς ὑπέστη ὁ σύζυγός της κατὰ τὸν ἀγῶνα, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων τῷ προσδιωρίσθη μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχμῶν δεκαπέντε· ὅτι ἀποβιώσαντος αὐτοῦ πρὸ δύο ἐτῶν, ἡ σύνταξις διεκόπη, ἡ δὲ πολυάριθμος οἰκογένειά του ἐξ ἀτόμων πέντε, πτωχὴ οὖσα, δυστυχεῖ, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, προσθεῖσα νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης διὰ τὰς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐκδουλεύσεις.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1387 ἀναφορᾶς τῶν Βουλευτῶν Αἰγιαλείας Δημητρ. Μελετοπούλου καὶ Δημητρίου Ὀρεινοῦ, δι' ἧς ἀναφέρουν τὰς δυσκολίας καὶ ἔξοδα, ἅτινα ὑποφέρουσιν οἱ κάτοικοι Αἰγιαλείας στερούμενοι ποσίμων ὑδάτων, ἐξαιτοῦνται συνδρομὴν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, διὰ νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὴν πόλιν τὸ ἐκ τῆς θέσεως καλουμένης Λόσερίον πόσιμον ὕδωρ, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης εἰς τῶν Βουλευτῶν Αἰγίου παρέστησε τὴν ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς ταύτης εἰς τὸν δῆμον Αἰγίου, καθόσον τὸ ὑπάρχον ἤδη πόσιμον ὕδωρ εἶναι κακῆς ποιότητος, καὶ ἐκ τούτου προκύπτουσιν ἀσθένειαι εἰς τοὺς κατοίκους.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1386 ἀναφορᾶς τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν Ἀνδριανοῦ Σωτηρίου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ ἰδιαίτερον μέτρον πρὸς πληρωμὴν μέρους τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων τοῦ πρὸς τὴν κοινότητα Πετσῶν χρέους τοῦ δημοσίου, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συστήσῃ κοινωφελῆ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ καταστήματα· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὴν αἴτησιν ταύτην ὑποστηρίζων ὁ ἕτερος τῶν Βουλευτῶν Πετσῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ συνδρομὴ αὕτη πρὸς τὸν δῆμον Πετσῶν ἀπαιτεῖται ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν κοινότητα αὐτὴν χρεῶν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, καὶ ὄχι πρὸς τοὺς ἰδιώτας, καὶ ὅτι τὰ πρὸς τὸ κοινὸν ταῦτα χρέη, συμποσούμενα εἰς 80,000 τάλληρα, εἶναι ἀναμφισβήτητα, ὡς στηριζόμενα εἰς

ἐπισήμους ἐγγράφους ἀποδείξεις διαφόρων ὁπλαρχηγῶν· ὅτι σκοπὸς εἶναι νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸν δῆμον Πετεῶν διὰ τὴν κατασκευὴν καταστήματος Σχολείων καὶ διὰ μεταφορὰν τοῦ πατίμου ὕδατος εἰς τὸ κεντρικὸν μέρος τῆς πόλεως, καθόσον μάλιστα οὔτε κατάστημα δι' ἐξόδων τοῦ δημοσίου ἀνηγέρθη μέχρι τοῦδε εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον, ὡς εἰς ἄλλα μέρη, οὐδὲ μισθοδοσία τοῦ δημοδιδασκάλου ἀπεδόθη.

Προσθέντος δὲ καὶ ἄλλου ὅτι δικαία ἡ παραχώρησις αὕτη, ὡς ἐγένοντο τοιαῦται καὶ πρὸς ἰδιώτας ἀπίναντι ἀπαιτήσεως, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν **1390** ἀναφορᾶς τοῦ Πούλου Ἀθανασίου, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, τὴν πτωχείαν του, καὶ τὴν κακὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας του, προερχομένην ἐκ δύο πληγῶν ἃς ὑπέστη κατὰ τὸν ἀγῶνα μαχόμενος, ἰγκλείων πρὸς τοῦτο διάφορα πιστοποιητικὰ διαφόρων ἐπισήμων ἀνδρῶν, ἐξαιτούμενος ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς διατροφὴν αὐτοῦ τε καὶ τῆς οἰκογενείας του ἀπέναντι τῆς μικρᾶς βοηθείας ἐκ δραχμῶν δώδεκα κατὰ μῆνα, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν προσωρινῶς· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν **1391** ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναγνώστη Ντάμπαση, Γεωργίου Τσακάρη, Γεωργίου Κολοβοῦ, Δημητρίου Βελῆ, Νικολοῦ Ντάμπαση, Γεωργίου Ράμου, καὶ Κωνσταντίνου Γογούση, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι ἔγγυνται καὶ ἐνοικιάζουσι ὄντες κατὰ τὸ ἔτος **1839** τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος, ὑπέφερον σημαντικὴν ζημίαν ἕνεκα τοῦ ἀπασιγνώστου ἐπισυμβάντος σφοδροτάτου χειμῶνος κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, ἐξαιτούμενοι τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς προκυψάσης ζημίας· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Κατὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς παρετηρήθη, ὅτι τοιαύτην ἀφορμὴν δὲν πρέπει νὰ δώσῃ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς αἰτήσεως ἡ Βουλὴ καθ' ὅσον μάλιστα οἱ ἐνοικιασταὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὄχι μόνον τὰ ζῶντα ζῶα κατεμείωσαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ τιθηνὰ ἐφορολόγησαν, ἐπενεγκόντες διαφόρους καταπιέσεις κατὰ τῶν φορολογουμένων.

Παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου ὅτι ἀδικαιολόγητος εἶναι ἡ σύστασις τῆς ἀναφορᾶς διὰ τὸν λόγον, ὃν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ διότι ἡ διεύθυνσις ταύτης δύναται νὰ δικαιολογηθῇ διὰ τὸν λόγον

ὅτι καὶ τὸ χρέος τοῦτο ὑπάγεται εἰς τὰ καθυστερούντα, περὶ τῆς ἀποτίσεως τῶν ὁποίων πολλάκις ἐγένετο λόγος ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ τὸ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη νὰ εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον περὶ τούτου, καὶ προτείναντος νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ σπεύσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἀρμόδιον ὑπουργεῖον κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν **1370** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου καινουρίου, Ρωμανίου καὶ Δερμισάδων τοῦ δήμου Θρονίου, τῆς Διακρίτεως Φθιώτιδος, δι' ἧς ἐκθέτουσιν, ὅτι τὸ καπάστημα τῆς ζαχαροποιΐας παρ' ἐλπίδα καταστρέφεται, ἐπομένως αἱ παραχωρηθεῖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι ἕνεκα τῆς μὴ καλλιεργείας ἀποκατεστάθησαν ἀνωφελεῖς, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ ἐπανέλθωσι εἰς τὰ πρῶτα ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα, παραχωρουμένων εἰς αὐτοὺς τῶν γαιῶν πρὸς καλλιέργειαν· ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια.

Παρατηρήθη παρά τινων Βουλευτῶν, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι ἄξιον τῆς προσοχῆς τῆς Βουλῆς, διότι αἱ παραχωρηθεῖσαι εἰς τὸ καπάστημα τῆς ζαχαροποιΐας γαῖαι κατέχονται εἰσέτι ἀπὸ τοὺς διευθύνοντας αὐτό, καὶ ἀφοῦ ἐκεῖνο διελύθη, καὶ οὕτω στεροῦνται οἱ γεωργοὶ τὰς γαίας ταύτας, καλλιεργοῦνται δὲ αὐταὶ ἐπὶ μισθῷ ἀποδιδομένῳ πρὸς τοὺς κατέχοντας, οἵτινες καὶ τὰ ἀναρριόμενον χόρτον διαθέτουσι, καὶ ἄλλας κατὰ τῶν κατοίκων καταπιέσεις ἐπιφέρουσι, καὶ κατέχουσιν ὄχι μόνον ἐπτὰ καὶ ἡμίσειαν χιλιάδας στρέμματα, ἀλλὰ πολὺ πλείονα τούτων· ἐπροτάθη δὲ νὰ διευθυνθῇ ὄχι μόνον πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀπέρριψε καὶ ἄλλην αὐτῶν αἴτησιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, προσθεῖσα νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1369** ἀναφορᾶς διαφόρων παρηπημένων καὶ προικοδοτημένων Φαλαγγιτῶν κατοικούντων ἤδη εἰς Τρίπολιν, δι' ἧς ἐκθέτουν τὴν πτωχείαν των, ἐξαιτούμενοι νὰ ληφθῇ πρόνοια ὑπὲρ αὐτῶν διὰ νὰ καταταχθῶσιν ὑπὸ νέαν μισθοδοσίαν, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ ἀπορριφθῇ ἡ αἴτησις των.

Τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων ὑποστηρίζοντες οἱ Βουλευταὶ Τριπόλεως παρέστησαν, ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι Φαλαγγῖται εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δυνάμει ἑνὸς διατάγματος καὶ παρὰ τὴν

θέλησίν των ἀπεκλείσθησαν ἀπὸ τὴν ἐνεργητικὴν φάλαγγα, καὶ ἔλαβον γραμμάτια, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιήσωσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐκποιοῦσιν αὐτὰ μὲ μεγίστην ζημίαν· ὅτι οὗτοι εἶναι ἐκ τῶν παλαιῶν ἀγωνιστῶν, εἰς πολλὰς εὑρισκόμενοι στερήσεις· ὅτι ἡ αἴτησις αὐτῶν καὶ δι' ἄλλους φαλαγγίτας ἐγένετο, εὑρισκομένους ἤδη εἰς τὸ σῶμα ὑπὸ τὸν Κ. Ἰωάννην Κώσταν τὸ ἐν Μεγάροις διαμένον, καὶ εἰς τὸ ὑπὸ διαταγὰς τοῦ Κ. Δ. Σκυλοδήμου, καὶ ἐπρότειναν διὰ ταῦτα νὰ διευθυνθῇ καὶ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησίς των εἰς τὸ ὁρμόδιον Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἔχῃ αὐτοὺς ὑπ' ὄψιν νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ εἰς ὁποιανδήποτε στρατιωτικὴν ἢ πολιτικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν ἱκανότητά των.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ἡ ἐπιτροπὴ ν' ἀπορριφθῇ ἡ αἴτησίς των, ἠδύνατο ὅμως νὰ μὴ διευθύνῃ τὴν ἀναφοράν των εἰμὴ καθὼς οὗτοι ζητοῦν περιθαλψιν, καὶ νὰ ἔχῃ αὐτοὺς ἡ Κυβέρνησις ὑπ' ὄψιν διὰ νὰ τοὺς διορίσῃ εἰς οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν· ὅτι δὲν συμφωνεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις αὐτῶν, διότι οὗτοι πρέπει νὰ ἦναι εὐχαριστημένοι ἀπέναντι πολλῶν ἄλλων, οἵτινες μένουσι παντελῶς ἀβράβευτοι· ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της ἐπὶ τῶν ἐκδοθέντων καὶ ἐκδοθησομένων φαλαγγιτῶν γραμματίων, καὶ νὰ χορηγήσῃ τὰ μέσα τῆς εὐκολίας τῆς πραγματοποιήσεως αὐτῶν, διότι ἐκποιούμενα ἀπὸ τοὺς φαλαγγίτας συγκεντρώνονται εἰς ὀλίγων χεῖρας, οἵτινες θέλουν καθέξει ἀκολούθως μεγάλας ἐκτάσεις ἐθνικῶν γαιῶν, ἀποκαθιστωμένων οὕτω τῶν Ἑλλήνων δουλοπαροίκων. Ὅθεν ἐπρότεινε νὰ μεταβληθῇ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ των εἰς τὰ ὁρμόδια Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν, Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ τοὺς ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν νὰ τοὺς διορίσωσιν εἰς τυχούσας ὑπηρεσίας ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν τροποποίησιν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1368 ἀναφορὰ τοῦ Δημάργου Ἄριος τῆς διοικήσεως Μεσσηνίας, δι' ἧς ἐκθέτων σύγχρουσίν τινα δικαιοδοσίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Κισσαγγελέως τοῦ δικαστηρίου Καλαμῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 8 § 5 τοῦ περὶ φορολογίας νόμου, ἐξαιτεῖται τὴν διασάφησιν τοῦ εἰρημένου παραγράφου, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη ἐπὶ ταύτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἑπομένων ἀναφορῶν, ὡς ἑξῆς·

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1401 ἀναφορᾶς τοῦ Χρήστου Παπαγεωργοπούλου ἐξαιτουμένου περιθαλψιν καὶ πόρον ζωῆς, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1361 ἀναφορᾶς τοῦ Α. Σφουδούρη παραπονουμένου κατὰ τοῦ ἐφόρου Ψωκιδος διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς εἰς τὴν περιφέρειαν Δερβίνης τοποθετήσεως τῶν ποιμνίων του, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1366 ἀναφορᾶς τῆς Ἄνας Λαούτη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ἀνάλογον περιθαλψιν διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της πρὸς διατροφήν της, ἐπισυνάπτουσα καὶ ἓν πιστοποιητικόν, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1365 ἀναφορᾶς τοῦ ἐξ Ἀγράφων Οἰκονόμου Παππαγιάννη, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1035 ἀναφορᾶς τῆς χήρας Δημητρούλας Ἐμμ. Παππᾶ δι' ἧς ἐκθέττουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, πεσόντος εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ τὸ ἀνεπαρκὲς τῆς ἐκ πέντε δραχμῶν μηνιαίας συντάξεως, ἐξαιτεῖται τὴν αὔξησιν αὐτῆς, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1306 ἀναφορᾶς τῆς χήρας Γεωργίου Ζάχου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ ἐξακολουθῇ διδομένη εἰς αὐτὴν ἡ ἐκ 12 δραχ. μηνιαία σύνταξις ἥτις ἐχορηγεῖτο εἰς τὸν ἀποθανόντα σύζυγόν της, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1287 ἀναφορᾶς τῆς Ἀγγελικῆς χήρας τοῦ Π. Χαραλάμπους, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα σημαντικὰς τοῦ συζύγου της ἐκδουλεύσεις. πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ἀποθανόντος, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1286 ἀναφορᾶς τοῦ Ἰακώβου Περικλῆ Ὀλυμπίου δι' ἧς ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του ἐξαιτεῖται ἐξοικονόμησιν καὶ τὸν ἀνάλογον βαθμόν του, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1285 ἀναφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Παγκάλου,

δι' ἧς ἐξαιτεῖται τὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπόδοσιν 2554 φοινίκων μετὰ τοῦ τόκου των, τοὺς ὁποίους ἐκ δανείου ἐπλήρωσε εἰς τὴν πολυτοφυλακὴν Ἄνδρου κατὰ τὰ 1832, διατελῶν τότε διοικητὴς εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον· ἐπισυνάπτων περὶ τούτου καὶ ἐπίσημον ἔγγραφον τῆς τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἰς ὅλας ταύτας ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως, ἐφ' ἑκάστης ἰδίως, παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀναφορῶν οἱονἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1279 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Στάνου τῆς ἐπαρχίας Ξηρομέρου, δι' ἧς ἐκθέτοντες, ὅτι ἡ παρακειμένη εἰς αὐτὸ πεδιὰς ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἰδιοκτησία αὐτῶν, καὶ ἀδίκως ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον, ἐξαιτοῦνται τὴν θεραπείαν τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀδικίας, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1278 ἀναφορᾶς τοῦ Ἀγγελῆ Βεζύρη ἐξαιτουμένου ἀνάλογον σύνταξιν διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1277 ἀναφορᾶς τῆς Ἑλένης χήρας τοῦ ἐκ Μακεδονίας Στερίου Νικολάου, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, πεσόντος εἰς τὴν ἐν Ναυαρίνῳ κατὰ τοῦ Ἰβραὴμ μάχην, ἐξαιτεῖται τὴν αὔξησιν τῆς ἐκ δώδεκα δραχμῶν μηνιαίας συντάξεως, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1278 ἀναφορᾶς τοῦ Σ. Καλογεροπούλου Ἀθανασ. Κόκαλη καὶ λοιπῶν, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται ὅπως ψηφισθῇ εἰς τὴν πρώτην Βουλευτικὴν σύνοδον ὁ περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων νόμος, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα ὀροντίς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1279 ἀναφορᾶς τῆς Θεοδώρας καὶ Μηλίας τοῦ Μανόλη Παπαοικονόμου ἐξ Ἀσίας, δι' ἧς ἐκθέτουσαι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός των ἐξαιτοῦνται ἀνάλογον ἐξοικονόμησιν πρὸς ἀποκατάστασίν των, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Καὶ ἐπὶ τούτων ἡ Βουλὴ δι' ἰδίας ἐφ' ἑκάστης ἀναστάσεως παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1289 ἀναφορὰ τῆς Αἰκα-

τερίνας Ν. Ταμβακοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν, ἐφ' ἧς δ' ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Παρατηρησάντων τινῶν ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἀναφερομένης ὑπῆρξεν εἷς τῶν πρωταγωνιστῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀναφορῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1293 ἀναφορᾶς Θεοδώρας χήρας τοῦ ποτὲ ἱερέως Ἰωάννου Παπαγεωργίου, ἥτις ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, καὶ τὴν ἐνδεῆ αὐτῆς μετὰ τοῦ ἀνηλίκου τέκνου της κατάστασιν, ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ τῇ χορηγηθῇ ἀνάλογός τις πόρος πρὸς τὸ ζῆν ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1280 ἀναφορᾶς διαφόρων κατοίκων τοῦ χωρίου Προσκυνᾶ τῆς Ἀκαρνίδος, δι' ἧς ἐκθέτουν ὅτι, ἐνῷ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Καποδιστρίου ἀνήγειρον οἰκίας ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν κατὰ τὸ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, κατὰ τὸ 1837 ἡ Κυβέρνησις ὑπεχρέωσεν αὐτοὺς εἰς τὴν κατ' ἔτος πληρωμὴν τῆς ἀξίας τῶν γηπέδων κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων Νόμον, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν καταργησιν τῆς πληρωμῆς ταύτης καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μέχρι τοῦδε ἀποδοθέντων, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ ἐπ' αὐτῶν δι' ἀναστάσεως ἰδίως ἐφ' ἑκάστης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταύτας ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1271 ἀναφορὰ τῆς Μαργαρίτας χήρας Ἀναστασίου Θεοδωράκη ἐξ Ὕδρας, ἐξαιτουμένης 6,000 δραχμὰς ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα θυσιῶν καὶ τῶν πρὸς τὸν σύζυγόν της ὀφειλομένων 75,000 ταλλάρων πρὸς ἐπισκευὴν τῆς ἀπὸ πυρκαϊὰν βλαφθείσης οἰκίας της, καὶ περὶ τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ ταύτης εἷς τῶν Βουλευτῶν ἐξέθηκεν ὅτι, ἂν καὶ ἀδυνατῇ διὰ τὸ ἀπαράσκευον νὰ περιγράψῃ δεόντως τὰς μεγάλας θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνας τῆς περὶ ἧς πρόκειται οἰκογενείας, ἀναγκάζεται ὅμως ὑπό τε τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς δικαιοσύνης, καὶ πρὸς γνῶσιν τῶν ἀγνοούντων αὐτήν, ν' ἀναφέρῃ καὶ ἐκ τοῦ

προχείρου, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα οἰκογένεια εἶναι μία ἐκ τῶν συντελεσασῶν ἐν τοῖς πρώτοις διά τε χρηματικῶν χορηγιῶν καὶ πλοίων εἰς τὴν τῆς Ἑλλάδος παλιγγενεσίαν· ὅτι περιφανὴς ἀλλαττε οὖσα εἰς ἀρανεστάτην ἤδη διατελεῖ κατάστασιν· ὅτι ὑπὲρ τὰς διακοσίας χιλιάδας ταλλάρων ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἔχουσα, σήμερον, ἐκ τριάκοντα σχεδὸν συγκειμένη μελῶν, στερεῖται καὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, καὶ ἤθελεν ὅλως καταστραφῆ, ἐὰν ὁ Βασιλεὺς, οἰκοθεν καὶ ἐξ ἐπιεικείας ἐπὶ τὴν δυστυχίαν αὐτῆς ἐπιβλέψας, δὲν τῇ ἐχορήγει μηνιαίαν σύνταξιν ἐκ διακοσίων δραχμῶν, ἐξ ἧς καὶ σήμερον ἀποζῇ μόλις· ὅτι ἐσχάτως καείσης τῆς οἰκίας της κατέστη καὶ ἄστεγος· ὅτι ὑπερήφανος καὶ γενναία οὖσα οὐδόλως καὶ ἤδη μὲ ἀπαιτήσεις τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνασχολήσῃ ἤθελεν, ἐὰν φίλοι τινὲς, οἰκοθεν νὰ τὴν βοηθήσωσι μὴ δυνάμενοι, δὲν τὴν προέτρεπον· διὰ ταῦτα προτείνει νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις της ὡς δικαιοτάτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως τοῦ προαγορεύσαντος παρεδέχθη παμψηφεὶ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀναφορῶν, οἷον.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1290 ἀναφορᾶς τῶν δημοτῶν Τήνου, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Διοικητοῦ Α. Οἰκονομίδου ὡς παραβιάσαντος τὸν περὶ δήμων νόμον εἰς τὴν ἐνεργηθεῖσαν δημοτικὴν ἐκλογὴν, καὶ ἐξαιτουμένων τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσβληθέντων δημοτικῶν δικαιωμάτων, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,300 ἀναφορᾶς τοῦ Γ. Τζαραλοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του καὶ ὅτι ἀπέναντι τούτων τῷ ἐχορηγήθη δι' ἓν ἔτος μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχ. 30, ἥτις παύει τὸν Μάρτιον τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ἐξαιτεῖται τὴν ἐξακολούθησιναὐτῆς, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως

Καὶ εἰς ταύτας ἀνὰ μίαν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθη ἡ ἀπὸ 28 Αὐγούστου π. ε. ἀναφορὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Προσηνᾶ τοῦ δήμου Λαρύμνης τῆς Λοκρίδος, δι' ἧς ἐκθέτουν ὅτι ἐνῷ ὁ Ὀθωμανὸς Κούρταλης ἔλαβεν ἀρκετὰ κτήματα ἀπὸ τὴν παρελθοῦσαν Κυβέρνησιν ἀπέναντι τῶν ἀπαιτήσεών του, ζητεῖ ἤδη καὶ νέα· πρὸς τὸν σκοπὸν

δὲ τοῦτον διετάχθη ἡ καταμέτρησις τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ χωρίου των γαιῶν, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν παραχωρηθῶσι καὶ αὐταὶ, οἱ κάτοικοι βιάζονται νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς των, ἐξαιτοῦνται δὲ νὰ μὴ ἐνεργηθῇ ἡ αἴτησίς του, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἰς ἐξέθηκεν ὅτι μηδόλως τὰ τοῦ ἀναφερομένου Ὀθωμανοῦ δικαιώματα προσβάλλει, παρατηρεῖ δὲ μόνον εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι οὗτος λαβὼν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ διαφόρους ἐποχὰς μέχρι τῶν 1,200 στρεμμάτων γῆν ἐθνικὴν, ὅσην ἴσως ὀλίγοι τῶν ἑλλήνων ἔλαβον, ἱκανοποιήθη ἀρκούντως ἐκποιήσας αὐτήν· ὅτι εἰμὲν ἡ διαταχθεῖσα καταμέτρησις τῶν ἐν τῷ ῥηθέντι χωρίῳ ἐθνικῶν γαιῶν τὸ ἀντίτιμον τῶν διακοσίων τοῦ Ὀθωμανοῦ στρεμμάτων ἀφορᾷ, δὲν ἀντιλέγει· εἰδὲ νέαν πρὸς αὐτὸν παραχώρησιν γαιῶν ἀφορᾷ, θεωρεῖ τὸ μέτρον ἄδικον καὶ ἀσύμφορον, καθόσον διὰ τοῦτο καὶ οἱ κάτοικοι ζημιοῦνται καιρίως, καὶ ὁ ἀναφερόμενος μόνον 200 στρέμματα· νὰ λάβῃ ἐκεῖθεν δικαιοῦται· ἐπρότεινε ἑπομένως νὰ συσταθῇ τῶν ἀναφερομένων ἡ αἴτησις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἕτερος συμφώνως μὲ τὸν προλαλήσαντα παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Ὀθωμανὸς Κούρταλης ἀπέναντι τῶν ἐκδουλεύσεών του, ἂν τοιαύτας ἔχῃ, ἱκανῶς ἀντημείφθη, χιλίων διακοσίων στρεμμάτων γῆν λαβὼν, ἐνῷ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως μόνα 200 εἶχε, θεωρεῖ καὶ αὐτὸς τὴν παραχώρησιν ἄδικον· ἐγνωμοδότησεν ἑπομένως ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τῶν ἀναφερομένων.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι μηδὲν ἄλλο γνωρίζων, παρατηρεῖ μόνον ὅτι, συζητουμένης κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἀναφορᾶς τινος τοῦ εἰρημένου Ὀθωμανοῦ, πολλοὶ εὐεργέτην τοῦτον ἀπεκάλεσαν, διὰ τὸ ὁποῖον τὴν ἀναφοράν του ἐσύστησεν ἡ Βουλὴ τότε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· ἵνα λοιπὸν συνεπὴς εἰς τὰς ἀποφάσεις ᾖ, γνωμοδοτεῖ νὰ συστήσῃ καὶ τὴν παροῦσαν.

Πρὸς τοῦτον ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι, ἂν καὶ εἶναι εἷς τῶν συστησάντων τότε τὴν ἀναφοράν, ἔπραξεν ὅμως τοῦτο ἀγνοῶν τὰς πρὸς τὸν Ὀθωμανὸν τοῦτον ἀμοιβὰς τῆς Κυβερνήσεως· ἤδη δὲ μαθὼν ταύτας ἀποκρούει τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ σύστασιν.

Μετά τινα δ' ἄλλον, παρατηρήσαντα ὅτι εἶναι ἄδικον νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς ἰδιοκτησίαν τοῦ Ὀθωμανοῦ αἱ ἀναφερόμεναι γαῖαι, καθόσον μόνον 200 στρέμματα δικαιοῦται νὰ λάβῃ.

Ἕτερος παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἐναντιοῦται εἰς τὸ

νὰ δοθῶσι πρὸς τὸν ῥηθέντα Ὀθωμανὸν τὰ ἰδιά του κτήματα, δίκαιον εἶναι νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῶν κατοίκων.

Ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῇ προτάσει τούτου παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1341 ἀναφορὰ τῶν Καραθανάση Δημητρίου Ἀγγελῆ Κώστα καὶ ἄλλων εἰκοσιτεσσάρων ἀγωνιστῶν, δι' ἧς ἐκθέτουν τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις των καὶ τὴν ἀνέχειάν των, καὶ ἐξαιτοῦνται περίθαλψιν καὶ τὴν ταχίστην σύστασιν τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια.

Ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. 1343 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Μεσολογγίου, δι' ἧς ἀναφέρουν, ὅτι πρὸς μεγίστην ζημίαν τοῦ δημοσίου κατώρθωσε Νικόλαός τις Εὐθυμίδης νὰ ἐνοικιάσῃ διὰ τεσσαράκοντα ἔτη μὲ ἐνοίκιον 10,000 δραχμῶν κατ' ἔτος τὰ χωρία Βουχωροχάλατο, γειτνιάζοντα μὲ τὸ Μεσολόγγιον, δωροδοκήσας τὸν Ἀρμοστέργην 100 ἰσπανικὰς δουπίας, καὶ ἐνῷ λαμβάνει ὁ ἐνοικιαστὴς οὗτος 10,000 δραχμὰς περίπου ἀπὸ μόνας τὰς βοσκησίμους γαίας αὐτῶν τῶν χωρίων, καθυστερεῖ 48,000 δραχ. ἀπαιτούντων τοῦ ἐνοικίου· ὅτι κατὰ τὸ 1839 ἀποβιώσαντος τοῦ Εὐθυμίδου οἱ κληρονόμοι ἐνεγράφησαν ἐξ ἀπογραφῆς τοιοῦτοι ἐναντίον τῶν ἄρθρων 1073 καὶ 560 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· ὅτι εἶναι καιρὸς ἤδη νὰ λυθῇ πρόνοια μὲ τρόπον ὥστε νὰ πληρωθῶσι τὰ καθυστερούμενα, καὶ νὰ προληφθῶσιν αἱ περαιτέρω ζημίαι· ὅτι μακρὰν τοῦ νὰ ἐκτελέσωσιν οἱ ἐνοικιασταὶ τὰς ὑποχρεώσεις πρὸς βελτίωσιν τῶν κτημάτων τούτων, ἀπ' ἐναντίας τὰ παρημέλησαν εἰς βαθμὸν ἀδιόρθωτον· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν νὰ ληφθῇ ἰδιαιτέρα φροντὶς καὶ ἀνάλογος πρόνοια.

Εἶτ' ἐξῆλθεν ἀκολούθως ὅτι, καὶ τοι σύμφωνος μὲ τὴν ἐπιτροπήν, δὲν δύναται ὅμως νὰ παρασιωπήσῃ ὅτι ἐνῷ καὶ ἄλλοτε, συζητουμένης τῆς ἰδίας ὑποθέσεως, πολλὰ ἐπ' αὐτῆς ἐλάλησε, καὶ κατὰ πρότασίν του τὰ πρακτικὰ τῆς τότε συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐστάλησαν, ἵνα τὰ δέοντα ἐνεργηθῶσιν, οὐδὲν ὅμως μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐνηργήθη· ὅτι θεωρεῖ ἄδικον τὸ νὰ μὴ ὑποχρεοῦται ὁ ἐνοικιαστὴς οὗτος

εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐνοικιάσεως, ἐνῷ τοσαῦτα ἀποκομίζει ἐκ τῶν γαιῶν ἐκείνων εἰσοδήματα· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναφερόμενα τὰ ἀφορῶντα τὴν διάλυσιν τῆς ἐνοικιάσεως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καλὰ ἡ Βουλὴ ἄλλοτε ἐξεφράσθη, θεωρεῖ αὐτὸν συνένοχον.

Ἡ Βουλὴ μετὰ ταῦτο παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἑπομένων ἀναφορῶν, ὡς ἑξῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1345 ἀναφορᾶς τῆς Ἀναστασίας χήρας Διονυσίου Τολοπαπούλου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς διατροφὴν αὐτῆς καὶ τῶν ἀνηλίκων τέκνων της, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1347 ἀναφορᾶς τῆς Ἄνας χήρας Δ. Φωτίλα, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της καὶ υἱοῦ της, καὶ τὰς σημαντικὰς χρηματικὰς θυσίας τῆς οἰκογενείας τοῦ Φωτίλα, ἐξαιτεῖται ἀπένανσι τῶν δικαιωμάτων της ἀνάλογον σύνταξιν, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως καὶ ἐπὶ τούτων ἰδίως ἐφ' ἑκάστης παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1277 ἀναφορὰ τοῦ Ὑποστρατήγου Χατζῆ Χρήστου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς πασιγνώστους καὶ πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις του καὶ θυσίας κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ δοθῇ ἡ πρώτερον κατεχομένη πυρ' αὐτοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἐθνικὴ οἰκία καὶ δύο ἐπίπεδα ἐργαστηρόπεπα, πρὸς δὲ καὶ 500 στρέμματα καλλιεργησίμων γαιῶν ἐκ τοῦ ὑπὸ τὴν κατοχήν του χωρίου Μπαλάτι καλουμένου ὡς ἰδιοκτησία του, καὶ ταῦτα ἀπένανσι τῶν ὅσων παρὰ τοῦ δημοσίου ἔχει νὰ λαμβάνῃ, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐναντιουμένων δέ τινων ὡς πρὸς τὴν σύστασιν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ διευθυνθῇ μόνον.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως α') τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ β') τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν

ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4. ὥραν Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΖ'.

Τῆς 2 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν δευτέραν Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κυρίων Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου παόντων μὲν ἑννενήκοντα ἑπτά, ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἕξ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξιν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ.

Ὁ πρῶτος, εἷς τῶν προτεινάντων τὴν πρότασιν Βουλευτὴς, ἐξέθηκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ὅτι οἱ κανονισμοὶ τῶν συνεδριάσεων τῶν πολυμελῶν σωμάτων συντάσσονται μὲν ἐν πρώτοις κατὰ θεωρίαν, ἀλλὰ τροποποιοῦνται καὶ διορθοῦνται κατὰ τὰς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς προερχομένας παρατηρήσεις πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς καλῆς τῶν συνεδριάσεων διευθύνσεως καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ χρόνου, διότι ὁ χρόνος εἶναι μάλιστα διὰ τὰς ἐργασίας τῶν σωμάτων τούτων πολύτιμος, καὶ πρέπει διὰ τοῦ Κανονισμοῦ νὰ γίνεται ἡ καλητέρα χρῆσις αὐτοῦ. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ τμημάτων καὶ εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν μέρους τοῦ Κανονισμοῦ, αἱ ἐπιτροπαὶ συγκροτοῦνται ἀπὸ τὰ ἑπτὰ ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐκλεγόμενα μέλη καὶ ἀπὸ τέσσαρα κατ' ἐκλογὴν τῆς Βουλῆς πρόσθετα· κατὰ τὰς συνεδριάσεις δὲ αὐτῆς περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσθέτων τούτων μελῶν παρετηρήθη πάντοτε εἰς τὴν Βουλὴν εἴδός τι ἀνησυχίας καὶ προσπάθειας εἰς τὸ νὰ ἐκλεχθῶσι τὰ μέλη ταῦτα ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὴν πλειοψηφίαν Βουλευτῶν· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου καὶ πολὺς χρόνος ἐδαπανήθη εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν· ὁ λόγος τῆς παραδοχῆς τοῦ 66 ἄρθρου

τοῦ Κανονισμοῦ ἦτον νὰ προστίθενται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς οἱ φέροντες τὰς ἀπαιτουμένας εἰδικότητας σχετικῶς πρὸς τὸ εἰσαγόμενον εἰς τὴν Βουλὴν ζήτημα, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ φυλάττῃ τὴν ὑπεροχήν της ἡ πλειοψηφία καὶ εἰς τὰς ἐπιτροπάς· μ' ὅλα ταῦτα ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ πλειονοψηφία ἐπαναπαυομένη εἰς τὴν ἰσχύν αὐτῆς δὲν προσέχιν ὅσον ἔπρεπεν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν τῇ Βουλῇ εἰδικοτήτων, καὶ ὅτιδήποτε καὶ ἂν συνετίθεντο αἱ ἐπιτροπαὶ ἠδύνατο πάντοτε νὰ δείξῃ τὴν ὑπεροχήν της ἐν τῇ συζητήσει· εἰς τὴν ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐκλογὴν δύο τινα συντρέχουσιν, ἡ τύχη, διότι τὰ τμήματα ἀνανεοῦνται διὰ τῆς κληρώσεως, καὶ ἡ προαίρεσις· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὅπως ταῦτα καὶ ἂν συντεθῶσιν, ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς φυσικῷ τῷ λόγῳ ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ τμήματα καὶ ἑπομένως καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκλεγόμενα μέλη· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, ἡ ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐκλογὴ συντελεῖ καλήτερον εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν εἰδικοτήτων· Ἐκ τῆς πείρας ὅθεν ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ἄρθρον 66 τοῦ Κανονισμοῦ δὲν συντελεῖ τι εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς πλειοψηφίας, ἥτις καὶ ἄνευ αὐτοῦ ὑπάρχει, οὔτε εἰς τὴν προτίμησιν τῶν εἰδικοτήτων. Διὰ ταῦτα καὶ συγχρόνως διὰ τὸ παράδειγμα τῶν Κανονισμῶν, ἄλλων νομοθετικῶν σωμάτων εἰς ἄλλα ἔθνη, εἰς τὰ ὁποῖα τοιαύτη διάταξις δὲν ὑπάρχει, ἐπροτάθη ἡ κατάργησις αὐτῆς.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐκθέσεως ἀναπτύσσων αὐτὴν, παρετήρησεν, ὅτι τρεῖς γνῶμαι κατὰ τὴν σύσκεψιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως ἀνεφύησαν· οἱ μὲν ἀντέκρουσαν τὴν περὶ καταργήσεως πρότασιν, θεωροῦντες ἀναγκαίαν καὶ ἐπωφελῆ τὴν διάταξιν τοῦ 66 ἄρθρου, οἱ δὲ θεωρήσαντες αὐτὴν ἀνωφελῆ καὶ ματαίως τῶν συνεδριάσεων τῶν χρόνον κατατριβουσαν, ἦσαν ὑπὲρ τῆς καταργήσεώς της, καὶ ἄλλοι ἐπρότειναν νὰ καταργηθῇ μὲν ἡ διάταξις αὕτη περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσθέτων μελῶν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ φυλαχθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Βουλὴν ἑπτακις εἴκοσι Βουλευταὶ τὸ ἀπαιτήσωσι νὰ διατάττῃ τὴν ἐκλογήν των. Τὴν γνώμην τούτων ἠσπάσθησαν σχεδὸν ὅλοι καθόσον ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη ἐπί τινων λίαν σπουδαίων ἀντικειμένων εἰδικῶν γνώσεων, μὴ δυναμένων νὰ προέλθωσιν ἐκ τῶν τυχαίως διὰ τῆς κληρώσεως συγκροτουμένων τμημάτων· ἐὰν δὲ κατὰ τὴν γνώμην ταύτην ἀφεθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἐκτιμᾷ αὕτη τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀντικειμένων διὰ νὰ προστίθενται εἰς τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐπιτροπὰς τὰ τέσσαρα μέλη, τότε θέλει ἐξοδεύει εἰς τὴν περὶ τούτου συζήτησιν πολὺ πλείονα

χρόνον ἀπὸ τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐκλογήν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν τῶν 20 Βουλευτῶν ἀπαίτησιν, ὡς ἐκτίμησιν τῆς σπουδαιότητος· ἐπομένως κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἡ ἐκλογὴ τῶν προσθέτων μελῶν ὀφείλει γίνεσθαι, ἢ ὅταν τὸ προκείμενον ἀντικείμενον εἶναι λίαν οὐσιῶδες, ἢ ὅταν δὲν προέλθουν ἐκ τῆς ἐκλογῆς τῶν τμημάτων αἱ ἀναγκαῖαι εἰδικότητες, ἕνεκα τῆς κατὰ τύχην ἐλλείψεως ἢ δι' ἄλλα αἴτια εἴς τινα τούτων, διότι τότε ἡ ἐκλογὴ τῶν προσθέτων εἶναι σωτήριος· ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἀφορᾷ ἰδίως τὸ συμφέρον τῆς πλειοψηφίας, ἀλλ' ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς. Διὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς κατάργησιν τοῦ 66 ἄρθρου ὑπὸ τὴν γενομένην ἐπιφύλαξιν.

Ὁ μετὰ τὸν εἰσηγητὴν ἀντικρούων τὴν πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 66 ἐγένετο διὰ νὰ προστίθενται ἀπὸ τὴν Βουλὴν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς αἱ ὑπὸ τῶν τμημάτων παραλειφθεῖσαι εἰδικαὶ ἱκανότητες· καὶ ὄχι διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς πλειοψηφίας τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὰς ἐπιτροπάς, ὡς ὁ προτείνας τὴν περὶ καταργήσεως αὐτοῦ πρότασιν εἶπε, διότι καὶ ἄνευ τούτου ἡ τῆς Βουλῆς πλειονοψηφία ἀνταναλλᾶται εἰς τὰ τμήματα καὶ ἐπομένως εἰς τὰς ἐπιτροπάς· ἡ κατάργησις δὲ τοῦ ἄρθρου προκαλεῖται ἤδη, διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι δὲν προέκυψεν ἡ πραγματοποίησις τοῦ σκοποῦ δι' ὃν συνετάχθη, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσθέτων ἐγένετο τελετή τις, καταστρέβουσα τὸν χρόνον, καὶ ἴσως ἐνίοτε ἐρεθίζουσα φιλοτιμίας· ὁ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινόμενος ὅρος τῆς καταργήσεως γεννᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἐκτιμήσεως περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ νομοθετήματος, τοῦ ὁποίου ἡ λύσις ἄτοπον εἶναι νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν θέλησιν εἴκοσι μόνον Βουλευτῶν, ἀπέναντι ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς, πρίζουσαν δὲ ματαίων συζητήσεων καὶ χρονοτριβῶν ἐὰν ἀφεθῇ εἰς τὴν Βουλήν. Τὸ ζήτημα εἶναι ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ 66 ἄρθρου πρέπει νὰ ἰσχύσῃ ἢ νὰ καταργηθῇ, καὶ ἐὰν μὲν σκοπὸς εἶναι ἡ προσθήκη εἰδικοτήτων εἰς τὰς ἐπιτροπάς, καὶ τοῦτο ἐλπὶς εἶναι νὰ πραγματοποιηθῇ, τότε ἀναγκαία εἶναι ἡ διάταξις διὰ πᾶν νομοθέτημα, ἐὰν δὲ δι' αὐτῆς ἐκπληροῦται σκοπὸς προσθήκης μόνον τεσσάρων μελῶν τῆς πλειοψηφίας, τότε νὰ καταργηθῇ, διότι καὶ ἄνευ ταύτης ὑπάρχει. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκλογὴ τῶν εἰδικοτήτων δύναται να προέλθῃ πάντοτε ἐκ τῶν τμημάτων ὅπου εὑρίσκονται, ἐνῷ ἐκ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσθέτων μελῶν ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ἀφεθῇ εἰς μόνους εἴκοσι Βουλευτὰς ἡ ἐκτίμησις τῆς σπουδαιότητος ἢ μὴ τοῦ νομοθετήματος, διὰ ταῦτα συμπεραίνων ἐπρότεινε τὴν ὁλοτελῆ κατάργησιν τοῦ ἄρθρου.

Μετὰ τὸν παρατηρήσαντα δὲ ὅτι, ὅπως καὶ ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἀφέθη τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως εἰς δέκα μόνον Βουλευτάς, καὶ ἐν τούτοις οὐδεμίαν δυσκολίαν παρέστησεν ἡ πεῖρα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς προσθήκης τῶν τεσσάρων μελῶν, ἅτις θέλει γίνεσθαι ὅταν ἡ Βουλὴ διὰ τῶν εἴκοσι Βουλευτῶν ἀπαιτήσῃ ταύτην, καὶ ὅτι ἡ τοῦ παρελθόντος πεῖρα μᾶς παριστάνει ὅτι πολλάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ἔφερεν ὡς μέλη τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν βουλευτάς, φέροντας τὰς ἀναγκαίας εἰδικότητας, ἀδιακρίτως ἂν ἦσαν τῆς πλειοψηφίας ἢ τῆς μειοψηφίας. Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι οὐδόλως ταυτίζεται ἡ περίπτωσις δι' ἀναστάσεως ἢ ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία μὲ ταύτην, διότι ἐκείνη εἶναι ὁ τύπος καθ' ὃν ἡ Βουλὴ πρόκειται νὰ ἐκφέρῃ τὴν ἀπόφασίν της, ἐνταῦθα ὅμως ἀφίνεται εἰς εἴκοσι μόνον Βουλευτὰς ἡ κρίσις περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ νομοθετήματος, ἐνῷ τοὐλάχιστον τοῦτο τὸ δικαίωμα δύναται νὰ ἀφεθῇ εἰς ὁλόκληρον τὴν Βουλήν, ἀποφασίζουσαν ἐπ' αὐτοῦ ἄνευ συζητήσεως.

Καὶ μετὰ τὸν ἀπαντήσαντα εἴς τινα τῶν προλαλησάντων, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ πλειονοψηφία τῆς Βουλῆς ἀνταναλλᾶ εἰς τὰ τμήματα, διότι ταῦτα τυχαίως διὰ κληρώσεως μορφοῦνται· ὅτι πιθανὸν εἶναι αἱ ἐπί τινος νομοθετήματος ἀπαιτούμεναι εἰδικότητες νὰ μὴν ὑπάρχωσιν εἰς τι τμῆμα ἢ νὰ εὑρεθῶσιν ὅλοι ὁμοῦ εἰς ἓν ἄλλο, μὴ δυνάμενον εἰμὴ ἕνα μόνον νὰ ἐκλέξῃ, καὶ ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους ἂν καὶ αὐτὸς ἐπρότεινε πέρυσι τὴν διάταξιν τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ, ἡ πεῖρα ἔπεισε καὶ αὐτὸν ὅτι διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ χρόνου πρέπει νὰ καταργηθῇ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν προτεινόμενον ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ὅρον. Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι καὶ αὐτὸς εἰς τὴν τμηματικὴν συζήτησιν ἦτον ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἄρθρου 66 τὸ ὁποῖον ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον διὰ τὴν προσθήκην εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τῶν ἀπαιτουμένων εἰδικοτήτων, καὶ ὅτι ἂν ἡ Βουλὴ διὰ τὸν λόγον τοῦτον παραδεχθῇ τὴν ὑπὸ ὅρον διατήρησίν του, ἡ κρίσις περὶ τῆς σπουδαιότητος ἢ μὴ τοῦ νομοθετήματος, πρέπει νὰ ἀφίνεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Βουλήν, ἀποφαινομένην, ἐὰν θέλῃ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσθέτων μελῶν, κατὰ πρότασιν τινῶν Βουλευτῶν ἄνευ συζητήσεως.

Παραδεχθείσης ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς τελευταίας τοιαύτης τροποποιήσεως τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀποπερατω-

θείσης τῆς συζητήσεως ὁ Πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως δύο προτάσεις προκύπτουν· ἀ) ἡ τῆς καταργήσεως, καὶ β') ἡ τῆς διατηρήσεως ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅταν ἡ Βουλὴ κατὰ πρότασίν τινων ἀποφαίνεται ἄνευ συζητήσεως ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσθέτων μελῶν.

Ψηφισάμενοι δὲ τῆς ἀ. ὡς ἀπωτέρας, ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τῆς β'. ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τοῦ ζητήματος α παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν διατήρησιν τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ μὲ τὴν προσθήκην εἰς τὸ τέλος τῶν λέξεων *ὁσάκις ἡ Βουλὴ ἄνευ συζητήσεως κατὰ πρότασίν τινων τὸ ἀποφασίσῃ*· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως, καὶ ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀκολούθως κατὰ πρότασίν τινων ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλήν, ἂν παραδέχηται τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων συμπληρωματικῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν ἀ) ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ Νόμου· β') ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν κλπ. γ') ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης αὐτῶν ὅτι δὲν παραδέχεται· δ') ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας μετὰ τὴν δὶς γενομένην ψηφοφορίαν δι' ἀναστάσεως, μὴ διακριθέντος τοῦ ἀποτελέσματος ἐζητήθη ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία, μεθ' ἣν γενομένην ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Καραγιαννοπούλου καὶ Γ. Γουλιμῆ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων προσθέτων μελῶν ἐπὶ ταύτης τῆς προτάσεως διὰ ψήφων 48 πρὸς 41 κατὰ τὸ ἐξῆς πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προσθήκην τῶν τεσσάρων μελῶν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας περὶ φανερᾶς ἢ μυστικῆς ψηφοφορίας ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Θ. Γρίβας	Ν.
Δ. Ὀρεινός	Ν.	Ν. Μαυρομμάτης	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ

Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Α. Νοταρᾶς	ἀπών
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπών	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ο.
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Εὐρ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσόκρης	Ο.	Κ. Χ. Παναγιώτου	ἀσθενὴς
Α. Σ. Δανόπουλος.	Ο.	Ἐμ. Τσοῦχλος	ἀπών
Ι. Βλάσσης	Ο.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπών	Δ. Κυριακίδης	ἀπών
Α. Μεταξᾶς	Ο.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο.
Σ. Βλάχος	Ο.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ο.	Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ο.	Ν. Μπούκουρας	ἀσθενὴς
Α. Γεωργαντᾶς	ἀπών	Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Α. Λαπουσιάδης.	Ο.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Τζανετ. Γρηγοράκης	Ν.	Π. Βαρδιτσιώτης	Ο.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ο.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ο.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Μελέτιος Χ. Μελέτη	ἀπών
Ι. Κρανιδιώτης	ἀπών	Π. Βάρδογλης	Ο.
Ι. Γιολδάσης		Ρ. Παλαμιδης	ἠρνήθη ψῆφον
Δ. Δ. Ζῶτος	Ο.	Γ. Ῥεβελιώτης	ἀπών
Νικος Θέου	Ο.	Β. Δημητρακόπουλος	Ο.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Βιλαέτης	ἀσθενὴς	Π. Καλαμαριώτης	Ο.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Π. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.	Νικήτ. Σταματελόπουλος	Ο.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	Ο.	Δ. Σακελλαριάδης	Ο.
Ι. Κλίμακας	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ο.
Χίλδ. Στεφανάκης	Ν.	Κ. Βέϊκος	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Θ. Μαρκεζίνης	Ο.	Ι. Εὐσταθίου	Ο.
Α. Γ. Τζάνος.	Ν.	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Σ. Μπαρότσης	ἀπών
Β. Καραγιάννης	Ν.	Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Ι. Ζάρκος	Ν.	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσας	Ν.	Νικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.	Χ. Καπετανάκης	Ο.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	ἀπών	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ο.

Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	ἀσθενὴς
Κ. Τσερτιδὴς	Ο.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Παπ. Κώς. Τζαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβελέγιος	ἀσθενὴς
Ι. Ταταράκης	Ο.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ο.
Διομίδης Κυριακοῦ	ἀπὼν
Ν. Καλλέργης	Ο.
Σταμάτιος Δάρρας	Ο.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	ἀπὼν
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατζώρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ο.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	ἀπὼν
Δ. Δρόσος	Ο.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	ἀπὼν
Γ. Δοκὸς	Ο.
Δ. Χατζίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	
Γ. Σταματάρας	ἀπὼν

ε') Ἐπὶ δὲ τῆς προτάσεως περὶ τῆς τελετῆς τῆς 25 Μαρτίου ς') ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τραπέζης· ζ') ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐνόρκων. η') ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως κτλ. τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, καὶ θ') ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀγροκτησίου εἰς Τίρυνθα, δὲν παρεδέχθη τὴν ἐκλογήν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Ποιν. Νόμου, ἔχουσα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν

Ἡ Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ Νόμου εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ λόγους·

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίζουσα τὰ προσκόμματα, ὅσα μέχρι τοῦδε ἐπέφερεν ἡ ἀποκλειστικὴ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κεφαλικῆς ποινῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ Νόμου εἰς τὴν ἀκριβῆ αὐτοῦ ἐνέργειαν, καὶ

Θεωροῦσα ὅτι καὶ ἡ διὰ τοῦ τουφεκισμοῦ ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς, ὁσάκις ἡ διὰ τοῦ λαιμοτόμου δὲν καθίσταται

ἐφικτὴ, ὑπαγορεύεται ἐξ αὐτῆς τῆς κοινωνικῆς ἀνάγκης τῆς παρὰ πάντων ὁμολογουμένης.

Ἐγκρίνει τὸ Νομοσχέδιον καὶ κατὰ συνέπειαν γνωμοδοτεῖ νὰ παραδεχθῇ αὐτὸ ἡ Βουλὴ ὡς ἐρεξῆς τροπολογημένον.

Ἄρθρ. 1.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ποιν. Νόμου ἀντικαθίσταται ὡς ἐρεξῆς.

«Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐκτελεῖται διὰ τοῦ λαιμοτόμου, ἢ διὰ τουφεκισμοῦ· ἡ περιουσία τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος, ἅμα δημοσιευθείσης τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀνήκει εἰς τοὺς κληρονόμους του· ὁ ἴδιος δὲ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης καθίσταται ἀνίκανος νὰ διαθέσῃ, καὶ πᾶσα πρᾶξις ἀφορῶσα συμβόλαιόν τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων εἶναι ἄκυρος.

«Τὸ σῶμά του ἐνταφιάζεται ἡσύχως καὶ ἄνευ τινος πομπῆς διὰ τῆς ἀστυνομίας· ἠμπορεῖ δὲ κατ' ἔγκρισιν τῆς ἰδίας ἀρχῆς, καὶ νὰ παραδοθῇ, ζητηθὲν, εἰς χεῖρας τῶν συγγενῶν διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ παρ' αὐτῶν μ' ἄκραν σιγήν. Ποιν. 459. 545. Ποιν. Ν. 4. 7. 18.»

Ἄρθρ. 2.

Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργόν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Μαρτίου 1846.

Τὰ μέλη.

Εὐθύμιος Κανελλόπουλος	Ι. Κλίμακας.
Ἰωάννης Οἰκονόμου.	Γιαννάκης Γαρδίκης.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Ι. ΖΑΡΚΟΣ.»

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ 6'. ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1346 ἀναφορᾶς τοῦ Δ. Π. Ἰωάννου Βόσκου, δι' ἧς ἐξιστορῶν τὰς ἐκδουλεύσεις του καὶ τοὺς λόγους τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὴν χωροφυλακὴν, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον βαθμὸν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου π. ε. ἀναφορᾶς τῆς Παναγιοῦς χήρας Ἰωάννου Σκαλτσᾶ, κατοίκου Αἰγίου, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της καὶ τὸν ἀπάνθρωπον παρὰ τῶν

Ὀθωμανῶν φόνον του, ἀνασκολοπισθέντος καὶ ψηθέντος εἰς τὸ πῦρ, ἐξαιτεῖται πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δυστυχημάτων της ἀνάλογον ἀποζημίωσιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ νὰ συστηθῇ.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1337** ἀναφορᾶς τοῦ Δ. Πιερράκου, δι' ἧς ἐκθέτει διαμαρτυρούμενος ὅσα κατ' αὐτοῦ ἐνήργησαν οἱ ΚΚ. Γερμανὸς, Πέτρος, Δημήτριος καὶ Ἰωάννης Μαυρομιχάλη, παρὰ τῆς οἰκίας τοῦ ὁποίου ἀρήρεσαν πράγματα τιμώμενα ὑπὲρ τὰς 20,000 δραχμῶν, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1336** ἀναφορᾶς τοῦ Δημ. Σταματοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι ὁ Βουλευτὴς Κυνουρίας Κ. Τσοῦχλος ἠγόρασε κατὰ τὸ **1836** ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τινὸς Σούπου καλουμένου εἰς Λακεδαίμονα γαίας ἀορίστου; καὶ ἀγνώστου;, κειμένας εἰς τὸ χωρίον Λουραλῆ τοῦ Ἕλους διὰ δραχ. 4,000, μὲ σκοπὸν νὰ ἁρπάσῃ καὶ ἄλλας τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ ἐπέτυχε νὰ καταπατήσῃ 3,000 στρέμματα γῆς, περὶ τῆς ὁποίας προντίζει ἤδη νὰ συμψηφίσῃ ἀπέναντι τοῦ πρὸς τὸ δημόσιον χρέους του, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατώρθωσε νὰ ἐκτιμηθῶσιν αὐτὰ ἀνὰ δραχ. 50 τὸ Στρέμμα, καὶ ὅτι ἐπὶ τῶν λεγομένων του ἐπικαλεῖται μάρτυρας καὶ τοὺς Βουλευτὰς Λακεδαίμονος, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἷς ἐκ τῶν Βουλευτῶν Λακεδαίμονος ἐξέθηκεν, ὅτι καθ' ἃ; ἔχει πληροφορίας τοιοῦτον τι, ὑποῖον ἀναφέρουσι, δὲν ὑπῆρξεν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1318** ἀναφορᾶς τῆς Ἀνίζας χήρας τοῦ Κ. Ψαφτοπούλου, ἐξαιτουμένης σύνταξιν διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀνδρός της, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1319** ἀναφορᾶς τῆς Ἀνέτας χήρας τοῦ Δ. Ζήση, δι' ἧς ἐκθέτει τὸν συμβάντα κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρ. **1843** φόνον τοῦ συζύγου της, ὄντος ἐνωματάρχου, καὶ ζητεῖ τὴν αὔξησιν τῆς μηνιαίας συντάξεώς της, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1320** ἀναφορᾶς τοῦ δικηγόρου Κ. Π. Τζιπρούδη πληρεξουσίου τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Στάνης τῆς Εὐβοίας, δι' ἧς ἐκθέτων ὅτι τὸ δημόσιον παρὰ τὸν νόμον ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του τὸ παρακείμενον δάσος, ἀνῆκον εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἐξαιτεῖται τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιστροφὴν τοῦ προκειμένου

δάσους, ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς; ὡς πρὸς τὴν ἁπλῆν μόνον διεύθυνσιν πρὸς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1332** ἀναφορὰ τῆς Διαμαντίνας χήρας Ἡλίου Χρυσοσπάθου, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Καποδιστρίου εἶχε προσδιορισθῇ δι' αὐτὴν σύνταξις ἐκ διακοσίων φοινίκων, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε μέχρι τοῦ **1835**. ἔκτοτε δὲ περιωρίσθη εἰς **44** μόνον δραχ. ἐξαιτεῖται τὴν αὔξησιν τῆς μηνιαίας συντάξεως μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν 200 φοινίκων· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχη δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθησαν μετ' αὐτὴν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἑπομένων ἀναφορῶν, ὡς ἑξῆς·

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1331** ἀναφορᾶς τοῦ Μήτρου Σαΰγκρα Ἀθηναίου, δι' ἧς ἐκθέτει τὴν κατὰ τὸν ἀγῶνα στέρησιν τοῦ ἀριστεροῦ ποδός του, καὶ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ζητεῖ ἀνάλογον αὔξησιν τῆς χορηγουμένης εἰς αὐτὸν μικρᾶς συντάξεως, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1451** ἀναφορᾶς τῆς Εὐγενίας Α. Ἀνδρούτζου, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, ζητεῖ α) νὰ προσδιορισθῇ διὰ τὴν οἰκογένειάν της ἀνάλογος σύνταξις, καὶ β) νὰ προικισθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐν ὥρᾳ γάμου θυγάτηρ της, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1452** ἀναφορᾶς τοῦ Παπαγεωργίου Παρασκευοπούλου ἐκθέτοντος, ὅτι κατὰ τὸ **1839** προσδιωρίσθη δι' αὐτὸν ὀγδοήκοντα δραχ. μηνιαία σύνταξις, ἥτις ἔπαυσε κατὰ τὸ ἔτος **1843** κατὰ συνέπειαν τῶν περὶ οἰκονομίας μέτρων τῆς Κυβερνήσεως, ἐξαιτεῖται δὲ ἀνανέωσιν τῆς συντάξεως ταύτης, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1444** ἀναφορᾶς τοῦ Σαράντου Ἰωάννου, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμέ-

νου πρὸς τὸ παρὸν μὲν περιθαλψιν, κατόπιν δὲ ἀνάλογον σύνταξιν, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1438** ἀναφορᾶς τοῦ Σπύρου Μιχαλάκη, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει, ὅτι ἡ παρελθοῦσα Κυβέρνησις τοῦ **1828** ἄνευ τῆς συνεναισεώς του, ἀποδημοῦντος εἰς Ῥωσσίαν, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, μετεποίησεν εἰς κῆπον τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἰδιόκτητόν τινα αὐτοῦ ἀγρὸν κείμενον ἐν Αἰγίνῃ, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ παραχώρησιν τοῦ ἀγροῦ ἢ τὴν κατ' ἀξίαν ἀποζημίωσίν του, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1439** ἀναφορᾶς τοῦ Γιακουμῆ Κωνσταντίνου, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου ἀνάλογον σύνταξιν, ἐπισυνάπτοντος καὶ περὶ τῶν ἐκδουλευσέων του ἀποδεικτικῶν διαφόρων ὁπλαρχηγῶν, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη εἰς ἅπασας, δι' ἀναστάσεως ἰδίως ἐφ' ἑκάστης, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἑπομένων ἀναφορῶν, ὡς ἑξῆς·

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1294** ἀναφορᾶς τοῦ Παναγιώτου Π. Κουτουφαρέα, Δημητρίου Σταυρινέλου, Δημητρίου Καυτήφαρη, καὶ Α. Π. Σιδηραίου, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι ἡ Ἐθνοφυλακὴ τῆς Ἀκαρνανίας διοικουμένη ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου καὶ Δημητρίου Κατσάκων, μεταβᾶσα εἰς τὸ χωρίον Βαροῖσι, διήρπασε τὴν κινητὴν περιουσίαν διαφόρων πολιτῶν, παραβιάσασα καὶ πρόσωπα, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν ἱκανοποίησιν τῶν δικαιωμάτων των καὶ τοῦ Νόμου, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1111** ἀναφορᾶς διαφόρων ἀγωνιστῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πυροβολικοῦ Μεσολογγίου, κατοίκων Ἀκαρνανίας, διὰ τῆς ὁποίας παριστῶντες τὴν γενομένην εἰς αὐτοὺς ἀδικίαν διὰ τὴν στέρησιν πάσης ἀμοιβῆς, ἀπέναντι τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεών των, ἐξαιτοῦνται νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ σύστασις τῆς ἀνηκούσης ἐπιτροπῆς, πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων των, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1261** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Γδαρμένης Ῥάχης τῆς Φθιώτιδος, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν, ὅτι παρὰ

τὸν Νόμον τὸ δημόσιον ἀναγνωρίζει ὡς ἰδιοκτήτην τὸν Ν. Ζαλούμην ἐπὶ τριῶν ἥμισυ ζευγαρίων γαιῶν, κειμένων εἰς τὸ μνησθὲν χωρίον, ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Καὶ εἰς ταύτας παρεδέχθη ἡ Βουλή, δι' ἀναστάσεως ἰδίως ἐφ' ἑκάστης, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1157** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Τριπόλεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἢ τοὐλάχιστον τὴν ἐλάττωσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἥμισυ, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1213** ἀναφορᾶς τοῦ ἐκτὸς ἐνεργείας ταγματάρχου Ε. Πιταλούγκα, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ζητεῖ τὴν ἐκ νέου ἐγκατάστασιν εἰς τὸν βαθμόν του, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1067** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ξηροχωρίου τοῦ δήμου Ἱστιαίων, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν ὅτι ὁ Ἀντώνιος Πετσάλης ἰδιοκτήτης παρακειμένου τινος χωρίου, κατέκτησεν ἐθνικὰς καὶ ἰδιοκτήτους αὐτῶν γαίας, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1084** ἀναφορᾶς τῆς Αἰκατερίνης χήρας Π. Σακκούλη, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει, ὅτι ὁ μὲν πατήρ της ἐφονεύθη κατὰ τὸ **1823** ὑπὸ τοῦ Δράμαλη ὑπὲρ πατρίδος μαχόμενος, ὁ δὲ σύζυγός της ἐφονεύθη ἐπίσης κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Καραϊσκάκη, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον περίθαλψιν, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας, ἀνὰ μίαν δι' ἀναστάσεως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ. ἀριθ. **1190** ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Θώμαρ, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει, ὅτι μεταβὰς κατὰ τὸ **1829** ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν, καὶ ὑπηρετήσας μέχρι τοῦ **1843**, ἐπαύθη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς ὄθεν ξένος, καὶ ζητεῖ τὴν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἐπάνοδόν του, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1335** ἀναφορᾶς τοῦ Ἰακώβου Πιτσιπιοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει, ὅτι ὁ Α. Μαυροκορδάτος πρόεδρος ὢν ἐν

Κωνσταντινουπόλει, καὶ ὁ Ἐμμανουὴλ Ἀργυρόπουλος, διευθυντὴς τοῦ ἐμπορικοῦ Γραφείου, ὑπέπεσαν εἰς ὑπέρβασιν καθηκόντων καὶ εἰς ἀντιποίησιν ξένων δικαιωμάτων, εἰς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του διαφοράν, κατεκράτησαν αὐτὸν παρανόμως, ἐπενεγκόντες αὐτῷ βασάνους, καὶ τέλος διήρπασαν ἐν κιβωτίον αὐτοῦ περιέχον διάφορα πράγματα καὶ παρακατατεθὲν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς πρεσβείας, ἐξαιτεῖται δὲ, α.) νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀγωγὴ κακοδικείου κατὰ τῶν μνησθέντων Μαυροκορδάτου καὶ Ἀργυροπούλου, β΄.) νὰ καταδιωχθῶσιν ἀμφότεροι διὰ τὰς ῥηθείσας τοῦ νόμου παραβάσεις, καὶ γ΄.) νὰ διαταχθῇ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὴ πρεσβεία νὰ τῷ ἐπιστρέψῃ τὸ παρακατατεθὲν κιβώτιον, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας, δι' ἀναστάσεως ἐφ' ἑκάστης ἰδίως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1215** ἀναφορὰ διαφόρων ἰδιοκτητῶν Αἰγίου, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται τὴν ἀναστολὴν τῶν ἐνεργουμένων κατ' αὐτῶν καταδιωκτικῶν μέτρων διὰ τὴν καθυστέρησιν τοῦ ἀπὸ ἀγορὰν ἐθνικῶν γαιῶν πρὸς φύτευσιν σταφιδαμπέλων πηγαζόντος χρέους των, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Παρετήρησέ τις, ὅτι, μὴ εἰσαχθέντος μέχρι τοῦδε τοῦ περὶ τῶν καθυστερούντων πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν Νομοσχεδίου, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προσκληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν πίνακα, περιέχοντα ὅλους τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτας, τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς των, καὶ τὸν χρόνον ἀφ' οὗ αὕτη ἔλαβε χώραν. Διὰ τοῦτο, εἶπε, θέλει κατορθωθῇ ἥ τε ταχεῖα εἰσαγωγὴ τοῦ τοιούτου Νομοσχεδίου, καθόσον, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον βραδύνῃ, δύναται καὶ τῶν Βουλευτῶν τις, τὰ ὀνόματα γνωρίζων, τὸ τοιοῦτον νὰ συντάξῃ καὶ πρὸς τὴν Βουλὴν ὑποβάλῃ. καὶ αἱ πιθανῶς ἐνεργούμεναι ἢ ἐνεργηθησόμεναι ἄδικοι ἀπὸ τῶν τοιούτων χρεῶν ἀπαλλαγαὶ ἢ καταδιώξεις νὰ προληφθῶσιν· ὅτι θεωρῶν ἑπομένως τὴν ἀπαραίτητον σύνταξιν νόμου, τὸν τρόπον τῆς καταβολῆς τῶν τοιούτων χρεῶν ὁρίζοντος, καθόσον διὰ τὴν ἔλλειψιν τούτου μυρίας οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ταμίαι περὶ τὴν εἰσπραξίν των ἐνεργοῦσι καταχρήσεις, ζητεῖ κατ' ἐπανάληψιν τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης του.

Ἐπειδὴ δ' ἄλλος τὴν περὶ ὑποβολῆς πίνακος ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος ἀντικρούων, παρετήρησεν, ὅτι αἱ καταχρήσεις νὰ προληφθῶσι δύνανται μόνον ὅταν νόμος ὁρίσῃ τὸν τρόπον καὶ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ ἐξόφλησις τῶν τοιούτων χρεῶν παρὰ πάντων τῶν ὀφειλετῶν νὰ γείνῃ πρέπει, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὰ ὀνόματα αὐτῶν παρὰ τῆς Βουλῆς γνωρίζωνται.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος ὅτι ὁ πίναξ, οὐ μόνον ἀναγκαιότατος πρὸς τὴν εὔκολον καὶ ταχεῖαν τοῦ νόμου σύνταξιν εἶναι., ἀλλὰ καὶ τοὺς ταμίας θέλει περιορίσει, οἵτινες διὰ τὴν ἔλλειψιν νόμου αὐθαιρέτως τὰς εἰσπράξεις τῶν τοιούτων ἐνεργοῦσι χρεῶν, τοὺς μὲν παλαιοτέρους ὀφειλέτας ἀνενοχλήτους ἀφίνοντες, καταδυναστεύοντες δὲ τοὺς ἀπὸ τοῦ **1840** ὀφείλοντας.

Ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆ ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1260** ἀναφορᾶς τοῦ Κάρπου Παπαδοπούλου, διὰ τῆς ὁποίας προτείνει ἵνα πενθυμίζων τοὺς μὲν Πελοποννησίους νὰ ἀνεγείρωσι μνημεῖον εἰς τὴν θέσιν Βαλτέτζι, πρὸς δὲ νὰ καθιερώσωσι καὶ ἐτήσιον πανήγυριν, εἰς δὲ τοὺς Σπαρτιάτας ἐπίσης εἰς τὴν θέσιν Πολυτζάραβον, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1074** ἀναφορᾶς (ἐπ.συνημμένα ἐχούσης καὶ ἓξ ἀποδεικτικά) τῆς χήρας Σ. Σπηλιοτοπούλου καὶ τοῦ Δ. Ν. Σπυλιοτοπούλου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν ὅτι τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον ὀφείλει εἰς αὐτοὺς γρόσια τουρκικὰ **218,620** καὶ ἐξαιτοῦνται ἢ μέρος ἐθνικῆς γῆς, ἢ ἀνάλογον μηνιαίαν σύνταξιν, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας, ἀνὰ μίαν δι' ἀναστάσεως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπ' ἀριθ. **1109** ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργίου ἱερέως Φωτοπούλου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, ζητεῖ ἀνάλογον σύνταξιν, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ἀπὸ **22** Μαΐου π. ε. ἀναφορᾶς τινῶν κατοίκων Τριπολίας, ἐξαιτουμένων τὴν κατάργησιν τοῦ χρεολυσίου τῶν προικοδοτησίων, καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις.

Ἡ Βουλὴ, δι' ἀναστάσεως ἰδίως ἐφ' ἑκάστης, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1155 ἀναφορὰ τοῦ Γαλάνη Μεγαπάνου καὶ Α. Οἰκονομοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτοντες τὰς πασιγνώστους πρὸς τὴν πατρίδα σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας τῆς Μεγαπανικῆς οἰκογενείας, ἐξαιτοῦνται τὴν ἀνήκουσαν ἀποζημίωσιν ἢ μέρος πρὸς ἐξοικονόμησιν ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχουσι νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τὸ δημόσιον· πρὸς δὲ καὶ ὅτι ὁ Εὐαγγέλης Μεξικὸς δοὺς εἰς Μεσολόγγιον πολεμοφόδια ἐκ Τουρκικῶν γροσίων 2500 κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ μακαρίτου πατρός του, δι' ἀγωγῆς ἤδη ἐξαιτεῖται τὴν πληρωμὴν αὐτῶν ἀπὸ τοὺς υἱούς του· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι συνέστη Γερουσία, ἐδέησε νὰ ἀποσταλῶσι πολεμοφόδια εἰς τὸ ἐν Μακρυνόρει διατελοῦν τότε Ἑλληνικὸν στρατόπεδον· ὅτι, στερουμένης τῆς διοικήσεως τῶν πρὸς ἀγορὰν τούτων χρηματικῶν μέσων, οἱ πατέρες τῶν ἀναφερομένων, μέλη τῆς Γερουσίας ὄντες, ἐγγυήθησαν πρὸς τὸν Εὐαγγέλην Μεξικὸν τὴν ἀξίαν τούτων· ἐπειδὴ δέ, ὡς γνωρίζει, ἐπληρώθη αὕτη κατὰ συνέπειαν τῆς ἐγγυήσεως παρὰ τῶν ἀναφερομένων, δυνάμει δικαστικῆς ἀποράσεως, πρὸς τὸν Μεξικὸν, προτείνει νὰ συστηθῇ διὰ τοῦτο ἡ αἴτησις των ὡς δικαιοτάτη.

Ἡ δὲ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τούτου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συστηθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ ἀπὸ 22 Μαΐου παρελθόντος ἔτους ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Τριπολίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται τὴν ἀκύρωσιν τῆς τριακονταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐλαιοδένδρων, λαβούσης χώραν κατὰ τὸ 1836, περὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ὁποίων ἐγνώρισαν παραχρῆμα τὴν πλάνην των καὶ διεμαρτυρήθησαν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Μετά τινα προτείναντα νὰ συστηθῇ αὕτη, ὡς ἐθνικὰ ἀρπαγέντα κτήματα.

Ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι ταιαῦτα παράπονα καὶ πέρυσιν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀπευθύνθησαν· ὅτι, καθὰ γνωρίζει, ὁ τῆς Λακεδαίμονος ἐθνικὸς ἐλαιών, ἐπὶ τριακονταετίαν καὶ ἐπὶ ὑπερβολικαῖς ἐνοικιασθεὶς τιμαῖς, κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ, ἀποσυρθέντων τῶν ἐνοικιαστῶν, ὡς μὴ δυναμένων νὰ πληρώσωσι τὸ ἐνοίκιον· ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως, μηδὲν νὰ εἰσπράξῃ δυναμένη, ἐλάμβανε μέχρι πέρυσι τοὺς καρποὺς

κατ' ἐκτίμησιν, ἀλλὰ, καὶ εἰς τοῦτο μὴ ἀρκεσθεῖσα, τὴν εἰς τρίτους τῶν καρπῶν τούτων ἐνοικίασιν εἰς ἔλαιον ἔκτοτε διέταξεν· ἐπειδὴ δὲ διὰ τὰ μέτρα ταῦτα ἡ τοῦ ἐλαιῶνος τούτου καλλιέργεια ὅλως παρημελήθη, καὶ δυσχέρειαι καὶ διαπληκτισμοὶ κατὰ τὴν τῶν ἐλαιῶν συλλογὴν συμβαίνουσι, καθόσον οἱ μὲν πρῶτοι ἐνοικιασταὶ τῆς ἐνοικιάσεως μὴ ἀπαλλαγέντες τοὺς καρποὺς ἀντιποιοῦνται, οἱ δὲ δεύτεροι τὸ ἔλαιον, προτείνει νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἵνα ἐπισπεύσῃ τὴν εἰσαγωγὴν καταλλήλου Νομοσχεδίου.

Ἡ δὲ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τούτου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συστηθῇ.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. 578 ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Ἀλιβερίου τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας, δι' ἧς ἐκθέτουν, ὅτι ἠγόρασαν ἀπὸ τὰς θυγατέρας τοῦ Μωκὺρ Πασᾶ τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὰς μέρος κατὰ τὸ χωρίον των, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀντιποιεῖται τοῦτο ὡς Σαρὶ Βακούφ, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ ληφθῶσιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἀνάλογα μέτρα εἰς τρόπον, ὥστε νὰ ἐξαρχαλισθῶσι τὰ δοθέντα εἰς τὰς Ὀθωμανίδας χρήματα μὲ τοὺς τόκους των ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὑπεσχέθη κατὰ τὴν σύμβασιν νὰ πληρώσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς πρὸς ἀποζημίωσιν, ἢ νὰ τοὺς δοθῇ εἰς τὴν κυριότητά των τὸ ἀναφερόμενον ἀγορασθὲν μέρος τοῦ χωρίου των· καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Παρατηρήσαντος δ' ἑνὸς ὅτι αὕτη, δικαστικὴν ἀφορῶσα ὑπόθεσιν, οὐδόλως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διευθυνθῇ πρέπει, καθόσον τοῦτο εἶναι ἀναρμόδιον νὰ ἐνεργήσῃ τι ἐπὶ τοῦ προκειμένου· Καὶ ἄλλου προσθέντος ὅτι διὰ τῆς διευθύνσεως θέλουσι ζημιωθῆ μᾶλλον, ἢ ὠφεληθῇ οἱ ἀναφερόμενοι, καθόσον ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ἐπαναπαυόμενοι θέλουσιν ἀμελήσει τὴν διὰ τῆς ἁρμοδίας ὁδοῦ ἐξασφάλισιν τῶν δικαίων των.

Ἕτερος ἀντιπαρετήρησεν ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ, καθόσον οὐ μόνον τὰ χρήματα ἐλήφθησαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ οἱ τόκοι ἐπληρώθησαν.

Τινῶν δὲ ζητούντων νὰ διευθυνθῇ, καὶ ἄλλων νὰ συστηθῇ, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται νὰ συστηθῇ· αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη νὰ συστηθῇ πρὸς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος κατέλιπε τὴν ἕδραν του εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον, καὶ μετὰ τοῦτο ἤρξατο ἡ ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων συμ-

πληρωτικῶν μελῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς περὶ φανερᾶς ἢ μυστικῆς ψηφοφορίας προτάσεως.

Ψηφοφορίας δὲ μυστικῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Ι. Τομαρᾶ, ἀναπληροῦντος, ὡς γεροντοτέρου, τὸν ἕτερον Ἀντιπρόεδρον ἅπαντα, καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Γ. Φεγγαρᾶ, καὶ Ε. Μ. Παρίση γενομένης, μετὰ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Σ. Χ. Στεφανοπούλου καὶ Α. Δαπουσιάδου γενομένην, καὶ τὴν παραβολὴν τούτων πρὸς τὰς κυάμους 81 εὑρεθείσας, ἀνεδείχθησαν πλειοψηφοῦντες οἱ Κ. Κ.

Δ. Μελετόπουλος	διὰ ψήφων	47
Ι. Ζάρκος	»	46
Ἰ. Οἰκονόμου	»	46
Σ. Ἀντωνιάδης	»	43

Ὡς ἐπιλαχόντες δὲ οἱ Κ. Κ.

Π. Βάρβογλης	διὰ ψήφων	33
Χρηστ. Καπετανάκης	»	30
Δ. Δρόσος	»	29
Γ. Δοκός	»	26
Κ. Τ. Σαντᾶς	»	5

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, τὴν ἕδραν του καταλαβών, ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι σύμφωνα μὲ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας ἀνεδείχθησαν ὡς μέλη συμπληρωματικὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ φανερᾶς ἢ μυστικῆς ψηφοφορίας οἱ Κ. Κ. Δ. Μελετόπουλος, Ι. Ζάρκος, Ι. Οἰκονομόπουλος, καὶ Σ. Ἀντωνιάδης.

Μετὰ τοῦτο παρετήρησεν εἰς τοὺς εἰσηγητὰς τῶν τμημάτων ὅτι εἶναι καλόν, ἵνα μὴ ἡ Βουλὴ ἀργῇ, νὰ παρασκευάσωσι τὰς ἐκθέσεις τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν ὑπαρχόντων Νομοσχεδίων καὶ προτάσεων.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἂν καὶ τὸ ἐπιλαβόμενον τῆς ἐξελέγξεως τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων τμῆμα προσεκλήθη νὰ ἑτοιμάσῃ τὴν ἔκθεσιν, καθόσον πολὺς ἤδη παρῆλθε χρόνος, καὶ τοῦ Προέδρου ἀποκριθέντος καταφατικῶς, καὶ ὅτι τὴν ἀπουσίαν τοῦ Προέδρου τοῦ τμήματος Κ. Προβελεγίου, ἀσθενοῦντος ἤδη, θέλει ἀναπληρώσει ὁ Κ. Ν. Μαυρομμάτης, ὡς περὶ τούτου τὸ ἴδιον τμῆμα πρὸ καιροῦ εἶχεν ἀποφασίσει.

Ἓν τῶν μελῶν τοῦ μνησθέντος τμήματος παρετήρησεν ὅτι τὴν βραδύτητα ἡ τοῦ Προέδρου τοῦ τμήματος προὐκάλεσεν ἀσθένεια.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προ-

σεχοῦς συνεδριάσεως ἀ.) τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου, β'.) τὸν προσδιορισμὸν τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸν τυπωθέντα περὶ τούτων κατάλογον, καὶ γ'.) τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3. ὥραν. Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.
Ὁ Ἀντιπρόεδρος Μ. Α. ΚΑΙΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΗ'.

Τῆς 4 Μαρτίου

Σήμερον τὴν τετάρτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου παρόντων μὲν ἑκατὸν ἀπόντων δὲ ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος τεσσάρων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν καὶ τὰς τελευταίας ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ὑποχρεοῦται νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι κατὰ τοὺς ὀνομαστικοὺς τῶν παρόντων καὶ ἀπόντων Βουλευτῶν καταλόγους ἀπὸ τῆς 27. Φευρουαρίου μέχρι τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἀπὼν ἐπὶ τέσσαρας συνεδριάσεις ἦτον ὁ Βουλευτὴς Πανεπιστημίου Κ. Φίλ. Ἰωάννου.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν αἴτησις ἀδείας μηνιαίας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Ξηροχωρίου Κ. Δ. Βιρβίλη, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν ἀπὸ τῆς 15 Μαρτίου διὰ τὰς δυσκολίας τῆς θαλασσοπλοΐας διὰ τὴν εἰς Ξηροχῶρι μετάβασίν του, ἡ δὲ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια.

Σύμφωνα δὲ μὲ τὸ ἄρθρον 98 τοῦ Κανονισμοῦ τῶν συνεδριάσεων ὁ Πρόεδρος ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ὑποψηφίους διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος αὐτῆς τοὺς Κ.

Κ. Γεώργιον Ταρτσέτην ἐκ Ζακύνθου, ἄνδρα ἱκανότητος, τιμιότητος καὶ παιδείας, καὶ εἰς δικαστικὰς θέσεις κατὰ καιροὺς ὑπηρετήσαντα· τὸν Κ. Ἡλίαν Χριστοφίδην δημοσιογράφον ἐκ Κυδωνιῶν, φέροντα βαθμὸν ἀξιωματικοῦ διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, φιλόμουσον καὶ χρηστοῦ χαρακτῆρος· καὶ τὸν Κ. Χαραλάμπην Νικολαΐδην ἐκ Τριπόλεως, νέον μὲ ἱκανότητα, χρηστοήθη καὶ ὑπηρετήσαντα εἰς διαφόρους διοικητικῶν γραφείων ὑπηρεσίας ἐπαξίως· ὥρισε δὲ ὡς ἡμέραν τῆς ἐνεργηθησομένης ἐκλογῆς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς αὔριον.

Ἀνηγγέλθη ἡ ἔναρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, καὶ πρῶτον ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5. ἄρθρου τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 καὶ μόνου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς ἐξέθηκεν ὅτι καταφανοῦς οὔσης τῆς ἀνάγκης τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου διὰ τὰς προκειμένας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς δυσκολίας, ἡ ἐπιτροπὴ οὐδόλως ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου, θεωρήσασα συγχρόνως ἀναγκαῖον νὰ θέσῃ ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 5 ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου διὰ νὰ καταδείξῃ οὕτω τὰς συνεπείας τῆς τροπολογίας αὐτοῦ ἀφευκτους λεκτικὰς διορθώσεις ἐπὶ τοῦ λοιποῦ ἄρθρου.

Οὐδενὸς ἀντειπόντος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπ' αὐτῆς ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Α. Λαπουσιάδου καὶ Σ.Χ Τσαρνοπούλου, μεθ' ἣν ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ ψήφων 79 πρὸς 2 κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ναὶ ἢ ὄχι »;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.		Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	
Δ. Ὀρεινὸς	N.		Γ. Γουλιμῆς	N.	
Γ. Λογιωτατίδης	ἀπόντες		Π. Δ. Καμπάνης	ἐν ἀδείᾳ	
Θ. Γρίβας			Μ. Α. Καΐρης	N.	
Ν. Μαυρομμάτης			Δ. Τζόκρης	ἀπὼν	

Α. Σ. Δανόπουλος	N.		Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.	
Ι. Βλάσσης	N.		Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.	
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν		Δ. Κυριακίδης	ἀπὼν	
Α. Μεταξᾶς	N.		Σ. Πάγκαλος	N.	
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.		Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.	
Σ. Βλάχος	N.		Δ. Πλαπούτας	N.	
Π. Ράγκος	N.		Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν	
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν		Ν. Μπούκουρας	ἀσθενὴς	
Α. Γεωργαντᾶς	N.		Ν. Κορφιωτάκης	N.	
Δ. Λαπουσιάδης	N.		Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	
Τζανετάκης Γρηγοράκης	N.		Π. Βαρβιτζιώτης		
Δ. Τζιγκουράκος	N.		Γ. Φεγγαρᾶς	N.	
Γ. Κονδύλης	ἐν ἀδείᾳ		Γ. Δερνιτσώτης	O.	
Κ. Φασίτζας	N.		Κ. Τ. Σαντᾶς	N.	
Ι. Χαραμῆς	N.		Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	N.	
Ι. Κρανίδης	ἀσθενὴς		Π. Βάρβογλης	N.	
Ι. Γιαλδάσης	N.		Ρ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον	
Δ. Ζῶτος	N.		Γ. Ῥεβελιώτης	N.	
Νίκος Θέου	N.		Β. Δημητρακόπουλος	N.	
Α. Γουζούασης	N.		Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	
Δ. Βιλαέτης	ἀσθενὴς		Π. Καλαμαριώτης	N.	
Α. Κρεστενίτης	N.		Π. Δαρειώτης	N.	
Σ. Χ. Στερανόπουλος	N.		Νικήτ. Σταματελόπουλος	N.	
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ		Δ. Σακελλαριάδης	ἀπὼν	
Ι. Κλίμακας	N.		Ι. Φαρμάκης	N.	
Σῶβεστρος Στεφανάκης.	N.		Κ. Βέϊκος	ἀπὼν	
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ		Μ. Ἰατρὸς	N.	
Θ. Μαρκεζίνης	N.		Ἰω. Εὐσταθίου	N.	
Α. Γ. Τσάννος	N.		Φ. Κρ. Μαῦρος	N.	
Β. Νικολαΐδης	N.		Γ. Κάνδυας	N.	
Γ. Γουναρόπουλος	N.		Σ. Μπαρότζης	N.	
Β. Καραγιάννης	N.		Δ. Μπιριπίλης	N.	
Ι. Ζάρκος	N.		Α. Μαυρομιχάλης	N.	
Ἰ. Ν. Φλέσας	N.		Πικουλάκης	N.	
Π. Ι. Κυριακὸς	N.		Χ. Καπετανάκης	ἀπόντες	
Γ. Νοταρᾶς	N.		Κ. Ζαφειρόπαυλος		
Α. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ		Κ. Οἰκονομόπουλος	N.	
Εὐθύ. Κανελλόπουλος	N.		Α. Καλαμογδάρτης	O.	
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	ἐν ἀδείᾳ		Κ. Τζερτίδης	ἠρνήθη ψῆφον	
Κ. Χ. Παναγιώτου	N.		Δ. Κουμανιώτης	N.	

Σ. Λογοθετόπουλος	N.	Α. Παππατζόρης	N.
Α. Μαρκόπουλος	N.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀσθενὴς
Παππακώστας Τζαμάλας	ἀπὼν	Ι. Τομαρᾶς	N.
Μ. Γ. Σχινᾶς	ἠρνήθη ψῆφον	Α. Κιζάνης	ἀπόντες
Γ. Μπάστας	N.	Δ. Δρόσος	
Φ. Ἰωάννου	ἀπὼν	Εὐστ. Μ. Παρίσης	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	N.	Γ. Δοκὸς	N.
Κ. Ἀντωνιάδης	N.	Δ. Χαντζῆσκος	N.
Κ. Προβιλέγιος	ἀσθενὴς	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Ταταράκης	N.	Ι. Γαρδίκης	N.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	N.	Ν. Κριζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	N.	Ι. Οἰκονόμου	N.
Ν. Καλλέργης	N.	Ε. Ἀποστολίδης	N.
Σταμάτιος Δάρρας	N.	Κ. Κανάρης	
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.	Γ. Δ. Σταματάρας	ἀπὼν
Ι. Στάϊκος	ἀπὼν		

Ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι ἐκ τῆς προτεινομένης καὶ διὰ τουφεκισμοῦ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς προκύπτουσι δύο ζητήματα ἀ) ποῖοι θέλουσι διὰ πυροβολισμοῦ ἐκτιλεῖ τὴν θανατικὴν ποινήν, καθόσον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἀρνηθῶσι τοῦτο τὰ στρατιωτικὰ σώματα, καὶ β', ἐὰν ὁ νόμος οὗτος δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ἀναδρομικὴν δύναμιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατεγνωσθειασῶν ἤδη δι' ἀποφάσεων θανατικῶν ποινῶν· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ἐὰν παραδεχθῇ ἡ διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως ἐκτέλεσις, ἀναγκαῖον ἐθεώρησε νὰ ὁρισθῇ καὶ τὸ εἶδος τοῦ στρατιωτικοῦ σώματος· ὅτι ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς θέλει λαμβάνεσθαι διὰ κλήρου, τὰ δὲ ὅπλα νὰ γεμίζωνται παρ' ἄλλων, τὰ μὲν ἥμισυ μὲ μόνην πυρίτιδα, τὰ δὲ ἄλλα καὶ μὲ βολήν, καὶ νὰ δίδωνται εἰς τοὺς πυροβολήσοντας στρατιώτας κατὰ τύχην, διὰ νὰ καλύπτηται οὕτω ἑνὸς ἑκάστου ἡ ἠθικὴ ἐνοχὴ τῆς ἐκτελέσεως, καὶ ἄλλαι ἔτι κανονιστικαὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διατάξεις νὰ τεθῶσι.

Παρετηρήθη προσέτι καὶ ὑπ' ἄλλου, ἀναδειχθέντος ὡς ἐκ περισσοῦ κατὰ τῆς ὑπάρξεως τῆς θανατικῆς ποινῆς, καὶ προσθέντος ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο συνδέεται μὲ τὴν ἠθικὴν τῆς κοινωνίας κατάστασιν καὶ μὲ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σωφρονιστικῶν καταστημάτων· ὅτι ἐπειδὴ ἡ τροπολογία τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸν α. αὐτοῦ §, καλήτερον εἶναι νὰ περιορισθῇ ἡ Βουλὴ εἰς μόνην αὐτοῦ τὴν τροποποίησιν, χωρὶς νὰ ἐγγίξῃ τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ ἄρθρου, διὰ νὰ ἀποφύγῃ οὕτω τὰς συζητήσεις ἐπὶ τῶν λεκτικῶν διορθώσεων, ἃς ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει, καὶ καθόσον μάλιστα τινὲς ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι μόνον φρασικαί, ἀλλὰ κατ' ἔννοιαν, ἀπομακρυνόμεναι τῆς τοῦ πρώτου Γερμανικοῦ κειμένου καὶ τῆς παρ' ἐπιστημόνων γενομένης μεταφράσεως αὐτοῦ, ὡς ἀντὶ τοῦ « ἡ περιουσία μεταβαίνει » πιστοτέραν τοῦ κειμένου μετάφρασιν ἐτέθη το « ἡ περιουσία ἀνήκει, » νὰ παραλειφθῶσι δὲ καὶ αἱ παραπομπαί, ὡς μὴ ἔχουσαι οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν οὐσιαστικὴν περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς διάταξιν· περιοριζόμενοι οὕτω εἰς μόνην τὴν οὐσιώδη τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου, δὲν ἐπιβάλλομεν οὕτω τολμηρὰν χεῖρα πρὸς τὸν τελειότερον ἄλλων ποινικὸν νόμον μας, ὅστις μόνον ὡς πρὸς τὸ ὑπερβάλλον τῶν ποινῶν, αἰτίαν ἀναγκάσασα πολλάκις τοὺς ἐνόρκους μας νὰ ἐπιφέρωσιν ἐν γνώσει ἀθώωσιν ἀποδεδειγμένων ἐνόχων, χρῄζει βελτιώσεως.

Ὁ μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν, ὅτι ὁ τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος τρόπος ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς δὲν εἶναι ἀδιάφορος εἰς τὰ ἤθη τῆς κοινωνίας· διότι, ἐὰν μὲν αὕτη συνοδεύηται μὲ ὑπιότητα πρὸς τὸν καταδικον καὶ ἐκτελῆται ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερα, καλά, ἄλλως ὀλέθρια ἀποτελέσματα φέρει, καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ποινῆς ματαιόνει· ὅτι δικαίωμα ἄλλο ἡ κοινωνία ἐπὶ τοῦ καταδικασθέντος δὲν ἔχει, εἰμὴ νὰ τῷ ἐπιβάλῃ μὲ τὸν ὑπιώτερον καὶ ταχύτερον τρόπον τὸν θάνατον· διὰ τοῦτο ὡς καταλληλότερον μέσον ἐκτελέσεως ἐθεωρήθη ἡ λαιμητόμος, διότι δι' αὐτῆς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν λαμβάνουσι μέρος ὀλιγώτεροι ἄνθρωποι, καὶ συνήθως εἷς μόνος, ὁ καταδίκος ἀγωνιᾷ ὀλιγώτερον, καὶ ἡ κοινωνία οὕτω δὲν καταπνίγει μὲ τὰ αἰσθήματα τῆς συμπαθείας τὴν κατὰ τοῦ κακούργου ἀγανάκτησίν της· ὅτι ὁ διὰ τουφεκισμοῦ θάνατος ἔχει τὸ καλὸν τῆς ταχύτητος, ἀλλ' ἀπαιτεῖ πλειοτέρους καὶ μὲ γενναιότητα ἀνθρώπους εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ θέτῃ εἰς πλειοτέραν ἀγωνίαν τὸν καταδίκον, καὶ μάλιστα ἐν περιπτώσει πληγώσεως μόνον ἢ ἀπατυχίας, περιστάσεις, συγκινήσασαι πολλάκις, ὡς μᾶς παριστᾷ ἡ ἱστορία, τὰς κοινωνίας. Μ' ὅλα ταῦτα ἡ διὰ τουφεκισμοῦ ἐκτέλεσις, τῆς ὁποίας αἱρετωτέρα ἡ διὰ λαιμητόμου, προκρίνεται ἀπὸ ἄλλους τρόπους ἐκτελέσεως διὰ μαχαίρας κτλ. διὰ τοῦτο, καὶ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, διετηρήθη καλῶς ἡ διὰ λαιμητόμου ἐκτέλεσις, προστεθείσης καὶ τῆς διὰ τουφεκισοῦ· καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, καλῶς ποιοῦσα, τὴν τροποποίησιν ἐδέχθη ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅταν ἡ διὰ λαιμοτόμου ἐκτέλεσις καθίσταται δύσκολος· ὅτι ἡ κατὰ

τοῦ μέσου τῆς λαιμητόμου φαινομένη εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀποστροφὴ δεικνύει τὴν κατὰ τῆς θανατικῆς ποινῆς ἀπαρέσκειάν του καὶ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ἀναπτυσσόμενα ὀλίγον κατ' ὀλίγον δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι καὶ τὴν κατάργησιν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, ἀλλὰ ταύτην θέλει συμμερισθῇ, ὅταν καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ποινὰς ἀναδειχθῇ ἡ ἀποστροφὴ τῆς κοινωνίας, καὶ ὅταν, ἠθοποιουμένης αὐτῆς, πρόχειρος εἶναι ἡ τῶν σωφρονιστικῶν καταστημάτων σύστασις καὶ ἀβλαβής. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἴσως τοῦ ἔθνους καταστάσεως προέρχεται καὶ ἡ ἀνοχὴ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς καταδίκους, ἀποδεικνυομένη ἐκ τῶν γενομένων ἀμνηστειῶν καὶ χαρίτων· ἀλλ' ἐντούτοις ὀφείλομεν νὰ καταδεικνύωμεν τὴν πρὸς τὸν κακοῦργον ἀντιπάθειαν, καὶ νὰ ἐπισύρωμεν κατ' αὐτοῦ ὅλης τῆς κοινωνίας τὸ μῖσος, διότι ἡ πρὸς τοῦτον συμπάθεια εἶναι ἀντιπάθεια κατὰ τῆς κονωνίας· διὰ τοῦτο δικαίως ἡ κοινωνία ἐταράχθη ἐκ τῶν ἐπισυμβάντων τελευταῖον πολλαχοῦ φόνων καὶ λῃστειῶν ἐντὸς τῆς πρωτευούσης, πλησίον αὐτῆς, καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ ἄρθρου μένουσιν ὅπως εἶναι εἰς τὸν Νόμον, καθόσον μάλιστα ἔγειναν καὶ μεταβολαί τινες λέξεων κατ' ἔννοιαν. Διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν ὅλα ταῦτα καὶ διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὰς δυσκολίας ὅσας ὁ πρῶτον ἀγορεύσας παρέστησεν, ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ τροποποιήσω τὸ ἄρθρον οὕτως.

« Ἄρ. 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθ. 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου διὰ μόνης » τῆς λαιμητόμου ἐκτελουμένη θανατικὴ ποινὴ θέλει ἐκτελεῖ» σθαι διὰ τῆς λαιμητόμου ἢ διὰ τουφεκισμοῦ. Ὁ πυροβολι» σμὸς θέλει ἐνεργεῖσθαι ὡς καὶ εἰς τὰς παρὰ τῶν στρατιωτι» κῶν δικαστηρίων ἐπιβαλλομένας θανατικὰς ποινάς. » Τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ ἄρθρου νὰ ἀφαιρεθῇ· ἐπειδὴ δὲ ὁ νόμος οὗτος δὲν εἶναι τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου, ἀλλὰ τῶν διατυπώσεων, δὲν ἐφαρμόζονται τὰ περὶ ὀπισθενεργείας τῶν νόμων, καθόσον μάλιστα ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν, ἥτις θέλει γίνει κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους, ἤτοι κατὰ τοῦτον ἰσχύοντα μετὰ τὴν κύρωσίν του.

Δὲν εἶναι ἀντικείμενον συζητήσεως, εἶπεν ἕτερος, τὸ περὶ ὑπάρξεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου ἢ μὴ, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς, ἕνεκα τῶν ἀναφυεισῶν δυσκολιῶν εἰς τὴν διὰ τῆς λαιμητόμου ἐκτέλεσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ὡς καὶ ἄλλοτε διὰ Β. Διαταγμάτων, ἠναγκάσθη νὰ εἰσάξῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον διὰ τὴν τροπο-

ποίησιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποιν. Νόμου, διότι ἤδη ὑπὸ τὸ Κράτος τοῦ Συντάγματος ἁπλοῦν διάταγμα δὲν ἀρκεῖ νὰ τροποποιήσῃ νόμον· κατὰ τὸ εἰσαχθὲν δὲ νομοσχέδιον ἡ διὰ τῆς λαιμητόμου ἐκτέλεσις τῆς θανατικῆς ποινῆς εἶναι ὁ κανών, προσετέθη δὲ καὶ διὰ τουφεκισμοῦ ἐκτάκτως, ὅταν δήμιος δὲν ὑπάρχῃ· Δὲν ἔπρεπε δὲ παντάπασι νὰ τεθῇ εἰς ἀμφιβολίαν τὸ ἐπιβαλλόμενον διὰ τῆς προσθήκης ταύτης καθῆκον εἰς τὴν ἐνόπλον δύναμιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς διὰ πυροβολισμοῦ, διότι εἶναι καθῆκον ὄχι μόνον τοῦ στρατιώτου, ἀλλ' ἑκάστου πολίτου, νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· ἡ ἔνοπλος δύναμις ἔχει τὸ καθῆκον ἐν περιπτώσει ἀντιστάσεως κατὰ τῶν νομίμων ἀρχῶν νὰ ὑπακούῃ καὶ νὰ πυροβολῇ ἐναντίον πολιτῶν διαταττομένη ἀπὸ ἀνώτερόν τινα ἀξιωματικόν, πολλῷ δὲ μᾶλλον κατὰ τοῦ καταδίκου, καὶ ὅταν εἰς τοῦτο διατάσσηται ἀπὸ τὸν νόμον καὶ τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, μένοντος διὰ τοῦτο ὑπολόγου τοῦ διατάσσοντος αὐτὴν ἀνωτέρου. Τὸ ἐπαχθὲς καὶ ἀτιμωτικὸν ἔργον τοῦ δημίου, ἐπὶ τούτῳ μισθουμένου διαρκῶς, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸν στρατιώτην, ὅστις, ὡς ἔνοπλος δύναμις, συντρέχει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, καὶ μάλιστα εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς ὁλόκληρος ἡ κοινωνία αἰσθάνεται τὸ κατὰ τοῦ κακούργου μῖσος. Μ' ὅλον ὅτι δὲ τοῦτο ἦτο Διοικητικὸν μέτρον, ἀφορῶν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, ἐπειδὴ ἐξεφράσθησαν ἀμφιβολίαι, ἀναγκαῖον θεωρεῖ νὰ προστεθῶσι μετὰ τὰς λέξεις ἢ διὰ τουφεκισμοῦ αἱ λέξεις *ἐνεργουμένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως*, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ, ἀφορῶντα τὴν ἐκτέλεσιν, εἶναι μέτρα Διοικητικὰ, καὶ πρέπει νὰ ἀφεθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις θέλει μεταχειρισθῇ τὰ μᾶλλον τὴν φιλοτιμίαν τοῦ στρατιώτου μὴ διερεθίζοντα· ὡς πρὸς τὴν ὀπισθενεργὸν δύναμιν, μ' ὅλον ὅτι ἡ τροποποίησις δὲν ἀφορᾷ οὐσιώδη Ποιν. Νόμον, ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς, ὅστις θέλει ἐφαρμοσθῇ κατὰ τὰς ἐνεργηθησομένας ἐκτελέσεις τῶν καταγνωσθεισῶν ποινῶν, μ' ὅλα ταῦτα πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφιβολιῶν δύναται νὰ τεθῇ ὡς ἄρθρον χωριστὸν εἰς τὸν νόμον ἡ περὶ τούτου διάταξις. Τὰ λοιπὰ θεωρῶ ἀναγκαῖα ὡς ἐτροποποιήθησαν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν κατὰ τὸ λεκτικόν.

Ἐνταῦθα ὁ προτείνας τὴν περὶ τούτου τροπολογίαν τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου εἶπεν, ὅτι συγχωνεύει ταύτην εἰς τὴν προταθεῖσαν παρὰ τοῦ τελευταίου τούτου γνώμην.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ ταῦτα παρετήρησεν, ὅτι ἡ τροποποίησις τῶν ἄρθρων νόμου τινὸς γίνεται καταλληλότερον

τιθεμένου ὁλοκλήρου τοῦ ἄρθρου κατὰ τὰς γενομένας τροποποιήσεις καὶ τὰς ἐκ τούτου λεκτικὰς διορθώσεις, καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἠκολούθησε καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ὡς πρὸς τὴν τροποποίησιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου· ὡς πρὸς τὰ ὄργανα τῆς διὰ πυροβολισμοῦ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, δυναμένην νὰ διατάττῃ τὴν ἔνοπλον δύναμιν, καὶ ὅτι, καὶ ὅπως εἶναι ἂν μείνῃ τὸ ἄρθρον, οὐδεμία δυσκολία εἶναι· μ' ὅλα ταῦτα, ἂν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ δυσκολίαν τινὰ, καθόσον μάλιστα ἐξερράσθησαν καὶ ἀμφιβολίαι, δύνανται νὰ τεθῶσιν αἱ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσαι λέξεις· «ἐνεργουμένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως», προσθήκη, τὴν ὁποίαν ἀποδέχεται καὶ ἡ ἐπιτροπή. Τὰ περὶ ὀπισθενεργείας λεχθέντα δὲν ἔχουσιν ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὰς διατάξεις περὶ διατυπώσεων, ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὀπισθενέργεια, οὐδεμίαν ἔχει ἐπιβλαβῆ ἐπιρροήν, ἀλλὰ μάλιστα ὠφέλειαν εἰς τὸν κατάδικον, τὸν δυνάμενον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν διὰ λαιμητόμου ἐκτέλεσιν ὅταν πρόκειται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτὸν σκληρότερος τρόπος ἐκτελέσεως καὶ ὄχι ἠπιώτερος, ὡς θεωρεῖται ὁ διὰ τουφεκισκοῦ· ἐὰν δὲ καὶ τὰς περὶ τούτου ἀμφιβολίας λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Βουλὴ, ἡ ἐπιτροπὴ ἀποδέχεται τὴν προσθήκην δευτέρου ἄρθρου τοῦ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 2. « Ἡ διάταξις τοῦ § 1 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἐφαρ» μόζεται καὶ εἰς τοὺς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου » καταδικασθέντας εἰς θάνατον ».

Ἐπομένως, ἀφοῦ ἡ προαγορεύσαντος τινος βουλευτοῦ τροπολογία συνεχωνεύθη εἰς τὴν τοῦ ἀμέτως προαγορεύσαντος, καὶ ταύτην ἀπεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ τροπολογία συγχωνευομένη εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὸ πλῆθος τῶν πραχθεισῶν δολοφονιῶν καὶ κακουργημάτων ἐξέθηκεν ἄλλος, μᾶς ἔφερον εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Ποιν. νόμου· ἐπρότεινε δὲ συγχρόνως τὴν διὰ τῆς λαιμητόμου κατάργησιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς κεφαλικῆς ποινῆς, διότι τὸ ἀναίδρον καὶ ἀκατάλληλον τοῦτο ὄργανον εἰς τὴν γενναιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀποστροφὴν ἐνέπνεεν εἰς αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦτο κοινὴ εἶναι ἡ ἰδέα τῆς μετὰ τὴν μεταβολὴν καταργήσεώς του, καὶ καθόσον καὶ εἰς τὸ παρελθὸν θανατικαὶ ποιναὶ ἐξετελέσθησαν διὰ τουφεκισμοῦ, ἐνεργουμένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως· ὁ τρόπος τοῦ τουφεκισμοῦ δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ἐντὸς τοῦ Νόμου, ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ τεθῇ ἐντὸς αὐτοῦ ἡ προταθεῖσα γενικὴ ἀρχὴ τῆς δι' ἐνόπλου δυνάμεως ἐκτελέσεως· ἡ λαιμητόμος εἶναι

ἄτιμον διὰ τὸ ἔθνος ἐργαλεῖον καὶ ἡ διατήρησίς της εἶναι πολυέξοδος καὶ μᾶς φέρει τὴν ἰδέαν τῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας δημίων.

Ἡ πρότασις αὕτη ὑπεστηρίχθη καὶ ποιρ' ἄλλων.

Ἡ ἀνάγκη τῆς τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ Ποιν. νόμου δὲν προῆλθεν, ἀπήντησεν ἄλλος, ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν κακουργημάτων, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τοῦ δημίου, καὶ διότι δὲν εἶναι δυνατὴ ἤδη ἡ δι' ἁπλοῦ διατάγματος τροποποίησις νόμου, ὡς τοῦτο ἐγίνετο πρὸ τῆς μεταβολῆς. Οἱ ἐπενεχθέντες διαταγμοὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κεφαλικῆς ποινῆς διὰ τουφεκισμοῦ εἶναι ὑποθετικοὶ, διότι τοῦτο ἐθεωρήθη πάντοτε καθῆκον τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, ἥτις προθύμως καὶ ἄλλοτε ἐξετέλεσε τοῦτο· ὁ στρατιώτης σύμφωνα μὲ τὸν ὅρκον του θεωρεῖ καθῆκον καὶ τιμὴν αὐτοῦ νὰ ὑπακούῃ εἰς τοὺς νόμους, νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν καὶ εἰς καταστροφὴν παντὸς ἐχθροῦ τῆς κοινωνίας. τιμὴν δὲ μεγάλην εἰς ἑαυτὸν ἀποδίδει ἀναλαμβάνων τὴν ὑπεράσπισιν τῶν νόμων καὶ τῆς κοινωνίας κατὰ παντὸς ἐχθροῦ. Ὁ διὰ τουφεκισμοῦ ἠπιώτερος τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς καὶ ἀπὸ τὸν διὰ τῆς λαιμητόμου ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιρρασθεῖσαν πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τοῦ βήματος ἀποδοκιμασίαν κατὰ τῆς λαιμητόμου· τὴν δὲ κατάργησιν αὐτῆς δὲν εἴμεθα εἰς ἀνάγκην νὰ φέρωμεν, καθόσον ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη ὅτι δύσκολος εἶναι ἡ χρῆσις αὐτῆς.

Τὴν περὶ καταργήσεως τῆς λαιμητόμου πρότασιν, ἀντικρούων ἕτερος παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη μήτε περὶ τῆς προταθείσης καὶ ἀπορριφθείσης παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνοσυνελεύσεως καταργήσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου, μήτε περὶ τῆς καταργήσεως τοῦ ὑπάρχοντος νόμου τῆς ἐκτελέσεως, διότι ταῦτα δὲν εἶναι ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀλλὰ μόνον περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθ. τοῦ Ποιν. νόμου διὰ τῆς προσθήκης τῶν λέξεων ἡ *διὰ τουφεκισμοῦ*· ὅτι ἡ ἐκτὸς τούτου συζήτησις εἶναι περιττὴ καὶ ἐπιβλαβὴς, καθόσον δύναται νὰ παρασύρῃ τὴν Βουλὴν εἰς ἀπρόβλεπτόν τινα ἀπόφασιν· καὶ ὅτι θεωρεῖ περιττὰς καὶ τὰς προταθείσας προσθήκας, διότι τὰ μὲν περὶ ἐκτελέσεως εἶναι διοικητικὰ καθήκοντα καὶ ὄχι νομοθετικὰ, τὰ δὲ περὶ ὀπισθενεργείας οὐδόλως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμόζονται.

Ἕτερος, ἐναντιούμενος εἰς τὸν διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τουφεκισμὸν, ἐπέφερεν, ὅτι ὁ πυροβολισμὸς τοῦ στρατιώτου κατὰ τοῦ καταδικασθέντος συστρατιώτου του εἶναι ἔντιμος, διότι ἐξαγοράζει οὕτως ὁ στρατὸς τὴν προσβληθεῖσαν ὑπόληψίν του, ἀλλ'

ὁ κατὰ τοῦ ἁπλοῦ καταδίκου ἀτιμάζει τὸν στρατιώτην, εἶναι δὲ καὶ ἐναντίον τῆς ἠθικῆς, διότι ὁ στρατιώτης τότε ὑποτίθεται πυροβολῶν κατὰ τοῦ πατρός αὐτοῦ καὶ τῶν συγγενῶν του καταδικασθέντων εἰς θάνατον· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ὅτι νὰ θεωρηθῇ καθῆκον τοῦτο τοῦ στρατιώτου, ἀπαιτεῖται νὰ ταχθῇ ἐντὸς τοῦ στρατιωτικοῦ ὅρκου, τὸν ὁποῖον δίδει,

Σύμφωνος καὶ ὁ μετὰ τοῦτον μὲ τοὺς προτείναντας τὴν κατάργησιν τοῦ διὰ τῆς λαιμητόμου ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς καὶ τὴν παραδοχὴν διὰ τοῦ τουφεκισμοῦ μόνον, ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ προταθεῖσα ἔνστασις παρά τινων τοῦ παρακαίρου τῆς προτάσεως δὲν εἶναι ἰσχυρά, διότι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν παρ' ἑκάστου βασανίζεται, ἀπέναντι τῆς γενικῆς τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ ὀργάνου τῆς λαιμητόμου ἀποστροφῆς· ὅτι αἱ ποιναί, ὁσάκις δὲν φέρουσι τὸ χρῶμα τῆς ἐπιεικίας καὶ ἠπιότητος πρὸς τὸν κατάδικον, ἀπομακρύνονται τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς, διότι ἡ κοινωνία θέλουσα νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ἄδικον διὰ τῆς ποινῆς, ὀφείλει νὰ φέρηται πρὸς τὸν ἔνοχον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μὲ τὸν ἠπιώτερον τρόπον, συμπαθοῦσα τὸν δυστυχῆ τὸν ἐξοκείλαντα εἰς ἀξιοπρόποις πράξεις· ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη εἰς τὸ ὄργανον τῆς λαιμητόμου παρασκευή, ὥστε ἀδύνατον νὰ μὴν εἴπῃ τις ὅτι δὲν εἶναι σκληρὸς ὁ δι' αὐτοῦ ἐπιβαλλόμενος θάνατος· ὅτι θάνατος θανάτου διαφέρει, ὡς ἡ φυσικὴ ἱστορία μαρτυρεῖ, διότι ἡ πρὸς θάνατον παρασκευὴ εἶναι πολλάκις μεγαλητέρα ποινὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου. Τοιοῦτόν τι συμβαίνει εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ διὰ λαιμητόμου θανάτου, καθ' ἣν ὁ ἀγωνιῶν κατάδικος διεγείρει τὴν συμπάθειαν τῆς κοινωνίας καὶ τὴν ἀγανάκτησιν κατὰ τῆς ποινῆς, ἐκλειπούσης οὕτω τῆς κατὰ τοῦ ἐγκλήματος. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν διὰ τουφεκισμοῦ ἐκτέλεσιν, ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἥτις διὰ φρονίμων μέτρων θέλει προλάβει τὰς ἐπενεχθείσας ἐνταῦθα ἀμφιβολίας, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἀνάξιον καὶ μὴ χρῆζον σκέψεως τὸ ζήτημα, ποῖος θέλει ἐκτελεῖ τὸν πυροβολισμόν, ἂν ὁ στρατὸς ἢ ἄλλος, ἐφ' οὗ ἡ βουλὴ ὀφείλει νὰ ἀποφανθῇ. Τὴν λέξιν *ἀνήκει* ἐθεώρησεν ἐπὶ τέλους αἱρετωτέραν τῆς *μεταβαίνει*, διότι δι' αὐτῆς ἐκφαίνεται ἡ στιγμιαία καὶ αὐτοδικαίως μετάβασις τῆς περιουσίας εἰς τοὺς κληρονόμους (saisine).

Ἀντεῖπεν ὁ εἰσηγητὴς ὅτι δὲν ἀμφισβητεῖται σήμερον ἡ διατήρησις ἢ κατάργησις τοῦ ὑπάρχοντος τρόπου τῆς ἐκτελέσεως, διότι οὗτος ὑπάρχει, καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον οὐδόλως τοῦτον τροποποιοῦν, προτείνει τὴν προσθήκην καὶ τοῦ διὰ τουφεκισμοῦ· ὅτι ἡ συζήτησις ἐπομένως περιστρέφεται μόνον ἐπὶ τῆς συμπληρωματικῆς ταύτης διατάξεως, καὶ ἐπὶ ταύτης μόνον δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπόφασίν της, ὄχι δὲ καὶ περὶ τοῦ ὑπάρχοντος τρόπου τῆς ἐκτελέσεως ἄνευ προϋπαρχούσης πρὸς τοῦτο προτάσεως, διότι τότε εἶναι ἐκτὸς τοῦ κανονισμοῦ· ὅτι, ἐὰν ὑπάρχῃ διαφορά τις μεταξὺ τῆς διὰ τουφεκισμοῦ ἀπὸ τὴν διὰ λαιμητόμου ἐκτέλεσιν, ἡ διαφορὰ αὕτη θέλει εἶσθαι χρήσιμος διὰ τὴν διάκρισιν τῶν συνοδευσασῶν τὴν αἰσιόποινον πρᾶξιν ἐπιβαρυντικῶν περιπτώσεων.

Ἕτερος τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς ὑποστηρίζων ἐξέθηκεν ὅτι, μηδόλως περὶ τοῦ ποιοῦ τῆς κεφαλικῆς ποινῆς πρακειμένου, ἐπὶ τοῦ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθέντος καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης ποινῆς ἀφορῶντος Νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ νὰ σκεφθῇ ὀφείλει, καθόσον καὶ τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας, ἵνα τὰ κακουργήματα πραλαμβάνωνται καὶ περιστέλλωνται, τὴν τῶν ποινῶν ἐκτέλεσιν ἀπαιτεῖ· ὅτι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δυσκολίας περὶ τὴν ἐκλέξειν ἀπαντῆσαν, ἀφ' ἑτέρου θέμως ἐφικτὴν ταύτην νὰ καταστήσῃ προθέμενον, ἐπὶ τοῦτο τὸ συζητούμενον ὑπέβαλε Νομοσχέδιον, μηδόλως τῶν μέσων τῆς ἐκτελέσεως μνημονεῦσαν· ὅτι κατὰ συνέπειαν καὶ ἡ Βουλὴ περὶ τούτου νὰ ἀποφασίσῃ πρέπει, ἀδιαφοροῦσα περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὅσον τοὐναντίον ἐνεργοῦσα, ἐκ τε τοῦ κυρίου θέματος ἀπομακρύνεται, καὶ ἀλλότρια ὑφετερίζεται καθήκοντα· ὅτι ἀπέχων νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς παρά τινων ἐκφρασθείσης ἰδέας, ὅτι ὁ στρατιώτης δυσκόλως τὴν κατα τινος πολίτου καταγινωσκομένην κεφαλικὴν ποινὴν θέλει ἐκτελεῖ, ὡς ξένην μὲ τὸ προκείμενον, καὶ ὡς ζητήματος σπουδαίου, ἐξετάζει μόνον, ἂν ἡ ποινὴ διὰ τῆς λαιμοτόμου νὰ ἐκτελεῖται πρέπει· πρὸς τοῦτο δὲ παρετήρησεν ὅτι, ἂν καὶ ἡ ἐσχάτη ποινὴ οὐδόλως μεταβάλλῃ χαρακτῆρα ὁπωσδήποτε ἐνεργουμένη, ὁ νομοθέτης ὅμως τὴν λαιμητόμον ὁρίσας, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸν παραδειγματισμὸν καὶ φόβον, καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν τούτων ἀπὸ τῶν κακουργημάτων ἀποτροπὴν, τῶν πολιτῶν ὑπ' ὄψιν εἶχεν· ὅτι ἐπίσης ξένων θεωρεῖ καὶ τὸ ζήτημα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν καὶ οἱ ὑπὸ τὸ κράτος προγενεστέρου Νόμου εἰς κεφαλικὴν ποινὴν καταδικασθέντες διὰ τῆς λαιμητόμου νὰ θανατωθῶσι πρέπει, καὶ διότι κατὰ τὰς γενικὰς τῆς νομοθεσίας ἀρχὰς ἡ ἐκτέλεσις προϋπαρχούσης ποινῆς ὑπὸ τὸ κράτος νεωτέρου νὰ γείνῃ Νόμου δύναται, καὶ διότι ὁ ψηφιζόμενος σήμερον Νόμος, μηδόλως τὴν

ἀφαίρεσιν ἢ ἀπόδοσιν δικαιωμάτων σκοπῶν, ἀναδρομικὴν ἔχει δύναμιν· ὡς πρὸς τὴν λέξιν δὲ *μεταβαίνει* ἥτις ἐπροτάθη ν' ἀντικατασταθῇ τὴν λέξιν *ἀνήκει* παρετήρησεν ὅτι ἡ λέξις ἀνήκει ἐμφαίνει τὴν αὐτοδικαίως μεταβίβασιν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ καταδικασθέντος, καθ' οὗ ἐκτελεῖται ἡ θανατικὴ ποινή, εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἐνῷ ἡ λέξις *μεταβαίνει* δὲν ἐμφαίνει αὐτὸ τοῦτο, διότι ἴσως ἀπαιτεῖται νέα ἀπόφασις πρὸς μεταβίβασιν· κατὰ συνέπειαν ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τοῦτον ἕτερος παρετήρησεν ὅτι εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν κόσμον, οὗ τινος τὰ νόμιμα ἀπομιμούμεθα, ὑπάρχουσι κεφαλικαὶ ποιναί, διὰ τοὺς πολίτας μὲν ἡ ἀγχόνη καὶ ἡ λαιμητόμος, διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς δὲ ὁ τουφεκισμός· ὅτι τοιούτων οὐσῶν τῶν ποινῶν καὶ τὰ ὄργανα τούτων ὑπάρχουσι, τῆς μὲν δι' ἀγχόνης καὶ λαιμητόμου οἱ δήμιοι, εὐκόλως ἐκεῖ εὑρισκόμενοι, τῆς δὲ διὰ τουφεκισμοῦ οἱ στρατιωτικοί, ὀφείλοντες νὰ τὴν ἐκτελῶσι, καὶ διότι τὸ στρατιωτικὸν ἐπιτήδευμα νομίζεται παρὰ πάντων τιμῆς ἐπιτήδευμα, καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ στρατιώτης κατὰ τῶν τῆς πατρίδος πορεύεται πολεμίων, καὶ βοηθῇ τὴν πολιτείαν ἐνεργοῦσαν τὸν Νόμον, καὶ διότι πᾶν στρατιωτικὸν ἁμάρτημα προδοσία τῆς στρατιωτικῆς τιμῆς θεωρεῖται. Ὅτι παρ' ἡμῖν, τῆς κοινωνίας μας ἡμερωτέρας οὔσης, τὰ πράγματα ἄλλως ἔχουσι, διὸ καὶ ἡ Κυβέρνησις πρὸ πολλοῦ περὶ ἄλλου, ἢ τοῦ τουφεκισμοῦ, καταλλήλου ἐφρόντισε μέσου· ἀποκρούει ὅθεν τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ στρατιώτης, δημίου μὴ ὑπάρχοντος, εὐκόλως κατὰ τῶν εἰς κεφαλικὴν ποινὴν καταδικασθέντων θέλει πυροβολεῖ, καθόσον, ἂν καὶ ἡ πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Κυβέρνησις τὰς παρὰ τῶν Στρατοδικείων ἐπιβαλλομένας κεφαλὰς ποινὰς ὑπὸ στρατιωτῶν ἐξετέλει, τοῦτο ὅμως κατώρθωνε διὰ σοφισμάτων πείθουσα τούτους, οἵτινες ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως ἀποτρεπομένους, ὡς τοῦτο ἀπὸ τὸ εἰσαχθὲν καταφαίνεται νομοσχέδιον. Δὲν παραδέχεται ἐπίσης τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ ὁ ἁπλοῦς πολίτης διατασσόμενος θέλει πυροβολεῖ, καθόσον νομίζει ὅτι καὶ ὁ στρατιώτης, καὶ ὁ ὑπάλληλος, καὶ ὁ ἁπλοῦς πολίτης, τότε μόνον νὰ ὑπακούωσιν ὀφείλουσιν ὅταν τὸ ἐπιταττόμενον εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν νόμον καὶ μὲ τὸν ὅρκον, τὸν ὁποῖον οἵ τε ἄρχοντες καὶ ἀρχόμενοι δίδουσιν ὑπὲρ τῶν νόμων· ὅτι τέλος τοῦ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένου νέου εἰς τοὺς στρατιώτας καθήκοντος εἰς τὸν στρατιωτικὸν κανονισμὸν μὴ περιεχομένου, δισταζει νὰ παραδεχθῇ τὸ μέτρον, καθόσον δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα. Περαίνων τὸν λόγον προσέθηκεν ὅτι σύμφωνα μὲ τὸ νομοσχέδιον παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν διὰ τῆς λαιμητόμου τῆς κεφαλικῆς ποινῆς ἐκτέλεσιν, ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν καὶ ὁ τουφεκισμὸς ἀναγκαῖος κριθῇ, παραδέχεται καὶ τοῦτον, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ ἐνεργῆται παρὰ παντὸς ἄλλου ἢ τῶν στρατιωτῶν.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἀρκούντως ἐρωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν αὐτὴν ἀποπερατωμένην· συνήγαγε δὲ ὅτι ἐξάγονται ἐξ αὐτῆς τὰ ἑξῆς ζητήματα. α') ἐὰν παραδέχηται ἡ Βουλὴ τὴν προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως *ἀντικαθίσταται* διὰ τῆς λέξεως *τροποποιεῖται*, β') ἐὰν παραδέχηται τὴν πρότασιν περὶ ἐξαλείψεως τῆς λαιμητόμου, γ') ἐὰν παραδέχηται τὴν προσθήκην μετὰ τὰς λέξεις *ἢ διὰ τουφεκισμοῦ* τῶν λέξεων *ἐνεργουμένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως* δ') ἐὰν παραδέχηται νὰ τεθῇ ὁλόκληρον τὸ ἄρθ. 5. κατὰ τὰς τροποποιήσεις καὶ τὰς λεκτικὰς διορθώσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ μόνον τὸ τροποποιούμενον ἀ. ἐδάφιον, ἀφαιρουμένων τῶν λοιπῶν μερῶν, ε') ἐὰν παραδέχηται τὴν λέξιν *ἀνήκει* ἢ τὴν *μεταβαίνει*.

Ψηφοφορίας δὲ γενομένης ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν δι' ἀναστάσεως, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν, ἐπὶ μὲν τοῦ ἀ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως *ἀντικαθίσταται* διὰ τῆς *τροποποιεῖται*· ἐπὶ τοῦ β'. ὅτι δὲν παρεδέχθη τὴν περὶ ἐξαλείψεως τῆς λαιμητόμου πρότασιν· ἐπὶ τοῦ γ'. ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν προσθήκην τῶν λέξεων *ἐνεργουμένου διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως*· ἐπὶ τοῦ δ'. ὅτι παρεδέχθη νὰ τεθῇ ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον καὶ τὰς γενομένας τροποποιήσεις καὶ τὰς συνεπεῖς πρὸς ταύτας λεκτικὰς διορθώσεις· ἐπὶ τοῦ ε. ὅτι παρεδέχθη ὡς αἱρετωτέραν τῆς λέξεως *μεταβαίνει* τὴν *ἀνήκει*.

Ἐρωτήσει δὲ τοῦ Προέδρου ἀπεφάνθη μετὰ ταῦτα ὅτι οὐδόλως συμμερίζεται τὰς παρὰ δύο τῶν ἀγορευσάντων ἐπενεχθείσας ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ πυροβολισμοῦ διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, μὴ ἐγκρίνασα ποσῶς τοὺς προταθέντας παρ' αὐτῶν πρὸς ὑποστήριξιν λόγους.

Ἀναγνώσθη ἀκολούθως ὁλόκληρον τὸ ἄρθ. 1 κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις καὶ λεκτικὰς διορθώσεις, ἔχον ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθ. 1. Τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ Ποιν. Νόμου τροπολογεῖται ὡς ἑφεξῆς.

« Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐκτελεῖται διὰ τῆς λαιμητόμου, ἢ διὰ « τουφεκισμοῦ, γινομένου παρὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως.

» Ἡ περιουσία τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος, ἅμα δημοσι-
» ευθείσης τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀνήκει εἰς τοὺς κληρονο-
» μους του· ὁ ἴδιος δὲ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης καθίσταται
» ἀνίκανος νὰ διαθέσῃ, καὶ πᾶσα πρᾶξις ἀρορῶσα συμβόλαιόν
» τι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ζώντων εἶναι ἄκυρος.

Τὸ σῶμά του ἐνταφιάζεται ἡσύχως καὶ ἄνευ τινὸς πομπῆς
» διὰ τῆς Ἀστυνομίας, εἰμπορεῖ δὲ κατ' ἔγκρισιν τῆς ἰδίας ἀρ-
» χῆς καὶ νὰ παραδοθῇ, ζητηθέν, εἰς χεῖρας τῶν συγγενῶν διὰ
» νὰ ἐνταφιασθῇ παρ' αὐτῶν μὲ ἄκραν σιγήν. »

Καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν, ἀπαλειφθεισῶν κατ' ἔγκρισιν τῆς
Βουλῆς τῶν εἰς τὸ τέλος τοῦ § 3 παραπομπῶν εἰς ἄλλα ἄρθρα
τοῦ Ποιν. Νόμου, μὴ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὴν ἐπενεχθεῖσαν οὐσιώδη
τροποποίησιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς.

Ἀκολούθως ἐπὶ τοῦ προταθέντος ὡς 2 ἄρθρου, παρατηρήσεως
γενομένης ὅτι, ἂν καὶ περιττὸν διότι οὐδεμίαν τὰ περὶ ὀπισθε-
νεργείας ἔχουσιν ἐνταῦθα ἐφαρμογὴν, ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ ἐπροτάθη-
σαν ἀμφιβολίαι, καλὸν εἶναι νὰ τεθῇ διὰ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτῶν, ὁ
Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται αὐτὸ, ἔχον ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρ. 2. Ἡ διάταξις τοῦ § 1 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἐφαρμό-
» ζεται καὶ εἰς τοὺς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου κα-
» ταδικασθέντας εἰς θάνατον. »

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως
γενομένης.

Μετὰ τὴν προταθεῖσαν δὲ ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 προσθήκην τῶν λέ-
ξεων *τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν*, διότι κατὰ τὴν
γενομένην τροποποίησιν καὶ οἱ Ὑπουργοὶ οὗτοι ἀπαιτεῖται νὰ λά-
βωσι μέρος εἰς τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτη-
θεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου παρεδέχθη τὸ ἄρθρον, ἔχον ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρ. 3. Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου
» ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ
» τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργούς. »

Ἀποπερατωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου
περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ποινικ. Νόμου, ὁ Πρόεδρος
ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἀπὸ τὰς ἐκκρεμεῖς ἐκ τῆς παρελ-
θούσης συνόδου ὑποθέσεις τρεῖς εἶναι ὧριμοι πρὸς συζήτησιν, 1)
ἡ περὶ τοῦ καταλόγου τῶν Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν, 2) ἡ
περὶ συστάσεως νοσοκομείου εἰς Λαμίαν, καὶ 3) τὸ παρά τινος
Βουλευτοῦ προταθὲν περὶ βασανίσμων γαιῶν Νομοσχέδιον· ὥρισε
δὲ ὡς ἀντικείμενα τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν προσεχῆ συ-
νεδρίασιν, 1) τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ψήφισιν τοῦ παρὰ τῆς ἐπιτρο-

πῆς συναρμολογηθέντος κατὰ τὰς ἐπενεχθείσας τροπολογίας καὶ
τυπωθησομένου Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου
τοῦ ποιν. Νόμου, 2) τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ καταλόγου τῶν Σε-
πτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Δ. ψηφίσματος
τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, 3) τὴν ἐκλογὴν ἑνὸς ἐκ τῶν προταθέντων
ὑπ' αὐτοῦ ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βι-
βλιοφύλακος τῆς Βουλῆς, καὶ 4) τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως
τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Διέλυσεν ἀκολούθως ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς τὴν συνεδρίασιν περὶ
τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΙΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'.

Τῆς 5 Μαρτίου 1846.

Σήμερον τὴν πέμπτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ
τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν
ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ ἐφεδρέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ
ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων μὲν ἑκατὸν πέντε καὶ
ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἐννέα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν
ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γε-
νόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ
Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου
Κ. Ι. Καραγιαννοπούλου περὶ χορηγήσεως μηνιαίας ἀπουσίας
ἀδείας, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν ἀπὸ τῆς 20 τοῦ παρόν-
τος καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτόν.

Προβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Δ. ἀντικείμενον τῆς
ἡμερησίας διατάξεως, ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν Γραμματέων
τὸ σύνολον τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιή-
σεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, συναρμολογηθέντος
παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τὰς ἐπενεχθείσας ἐπ' αὐτοῦ τροπολο-
γίας, ἔχον οὕτως·

ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἄρθρ. 1.

« Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τροπολογεῖται ὡς ἑξῆς·

« Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐκτελεῖται διὰ τῆς λαιμοτόμου, ἢ διὰ τουφεκισμοῦ γινομένου παρὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως.

« Ἡ περιουσία τοῦ εἰς θάνατον καταδικασθέντος, ἅμα δημοσιευθείσης τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἀνήκει εἰς τοὺς κληρονόμους του. Ὁ ἴδιος δὲ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης καθίσταται ἀνίκανος νὰ διαθέσῃ, καὶ πᾶσα πρᾶξις ἀφορῶσα συμβόλαιόν τι μεταξύ αὐτοῦ καὶ ζώντων εἶναι ἄκυρος.

« Τὸ σῶμα του ἐνταφιάζεται ἡσύχως, καὶ ἄνευ τινὸς πομπῆς διὰ τῆς Ἀστυνομίας, ἠμπορεῖ δὲ κατ' ἔγκρισιν τῆς ἰδίας Ἀρχῆς, καὶ νὰ παραδοθῇ, ζητηθέν, εἰς χεῖρας τῶν συγγενῶν διὰ νὰ ἐνταφιασθῇ παρ' αὐτῶν μ' ἄκραν σιγήν.

Ἄρθρ. 2.

« Ἡ Διάταξις τοῦ § 1 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τοὺς πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου καταδικασθέντας εἰς θάνατον.

Ἄρθρ. 3.

« Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργούς. »

Μετά τινας δὲ ἐπὶ τῆς συναρμολογίας αὐτοῦ παρατηρήσεις, ἐγένετο ἐπὶ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ ἢ μὴ ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Π. Δαρειώτου καὶ Β. Δημητρακοπούλου, μεθ' ἣν ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἔχει διὰ ψήφων 70 πρὸς 11 κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται τὸ Σύνολον τοῦ ψηφισθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ Νόμου, Ναὶ ἢ Ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Α. Ὀρεινὸς	N.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Ἀγγιωτατίδης	N.	Ι. Κλίμακος	N.
Θ. Γρίβας	N	Σίλβεστρος Στεφανάκης	N.
Ν. Μαυρομμάτης	N.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Θ. Μαρκεζίνης	N.
Γ. Γουλιμῆς	N.	Α. Γ. Τζάνος	ἀπὼν
Π. Δ. Καμπάνης	ἀπόντες	Β. Νικολαΐδης	ἀπὼν
Μ. Α. Καΐρης		Γ. Γουναρόπουλος	N.
Δ. Τζίκρης		Β. Καραγιάννης	N.
Α. Σ. Δανόπουλος	N.	Ι. Ζάρκος	N.
Ι. Βλάσσης	N.	Ι. Ν. Φλίσας	N.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Π. Ι. Κυριακὸς	N.
Α. Μεταξᾶς	N.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	N.
Α. Καλλιφρονᾶς	ἀπόντες	Α. Νοταρᾶς	N.
Χ. Βλάχος		Εὐθ. Κανελλόπουλος	N.
Π. Φάγκος	N.	Εὐς. οἰκονόμόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Καραγιαννόπουλος	O.	Κ. Χ. Παναναγιώτου	N.
Α. Γεωργαντᾶς	N.	Ἐμ. Τσοῦχλος	N.
Α. Λαπουσιάδης	N.	Μ. Πρωτοπαππᾶς	N.
Χαν. Γρηγοράκης	N.	Δ. Κυριακίδης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τζιγκουράκος	ἀπὼν	Σ. Πάγκαλος	N.
Γ. Κονδύλης	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρ.	N.
Κ. Φασίτσας	N.	Δ. Πλαπούτας	N.
Ι. Χαραμῆς	ἀσθενὴς	Κ. Δελιγιάννης	O.
Ι. Κρανιδης	ἀπόντες	Ν. Μπούκουρας	ἀσθενὴς
Ι. Γιαλδάσης		Ν. Κορομιλάκης	ἀπὼν
Α. Ζῶτος.		Σ Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ν. Θέου	N.	Π. Βαρδιτζιώτης	N.
Α. Γουζουάσης	N.	Γ. Φεγγαρᾶς	N.
Α. Βιλαέτης	ἀσθενὴς	Γ. Δερνιτσιώτης	O·
Δ. Κρεατενίτης	N.	Κ. Τ. Σαντᾶς	O.

Μελ. Χατζῆ Μελέτη	Ν.
Η. Βάρβογλης	Ν.
Ρ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον
Γ. Ρεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Νικήτας Σταματ.	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ο.
Κ. Βάϊκος	ἀπών
Μ. Ἰατρός	Ν.
Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	ἀπών
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Βαρώτσης	ἀπών
Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πικραμμένος	ἀπών
Χ. Καπετανάκης	ἠρνήθη ψῆφον
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	Ο.
Κ. Ταερτίδης	Ο.
Δ. Κυμιανώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	ἀπών
Α. Μερκόπουλος	Ν.
Παπαχώστας Τζαμάλας	Ν.
Μ. Κ. Σχινᾶς	ἠρνήθη ψῆφον
Γ. Μπάστας	Ν.
Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	ἀσθενῶν
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Σγάϊκος	ἀπών
Α. Παππατζώρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ο.
Ἰ. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ο.
Δ. Δράσος	ἀπών
Εὐστρ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δρκός	ἀπών
Δ. Χαντζίσκος	ἀπών
Γ. Γριμάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	ἀπών
Γ. Σαματάρας	Ν.

Ὁ Πρόεδρος κατόπιν κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν τὸ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ τὸ κοινοποιήσῃ διὰ τοῦ Πρέσβεως τῆς Γαλλίας εὐχαριστήριον διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τοῦ Γαλλικοῦ Ἔθνους ἔγγραφον τοῦ Προεδρείου, δι' οὗ ἀποστέλλονται τὰ πρακτικὰ τῶν ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἐθνικῶν Συνελεύσεων ὡς καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις τῆς 3 Σεπτεμβρίου καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐγκριθὲν κατεχωρίσθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ἀριθ. Πρωτ. 123.

Διεκπ. 132.

Τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς.

Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κτλ. Ὑπουργεῖον

Κύριε Ὑπουργέ!

« Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἐδέχθη μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν ὑπὸ » τῆς Βουλῆς τῆς Γαλλίας γενομένην προσφορὰν τῶν πρακτι» κῶν της, θεωροῦσα αὐτὴν, ὡς νέον δεῖγμα τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλ» λάδος εὐγενῶν αἰσθημάτων τοῦ ἐνδόξου καὶ φιλελευθέρου » Γαλλικοῦ Ἔθνους.

» Ἔχουσα ἡ Βουλὴ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς τὸ πολύτιμον τοῦτο » κειμήλιον τῶν Βουλευτικῶν συζητήσεων τῆς Γαλλίας, θέλει » βεβαίως ἀρύεσθαι εἰς αὐτὸ οὐκ ὀλίγην ἑκάστοτε ὠφέλειαν ἐπὶ » νέου σταδίου τῆς συνταγματικῆς πολιτείας· σπεύδει δὲ προ» θύμως νὰ πέμψῃ πρὸς τὴν Βουλὴν τῆς Γαλλίας τὴν συλλο» γὴν τῶν πρακτικῶν τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπα» ναστάσεως συγκροτηθεισῶν ἐθνικῶν Συνελεύσεων, συμπερι» λαμβανομένων καὶ ἐκείνων τῆς τελευταίας τῆς 3 Σεπτεμ» βρίου μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, διαβεβαιοῦσα τὴν » ἐξακολούθησιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

» Τὰ πρακτικὰ ταῦτα, ἂν καὶ ἀτελῆ δοκίμια ἀρτισυστάτου » ἔθνους ἐπὶ συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν, ἐλπίζει ὅτι θέλουσι » γένει ἀποδεκτὰ μετὰ στοργῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς Γαλλίας.

» Διαβιβάζοντες, Κύριε Ὑπουργέ, τὰ πρακτικὰ ταῦτα πρὸς » τοῦ Κυρίου Πρέσβεως πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων » τῆς Γαλλίας, παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς νὰ διαβιβάσητε συνάμα » καὶ τὴν εὐφημοσύνην τῆς Βουλῆς πρὸς τὸ Γαλλικὸν Ἔθνος.

» Συμπορευομένη κατὰ τὰ Συνταγματικὰ βήματα τοῦ μεγά» λου Ἔθνους τῶν Γάλλων, ἡ Ἑλλὰς πεποιθεν, ὅτι θέλει δικαιώ» σει τὰς ὑπὲρ τοῦ εὐτυχεστέρου μέλλοντος ἐλπίδας τῆς τε » Γαλλίας καὶ τοῦ λοιποῦ πολιτισμένου κόσμου. »

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5|17 Μαρτίου 1846.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελίτη.

Πρὶν δ' ἡ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Ϛ'. ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἐξέθηκέ τις, ὅτι θέλει κάμει λόγον εἰς τὴν Βουλὴν περὶ ἀντικειμένων λίαν γνωστῶν, τὰ ὁποῖα ὅμως καθῆκον παντὸς Βουλευτοῦ εἶναι νὰ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψιν. Ἡ πολιτικὴ τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον κατεκρίθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν ἐν τῇ συζητήσει τῶν εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεων, καὶ πᾶς τις ἐλπίζεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διαψεύσῃ ἔμελλε διὰ τῶν μετὰ ταῦτα πράξεων τοὺς κατὰ διαφόρους τρόπους παρασταθέντας φόβους· καὶ ὅτι ἐντὸς τοῦ Συνταγματικοῦ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ κύκλου περιοριζόμενον, ἤθελε διαγράψει πορείαν καὶ ἤθελε δείξει Κυβερνητικὴν ἐνέργειαν σύμφωνον μὲ τὴν Συνταγματικὴν τάξιν· ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον ἐμμένει εἰς τὰ αὐτὰ ὡς καὶ πρότερον. Τί δὲ νὰ συμπεράνῃ τις δύναται· 1) ὅταν τέσσαρες ἤδη μῆνες συμπληρῶνται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου καὶ εἰσέτι μήτε προϋπολογισμὸς μήτε ἀπολογισμὸς εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν, ἐνῷ δὲ οὔτε προϋπολογισμὸς ἐψηφίσθη οὔτε πίστωσις ἐζητήθη, τὸ Ὑπουργεῖον παραβιάζον τὸ 53 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, διὰ τὸ ὁποῖον θεωρεῖ αὐτὸ ἔνοχον, ἐνεργεῖ δαπάνας καὶ πληρωμὰς μισθοδοσιῶν; 2) Διοικητικὸν σύστημα δαπανηρότερον ἐψηφίσθη, ἐφηρμόσθη δ' ὄχι καθ' ὁλοκληρίαν, διότι τὰ Νομαρχικὰ Συμβούλια δὲν συνεστήθησαν εἰσέτι, οὔτε τὰ ἐπαρχιακὰ συνεκροτήθησαν, ἀναστελλομένης ἐνεργείας Νόμων κατὰ παράβασιν τοῦ 28 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος· 3) εἰς τὴν περὶ ἐπιβουλῆς κατὰ τοῦ Συντάγματος ἐν τῇ παρελθούσῃ συνόδῳ συζήτησιν ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον καὶ εἰσήχθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ ὁρκοδοσίας τῶν πολιτῶν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐκαλύφθη ἕκτοτε καὶ δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν. Ποῖοι δὲ οἱ πρὸς τοῦτο λόγοι, ἂν μὴ ἐκ τῆς ἀδρανείας τοῦ Ὑπουργείου δὲν δικαιολογῆται ἡ μὴ εἰσαγωγή του; 4) Τὸ μετὰ πολλὰς θορυβώδεις συζητήσεις ψηφισθὲν ἐν τῇ Βουλῇ Ἐκκλησιαστικὸν Νομοσχέδιον μένει εἰσέτι εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας ἀργόν, ἕκαστος δὲ δύναται νὰ συμπεράνῃ τοὺς λόγους τῆς βραδύτητος 5) ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐψήφισε περὶ ἀμοιβῆς τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀποβιωσάντων ἀγωνιστῶν, εἰσήχθη διὰ τὸν προσδιορισμὸν τούτων Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, ἐψηφίσθη ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἐν τούτοις δὲν εἰσήχθη εἰσέτι εἰς τὴν Γερουσίαν. 6) Διὰ τὴν διοργάνωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς ἐκκλησίας ἀνεγνωρίσθη παρὰ πάντων ἡ ἀνάγκη τῆς εἰς ἐπισκοπὰς διαιρέσεως τοῦ Κράτους καὶ

τῆς χειροτονίας νέων Ἐπισκόπων, τὴν ἀνάγκην ταύτην δὶς ἡ Βουλὴ ἐπανέλαβε νὰδιακηρύξῃ διὰ τῶν ἀπαντήσεών της καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη, καὶ ἐν τούτοις δύο ἤδη ἔτηπαρῆλθον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον οὐδόλως ἐρρόντισεν, ἕνεκα δὲ τούτου τὰ ἐκκλησιαστικά μας κακῶς διευθύνονται καὶ εἰς ἀθλίαν κατήντησαν κατάστασιν. 7) Δὲν θεωρεῖ δὲ ἐκ περισσοῦ νὰ κάμῃ λόγον καὶ περί τινος ἄλλου Νομοσχεδίου παρὰ πάντων θεωρηθέντος ἀναγκαίου, περὶ τῶν καθυστερούντων, τὸ ὁποῖον πολλάκις ἐζητήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον καταλλήλως δύναται νὰ συντάξῃ, ἔχον προχείρους τὰς πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένας πληροφορίας, ἀλλ' ἐν τούτοις μήτε τὸ Νομοσχέδιον εἰσήχθη, μήτε ὁ ζητηθεὶς κατάλογος τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου ἐστάλη εἰς τὴν Βουλήν. Ἐκ τούτων ἐμφαίνεται ὅτι ἡ ἀδράνεια τοῦ Ὑπουργείου ὑπερέβη πάντα ὅρον καὶ καιρὸς πλέον εἶναι αἱ Βουλαὶ νὰ σκεφθῶσι καὶ φροντίσωσιν ὥστε ἡ ἀδράνεια αὕτη νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς ἀπαιτουμένης Συνταγματικῆς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτω τὸ ἔθνος νὰ φθάσῃ εἰς τὰ ἐκ τοῦ Συντάγματος πλεονεκτήματα· καὶ αὐτὴ ἡ δοθεῖσα ὑπόσχεσις τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὅτι φωτισθεὶς ἐκ τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως ἐπί τινων θέλει περὶ τούτων φροντίσει, οὐδόλως μέχρι τοῦδε ἐξετελέσθη. Ἀπέναντι δὲ τοιαύτης τῶν πραγμάτων καταστάσεως τίνα περὶ τῆς βελτιώσεως αὐτῶν τρόπον νὰ προτείνῃ τις, ὅταν τὰ τοιαῦτα πολλάκις ἐλέχθησαν, διεβιβάσθησαν τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν ἀποτέλεσμα ἐπῆλθε; Περαίνων τὸν λόγον προσέθηκεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐβράδυνε καὶ βραδύζει ἀντισυνταγματικῶς, καθῆκον δὲ τῶν Βουλῶν εἶναι νὰ θέσωσι τὴν Κυβέρνησιν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς Συνταγματικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως.

Εἰπόντων δέ τινων ὅτι ἐπιφυλάττονται νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς ταῦτα, ὁ προαγορεύσας ἀπήντησεν ὅτι θέλει μυρίας χρεωστεῖ εὐγνωμοσύνας εἰς τὸν ὑποδείξοντα τὰ ἐναντία τούτων.

Μετὰ δὲ τοῦτο προέβη εἰς τὸ Ϛ'. ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, περὶ τοῦ καταλόγου τῶν Σεπτεμβριανῶν Ἀξιωματικῶν, ἐφ' οὗ ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν, ὅτι ὁ παρὰ τοῦ Στρατηγοῦ Δ. Καλλέργη συντεταγμένος κατάλογος, περιέχων πεντήκοντα τρεῖς Ἀξιωματικούς, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ καὶ πιστοποίησιν ὑπὲρ τοῦ Ἀξιωματικοῦ Ζ. Χαρμολάου, μὴ συμπεριλαμβανομένου εἰς τοὺς 53, ἐπιβεβαιουμένην ἀπὸ τὸν Σκαρβέλην κτλ. καὶ θεωρημένην ἀπὸ τὸν Φρούραρχον τῆς Πρωτευούσης Δ. Καλλέργην, διαφέρει

ἀπὸ τὸν τοῦ Ὑπουργείου περιέχοντα πεντήκοντα Ἀξιωματικούς, ἐκτὸς τοῦ Ι. Ἀξελοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου παρατηρεῖται ὅτι μετὰ μίαν ὥραν ἔλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Οὐλαμοῦ του. Ἐκτὸς δὲ τῆς διαφορᾶς ταύτης, ἑπτὰ Ἀξιωματικοί, μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ Κ. Καλλέργη, περιεχόμενοι εἰς τὸν τοῦ Στρατηγοῦ Καλλέργη, δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ ἐξ εἰς ἐκεῖνον ἐκτὸς τοῦ Κυρίου Καλλέργη, σημειωμένοι εἰς τοῦτον, δὲν εὑρίσκονται εἰς ἐκεῖνον.

Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐπ' αὐτοῦ ἐξέθηκεν ἐπὶ τοῦ καταλόγου τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι δὲν ἐφυλάχθη πρός τινας Ἀξιωματικούς, παρευρεθέντας τότε καὶ προκινδυνεύσαντας, δικαιοσύνη, παραλειφθέντας ἐκ τοῦ καταλόγου· ἰδίως δὲ ἐκ τούτων ἀνέφερε τὸν Ι. Ἀξελὸν καὶ τὸν Σ. Κυδωνάκην, ὑπασπιστὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν τοῦ Στρατηγοῦ· καὶ ὅτι ἐὰν περιορισθῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ψηφίσματος μόνον ὡς πρὸς τοὺς περιεχομένους εἰς τὸν τοῦ Ὑπουργείου κατάλογον Ἀξιωματικοὺς θέλουσιν ἀδικηθῇ καὶ οἱ ἀνωτέρω δύο καὶ ἄλλοι ἔτι Ἀξιωματικοί, στερούμενοι τῆς ἀπολαύσεως τοῦ σημείου τούτου τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ δύο οὗτοι εἰς τὸν κατάλογον μετὰ τῶν ἄλλων.

Τὴν πρότασιν ταύτην ὑπεστήριξαν καὶ ἄλλοι.

Ἐρωτήσαντός τινος ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐπιθυμῇ τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ ψηφίσματος, καὶ ἀπαντησάντων ἄλλων ὅτι περιττὴ ἡ ἐρώτησις, διότι εἶναι ὁμολογούμενον ὅτι τὸ ψήφισμα εἶναι ἐθνικὴ ἀπόφασις καὶ πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ καθ' ὁλοκληρίαν· ἀνταπήντησεν ὁ ἐρωτήσας, ὅτι, ἀφοῦ τοῦτο ὁμολογούμενον εἶναι καὶ τὴν ἐνέργειάν του τὸ ψήφισμα τοῦτο ἔχει, καὶ ἀφ' ἧς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, δὲν ἐφημόσθη μ' ὅλα ταῦτα, ἂν ὄχι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, τοὐλάχιστον περὶ τῶν ἀναμφισβητήτων γνωστῶν Ἀρχηγῶν, Καλλέργη, Σκαρβέλη, Ῥοδίτη καὶ τῶν τοιούτων, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶναι δίκαιον νὰ πληρωθῶσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφίσματος καὶ ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε καθυστεροῦντες μισθοί των.

Παρετηρήθη παρ' ἄλλου, ὅτι περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ψηφίσματος ὡς καὶ περὶ τῆς συνταξεως τοῦ καταλόγου ἀπερρίφθη ἡ Βουλὴ εἰς ἄλλας συνεδριάσεις, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων ἀπεστάλη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ τοῦ Στρατηγοῦ Δ. Καλλέργη κατάλογος, συνέστη ἐπιτροπὴ, ἡ συντάξασα τὸν διευθυνθέντα ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον κατάλογον. Διὰ τὴν ταχύτητα δὲ καὶ εὐκολίαν

τῆς ἐπιψηφώσεως τοῦ καταλόγου ἐπρότεινε α') νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τοὺς περιεχομένους καὶ εἰς τοὺς δύο καταλόγους Ἀξιωματικούς· β') νὰ περιορισθῇ ἡ ἐξέτασις ἰδίως ὡς πρός τινας ἀξιωματικούς, κατὰ τοὺς ὁποίους διαφέρουσιν οἱ δύο κατάλογοι.

Τῇ προτάσει δέ τινων καὶ τῇ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῶν ΣΝΒ — ΣΝΓ. τῶν 24 καὶ 25 Ὀκτωβρίου π. ἐ. Συνεδριάσεων, καθ' ἃς ἐγένετο συζήτησις περὶ τοῦ καταλόγου τῶν Σεπτεμβριανῶν Ἀξιωματικῶν, καὶ καθ' ἃς ἀπεφάνθη νὰ ἀποσταλῇ ὁ ὑπὸ τοῦ Στρατηγοῦ Καλλέργη συνταχθεὶς κατάλογος αὐτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ συσταθῇ ἐπιτροπή τις, ἥτις νὰ ἐξελέγξῃ τὸν κατάλογον καὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἐξετάζων ἄλλος τὸ ζήτημα ὡς πρὸς τὸ ψήφισμα καὶ ὡς πρὸς τὸν κατάλογον, παρετήρησε περὶ τοῦ πρώτου, ὅτι τὸ ψήφισμα, ὡς ἐθνικὴ ἀπόφασις, ἔπρεπε νὰ ἦναι σεβαστὴ καὶ ἱερὰ καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ πρὸ πολλοῦ ἤδη πρὸς τοὺς Ἀξιωματικοὺς ἐκείνους, περὶ τῶν ὁποίων οὐδεμία εἶναι ἀμφισβήτησις· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Στρατοῦ τότε ἦτον ὁ Στρατηγὸς Καλλέργης ἔπρεπε νὰ τεθῇ ὡς βάσις εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν Ἀξιωματικῶν ὁ παρ' ἐκείνου συνταχθείς, εἰς τὸν ὁποῖον ἠδύνατο νὰ γείνῃ προσθήκη τις, ἐὰν εἶχον παραλειφθῇ Ἀξιωματικοί τινες· ὅτι ἂν καὶ τοῦτο δὲν ἔγεινεν, ἐπειδὴ εὔκολον νὰ προστέθωσιν ἐνταῦθα ὁ Στρατηγὸς Καλλέργης, ὁ Σκαρβέλης, ὁ Σ. Μήλιος καὶ οἱ ἄλλοι ἀνώτεροι Σεπτεμβριανοὶ Ἀξιωματικοί, νὰ ἀνατεθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ σύνταξις τοῦ καταλόγου, διότι οὗτοι, ὡς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Στρατοῦ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, καλήτερον παντὸς ἄλλου γνωρίζουσι τοὺς Ἀξιωματικούς.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀντιπαρετήρησεν ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ γείνῃ πρὶν ἡ ἡ Βουλὴ διευθύνῃ τὸν κατάλογον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἀνατεθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ συσταθεῖσαν ἐπιτροπὴν ἡ σύνταξις αὐτοῦ.

Καὶ Βουλευτής τις προσέθηκεν ὅτι ταῦτα ἐπροτάθησαν κατὰ τὰς περὶ τοῦ καταλόγου συζητήσεις, ἀλλ' ἀντέστειναν ἄλλοι, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφασίσθη τότε νὰ διευθυνθῇ ὁ συνταχθεὶς ἀπὸ τὸν Στρατηγὸν Καλλέργην κατάλογος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ ἥτις νὰ ἐξετάσῃ τοῦτον καὶ νὰ συντάξῃ τὸν κατάλογον τῶν ἀξιωματικῶν. Ὅτι ταῦτα ἤδη ἐξετελέσθησαν, καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀντιβαίνωμεν εἰς τὰ ἀποφασισθέντα.

Καὶ ἕτερος παρετήρησεν, ὅτι πληρεξούσιος ὢν καὶ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει κάλλιστα γνωρίζει ὅτι τὸ ψήφισμα ἔγεινεν διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσιν εἰ τὴν φρουρὰν τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἀποτελοῦντες ἀξιωματικοί, ἀλλ' ἐν τούτοις εἰς τὸν κατάλογον ἐτέθησαν καὶ μὴ ἀξιωματικοὶ τῆς φρουρᾶς, ἀλλὰ τῆς φάλαγγος καὶ τῆς ἀργίας· ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ πρότερον, καὶ ὅταν ἡ ἀληθὴς ἔννοια εἰς τὸ ψήφισμα ἀποδοθῇ, τότε εὐκόλως ἐκ τῶν στρατιωτικῶν καταστάσεων συντάσσεται ὁ κατάλογος τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο οὐδεμία μένει ἀμφιβολία, ἐξέθηκεν ἕτερος, διότι καθαρῶς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ΙΗ'. (σελ. 78) συνεδριάσεως, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ὅτι τὸ *πλευρόκτημα τοῦ ἄρθρου* 2 τοῦ *ψηφίσματος, ἀφορῷ ἰδίως τοὺς ἀξιωματικοὺς τοὺς ἀποτελοῦντας μέρος εἰς τὴν φρουρὰν τῆς πρωτευούσης καὶ συντελέσαντας εἰς τὴν μεταβολήν.* Ἀλλ' ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συζητήσεων, ὑποπτευομένη μήπως λάβωσι χώραν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου καταχρήσεις, ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ τὸν κατάλογον τοῦτον τῶν ἀξιωματικῶν, ὁρίσασα νὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτὴν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὸ πολύ· ἐν τούτοις μέχρι τέλους τῆς ἐθνοσυνελεύσεως ὁ κατάλογος οὗτος δὲν ἐπαρουσιάσθη, ὁ δὲ ὑπάρχων κατάλογος τοῦ Στρατηγοῦ Καλλέργη εὑρέθη μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τῆς ἐθνοσυνελεύσεως, συνωδευμένος μὲ ἀναφορὰν αὐτοῦ μὴ φέρουσαν ἡμερομηνίαν παραλαβῆς καὶ ἀπρωτοκόλλιστον· μὴ δοθέντος δὲ τοῦ καταλόγου τούτου ἐγκαίρως πρὸς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν καὶ διότι καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοι ἔτι πληρεξούσιοι ἤκουσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην τὸν Στρατηγὸν Καλλέργην εἰπόντα ὅτι μόλις ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τούτων φθάνει τοὺς 26 ἢ 27, διὰ τοῦτο ἐγεννήθησαν ἀμφιβολίαι καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξελίξεως τοῦ εὑρεθέντος καταλόγου πρὸς τιμὴν τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν μεταβολήν. Ἐνῷ δὲ ὁ Στρατηγὸς ἐν τῇ ἐθνοσυνελεύσει ἐφανέρωσε τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, εἰς τὸν εὑρεθέντα κατάλογον αὐτοῦ περιέλαβε πεντήκοντα τρεῖς ἀξιωματικούς.

Διὰ τὰς ἀμφιβολίας ταύτας ἡ Βουλὴ ἐν τῇ ΣΝΓ (τῆς 25 Ὀκτωμβρίου π. ε.) συνεδριάσει ἀπεφάσισε νὰ διευθυνθῇ ὁ κατάλογος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ νὰ συστηθῇ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐξέλεγξιν αὐτοῦ. Μεταξὺ δὲ τοῦ συνταχθέντος παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Καλλέργη καταλόγου ὑπάρχουσιν διαφοραί, τὰς ὁποίας ὁ Κ. Πρόεδρος ὑπέδειξεν ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἀσυμφωνία αὕτη ἐνισχύει ἔτι μᾶλλον τὰς ἀμφιβολίας. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἐπειδὴ ἡ παράτασις τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ψηφίσματος ἀδικεῖ τὰ μάλιστα τοὺς ἀναμφισβητήτους, διὰ τοῦτο, σύμφωνος μὲ τὴν πρότασίν τινος τῶν προαγορευσάντων, ἀπεδέχθη τὴν γνώμην αὐτοῦ, νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὁριστικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα τὰ κοινὰ καὶ εἰς τοὺς δύο καταλόγους ὀνόματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιέχεται καὶ τὸ τοῦ Στρατηγοῦ Δ. Καλλέργη, ἂν καὶ εἰς τὸν τοῦ Ὑπουργείου μόνον κατάλογον περιεχόμενον, διότι εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ συνταχθέντα μετριοφροσύνης ἕνεκα δὲν ἐνέκρινε νὰ θέσῃ ἑαυτόν. Περὶ δὲ τῶν ἄλλων νὰ γείνῃ ἀκριβὴς ἐξέτασις ἐκ νέου ἔρευνα, ἂν καὶ περί τινων τούτων δὲν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, μ' ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ ληφθῇ μέτρον τι γενικόν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἡ Βουλή, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, διὰ ταῦτα νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως διὰ νὰ ἐπενεχθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ἐξέλεγξις κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀποράσεως τῆς ἐθνοσυνελεύσεως (συνεδ. ΙΗ'.) Ἐπὶ δὲ τῶν ἀναμφισβητήτων τούτων νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ Α. Ψήφισμα.

Ἀποπερατωθείσης ἐνταῦθα τῆς περὶ τούτου συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι ἐκ ταύτης δύω προκύπτουσι κατὰ τὰς γενομένας προτάσεις ζητήματα ἀ) ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδέχηται ἀναμφισβήτητα τὰ κοινὰ καὶ εἰς τοὺς δύο καταλόγους τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ Ὑποστρατήγου Καλλέργη ὀνόματα τῶν ἀξιωματικῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων θεωρεῖται περιλαμβανόμενον καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Δ. Καλλέργη. καὶ τὴν ὡς πρὸς τούτους ἐφαρμογὴν τοῦ Α, Ψηφίσματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἢ ὄχι· καὶ β'.) ἐὰν θεωρῇ ἡ Βουλὴ ἀναγκαίαν τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου περαιτέρω ἀκριβεστέραν ἐξέτασιν, ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα τὰ μὴ κοινῶς καὶ εἰς τοὺς δύω καταλόγους περιεχόμενα, ἐκτὸς τοῦ Δ. Καλλέργη, ὡς ὁμολογουμένως περιλαμβανομένου, μεθ' ἣν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα ἢ ὄχι;

Ψηφοφορίας δὲ γενομένης δι' ἀναστάσεως, ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη καταφατικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀ) καὶ ἐπὶ τοῦ β'. ὁ δὲ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα.

Προτεινόντων δέ τινων ἀκολούθως νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλή, πότερον, ἡ ἀπόφασις τῆς ἐθνοσυνελεύσεως θέλει ἐφαρμοσθῇ καθ' ὃν βαθμὸν καὶ μισθὸν εἶχον οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἢ καθ' ὃν ἔλαβον μετέπειτα προβιβασθέντες, καὶ

ἄλλων ἐνισταμένων ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐκ τῆς συζητήσεως μὴ προκύψαν, οὐδόλως νὰ συζητηθῇ ὡς πρότασις δύναται.

Ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὸ ζήτημα ὡς πρότασιν συζητητέαν, ταύτης δὲ καταφατικῶς ἀποφηναμένης.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι, καὶ τὸ ἔθνος ὡμολόγησε καὶ διέταξε, καὶ ἡ Βουλὴ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων συζητήσεων ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ γενομένη πρᾶξις τῆς Συνελεύσεως τῆς 3. Σεπτεμβρίου ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν κατὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐκείνην ἡμέραν συντελεσάντων εἰς εὐόδωσιν τοῦ λαμπροτέρου τῶν ἔργων, ἐθεωρήθη οὐχὶ ὡς πρόσκαιρος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ ἡ χοϊκὴ ἀπόλαυσις, διδομένη εἰς πρόσκαιρα ὄντα, τὰ ὁποῖα σήμερον ζῶσι, καὶ αὔριον ἀποθνήσκουσιν, ἀλλ' ὡς μνημεῖον αἰώνιον τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ ἔθνους πρὸς ἄνδρας, ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν αὐτοῦ προκινδυνεύσαντας· ὅτι τοιαύτης οὔσης τῆς βάσεως καὶ ἀρχῆς τῆς διατάξεως, συνάγεται ἀναμφιλεκτον συμπέρασμα ὅτι ἡ Συνέλευσις περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς μισθοδοσίας τούτων, εἰς διαθεσιμότητα τιθεμένων ἢ ἐκουσίως παραιτουμένων, ψηφίζουσα ἀναμφιβόλως ἐννόει οὐχὶ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον ἀλλὰ τὸν τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον εἰς διαθεσιμότητα τιθέμενοι ἢ ἐκουσίως παραιτούμενοι ἤθελον ἔχει· ὅτι ἡ ἀλήθεια τοῦ συμπεράσματος τούτου βεβαιοῦται ἐπίσης λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τε εὐγενεστάτης ἰδέας ἐξ ἧς ἡ ἐθνοσυνέλευσις νὰ διατάξῃ τοῦτο ὡρμήθη, καὶ ἐκ τῆς ἑτέρας τῆς πολλῷ ἔτι ὑψηλοτέρας, ὅτι δηλ. τὰ ἔθνη τοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου αὐτῶν ἀγωνισαμένους ἀμείβοντα, οὐχὶ εἰς ὑλικὴν ἀμοιβήν, ἀλλ' εἰς διηνεκῆ καὶ αἰωνίαν ἀποβλέπουσιν· ὅτι τούτων κειμένων νομίζει ἄτοπον νὰ ἑρμηνευθῇ τόσον στενῶς ἡ εὐγενὴς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως διάταξις, ὡς τινες διϊσχυρίζονται, καθόσον τοῦτο οὐ μόνον εἰς τὰ γενναῖα τοῦ ἔθνους ἀντίκειται αἰσθήματα, ἀλλὰ καὶ ἀδικιῶν παραγωγὸν θέλει εἶσθαι, ἐὰν πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, λόγῳ ἱκανότητος, ἐκδουλεύσεων, καὶ συμφώνως μὲ τοὺς κανονισμοὺς τῆς Στρατιωτικῆς Ἱεραρχίας, προβιβαζόμενοι, θέλωσι στερεῖσθαι, εἰς διαθεσιμότητα μετέπειτα τιθέμενοι, τὴν μισθοδοσίαν τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἤθελον ἔχει. Προσθεὶς δὲ τελευταῖον ὅτι τὰ παρ' αὐτοῦ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ καθήκοντος μόνον ὑπηγορεύθησαν, ἀνέθηκεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασιν.

Ἕτερος τῶν προλαλησάντα ἀντικρούων παρετήρησεν ὅτι ἂν καὶ σέβηται ὡς ἱερὰν τὴν πρᾶξιν τῆς Συνελεύσεως, τὴν, εἴτε μονίμης ἕνεκα, εἴτε λόγῳ ὀφειλομένης ἀμοιβῆς, γενομένην ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν συντελεσάντων κατὰ τὴν ἐνδόξον ἡμέραν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἀφ' ἑτέρου ὅμως λυπεῖται, καθόσον ἡ ἱερὰ αὕτη διάταξις θέλει προξενήσει βλάβην εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Διὰ τοῦτο παραδεχόμενος ἀφ' ἑνὸς ὅ,τι καὶ ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη καὶ ἀπεράσισεν, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναται, εἰς τὸ γράμμα τῆς διατάξεως ἐπιστηρίζόμενος, νὰ διακρίνῃ τοὺς ἀξιωματικοὺς τούτους ἀπὸ τῶν ἄλλων, καθόσον τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ 3 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὴν ἰσότητα πάντων τῶν Ἑλλήνων καθιεροῦντος· ὅτι ἐπειδὴ ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος ἔριδας σκανδαλώδεις μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἐκδουλεύσεσι καὶ τῇ ἱκανότητι προβιβαζομένων, θέλει γεννήσει, ἐὰν, καθ' ἣν ἐποχὴν εἰς διαθεσιμότητα τίθενται, ὁ μὲν εἷς τούτων ὁλόκληρον τὴν τοῦ Βαθμοῦ του μισθοδοσίαν λαμβάνῃ, ὁ δ' ἄλλος οὐχί, ἡ δὲ Βουλὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου αὐθεντικὴν τοῦ ψηφίσματος δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἑρμηνείαν, καθόσον πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ψῆφος τῶν ἄλλων δύω Νομοθετικῶν σωμάτων, προτείνει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ Βουλὴ, ἁπλῶς τὸ ψήφισμα ἐξηγοῦσα, ὅτι ἡ διάταξις αὐτοῦ ἐννοεῖ οὐχὶ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διαθεσιμότητος, ἢ τῆς ἀργίας των ἔχουσιν, ἀλλ' ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 3 Σεπτεμβρίου εἶχον, καθόσον μάλιστα καὶ οἱ μέχρι τοῦ 1827 ἀγωνισταὶ εἰς διαθεσιμότητα τιθέμενοι, οὐχὶ τὸν μισθοδοσίαν τοῦ μεταγενεστέρου βαθμοῦ, ἀλλὰ τὸν τοῦ προτέρου ἐλάμβανον.

Τὴν περὶ καταστροφῆς τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος ἀντικρούων ἕτερος ἐξέθηκεν, ὅτι πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Συνελεύσεως περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον τὸ Σύνταγμα ἀπεράτισεν ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου τὴν τοῦ ἔθνους ἐξέφρασαν θέλησιν· ἐπειδὴ δὲ ἡ πρᾶξις τούτων ἐκ τῶν εὐγενεστάτων εἶναι καὶ τὴν τοῦ θρόνου καὶ τὴν τῆς πατρίδος στερέωσιν ὡς ἀρχὴν εἶχεν, οὐδόλως οἱ ἁπλοῖ τύποι ὑπ' ὄψιν νὰ ληφθῶσι πρέπει, καθόσον μάλιστα ἡ πρὸς τοὺς προμάχους τούτους ἀποδιδομένη ἀμοιβὴ οὔτε τὴν στρατιωτικὴν τιμὴν, οὔτε τὴν πειθαρχίαν νὰ προσβάλῃ δύναται, ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καθιερωμένας· ὅτι διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀνοίκειον τὴν περὶ τῆς εὐτελοῦς ταύτης ἀμοιβῆς διαμφισβήτησιν, καθόσον νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ,

ἵνα τὰς λαμπρὰς καὶ εναρέτους πράξεις ἐνισχύσῃ, γενναίως τὴν διάταξιν τῆς Συνελεύσεως ὑπὲρ τῶν προκινδυνευσάντων πρὸς ἀνάκτησιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ ἔθνους ἀξιωματικῶν νὰ ἐφαρμόσῃ ὀφείλει, καὶ κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον καὶ τὸ ψήφισμα, μισθὸν ἁπλῶς καὶ οὐχὶ βαθμὸν ἀναφέρον, ἀναγκάζει ἕκαστον νὰ συμπεράνῃ ὅτι ὁ Νομοθέτης καὶ τοὺς προβιβασμοὺς κατὰ τὴν διαθεσιμότητα ὑπ' ὄψιν εἶχε. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, προσέθηκεν, ὅτι ἡ Βουλὴ νὰ ἑρμηνεύσῃ, ἢ ἁπλῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ψήφισμα δύναται, καθόσον ἑκάτερα ταῦτα τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῆς ὑπερεύγουσι, καὶ καθόσον διὰ μὲν τῆς ἐξηγήσεως, σαλερᾶς οὔσης, ὁ νοῦς τοῦ Νομοθέτου λυμαίνεται, διὰ δὲ τῆς ἑρμηνείας τὸ Σύνταγμα, μηδεμιᾶς ἑρμηνείας ἄλλως τε δεκτικὸν ὄν, καταστρέφεται· ἵνα μὴ λοιπὸν, εἶπε, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως παραβλαβῇ καὶ ἀδικίαι ἐπισυμβῶσι, γνωμοδοτεῖ νὰ ἀποφανθῇ ἡ Βουλὴ ὑπὲρ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ ῥηθέντες Ἀξιωματικοὶ θέλουσιν ἔχει κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαθεσιμότητος.

Ἕτερος ἁπάντων εἰς τοὺς προλαλήσαντας ἐξέθηκεν ὅτι ἂν καὶ μὴ ὅλως περὶ τοῦ συζητουμένου θέματος πρόκειται σήμερον, καθ' ὅσον ἐκ τε τῶν διαφόρων παρελθουσῶν συνεδριάσεων καὶ τῶν σήμερον ἀναγνωσθέντων πρακτικῶν ἐξήχθη, ὅτι ἀντικείμενον τῆς μελέτης καὶ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ ἡ ἀναγνώρισις τῶν ὀνομάτων τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων, οἵτινες συνετέλεσαν πραγματικῶς κατὰ τὴν ἔνδοξον μεταβολὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦτε παρουσιασθέντος καταλόγου ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς φρουρᾶς κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην Δ. Καλλέργη, καὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἐπειδὴ ὅμως διάφορος εἰς τὸν νοῦν τοῦ ψηφίσματος, γενικῶς ἐκφραζομένου, παρὰ πολλῶν ἀπεδόθη ἔννοια, καθόσον οἱ μὲν διϊσχυρίζονται ὅτι τοῦτο μισθὸν λέγον ἐννοεῖ καὶ τὸν βαθμὸν, τὸν ὁποῖον οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι κατὰ τὴν διαθεσιμότητα ἔχουσιν, οἱ δὲ τοὐναντίον, παρατηρεῖ ὅτι οὐδεμία τοῦ ψηφίσματος νὰ γείνῃ ἑρμηνεία σήμερον δύναται, τῆς Βουλῆς οὔσης ἀναρμοδίας· ὅτι, τούτου κειμένου, οὐδεμία βλάβη νὰ προσγίνῃ εἰς τοὺς ῥηθέντας ἀξιωματικοὺς δύναται, καθόσον ἢ τὸ Ὑπουργεῖον, ἅμεσος ὢν ἐκτελεστὴς τοῦ ψηφίσματος, ἀλλ' ἀδυνατοῦν νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ διὰ τὴν γενικότητα, τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ νοῦν διὰ Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ζητήσει, οἱ δὲ σήμερον διαφωνοῦντες τὰς γνώμας των τότε νὰ προτείνωσι δύνανται, ἢ σφαλερῶς θέλει τὸ ἐφαρμόσει, ὅτε πάλιν οἱ διαμαχόμενοι διὰ νομοσχεδίου τὴν διόρθωσιν δύνανται νὰ ζητήσωσιν· ὅτι, τούτου γενομένου, τὸ ζήτημα λύεται

συνταγματικῶς, καὶ, πολλὰ ἄτοπα ἐκ τῆς κατεσπευσμένης καὶ σαλερᾶς ἑρμηνείας τοῦ ψηφίσματος νὰ προκύψωσι δυνάμενα, προλαμβάνονται. Προσθεὶς δὲ κατ' ἐπανάληψιν ὅτι τὸ πρακείμενον ζήτημα περιττὸν ἦτον, καθόσον οὔτε ἀφορμὴ ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του ἐδόθη, καὶ ἡ Βουλὴ ὡρισμένα ἔχουσα καθήκοντα οὐδόλως νὰ κάμῃ ἤδη ἑρμηνείαν δύναται, εἰμὴ κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην τάξιν, ἐπρότεινε τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τῆς συζητήσεως παῦσιν.

Ὁ Πρόεδρος ἀκολούθως, ἐπὶ τῇ προτάσει τούτου, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν θεωρῇ ἀρκούντως ἀνεπτυγμένον τὸ ζήτημα, αὐτὴ δὲ δι' ἀναστάσεως ἀπεφήνατο καταφατικῶς.

Ἀναγγείλαντος ἀκολούθως τοῦ Προέδρου ὅτι κατὰ τὴν παραδεχθεῖσαν τάξιν πρόκειται ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀρχειοφύλακος τοῦ Βουλευτηρίου, παρετήρησεν εἷς τῶν Βουλευτῶν ὅτι, καθ' ἃ διαθρυλλοῦνται, οἱ δύο παρὰ τοῦ Προεδρείου ὑποβληθέντες διὰ τὴν θέσιν ταύτην ὑποψήφιοι στεροῦνται τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων. Ὁ Πρόεδρος ἁπάντων εἰς τοῦτον παρετήρησεν ὅτι πεισθεὶς πρότερον περὶ τῶν προσόντων τῶν ὑποψηφίων εἰς τὴν Βουλὴν τοὺς ὑπέβαλε. Διὰ τὸ παρωρον δὲ τῆς ὥρας ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν, τῇ αἰτήσει τῆς Βουλῆς, τὴν τοῦ ἀρχειοφύλακος ἐκλογὴν διὰ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ. ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον α.) τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀρχειοφύλακος, β'.) τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ν'.

Τῆς 6 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν ἕκτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου παρόντων ἑκατὸν, καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ὀκτὼ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη μετὰ τοῦτο ὅτι τὸ Στ'. Σῶμα ἐξελέξατο ὡς εἰσηγητας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταλόγων τῶν ἐνόρκων τὸν Κ. Α. Σ. Δανόπουλον, καὶ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως κ.λ.π. τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη τὸν Κ. Ι. Ζάρκον.

Προσελθὼν δὲ κατὰ πρῶτον, ἤδη ἐν πλήρει συνεδριάσει, ὁ Βουλευτὴς Ὕδρας Κ. Δημήτριος Κριεζῆς, ὤμοσεν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν Βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ὁρκοδοσίας.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ ἀνέγνω τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου Κ. Ἰωάννου Καραγιανναπούλου εἰς τροπολογίαν ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπή.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἀκροασα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνωτέρω πρότασιν ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ τροπολογιῶν ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς σκέψεις καὶ γνώμας.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7.

Ἡ προτεινομένη τροπολογία ἐθεωρήθη παραδεκτέα κατὰ πλειονοψηφίαν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Ἂν καὶ ἐπὶ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν πρόκειται εἰς ἔρευναν τὸ κῦρος αὐτῶν καὶ τὰ προσόντα τῶν ἐκλεχθέντων, οὐδὲν ἧττον εἶναι ἀναποσπάστως μὲ αὐτὰς συνδεδεμένα καὶ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρει ἡ περὶ αὐτὰ κρίσις τῶν βουλευομένων, καὶ συμφέρον ἔχουσι νὰ ἐπηρεάσωσιν αὐτὴν παντοιοτρόπως. Οἱ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας εἰσαγόμενοι Βουλευταὶ θέλουσιν εἶσθαι πάντοτε τὸ ἀποτέλεσμα συνειδήσεως, κατὰ μόνας καὶ μακρὰν τῶν ἀνθρωπίνων συνδυασμῶν ἐργαζομένης κτλ.

Παραδεχομένης τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἀπαιτεῖται ἡ τελειοποίησις τοῦ ἄρθρου, ὁριζομένου τοῦ τρόπου, καθ' ὃν αὕτη θέλει τελεῖσθαι. Ὅθεν καταρτίζεται τὸ ἄρθρον 7 ὡς ἑρεξῆς·

« Ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται ἑκάστοτε ὁριστικῶς περὶ τοῦ κύρους τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ τῶν προσόντων τῶν ἐκλεχθέντων, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

« Ἡ μυστικὴ ψηφοφορία γίνεται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Εἷς τῶν Γραμματίων ἀναγινώσκων τὸν κατάλογον καλεῖ ἐξ ὀνόματος τοὺς Βουλευτάς, ὁ δὲ καλούμενος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἑτέρου δύο ψήφους, τὴν μὲν λευκὴν, τὴν δὲ μέλαιναν, ἀποτίθησι τὴν μίαν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ βήματος κειμένην ψηφοδόχον κάλπην· τὴν δὲ ἄλλην, τῆς ὁποίας δὲν ἔκαμε χρῆσιν, ἀποτίθησιν εἰς ἑτέραν ἐπὶ ταύτῃ παρακειμένην κάλπην· ἐμφαίνει δὲ ἡ μὲν λευκὴ τὴν παραδοχὴν, ἡ δὲ μέλαινα τὴν ἀπόρριψιν· γίνεται δ' ἀμέσως νέα κλῆσις διὰ τοὺς μὴ εἰσέτι ψηφοφορήσαντας.

« Ἐπανελθόντων δὲ ἁπάντων τῶν ψηφοφορησάντων εἰς τὰς ἕδρας των, οἱ Γραμματεῖς, ἐπιτηρούντων ἰσαρίθμων ψηφολεκτῶν, ἀπαριθμοῦσι τὰς ψήφους εἰς τὸ φανερὸν, διαχωρίζοντες τὰς λευκὰς ἀπὸ τὰς μελαίνας, τὸ δὲ παρ' αὐτῶν ἐξαχθὲν ἀποτέλεσμα ἀπαγγέλλεται παρὰ τοῦ Προέδρου.

« Μετὰ τὴν ψηφοφορίαν περὶ ἑκάστης ἐκλογῆς ὁ Πρόεδρος κηρύττει Βουλευτὰς ἐκείνους ὅσων αἱ ἐκλογαὶ ἐκυρώθησαν. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 19.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐνεργούμενον ὡς ἔχει εἰς τὸν κανονισμὸν, περιλαμβάνει τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα εἰς ἀπομάκρυνσιν παντὸς προσκόμματος περὶ τὴν ὑπαρξίαν τῆς Βουλῆς, ἑπομένως ἡ τροπολογία θεωρεῖται *περιττή*.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 20.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς παρεξηγήσεις· *περιττὴ* ὄθεν ἡ τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 24 § ά.

Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει καλῶς, διότι ἐννοεῖται ὅτι ὁ παρὰ τοῦ Προέδρου λαβὼν τὸν λόγον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν στερηθῇ εἰ μὴ ὅταν ὁ κανονισμὸς τὸ ὁρίζῃ· περιττὴ ὄθεν ἡ τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου 2.

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἔχει καλῶς διότι ἡ ἐκτίμησις τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ *προσωπικοῦ*, ἀπόκειται βεβαίως εἰς τὸν Πρόεδρον, καταφαινομένη ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος· *περιττὴ* ὄθεν ἡ τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 34.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο οὔτε ἀπέλειαν οὔτε ἀσάφειαν περιέχει, ἐννοεῖται δ' ὅτι ὁ Πρόεδρος εἶναι ὁ διευθύνων καὶ πληρῶν τὰς

συζητήσεις, ἀπαραιτήτους οὔσας εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεως, καὶ τελείας θεωρουμένας ἐκ τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ προσαγομένων λόγων. Περιττὴ ὅθεν ἡ τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **43**.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι σαφὲς, μὴ ὑπάρχοντος φόβου νὰ ἐπιληρθῇ τις τὰ καθέκαστα, ἅτοι τὰ προσυζητηθέντα, εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου συζήτησιν. Περιττὴ ὅθεν ἡ τροπολογία.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **66**.

Ἐπ' αὐτοῦ ἀπεφάνθη ἤδη ἡ Βουλὴ, συζητουμένης τῆς περὶ αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας τῶν Κ. Σχινᾶ καὶ Κυριακίδου.

Ἐπὶ τῶν ἄρθρων **70, 72, 77** καὶ **109**.

Ταῦτα μένουσιν ὡς ἔχουσιν εἰς τὸν Κανονισμὸν, ὡς περιέχοντα διατάξεις καλὰς καὶ ὠφελίμους, εἰς δὲ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν δὲν ἀπηντήθησαν προσκόμματα. Περιτταὶ ὅθεν αἱ τροπολογίαι.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **110**.

Τοῦτο χρήζει τροπολογίας τοιαύτης ὁποία νὰ συμβιβάζῃ τὰ συμφέροντα τῆς ὑπηρεσίας μὲ ἐκεῖνα τοῦ ὑπηρετοῦντος, ὁ ὁποῖος συνδεδεμένος ὢν μετ' ἐκείνης ἔχει, παρὰ τὰ δημόσια, νὰ ἐκπληρώσῃ καὶ χρέη κοινωνικά. Τροπολογεῖται δὲ καὶ κατὰ πλειονοψηφίαν ὡς ἑρεξῆς·

« Ὁ δι' ἀδείας ἀπὼν δὲν λαμβάνει ἀποζημίωσιν διὰ τὸ ὑπὲρ τὸν μῆνα ἐντὸς τῆς συνόδου διάστημα τῆς ἀπουσίας του. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **113**.

Παραδέχεται ἡ τελευταῖον προτεινομένη τροπολογία, ὡς κατασκευασθέντος τοῦ θεωρείου τῶν Γερουσιαστῶν μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 6 Μαρτίου **1846**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης — Π. Δαρειώτης
Α. Σ. Δανόπουλος — Γ. Μπάστας.

Ὁ Εἰσηγητὴς Γ. Φεγγαρᾶς. »

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ τοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ παρὸν ἔτος, ἀνέγνω κατόπιν τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἣν ἔχουσαν οὕτω

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, τοῦ ἀφορῶντος τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος **1846**, ἐκλεχθεῖσα ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Βουλὴν προεισήγαγε, καθὼς καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, καὶ μελετήσασα ταῦτα, ἐνέκρινε διὰ τῶν σκέψεών της, τὰς ὁποίας μὲ ἐπερώτησεν ὡς εἰσηγητὴν νὰ σᾶς ἐκθέσω, νὰ τροπολογήσῃ τοῦτο, ὡς εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης ἐκτίθεται· αἱ δὲ σκέψεις της εἶναι αἱ ἀκόλουθοι.

Κατὰ τὸν ἀπὸ **12** Ὀκτωβρίου **1836** περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμον, καὶ τὸ **41** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **18** Δεκεμβρίου **1836** περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμου, πρὸ τοῦ τέλους ἑκάστου ἔτους, οἱ διὰ τὸ ἀμέσως προσεχὲς ἔτος ἐνορκοι ἐξ ἡμισείας ὑπὸ τῶν ἐπάρχων, καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων ἐκλέγονται· καὶ ἐὰν τοιοῦτοι περὶ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους **1845** εἶχον ἐκλεχθῇ, δὲν ὑπῆρχε παντάπασι λόγος πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἤδη δὲν ἔγεινε, μεγίστη δὲ ἀνάγκη εἶναι τοῦ νὰ συγκροτηθῶσιν ὁσονοῦπω κατὰ τὸ ἐνεστὼς ετος εἰς τὸ Κρατος κατὰ τριμηνιαίας συνόδους κακουργιοδικεῖα, διὰ νὰ δικασθῶσιν οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπὶ κακουργήμασι κρατούμενοι, διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κρατῆται μετέωρος ἡ τύχη αὐτῶν· διὰ τοῦτο ἔπρεπε καὶ πρέπει διὰ νομοθετήματος νὰ θεραπευθῇ ἡ ἀνάγκη αὕτη, ἀλλ' εἰς τοιοῦτον ὅμως τρόπον, ὥστε νὰ μὴ προσβάλληται ἡ ὕπαρξις τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμου, ἀφοῦ οὗτος οὔτε ὑπ' ἄλλου διεβέχθη οὔτε κατηργήθη. Πρὸς τὸν σκοπὸν λοιπὸν τοῦτον ἀποβλέπουσα ἡ ἐπιτροπή σας φρονεῖ, ὅτι καὶ ἡ ἀνάγκη θεραπεύεται, καὶ ὁ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων Νόμος δὲν προσβάλλεται, ἐὰν νομοθετηθῇ τοῦ νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς πρώτης τριμηνίας, καὶ σύνοδον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τῶν Κακουργειοδικῶν, οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων τοῦ παρελθόντος ἔτους **1845**. νὰ συγκροτηθῶσι δὲ δι' ἐκλογῆς ὅσαν τάχιον, καὶ πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ νομοθετήματος τούτου, τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, διότι μὴ καταργηθέντος τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου, ὀφείλεται ἡ συγκρότησις τούτων, διὰ νὰ συνταχθῶσιν οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων διὰ τὰς λοιπὰς τοῦ αὐτοῦ ἔτους συνόδους· καὶ ἐπειδὴ ἐφ' ἑκάστης περιφερείας τῶν δικαστηρίων τῶν Ἐφετῶν, μόνον δύο σύνοδοι κακουργιοδικῶν συνεκροτήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, γίνεται καταφανὲς ὅτι οἱ τοιοῦτοι κατάλογοι δὲν ἐξηντλήθησαν, καὶ ἑπομένως δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ διὰ τὴν πρώτην τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους σύνοδον, ἀφοῦ συνήθως πλείονες καὶ τῶν τριῶν κατ' ἔτος

συγκροτοῦνται σύνοδοι. Ὅτι διὰ τοῦ τοιούτου νομοθετήματος συμβιβάζεται ἡ θεραπεία τῆς ἀνάγκης μὲ τὸν Νόμον, εἶναι εὔκολον νὰ κατανοήσητε ἀφοῦ παρατηρήσητε, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν συγκρότησιν τῆς πρώτης συνόδου, αὕτη θέλει συγκροτηθῆ ὑπὸ ἐνόρκων, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸν νόμον ἐξελέχθησαν, καὶ μόνη ἔλλειψις ἀπαντᾶται, ἥτις πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ἐπιφέρθη νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ κατάλογοι τοῦ παρελθόντος ἔτους δὲν συνετάχθησαν διὰ νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, μ' ὅλον ὅτι, ὡς προείρηται, αὐτοὶ δὲν ἐξηντλήθησαν ἀνὰ εἷς πρὸς τὰς λοιπὰς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους συνόδους, ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων θέλει γένῃ κατὰ τὸν Νόμον· καὶ ἀφοῦ ἐπιταχυνθῇ ἡ συγκρότησις τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ὥστε νὰ συνταχθῶσιν οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων πρὸ τοῦ τέλους τῆς Α. τῶν κακουργιοδικῶν Συνόδου, ἀφαιρεῖται καὶ πᾶσα ὑποψία, ὅτι οἱ μέλλοντες νὰ συντάξωσι τοὺς καταλόγους τῶν ἐνόρκων προεγνώριζον τὰ πρόσωπα τῶν ὑποδίκων, καθόσον οἱ ἤδη κρατούμενοι ἐλπίζεται ὅτι θέλουν δικασθῇ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον ὑπὸ ἐνόρκων, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὁποίων ἦτον ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ ῥύπος καὶ ἰδέα τοιαύτης ὑποψίας.

Διὰ ταῦτα

Ἐτροποποιήθη τὸ εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον ὡς ἕπεται·

«Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν, καὶ σύνοδον τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους **1846**, νὰ χρησιμεύσωσιν οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους **1845** κατάλογοι τῶν ἐνόρκων, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς συνόδους τοῦ αὐτοῦ ἔτους, νὰ συνταχθῶσιν οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων κατὰ τὸ ἄρθρον **1** τοῦ ἀπὸ **12** Ὀκτωβρίου **1836** περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμου, καὶ τὸ **41** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **18** Δεκεμβρίου **1836** περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου, ὑπό τε τῶν ἐπάρχων καὶ τῶν συγκροτηθησομένων πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἁ. τριμηνίας ἐπαρχιακῶν συμβουλίων.»

Ἐγένετο τὴν **6** Μαρτίου **1846**.

Ὁ Εἰσηγητὴς ΠΑΝΑΓ. ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ.

Καὶ μετὰ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τῆς τελετῆς τῆς **25** Μαρτίου, ἀνέγνω τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω

«Ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Πυλίας Κ. Μ. Γ. Σχινᾶ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, σκεψαμένη, καὶ θεωρήσασα τὸ ἠθικὸν καὶ ἐθνωφελὲς ἅμα τῆς προτάσεως ταύτης, συναδούσης

καὶ πρὸς τὰ ἔθιμα, καὶ πρὸς τὰ παραδείγματα τῶν ἐνδόξων προγόνων μας, τῶν ὁποίων καυχώμεθα παῖδες, καὶ κρίνουσα ὅτι ἡ πρότασις αὕτη γινομένη ἐπέτειον ἔργον, θέλει μὲν περιγράψει νέον τι ἄξιωμα εἰς τὴν Βουλὴν, θέλει δὲ παρέχει ἠλεκτρικὸν μάθημα ἠθοποιήσεως εἰς ὅλον τὸ ἔθνος, ἀσπάζεται αὐτὴν καὶ προτείνει νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, ἔχουσα οὕτω.

Μοναδικὴ διάταξις

Ἡ Βουλὴ καθ' ἕκαστον ἔτος γεραίρει ἰδιαιτέρως τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς **25** Μαρτίου, πρὸς τοῦτο δὲ ἐκλέγει ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς, ἓν τῶν μελῶν της, τὸ ὁποῖον, συνερχομένης τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Βουλευτήριον μετὰ τὴν ἐν τῷ Ναῷ συνήθη τελετὴν, ἐκφωνεῖ ἀπὸ τοῦ βήματος τὸν ἔπαινον τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων καὶ ὑμνεῖ τὴν μεγάλην ἡμέραν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **6** Μαρτίου **1846**.

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς

Ν. Μαυρομμάτης, Μ. Α. Καΐρης, Γ. Λογιωτατίδης.

Ὁ εἰσηγητὴς Χρ. Καπετανάκης.»

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἐξέθηκεν ὅτι σκεπτόμενος περὶ ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος τῆς Βουλῆς, ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὸν Κ. Γ. Τερτσέτην, διὰ τὰ προτερήματα τοῦ ἀνδρὸς· ὅτι καὶ πρὶν καὶ μετὰ τὴν γενομένην χθὲς περὶ τῶν προσόντων αὐτοῦ κατὰ τὸ Β'. ψήφισμα παρατήρησιν, ἐξετάσας ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Κ. Γ. Τερτσέτης, ἂν καὶ δὲν φαίνεται κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ ἀγῶνος, ἐξ ὅσων ὑπ' ὄψιν του περὶ τούτου ἐτέθησαν ἐγγράφων ἀποδείξεων, προσῆλθεν ὅμως κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δευτέρας, ἤτοι περὶ τὰ τέλη τοῦ **1827**, ὑπηρετήσας στρατιωτικῶς εἰς τὸ κατὰ τὴν δυτικὴν Ἑλλάδα στρατόπεδον ὑπὸ τὸν Ἀρχιστράτηγον Ρ. Τσούρτσ· καὶ ὅτι ταῦτα ἐξάγονται ἐκ δύο ἐπισήμων ἐγγράφων τοῦ Ἀρχηγοῦ ἀπὸ **16** καὶ **28** Ἰουλίου **1828**, εἰς τὰ ὁποῖα γίνεται λόγος περὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ (καὶ τὰ ὁποῖα ἀνέγνω)· καὶ ἀπό τινα πιστοποίησιν τοῦ Ἀντιστρατήγου Τσούρτσ, ἐκδοθεῖσαν κατὰ τὸ **1844**, περὶ τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὸ στρατόπεδον ἐκεῖνο.

Μετά τινας δ' ἔτι ἐπὶ τούτου παρατηρήσεις ἄλλων, ἐνηργήθη ἡ διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορία διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀρχειοφύλακος τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου Κ. Μ. Α. Καΐρη καὶ τῶν Βουλευτῶν ΚΚ. Α. Δανοπούλου καὶ Γ. Ῥαζελιώτου.

Γενομένης δὲ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Π. Καλαμαριώτου καὶ Π. Ι. Κυριακοῦ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἔλαβον ψήφους, ὁ Κ. Γ. Τερτσέτης **61**. ὁ Κ. Ἡλίας Χριστοφίδης **29**. καὶ ὁ Κ. Χ. Νικολαΐδης **14**. καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξελέξατο ὡς ἀρχειοφύλακα αὐτῆς τὸν Κ. Γ. Τερτσέτην.

Ἀναγγείλαντος τοῦ Προέδρου εἰς τὴν Βουλὴν τὸν θάνατον τοῦ πολλὰ παθόντος ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας Γεωργίου Ὑψηλάντου, παρετηρήθη ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἐγγραφῶν τῶν ὀνομάτων τῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν ἐπιτροπὴ θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν γόνον τοῦτον τῆς ὑψηλαντικῆς οἰκογενείας.

Προβάσης κατόπιν τῆς Βουλῆς εἰς τὸ Β'. ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν **1,149** ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναστασίου Ἐλεράντου, δι' ἧς ἐκθέτων ὅτι διατελέσας τρία περίπου ἔτη ὡς ἱππεὺς εἰς τὸν Βασιλικὸν στρατὸν, κτυπηθεὶς καὶ καταπατηθεὶς ὑπ' ἀγρίου τινος ἵππου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, ἀποκατέστη ἀνίκανος πάσης ὑπηρεσίας, καὶ δυστυχεῖ μὴ ἔχων πόρον ζωῆς. ἐξαιτεῖται ἀνάλογον πρὸς διατροφήν του σύνταξιν· καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1,086** ἀναφορᾶς Σύρμως χήρας Ἀσημάκη Καλτζᾶ ἐκ Καλαβρύτων, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς τοῦ συζύγου της κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις. βαθμολογημένου μὲ τὸν τῆς στρατηγίας βαθμὸν κατὰ τὸ **1824**· τὴν παντελῆ ἀνέχειάν της καὶ τὸ πολυάριθμον τῆς οἰκογενείας της· καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν· καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἐπ' αὐτῆς τὴν γενομένην ὑπό τινος πρότασιν νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις τοῦ Ἀσημάκη Καλτσᾶ.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1080** τῆς Ἀντωνίνας Δημητρίου Μπαχαντῆ, ἐχούσης καὶ τρία πιστοποιητικὰ διαφόρων ἐπισήμων ἀνδρῶν, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι ἀρπαγείσης τῆς περιουσίας της, ὅτε μετεφέρετο ἀπὸ τὴν πατρίδα της Κρήτην εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, τῆς ἐδόθη πρὸς ἀποζημίωσιν παρὰ τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος γραμμάτιον ἐκ φοινίκων **18,000**, καὶ ὅτι δυστυχοῦσα ἤδη εἰς μέγιστον βαθμὸν ἐξαιτεῖται ἡ τὴν ἐξαργύρωσιν τοῦ ῥηθέντος γραμματίου ἢ ἀπέναντι αὐτοῦ γαίας ἐθνικὰς κατ' ἐκτίμησιν,

καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1,214** ἀναφορᾶς κατοίκων τινῶν Αἰγίου, ἐνοικιαστῶν τῶν ἐθνικῶν σταφιδαμπέλων, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται τὴν ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς τοῦ ἐνοικίου κατὰ διάγνωσιν πραγματογνωμόνων, ἢ τὴν ἀπαλλαγὴν των ἀπὸ τοὺς ἐνοικιασθέντας σταφιδαμπελῶνας, δι' ὑπέρμετρον ζημίαν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τὴν ἀναφορὰν ταύτην ὑποστηρίζων τις ἐξέθηκεν ὅτι ἡ ἐνοικίασις αὕτη εἶναι εἰς ὑπέρογκον τιμήν, διότι ἐγένετο κατὰ τὰ **1841** ὅτε ἡ σταφὶς ἐπωλεῖτο ὀγδοήκοντα, καὶ πλέον ἔτι, δίτηλα, ἀλλ' εἰς τὰ ἑπόμενα ἡλαττώθη καὶ μέχρι τῶν εἴκοσιν· ὅτι τὸ συνάλλαγμα τοῦτο, ἂν καὶ κατὰ τὰ ἄλλα ἔγκυρον, δὲν ὑφίσταται ὁμως ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς ζημίας τῶν ἐνοικιαστῶν, καὶ καθόσον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει συμφέρον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ καταστρίψῃ τοσαύτας οἰκογενείας, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ μένωσιν ἀκαλλιέργητα καὶ νὰ φθείρωνται τὰ ἐθνικὰ κτήματα ἕνεκα τῆς ἀπορίας τῶν ἐνοικιαστῶν· ἐπρότεινε δὲ διὰ ταῦτα νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησίς των.

Ἀντεῖπε δ' ἄλλος ὅτι ἡ ζημία δὲν δικαιολογεῖ τὴν αἴτησιν τῆς διαλύσεως τοῦ συναλλάγματος τῆς ἐνοικιάσεως, καὶ ὅτι ἑπομένως περιττὴ ἡ σύστασις εἶναι.

Ἀπήντησε δ' ἕτερος εἰς τοῦτον ὅτι ἡ ζημία δὲν εἶναι λόγος ἀκυρώσεως ἔννομος, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἰδιώτου ἐκμισθωτοῦ, διότι ὀφείλει νὰ προνοῇ καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἰδιωτῶν, καὶ ἐπιεικῶς φερομένη νὰ λαμβάνῃ ἀφ' ἑαυτῆς μέτρα, ὥστε μήτε οἱ ἐνοικιασταὶ νὰ καταστρέφωνται, μήτε τὰ ἐθνικὰ κτήματα νὰ μένωσιν ἀκαλλιέργητα, καὶ τὸ ὀλεθρίως τοῦ δημοσίου συμφέρον νὰ ἐπιζητῇ· ὅθεν πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι οἱ ἐνοικιασταὶ τῶν σταφίδων εὑρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν μὲ τοὺς ἐνοικιαστὰς τῶν ἐθνικῶν ἐλαιῶν, μὴ δυνάμενοι ὡς ἐκ τῆς ὑπερόγκου τιμῆς τοῦ ἐνοικίου νὰ ἐξοφλῶσι τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένας δόσεις, καὶ διὰ τοῦτο αὐτοὶ μὲν ματαίως καταδιώκονται, τὰ δὲ κτήματα τοῦ ἔθνους μένοντα ἀκαλλιέργητα φθείρονται· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ πρόνοιαν γενικοῦ τινος μέτρου. Σύμφωνος καὶ ἕτερος πρὸς ταῦτα ἀντεῖπε μόνον ὅτι αἱ

τῶν ἐλαιώνων πολυετεῖς ἐνοικιάσεις δὲν συνταυτίζονται μὲ τὰς τῶν σταφίδων, διότι αἱ ἐνοικιάσεις τῶν ἐλαιώνων εἶναι καθ' ὅλα τὰ μέρη ὅμοιαι, καὶ ὁποιονδήποτε τῆς Κυβερνήσεως μέτρον ἐφαρμόζεται εἰς ταύτας.

Ἡ Κυβέρνησις, προσέθηκεν Ἕτερος, ὀφείλει ἐπιτηδείως νὰ προσφέρηται, ἀλλ' ἡ ἐπιείκεια ταύτης συνοδεύεται μέ τινα εὐθύνην περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς χρήσεως.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1075 ἀναφορᾶς τοῦ Λεοντίου Κυπριανοῦ, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐνηγκαλίσθη τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα, διδάσκων τὴν νεολαίαν ἀδόκνως· ἀλλ' ὅτι πρὸ τριῶν περίπου ἐτῶν παιτήθη τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ ἀμβλυωπίαν· ἤδη δὲ στερούμενος παντὸς πρὸς τὸ ζῆν πόρου ἐξαιτεῖται ἀπέναντι τῶν ἐκδουλεύσεών του ἀνάλογον σύνταξιν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,217 ἀναφορᾶς τοῦ δημάρχου Ἀμφίσσης, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει, ὅτι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος τῆς Φωκίδος Γ. Κλήρης ἐξέδοτο παράνομον ἄδειαν πρὸς ἀνέγερσιν δύο μαγαζείων ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, καὶ ἐντεῦθεν προσβάλλονται τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,218 ἀναφορᾶς διαφόρων κατοίκων Ἀμφίσσης, οἵτινες ἐκθέτουν τὰ αὐτὰ, ὅσα καὶ ὁ δήμαρχος Ἀμφίσσης, περὶ τῆς ὡς ἀνωτέρω παρανομίας τοῦ ἐφόρου Κλήρη· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,436 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Λιβανάτων τῆς Λοκρίδος, ἐξαιτουμένων τὴν διατήρησιν τῆς Μονῆς ἐπονομαζομένης Βιλιῶν· ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης αὐτῶν, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὴν ἁπλῆν διεύθυνσιν τῶν ἀναφορῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,236 ἀναφορᾶς τοῦ Κονταγιάννη Δημητρίου, δι' ἧς ἐκθέτων τὴν ὁποίαν ὑπέστη ζημίαν ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν δημοσίων προσόδων τοῦ 1844 τοῦ δήμου Ἀποδο-

τίας, ζητεῖ νὰ ἐκπεσθῶσιν ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον δραχμαὶ 2,108· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Μετὰ τὴν προφορικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Ναυπακτίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1250 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Προσνᾶ τῆς Λοκρίδος, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν ὅτι ὁ Χαράναγας Κουρταλης παρανόμως ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του μέρος γαιῶν ἐντὸς τοῦ χωρίου των· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,249 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Μεγάρων, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν, ὅτι παρανόμως τὸ δημόσιον κατέχει τὰ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου των δάση καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἀνήκουσα δικαιοσύνη· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,241 ἀναφορᾶς τῆς Ζανέκου, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι φονευθέντος κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦ γαμβροῦ της Πάνου Πινότζη, ἡ Κυβέρνησις ἐχορήγησε πρὸς τὴν θυγατέρα της μηνιαίαν σύνταξιν ἐξ 24 δραχμῶν, πρό τινος δὲ ἀποβανούσης τῆς θυγατρός της ἔπαυσε καὶ ἡ σύνταξις ἐξ ὁλοκλήρου· καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συντάξεως διὰ τὰς ἐπιζώσας θυγατέρας τοῦ ὑπὲρ πατρίδος πεσόντος Π. Πινότζη· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1,281 ἀναφορᾶς τοῦ δημάρχου Μεγάρων, διαβιβάζοντος ψήφισμα δημοτικοῦ συμβουλίου εἰς τὸ ὁποῖον τοῦτο, ἐκθέτον τὰ ὁποῖα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ὁ τόπος ἐκεῖνος ὑπέφερε δεινά, καὶ τὴν ἀθλίαν τῶν κατοίκων κατάστασιν, ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐν ὀνόματι τῶν δημοτῶν δάνειον 250,000 δραχμῶν ἢ τοὐλάχιστον νὰ ληφθῇ ἄλλη τις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρόνοια πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης αὐτῶν, τὰς γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς διευθύνσεώς των εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1212 ἀναφορᾶς κατοίκων τινῶν Καλάμου διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν, ὅτι δανεισθέντες πρὸ τῆς ἐπαναστά-

σεως ἐπ' ὀνόματι τῆς κοινότητος, ἤδη καταδιώκονται ὑπὸ τῶν δανειστῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν ἀναστολὴν τῆς καταδιώξεως· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὰ ὑπουργεῖα τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ σύνταξις τοῦ περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων νομοσχεδίου.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1293** ἀναφορᾶς κατοίκων τινῶν τοῦ δήμου Λεύκτρου τῆς Λακωνίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσιν ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὑποστηρίζουσι τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυρομιχαλαίων, καὶ καταθλίβουσι τοὺς ἀντιπάλους αὐτῆς, ὅτι κατὰ τὸν Ἰούλιον π. ε. εἰς τὴν κατὰ τὸν Δῆμον Λεύκτρου συμπλοκὴν ἀπεσύρθησαν πολλοὶ τῶν κατοίκων, καὶ ὅτι οἱ ὑπὸ τὸν Γερμανὸν καὶ Πέτρον Μαυρομιχάλην ἐθνοφύλακες, παρόντος καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Διοικήσεως, εὗρον τὴν εὐκαιρίαν νὰ λαφυραγωγήσωσι καὶ κατακαύσωσι 33 οἰκίας, ἕως ἂν ἦσαν κατά τι ἐνοχοι ἐδύναντο νὰ τοὺς διευθύνωσιν ἐνώπιον τῶν νόμων· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1057** ἀναφορᾶς τοῦ Ἀδριανοῦ Οἰκονομοπούλου ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου ἀνάλογον ἀμοιβήν· ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1078** ἀναφορᾶς τοῦ Ἰω. Ἀθ. Ῥώσσου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ναυτικὰς αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις, ἐξαιτεῖται νὰ ἐκλοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἀνάλογος ἀμοιβὴ καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

Ἡ Βουλὴ ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης τούτων παρεδέχθη, δι' ἀναστάσεως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1456** ἀναφορὰ τῆς Ἑλένης συζύγου τοῦ Μακαρίτου Π. Δελιγιάννη, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι ἡ χορηγηθεῖσα εἰς αὐτὴν μηνιαία σύνταξις ἐκ δρ. 90 ἀπέναντι ἐξ ὧν ἔχων δὲν εἶναι ἐπαρκὴς μήτε ἀνταξία τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τοῦ Μακαρίτου συζύγου της, καὶ ἐξαιτεῖται αὔξησιν συντάξεως· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν νὰ λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1466** ἀναφορὰ τῶν

Γεωργίου Ζαχείλα, Νάνου Ψύρα, Χριστάκη Ἀλεξίου καὶ Τριανταφύλου Χριστοδούλου, κατοίκων Λαμίας, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι διαταχθείσης τῆς κατ' οἶκον ἐρεύνης εἰς τὰς οἰκίας των παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Πρωτοδικῶν Λαμίας Κ. Κοντολέοντος, δὲν ἐφυλάχθησαν καθ' ὁλοκληρίαν αἱ διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἐπομένως ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐγειναν ἡ ἐξέτασις ἐπροξένησε προσβολὴν κατὰ τῶν ὑπόπτων, καὶ δικαίαν κατὰ συνέπειαν ἀγανάκτησιν ἐκ μέρους των, παραπονοῦνται διὰ ταῦτα ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ γνωστοποιηθῇ ἀρμοδίως τὸ ὄνομα τοῦ προσάψαντος εἰς αὐτοὺς τὴν τοιαύτην πρᾶξιν, διὰ νὰ τιμωρηθῇ, καὶ συγχρόνως τὴν ἀνήκουσαν ἱκανοποίησιν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1463** ἀναφορᾶς τῆς χήρας Μαρίας Δημητρίου Καρνασύρη δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ἀφ' οὗ ἀπέθανον οἱ δύο αὐτῆς υἱοὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα, ὁ εἷς μάλιστα ὁ μεγαλήτερος, Γεώργιος καλούμενος, ὁπλαρχηγὸς ὤν, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχηγοῦ Ἥλια Μπεϊζαδὲ, χαίρει καὶ δικαιώματα ἀμοιβῆς κατὰ τὰ ψηφισθέντα παρὰ τῆς Συνελεύσεως, κληρονόμος τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ διαληφθεῖσα μήτηρ, πρὸς δὲ καὶ ὅτι ὁ σύζυγός της πληγωθεὶς εἰς τὴν μάχην τῆς Καρύστου, μεθ' οὗ πολὺ ἀπέθανεν, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν καὶ τὸ, ἀνῆκον πρὸς τὸν ἀποθανόντα υἱόν της Γεώργιον, ὁπλαρχηγοῦ γραμμάτιον· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια.

Ἡ Βουλὴ, τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ προέδρου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ συστηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1458** ἀναφορᾶς τῶν Κ. Γ. Δοκοῦ καὶ Στ. Δοκοῦ δι' ἧς ἀναφέρουσι ὅτι κατὰ τὸ **1843** ἐξεποιήθησαν ἐπὶ δημοπρασίᾳ οἰκόπεδά τινα εἰς Πειραιᾶ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἠγόρασαν ἓν οἱ ἀναφερόμενοι ἀπὸ 380 περίπου μέτρα πρὸς δρ. **18** δι' ἕκαστον, ἐν ᾧ λοιπὸν εἰς τὴν δημοπρασίαν ὅλων τούτων τῶν οἰκοπέδων ὁ κήρυξ διελάλει ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, ὅτι τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια εἶναι δεκτὰ πρὸς πληρωμὴν, ὁ Οἰκονομικὸς τότε ἐπίτροπος, εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε δι' ἄλλην αἰτίαν, δὲν ἐφρόντισε νὰ δηλώσῃ εἰς τὰ πρακ-

τικὰ τὸ περιστατικὸν τοῦτο, καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐναντίον τῶν ἐλπίδων των, καταδιώκονται εἰς πληρωμὴν ἐπὶ μετρητοῖς, ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει, μάλιστα ὑπεχρεώθησαν νὰ πληρώσωσι τὴν πρώτην δόσιν, ἀναγκασθέντες ὡς ἐκ τῆς ἑτοιμασίας τοῦ ὑλικοῦ καὶ λοιπῆς συμφωνίας τῆς οἰκοδομῆς· καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ πληρώσωσι τὸ ἐπίλοιπον τῆς τιμῆς τοῦ οἰκοπέδου εἰς φαλαγγιτικὰ γραμμάτια, ἀγορασθέντα ἔκτοτε πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1460** ἀναφορᾶς τοῦ Γεωργίου Βοῦτα ἐκ Πετσῶν, ὅστις ἐπισυνάπτων ἀντίγραφον συστατικῆς πράξεως τῆς κατὰ τὸ **1836** ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐκδουλούσεων, ἐξαιτεῖται νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐν αὐτῇ ἤδη, ἀφ' οὗ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἱ ἐν τοῖς πράγμασι ξένοι δὲν ἠθέλησαν νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν των τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του, καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ δικαιά του τοῦ νὰ λαμβάνῃ ὁλ. μηνιαίαν σύνταξιν δρ. **90** κατὰ μῆνα, ἴσην μὲ τὸν μισθὸν τοῦ ἐπιλογίου τῆς Β. Φαλαγγος, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας, δι' ἀναστάσεως ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης ἰδίως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ· **1461** ἀναφορᾶς τοῦ Φιλίππου Καστανδρῆ, δι' ἧς ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἰωάννης Λελούδης, εἷς ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὰ οἰκόπεδα προσεληφθησαν εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ τοὺς Βασιλικοὺς κήπους, ζητεῖ ἀποζημίωσιν πήχεων **12,983**· ὅτι ἐνῷ δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀποζημίωσιν ἐπὶ **1000** μόνον, καταφεύγει εἰς ἔγγραφα πλαστά, καὶ μαρτυρικὰ διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὰς ἀξιώσεις του· καὶ ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ ἀποδείξῃ, ὅπου ἀνήκει, τὴν ἀλήθειαν τῆς προκειμένης καταχρήσεως· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1445** ἀναφορᾶς τῶν Γεωργίου Καζάνη, Παύλου Γιωργουλάκη, Καραπόθα Γεωργουλάκη, Ἀντωνίου Παπαδάκη, Νικολοῦ Καρακίτσαινας, καὶ τῆς Δημητρούς Πολυκόμμης, ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἐλους, δι' ἧς ἀναφέρουσιν ὅτι κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ὑπέστησαν δυστυχήματα ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων τῆς Κυβερνήσεως, κατεκάησαν αἱ οἰκίαι των, ἐλεηλατήθησαν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν ᾧ, ἐὰν ὁ Καρακίτσος καὶ Πουλικάκος ἐφάνησαν ἀναρχικοὶ, οἱ Νόμοι ὁρίζουσι τὰ πρὸς τιμωρίαν των· ἐγκελεύοντες ἐπομένως καταλόγων τῶν ληστευθέντων καὶ καταστραφέντων πραγμάτων των, ἐξαιτοῦνται νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ὅ,τι πρέπει· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ, δι' ἀναστάσεως ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ὑπ' ἀριθ. **1443** ἀναφορὰ τοῦ Κατσιγιάννη Ν. Μακεδόνος καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, δι' ἧς ἐκθέτοντες τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ἀδελφῶν των, τὴν δυστυχίαν των καὶ τὴν σημερινὴν ἀνέχειάν των, ἐξαιτοῦνται ἀνάλογον περίθαλψιν πρὸς ἀνακούρισιν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην, δι' ἀναστάσεως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1462** ἀναφορὰ τῆς Ζ. Π. Σέκερη δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας τοῦ συζύγου της, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν καὶ τὴν πρέπουσαν ἀποζημίωσιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, μὲ τὴν σύστασιν τοῦ νὰ λημφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια.

Μετά τινα εἰπόντα ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἀναφερομένης πολλὰς προσήνεγκε πρὸς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις, καὶ ὑποστηρίζοντα ἐπομένως τὴν σύστασιν, ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη μετ' αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1459** ἀναφορὰ διαφόρων κατοίκων τοῦ δήμου Τρικάλων, τὸν ἀριθμὸν **28**, δι' ἧς ἐκθέτουσιν ὅτι ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων τοῦ δήμου των εἶναι λίαν σπουδαία, διὰ τὴν κακὴν διαγωγὴν τοῦ Ἀστυνόμου, τὴν παραλυσίαν ἐν γένει τῶν δημοτικῶν ὑποθέσεων, προερχομένην ἕνεκα τῆς ἀναθέσεως εἰς ἕνα τῶν Δημαρχικῶν Παρέδρων, παρανόμως, τῶν δημαρχικῶν καθηκόντων· ὅτι τὸ δημοτικὸν σχολεῖον διελύθη, ἡ δὲ διαγωγὴ τῶν διδασκαλικῶν ὑπαλλήλων ἐκείνου τοῦ μέρους δὲν εἶναι τόσον εὐάρεστος· καὶ ὅτι ὁ Κ. Ἀνδρέας Νοταρᾶς, Βουλευτὴς, περιποιεῖται τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ὑπαλλήλους πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς εἰς τὸν τόπον ἐπιρροῆς του· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Εἷς τῶν Βουλεττῶν παρετήρησεν ὅτι, ἂν καὶ τὰ ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἀναφορᾷ οὐδενὸς λόγου ἄξια καὶ σπουδῆς εἶναι, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τοιαῦται ἀναφοραὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἀκροατηρίου ἀναγινωσκόμεναι δύνανται νὰ κηλιδώσωσι τὸν χαρακτῆρα ἐκείνων καθ' ὧν γράφονται· ἵνα μὴ λοιπὸν κηλίς τις ἐνοχῆς κατὰ τῶν ἐγκαλουμένων μένῃ, καὶ μάλιστα ὅταν Βουλευταὶ οὗτοι ὦσι, προτείνῃ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἀναφορὰ, μὲ τὴν προσθήκην νὰ ὑποβάλῃ τοῦτο τὸ ἐπὶ ταύτης ἀποτέλεσμα εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς γνῶσίν της, καὶ δικαιολογίαν τῶν κατηγορουμένων, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὰ ἀναφερόμενα δὲν εἶναι ἀληθῆ.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου ὅτι οὐδόλως ὁ κατηγορούμενος προσβάλλεται, καθόσον αἱ ἐκφράσεις τῶν ἀναφερομένων γενικαὶ οὖσαι δὲν ἔχουσιν ἀποτέλεσμα, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀντικρούσαντος τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἵνα μὴ ἐντεῦθεν καταστραφῇ τὸ τοῦ ἀναφέρεσθαι ἱερὸν δικαίωμα· ὁ προτείνας ἀντιπαρετήρησεν ὅτι οὐδόλως το τοῦ ἀναφέρεσθαι δικαίωμα ἡ Βουλὴ καταστρέφει, καθόσον δυνάμει τοῦ Συντάγματος ἔχει αὕτη τὸ δικαίωμα νὰ πέμπῃ ἀναφορὰς πρὸς τὰ ὑπουργεῖα καὶ νὰ ζητῇ τὸ ἀποτέλεσμα πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας.

Μετά τινα ὑποστηρίξαντα τὴν τοῦ προτείναντος γνώμην, ὡς σύμφωνον μὲ τὸ Σύνταγμα, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην τοῦ προτείναντος· αὕτη δὲ, δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη νὰ συστηθῇ, μὲ τὴν προσθήκην νὰ ὑποβάλῃ τὸ ἐπὶ ταύτης ἀποτέλεσμα πρὸς αὐτήν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1465** ἀναφορὰ τῶν ἀρχικεραμέων κατοίκων τοῦ δήμου Θουρίας, δι' ἧς παραπονοῦνται, ὅτι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου ἐπὶ τῶν κεράμμων καὶ καυσοξύλων, ἐναντίον τοῦ 52 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα. Μετά τινα εἰπόντα ὅτι ἡ εἴσπραξις καὶ ἐπιβολὴ τοιούτου φόρου ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, καὶ προτείναντα κατὰ συνέπειαν νὰ συστηθῇ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν γνωμοδότησιν τοῦ προαγορεύσαντος· αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως τὴν παρεδέχθη.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1466** ἀναφορὰ τοῦ Ἀναστασίου Ἀργυροπούλου, δι' ἧς ἐκθέτων ὅτι παρὰ προσδοκίαν ἀπερρίφθη ἡ κατὰ τοῦ Ι. Π. Κοκκώνη ἀναφορά του, ἐξιστοροῦσα τὰς

καταχρήσεις τοῦ διαληφθέντος, τὸ ἀκατάλληλον τοῦ νὰ κατέχῃ τὴν θέσιν τοῦ ἐφόρου τῆς δημοτικῆς προεκπαιδεύσεως κτλ. ἐξαιτεῖται νὰ ληφθῇ ἡ φροντὶς, πολὺ δὲ περισσότερον, νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον ὑπουργεῖον διὰ νὰ εἰσαχθῇ οὗτος εἰς δίκην κατὰ τὴν αἴτησιν, ὡς λέγει, τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Ἀθηνῶν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Γραμματέως ἀνάγνωσιν τῆς πρωτοτύπου ἀναφορᾶς, κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν Βουλευτῶν γενομένην, παρετήρησέ τις ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ περιεχομένου ἠννόησε πᾶς τις, καὶ ἐπείσθη, ὁποία εἶναι ἡ διαγωγὴ καὶ τὸ ποιὸν τοῦ ἀναφερομένου· ὅτι ἑπομένως κακῶς ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη ἀναφοράν, δι' ἧς οὐ μόνον ὑβρίζεται διὰ καπηλικῶν ἐκφράσεων δημόσιος ὑπάλληλος, ἀλλὰ καὶ ἡ Βουλὴ ἐνοχοποιεῖται ὡς ἀπορρίψασα καὶ τὴν πρώτην τοῦ ἰδίου ἀναφοράν· τούτων ἕνεκα προτείνει τὴν ἀπόρριψιν αὐτῆς.

Μετά τινα συμφωνήσαντα μὲ τὸν προαγορεύσαντα, καὶ ἕτερον εἰπόντα ὅτι τοιαῦται λοίδοροι ἀναφοραὶ δὲν πρέπει νὰ παραδέχωνται παρὰ τῆς Βουλῆς, καθόσον τοῦτο εἰς τὸν κανονισμὸν ἀντίκειται, ὁ Πρόεδρος, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν ἀπόρριψιν· αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως ἀπεφάσισε νὰ ἀπορριφθῇ.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ὑπ' ἀριθ. **1203** καὶ **1288** ἀναφοραὶ διαφόρων κατοίκων Ἀταλάντης, δι' ὧν ἐκθέτοντες τὴν καταχρηστικὴν διαγωγὴν τοῦ ἐφόρου τῆς ἐπαρχίας Λοκρίδος Ν. Μπουφίδου, προσθέτουσιν ὅτι ἡ ἐξέτασις, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ἀλήθεια, πρέπει νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἄλλον ἁρμόδιον ὑπάλληλον τῆς Κυβερνήσεως, ὄχι δὲ καὶ εἰς τὸν Διοικητὴν Φθιώτιδος Δοῦκαν Κ. Δοῦκαν, διότι μετ' αὐτοῦ συνδέεται μὲ φιλικὰς σχέσεις, πολλῷ δὲ περισσότερον μετὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας Κ. Γεωργαντᾶ, διὰ τῶν προσπαθειῶν τοῦ ὁποίου διωρίσθη ἔφορος ὁ Μπουφίδης· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Προτείναντος δέ τινος τὸ περιττὸν ἤδη αὐτῶν, καθόσον ἄλλοτε ἡ Βουλὴ περὶ αὐτῶν ἀπεφάνθη, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν τοῦ προαγορεύσαντος γνωμοδότησιν· αὕτη δὲ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη νὰ μὴ διευθυνθῶσιν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1265** ἀναφορὰ τοῦ ὑποστρατήγου Ἰωάννου Ῥάγκου, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας του καὶ τοὺς κατὰ καιρὸν δοθέν-

τας εἰς αὐτὸν βαθμοὺς, παραπονουμένου ἐπομένως διὰ τὸ ἀκαταλλήλων τῆς μισθοδοσίας του, καὶ ἐξαιτουμένου τὸ ὁμοιόμορφον τοῦ μισθοῦ κατὰ τὰς διαφόρους τάξεις τῶν στρατιωτῶν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Εἷς παρετήρησεν ὅτι, ὅσον εἶναι βέβαιον ὅτι τὰς αὐτὰς θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις ἔχουσιν ὅσοι τοῦ αὐτοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ ἠξιώθησαν, κατὰ τοσοῦτον ὁμολογούμενον εἶναι ὅτι ἀνίσως τούτων βραβευομένων, οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ καὶ οἱ τῆς κοινωνίας δεσμοὶ παραβλάπτονται, καθόσον τὸ μέτρον τοῦτο διακρίσεις νὰ εἰσαγάγῃ προτιθέμενον, ἀντιζηλίας καὶ πάθη μεταξὺ τῶν τῆς κοινωνίας μελῶν γεννᾷ, καὶ τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, τέλος πάσης πολιτείας οὖσαν, ἐκλιποῦσαν ὅλως εἰς τὰ τῶν ἀρχομένων ὄμματα δείκνυσιν· ὅτι ἂν καὶ δὲν παραδέχηται ὅτι ἡ ἀντιβασιλεία τοιαῦτα σκοποῦσα, τὸ σφαλερὸν τοῦτο πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς Ἑλλάδος μετεχειρίσθη μέτρον, πείθεται ὅμως ὅτι ὑπὸ ψευδῶν αὐτὴ παραπεισθεῖσα εἰσηγήσεων πολλοὺς τῶν ἀγωνιστῶν ἠδίκησεν, ἐν οἷς καὶ τὸν ἀναφερόμενον Ι. Ῥάγκον, τοῦ ὁποίου ἂν καὶ δὲν ἀγνοῶνται αἱ μεγάλαι πρὸς τὴν πατρίδα θυσίαι καὶ ἐκδουλεύσεις, πρὸς φωτισμὸν ὅμως τῶν ἀγνοούντων ὀλίγας ἐκ τούτων νὰ ἀναφέρῃ προτίθεται. Ὁ Ἰωάννης Ῥάγκος, εἶπεν, ἅμα τῇ κλονγγῇ τῶν ὅπλων ἀνεδείχθη στρατηγὸς κατὰ τὴν λαμπρὰν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν μάχην τῆς Λαγκάδος, ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν στρατηγὸν Ἰσκον, Καραγιάννην καὶ τοὺς Βαλτινοὺς ἀνήκουσαν. Μετ' αὐτὴν ἀναδειχθεὶς τὴν κατὰ τῆς Ἠπείρου δυσχερεστάτην ἐκστρατείαν προέβη μέχρι τῶν Καλαρίτων περὶ τὰ Ἰωάννινα, ἔνθα πολιορκήσας κατὰ πρῶτον τοὺς ἐχθροὺς, εἶτα δὲ ἐκπολιορκήσας καὶ συλλαβὼν πολλοὺς τούτων, μέγαν ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὰ τοῦ ἐχθροῦ σχέδια ἐπροξένησε. Μετ' αὐτὴν κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἔτι δυσχερεστέραν κατὰ τῆς Θεσσαλίας ἐκστρατείαν τελεσφόρως ἐξετέλεσεν, ἔχων ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του τότε καὶ τὸν μετέπειτα στρατηγὸν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος Καραϊσκάκην· ἐκεῖθεν δ' ἐπανελθὼν εἰς Ἄγραφα καὶ πρὸς τοὺς ἐκεῖ πολεμίους συμπλακεὶς νικητὴς ἀνεδείχθη, πολλοὺς Μπέηδας ζωγρήσας (ἀνέγνω ἐνταῦθα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν λόγων του ἔγγραφον δι' οὗ ὁ Ἀρχιστράτηγος Δ. Ὑψηλάντης, γράφων ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Τριπόλεως πρὸς τὸν Ι. Ῥάγκον, τὰς ἀνδραγαθίας του ὑπερεπῄνει). Ὅτι πολλῷ πρότερον τῶν μαχῶν τούτων, προσέθηκε, τῇ ἐπιρροῇ καὶ συνδρομῇ τῶν Ῥάγκων πρὸς τοὺς Σουλιώτας ἀπεδόθη τὸ Σούλι, ὅπερ

κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν προπύργιον τῆς Ἑλλάδος δικαίως ἐθεωρεῖτο (ἀνέγνω ἕτερον ἔγγραφον τοῦ Πορφυρίου ἐπισκόπου Ἄρτης καὶ ἄλλων διασήμων βεβαιοῦν τὴν πρᾶξιν). Ὅτι μετὰ τοῦτο, τοῦ Σουλίου πεσόντος καὶ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν Πλάκαν καὶ Πέτα ἡττηθέντων, ὁ Ὁμερ-Βριώνης μετὰ πολυαρίθμου στρατιᾶς κατὰ τοῦ Μεσολογγίου ἐξεστράτευσεν· ἐν ᾧ δὲ πάντες ὑπὸ πανικοῦ κατελήφθησαν φόβου προφανῆ τὸν κίνδυνον βλέποντες, τῶν Πελοποννησίων, εἰς οὓς καὶ μόνους εἶλπιζον, μὴ φθασάντων, ὁ Ῥάγκος μετὰ τοῦ Βαρνακιώτου καὶ Ἴσκου παρὰ τῶν ἐκεῖ συνηθροισμένων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὡς μεσῖται πρὸς τὸν Πασσᾶν νὰ ἀποσταλῶσιν ἐξελέχθησαν· μεθ' ὃ πρὸς τὸν Πασσᾶν ἀπελθόντες καὶ διάφορα στρατηγήματα μεταχειρισθέντες, ἐφ' ἱκανὸν χρόνον τὴν μὴ ἐκπολιόρκησιν τοῦ Μεσολογγίου παρέτειναν. Τούτου δὲ γενομένου, καὶ τῶν Πελοποννησίων μετ' ὀλίγον φθασάντων, ὁ ἐχθρὸς μετ' ἀποπειραθεῖσαν ἔφοδον ἀπεδιώχθη αἰσχρῶς, οὐκ ὀλίγην ὑποστὰς ζημίαν· βεβαιουμένων ὅλων τούτων ἀπὸ τὰ σωζόμενα καὶ ἀναγνωσθέντα ἔγγραφα τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πολιορκηθέντων Πετρόμπεη, Κ. Δελιγιάννη, Α. Ζαΐμη, Μάρκου Βότσαρη, Μαυροκορδάτου, Τσόγκα, Μακρῆ κλπ. Ὅτι μετὰ ταῦτα, προκειμένου περὶ ἀποστολῆς πληρεξουσίου εἰς τὴν ἐν Ἄστρει συνέλευσιν, ὁ μὲν Ἴσκος, στρατηγὸς καὶ διοικητὴς τῶν τῆς Στερεᾶς ὅπλων ὑπὸ τῶν ἐκεῖ συνηθροισμένων ἐξελέχθη, ὁ δὲ Ι. Ῥάγκος γενικὸς τῶν ὅπλων τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος πληρεξούσιος πρὸς τὴν συνέλευσιν ἀπεστάλη, μηδενὸς ἄλλου πρὸς τοῦτο ἱκανοῦ ὄντος. Ὅτι καὶ τοι τοιούτους ὑποστὰς ἀγῶνας καὶ κινδύνους ὁ Ι. Ῥάγκος ἀπομάχου ὅμως μισθὸν λαμβάνει. Διὰ ταῦτα ἐπρότεινε νὰ συστηθῇ ἡ σίτησίς του ὡς δικαία.

Ἐνταῦθα ὁ Βουλευτὴς Βονίτσης προσέθηκεν ὅτι ὁμιλήσας πρότερον δὲν εἶπεν, εἰμὴ ὅ,τι ἤδη ὁ λαλῶν, καὶ χαίρει διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιβεβαίωσιν.

Ὁ δὲ Βουλευτὴς Ἀθηνῶν ἐπίσης προσέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν εἰς Θεσσαλίαν μνημονευθεῖσαν ἐκστρατείαν τοῦ Ῥάγκου ἐλησμόνησεν ὁ λαλήσας νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὸν μακαρίτην Φωκᾶν, Κεραλῆνα, χιλίαρχον, ὅστις μὲ ἀρκετὸν σῶμα συμπατριωτῶν του παρηκολούθησε.

Μετὰ τούτους ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸ συμπέρασμα τῆς ὁμιλίας τοῦ προαγορεύσαντος πρόκειται περὶ μισθοδοσίας τῶν φαλαγγιτῶν ἀξιωματικῶν, παρατηρεῖ πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι, ὅτε πέρυσι κατὰ τὴν πρώτην Σύνοδον ἐσυζητεῖτο ὁ

προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, εὑρέθη μεταξὺ τῶν τῆς λεπτομερείας φύλλων καὶ πίναξ τις τὴν τῶν φαλαγγιτῶν μισθοδοσίαν ὁρίζων· ὅτι ἐξετάσας τοῦτον καὶ ἰδὼν ἀνίσους μισθοδοσίας περιέχοντα ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ διασαφήσεις, οὗτος δὲ ὑπεσχέθη τότε νὰ ὑποβάλλῃ νομοσχέδιον· ἄλλος δὲ ἐπρότεινεν ὅτι περὶ τούτου καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ ὡσαύτως ἐγνωμοδότησε, καὶ τὴν γνώμην της ταύτην ἀσπασθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐσύστησεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Διὰ ταῦτα προτείνει νὰ συστηθῇ μὲν ἡ ἀναφορά, νὰ ὑπομνησθῇ ὅμως ὁ Ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ τὸ ὑπ' αὐτοῦ τότε ὑποσχεθὲν νομοσχέδιον πρὸς τὴν Βουλήν.

Ὁ Πρόεδρος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προαγορεύσαντος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἡ δὲ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη ταύτην.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὁρίσας, συναινέσει τῆς Βουλῆς, ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν καθυποβληθεισῶν σήμερον ἐκθέσεων, καθ' ἣν ἀνεγνώσθησαν τάξιν, ἐὰν ἐγκαίρως τυπωθεῖσαι ἤθελον διαμοιρασθῆ, ἄλλως δὲ, τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως δημοτικοῦ νοσοκομείου ἐν Λαμίᾳ, καὶ τὴν ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **4** ὥραν **Μ. Μ.**

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ἰ. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

Πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Σήμερον τὴν ἕκτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὁ ἕτερος τῶν Βουλευτῶν Ὕδρας Κ. Δ. Κριεζῆς ὤμοσε τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον τοῦ Βουλευτοῦ ὅρκον, ἔχοντα οὕτως·

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐκπλη-

ρώσω εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μου. » Διὸ συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας ὑπογραφὲν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων, τοῦ ὁμόσαντος καὶ τοῦ Ἱερέως.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ ὁμόσας Δ. Κριεζῆς.

Ὁ Ἱερεὺς Παΐσιος Παπαδάκης.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ἰ. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΑ'.

Τῆς 7 Μαρτίου

Σήμερον τὴν ἑβδόμην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων ἑκατὸν δύο, καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἐννέα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Παρετηρήθη ὑπό τινος ἐπὶ τῆς ὑπογραφῆς τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐγεννήθη εἰς ὅλα τὰ πολυμελῆ σώματα, τῶν ὁποίων ἅπαντα τὰ μέλη ὑπέγραφον ἐν πρώτοις τὰ πρακτικά· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἔφερε δυσκολίας καὶ σύγχυσιν, ἄλλοτε μὲν συνιστᾶτο ἐπιτροπὴ πρὸς τοῦτο, καὶ ἄλλοτε εἰς αὐτὸ τὸ Προεδρεῖον ἀνετίθετο ἡ ὑπογραφή· ὅτι τὴν τελευταίαν ταύτην ἀρχὴν παρεδέχθημεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν κανονισμόν, ἀλλὰ κατ' αὐτὴν ἀπαιτεῖται μόνον νὰ ὑπογράφωσι τὰ πρακτικὰ ἐκεῖνοι ἐκ τοῦ Προεδρείου, ὅσοι παρευρίσκονται εἰς τὰς συνεδριάσεις· ἐπειδὴ δὲ ἀναγκαίως θέλουν παρευρίσκεσθαι ὁ Πρόεδρος ἢ ὁ ἀντιπρόεδρος καὶ δύο ἐκ τῶν γραμματέων, ἢ οἱ ἀναπληρώσαντες τοὺς ἀπόντας αὐτῶν νεώτεροι βουλευταί, διὰ

τοῦτο τὰ πρακτικὰ πρέπει νὰ ὑπογράφωνται ἀπὸ τοὺς παρευρισκομένους μόνον ἢ πρὸς ἀναπληρωτάς των, ἢ καὶ ἀπὸ τοὺς μὲν καὶ τοὺς ἀναπληρώσαντας ἐν μέρει τοὺς ἀπόντας, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς πάντη ἀπόντας τῆς Συνεδριάσεως, ὡς τοῦτο ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ἔγεινεν.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν.

Ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι ἡ μὴ ἐκπλήρωσις διατάξεώς τινος τοῦ κανονισμοῦ, καθ' ἣν αἱ πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφοραὶ καταχωρίζονται εἰς ἰδιαίτερον πρωτόκολλον, σημειωμένης τῆς περιλήψεως τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς κατοικίας τοῦ ἀναφερομένου, τὸ δὲ πρωτόκολλον τοῦτο τυπούμενον νὰ διανέμηται εἰς τοὺς Βουλευτὰς πρὸ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἵνα λαμβάνωσι γνῶσιν, ἔφερε δυσκολίας καὶ παρατάσεις εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς· καὶ ὅτι τοῦ λοιποῦ αἱ δυσκολίαι αὐταὶ θέλουσιν ἐξομαλυνθῆ, καὶ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν θέλει διευκολυνθῆ ἡ Βουλὴ διὰ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῆς ῥηθείσης κανονιστικῆς διατάξεως, διότι ἐνεργουμένου τοῦ κανονισμοῦ, α') αἱ ἐπιτροπαὶ θέλουσι φιλοτιμεῖσθαι εἰς τὴν ταχυτέραν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκθέσεων, καὶ β') τὰς ἐκθέσεώς των οὕτως περιληπτικῆς καὶ συντόμου, θέλουσιν ἀποπερατοῦσθαι ταχύτερον αἱ ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Ἄνδρου Κ. Μ. Α. Καΐρη περὶ παραχωρήσεως μηνιαίας ἀπουσίας ἀδείας, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν εἰς τὰς εἴκοσι τοῦ παρόντος, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῆ εἰς αὐτὸν ἡ ζητουμένη ἄδεια.

Ὁ Πρόεδρος ἐπρότεινε καὶ κατὰ παρατήρησιν τοῦ Ἐφόρου καὶ ἀρχειοφύλακος τῆς Βουλῆς, ὅτι τὰ πρακτικὰ καὶ λοιπὰ ἔγγραφα τῶν κατὰ καιροὺς Ἐθνοσυνελεύσεων καὶ τῶν Βουλῶν, ὡς καὶ τὰ τοῦ Πανελληνίου, τῆς Γερουσίας, τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, καὶ τὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς καὶ πρέπει νὰ ἀνατεθῶσιν ἐν τάξει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐζήτησε τὴν πρὸς τοῦτο ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς διὰ νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου ὅπως συλλεχθῶσι καὶ παραδοθῶσιν εἰς τὸ Προεδρεῖον.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε διὰ ψηφοφορίας, γενομένης δι' ἀναστάσεως.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς συντάξεως καὶ περιθάλψεως τοῦ Κ. Πέτρου Μαυρομιχάλη ἀνέγνω κατόπιν τὴν ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Βουλήν

Κύριοι!

« Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ περιθάλψεως τοῦ ἀντιστρατήγου Π Μαυρομιχάλη Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰσαχθὲν περὶ τούτου Νομοσχέδιον, καὶ

Θεωροῦσα ὅτι ὄχι μόνον καθῆκον, ἀλλὰ καὶ συμφέρον ἑνταυτῷ, πάσης κοινωνίας εἶναι τὸ νὰ περιθάλπῃ τοὺς μετὰ ζήλου καὶ πατριωτισμοῦ αὐτὴν ὑπηρετήσαντας, καὶ μάλιστα ὅταν οὗτοι διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα παντοίας προσφορὰς καὶ πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις των ἐνδεεῖς ἐκ πλουσίων κατέστησαν,

Θεωροῦσα ὅτι ἡ διὰ τῶν τοιούτων ἀνταμοιβῶν τιμὴ, ἀνταναklωμένη εἰς τὴν κοινωνίαν ἅπασαν, ζωπυρεῖ τὸν πρὸς τὴν πατρίδα ἔμφυτον ἑκάστου ἔρωτα, γεννᾷ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἅμιλλαν, ὑποτρέφει τὸ αἴσθημα τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ ἐμπνέει εἰς ἅπαντας σέβας πρός τε τοὺς ἀνταμείβοντας καὶ τοὺς ἀνταμειβομένους· ὅτι ἐκ τῶν αὐτῶν τούτων ἀρχῶν ὁρμώμεναι ἅπασαι αἱ κατὰ καιρὸν τοῦ ἔθνους Συνελεύσεις ἐψήφισαν μὲν ἀμοιβὰς ὑπὲρ τῶν προσενεγκόντων θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἔθνους ἀγῶνα, ἐπέβαλον δὲ τὸ χρέος εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ ν' ἀντιβραβεύσῃ καὶ ἀνταμείψῃ αὐτοὺς μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἡ δὲ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις, ἀναγνωρίζουσα ὡς ἔργον αὐστηρᾶς δικαιοσύνης τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐθνικῶν τούτων ἀποφάσεων, ἀνέθηκε τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν,

Θεωροῦσα τελευταῖον, ὅτι ἡ οἰκογένεια τοῦ ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλη εἶναι μία ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι πρῶται ἔδωκαν τὴν ὥθησιν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, καὶ ὡδήγησαν τὸ ἔθνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν του, μὴ φεισθεῖσαι οὔτε ζωῆς, οὔτε περιουσίας, οὔτε θέσεως κοινωνικῆς, καθόσον τὰ πάντα μὲ ἀπαράμιλλον γενναιοφροσύνην προσέφερον εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας, ἡ δὲ ἐξαιρετικὴ αὕτη περίστασις, καὶ ἡ θέσις εἰς ἣν εὑρίσκεται σήμερον ὁ γηραιὸς ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας ταύτης, τὸ ἔνδοξον τοῦτο τῆς ἐπαναστάσεώς μας λείψανον, προκαλεῖ ἀναγκαίως ἰδιαιτέραν ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοιαν· ὁμοφώνως

Γνωμοδοτεῖ

Τὴν παραδοχὴν τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου, ὑπὸ τὴν ἑξῆς δι-

μως διάκρισιν· κατὰ μὲν πλειονοψηφίαν, αἱ μὲν δραχ. 12000 νὰ χορηγηθῶσιν εἰς τὸν ἀντιστράτηγον Π. Μαυρομιχάλην ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ ἔθνους ἀπὸ στρατιωτικοὺς ἢ πολιτικοὺς μισθούς, κατὰ δὲ μειοψηφίαν, ἀντὶ τῆς μηνιαίας συντάξεως νὰ τῷ προσδιορισθῇ μισθοδοσία ἐκ δραχμῶν 800 κατὰ μῆνα, ἀντιστοιχοῦσα μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀντιστρατήγου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Μαρτίου 1846.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Μελετόπουλος — Β. Π. Δημητρακόπουλος

Α. Γουζούασης — Κ. Ἀντωνιάδης

Α. Γ. Τζάνος

Ὁ Εἰσηγητὴς Ι. Ζάρκος.»

Ἀκολούθως εἷς τῶν Βουλευτῶν λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ πολύτιμος ἦναι ὁ χρόνος τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς, καὶ πᾶς τις ὡς καὶ αὐτὸς ὀφείλει νὰ φείδηται αὐτοῦ, δὲν πρέπει ὅμως νὰ ὑπάρχῃ ὁ λόγος οὗτος ὁσάκις ἡ φωνὴ τοῦ καθήκοντος καλῇ τὸν βουλευτὴν εἰς τὸ βῆμα· ὅτι ἐκ τούτου ἀναγκαζόμενος προτίθεται νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν περὶ σπουδαιοτάτου ἀντικειμένου, ἀφορῶντος τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν καὶ ἐνδιαφέροντος τὴν Ἑλλάδα ἅπασαν καὶ τὴν τάξιν ἐν γένει τοῦ ὑπάρχοντος διδακτικοῦ συστήματος, περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐνταῦθα γυμνασίου, ὁρμώμενος ἐκ τινων λυπηρῶν συμβάντων χθὲς περιστατικῶν. Μετὰ τὴν Σωτεμβριανὴν μεταπολίτευσιν ἡ Κυβέρνησις, ἐνδίδουσα εἰς τὴν κοινὴν γνώμην περὶ τῆς παύσεως καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ξένων καθηγητῶν, ἔπαυσε τὸν ἐν τῷ γυμνασίῳ Ἀθηνῶν ὑπάρχοντα τότε καθηγητὴν τῆς ἱστορίας Βίλκεν, γερμανόν, διορίσασα ἀντὶ τούτου ἄνδρα ὁμογενῆ, ἀνατραφέντα εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα καὶ ἐν ἀλλοδαπῇ τιμηθέντα διὰ τὰς γνώσεις του. Ἀφ' τινων μηνῶν ἕτερος νέος καὶ οὗτος εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος σπουδάσας ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἐξέδοτο μετάφρασιν ἱστορίας ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ἥτις ἀγνοεῖται πῶς, ἐσυστήθη ὡς ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ὁδηγὸς καὶ βάσις τῆς παραδιδομένης ἱστορίας· τὸ βιβλίον δὲ τοῦτο δὲν ἠρευνήθη ἱκανῶς ἐκ τῶν πρὸς τοῦτο διορισθέντων παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας, διότι περιέχονται εἰς αὐτὸ ἰδέαι ἀντικείμεναι εἰς τὰς θρησκευτικάς μας παραδόσεις καὶ πίστεις καὶ εἰς τὴν δογματικὴν τῆς ἐκκλησίας χρονολογίαν·

ἕνεκα δὲ τούτων καὶ τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τοὺς μαθητὰς ὑποχρεώσεως νὰ ἀγοράσωσιν αὐτὸ ὡς κείμενον διέτρεξαν μεταξὺ τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν μαθητῶν σκανδαλώδεις περιστάσεις, δοῦσαι ἀφορμὴν εἰς τὸν διορισμὸν ἐπιτροπῆς πρὸς ἔρευναν τῶν διατρεξάντων, ἐξ ἧς ἐξήχθη ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἄλλως, καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ συναφῆς ἐθεωρήθη ὡς μὴ δόκιμον καὶ ἀκαταλλήλως ἐπιβληθὲν εἰς τὸ γυμνάσιον παρά τινος κερδοσκοπικῆς ἑταιρίας, ἐμπορευομένης ὡς μονοπωλεῖον τὰ ἐν χρήσει εἰς τὰ σχολεῖα βιβλία· ἀπεδόθη δὲ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης τὸ δίκαιον εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς ἱστορίας ὡς πρὸς τὰ διατρέξαντα ἐν τῷ γυμνασίῳ. Ὁ ἐριθισμὸς ὅμως, ὑποβαλλόμενος ἴσως καὶ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, ἐξακολούθει νὰ ἀναφαίνηται ἐκ διαλειμμάτων διὰ ταραχῶν. Τὸν μετατεθέντα δὲ καὶ παραιτηθέντα διὰ τοῦτο καθηγητὴν τῆς ἱστορίας ἀντικατέστησεν ὁ μεταφραστὴς τοῦ βιβλίου, περίστασις προξενήσασα νέον σκάνδαλον καὶ ἐπενεγκοῦσα χθὲς σκηνὰς πολὺ τῶν πρώτων χειροτέρας· ὁ διορισμὸς τοῦ νέου τούτου εἰς τὴν ἕδραν τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ γυμνασίῳ οὐδὲ τὰς τοῦ γυμνασίου σπουδὰς ἀποπερατώσαντος, καὶ μάλιστα ὡς μετσφραστοῦ τοῦ προξενήσαντος τὸ σκάνδαλον βιβλίου, δὲν ἦτο κατάλληλος. Οἱ μαθηταὶ χθὲς ἐπανέστησαν κατὰ τοῦ καθηγητοῦ, καὶ τοῦτον καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν γυμνασιάρχην ἀπρεπῶς προσβαλόντες δι' ἀτόπων μέσων. Τὰ γινόμενα ταῦτα ἐντὸς τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων τῆς Πρωτευούσης ἐνώπιον τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβραδύνουσιν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας, κακῶς αὐτὴν παραδειγματίζοντα, καὶ δὲν πρέπει νὰ παραβλέψῃ ταῦτα ὁλοτελῶς ἡ Βουλή, τὴν ὁποίαν ἄνευ προθέσεως κατά τινος ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ πληροφορήσῃ περὶ τούτων· ἐπρότεινε δὲ νὰ εἰδοποιηθῇ περὶ τούτων τὸ Ὑπουργεῖον καὶ νὰ προκαλεσθῇ νὰ δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν πληροφορίας περὶ τῶν διατρεξάντων καὶ περὶ τῶν ἀφορμῶν αὐτῶν.

Ὁ μετὰ τοῦτον, μὴ ἔχων ἀκριβῆ τῶν τελευταίων διατρεξάντων πληροφορίαν, διότι μόλις σήμερον ἐπληροφορήθη τὴν παῦσιν τοῦ ὑπάρχοντος καθηγητοῦ καὶ τὸν διορισμὸν τοῦ νέου, προσέθηκεν ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀφορμῶν, αἵτινες ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῶν μαθητῶν, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ γυμνασιάρχου ἐπληροφορήθη, εἶναι καὶ αὕτη· εἰς τὸ γυμνάσιον συμφοιτῶσι μαθηταὶ ἐκ τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων καὶ ἐκ τῆς ἐκτὸς Ἑλλάδος, οἵτινες, ἐκ τῆς καταγωγῆς των ταύτης, ἀφορμὰς παρεμβάλλοντες, εἰς ἀντιζηλίας καὶ ἔριδας μεταξύ των ἐμπίπτουσι, παραδειγματι-

ζόμενοι ἐκ τῶν ἔξωθεν ἐπισυμβαινόντων, διότι τῶν τοιούτων πραγμάτων ἡ μετάδοσις εἶναι ταχεῖα, καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ μεταδοθῇ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα. ἀντὶ δ' αἱ τοιαῦται ἔριδες νὰ μετριάζωνται καὶ κατευνάζωνται, ἐξ ἐναντίας διερεθίζονται ἀπὸ τοὺς καθηγητάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων τοιαῦται ἔριδες λαμβάνουσι συνεχῶς χώραν· διὰ τοῦτο ἐκ τῶν διδασκάλων ἐρεθιζομένη καὶ αὐξάνουσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ τοιαύτη ἔρις, προῆλθεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐπροξένησε τελευταῖον τὰ αὐθάδη τῶν μαθητῶν κατὰ τῶν καθηγητῶν τολμήματα, καὶ εἰς τοιαύτην ἔριδα τὸ γυμνάσιον κατάστασιν, ὁποίαν ὁ προαγορεύσας παρέστησε, τὸν προορισμὸν αὐτοῦ καταστρέφουσα καὶ τὴν νεολαίαν διαφθείρουσα· ἐφ' ὅσον δὲ ταῦτα καθίστανται σοβαρώτερα, κατὰ τοσοῦτον ἀπαιτεῖται αὐστηρὰ περὶ τῶν αἰτίων ἔρευνα καὶ ἡ κατὰ τῶν προκαλούντων ταῦτα τιμώρησις, ἂν μάλιστα ἀληθῶς τὰ χθὲς συμβάντα ἔχωσι, τὰ ὁποῖα καὶ κατὰ τοῦ πρότερον καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας ἐπενοήθησαν· ἀλλ' ἡ θεραπεία τούτων καὶ ταχεῖα διόρθωσις δὲν εἶναι εὔκολος, μ' ὅλον ὅτι ἐλήφθησαν δραστήρια μέτρα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως· ἡ ἀντίχησις δὲ τούτων ἐντὸς τῆς Βουλῆς μᾶλλον διερεθίζει καὶ ἐπαυξάνει τὰ σκάνδαλα.

Δὲν πρόκειται, ἀπήντησεν ἕτερος, νὰ ἐξετάσῃ ἡ Βουλὴ τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ Γυμνάσιον, τὰ αἴτια αὐτῆς καὶ τὰ πρὸς θεραπείαν αὐτῆς μέσα· καταλληλότερον ἡ τούτων παράστασις ἐγένετο διὰ νὰ διευθυθῶσιν αἱ περὶ τούτων παραστάσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ νὰ προκαλεσθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι πληροφορίαι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Μετὰ τὰν ἀνταπαντήσαντα δὲ ὅτι καταλληλότερον εἶναι νὰ μὴ γίνεται περὶ τούτων λόγος ἐντὸς τῆς Βουλῆς, διότι οὕτως ἐτι μᾶλλον διερεθίζονται τὰ πράγματα, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἡ τῶν διατρεχόντων θεραπεία εἰς τὴν φρόνησιν τῆς Κυβερνήσεως. Προσέθηκεν ἕτερος εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος λεχθέντων, ὅτι ἡ κυριωτέρα πηγὴ τῶν ἐν τῷ Γυμνασίῳ ἐρίδων εἶναι ἡ κερδοσκοπία τῶν ἐκδιδομένων βιβλίων· ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξετασθὲν καὶ ἀπὸ τὴν διορισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐπιτροπὴν καὶ ἀπὸ ἄλλους δὲν εὑρέθη περιέχον τι ἐπιλήψιμον, ἀλλὰ μάλιστα ἐκρίθη κατάλληλον καὶ μεθοδικώτατον· ὅτι μετὰ τὰς γενομένας μεταξὺ τοῦ Γυμνασιάρχου καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας ἔριδας, ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ φέρῃ θεραπείαν αἴρουσα ἐκ τοῦ μέσου τὰς ἀφορμάς, καὶ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν ζῆλον, τὴν ἱκανότητα καὶ τὰς πολυχρονίους πρ-

οπαθείας τοῦ Γυμνασιάρχου, ὅστις πρὸ 15 ἤδη ἐτῶν ἐπωφελῶς καὶ μετὰ διακεκριμένης ἱκανότητος ἐπροστάτευσε καὶ διεύθυνε τὸ ἐκπαιδευτικὸν τοῦτο κατάστημα καὶ ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ, μετέθεσε τὸν καθηγητήν. ὅστις πρῶτος ἔφανη ὑποκινῶν κατὰ τοῦ Γυμνασιάρχου ῥαδιουργίας. Συμφώνως πρὸς τὰ καὶ παρ' ἄλλων παρατηρηθέντα, ὅτι ἡ παράστασις τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος καὶ ἡ ἐπενεχθεῖσα πρότασις νὰ διευθυνθῶσι τὰ πρακτικὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ νὰ φέρῃ πληροφορίας εἰς τὴν Βουλὴν ἔτι μᾶλλον διερεθίζει καὶ ἐπαυξάνει τὰ συμβαίνοντα, ἀντέτεινεν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως ταύτης.

Ἐνταῦθα ὁ Πρόεδρος καταλιπὼν τὴν ἕδραν του εἰς τὸν ἀντιπρόεδρον καὶ λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὅτι καθὼς πατὴρ μεριμνῶν περὶ τῶν ἐν τῷ Γυμνασίῳ φοιτώντων τέκνων του, ἐπληροφορήθη ἡ παρά τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθεῖσα ὡς ἀφορμὴ τῶν μεταξὺ τῶν μαθητῶν καὶ καθηγητῶν ἐρίδων, διάφορος τῶν φοιτώντων καταγωγὴ ἐκ τῶν ἐντὸς καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, οὔτε ἐπαληθεύει οὔτε εἶναι ἡ αἰτία τῶν διατρεξάντων· διότι ἂν ἐξετάσῃ τις, θέλει πληροφορηθῇ ὅτι οἱ καθηγηταὶ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ ἔρις ἐπικρατεῖ, εἶναι τῆς αὐτῆς καταγωγῆς· ὅτι ἡ ἀληθὴς τῶν ἐπισυμβάντων ἀφορμὴ εἶναι ἡ κερδοσκοπία διὰ τῶν ἐν χρήσει εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα βιβλίων, καὶ ἡ εἴς τινας προσπάθεια τοῦ νὰ περιορισθῇ τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀποκλειστικῶς εἰς αὐτούς, διότι κατὰ δυστυχίαν, ἐνῷ ἡ θέλησις καὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν Βουλῶν εἶναι, καὶ ἐδείχθη, νὰ βελτιωθῶσι καὶ ἐμψυχωθῶσιν ὅσον εἶναι δυνατὸν τὰ καταστήματα ταῦτα, καὶ παραχωρήσεις πρὸς τοῦτο εὐηρίσθησαν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καὶ ἡ παρατήρησις ἐγένετο τοῦ νὰ συσταθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας σύλλογος λογίων καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν, διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἀναγκαίων κανονισμῶν, τὴν ἐξέτασιν καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῶν μεθοδικωτέρων βιβλίων, οὐδὲν τούτων μέχρι τοῦδε ἐγένετο, ἐνῷ συγχρόνως ἡ φατρία ὅλη καὶ ἡ κερδοσκοπία συνεκεντρώθη εἰς τὰ ἐνταῦθα ἐκπαιδευτήρια, εἰς τὴν παρασταθεῖσαν ἀθλίαν κατάστασιν φέρουσα αὐτά· ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐὰν πρὸς θεραπείαν αὐτῆς ἀναγκαῖον εὑρίσκῃ νὰ μεταθέσῃ τὸν ἀπὸ τὰς δύο ἀνωτέρας τοῦ Γυμνασίου τάξεις σεβόμενον καθηγητὴν τῆς ἱστορίας, δὲν ἔπρεπε νὰ διορίσῃ εἰς τὴν θέσιν ταύτην τὸν μεταφρασαντα τὸ βιβλίον ἐκεῖνο, ἐξ οὗ αἱ ἔριδες τὸ πρῶτον ἤρχησαν, καὶ νέον οὕτω σκάνδαλον νὰ προσενεχθῇ, ἀλλὰ τρίτον τινὰ ἀμέτοχον εἰς ταῦτα, δι' οὗ τὴν εἰρήνην νὰ φέρῃ εἰς τὸ γυ-

μνάσιον· ὅτι ταῦτα πάντα, πίποιθεν, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ γενόμενα, ἐπροκαλέσθησαν ἀπό τοὺς καταχρωμένους τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ ὑπαλλήλους· ὅτι τέλος, ὅπως ταῦτα καὶ ἂν ἔχωσι, ἐπειδὴ ἐπὶ τοσοῦτον προήχθησαν, ἀνάγκη εἶναι νὰ γείνῃ φροντὶς νὰ ἐπενεχθῇ ἡ καταλληλος θεραπεία, διότι τοιουτοτρόπως ἀδιαφοροῦντες εἰς τὴν χρῆσιν τῶν πρὸς τὴν βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φώτων μέσων, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἀμεριμνῶμεν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς πατρίδος μας. Διὰ ταῦτα ἐσυμφώνησε μὲ τὸν προτείναντα τὴν ἀποστολὴν τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς φωτισμὸν αὐτοῦ, καὶ διὰ νὰ προκαλεσθῶσιν οὕτως αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι.

Μετὰ τὸν εἰπόντα δὲ ὅτι οὐδεὶς ἐναντίος εἶναι εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ ἐμψύχωσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, καὶ ἅπαντες ἐπιθυμοῦσι τὴν καλητέραν ἐν τοῖς διδακτηρίοις μέθοδον καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ὠφελιμωτέρων συγγραμμάτων· ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ πρὸς ταῦτα ζῆλος πρέπει νὰ ἦναι μέγιστος, ἐπὶ τοσοῦτο ἀπαιτεῖται προσοχὴ μήπως ὁ καταλληλος ἢ καὶ ἀναρμόδιος τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν τρόπος βλάβην μᾶλλον ἢ ὠφέλειαν ἐπιφέρει ἀποδιδομένης οὕτω πλειοτέρας ἐξουσίας εἰς τὴν ἐπισυμβᾶσαν χθὲς στυγερὰν ἀταξίαν τῶν μαθητῶν· καὶ ὅτι ὁ θέλων νὰ ἀπευθύνῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον παρατηρήσεις, καὶ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν τῇ Βουλῇ, προσερχομένων τῶν Ὑπουργῶν. Καὶ μετά τινα ἐπὶ τῆς μεταφρασθείσης ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἱστορίας ἐπενεγκόντα ἐπανειλημμένας παρατηρήσεις ὅτι ἐπιλήψιμον τὸ βιβλίον εἶναι καὶ ἀξιοκατάκριτος ἡ χρῆσις αὐτοῦ· καὶ ὅτι τοῦτο πολὺ εἰς τὰς γενομένας ἔριδας συνετέλεσε. Καὶ ἄλλους ἀντειπόντας ὅτι οὐδὲν περιέχει αὐτὸ ἐπιλήψιμον, οὐδ' ἐπροκάλεσε ποσῶς τοῦτο, ἀλλ' ἡ δι' αὐτοῦ ἐνεργουμένη κερδοσκοπία, τὰς ἔριδας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις ἐδιώρισε ἐφορείαν. Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μήτε ἐπὶ τοῦ βιβλίου, μήτε ἐπὶ τῶν ἄλλων περιστάσεων ἁρμοδία ἡ Βουλὴ εἶναι νὰ ἐπιφέρῃ κρίσεις, αἵτινες ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ μὴ συντελῶσιν, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ παρεμβάλλωσι δυσκολίας εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν περιστατικῶν τούτων, καὶ ὅτι ἀρκεῖ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ δοθῇ ὁρμὴ πρὸς ἀκριβεστέραν ἔρευναν διὰ τῆς διευθύνσεως ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δυναμένου ἑκάστου Βουλευτοῦ νὰ ἀπευθύνῃ ἐρωτήσεις καὶ ζητήσῃ πληροφορίας, ὁσάκις θέλει, ἀπὸ τοὺς Ὑπουργούς.

Ἀποπερατωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ Ἀντιπρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται κατὰ συνέπειαν τῆς γε-

νομένης προτάσεως νὰ ἀποσταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτων συζητήσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάνθη καταφατικῶς διὰ ψηφοφορίας γενομένης δι' ἀναστάσεως.

Ἐνταῦθα τοῦ Προέδρου ἀναλαβόντος τὴν ἕδραν του, καὶ παρατηρήσαντος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, σήμερον τυπωθεῖσα, μόλις πρὸ ὀλίγου διενεμήθη, καὶ ἕνεκα τούτου δὲν δύναται κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν· καὶ προτείναντος τὴν παραδοχὴν τῆς συζητήσεως τῆς προτάσεως περὶ Νοσοκομείου Λαμίας, πρὸ ἡμερῶν τυπωθείσης καὶ διανεμηθείσης εἰς τοὺς Βουλευτάς. Ἡ Βουλὴ τροποποιήσασα οὕτω τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, παρεδέχθη νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ῥηθείσης προτάσεως.

Ἀρξαμένης δὲ τῆς συζητήσεως, παρετηρήθη κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς προτάσεως, ὅτι ἡ σύστασις τῶν δημοτικῶν Νοσοκομείων, ὡς καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται, γίνεται διὰ πράξεως τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ψηφίζοντος συγχρόνως καὶ τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ μέσα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου· ὅτι ἐπομένως καὶ ὁ δῆμος Λαμίας ἠδύνατο τοιουτοτρόπως νὰ ἀποφασίσῃ τὴν σύστασιν αὐτοῦ καὶ νὰ προτείνῃ καὶ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς του, καὶ τότε ἡ πρότασις ἔχρηζε νομοθετικῆς συζητήσεως· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τοιαύτη τοῦ δήμου θέλησις δὲν φαίνεται, δὲν δύναται καὶ ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληρθῇ τῆς προτάσεως καὶ νὰ ψηφίσῃ φόρους δημοτικοὺς ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ δήμου.

Ἀπαντήσαντος τοῦ προτείναντος τὸ Νομοσχέδιον Βουλευτοῦ, ὅτι τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο, ἂν καὶ ὡς δημοτικὸν ὀνομάζεται, ἀνήκει ὅμως εἰς ὁλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως ἐξάγεται, διότι ὁ δῆμος δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ μέσα· ὅτι μεγίστη εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τοῦ νοσοκομείου τούτου, διότι διὰ τῆς Λαμίας, πλησιεστέρας εἰς τὰ μεθόρια πόλεως, διέρχονται οἱ εἰσερχόμενοι καὶ ἐξερχόμενοι τοῦ Κράτους, καὶ συρροὴ πολλῶν ξένων γίνεται· ἀνάγκη πολλάκις καταφανὴς γενομένη, καθόσον καὶ τὸ κλῆμα δὲν εἶναι τόσον ὑγιεινόν· ὅτι δὲν ἤθελε προτείνει νόμον περὶ τούτου, βάρη ἐπιφέροντα εἰς τοὺς κατοίκους, ἂν πρότερον δὲν ἦτο μετ' αὐτῶν συνεννοημένος, καὶ ἂν δὲν ἦτο πεπεισμένος περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς συστάσεως τοῦ νοσοκομείου. Ἀνταπήντησεν ὁ προαγορεύσας ὅτι οὐδόλως περὶ τῆς ἀνάγκης

τῆς συστάσεως τοῦ νοσοκομείου ἀμφιβάλλει, ἀλλ' ὅτι διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν νόμος περὶ τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ μέσων ἀπαιτεῖται νὰ προϋπάρχῃ ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις τῶν δήμων, καὶ ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ προτείναντος λεχθέντα ἔτι μᾶλλον ἐνισχύουσι τὴν περὶ μὴ παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς πρότασίν του.

Μετὰ τὸν εἰσηγητὴν εἶπόντα, ὅτι ἐκ τοῦ **2** ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου ἐξάγεται ὅτι τὸ νοσοκομεῖον δὲν εἶναι δημοτικὸν ἀλλ' ἐπαρχιακὸν· ὅτι οἱ δῆμοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ συνιστῶσι τοιαῦτα φιλανθρωπικὰ καταστήματα καὶ νὰ ὁρίζωσι τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως των, ἐπιζητοῦντες τὴν ἔγκρισιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὅταν, μὴ ἐπαρκούντων τῶν ἐνόντων μέσων, πρόκειται καὶ νέοι νὰ ἐπιβληθῶσι δημοτικοὶ φόροι· καὶ ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν δήμων διατηρεῖται ἀνέπαφον κατὰ τὸ ἄρθρον **6** τοῦ Νομοσχεδίου. Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τοῦ Νοσοκομείου Λαμίας ἀναγνωρίζει, ἀλλ' ἂν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ καὶ ψηφίσῃ νόμον διὰ τὴν σύστασιν καταστήματος διατηρουμένου διὰ τῶν δημοτικῶν φόρων, ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως ὑπὲρ τῆς συστάσεως αὐτοῦ καὶ τῶν πρὸς συντήρησιν του μέσων, καθιεροῦται οὕτω νομολογία καταστρέφουσα τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δήμων καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς δημοτικῆς περιουσίας· διὰ ταῦτα, διὰ νὰ μὴν ἀπορριφθῇ ἡ τοσοῦτον ἀξιέπαινος πρότασις διὰ τὴν σύστασιν τοῦ νοσοκομείου Λαμίας, παρὰ πάντων θεωρουμένου ἀναγκαίου, ἐπρότεινε τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, μέχρις οὗ προηγηθῇ ἡ ὑπὲρ τῆς συστάσεως τοῦ νοσοκομείου γνωμοδότησις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων.

Περὶ τῆς ἀρχῆς Νομοσχεδίου τινὸς συζητουῦντες, εἶπεν ἕτερος, ὀφείλομεν κυρίως ν' ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπαγορεύει τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, καὶ ἐὰν μὲν ἀνάγκη αὐτοῦ ὑπάρχῃ, νὰ γίνηται παραδεκτόν, ἂν δὲ μὴ, τὸ ἐναντίον· διότι ἄλλως παραδεχόμενοι τὴν ὑπὸ τῶν ἐναντίων τῆς παραδοχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τοῦτου ἐκφρασθεῖσαν ἀρχήν, περιορίζομεν τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀπαιτουμένην περὶ τῆς συστάσεως τοῦ Νοσοκομείου καὶ τῆς ἐπιβολῆς νέων φόρων πρᾶξιν τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ἐκτὸς τοῦ ὅτι περιορίζεται τοιουτοτρόπως ἡ ἐνέργεια τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, θέλουσι καταστρέφεσθαι καὶ τὰ δημοτικὰ συμφέροντα παραγνωριζόμενα ἀπὸ τὰς δημοτικὰς ἀρχάς.

Ἐνταῦθα ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρ. **50** τοῦ περὶ δήμων Νόμου, μεθ' ὃ παρετηρήθη παρά τινος ὅτι ὅσον ἐκτιμᾶται φιλάνθρωπος

καὶ ἀληθὴς ἡ πρότασις, τοσοῦτον ἀπαιτεῖται ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀρμοδιότητος τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς ἀνεξαρτήτου ἐνεργείας τῶν δήμων· καὶ ὅτι ἑπομένως πρέπει νὰ προηγηθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι κατὰ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν διάταξιν τοῦ περὶ δήμων Νόμου πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων περὶ τῆς συστάσεως τοῦ Νοσοκομείου καὶ περὶ τῶν μέσων τῆς συντηρήσεώς του.

Ἕτερος ἀπαντῶν εἰς τοὺς προλαλήσαντας εἶπεν, ὅτι, παραδεχόμενος ἀφ' ἑνὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, καθόσον καὶ πάντες οἱ προαγορεύσαντες οὐδόλως εἰς τοῦτο ἀντεῖπον, ἀφοῦ τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως τοῦ νοσοκομείου ἀνεγνώρισαν, ἀποκρούει ἀφ' ἑτέρου τὰς καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου διατάξεις, καθόσον αὗται, ἰδίᾳ ἐξεταζόμεναι, ἀσύμφωνοι ὅλως πρὸς τῶν δημοτικῶν εὑρίσκονται νόμων, καὶ καθόσον ῥητῶς τοῦ τε δημοτικοῦ Νόμου διατάξεις, καὶ ἄλλων Διαταγμάτων, τὸν τρόπον καὶ τὰ πρὸς συντήρησιν τοιούτων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ὁρίζουσι μέσα· ὅτι, ἂν καὶ θεωρῇ δίκαιον τὸ νὰ προτείνηται πάντοτε ἡ τῶν τοιούτων καταστημάτων σύστασις παρὰ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι ἥτε Κυβέρνησις καὶ αὐτὰ τὰ νομοθετικὰ σώματα νὰ ἐνεργήσωσι τοῦτο δύνανται, ὁσάκις καὶ ἡ σύστασις τοιούτων καταστημάτων ἀναγκαία κρίνεται, καὶ τὰ δημοτικὰ συμφέροντα οὐδόλως παραβλάπτονται συμφέροντα· ὅτι, παραδεχομένης τῆς Βουλῆς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ τηρηθῶσιν ἀκριβῶς καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς συστάσεως καὶ ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως τοῦ εἰρημένου νοσοκομείου αἱ διατάξεις τοῦ δημοτικοῦ νόμου, οὐδεμία νὰ προσγίνῃ βλάβη οὔτε παράβασις νόμου δύναται· κατὰ συνέπειαν ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐνταῦθα ἡ Βουλὴ ἐρωτήθη.

Ἐπειδὴ δ' ὁ προτείνας τὸ Νομοσχέδιον Βουλευτὴς ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως μέχρις οὗ ἐνεργηθῶσι τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου διατασσόμενα, ἡ Βουλὴ ἠρωτήθη παρὰ τοῦ Προέδρου ἂν παραδέχηται τὴν ἀναβολὴν, ὅπως ἔθηκεν αὐτὴν ὁ προτείνας· αὕτη δὲ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἀπερρίφατο καταρατικῶς.

Μετὰ τοῦτο προτείναντος τοῦ Προέδρου νὰ τῷ ἐπιτραπῇ παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ ὁρκίσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Γραφείου του, τοὺς ἐν τῷ Κεφ. ΙΓ'. τοῦ κανονισμοῦ ἀναφερομένους, ἡ Βουλὴ πα-

ρεδέχθη τὴν πρότασιν, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἀποτελοῦσα κανονιστικὴν διάταξιν.

Ἀρξαμένης ἀκολούθως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1068** ἀναφορὰ τοῦ Ἀθανασίου Μουζακίτου, Πολυζώη Κοκαλίδα καὶ Παναγιώτου Νικολάου κατοίκων Πύργου, δι' ἧς ἀναφέρουν ὅτι ὁ ὁδηγὸς τοῦ Δήμου των Δημήτριος Καραμπέρης συλλαβὼν αὐτοὺς τοὺς ἐξύλισεν ἰδίαις χερσὶ, τοὺς ἐφορολόγησε καὶ τοὺς διεσκόρπισε τὰ ποίμνιά των· καὶ ὅτι, ἂν καὶ λεπτομερὴς ἐνηργήθη μήνυσις εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν καὶ τὴν διοίκησιν, ἔκριναν μ' ὅλα ταῦτα ἀναγκαῖον νὰ φωτίσωσι καὶ τὴν Βουλήν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὴν ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **1189** ἀναφορὰ διαφόρων δημάρχων τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας, δι' ἧς ἐκθέτοντες παράπονα λαβόντα χώραν ὡς ἐκ τῆς διαγωγῆς τῆς Διοικητικῆς ἀρχῆς τῆς Ἐπαρχίας ἐκείνης, κυρίως δὲ κατὰ τοῦ Χρήστου Μπιλάλη, δημοτικοῦ Ἀστυνόμου Τριπόλεως, καὶ Νικολάου Πύρλα δημοτικοῦ παρέδρου, διοικητικῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων, ἐξαιτοῦνται τὰ πρὸς διόρθωσιν ληφθησόμενα μέτρα· καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν·

Μετά τινα ζητήσαντα οὐχὶ μόνον νὰ διευθυνθῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ κοινοποιηθῇ πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ ἀποτέλεσμα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, καθόσον καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προσβάλλονται Διοικητικοὶ καὶ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι· ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν τοῦ προαγορεύσαντος γνωμοδότησιν· αὕτη δὲ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἀπερρίπτατο καταρατικῶς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1428** ἀναφορὰ τοῦ Γερασίμου, ὀγδοηκοντατριετοῦς τὴν ἡλικίαν, Ἱερομονάχου, Προηγουμένου τοῦ διαλυθέντος Μοναστηρίου Δαμαλᾶ τῆς Τροιζῆνος, ἐπονομαζομένου ὁ Ἅγιος Δημήτριος, δι' ἧς ἐκθέτων τὴν δυστυχίαν του, ἐξαιτεῖται νὰ καταταχθῇ καὶ οὗτος ὑπὸ σύνταξιν, ὡς γίνεται καὶ εἰς ἄλλους μοναχοὺς· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη μετ' αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. **1427** ἀναφορὰ τοῦ Χαραλάμπους Ν. Σαΐτοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι ὁ ἐνταῦθα Π. Στερανίτσης ἐπερώρτισε τὸν ἐν Λαμίᾳ Νικόλαον Στερανίτσην Γεωμέτρην Φθιώτιδος νὰ τὸν προμηθεύσῃ γαίαν, ἐθνικὰς μ' ἀνταλλαγὴν ἑλληνικῶν γραμματίων· ὅτι ἀπατήσας ὁ δεύτερος τὸν πρώην οἰκονομικὸν ἔφορον Φθιώτιδος Κυπαρίσσην, ἔλαβε γαίας τῆς πρώτης ποιότητος πρὸς 2 καὶ 3 δραχμ. κατὰ στρέμμα, καὶ ὅτι ἀντὶ **1500** στρεμμάτων κατέχει ἤδη **3000** περίπου· καὶ ὅτι κατόρθωσε ἐπομένως ὁ Ν. Στερανίτσης νὰ ἐπιτύχῃ καὶ τὴν ἐπικύρωσιν ταύτην ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν νὰ ληφθῇ ἰδιαιτέρα φροντὶς ἐπὶ ἑνὸς ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον φαίνεται τόσον σπουδαῖον καὶ ἐπιζήμιον εἰς τὸ δημόσιον.

Παρατηρησάντων τινῶν ὅτι καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς ἀποτέλεσμα πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ πρὸς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε ταύτην ἂν παραδέχηται τὴν προτεινομένην γνώμην· αὕτη δὲ διὰ ψηφοφορίας, γενομένης δι' ἀναστάσεως, ἀπερρίπτατο καταρατικῶς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1267** ἀναφορὰ τοῦ Κ. Γ. Γριζάνου Βουλευτοῦ Φθιώτιδος, δι' ἧς ἐκθέτει, α.) τὸ ἀκατάλληλον τῆς ὑπάρξεως τοῦ σημερινοῦ Διοικητοῦ Κ. Δούκα Κ. Δούκα ὡς τοιούτου εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, καὶ β'.) τὰς διαφόρους ζημίας καὶ βάρη, ἅτινα ὑποφέρουν οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τῶν κειμένων ἐπὶ τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τοὺς ἀνατολικοὺς δήμους, ἀπὸ τὸν στρατὸν τῆς ὁροφυλακῆς, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῶν προτείνων διάφορα μέτρα ὡς κατάλληλα· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην, διὰ ψηφοφορίας γενομένης δι' ἀναστάσεως, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον μέρος.

Ἀναγνωσθεισῶν ἀκολούθως τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1426** ἀναφορᾶς τοῦ Μητροπολίτου Ἀκαρνανίας Ἱεροθέου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι εὑρισκόμενος κατὰ τὴν 26 Σεπτεμβρίου εἰς τὴν μονὴν τοῦ Μπροσοῦ, προσεκλήθη παρὰ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ Εἰσαγγελέως διὰ νὰ ἐξετασθῇ περί τινος κατ' αὐτοῦ γενομένης κατηγορίας· ὅτι, ἅμα τῇ ἀφίξει του εἰς Μεσολόγγιον, διετάχθη ἀνάκρισις καὶ κατ' οἶκον ἔρευνα, ὅτι ζητήσας μετ' ὀλίγον νὰ

ἐπανέλθῃ εἰς περιοδείαν δὲν ἔτυχε τῆς ἀδείας· ἐξαιτεῖται ἐπομένως τὴν ἐνέργειαν τῶν νόμων διὰ τὴν γενομένην ὡς λέγει, κατ' αὐτοῦ προσβολὴν ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1425** ἀναφορᾶς τῆς Ἄννης, χήρας τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Τόλια Νικολάου, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ ἀνδρός της καὶ τὴν σημερινὴν παντελῆ ἀνέχειάν της, καὶ ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν πρὸς διάθρεψιν αὐτῆς τε καὶ τῶν τριῶν τέκνων της· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, γενομένης δι' ἀναστάσεως, παρεδέχθη ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας νὰ συσταθῇ.

Ἀνεγνώσθησαν μετ' αὐτὰς αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1422** ἀναφορᾶς τῆς Χρυσούλας ταῦ Ἀποστολάκη Κατσικογιάννη ὁπλαρχηγοῦ, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου καὶ υἱῶν της, ἐξ τῶν ἀριθμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ τρεῖς ἔπεσαν θῦμα τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας φονευθέντες εἰς διαφόρους πολέμους κατὰ τὸν ἀγῶνα μαχόμενοι, ὅτι ἡ ἐκ τεσσαράκοντα δραχμῶν διδομένη εἰς αὐτὴν σύνταξις δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς ἀνάγκας της· ἐξαιτεῖται νὰ διπλασιασθῇ τοὐλάχιστον αὐτὴ τοῦ λοιποῦ, καὶ νὰ τῇ δοθῶσιν αἱ ἀνήκουσαι ἀμοιβαί, χρεωστούμεναι πρὸς τοὺς ἀποθανόντας υἱούς της ὁπλαρχηγοὺς ὄντας κατὰ τὸν ἀγῶνα· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν τοῦ νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1408** ἀναφορᾶς τοῦ Ἀρχιερέως πρώην Σάμου Θεοδοσίου, κατοίκου ἤδη εἰς Σκόπελον, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς ἐκδουλεύσεις του κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, ἐπὶ τῆς Νήσου Σάμου· ὅτι ἡγούμενος ὢν τότε ἑνὸς Μονηδρίου, προσεκλήθη μετὰ ταῦτα ὡς ἀρχιερεὺς τῆς νήσου ἐκείνης, διέμεινεν ὡς τοιοῦτος πέντε ὁλόκληρα ἔτη, ἀλλ' ἀκολούθως θελήσας ὁ διοικητὴς τοῦ τόπου Βογορίδης τὴν ἐξορίαν του εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος κατώρθωσε αὐτὴν, ἐπὶ πέντε ἀκολούθως ἔτη, ἤδη δὲ μεταβὰς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γῆν εἰς τὴν νῆσον Σκόπελον, ἐξαιτεῖται ἐκεῖθεν ἀνάλογον σύνταξιν, ὑποσχόμενος νὰ διδάξῃ ἐν ἐκκλησιαστικὸν μάθημα ἡ ἱερὰν ἱστορίαν· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν

καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα πρόνοια.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1423** ἀναφορᾶς τῆς Ἀναστασίας συζύγου τοῦ Χαντσῆ Ἰωάννου Σταμάτη καὶ Ἑλένης Κ. Ἀνθετούλης, νεοφωτίστων θυγατέρων τοῦ Ὀθωμανοῦ Γκιζιλίτσα ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Σπάρτης, δι' ἧς ἐκθέτουν τὴν δυστυχίαν τῶν πολυαρίθμων οἰκογενειῶν των καὶ τὴν σημαντικὴν κτηματικὴν περιουσίαν τῶν γονέων των, ἀνήκουσαν σήμερον εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ δοθῶσι καὶ πρὸς αὐτὰς αἱ ἰδιοκτησίαι τοῦ πατρός των, καθὼς ἐδόθησαν καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας Ὀθωμανίδας νεοφωτίστους· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης, παρεδέχθη ἐπὶ μὲν τῶν δύο πρώτων νὰ συσταθῶσιν, ἐπὶ τῆς τελευταίας δὲ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1407** ἀναφορὰ τοῦ Μήτρου Φωτοπούλου Τριπολιτσιώτου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, ὡς ἰατροχειρούργου, θεραπεύσαντος πολλοὺς πληγωμένους κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἐξαιτεῖται νὰ δικαιωθῇ ἤδη, ἀφοῦ μέχρι τοῦδε παρημελήθη ἀναξίως, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Τῇ παρατηρήσει δέ τινος, εἰπόντος ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ, καθὼς ὁ ἀναφερόμενος, πολλὰ κατὰ τὸν ἀγῶνα προσενεγκών, δυστυχεῖ σήμερον, ὁ Πρόεδρος ἐρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν τοῦ ἀγορεύσαντος γνωμοδότησιν· αὕτη δὲ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἀπερρίφθη καταφατικῶς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1400** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Μεγάρων, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν σύστασιν καὶ διατήρησιν ἐκ νέου τῆς παρακειμένης ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἱεροθέου· καὶ ἐφ' ἧς γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ληφθῇ πρόνοια ἐν καιρῷ καὶ περὶ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τῶν κατοίκων Μεγάρων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος ὅτι καὶ πολλῶν ἄλλων διαλυθεισῶν μονῶν τὰ κτήματα εἰς τοιαύτην εὑρίσκονται κατάστασιν, καὶ κατὰ συνέπειαν προτείναντος νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ ὑποβάλῃ ἐν τάχει πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τῶν διαλυθεισῶν μονῶν Νομοσχέδιον.

Ἕτερος τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ὑποστηρίζων ἐξέ-

θηκεν ὅτι ἐπιφορτισμένος εἶναι παρὰ τῆς κοινότητος τῆς Στεμνίτσης νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ταιούτου νόμου, καθόσον ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὴν γενομένην κατὰ τὸ 1834 διάλυσιν τῶν Μοναστηρίων, ἀφελοῦσα παρ' αὐτῆς τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ ἐκεῖ σχολείου προωρισμένα κτήματα, καὶ ὡς Μοναστηριακὰ ταῦτα ἐκποιήσασα, τὸ σχολεῖον κατέστρεψε.

Ἄλλος μετὰ τοῦτον παρετήρησεν ὅτι, τὰ κτήματα τῆς εἰρημένης Μονῆς ἐπὶ δεκαετίαν ἐνοικιάσθησαν· μὴ ἐκδοθέντων δὲ μέχρι τοῦδε τῶν ἀναγκαίων ἐνοικιαστηρίων, οὐδόλως ἐνοίκια πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπληρώθησαν.

Ζητήσαντος δ' ἄλλου νὰ προσκληθῇ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ ἐν τάχει πρὸς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τῶν τοιούτων μονῶν Νομοσχέδιον, ἵνα μὴ τὸ δημόσιον ἐπὶ πλέον τὰς τοιαύτας ὑφίστηται ζημίας.

Ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν τῶν ἀγορευσάντων γνώμην· αὕτη δὲ διὰ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης παρεδέχθη νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους καὶ μὲ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων *καὶ τῶν Οἰκονομικῶν*.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1146** ἀναφορὰ τοῦ Α. Μπατρῆ Ἀρτοτυνοῦ, δι' ἧς ἐκθέτων τὴν λῃστευσιν, ἥτις ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ **1836** εἰς τὴν ἐν Ἀρτοτύνᾳ οἰκίαν του, ἀναβαινουσαν εἰς **4,000** περίπου δραχμὰς, ἐξαιτεῖται τὴν παρὰ τοῦ δημοσίου πληρωμὴν αὐτῶν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αἴτησίς του.

Ἡ Βουλὴ, τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ εἰσηγητοῦ, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτην δι' ἀναστάσεως τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1081** ἀναφορᾶς (ἐπισυνημμένα ἔχούσης τρία πιστοποιητικὰ) τοῦ Γρηγορίου Γιαλούρη, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ναυτικὰς αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις καὶ ἐξαιτουμένου ἀνάλογον ἀμοιβὴν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1037** ἀναφορᾶς τῶν Κωνσταντίνου καὶ Νικολάου Γεωργίου Ἰατροῦ, δι' ἧς ἐκθέτουσι τὰς πρὸς τὴν πατρίδα θυσίας τοῦ πατρὸς των κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐξαιτοῦνται, 1) τὰ πλεονεκτήματα τοῦ πατρικοῦ των βαθμοῦ, καὶ 2) τὴν ἀποζημίωσίν των δι' ὅσα ὁ πατήρ των ἐξώδευσε κατὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἡ Βουλὴ, διὰ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετ' αὐτὰς ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1105** ἀναφορᾶς τοῦ Ἀναγνώστου Καραδημοπούλου ἐξ Ἀμφίσσης, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει, ὅτι κατὰ τὸ **1843** εἰς τινα κατὰ τῶν ληστῶν συμπλοκὴν ἀπώλεσε δύο ἀδελφοὺς, στερηθεὶς καὶ τὸν δεξιὸν αὐτοῦ πόδα, ἐξαιτεῖται δὲ ἀνάλογον περίθαλψιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1,471** ἀναφορᾶς τῆς Τερεζίτζας Ἰωάννου Μαγριπλῆ περὶ αὐξήσεως τῆς ἐκ **12** δραχμῶν μηνιαίας αὐτῆς συντάξεως, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1,470** ἀναφορᾶς τεσσάρων κατοίκων τῆς Γορτυνίας, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας ταύτης ὡς ὑποβαλόντος αὐτοὺς εἰς ἀνάκρισιν περὶ διοικητικῆς τινος ὑποθέσεως, δεδικασμένης ἤδη, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἡ Βουλὴ, δι' ἀναστάσεως ἐπὶ μιᾶς ἑκάστης, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **1,469** ἀναφορᾶς τῆς χήρας Ν. Κυργιαζοπούλου ἐξαιτουμένης ἀνάλογον σύνταξιν διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα θυσίας τοῦ συζύγου της, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1468** ἀναφορᾶς τοῦ Δημ. Α. Σταυροπούλου καὶ Χαραλάμπους Κροντήρα, δι' ἧς ἐκθέτουσι τὰς ὁποίας ἐπέστησαν δεινὰς βασάνους, παράνομον κατακράτησιν κτλ. ὑπὸ τοῦ Πανουργιὰ Ἡλιοπούλου, ἐξαιτοῦνται δὲ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ Νόμου· καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ Βουλὴ δια ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης ἰδίως ἐφ' ἑκάστης, παρεδέχθη καὶ εἰς ταύτας τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. **668** ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Ἀμφίσσης, δι' ἧς ἐξαιτοῦνται ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς τριακονταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν κατὰ τὴν Παρνασσίδα ἐθνικῶν ἐλαιοδένδρωννὰ διανεμηθῶσι ταῦτα μεταξὺ τῶν κατοίκων, μὲ

συμφωνίας συμφερούσας καὶ εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μὲ τὴν σύστασιν τοῦ νὰ ληφθῇ ἡ ἀνήκουσα φροντίς.

Παρατηρήσαντος δ' ἑνὸς ὅτι συμφωνεῖ μὲν νὰ διευθυνθῇ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ τελευταῖαι τῆς ἐπιτροπῆς φράσεις, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον ἔχον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πολλὰς ἀναφορὰς θέλει σπεύσει νὰ ὑποβάλῃ νομοσχέδιον, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχηται τὴν τοῦ προαγορεύσαντος γνώμην· αὕτη δὲ ἀπεφήνατο καταφατικῶς παραδεχθεῖσα τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ὑπ' ἀριθ. **1472** ἀναφορὰ δεκατεσσάρων ἀγωνιστῶν ἐξαιτουμένων ἀνάλογον ἐξοικονόμησιν, ὅπως ἐπαρκέσωσι προσωρινῶς εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα αὐτῶν ἔξοδα, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, δι ἀναστάσεως γενομένης, παρεδέχθη καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθεισῶν ἀκολούθως τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπὸ **15** Ὀκτωβρίου **1845** ἀναφορᾶς τῆς χήρας Σπύρου Ξύδη, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πολυειδεῖς πρὸς τὴν πατρίδα εἰκογενειακὰς καὶ πρασωπικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της καὶ τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν τῆς πολυμελοῦς αὐτῆς οἰκογενείας, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον σύνταξιν, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Τῆς ὑπ' ἀριθ. **1473** ἀναφορᾶς τοῦ Δημητρίου Κυργιαζάκη, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις του καὶ τὴν ἐσχάτην τῆς οἰκογενείας του ἔνδειαν, ἐπικαλεῖται δὲ τὴν πρόσταξιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀνακούρισιν τῆς δυστυχίας του, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τῆς ἀπὸ **27** Ὀκτωβρίου **1845** ἀναφορᾶς τῆς Χρήστενας Μπέρδου, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτουσα καὶ ἀποδεικτικὸν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, ἐπικαλεῖται τὴν πρόσταξιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀνακούρισιν τῆς δυστυχίας αὐτῆς, καὶ ἐφ' ἧς ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἡ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, παρεδέχθη ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης νὰ συστηθῇ, ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ δύο τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, τῇ συναινέσει τῆς Βουλῆς, ὁρίσας ὡς

ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν διανεμηθεισῶν ἐκθέσεων, καθ' ἣν ἀνεγνώσθησαν τάξιν, ἤτοι τὴν συζήτησιν· α') τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου περὶ τῆς τροποποιήσεως τῶν διαφόρων ἄρθρων τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, καὶ β') τοῦ Νομοσχεδίου περὶ σχηματισμοῦ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ παρὸν ἔτος, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Μ. Α. ΚΑΙΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΒ'.

Τῆς 8 Μαρτίου

Σήμερον τὴν ὀγδόην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων ἑκατὸν καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δεκατριῶν, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀντιπροέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν αἴτησις τοῦ Βουλευτοῦ Αἰτωλίας Κ. Ζ. Βάλβη, ἐκ Μεσολογγίου ἀποσταλεῖσα, περὶ παρατάσεως ἀδείας ἀπουσίας μέχρι τῶν εἴκοσι τρέχοντος, ληξάσης τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας πρό τινων ἡμερῶν, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ζητουμένη παράτασις.

Ὑπεβλήθησαν ἐπίσης αἱ αἰτήσεις ἀδείας ἀπουσίας, α') τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας Κ. Π. Βάρβογλη, αἰτοῦντος τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν κατὰ τὴν **18** ἢ τὴν **27** τρέχοντος μηνός, β') τοῦ βουλευτοῦ Σκιάθου Κ. Σ. Ἀντωνιάδου περὶ χορηγήσεως μηνιαίας ἀπουσίας ἀδείας, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς γ') τοῦ Βουλευτοῦ Θήρας Κ. Θ. Μαρκεζίνη περὶ χορηγήσεως τεσσαρακονθημέρου ἀπουσίας ἀδείας, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν κατὰ

τὴν 21 τοῦ τρέχοντος, δ') τοῦ Βουλευτοῦ Μεγαλοπόλεως Κ. Δ. Σακελλαριάδου περὶ χορηγήσεως διμήνου ἀπουσίας τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν τὴν ά. τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου, καὶ ε') τοῦ Βουλευτοῦ Λοκρίδος Κ. Γ. Δερνιτσιώτη περὶ χορηγήσεως μηνιαίας ἀπουσίας ἀδείας, τῆς ὁποίας θέλει κάμει χρῆσιν κατὰ τὴν ά. τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου, μεθ' ἃς ὁ Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι δεκατέσσαρες εἶναι οἱ ἀπελθόντες καὶ μέλλοντες νὰ ἀπέλθωσιν ἐν ἀδείᾳ βουλευταί, ἐξ ὧν ἔληξεν ἤδη τινῶν ἡ χορηγηθεῖσα ἀπουσίας ἄδεια.

Παρατηρήσεως δὲ γενομένης, ὅτι ἡ Βουλὴ ἔν τινι τῶν παρελθουσῶν Συνεδριάσεων ἀπεφάσισε νὰ μὴ δίδωνται ἄδειαι ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς χρήσεως ἐντὸς προθεσμίας, εἰμὴ ὅταν οἱ αἰτοῦντες πρόκηται νὰ πραγματοποιήσωσιν ἀμέσως τὴν περὶ ἀδείας ἀπουσίας αἴτησιν· ὅτι ἂν καὶ μετὰ τοῦτο ἐχορηγήθησαν εἴς τινας τοιαῦται ὑπὸ ὅρον ἄδειαι, ἐκτὸς τῆς ἐγκριθείσης ἕνεκα τῶν διὰ τῆς θαλασσοπορίας δυσκολιῶν εἰς τὸν βουλευτὴν Θήρας Κ. Δελένδαν· καὶ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐκείνη πρέπει νὰ τεθῇ εἰς πλήρη ἐνέργειαν· ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, μὴ ἐγκρίνασα τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ ὅρον ζητουμένας ἀδείας, διὰ νὰ ὑποβληθῶσιν ἄνευ ὅρου, παρεδέχθη νὰ μὴ ἐγκρίνωνται τοῦ λοιποῦ αἱ ὑπὸ τοιοῦτον ὅρον ἄδειαι, δυναμένων τῶν αἰτούντων νὰ ὑποβάλωσιν αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν τρεῖς ἢ τὸ πολὺ πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς πραγματοποιήσεώς των.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον κατόπιν εἷς τῶν Βουλευτῶν ἐξέθηκεν, ὅτι ἐξ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν Βουλευτής τις χθὲς παρέστησεν εἰς τὴν Βουλὴν τὰ κατὰ τὸ γυμνάσιον δῆθεν συμβάντα κατὰ τῶν καθηγητῶν καὶ τοῦ Γυμνασιάρχου ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν, διότι εὐτυχῶς ὄχι μόνον προχθὲς, ἀλλ' οὐδέποτε τοιοῦτόν τι συνέβη, καὶ ὅτι πρὸς τιμὴν τῶν μαθητῶν καὶ ἱκανοποίησιν τοῦ ἀξιοτίμου γηραιοῦ ἀγωνιστοῦ, τοῦ γυμνασιάρχου, καὶ πρὸς καθησύχασιν τῆς Βουλῆς, ἥτις δικαίως ἐκ τῶν παρασταθέντων χθὲς συνεταράχθη, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ψεύσῃ ὡς ὅλως ἀνύπαρκτα τὰ χθὲς λεχθέντα.

Ὁ δὲ πρῶτος χθὲς εἰς τὴν Βουλὴν προκαλέσας τὴν περὶ τούτων συζήτησιν βουλευτὴς ἀπήντησεν, ὅτι πληροφορηθεὶς ταῦτα χθὲς ἠθέλησε νὰ τὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν χωρὶς πρόθεσιν νὰ προσβάλῃ τινὰ, ἀλλὰ πρὸς ἁπλῆν αὐτῆς πληροφορίαν· ὅτι πρὸ ἡμερῶν τοιαῦτα διατρέχουσιν ὡς συμβαίνοντα εἰς τὸ γυμνάσιον, μὴ ἀποδιδόμενα οὔτε εἴς τινα καθηγητὴν, οὔτε εἰς τὸν γυμνασιάρχην, οὔτε πάλιν ἔνοχοι πρὸς ὅλα ταῦτα εἶναι ὅλοι

οἱ μαθηταὶ, καὶ ὅτι ἀπόδειξις τούτων εἶναι ὅτι ἐζητήθη καὶ φρουρὰ πρὸς καθησύχασιν αὐτῶν.

Μετὰ τὸν ἀνταπαντήσαντα ὅτι οὐδόλως σύμφωνα τὰ σήμερον πρὸς τὰ χθὲς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντα, διότι καὶ παράστασιν δεινῶν καὶ τραχέων κατὰ τοῦ γυμνασιάρχου καί τινος καθηγητοῦ ὅλως ἀνυπάρκτων προσβολῶν ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν ἔκαμε, καὶ ῥητῶς ταῦτα εἰς καθηγητὰς ἀπέδωκε, καὶ ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ἐπὶ ἁπλῶν καὶ ὑποθετικῶν νὰ ἀπασχολῶμεν ματαίως τὴν Βουλὴν καὶ νὰ προκαλῶμεν σκανδαλώδεις συζητήσεις, καθόσον μάλιστα ἐξ αὐτῶν προκύπτει ἡ προσβολὴ τοῦ χαρακτῆρος ἀξιοτίμων ἀνδρῶν· ὁ πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι ἡ ἐλευθερία τῶν συζητήσεων δὲν περιορίζεται, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τὸν κανονισμὸν, δυναμένου ἑκάστου Βουλευτοῦ ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς εὐσχημοσύνης νὰ παριστᾷ ἐλευθέρως καὶ συζητῇ τὰς ἰδέας του εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὅτι μόνη ποινὴ τῶν ἀγορευσάντων εἶναι ἡ μὴ ὕπαρξις τῶν λεγομένων παρ' αὐτῶν καὶ ἡ τῶν ἐναντίων ἀπόδειξις.

Ἀνηγγέλθη ἡ ἔναρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ά. τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἀντικειμένου, ἤτοι ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ, καὶ ά. ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ 2 § τοῦ 7 ἄρθρ. καθ' ἣν νὰ παραδεχθῇ ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως ἑκάστης Βουλευτικῆς ἐκλογῆς, παραδεκτῆς γενομένης κατὰ πλειονοψηφίαν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν,

Ἐνταῦθα τὸν ἀπόντα καὶ τὸν κωλυόμενον ἐκ τῶν γραμματέων τῆς Βουλῆς ἀνεπλήρωσαν δύο οἱ νεώτεροι τῶν Βουλευτῶν.

Παρετηρήθη δὲ ἐπ' αὐτῆς ὑπό τινος, ὅτι ἡ φανερὰ ψηφοφορία κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς Βουλῆς εἶναι γενικὸς κανών, καὶ ἐξαίρεσις διὰ τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ τὰς ἐκλογὰς ἡ μυστική· ὅτι κατὰ τοῦ γενικοῦ κανόνος ἐδόθη ἀπὸ τὸν Βουλευτὴν Ἠλείας πρότασις τροποποιήσεως,, καθ' ἣν προτείνεται ἡ ἀντικατάστασις ἐνγένει τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ ἥτις ὥριμος ἤδη οὖσα θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς· διὰ τοῦτο ἐπρότεινε περὶ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως νὰ ἀναβληθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ κανονισμοῦ ἡ συζήτησις τῆς προκειμένης προτάσεως περὶ τῆς μυστικῆς ἐπὶ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν ψηφοφορίας, ἥτις εἶναι νέα ἐξαίρεσις, μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς γενικῆς περὶ μυστικῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας, τῆς ὁποίας ἀπόρροια καὶ μέρος εἶναι ἡ προκειμένη· διότι, ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν μυστικὴν ἐν γένει ψηφοφορίαν αὐτοδικαίως ἐπέρχεται καὶ αὕτη, ἂν

δὲ τὴν φανερὰν διατήρησιν τότε ἐπέρχεται ταχτικῶς ἡ συζήτησις αὐτῆς ὡς ἐξαιρέσεως· τοιουτοτρόπως καὶ χρόνον πολὺν θέλει οἰκονομήσει ἡ Βουλὴ καὶ εἰς καλητέραν θέσιν θέλει εἰσθαι μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ γενικοῦ κανόνος νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἐξαιρέσεως.

Τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν ἀντιπρόσωπος ὁ μετ' αὐτὸν, ὡς μὴ ὑπαγορευομένην ἀπό τινα λόγον, ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ φανερὰ ψηφοφορία εἶναι ὁ γενικὸς κανὼν καὶ ἐξαίρεσις ἡ μυστική, ἤδη ὅμως δὲν πρόκειται οὔτε περὶ τοῦ κανόνος οὔτε περὶ τῆς ἐξαιρέσεως, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῶν δικαστικῶν τῆς Βουλῆς καθηκόντων κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· ὅτι εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τούτων ἔχουσι συμφέρον ἡ ἐξουσία, οἱ ἐπίδοξοι, καὶ οἱ ἀποτυχόντες τῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις τοῦ Βουλευτοῦ πρέπει, διὰ νὰ ἦναι ἀνεξάρτητος, νὰ καλύπτεται ὡς καὶ τοῦ δικαστοῦ ἀπὸ τὴν ἐχεμυθειαν· καὶ ὅτι ἐπομένως τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ὅλως ἀνεξάρτητον καὶ οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ ἡ περὶ τοῦ γενικοῦ κανόνος συζήτησις ἐπιρροὴν ἔχει.

Σύμφωνος πρὸς ταῦτα καὶ ἕτερος προσέθηκεν ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ κανονισμοῦ ἀνεξαρτήτως ἡ μία πρότασις ἐσυζητήθη ἀπὸ τὴν ἄλλην, καὶ ἐνῷ ὁ γενικὸς κανὼν παρεδέχθη διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας, ἡ περὶ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἀπεφασίσθη διὰ πλειονοψηφίας ἐλαχίστης, ὥστε ἡ τάξις τῆς συζητήσεως τῆς προκειμένης προτάσεως εἶναι καθηρωμένη, καὶ οὐδόλως ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ ταύτης ἡ γενικὴ περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Εἰς τούτους ὁ προτείνας τὴν ἀναβολὴν ἀπήντησεν ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐξετασθῶσιν ἤδη τὰ πλεονεκτήματα τῆς μυστικῆς ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ψηφοφορίας, ὡς ὁ πρῶτος ἐξέθηκεν, ἀλλὰ περὶ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως, προτείνας τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς τῆς ἐξαιρέσεως μέχρι τῆς συζητήσεως τοῦ γενικοῦ κανόνος· καὶ ὅτι τὸ ἀναφερθὲν ὑπὸ τοῦ δευτέρου παράδειγμα ἐνισχύει ἔτι μᾶλλον τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως, τὴν ὁποίαν προτείνει οὗτος ἤδη καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ κανονισμοῦ προηγήθη ἡ συζήτησις τοῦ γενικοῦ κανόνος καὶ μετὰ ταῦτα ἐπῆλθεν ἡ περὶ ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν.

Ἡ ἀναβολὴ προτείνεται, ἀπήντησεν ἕτερος, ὡς ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος, ἀλλ' οὐδεμία τοιαύτη φαίνεται μεταξὺ τῶν δύο προτάσεων σχέσις· ὅτι ἐκτὸς τούτου τὸ περὶ ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν ζήτημα, ἡνωμένον μὲ τὸ περὶ ψηφοφορίας γενικὸν ἀποτελεῖ ζήτημα σύνθετον, τοῦ ὁποίου τὴν διαίρεσιν δύναται

ἕκαστος Βουλευτὴς νὰ ζητήσῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ κανονισμοῦ, καὶ τὴν χωριστὴν συζήτησίν του νὰ προτείνῃ, διὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν διάκρισιν αὐτοῦ καὶ τὴν χωριστὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν συζήτησιν, ἐφ' οὗ νὰ προχωρήσῃ ἀμέσως ἡ Βουλή.

Καὶ μετὰ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐξέθηκεν ὅτι οἱ διαδικαστικοὶ τύποι τῆς ἀναβολῆς τῆς ἀριθμοδιότητος καὶ τῶν ἄλλων ἐνστάσεων, δὲν ἐφαρμόζονται οὐδόλως ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ἐνγίνει εἰς τὰς συζητήσεις τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, ὅπου ἡ συζήτησις τῶν πολιτικῶν ζητημάτων εἶναι ἐλευθέρα καὶ μᾶλλον ἀπεριόριστος διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν· ὅτι ἡ ἀναβολὴ προτείνεται ὄχι πρὸς ἀνατροπὴν, ἀλλὰ πρὸς ὡρίμασιν τῆς προτάσεως διὰ τῆς συζητήσεως τῆς περὶ τοῦ γενικοῦ κανόνος, ἀλλ' οὐδεμία ταύτης καὶ ἐκείνης σχέσις καὶ ἐπομένως οὐδεμία ἀνάπτυξις ταύτης θέλει προέλθει ἐξ ἐκείνης· ὅτι τὸ ἓν ζήτημα εἶναι ἀνεξάρτητον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι ἡ διάκρισις κανόνος καὶ ἐξαιρέσεως ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὴν θεωρίαν καὶ ὄχι εἰς τὴν πρακτικήν.

Ἀποπερατωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἔθηκεν εἰς ψηφοφορίαν, δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως γενομένην κατ' αἴτησιν πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, τὸ ζήτημα οὕτω, « Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς συζή-» τήσεως τῆς τροπολογίας τοῦ § 2 τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ κανο-» νισμοῦ τῆς Βουλῆς, ναὶ ἢ ὄχι; » Γενομένης δὲ ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Γ. Δοκοῦ καὶ Γ. Φεγγαρᾶ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ περιδέχθη τὴν ἀναβολὴν διὰ ψήφων 52 πρὸς 50 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῆς προτάσεως περὶ τροπολογίας τοῦ § 2 τοῦ 7 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Γ. Γουλιμῆς	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Π. Δ. Καμπάνης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Μ. Α. Καΐρης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Δ. Τζόκρης	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ο.	Α. Σ. Δανόπουλος	Θ.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Βλάσσης	Ο.

Ι. Κωλέττης	ἀπών	Δ. Κυριακίδης	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	Ο.	Σ. Πάγκαλος	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ο.
Σ. Βλάχος	Ο.	Δ. Πλαπούτας	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ο.	Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ο.	Ν. Μπούκουρας	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	ἀπών	Ν. Κορφιωτάκης	ἀπών
Α. Λαπουσιάδης	Ο.	Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Π. Βαρδιτζιώτης	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ο.
Γ. Κονδύλης	Ν.	Γ. Δερνιτσώτης	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ο.
Ι. Χαραμῆς	Ν.	Μελέτης Χανζῆ Μελέτη	Ν.
Ι. Κρανίδης	ἀσθενὴς	Π. Βάρβογλης	Ο.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Ῥ. Παλαμίδης	Ο.
Α. Ζῶτος	Ο.	Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.
Νῖκος Θίου	Ο.	Β. Δημητρακόπουλος	Ο.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Βιλαέτης	Ο.	Π. Καλαμαριώτης	Ο.
Α. Κρεστενίτης	Ν.	Π. Δαρειώτης	ἀπόντες
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν.	Νικήτ. Σταματελόπ.	
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Σακελλαριάδης	Ο·
Ι. Κλίμακας	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ο.
Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.	Κ. Βεΐκος	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Ἰατρὸς	Ο.
Θ. Μαρκεζίνης	Ο.	Ἰω. Εὐσταθίου	Ο.
Α. Γ. Τζάνος	Ν.	Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Κάνδυας	ἀπών
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Σ. Μπαρότζης	Ν.
Β. Κοραγιάννης	Ν.	Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Ι. Ζάρκος	Ν.	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσας	Ν.	Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	ἀπών	Χ. Καπετανάκης ἠρνήθη ψῆφον	
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ο.
Α. Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Εὐθύ. Κανελλόπουλος	Ο.	Α. Καλαμογδάρτης	Ο.
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ο.	Κ. Τζερτίδης	Ο.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ο.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.

Παππακώστ. Τζαμάλας	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ο.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ο.	Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Γ. Μπάστας	Ν.	Α. Κιζάννης	Ο.
Φ. Ἰωάννου	ἀπών	Δ. Δράσος	Ο.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπών	Γ. Δοκὸς	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ο.	Δ. Κριεζῆς	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ο.	Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ο.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Διομήδης Κυριακοῦ	Ο.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ο.	Ν. Κριεζώτης	ἐν ἀδείᾳ
Σταμάτιος Δάρρας	Ο.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.	Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.	Κ. Κανάρης	ἀπών
Α. Παππατζώρης	Ν.	Γ. Δ. Σταματάρας	Ο.

Προσθεὶς δὲ μετὰ τοῦτο ὅτι αἱ περὶ κανονισμοῦ γενόμεναι προτάσεις θεωροῦνται κατεπείγουσαι καὶ προτιμητέαι παντὸς ἄλλου, ὡς ἀφορῶσαι τὴν συμφώνως μὲ αὐτὸν ῥύθμισιν τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην, παρετήρησεν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ καθυποβάλῃ προσεχῶς τὴν ὁποιανδήποτε γνώμην της.

Μεταβάσης τῆς Βουλῆς κατόπιν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐπομένων τροποποιήσεων, καὶ οὐδενὸς ἀντειποντος εἰς τὰς ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐπὶ τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων ἐπὶ τῶν ἀρθ. 19, 20, §. ά καὶ δ' τοῦ 24, 34, 43, 70, 72 καὶ 77 γνωμοδοτήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἃ ἐθεωρήθησαν περιττὰι αἱ τροποποιήσεις καὶ διετηρήθησαν ταῦτα ὡς εἰς τὸν κανονισμὸν ἔχουσιν· ἐπὶ δὲ τοῦ 66 ἄρθρου περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν τεσσάρων συμπληρωτικῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν μελῶν, ἡ Βουλὴ εἶχεν ἤδη ἀποφανθῆ συζητήσασα πρὸ ἡμερῶν τὴν γενομένην ἐπ' αὐτοῦ εἰδικῶς παρ' ἄλλων Βουλευτῶν πρότασιν τροποποιήσεως.

Τὴν περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ 109 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ πρότασιν ὑπεστήριξαν, διότι ἐναντίον ἐθεωρήθη εἰς τὴν Βουλευτικὴν ἀξιοπρέπειαν νὰ ὑποβάλλωνται οἱ Βουλευταὶ εἰς τὰς γενικὰς περὶ διαβατηρίων διατάξεις, καὶ νὰ δεικνύεται οὕτω καὶ κατ' αὐτῶν ὑπόνοιά τις, ἐξ ἧς αἱ περὶ διαβατηρίων ἀστυνομικαὶ διατάξεις ἀπορρέουσι, καὶ ἐπροτάθη νὰ δύνανται οἱ Βουλευταὶ νὰ διέρχωνται τὰ διάφορα τοῦ Κράτους μέρη διὰ τῆς ἀδείας

τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, καὶ ἑπομένως διαγραφομένου τοῦ 109 ἄρθρου νὰ διακηρυχθῇ τοῦτο πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους· ἄλλοι δ' ἀντέκρουσαν ταύτην ὡς ἀντικειμένην εἰς τὴν Συνταγματικὴν ἰσότητα καὶ εἰς διαφόρους τῆς νομοθεσίας διατάξεις, καὶ διότι οὐδόλως ἀναξιοπρεπὴς εἶναι ἡ τήρησις καὶ ἐκ μέρους τῶν Βουλευτῶν τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων, αἵτινες εἶναι τὸ κῦρος ἄλλων διατάξεων τῆς νομοθεσίας· παρετηρήθη δὲ ἐκτὸς τούτου ὅτι ἡ ζητουμένη διαγραφὴ τοῦ ἄρθρου δὲν φέρει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, κατατρεφομένης τῆς περὶ ἀδειῶν τῶν Βουλευτῶν διατάξεως ταύτης τοῦ κανονισμοῦ, ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον ἡ ἐπιφύλαξις τῆς περὶ διαβατηρίων ἀστυνομικῆς διατάξεως καὶ ὡς πρὸς τοὺς Βουλευτάς· καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται προσθήκη ἄλλης διατάξεως καταργούσης τὴν ἰσχὺν τῶν περὶ διαβατηρίων διατάξεων ὡς πρὸς τοὺς Βουλευτάς.

Ἡ Βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴν ἐφαρμόζωνται αἱ περὶ διαβατηρίων διατάξεις ὡς πρὸς τοὺς Βουλευτάς, ἀπεφάνθη δι' ἀναστάσεως ἀποφατικῶς· ἀκολούθως ἠρωτήθη περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ 109 ἄρθρου κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ αὕτη δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη αὐτὴν, ἐγκρίνασα νὰ διατηρηθῇ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Τὴν περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ 110 ἄρθρου πρότασιν ἀντέκρουσέ τις, ὡς ἀντικειμένην α') εἰς τὰ γενικῶς παραδεδεγμένα περὶ τῆς μισθοδοσίας τῆς ἀποδιδομένης εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δημοσίων καθηκόντων, καὶ β) εἰς τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Συντάγματος, κατὰ τὴν στενὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία ἢ ἀποζημίωσις ὡρίσθη μόνον διὰ τὸν ἐκπληρώσαντα τὰ καθήκοντα αὐτοῦ Βουλευτὴν, καὶ ἑπομένως κατ' αὐτὸ ὁ ἐν ἀδείᾳ καὶ μὴ ἐκπληρῶν τὰ τοιαῦτα καθήκοντα δὲν πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀντιμισθίαν.

Ὑπεστήριξε δ' ἄλλος τὴν πρότασιν, ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, διότι αἱ τοιαῦται πειθαρχικαὶ ποιναὶ δὲν συμβιβάζονται μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Βουλευτοῦ, ὅστις κατ' αὐτὴν ὑποτίθεται ὅτι διαμένει εἰς τὴν Πρωτεύουσαν διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὴν Βουλευτικὴν ἀντιμισθίαν, καὶ διότι τὰ περὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων παρεδεδεγμένα δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τοὺς Βουλευτάς, οἵτινες δὲν λαμβάνουσι λόγῳ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τὴν ἀντιμισθίαν, ὡς οἱ ὑπάλληλοι λόγῳ εἰκονικοῦ συναλλάγματος μισθώσεως, ἀλλὰ

πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς μεταβάσεως καὶ λοιπά, εἰς τὰ ὁποῖα ὑποκύπτουσιν ἀναχωροῦντες.

Ἡ Βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τὴν τροποποίησιν τοῦ 110 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ἀντικατασταθέντος διὰ τοῦ ἑξῆς.

« Ἄρθρον 110. Ὁ δι' ἀδείας ἀπὼν δὲν λαμβάνει ἀποζημίωσιν » διὰ τὸ ὑπὲρ τὸν μῆνα ἐντὸς τῆς Συνόδου διάστημα τῆς ἀπουσίας του. »

Παρεδέχθη ὁμοίως διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 113 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, μὴ παραδεχθεῖσα αὐτὴν, ἀλλὰ διατηρήσασα τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος τὴ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἤτοι τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ παρὸν ἔτος, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χ. Μελέτης.

Οἱ ἀναπληρώσαντες τοὺς Γραμματεῖς
Δ. Σακελλαριάδης.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΓ'.

Τῆς 9 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν ἐννάτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους συνελθόντων τῶν Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου παρόντων ἐννενηκοντα ἑνὸς καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος δώδεκα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου, τοῦ κα-

ρόντος Γραμματέως, καὶ τῶν ἀναπληρωσάντων τοὺς ἀπόντας νεωτέρων Βουλευτῶν.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ἀνέγνω τὴν εἰσηγητικὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Κυρίου Ἀλεξάνδρου Βιλαίτου εἰς τροπολογίαν ἄρθρων τινῶν τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς ἀφορώντων τὴν ψηφοφορίαν.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Πρὸς τὴν Βουλήν

«Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, φέρει ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ τροπολογιῶν τὴν ἑξῆς γνώμην.

Ἡ πλειονοψηφία εἶναι τῆς γνώμης τοῦ νὰ μένῃ ὡς ἔχει ὁ κανονισμὸς, καθόσον ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 73· ἡ δὲ μειονοψηφία εἶναι ἐκείνης τοῦ νὰ παραδεχθῇ ἡ τροπολογία· ἑπομένως ἡ πρότασις θεωρεῖται ἀπαράδεκτος.

Οἱ λόγοι τῆς τε πλειονοψηφίας καὶ τῆς μειονοψηφίας, πολλοὶ καὶ οὐσιώδεις ὄντες, θέλουν ἀναπτυχθῆ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς γενικὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τὴν 9 Μαρτίου 1846

Ἡ ἐπιτροπὴ

Κ. Δελιγιάννης	Ν. Κορφιωτάκης
Δημ. Μελετόπουλος	Διομ. Κυριακοῦ
Σ. Ἀντωνιάδης	Σ. Α. Μπαρότσης
Σ. Βλάχος	Ἰω. Οἰκονόμου

Ὁ Εἰσηγητὴς Γ. Φιγγαρᾶς»

Ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἑτέρας ἐκθέσεως τῆς πλειονοψηφίας τοῦ λαχόντος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων τμήματος ἐγένετο ἡ πρότασις περὶ ἀναβολῆς μέχρις οὗ συνταχθῇ καὶ ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν τῆς μειοψηφίας ἡ ἔκθεσις αὐτῆς κατὰ τὴν τηρηθεῖσαν μέχρι τοῦδε τάξιν διὰ νὰ συναναγνωσθῶσιν. Διαφωνούντων δέ τινων εἰς τὴν ἀναβολὴν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἐξελεγχομένης πρὸ ἑνὸς ἤδη μηνὸς τῆς ἐκλογῆς ἐδύνατο καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας νὰ ἔχῃ ἑτοίμην τὴν ἔκθεσίν του, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς πλειονοψηφίας ὅτι τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς μόλις τὴν προτεραίαν ἔλαβεν ὁ τῆς μειοψηφίας ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ συνεργασθῇ μετ' αὐτοῦ, καὶ

ἐπρότεινε νὰ τῷ δοθῇ μὲν ἡ ἄδεια διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως, ἀλλ' ἡ ἀνάγνωσις νὰ μένῃ ἄνευ ἀποτελέσματος μέχρι τῆς προσεχοῦς δευτέρας, ὅτε καὶ ὁ τῆς μειοψηφίας εἰσηγητὴς θέλει ἔχει ἑτοίμην πρὸς ἀνάγνωσιν τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς.

Ἐπιτραπείσης δὲ τῆς ἀναγνώσεως, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματός τινος μέχρις οὗ τὴν προσεχῆ δευτέραν ἀναγνωσθῇ καὶ ἡ τῆς μειοψηφίας, ὁ εἰσηγητὴς ἀνέγνω αὐτὴν, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς πλειοψηφίας τοῦ 7 Τμήματος περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων.

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Τὸ 7 τμῆμα τῆς Βουλῆς, τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ἐξελέγξεως τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων, συνελθὸν σήμερον τὴν πέμπτην Μαρτίου 1846 ἐν τινι δωματίῳ τῆς Βουλῆς, διεξῆλθε τὰ πρακτικὰ καὶ ἅπαντα τὰ μὲ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν σχέσιν ἔχοντα, ἐξ ὧν προκύπτουν τὰ ἑξῆς· δηλονότι, ἀκυρωθείσης παρὰ τῆς Βουλῆς τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς μνησθείσης ἐπαρχίας, ἐπανελήφθη αὕτη καθὰ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπαρχόντων ὁριστικῶν καταλόγων καὶ ἀνανεουμένων τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τοὺς δήμους Καλαβρύτων, Νονάκριδος Φελόης, Κλειτορίας, Σουδενῶν, Βλασίας, Κερπινῆς, Κραθίδος, Σελλινόης, Δαπαθῶν, καὶ Ψωφίδος· εἰς δὲ τὸν δῆμον Ἀροανείας ἐλογὴ δὲν ἐνηργήθη, καθόσον ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας μεταξὺ Ἐπάρχου καὶ τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου τούτου.

Παρατηρεῖται δὲ ἰδίως ὡς πρὸς τὸν δῆμον Καλαβρύτων, ὅτι κληρωθείσης τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καθ' ὅλους τοὺς τύπους, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐξήχθησαν ὡς μέλη αὐτῆς οἱ Κ. Κ.

Δ. Σπανὸς, λαβὼν τὸν 1 ἀριθμὸν, Ἠλίας Δροσόπουλος, τὸν 2, Δημήτριος Νικολόπουλος τὸν 3, Ἀναγν. Βαγενόπουλος, τὸν 4, Ἀθ. Ἀδαμόπουλος, τὸν 5.

Ἀλλὰ τρία ἐκ τῶν μελῶν τούτων, ὁ Πρόεδρος δηλαδὴ Δ. Σπανὸς, ὁ Δ. Βαγενόπουλος, καὶ ὁ Ἀθ. Ἀδαμόπουλος, ἀποδημοῦντα εἰς Πάτρας, δὲν ἦλθον νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ τοὺς προσκληθέντες ἐγκαίρως παρὰ τοῦ δημάρχου. Διὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, ἤτοι τὴν 31 Δεκεμβρίου συνῆλθε τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, καὶ ἐνηργήθη νέα κλήρωσις

ἐπὶ τῇ αὐτῇ προγενεστέρᾳ βάσει πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἔλαχον οἱ Κ.Κ. Σ. Καρασπῦρος τὸν 1 ἀριθμόν, ὁ Γ. Παλετζόπης τὸν 2, καὶ ὁ Α. Λεβερτζῆς τὸν 3.

Ὁ λαχὼν τὸν 2 ἀριθμὸν ἐκ τῆς πρώτης κληρώσεως ἐθεωρήθη καὶ ὁ νόμιμος πρόεδρος, ἤτοι ὁ Ἠλίας Δροσόπουλος· συγκροτηθείσης ὅθεν τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, ἤρχισεν ἡ ψηφοφορία δι' ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια, οὐχὶ τὴν 30 ἀλλὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου καὶ ἔληξε τὴν 7 Ἰαννουαρίου. Ἀπὸ τὰς πράξεις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐξάγεται ὅτι ὁ Δημήτριος Νικολόπουλος, μέλος τῆς προκειμένης ἐπιτροπῆς, δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος, καὶ τοι προσκαλούμενος δι' ἐπισήμων ἐγγράφων παρὰ τοῦ ἐπάρχου, καὶ παρευρισκόμενος εἰς τὰς ἐνεργηθείσας κληρώσεις, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰς πράξεις τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας, διεξαχθείσης καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, δὲν ὑπάρχει καμμία ἔνστασις· εἰς τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων ἐξήχθησαν ψηφοδέλτια 401 ἀντὶ 408 ψηφοφορησάντων· ἀλλὰ, παρατηρήσεως γενομένης, εὑρέθη δὶς ὁ ἀριθμὸς 170 καὶ 252, παρηλειμμένος δὲ ὁ 333· οἱ ψηφοφορήσαντες ὑπάρχουν πραγματικῶς 409 ἐκ τῶν 558 τοὺς ὁποίους φέρει ὁ κατάλογος, καὶ ἐξ αὐτῶν ἔλαβον οἱ ἐπίδοξοι Βουλευταὶ 400 ἕκαστος, τρεῖς δὲ ἄλλοι ἀνὰ μίαν· ὅτι κατὰ τοῦ καταλόγου τούτου ὑπάρχει ἐξωδίκως ἔνστασις πρὸς τὴν Βουλὴν ὅτι ὅσοι δὲν εἶναι ὁριστικοί· ἑτέρα ἐπίσης πρὸς τὴν Βουλὴν διαφόρων κατοίκων Καλαβρύτων ἐπαναλαμβανόντων τὰ αὐτὰ καὶ προσβαλλόντων τὴν ἐκλογὴν ὡς εἰκονικὴν κτλ. ἐπικυρωμένων τῶν ὑπογραφῶν παρὰ τοῦ δημάρχου Καλαβρύτων. Ἀλλὰ τὸ ἀξιόπιστον αὐτῶν ἀμφιβάλλεται, ἡ δὲ ἐπικύρωσις παρὰ τοῦ δημάρχου Καλαβρύτων ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν εἶναι βάσιμος, μὴ προσδιορίζουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπογραφῶν, δὲν εἶναι καὶ ἀξιόπιστος, καθόσον καὶ ἄλλων κατοίκων ὑπογραφαὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν καὶ ἄλλων δήμων ὑπάρχουν παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμέναι, εἰδότων καὶ μὴ εἰδότων γράμματα· ἡ μὴ ὁριστικότης δὲ τοῦ καταλόγου, ἂν καὶ πιθανολογεῖται, δὲν ἀλλοιόνει μ' ὅλα ταῦτα τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι αἱ προσθαιρέσεις τῶν ἐκλογέων.

Δῆμος Νονάκριδος.

Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἐκληρώθη συμφώνως μὲ τὸν Νόμον· ἔνστασις κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῆς ὑπάρχει μία τοῦ προέδρου τοῦ δημ. συμβουλίου, δι' ἧς θεωρεῖ ἄκυρον τὸν σχηματισμὸν αὐτῆς, 1) διότι ἡ συγκλησις ἐγένεν ἀπὸ τὸν δήμαρχον,

2) διότι εἰς τὴν κληρωτίδα ἐτέθη καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κωνστ. Κέκελη ἰδιώτου, καὶ 3) διότι δὲν προσεκλήθησαν εἰς τὴν κλήρωσιν καὶ οἱ ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ δήμου ὑπηρετήσαντες ὡς δημοτικοὶ ὑπάλληλοι· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι οὗτος δὲν προσάγει καμμίαν ἀπόδειξιν, διαψεύδει προσέτι αὐτὴν τὸ δημοτ. συμβούλιον διὰ πράξεώς του καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Δημ. Κέκελης ἐχρημάτισε δημοτικὸς σύμβουλος καὶ ὡρκίσθη ὡς τοιοῦτος (ὑπάρχει καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς ὁρκωμοσίας).

Ἑτέρα δὲ αὐτοῦ, δι' ἧς προσβάλλει ὡς εἰκονικὴν καὶ βιαίαν τὴν ἐκλογήν· ἀλλ' οὐδεμίαν παρουσιάζει ὡρισμένην βίαν.

Ὑπάρχει καὶ μία τρίτη πρὸς τὴν Βουλὴν παρὰ διαφόρων κατοίκων, ὁμοίας φύσεως· ἀλλ οὐδεμία πίστις δύναται νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν ἀπέναντι τοσούτων πράξεων τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας, διεξαχθείσης καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἔνστασις, ἐκτὸς μιᾶς τοῦ Ν. Χ. Σολιώτου, μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἰδιοχείρου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι θεωρεῖ ἄκυρον τὴν ἐκλογὴν διὰ λόγους τοὺς ὁποίους ἐπιφυλάττεται νὰ ἐκθέσῃ· καὶ ἑτέρα τοῦ ἰδίου ἀφορῶσα τὰ αὐτά. Ἀλλ' ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ διὰ πράξεώς της διαψεύδει ὅλας τὰς ἐνστάσεις καὶ διαβεβαιοῖ ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο κατὰ τὸν Νόμον καὶ ἐλευθέρως· ὁ κατάλογος φέρων τοὺς τύπους τῆς ὁριστικότητος ἐμπεριέχει τοὺς ἐκλογεῖς, ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 164 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Δῆμος Φελόης.

Κληρωθείσης τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, ἐνηργήθη ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου εἰς ἀντίγραφον, ἐπικυρωμένου παρὰ τοῦ διοικητικοῦ Γραμματέως Καλαβρύτων, φέροντος ὅλους τοὺς τύπους τῆς ὁριστικότητος καὶ ψηφοφόρους 569 ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 504, ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν· οὐδεμία ἔνστασις ὑπάρχει κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς· διεξήχθη καθ' ὅλους τοὺς τύπους· ἐξωδίκως ὑπάρχουν πολλὰ πιστοποιητικὰ διαφόρων ἰδιοκτημόνων Πατρῶν καὶ Αἰγίου διαβεβαιούντων ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ δήμου τούτου διέμενον κατὰ τὸν Δεκέμβριον καὶ Ἰαννουάριον μακρὰν τοῦ δήμου των· ἑτέρα πρὸς τὴν Βουλὴν, δι' ἧς διάφοροι κάτοικοι τοῦ Δήμου τούτου προσβάλλουσι τὴν ἐκλογὴν ὡς εἰκονικὴν καὶ ἐνεργηθεῖσαν δι' ἐπεμβάσεων τῆς ἐξουσίας, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων ἐπικυροῖ ὁ δημαρχικὸς πάρεδρος ἄνευ σφραγίδος, τούτου δὲ ὁ Δήμαρχος Καλαβρύτων. Ἀλλὰ τὸ ἀνυπόστατον τῶν μὲν ἀποδεικτικῶν ἀποδεικνύεται

ἀπὸ τὸ ὁμοιόμορφον καὶ στερεότυπον αὐτῶν τῶν ἐκδοθέντων, ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήμονας Πατρῶν καὶ Αἰγίου, τῆς δὲ ἀναφορᾶς ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀναφερόμενα, ἐξ ὧν προκύπτει τὸ ἐναντίον ἀπὸ τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ἀναφέρουν ὅτι μὴ συμφωνούντων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μελῶν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, τοῦ Α. Κεχρῆ, τοῦ Ἀποστόλη Γ. Ῥοζοπούλου, τοῦ Σταμάτη Ἀνδριακοπούλου, καὶ Κ. Σακελλαροπούλου νὰ ὑπογράψωσι τὴν πρᾶξιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Ἀποστόλης Ῥοζόπουλος καὶ Α. Κεχρῆς ὑπεγράφησαν ὑπ' ἄλλων, ἐνῷ ἀπ' αὐτὴν τὴν ἰδίαν πρᾶξιν προκύπτει τὸ ἐναντίον.

Δῆμος Κλειτορίας.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας γενομένης ἐπὶ τῇ βάσει ὁριστικοῦ καταλόγου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, σχηματισθείσης καθ' ὅλους τοὺς τύπους, δὲν ἔγεινεν οὐδεμία ἔνστασις. Ἐκ τῶν 1369 ἐκλογέων, τοὺς ὁποίους φέρει ὁ κατάλογος, ἐψηφοφόρησαν 1125, ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν. Κατὰ τὴς κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὑπάρχουν τέσσαρες ἐνστάσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ μία τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τρεῖς ἕτεραι κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἐν γίνει μὲ κατάλογον 307 δημοτῶν ἀπόντων δῆθεν, καὶ τινῶν συμπεριλαμβανομένων τῶν ὀνομάτων αὐτῶν εἰς τὸ πρωτόκολλο. τῆς ψηφοφορίας, μὲ πιστοποιητικὰ περὶ τῆς ἀπουσίας αὐτῶν κα τὰ τὴν ψηφορίαν ὑπογεγραμμένα παρά τε ἱερέων καὶ παρέδρων καὶ ἐπικυρωμένα ἀπὸ τὸν Δήμαρχον Καλαβρύτων· ἀλλ' αἱ κατὰ τ. ς κληρώσεως ἐνστάσεις, καθὼς καὶ αὐταὶ αἱ κατὰ τῆς ἐκλογῆς δὲν ι. θανολογοῦνται, καθόσον ἐξάγεται ἀπὸ τὴν συνταχθεῖσαν καὶ ὑπογραφεῖσαν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ὅτι ἡ κλήρωσις ε, νεινε κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, αἱ δὲ πρὸς τὴν Βουλὴν ἀνα, ραι, ὑπογεγραμμέναι οὖσαι διὰ πολλὰ ὀλίγων εἰδότων γράμματα, τῶν δὲ πλείστων δι' ἄλλων, δὲν ἐκφράζουσι καὶ ὡρισμένας παραι. ιάσεις καὶ παρανομίας· ἡ δὲ ἐπικύρωσις τῶν ὀνομάτων ὑπὸ τοῦ Δη, ἀρχου Καλαβρύτων ἀποβαίνει ἄσκοπος, ὡς μὴ προσδιορίζουσα τὸν ἀρ, θμὸν κἂν τῶν ὀνομάτων, καὶ οὕτως ἀποκοθίσταται λίαν ἀπίθανος ἡ γνησιότης.

Δῆμος Σουδενῶν.

Ἡ ψηφοφορία διεξήχθη ὑπὸ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν κληρωθεῖσαν κατὰ τοὺς τύπους, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν πρωτότυπον πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ Δήμου τούτου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου, συνταχθέντος κατὰ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐκ-

λογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμου, μὴ φέροντος δὲ οὐδεμίαν ἀπόφασιν τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου. Ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι δὲν εἶναι ὁριστικὸς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς πρώτης ἀκυρωθείσης ἐκλογῆς, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον ἀπεφάνθη αὐτὸν ὁριστικόν, ἄνευ τινος προσθαφαιρέσεως· ὅτι ἐκ τῶν 388 ἐκλογέων τοῦ καταλόγου ἐψηφοφόρησαν 302 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν· ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας, διεξαχθείσης καθ' ὅλους τοὺς νομίμους τύπους, δὲν ὑπάρχει ἔνστασις· ὑπάρχουσι δὲ ἐνστάσεις μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς, τοῦ Δημάρχου Σουδενῶν, δι' ὧν ἐκθέτει ὅτι 154 δημόται προσελθόντες νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐμποδίσθησαν παρὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως· ὅτι πραγματικῶς ἐψηφοφόρησαν 112 τῶν δὲ ἄλλων τὰ ψηφοδέλτια ἔρριψεν εἰς τὴν κάλπην ὁ Ἀθ. Ν. Πετιμεζᾶς.

Μία διαφόρων κατοίκων τοῦ αὐτοῦ δήμου παραπονουμένων ὅτι προσελθόντες νὰ ψηφοφορήσωσιν ἐμποδίσθησαν· ἑτέρα τοῦ δημάρχου κατὰ τῆς κληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς εἰκονικῆς δῆθεν, καὶ μία τοῦ Μ. Προβιᾶ μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἀγραμμάτου, δι' ἧς ἐκθέτει ὅτι παρευρισκόμενος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας εἶδεν ὅτι ἐψηφοφόρησαν 112, τῶν δὲ ἄλλων τὰ ψηφοδέλτια ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάλπην, ἐπιβεβαιούσας οὕτω κατὰ γράμμα τὴν ἔνστασιν τοῦ δημάρχου. Ἀλλὰ καθόσον ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Ἐπάρχου καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ Δημάρχου ἀφ' ἑτέρου, οὗτος προτκαλούμενος ἀπὸ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ψηφοφορίας νὰ παρευρεθῇ, καὶ πάλιν τὴν τρίτην ἡμέραν, δὲν ἠθέλησε νὰ παρευρεθῇ, ἀλλὰ τὸν ἀνεπλήρωσεν ὁ Δημ. Πάρεδρος· ἡ περίστασις αὕτη, ὄχι μόνον ἀποκαθιστᾷ ἀπίθανα τὰ παρ' αὐτοῦ λεχθέντα, ἀλλὰ τὸν ἐπιβαρύνει μᾶλλον καὶ τὸν ἀποδεικνύει ὡς ἐκ προμελέτης αἴτιον ἀναβολῆς καὶ ὑποκινήσαντα τὰ πάντα· ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς κληρώσεως ἐξάγεται μὲν ὅτι ὁ ῥηθεὶς Προβιᾶς ἐκληρώθη μέλος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ψηφοφορίας ἐξάγεται ὅτι οὗτος δὲν ἔλαβε μέρος, καθόσον μήτε ὑπογραφὴ αὐτοῦ ὑπάρχει, μήτε ἔνστασίς τις, ἀλλ' οὔτε μνεία γίνεται περὶ τούτου· δὲν δύναται ὅθεν νὰ ληφθῇ ὡς ἰσχυρὰ ἡ ὁμολογία τούτου ἀπέναντι τῶν ἄλλων 4 μελῶν.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ τῶν ἀναφερομένων, προσελθόντων νὰ ψηφοφορήσωσι καὶ ἐμποδισθέντων δῆθεν, εἶναι ἀνυπόστατα,

καθότι κατ' οὐδένα τρόπον ἠδύνατο νὰ ἀντισταθῇ μία μικρὰ ἔνοπλος δύναμις, χρησιμεύουσα διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εὐταξίας, ἀπέναντι ἑνὸς πλήθους 150 δημοτῶν· ἡ διατηρηθεῖσα δὲ ἡσυχία διαψεύδει τὰ παρ' αὐτῶν ἀναφερθέντα.

Δῆμος Βλασίας.

Καθόσον ἐξάγεται ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἡ κλήρωσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐνηργήθη συμφώνως μὲ τὸν νόμον, ἡ ψηφοφορία διεξήχθη καθ' ὅλους τοὺς τύπους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου, ἐμπεριέχοντος ἐκλογεῖς 420, ἐξ ὧν ἑπτὰ σημειοῦνται ἐξαιρετέοι, ἐψηφοφόρησαν δὲ 335 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας δὲν ἐγίνετο καμμία ἔνστασις· ἐξωδίκως ὑπάρχει ἔνστασις τοῦ Ἀποστόλη Τζουρέκη, μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἀγραμμάτου καὶ ὑπογεγραμμένου ὑπ' ἄλλου, τοῦ ὁποίου ἡ γνησιότης τῆς ὑπογραφῆς ἐπικυροῦται ἀπὸ τὸν δήμαρχον Καλαβρύτων, δι' ἧς ἐκθέτει, ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐγένετο εἰκονικῶς, ὅτι εἰς τὴν ψηφοφορίαν μόλις 45 ἐψηφοφόρησαν, τῶν δὲ λοιπῶν, τῶν φαινομένων ὡς ψηφοφορησάντων, τὰ ψηφοδέλτια ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάλπην ἀπὸ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπήν. Ἑτέρα ἐπίσης διαφόρων ἀγραμμάτων, ἱερέων καὶ δύο παρέδρων, ἐξ ὧν εἷς ὁ Α. Μιχαλόπουλος, ὅστις ἀγράμματος μὲν ἔχει ἐντύπου σφραγῖδα φέρουσαν τὸ ὄνομά του, προσκαλλόντων ὡς εἰκονικὴν τὴν ψηφοφορίαν καὶ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπήν. Ἀλλὰ τὸ ἀνυπόστατον τῶν μνησθεισῶν ἐνστάσεων ἀποδεικνύει ἡ ὑπογραφὴ αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐνισταμένων, τοῦ τε δημαρχικοῦ παρέδρου Α. Μιχαλοπούλου καὶ Ἀποστόλη Τζουρέκη, ὄντων ἀμφοτέρων ὑπογεγραμμένων εἰς ὅλας τὰς πράξεις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περὶ κληρώσεως, ἐν αἷς οὐδεμία ἔνστασις ὑπάρχει.

Δῆμος Κερπινῆς.

Ὅτι κληρωθείσης τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐνηργήθη ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου μὴ φέροντος οὐδεμίαν πρᾶξιν τοῦ ὀρκωτικοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐμπεριέχοντος ψηφοφόρους 437 ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 335 ἅπαντες ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν. Ὅτι ἔνστασις καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας δὲν ὑπάρχει· δι' ἀναφορᾶς δὲ πρὸς τὴν Βουλὴν διαφόρων δημοτῶν ὑπάρχει ἔνστασις κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ψηφοφορίας, καὶ κατάλογος 156 ἀπόντων καὶ φαινομένων ὡς ψηφοφορησάντων· ἑτέρα δὲ τριῶν ἐνισταμένων, οἵτινες διϊσχυρίζονται ὅτι παρούσι-

σθέντες ἐνώπιον τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς νὰ καταχωρίσουν ἔγγραφον ἔνστασιν, δι' ἧς παρασταίνουν εἰκονικὴν τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν ψηφοφορίαν κ.τ.λ· μία ἔτι ἀναφορὰ τοῦ Δημητρίου Οἰκονομοπούλου, μέλους τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, συντεταγμένη κατὰ τὴν 16 Ἰανουαρ. 1846 καὶ ἐπικυρωμένη τὴν 17 παρὰ τοῦ δημάρχου Καλαβρύτων, δι' ἧς ὁ μνησθεὶς Δημήτριος Οἰκονομόπουλος κηρύττει εἰκονικὴν καὶ αὐτὸς τήν τε ψηφοφορίαν καὶ ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας ἀπετέλει μέρος, καὶ τοι ὑπογεγραμμένος εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς ἀφορώσας τὴν κλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν ψηφοφορίαν πράξεις, ἐπαπειλούμενος δήθεν ἀπὸ τὸν δήμαρχον ὅτι θὰ τὸν κακοποιήσῃ. Δύο πιστοποιητικά, ἐκ Πατρῶν, τοῦ Π. Καλαμογδάρτη καὶ Μαρίας Α. Κασιμάκη, βεβαιούντων ὅτι διάφοροι κάτοικοι τοῦ δήμου Κερπινῆς καλλιεργοῦντες τὰ κτήματά των εἰς Πάτρας ἀπὸ τὰς 20 Δεκεμβρίου μέχρι τῆς 9 Ἰανουαρίου διέμενον εἰς Πάτρας καὶ ἐκ τῶν ὁποίων πολλὰ ὀνόματα φαίνονται εἰς τὸν κατάλογον τῆς ψηφοφορίας. Ἀλλ' οὐδεμία πιθανότης δύναται νὰ ὑπάρξῃ περὶ τῶν μνησθεισῶν ἐνστάσεων, καθόσον ἡ μὲν τελευταία ἐκδεδομένη ἀπὸ μίαν ἄλλην ἐπαρχίαν εἶναι ἀνυπόστατος· καθόσον δ' ἀφορᾷ ἐκείνην τοῦ Οἰκονομοπούλου, τοῦ καὶ μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, οὗτος προσβάλλων τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις, δὲν δύναται νὰ αἰτιᾶται ἄλλον, εἰμὴ αὐτὸς ἑαυτὸν, καὶ καθόσον οἱ λόγοι του δὲν φέρουσι χαρακτῆρα ἀπειλῆς.

Δῆμος Καλλιφωνίας.

Ὅτι εἰς τὸν δῆμον τοῦτον, κληρωθείσης τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τοὺς τύπους, ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου φέροντος ἐπίσης ὅλους τοὺς τύπους τῆς ὁριστικότητος καὶ ἔχοντος ψηφοφόρους 448 ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 405 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν. Μία μόνη ἐξώδικος ἔνστασις κατὰ τῆς προκειμένης ἐκλογῆς ὑπάρχει, διαφόρων κατοίκων τοῦ χωρίου Κερτέζης, δι' ἧς προσβάλλουσι τὴν ἐκλογὴν ὡς εἰκονικὴν καὶ εἰκονικὸν τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς· καὶ ταῦτα ἐξάγουσιν ἀπὸ τὴν σύμπτωσιν τριῶν μελῶν τῆς πρώτης ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, κληρωθέντων καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης, προσθέντες ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔλειπον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας. Ἀλλ' οἱ λόγοι οὗτοι ἀνυπόστατοι ὄντες δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσωσιν ἀπέναντι ἐπισήμων πράξεων τοῦ τε δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καθόσον μάλιστα ἡ σύμπτωσις νὰ κληρωθῶσιν αὖθις ἐκ τῶν αὐτῶν μελῶν τῆς

πρώτης ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν δευτέραν δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀδυνάτων, μ' ὅλον ὅτι δύο ἐκ τῶν αὐτῶν μελῶν τῶν συνιστώντων τὴν πρώτην ἐκληρώθησαν καὶ εἰς τὴν τελευταίαν ἤδη ἐπιτροπὴν καὶ οὐχὶ τρία, ὡς διϊσχυρίζονται οἱ ἐνιστάμενοι.

Δῆμος Κραθίδος.

Ὅτι, καθόσον ἐξάγεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰς πράξεις τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐκληρώθη ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ συμφώνως μὲ τὸν Νόμον, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐξήχθη ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου φέροντος ὅλους τοὺς τύπους τῆς ὁριστικότητος, περιέχει δὲ ψηφοφόρους 505 ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 471 ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας δὲν ὑπάρχει ἔνστασις· ἐξωδίκως ὑπάρχει ἔνστασις διαφόρων δημοτικῶν παρέδρων καὶ τεσσάρων δημοτικῶν συμβούλων κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ψηφοφορίας. Δύο ἕτεραι τῶν αὐτῶν τεσσάρων δημοτικῶν συμβούλων, καὶ μία τοῦ Ἀναγνώστη Ξιώνη, προσβαλλόντων ἐπίσης τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἄλλας παραβιάσεις ἀναφερόντων. Ἀλλὰ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς προκύπτει ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ἀναγνώστης Ξιώνης καὶ δύο ἐκ τῶν δημοτικῶν τούτων συμβούλων ὑπάρχουν ὑπογεγραμμένοι εἰς τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν, μ' ὅλον ὅτι, ὑπαρχούσης διαφορᾶς τῆς αὐτῆς ὑπογραφῆς τῶν δημοτικῶν συμβούλων, ὑποδεικνύεται πλαστογραφία, ἥτις ἀγνοεῖται εἰς ποῖον ἐκ τῶν δύο τούτων ἐγγράφων νὰ ἀποδοθῇ δύναται· ὁ δὲ Ἀναγνώστης Ξιώνης ὁμολογῶν τὴν γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς του εἰς τὴν ἀφορῶσαν τὴν κλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς πρᾶξιν καὶ εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς τὴν ψηφοφορίαν ἀφορώσας, δικαιολογεῖται λέγων ὅτι ἔπραξε τοῦτο ἀπὸ φόβον δῆθεν κινούμενος. Ἀλλὰ ὁ λόγος οὗτος δὲν πιθανολογεῖται, καθόσον μάλιστα οὐδεμίαν περίστασιν προξενήσασαν εἰς αὐτὸν φόβον δὲν μᾶς παρουσιάζει, ἀλλὰ τὴν παρουσίαν μόνην τοῦ Σ. Ν. Πετμεζᾶ.

Δῆμος Σελινόης.

Ὅτι καθόσον ἐξάγεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ ἐκληρώθη ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, καὶ ἡ ψηφοφορία ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει ὁριστικοῦ καταλόγου φέροντος ἐκλογεῖς 700, ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 646 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν. Οὐδεμία κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας ὑπάρχει ἔνστασις· ἐξωδίκως ὑπάρχει διαφόρων δημοτῶν κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ψηφοφορίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν καὶ 4 δημοτικοὶ

Σύμβουλοι· ἑτέρα τοῦ Δ. Σπυροπούλου μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ἀναφέροντος ὅτι δὲν ἔλαβε μέρος καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ψηφοφορίας, μὴ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τὰ ἄλλα μέλη εἰς τὰς περὶ παραβιάσεων παρατηρήσεις· πρὸς δὲ, καὶ πιστοποιητικὰ διαφόρων ἱερέων καὶ Παρέδρων περὶ ἀπουσίας 250 ἐκλογέων κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, ἐπιμερουμένων τῶν ὑπογραφῶν ὅλων παρὰ τοῦ Δημάρχου Καλαβρύτων· ἐπίσης καὶ ἕτερα δύο πιστοποιητικὰ ἐκ Πατρῶν περὶ ἀπουσίας ἄλλων. Ἀλλὰ τὸ ἀνυπόστατον καὶ ἀνίσχυρον τῶν μνησθέντων πιστοποιητικῶν οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβάλλῃ, ἀφ' οὗ, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς ψηφοφορίας, ὁ ἐνιστάμενος Δ. Σπυρόπουλος ἔλαβε μέρος καὶ συνειργάσθη μετὰ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένος εἰς τὰς πράξεις ἐκείνας, ὧν καθάπτεται διὰ τῆς ἀναφορᾶς ὡς παρανόμως δῆθεν ἐνεργηθεισῶν· ἐπίσης καὶ οἱ λοιποὶ ἐνιστάμενοι τρεῖς δημοτικοὶ Σύμβουλοι ὑπάρχουσιν ὑπογεγραμμένοι εἰς τὴν ἀφορῶσαν τὴν κλήρωσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς πρᾶξιν.

Δῆμος Λαπαθῶν.

Ὅτι ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται ἐκληρώθη ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, καὶ ἐνηργήθη ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῇ βάσει ὁριστικοῦ καταλόγου περιέχοντος ἐκλογεῖς, μετὰ προσθήκης τινος, 573, ἐξ ὧν φαίνονται ὡς ἐξαιρετέοι 147. Ἀλλὰ τὰ μέλη τοῦ πρώτου ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου σημειοῦσιν εἰς τὸν μνησθέντα κατάλογον ὅτι αἱ ἐξαιρέσεις αὗται ἐγένοντο ἀπὸ τὸ Β'. ὁρκωτικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ ἐθεώρησε παράνομον· ἑπομένως ἐκηρύχθη ὁ κατάλογος ὁριστικὸς μὲ ὅλα τὰ ἐνυπάρχοντα ἐν αὐτῷ ὀνόματα, ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 523 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν· καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας οὐδεμία ἔνστασις ὑπάρχει· ἀλλ' ἐξωδίκως ὑπάρχει ἔνστασις τινων πολιτῶν, μὲ πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς κληρώσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις δὲν συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα μὲ τὴν ἐπὶ τῶν πρακτικῶν πρωτότυπον τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου πρᾶξιν· ἑτέρα τοῦ Προέδρου τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου περὶ τοῦ ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ ἐκληρώθη ἡ ἐπιτροπὴ, καὶ ἄλλαι διαφόρων δημοτῶν κατὰ τῆς κληρώσεως καὶ τῆς ψηφοφορίας μετὰ πιστοποιητικοῦ περὶ ἀπουσίας 142 ἐκ τῶν ψηφοφορησάντων· καὶ ἄλλαι δύο ἐκ Πατρῶν περὶ ἀπουσίας ἄλλων· εἰς τὴν δευτέραν δὲ ἔνστασιν γίνεται λόγος περὶ τῆς διαφορᾶς ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφοφορησάντων τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ σημειουμένων. Ἀλλὰ τὸ ἀνυπόστατον τῶν ἐνστάσεων τούτων ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐν πρωτοτύπῳ πράξεως τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου τῆς

ἀφορώσης τὴν κλήρωσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ὑπῆρχουσιν ὑπογεγραμμένοι ἰδιοχείρως οἱ Σύμβουλοι, ἀπόντος τοῦ Προέδρου.

Δῆμος Ψωφίδος.

Ὅτι κληρωθείσης τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐνηργήθη ἡ ψηφοφορία ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου μὴ φέροντος ἀπόφασιν τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ προσθήκης τινὸς, ὡς ἐξ ἀποφάσεως αὐτοῦ γενομένης, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν ἐπιτροπῆς, κατεχωρισμένης εἰς τὴν 399 σελίδα τῶν πρακτικῶν τῆς Α. Συνόδου, ἀποκαθίσταται λίαν πιθανὸν ὁριστικότης αὐτοῦ· φέρει δὲ ἐκλογεῖς 952 ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν 848 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας δὲν ἔγεινεν ἔνστασις· ἐξωδίκως ὑπάρχουν δύο, μία διαφόρων κατοίκων τοῦ δήμου τούτου μὲ πιστοποιητικά τινα ἐκδεδομένα ἀπὸ Πάτρας περὶ ἀπουσίας τινῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ψηφοφορίας· καὶ ἄλλη δύο μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς προσβάλλουσιν ὡς εἰκονικὴν τὴν κλήρωσιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν ψηφοφορίαν. Ἀλλὰ τὸ ἀνυπόστατον καὶ τῶν ἐνστάσεων τούτων ἐξάγεται ἀρκούντως ἀπὸ τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἐνισταμένων δύο τούτων μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ὑπογεγραμμένα εἰς ὅλας τὰς ἀφορώσας τὴν ψηφοφορίαν πράξεις· ἡ δὲ ἀφορῶσα τὴν κλήρωσιν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὑπογεγραμμένη ἀφ' ὅλα τὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, διαψεύδει τὴν εἰκονικὴν παράστασιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Δῆμος Ἀραναείας.

Εἰς τὸν δῆμον τοῦτον ἐκλογὴ δὲν ἐνηργήθη καθόσον ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας ἐπάρχου καὶ Δημάρχου καὶ τοῦ Ὑπομοιράρχου Δαλιανᾶ· καὶ δὲν ἐνηργήθη φαίνεται ἐκ προθέσεως τοῦ Δημάρχου ἀποπέμψαντος τὰ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἐλλείψει τοῦ καταλόγου, ὡς διϊσχυρίζεται ὁ Δήμαρχος· καθόσον δὲ ἐξάγεται ἀπὸ τὰς ἐνστάσεις τοῦ Δημάρχου καὶ ἄλλων τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς μελῶν, τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ Ὑπομοιράρχου, ἔλαβε χώραν παραβίασις ἐκ μέρους τῆς ἐν Σωποτῷ ἐλθούσης στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Ἐν γένει δὲ παρατηρεῖται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου ἐκλογέων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, καθόσον ἐξάγεται ἀπὸ τοὺς παρουσιαζομένους καταλόγους, ἀναβαίνει εἰς 7865 ἐξ ὧν ἐψηφοφόρησαν κατὰ τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφοφορίας 6052. Ἐκ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἐνεργουμένης δημοσίᾳ ὑπὸ τὴν ἐπι-

τήρησιν τοῦ Ἐπάρχου καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν ὅλων τῶν μελῶν τῶν διαφόρων ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ὑπογεγραμμένων εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς διαλογῆς, ἀνεδείχθησαν οἱ λαβόντες ψήφους ὡς Βουλευταὶ οἱ ΚΚ.

1. Βασίλειος Πετμεζᾶς	6052
2. Ἀθανάσιος Ν. Πετμεζᾶς	6051
3. Ἰλίας Παππαδαῖος	6051
4. Νικόλαος Ἀνδρίκου	6050
Δημήτριος Νικολόπουλος	2
Κωνσταντῖνος Ζωγράφος	1
Ἰωάννης Παππαδόπουλος	1

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαλογῆς δὲν φαίνεται εἰς τὰ πρωτόκολλα σύδειμία ἔνστασις· μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῆς ὑπάρχουσιν αἱ ἐξῆς..

Ἓν πιστοποιητικὸν ἐξ Λιγίου, ὑπογεγραμμένον παρὰ διαφόρων ἰδιοκτημόνων, τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τῶν ὁποίων ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ δημάρχου Λιγίου, δι' οὗ πιστοποιεῖται ὅτι 1300 κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ἐργαζόμενοι εἰς τὰ κτήματα αὐτῶν, διέμενον αὐτόθι κατὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, καὶ διαμένουν εἰσέτι μέχρι 15 Ἰανουαρίου, καλλιεργοῦντες κτήματα διαφόρων.

Ἓν ὅμοιον διαφόρων κατοίκων Πατρῶν περὶ ἀπουσίας 1366.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ πιστοποιητικὰ ταῦτα οὐδόλως διαφέρουσι τῶν εἰδικῶν, ἡ δὲ ἐκλογὴ τοῦ δήμου Ἀρτανείας, καίτοι μὴ ἐνεργηθεῖσα, δὲν ἀλλοιόνει τὸ γενικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς ἐξελέγξεως τῆς ἐκλογῆς ἑκάστου δήμου προκύπτει ὅτι αἱ ἐκλογαὶ ἐνηργήθησαν συμφώνως μὲ τὸν νόμον, ἡ δ' ἐπαρχία Καλαβρύτων ἔχουσα πληθυσμὸν ἐπέκεινα τῶν 30,000 κατοίκων δικαιοῦται νὰ στείλῃ 4 Βουλευτὰς· διὰ ταῦτα κατὰ πλειονοψηφίαν τὸ τμῆμα γνωμοδοτεῖ 1) νὰ ἀποφασισθῇ ὡς νομίμως διεξαχθεῖσα ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, καὶ 2) νὰ κηρυχθῶσι νόμιμοι αὐτῆς Βουλευταὶ οἱ Κ. Κ. Βασίλειος Πετμεζᾶς, Ἀθανάσιος Ν. Πετμεζᾶς, Ἰλίας Παπαδαῖος, καὶ Νικόλαος Ἀνδρίκου, ἔχοντες τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Μαρτίου 1846.

Τὰ μέλη τοῦ τμήματος

Φρ. Κρ. Μαῦρος — Π. Μπαρμπιτζιώτης
Σ. Στεφανόπουλος — Γιανάκης Γαρδίκης
Γεώργ. Λογιωτατίδης.

Ὁ Εἰσηγητὴς Μελέτης Χατζῆ Μελέτης.

Μετὰ ταῦτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς περὶ συμπληρωματικῶν τινῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς δαπανῶν, κατὰ τὴν πρὸς τοῦτο δοθεῖσαν ἐν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἄδειαν, ἔχει δ' ἡ ἔκθεσις οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ Ἐπιτροπή.

«Συνελθοῦσα σήμερον εἰς ἓν τῶν δωματίων τοῦ Βουλευτηρίου, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς τῆς Μῳ'. Συνεδριάσεως γεγονυίας τῆς 27 Φεβρουαρίου 1846, ἐσκέφθη ἐπὶ τῶν προταθέντων παρὰ τοῦ Προέδρου ἐξόδων, ἅτινα δὲν προεβλέφθησαν εἰς τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς, τὸν ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1845, μέχρι 10 Ἰουνίου 1846 ἰσχύοντα, συνέταξε συμπληρωματικὸν τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς εἰς πίνακα εἰς τὴν παροῦσαν ἐπισυνημμένον.

Εἰς τὸν συμπληρωματικὸν τοῦτον προϋπολογισμὸν παρατηρεῖται, ὅτι συμπληροῦνται κεφάλαια τοῦ ὡς εἴρηται ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ, καὶ ὅτι δὲν προεβλέφθη εἰς αὐτὸν κἀνὲν νέον κεφάλαιον, ἐκτὸς ἐκείνου, τοῦ τῶν ἀπροόπτων δαπανῶν ἐκ δραχ. 512 θεωρηθέντος καὶ τούτου ἀναγκαίου διὰ νὰ μὴ γίνωνται ἑκάστοτε συμπληρωματικοὶ προϋπολογισμοὶ ἐπὶ ἐπουσιωδῶν μὲν ἀντικειμένων, ἀναποφεύκτων ὅμως παρουσιαζομένων καὶ κατεπειγόντων.

Τὸ ὅλον δὲ τῶν δραχμῶν ὅσων περιλαμβάνει ὁ ὑποβαλλόμενος εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς, ὁ συμπληρωματικὸς οὗτος προϋπολογισμός, ἀναβαίνει εἰς δύο χιλιάδας διακοσίας πεντήκοντα, καὶ περὶ τούτων ὅλων ἐπισυνάπτεται φύλλον λεπτομερείας πρὸς πρόχειρον πληροφορίαν τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1846

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ ἐπιτροπὴ

Δ. Ὀρεινὸς — Σ. Α. Μπαρότσης
Σ. Πάγκαλος — Α. Σκαραμαγκᾶς
Δ. Πολυχρονόπουλος — Σ Λογοθετόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς Εὐστρ. Οἰκονόμου.

Φύλλον λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ συμπληρωματικοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς διὰ τὸ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1845 μέχρι 10 Ἰουνίου 1846

Διάστημα τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου.

Εἰς τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς προσετέθησαν τὰ ἑξῆς·

Α. Ἐπὶ τοῦ Α. κεφαλαίου ἄρθρον 2 δι' ἀντιμισθίαν ἑνὸς ἐπιφορτισθέντος τὴν σύνταξιν τοῦ πίνακος τῶν πράξεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς τῆς Α. Βουλευτικῆς Συνόδου, μὴ ἐπαρκούντων τῶν γραφέων κλπ. ὡς πρὸς τοῦτο . . .	Δρ. 200
Β'. Ἐπὶ τοῦ Β'. κεφαλαίου ἄρθρον 2 διὰ συνδρομὴν ἐξωτερικῶν ἐφημερίδων ἀναγκαιουσῶν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς	» 600
Γ'. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ἄρθρου 4 δι' ἔλαιον ἑνὸς φαναρίου ἐκτὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν φρουρὰν	» 50
Δ'. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Κεφ. ἀριθ. 6 δι' ἀγορὰν διαφόρων βιβλίων ἀναγκαιούντων εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς .	» 600
Ε'. Ἐπὶ τοῦ Γ'. Κεφ. ἀριθ. 1.	
1. Διὰ δύο δουζίνας καρέκλας διὰ τὰ τμήματα .	» 70
2. Διὰ 12 σκαμνία ἐκ σανίδος πρὸς χρῆσιν τῶν εἰς τὰς θύρας φυλαττόντων κλητήρων	» 48
3. Διὰ 4 τραπέζια ἐκ σανίδος τεθέντα εἰς τὴν μικρὰν Αἴθουσαν τῆς Βουλῆς κλπ. δωμάτια	» 30
4. Διὰ δύο ἕτερα ἐκ καρύας χρωματισμένα, τεθέντα ἐντὸς τῆς μεγάλης Αἰθούσης διὰ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργούς, καὶ ὕψωμα πρὸς τοποθέτησιν αὐτῶν, καὶ τοποθέτησιν σανίδων μὲ πασάλους εἰς τὸ ἐκτὸς τοῦ Βουλευτικοῦ γραφείου μέρος πρὸς κρέμασμα φορεμάτων . .	» 40
5. Δι' ἁμάξας φερούσας τὰς κατὰ καιροὺς ἐκλεγομένας πρεσβείας εἰς τὰ ἀνάκτορα	» 100
Εἰς ἀπροόπτους δαπάνας	» 512
	288
	1738
	512
Τὸ ὅλον δραχ. δύο χιλιάδας διακοσίας πεντήκοντα	2,250

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Μαρτίου 1846.

Τὰ μέλη τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς

Δ. Ὀρεινὸς, Σ. Α. Μπαρότζης, Σ. Πάγκαλος,
Α. Σκαραμαγκᾶς, Δ. Πολυχρονόπουλος, Σ. Λογοθετόπουλος

Ὁ εἰσηγητὴς Εὐστ. Οἰκονόμου.

Συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς ἐπὶ τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς διὰ τὸ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1815 μέχρι 10 Ἰουνίου 1816 διάστημα τῆς Β'. Βουλευτικῆς Συνόδου.

Συμπλήρωμα ἐπὶ κεφαλαίου καὶ ἄρθρου		Διασάφησις κονδυλίων	Ἄτομα	Ποσὰ κατ' ἄρθρον		Ποσὰ κατὰ κεφάλαιον	
Κεφ.	Ἄρθρ.			Δρ.	Α.	Δραχ.	Α.
Α'.	2	Διὰ τὴν σύνταξιν πίνακος τῶν πράξεων καὶ ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς τῆς Α'. Συνόδου . .	.	.	.	200	
Β'.	2	Συνδρομαὶ ἐξωτερικῶν ἐφημερίδων . .	.	600			
	4	Δι' ἔλαιον ἑνὸς φανοῦ	.	50			
	6	Δι' ἀγορὰν Βιβλίων .	.	600	.	1250	
Γ'.	1	Διὰ διάφορα ἔπιπλα τῆς Βουλῆς ἔξοδον ἀμαξῶν					
		Διὰ τὰς εἰς τὰ ἀνάκτορα στελλομένας πρεσβεύσεις	.	288			
		Δι' ἀπροόπτους δαπάνας	.	572	.	512	

Τὸ ὅλον δύω χιλιάδας καὶ διακοσίας πεντήκοντα δρ. 2250

Ἀθῆναι, τῇ 9 Μαρτίου 1816.

. . . . . .

Τὰ μέλη τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς

Δ. Ὀρεινὸς — Α. Σκαραμαγκᾶς

Σ. Α. Μπαρούτσης — Δ. Πολυχρονόπουλος

Σ. Πάγκαλος — Ε. Λογοθετόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς

Εὐγ. Οἰκονόμου.

Ἐκ ταύτης δ' ὁ Πρόεδρος λαβὼν ἀφορμὴν, ὑπενθύμισεν καὶ πάλιν ἐπανειλημμένως εἰς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν τὴν εἰσαγωγὴν ἐν τῇ Βουλῇ τοῦ ἀπολογισμοῦ αὐτῆς, ἀφοῦ τρεῖς ἤδη μῆνας ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ἡ ἐπιτροπή.

Ἐνεκρίθη κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ Βουλευτοῦ Φθιώτιδος Κ. Γ. Γριζάνου νὰ χορηγηθῇ τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας παράτασις μέχρι τῆς 16 τοῦ παρόντος.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἐξέθηκεν ὅτι περιστατικὰ δυσάρεστα καὶ τοὺς Βουλευτὰς καὶ τὸν Πρόεδρον ἀφορῶντα ὑπηγόρευσαν εἰς αὐτὸν τὴν πρότασιν μέτρου τινος, τὸ ὁποῖον ὡς ἀναγκαῖον ἐσυστήθη εἰς τὸ Προεδρεῖον παρὰ πολλῶν Βουλευτῶν, διὰ τὴν πρόληψιν τῶν περιστατικῶν τούτων· ὅτι ταῦτα εἰσὶν αἱ γενόμεναι παρεξηγήσεις καὶ παραμορφώσεις τῶν ἀγορεύσεων τῶν Βουλευτῶν ἀπό τινας τῶν δημοσιογράφων. Ὅτι τὸ δυσάρεστον τοῦτο ἐγένετο πρὸ ὀλίγου καὶ ἐπὶ τῶν δύω ἀγορεύσεών του ἐπὶ τοῦ ιδ'. §. τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως· ὅτι τὰς ἀγορεύσεις του ταύτας ἐζήτησαν τότε ὁ ἐκδότης τῆς Γαλλιστὶ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ὁ Ταχυδρόμος τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὁ τῆς εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν ἐκδιδομένης ἡμιεπισήμου ὁ Μηνύτωρ, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὁ τῆς Ἀθηνᾶς, τὰς ὁποίας ἔδωκεν εἰς τοὺς τελευταίους δύο, ἐξ ὧν ὁ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς πιστώτατα καὶ εἰς τὰς ἰδέας καὶ εἰς τὸ γράμμα ἐδημοσίευσεν αὐτὰς, ὁ δὲ τοῦ Μηνύτορος, παραλείψας ἀπὸ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του δύο ὁλοκλήρους παραγράφους, δὲν ἐτήρησε τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν καὶ κατὰ τὰ λοιπά· ἐκτὸς δὲ τούτων εἰς τὸν Ταχυδρόμον τῶν Ἀθηνῶν ἐγένετο λόγος μόνον περὶ τοῦ τελευταίου § τῆς ά. ἀγορεύσεώς του, δοθείσης εἰς αὐτὸν πλειοτέρας δυνάμεως τῆς ὑπαρχούσης. Ὅτι μὴ θεωρήσας ταῦτα ἀδιαφόρως, ὡς μεταποιουμένου οὕτω τοῦ πνεύματος τῶν Βουλευτικῶν πράξεων, τῇ αἰτήσει του πρός τινα Ἕλληνα φίλον του μεταφράσαντα ὁλόκληρον τὴν ά ἀγόρευσίν του, προσεκάλεσεν ἀμέσως καὶ συγχρόνως ἀμφοτέρους τοὺς συντάκτας τοῦ Μηνύτορος καὶ Ταχυδρόμου διὰ νὰ δημοσιεύσωσιν αὐτὴν πρὸς ἐπανόρθωσιν ὅσων ἐλλειπῶς καὶ παραμορφωμένως ἐδημοσίευσαν· ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ τελευταίου ἐδημοσίευσεν αὐτὴν, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ τοῦ Μηνύτορος, ὅστις ἀντὶ τούτου εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον του ἐπιχειρεῖ παρατηρήσεις, δι' ὧν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀποδίδει εἰς τὸν Προεδρικὸν χαρακτῆρα τὸν ὁποῖον ὤφειλε νὰ σεβασθῇ, ἰδιότητας ὅλως ἀνοικείους· ὅτι ἀδιαφόρων περὶ τῶν λοιπῶν, καθήκον αὐτοῦ θεωρεῖ ν' ἀποκρύψῃ πανδήμως ὅτι οὐδεμία προστασία

ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς τὴν ἔντιμον τῆς Προεδρίας θέσιν, ἀλλὰ μόνον αἱ προσωπικαὶ αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις καὶ τὰ δικαιώματα καὶ ἡ ἐλευθέρα τῶν Κ. Βουλευτῶν θέλησις καὶ ἀγάπη· ὅτι θεωρῶν ἑαυτὸν Πρόεδρον ὄχι τῆς πλειονοψηφίας ἢ τῆς μειονοψηφίας, ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ σώματος, προσερρέρθη καὶ θέλει προσφέρεσθαι πάντοτε ἀμεροληπτως περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων, ὁδηγὸν ἔχων πρὸς τοῦτο τὸν Κανονισμόν· ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸ καθῆκον αὐτοῦ ὡς Βουλευτοῦ θέλει ἀσπάζεσθαι πάντοτε τὴν συμφωνοῦσαν πρὸς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ γνώμην· ὅτι ἐπὶ τέλους ἀποκρούει τὴν ἰδέαν ὅτι προσέρυγεν χάριν προστασίας εἰς τὸν ἀτιμολιτευόμενον τύπον διὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀγορεύσεώς του, ἀλλὰ διευθύνθη εἰς τὴν ἀμιεπίσημον ἐφημερίδα τοῦ Μηνύτορος καὶ ἐκείνην τοῦ Ταχυδρόμου· προσεκάλεσεν ἀμφοτέρους διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν παραμορφωθέντων· ὅτι διὰ τούτων δὲν ἐννοεῖ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποδοκιμασίαν, ὡς ἄλλοι ἄλλοτε ἐποκάλεσαν, οὔτε νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν, διότι τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν φροντίδα τοῦ Ὑπουργείου ὀφείλοντος νὰ ἀποτρέπῃ τοιαύτας προσβολὰς κατὰ τῶν προϊσταμένων καὶ τῶν μελῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων. Ὅτι δι' αὐτῶν δικαιολογεῖται τὸ μέτρον ὅπερ προτίθεται νὰ ὑποβάλλῃ καὶ δι' οὗ θέλει προλῃφθῆναι τοῦ λοιποῦ αἱ τοιαῦται ἐλλείψεις καὶ παραμορφώσεις. Τοῦτο δὲ εἶναι ἡ σύστασις ἐφημερίδος τῶν συζητήσεων, ὡς τοῦτο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἀλλαχοῦ γίνεται, δι' ἧς αἱ πράξεις τῆς Βουλῆς ἐγκαίρως καὶ πιστῶς θέλουν δημοσιεύεσθαι καὶ εἰς σχῆμα βιβλίου θέλουν ἐκδίδεσθαι.

Διὰ τοῦ τοιούτου μέτρου καὶ οἰκονομία θέλει προσγίνει εἰς τὰ ἔξοδα τῆς τυπώσεως τῶν πρακτικῶν καὶ ἡ σύνταξις τῶν πρακτικῶν θέλει γίνεσθαι περιληπτικῶς, τὰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς περιεχόντων κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν περὶ τούτων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἔλλειψιν τοιαύτης ἐφημερίδος ὑπηγορεύθη ἐξ ἀνάγκης καὶ ἡ καταχώρισις τῶν ἀγορεύσεων.

Ἡ Βουλὴ, τῇ προτάσει τινῶν, ἐνίκησε νὰ ἀποταλῇ εἰς ἕκαστον τῶν τμημάτων ἀπόσπασμα τοῦ μέρους τούτου τῶν πρακτικῶν, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς, ὅσα περὶ τῶν εἰσαγομένων προτάσεων ὁρίζει ὁ Κανονισμός.

Ἐξέθηκέ τις μετὰ τοῦτο, ὅτι μ' ὅλον ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 27 Φεβρουαρίου ε. τ. ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν τῶν κατοίκων ἀταλάντης ἀπεφάνθη κατὰ τῆς συστάσεως ἐντὸς τοῦ

δήμου Ἀταλάντης νέου δήμου τῶν Μακεδόνων, ὡς ἀντικειμένου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν οὐδόλως τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Βουλῆς ἐσεβάσθη, ἀλλὰ κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἔπαρχον καὶ τούτου πρὸς τὸν Δήμαρχον ἀπὸ 4 τρέχοντος ἐπισπεύδεται ἡ ἔναρξις τῶν δημαιρεσιῶν ἐντὸς 5 ἡμερῶν, καὶ ζήτησε πληροφορίας περὶ τούτων ἀπὸ τὸν Ὑπουργόν. Ὁ δὲ Ὑπουργὸς ἐπιφυλάχθη νὰ δώσῃ ταύτας εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀντικείμενον συνεδριάσεως κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ παρὸν ἔτος νομοσχεδίου· ἀρξαμένης δὲ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ συνόλου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, ἐπειδὴ ὑπῆρχον πολλοὶ ὑπόδικοι εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ φόβος μήπως ἄτοπα τινα ἐκ τούτου προκύψωσιν, ἠναγκάσθη, τῇ γνωμοδοτήσει καὶ τοῦ ὑπάρχοντος τότε συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, νὰ ἐκδώσῃ νόμον δι' οὗ ἕνεκα τῆς ταχύτητος καὶ τῶν δυσκολιῶν εἰς τὴν συγκρότησιν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀνετίθετο εἰς τοὺς Διοικητὰς ἡ σύνταξις τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων. Ὅτι παρελθούσης καὶ τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς 29 Μαρτίου τέσσαρες μῆνες μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ τῆς 6 Αὐγούστου, εἰσήχθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον Νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων πάλιν διὰ τῶν Διοικητῶν, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐτραποποιήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν, ὅσον ἦτον δυνατὸν πρὸς τὸν ἐν ἰσχύϊ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων νόμον καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος, καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὸ ὑπουργεῖον εἰσάγον, καὶ ἤδη νομοσχέδιον ὅμοιαν μὲ ἐκεῖνο ἀναφέρει πρὸς τοῖς ἄλλοις εἰς τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν ὅτι τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν συνεκροτήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, διότι, εἰσαχθέντος εἰς τὰς Βουλὰς νέου διοικητικοῦ συστήματος, ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ προτείνῃ καὶ ἄλλων Συμβουλίων ὀργανισμὸν, ἀδιατάκτως συνδεδεμένον μετὰ τοῦ ψηφισθέντος διοικητικοῦ συστήματος, ἐνῷ, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ διοικητικοῦ συστήματος Νομοσχεδίου, ἡ Βουλὴ, χωρὶς νὰ δώσῃ οὐδόλως προσοχὴν εἰς τὰς περὶ ἄλλων Συμβουλίων προτάσεις καὶ ὑποσχέσεις τοῦ ὑπουργείου, ἀπεφάσισεν ὅτι τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ περὶ τούτων νόμος ἐξακολουθοῦσι νὰ ἔχωσι πλήρη τὴν ἰσχύν των, ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῶν ὁδηγιῶν του περὶ καθηκόντων τῶν Νομαρ-

χῶν (ἄρθρ. 16 §. 2.) ἀνεγνώρισεν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως καὶ ὑπάρξεως τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων. Ὅτι μετὰ τὰ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀπερασισμένα ἄπορον εἶναι ἐκ τίνων λόγων ὡρμήθη τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὰς ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου σκέψεις του, ὅλως διόλου ἀδικαιολογήτους, διότι τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ὑφίστανται κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ νόμον, καθ' ὃν, ἐὰν ἡ τριετία αὐτῶν ἔληξε, τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ προκαλέσῃ νέας ἐκλογάς, διὰ τοῦτο τὰς σκέψεις ταύτας εὑρίσκει τις πολὺ μεμακρυσμένας τῆς ἀποράσεως καὶ τῆς Γερουσίας περὶ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων. Ποῖος δὲ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπροκάλεσε νέας ἐκλογὰς τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ὅταν κατὰ τὰς ὁμολογίας αὐτοῦ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον γενικὴ ἡσυχία καὶ τάξις ἐπεκράτει καὶ ἐπικρατεῖ εἰς τὸ ἔθνος καὶ ἑπομένως οὐδεὶς κίνδυνος ἐκ τῆς ἐνεργείας ἐπέκειτο· ὅτι ἀποδέχεται τὴν δεικνυομένην μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει περὶ προτάσεως καὶ ἄλλων Συμβουλίων, ὀργανισμὸν συνδεόμενον μετὰ τοῦ ψηφισθέντος διοικητικοῦ συστήματος, ἀλλ' ἕνεκα τούτου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ὕπαρξις τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀμφίβολος, καὶ νὰ ἐπιδειχθῇ οὕτω ἀθέμιτος ὀλιγωρία τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μήπω καταργηθέντων ἀλλὰ τὸ κῦρος ἐχόντων Νόμων. Ὅτι ὁ τρίτος λόγος τῆς αἰτιολογίας ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ὑπουργείου, περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ νομοσχεδίου τούτου περὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, λαμβανόμενος ἀπὸ τὰ παραδείγματα ἄλλων ἀρχαιοτέρων συνταγματικῶν ἐθνῶν, οὐδεμίαν ἔχει ἀρορμὴν, διότι εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι οἱ κείμενοι νόμοι ἀνατρέπονται καὶ μάλιστα δι' εἰσαγωγῆς νέων νομοσχεδίων, καὶ διότι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων αἱ ἐλευθερίαι ὑμνοῦνται, ἔχουσι σύστημα νόμων ἀκριβῶς καὶ πληρέστατα ἐκτελουμένων, καὶ τὸ παράδειγμα τοῦτο ὤφειλε νὰ ἐχῃ ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ διαφόρου μὲν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἀκριβεστέρου ὁρκωτικοῦ συστήματος. Ὅτι τὸ συμπέρασμα τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν εἶναι οὔτε ἀξιοπρεπῶς συντεταγμένον, οὔτε ἀξίως τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν, διότι ὁ διισχυριζόμενος ὅτι οἱ ὑπάρχοντες νόμοι πρέπει νὰ μένωσιν ἀργοὶ εἶναι ἀντίθετος τῆς Συνταγματικῆς τάξεως, αἱ δὲ ἐξαιρετικαὶ ἐκείναι περιστάσεις τῶν ἐθνῶν, αἵτινες ἐκτάκτως ἐπισυμβαίνουσι, καὶ αἵτινες διαγράφονται παρὰ τῆς θείας προνοίας μὲ ἀνεξαλείπτους χαρακτῆρας δὲν ἔχουσιν αὐθεμίαν μὲ τὴν παροῦσαν ὁμαλότητα, καθ' ἣν ἡ ἀκριβὴς τῶν νόμων ἐφαρμογὴ καὶ ἡ τήρησις τῶν συνταγματικῶν ὅρων εἶναι ἡ πρώτιστος τῆς κοινωνίας ἀνάγκη. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἐπέρρε, παραδέχεται τὴν τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν τοῦ νομοσχεδίου.

Οὐδενὸς ἀντειπόντος κατὰ τὴς ἀρχῆς τοῦ συνόλου νομοσχεδίου προύκαλέσθη ἡ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία ἐπὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ συνόλου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ.Κ. Α.Σ. Δανοπούλου καὶ Ι. Ν. Φλέσσα, μεθ' ἣν ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ὧδε πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων τοῦ 1846 ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Τζιγκουράκος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Γ. Κονδύλης	ἀπὼν
Γ. Δογιωτατίδης	ἀπόντες	Κ. Φασίτζας	Ν.
Θ. Γρίβας	ἀπόντες	Ι. Χαραμῆς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἀπὼν
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιολδάσης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Δ. Ζῶτος.	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Νῖκος Θέου	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	Ν.	Α. Γουζούασης	Ν.
Δ. Τσόκρης	Ν.	Α. Βιλαέτης	ἀπὼν
Α. Σ. Δανόπουλος.	Ν.	Α. Κρεστενίτης	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Κωλέττης	ἀπὼν	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ν.
Σ. Βλάχος	ἀπὼν	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	ἀπὼν	Α. Γ. Τζάνος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Α. Ἀκαπουσιάδης	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Τζαναπ. Γρηγοράκης	ἀπὼν	Β. Καραγιάννης	Ν.

Ι. Ζάρκος	Ν.
Ι. Ν. Φλέσας	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ν.
Α. Νοταρᾶς	ἀπὼν
Εὐθύ. Κανελλόπουλος	Ν.
Εὐστ Οἰκονομόπουλ.	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.
Ἐμ Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	ἐν ἀδείᾳ
Σ. Παγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.
Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρβιτζιώτης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	ἀπὼν
Π. Βάρδογλης.	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης.	ὑρνήθη ψῆφον
Γ. Ῥεβελιώτης Β. Δημητρακόπουλος	ἀπόντες
Π. Παππατζώνης.	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ν.
Νικ. Στεφανελόπουλ.	ἀπὼν
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ν.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.
Σ. Μπαρότζης	Ν.
Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Πικουλάκης	Ν.
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Π. Κώστας Τζαμάλας	Ν.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ν.
Φιλ. Ἰωάννου	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Διομίδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ν.
Α. Παππατζόρης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	Ν.
Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Γ. Πριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ν. Κριεζώτης	Ν.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	ἀπὼν
Γ. Σταματάρας.	ἀπὼν

Προβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθέκαστα ἀνεγνώσθη τὸ 1 καὶ μόνον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὧν ἐπέφερέ τις, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι σύμφωνος μὲ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου, ἂν δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν συζήτησιν εἰς τὸ περὶ Νομαρχῶν Νομοσχέδιον, ὅτε πολὺς λόγος ἐγένετο περὶ τῆς καταργήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἐξ ὧν συνδυαζομένων μετὰ τῶν ἐν τῇ αἰτιολογικῇ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφερομένων αἰτιολογιῶν, προκύπτουσιν ὑπόνοιαι περὶ τῆς ἀχρηστίας τοῦ Νόμου περὶ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων. Ὅτι ἐπετράπη πέρυσιν ἡ ἐπὶ τῶν καταλόγων τῶν διοικητῶν κλήρωσις τῶν ἐνόρκων, διότι ἡ συγκρότησις τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἦτον δύσκολος ὡς καὶ ἡ δι' αὐτῶν σύνταξις τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, ἀλλ' ἔκτοτε παρῆλθε τοσοῦτος χρόνος, καθ' ὃν τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἐδύναντο νὰ συγκροτηθῶσι καὶ οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων δι' αὐτῶν νὰ συνταχθῶσι κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους· ὅτι τὰς ὑπονοίας περὶ ἀχρηστίας τῶν Νόμων τούτων ἐνισχύει πρὸ πάντων ἡ ἀδικαιολόγητος δικαιολόγησις ἐν τῇ Ὑπουργικῇ ἐκθέσει ὅτι τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ συγκροτηθῶσι, λαξάσης ἤδη τῆς τριετοῦς αὐτῶν κατὰ νόμον διαρκείας, ἐν ᾧ ὁ περὶ ἀνανεώσεως αὐτῶν νόμος ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθῇ. Ὅτι ἀτυχὲς εἶναι καὶ τὸ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς αἰτιολογίας ἀναφερόμενον παράδειγμα τῶν ἄλλων Συνταγματικῶν ἐθνῶν, διότι ἐν αὐτοῖς ὅμοιον πνεῦμα ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐπικρατεῖ καὶ ἀδιάφορος εἶναι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων παρὰ τῇ διοικητικῇ ἀρχῇ, εἰς τὴν παροῦσαν ὅμως κατάστασιν τοῦ ἔθνους μας, ὅπου ἐπικρατεῖ διαφορὰ φρονημάτων, αἱ ὑπάρχουσαι συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι ἀπαιτοῦσιν τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν ὑποδίκων εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων· ὅτι μ' ὅλα ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων ἀπὸ μόνην τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν καταπολεμᾶται ἀπὸ τοὺς νομομαθεῖς τῶν ἐθνῶν συγγραφεῖς καὶ δημοσιογράφους, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐνήργουν κάλλιστα ἄλλοτε οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν οὗτοι διωρίζοντο κατ' ἐκλογὴν τοῦ λαοῦ, ὑπέκλεψε δὲ αὐτὸ ὁ Ναπολέων ἐπὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν διὰ τῶν Νομαρχῶν. Διὰ ταῦτα συμφωνεῖ μὲ τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἕτερος ἀπήντησεν ὅτι συζητουμένου πέρυσι τοῦ περὶ ἐνόρκων Νομοσχεδίου ἡ μὲν εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, ἀδύνατον τὴν ἐκλο-

γὴν ταύτην κατὰ τὸν περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων θεωρήσασα νόμον, ὡς μὴ ὄντων καὶ τότε διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας συγκροτημένων, διὰ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων νὰ γείνῃ ἐπρότεινε· αὐτὸς δ' ἀπ' ἐναντίας ἀκέραιον νὰ διατηρήσῃ καὶ τὸν νόμον καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ πρυθέμενος ὑπέβαλε τροπολογίαν παρὰ τῆς Βουλῆς παραδεχθεῖσαν, δι' ἧς οἱ ἔνορκοι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἔπρεπε νὰ λαμβάνωνται καταλόγων. Ὅθεν ἂν καὶ ἐκ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου οὐδεμία βλάβη ἠμποροῦσε νὰ προκύψῃ δύναται, καθόσον οἱ Διοικητικαί, καὶ πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐπὶ πολλὰς περιόδους τὰς τῶν ἐνόρκων ἐκλογὰς ἀποκλειστικῶς ἐνεργήσαντες, οὐδεμίαν ἀφορμὴν μεροληψίας καὶ παραπόνων ἔδωκαν, παραδέχεται ὅμως τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς μόνην τὴν πρώτην σύνοδον τῶν Κακουργειοδικῶν, διότι αὕτη συμφωνεῖ μὲ τὴν παρ' αὐτοῦ πέρυσιν ὑποβληθεῖσαν. Δὲν παραδέχεται δὲ ταύτην ὡς ἐφαρμοστέαν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς δύο Συνόδους, διότι θεωρεῖ δύσκολον τὴν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκρότησιν, κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον καὶ ἡ Βουλὴ, τὸ ἀδύνατον κατιδοῦσα κατὰ τὴν γενομένην πέρυσιν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ περὶ Νομαρχιῶν Νομοσχεδίου, ἀορίστως καὶ χωρὶς νὰ προδικάσῃ τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐπαρχιακῶν, παρὰ τῶν Νομαρχιακῶν ἢ Δημοτικῶν ν' ἀναπληρῶνται ἀπεφάσισε Συμβουλίων· καὶ πολλὴ καὶ μεγάλη ἀναπτύσσεται σπουδαρχία κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὡς ἐκ τῶν μᾶλλον φιλολογουμένων, ἀναβολὰς παρεμβάλλουσα, καὶ πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ἐκλεχθησομένων Συμβούλων παρά τε τοῦ ἐπάρχου καὶ νομάρχου, καὶ παρὰ τοῦ ἀρείου πάγου τῶν παραπόνων ἐκδίκασιν οὐκ ὀλίγος ἀπαιτεῖται χρόνος. Ὅτι διὰ ταῦτα, τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἔχει, παραδεχομένης· ἀδύνατος ἡ σύγκασις ὁρκωτοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν δευτέραν καὶ τρίτην Σύνοδον καθίσταται, περίστασις ἥτις καὶ τὸν νόμον καὶ τὴν τύχην τῶν ὑποδίκων προσβάλλει, καὶ εἰς τὰς εὐχὰς τῆς Βουλῆς ἀντιβαίνει· πρὸς διατήρησιν ὅλεν τοῦ νόμου καὶ ἄρσιν τῶν δυναμένων νὰ προκύψωσι δυσκολιῶν ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τῶν εἰρημένων δικαστηρίων, πρυτείνει ν' ἀπορασίσῃ ἡ Βουλὴ ὥστε, ὅπου ἤθελε καταστῇ ἀδύνατος ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβούλων, νὰ συγκαλοῦνται τότε τὰ μέλη τῆς λήξάσης περιόδου· ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐπρότεινε τὴν ἐξῆς προσθήκην εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τὴν παρὰ τοῦ Γραμματέως ἀνάγνωσιν ταύτης ἐχούσης ρῦτως « ἔνθα δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν ἤθελον φθάσει

ν' ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, θέλουν συγκαλεῖσθαι τὰ μέλη τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τῆς ληξάσης περιόδου. »

Ἕτερος ἁπάντων εἰς τὸν προλαλήσαντα παρετήρησεν ὅτι δὲν ἀληθεύει ὅτι ἡ Βουλὴ τὸν περὶ Νομαρχιῶν συζητοῦσα πέρυσι νόμον τὰ ἐπαρχιακὰ σιωπηλῶς κατήργησε συμβούλια, καθόσον ἡ ἰδία παρακατιὼν ἐκ τῷ παραδεχθέντι νόμῳ ῥητῶς τὴν ὕπαρξιν τούτων ἀνὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν ἀναγνωρίζει.

Ταῦτον ἀντικρούων ὁ προαγορεύσας παρετήρησεν ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ Βουλὴ διὰ τῆς γενομένης ἀποράσεώς της τὴν κατάργησιν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐννόησε, καθόσον δὲν ἦτον δυνατὸν πρὶν ἡ ἀποφασισθῇ ἂν ταῦτα ὑπάρχωσιν ἢ μὴ νὰ καταργηθῶσι.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, τὸν προλαλήσαντα ἀντικρούων, παρετήρησεν ὅτι, τὸ τῶν ὁρκωτῶν σύστημα εἰς πλήρη ἐνέργειαν κατὰ τὸ Σύνταγμα ὑπάρχει, καὶ Κακουργειοδικεῖα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους συνίστανται, ἵνα τοὺς ἐπὶ κακουργήμασι καὶ πολιτικοῖς ἐγκλήμασι κρατουμένους δικάζωσιν. Ὅτι πρὸς σύστασιν τούτων, κατ' ἄλλον ἰσχύοντα νόμον, πρὸ τοῦ τέλους ἑκάστου ἔτους ἐξ ἡμισείας παρὰ τῶν διοικητῶν ἢ ἐπάρχων καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων κρίται ὁρκωτοὶ ἐκλέγονται· τούτου δὲ μὴ γενομένου κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, τὸ παρὸν εἰσήχθη Νομοσχέδιον. Μὴ ἐξετάζων δὲ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ ἐνεργήσῃ τὸν Νόμον, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαιοτάτην τὴν σύστασιν τῶν κακουργειοδικείων θεωρήσασα, ἵνα μὴ ἡ τύχη τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων ἐπὶ πλεῖον μετέωρος ᾖ, ἀλλ' ἄνευ βλάβης τοῦ νόμου νὰ κατορθώσῃ τοῦτο προτιθεμένη, ἐπρότεινε μὲν νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν πρώτην τῶν Κακουργειοδικῶν σύνοδον οἱ περυσινοὶ κατάλογοι, προτρέπει δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τῷ μεταξὺ νὰ συγκροτήσῃ ἢ συγκαλέσῃ τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια, καθόσον, ῥητοῦ περὶ τούτων ὑπάρχοντος Νόμου, σύδόλως ἡ γνωμοδότησις τῶν Βουλῶν ἀπαιτεῖται, ὅπερ διαπάνην ἀπαιτεῖ χρόνου· ὅτι ἀποκρούει τὴν τοῦ προαγορεύσαντος προσθήκην, καθόσον οὔτε ὑπαγορεύσαντες αὐτὴν λόγοι ἀνίσχυροι ὑπάρχουσι, διότι, ὡς προεῤῥέθη, ἱκανὸν ἡ Κυβέρνησις ἔχει χρόνον πρὸς παρασκευὴν τῶν καταλόγων καὶ τὴν συγκρότησιν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ ἡ σκοπουμένη παρ' αὐτῆς θεραπεία εἰς τὸν Νόμον ἀντίκειται, διότι ἀναθέτει τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων εἰς πρόσωπα σύδόλως ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγνωριζόμενα. Δὲν συμφωνεῖ ἐπίσης, εἶπε, μὲ τὸν προλαλήσαντα, φθύνατον θεωρήσαντα τὴν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκρό-

τησιν διά τε τὰς παρακολουθούσας τὰς ἐκλογὰς αὐτῶν διενέξεις καὶ διὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθόσον ἡ πρώτη σύνοδος τῶν Κακουργειοδικῶν ἀπὸ τῆς ά. ἴσως Ἀπριλίου θέλει ἀρχίσει, καὶ τρεῖς τὸ ὀλιγώτερον μῆνας θέλει διαρκέσει δικάζουσα, διάστημα καθ' ὃ ἡ Κυβέρνησις δύναται ἀκινδύνως καὶ εὐκόλως τὰ ἐπαρχιακὰ νὰ συγκαλέσῃ Συμβούλια· ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ταῦτα ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὴν τροπολογίαν ὑπέβαλεν· ἂν δ' ἡ Βουλὴ ἀνυπερβλήτους τὰς προτεινομένας νομίζει δυσκολίας, τότε κατ' αὐτὸν συμφερώτερον καὶ νομιμώτερον εἶναι νὰ ληφθῶσιν οἱ ἔνορκοι καὶ διὰ τὴν δευτέραν σύνοδον τῶν κακουργειοδικῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων καταλόγων· καθόσον, μὴ ἐξαντληθέντων τούτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, διότι δύο μόναι σύνοδοι συνεστάθησαν κακουργειοδικείων, πολλὰ ἔτι ἀπολείπονται πρόσωπα, ἵνα ἀνατεθῇ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων εἰς ἄλλα, μὴ ζῶντα κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ δ' ὁ προτείνας τὴν προσθήκην παρετήρησεν ὅτι ὡρμήθη εἰς τοῦτο, καθόσον εἶναι δυνατὸν πολλοὶ δῆμοι νὰ μὴ ἐνεργήσωσι τὰς ἐκλογὰς τῶν ἰδίων μελῶν, διὰ τὰς ῥηθείσας αἰτίας, καὶ ἐντεῦθεν κώλυμα πρὸς τὴν συγκρότησιν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων νὰ παραμβάλλωσιν. Ὁ εἰσηγητὴς πεισθεὶς παρεδέχθη τὴν προσθήκην..

Μετὰ τοῦτο ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν τῶν Κακουργειοδικείων θεωρῆσαν πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς ὑποδίκων ἠναγκάσθη, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, τὸ παρὸν νὰ εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον· τοιαύτης δ' οὔσης ἀνάγκης, δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὸ Ὑπουργεῖον πᾶν μέσον δυνάμενον νὰ πραγματοποιήσῃ ταχύτερα τὸν ῥηθέντα σκοπὸν, καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς εὐχὰς τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς. Τὴν μὴ συγκρότησιν δὲ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων μέχρι τοῦδε δικαιολογῶν παρετήρησεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ἅμα λαβὸν τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως, συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος καὶ τῶν μετὰ τούτου ἀναποσπάστως συνδεδεμένων Νομαρχιακῶν Συμβουλίων· ὅτι ἐγκριθέντος πέρυσι παρὰ τῆς Βουλῆς τοῦ περὶ Νομαρχιῶν μόνον Νομοσχεδίου, ἔμενε νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς καὶ τὸ περὶ Νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νομοσχέδιον· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο, ἂν ἔκτοτε ὑπῆρχεν ἕτοιμον, ᾖ ἀνυπερβλήτους ὅμως αἰτίας δὲν καθυπεβλήθη μέχρι τοῦδε,

τὸ Ὑπουργεῖον ἀγνοοῦν ἔνθεν μὲν τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ τὰς ἐπαρχίας νὰ ταράξῃ μὴ ἐπιθυμοῦν, τὰ ἐπαρχιακὰ μέχρι τοῦδε δὲν συνεκάλεσε Συμβούλια· ἐπειδὴ δ' ἡ Βουλὴ σήμερον τὴν σύστασιν τούτων ὠφέλιμον καὶ δυνατὴν νομίζει, οὐδ' ἡ Κυβέρνησις ἀντιλέγει, διὰ ταῦτα, εἶπε, παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τοῦτον ἕτερος παρετήρησεν ὅτι δύο ἐπὶ τοῦ προκειμένου συγκρούονται συμφέροντα ά) τὸ συμφέρον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ αὐστηροτάτου περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων νόμου καὶ β') ἡ ταχεῖα ἐκδίκασις τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπὶ διαφόροις ἐγκλήμασι κρατουμένων ὑποδίκων. Διὰ τοῦτο, εἰμὲν τὸ εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ, θυσιάζει τὸ συμφέρον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Νόμου, καὶ κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον, μὴ ἐκτελεσθέντος μέχρι τοῦδε, θέλει φανῇ αὕτη συμπράττουσα καὶ εἰς τὴν μὴ περαιτέρω ἐκτέλεσίν του. Δὲν εἶναι δὲ παντάπασιν ἰσχυρὰ ἡ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ προτεινομένη δικαιολογία, ὅτι ἔχων δῆθεν οὗτος Νομοσχέδιον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τῶν Νομαρχιακῶν καὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἀγνοῶν, τὰ ἐπαρχιακὰ δὲν συνεκάλεσε Συμβούλια, καθόσον ῥητὸς νόμος δι' ἄλλου ῥητοῦ νόμου, καὶ οὐχὶ δι' ἁπλοῦ σχασμοῦ καταργεῖται, καὶ καθόσον, ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων πρακτικῶν ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἐξάγεται ὅτι ἡ Βουλὴ, παραδεχθεῖσα πέρυσι τὸν περὶ Νομαρχιῶν νόμον, οὐδόλως περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων προεδίκασε. Διὰ ταῦτα, προσέθηκεν, παραδεχομένη ἡ Βουλὴ τὸ Νομοσχέδιον, τὸ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων σύγχρονον μὲ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κακουργημάτων ἀπαιτοῦν, θέλει παραδιάσει τὸν περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐνεργητικὸν νόμον, ὅστις, τὴν ἀμεροληψίαν ὑπ' ὄψιν ἔχων, ἀπαιτεῖ ὥστε ἓν ἔτος πρὸ τῆς τῶν κακουργειοδικείων συστάσεως οἱ ὁρκωτοὶ νὰ ἐκλέγωνται· ὅτι ἂν πέρυσι τἀναντία ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ἐλάλησεν, ἔπραξεν ὅμως τοῦτο καὶ τότε καὶ εἰς τὸ γενικὸν ἀποβλέπων συμφέρον καὶ εἰς τὰς περιστάσεις, καὶ ἤδη ἄλλα προτείνων ἐκ τῶν αὐτῶν ὁρμᾶται ἀρχῶν. Ὅθεν παραδέχεται μὲν τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, καθόσον αὕτη φαίνεται λογικωτάτη, καὶ ἀμφότερα συμβιβάζουσα τὰ συμφέροντα· διότι καὶ τὴν ταχεῖαν σύστασιν τῶν ἐπαρχιακῶν ἀπαιτεῖ Συμβουλίων, καὶ τὴν πορείαν τῆς Δικαιοσύνης οὐδόλως ἐμποδίζει, ἀποκρούει δὲ τὴν προταθεῖσαν προσθήκην, καὶ διότι οὐδόλως τὰ γενικὰ συμβιβάζει συμφέροντα, πρὸς ἃ ἡ Βουλὴ ἀφορῶσα νὰ νομοθετῇ ὀφείλει καὶ διότι

ἀνατιθεῖσα τὴν τῶν ἐνόρκων ἐκλογὴν εἰς πρόσωπα μὴ ζῶντα νομικῶς διττῶς τὸν περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων θυσιάζει νόμον α') διότι δίδει ζωὴν εἰς πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος δὲν ἀναγνωρίζει β') δὲ διότι καταστρέφει καὶ τὸ τῶν πολιτῶν ἐκλεκτικὸν δικαίωμα. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ φαινομένως τὴν ἀνάγκην φαίνεται θεραπεύσασα, ἐπειδὴ ὅμως προσβάλλει τὸν νόμον, οὐδόλως νὰ παραδεχθῇ πρέπει, καθόσον μάλιστα ἡ ἀνάγκη ἀλλοθεν νὰ θεραπευθῇ δύναται. Κατὰ τὸν περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν νόμον, εἶπε, Σύνοδος κακουργειοδικῶν κατὰ τριμηνίαν ἑκάστου ἔτους συνίσταται· ἐπειδὴ δ' ἤδη ἡ τριμηνία τῆς α. Συνόδου τῶν Κακουργειοδικῶν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἔληξε σχεδόν, ἡ δὲ δευτέρα μετὰ τὸ τέλος ἀρχομένης Μαρτίου τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρας μῆνας νὰ παραταθῇ δύναται, τὸ ὑπουργεῖον ἱκανὸν θέλει ἔχει χρόνον πρὸς τὴν τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκρότησιν· εἰς ἐναντίαν δὲ περίστασιν πρότεινε νὰ συγχωρηθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ σχηματίσῃ καὶ τὴν β'. Σύνοδον τῶν κακουργειοδικῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων καταλόγων, ἢ κατὰ τὴν προταθεῖσαν προσθήκην· καθόσον, παραδεχομένης ταύτης, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀτοπημάτων, οὔτε συμβούλια ἐπαρχιακὰ θέλουσι συγκροτηθῇ ποτὲ, μηδεμιᾶς ἀνάγκης τὴν σύστασιν τούτων προκαλούσης, καὶ τὰ ἐννοούμενα παρ' αὐτῆς ἐπαρχιακὰ συμβούλια καταλόγων νέων ὑπ' οὐδέπω συνταχθέντων κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ προήνου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ οὐδεμίαν νὰ ἐνεργήσωσιν ἐκλογὴν δύνανται.

Ἐντεῦθεν ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτᾶται ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν αὐτὴν ἀποπερατωμένην, προσθεὶς ὅτι ἐκ ταύτης προέκυψε α) ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς ἐτροποποιήθη· β) ὅτι ὑπάρχουσι τρεῖς τροπολογίαι πρώτη ἡ τῆς ἐπιτροπῆς· δευτέρα ἡ προταθεῖσα πρόσθήκη ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος· καὶ τρίτη ἡ προταθεῖσα παρά τινων προσθήκη τῶν λέξεων *καὶ δευτέραν τριμηνίαν* εἰς τὴν τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν, συμπεριλαμβανόμενη καὶ παρ' αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐνῷ δ' ἔμελλε νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος προταθεῖσα προσθήκη, ὡς ἀπωτέρα, αὐτὸς, πεισθεὶς ἐκ τῶν διαβεβαιώσεων τοῦ Βουλευτοῦ Πετσῶν καὶ εἰσαγγελέως τῶν ἐνταῦθα Ἑρετῶν, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες καταλόγοι ἀρκοῦσι διὰ τοῦ συνόδους κακουργειοδικῶν, ἀνεκάλεσεν αὐτὴν, συγχωνεύσας τὴν γνώμην του εἰς τὴν τῶν ἄλλων.

Ὁ Πρόεδρος ἀκολούθως, παρατηρήσας ὅτι αἱ ὑπολειπόμεναι δύο εἰς μίαν συγχωνεύονται, καθόσον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν τῶν λέξεων *καὶ δευτέραν τριμηνίαν προσθήκην*, ἠρώτησε τὴν Βουλὴν ἂν παραδέχεται τὸ ἄρθρον τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν τῶν λέξεων τούτων προσθήκην· αὕτη δὲ διὰ ψηφοφορίας, δι' ἀναστάσεως γενομένης, παραδέχθη αὐτό, ἔχον οὕτω·

ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ 1846.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἄρθρον 1.

«Διὰ τὰς πρώτας δύο τριμηνίας καὶ συνόδους τῶν Κακουργειοδικῶν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους **1846**, θέλουν χρησιμεύσει οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους **1845** κατάλογοι τῶν ἐνόρκων, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς συνόδους τοῦ αὐτοῦ ἔτους θέλουν συνταχθῇ οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων, κατὰ τὸ **1** ἄρθρον τῶν **12** Ὀκτωβρίου **1836** περὶ ὁρκωτῶν Κριτῶν Νόμου, καὶ τὸ **41** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **18** Δεκεμβρίου **1836** περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου ὑπὸ τε τῶν Ἐπάρχων καὶ τῶν συγκροτηθησομένων πρὸ τῆς λήξεως τῶν δύο πρώτων Συνόδων ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων.»

Μετὰ τοῦτο, ἀναγγείλας τῇ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως· α') τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς μειοψηφίας τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων Τμήματος, ἐὰν τοιαύτη παρουσιασθῇ, ἄλλως θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ἡ ἤδη ἀναγνωσθεῖσα τῆς πλειοψηφίας· β') τὴν ἐπιψήφισιν ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ παραδεχθέντος νομοσχεδίου, ὡς μέλλει νὰ συναρμολογηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς· γ') τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ περιθάλψεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη καὶ τῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς εἰσαγγελικῆς ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ τοῦτο τὴν τῶν ἄλλων ἐκθέσεων, ἤτοι περὶ ψηφοφορίας καὶ τῆς ἑορτῆς τῶν **25** Μαρτίου, καθὼς περὶ τούτου προαπεφάσισεν ἡ Βουλὴ, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **4** ὥραν **Μ. Μ.**

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μιλ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΔ'.

Τῆς 11 Μαρτίου

Σήμεραν τὴν ἑνδεκάτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου, παρόντων ἑκατὸν καὶ ἑνὸς, καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δώδεκα, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἐνηργήθη ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ γεροντοτέρου Βουλευτοῦ Κ. Ι. Τομαρᾶ, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἀντιπροέδρων, κλήρωσις τοῦ τμήματος, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει καταταχθῇ ὁ πρό τινων εἰσελθὼν εἰς τὸ Βουλευτήριον Βουλευτὴς Ὕδρας Κ. Δ. Κριεζῆς, καὶ ἔλαχε τὴν κατάταξίν του εἰς τὸ Β'. τμῆμα.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς μειονοψηφίας τοῦ λαχόντος διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων τμήματος ἀνέγνω κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἣν ἐχούσαν οὕτως·

Ἔκθεσις τῆς μειονοψηφίας

Πρὸς τὴν Βουλήν

α Τὰ ὑποφαινόμενα μέλη τοῦ 7 τμήματος τῆς Βουλῆς, ἐπιφορτισθέντος τὴν ἐξέλεγξιν τῆς κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου 1845 ἐνεργηθείσης εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων Βουλευτικῆς ἐκλογῆς, συνελθόντα ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ τμήματος, ἐπεξειργάσθησαν μεθ' ὅλης τῆς ἀπαιτουμένης ἐπιστασίας ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα αὐτὴν ἔγγραφα, καὶ κατὰ χρέος καθυποβάλλουσιν εἰς τὴν δικαίαν ἐκτίμησιν τοῦ Σ. τούτου σώματος τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἐπεξεργασίας των μετὰ τῆς ἐμπεποιθήσεως σχηματισθείσης γνώμης των.

Καὶ ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα τῶν δεκατριῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας τῶν Καλαβρύτων συνιστῶσιν ἐξαιρέτως εἰς τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς τὰ ἑπόμενα.

Α Δῆμος Καλαβρύτων.

Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἐκληρώθη τὴν 6 Δεκεμβρίου 1845· τὸ δὲ Διοικητικὸν πρόγραμμα τὸ προδιορίζον ὡς ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας, τὴν 30 Δεκεμβρίου ἐξεδόθη τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ μηνός· τρία μέλη τῆς κληρωθείσης ἐπιτροπῆς ἀπόντα εἰς Πάτρας προσεκλήθησαν δι' ἐπίτηδες ἱππέως σταλέντος ὑπὸ τοῦ

δημάρχου, ἀνεχώρησαν εὐθὺς ἀπὸ Πατρῶν, ἀλλὰ δὲν εἶχον φθάσει τὴν 30 Δεκεμβρίου εἰς Καλάβρυτα καὶ καθ' ὁδὸν εἰδοποιηθέντα τὴν διὰ νέας κληρώσεως γενομένην ἀντικατάστασίν των ὑπεστράφησαν εἰς Πάτρας. Τῷ ὄντι, κατὰ διαταγὴν τοῦ ἐπάρχου Καλαβρύτων πρὸς τὸν δήμαρχον, καὶ ἀφ' ἑτέρου κατ' αὐτόκλητον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου συνεδρίασιν, ἐνηργήθη δευτέρα κλήρωσις τριῶν νέων μελῶν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀπόντων· ὁ δήμαρχος δι' αἰτιολογημένης ἐνστάσεως προσέβαλεν αὐτὴν ὡς παράνομον· ἐν τούτοις τὰ τρία νέα μέλη ὑπέγραψαν τὸ ὑπὸ στοιχ. Ε. πρωτόκολλον τῆς 30 Δεκεμβρίου, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ ἀντὶ τοῦ ἀπόντος προέδρου Δημητρίου Σπανοῦ λαβὼν εἰς τὴν δευτέραν κλήρωσιν τὸν πρῶτον ἀριθμὸν Σπῦρος Καρασπῦρος, ὑπεγράφη, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὡς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ὁ ἔπαρχος, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ λαβόντος τὸν δεύτερον ἀριθμὸν Ἠλίας Δροσοπούλου, ἐνεκαθίδρυσε διὰ διαταγῆς του τοῦτον κατὰ πρατίμησιν ὡς πρόεδρον τῆς ἐπιτροπῆς τὴν 31 Δεκεμβρίου· ὁ Καρασπῦρος, ἕνεκα τούτου διαμαρτυρηθείς, καὶ προσέτι ὁ Δημ. Νικολόπουλος, ἐν τῶν μελῶν τῆς πρώτης κληρώσεως, οὐδὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὰ τῆς ψηφοφορίας, ἡ ἔναρξις τῆς ὁποίας ἀνεβλήθη ἐπὶ μίαν εἰσέτι ἡμέραν.

Ἀποπερατωθείσης ταύτης, κατὰ τὸ πρωτόκολλον φαίνονται ψηφοφορήσαντες 408 ἐκλογεῖς, ἀλλ' ἐξήχθησαν τῆς κάλπης μόνον 401 ψηφοδέλτια, μ' ὅλον ὅτι παρατηρεῖται διπλασιασμὸς τῶν ἀριθμῶν 170 καὶ 262, καὶ ὑπερπήδησις τοῦ ἀριθμοῦ 333.

Ἡ διαλογὴ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐπιδόξους Βουλευτὰς, Βασίλειον Πετιμεζᾶν, Ἀθανάσιον Ν. Πετιμεζᾶν, Ἠλίαν Παπαδαῖον, καὶ Νικόλαον Ἀνδρίκου, τὴν παμψηφίαν, δηλαδὴ ὅλα τὰ ἐξαχθέντα ψηφοδέλτια· τὸ δὲ ἓν τελευταῖον ἀπεδόθη τοῖς Κ. Κ. Ζωγράφῳ Ζαΐμῃ, καὶ Νικολοπούλῳ.

Ἀλλ' ἡ ψηφοφορία ἐνηργήθη ἐπὶ καταλόγου, περιέχοντος ἀριθμοὺς ψηφοφόρων 558, μὴ ὄντος οὐδόλως ὁριστικοῦ, ὡς μὴ φέροντος ἐπιδιόρθωσιν οἱανδήποτε, ἢ ἐπικύρωσιν τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, ἢ ὑπογραφὰς τῶν μελῶν αὐτοῦ. Ὁ δὲ πρωτότυπος καὶ ὁριστικὸς κατάλογος, ὁποῖος ἀντεγνωρίσθη εἰς τὰς προεκδοθείσας δύο ἀκυρωτικὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ὡς νομίμως ἐκδοθεὶς ὑπὸ τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, καὶ ὡς βεβαιοῦται ἐν τῇ εἰδικῇ τοῦ δημάρχου Καλαβρύτων ἐνστάσει, φέρει ὁλικὸν ἀριθμὸν ἐκλογέων 600, ἀλλ' οὐδεμία κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐγένετο τούτου χρῆσις.

Κατὰ συνέπειαν τῶν προεκτεθέντων 139 δημόται διεύθυναν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔνστασιν τῶν 15 Ἰαννουαρίου τ. ε. δι' ἧς ἐξε-

λέγοντες τὸ πλημμελὲς τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὴν δι' ἀνόμων καὶ ἀπατηλῶν μέσων διεξαχθεῖσαν ψηφοφορίαν ἐξαιτοῦνται τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς· ἐπισυνάπτονται καὶ 7 πιστοποιητικὰ ἐκ Πατρῶν περὶ τῆς ἐκεῖσε ἀπουσίας 97 ἐκλογέων τοῦ δήμου Καλαβρύτων.

Β' Δῆμος Νωνακριδός.

Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ἐκληρώθη τὴν 11 Δεκεμβρίου. Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν 1093 ἐκλογέων φαίνονται ψηφιφορήσαντες μόνον 165 καὶ οὗτοι ἅπαντες ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Μία ἔνστασις καταγωρισθεῖσα, τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Χ. Ν. Σολιώτου, προσβάλλει τὸ κῦρος τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, διότι τὸ συμβούλιον δὲν συνεκαλέσθη νομίμως διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ ῥητῇ σημειώσει τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐργασίας· διότι ἐν ἐλλείψει τακτικῆς εἰδοποιήσεως, ὁ Πρόεδρος αὐτὸς τυχαίως παρευρέθη εἰς τὴν συνεδρίασιν, καὶ ὡς διὰ τῶν ἐπισυνημμένων ἐπισήμων πράξεων ἀποδεικνύεται, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν (ἐκτὸς δύο ἁπλῶν ἰδιωτῶν) καὶ ὁ Κων. Κόκκαλης, καὶ τοι μὴ ὢν ἐν ἐνεργείᾳ μέλος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· διὰ πράξεως δὲ τούτου εἰδικῶς οἱ λόγοι τῆς βηθείσης ἐνστάσεως θεωροῦνται ἄνευ βάσεως καὶ ἰσχύος.

Εἰς ἑτέραν ἔνστασιν τῆς 10 Ἰανουαρίου 1846 ὁ αὐτὸς πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐξελέγχει ὡς παράνομον καὶ δόλιον τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐκθέτει τὰς ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῆς ἐξουσίας κατὰ τῶν ἐκλογέων ἐνεργηθείσας βιαιοπραγίας.

Τὰ αὐτὰ ἐκτραγῳδοῦντες κατὰ τῶν αὐτῶν διαμαρτύρονται ἀνομημάτων καὶ βιαιοπραγιῶν καὶ 169 δημόται, δι' ἐνστάσεως των πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν 15 Ἰανουαρίου ε. ε. ἐξαιτούμενοι τὴν ἀκύρωσιν τῆς οὕτω πως ἐνεργηθείσης εἰς τὴν Νωνάκριδα ψηφοφορίας.

Ἐκ τούτων, ὡς ἐκ τῶν βηθεισῶν ἐνστάσεων σαφῶς ἐξάγεται, καὶ ὡς οἱ ὑποφαινόμενοι ἐξ οἰκείας ἀκριβοῦς παρατηρήσεως ἐβεβαιώθησαν, ἡ ψηφοφορία τοῦ δήμου Νωνάκριδος δὲν ἐγίνετο ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ Νόμου ὁριστικοῦ καταλόγου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κατὰ πρῶτον συνταχθέντος ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ παρέδρων, παρουσιάζοντος προσθήκην 85 ὀνομάτων, μὲ μόνου τοῦ δημάρχου τὴν ὑπογραφήν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ὅτιως τροπολογίας, ἐπικυρώσεως ἢ ὑπογραφῆς τῶν μελῶν τοῦ ὁρκωτοῦ δικαστηρίου.

Γ'. Δῆμος Φελλόης.

Ἀφοῦ τὴν 12 Δεκεμβρίου 1845 ἐσχηματίσθη ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπή, ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐκλογέων 569· φαίνονται ὡς ψηφοφορήσαντες 504· καὶ ἅπαντες, οὐδενὸς ἐξαιρουμένου, ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Ἀλλὰ ἔνστασις πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν 14 Ἰανουαρίου τ. ε. 116 δημοτῶν ἐκθέτει, ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς ὁ Σ. Ν. Πετιμεζᾶς, ἀδελφὸς καὶ ἀναψιὸς τῶν δύο ἐπιδόξων Βουλευτῶν, διέτριβε μεθ' ἱκανῶν ἐνόπλων στρατιωτῶν εἰς τὸν δῆμον των διαφορότροπως παραβιάζων τὴν ἐλευθερίαν τῆς θελήσεως των· ὅτι ἡ κάλπη ἔμεινεν ἐντελῶς εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, ὥστε καὶ εὑρέθη παραγεμισθεῖσα μὲ 503 ψηφοδέλτια, ἐνῷ πλέον τῶν 300 ἐκλογέων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας εὑρίσκοντο ἀπόντες, ὡς ἀποδεικνύεται διὰ τῶν 7 ἐπισυναπτομένων πιστοποιητικῶν εὐπαλίπτων κτηματιῶν τῆς πόλεως Πατρῶν· ὅτι ἡ κλῆσις τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἶχεν ἐνεργηθῇ δολίως καὶ παρὰ τὸν Νόμον, ἀποκλεισθέντων τῶν δημοτικῶν συμβούλων Στ. Ἀνδρικοπούλου, καὶ Κ. Σακελλαροπούλου, προσληφθέντων δέ, ἀντ' αὐτῶν, τῶν μὴ συμβούλων Ἀποστόλη Τρικάλη, καὶ Γ. Οἰκονόμου, ὑπογραφέντων δὲ πεπλασμένως τῶν Ἀπ. Γ. Ῥιζοπούλου, καὶ Ἀντ. Κεχρῆ.

Καὶ εἰς τοῦ δήμου τούτου τὴν ψηφοφορίαν δὲν ἐγένετο χρῆσις τοῦ κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτουμένου πρωτοτύπου ὁριστικοῦ καταλόγου, ἀλλ' ἁπλῶς ἑνὸς ἀντιγράφου φέροντος ὡς μοναδικὸν τίτλον ἐπικυρώσεως τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρώην Διοικητοῦ Γραμματέως Καλαμίδα.

Δ'. Δῆμος Κλειτορίας.

Ὁ ἀδελφὸς ἑνὸς τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν, ὁ καὶ Δήμαρχος, ἐσχημάτισε τὴν 6 Δεκεμβρ. 1845 ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν, καὶ διὰ παραδόξου θαυματοποιΐας μέλη αὐτῆς ἀνεδείχθησαν· 1) ὁ Δήμαρχος αὐτὸς Παπαδαῖος· 2) ὁ γαμβρὸς τοῦ Δημάρχου Γ. Κουρῆς· 3) ὁ κλητὴρ τοῦ Δημάρχου Π. Νταφλιᾶς· 4) ὁ Γραμματεὺς τοῦ Δημάρχου Κ. Ἀντωνόπουλος· καὶ 5) Εὐστάθιός τις Γκλαβᾶς.

Ἐνστάσεις τρεῖς αὐθημερὸν ὑπογραφεῖσαι, καὶ τὴν 29 Δεκεμβρίου εἰσαχθεῖσαι εἰς τὴν Βουλὴν, ἡ μὲν τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Κ. Κολιοπούλου, ἡ δὲ τεσσάρων, καὶ ἡ τελευταία 91 δημοτῶν, κατηγοροῦσι τὸν Δήμαρχον Παπαδαῖον ὡς ἀνόμως καὶ εἰκονικῶς σχηματίσαντα τὴν ἐπιτροπὴν, ὄχι ἐνώπιον τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων, ἀλλ' ἐν

παραβύστῳ καὶ διὰ δολίου κατασκευῆς ψηφοδελτίων, μὴ τεθέντων εἰς κληρωτίδα· κατηγοροῦσι δὲ προσέτι αὐτόν, ὡς ὑβρίσαντα, καὶ δι' ἀπειλῶν ἀποκαλόντα τόν τε Πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς ἄλλους κατὰ τὴν κλήρωσιν παρευρεθέντας, καθὸ ζητήσαντας νὰ κάμωσι παρατηρήσεις κατὰ τῆς δολίας καὶ αὐθαιρέτου αὐτῆς διεξαγωγῆς.

Ἐντεῦθεν ἐγένετο χρῆσις κατὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ πρωτοτύπου ὁριστικοῦ καταλόγου, παρουσιάζοντος ὁλικὸν ἀριθμὸν ἐκλογέων **1369**, ἀπὸ τῆς κάλπης ἐξήχθησαν **1125** ψηφοδέλτια, ὅλα ἀνεξαιρέτως ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Πῶς δὲ εἰς αὐτὴν ἐρρίφθησαν σαφῶς ἐξηγεῖται 1) ἀπὸ τὰς εἰσαχθείσας ἐγκαίρως εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰς τῶν **2** Ἰανουαρίου, τοῦ προσημειωθέντος Προέδρου Κολιοπούλου καὶ διαφόρων ἄλλων συνδημοτῶν του, ἐν αἷς ἐκθέτουσι τὰς πρὸς ἐκπτόησιν καὶ παραβίασιν τῶν ἐκλογέων ἐνεργηθείσας καταθλίψεις διὰ τῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δημάρχου ἐπισωρευθείσης εἰς Κλειτορίαν, ἱππέων καὶ πεζῶν ἐπέκεινα τῶν **100**, ἐνόπλου δυνάμεως· 2) ἀπὸ τὴν ἔνστασιν τῆς **8** Ἰανουαρ. **656** ἐκλογέων, δι' ἧς ἐπαναλαμβάνουσιν ἐξελέγχοντες, ὅσα καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου κατὰ τῆς ἀνόμου καὶ εἰκονικῆς κληρώσεως τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ διαμαρτύρονται κατὰ τοῦ νόθου καὶ βεβιασμένου ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας, ὁποίαν ὁ Δήμαρχος Παπαδαῖος ἐνήργησεν αὐτὴν διὰ τοῦ δόλου καὶ τῆς στρατιωτικῆς βίας· ἐκθέτουσιν ὅτι διὰ τοιούτων μέσων ἀποκρουσθέντες διεσκορπίσθησαν ὑπὲρ τοὺς **500** ἐξ αὐτῶν τῶν ἐκλογέων, παρόντων μὲν εἰς τὸν Δῆμον καὶ προσελθόντων εἰς τὸν τόπον τῆ. ψηφοφορίας, μὴ δυνηθέντων δὲ νὰ πλησιάσωσιν ἀκινδύνως καὶ ἐλευθέρως τὴν κάλπην, οὐδὲ ποσῶς νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἄλλοι συνδημόται των περὶ τοὺς **400** διετέλουν ἀπόντες εἰς τὰς παραλίους ἐπαρχίας· 3) ἀπὸ ἓν μαρτυρικὸν ὑπαγεγραμμένον ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ παρέδρων διαφόρων χωρίων τοῦ Δήμου Κλειτορίας, δι' οὗ ἀποδεικνύεται ὅτι **307** δι' ὀνομαστικῆς σημειώσεως ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένοι ἐκλογεῖς ὑπῆρχον ἀπόντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας· ἀλλὰ τόσον τῶν ἀπόντων τούτων, ὡς καὶ τῶν ἀνωτέρω, παρόντων μέν, ἀλλὰ διαμαρτυρηθέντων καὶ μὴ ψηφορορησάντων, τὰ ψηφοδέλτια ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάλπην, καὶ τὰ ὀνόματα φαίνονται εἰς τὸν κατάλογον τῆς ψηφοφορίας καταχωρισμένα.

Ε. Δῆμος Σουδενῶν.

Ἐν τῇ ψηφοφορίᾳ τοῦ δήμου τούτου δὲν ἐγένετο χρῆσις

τοῦ πρωτοτύπου ὁριστικοῦ καταλόγου, ἀλλὰ τοῦ κατὰ πρῶτον συνταχθέντος, ὅπως εὑρέθη ὑπογεγραμμένος ὑπὸ τῶν ἱερέων, Παρέδρων καὶ τοῦ Δημάρχου, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπεξεργασίας ἐπικυρώσεως, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀπὸ μέρους τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου· φαίνεται ὅτι ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν **338** ἐκλογέων ἐψηφορόρησαν ὄλβεν **302**, καὶ ἀπαξάπαντες ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Ἀλλὰ τοῦ Δημάρχου ἀναφορὰ πρὸς τὴν Βουλήν, τῆς **18** Ἰανουαρίου, διαβεβαιοῖ ὅτι τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον, καὶ τοι δεόντως προσκληθέν, δὲν συνῆλθε διὰ νὰ κληρώσῃ τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπήν· ὅτι ἡ ὡς τοιαύτη παρουσιασθεῖσα ἐσχηματίσθη ὅλως εἰκονική, ὡς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **709** ἐπισήμου τῆς Δημαρχίας πρὸς τὸν διοικητὴν ἐγνωστοποιήθη· κατὰ συνέπειαν συνεκαλέσθη ἐκ νέου τὴν **10** Δεκεμβρίου **1845** τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἀλλ' ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ πρᾶξις αὐτοῦ ἀναιρέει τὸν δήμαρχον ὡς παρευρεθέντα εἰς τὴν κλήρωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ὑπογραφὴ τούτου δὲν φαίνεται, οὐδὲ μνεία ποσῶς τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἐγένετο.

Ὁ δ' Ἔπαρχος οὐδόλως τὰς προεκτεθείσας περιστάσεις λαβὼν ὑπ' ὄψιν διέταξε τὸν Ἐνωματάρχην τῆς **52** τῶν πεζῶν, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. **2369** ἐπίσημον, νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν παρὰ τοῦ δημάρχου παράδοσιν τῆς τε κάλπης καὶ τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου εἰς χεῖρας τῆς ὡς ἀνωτέρω σχηματισθείσης ἐπιτροπῆς.

Ἐν τούτοις διὰ τῆς ἀπὸ **11** Ἰανουαρίου τ. ε. ἐνστάσεως ὁ Γ. Πρ βιᾶς μέλος τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς πιστοποιεῖ, ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς μόνον **112** πραγματικῶς ἐψηφορόρησαν, οἱ δὲ λοιποὶ προσῆλθον μὲν εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, ἀλλ' οὐδὲν εἰς αὐτὴν ἠδυνήθησαν νὰ λάβωσι μέρος, ὡς παραβιαζόμενοι παρὰ τοῦ Ἀθ. Ν. Πετιμεζᾶ εἰς τὸ νὰ πράξωσιν ἐναντίον τῆς θελήσεως καὶ συνειδήσεώς των· ὅτι ἐπομένως ἡ κάλπη παρεγεμίσθη δολίως.

Τοῦ Δημάρχου Τζώρτζη Πετιμεζᾶ ἕτερον πιστοποιητικὸν ὑπ' ἀριθ **17** τῶν **12** Ἰανουαρίου τ. ε. βεβαιοῖ δι' ἀκριβοῦς σημειώσεως ὀνομαστικῆς, ὅτι ἐκ τῶν εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον ἐγγεγραμμένων ἐψηφορόρησαν πραγματικῶς μόνον **112**, ὅτι ἀπόντες ἐπίσης ὀνομαστὶ σημειούμενοι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ψηφοφορίας ὑπῆρχον **110**, παρόντες δὲ ἀλλὰ μὴ ψηφοφορήσαντες, διότι ὁ Ἀθ. Ν. Πετιμεζᾶς, διὰ τῆς ὑπ' αὐτὸν διατελούσης στρατιωτικῆς δυνάμεως παρεβίαζε τὴν θέλησιν αὐτῶν, εὑρέθησαν **154**.

Πρὸς πλειοτέραν τῶν ἀνωτέρω ἐπιβεβαίωσιν ὑπάρχει καὶ ἑτέρα πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰ τῆς 10 Ἰαννουαρίου τ. ε. 152 Δημοτῶν τὰ αὐτὰ ἐξιστορούντων, διαμαρτυρουμένων μὲν κατὰ τῆς κατ' αὐτῶν ἐνεργηθείσης παραβιάσεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ψηφοφορήσωσιν, ἐξαιτουμένων δὲ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀνόμως καὶ πεπλασμένως ἐξαχθείσης ἐκλογῆς τοῦ δήμου Σουδενῶν.

ϛ'. Δῆμος Βλασίας

Ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος φέρει τοὺς τύπους τῆς ἀπαιτουμένης ὁριστικότητος· ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν αὐτῷ 420 ἐκλογέων, ὡς ἐκ τῆς διαλογῆς φαίνονται ψηφοφορήσαντες 335 ἅπαντες ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Τοῦ Ἀποστόλη Τσουρίκη μέλους τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἔνστασις τῆς 13 Ἰαννουαρίου τ. ε. ἀναφέρει ὅτι ὁ σχηματισμὸς αὐτῆς δὲν ἐγένετο διὰ τακτικῆς κληρώσεως, ἀλλ' εἰς Καλάβρυτα κατ' εἰσήγησιν τοῦ Καλαμίδα, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένων ὑποψηφίων, ὅτι συμπεριελήφθη καὶ αὐτὸς ὡς ἀγράμματος, ὅτι πραγματικῶς μόνον 45 συνδημόται του ἐψηφοφόρησαν, τῶν δὲ λοιπῶν ἀπόντων τὰ ψηφοδέλτια ἔρριψεν εἰς τὴν κάλπην ὁ εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον διαμένων ἀρχιοδηγὸς Γκολφῖνος Πετιμεζᾶς, ἀδελφὸς καὶ θεῖος τῶν ὑποψηφίων, ὅτι προσελθόντες διάφοροι νὰ ψηφοφορήσωσι, καὶ μὴ δεχόμενοι τὰ ὁποῖα ὁ ἀρχιοδηγὸς οὗτος τοὺς ἠνάγκαζε νὰ λάβωσιν ἕτοιμα ψηφοδέλτιά του ἀπεμακρύνθησαν τῆς κάλπης, διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, οὐδὲν ἄλλως δυνηθέντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν οὕτω πως διεξαχθεῖσαν ψηφοφορίαν.

Ἀναφορὰ πρὸς τὴν Βουλὴν τῆς 12 Ἰαννουαρίου 83 ἐκλογέων ἐκθέτει καὶ ἐπιβεβαιοῖ ἀπαραλλάκτως σχεδὸν τὰ αὐτὰ, καὶ πιστοποιητικὸν τῶν ἱερέων καὶ Παρέδρων διαφόρων τοῦ δήμου χωρίων παριστάνει ὅτι ἐκτὸς τῶν παρόντων, ἀλλὰ διὰ τὰς προεκτεθείσας αἰτίας μὴ δυνηθέντων νὰ ψηφοφορήσωσιν 121 ὀνομαστὶ, σημειούμενοι εὑρέθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς ἀπόντες ἐκτὸς τοῦ Δήμου καὶ τῆς Ἐπαρχίας.

Ζ'. Δῆμος Κερπινῆς.

Καὶ τούτου ὁ κατάλογος δὲν εἶναι πρωτότυπος καὶ ὁριστικὸς, ὡς μὴ φέρων ἐπικύρωσίν τινα, ἢ ὑπογραφὴν τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου.

Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐκλογέων ἀναβαίνοντος εἰς 437 φαίνονται ψηφοφορήσαντες 335 ὅλοι ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Μία ἔνστασις 52 δημοτῶν πρὸς τὴν Βουλὴν, ἀπὸ 9 Ἰαννουαρίου, ὑπάρχει κατὰ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Δήμαρχος καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τεχνητῶς ἐσύστησαν πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν εἰκονικῆς ψηφοφορίας, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἐπάρχου Καλαμίδα, ὡς τοῦτο παῤῥησίᾳ παρ' αὐτῶν ὡμολογήθη· προσθέτουν δὲ οἱ ἐνιστάμενοι ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς τοιαύτης ἀθεμίτου ἐπιτυχίας ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Κ. Πατσιάδης καὶ ὁ δήμαρχος συμπράττοντες διὰ μέτρων ἐκτάκτων καὶ βιαίων προέβησαν εἰς τὸ νὰ παραγεμίσωσι τὴν κάλπην καὶ ἀπὸ ψηφοδέλτια τῶν εἰς Πάτρας ἀπόντων, ὡς τὰ ἐπισυναπτόμενα δύω μαρτυρικὰ εὐϋπολήπτων Πατραίων ἀποδεικνύουσιν.

Ἑτέρα ἔνστασις, τῆς 6 Ἰαννουαρ., ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τεσσάρων ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων τοῦ δήμου, ὡς ἐξελέγχουσα τὸν εἰκονικὸν τῆς ἐπιτροπῆς σχηματισμὸν ἐπαρουσιάσθη εἰς αὐτὴν, ἀλλ' ὡς βεβαιοῦται διὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως μεμαρτυρημένης πράξεως δὲν ἐγένετο ποσῶς δεκτὴ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὸ μέλος αὐτῆς, καὶ δημοτικὸς Σύμβουλος, ὁ Δ. Οἰκονομόπουλος διὰ τῆς ἀπὸ 16 Ἰαννουαρίου τ. ε. ἐνστάσεώς του ἐκθέτει ὅτι ἤκουσεν ἰδιαιτέρως τὸν Δήμαρχον εἰπόντα, ὅτι μεταβὰς εἰς Καλάβρυτα διετάχθη ὑπὸ τοῦ Καλαμίδου νὰ σχηματίσῃ ὁποίαν ἐσχημάτισε τὴν ἐπιτροπὴν, ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ ὅτι, ἂν οὕτω δὲν ἔπραττε, στρατεύματα ἤθελον ἀποσταλῆ εἰς τὸν δῆμον, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἄλλως πως τὸ ἐπιζητούμενον τῆς ψηφοφορίας ἀποτέλεσμα· ὁ ἐνιστάμενος προσθέτει ὅτι μόλις 30 ἐκλογεῖς ἐπαρουσιάσθησαν ἑκουσίως καὶ ἐψηφοφόρησαν πραγματικῶς, τῶν δὲ λοιπῶν τὰ ψηφοδέλτια ὁ Δήμαρχος καὶ τὰ ὁμόφρονά του μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἔρριψαν εἰς τὴν κάλπην· καὶ ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν ἐνιστάμενον δὲν ἐπετράπη νὰ καταχωρίσῃ οὐδεμίαν εἰς τὸ πρωτόκολλον κατὰ τῶν προεκτεθέντων παρατήρησιν.

Τελευταῖον ὑπάρχει τῶν ἱερέων καὶ Παρέδρων διαφόρων τοῦ δήμου χωρίων πιστοποιητικὸν, ἐξ οὗ ὀνομαστὶ σημειοῦνται ὡς ἀπόντες κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς 157 ψηφοφόροι, τῶν ὁποίων μ' ὅλον τοῦτο τὰ ψηφοδέλτια εὑρέθησαν ἐντὸς τῆς κάλπης.

Η. Δῆμος Καλλιφωνίας.

Ἐγένετο ἐνταῦθα χρῆσις τοῦ παρὰ τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου ἐπεξεργασθέντος ὁριστικοῦ καταλόγου, τῶν δὲ φαινομένων ὡς ψηφοφορησάντων 409 ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκλογέων 448, τὰ ψηφοδέλτια ἅπαντα εὑρέθησαν ἐντὸς τῆς κάλπης ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν· ἀλλὰ 90 ἐκλογεῖς διαμαρτύρονται

τὴν 12 Ἰαννουαρίου 1846 κατὰ τῆς ψηφοφορίας, εἰς ἣν δὲν ἔλαβον μέρος, ὡς διεξαχθείσης ὑπὸ ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τὸν σχηματισμὸν προσβάλλουσιν, ὡς δολίως ἐνεργηθέντα, τῇ ἀθεμίτῳ τοῦ Ἐπάρχου Κ. Καλαμίδου μετὰ τοῦ Δημάρχου συνεννοήσει καὶ πολλῶν ἄλλων ἐκλογέων· ἡ ἀπουσία ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ψηφοφορίας διὰ τῶν ἐπισυναπτομένων μαρτυρικῶν διαφόρων εὐϋπολήπτων κτηματιῶν ἐκ Πατρῶν, ἀποδεικνύεται.

Θ'. Δῆμος Καβίδος.

Εἰς τὸν ὁριστικὸν αὐτοῦ κατάλογον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλογέων ἀναβαίνει εἰς 505, οἱ φαινόμενοι ὡς ψηφοφορήσαντες εἶναι 741 καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν φαίνεται ἀρνηθεὶς τὸ ψηφοδέλτιόν του εἰς τοὺς ἐπιδόξους Βουλευτάς.

Ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐρευνητικῆς ἐπιτροπῆς δι' ἰδικῆς ἐνστάσεως ἐξελέγχον ὡς μὴ νόμιμον σχηματισμὸν αὐτῆς ἀναφέρει ὅτι ὡς δημοτικὸς Σύμβουλος οὐδεμίαν περὶ τῆς κληρώσεως αὐτῆς ὑπέγραψε πρᾶξιν· ὅτι ὁ Νομοεπιθεωρητὴς Ν. Πετιμεζᾶς, ἀδελφὸς καὶ πατὴρ τῶν ὑποψηφίων, παρευρισκόμενος εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας μετ' ἐνόπλου δυνάμεως ἔλαβε τὴν φροντίδα νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ὥστε τῶν τε παρόντων, ἀλλὰ μὴ λαβόντων μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν, ὡς καὶ τῶν ἀπόντων ἐκλογέων τὰ ψηφοδέλτια νὰ εὑρεθῶσιν ἀσφαλῶς ἐντὸς τῆς κάλπης ὑπὲρ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων αὐτοῦ.

Ἑτέρα ἔνσταση τεσσάρων δημοτικῶν συμβούλων καὶ τριῶν παρέδρων ἐπὶ τῶν αὐτῶν καὶ κατὰ τῶν αὐτῶν διαμαρτυρουμένη, προσθέτει, ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι σύμβουλοι οὔτε συνῆλθον, οὔτε ὑπέγραψαν πρᾶξιν κληρώσεως ἐπιτροπῆς.

Καὶ τρίτη ἔνστασις τῶν 14 Ἰαννουαρίου τ. ἔ. φέρουσα τεσσάρων συμβούλων, τριῶν παρέδρων καὶ 335 δημοτῶν ὑπογραφάς, ἐπιβεβαιοῖ τὰ προεκτεθέντα ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ παραγέμισμα τῆς κάλπης, καὶ τὴν ἐν γένει εἰλικρινῆ ψηφοφορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀναφερόμενοι διεμαρτύρησαν ὡς οὐδὲν δυνηθέντες νὰ λάβωσιν ἐλευθέρως καὶ κατὰ συνείδησιν μέρος.

Ι. Δῆμος Σελληνόης.

Ὁ φέρων τοὺς τύπους τῆς ὁριστικότητος κατάλογος τῶν ἐκλογέων ἀναβιβάζει τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν εἰς 700 ἐξ ὧν ὡς ψηφοφορήσαντες φαίνονται εἰς τὰ πρακτικὰ 646, ἅπαντες ἄνευ ἐξαιρέσεως ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων.

Ὁ Δημήτριος Σπυρόπουλος, δημοτικὸς σύμβουλος καὶ μέλος τῆς ἐρευνητικῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἐνστάσεως του τῆς 13 Ἰαννουαρ.

ε. ἔ. τὸν μὲν σχηματισμὸν αὐτῆς καταχρίνει ὡς δολίως καὶ εἰκονικῶς γενόμενον, τὴν δὲ ψηφοφορίαν ὡς ἔτι εἰκονικώτερον διεξαχθεῖσαν, διότι πολλῶν ἐκλογέων εἰς Πάτρας καὶ Αἴγιον ἀπόντων κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τὰ ψηφοδέλτια ἔρριψαν εἰς τὴν κάλπην τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, τῇ ἀθεμίτῳ ἀλλὰ δραστηρίᾳ συνεργείᾳ τοῦ ἐπὶ τούτῳ εἰς Σελληνόην μεταβάντος εἰρηνοδίκου Λεκοπούλου· προσθέττει ὁ ἐνιστάμενος, ὅτι ἐλπίσας κατ' ἀρχὰς, ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς ὕστερον νὰ ἐμποδίσῃ τὰς τοιαύτας παρανομίας, ἠναγκάσθη μετὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας ν' ἀποσυρθῇ, μὴ θελήσας νὰ ἐνοχοποιηθῇ περαιτέρω εἰς τὰ κατ' αὐτὴν, οὐδὲ νὰ συνυπογράψῃ.

Ἔνστασις ἄλλη τῆς 12 Ἰαννουαρίου ε. ἔ. 229 ἐκλογέων, 4 δημοτικῶν συμβούλων καὶ 2 παρέδρων διαμαρτύρεται κατὰ τῆς ψηφοφορίας, ὡς διὰ τῆς αὐθαιρεσίας, τοῦ δόλου καὶ τῆς βίας διεξαχθείσης, αὐτῆς τε τὸ ἀποτέλεσμα καὶ τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέγχει ὡς ἄνομα καὶ τεχνητά, καὶ ἐξηγεῖ τῶν ἐνισταμένων τὰ πικρὰ παράπονα κατὰ τῆς ἀπὸ μέρους τῆς ἐξουσίας χρήσεως τῶν αὐτῶν προσώπων, τρόπων καὶ μέσων, ἐμπιστευθείσης τὸν ὑπομοίραρχον Δελωνᾶν καὶ τὸν Ἔπαρχον Καλαμίδαν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς παραβιάσεως τοῦ Νόμου καὶ τῆς θελήσεως τῶν ἐκλογέων, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς προακυρωθείσης ἐν τῇ Βουλῇ ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων ἐγένετο.

Τὸν φάκελλον τῶν ἐγγράφων τοῦ δήμου τούτου συνοδεύουν, ἓν πιστοποιητικὸν ὑπαγεγραμμένον ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ παρέδρων τῶν διαφόρων χωρίων περὶ τῆς ἀπουσίας καθ' ὅλην τῆς ἐκλογῆς τὴν διάρκειαν 265, καὶ ἕτερα δύο ἐκ Πατρῶν περὶ ἀπουσίας ἑτέρων 44, τῶν ὁποίων ὅλων τὰ ψηφοδέλτια εὑρέθησαν μ' ὅλων τούτων ἐντὸς τῆς κάλπης.

ΙΑ'. Δῆμος Λαπαθῶν.

Ὁ ὁριστικὸς κατάλογος τοῦ δήμου τούτου περιέχει ὁλικὸν ἀριθμὸν ψηφοφόρων 426, ἀλλ' εἰς τὸ πρωτόκολλον φαίνονται ὡς ψηφοφορήσαντες 523, ἅπαντες ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων· ὥστε ἐγένετο τοῦ ὁριστικοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ ἀριθμοῦ ὑπέρβασις αὐθαίρετος, καὶ προσθήκη εἰς αὐτὸν παράδοξος 97 ἐκλογέων καὶ ψηφοδελτίων.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ἀντ. Σωτηρχόπουλος ἀπὸ 12 Ἰαννουαρίου ε. ἔ. ἐκθέττει, ὅτι οὔτε προσεκλήθη, οὐδ' ἔλαβε μέρος εἰς κλήρωσιν ἐρευνητικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐξελέγχει τὴν ὡς ἀνωτέρω πραχθεῖσαν αὐθαίρετον τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου ὑπέρβασιν.

Ὁ Ν. Παππαζαφειράπουλος καὶ ἑπτὰ ἄλλοι δημόται διαμαρτυρόμενοι κατὰ τοῦ εἰκονικοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπισυνάπτουσι πρωτότυπον ὑπ' ἀριθμὸν 8 καὶ 7 Δεκεμβρίου πρᾶξιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, περὶ κληρώσεως τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς· ἀλλ' ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὁ ἔπαρχος διεύθυνε πρακτικὰ ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ αὐτὰ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐν ἀπουσίᾳ καὶ αὐθις τοῦ Προέδρου, ὑπέγραψαν ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἑτέραν, ἄλλης κληρώσεως πρᾶξιν, ἐπίσης ἐν πρωτοτύπῳ συναδεύουσαν τὰ πρακτικά, ἀλλὰ τροπολογημένην καὶ διαφέρουσαν τῆς πρώτης κατά τε τὰ ὀνόματα καὶ κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν σειρὰν τῆς ἀπὸ τῆς κληρωτίδος ὑποτιθεμένης ἐξαγωγῆς των· ἀπόδειξις ἐκ τῶν ἀνωτέρω πρόκυπτει ἀναντίρρητος τοῦ εἰκονικωτάτου τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιτροπῆς σχηματισμοῦ.

Ἑνάτασις ἑτέρα 380 ἐκλογέων ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου ε. ε. ἀκόμη τίθεται ὡς ἔγγιστα τὰ αὐτὰ κατά τε τῆς ἀνόμου συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς καὶ κατὰ τῆς ἐπενεργησάσης τὰ τῆς ψηφοφορίας βιαίας καὶ αὐθαιρέτου ἐπεμβάσεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Λεωνίδου Ν. Πετμεζᾶ, ἑνὸς τῶν πολλῶν ἀδελφῶν καὶ ἀνεψιῶν τῶν ὑποψηφίων, ἀναιδῶς ἀναδεχθέντος τὸ παραγύμνισμα τῆς κάλπης ἀντὶ τῶν μὴ ψηφοφορησάντων καὶ δημοπρυχθέντων· ἔτι δὲ καὶ ἀντὶ τῶν ἀπόντων· ὀνομαστικὸς τῶν τελευταίων τούτων κατάλογος μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 142 προσεπισυνάπτεται μεμαρτυρημένος καὶ ὑπογεγραμμένος ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ παρέδρων τοῦ δήμου, ὡς καὶ ἕτερα δύο πιστοποιητικὰ ἐκ Πατρῶν περὶ ἀπουσίας ἄλλων.

ΙΒ'. Δῆμος Ψωφίδος.

Ὁ τεθεὶς ἐνταῦθα εἰς χρῆσιν κατάλογος δὲν εἶναι ὁ πρωτότυπος καὶ ὁριστικὸς ὡς οὐδεμίαν φέρων πρᾶξιν ἐπικυρώσεως ἢ ὑπογραφὴν τοῦ ὁρκωτοῦ δικαστηρίου· ἀντὶ δὲ τοιούτου ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτουμένου καταλόγου, μετεχειρίσθησαν ἄλλον τινά, εἰς ὃν ἐσημειώθησαν προσθῆκαι ὑπογεγραμμέναι ὑπὸ μόνου τοῦ δημάρχου· οὗτος δὲ περιέχει ἐκλογεῖς 952 ἐξ ὧν φαίνονται ὡς ψηφοφορήσαντες 848 ἅπαντες (ὡς ἐννοεῖται οἰκόθεν) ὑπὲρ τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν.

Δύο μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ὁ Ἀθαν. Ντάρμας καὶ Ἰωάννης Καλιακούδας ἀναφέρονται δι' ἐνστάσεως τῆς 13 Ἰανουαρίου ε. ε. κατὰ τῆς ψηφοφορίας, ὡς ἐνεργηθείσης δι' ἀνόμων καὶ βιαίων μέσων, προσθέτοντες, ὅτι ὑπεχρεοῦντο καὶ ἄκοντες νὰ ὑπογράφωσι πράξεις εἰκονικάς, ὅτι δὲν ἐπετράπη αὐτοῖς νὰ

καταχωρίσωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον οὐδεμίαν παρατήρησιν, ὅτι μόλις 200, καὶ τούτων οἱ πλεῖστοι παραβιασμένοι, ἐψηφοφόρησαν, τῶν δὲ λοιπῶν ἁπάντων τὰ ψηφοδέλτια ἔρριψεν ὁ δήμαρχος εἰς τὴν κάλπην.

Δημόται 120 δι' ἐνστάσεώς των τῆς 11 Ἰανουαρίου ε. ε. ἐκτραγῳδοῦσι τὰ αὐτὰ διαμαρτυρόμενοι, ὅτι τὰ πάντα καὶ αὖθις ἐνηργήθησαν εἰς τὸν δῆμόν των ἐν τῷ κρυπτῷ ἢ διὰ προφανοῦς δόλου καὶ βίας, ὡς καὶ εἰς τὰς προακυρωθείσας ἐκλογάς, παραγεμισθείσης τῆς κάλπης διὰ ψηφοδελτίων τῶν παρόντων μέν, ἀλλὰ μὴ θελησάντων νὰ δώσωσι ψῆφον ἐναντίαν τῆς συνειδήσεώς των, καὶ αὐτῶν εἰσέτι τῶν ἀπόντων, περὶ τῆς ἀλλαχόθε ἀποδημίας τῶν ὁποίων ἐπισυνάπτονται ὁκτὼ ἀποδεικτικὰ ἐκ Πατρῶν.

ΙΓ'. Δῆμος Ἀρκανείας.

Οἱ 964 ἐκλογεῖς τῆς Ἀρκανείας δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἐξασκήσωσι τὰ δικαιώματά των, οὔτε ἐκτὸς τοῦ Νόμου, οὔτε ὡς εἰς τοὺς ἄλλους δήμους συκέβη ἐντὸς αὐτοῦ, οὐδεμιᾶς ψηφοφορίας ἐνεργηθείσης, ἕνεκα τῆς παντελοῦς ἐλλείψεως τοῦ ὁριστικοῦ καταλόγου, ἕνεκα τῆς στρατιωτικῆς ἐπεμβάσεως, καὶ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἐμφανίσεως τῶν κατὰ τὰς ὁρισθείσας πρώτας ἡμέρας τῆς ψηφοφορίας εὑρεθέντων ἁπάντων μελῶν τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Δήμαρχος εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν του κατηγορεῖ τὸν ἔπαρχον Καλαμίδαν ὡς κατακρατήσαντα τὸν ὁριστικὸν κατάλογον, ἐν ᾧ ὁ δεύτερος ἀντικατηγορεῖ τὸν πρῶτον ὡς ὑποκρύψαντα αὐτόν· ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι τὰ τῆς ἀντεγκλήσεως ἀμφοτέρων, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὁ κατάλογος ἔλαβε τὴν κακὴν τύχην νὰ περιπλανηθῇ προσωρινῶς, καὶ ὅσον ἀπητεῖτο, διὰ νὰ μὴν ἐνεργηθῇ οὐδενὸς εἴδους ψηφοφορία εἰς δῆμον, ὅπου τὰ εἰς χρῆσιν ἐλθόντα μετὰ τὴν λοιπὴν ἐπαρχίαν μέσα δὲν ὑπέσχοντο εὔκολον εἰς τοὺς ὑπουργικοὺς ὑποψηφίους τὴν αὐτὴν ἔντιμον ἐπιτυχίαν.

Εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀναφορὰν τοῦ δημάρχου ἐπισυνάπτονται ἔνδεκα ἐπίσημα τῆς μεταξὺ αὐτοῦ, τοῦ ἐπάρχου Καλαμίδα, καὶ τοῦ ὑπομοιράρχου Δαλιανᾶ ἀλληλογραφίας, ἐξ αὐτῶν δὲ ἐξάγεται, ὅτι ὑπὸ τὸν Δαλιανᾶν, ἔχοντα μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν τοῦ ἱππικοῦ Δράκον καὶ τὸν ὁδηγὸν τῆς ὁροφυλακῆς Βλαχογιάννην συνεκεντρώθη εἰς τὸν δῆμον Ἀρκανείας ἔνοπλος ἱππέων καὶ πεζῶν δύναμις ὑπὲρ τοὺς 60 ἄνευ οὐδεμιᾶς περὶ ταύτης αἰτήσεως ἢ εἰδοποιήσεως τοῦ δημάρχου· ὅτι ὁ ὑπομοίραρχος Δαλιανᾶς μετεχειρίσθη τὴν δύναμιν ταύτην πρὸς

κατάθλιψιν καὶ ἐκπτόησιν, διατάξας αὐτὴν νὰ εἰσέλθῃ διὰ παραβιάσεως τῶν θυρῶν εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἀπόντων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τινων συμβούλων, ὅτι τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἐπί τινας ἡμέρας καταπιέσαντες στρατιῶται διὰ βιαίων καταλυμάτων, κατεζημίωσαν προσέτι καὶ δι' ἐκτάκτων τροφοδοσιῶν, ὅτι αἱ βιαιοπραγίαι αὗται δὲν ἐμποδίσθησαν ἐγκαίρως, οὐδ' οἱ παθόντες ἱκανοποιήθησαν, ἂν καὶ οἱ μὲν δημόται παρεπονέθησαν πρὸς τὸν δήμαρχον, οὗτος δὲ παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ ὑπομοιράρχου ἐζήτησατο τὴν διόρθωσιν, ὅτι τὴν 30 Δεκεμβρίου π. ε. ὁ Ἔπαρχος διέταξε τὴν συγκάλεσιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου πρὸς κλήρωσιν νέας ἐπιτροπῆς, ἀλλ' οὐδὲν ἐνηργήθη, ὅτι τὰ ἀπόντα τρία μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἔρθασαν τὴν 6 Ἰανουαρίου τ. ε. εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Δήμου, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἐχρησίμευσαν.

Ἀναφορὰ τῶν τριῶν αὐτῶν μελῶν, καὶ ἑτέρα τῆς 8. Ἰανουαρίου ε. ε. 322. δημοτῶν, 10. Συμβούλων καὶ 7. παρέδρων ἐκτραγῳδοῦσι τὰς στρατιωτικὰς βιαιοπραγίας, καὶ τὰς ζημίας, ὅσας ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν πρώτων, ὑπέστησαν αἱ οἰκογένειαί των· δι' αὐτῶν οἱ ἐνιστάμενοι διαμαρτύρονται ὡς στερηθέντες προσέτι τοῦ πολυτιμωτέρου αὐτῶν δικαιώματος, ἕνεκα τῆς εἰς τὸν Ἔπαρχον ἀποδιδομένης μὴ ἀποστολῆς τοῦ καταλόγου.

Εἰς τὰς γενικὰς ἐνστάσεις ἀνάγονται.

α) Ἓν πιστοποιητικὸν ὑπογεγραμμένον παρὰ διαφόρων ἰδιοκτημόνων τοῦ Αἰγίου, μὲ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ Δημάρχου Κ. Γ. Μελετοπούλου περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ὑπογραφῶν, δι' οὗ πιστοποιεῖται, ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς τῶν Καλαβρύτων **1340** κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς διέμενον εἰς Αἴγιον, ἐργαζόμενοι εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν σταριδαμπέλων.

β) Ἓν ὅμοιον πιστοποιητικὸν γνωστῶν ἰδιοκτημόνων Πατραίων, περὶ τῆς εἰς Πάτρας διαμονῆς διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν, **1366** Καλαβρυτινῶν.

γ) Ἀναφορὰ δεκατριῶν δημοτῶν διαφόρων δήμων τῶν Καλαβρύτων συνοδεύουσα πίνακα τῶν ψηφοφόρων, δι' οὗ ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς αὐτῶν, ὁποῖος προσδιωρίσθη εἰς τοὺς ὁριστικοὺς καταλόγους τῶν **1844** τοὺς μένοντας καὶ ἦτο ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὰς προηγηθείσας τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις, ἀντὶ νὰ παρουσιάσῃ ἐλάττωσιν κατὰ τὸν ἀναπόφευκτον μέσον ὅρον τῶν θανάτων, ἀπ' ἐναντίας φαίνεται ἐπηυξημένος κατὰ **199** ἄτομα· καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς τῆς παρατηρήσεως προσβάλλουσιν ἐν γένει τὴν ψηφοφορίαν ὡς εἰκονικῶς διεξαχθεῖσαν.

Τὰ ὑποφαινόμενα μέλη τοῦ 7. τμήματος ἐθεώρησαν ἀναγκαῖον νὰ προτάξωσι τὴν ἀνωτέρω λεπτομερῆ ἔκθεσιν πρὸς σαφεστέραν αἰτιολογίαν τῶν ὁποίων κάτωθι θέλουν ἐπιφέρει κατὰ χρέος παρατηρήσεων· ἀλλὰ πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς ταύτας δὲν νομίζουσι περιττὸν νὰ σημειώσωσιν ἐνταῦθα, ὅτι ὅλων τῶν εἰς τὰ διάφορα ἔγγραφα τῶν προσημειωθεισῶν ἐνστάσεων ὑπογραφῶν τὸ γνήσιον ὑπάρχει ἐπικυρωμένον παρὰ τῶν Παρέδρων καὶ Ἱερέων, καὶ τούτων πάλιν παρὰ τοῦ Δημάρχου Καλαβρύτων, ἐν μέρει δὲ καὶ παρὰ τοῦ τῆς Ἀροανείας.

Σκεπτόμενοι ὅθεν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ κάμωμεν τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

Ὅλαι αἱ ἀφορῶσαι τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ἐπίσημοι πράξεις φέρουσι στερεότυπόν τινα χαρακτῆρα πανομοιοτύπου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔκρηξις προκύπτει ὑπόνοια περὶ τῆς μὴ γνησίας κατὰ τοὺς διαφόρους δήμους καὶ ὑπὸ τῶν διαφόρων προσώπων συνταξεώς των· συμπεραίνεται δ' ἐντεῦθεν προσέτι ὅτι εἰς ἐκλογὴν τοιαύτην, ὁποία ἐκ τῶν προεκτεθέντων καὶ ἐκ τῶν κατωτέρω ἀποδεικνύεται ἡ προκειμένη, ἡ μέχρι τινὸς βαθμοῦ ὁμοιόμορφος τήρησις τῶν ἁπλῶν, καὶ, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μόνον ἀναγομένων διατυπώσεων, χρησιμεύει εἰς κριτὰς ἀμεροληπτους καὶ εὐσυνειδήτους ὡς λόγος ἀκυρώσεως μᾶλλον ἢ ἐπικυρώσεως· τοιούτοι, εἰς ἐπαρχίαν, ἔχουσαν δεκατρεῖς δήμους καὶ ἐπέκεινα τῶν **8800** ἐκλογέων, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ ἐξηγηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φαινόμενον, εἰμὴ διὰ τῆς ἑνότητος καὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐπεμβάσεως τῆς τοπικῆς ἐξουσίας, ἐπενεργούσης ἐπὶ τοῦ νοὸς καὶ τῆς θελήσεως τῶν ἐπιφορτισμένων τὰς ἐκλογικὰς ἐργασίας διὰ τῶν αὐτῶν μέσων καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Εἴς τε τὴν πρώτην καὶ εἰς τὴν δευτέραν τῶν δύο προακυρωθεισῶν ἐκλογῶν τῶν Καλαβρύτων ὑπῆρξε συναγωνισμὸς εἰς τὴν ψηφοφορίαν μεταξὺ ὑπουργικῶν καὶ μὴ ὑπουργικῶν ὑποψηφίων· ἀλλ' εἰς τὴν προκειμένην τρίτην ἐκλογὴν οὐδεὶς συναγωνισμὸς ὑπῆρξεν, οὔτε κἂν διὰ τῶν τύπων, ὡς κοινῶς λέγεται. Ἡ ἐξουσία μετὰ τῶν προστατευομένων ὑποψηφίων της κατεκράτησεν ἐκ προοιμίων μόνη, ὡς παντοδύναμος, τοῦ στοιβίου, καὶ ἔλαβε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἀναδείξῃ τοὺς ὑποψηφίους της ὄχι πλειονοψηφοῦντας ἀλλὰ παμψηφοῦντας. Ἴσως ἤθελέ τις παρατηρήσει, ὅτι δὲν ἦτο φρονήσεως καὶ ἐπιτηδειότητος ἔργον νὰ κηρυχθῶσιν οἱ ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι ἀπόλυτοι κύριοι ὅλων τῶν **6052**, ἐπὶ τῶν **6072** εἰς τὰς κάλπας ὁπωσδήποτε ῥιφθέντων ψηφο-

δελτίων, ἐν ᾧ ἐν τῇ παντελεῖ ἐλλείψει ἀνταγωνιστῶν καὶ τὸ ἥμισυ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ποσοῦ ἐξήρκει, ἀσφαλίζον νίκην τὸ ὁποίαν οὐδεὶς διεφιλονείκει, νὰ δώσῃ αὐτῇ καὶ τινα χαρακτῆρα πραγματικῆς νομιμότητος· ἀλλὰ πάντοτε ἡ ἀνομία φέρει ἐν ἑαυτῇ πλεονεκτικὴν κατάχρησιν ὡς σπέρμα τῆς ἰδίας αὐτῆς καταστροφῆς. Ὅ,τι δὲ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σ. τούτου σώματος, καλῶς εἰδότα καὶ τὰ πράγματα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν ἐπαρχιῶν, ἀναμφιβόλως θέλει δώσει ἀφορμὴν σοβαρῶν καὶ λυπηρῶν σκέψεων, εἶναι ἡ κατάσχασις εἰς ἣν μετὰ δικτίαν τὸ ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν τῶν Καλαβρύτων σύγκριμα τῆς ἐξουσίας ἔφερε τὰ πράγματα τῆς σημαντικῆς ἐκείνης ἐπαρχίας τοῦ Κράτους.

Ἀπέναντι τοιαύτης καταστάσεως πραγμάτων ἦτον ἐπόμενον νὰ συμβῇ ὅ,τι συνέβη· οὐδεὶς τῶν Καλαβρυτινῶν ἐκ τῶν μὴ ἐλπιζόντων τὴν Βουλευτικήν των ἐπιτυχίαν, εἰμὴ ἀπὸ τὴν εἰλικρινῆ τοῦ νόμου ἐνέργειαν, καὶ τὴν ἐλευθέραν τῶν ἐκλογέων θέλησιν, ἔστερξεν, ἢ ἠδυνήθη, ἂν θέλετε, νὰ καταβῇ εἰς τὸ ἐκλογικὸν στάδιον τὴν τρίτην ταύτην φορὰν, διότι εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰ προγεγονότα, καὶ ἔβλεπε τὰ διὰ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ὑπὸ τῆς ἐξουσίας λαμβανόμενα προπαρασκευαστικὰ μέτρα ὅμοια καὶ χείρονα τῶν συνοδευσάντων τὰς δύο προακυρωθείσας.

Ἐνθυμεῖται βεβαίως ἡ Σ. Βουλὴ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐν παιθρίσει καὶ συνειδήσει ἠκύρωσε τὴν προηγηθεῖσαν ἐκλογὴν τῶν Καλαβρύτων· στρατιωτικαὶ ἐπεμβάσεις καὶ παραβιάσεις, εἰσαγωγικαὶ ἐπιτροπαὶ, παραγέμισμα καλπῶν, ἰδοὺ αἱ αὐθαίρετοι καὶ παράνομοι πράξεις, τὰς ὁποίας ἐστιγμάτισεν ἡ Βουλὴ ἀκυρώσασα τὴν Καλαβρυτινὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἰουλίου τῶν 1845· ὁ ὑπομοίραρχος Δαλιανᾶς μὲ ἕκτακτα ἀποσπάσματα ἱππέων καὶ πεζῶν, ἔχων συνεργοὺς εἰς τὴν διεύθυνσιν καὶ χρῆσιν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τοὺς ἐννέα μεγάλους καὶ μικροὺς Πετμεζαίους, καὶ τὸν Εἰρηνοδίκην Δανόπουλον, καὶ ὁ Κ. Καλαμίδας, ἰδοὺ τὰ πρόσωπα καὶ οἱ ὑπάλληλοι, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἐνέργειαν τῶν ὁποίων ἐξετελέσθησαν αἱ πράξεις ἐκεῖναι, εἰς τὰς ὁποίας ἀνεγνωρίσθησαν καὶ ἐπισήμως κατεκρίθησαν ὡς μᾶλλον ἢ ἦτον ἐναγοποιηθέντες. Ἀλλὰ τί συνέβη; τὰ αὐτὰ πρόσωπα, προβιβασθέντα μάλιστα καὶ ἀνταμειφθέντα, καὶ κατ' ἀναπόφευκτον συνέπειαν αἱ αὐταὶ παρανομίαι καὶ αὐθαιρεσίαι διεύθυναν, συνεβούλευσαν, καὶ ἐχαρακτήρισαν καὶ τὴν προκειμένην ἐκλογήν.

Ἀλλὰ πόθεν ταῦτα ἐξάγονται; ἀπὸ τὰς προσημειωθείσας ἐνστάσεις· ἑκατοντάδες καὶ χιλιάδες ὑπογραφῶν ἐκλογέων, ἰδιοκτημόνων, Συμβούλων καὶ Παρέδρων καὶ ἱερέων, μαρτυροῦσι τὰ

ἐν αὐταῖς ἐκθετόμενα· τοιαύτας ὑπογραφὰς δὲν δύναταί τις νὰ κηρύξῃ ὡς μὴ γνησίας, ἐὰν δὲν ἔχῃ αὐτὰς ἀμέσως ὑπ' ὄψιν του, ἐὰν δὲν γνωρίζῃ τοὺς ὑπογράψαντας, ἐὰν δὲν κάμῃ τὴν ἀντιπαράθεσιν τῶν ἀληθῶν πρὸς τὰς ἀμφισβητουμένας· μία οἱαδήποτε ἀρχὴ δύναται νὰ βεβαιώσῃ τὸ γνήσιον τῶν εἰς αὐτὴν γνωστῶν ὑπογραφῶν, ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὸ μὴ γνήσιον ἀπαιτεῖται διαδικασία διὰ πᾶν πρόσωπον· εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἡ Βουλὴ κρίνουσα καὶ δικάζουσα, ὡς ἀνώτατον πολιτικὸν δικαστήριον, μὴ ἔχουσα ὡς ὅρους διαδικασίας, εἰμὴ τὸν ἐκλογικὸν νόμον, τὴν προηγουμένην νομολογίαν της ἐπὶ τῶν ἐξελέγξεων τῶν ἐκλογῶν, τὰ ῥῆτα καὶ τὴν συνείδησίν της, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐν ταῖς ῥηθείσαις ἐνστάσεσιν ὑπογραφῶν, διότι βλέπει αὐτὰς ἐπικυρωμένας διὰ τῶν ὑπογραφῶν τῶν ἱερέων καὶ Παρέδρων, καὶ ταύτας πάλιν διὰ τῶν ἐπισήμων ὑπογραφῶν τῶν Δημάρχων τῶν Καλαβρύτων, τῆς Ἀροανείας καὶ Αἰγίου, ἀκριβῶς αὐτὰς γνωριζόντων.

Ἐκ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀμεταλήπτου ἐκτιμήσεως τῶν προεκτεθέντων προκύπτουσι σαφῆ καὶ ἀναντίῤῥητα τὰ ἑπόμενα.

α') Εἰς τὴν προκειμένην ἐκλογὴν οἱ ψηφοφόροι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξασκήσωσιν ἐλευθέρως καὶ κατὰ τὴν πεποίθησίν των τὰ ἐκλογικά των δικαιώματα, διότι ἡ ἔνοπλος δύναμις ἐπεμβῆκεν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, καὶ κατ' αὐτῶν, πρὸς καταθλῖψιν καὶ ἐκπτόησιν· ἀπόδειξις τούτου πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀναντίῤῥητος ὑπάρχει ἡ σειρὰ τῶν βιαιοπραγιῶν, τῶν εἰς ῥητὰ πρόσωπα καὶ ὡρισμένα μέρη ἐνεργηθεισῶν, ἰδίως κατὰ τοὺς δήμους Κλειτορίας καὶ Ἀροανείας.

β') Τῶν πλειοτέρων δήμων αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δὲν ἀποδεικνύεται ἀπορρήτως ὅτι ἐσχηματίσθησαν διὰ κληρώσεων τακτικῶν, καὶ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει γενομένων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου· τὸ εἰκονικὸν μάλιστα τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν γίνεται κατάδηλον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκ τῶν περιστάσεων τῶν εἰδικώτερον ἐξελεγχουσῶν ὡς τοιαύτας τὰς ἐπιτροπὰς Λαπαθῶν, Κλειτορίας, Καλαβρύτων, Φελλόης κτλ.

γ'.) Κατὰ τὰς προεκδοθείσας ῥητὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς, οἱ ὁριστικοὶ κατάλογοι τῶν ψηφοφόρων, ὁποῖοι ἐδικάσθησαν, ἐπευρώθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρὰ τῶν ὁρκωτικῶν δικαστηρίων τὸν Ἰούνιον 1844, ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσωσιν ἀπαραλλάκτως καὶ ἀμεταβλήτως εἰς τὴν προκειμένην τρίτην ψηφοφορίαν, ὡς καὶ εἰς τὰς προλαβούσας· κατὰ τὰ 14 καὶ 15 ἄρθρα τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι χαρακτηριστικὰ ὁριστι-

κότητος, εἰμὴ οἱ πρωτότυποι κατάλογοι οἱ φέροντες τὰς ἐπικυρώσεις καὶ ὑπογραφὰς τῶν ὁρκωτικῶν δικαστηρίων· τὸ ἀποτέλεσμα πάσης ψηφοφορίας, ἐνεργηθείσης ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγων ἄλλων, παρὰ τοὺς ὡς ἄνω χαρακτηριζομένους ὁριστικοὺς καὶ πρωτοτύπους, ἀλλοιοῦται οὐσιωδῶς, καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς γνήσιον καὶ νόμιμον· ἀλλ' εἰς τοὺς δήμους Καλαβρύτων, Νωνάκριδος, Φελλόης, Σουδενῶν, Κερπινῆς, Ψωφίδος καὶ Λαπαθῶν (καθόσον ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου συνέβη ὑπέρβασις δι' αὐθαιρέτου προσθήκης ἐνενήκοντα ἑπτὰ ὀνομάτων) οἱ χρησιμεύσαντες εἰς τὴν ψηφοφορίαν κατάλογοι δὲν εἶναι οἱ πρωτότυποι καὶ ὁριστικοί, ἀλλ' οἱ πρὸ τῆς συστάσεως τῶν ὁρκωτικῶν δικαστηρίων συνταχθέντες κατὰ τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ νόμου, ἢ οἱ ἁπλῶς καὶ μόνον παρὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Γραμματέως ὑπογεγραμμένοι· τούτου ἕνεκα ἐκ θεμελίων πίπτει ἡ ψηφοφορία τῶν προσημειωθέντων ἑπτὰ δήμων, ὡς παρανόμως διεξαχθεῖσα, καὶ τὸ ὁλικὸν αὐτῆς ἀποτέλεσμα μένει ἄκυρον· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὅλον τῶν ὁριστικῶν ψηφοφόρων τῶν 7 αὐτῶν δήμων συμποσοῦται εἰς 4460, ὅ ἐστιν ἀποτελεῖ πλέον τοῦ ἡμίσεως τοῦ συνόλου τῶν ψηφοφόρων τῆς ἐπαρχίας ὁλοκλήρου, καὶ πλέον τῶν δύο τρίτων τῶν φαινομένων εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς, ὡς ψηφοφορησάντων κατ' αὐτὴν, τὸ ἄκυρον τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας τῶν προσημειωθέντων δήμων ἔχει τοιαύτην ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τῆς γενικῆς ἐκλογῆς τῆς ὅλης ἐπαρχίας, ὥστε συνεπιφέρει ἀναπόφευκτον τὴν ῥιζικὴν αὐτῆς ἀκύρωσιν.

Ὑπάρχει δὲ προσέτι λόγος ἰσχυρὸς καὶ θεμελιώδης ὑπὲρ τῆς ἀκυρώσεως, αὐτὸ τὸ εὐαπόδεικτον τοῦ τεχνητοῦ καὶ δολίου παραγεμίσματος τῶν καλπῶν· ὁ ἀριθμὸς τῶν παρευρεθέντων μὲν εἰς τοὺς δήμους των, μὴ δυνηθέντων δὲ νὰ λάβωσιν ἀκωλύτως καὶ ἐλευθέρως μέρος εἰς τὴν ψηφοφορίαν, καὶ διὰ τοῦτο διαμαρτυρηθέντων εἰς τὰς ἐνστάσεις ὑπερβαίνει τοὺς 1200, τὸ ὅλον τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκλογῆς ἐκτὸς τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων διαμενόντων, φθάνει τοὺς 3000· ὅλων τούτων τὸ ἄλλοθι, ἤτοι ἡ ἀπουσία ἀπὸ τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, ἀποδεικνύεται ἀδιαφιλονεικήτως, διὰ τῶν προσημειωθεισῶν ἐνστάσεων καὶ πιστοποιήσεων· ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ τὰ ὀνόματά των ἐσημειώθησαν εἰς τὰ πρωτόκολλα, καὶ τὰ εἰς λογαριασμὸν ἢ μᾶλλον εἰς βάρος αὐτῶν ἀνήκοντα ψηφοδέλτια, εὑρέθησαν ἄνθρωποι ἀρκετὰ τίμιοι καὶ φιλότιμοι διὰ νὰ τὰ ῥίψωσιν ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ ἀπουσίᾳ, καὶ παρὰ τὴν θέλησιν αὐτῶν εἰς τὰς κάλπας· ἡ σε-

βαστὴ Βουλὴ δὲν θέλει βεβαίως διστάσει οὐδεμίαν στιγμὴν, διὰ νὰ καταδικάσῃ τὸ ἐξαχθὲν ἀπὸ τὰς οὕτω πως πληρωθείσας κάλπας ἀποτέλεσμα, ὡς ὁλικῶς νόθον καὶ παράνομον.

Εἶναι ἄραγε ἀνάγκη, μετὰ τὰ ἀνωτέρω, νὰ προλάβωμεν νὰ ἀντικρούσωμεν τὸν ὅστις τυχὸν ἤθελε τολμήσει, λόγῳ δῆθεν συμπαθείας ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς αὐθαιρεσίας καὶ παρανομίας, νὰ συμβουλεύσῃ τὴν διὰ τῆς ψήφου ἡμῶν ἐπισφράγισιν τῶν κατορθωμάτων αὐτῆς, ὁποῖα παρουσιάζονται εἰς τὴν προκειμένην ἐκλογήν;

Εἶναι ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὅσον δεινότεραι ἐπανελήφθησαν εἰς τὰ Καλάβρυτα αἱ κατὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν πολυτιμωτέρων τῶν πολιτῶν δικαιωμάτων προσβολαὶ, τοσοῦτον πλειότερον ἡ Βουλὴ χρεωστεῖ νὰ ἐπιμένῃ ἀνενδότως καταδικάζουσα αὐτὰς διὰ τῆς γενναίας καὶ εὐσυνειδήτου ψήφου της;

Σωτηρία, Εὐεργεσία ἄλλη δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ διὰ τοὺς Καλαβρυτινοὺς, διὰ τὴν Συνταγματικὴν κοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος ὁλόκληρον, παρὰ τὴν ἰσχυρὰν ἀπὸ μέρους τῆς Βουλῆς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων των, παρὰ τὴν ὁποίαν θέλετε ἐκδώσει σήμερον ἀπόφασιν, διὰ νὰ πείσητε τὸν κόσμον ὅτι γνωρίζετε τί χρεωστεῖ τε εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς, θέλοντες καὶ δυνάμενοι νὰ σώσητε τὸν ἐκλογικὸν νόμον ἀπὸ τὸ ἐπαπειλοῦν αὐτὸν ναυάγιον.

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων καὶ σκέψεων, τὰ ὑποφαινόμενα μέλη τοῦ 7 τμήματος γνωμοδοτοῦσιν ἐν πλήρη πεποιθήσει.

α) Ἡ κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου 1845 ἐνεργηθεῖσα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων Βουλευτικὴ ἐκλογὴ νὰ κηρυχθῇ παράνομος καὶ ἄκυρος καθ' ὅλους τοὺς δεκατρεῖς δήμους τῆς ἐπαρχίας.

β) Νὰ ἐνεργηθῇ ἐλευθέρως καὶ ἀπαραβιάστως καθ' ὅλους τοὺς δεκατρεῖς δήμους νέα Βουλευτικὴ ἐκλογὴ κατὰ τὸν νόμον, ἀνανεουμένων καθ' ὁλοκληρίαν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρωτοτύπων ὁριστικῶν καταλόγων τῆς πρώτης ἐκλογῆς τῶν 1844.

Ἐγένετο Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαρτίου 1846.

Τὰ Μέλη

Ν. Μαυρομμάτης	Δ. Δρόσος
Ι. Εὐσταθίου	Π. Καλαμαριώτης

Ὁ Εἰσηγητὴς Κ. Τσερτίδης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, προθέμενος τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων διὰ τὸ ἔτος **1846**, ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρότερον, περιστατικὰ ὅμως ὅλως ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεως τοῦ Ὑπουργείου, καὶ προερχόμενα ἐκ τῶν μεταῤῥυθμίσεων τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τοῦ ψηφισθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐβράδυναν τὴν εἰσαγωγήν του, διότι μ' ὅλας τὰς προσπαθείας τοῦ Ὑπουργείου ἔπρεπε νὰ βραδύνωσι τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Οἱ λόγοι, ἐφ' ὧν τὰ δύω Νομοσχέδια περὶ τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων στηρίζονται, ἐκτίθενται λεπτομερῶς εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὰ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Ἀνέγνω μετὰ ταῦτα α) τὸ Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1846**, β) τὸ Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1846** ἔτους, καὶ γ) τὴν αἰτιολογικὴν αὐτῶν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὰς ἐφ' ἑκάστου εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ εἰδικὰς τῶν Ὑπουργείων ἐκθέσεις· ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

(Ὅρα Παράρτημα τῶν Πρακτικῶν ὑπὸ στοιχ. Α)

Μετὰ ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς πρώτης τετραμηνίας, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω·

α *Πρὸς τὴν Βουλήν*

Καθυποβληθέντος, Κύριοι, τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, Σᾶς παρουσιάζω ἤδη Νομοσχέδιον διὰ τετραμηνιαίαν πίστωσιν ἀπὸ τῆς ἀ. Ἰανουαρίου μέχρι τῆς **30** Ἀπριλίου τ. ἐ.

Δι' αὐτῆς θέλει ἐκτελέσει ἡ Κυβέρνησις τὰς πληρωμάς της κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν διαφόρων κλάδων αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρουσιαζομένου περὶ τῆς ῥηθείσης πιστώσεως Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαρτίου **1846**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

« ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς ἁ. τετραμηνίας τῆς χρήσεως **1846**.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ

τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμορρόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει μετὰ προαγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου τ. ἐ. εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Μαρτίου **1846**.

Ο Θ Ω Ν.

Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ. »

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ σύνταλον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ ἔτος **1846**, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συναριθμολογηθὲν καὶ τυπωθὲν κατὰ τὸν κανονισμὸν, καὶ ἔχον ὡς ἑξῆς·

« ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ ἔτος 1846.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἄρθρ. 1.

Διὰ τὰς πρώτας δύο τριμηνίας καὶ συνόδους τῶν κακουργειοδικῶν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους **1846** θέλουν χρησιμεύσει οἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους **1845** κατάλογοι τῶν ἐνόρκων, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς συνόδους τοῦ αὐτοῦ ἔτους θέλουν συνταχθῇ οἱ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων κατὰ τὸ **1** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **12** Ὀκτωβρ. **1836** περὶ ὁρκωτῶν Κριτῶν Νόμου, καὶ τὸ **41** ἄρθρον τοῦ ἀπὸ **18** Δεκεμβρίου **1836** περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου ὑπό τε τῶν Ἐπάρχων καὶ τῶν συγκροτηθησομένων πρὸ τῆς λήξεως τῶν δύω πρώτων συνόδων ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων.»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Π. Καλαμαριώτου καὶ Σ. Χ. Στεφανοπούλου, μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ ἔτος **1846** ὡς ἐψηφίσθη, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.	Ι. Γιολδάσης	N.
Δ. Ὀρεινὸς	N.	Δ. Δ. Ζῶτος	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Νίκος ᾠέου	N.
Θ. Γρίβας	N.	Α. Γουζούασης	N.
Ν. Μαυρομμάτης	N.	Δ. Βιλαέτης	N.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Κρεστενίτης	N.
Γ. Γουλιμῆς	N.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Π. Δ. Καμπάνης	N.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Α. Καΐρης	N.	Ι. Κλίμακας	ἀπὼν
Δ. Τζόκρης	N.	Σίλβες. Στεφανάκης.	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	N.	Ν. Δελέντας	
Ι. Βλάσσης	N.	Θ. Μαρκεζίνης	N.
Ι. Κωλέττης	N.	Α. Γ. Τσάννος	N.
Α. Μεταξᾶς	N.	Β. Νικολαΐδης	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.	Γ. Γουναρόπουλος	N.
Σ. Βλάχος	N.	Β. Καραγιάννης	N.
Π. Ῥάγκος	N.	Ι. Ζάρκος	N.
Ι. Καραγιαννόπουλος	N.	Ι. Ν. Φλέσας	N.
Α. Γεωργαντᾶς	N.	Π. Ι. Κυριακὸς	ἀπὼν
Δ. Δαπουσιάδης	N.	Γ. Νοταρᾶς	N.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	N.	Α. Νοταρᾶς	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τζιγκουράκος	N.	Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	N.
Γ. Κονδύλης	ἀπὼν	Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	N.
Κ. Φασίτζας	N.	Κ. Χ. Παναγιώτου	N.
Ι. Χαραμῆς	N.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	ἀπὼν
Ι. Κρανίδης	ἀπὼν	Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.

Δ. Κυριακίδης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπὼν
Σ. Πάγκαλος	N.	Κ. Τζερτίδης	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.	Δ. Κουμανιώτης	N.
Δ. Πλαπούτας	N.	Σ. Λογοθετόπουλος	ἀπόντες
Κ. Δελιγιάννης	N.	Α. Μαρκόπουλος	
Ν. Μπούκουρας	N.	Παππακώστας Τζαμάλας	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	N.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Γ. Μπάστας	N.
Π. Βαρβιτζιώτης	N.	Φ. Ἰωάννου	ἀπόντες
Γ. Φεγγαρᾶς	N.	Σ. Ἀντωνιάδης	
Γ. Δερνιτσώτης	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.	Κ. Προβιλέγιος	ἀπόντες
Μελίτης Χατζῆ Μελέτη	N.	Ι. Ταταράκης	
Π. Βάρβογλης	N.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	N.
Ῥ. Παλαμίδης	ἠρνήθη ψῆφον	Διομίδης Κυριακοῦ	N.
Γ. Ῥεβελιώτης	ἀπὼν	Ν. Καλλέργης	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.	Σταμάτιος Δάρρας	N.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Π. Καλαμαριώτης	N.	Ι. Στάϊκος	N.
Π. Δαρειώτης	N.	Α. Παππατζώρης	N.
Νικήτ. Σταματελόπουλος	N.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπὼν
Δ. Σακελλαριάδης	N.	Ι. Τομαρᾶς	N.
Ι. Φαρμάκης	N.	Α. Κιζάνης	N.
Κ. Βείκος	N.	Δ. Δρόσος	N.
Μ. Ἰατρὸς	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Ἰω. Εὐσταθίου	N.	Γ. Δυκὸς	N.
Φ. Κρ. Μαῦρος	N.	Δ. Κριεζῆς	N.
Γ. Κάνδυας	N.	Δ. Χαντζίσκος	N.
Σ. Μπαρότζης	N.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Μπιρμπίλης	N.	Ι. Γαρδίκης	N.
Α. Μαυρομιχάλης	N.	Ν. Κριεζώτης	N.
Πικουλάκης	N.	Ι. Οἰκονόμου	N.
Χ. Καπετανάκης	N.	Ε. Ἀποστολίδης	N.
Κ. Ζαφειρόπουλος	N.	Κ. Κανάρης	
Κ. Οἰκονομόπουλος	ὀπὼν	Γ. Δ. Σταματάρας	N.

Ἐνεκρίθη, τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου, νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸν Βουλευτὴν Ναυπλίας Κ. Μ. Ἰατρὸν δεκαπενθημέρου ἀπουσίας ἄδεια.

Ἀκολούθως, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας

ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὸ ἀπολειπόμενον μέρος τῆς ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει τεθείσης ἡμερησίας διατάξεως, ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελέτης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΕ'.

Τῆς 13 Μαρτίου

Σήμερον τὴν δεκάτην τρίτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παόντων ἑκατὸν δώδεκα καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος δύο, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτά, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου, παρὰ τῶν προέδρων τῶν τμημάτων ὅτι ἐξελέχθησαν παρ' αὐτῶν ὡς εἰσηγηταὶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Γεωργικοῦ σχολείου εἰς Τίρινθον, ὑπὸ τοῦ Ι. Π. Ῥάγκος, τοῦ 2. Κ. Τσερτίδης, ὑπὸ τοῦ 3. Φ. Μαῦρος, ὑπὸ τοῦ 4. Ι. Εὐσταθίου, ὑπὸ τοῦ 5. Σ. Στεφανάκης, ὑπὸ τοῦ 6. Ε. Μ. Παρίσσης καὶ ὑπὸ τοῦ 7. Γ. Δυκός.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀντικείμενον Συνεδριάσεως κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως καὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλου· προσέθηκε δὲ κατόπιν ὅτι ὁ Βουλευτὴς, πρὸς τὸν ὁποῖον ἄδεια τῆς Βουλῆς ἐπερυλάχθη τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαντήσῃ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὰ παράτινος περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ ἔθνους καταστάσεως λεχθέντα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ταύτης § τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, θέλει κάμει σήμερον χρῆσιν τοῦ δικαιώματός του.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Βουλευτὴς οὗτος, καὶ προοιμιάσας τινα περὶ τῆς δυσχερείας αὐτοῦ, προτιθεμένου νὰ ἀπαντήσῃ καὶ ἀναρρέσῃ τὰ περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως λεχθέντα ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῆς Βασιλείας, καὶ πρὸ ταύτης πολλὰ ἔτη, διατελέσαντα εἰς κεντρικὰς οἰκονομικὰς ὑπηρεσίας, ἐξέθηκεν, ὅτι τὸ προκείμενον περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ζήτημα δὲν ἐπιβαρύνει οὐδ' ἀφορᾷ τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὅπως δυστυχῶς παρεστάθη ἀπὸ τὸν Βουλευτὴν ἐκεῖνον περιέχει ἔτι σπουδαιότερόν τι, ἀφορῶν τὴν ἐθνικὴν ὑπόληψιν καὶ συνδεόμενον μὲ τὸ παρελθὸν τοῦ ἔθνους, μὲ τὴν συνταγματικὴν αὐτοῦ μεταπολίτευσιν καὶ ἐπομένως μὲ τὸ μέλλον του, διότι, ἐὰν ὡς ἀληθὴς ὁ διϊσχυρισμὸς ἐκείνου παραδεχθῇ, ὅτι τὰ δημόσια ἔσοδα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος **1845**. τὰ ὁποῖα μόλις θέλουσι φθάσει εἰς ἑνδεκα ἑκατομμύρια δραχμὰς, κατ' αὐτὸν, ἔπρεπε νὰ ὑπερβῶσι τὰ δεκαέξ, ἀπαίσιος κατὰ τοῦ ἔθνους ἰδέα θέλει κατακυριεύσει πάντα, πληροφορούμενον ἐκ τούτου ὅτι τὸ ἔθνος μετὰ τὴν μεταβολὴν, ὅτε αἱ δημόσιαι θέσεις κατέχονται ἀπὸ ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος καὶ τοῦ τόπου καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων ἀπὸ τούτους ἐνηργήθη, ἀποδεικνύεται ἀνάξιον νὰ κυβερνᾶται ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐπιβλαβὴς ἡ Συνταγματικὴ μεταπολίτευσις· αὕτη ἡ κυριωτέρα αἰτία ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸν λόγον, σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἀνασκευὴν τῶν ῥηθέντων καὶ τὴν ἀθώωσιν τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοιαύτην κατηγορίαν· ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θέλει παρακολουθήσει τὴν τάξιν τοῦ λόγου τοῦ Βουλευτοῦ ἐκείνου, ἐξετάζων ἕκαστον τῶν τριῶν παρ' αὐτοῦ τεθέντων ζητημάτων, ἤτοι α') ποῖα εἶναι τὰ τοῦ **1845** ἔτους ἔσοδα, β') πόσα ἔπρεπε νὰ ἦναι καὶ γ') ποῖα τὰ αἴτια τῆς ἐκπτώσεως ταύτης.

Ἀπαντῶν δ' εἰς τὰ λεχθέντα ἐπὶ τοῦ α. ὅτι τὰ ἔσοδα τοῦ παρελθόντος ἔτους μόλις θέλουσι συμπληρωθῇ εἰς ἑνδεκα ἑκατομμύρια, ἐν ᾧ κατὰ τὸν ληφθέντα μέσον ὅρον ἀπὸ τὰ πέντε ἢ καὶ τρία ἀμέσως προηγούμενα ἔτη ἔπρεπε νὰ ὑπερβῶσι τὰ δεκαέξ ἑκατομμύρια, καὶ ὅτι ἡ ἐλλειψις αὕτη προῆλθεν ἀπὸ τὴν κακὴν τοῦ συστήματος τῆς εἰσπράξεως ἐφαρμογὴν καὶ ἀπὸ τὰς καταχρήσεις, ἐπέτρεψεν, ὅτι κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν τὰ δημόσια ἔσοδα προϋπελογίσθησαν εἰς **14,000,000** δραχμὰς, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ ποσότητες, προερχόμεναι ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις ἐλαιοδένδρων, περιβολίων καὶ ἄλλων, καὶ ἀπὸ ἐκποτίσεις κατὰ τοὺς περὶ προικοδοτήσεως καὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν ὀρθαρτῶν κτημάτων Νόμους, αἵτινες μένουσι κατ' ἔτος ἀμετάβλητοι, καὶ περισχόμεναι διὰ τοῦτο ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν προηγουμένων

ετῶν ἐξ ὧν ἐξήγαγεν ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος τὸν μέσον ὅρον· συμπεριλαμβανομένων λοιπὸν καὶ τῶν ποσοτήτων τούτων τῶν ἀμεταβλήτων καὶ ἴσων καὶ εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη προϋπολογισθεισῶν, τὰ ἔσοδα τοῦ 1845 κατὰ τὴν συνταχθεῖσαν ἐπὶ βεβαίων πληροφοριῶν καὶ ἐπισήμων ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατάστασιν, ὅσα ἐβεβαιώθησαν, φθάνουσι περὶ τὰ 13,700,000 δραχμάς, ὡς δύναταί τις νὰ πληροφορηθῇ ἐκ ταύτης ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου εἴδους αὐτῶν· τοῦτέστι παρουσιάζεται ἔλλειμα μεταξὺ τῶν προϋπολογισθέντων καὶ τῶν βεβαιωθέντων περὶ τὰς 300 ἢ 400 χιλιάδας δραχμῶν, προελθὸν ἐκ τῆς ἀφορίας εἴς τε τοὺς καρποὺς καὶ εἰς τοὺς ἐλαιῶνας· ὅτι μεταξὺ τῶν βεβαιωθέντων ἐσόδων εἶναι καὶ οἱ ἔγγειοι καὶ ἐπικαρπίας φόροι, προϋπολογισθέντες εἰς 5,500,000 δραχμάς, καὶ βεβαιωθέντες περὶ τὰς 3,800,000 δραχμάς, ἡ δὲ βεβαίωσις αὐτῶν προκύπτει ἐκ τῶν πωληθέντων καὶ τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας γνωσῶν γεννημάτων, καὶ τῶν εἰσπραχθεισῶν ποσοτήτων ἐκ τῶν σταφίδων, ἀμπέλων, ἐλαιῶν, μεταξης κλπ. τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ προϋπολογισθέντος καὶ τοῦ βεβαιωθέντος ποσοῦ τῶν προσόδων ἔλλειμα προκύπτει ἐκ τῆς ἀφορίας τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ μάλιστα τῆς τῶν ἐλαιώνων, οἵτινες ἀπέδιδον ἄλλοτε περὶ τὰς 500,000 περίπου δραχμάς, ἐν ᾧ ἔφέτος, ὡς ἐκ τῆς ἀφορίας των καὶ τῆς ἐπενεχθείσης ἐλαττώσεως εἰς τὴν φορολογίαν των, δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ τὰς δρ. 170,000· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἐκ τῆς ἐπενεχθείσης ἐλαττώσεως τῆς φορολογίας τῆς μεταξης καὶ τῆς ἀτελείας τῆς εἰς τὸν τόπον καταναλισκομένης προκύπτει ἔλλειμα περίπου τῶν 50—60 χιλιάδων δραχμῶν· ὅτι ἐκτὸς τῶν βεβαιωθέντων εἶναι καὶ ἄλλα ἔσοδα μὴ βεβαιωθέντα εἰσέτι, ἀλλὰ ἀφεύκτως βεβαιωθησόμενα καὶ εἰσπραχθησόμενα, ὡς τὰ ἐξ ὀψίμων, τὰ ἐκ τοῦ ἐλαίου ἐκπιεζομένου εἰσέτι εἴς τινα μέρη, τὰ ὁποῖα θέλουσι φθάσει εἰς ἓν ἑκατομμύριον δραχμὰς, ὥστε τὸ ὅλον τῶν ἐσόδων συμπληροῦται εἰς τὴν ποσότητα περὶ τὰ 13,700,000, βεβαιωθέντων καὶ βεβαιωθησομένων κατὰ τὸ ἐλάχιστον αὐτῶν μέρος καὶ ὄχι εἰς τὴν τῶν δραχμῶν 11,000,000, ὡς ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθη.

Ἐξετάξων κατόπιν τὰ ἐπὶ τοῦ 6.· ἐφ' οὗ ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι κατὰ τὸν ἐξαχθέντα ἐκ τῶν τριῶν ἢ πέντε προηγουμένων ἐτῶν μέσον ὅρον τὰ ἔσοδα τοῦ 1845 ἔτους ἔπρεπε νὰ ὑπερβῶσι καὶ τὰ δεκαεξ ἑκατομμύρια, καὶ ἔτι πλέον, ἀναλόγως τῆς κατ' ἔτος γινομένης ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν προϊόντων μας, ἀπήντησεν ἐν πρώτοις ὅτι, ἐὰν

ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ἐφρόνει τοῦτο, τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὤφειλε νὰ ἐπιφέρῃ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ψῆφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὑποδεικνύων τὰ παραλειφθέντα ποσὰ ἢ τὰ κακῶς προϋπολογισθέντα· ἀλλ' οὔτε ἐξ αὐτοῦ οὔτε ἐξ ἄλλου τινος ἐγένετο τοιαύτη παρατήρησις, διότι ἅπαντες ἐγνώριζον ὅτι ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσότης καλῶς ὑπελογίσθη· διὰ νὰ πείσῃ δὲ τὴν Βουλὴν ὅτι τὰ ἔσοδα ἔπρεπε νὰ ὑπερβῶσι τοσοῦτον, ἀναλόγως τῆς κατ' ἔτος γινομένης προόδου τῆς γεωργίας καὶ τῶν ἄλλων παραγωγικῶν κεφαλαίων, ὤφειλε νὰ ὑποδείξῃ τοιαύτην καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη πρόοδον καὶ αὔξησιν τῶν προϊόντων μας· ἀλλ' ἐξεναντίας κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη παρατηρεῖται ὅτι, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ 1839 μέχρι τοῦ 1840 τὰ δημόσια ἔσοδα προέβαινον αὐξανόμενα, ἀπὸ τοῦ 1841 ἤρχισαν κατ' ἔτος ἐλαττούμενα καὶ κατὰ τὰ 1843 μέχρι τῶν 14,940,000 δραχμῶν, ἐλάττωσις, ἥτις δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν μεταβολὴν, διότι αὕτη ἐμφαίνεται εἰς τὸ μέρος τῶν ἐγγείων φόρων, οἵτινες πρὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ Σιπτεμβρίου διετέθησαν· ὅτι ἐκτὸς τούτων ἂν καὶ τὰ ἔσοδα ταῦτα ἐσημειοῦντο κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα εἰς μεγάλας ποσότητας, δὲν ἐπραγματοποιοῦντο ὅμως κατὰ παλαιὰ μέρος αὐτῶν, ἀναδεικνύμενα οὕτως ὑποθετικὰ, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ ἐξ αὐτῶν 1,300,000 προερχόμενον ἐκ τῶν γενομένων ἐλαττώσεων τοῦ ποιμνιακοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἄλλων φόρου μετὰ τὴν τρίτην Σεπτεμβρίου· ὅτι τὰ ὑποθετικὰ ταῦτα ποσὰ προήρχοντο ἐκ τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως, ἐξ οὗ πολλαὶ οἰκογένειαι εἰς διαφόρους ἐπαρχίας κατεγράφησαν καὶ ὁ φορολογούμενος λαὸς ἀπείρως καταπιεζόμενος, ἐπλήρωνεν ὄχι δύο καὶ ἥμισυ, ἀλλὰ τρία καὶ τρία ἥμισυ τοῖς δέκα· κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ὁ ἐνοικιαστὴς εἰς τὰς προσφοράς του ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐκ τῶν καταπιέσεων κέρδη, ὥστε, οὕτως, ὁ μὲν φορολογούμενος κατεπιέζετο, ὁ δὲ ἐνοικιαστὴς τὸ περιπλέον τοῦτο ἐκ τῆς καταπιέσεως δὲν ὠφελεῖτο, ἀλλὰ τὸ ἀπέδιδεν εἰς τὸ δημόσιον· ἐντεῦθεν προέκυψεν ἡ καταστροφὴ πολλῶν οἰκογενειῶν, καὶ αἱ καθυστερήσεις πολλῶν ἀκτημόνων, καὶ ἡ δυστυχὴς τοῦ λαοῦ κατάστασις· διὰ τοῦτο οἱ διοικηταὶ τότε ἐνησχολοῦντο μᾶλλον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν, ὡς προέδρων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων εἰς τὰς διαφορὰς μεταξὺ τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ φορολογουμένων. Τοιαύτη ἦτον ἡ κατάστασις κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα, ὅτε εἰς τὸν χάρτην μόνον τὰ ἔσοδά μας ἐσημειοῦντο· καὶ ἂν αὕτη ἤθελε πρὸς ὀλίγον ἔτι ἐξακολουθήσῃ, δὲν ἠθέλαμεν ἔχει πλέον φορολο-

γούμενον λαόν· ἀλλ' ἡ διατήρησις αὐτῆς ἦτον ἀδύνατος, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ 1841 ὅτι αἱ καταστάσεις καὶ τῶν ἐνοικιαζόντων καὶ τῶν φορολογουμένων ἐξηκριβώθησαν, ἤρχισεν ὁ ἐκπεσμὸς τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων· ἡ πραγματικὴ κατάστασις πάτε ἦτον ἄγνωστος, ἐπεκράτει δὲ ἡ ἰδέα ὅτι εἰς τὸν λαὸν ὑπῆρχε κεχωσμένον χρῆμα, τὸ ὁποῖον διὰ τοιούτων μέσων ἔπρεπε νὰ τεθῇ εἰς κυκλοφορίαν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ φορολογικαὶ διατάξεις ἄλλο εἶχον γράμμα καὶ ἄλλο πνεῦμα· ὅτι τὴν τότε κατάστασιν τῶν οἰκονομικῶν κατὰ τὰ 1843 ὡς μέλος συσταθείσης ἐπιτροπῆς περὶ βελτιώσεως τοῦ οἰκονομικοῦ μας συστήματος, ἐξέθηκεν αὐτὸς, παραστήσας ὅτι τότε μόνον θέλουσι παύσει αἱ καθυστερήσεις, ὅταν τὰ δέδαια ζητῶμεν, καὶ προτείνῃς τροπολογίαν τινὰ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος καὶ τινας ἐλαττώσεις· ἀλλὰ μήτε τὴν ἀνάγκην τῶν τροποποιήσεων ἀναγνώρισαν τότε, μήτε τὸν χρόνον κατάλληλον διά τινας ἐλαττώσεις· ὅτι ἡ ἀλήθεια αὐτὴ ἐξάγεται ἐκ τῆς συγκριτικῆς καταστάσεως τῶν προϋπολογισθέντων καὶ βεβαιωθέντων ἐσόδων κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ὅτι ὄχι μόνον τὰ προϋπολογιζόμενα ἔσοδα δὲν ἐπραγματοποιοῦντο κατὰ πολὺ μέρος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀντὶ νὰ προβαίνωσι τὰ εἰσοδήματα ἐκ τῆς προόδου τῆς γεωργίας κλπ. ὡς ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος διϊσχυρίσθη, ἠλαττοῦντο, διότι ἦτον αὔξησις βιαία καὶ ἀνωτέρα τῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῶν γενομένων εἰσπράξεων κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη 1839—1845 ἀπέναντι τῶν ἐσόδων αὐτῶν, ὅπου παρατηρεῖται, ὅτι ἐντὸς τοῦ 1839 εἰσεπράχθησαν ἀπὸ ἔσοδα τοῦ αὐτοῦ ἔτους . . . . . δραχ. 7,897,720

κατὰ τὸ 1840	»	7,868,730
κατὰ τὸ 1841	»	6,937,029
κατὰ τὸ 1842	»	6,089,797
κατὰ τὸ 1843	»	6,201,333
κατὰ τὸ 1844	»	5,777,000
κατὰ τὸ 1845	»	6,600,000

Εὐτυχῶς δὲ ἐκ τῆς συγκριτικῆς ταύτης καταστάσεως δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰσπραχθεῖσα ποσότης ὑπερβαίνει ἐκείνην τῶν δύο προηγουμένων ἐτῶν, καὶ ἡ ποσότης τῶν ἐσόδων ὑπερβαίνει τὴν τῶν ἐτῶν 1842—1844, ἀφαιρουμένων τῶν γενομένων ἐλαττώσεων τῶν φόρων, τῆς ἄλλοτε εἰς βάρος τῶν φορολογουμένων δαπάνης διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν προϊόντων, καὶ τῶν ὅσων πλέον τῶν νενομισμένων φόρων ἐπλήρωνεν ἀδίκως ὁ φορολογούμενος ὡς ἐκ τῶν ὑποχρεώ-

σεων ὅσας αἱ φορολογικαὶ διατάξεις τοῦ ἐπέβαλλον, καὶ τῶν ἐκ τῆς ἀφορίας ἐλαττώσεων.

Ὅτι ἐκτὸς τούτων εἶναι καὶ ἄλλη αἰτία τῶν ἐλαττώσεων, ὡς πρὸς τὰς εἰσπράξεις τῶν ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις καὶ ἐκποιήσεις ὀφειλομένων, διότι τὰ πρῶτα ἔτη καὶ ὡς πρὸς τὸ ἓν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἄλλο εἶδος τῶν εἰσοδημάτων ἠδυνήθησαν οἱ ἐνοικιασταὶ ἢ ἀγορασταὶ νὰ πληρώσωσι τὰς δόσεις των· ἀλλ' εἰς τὰ ἀκόλουθα ἔτη μήτε τὸ ἓν δέκατον δὲν ἀπέδιδον, διότι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μόλις ἀπὸ τὰς ἐκ τούτων προερχομένας 30,000 ἐγίνετο εἴσπραξις 30,000 ἕως 35,000 δραχμῶν· ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ἐνοικιάσεων ἐνγένει, καὶ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν ἐν μέρει προῆλθεν ἡ φαινομένη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη πρόοδος καὶ αὔξησις τῶν ἐσόδων, ἥτις ὅμως δὲν ἦτον πραγματική· καὶ ἂν καθ' ὁλοκληρίαν ἐπραγματοποιοῦντο τὰ φαινόμενα τότε ἔσοδα δὲν ἠθέλαμεν ἔχει ἤδη οὔτε πολίτας, οὔτε φορολογούμενον λαόν· ἔχομεν ἤδη δεκατρία μόνον ἑκατομμύρια ἔσοδα, ἀλλ' ἔχομεν τοὺς ἐντολεῖς μας κατὰ πάντα εὐχαριστημένους, διότι, ἐκτὸς καὶ τινων ἐλαττώσεων φόρων, ἐξέλιπε τὸ κακὸν τῶν καταπιέσεων, ὥστε ἐάν τις σήμερον ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν λαὸν δεκαεπτὰ ἑκατομμύρια, εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἀπαιτῇ νὰ τεθῇ ὁ λαὸς εἰς τὴν ἀθλίαν ἐκείνην κατάσπασιν, καθ' ἣν ὑπέκειτο εἰς τὰς σκληροτέρας καταπιέσεις καὶ καταστροφάς.

Διὰ νὰ ἀπαντήσῃ δὲ εἰς τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν τελωνιακῶν εἰσοδημάτων λεχθέντα, καὶ νὰ βεβαιωθῇ ὅ,τι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως ἐρρέθη περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν τελωνιακῶν εἰσοδημάτων, ἐπαρουσίασε συγκριτικὸν αὐτῶν πίνακα τοῦ ἔτους 1845 πρὸς τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὅτι τὰ τελωνιακὰ εἰσοδήματα τῶν 1845 ὑπερβαίνουσι τὰ τῶν ἄλλων ἐτῶν· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ τελωνεῖον Σύρου, αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ ἀνέβησαν κατὰ τὸ 1845 ἔτος εἰς δραχ. 1,014,457 ἐνῷ κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη δὲν ὑπερέβησαν τὰς 950,000 δραχμάς.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ὡμίλησε περὶ καταχρήσεων εἰς τὰς τελωνιακὰς εἰσπράξεις καὶ ἰδίως εἰς τὸ τελωνεῖον Σύρου, προελθούσας ἀπὸ κακοὺς διορισμοὺς καὶ κακὴν διαχείρισιν, ἀκολουθῶν ἐκεῖνον ἀπήντησεν, ὅτι ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν εἰσοδημάτων τούτων ἐξάγεται αὔξησις αὐτῶν, ἀποκρούουσα τὴν ἰδέαν τῶν καταχρήσεων· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὑπῆρξαν καταχρήσεις, αὗται δὲν δύνανται νὰ ἐπιβαρύνωσι τὴν ἐνεστῶσαν Κυβέρνησιν, διότι οἱ εἰς τὸ τελωνεῖον ἐκεῖνο ὑπάλληλοι ἦσαν ἐκ τῶν πρώτων κυβερνήσεων, καὶ πρὸ τῆς μεταβολῆς διωρισμέ-

νοι. Ἐκ τῆς συγκριτικῆς δὲ καταστάσεως τῶν εἰσοδημάτων τοῦ τελωνείου ἐκείνου ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον μέχρι τέλους Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτε ἐπαύθησαν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, καὶ τῶν ἀπὸ τὸν Αὔγουστον μέχρι τέλους τοῦ ἔτους πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἐτῶν, παρατηρεῖται ὅτι ἡ προκύπτουσα διαφορὰ εἶναι πλειοτέρα εἰς τὴν δευτέραν ἐποχήν. Τὴν αὐτὴν διαφορὰν θέλει εὕρει τις καὶ ὡς πρὸς τὸ τελωνεῖον Πατρῶν, ὅπου ἦσαν τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι ἐκ τῶν παρελθουσῶν Κυβερνήσεων· ὅτι διὰ τούτων δὲν προτίθεται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τινα τῶν ὑπαλλήλων τούτων καταχρήσεις, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τοιαῦται δὲν ἔλαβον χώραν, ἀλλ' ὅτι τὸ πάντοτε εἰσπραττόμενον εἰσεπράχθη καὶ πέρυσι καὶ ἔτι πλειότερον, καὶ ὅτι ἂν παραδεχθῶσιν αἱ ὑποτεθεῖσαι καταχρήσεις, αὗται δὶν ἐπιβαρύνουσι τὴν ἐνεστῶσαν Κυβέρνησιν.

Ἁπάντων δὲ κατόπιν εἰς τὰ λεχθέντα ἐπὶ τοῦ γ'. ζητήματος, ὅτι αἱ γενόμεναι ἐλαττώσεις προῆλθον ἐκ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς εἰσπράξεως καὶ ἐκ τῶν γενομένων καταχρήσεων, παρετήρησεν ὅτι, μ' ὅλον ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων καθίσταται περιττὴ τῶν αἰτιῶν, εἰς ἃς ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ἀπέδωκε τὰς μειώσεις τῶν εἰσόδων, ἡ ἀνασκευὴ, διότι ἐξ' αὐτῶν ἀπεδείχθη ὅτι αἱ τοιαῦται μειώσεις δὲν εἶναι πραγματικαὶ, μ' ὅλα ταῦτα θέλει ἐπιφέρει τινα εἰς ἀπάντησιν· καὶ πρῶτον περὶ τῆς ἀφορίας, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη ἐν μέρει καὶ ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος, ἀλλ' ὄχι τοιαύτην ὁποία παρ' ἄλλων παρεστάθη, καὶ καλύπτουσαν τὰς μειώσεις· ἐν τούτοις κατὰ πληροφορίας, ἐξαχθείσας ἀπὸ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, ὑπαρχόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πολλὰ πρότερον ἔτη, καὶ ἐγνωσμένων διὰ τὴν τιμιότητα αὐτῶν καὶ ἱκανότητα, ἐμφαίνεται εἰς τινα μέρη μεγίστη ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀφορία τῶν γεννημάτων, καὶ μόνον εἰς τὴν Ἀττικὴν, Μεγαρίδα, Θήβας, Λεβαδείαν, καὶ Παρνασσίδα, ἐπαρχίας περιλαμβανούσας ὅλα τὰ τοπικὰ τῆς Ἑλλάδος κλίματα καὶ τὰς διαφόρους γαίας, παρίσταται ἐλάττωσις ἑβδομήκοντα πέντε χιλιάδων κοιλῶν, συγκριτικῶς πρὸς τὰ ἄλλα ἔτη, ἤτοι τὸ ἥμισυ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος, ἡ δὲ εἴσπραξις ἐγένετο ἀπὸ ὑπαλλήλους ἐγνωσμένης ἱκανότητος, καὶ ἀπὸ τὸν παραιτηθέντα Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διωρισμένους (ἀνέγνω ἐνταῦθα ἀναφορὰς τῶν Οἰκονομικῶν ἐφόρων περὶ τῆς ἀφορίας). Δεύτερον· εἶπεν ὁ Βουλευτὴς ἐκεῖνος ὅτι ἡ ἀφορία ἀνεπληρώθη ἐκ τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τῶν γεννημάτων· ἀληθῶς αἱ τιμαὶ τῶν σιτηρῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνώτεραι ἦσαν ἀπὸ τὰς τοῦ

1844 ἔτους· ἀλλὰ κατ' ἐκεῖνο τὸ δημόσιον εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς μετακομίσεως, δι' οὗ ἠδύνατο νὰ συγκεντρόνῃ τὰ γεννήματα εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν μερῶν, ὅπου αἱ τιμαὶ ὑψοῦντο, καὶ ὁ συναγωνισμὸς εἰς τὴν ἐκποίησιν ἦτον εὔκολος, ἐνῷ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλάμβανεν αὐτὰ κατὰ δήμους, καὶ ἀλλαχοῦ κατὰ χωρία· ἡ ἐκ τούτου διαφορὰ ἐμφαίνεται ἐκ τῆς τιμῆς τῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς Πάτρας.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων ἐξάγεται ὅτι οὔτε τὸ ὑποτεθὲν πραγματικὸν ποσὸν, οὔτε τὸ εἰσπρακτέον, κατ' αὐτὸν, εἶναι ἀληθὲς, οὔτε τὰ αἴτια, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπέδωκε τὸ ἔλλειμμα, πραγματικά· οἱ διϊσχυριζόμενοι περὶ τῶν γενομένων καταχρήσεων εἰς τὰς εἰσπράξεις Βουλευταὶ, ἴσως γνῶσιν ἔχουσι τούτων ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύουσιν· ἀλλ' ὅταν τις ἐξετάσῃ ἐπαρχίας, καθ' ἃς ἡ εἴσπραξις ἐνηργήθη ἀπὸ ὑπαλλήλους διωρισμένους ἀπὸ τὸν παραιτηθέντα Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὑπάρχοντας καὶ πρότερον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐγνωσμένης ἱκανότητος ὄντας, καὶ ὅπου καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς ἀπαριθμήσεως καὶ εἰσπράξεως δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς συστάσεις φίλων τοῦ ὑπουργείου, θέλει πληροφορηθῇ ὅτι αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς τοὺς διέποντας τὰ δημόσια καταχρήσεις δὲν εἶναι ὑπαρκταὶ, καὶ ὅτι ἂν αὗται ὑποτεθῶσιν ἅπαντες συνένοχοι εἴμεθα, διότι καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς εἰσπράξεως διωρίσθη ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγων, δοθέντων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ πολιτευομένους καὶ ἀντιπολιτευομένους ἀδιαφόρως· ταῦτα δ' ἀνέφερεν ὄχι διὰ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τινα ἐνοχὴν καταχρήσεων, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἐσφαλμένη εἶναι ἡ περὶ τούτων ἰδέα, καὶ ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα προσεκτικώτεροι, διὰ νὰ μὴ ἀποδίδωμεν ἀνύπαρκτα πράγματα ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως, ὅταν μάλιστα ταῦτα τείνωσιν εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐξωτερικῆς μας ὑπολήψεως, τῶν ὁποίων αἱ συνέπειαι, καὶ ἂν μόνον πιστευθῶσιν ὡς πραγματικὰ καὶ ἀληθῆ, καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς εἶναι ἐπιβλαβεῖς.

Ἐνταῦθα ἄλλων αἰτησαμένων τὴν ἄδειαν νὰ ἀπαντήσωσιν εἰς ταῦτα, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἔχουσι τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ἀλλ' ὅτι χρῆσις τούτου θέλει γείνει εἴς τινα τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων, διὰ νὰ προβῇ ἤδη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἀναγνωσθέντος ἀκολούθως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως καὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη, καὶ τῆς ἐπ' αὐ-

τοῦ τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ συνόλου, παρετήρησέ τις ὅτι ὅσον παση̃νωστοι καὶ μεγάλαι εἶναι αἱ πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῆς οἰκογενείας ταύτης, τοσοῦτον καὶ μέγισται ἀμοιβαὶ πρὸς ταύτην μέχρι τοῦδε ἐγένοντο, οὔτε κατὰ τὸ πολλοστημόριον ἀποδοθεῖσαι εἰς ἄλλας ἴσως, καὶ ἴσως ἀνωτέρας ἐχούσας ἐκδουλεύσεις οἰκογενείας· ὅτι μέλος ὢν τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐβάλλετο νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, διότι ἐβλεπεν καθῆκον αὐτοῦ νὰ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει τὴν γνώμην του ἀφ' οὗ πρότερον ἔβλεπε τὸ διάταγμα, δι' οὗ παρεχωρήθη εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην τὸ σημαντικὸν κτῆμα Λυκοβουνί· ὅτι τὸ διάταγμα τοῦτο ἔλειπε καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ εὕρῃ, εὗρεν θέλω ἄλλα ἔγγραφα καὶ ἕτερον διάταγμα, ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ Λυκοβουνίου ἀποσβέννυνται ἅπασαι αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας· ἰδίως δὲ εἰς τὸ εὑρεθὲν ἕτερον περὶ τούτου διάταγμα ἀναφέρεται τὸ ἀπὸ 5 Ἀπριλίου **1835**, δι' οὗ κυρίως ἐγένετο ἡ παραχώρησις αὕτη, καὶ ἐξ οὗ ἐξάγεται ὅτι ἡ παραχώρησις αὕτη ἔγεινε πρὸς ἀπόσβεσιν ὅλων τῶν λοιπῶν τῆς οἰκογενείας ἀπαιτήσεων· ὅτι ἐκτὸς τῶν ἐγγράφων τούτων ὑπάρχει καὶ ἀναφορά τις τοῦ ἰδίου Πέτρου Μαυρομιχάλη πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων πρώτην ἐπιτροπὴν (τῆς ὁποίας περιληψιν ἀνέγνω), δι' ἧς ἐξάγεται ὅτι αὐτὸς ἀπαιτεῖ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν του γρόσια **150,000**, ὅτι ἐκ τοῦ εὑρεθέντος διατάγματος (τὸ ὁποῖον ἀνέγνω), καὶ ἂν δὲν σαφηνίζωνται καθαρώτατα τὰ περὶ παραχωρήσεως τοῦ Λυκοβουνίου, ἐμφαίνεται ὅμως καθαρώτατα ὅτι δὲν ἀναγνωρίζεται πλέον οὐδεμία ἄλλη ἀπαίτησις· ὅτι ἐκ τῶν λοιπῶν περὶ τοῦ Λυκοβουνίου ἐγγράφων ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο συγκειται ἀπὸ γαίας ἐκτάσεως **69 528** στρεμμάτων, ἐξ ὧν **9,000** ἦσαν καλλιεργημέναι, **9,000** καλλιεργήσιμοι, **3,000** ἀκαλλιέργητοι, καὶ ὅτι αἱ γαῖαι αὗται, ἐκτιμώμεναι κατὰ τὰς διαφόρους αὐτῶν ποιότητας, ἀπὸ **2** μέχρι **40** δραχμῶν τὸ στρέμμα, ἀποτελοῦσι τὴν ἀξίαν **208,000** δραχμῶν· ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο περιλαμβάνει ἐκτὸς τῶν γαιῶν καὶ ὑδρομύλους καὶ ἐλαιῶνα καὶ ἄλλα δένδρα· ἐπρότεινε δὲ, ἐπειδὴ τὰ ἀφορῶντα τὴν παραχώρησιν ταύτην ἔγγραφα εἶναι πολὺ ἀναγκαῖα καὶ ἔχουσιν ἐπιρροὴν εἰς τὴν τύχην τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἐν γνώσει, τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως μέχρις οὗ ἀνευρεθῶσιν

ὅλα ταῦτα καὶ παρακατατεθῶσιν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος ἐνταῦθα ἀνέγνω, ὅτι κατ' αἴτησιν τοῦ ἀγορεύσαντος ἤδη Βουλευτοῦ ἀπεύθυνεν ἔγγραφον αἴτησιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τῆς παραδόσεως, εἰς τὸν Βουλευτὴν τοῦτον, τῶν ἀφορώντων τὴν παραχώρησιν τοῦ Λυκοβουνίου ἐγγράφων· ὅτι κατ' αἴτησιν καὶ ἄλλων ἐτι Βουλευτῶν ἀπεύθυνεν ἔγγραφον παραγγελίαν πρὸς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀφορῶντος τὴν παραχώρησιν Λυκοβουνίου Διατάγματος, καὶ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι, μὴ δυνάμενος νὰ προσέλθῃ ἕνεκα ἐργασιῶν του εἰς τὴν Βουλὴν, διέταξε τὴν ἀντιγραφὴν καὶ ἀποστολὴν τοῦ διατάγματος τούτου εἰς τὴν Βουλήν.

Μετὰ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν περὶ ἀναβολῆς τοῦ προαγορεύσαντος ἀποκρούων ἰδίαν, εἶπεν ὅτι, ἂν καὶ θεωρεῖ εὐλόγους τὰς ζητουμένας παρὰ τοῦ προλαλήσαντος πληροφορίας καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐγγράφων, ἀφορώντων τὰς κατὰ καιρὸν δοθείσας πρὸς τὴν τῶν Μαυρομιχαλαίων οἰκογένειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀμοιβάς, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τὰ ἔγγραφα ταῦτα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ συζητούμενον Νομοσχέδιον, καθόσον ταῦτα, τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας ταύτης δοθεισῶν ἀμοιβῶν ἀφορῶντα, ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν τῶν ἀποζημιώσεων ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Βουλήν· ὅτι τὸ συζητούμενον Νομοσχέδιον μεγάλην ἀφορᾷ οἰκογένειαν· διὰ τοῦτο τάττει περὶ παραχωρήσεως τοῦ Λυκοβουνοῦ λεχθέντα, τὴν ἀξίαν τῶν ἀμοιβῶν ἀφορῶντα, ξένα ἐπίσης τῆς προκειμένης εἶναι συζητήσεως, καὶ τὰ περὶ ἐξοφλήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς οἰκογενείας ταύτης ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθέντα ἀνυπόστατα ὑπάρχουσι, καθόσον συζητουμένων καὶ ἄλλο τε ἀμοίας φύσεως ὑποθέσεων, οὐχὶ μόνον τοιαύτη ἰδέα παρ' οὐδενὸς ἐξερράσθη, ἀλλ' ἀπεναντίας καὶ ἐπικρίσεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπευθύνθησαν, ὡς δῆθεν δυσαναλογητότερον πρὸς τὰ δεινὰ τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ μάλιστα τοῦ Μαυρομιχάλη, καὶ αὐτῆς τῆς Βαυαρικῆς Κυβερνήσεως προσφερομένης· ὅτι τέλος περιθάλψιν γηραιοῦ ἀγωνιστοῦ ἀφορῶντος τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι ἡ Βουλὴ ἀσμένως θέλει ἀποδεχθῇ τοῦτο, καθόσον καὶ ἄλλοτε, περὶ ἀποζημιώσεως οἰκογενειῶν θυσιασασῶν προκειμένου, ἡ Βουλὴ ἀπὸ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὰς τοιαύτας ἐμπνεομένη αἰσθήματα γενναία ἔβαινε· κατὰ συνέπειαν ἐγνωμοδότησε κατὰ τῆς ἀναβολῆς.

Τοῦτον ἀντικρούων ἕτερος παρετήρησεν, ὅτι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συντάξεις καὶ ἀμοιβὰς ἢ μᾶλλον δικαιώματα ἀνδρὸς ἀγωνιστοῦ ἀφορᾷ· τούτου δὲ κειμένου, δὲν παραδέχεται τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, εἰπόντος ὅτι ἡ Βουλὴ ἔργα ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἐκπληροῦσα, οὐδόλως ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ δικαιώματα τῆς περὶ ἧς πρόκειται οἰκογενείας νὰ ἐξελέγξῃ δύναται· διότι ἂν ἀφ' ἑνὸς τοῦτο ἀληθεύῃ, βεβαιότατον ὅμως ἀφ' ἑτέρου εἶναι ὅτι ἡ Βουλή, ἀντιπρόσωπος οὖσα τοῦ ἔθνους, μόνη τὴν παραχώρησιν δικαιωμάτων νὰ ἐνεργήσῃ δύναται· ἐκτὸς δὲ τούτου, δικαστικὸν αὐτὴ φέρουσα σήμερον χαρακτῆρα, ὀφείλει ἵνα δικαίαν ἐπενέγκῃ ἀπόφασιν οὐχὶ εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀπαιτοῦντος καὶ τοῦ ἔχοντος συμφέρον νὰ στηριχθῇ, ἀλλὰ τὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀφορῶντα καὶ δικαιολογοῦντα δικαιώματα νὰ ἐξετάσῃ πρέπει. Δὲν εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς, εἶπεν, ὅτι τὰ ζητούμενα ἔγγραφα οὐδεμίαν μὲ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ἔχουσι σχέσιν, ὡς μηδόλως περὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας δικαιωμάτων σήμερον προκειμένου, καθόσον θεωρεῖ ὅτι ἡ γνῶσις καὶ ἐξέλεγξις τῶν δικαιωμάτων, ἐφ' οἷς ἡ περίθαλψις καὶ σύνταξις ὑπὲρ αὐτῆς διὰ τοῦ Νομοσχεδίου προτείνεται, τὸ πρῶτον στοιχεῖον τῆς προκειμένης συζητήσεως ἀποτελεῖ, καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐξετασθῇ πρέπει. Διὰ τοῦτο ἀπὸ σφαλερὰν καὶ ἄδικον ἀπόφασιν νὰ προφυλάξῃ τὴν Βουλὴν προθέμενος ὑποστηρίζει τὴν περὶ προσαγωγῆς τῶν ἐγγράφων πρότασιν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἀναβολὴν τῆς τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως.

Ἕτερος ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου παρετήρησε τὰ ἑξῆς. Εἰς τὴν κεφαλὴν μεγαλεπηβόλου ἐμπόρου σχηματίζεται τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἡ ἰδέα, ἥτις τοσάκις ἀνέτειλεν ὡς ὁ ἥλιος, καὶ τοσάκις ἐσκοτίσθη ὡς σκοτίζεται ὁ πλανήτης μας ἀπὸ τὴν ἐπερχομένην νύκτα· Ξάνθος ὁ ἄλλοτε πλουτῶν καὶ ἤδη πεινῶν καὶ ρακενδύτης περιφερόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν ἐπινοεῖ μετὰ δύο ἄλλων τὴν σύστασιν ἑταιρίας, ὑπὸ τὸν διακλαδισμὸν τῆς ὁποίας ἔμελλεν ἡ ἰδέα αὐτὴ νὰ ἀνάψῃ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος τὸ ὑποκαῖον εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων πῦρ τῆς ἐλευθερίας. Τὸ ἐπιχείρημα κυνδυνῶδες, καὶ ἔχρηζεν ἀνθρώπων φρονίμων, ἀποφασιστικῶν καὶ διασήμων, ὥστε ἐκ τοῦ ὀνόματός των μόνου νὰ οἰωνίζεται εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα, καὶ εἰς τοιούτους φρονίμως καὶ κατέφυγον.

Ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης, ἡγεμὼν τότε τῆς Μάνης, μόλις ἀκούσας ἀπὸ τὸ στόμα τῶν πρώτων κατηχητῶν του τὴν ἰδέαν

ταύτην, τὴν ἠσπάσθη προθυμότατα, καὶ τοι ἔχων τοὺς υἱούς του ὁμήρους εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀποφασίσας νὰ θυσιάσῃ ὄχι μόνον ἀρχὴν, ὄχι μόνον περιουσίαν, ἀλλὰ καὶ ζωὴν καὶ τέκνα· εἰς τὴν πατρίδα, εἶπε, χρεωστῶ καὶ τὴν ζωήν μου, καὶ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων μου, καὶ τὴν περιουσίαν μου, καὶ τὰ πάντα.

Παῖα καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὑπῆρξεν ἡ Μαυρομιχάλειος γενεὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ σιωπήσῃ τις ὁμιλῶν ὑπὲρ αὐτῆς· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ κατατρίψω τὸν πολύτιμον καιρόν σας εἰς ἀντικείμενα ἀνήκοντα μᾶλλον εἰς τὴν ἱστορίαν, ἀρκοῦμαι μόνον νὰ παρατηρήσω, ὅτι ὁ πάππος τοῦ ἀντιστρατήγου Π. Μαυρομιχάλη Καπετὰν Γεωργάκης μὴ ἀνεχόμενος τὴν δουλείαν τοῦ ἔθνους μας, μετὰ τοῦ Μπενάκη καὶ Κρεββατᾶ καὶ μετὰ τῶν Ναυάρχων τοῦ Ῥωσσικοῦ στόλου Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου συνεννοηθείς, ἐκίνησε τὴν τῶν 1769 ἐπανάστασιν, ἥτις ἀτυχῶς δὲν ἔλαβε τὸ ἐλπιζόμενον ἀποτέλεσμα· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ καπετὰν Γεωργάκη ἔπεσαν ὁ μὲν εἷς ὁ Ἰωάννης εἰς τὸ πεδίον τῆς κατὰ τὸ Ἀλμυρὸν γενομένης τότε μάχης, ὁ δ' ἕτερος πολιορκηθεὶς εἴς τινα τῶν τοῦ Ἀλμυροῦ πύργων, καὶ ἐξελθὼν, καὶ τοι προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ἐπληγώθη· μὴ θέλων δὲ νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς ἐχθροὺς, τετραυματισμένος ἀπέρασε κολυμβῶν εἰς Γιαννιτσάνικα· ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ καπετὰν Γεωργάκη Ἰωάννης αἰχμαλωτισθεὶς ἀπήχθη εἰς Ναύπλιον, καὶ μετὰ ἑξαετῆ δουλείαν ἠλευθερώθη μὲ ἱκανὰ λύτρα, καὶ ὅτι ὁ φιλοπόλεμος λαὸς τῆς Μάνης δὲν κατέθηκε τὰ ὅπλα παρὰ ὑπὸ συνθήκας νὰ μένῃ ἐλεύθερος καὶ αὐτοδέσποτος.

Ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης φλεγόμενος ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους, ἐρρόντιζε πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεώς του· ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὸ 1806 μεταβὰς εἰς Τεργέστην ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν τοῦ μεγαλουργοῦ Ναπολέοντος· τῷ τὴν ὑπεσχέθη φιλοξενήσας αὐτὸν, ἀλλ' ἡ κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐκστρατεία του δὲν τῷ ἐπέτρεψε κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἐποχὴν ταύτην νὰ παράσχῃ· καὶ κατὰ τὸ 1809 ὁ Μαυρομιχάλης συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Δοζιλὸτ, Διοικητοῦ τότε τῶν Ἰονίων νήσων, παρεσκεύαζε τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔθνους μας, τὰ πάντα ἑτοιμάσας εἰς Κέρκυραν, καὶ χρήματα, καὶ ὅπλα καὶ πολεμεφόδια. Ἀλλ' ἡ αἰφνιδίως ἀποφασισθεῖσα καὶ γενομένη παράδοσις τῶν Ἰονίων νήσων εἰς τοὺς Ἄγγλους, καὶ ἡ ἀναχώρησις τοῦ Δοζιλὸτ, κατέστησεν ἀπραγματοποίητον τὸ ἐπιχείρημά του.

Ἀλλοῦ τότε τὰ βλέμματά του ἔστρεψε, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ

τούτῳ μετέβη κατὰ τὸ 1811 εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ νὰ συνομιλήσῃ μὲ διαφόρους ἐκεῖ ὁμογενεῖς. Ἀναχωρευθεὶς κατόπιν ἡγεμόνος τῆς Μάνης, διότι τινὰ σημεῖα ἐδείκνυον εἰς τοὺς Τούρκους τὴν πρὸς τοῦτο τάσιν του, ἀπεφάσισε διὰ νὰ τοὺς ἡσυχάσῃ νὰ στείλῃ τοὺς υἱούς του ὁμήρους εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὧν ὁ εἷς μετέπειτα ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀσθενείας πρὸς τὸν πατέρα κατὰ τὸ 1819 ἐπανῆλθεν.

Ἐπλησίαζεν ὁ χρόνος τῆς ἐκρήξεως τοῦ Ἡφαιστείου τῆς ἐλευθερίας ἡμῶν κηρύγματος, καὶ οἱ δυνάσται μας πληροφορηθέντες τὸ μυστήριον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ μαθόντες τὴν εἰς Καρδαμύλην ἄφιξιν τοῦ Κολοκοτρώνη, ἡτοιμάζοντο εἰς τὴν παραμονήν της νὰ καταπίξωσι τὴν φωνὴν τῶν δικαίων μας, ἐμελέτων φραγὰς καὶ ὡρμῶντο εἰς τοῦτο, ἐζήτουν δὲ ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς τὸν Σουλτάνον πίστεως τοῦ ἡγεμόνος Μαυρομιχάλη καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Κολοκοτρώνη ἀποκεφτομένου καὶ διατηρουμένου παρ' αὐτοῦ.

Ὁ Μαυρομιχάλης φοβούμενος καὶ πάλιν μὴ ματαιωθῇ τὸ μέγα τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἐπιχείρημα, καὶ θέλων νὰ κρατῇ μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ ὥρα, εἰς τὴν πλάνην τους ὡρυάπτοντας καὶ διψῶντας τὸ αἷμα τῶν Ἑλλήνων Τούρκους, ἀσπασάμενος τὸν υἱόν του Ἀναστάσιον, ὅστις στολίζει ἤδη τὸν βουλευτικόν μας σύλλογον, ἀπῆγαινε, εἶπεν, ὡς ὅμηρος εἰς τὴν Τρίπολιν, καὶ ἀπέθανε διὰ τὴν πατρίδα. Ἂν δὲν δυνηθῶμεν νὰ σὲ σώσωμεν· καὶ διὰ τῆς τοιαύτης πράξεώς του καὶ ἐκ τῆς ἀφίξεως ἐκεῖ τῶν ἀρχιερέων καὶ προκρίτων κατωρθώθη νὰ πεισθῶσιν οἱ Τοῦρκοι εἰς ὅσα τοῖς ἔγραφεν, ὅτι δηλαδὴ τὰ τοιαῦτα στρατηγήματα τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ ἦσαν, ἵνα τὴν συγχώρησίν του παρὰ τοῦ Σουλτάνου ἐπιτύχῃ, οἵτινες ἀμέσως τότε ἐπεμψαν πανταχοῦ ταχυδρόμους ἀναγγέλλοντας τὴν χαρμόσυνον δι' αὐτοὺς ἀγγελίαν τῆς ἀφίξεως τοῦ ὁμήρου των, καὶ διατάσσοντας τὴν καθησύχασιν ἁπάντων.

Δὲν δύναμαι νὰ παραλείψω, εἶπεν, ὅτι οἱ υἱοί του ἠμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους τίς πρῶτος νὰ ἀπέλθῃ ὅμηρος καὶ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τῆς πατρίδος· ὑπερισχύσας δὲ ὁ Ἀναστάσιος διέβαινε τὰς πύλας τῆς Τριπόλεως, ἱσταμένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν μὲ γυμνὸν μέγα ξίφη τῶν Τούρκων, κομπάζων διὰ τὴν ἀποκρυψίν τοῦ μυστηρίου, ὡς ἐκόμπαζεν ἄλλοτε ἡ Δέκινα, ἀποκρύψασα τὴν κατὰ τοῦ Ἱππάρχου καὶ Ἱππίου συμμονίαν τῶν Ἀθηναίων συνωμοσίαν τοῦ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος.

Ταῦτα ἐγίνοντο, εἶπε, κατὰ τὴν 3 Μαρτίου τοῦ 1821, κατὰ

δὲ τὴν 14 ἔφθασεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τὴν τῶν Τούρκων προσοχὴν ὑποκλέψας, ὁ ἕτερος ὅμηρος υἱός του ὁ Γεώργιος, διὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πατέρα του συνεννοήσει καὶ τῶν ἐκεῖ ἑταιριστῶν ὅτι ἦλθε πλέον ἡ ὥρα νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας.

Τότε πάραυτα εἰς μὲν τοὺς ἄλλους ἑταιριστὰς Πελοποννησίους ἔγραψε περὶ τούτου ἀποστέλλων ταχυδρόμους, τὸν δὲ υἱόν του Γεώργιον ἐπὶ τῷ ἰδίῳ σκοπῷ εἰς Ὕδραν ἔστειλεν, αὐτὸς δὲ ἐγύφρει πρὸς τὴν ἐπανάστασιν. Τότε δὲ ὡς δι' ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος διεγύθη ἁπανταχοῦ ἡ φωνὴ τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἀπὸ τοῦ Προύτου μέχρι τοῦ Ταινάρου καὶ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν εἰς τὰ πελάγη πᾶσα χεὶρ Ἑλληνική, καὶ εἰς χριστὸν προσκυνοῦσα, ἔβραττε τὰ ὅπλα καὶ ὡρμᾶτο νὰ πολεμήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας μας.

Τότε ὁ Κωνσταντῖνος καὶ Κυριακούλης Μαυρομιχάλαι ἐλίνησαν ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Μάνην μὲ τοὺς ἀνδρείους καὶ ἐμπειροπολέμους Λάκωνάς των, ἑκάστου τῶν ὁποίων τὰ στήθη μὲ φρούριον ἰσοδυναμοῦσι, καὶ μὲ διάφορα στρατηγήματα ἐδίωξαν τοὺς φυβεροὺς εἰς τοὺς Ἕλληνας ὅλους Μπαρδουνιώτας, καταφυγόντας εἰς Τρίπολιν.

Τότε ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὁρμώμενοι ἑστίας οἱ γενναῖοι Τσανετάκης Γρηγοράκης καὶ ὁ Δ. Τσιγκουράκος ἐπολιόρκησαν τὴν Μονεμβασίαν.

Τότε ὁ Ἠλίας Μαυρομιχάλης πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Γέροντος, ὁ Ἀντώνιος καὶ Ἰωάννης οἱ δύο ἀδελφοί του, ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν Καλαμῶν, ἐπολιόρκησαν τοὺς Τούρκους εἰς τρεῖς οἰκίας 500 περίπου ὄντας, παραδόντας δ' ἑαυτοὺς καὶ τὰ ὅπλα εἰς τὸν Π. Μαυρομιχάλην ἐπελθόντα κατόπιν ἐκεῖ μὲ τοὺς Μουρζίνους, Καπεταναίους, Κουμουντουράκιδας, καὶ Χριστέας καὶ τὸν ἀνδρεῖον Κωλοκοτρώνην.

Τότε ὁ Νικηταρᾶς, ὁ τρόμος τῶν Τούρκων, ὁ Φλέσσας ὁ Κεφάλας καὶ λοιποί, συνῆλθον ἐκεῖ ὡς εἰς γενικὸν στρατόπεδον. Ἐκεῖθεν τὸν μὲν Ἀντώνιον Μαυρομιχάλην μετὰ τῶν λοιπῶν Πελοποννησίων καπεταναίων ἐξαπέστειλε νὰ πολιορκήσωσι τὴν Καρύταιναν, τὸν Κωνσταντῖνον Μαυρομιχάλην τὸ Νεόκαστρον, καὶ μὲ τὸν περὶ τὰ πολεμικὰ πολύπειρον Κωλοκοτρώνην ἐξαπέστειλε 300 Λάκωνας ὑπὸ τὸν Βοϊβὰν καὶ Μπουκουβάλαν εἰς Καρύταιναν, ὅθεν κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κωλοκοτρώνου οἱ Τοῦρκοι νὰ ἐκφωλευθῶσιν ἔπρεπεν, ὡς κέντρον τῆς Πελοποννήσου· μετὰ

δὲ τρεῖς ἡμέρας στέλλει καὶ τὸν υἱόν του Ἡλίαν πρὸς ἐνδυνάμωσίν του.

Ἡ ἥττα τὴν ὁποίαν ἐκεῖ ὑπέστησαν, καὶ ἡ ἐγκατάλειψίς των ἀπὸ τοὺς στρατιώτας, ἐκτὸς 300 Λακώνων ἐμμεινάντων παρὰ τῷ Ἡλίᾳ Μαυρομιχάλῃ, ἀπῆλπισεν ἅπαντας, ὥστε ἀπεφάσισαν νὰ ἀποστείλωσι τὰς οἰκογενείας των εἰς τὴν Μάνην, ὡς εἰς ἄσυλον, διὰ νὰ τὰς ἐξασφαλίσωσι.

Τότε ἔντρομοι ὅλοι ὡς μόνην σωτηρίαν των ἐθεώρουν τὸ νὰ δώσωσι τὰ πάντα ὑπὸ τὴν συνετὴν Κυβέρνησιν τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, καὶ συνελθόντες τὸν ἀνεγνώρισαν ἡγεμόνα καὶ ἀρχιστράτηγον τῆς Πελοποννήσου· καὶ φρονίμως· διότι ὁ Μαυρομιχάλης ἀφ' ἧς κατέστη ἡγεμὼν τῆς Μάνης διὰ τοῦ φιλοφρονητικοῦ καὶ καλοῦ τρόπου του, διὰ τῆς ἠπιότητός του καὶ τοῦ προβλεπτικοῦ του κατώρθωσε νὰ ἐλκύσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἀγάπην ὅλων, τὴν ὑπακοήν, τὸ σέβας, τὸν ἔπαινον τῶν Πελοποννησίων καὶ λοιπῶν Ἑλλήνων καὶ Εὐρωπαίων, ὥστε τὴν πρὸ τῆς ἡγεμονίας του ἀπρόσιτον διὰ τὰς λῃστείας καὶ πειρατείας Μάνην κατέστησε τόπον ἐμπορίου.

Ἡ νίκη ἥτις ἀμέσως ἐστεφάνωσε τὴν Μαυρομιχάλειον οἰκογένειαν, καὶ ἥτις ἔσωσε τὸ ἔντρομον ἔθνος καὶ τῷ ἔδωκε ψυχήν, ἦτον ἡ τοῦ Βαλτετζίου. Τὸ Βαλτέτζι καυχᾶται διὰ τὰ τρόπαια τοῦ Ἡλία, Κυριακούλη, Ἰωάννη, καὶ Ἀντωνίου τῶν Μαυρομιχαλαίων, ὁμολογεῖ τὸν ἡρωϊσμὸν τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Λωκώνων, κομπάζει διὰ τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ στρατηγοῦ Πλαπούτα· ὀλίγοι πρὸς 12,000 Τούρκους ἀντιπαραταχθέντες, καὶ καταστρέψαντες καὶ καταδιώξαντες αὐτούς, ἔδειξαν ὅτι δὲν εἶναι κατώτεροι εἰς τὸν ἡρωϊσμὸν ἀπὸ τοὺς εἰς τας Θερμοπύλας ἐπὶ τῶν Μηδικῶν ἀριστεύσαντας προγόνους μας.

Εἰς τὰ Βέρβαινα μετὰ ταῦτα ὁ Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης καὶ ὁ Γιατράκος νικήσαντες τοὺς Τούρκους καὶ κυριεύσαντες τὰ πυροβόλα των καὶ τὰς ἀποσκευάς των, καὶ κατακλείσαντες αὐτοὺς ἐντὸς τῆς Τριπόλεως, κατέστησαν τὸ ἔθνος εἰς θέσιν πολὺ ἀνωτέραν τῆς τῶν ἐχθρῶν του. Ἀναφέρων, Κύριοι τὸ ὄνομα μόνων τῶν Μαυρομιχαλαίων εἰς τὴν διήγησίν μου δὲν λέγω ὅτι καὶ ἄλλοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὰς ὁποίας ἀναφέρω μάχας· ἐξεναντίας εἶναι πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐκτιμῶ πολὺ τοὺς ἀγῶνας, ἀλλὰ περὶ τῶν Μαυρομιχαλαίων σήμερον πρόκειται.

Μήπως εἰς τὰ Τρίκορφα ὁ Ἡλίας Μαυρομιχάλης μετὰ τοῦ Κωλοκοτρώνου δὲν ἔδειξαν πάλιν μέχρι τίνος βαθμοῦ φθάνει ἡ ἀνδρία καὶ ἡ φρόνησις τοῦ Ἕλληνος; Ἢ μήπως ἡ Τριπολις δὲν

εἶδεν ἀριστεύοντα τὸν ἕτερον τῆς Μαυρομιχαλείου οἰκογενείας γόνον, τὸν Κυριακούλην, καὶ κατὰ τὴν ἔφοδον, καὶ ἄλλως ἀκόμη συντελέσαντα εἰς τὴν ἀπελευθέρωσίν της; δὲν ἔπεισε τοὺς Ἀλβανοὺς νὰ ἀναχωρήσωσι, τῶν ὁποίων ἐμμενόντων, καθίστατο ἡ πόλις ἀκυρίευτος;

Τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρομιχαλαίων αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἀγῶνες εἶναι τοσοῦτον ὑπερμεγέθεις, Κύριοι, ὥστε δὲν θέλω κατορθώσει νὰ τὰς περιγράψω εἰς τὴν ἐντέλειάν των, διὰ τοῦτο καὶ ζητῶ συγχώρησιν καὶ ἀπὸ αὐτὴν διὰ τὴν ἀδυναμίαν μου, καὶ ἀπὸ τὸ Ἔθνος, τὸ ὁποῖον πρὸς εὐγνωμοσύνην ἐπιθυμεῖ νὰ τὰς γνωρίζῃ

Τὸ προβλεπτικόν της ἔφθανε παταχοῦ· ἤκουσε τὴν ἐπερχομένην τότε πολυαρίθμον στρατιὰν τοῦ Μεϊδὲτ Πασᾶ καὶ Ὁμερβριώνη, καὶ ἀμέσως ὁ Κυριακούλης καὶ Ἡλίας ἔδραμον, ἐνώθησαν εἰς Δερβενάκια μὲ τὸν νέον Ὀδυσσέα καὶ λοιποὺς ἀρχηγοὺς τῆς στερεᾶ Ἑλλάδος, οἵτινες ἀπὸ μέγα πρὸς τὸν Ἡλίαν σέβας των διὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἔθνους ζῆλον τῆς Μαυροχαλείου οἰκογενείας ὡς ἀρχηγὸν ἀνεγνώριζαν, καὶ ὡς τοιοῦτον εἰς ὅλους τοὺς στερεοελλαδίτας παρέστησαν διὰ νὰ πείθωνται εἰς τὰς διαταγάς του. Εἰς τὸν Κυριακούλην καὶ Ἡλίαν Μαυρομιχάλην καὶ τὸν Τουρκοφάγον Νικηταρᾶν ἐνεπιστεύθησαν ὅλοι τὴν φύλαξιν τοῦ Ἰσθμοῦ, τούτους καὶ μόνους διὰ τὴν ἀνδρείαν των ὡς προτείχισμα κατὰ τῆς εἰς τὴν Πελοπόννησον εἰσβολῆς τῶν ἐχθρῶν ἐγκρίναντες· οἵτινες ἐπὶ ἓξ ὁλοκλήρους μῆνας ἐκάθηντο φυλάσσοντες καὶ ἐμποδίζοντες τὴν δίοδόν των.

Μὲ τὴν πολιάν του ὁ σεβάσμιος τῆς Καρύστου ἐπίσκοπος ἔτρεχε παντοχοῦ, ἄλλοτε ἐμψυχόνων τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἄλλοτε πολεμῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Ἦλθε πρὸς τὸν Ἡλίαν διατρίζοντα εἰς Κόρινθον, ἐζήτει τὴν βοήθειάν του ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Καρύστου· ἔτρεξεν ἀμέσως μετὰ τοῦ Κυριακούλη ὁ γενάδας Ἡλίας Μαυρομιχάλης, καὶ ἔπεσε μαχόμενος ἀνδρείως θῦμα πρῶτον τῆς Μαυρομιχαλείου οἰκογενείας. Τὸν θάνατον αὐτοῦ ἀνήγγειλαν εἰς τὸν Γέροντα, ὅστις ἀτάραχος ἠρώτησε τὸν ἀγγελιαφόρον « μαχόμενος ἀπέθανε; » καταφατικῶς δ' αὐτοῦ ἀπαντήσαντος, « εὐχαριστοῦμαι, ἀπεκρίθη, διότι εἰς τὴν πατρίδα διὰ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη ἔδωκε τὴν ζωήν του. »

Τὸ δεύτερον θῦμα τῆς Μαυρομιχαλείου οἰκογενείας εἶδεν ἡ Ἤπειρος· εἰς τὴν Ἤπειρον μετὰ 300 ὡς ἄλλος Λεωνίδας διέβη μετὰ τὴν μάχην τῆς Καρύστου ὁ Κυριακούλης, καὶ τρεῖς συγκροτήσας μάχας καὶ τρεῖς νικήσας τὸν Κεχαγιάμπεην, ἔχυσε τὸ

αἷμά του εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας· μάρτυς αἰώνιος τοῦ ἡρωϊκοῦ θανάτου του θέλει εἶσθαι τὸ Φαναράκι.

Τῆς Ἀργολίδος τὰς πεδιάδας ἐκάλυψεν ἡ μυρμηκιὰ ἐκείνη τοῦ Δραμαλικοῦ στρατοῦ· ὁ Ὑψηλάντης, ὁ Μαυρομιχάλης καὶ Κριεζώτης ἐκυβέρνων τότε. Δὲν ἔδειξε καὶ ἐκεῖ τὸν αὐτὸν Ἑλληνικὸν ἡρωϊσμὸν ὁ Ἀντώνιος, Γεώργιος, καὶ Ἰωάννης οἱ Μαυρομιχάλαι ἀριστεύσαντες εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἄργους; Δὲν ἐκλείσθη εἰς τὸ φρούριον ὁ Ἰωάννης, ὅθεν μαχόμενος ἐσώθη τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀρχηγῶν Πλαπούτα, Κωλοκοτρώνη καὶ τῶν λοιπῶν;

Τὸ Μεσολόγγιον ἐπολιορκεῖτο στενά· ἐκινδύνευε νὰ χαθῇ· ἡ λύπη εἶχε μαράνει τὰς καρδίας τοῦ ἔθνους ὅλου· ἡ κατήφεια ἦτο γενικὴ εἰς τὰ πρόσωπα τῶν Ἑλλήνων ὅλων· εἰς τὸ Μεσολόγγι εἶπε θὰ ὑπάγω ὁ Γέρων Μαυρομιχάλης, καὶ διαβὰς ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα καὶ ἀποστείλας ἐκεῖθεν εἰς Ὕδραν διὰ νὰ σωθάσωσι τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα, ἀπέρασεν εἰς τὴν Στερεὰν καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτό· ἡ ἐμφάνισίς του ἔσωσε τὸ Μεσολόγγι.

Ἡ Ἀκαρνανία ἐπλημμύρει τότε ἀπὸ Τούρκους· διὰ τοῦτο ἐπὶ κεφαλῆς ἔχοντες τὸν Π. Μαυρομιχάλην ἐξεστράτευσαν ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι κατὰ τοῦ Δραγαμέστου καὶ τοὺς Τούρκους ἐκεῖθεν ἐξεδίωξαν. Τότε καὶ οἱ Ἀκαρνᾶνες ὑπὸ τοιούτου ἀνδρὸς στρατηγούμενοι ἀπιρίγραπτα ἔδειξαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνδραγαθήματα. Ἐπανῆλθον εἰς Γαστούνην μετὰ ταῦτα ὁ Π. Μαυρομιχάλης μετὰ τῶν ἀνδρείων Ἀκαρνάνων του· αἱ πρὸς αὐτὸν γενόμεναι ὑποδοχαὶ ὡμοίαζον τὰς τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπανερχόμενον εἰς τὰς Ἀθήνας· διότι καὶ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, καὶ γέροντες καὶ νέοι καὶ γυναῖκες καὶ τέκνα μετὰ δαφνῶν καὶ μυρσινῶν ἐξήρχοντο ἀπὸ πᾶσαν πόλιν καὶ χωρίον πρὸς προϋπάντησίν των, μαρτυροῦντες τὴν εὐγνωμοσύνην των διὰ τὸν πατριωτισμόν των.

Τὰ Μεσσηνικὰ φρούρια ἐζήτουν ὑπεράσπισιν κατὰ τὴν ἀπόβασιν τοῦ Ἰμβραήμ· εἰς ταῦτα ἔδραμον οἱ Μαυρομιχάλαι· τὸ Νιόκαστρον κλαίει τὸν Ἰωάννην, ἐκεῖ ἦτο αὐτὸ φονευθέντα· τὸ Νεόκαστρον εἶδε κρατηθέντας παρὰ τοῦ Ἰμβραὴμ παρὰ τὰς συνθήκας τὸν Γεώργιον Μαυρομιχάλην καὶ τὸν Γιατράκον μόνους, ὅταν τρώγοντες τὰς πέτρας του ἀντὶ τοῦ ἄρτου καρτερικῶς, ἀναγκάσθησαν πρὸς σωτηρίαν τοσούτων Ἑλλήνων χρησίμων εἰς τὴν πατρίδα νὰ συλληκολογήσωσιν ἐντίμως, ἀφοῦ κατέστη ἀδύνατος ἡ ἔξωθεν βοήθεια.

Τὴν ἀνταλλαγὴν των ἔκαμεν ἔπειτα ὁ Ἰμβραήμ· μὲ τὸν

Ἀλήμπεη καὶ ἄλλον πασᾶν ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ἡ Μαυρομιχάλειος οἰκογένεια θέλει δεχθῇ τὴν πρότασίν του νὰ τὴν καταστήσῃ εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πελοποννήσου ὅλης, ἂν ἐνωθῇ μὲ αὐτόν. ἀλλὰ ψευσθεὶς τῶν ἐλπίδων του καὶ προσκαλέσας αὐτὴν νὰ προσκυνήσῃ καὶ παραδώσῃ τὰ ὅπλα, ἤκουσεν εἰς ἀπάντησιν τὸ Σπαρτιατικόν· α Μολὼν λαβέ· β τότε ὀργισθεὶς ἠθέλησε νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Λακωνίαν· ἀλλ' οἱ Λάκωνες τῷ ἀπέδειξαν εἰς τὸ Λιμῶρον ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Ἀναστάσιον Μαυρομιχάλην καὶ Ἡλίαν Κατσάκον Μαυρομιχάλην, ὅτι εἶναι ἀληθεῖς ἀπόγονοι τῶν σπαρτιατῶν, τροπώσαντες 9,000 τακτικοῦ στρατοῦ καὶ 3,000 ἱππέων καὶ ἀτάκτους πολλούς.

Ἐζήτησεν ἔπειτα ν' ἀποβῇ εἰς Δυρὸν ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ οἱ Μαυρομιχαλαῖοι τῷ ἔδωκαν τὸ δεύτερον μάθημα τῆς Λακωνικῆς ἀνδρίας, εἰς τὴν θάλασσαν ῥίψαντες τὸν στρατόν του.
Καὶ ἡ εἰς τὸ Πολυάραβον καταστροφή του ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἐστάθη τὸ τρίτον μάθημα.

Ὁμιλῶν περὶ τοῦ προβλεπτικοῦ τοῦ Π. Μαυρομιχάλη παρέλιπον, εἶπε, νὰ σᾶς εἴπω ὅτι μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Τριπόλεως ἔσωσε τὰς οἰκογενείας τῶν Τούρκων καὶ παραβλέψας πᾶν ἰδιοτελείας συμφέρον τὰς ἀντήλλαξε μὲ 80,000 τάλληρα χρησιμεύσαντα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στόλον, τὸν κατακαύσαντα τὸν Τουρκικὸν ἔξωθεν τῆς Χίου· ὅτι ὁ Καϊμακάμης, ὁ Κιεχαγιάμπεης καὶ Μπινακιίνης ἀντηλλάγησαν μὲ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μάρκου Βότσαρη, τὸν Κώνσταν Βότσαρην, τὸν Ἀλέξιον Νοῦτσον, καὶ πολλὰς ἄλλας οἰκογενείας.

Ὁ ἄλλοτε λιπὼν ἡγεμὼν τῆς Μάνης, τὸ ἄσυλον τῶν καταδιωκομένων, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Πελοποννήσου, ὁ ἐκλεγθεὶς Πρόεδρος τῆς ἐν Καλτετζαῖς Συνελεύσεως, ὁ μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου καὶ Κριεζώτη ἐπὶ Δράμαλη κυβερνῶν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, ὁ τοσαύτας ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ ἔθνος παρασχών, ὁ τοσαῦτα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας μας θυσιάσας, ὁ τοιούτους ἀπωλέσας υἱοὺς καὶ ἀδελφούς, γέρων ἤδη κατάκοιτος ἀμείβεται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀσήμαντον ἀμοιβήν, καὶ ταύτην ζητεῖτε νὰ τῷ διαφιλονεικήσετε;

Τὸ ἔθνος τοιαύτην ἀγνωμοσύνης προσβολὴν δὲν ἀνέχεται, οὔτε ἐνοεῖ νὰ ἔδωκε τοιαύτην ἐντολήν· καὶ τοι πτωχὸν θέλει δώσει σήμερον διὰ τῶν Βουλευτῶν του ἐκείνων, οἵτινες ὑπὲρ αὐτοῦ θὰ ψηφοφορήσωσι, τὸ πρῶτον παράδειγμα ὅτι ἐκτιμᾷ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του ἀγωνιζομένους ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεών των.

Γενεὰ εὐγενέτις τοῦ Ἔθνους, μὴ ψυχρανθῇς διὰ τὴν τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦλθες ἐξαιτίας του! αἱ θυσίαι σου εἶναι ἀνεκτίμητοι, καὶ τὸ Ἔθνος ὁμολογεῖ τὴν πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνην του, στόμα δ' ἄγνωμον δὲν θέλει εὑρεθῇ νὰ τὰς σμικρύνῃ.

Προτείνω ὅθεν, εἶπε, τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον παρατηρήσαντα ὅτι τὸ ζητούμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διάταγμα ἐσταλη, ἀλλ' ὅτι εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἀναγνωσθὲν, εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι μέλλων νὰ ὁμιλήσῃ ὑπὲρ ἑνὸς τῶν πρωταγωνιστῶν δὲν ἀντικρούει μὲν τὴν πρότασιν, προτίθεται ὅμως ὀλίγας νὰ ἐπενέγκῃ παρατηρήσεις· καὶ ἀ.) τὸν προλαλήσαντα ἀντικρούων, παρετήρησεν ὅτι ἡ διεξοδικὴ ὑπὲρ τῶν θυσιῶν καὶ δικαιωμάτων τοῦ Μαυρομιχάλη ἱστορικὴ ὁμιλία του πρὸς νεανίας μᾶλλον νὰ γίνῃ ἥρμοζεν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐνώπιον ἀγωνιζῶν συγκινδυνευσάντων μετ' αὐτοῦ· ὅτι ἀναγνωρίζων καὶ αὐτὸς, ὡς καὶ πάντες, τὰ δικαιώματα τοῦ Μαυρομιχάλη, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι καὶ πλεῖστοι ἄλλοι τῆς αὐτῆς ἀξίας καὶ θυσιῶν ἀγωνισταὶ, οἷος ὁ Νικηταρᾶς ἐπὶ παραδείγματος, οὐδ' ὀβολὸν μέχρι τοῦδε παρὰ τοῦ ἔθνους ἔλαβον, καίτοι ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ διατελοῦσι· πολλοὶ μάλιστα τούτων παρημελήθησαν, ὥστε ἐκ τῆς πείνης ἡ ἀπεκαρτέρησαν ἢ ηὐτοκτόνησαν ἀπελπισθέντες· ὅτι, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ Ὑπουργεῖον ἥμαρτε τοιαύτην μονομερῆ καὶ σκανδαλώδη εἰσαγαγὸν πρότασιν, ἐν ᾧ ὤφειλεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐνόντων τοῦ ἔθνους μέσων γενικὸν περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἀγωνιστῶν νὰ ὑποβάλῃ νομοσχέδιον, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος· ὅτι, ἐπειδὴ κατά τινας τῶν προλαλησάντων διὰ Βασ. Διατάγματος 69,000 στρεμμάτων γῆ παρεχωρήθη εἰς τὸν Μαυρομιχάλην, γνωμοδοτεῖ καὶ αὐτὸς νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, μέχρις οὗ, προσαχθέντος τοῦ διατάγματος τούτου, δυνηθῇ ἡ Βουλὴ νὰ ρωτισθῇ περὶ τῆς ἀληθείας τῆς τοιαύτης παραχωρήσεως, περὶ τῶν δικαιολογούντων ταύτην λόγων, καὶ ἐπιφέρῃ ἐν γνώσει καὶ πεποιθήσει τὴν ψῆφόν της.

Μετὰ τοῦτον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι σκοπὸν εἶχε νὰ προσθέσῃ τινὰ κατὰ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ προεκλήθη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, σκανδαλώδη τὴν τοῦ ὑπουργείου πρότασιν ἀποκαλέσαντος, παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τὸ τοιοῦτον εἰσαγαγὸν νομοσχέδιον δὲν ἠννόησε νὰ

στερήσῃ τοὺς λοιποὺς ἀγωνιστὰς τῆς ἀπαιτουμένης περιθάλψεως, οὐδὲ τὰ δικαιώματα αὐτῶν νὰ παραγνωρίσῃ, ὡς ἀδιαφιλονείκητα, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ σώσῃ τὸν γηραιὸν καὶ πρωταγωνιστὴν Μαυρομιχάλην λιμώττοντα, τοῦθ' ὅπερ καὶ ὑπὲρ τοῦ Νικηταρᾶ καὶ ἄλλων νὰ πράξῃ μετ' ὀλίγον προτίθεται· ὅτι ἡ πρότασις τοῦ ὑπουργείου ἀποκλειστικῶς τὸν Π. Μαυρομιχάλην, πρὸς τὰς δυσμὰς ὄντα τοῦ βίου, νὰ ἀνακουφίσῃ σκοποῦσα, οὐδόλως μετὰ τῶν τῆς πολλὰ παθούσης καὶ θύματα πολλὰ εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας προσενεγκούσης οἰκογενείας του ἀπαιτήσεων ἢ τῶν ληφθεισῶν ἀμοιβῶν, νὰ μιχθῇ πρέπει, οὐδὲ τοσαῦται ἀντιρρήσεις καὶ κατακρίσεις νὰ γίνωσι δίκαιον εἶναι, καθόσον ἂν κακῶς καὶ ὑπὲρ τὸ δέον, ὡς τινες διϊσχυρίσθησαν, αὕτη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐβραβεύθη, θέλει ἐξακριβωθῇ τοῦτο παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς· ἑπομένως τὸ ὑπουργεῖον οὐχ ἵνα σκάνδαλον προξενήσῃ, ἀλλὰ τὰς μεγάλας θυσίας καὶ ἀγῶνας τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη, μαρτυρουμένας καὶ ἀπὸ τὴν βεβαμμένην ἐκ τοῦ αἵματός του γῆν τῆς τε Πελοποννήσου, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας, ὑπ' ὄψιν ἔχον, καὶ μικρὰν παρηγορίαν καὶ δικαιοσύνην νὰ ἀποδώσῃ πρὸς τοῦτον προθέμενον, τὴν τοιαύτην ὑπέβαλε πρότασιν. Διὰ ταῦτα, πεποιθὼς εἰς τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς Βουλῆς, προτείνει τὴν τοῦ νομοσχεδίου παραδοχήν.

Ἕτερος μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν, ὅτι ὢν εἷς ἐκ τῶν τιμώντων καὶ ἀγαπώντων τὴν τῶν Μαυρομιχαλαίων οἰκογένειαν, καὶ ἰδίως καὶ ἀγαπώντων τὸν γέροντα Μαυρομιχάλην, οὐδόλως κατὰ τῶν δικαίων ταύτης τὸν γέροντα Μαυρομιχάλην, οὐδόλως κατὰ τῶν δικαίων ταύτης νὰ λαλήσῃ προτίθεται· ὡς πατριώτης ὅμως θέλει ἐκφράσει, ὅ,τι αἰσθάνεται ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ τε Μαυρομιχάλη καὶ τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῆς πατρίδος. Τὰ ἔθνη, εἶπε, θέλοντα νὰ ἀποτεινάξωσι τὸν ζυγὸν, διότι δὲν ἀνέχονται νὰ ὑβρίζεται ἡ τιμή των, νὰ κινδυνεύῃ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἰδιοκτησία των, ἐπανίστανται κατὰ τοῦ τυράννου των, ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν θείαν ἐπικαλούμενα ἀντίληψιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καταβάλλοντα προθύμως πρὸς τὴν αἰσίαν τοῦ ἔργου ἔκβασιν πάντα τὰ ἐνόντα μέσα καὶ τὴν ζωὴν αὐτήν· ὅτι ἐκ τοιαύτης εὐγενοῦς ἀρχῆς ὁρμηθείσης καὶ τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσίν της, νομίζει ἀνάξιον νὰ διαφιλονεικῆται σήμερον ἐν τῇ Βουλῇ τὸ τίς πλείους καὶ τίς ἐλάττους προσήνεγκε θυσίας, καθόσον τοῦτο εἰς τὴν ἱστορίαν ἀνῆκον, ξένον ὅλως τῶν νομοθετικῶν εἶναι συζητήσεων· ὅτι προκειμένου περὶ περιθάλψεως καὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη δὲν συμφωνεῖ οὔτε μὲ τὸν προτείναντα τὴν

ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, οὔτε μὲ τοὺς ὑπουργοὺς παρατείνοντας τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, καθόσον γενικοῦ μὴ ὄντος τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐν μόνον ἀρρῶντος πρόσωπον, τὸ ζήτημα εἶναι προσωπικὸν, καὶ ἡ Βουλὴ διὰ μυστικῆς νὰ τὸ λύσῃ ψηφοφορίας ὀφείλει, κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον καὶ οἱ Πρόεδροι καὶ Ἀντιπρόεδροι τῆς Βουλῆς διὰ τῆς τοιαύτης ἐκλέγονται ψηφοφορίας. Ὅτι μ' ὅλον ὅτι ἡ παραχωρηθησομένη χρηματικὴ ποσότης εἶναι μικρὰ καὶ δυσανάλογος πρὸς τὰς μεγάλας τοῦ Μαυρομιχάλη θυσίας, ἐπειδὴ ὅμως καὶ πολλοὶ ἄλλοι δικαιοῦνται νὰ λάβωσι τοιαύτας, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ κατὰ πόσον τὰ ὑπάρχοντα τοῦ ἔθνους μέσα τὸ τοιοῦτον νὰ γίνῃ ἐπιτρέπουσιν, ἵνα μὴ τὸ διὰ τοσούτων αἱμάτων ἐλευθερωθὲν ἔθνος ἀνεπαισθήτως διὰ τῶν τοιούτων καταστρέψωμεν παραχωρήσεων· ὅτι ἂν καὶ ἀπέχῃ νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ μνημονευθέντος διατάγματος, καθ' ὅσον θεωρεῖ τοῦτο ξένον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῶν βουλευτικῶν σκέψεων, καὶ κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον κατὰ τὸ Ε. τῆς Συνελεύσεως ψήφισμα θέλει συστηθῇ ἐπιτροπὴ, ἥτις ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ἀναλόγους ἀμοιβὰς ἑκάστου Ἕλληνος θέλει ἐξακριβώσει, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν συνετὸν εἶναι καὶ ἡ τοῦ προκειμένου διατάγματος ἐξέλεγξις νὰ παραπεμφθῇ, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀνάγκας τοῦ Π. Μαυρομιχάλη νὰ θεραπεύσῃ θέλων, καὶ ἐπειδὴ ὁ Κ. Π. Μαυρομιχάλης χαίρει τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντιστρατήγου, ἠδύνατο ἄνευ τινὸς σκανδάλου νὰ σημειώσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσότητά τινα ἀνάλογον, ἢ νὰ προτείνῃ τὴν θεραπείαν διὰ μέτρου, ὅπερ πρὸς ταῖς ὁλεθρίαις συνεπείαις βλάπτει τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς πολιτείας καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῆς· ὅτι ταῦτα λέγων οὐδόλως τὸν Μαυρομιχάλην νὰ προσβάλῃ ἐσκόπει, καθόσον σέβεται καὶ τοῦτον καὶ πάντας τοὺς ἀγωνιστὰς· τέλος δὲ τὰς ἐκ συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν δυναμένας νὰ προκύψωσιν ἀδικίας φοβούμενος, προτείνει τὴν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας τοῦ προκειμένου ζητήματος λύσιν.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς τῇ προτάσει τινῶν καὶ ἐρωτήσει τοῦ Προέδρου ὅτι ἀκούντως ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐφωτίσθη, παρετηρήθη ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ζητηθείσης ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, ὅτι περιττὴ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· ἀντειπόντων δ' ἄλλων ὅτι ἀναγκαία ἡ ἀναβολὴ, διότι τὸ ἀποσταλὲν πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν διάταγμα εἶναι τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ἀνεγνωσθὲν ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα Βουλευτὴν, καὶ ὅτι

ἀπαιτεῖται κυρίως ἡ ἐμφάνισις τῆς εἰς τοῦτο ἀναφερομένης Βασιλικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 5/17 Ἀπριλίου 1835, ὡς καὶ ἄλλων ἐγγράφων σχετικῶν, ὁ Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Βουλὴν, ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν· ἡ δὲ Βουλὴ διὰ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως γενομένης δὲν παρεδέχθη τὴν ἀναβολήν.

Ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος περὶ χορηγήσεως καὶ συντάξεως εἰς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην, ὡς ὄντος προσωπικοῦ, παρετηρήθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἀποφανθῇ οὐδὲ ζήτημα περὶ ταύτης νὰ ψηφοφορηθῇ, διότι κατὰ τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ μυστικὴ ψηφοφορία διὰ ψηφοδελτίων γίνεται ἐπὶ ἐκλογῆς προσώπων, καθιερωθείσης ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, καὶ διότι τροπολογία τοιαύτη δὲν προετάχθη καὶ διὰ τοῦτο τὸ προκείμενον ζήτημα προηγήθη τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τροπολογίας. Εἰς τοὺς ἀντιπαρατηρήσαντας δὲ ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ περὶ τῆς μυστικῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς προσώπων ψηφορίας ἐφαρμόζεται ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι προσωπικώτατον καὶ ἔτι σπουδαιότερον τῆς ἐκλογῆς προσώπου τινὸς, καὶ αὐτῆς τῆς ἀπαιτουμένης ἀδείας διὰ νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην Βουλευτής τις, ἐφ' ἧς ἀπαιτεῖται μυστικὴ ψηφοφορία, καθ' ὅσον καθιεροῦται ἀρχή τις νέα καὶ ἐξαιρετικὴ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἀμοιβῶν πρὸς ἀγωνιστὰς, ἀντειπόν ἄλλοι, ὅτι ἂν καὶ τὸ ζήτημα προσωπικὸν ἦναι, ὁ κανονισμὸς ὅμως οὐδόλως προεῖδε νὰ διατάξῃ ἐπὶ τῶν τοιούτων ζητημάτων μυστικὴν ψηφοφορίαν, καὶ ὅτι καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ εἰμὴ κατὰ τὸν ἰσχύοντα κανονισμόν· ἂν δὲ ἀναγκαία θεωρῆται τοιαύτη αὐτοῦ τροποποίησις, δύναται νὰ γίνῃ ἡ κατάλληλος πρὸς τοῦτο πρότασις καὶ νὰ ἐκπληρωθῶσιν ἐπ' αὐτῆς ὅσα ὁ κανονισμὸς διατάττει.

Μετὰ τὸν ἐπενεγκόντα δὲ ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν προεῖδε τὰ περὶ τῆς ψηφοφορίας τοιούτων ζητημάτων, διότι δὲν ἠδύνατό ποτε ἡ Βουλὴ νὰ προΐδῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ κανονισμοῦ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἤθελεν εἰσάξει εἰς τὴν Βουλὴν τοιοῦτον νομοσχέδιον ἀρρῶν ἐν μόνον πρόσωπον, ὁ Πρόεδρος ἀπέτρεψε τὴν περὶ τούτου συζήτησιν ἄνευ ἀποτελέσματος γενομένην, ὡς ἀντικειμένης τῆς προτάσεως εἰς τὸν κανονισμὸν, κατὰ τὰς ἐπικρατούσας διατάξεις τοῦ ὁποίου θέλει ἀποφασισθῇ καὶ τὸ προκείμενον ζήτημα διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, ἀποκειμένου εἰς τὴν

Βουλὴν νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς περὶ τούτου γενομένης ἤδη προτάσεως περὶ τροπολογίας διὰ τὸ μέλλον.

Μετὰ ταῦτα ἐτέθη τὸ ζήτημα « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ συνόλου νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; » Γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Π. Δαρειώτου καὶ Γ. Γουλιμῆ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 88 πρὸς 9 κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς συντάξεως καὶ χορηγήσεως πρὸς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.	Ι. Χαραμῆς	N.
Δ. Ὀρεινὸς	N.	Ι. Κρανιδῆς	N.
Γ. Δογιωτατίδης	N.	Ι. Γιολδάσης	N.
Θ. Γρίβας	N.	Δ. Ζῶτος	N.
Ν. Μαυρομμάτης	O.	Νῖκος Θέου	N.
Ζ. Ι. Βάλβης		Α. Γουζούασης	N.
Γ. Γουλιμῆς	N.	Α. Βιλαέτης	O.
Π. Δ. Καμπάνης	N.	Δ. Κρεστενίτης	ἠρνήθη ψῆφον
Μ. Α. Καΐρης	N.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	N.
Δ. Τσάκρης	ἀπών	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Σ. Δανόπουλος	ἠρνήθη ψῆφον	Ι. Κλίμακας	N.
Ι. Βλάσσης	N.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	N.
Ι. Κωλέττης	N.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	ἠρνήθη ψῆφον	Θ. Μαρκεζίνης	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.	Α. Γ. Τζάνος	N.
Σ. Βλάχος	O.	Β. Νικολαΐδης	N.
Π. Ῥάγκος	N.	Γ. Γουναρόπουλος	N.
Ι. Καραγιαννόπουλος	O.	Β. Καραγιάννης	N.
Α. Γεωργαντᾶς	N.	Ι. Ζάρκος	N.
Α. Λαπουσιάδης	ἀπών	Ν. Φλέσσας	N.
Τζανετ. Γρηγοράκης	N.	Π. Ι. Κυριακὸς	N.
Δ. Τζιγκουράκος	N.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	N.
Γ. Κονδύλης	N.	Α. Νοταρᾶς	N.
Κ. Φασίτσας	N.	Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	O.

Εὐσάθ. Οἰκονομόπουλος	O.	Κ. Ζαρειφόπουλος	O.
Κ. Χ. Παναγιώτου	N.	Κ. Οἰκονομόπουλος	N.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.	Α. Καλαμογδάρτης	ἀπών
Μ. Πρωτοπαππᾶς	N.	Κ. Τζερτίδης	O.
Δ. Κυριακίδης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Κουμανιώτης	N.
Σ. Πάγκαλος	N.	Σ. Λογοθετόπουλος	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.	Α. Μαυρόπουλος	N.
Δ. Πλαπούτας	N.	Παπακώστας Τζαμάλας	N.
Κ. Δελιγιάννης	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	ἀπών
Ν. Μπούκουρας	N.	Γ. Μπάστας	N.
Ν. Κορριωτάκης	N.	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Π. Βαρβιτζιώτης	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	N.
Γ. Φεγγαρᾶς	N.	Κ. Προβιλέγιος	ἀπών
Γ. Δερνιτσώτης	ἀπών	Ι. Π. Ταταράκης	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	O.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἀπών
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	N.	Διομίδης Κυριακοῦ	N.
Π. Βάρβογλης	N.	Ν. Καλλέργης	N.
Ῥ. Παλαμίδης	N.	Σταμάτιος Δάρρας	N.
Γ. Ῥεβελιώτης	N.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.	Ι. Στάϊκος	N.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Παππατζώρης	N.
Π. Καλαμαριώτης	N.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπών
Π. Δαρειώτης	N.	Ι. Τομαρᾶς	N.
Νικήτ. Σταματελόπουλος	N.	Α. Κιζάνης	N.
Δ. Σακελλαριάδης	N.	Δ. Δρόσος	N.
Ι. Φαρμάκης	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Κ. Βέϊκος	ἀπών	Γ. Δοκὸς	N.
Μ. Ἰατρὸς	N.	Δ. Κριεζῆς	N.
Ἰω. Εὐσταθίου	N.	Δ. Χαντζίσκος	N.
Φ. Κρ. Μαῦρος	N.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Κάνδυας	N.	Ι. Γαρδίκης	N.
Σ. Μπαρότζης	N.	Ν. Κριεζώτης	N.
Δ. Μπιρπίλης	N.	Ι. Οἰκονόμου	ἀπών
Α. Μαυρομιχάλης	ἠρνήθη ψῆφον	Ε. Ἀποστολίδης	ἀπών
Δ. Νικουλάκης	N.	Κ. Κανάρης	
Χ. Καπετανάκης	ἀπών	Γ. Δ. Σταματάρας	N.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συνέχειαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν

καθέκαστα τοῦ νομοσχεδίου, τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ τῶν ἄλλων προτάσεων κατὰ τὴν τάξιν τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν Βουλήν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μελ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Νς'.

Τῆς 15 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην τετάρτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων ἑκατὸν δέκα, καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος τριῶν, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προεδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος Κ. Π. Βαρβιτσιώτης, εἰπὼν ἀπὸ τοῦ βήματος ὅτι παραιτούμενος ἀπὸ τὴν Βουλευτικὴν θέσιν δὲν κινεῖται οὔτε ἀπὸ βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, οὔτε ἀπό τινα ἄλλην ἀφορμήν, ἀλλ' ἀπὸ καθαρὸν σκέψιν καὶ ἀγνὸν αἴσθημα, παρέδωκεν εἰς τὸν Πρόεδρον ἔγγραφον τὴν παραίτησίν του, καὶ παρεκάλεσε τὴν Βουλὴν ν' ἀποδεχθῇ αὐτήν.

Ἐζητήθη ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐγγράφου παραιτήσεώς του, τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσεν ὁ Πρόεδρος· ἔχει δὲ ἡ παραίτησις του οὕτω:

«Πρὸς τὴν Σεβαστὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων.

Ὁ ὑποφαινόμενος διχαιαρτύρομαι ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων διὰ τὴν ἀδικίαν, ὁποῦ βλέπω εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ 1833 μέχρι τοῦδε· καὶ κάμνω τὴν παραίτησίν μου πρὸς τὴν Σεβαστὴν Βουλὴν ἀπὸ τὴν Βουλευτικήν μου θέσιν, καὶ πηγαίνω νὰ ἡσυχάσω καὶ νὰ θλίβωμαι μὲ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Μαρτίου 1846.

Ὁ Πολίτης
Π. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ.»

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς παρετηρήθη ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν μόνον δύναται νὰ δοθῇ ἡ παραίτησις Βουλευτοῦ, καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλην ἀρχήν· ὁ δὲ Πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ἀνηγγέλθη μετὰ ταῦτα ὡς πρῶτον ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως καὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη συζήτησις, καὶ ἐκοινοποιήθη ὅτι ἀπεστάλη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Βουλῆς ἀντίγραφον τῆς ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ μεταφράσεως τοῦ Διατάγματος περὶ παραχωρήσεως τοῦ Λυκοβουνίου εἰς τὴν Μαυρομιχαλικὴν οἰκογένειαν.

Ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον, εἰπὼν ὅτι ἀναγκάζεται πρὸς τοῦτο ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἀγόρευσιν Βουλευτοῦ τινος, νέου τὴν ἡλικίαν, ὅστις ἔχων ἐνώπιόν του τοσούτους ἀγωνιστὰς, ὤφειλεν εἰς τούτους ν' ἀφήσῃ τὸν ἔπαινον τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας, καὶ ὅτι θέλει περιορισθῇ μόνον καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀγῶνας καὶ θυσίας τῶν οἰκογενειῶν τῆς Μάνης, ἐξέθηκεν ὅτι ἐκτὸς τῆς οἰκογενείας τῶν Μαυρομιχαλαίων εἶναι καὶ ἄλλαι οἰκογένειαι εἰς Μάνην ὁμοιαι κατὰ τὴν καταγωγὴν, καὶ ἴσαι κατὰ τὰ δικαιώματα καὶ τοὺς ἀγῶνας, ὡς ἡ τῶν Καπετανάκιδων, Τρουπάκιδων (Μούρτζινων), Χριστέων, Μαυρομιχαλαίων, Γρηγοριανων, Βενετσανιάνων, Κουβελιάνων, Δουράκιδων καὶ Κουμουνδουράκιδων καὶ ἄλλαι πολλαὶ δευτέρας τρίτης καὶ τετάρτης τάξεως· ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργὸς ὤφειλε νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς τὸν ἔπαινον καὶ ἐγκώμιον μόνης τῆς τῶν Μαυρομιχαλαίων οἰκογενείας, ἐνῷ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ὅπου καὶ ἂν στρέψῃ θέλει ἴδει τοιαύτας οἰκογενείας καὶ θύματα αὐτῶν πολλά· ὅτι ἐὰν τὸ Νομοσχέδιον ἀφορᾷ ἰδίως τὸ πρόσωπον τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη καὶ ἀληθὴς εἶναι ἡ παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ ἄλλων παραστὰθεῖσα κατάστασις αὐτοῦ, τὸ Ἔθνος πρέπει νὰ δείξῃ γενναιότητα καὶ νὰ περιθάλψῃ τὸν γέροντα τοῦτον εἰς τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς του ἡμέρας, μὲ ὅλον ὅτι καὶ οὗτος ποτὲ δὲν ἔπαυσε νὰ λαμβάνῃ μισθὸν ἀπὸ τὸ δημόσιον· ἐὰν δὲ ἀφορᾷ ὁλόκληρον τὴν Μαυρομιχαλικὴν οἰκογένειαν εἶναι περιττὸν τοῦτο, διότι ὅλα τὰ μέλη αὐτῆς εἰς διαφόρους θέσεις εὑρισκόμενα λαμβάνουσι μισθοὺς καὶ ἄλλας πληρωμάς· ἐὰν δ' ἀφορᾷ τὰς ὀφειλομένας πρὸς τὴν οἰκογένειαν ἀποζημιώσεις, τότε ὑπολογίζοντες τὰς χρηματικὰς ποσότητας, ὅσας αὕτη ἔλαβεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, καὶ ἀπὸ τῆς ἀρίζεως τοῦ Βασιλέως μέχρι τοῦδε, ἐξετάζοντες τὰ περὶ παραχωρήσεως Λυκοβουνίου καὶ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ τοῦ κτήματος, καὶ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καὶ

τὸ Ε. ψήφισμα, θέλομεν ἀνεύρει ὑπόλογον καὶ ὀφειλέτην πρὸς τὸ Δημόσιον τὴν οἰκογένειαν, καὶ ὄχι τὸ Ἔθνος πρὸς αὐτήν· ὅτι τιμᾷ καὶ σέβεται τὸν σεβάσμιον γέροντα Πέτρον Μαυρομιχάλην ὡς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα· ἀλλ' ἐνώπιον τῶν συμφερόντων τῆς Πατρίδος θυσιάζει καὶ τὰ προσωπικὰ αὐτοῦ συμφέροντα, διότι ἅπαντες ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῆς Πατρίδος μας καὶ τὴν ἐσχάτην αὐτῆς πενίαν, καὶ νὰ πεισθῶμεν ὅτι ἐὰν εἰς τὰς τοιαύτας παραχωρήσεις ἀνοίξωμεν θύραν θέλομεν καταστρέψει τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Ὁ μετὰ τοῦτον, ἐξετάζων, ἐὰν ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ὁρίσῃ τοιουτοτρόπως σύνταξιν διὰ τὸν πραγματικὰς καὶ ὁμολογουμένας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἐπενεγκόντα θυσίας, ἐξέθηκεν ὅτι διὰ Διατάγματος ἐγένετο πρὸς τὴν Μαυρομιχαλικὴν οἰκογένειαν ἡ μεγίστη καὶ γενναιοτέρα ἀμοιβὴ καὶ προικοδότησις, τὴν ὁποίαν οὐδεμία ἄλλη θέλει ῥυάσει, διὰ τῆς πρὸς αὐτὴν παραχωρήσεως τοῦ Λυκοβουνίου, τοῦ ὁποίου τὸ μὲν ἥμισυ παρεχωρήθη εἰς τὸν γέροντα, τὸ δὲ ἄλλο εἰς τοὺς κατιόντας καὶ πλαγίους συγγενεῖς του· ὅτι καὶ ἐκ τοῦ κτήματος τούτου ἀπολαμβάνει κέρδη, καὶ μισθοὺς ἱκανοὺς ἡ οἰκογένεια αὕτη καὶ ὁ γέρων ἀπολαμβάνει, καὶ διὰ τοῦτο θεωρήσας ἄδικον πρὸς τοὺς λοιποὺς λιμιώττοντας ἀγωνιστὰς τὴν νέαν ταύτην παραχώρησιν ἐπρότεινε κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν νὰ ὁρισθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀνάλογος πρὸς περιθαλψιν τοῦ γέροντος μισθός, ἕως οὗ ἡ Κυβέρνησις ἀρχίσῃ τὴν ἐξέτασιν τῶν πρὸς τοὺς ἀγωνιστὰς ὀφειλομένων ἀποζημιώσεων· ὅτι ἐκτὸς τούτων ἡ Βουλὴ ψηφίζουσα τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο θέλει πέσει [illegible] ἀντίφασιν μ' ἄλλας αὐτῆς ἀποφάσεις πρό τινος ἐκδοθείσας, ὅτι ἀνωτέρα μισθοδοσία καθ' ὅλον τὸ Κράτος ὡρίσθη ἡ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐκ δραχμῶν 800 κατὰ μῆνα, καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἡ ἐκ δραχ. 500· ἡ ψήφισις λοιπὸν χιλιοδράχμου συντάξεως οὐδόλως συμβιβάζεται μὲ τὰς ἀποράσεις ταύτας, ἡ δὲ τοιαύτη παραχώρησις δὲν εἶναι σύνταξις, ἀλλ' εἰδικὴ καὶ ἔκτακτος χορήγησις προνομιοῦχος δι' ἓν πρόσωπον· ὅτι ἀληθῶς καὶ πρὸς τὸν ἀξιοσέβαστον Π. Μαυρομιχάλην καὶ πρὸς ἄλλους ὀφείλει τὸ Ἔθνος ἀμοιβάς, ἀλλ' ὀφείλει ἡ Βουλὴ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ κατάστασιν καὶ ἀναλόγως τῶν μέσων αὐτοῦ νὰ φέρῃ τὰς ἀμοιβὰς ταύτας, διότι γλυκυτέρα εἶναι ἡ μετὰ τῆς ἐλευθερίας ἀλιγάρκεια καὶ τὸ διὰ ταύτης διδόμενον ὀλίγον εἶναι μέγιστον· οἰκονομίαν αὐστηρὰν ἅπαντες ἐζητήσαμεν κατὰ τὴν σύστασιν τῶν Βουλῶν, καὶ ἐν τούτοις ἤδη ζητοῦμεν νὰ ψηφίσωμεν τοιαύτας χορηγήσεις, ὡς νὰ ἐπέρρεεν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος χρυσός· ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 4 Αὐγούστου μέρος ἔλαβε καὶ αὐτὸς μὲ σκοπὸν νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ κοινὸν καλὸν, καὶ ἰδίως εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, καὶ ὡς ἀρχὴν πρὸς τοῦτο ἔλαβε καὶ ἐκήρυξεν, ὅτι ἀναλόγως τῶν μέσων τῆς ἡ Ἑλλὰς δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ προϋπολογισμὸν ἀνώτερον τῶν ἕνδεκα ἑκατομμυρίων, καὶ ἐν τούτοις εἰς τὸν εἰσαχθέντα ἤδη προϋπολογισμὸν παρατηρεῖτε τὰ ἔξοδα μέχρι τῶν δεκατεσσάρων ἑκατομμυρίων, ἐνῷ ταῦτα δὲν ἔχομεν ἐκ τῶν ἐσόδων, οὐδὲ ὁδεύουσιν ἤδη τὰ πράγματα κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἀπὸ τὴν 3 Σεπτεμ. ὥθησιν. Τότε αὐτὸς ὡς Πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου πρὸς τοὺς Πρέσβεις τῶν Δυνάμεων ἔλεγεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι πτωχὴ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὰς Δυνάμεις τὰς δόσεις διὰ τὸ δάνειον τῶν ἑξήκοντα ἑκατομμυρίων, διότι ἐὰν ἐξέλθωσι τὰ εἰς τὸν τόπον εὑρισκόμενα μικρὰ κεφάλαια θέλει δυστυχήσει, ἐνῷ ἐξ ἐναντίας ἂν αὐταὶ πρὸς ὀλίγον χρόνον ἀναβάλωσι τὴν πληρωμὴν τῶν δόσεων θέλουσι δώσει καιρὸν εἰς τὸ ἔθνος διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν παραγωγικῶν κεφαλαίων του νὰ ἔλθῃ εἰς κατάστασιν νὰ ἐξοφλήσῃ τακτικῶς. Ἐν τούτοις τὸν πέρυσιν ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τὸ ὑπουργεῖον ἠύξησε μετὰ ταῦτα διὰ δηλώσεων, συμπληρωτικῶν πιστώσεων καὶ διὰ παραρτημάτων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐφέτος ἤρχισε νὰ ἀναδεικνύεται τοιαύτη γονναιότης καὶ εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων καὶ εἰς ἄλλας παραχωρήσεις· ἀξιοθαύμαστος μάλιστα φαίνεται καὶ ὁ τρόπος τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθ' ὃν εὑρίσκεται τρόπος ἐξισώσεως τῶν ἐσόδων μὲ τὰ ἔξοδα διὰ τῆς προσθήκης ἐκτάκτων ἐσόδων ἀντὶ τοῦ διαφέροντος διὰ τὴν ἔκτακτον πληρωμὴν τῶν δόσεων, καὶ ταῦτα εἰς ἐποχὴν, ὅτε αἱ δυνάμεις, στερούσαι ἡμᾶς τῆς εἰνοίας των, ἀπαιτοῦσιν ὄχι μόνον τὸ περίσσευμα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπότισιν τοῦ τε χρεωλύτρου καὶ τόκου. Ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο ἐκ διαφόρων ἄλλων οἰκονομιῶν νὰ ἀποτελέσῃ ποσόν τι χρημάτων 300,000 ἢ 400,000 δραχμῶν ἀνάλογον, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ νὰ θέσῃ εἰς συντάξεις καὶ περιθάλψεις, καὶ ἐκεῖ νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὴν τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη· ἄλλως ἡ ζητουμένη χορήγησις καὶ σύνταξις εἶναι ἐναντία εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ γέροντος ἐκείνου, καὶ ἀντίκειται εἰς ἄλλας τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις. Διὰ ταῦτα φρονεῖ, εἶπεν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ψηφίσῃ τοιαύτην σύνταξιν, καθόσον μάλιστα τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ θεραπεύσῃ ἡ περιθάλψις τὰς ἀνάγκας τοῦ Γέροντος Μαυ-

ρωμηχάλη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ καθόσον εἰς αὐτὸν ὑπάρχει εἰδικὸν κεφάλαιον τοιούτων περιβάλψεων.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὰ λεχθέντα χθὲς παρά τινος ὑπὲρ τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας ἐπέφερεν ὅτι τὰ τοιαῦτα δύνανται εὐκόλως ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ ζωηρὰ φαντασία νὰ παραστήσῃ, ἀλλ ἐντὸς τῆς Βουλῆς ὄχι μόνον εἶναι περιττὰ, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβῆ ὡς ὑποκινοῦντα τὰς ζηλοτυπίας· ὅτι ἡ ἱστορία ἑκάστου ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος εἶναι γνωστὴ, καὶ ὡς δὲν δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης ἦτον ἀρχηγὸς τῆς Σπάρτης καὶ ἐθυσίασεν, οὕτω καὶ ὅτι ὁ Θ. Κωλοκοτρώνης, ἀρχιστράτηγος τῆς Πελοποννήσου, ἦτον παρὰ θεοῦ ἀπεσταλμένος διὰ νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα.

Ὁ μετὰ τοῦτον παρατήρησεν ὅτι προτεινομένης περιβάλψεως καὶ συντάξεως ὑπὲρ τοῦ σεβασμίου γέροντος Πέτρου Μαυρομιχάλη, δύο τινὰ ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν· α.) ἐὰν τὸ ἔθνος ὀφείλῃ εἰς αὐτὸν περιβαλψίν καὶ ἀμοιβὴν, καὶ β.) ἐὰν ἡ κατάστασις αὐτοῦ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀπαιτῇ περιποίησιν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου οὐδεμία ἀμφιβολία εἶναι, οὐδὲ εἶναι ἀνάγκη, ὡς τινες ἔπραξαν, νὰ ἐξυμνῶσιν ἐνταῦθα ἀναμφισβητήτους καὶ παρὰ πάντων ὁμολογουμένους ἀγῶνας καὶ θυσίας, καὶ νὰ καταβιβάζηται οὕτως ὁ Ἑλληνικὸς ἀγών· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἐπίσης δὲν πιστεύει νὰ ἔχῃ τις ἐναντίαν ἰδέαν, διότι ἅπαντες γνωρίζουσι τὴν κατάστασιν τοῦ γέροντος Π. Μαυρομιχάλη, διότι καὶ αὐτὸς ὡς καὶ ἄλλοι τῆς τάξεως αὐτοῦ ἀγωνίσταὶ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τὰ πάντα θυσιάζοντες καὶ ὑπὲρ αὐτῆς μόνης προσπαθοῦντες, οὐδόλως περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῶν ἐφρόντιζον, καὶ διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸν τὰς παρ' αὐτοῦ καθ' ἑκάστην χορηγουμένας πρὸς τοὺς κατὰ τὸν ἀγῶνα ὀπαδοὺς αὐτοῦ συνδρομὰς, ὅταν οὗτοι προτρέχωσι, στερούμενοι τῶν μέσων τῆς ὑπάρξεως· ἅπαντες δὲ καὶ ἐκ τῶν χθὲς καὶ σήμερον ἀγορευσάντων, οὐδεμίαν περὶ τούτων ἀμφιβολίαν καὶ δισταγμὸν ἐπινεγκόντες, μόνην δυσκολίαν παρέστησαν τὰς ἐκ τῆς ψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συνεπείας εἰς βάρος τοῦ πτωχοῦ ταμείου μας· διότι ἅπαντες πανταχοῦ οἱ Ἕλληνες τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα συνέδραμον τὸ κατὰ δύναμιν ἕκαστος· διὰ τοῦτο πρὸς ἅπαντας ὀφείλεται ἀνάλογος τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἀμοιβὴ καὶ ἀποζημίωσις· εὐτυχὴς βεβαίως ἡ Ἑλλὰς θὰ ἦτον, ἐὰν πρὸς ἅπαντας τούτους ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ ἐπίσης δικαιοσύνην, ἀλλ' ἐν τούτοις ἡ περίστασις τῶν προκειμένων πρὸς τοῦτο δυσκολιῶν δὲν πρέπει

νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἐκπλήρωσιν ἐκείνων, ὅσα δύναται σήμερον τὸ ἔθνος νὰ πράξῃ, ὅταν μάλιστα δὲν ἐρεθίζωσι τὰς παρασταθείσας ἀντιζηλίας, οὐδὲ νὰ φέρωσι δύνανται τὰς συνεπείας, ὅσας παρέστησαν, διότι εἰς τὴν θέσιν τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ Κολοκοτρώνη, τοῦ Κουντουριώτου, τοῦ Μαυροκορδάτου, καὶ τοῦ Ζαΐμη δὲν δύνανταί τις νὰ καταταξῃ ἄλλους τῶν ἀγωνιστῶν, τῶν ὁποίων οὗτοι προηγοῦνται, διότι προηγήθησαν τῶν ἄλλων εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, καὶ διότι δὲν πρέπει τὸ ἔθνος νὰ ἀδιαφορήσῃ ὅταν τοιοῦτοι εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς των παρίστανται στερούμενοι τὰς μεγαλειτέρας στερήσεις· οἱ ὁμοιόβαθμοι τοῦ τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη ἀγωνισταὶ, ὅσοι ἔτι μεταξὺ τῶν ζώντων εὑρίσκονται, δὲν εὑρίσκονται εἰς τὰς στερήσεις ταύτας· καὶ ἐὰν δέ τις τούτων εἰς ὁμοίαν εὑρίσκεται κατάστασιν, δὲν πρέπει τὸ ἔθνος νὰ ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸν περιποίησιν ἀνάλογον τῶν ὑπαρχόντων μέσων· διότι τοὺς τοιούτους περιποιούμενον περιποιεῖται ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα. Διὰ τοῦτο χορηγοῦντες τὴν ἀναγκαίαν εἰς τὸν Π. Μαυρομιχάλην περιβαλψὶν δὲν ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν τὰς παρασταθείσας ἀντιζηλίας καὶ συνεπείας πρὸς βλάβην τοῦ ὁμοσίου πτωχοῦ ταμείου μας· ὅτι παραλείψας νὰ κάμῃ μνείαν καὶ ἄλλων πρωταγωνιστῶν, ὡς ὁ Κωλέττης, ὁ Μαυροκορδάτος, ὁ Μεταξᾶς δὲν ἠννόησε νὰ καταβιβάσῃ τοὺς ἀγῶνας τούτων, οἵτινες ἐπίσης περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῶν ἠμέλησαν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, διότι καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ Ζαΐμη, Χαραλάμπη, καὶ Τσαμκαδοῦ εἰς πενιχρὰν ἐγκατελείφθησαν κατάστασιν, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἀνήκουσι τάξιν καὶ ὁ Θάνος Κανακάρης, καὶ ὁ Γερμανὸς, καὶ οἱ Δελιγιάνναι, καὶ ὁ Παλπούτας, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ναυτικῶν νήσων τοιοῦτοι, ἀλλ' οὐδὲ ὁ χρόνος εἶναι, οὐδὲ κατάλληλος ὁ τόπος νὰ μνημονευθῶσιν ἅπαντες· Διὰ τοῦτο καὶ χθὲς εἰς τὴν παρά τινος γενομένην παράστασιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος μαχῶν σχετικῶς μὲ τὰ πρόσωπα τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας παρελείφθησαν πολλὰ ἀξιομνημόνευτα πρόσωπα, καὶ διὰ τοῦτο Βουλευτής τις κατὰ τοῦ ἀγορεύσαντος ἐρεθίσθη, διότι καὶ οὗτος ὁ Π. Βαρβιτσιώτης μὲ τοὺς πενταχοσίους ὀπαδοὺς του διεκρίθη κατὰ τὴν εἰς τὸ Βαλτέτζι μάχην· ἅπαντες εἰς τὴν ἱστορίαν κατέχουν τὴν οἰκείαν θέσιν, καὶ καθῆκον τοῦ ἱστοριογράφου εἶναι νὰ περιγράψῃ ἀκριβῶς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις ἑκάστου, διότι οὔτε ἡ ἐν τῇ Βουλῇ παράστασις τούτων εἶναι κατάλληλος, οὔτε ἡ μνήμη προχείρους δύναται νὰ φέρῃ τὰς πρὸς τοῦτο λεπτομερείας. Παρέστησαν πρὸς

ἀποτροπὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου τὴν παραχώρησιν τοῦ Λυκοβουνίου κατὰ τὸ ἥμισυ πρὸς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἥμισυ εἰς τοὺς κατιόντας συγγενεῖς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· μ' ὅλην δὲ τὴν παρασταθεῖσαν τῶν γαιῶν ἔκτασιν καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν, ἀπό τινα τῶν χθὲς ἀγορευσάντων, μόλις τοῦ κτήματος αὐτοῦ ἡ πρόσοδος δύναται νὰ φθάσῃ τὰς πέντε ἢ ἓξ χιλιάδας δραχμῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐξ ὧν τὸ ἥμισυ ἀνήκει εἰς τὸν γέροντα· ἀλλὰ πολλὰ ὀλίγον ἢ μηδὲν ὠφελεῖται αὐτὸς διότι οἱ κατιόντες τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ συγγενεῖς εἰς δυστυχῆ εὑρισκόμενοι καταστασιν ἀπολαμβάνουσι καὶ τοῦτο.

Ἁπαντῶν δ' εἰς τὰ ῥηθέντα παρὰ τοῦ προλαλήσαντος περὶ τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως καὶ περὶ τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ παρελθόντος καὶ παρόντος ἔτους, ἐξέθηκεν ἐν πρώτοις ὅτι δὲν συμφωνεῖ μ' αὐτὸν διὰ τὴν προταθεῖσαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημείωσιν τῆς συντάξεως εἰς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην διότι οὐδεμία σύνταξις χορηγεῖται ἄνευ νόμου, καὶ ὅτι δὲν συμφωνεῖ ἐπίσης καὶ μὲ τοὺς προτείναντας τὴν χορήγησιν πλήρους τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ του εἰς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην, διότι ἡ περίστασις αὕτη θέλει δώσει ἀφορμὴν ὁμοίων ἀπαιτήσεων καὶ παρ' ἄλλων ἀγωνιστῶν, καὶ οὕτως ὄχι μόνον οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ θέλουσι μείνει εἰς ἀχρηστίαν, ἀλλὰ καὶ τὰς παρασταθείσας ὀλεθρίας εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον συνεπείας δὲν εἶναι δυνατὸν οὕτω νὰ προλάβωμεν, εἰμὴ μόνον διὰ τῆς χορηγήσεως διὰ νόμου ἀναλόγου συντάξεως· ἐξεταζόντες δὲ τὰ περὶ προϋπολογισμοῦ λεχθέντα δὲν θέλομεν εὕρει, εἶπε, τὴν φαινομένην μεταξὺ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν **1843** καὶ τοῦ τῶν **1845** ὑπέρβασιν, ὅπως ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος παρεστάθη· διότι ἐὰν τὰ προϋπολογισθέντα οὐχὶ δὲ καὶ τὰ δαπανηθέντα κατὰ τὰ **1843** ἔξοδα παρίστανται ὀλιγώτερα, τοῦτο προῆλθεν ἀπὸ τὰ ληφθέντα κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μέτρα οἰκονομίας πρὸ τῆς μεταβολῆς, διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ ἄλλων τοιούτων μέσων, ἐλαττώσεις, τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἠναγκάσθη νὰ μὴ διατηρήσῃ, ἀναγκασθὲν νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς ἀδικηθέντας εἰς τὸν στρατόν, καὶ νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ ἐσφαλμένα. Ἂν ὁ εἰσαχθεὶς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων φθάνῃ τὴν ποσότητα τῶν δεκατεσσάρων ἑκατομμυρίων, εἶναι βέβαιον ὅτι μέρος αὐτῶν δὲν θέλει δαπανηθῇ, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅτε, ἂν καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τὰ δώδεκα καὶ ὄχι τὰ ἑνδεκα ἑκατομμύρια ὑπερέβαινε, καὶ ἐφ' ᾧ ἐγένοντο κατὰ τὴν συζήτησιν προσθῆκαι παραγωγικῶν τινων δαπανῶν, καὶ ἄλλαι ἀφορῶσαι τὴν ἐπέκτασιν τῶν μέσων τῆς παιδείας, τὴν τήρησιν τοῦ ἐν ἰσχύϊ τελωνιακοῦ συστήματος κτλ, ἐκ τοῦ ἀπολογισμοῦ θέλει βεβαιωθῇ ἡ Βουλὴ ὅτι μεγάλη ποσότης οἰκονομήθη καὶ δὲν θέλει δαπανηθῇ· ἡ δὲ περὶ τὸ τέλος καταχώρισις τῆς ποσότητος ὑπὸ τὸν τίτλον *ἔκτακτα ἔσοδα* ἀπέναντι τῆς ἐκτάκτου δαπάνης τῶν δόσεων τοῦ δανείου δὲν ἐτέθη ὡς πραγματικὴν ἔσοδον, ἀλλὰ πρὸς ἐξίσωσιν λογιστικήν· ἐξήγησις δὲ τῆς λογιστικῆς ταύτης ἐξισώσεως γίνεται ἐν τῇ αἰτιολογικῇ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθέσει, ὅπου συγχρόνως ἀπευθύνονται πρὸς τὰς τρεῖς Δυνάμεις εὐχαὶ περὶ τῆς διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἑλλάδος παρ' αὐτῶν ἀποτίσεως τῶν δόσεων. Διὰ τὰ προεκτεθέντα λοιπὸν, ἐπέφερεν ἐπὶ τέλους, ἔργον δικαιοσύνης εἶναι ἡ ψήφισις τοῦ εἰσαχθέντος νομοσχεδίου περὶ περιθάλψεως καὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη, συμπεριλαμβανομένης εἰς τὴν σύνταξιν καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ βαθμοῦ του.

Ἐνταῦθα ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν Γραμματέων τροπολογία δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἔχουσα οὕτως.

« Εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Πέτρον Μαυρομιχάλην χορηγεῖται μηνιαία σύνταξις δραχμῶν ὀκτακοσίων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ βαθμοῦ του. »

Ἀκολούθως ἕτερος ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἀντικειμένου ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν εὐεργέτην χαρακτηρίζει τὴν ἀρετὴν τοῦ δικαίου καὶ ἀγαθοῦ· ἡ δὲ τοιαύτη ἀρετὴ εἶναι τὰ μᾶλλιστα ἀναγκαία εἰς τὰς κοινωνίας πρὸς εὐδαιμονίαν αὐτῶν· ὅτι προκειμένου νὰ ψηφισθῇ ἀμοιβὴ πρὸς τὸν γέροντα πρωταγωνιστὴν Π. Μαυρομιχάλην, πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ ἔθνος μεγάλως ὀφείλει εὐγνωμοσύνας, ἀντέταξάν τινες ὅτι ἀρκούντως ἡ οἰκογένεια τῶν Μαυρομιχαλαίων ἠμείφθη διὰ τῆς παραχωρήσεως τοῦ Λυκοβουνίου. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ παραχώρησις αὕτη ἐγένετο πρὸς ἅπασαν τὴν οἰκογένειαν, καὶ ὄχι πρὸς μόνον αὐτὸν, διὰ νὰ κατασταθῇ παραγωγὸν τὸ κτῆμα τοῦτο ἀναλόγως τῶν παραγωγικῶν του δυνάμεων, ἀπαιτοῦνται τοσαῦτα κεφάλαια, τῶν ὁποίων οὔτε τὸ πολλοστημόριον δὲν ἔχει ἡ Μαυρομιχαλικὴ οἰκογένεια, καὶ ἴσως πολὺν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ γέροντος χρόνον δὲν θέλει κατασταθῇ τοιοῦτον, ὥστε νὰ παρέχῃ τὰς ἀπαιτουμένας ὠφελείας· ὅτι διὰ ταῦτα, ἀντὶ ὠφελείας, βλάβης μᾶλλον πρόξενος εἶναι εἰς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην ἡ παραχώρησις τοῦ κτήματος τούτου, διότι ἐν ᾧ οὗτος δὲν

ὠφελεῖται ἐξ αὐτῆς, δισταγμοὺς ἐπὶ τῆς ψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιφέρει ἡ παραχώρησις αὕτη· ὅτι αἱ ἀνάγκαι τοῦ γέροντος Π. Μαυρομιχάλη εἶναι ἔτι μέγισται, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων στερήσεων, ἔχει ἀνάγκην καὶ ἰατρικῆς θεραπείας τοῦ χρονικοῦ πάθους του, τὴν ὁποίαν εἰς μακρυνοὺς τόπους ἀποδημῶν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ. Διὰ ταῦτα καὶ ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων μέσων μας ἐπρότεινε νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ καὶ ψηφίσῃ ἀντὶ 12,000 δραχμῶν πρὸς περιθαλψιν 8,000, καὶ ἀντὶ 1000 δραχμῶν μηνιαίαν σύνταξιν 800 μόνον, κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποστηριζομένης τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας· νὰ ἀφαιρεθῇ δὲ ἐκ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς ἡ τελευταία περικοπὴ περὶ τῆς μηνιαίας χορηγήσεως τῶν δραχμῶν ἀπέναντι τοῦ βαθμοῦ του, διότι τοῦτο θέλει ἔχει ὀλεθρίας συνεπείας εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Καὶ ἄλλος μετὰ τοῦτον, προοιμιάσας ὅτι ἐπειδὴ τὰ ἐπὶ τοῦ βήματος τῶν Βουλῶν λεγόμενα φέρουσιν ἐπισημότητά τινα ἐπιβαρύνουσαν τὸν ἱστοριογράφον, ἀναγκάζεται νὰ λάβῃ τὸν λόγον διὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ τὴν ἠχὼ τῶν ὑπό τινος χθὲς λεχθέντων νὰ φθάσῃ εἰς τὰς ἱστορίας τὰς σελίδας, καὶ διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ παραγνωρισθέντα ἄλλων δικαιώματα καὶ τοὺς παραλειφθέντας ἀγῶνας, ἐξέθηκεν ὅτι ἀναγνωρίζων τὰς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος πράξεις, ὅσαι ἰδίως ἀνάγονται εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, διὰ τὰς ὁποίας ὀφείλεται εἰς αὐτὸν εὐγνωμοσύνη, δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδωνται εἰς αὐτὸν ὅλων τῶν ἄλλων ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ συγγενῶν Μαυρομιχαλαίων οἱ ἀγῶνες· διότι τὰ δικαιώματα τοῦ Κυριακούλη, τὰ ὁποῖα χθὲς παρεσπάθησαν, εἰς τοῦτον ἰδίως ἀνήκουσι, καὶ αἱ ἐκ τούτων ὠφέλειαι εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, καὶ ὁ κατὰ τὴν Μεσσηνίαν πεσὼν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ Κ. Μαυρομιχάλης πλησιέστερος συγγενὴς τοῦ Πιεράκου Μαυρομιχάλη, ἢ τοῦ Πέτρου, εἶναι, καὶ ἔχει καὶ αὐτὸς τοὺς κληρονόμους του· σήμερον δὲ πρόκειται εἰδικῶς μόνον περὶ τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη καὶ οἱ προσωπικοὶ ἀγῶνες τούτου μόνον ἔπρεπε νὰ μνημονευθῶσιν· ὅτι ἡ ἀπωλεσθεῖσα ἡγεμονία, ὡς εἶπον οἱ χθὲς καὶ σήμερον ἀγορεύσαντες, ἐκτὸς τοῦ ὅτι αὕτη ἦτον ἀπόρροια τῆς ἐκλογῆς ὄχι τοῦ Σουλτάνου ἀλλὰ τοῦ Καπετὰν Πασσᾶ, ὡς καὶ ἡ τῆς Ὕδρας, δὲν ἦτο πραγματική τις ἡγεμονία, διότι εἰς τὴν Μάνην καὶ ὁ Τσανετάκης, καὶ ὁ Καπετανάκης καὶ ὁ Μούρτινος, καὶ ἄλλοι ἔτι ἦσαν ἡγεμόνες, ἕκαστος εἰς τὴν περιφέρειάν του, καὶ εἰς τούτων ἦτο καὶ ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης· ἐκτὸς δὲ τούτων κατὰ τὴν ἐπανάστασίν μας ἦτο πεπαυμένος

οὗτος τῆς ἡγεμονίας του, Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐκθεσιν τῶν πράξεων εἰσερχόμενοι παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ μὲν ἐν Βαλτετσίῳ μάχη ἀνήκει εἰς τὸν Κωλοκοτρώνην καὶ Πλαπούταν· ἐνταῦθα ἀφοῦ πολλοὺς ἐπράσθεσεν ὡς τὸν Κυριακούλην, τὸν Ἰλίαν, τὸν Φλέσσαν, τὸν Παπατζώνην, τὸν Κεφάλαν, τὸν Ἀναγνωσταρᾶν, τὸν Πέτροβαν καὶ ἄλλους ἐξηκολούθησεν εἰπὼν, ὅτι, ὅταν ἦλθεν ὁ Φλέσσας καὶ ἐπέμενε νὰ γείνῃ ἡ ἔναρξις τῆς ἐπαναστάσεως ταχίστα, ὁ ἀείμνηστος Παλαιῶν Πατρῶν μετὰ τοῦ Μακαρίτου Παπαδιαμαντοπούλου, γνωρίσαντες τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον ὑφίστατο τὸ ἔθνος πάσῃρα τῆς ἐπαναστάσεως ἀρχόμενον, ἐνέκριναν νὰ ἐξετάσωσιν ἐπὶ τινων τὸν Φλέσσαν, καὶ ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ ἀπάντησιν ἐπὶ δεκαεπτὰ ἐγγράφων προτάσεων, εἰς αἷς καὶ ἂν ἡ ἐπανάστασις ἔμελλε νὰ βυκθισθῇ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως παρὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, καὶ ἂν ὑπάρχωσι χρήματα καὶ ἐφόδια ἱκανά· ἀλλ' ὁ Ἀρχιμανδρίτης, ἀσύμφορον θεωρήσας ὡρισμένως ν' ἀπαντήσῃ, ἀπήντησεν ὅτι δὲν ὀφείλει οὐδ' εἶναι ἁρμόδιος νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὰ, διότι ἡ ἀποστολὴ αὐτοῦ εἶναι νὰ συνεννοηθῇ μετ' αὐτῶν διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἂν οὗτοι δὲν θέλωσιν, ἐναρχεῖ αὐτὴν αὐτὸς μετὰ 300 Σαμπαζωτῶν καὶ ἐνοχοποιεῖ καὶ αὐτούς· ἐκ τούτων θεωρήσαντες τοῦτον παράφορον ἐμελέτησαν πρῶτον τὴν δολοφονίαν αὐτοῦ, κατόπιν δ' ἐνέκριναν καὶ εἰς ἄλλους νὰ ὑποβάλωσι τὸ ἀντικείμενον, καὶ ἔγραψαν εἰς τοὺς Κ.Κ. Δελιγιάννας, Α. Ζαΐμην καὶ Α. Λόντον, καὶ ἐκοινοποίησαν εἰς αὐτοὺς τρεῖς λόγους τοῦ Παπᾶ Φλέσσα ὅταν εὗρον αὐτοὺς συνελθόντας ἐπ' ἄλλῳ σκοπῷ μετὰ τῶν ἁγίων Χριστιανουπόλεως καὶ Κερνούσης εἰς Ἁγίαν Λαύραν. Καὶ ἐκεῖ ἀπαρασίσθη νὰ δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἵνα, ἡσυχάσωσι τοὺς Τούρκους, νὰ μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν τινὲς τῶν Ἀρχιερέων καὶ προεστώτων, οἱ δὲ Ζαΐμης καὶ Λόντος νὰ μείνωσιν ἐκτὸς μετὰ τῶν λοιπῶν, καὶ τούτων οὐδεμίαν εἶχεν εἴδησιν ὁ Πέτρος Μαυρομιχάλης. Τὰ περὶ συνεννοήσεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη μετὰ τοῦ Γάλλου Στρατηγοῦ Δανζηλιώτου δὲν ἔχουσιν ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπεν· ἀλλὰ τὴν ἀπιλευθέρωσιν τῆς Πελοποννήσου δὲν ἐνήργησεν ὁ Π. Μαυρομιχάλης, ἀλλ' ὁ Ἀλῆ Φαρμάκης μετὰ τοῦ Κολοκοτρώνου, τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος ἀπεστάτησεν ἐναντίον τοῦ Βελῆ Πασσᾶ, ὁ δὲ Κολοκοτρώνης ἦλθεν ἀπὸ τῆς Κιπτανήσου καὶ ἐβοηθήθη ἀπὸ τὸν Νικήταν, καὶ οὗτοι μὲν ἐσώθησαν, ὁ δ' Ἀλῆ Φαρμάκης μετέβη εἰς Ζάκυνθον ὅθεν συνεννοήθη μετὰ τοῦ Ναπολέοντος· εἰς τὴν ἐπανάστασιν ταύτην εἶχον μέρος καὶ οἱ Δελιγιανναῖοι, οἵτινες διὰ τοῦτο μετηνέγκαν τὰς

οἰκογενείας αὐτῶν εἰς Ζάκυνθον. Ἐκ τῶν πράξεων τούτων αἱ μὲν εἰς ἄλλους, αἱ δ' εἰς διαφόρους τῆς Μαυρομιχαλικῆς οἰκογενείας κλάδους ἀνήκουσιν· ὅσοι δὲ ἤδη μὴ νέοι, γνωρίζετε τὰς ἡρωϊκὰς τῆς Πάτρας, καὶ τοῦ Ἀλά, καὶ Νεοκάστρου, καὶ Μεσσηνιακῶν Φρουρίων, καὶ Δολιανῶν, καὶ Βερβένων, καὶ Μανιακίου, καὶ Ἄργους, Ναυπλίου, Κορίνθου, Τριπόλεως, Δερβενακίου, Πέτα, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Γραβιᾶς Χανίου, Θερμοπυλῶν, Ῥαχώβης, Μεσολογγίου, Κασσάνδρας, Νιαούστης, Βερροίας, Τρικερίου, Σουλίου, Ἄθωνος, Σκοπελεντζίου, Δραγατσανίου, καὶ ἀλλαχοῦ μάχας· καὶ οὐ μόνον αὐτόσε ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, εἰς τὰς ναυμαχίας τῶν ἀνδρείων νησιωτῶν, Ἑλληνικὸν αἷμα ἐχύθη· ὁ κόλπος τῶν Πατρῶν, τὸ Κατάκολον, ἡ Ζάκυνθος, ἡ Σφακτηρία, ὁ Ἀργολικὸς κόλπος, ὁ Ἄθων, ἡ Λέσβος, ἡ Χίος, τὰ Ψαρρὰ, ἡ Σάμος καὶ ἡ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκστρατεία μαρτυροῦσι τοὺς λόγους τούτους, οἵτινες ἀποδεικνύουσιν ἄδικον τὴν ἀπονομὴν πάσης τῆς τιμῆς εἰς τὴν Μαυρομιχαλικὴν οἰκογένειαν· ἂν δ' ἀπὸ εὐσπλαγχνίας ἐξαίρεσιν νὰ ἐνεργήσητε θέλετε, τὸ κακὸν οὐ μικρόν· διότι διακηρύττετε ὅτι οὐδὲν οἱ ἄλλοι ἔπραξαν, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἀπὸ πατριωτικὰ ἐνεπνέετο αἰσθήματα, καὶ ὅτι τὸ αἴσθημα τῆς ἐλευθερίας μόνη ἡ Μαυρομιχαλικὴ οἰκογένεια εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνέπνευσε,* καὶ τότε πᾶς τις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ ὅτι ἐξυβρίζεται ἡ ἀλήθεια διὰ τούτων. Καὶ ἂν ὁ Πρωθυπουργὸς ἐλυπήθη διότι ὁ Μαυρομιχάλης δὲν εἶχε νὰ ἐλεήσῃ, διὰ τί δὲν ἐλυπήθη καὶ τοὺς ἐνδεεῖς ἀγωνιστάς τοὺς 50 μόνον λεπτὰ ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ δι' ἡμερησίαν τροφήν; διὰ τί δὲν ἐλυπήθη τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ καὶ τοὺς πληθοντας ἐν τῇ οἰκίᾳ του ἠκρωτηριασμένους γενναίους ἀγωνιστάς, ἢ τοὺς ἄλλοτε παλαίσαντας ἡρωϊκῶς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ κατοίκους τῶν ἐπαρχιῶν, τοὺς μηδὲν εἰς ἀμοιβὴν λαβόντας, ἐνῷ ὁ Μαυρομιχάλης, οὐδεμίαν περιουσίαν ἢ ἰσχὺν ἀπωλέσας, ἀπὸ τῶν 1821 διαρκῶς ἀμοιβῶν καὶ ἄλλων ὠφελειῶν ἀπολαύει; Τί δὲ θέλουσιν εἰπεῖ οἱ καὶ ἐξουσίαν πραγματικὴν καὶ περιουσίαν ἱκανὴν ἀπωλέσαντες, μηδὲν δὲ δι' ἀμοιβὴν ἢ τιμὴν λαβόντες; ὁ Κανάρης, ὁ 25,000 ταλλάρων ἄλλοτε εἰσόδημα ἐτήσιον ἔχων, ὁ Σ. Χαραλάμπης, τοῦ ὁποίου οἱ υἱοὶ ἐν γωνίᾳ διατελοῦσιν ἀπερρίμενοι, ὁ Παπαδιαμαντόπουλος, οἱ Δελιγιάννοι, οἱ Τσαμαδοὶ, οἱ Βουδούραι, οἱ Κουντουριῶται; ἀροῦ μάλιστα ὁ ἀγὼν γενικὸς ἦτο καὶ ἕκαστος, ἀπὸ καὶ τοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἐμπορευομένου μέχρι τῆς χύρας, τὸ ἴδιον αὐτοῦ βαλάντιον κατετίθου;

Εἶπον ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν Μαυρομιχαλαίων εἰς τὴν

ἐπανάστασιν τοσοῦτον ἐτρόμαξε τοὺς Τούρκους, ὥστε ἔφευγον ἄφρα τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ἀκούοντες· ἀλλὰ οἱ Φαναρῖται, οἱ Ἀρκαδινοί, οἱ Γαστουναῖοι Τοῦρκοι, οἱ τὰς πατρίδας αὐτῶν ἀφέντες, τοὺς Μαυρομιχαλαίους ἄφρα ἐφοβήθησαν; ἂν καὶ ἐπίσης γενναῖοι, καὶ ἐν οἷς δὲν παρευρέθη Μαυρομιχάλης, ἀλλ' ὁ Ἀθ. Γρηγοριάδης, ὁ Γιάννης Μήλιος, οἱ Ζαρειφαῖοι, Κανελλαῖοι, καὶ Τσανεταῖοι; Ἡ πτοήσασα τοὺς Τούρκους δύναμις ἦτον ὁ Θεὸς, τυφλόνων μὲν τούτους, ἐνισχύων δὲ διὰ τῆς προστασίας τῶν Δυνάμεων καὶ τῆς καρτερίας τῶν Ἑλλήνων τοὺς μαχομένους Ἕλληνας. Οἱ Ἀμερικανοὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν των μικρὸν ἐδέησε νὰ καταστραφῶσι, διότι ἕκαστος ἰδιοποιεῖτο τὸ ἔργον ὅλων, ἀλλ' ὁ Οὐασιγκτὼν τότε ἐρώναζε νὰ ἀποδώσωσι δικαιοσύνην, ἵνα τὸν κίνδυνον διαφύγωσι, καὶ αὐτοῦ ἀκούσαντες ἐσώθησαν· ἂν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐγέννησεν Οὐασιγκτῶνας, προήγαγε γενναίως ἀνθρώπους, τὸν κοινὸν ἔχοντας νοῦν, καὶ νὰ προγνωρίσωσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν διακρίσεων δυναμένους. ἐπηγγέλθη τῶν προαγορευσάντων ἕτερος ὅτι ὑπὲρ ὅλων θέλει ληφθῇ πρόνοια, ἀλλὰ ταῦτα εἰκοσιπενταετίαν ἤδη λέγονται, καὶ πᾶσα ἐπανάληψις εἶναι αὐτόχρημα χλευασμὸς, διότι ἐὰν ἐπαληθεύουν ταῦτα, ὤφειλον νὰ ἐκτελέσωσι τὰ ψηφίσματα τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως, τὰ ἀμείβοντα καὶ τὸν στρατιώτην, καὶ τὸν ἀξιωματικὸν, καὶ τὸν ἰδιώτην. Ἐὰν ἦναι ἡ θέλησις ἵνα ἀμειφθῶσιν αὐτοὶ πραγματικῶς, νὰ ὑποχρεωθῇ πρέπει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ὑποβάλῃ νόμον περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν. Δέχομαι πᾶν ποσὸν ὁριζόμενον πρὸς σύνταξιν ὑπὲρ τοῦ Μαυρομιχάλη, ἀλλὰ προσωρινῶς μέχρι οὗ ψηφισθῇ ὁ περὶ συντάξεων Νόμος, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ οὗτος τὴν οἰκείαν πρέπει νὰ καταλαβῇ θέσιν, διότι δὲν παραδέχομαι ὅτι μόνη ἡ οἰκογένεια αὐτὴ τὸ δικαίωμα τοῦ συνταξιοδοτεῖσθαι ἔχει, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἄλλαι· καὶ ἐὰν ὑπολογίσητε ὡς πρῶτον ὅρον τῶν συντάξεων τὰς 800 δραχμὰς, σκεφθῆτε ὅτι θέλετε εὕρει ἀπείρους εἰς τὴν πρώτην καὶ τὰς ἑπομένας ὑπαγομένους τάξιν, καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν θέλει φθάσει τὴν ποσότητα τοῦ 1,360,000 δραχμῶν, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς αὐτὰς αἱ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, αἵτινες θέλουσιν ἀναβῇ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 600,000· ἀλλὰ σκεφθῆτε ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ δίδωμεν 2,000,000 συντάξεις, καὶ τὸ ἔθνος δὲν θέλει ἀνεχθῇ νὰ διατίθεται μέρος τῶν φόρων του εἰς ἐντρύφησιν τῶν ἄλλων, ἀπαιτοῦν νὰ γίνῃ τοῦτο, ἂν ἀπὸ τοῦ τυχὸν μένοντος περισσεύματος ἐξοφληθῶσι πρῶτον τὰ χρέη μας.

Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τοὺς ἀγωνιστὰς καὶ τοὺς συγγενεῖς,

καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, τοὺς παραλειφθέντας· ἡ οἰκογένεια τῶν Νοταραίων δὲν εἶναι κατωτέρα τῆς τοῦ Μαυρομιχάλη, ἄπειρα ἐθυσίασε, καὶ ὁ Ἰωάννης μαχόμενος ἔπεσε· Τελειόνων ὑποστηρίζω νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς τὸν Π. Μαυρομιχάλην προσωρινῶς μέχρις οὗ ὁ περὶ συντάξεων ψηφισθῇ νόμος ἤ, ἐν ἀποτυχίᾳ, νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας.

Μετὰ τοῦτον ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς εἶπεν ὅτι, τὰ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων καὶ τοῦ προλαλήσαντος ῥηθέντα, οὔτε τὰ τῶν ἀγωνιστῶν δικαιώματα νὰ παραβλάψωσι δύνανται, οὔτε τὸν ἱστοριογράφον τῆς Ἑλλάδος θέλουσιν ἐπιβραδύνει, καθόσον οὗτος οὐχὶ ἐκ τῶν ἀγορεύσεων τῶν Βουλευτῶν, τὰς συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας πηγὴν ἐχουσῶν, ἀλλ' ἐξ ἱστορικῶν γεγονότων τὴν ὕλην θέλει ἀρυσθῇ, οὐδὲ τὰς θυσίας τῆς Μαυρομιχαλείου οἰκογενείας, ἧς πᾶσα ἐκστρατεία κατὰ τὸν ἀγῶνα μὲ πολλὰ ἐτυφανοῦτο τρόπαια καὶ νίκας, ν' ἀλλοιώσωσιν ὅλως δύνανται· ὅτι, μὴ συμμεριζόμενος καὶ αὐτὸς τὴν ἰδέαν ὅτι ἅπασα ἡ τιμὴ τῆς αἰσίας τοῦ ἀγῶνός μας ἐκβάσεως εἰς τὸν Μαυρομιχάλην ἀποκλειστικῶς ν' ἀποδοθῇ πρέπει, καθόσον θεωρεῖ τοῦτο ὕβριν ἐθνικήν, παρατηρεῖ ὅμως ὅτι οὔτε τὸ νομοσχέδιον οὔτε ἄλλος τις διισχυρίσθη τοῦτο, καθόσον μόνον περὶ περιβάλψεως αὐτοῦ, ὡς λιμώττοντος, σήμερον πρόκειται· ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς χορηγίας ταύτης, οὔτε προνόμιόν τι δίδεται, οὔτε ὕβρις εἰς τὸ ἔθνος, εὐγνωμοσύνην πρὸς ἕνα τῶν ἐλευθερωτῶν του δεικνύον, προστρίβεται· οὐδὲ τα τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν δικαιώματα μειοῦνται, καθόσον ταῦτα καθιερωμένα καὶ ἀνεγνωρισμένα παρὰ πολλῶν ἐθνικῶν εἰσὶ διατάξεων· παραλείπων δθεν ν' ἀπαντήσῃ εἰς ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος καὶ ἄλλων λεχθέντα ἀρκεῖται μόνον νὰ ἀντικρούσῃ τρία τινὰ, α) τὴν προταθεῖσαν ἔνστασιν ὅτι διὰ Β. Διατάγματος παρεχωρήθη πρὸς τὸν Μαυρομιχάλην ἀπέναντι τῶν ἐκδουλεύσεών του τὸ Λυκοβουνὸν, καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἐξάφλησιν τούτων· β') τὴν ἔνστασιν ὅτι αἱ χρηματικαὶ θυσίαι του εἰς μόνας 130 χιλιάδας συμποσοῦνται γροσίων· καὶ γ') τὴν ἔνστασιν ὅτι ὁ ἴδιος Μαυρομιχάλης, ἱκανῶς διὰ τοῦ Λυκοβουνοῦ ἀποζημιωθείς, παρεγγυᾶθη ἀπ' ἄλλων ἀξιώσεων. Καὶ καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην, παρατηρεῖ ὅτι ἀληθῶς διὰ Β. Διατάγματος ἡ παραχώρησις αὕτη ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἐν αὐτῷ περιείχετο παραγραφός τις σκοτεινὸς καὶ τὰ συμφέροντα τῆς οἰκογενείας του βλάπτων, ὁ Μαυρομιχάλης δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα τὴν ἐξήτησεν (ἀνέγνω

τὴν ἀναφοράν)· ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπὶ τῇ αἰτήσει τούτου διὰ δευτέρου Διατάγματος, (ὅπερ ἀνέγνω) τὴν ἐξάλειψιν τοῦ εἰρημένου διέταξε παραγράφου· τούτων δὲ κειμένων, δύο τινα, εἶπε, συνάγονται· α) ὅτι ὁ τοῦ πρώτου διατάγματος παράγραφος ἄλλην παρὰ τὴν ἀποδιδομένην παρὰ τῶν προλαλησάντων ἔννοιαν εἶχε· β') δὲ ὅτι αἱ ἐκδουλεύσεις τοῦ Μαυρομιχάλη μένουσιν ἀνοικταὶ διὰ νὰ ἐκτιμηθῶσιν ἐν καιρῷ παρὰ τοῦ ἔθνους. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν, ἐρρώντισεν, εἶπε, καθόσον ἐθεώρησε τὸ ἀντικείμενον σπουδαῖον, νὰ εὕρῃ τὸν δοθέντα παρὰ τοῦ Μαυρομιχάλη καταλόγον τῶν χρηματικῶν του θυσιῶν· ὅτι εὑρὼν τοῦτον παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν στρατιωτικῶν παρετήρησε δεκαπλασίαν ἐν αὐτῷ περιεχομένην τῆς μνημονευθείσης ποσότητα· τοῦτο δ' ἀναφέρων οὐδόλως περὶ τῆς ἀληθείας, ἢ μὴ, τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων ἀποραίνεται, ἀλλὰ τὸ προταθὲν ἐπιχείρημα νὰ καταψεύσῃ προτίθεται. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν τρίτην, ἂν καὶ ἱκανῶς αὕτη παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης ἀνεσκευάσθη, παρατηρεῖ ὅμως καὶ αὐτὸς ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο εἰς δύο διήρηται μέρη, τοῦ μὲν ἑνὸς εἰς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην ἀνήκοντος, τοῦ δ' ἑτέρου εἰς τὴν ἄλλην τῶν Μαυρομιχαλαίων οἰκογένειαν· ὅτι μαλονότι καλλιεργούμενον πολλὰς νὰ παραγάγῃ προσόδους ἠδύνατο, διὰ τὴν ἔλλειψιν ὅμως τῶν τῆς καλλιεργείας μέσων μόλις εἰς 7 χιλιάδας δραχμῶν τὸ εἰσόδημα αὐτοῦ ἀναβαίνει, ποσὸν ὅλως δυσανάλογον, καὶ μηδόλως ἱκανὸν τὰς καθημερινὰς χρείας τοῦ εὐκλεοῦς Μαυρομιχάλη νὰ θεραπεύσῃ, καθόσον μάλιστα τὸ ἥμισυ μόνον εἰς τοῦτον ἀνήκει. Τελευταῖον προσέθηκεν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχθεῖσα καθ' ὁλοκληρίαν τὴν βάσιν τοῦ Νομοσχεδίου διετύπωσεν ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν, καθόσον ἐπὶ τοῦ πρώτου κατὰ μὲν πλειονοψηφίαν αἱ δώδεκα χιλιάδες δραχμαὶ ἀπέναντι τῶν θυσιῶν του νὰ τῷ χορηγηθῶσιν ἀπεφάσισε· κατὰ δὲ μειονοψηφίαν λόγῳ περιβάλψεως· ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου τὴν μηνιαίαν δηλαδὴ σύνταξιν οἱ μὲν λόγῳ συντάξεως ἁπλῆς, ἄλλοι δὲ ἀπέναντι τοῦ βαθμοῦ του νὰ δοθῇ ἐγνωμοδότησαν· ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου παραδεχόμενος καὶ αὐτὸς τὴν κατὰ πλειονοψηφίαν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, προτιμᾷ, καθόσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, τὸ νὰ δίδηται λόγῳ συντάξεως, καθόσον, προσδιοριζομένων τῶν συντάξεων ἀναλόγως τῶν θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων, οὐ μόνον οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος, μήτι ἡ περὶ μισθοδοσίας διάταξις τῆς Συνελεύσεως παραβιασθῇ, ἀλλὰ καὶ ἀδικίαι πολλαὶ θέλουσι προληφθῇ, καθόσον μὴ εὐπορούντων τὸ ἔθνος ν' ἀποζημιώσῃ διὰ μιᾶς τοὺς μεγάλας θυσίας χρηματικὰς

προσενεγκόντος, διὰ συντάξεων, ἀναλόγων τούτων, κατὰ μικρὸν θέλει ἀποζημιόνει.

Πρός τινα τῶν χθὲς λαλησάντων εἰπόντα, ὅτι ὁ Ἡλίας Μαυρομιχάλης εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1821 μεταβὰς ἀρχηγὸς παρὰ τῶν Στερεοελλαδιτῶν ἀνεδείχθη, ἁπάντων εἷς τῶν Βουλευτῶν παρετήρησεν ὅτι, εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰς Σοῦρπι ὁ Ἡλίας Μαυρομιχάλης ἦλθε, δὲν ἀληθεύει ὅμως ὅτι καὶ ἀρχηγὸς ἀνεδείχθη, καθόσον πέντε μόνον διατρίψας ἡμέρας, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Πελοπόννησον· ὅτι οὐδεὶς μέχρι τοῦ 1824 ἀρχηγὸς τῶν Στερεοελλαδιτῶν ὑπῆρξε, καθόσον ἑκάστη τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἐπαρχία τὸν ἀρχηγόν της εἶχεν.

Ἐνταῦθα ἀποφηναμένης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτᾶσθη, ὁ Πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως, προκύπτουν τὰ ἑξῆς· α') τὸ Νομοσχέδιον, καθ' ὃ χορηγοῦνται εἰς τὸν Πέτρον Μαυρομιχάλην 12 χιλιάδες δραχμαὶ λόγῳ περιβαλλόμενος, χίλιαι δὲ δραχ. μηνιαῖα σύνταξις· β') ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις κατὰ μὲν πλειονοψηφίαν γνωμοδοτεῖ νὰ χορηγηθῶσι 12 χιλιάδες δραχμαὶ εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Πέτρον Μαυρομιχάλην ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ ἔθνους ἀπὸ στρατιωτικοὺς ἢ πολιτικοὺς μισθούς, κατὰ μειονοψηφίαν δὲ ἀντὶ τῆς μηνιαίας συντάξεως νὰ τῷ προσδιορισθῇ μισθοδοσία ἐκ δραχ. 800 κατὰ μῆνα, ἀντιστοιχοῦσα μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντιστρατήγου· γ') ἡ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας καθ' ἣν χορηγοῦνται μόνον δραχμαὶ 800 ὡς μηνιαία σύνταξις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τοῦ βαθμοῦ του· καὶ δ') ἡ τροπολογία τοῦ Βουλευτοῦ Ἄργους, περιορίζοντος εἰς 8 χιλιάδας δραχμῶν τὴν περιβαλλόμενον, καὶ εἰς 800 τὴν μηνιαίαν σύνταξιν· ἀλλ' ὅτι, μὴ ὑποστηριχθείσης ταύτης ἀπολείπονται ὡς ψηφοφορητέαι· α') ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας ὡς ἀπωτέρα· β') ἡ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ γ') τὸ Νομοσχέδιον.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν, παρατηρήσας ὅτι τὸ Νομοσχέδιον δύο τινα περιέχει ζητήματα, τὸ περὶ περιβάλψεως πρῶτον, καὶ δεύτερον τὸ περὶ συντάξεως, ἐζήτησε δυνάμει τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ τὴν διαίρεσιν τῶν δύο τούτων ζητημάτων καὶ νὰ ψηφοφορηθῇ πρὸ τῆς τροπολογίας, τὴν σύνταξιν μόναν ἀφορώσης, τὸ περὶ περιβάλψεως ζήτημα.

Εἰπόντος δὲ τοῦ πρωτείναντος τὴν τροπολογίαν Βουλευτοῦ ὅτι αὕτη ἀπέναντι τοῦ Νομοσχεδίου δοθεῖσα ἀμφότερα τὰ παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου προτεινόμενα περιλαμβάνει, ὁ Πρόεδρος τὴν ψηφοφορίαν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας προὐκάλεσε. Ταύτης δὲ κατ' ἀναμαστικὴν κλῆσιν, τῇ αἰτήσει πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, γενομένης, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων 76 πρὸς 24, κατὰ τὸ ᾧδε προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Νῖκος Θέου	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Α. Γουζούασης	Ο.
Γ. Δρογιωτατίδης	Ο.	Α. Βιλαέτης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ο.	Α. Κρεστενίτης ἠρνήθη ψῆφον	
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.
Ζ. Ι. Βάλβης	Ο.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος ἐν ἀδείᾳ	
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Ι. Κλίμακας	Ο.
Π. Δ. Καμπάνης	Ο.	Σίλβεστρος Στεφανάκης	ἀπὼν
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσόκρης	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ο.
Α. Σ. Δανόπουλος.	Ν.	Α. Γ. Τζάνος	ἀσθενὴς
Ι. Βλάσσης	Ο.	Β. Νικολαΐδης	ἀπὼν
Ι. Κωλέττης	Ο.	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.	Ι. Ζάρκος	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.	Ι. Ν. Φλέσας	Ο.
Π. Ῥάγκος	ἀσθενὴς	Π. Ι. Κυριακὸς	Ο.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ο.
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Α. Νοταρᾶς	Ο.
Α. Δαπουσιάδης	Ν.	Κύθυμ. Κανελλόπουλος	Ν.
Τζανετ. Γρηγοράκης	Ο.	Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.	Κ. Χ. Παναγιώτου	Ο.
Γ. Κονδύλης	Ο.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ο.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Ι. Χαραμῆς	Ο.	Δ. Κυριακίδης	ἀπὼν
Ι. Κρανίδης	Ο.	Σ. Πάγκαλος	Ο.
Ι. Γιαλδάσης	Ο.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Λ. Ζῶτος.	Ν.	Δ. Πλαπούτας	Ο.

Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ν. Μπούκορος	Ο.
Ν. Κορφιωτάκης	Ο.
Σ. Παρθενόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Π. Βαρδιτζιώτης	Ο.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ο.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ο.
Π. Βάρβογλης.	ἐν ἀδείᾳ
Ῥ. Παλαμίδης.	Ο.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.
Β. Δημητρακόπουλος	ἀπών
Π. Παππατζώννης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ο.
Π. Δαρειώτης	Ο.
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενής
Δ. Σακελλαριάδης	Ο.
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βεΐκος	Ο.
Μ. Ἰατρὸς	Ο.
Ι. Εὐσταθίου	Ο.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.
Σ. Μπαρότζης	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.
Α. Μαυρομιχάλης	ἠρνήθη ὑφρον
Δ. Πικαυλάκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ο.
Α. Καλαμογδάρτης	Ο.
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Π. Κώστας Τζαμάλας	Ο.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ο.
Φιλ. Ἰωάννου	ἀπών
Σ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Κ. Προβιλέγιος	ἀπών
Ι. Π. Ταταράκης	Ο.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ο.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ο.
Ι. Στάϊκος	Ο.
Α. Παππατζόρης	Ο.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ο.
Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Γ. Δοκὸς	Ο.
Δ. Κριεζῆς	Ο.
Δ. Χαντζίσκος	Ο.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ο.
Ν. Κριεζώτης	Ο.
Ι. Οἰκονόμου	ἀπών
Ε. Ἀποστολίδης	ἀπών
Κ. Κανάρης	ἀπών
Γ. Δ. Σταματάρας.	Ν.

Ψηφοφορηθέντος ἀκολούθως δι' ἀναστάσεως, καὶ ἰδίᾳ, ἑκατέρου μέρους τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ οὐδέτερον τούτων παρεδέχθη.

Μετὰ ταῦτα ἐψηφοφορήθη δι' ἀναστάσεως τὸ Νομοσχέδιον μετὰ τῆς παρά τινος τῶν Βουλευτῶν προταθείσης προσθήκης τῶν λέξεων, *συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μισθοῦ του*, μετὰ τὰς λέξεις, *κατὰ μῆνα*, καὶ συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ μετὰ τῆς προσθήκης, ἔχον οὕτως·

« Εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Πέτρον Μαυρομιχάλην χορηγοῦνται δραχμαὶ δώδεκα χιλιάδες, ἀριθ. **12,000.** χάριν περιθαλψεως· συγχρόνως δὲ προσδιορίζεται ὑπὲρ αὐτοῦ σύνταξις χιλίων δραχμῶν κατὰ μῆνα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μισθοῦ του. »

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, τῇ ἐγκρίσει τῆς Βουλῆς, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως α.) τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου τοῦ παραδεχθέντος Νομοσχεδίου, ὅπως μέλλει νὰ ψηφολογηθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς· β.) δὲ τὴν συζήτησιν ἐπὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκθέσεως τῆς εἰσηγητικῆ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **4** ὥραν μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΖ'.

Τῆς 15 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην πέμπτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν δεκάτην Π. Μ. τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν **111**, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος **5**, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι συμβὰν δυσάρεστον καὶ πρωτάκουστον, λαβὼν χώραν χθὲς μετὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς, μεταξὺ τῶν ὁδῶν τοῦ Αἰόλου καὶ Ἑρμοῦ, ἐν τῷ μέσῳ, λέγω, τῆς πόλεως, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐλάνθασεν, ὡς νομίζω, κανένα ἐξ ὑμῶν, ἔρχομαι νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν σκέψιν σας πρὸ παντὸς ἄλλου· τὸ συμβὰν τοῦτο εἶναι ἡ κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Κυρίου Λυσάνδρου Βιλαέτου λυπηρὰ καὶ ατυχερὰ πρᾶξις. Μακρὰν νὰ ἐξετάσω ἀπὸ ποίους ἐγένετο ἡ τοιαύτη πρᾶξις, ἢ νὰ προτίθεμαι νὰ ἐνοχοποιήσω τινα, περιφ-

ρίζομαι νὰ εἴπω ὅτι αἴτια ταύτης ὑπῆρξαν αἱ κατὰ τὴν χθεσι-
νὴν Συνεδρίασιν ἀγορεύσεις, καὶ ὅτι αὐτὴ ἔχει ἄμεσον ἀναφορὰν
εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Βουλευτικοῦ χαρακτῆρος, εἰς τὴν
ἀπαιτουμένην ἐλευθερίαν τῶν συζητήσεων καὶ εἰς τὴν τιμὴν
ὁλοκλήρου τοῦ σώματος. Ταῦτα ὅμως ὑποβάλλων πρὸς ὑμᾶς
δὲν λείπω συγχρόνως νὰ σᾶς παρακαλέσω ὅτι εἰς πᾶσαν ἐπι-
τῶν σκέψιν καὶ ἀπόφασίν σας νὰ προηγηθῇ ἡ φρόνησις, ἡ
μα καὶ ἡ ὡριμότης· νὰ ἀποδείξητε ἐνὶ λόγῳ ὅτι ὑπὲρ τῆς
διὸ πραγμάτων φροντίζοντες πρῶται ὑμεῖς τὸ παράδειγ-

Ἐπὶ τοῦ.

ρίστησιν ἔλαβε χώραν τὸν λόγον τις εἶπεν, ὅτι ὅσην ἠθικὴν εὐχα-
σθέντος νομοσχεδίου ὁ μέλος τῆς Βραβευθείσης διὰ τοῦ ψηφι-
εὐγενῆ διάθεσιν ὑπὲρ τῆς χίας, διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς τῶν Βουλῶν
κατὰ τὰς ὀλίγας ἔτι ἡμέρας τέσεως τῶν πρὸς τὸ ζῆν μέσων,
διότι διεκρίθη κατὰ τὴν συζήτησινἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα,
πάντας ἄνευ οὐδενὸς πολιτικοῦ χρωμα τοῦ εὐγενὴς ἄμιλλα εἰς
νετο ἀρχὴ ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν, ἥτις θέλει ..οῦ, καὶ διότι ἐγέ-
χθῇ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, οἵτινες εἶναι ἐπίσης δίκ.. νὰ βρα-
βευθῶσι, τοσοῦτον καιρίως ἐλύπησε πάντας ἡμᾶς καὶ ..ς ἀγ-
νάκτησιν καὶ αὐτὸν τὸν ἐμὸν πατέρα ἔφερε πρᾶξίς τις μιαρὰ,
μετὰ τὴν συνεδρίασιν συμβᾶσα· ἡ πρᾶξις αὕτη ἐλύπησε πάντας,
ὄχι διότι ἐγένετο κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ προσβληθέντος Βου-
λευτοῦ, ἀλλὰ διότι εἰς πάντας ἡμᾶς ἐπῆλθε φόβος μήτις ἀποδώ-
σῃ εἰδῆσιν τῆς στυγερᾶς ταύτης καὶ ἀποτροπαίου πράξεως εἰς
ἡμᾶς· τὴν πρᾶξιν ταύτην ὡς ἀντικοινωνικὴν καὶ ὀλεθρίας ἔχου-
σαν συνεπείας εἰς τὴν ἀρτισύστατον κοινωνίαν μας, ἀποκηρύττει,
μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδεὶς θέλει ἀποδώσει εἴς τινα τῆς ἡμε-
τέρας οἰκογενείας αὐτὴν, ἀλλ' ὅτι πάντες θέλετε ἀποδώσει πίστιν
εἰς τοὺς λόγους τούτους.

Ὁ Πρόεδρος κατόπιν ἐπαναλαβὼν ὅτι ἡ τοῦ ἀντικειμένου
συζήτησις ἐρεθιστικὸν φέρει χαρακτῆρα καὶ διὰ τοῦτο ἀπαι-
τεῖται πολλή τε προσοχὴ καὶ κρίσις, ἔδωκε τὸν λόγον εἰς ἕτερον·
ὅστις παρετήρησεν ὅτι θέλει ἐξετάσει τὸ γεγονὸς ὑπὸ μεγάλην
τινὰ ἔποψιν· ὅτι ἔτος ὅλον παρῆλθε, καθ' ὃ ἡ Βουλὴ ἐζήτει
ῥύθμισιν πραγμάτων ἐπὶ τὸ κρεῖττον, διότι ἡ τάσις τὴν ὁποίαν
πρὸ ἑνὸς ἔτους ἤρχισαν νὰ λαμβάνωσι τὰ πράγματα ἤθελε φέ-
ρει εἰς ἀποτελέσματα τοιαῦτα· καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ἀπὸ τοῦ
βήματος τούτου, καὶ ἡ συμπολίτευσις ἰδίᾳ, καὶ ἡ Βουλὴ τέλος
ὅλη ἐσπούδασεν ἵνα τὴν καλλιτέραν ταύτην ῥύθμισιν κατορθώσῃ,

ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο, καὶ εἰς τοῦτο τὰ πράγματα ἀφίκοντο. Δύο
συμβάντα μεγάλα ἐγένοντο χθές· τὸ ἓν προσβάλλει τὴν ὕπαρξιν
τῆς συνταγματικῆς τάξεως, διότι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Βουλευ-
τοῦ ἀμφότεραι αἱ Βουλαὶ προσεβλήθησαν, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς
καθ' ἣν ἡ προσβολὴ ἐγένετο δὲν ὑπάρχουσι· τὸ ἕτερον ἐγένετο
καθ' ἑνὸς τῶν μεγαλοκεφαλαιούχων εὐεργετικῶν τῆς πρωτευού-
σης κατοίκων, πρὸς τὸν ὁποῖον ἄγνωστοι ἔγραψαν ἵνα τοῖς δώσῃ
χρήματα, διότι ἄλλως τὸν καταστρέφουσι· καὶ ταῦτα εἶναι
συμπτώματα κοινωνικῆς διαλύσεως. Ὅτι εἰς ἀμφοτέρας τὰς
Βουλὰς πρό τινος ἐγένοντο συζητήσεις σοβαραὶ καὶ ἐμβριθεῖς ἐπὶ
τῆς ἀπαντήσεως, κυριώτερον τῶν ὁποίων ἦτον ἡ κοινὴ ἀσφά-
λεια· ὅτι τούτων ἕνεκα πρέπει, μὴ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ζη-
τηθεῖσαν καὶ μὴ γενομένην διόρθωσιν, νὰ φροντίσωμεν περὶ
δραστηρίας τούτων θεραπείας, καθόσον ἦλθεν ὁ χρόνος τῆς
ῥυθμίσεως, ἵνα τὸ ἐνεῶς καὶ μέλλον ἀσφαλισθῶσι, καὶ ἵνα προ-
στικόντως ἡ ῥύθμισις ζητηθῇ παρὰ τοῦ δυναμένου νὰ φέρῃ αὐτὴν,
καὶ καθόσον δὲν ἠκούσθη Βουλευτὴς παρά τινος ἐν μέθῃ διατε-
λοῦντος ἢ αἰτίαν τινὰ ἔχοντος, ἀλλ' ἡ πρᾶξις, ὡς γενομένη μετ'
ἀγόρευσιν, ἀφορᾷ ἀμφότερα τὰ σώματα· ὅτι πρόκειται περὶ
τοῦ παντὸς καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ μέτρον ἵνα τὰ πάντα ἀσφαλί-
σῃ, πρέπει ἡ πραγματικὴ ῥύθμισις νὰ ζητηθῇ ἀπὸ τὴν A. M.
ὅστις ἔχει καὶ τὴν καρδίαν καὶ τὸ χρέος καὶ τὴν θέλησιν· ὅτι
αὐτὴ εἶναι ἰδία αὐτοῦ ἰδέα, τὴν ὁποίαν πεποιθότως ἐκφράζει
διὰ τὸ σπουδαῖον καὶ σοβαρὸν τοῦ ἀντικειμένου, οὐδεμίαν ἀνα-
βολὴν καὶ σκέψεις ἐπιδεχομένου, καθόσον διὰ ταύτης οὐδείς
τινα νὰ ἐνοχοποιήσῃ πρέπει, εἰς ἐκδίκησιν ἢ τὸ κακὸν ῥέποντα,
ἀλλὰ ταῦτα νὰ θεωρήσῃ πηγάζοντα ἀπὸ τὴν παραλυσίαν τῆς
κυβερνητικῆς μηχανῆς εἴς τε τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς ἐπαρχίας·
ὅτι ἂν δὲν ληφθῇ πρόνοια τὸ κακὸν θέλει προβῆ, καὶ καιρὸς
μεταμελείας θέλει ἐπέλθει· διὰ τοῦτο εἰς οὐδένα ἀλλὰ τὴν ἰδίαν
ἕκαστος συνείδησιν πιστεύων, καὶ τὸ καθῆκον τοῦ Βουλευτοῦ
νὰ ἐκπληρώσῃ προτιθέμενος, λαμβάνων πρὸς τούτοις ὑπ' ὄψιν
καὶ τὴν ἐνώπιον τῶν ἐντολέων του καὶ τῆς συντρεξάσης ἐπὶ
τοσοῦτον τὴν Ἑλλάδα Εὐρώπης εὐθύνην του, ἂς φέρῃ τὴν ψῆ-
φόν του ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης, τῆς ὁποίας τὴν ἀνάπτυξιν
εἰς ἄλλους παραλείπει.

Ἕτερος ἐπελθὼν ἔλεξε τὰ ἑξῆς. Τέκνα τῆς πολυπαθεστάτης
Ἑλλάδος, ἥτις ἐπὶ ματαίῳ δὲν ἀνέλαβε τὸν ἀγῶνα αὐτῆς,
γενεὰ τῆς ἐπαναστάσεως, συγχωρήσατε εἰς τὴν ἀσθενῆ φωνήν
μου νὰ λάβῃ τόνον ἰσομεγέθη μὲ τὴν μεγάλην περίστασιν· μὴ

ἐξετάσητε τὸν λαλοῦντα, μηδ' εἰς τὴν ποιότητα αὐτοῦ ἀποβλέψητε, ἀλλὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἀκούσατε, καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου τούτου καὶ λυπηροῦ γεγονότος ἀποφανθῆτε· ἐνθυμεῖσθε ὑπὸ ποίους οἰωνοὺς ἐτελέσθη ἡ 3 Σεπτεμβρίου, καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς μετ' ἀνευφημιῶν παρεδέχθη αὐτὴν, διότι τὴν εἶδε συμπλήρωσιν τῶν μεγάλων αὐτῆς ἀγώνων, τῶν ἐρελκυσάντων τὸν θαυμασμὸν τῆς Εὐρώπης· ἐνθυμεῖσθε ὑπὸ ποίους οἰωνοὺς συνῆλθεν ἡ ἐθναντιλέλευσις, καὶ τὸ Σύνταγμα συνέταξε, μὲ πύρινα γράμματα. Τὸ σύμβολον τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἦτον τὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ πατρίς· καὶ ὅμως τί βλέπομεν; ἆρα ὑπάρχομεν πάντες, ἢ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ὁ λαλῶν ἢ μὴ ἠκρωτηριασμένοι ἀπὸ τὴν πλεονάσασαν κακουργίαν, καὶ ὑβρισμένοι ἀπὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον μετ' ἀνοχῆς ἐπὶ τοσοῦτον ὑπεφέρατε, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θέλει διορθωθῇ, διατελοῦμεν; ἐν σταθερᾷ μεσημερίᾳ εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, ἐνώπιον τῆς Ἑλλάδος ὅλης ἡ Βουλὴ προσεβλήθη, καὶ ἐτόλμησαν νὰ ἐπιβάλωσι χεῖρα ἀνόσιον εἰς Βουλευτὴν δι' ἀγόρευσιν ἀξιοπρεπῶς γενομένην, καὶ ἐμελέτησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ, τὸν θάνατον τῆς Βουλῆς, τὸν τοῦ ἔθνους. Τὸ σύστημα ἀναπτύσσεται μὲ τὸν ἀποφασιστικὸν χαρακτῆρα τὸν τείναντα νὰ ἀναδείξῃ τὸ Σύνταγμα ἀνοίκειον καὶ ἐπιβλαβὲς εἰς τὸ ἔθνος. Εἶναι περιττὸν νὰ μακρηγορῶ, ἢ τὸ ἀναγκαῖον καὶ κατεπείγον τοῦ γεγονότος νὰ ὑποδείξω, ἀλλὰ θεωρῶν ἐξασθένησιν αὐτοῦ τὴν πρόσκλησιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἵνα δώσῃ τούτου λόγον καὶ προσκαλεσθῇ νὰ διορθώσῃ τὰ πράγματα, θεωρῶν ἐξασθένησιν τὴν ἐπανάληψιν τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα ὅλην καὶ τὴν Εὐρώπην ἀνταναιλασθέντων, σᾶς παρατηρῶ μόνον ὅτι πρέπει νὰ ἐκτιμήσητε τὰ παράπονα τῶν ζητησάντων τὴν διόρθωσιν τῆς παρούσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως, καὶ νὰ περιαριθῶμεν εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν μεμψιμοιρίαν τοῦ συστήματος· οὕτω δ' ἡ Βουλὴ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἑαυτῆς αἰσθανομένη. καὶ αὐτὴν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Βουλευτοῦ ἐξυβρισθεῖσαν καθορῶσα, ὀφείλει νὰ ἀποφασίσῃ σήμερον, ἵνα αὐθημερὸν διορισθῇ ἐπιτροπὴ, ἥτις κρατούσης τῆς συνεδριάσεως, συντάξῃ προσφώνησιν εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ἐντὸς αὐτῆς παραστήσῃ τὴν κακὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, οὐχὶ ἀπὸ ἐλλείψιν ἀστυνομικῶν μέτρων, ἀλλ' ἀπὸ τὸ σύστημα, τοῦ ὁποίου ἡ ὕπαρξις καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν τῆς Βουλῆς ὕπαρξιν, καὶ ζητήσῃ παρὰ τῆς Α. Μ. τὴν ῥιζικὴν τοῦ Ὑπουργικοῦ συστήματος διόρθωσιν.

Ἄλλος παρετήρησεν, ὅτι τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς συνεδριά-

σεως χθὲς γενόμενον εἶναι τὰ μάλιστα δεινόν, καὶ συλλογιζόμενοι ὁποῖα καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα δύναται νὰ φέρῃ, ἂν δὲν ἐπεξέλθῃ ἡ θεραπεία, περὶ αὐτῆς νὰ προνοήσωμεν ὀφείλομεν· ὅτι ἡ κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας προσβολὴ τὴν Βουλὴν ὅλην ἀφορᾷ καὶ τὸ διὰ ταύτης ἀντιπροσωπευόμενον ἔθνος, κατὰ συνέπειαν δὲ αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν πολίτευμα· καὶ ταῦτα οὐ μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος τὸ καθιστῶν ἀνεύθυνον τὸν Βουλευτὴν διὰ τοὺς ἐντεῦθεν λόγους του, ἀλλὰ διότι ἡ ἀντιπροσωπικὴ Κυβέρνησις στηρίζεται εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν φρονημάτων· ὅταν δ' αὕτη δὲν ὑπάρχῃ, τότε τὸ σύστημα καταστρέφεται καὶ ἡ ὀχλαγωγία ὑπερισχύει, καὶ τὰ δεινότερα συμβαίνουσιν· ἐπειδὴ δ' ἡ ἱστορία εἶναι ὁ ὁδηγὸς, διὰ τοῦτο ἂς ἀνέλθῃ ἕκαστος εἰς τὴν Γαλλικὴν ἐπαγάστασιν, ἥτις ἐλαμπρύνθη ὡς πρὸς τὰ νομοθετικὰ τῆς ἔργα, ὅταν ἡ ὀχλαγωγία ἦτον περιωρισμένη καὶ ἐλευθέρως οἱ ἀντιπρόσωποι ἐσκέπτοντο, ὅταν δ' ἡ ὀχλαγωγία ἐπῆλθε, τότε ἡ Γαλλικὴ γῆ ὑπὸ τῶν τρομερωτέρων ἐμπνεύθη κακουργημάτων· ὅτι διὰ τοῦτο νομίζει χρέος τῆς Βουλῆς ἀπαραίτητον νὰ λάβῃ ὅλα τὰ ἔμφρονα μέτρα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ καταστήσωσιν ἀδύνατα τὰ τοιαῦτα κακουργήματα τοῦ λοιποῦ· καὶ ἐν πρώτοις μὲν νὰ γένῃ αὐστηρὰ κατὰ τῶν ἀποτολμησάντων τὸ τοιοῦτον καταδίωξις, κατόπιν δὲ νὰ ληφθῶσι μέτρα νομοθετικὰ, καὶ ἀλλαχοῦ ὑπάρχοντα, διότι ὁ ποινικὸς νόμος καὶ αἱ ποινικαὶ διατάξεις οὐδὲν παραπλήσιον προβλέπουσι, νὰ σταλῇ δ' ἔτι ἤδη, μέχρις οὗ ταῦτα ληφθῶσιν, ἐπιτροπὴ, καὶ νὰ κοινοποιηθῇ δι' αὐτῆς εἰς τὸν Βασιλέα ἡ τῆς Βουλῆς λύπη ἐπὶ τῷ συμβάντι τούτῳ, καὶ νὰ παρακληθῇ εὐσεβάστως ἵνα διατάξῃ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ὅλα τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἀσφάλειαν τῶν Βουλευτῶν.

Ἕτερος ἐπέφερεν ὅτι πάντες αἰσθάνονται τὴν ἀξίαν τοῦ χθὲς συμβάντος, καὶ ἐπ' αὐτῷ πάντες λυποῦνται, ἐκτιμῶντες τὴν ἀξίαν τοῦ Βουλευτοῦ, ἰδίως κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου του· παρατηρεῖται ὅμως εἰς τοὺς προαγορεύσαντας, ὑπαινιττομένους ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὅθεν ἠνέχθη ἢ δὲν ἔλαβεν ὅλατὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διὰ τὴν ἀσφάλειαν ἑκάστου, ὅτι οὐδεὶς πρόθεσιν τοιαύτην εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀποδώσῃ δύναται· ἀλλ' ἀναφαίνονται ἄνθρωποι οἵτινες ὤφειλον νὰ ἐξεύρωσι τὴν ἱστορίαν, καὶ ἐξεύρουσιν αὐτὴν, καὶ διὰ ἰδιαίτερα προκαταλήψεως θέλουσι νὰ στείλωσί τινα ἢ νὰ ἀφήσωσιν εἰς ταῦτα τοιαύτην ἀξίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἔχουσι, καὶ τὴν ὁποίαν καταναοῦσιν οἱ μὴ ἐπ' αὐτῶν οὕτω σκεπτόμενοι· ἡ συνεχὴς ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν

κατὰ τῆς Κυβερνήσεως κατηγοριῶν ἐλαττόνει τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἐν Εὐρώπῃ τοιαῦτα συμβαίνουσι, καὶ τοῦτο διότι τινες ἀναβαίνοντες τὸ βῆμα τὰ αὐτὰ πάντοτε ἐπαναλαμβάνουσιν· ὅτι εἶναι εὔκολον νὰ ζητῇ τις τὴν θεραπείαν τοῦ παρελθόντος, τοῦ ἐνεστῶτος ἢ καὶ τοῦ μέλλοντος· ἀλλ' ὅμως διαφορὰ μεταξὺ λόγων καὶ πραγμάτων εὑρηται· καὶ ἂν καὶ ἤκουσα Βουλευτοῦ ἄλλοτε λέγοντος ὅτι ἐντεῦθεν πρέπει νὰ ἀκούηται λόγος ἐμβριθὴς καὶ μετὰ κρίσεως, καὶ ὄχι ποίησις, δὲν θέλω ὅμως νὰ παρουσιασθῶ, ὡς ἄλλοτε ἐν Ῥώμῃ, φέρων τὸν μανδύαν τοῦ Καίσαρος καὶ λέγων ὅτι τὸ πᾶν ἀπώλετο· ταῦτα ἐν τεύθεν ἐλέχθησαν καὶ ῥιζικὴ ἐζητήθη ῥύθμισις, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος ὁ ζητήσας αὐτὴν εὑρέθη εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων, ἐγνώρισε τὰς δυσκολίας, καὶ ὅμως παρέμεινεν ἔχων μέρος εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῶν, ἐν ᾧ δὲν ἔπρεπε ποσῶς νὰ παραμείνῃ, ἅμα τὰς δυσκολίας ταύτας κατιδών, ἢ τὴν ἀνάγκην τῆς ῥιζικῆς διορθώσεως κατανοήσας. Ὅτι ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἱερὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον οἱ πάντες νὰ σέβωνται ὀφείλουσιν, ἐκλέγει πρωθυπουργὸν στηριζόμενον εἰς πλειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας· καὶ λέγοντες μέν ὅτι ἐγγίζει ἡ καταστροφὴ ἀσέβειαν πράττομεν καὶ δειλίαν ἐπιδεικνύομεν, ἀνεχόμενοι δὲ τὸν πρωθυπουργὸν παρανομοῦντα ἁμαρτάνομεν, διότι δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἔχει τὴν πλειονοψηφίαν τῶν Βουλῶν, καὶ διότι δὲν τιμῶμεν ἑαυτοὺς εἰς ἐμμέσα προσφεύγοντες μέσα, ἐνῷ ἄμεσα, τὴν ςέρκειαν τῆς πλειονοψηφίας, ἔχομεν. Ὅτι ἡ 3 Σεπτεμβρ. ἐγένετο, καὶ εὐτυχῶς μετέσχεν αὐτῆς, ἀλλ' ἐγένετο ἵνα ἔλθῃ ἡ τάξις, ἡ πεποίθησις, ὁ λόγος, καὶ εἰς τὴν τῶν πραγμάτων διοίκησιν οἱ ἀξίζοντες· οἱ ἀναφαινόμενοι ὅμως μὲ τὸν πατριωτισμὸν καὶ ἀφαιροῦντες τοῦτον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐγκλημα διαπράττουσι, διότι πάντες οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται αὐτόν. Ὅτι ἐμνημόνευσαν τῆς Γαλ. ἐπαναστάσεως καὶ τῶν ἀναφανέντων σοβαρῶν χαρακτήρων, ἀλλ' ἴσως παρὰ πολλῶν νὰ καταμέμφηται ὁ Ῥοβεσπιέρος καὶ ὁ Σύλλας; ὡς κακοῦργοι, πάρ' ἐμοῦ ὅμως θεωροῦνται ἀναγκαῖοι ἵνα σταματήσωσι τότε τὸν χείμαῤῥον ἢ τὸν δεσποτισμόν. Ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξετέλεσε τὸ καθῆκον αὐτῆς, καὶ οἱ ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας ἐντὸς τῆς φυλακῆς διατελοῦσιν· ἂν δ' ἡ Κυβέρνησις ἔκτακτόν τι ἔπραττεν ἤθελον ἴσως εἰπεῖ τινες ὅτι ὑπερέβη τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου χαραχθέντα ὅρια αὐτῆς, καὶ ὅτι δὲν ἐσεβάσθη αὐτόν· καθὼς ποσάκις δὲν ἐῤῥέθη ἐντεῦθεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐφάνη βιαία διότι ἐνήργησε πολλὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ;

Ἐπανέλαβεν ὁ τρίτον ἐπὶ τοῦ προκειμένου σήμερον ἀγορεύσας, ὅτι δὲν ἀνέφερεν οὐδὲ Γαλλίαν οὐδ' ἔθνη μεγάλα κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ σχετικῶς πρὸς τὴν μικρὰν κοινωνίαν μας ἠγόρευσε, διότι δὲν ἐνόμισεν ὅτι ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν Σύλλαι, Ῥοβεσπιέροι καὶ Μάριοι, οὐδ' ὅτι ἐδύνατό τις νὰ φαντασθῇ ὅτι τοιοῦτος ὑπάρχει· ὅτι ἐθεώρησε τὴν Ἑλλάδα ἔθνος ἀρχαῖον καὶ τὰ φῶτα εἰς τὸν κόσμον διαδοῦν, δουλωθὲν, καὶ διὰ τῆς καρτερίας του, τοῦ πατριωτισμοῦ του καὶ ἐν γένει τῆς συνδρομῆς τῆς Εὐρώπης ἐλευθερωθὲν, ὡς μίαν οἰκογένειαν νὰ κυβερνηθῇ ἐπιθυμῆσαν, καὶ ὑπὸ τῶν καλῶν ὁδηγούμενον, δυνάμενον δὲ καὶ εἰς λάθη νὰ ὑποπέσῃ· οὐδέποτε δ' ὅτι ἐλαβέ τις καὶ τὰς ἐπαναστατικὰς ἰδέας τοῦ Μαρίου καὶ Σύλλα, καθόσον καὶ αἱ περιστάσεις ὅλως διάφοροι, καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐποχῶν ἐκείνων πολὺ ἀπὸ τὸν τῆς ἐνεστώσης ἐποχῆς ἀφίσταται· ὅτι εἶπε κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του ὅτι ἐξετέθη πρὸ ἐνὸς ἔτους ἡ παρὰ τοῦ συστήματος, τοῦ τρόπου καὶ τῶν προσώπων ἀκόμη τοῦ συστήματος γεννηθεῖσα παραλυσία, καὶ πάντες ἐξ ἐπαρχιῶν καταγόμενοι, καὶ σχέσεις ἐν αὐταῖς διατηροῦντες γνωρίζετε τὰ συμβαίνοντα· καὶ ἀληθῶς ταῦτα ἐνίοτε παραγνωρίζονται ὑπὲρ τῶν συμπαθειῶν, ἢ ἄλλων τινῶν τὰ ὁποῖα διαστρέφουσι τὴν ἀλήθειαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ὁρῶντος, κατ' ἐπιφάνειαν ὅμως τοῦτο γίνεται πάντοτε· ὅταν δ' εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας ἀφιχθῇ, τότε ἡ διόρθωσις πρέπει νὰ ζητῆται, καὶ αὕτη ἀπὸ μόνον τὸν ὑπέρτατον τοῦ ἔθνους ἀρχηγόν. Ὅτι ἀναγκαῖον νὰ ἀπαντηθῇ εἰς τὸν προαγορεύσαντα εἶναι, ὅτι ἐπῆλθον εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων ἵνα συνεισφέρω εἰς τὴν βελτίωσιν αὐτῶν καὶ τὸ καλὸν, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν ἔτι νέου συστήματος, διότι ἡ περίστασις ἦτον μεταβατικὴ, ἐσπούδασα παντοίοις τρόποις, καὶ ἅμα ἰδὼν ὅτι δὲν δύναμαι πλειότερον νὰ συντελέσω, ἀπεσύρθην· τοῦτο δ' οὐδεὶς ὡς ἔλειμα νὰ θεωρήσῃ δύναται, διότι παρέμεινα ὅσον ἔπρεπε, καὶ διότι πολλοὶ πρὸ ἐμοῦ τοῦτο κατέπραξαν ἐπίσης προσενεχθέντες, καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τιμῇ διακρινόμενοι τοῦτο πράττουσι, καὶ τετάρτην ἤδη φορὰν ἔπραξα τοῦτο καὶ ἐγὼ, διότι ἐνόμισα ἀρχῆθεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν τῶν δημοσίων διεύθυνσιν πρέπει νὰ ἔρχωνται, νὰ ἀποσύρωνται δὲ ὅταν πείθωνται, ὅτι οὐδὲν ὠφελοῦσιν· ὅτι ἀναγκαῖον ἔτι εἰς αὐτὸν νὰ παρατηρηθῇ εἶναι ὅτι κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου οἱ πάντες τὴν διαγωγήν μου ἐξετίμησαν, καὶ πολλά μοι ἔδωκαν ἴδια πολιτικὰ σχέδια, ἀλλὰ ἐκεῖνο τοῦ πατριωτισμοῦ μόνον ἤκουσα, διότι ἡ μεταβολὴ ἔρχηζεν ἰσχυρῶν

προστατῶν, καὶ τοιούτους ἐθεώρησα τὰς μεγάλας δυνάμεις, εἰς τὰς ὁποίας προσέφυγα· ὅταν δ' εἶδον ὅτι ἡ παρουσία μου προσβάλλει τὸ σύστημα, ἀπεσύρθην. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι εἶπον καὶ πρῶτον καὶ ἤδη ὅτι ἀπὸ ἑνὸς ἔτους ἐγένετο λόγος περὶ διορθώσεως ἀπό τε τοὺς Βουλευτὰς τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ τοὺς τῆς συμπολιτεύσεως, οὐδὲν ὅμως ἐγένετο, καὶ πολλὰ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως ἐλέχθησαν, τῶν ὁποίων τὸ σπουδαιότερον ἦτον τὸ περὶ δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ ὅμως καθ' ἑκάστην ἀπαξίαι συμβαίνουσι καὶ κακουργήματα χαρακτῆρα ἔχοντα μὴ εὐχάριστον, καθ' ἣν περίπτωσιν μόνον τὸ ἔθνος διοικεῖται, διότι δὲν συνέβαινεν ὅταν παρ' ἄλλων διῳκεῖτο, ὅτε εἶδον κακὴν τὴν διοίκησιν, ἀνέλαβεν αὐτὴν αὐτὸ, καὶ ὑπὸ ταύτην ταῦτα συμβαίνουσι· δὲν λέγω ὅτι ταῦτα προκαλεῖ ἡ Κυβέρνησις, διότι οὐδέποτε θέλει νὰ αὐτοχειριάζηται, ἀλλ' εἰς παραλυσίαν φέρει τὸ σύστημα, καὶ ῥύθμισις διὰ τοῦτο πραγμάτων ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἀπαιτεῖται ἵνα μὴ τὸ κακὸν προβῇ· ὅτι ἡμεῖς οἱ ἀναλαβόντες τὴν ἀντιπροσωπείαν του ἐσμὲν οἱ ὑπεύθυνοι, πρέπει δὲ νὰ δικαιώσωμεν αὐτὴν μετὰ συνειδήσεως ἐνεργοῦντες, διότι δὲν πρόκειται περὶ μικροῦ, ἀλλὰ περὶ ὑπάρξεως καὶ ἐλευθερίας, περὶ προῦδου τὴν ὁποίαν ἀπηλαύσαμεν· ὅτι οὐδεὶς θέλει τὸ κακὸν, ἀλλ' ὅταν τὸ σύστημα εἶναι ἐσφαλμένον, τὸ πραττόμενον καλὸν ὡς κακὸν ἀποβαίνει· καὶ ὅτι διὰ ταῦτα ἡ γενομένη πρόταξις περὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸν Βασιλέα, ἵνα τὴν βῆξιν τῶν πραγμάτων διόρθωσιν ζητήσῃ, εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ νὰ βαδίσῃ ὀφείλει.

Ἕτερος μετὰ τοῦτον ἐξέθηκεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπληροφορήθη τὸ χθεσινὸν στυγερὸν περιστατικὸν, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπιβεβαιοῖ καὶ αὐτὸς τὴν Βουλὴν, διότι αὐτόπτης ὢν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συμπλοκὴν, διὰ τὴν πρόληψιν χειροτέρων ἀποτελεσμάτων, καὶ φέρει τὰ στίγματα τοῦ αἵματος τοῦ προσβληθέντος Βουλευτοῦ· τὸ περιστατικὸν τοῦτο εἶναι βεβαίως ἀποτρόπαιον διὰ τὴν ἀπευθυνομένην προσβολὴν κατὰ τοῦ ἀπαραβιάστου τοῦ Βουλευτοῦ, προσβληθέντος διὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀγορεύσεις του· ἡ γενομένη δὲ προσβολὴ ἀπευθύνεται κατὰ τῆς Βουλῆς, κατὰ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον (ἄρθρ. 25) καθιεροῖ τὸ ἀπαραβίαστον καὶ ἀνεύθυνον τοῦ Βουλευτοῦ, καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως, διότι ἡ κατὰ τοῦ Συντάγματος, ἐφ' οὗ ὁ Βασιλεὺς ὡρκίσθη, καὶ δι' οὗ καθιεροῦνται τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα, προσβλὴ, ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ Βασιλέως· ὅτι προτίθεται ἤδη νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὰ τοιαῦτα περιστατικὰ ἐπροκάλεσεν

ἡ πλημμελὴς διαγωγὴ τοῦ ὑπουργείου περὶ τὴν κυβερνητικὴν παρεία, διότι τὸ ὑπουργεῖον καὶ εἰς ἄλλα τοιαῦτα περιστατικὰ ἀνέδειξεν ἀσύγγνωστον ἀδιαφορίαν· προσεκλήθη ἀπὸ τὰς Βουλὰς νὰ δώσῃ λόγον περὶ τῆς διαθρυλληθείσης τότε ἐπιβουλῆς κατὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ μόλις μετὰ ὀκτὼ μῆνας ἔφερεν ἀτελεῖς πληροφορίας, τὸ δὲ Νομοσχέδιον περὶ τῆς ὁρκοδοσίας τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, ὑφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἔκτοτε, ἐκάλυψε τὸ ὑπουργεῖον, ὁ δὲ λαὸς οὐδόλως εἰσέτι ἔδωκεν ὅρκον ἐπὶ τοῦ πολιτεύματός του· τὸ ὑπουργεῖον ἐπεμβῆκεν εἰς τὰς ἐκλογὰς, παρεβίασε τὸν ἐκλογικὸν, τοὺς δημοτικοὺς καὶ ἄλλους νόμους, καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος τούτου ἐνέπνευσεν εἰς τὸν λαὸν τὴν πρὸς τοὺς νόμους ἀσέβειαν· τὴν ἀτιμωρησίαν τῶν ἐγκλημάτων ἐπέφερε διὰ τῶν καταχρηστικῶς χορηγηθεισῶν ἀμνηστειῶν καὶ χαρίτων, περὶ τῶν ὁποίων ἄλλοτε ἐγένετο ἀκριβέστερος λόγος, καταῤῥάψαν τὸν παραδειγματισμὸν τῶν ποινῶν καὶ τὸ κῦρος τῶν νόμων· ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν ἐν τῇ πρωτευούσῃ ματαίως ζητοῦσιν, ὅταν οἱ ἀμνηστευθέντες κακοῦργοι συνέῤῥευσαν πανταχόθεν ἐν αὐτῇ, δολοφονοῦσι τοὺς φιλησύχους πολίτας καὶ διὰ μυστικῶν γραμμάτων, ἐπ' ἀπειλῇ δολοφονίας, ζητοῦσιν ἀπ' αὐτοὺς χρήματα· ἐγγύησις ὑπὲρ τῆς τηρήσεως τοῦ Συντάγματος οὐδεμία πλέον ὑπάρχει, ὅταν παρεβιάσθησαν τὰ ἄρθρα **1**, **2**, **3**, **4**, **8**, **10**, **12**, **13** καὶ **14**, καὶ ἕνεκα τούτου οὐδεμία ἀσφάλεια εἰς τὸ Κράτος ὑπάρχει, ἀλλὰ παντοῦ φόνοι, πυρκαϊαὶ, λῃστεῖαι ἐνεργοῦνται· ὅταν τὸ ὑπουργεῖον παρεβίασε προφανῶς τὰ ἄρθρα **28**, **53** καὶ **72** τοῦ Συντάγματος εἰς τοὺς διορισμοὺς τῶν Γερουσιαστῶν καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας, καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις πατὲ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ **105** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος περὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένων διὰ νόμων νομοθετικῶν καὶ κυβερνητικῶν μέτρων· ὅταν οὐδεμίαν ἀπολογίαν ἐπιφέρῃ πρὸς ὑπεράσπισίν του ἐπὶ τῶν ἀπευθυνομένων κατ' αὐτοῦ εἰδικῶν κατηγοριῶν· ὅταν, προκειμένης ἐν τῇ Βουλῇ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου, τὸ ὑπουργεῖον ἀρνεῖται νὰ δώσῃ τὰς ζητηθείσας πληροφορίας ἐπὶ τῶν συλληφθέντων ἐν τῇ Βουλῇ ἀπειλητικῶν γραμμάτων πρὸς Βουλευτὰς σχετικῶς μὲ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου. Ποῖον πρὸς τοὺς Βουλευτὰς νὰ ἀποδοθῇ ὑπὸ τοῦ λαοῦ σέβας, ὅταν οὗτοι ἀπειλῶνται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐξουσίας, διότι ζητεῖται ἡ διόρθωσις τῶν πραγμάτων· ὅταν οἱ διέποντες τὴν ἐξουσίαν δὲν σέβωνται, ἐναντίον ῥητῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, τὰς ἀποφάσεις τῶν Βουλῶν, διότι, ὡς θέλει ἀποδειχθῇ, ἐναντίον τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ

παρελθόντος ἔτους ἀποφάσεων τῶν Βουλῶν, τὸ ὑπουργεῖον ἐπλήρωσε τὰς συντάξεις, καὶ ἄλλας δαπάνας ἔτι ἄνευ προϋπολογισμοῦ ἔκαμε, καὶ ἀντὶ νὰ φέρῃ εἰς τὰς Βουλὰς νόμον περὶ συντάξεων δι' οὗ νὰ ληφθῇ γενικὸν μέτρον, ἔρριψεν διὰ τοῦ περὶ Μαυρομιχάλη μόνου σκάνδαλον; Ποία πλέον συνταγματικὴ τάξις ἐλπίζεται, ὅταν τὸ ὑπουργεῖον κατακυριευόμενον ἀπὸ τὸ αἴσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ τὰ πάντα θέλει νὰ συγκεντρόνῃ ἐν ἑαυτῷ; διότι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ι. Κωλέττου συγκεντροῦνται, μὲ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργείου, τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐξωτερικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν, τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, τῆς Παιδείας καὶ τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου, καὶ ὡς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ ἐ. ψήφισμα ἡ προεδρία αὐτῆς. Διὰ ταῦτα ἀνάγκη εἶναι πλέον νὰ ληφθῶσι κατάλληλα ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς καὶ διατηρήσεως τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν μέτρα· διότι ἀμφότερα τὰ σώματα, ἤτε Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία, ὕψωσαν φωνὴν κατὰ τῶν παρανομιῶν τοῦ Ὑπουργείου διὰ τῶν ἀπαντήσεών των πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον, ἀλλ' οὐδὲν ἐπῆλθεν ἀποτέλεσμα θεραπείας· τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο περιστατικὸν κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ προσβάλλει ῥιζικῶς πλέον τὴν ὕπαρξιν τῆς Βουλῆς, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἀπαραβίαστον τῶν συζητήσεων· διότι οὐδεὶς τῶν Βουλευτῶν θέλει τολμήσει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὰς ἰδέας του, ὅταν ἐξερχόμενος τοῦ Βουλευτηρίου μαστίζηται καὶ τραυματίζηται, διότι θέλοντες κατὰ τὴν ἀποστολήν μας νὰ προστατεύσωμεν τὰ δίκαια καὶ τὰς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους ἐκδιαζόμεθα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων μας. Λυπηρὸν δ' εἶναι ὅτι, ἐνῷ οἱ Βουλευταὶ ἐξελέγχουσι τὴν ἀβλίαν τῶν δημοσίων μας πραγμάτων κατάστασιν ἐκζητοῦντες τὴν μόρφωσιν αὐτῶν καὶ βελτίωσιν, ἄλλοι κηρύττουσιν ὅτι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐκπληροῦντες κινοῦνται ἀπὸ πνεῦμα φιλαρχίας διὰ νὰ ἁρπάσωσι τὴν ἐξουσίαν· ἡ τυπικὴ τῆς ἰδέας ταύτης ἐν τῇ Βουλῇ ἐπανάληψις εἶναι πλέον συκοφαντία κατὰ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἐκλείψῃ ἡ ἐπικρατοῦσα βία, καὶ διὰ τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἰδιοκτησίας νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ Συνταγματικὴ τάξις, ἀναδεικνυομένου οὕτω τοῦ ἔθνους ἄξιου τῶν Συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν. Περαίνων τὸν λόγον του προσέθηκεν ὅτι ἡ ὥρα καθ' ἣν ὀφείλουσιν οἱ Βουλευταὶ μετὰ παῤῥησίας νὰ κηρύξωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ζητήσωσι τὴν θεραπείαν, διὰ νὰ ἀποπλύνωσιν ἀφ' ἑαυτῶν πᾶσαν εὐθύνην, ἔφθασε· διότι ἔθνος βουλευόμενον δὲν πρέπει νὰ ἀνέχηται καὶ σιωπᾷ ὅταν συκοφαντῆται ὡς ἀνεπίδεκτον συνταγματισμοῦ, καὶ καθ'

ἑκάστην αἱ ἐλευθερίαι του προσβάλλωνται. Διὰ ταῦτα ἐσυμφώνησε μὲ τὸν προτείναντα τὴν ἀποστολὴν μεγάλης πρεσβείας τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν Βασιλέα, ἥτις πληροφοροῦσα περὶ τῆς ἀβλίας καταστάσεως τοῦ ἔθνους τὸν ἀρχηγὸν αὐτοῦ, νὰ ζητήσῃ δικαιοσύνην, ἀσφάλειαν, στερέωσιν τῶν ἐλευθεριῶν μας καὶ βελτίωσιν τῶν δημοσίων πραγμάτων.

Καὶ ἐπὶ τῶν ἐξαιρετικῶν ἐποχῶν τῶν κοινωνιῶν, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτε ἐν τῷ μέσῳ τῶν κλαυθμῶν καὶ βασάνων καὶ τῶν ἀθώων αἱμάτων ἐπνίγετο ἡ ἐλευθερία τοῦ φρονήματος καὶ τῶν συζητήσεων, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Ῥοβεσπιέρου καὶ Σύλλα δὲν ἀναφαίνονται τοιαῦτα παραδείγματα Βουλευτῶν συρομένων εἰς τὰς ἀγυὰς καὶ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ κινδυνευόντων νὰ γίνωσι θῦμα διὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις· ἡ προσβολὴ αὕτη ἐγένετο ὄχι κατ' ἰδιώτου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ, κατὰ τῆς Βουλῆς ὁλοκλήρου, κατὰ τοῦ ἔθνους καὶ κατὰ τοῦ Συντάγματος. Τοιαύτη ἐλευθερία εἶναι ὀλεθρία καὶ ἐπιβλαβὴς, διότι τοιουτοτρόπως τὸ Σύνταγμα μένει χάρτης ἄγραπτος καὶ ἄχρηστος. Τὰ ἐπισυμβαίνοντα δὲ κατ' αὐτὰς κακουργήματα δὲν δύναταί τις νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διότι ἀντίκεινται εἰς τὸ ἴδιον αὐτῆς συμφέρον τῆς συντηρήσεως· ἀλλ' ἡ ἀτιμωρησία τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἡ ἔλλειψις τοῦ παραδειγματισμοῦ τῶν ποινῶν, ἐκ ταύτης προερχομένη, καταστρέφει τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων καὶ πολλαπλασιάζει τὰ ἐγκλήματα, διότι ὅταν ὁ κακοῦργος δὲν τιμωρῆται, ἡ ἀδιακρίτως ἀμνηστεύηται, τότε ὁ φόβος τοῦ Νόμου ἐκλείπει καὶ ἡ κοινωνία ἐκ βάθρων κλονίζεται καὶ παραλύει· ταῦτα προέρχονται καὶ διότι τὸ Ὑπουργεῖον, πᾶσαν φροντίδα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεώς του καταθέσαν, παρημέλησεν ὁλοτελῶς καὶ δὲν ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἐξασφάλισιν τῶν πολιτῶν· ὅταν δὲ τὰ ἐγκλήματα ἐπέρχωνται τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου καθ' ὅλον τὸ Κράτος καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ, τὸ ἐμπόριον ἐξορίζεται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, οἱ κεφαλαιοῦχοι ἐκλείπουσι, καὶ ἡ καταστροφὴ εἶναι ἄφευκτος. Τὴν διόρθωσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν πρόληψιν τούτων θέλουσιν οἱ τὴν πολιτικὴν τοῦ Ὑπουργείου προσβάλλοντες, καὶ ὄχι τὴν κατοχὴν τῆς ἐξουσίας. Ἀποδεχόμενος διὰ ταῦτα τὴν πρότασιν νομομαθῶν προαγορευσάντων, οἵτινες τὴν ἀλήθειαν εἶπον, ἐπρότεινε καὶ οὗτος τὴν περὶ τῆς ἀποστολῆς μεγάλης πρεσβείας τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν Βασιλέα παραδοχήν.

Εἰς τὰ παρὰ τούτων λεχθέντα ἀπήντησεν ἕτερος ὅτι ὑπὸ δύο ἐπόψεις ἐξετάσθη παρὰ τῶν προαγορευσάντων ὁ χαρακτὴρ

τοῦ λυπηροῦ συμβάντος, περὶ οὗ πρόκειται· ά.) ὡς πρὸς τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ Βουλευτοῦ διὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ ἀγορεύσεις του, καὶ β'.) σχετικῶς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντείπῃ, ἅπασα δ' ἡ Βουλὴ ἀνέδειξε τὴν λύπην καὶ ἀγανάκτησίν της, διότι ὁ Βουλευτὴς ἀντίθυνος εἶναι ἐνώπιον τῶν νόμων διὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ ἐκφρασθείσας παρ' αὐτοῦ δοξασίας καὶ φρονήματα. Ἀλλ' ἐντούτοις καὶ ὁ Βουλευτὴς, ὡς ἄνθρωπος, ὑποκείμενος εἶναι καὶ εἰς τὰ παθήματα τὰ παρὰ τῶν κακούργων προξενούμενα, τῶν ὁποίων ἡ ἐνέργεια δὲν πρέπει νὰ ἀνταναλλᾷ εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ἐξουσίαν, ἀποδιδομένης οὕτως εἰς αὐτὴν τῆς ἐνοχῆς τῆς παραβιάσεως τοῦ Βουλευτοῦ· ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς ταχυτάτης καὶ ἀμέσου τῶν κακούργων συλλήψεως ἔθηκε τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της ὑπὲρ τοῦ νόμου, καὶ συνταγματικῶς ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως καὶ συνταγματικῶς πρέπει νὰ διεξαχθῇ· ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἐκ μηδαμινῶν ἀνθρώπων προελθοῦσαν, τοσαύτην βαρύτητα, ὁποίαν ἠθέλομεν ἀποδώσει ἐὰν ἡ ἐξουσία ἐλάμβανεν ἐντεῦθεν Βουλευτήν τινα καὶ τὸν ἔρριπτεν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ ἐπροκάλει κατ' αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας· τότε βεβαίως καὶ ἡ ἐλευθερία καὶ τὸ ἀπαραβίαστον τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς κατεστρέφετο, καὶ ἀνάγκη ἦτον τοῦ μεγίστου τούτου κινδύνου παράστασις νὰ γίνῃ πρὸς τὸν Βασιλέα διὰ πρεσβείας· ἀλλ' ἤδη δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ οὕτως ἡ πρᾶξις κακούργων τινῶν οὐδ' ἀνάγκη εἶναι εἰς τὰ καθήκοντα τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας νὰ ἐπιπροσθέσῃ ἡ Βουλὴ κυβερνητικὴν πορείαν. Ὅσον δὲ τὰ μέγιστα ἐπιθυμεῖ τὴν αὐστηρὰν κατὰ τῶν πρασβαλόντων ἐνέργειαν τῶν νόμων Συνταγματικῶς, τοσοῦτον δὲν ἀποδέχεται τοὺς διϊσχυρισμοὺς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τοιαύτη πρᾶξις εἶναι ἀπόβροια τῆς κυβερνητικῆς τοῦ Ὑπουργείου πορείας, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀφείλει τὴν μεταρρύθμισιν τῶν πραγμάτων νὰ ἐπιζητήσῃ ἀπὸ τὸν Βασιλέα, διότι ὅταν τοιαῦται αἰτίαι προκαλέσωσιν Ὑπουργικὴν μεταρρύθμισιν, τίς δύναται πλέον νὰ λάβῃ καὶ κατάσχῃ ἀσφαλῶς τὴν ἐξουσίαν, ὅταν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ἐκ τοιούτων ἀφορμῶν δύνανται νὰ προκαλέσωσιν ὑπουργικὰς μεταβολάς; τότε μόνον δύναταί τις νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τὴν ὁλοτελῆ τῶν ἐγκλημάτων πρόληψιν, ἢ ὅταν ἡ κοινωνία ἐκκαθαρισθῇ ἀπὸ τοὺς δυναμένους νὰ πράξωσι ταῦτα, καὶ ἐξ ἀγγέλων συγκροτηθῇ, εἰς δὲ τοὺς διέποντας τὴν

ἐξουσίαν ἀποδοθῇ ἡ ἰδιότης νὰ ἐμβατεύωσιν εἰς τὰς διανοίας τῶν ἀνθρώπων· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι φύσει ἀδύνατον, καὶ ἀντίκειται μάλιστα εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἰς τὴν φύσιν τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος. Τῶν ἐλλείψεων τὴν διόρθωσιν ἐπιθυμοῦμεν ἅπαντες, καὶ πρὸς τοῦτο ὀφείλομεν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀδελφικῇ προσπαθείᾳ ἅπαντες νὰ συντελέσωμεν· ὄχι δὲ ἀδίκως κατὰ τῆς ἐξουσίας νὰ καταφερώμεθα καὶ νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτὴν πᾶσαν ἐνέργειαν. Ἡ τυχαία κατά τινος Βουλευτοῦ προσβολὴ κακοήθων τινῶν μηδαμινῶν ἀνθρώπων δὲν καταστρέφει τὰς ἐλευθερίας καὶ τὴν Συνταγματικὴν τάξιν, καὶ δύναται τοιαύτας νὰ ἐπιφέρῃ συνεπείας ὅταν τὰ διὰ τοῦ Συντάγματος τεθέντα ὅρια ἑκάστης τῶν ἐξουσιῶν ὑπερβῇ ἡ μία κατὰ τῆς ἄλλης. Καθήκον τῆς Κυβερνήσεως ἦτον ἡ σύλληψις τῶν αὐτουργῶν καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν νόμων, τοῦτο δὲ ἐξετέλεσεν ἀμέσως καὶ μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα, καὶ διὰ τῆς πράξεώς της ταύτης, ὡς καὶ εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἄλλων κακούργων καὶ τῶν λῃστῶν, ἀπέδωκε, τὸ ἐπ' αὐτὴν, τὰς ἀπαιτουμένας ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας ἐγγυήσεις· ἀπολείπεται δ' ἤδη ἡ ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἥτις συνταγματικῶς εἶναι ἀνεξάρτητος τῶν ἄλλων. Εἶναι μὲν σύμφωνος ὅτι ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ὀφείλει νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς τὴν κακοηθεστέραν καὶ μεγίστην κατὰ τὸ ἠθικὸν αὐτῆς στοιχεῖον τὴν κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ προσβολήν, δὲν ὑπάρχουσιν ὅμως λόγοι ὥστε τὴν παριστανομένην ἕνεκα τοῦ συμβάντος καταστροφὴν τοῦ Συντάγματος νὰ δικαιολογήσῃ τις, οὔτε τὴν ἐνοχὴν τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τὴν ἀδιαφορίαν αὐτοῦ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας νὰ παραδεχθῇ· τὴν ἐν μέρει ἀτιμωρησίαν ἀξιοποίνων τινῶν πράξεων πρέπει ὁ ἀπαθῶς ἐξετάζων νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν μὴ καλῶς διαχειριζομένην ἐνίοτε ἐλευθερίαν τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος ἀπὸ αὐτὰ τὰ δικαστήρια τῶν ἐνόρκων, δίδοντα ἐνίοτε ἀξιοδάκρυτα παραδείγματα καταδικῶν καὶ ἀθωώσεων· ἀλλὰ διὰ τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιθυμήσῃ τὴν κατάργησιν τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος· κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐὰν καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν μας, ὡς καὶ εἰς ἄλλας κοινωνίας, ἀναφαίνωνται ἐνίοτε κακοήθεις, οὐδεὶς δύναται νὰ κατηγορήσῃ διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον, πλὴν ὅταν εἰς τὴν καταβλωξιν αὐτῶν ἀμεριμνᾷ. Ὁ παραδειγματισμὸς τῶν ποινῶν καὶ ἡ ἐκ τούτων πρόληψις τῶν ἐγκλημάτων δὲν ὑρίσταται ἀπὸ μόνην τὴν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως, διότι τοῦτο εἶναι φύσεως

δες πρασὸν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἥτις εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ἐκτελεστικῆς· ἐὰν δὲ τὸ ὅριον τοῦτο καὶ τὴν διάκρισιν ταύτην καταστρέψωμεν διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἐκτελεστικῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὰ καθήκοντα τῆς δικαστικῆς, τότε καταστρέφομεν τὸ Σύνταγμα. Ἡ ἐλευθερία τῶν συζητήσεων ἤθελε περιορισθῆ, ἐὰν ἡ ἐξουσία ἀδιαφόρει εἰς τὴν σύλληψιν τῶν κακούργων, καὶ διὰ τῆς μὴ τούτων καταδιώξεως ἐνισχύετο τὸ θάρρος καὶ ἡ τόλμη κατὰ τῶν Βουλευτῶν, ἢ ὅταν τὸ χθεσινὸν συμβὰν ἐπροκαλεῖτο ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν· ἀλλ' ἡ πρᾶξις κακοήθους τινος οὔτε εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρέπει ν' ἀποδίδηται, οὔτε τοὺς φόβους τούτους πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ, ὅταν ἀφ' ἑτέρου ἡ Κυβέρνησις παρίσταται δραστήριος εἰς τὴν καταδίωξιν καὶ σύλληψιν αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ τοιαύτη λογικὴ ἐπεκράτει εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς Κυβερνητικῆς διαγωγῆς καὶ ἐπαλήθευεν εἰς τὰ πράγματα, τότε μήτε Κυβερνήσεις μήτε κοινωνίαι ἠδύναντο νὰ ὑπάρξωσιν. Ἡ διόρθωσις τῶν σφαλμάτων εἰς τὴν Κυβερνητικὴν πορείαν δὲν προκαλεῖται διὰ τοῦ ἐρεθιστικοῦ τούτου τρόπου, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπαθοῦς καὶ πρὸς μόνην τὴν διόρθωσιν ἀφορώσης συζητήσεως· ἡ δὲ ἐπισώρευσις κατὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀνυπάρκτων πράξεων καὶ συκοφαντιῶν καλύπτει καὶ αὐτὰ τὰ ἐσφαλμένα. Διὰ ταῦτα θεωρῶν ἀρκοῦσαν τὴν μέχρι τοῦδε γενομένην συζήτησιν, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ἅπασα ἐξέφρασεν ὁμοφώνως μεγίστην λύπην καὶ ἀγανάκτησιν διὰ τὴν γενομένην κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ προσβολήν, ἥτις οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυρομιχαλαίων πρέπει νὰ ἀποδοθῇ, διότι καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς καὶ ἐκτὸς ἐξεφράσθη καὶ παρ' αὐτῆς ἡ αὐτὴ ἀγανάκτησις καὶ λύπη, καὶ ὅτι περιττὸν εἶναι νὰ ἐπασχολῆται ἐπὶ πλέον ἡ Βουλή, ἐπρότεινε τὴν κατάπαυσιν τῆς συζητήσεως, μὴ παραδεχομένων τῶν προτάσεων περὶ ἀποστολῆς πρεσβείας κλπ.

Μετὰ τοῦτον ἕτερος, ἀπαντήσας εἴς τινα τῶν προαγορευσάντων ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία δὲν μᾶς παρουσιάζει τὰ παραδείγματα τοῦ Ροβερσπιέρου καὶ Σύλλα, καὶ ὅτι οὐδὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἶναι δυνατὸν τοιοῦτοι χαρακτῆρες νὰ ἀποδειχθῶσι καὶ ὑπάρξωσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, ἀφοσιωμένον εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἐλευθεριῶν του, ἐπέφερεν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα, σχέσιν ἔχον μὲ τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ τοῦ Συντάγματος, ἀνακεφαλαιοῖ εἰς δύο τινας πράξεις, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ πραχθείσας, τὴν μὲν ἀπό τινα κακοῦργον ἀποστείλαντα μυστικὸν γραμμάτιον εἰς φιλήσυχον ἔμπορον διὰ νὰ τοῦ ἀφήσῃ εἴς τινα ῥητὴν θέσιν χρήματα, ἐπὶ ἀπειλῇ θανάτου ἐὰν τοῦτο

δὲν πράξῃ, τὴν δ' ἄλλην ἀπὸ ἄλλους κακούργους, ἐπιπεσόντας κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ· διότι εἰς μὲν τὴν πρώτην ἐμφαίνεται διάλυσις τῆς κοινωνίας, καὶ ἐπανάκλησις αὐτῆς εἰς τὴν φυσικὴν κατάστασιν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἡ διάλυσις τῆς Βουλῆς καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ Συντάγματος. Ἁπάντων δ' ἀκολούθως εἰς τὸν προαγορεύσαντα, καὶ κατενεχθέντα κατὰ τῶν ἀποδόντων ταῦτα εἰς τὸ ἐπιρατοῦν σύστημα, ἐξέθηκεν, ὅτι ὅταν ἡ ἐλευθερία τῶν συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ καταστρέφηται, καὶ ὁ Βουλευτὴς διὰ νὰ προσέλθῃ καὶ ἐξέλθῃ τοῦ Βουλευτηρίου ἔχῃ ἀνάγκην συνοδείας ὁπλοφόρων διὰ τὴν προσωπικήν του ἀσφάλειαν, τότε καὶ τὸ Σύνταγμα καταστρέφεται, καὶ ἡ κοινωνία παραλύεται. Ἐὰν, ὡς εἶπεν, ὑπάρχωσιν αἱ ἀπαιτούμεναι ἐγγυήσεις ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας, διότι ἡ Κυβέρνησις δραστηρίως ἐνεργεῖ τὴν καταδίωξιν καὶ σύλληψιν τῶν κακούργων, ἡ ἐγγύησις αὕτη, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, καταρρίπτεται, διότι οἱ πλεῖοι τῶν κακούργων, προσαγόμενοι εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἀπολύονται διὰ τῆς ἀνακρίσεως ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ σημερινοῦ συστήματος· ἀλλὰ καὶ ἂν καταδικασθῶσιν ἐπέρχεται ἀμέσως ἡ χάρις καὶ ἐπαναφέρει αὐτοὺς εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐλευθέρους νὰ πράξωσι νέα ἐγκλήματα, ὡς τὸν ἔνοχον καταδικασθέντα ἐπὶ τρομερᾷ ναυταπάτῃ Βροῦλον, καὶ ὡς τὸν γράψαντα τὸ πρὸς τὸν ἔμπορον ἀπειλητικὸν γραμμάτιον κακοῦργον, τὸν ὁποῖον ἡ δοθεῖσα χάρις ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὴν καταδίκην τῶν διὰ βίου δεσμῶν· ἡ πρὸς τὸν Βασιλέα διὰ πρεσβείας τῆς Βουλῆς παράστασις τῆς ἀθλίας ταύτης καταστάσεως δὲν εἶναι ἀντισυνταγματική, διότι τοιαῦτα παραδείγματα εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἀνευρίσκομεν καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ὅθεν ἐλάβομεν τὸ Σύνταγμα· ἄνευ τοῦ δικαιώματος τούτου καταστρέφεται ἡ ἁρμοδιότης, τὴν ὁποίαν χαίρουσιν αἱ Βουλαὶ διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Συντάγματος καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἰδίων αὐτῶν σωμάτων, δυνάμεναι ἐλευθέρως, ὅταν ἀναγκαῖον τὸ θεωρήσωσι, νὰ προκαλέσωσιν ὑπουργικὴν μεταρρύθμισιν. Διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἐγκλημάτων δὲν ἀπαιτεῖται προγνωστικὴ δύναμις, ἀρκεῖ δὲ μόνον τὸ παράδειγμα τῆς καλῆς διαγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἡ ἀκριβὴς τῶν νόμων ἐκτέλεσις, μόνος δὲ περιορισμὸς τῶν κακοήθων πράξεων δὲν εἶναι ὁ ὑλικὸς, εἰς τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀντικείμενος, διότι ἡ ἐλευθερία τοῦ πολίτου δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ὑλικὴν βίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κατὰ νόμους, ἀκριβῶς ἀπὸ τοὺς διέποντας τὴν ἐξουσίαν τηρουμένους, ἐνέργειαν, εἰς τὰ καλὰ τῆς ἐξουσίας παραδείγματα, εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν

θρησκευτικῶν ἰδεῶν, καὶ ὅταν τιμωρῆται ἡ κακία καὶ βραβεύηται ἡ ἀρετὴ, καὶ ὄχι ὅταν ἡ κακία ἀναφαίνηται ἀτιμωρητὶ καὶ ἐπικρατῇ ἐντὸς τῆς κοινωνίας· τοιοῦτοι δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει νὰ ἦναι οἱ Ὑπουργοὶ, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ νομοθέτημά των νὰ περιλαμβάνῃ καὶ ἐμπνέῃ σέβας· ἅπαντες ἔχουσι διαθεσιν νὰ πεισθῶσιν ὅτι ὑπάρχουσιν εἰς τὸ σημερινὸν σύστημα βαθμοί τινες βελτιώσεως καὶ νὰ συντελέσωσι θέλουσιν εἰς τὴν πρόοδον καὶ αὔξησιν τῶν βαθμῶν τούτων, ἀλλ' αὐτὰ τὰ πράγματα ἄλλως πείθουσιν. Ἂν τοιαῦται πράξεις καὶ ἀλλαγαὶ τῶν κοινωνιῶν συμβαίνωσι, τοῦτο δὲν δικαιοῖ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα, διότι εἰς τὰς κοινωνίας ἐκείνας σπάνια εἶναι τὰ παραδείγματα τῶν ἀξιοποίνων πράξεων· ὑπάρχουσι πλειότερα καλὰ καὶ πλειότεραι ἐγγυήσεις τάξεως, καὶ οὐδέποτε Βουλευτὴς τις προσεβλήθη ἂν σφάλλωσι κατά τι οἱ ἐνεργοῦντες καὶ ἐφαρμοζοντες τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα ἐνορκοι, καταστρέφουσιν ὅμως τὰ ἐκτοὺτου καλὰ οἱ μετὰ τοὺς ἐνόρκους ἐνεργοῦντες διὰ τῶν χαρίτων καὶ τοιούτων μέσων· οὐδεὶς τὰς ἐνέδρας τῆς ἐξουσίας, ἐὰν τοιαῦται ὑποτεθῶσι, φοβεῖται, ὅσον τὰς ἐκ τῆς διαγωγῆς αὐτῆς προκαλουμένας, διὰ τοῦτο αἱ τῆς ἐξουσίας ἐνέδραι, ἔχουσιν ἄμεσον καὶ εὔκολον τὴν θεραπείαν. Διὰ ταῦτα ὀφείλει, εἶπεν, ἡ Βουλὴ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του πρότασιν περὶ τῆς ἀποστολῆς μεγάλης πρεσβείας εἰς τὸν Βασιλέα διὰ τὴν παράστασιν τῆς ἀθλίας ταύτης καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ διὰ νὰ παρακαλέσῃ αὐτὸν νὰ ἐπιφέρῃ διόρθωσιν διὰ ῥιζικῆς μεταῤῥυθμίσεως τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἀξιολύπητος πρᾶξις συνέβη ἐναντίον Βουλευτοῦ· ἀλλὰ μόλις ἔμαθεν αὐτὴν, καὶ αὐθωρεὶ τὴν σύλληψιν τῶν αὐτουργῶν αὐτῆς διέταξεν, οἵτινες καὶ συνελήφθησαν καὶ ὑπὸ τοὺς νόμους ἐτέθησαν· ὅτι τοῦτο ἦτο τὸ καθῆκον τῆς ἐξουσίας, ἡ δὲ δικαιωτὴ ἐξουσία θέλει βαδίσει σύμφωνα πρὸς τοὺς νόμους, οἵτινας θέλουσιν ἱκανοποιηθῇ, διότι οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο νὰ πράξῃ τὸ Ὑπουργεῖον. ἢ ὅ,τι τὸ Σύνταγμα ἐπέβαλλεν. Ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγέννησεν ἄλλας ἰδέας εἴς τινας, ἵνα πείσωσιν ὑμᾶς ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς διαγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοῦ συστήματος αὐτοῦ, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπεσώρευσαν κατηγορίας, ἀπαγγελθείσας καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, ἐφ' ὧν τὸ Ὑπουργεῖον τότε ἀπήντησε, καὶ ἡ ἀπάντησις δημοσιευθεῖσα ἐτέθη ἐκτοτε ὑπὸ τὴν κρίσιν σας, καὶ εἴδετε ἂν ἦναι ἱκανὴ νὰ καταστρέψῃ τὰς πλείους

τῶν γενομένων συκοφαντιῶν· ὅτι δὲν ἔχουσιν ἄλλο τι νὰ εἴπωσι, καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ τῶν κατηγοριῶν κύκλου περιστρέφονται, ἐφ' ἂν ἦσαν αὐταὶ ἄξιαι, ἵνα τί δὲν ἐκατηγόρησαν τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὸ Σύνταγμα; δὲν προύθέμην νὰ ἀπαντήσω εἰς ταύτας, ἀλλ' ὀλίγας ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ εἴπω λέξεις, ἵνα μόνον περὶ τῆς πράξεως πληροφορήσω ὑμᾶς, ἥτις ἐπὶ μέγα τὴν ἐμὴν ἐλύπησε καρδίαν, ὡς καὶ ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων· θέλουσιν ὅμως μάθει πάντες, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἱκανὴ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἐνόχους καὶ νὰ διδάξῃ εἰς ἕκαστον τὸ ἴδιον αὐτοῦ καθῆκον, καὶ τὸ Πανελλήνιον θέλει βεβαιωθῆ, ὅτι οἱ νόμοι ἐκτελοῦνται καὶ δὲν κοιμῶνται. Ἐπειδὴ ὅμως εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὁ Βουλευτὴς Ἀττικῆς, ἐφείλκυσε τὴν προσοχήν μου, διὰ τοῦτο καὶ εἰς ταῦτον ἀπαντῶ, ὅτι ἐπεφορτίσθην νὰ συνθέσω τὸ ὑπουργεῖον εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡμὴν βεβαίως περὶ τῆς ἐπιθυμίας ὑμῶν ἵνα ἀναλάβω τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, καὶ περὶ τῆς ἐμπιστοσύνης σας, καθόσον δὲν ἦμην νέηλυς, ἀλλὰ πάντες ἐγνωρίζετε τὴν διαγωγήν μου, καὶ δὲν ἠθέλετε μὲ ζητήσει εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, ἂν ἐγνωρίζετε ὅτι δὲν ἦμην ἄξιος· ἦμην τότε γέρων εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον καὶ ἀλλήλους ἐγνωρίζομεν ἂν καλῶς καὶ συνταγματικῶς ἀρχῆθεν ἡ τοὐναντίον διήλθομεν αὐτό, διότι ἀνέκαθεν ἠνεῳγμένην ἀρῆκα εἰς πάντας τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐν αὐτῇ ἀνεγινώσκετε τὰ φρονήματά μου· ὡς δὲ πᾶς Πρωθυπουργὸς ἀρχόμενος τῆς πορείας του σχηματίζει σχέδιον, δι' οὗ νομίζει ὅτι ὀρθοποροῦσι τὰ πράγματα, οὕτω καὶ ἐγὼ τότε ἔπραξα· καὶ ἂν ὁ συναδελφός μου προαγορεύσας ἐκήδετο πάντοτε τῆς ὁμονοίας, αὐτὸ καὶ ἐγὼ τότε τὸ σύμβολον ἔλαβον, καὶ ἐξ ἀνθρώπων, μὴ συμφώνων μετ' ἐμοῦ τὸ πρὶν ἀναδειχθέντων, τὸ ὑπουργεῖον ἐσχημάτισα· εἶπεν ὅμως ὅτι τὸ σύστημα δὲν εἶναι τὸ κατάλληλον, καὶ ἐνταῦθα ἀπατᾶται ἴσως, ἢ ἴσως τὸ φρονεῖ κατὰ πεποίθησιν, ἀλλὰ διάφοροι αἱ τῶν ἀνθρώπων σκέψεις κατὰ τὸν διάφορον τῶν κεφαλῶν αὐτῶν διοργανισμόν· ἐπειδὴ ὅμως ἐγὼ εἶμαι ὑπεύθυνος ἐνώπιον τοῦ ἔθνους, καὶ τοῦ Βασιλέως, καὶ ὑμῶν, καὶ τῆς Εὐρώπης ἔτι, εἶμαι ἠναγκασμένος τὸ ἐμὸν νὰ ἀκολουθήσω σχέδιον, τὸ ὁποῖον βλέπω φέρον εἰς εὐημερίαν τὴν πατρίδα· τοῦτο ἠκολούθησα στηριζόμενος εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην σας, ἢ κἂν τὴν τῆς πλειοψηφίας· καὶ τοῦτο, εἶναι ἡ στερέωσις τῆς γενικῆς ἀσφαλείας, χωρὶς νὰ παρεκτρέπωμαι ἀπὸ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιόν μας καὶ ἀπὸ τὰ χρέη τιμίου Ὑπουργοῦ καὶ ὑπολλήλου, ἡ στερέωσις ἰσχυρᾶς Κυβερνήσεως, ὅπως εὐκολύνωμεν τὴν κοινωνικὴν εὐτυχίαν, ἡ ἀρ-

μονία τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ἐχούσηι πρὸς αὐτὰς αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης, τὰ ὁποῖα ἐνόσῳ ὑπάρχουσι ζῶντα καὶ ἐνεργὰ, θέλει διατηρεῖσθαι ἡ ἁρμονία αὕτη. Βιάζομαι ὅμως νὰ κάμω οὐ τινος ἐμέμφθην, νὰ ἐπαναλάβω δηλονότι ὅσα εἶπον, διότι καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ τοῦτο ἔκαμον· καὶ ἐρωτῶ ὑμᾶς, εἰς ποίαν ἐπαρχίαν δὲν εἶναι ἀσφάλεια, ἢ ποῦ αἱ τῆς Κυβερνήσεως διαταγαὶ ἀνεκτέλεστοι παραλείπονται, ἢ δὲν ἐκτελεῖται ὅ,τι ὁ νόμος διατάττει, ἐνῷ ἅμα τῇ ἐμφανίσει ληστρικῆς συμμορίας καὶ τὰ πρὸς περιστολήν της μέτρα λαμβάνονται, καὶ οἱ λῃσταὶ συλλαμβανόμενοι εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων παραδίδονται; Τὸ ἐμπόριον ἂν κινδυνεύῃ μαρτυροῦσιν αἱ Πάτραι, τὸ Ναύπλιον, ἡ Σύρος, αἱ Ἀθῆναι, ἡ Τρίπολις, θέλουσι δὲ μαρτυρήσει κατόπιν αὐτὰ τὰ πράγματα ἂν μέλλῃ νὰ κινδυνεύσῃ· ὁ ξένος κόσμος μανθάνων τὴν ὕπαρξιν ἀξιοποίνου πράξεως θέλει ἐξετάσει ἂν οἱ αὐτουργοὶ αὐτῆς ἐτιμωρήθησαν, ἀλλὰ πάραυτα πληροφορεῖται τὴν ἀνακάλυψιν αὐτῶν, τὴν σύλληψίν των, τὴν κατὰ τὸν νόμον καταδίκην των, τὴν πρέπουσαν τέλος τῶν νόμων ἱκανοποίησιν, ἤθελε δὲ πεισθῇ ὅτι εἶναι εἰς διαφθορὰν ἡ κοινωνία, ἂν ἀντὶ τούτων ἐμάνθανεν ὅτι τοιαύτας πράξεις ἤθελεν ἀνεχθῇ ἡ Κυβέρνησις, καὶ προσατεύει ἐθνικόν τι στοιχεῖον· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπήνεσεν αὐτὰς, καὶ αὗται, ἀξιολύπητοι εἰς τὴν φύσιν των, παραδίδονται εἰς τὸ κράτος τῶν νόμων. Εἶπον ὅτι ἐγένοντο ἀπειλαὶ κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῆς Βουλῆς, καὶ αὗται τὰς διαφόρους τῆς διαφθορᾶς φάσεις ἀποδεικνύουσιν· ἀλλὰ ποῖαι ἐγένοντο ἀπειλαί; καὶ πρὸς ἐμὲ τότε ἔγραψαν, καὶ εἴδετε πῶς ἐφρόντισα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς πόλεως, καὶ οἱ σωματάρχαι τῶν ἐδῶ σωμάτων νὰ μαρτυρήσωσι δύνανται ὁποίας τότε ἔλαβον διαταγὰς, καὶ ἀληθῶς ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο καὶ οὐδὲν συνέβη· διατί νὰ ἀποδίδωμεν ἰδιότητας τοιαύτας εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐνῷ ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ πολλοὺς διελθόντες κινδύνους, καὶ οὐδέποτε τὸν Ἕλληνα εἰς τοιαῦτα ἀτοπήματα παρεκτραπέντα ἰδόντες; Καὶ εἰς ἄλλας ἔτι προέβησαν κατηγορίας, εἶναι ὅμως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τὰ οἰκεῖα περὶ τούτων Κεφάλαια, ἐν οἷς τὸ ὑπουργεῖον θέλει ἀπαντήσει καὶ θέλει ἀποδείξει ἂν ἐδαπάνησε παρὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ μὲ ταῦτα, κατόπιν συζητηθησόμενα ἢ μὴ διακεκριμένα, τὸ παρὸν δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναμίζωσιν· ἦτον πρόθεσις καὶ διὰ τούτου νὰ ἐνσπαρῶσιν εἰς ὑμᾶς ἰδέαι καὶ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχετε· ὡς καὶ ἄλλοτε ῥήτωρ, καυχώμενος ὅτι λέγει τὴν ἀλήθειαν, τρομερὰ εἶδε κατὰ τὸ ἐνταῦθα Γυμνάσιον δυστυχήματα, καὶ ὅμως ἀπεδείχθη ὅτι οὐδὲν ἐγένετο· ὁ αὐτὸς ἤδη λέγει

ταῦτα διὰ νὰ ῥίψῃ τὸ βάρος εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἰσχυρὸν νὰ ἀνθέξῃ κατὰ τούτων. Εἶπεν ἔτι, ὅτι ὁ λαὸς ἀπώλεσε τὸ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον σέβας· τοῦτο, ἀρκούντως λυποῦν με, πρώτην ἤδη φορὰν ἀκούω, καὶ ἴσως τοῦτο ἐγνώρισε κάλλιον ἐμοῦ τοῦ διευθύνοντος τὰ πράγματα, δυνηθεὶς νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ σπλάγχνα τοῦ λαοῦ, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὰ φῶτά του, τὴν ἐξυδέρκειάν του καὶ τὰς γνώσεις του· ἀλλ' ἂν ἐγνώριζον ὅτι δὲν ὑπάρχει τὸ σέβας τοῦ λαοῦ, ἢ ἡ ἐμπιστοσύνη σας, ἤθελα παραχωρήσει· ἀλλ' ὑπάρχει, καὶ ὁ θέλων ἂς περιηγηθῇ τὸ Κράτος καὶ πληροφορεῖται τὴν ἀλήθειαν. Εἶπον ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν βραβεύει τοὺς τιμίους ὑπαλλήλους ἀλλὰ τοὺς ἀτίμους· ἀλλὰ βεβαιόνω ὅτι εἰς ὅλα τὰ διευθυνόμενα ὑπ' ἐμοῦ Ὑπουργεῖα καὶ ἐντὸς αὐτῶν καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας εἶναι ὑπάλληλοι, οἵτινες καὶ πρότερον ὑπῆρχον, καὶ παρὰ πολλῶν τῶν προκατόχων μου ἐδοκιμάσθησαν, καὶ δεκάδα ἐτῶν ὑπηρέτησαν, καὶ τοὺς ὁποίους διὰ τοῦτο διατηρῶ· περὶ δὲ τῶν κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπαλλήλων, τούτους ἐπίσης εὗρον καὶ οὐδένα τῶν ἡμετέρων διώρισα, ἔλαβον δ' αἰτίαν νὰ παύσω τινας τούτων· βεβαιωθεὶς δὲ πρό τινος ὅτι ἐπιτυγχάνω τῶν ἐκτελεστηρίων παρὰ τῆς Πόρτας, θέλω διευθετήσει καὶ τὰ περὶ τούτου. Ἐν ἀρχῇ ἐνόμιζον ὅτι ἤθελον ἐρωτηθῇ περὶ τοῦ λυπηροῦ τούτου συμβάντος, τὸ ὁποῖον ἂν δὲν ἦναι ἱκανοὶ οἱ ποινικοὶ νόμοι νὰ καταστείλωσι, νὰ γίνῃ σκέψις περὶ τῆς διὰ νόμου καταστολῆς του, ἤδη ὅμως εἶναι οὗτοι ἐν ἐνεργείᾳ, καὶ τούτων δὲν δυνάμεθα ν' ἀπομακρυνθῶμεν ἀλλ' ἐντὸς αὐτῶν νὰ περιορισθῶμεν ὀφείλομεν. Καὶ ἀλλαχοῦ διετέλεσα, καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Βασιλέως ἐκεῖ εἶδον ἐπιβουλευθεῖσαν· καὶ τότε μὲν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα μέτρα ἔλαβον, κατόπιν δὲ τὰ κατάλληλα Νομοσχέδια ἐπρότειναν, δὲν ἦσαν ὅμως πράξεις ἵνα αἱ Βουλαὶ λάβωσι σχέσεις μὲ τὸν Βασιλέα. Ἂν δ' αἱ Βουλαὶ δὲν ἔχωσι τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἔχουσιν ἄλλα μέσα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐξασκήσωσιν, ἀπέναντι τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει ἄλλα συνταγματικὰ μέσα νὰ ἐξασκήσῃ· τὴν γενομένην πρότασιν μάλιστα θεωρῶ ἀντισυνταγματικήν. Δὲν ἐκτείνομαι ἐπὶ μᾶλλον, ἐπειδὴ καὶ ἄλλο τε τὰ λεχθέντα ἐλέχθησαν, καὶ ὅσα εἶπον ἤδη, καὶ ἄλλοτε ἐπέφερον· ἠναγκάσθην δὲ νὰ ἐπαναλάβω, διότι καὶ οἱ πρὸ ἐμοῦ ταῦτα ἐπανέλαβον. Ἐπὶ τοῦ ἄλλου γεγονότος τοῦ ὑπὸ συζήτησιν τὸ ὑπουργεῖον ἐξετέλεσε τὸ χρέος του μ' ἀκρίβειαν· καὶ ταῦτα θεωρῶ ἱκανὰ ἵνα πείσωσιν ὑμᾶς ὅτι οἱ νόμοι εἶναι ἰσχυροί, ἐπιφολαττομένης τῆς βελτιώσεως τῶν περὶ τῆς ὕλης ταύτης ποινικῶν διατάξεων, ἂν αἱ ὑπάρχουσαι δὲν ἰσχύωσιν.

Ἐνταῦθα προσελθὼν ὁ αἰκισθεὶς Βουλευτὴς Πλειάς, καὶ λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι μὴ εὑρισκόμενος εἰς ὑγιᾶ κατάστασιν δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως ὅλων τῶν ἀπὸ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ ἄλλων λεχθέντων, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ παρέξωσι μεγάλην ὕλην συζητήσεων, καὶ ἐξ ὧν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὁποῖον τὸ ἐπικρατοῦν τῆς Κυβερνήσεως σύστημα· ἀλλὰ θέλει περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἔλεγξιν ὀλίγων τινῶν οὐσιωδῶν ἀντικειμένων· ὅτι οὐδεμία παρομοίωσις τῆς περὶ τοῦ συμβάντος αὐτοῦ γενομένης συζητήσεως μὲ τὴν παραβληθεῖσαν περίστασιν, καθ' ἣν ἐν τῇ ῥώμῃ ὁ Ὀκταβιος καὶ Ἀντωνίνος τὴν καθημαγμένην χλαμύδα τοῦ Καίσαρος ἐπεδείκνυον, διότι ἡ ὄψις τῆς χλαμύδος ἐκείνης τοὺς παρὰ τοῦ Καίσαρος εὐεργετηθέντας νὰ διεγείρῃ ἠδύνατο, αὐτὸς δὲ τὴν θέσιν ἐκείνου δὲν ἔχει· ὅτι τὴν κατ' αὐτοῦ γενομένην χθὲς προσβολὴν δὲν μετεχειρίσθησαν οἱ ἀγορεύσαντες διὰ νὰ διεγείρωσιν οὕτω τὴν Βουλήν, ἀλλὰ ταύτην ἐθεώρησαν ὡς προσβολὴν κατὰ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην εὐεργετημένων ὀπαδῶν, ὡς ἡ χλαμὺς τοῦ Καίσαρος, διότι ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, τὸν παρελθόυσαν καὶ τὴν μέλλουσαν αὐτῶν γενεὰν ἔχει ὑπερασπιστάς· ὅτι ἡ κατ' αὐτοῦ γενομένη προσβολὴ οὐδόλως αὐτὸν φοβίζει· εὐχάριστος μάλιστα ἦτον πρὸς αὐτὸν, εἰδοποιηθέντα δι' αὐτῆς ὅτι προσέγγισεν ἡ ἐποχὴ, τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ ἀνέμενε· διότι ἀντίθετος τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὢν, ὑπὲρ τοῦ ἐπιβουλευομένου συντάγματος, καὶ τὸν ἐπίμονον αὐτοῦ καὶ τολμηρὸν χαρακτῆρα καὶ ἐξ ἄλλων περιστάσεων γνωρίσας, ἐκτιμῶν δὲ καὶ τὸ μέγιστον ἀντικείμενον περὶ οὗ ἡ πάλη, τὸ Σύνταγμα, ἔλαβεν ἀπαρχῆς ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ὑποκύψῃ εἰς καταδιωγμοὺς, ἐπιβουλὰς ἄλλας καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον· πιστεύων ὅμως ὅτι ἀπέναντι τοιαύτης πάλης τὸ Σύνταγμα θέλει ἔχει ἄγρυπνον φύλακα αὐτὸ τὸ ἔθνος, οὐδεποτὲ ἐπτοήθη, ἔχων τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος φρουρὸν αὐτοῦ, καὶ ὅπλα τὸν λόγον, οὐδὲ ἐθεώρησε τὰ περιστατικὰ ταῦτα καὶ ἄλλα ἔτι, χείρονα ἴσως, ἀπροσδόκητα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος· ὅτι οἱ αἰκίσαντες αὐτὸν ἦσαν πρό τινος καὶ ἄδικοι εἰς τὰς φυλακὰς, ἀλλὰ προστασίᾳ τῶν Μαυρομιχαλαίων, ἰδίως παρὰ τοῦ Ὑπουργείου προστατευομένων, λαβόντες χάριν· εἶναι δὲ σωματοφύλακες καὶ οἰκεῖοι αὐτῶν. Ἁπάντων δὲ εἰς τὰ παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ λεχθέντα ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου ὑπῆρξεν ἀληθῶς καὶ αὐτὸς ἓν τῶν στοιχείων, ἐφ' ὧν τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο

καὶ ὁ Πρωθυπουργὸς ἐρειδετο, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τὸ Ὑπουργεῖον καὶ οὗτος δὲν ἀνεδείχθη ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλοι ὁμόφρονές του εἶχον ἀποδώσει· διότι αὐτὸ τὸ ἴδιον Ὑπουργεῖον δὲν ἀνεγνώρισεν ἄξιον αὐτῆς, παραγνωρίσαν τὸν προορισμὸν τῆς 3 Σεπτεμβρίου· ὅτι ἐὰν διατηρήσῃ τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἀποδεχθὲν παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν δημοσίων πραγμάτων σύστημα, ὡς τὸ καταλληλότερον κατ' αὐτὸν, τότε τὸ ἐν κακὸν θέλει διαδέχεται τὸ ἄλλο, καὶ ἀντὶ ἡσυχίας, ἀσφαλείας καὶ εὐνομίας, θέλομεν φθάσει εἰς ἀναρχικὴν κατάστασιν καὶ τὸ Σύνταγμα θέλομεν ἀπολίσει· ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει ὑπερασπιζομένη τὴν τιμὴν αὐτῆς νὰ δώσῃ ἱκανοποίησιν διὰ τὰς προσβολὰς, ὅσας ὑπέστη ἀπὸ ἀνθρώπους προστατευομένους ἰδίως ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον· ἐὰν κατάλληλα εἶναι τὰ παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ λεχθέντα διὰ νὰ πείσωσι τὴν Βουλὴν ὅτι περιττὴ πᾶσα ἱκανοποίησις, διότι οὐδεμίαν τὸ Σύνταγμα ὑπέστη προσβολὴν, εἰς τὴν Βουλὴν μᾶλλον ἢ εἰς αὐτὸν, ἂν καὶ παθόντα, ἀνήκει περὶ τούτου νὰ σκεφθῇ. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του ἐπέφερεν ὅτι περίεργος ἀναφαίνεται σύμπτωσις· διότι τὸν Μάρτιον ὑψώθη πρῶτον ἡ σημαία τῆς ἀνεξαρτησίας, τὸν Μάρτιον πρῶτον ὡρκίσθη ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος, καὶ Μάρτιος πάλιν εἶναι, καθ' ὃν ἡ Βουλὴ θέλει ἀναδείξει ἂν ἦναι προστάτρια τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν, καὶ ἂν ἐκ ταύτης δύναται νὰ ἐλπίσῃ τοιαύτην τὸ ἔθνος προστασίαν.

Ἐνταῦθα ἀπήντησέ τις εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ περὶ τῶν αἰκισάντων αὐτὸν λεχθέντα, ὅτι ἐξ αὐτῶν μόνον εἷς εἶναι ὁ ἀνήκων εἰς αὐτὸν, ὁ διασωθεὶς ἐκ τῶν τεσσάρων στρατιωτῶν του συμφυλακισθέντων μετ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως εἰς Τρίπολιν παρὰ τῶν Τούρκων, ὅτε συνεφυλακίσθησαν καὶ ἄλλοι τῆς Πελοποννήσου πρόκριτοι· ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε τῶν ἄλλων τις ἐκατηγορήθη ποτὲ ἢ κατεδικάσθη ἐπ' ἐγκλήματι, οὐδὲ χάρις πρὸς αὐτὸν, μεσιτεία τινος, ἐπομένως ἐδόθη, καὶ ὅτι ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ὡμολόγησεν ἀλήθειαν ὁ προαγορεύσας.

Μετὰ τοῦτον ὁ Βουλευτὴς πρώην Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντῶν εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἐξεθηκεν ὅτι, οὐδεμίαν πρὸς τὴν ἐξουσίαν ἐπιθυμίαν ἔχων καὶ πρότερον καὶ κατὰ τὴν 4 Αὐγούστου, ὡς τοῦτο ἀπέδειξε διὰ τῶν πράξεων, ἔλαβε μέρος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο διὰ μόνον τὸ κοινὸν καλὸν, ἐξηγήθεις μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ περὶ τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἤθελε φυλάξει τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ποσείαν καὶ ἰδίως περὶ τῆς μὴ ἀποκλειστικότητος καὶ ὁμονοίας, ἥτις

μόνη δύναται νὰ σώσῃ τὸ ἔθνος· ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο δὲν ἐφυλάχθη, καὶ ἀφοῦ εἶδε τοὺς λόγους μακρὰν τῶν πραγμάτων, ἀπεσύρθη δοὺς τὴν παραίτησίν του ἀπὸ Ὑπουργείων, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν διαγωγὴν καὶ τὸ σύστημα δὲν ἐσυμφώνει· ὅτι παραιτῶν τὰς μερικότητας, ὅσας ἠδύνατο νὰ παρουσιάσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, διότι μήτε ὁ κατάλληλος καιρὸς πρὸς τοῦτο εἶναι, μήτε ἀνάγκη λόγων ὅπου αὐτὰ τὰ πράγματα εἶναι αὐτοφανῆ, ἠναγκάσθη, εἶπε, νὰ παραιτηθῇ, ἀφοῦ ἐπείσθη ὅτι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Πρωθυπουργοῦ δὲν θέλουσι βαδίζει πλέον καλῶς τὰ πράγματα· παράδειγμα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι αὐτὸ τὸ εἰκοσάμηνον διάστημα, καθ' ὃ ἀντὶ νὰ βελτιωθῇ χειροτερεύει ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων καθ' ἑκάστην· ὅτι εἰς ἀπάντησιν τῶν καὶ παρὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ καὶ παρὰ τῶν φίλων του ἐπὶ τοῦ βήματος πολλῶν λεχθέντων ἐπιφέρει ὅτι τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πείρας τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου εἶναι ὅτι τὸ συνταγματικὸν σύστημα δὲν ἐφαρμόζεται μὲ τὴν συγκέντρωσιν εἰς ἓν πρόσωπον πολλῶν ἢ ὅλων σχεδὸν τῶν ὑπουργείων.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἐρωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι ἅπαντες οἱ Βουλευταὶ ἀνέδειξαν λύπην καὶ ἀγανάκτησιν διὰ τὸ χθεσινὸν περιστατικόν, αὐστηρὰν κατὰ τῶν ἐνόχων καταδίωξιν ἀπαιτοῦντες· ὅτι ἐκ τούτων τινὲς ἐπρότειναν μέτρα Νομοθετικά, εἰς τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἀντέτεινε, συνῆνεσε δὲ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον· ὅθεν καὶ περὶ τούτων δὲν πρόκειται νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλή, ὡς ὁμολογηθέντων· παρά τινος μὲν ἐπροτάθη νὰ γίνῃ προσφώνησις εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ν' ἀποσταλῇ διὰ μεγάλης πρεσβείας, μὲ τὴν παράκλησιν νὰ ἐπιφέρῃ ῥιζικὴν μεταῤῥύθμισιν τῆς Κυβερνήσεως· παρ' ἄλλου δὲ νὰ γίνῃ προσφώνησις εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ν' ἀποσταλῇ πρεσβεία δι' ἧς νὰ παρασταθῇ ἡ βαθεῖα λύπη τῆς Βουλῆς διὰ τὸ χθεσινὸν συμβάν, καὶ νὰ γίνῃ ἡ παράκλησις νὰ διαταχθῇ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ μέτρα περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν Βουλευτῶν· ἄλλοι δὲ ἐπρότειναν ὅτι θεωροῦσιν ἀρκοῦντα τὰ λεχθέντα εἰς διόρθωσιν τῶν πραγμάτων.

Ταύτας ἁπάσας τὰς προτάσεις προτιθέμενος νὰ συγχωνεύσῃ, εἶπεν, ὅτι νομίζει καλὸν νὰ τεθῇ τὸ ἑξῆς ζήτημα.

« Ἡ Βουλὴ θεωρεῖ τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λεχθέντα ἀρκοῦντα εἰς διόρθωσιν τῶν πραγμάτων, ἢ θέλει καὶ νὰ σταλῇ πρέσβευσις εἰς τὸν Βασιλέα; »

Μετά τινα δὲ ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος συζήτησιν, καὶ ἐπιμονὴν τῶν προτεινάντων εἰς τὴν πρότασίν των, ὁ Πρόεδρος

ἔθηκεν εἰς ψηφοφορίαν πρῶτον τὸ ἐξῆς ζήτημα· « παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν νὰ γίνῃ προσφώνησις εἰς τὸν Βασιλέα περὶ τοῦ χθεσινοῦ συμβάντος, καὶ ν' ἀποσταλῇ διὰ πρεσβείας τῆς Βουλῆς μὲ τὴν παράκλησιν νὰ ἐπιφέρῃ ῥιζικὴν μεταῤῥύθμισιν τῆς Κυβερνήσεως; γενομένης δ' ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, κατ' αἴτησιν πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Σ. Δανοπούλου, καὶ Ι. Ν. Φλέσσα, μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παραδέχθη τὴν πρότασιν διὰ ψήφων 66. πρὸς 37.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ νὰ γίνῃ προσφώνησις εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ν' ἀποσταλῇ πρὸς αὐτὸν μὲ τὴν παράκλησιν τῆς ῥιζικῆς διορθώσεως τῶν πραγμάτων ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Δ. Τζιγκουράκος	Ο.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Γ. Κονδύλης	Θ.
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Κ. Φασίτζας	Ο.
Θ. Γρίζας	Ο.	Ι. Χαραμῆς	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἀπὼν
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιολδάσης	Ο.
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Δ. Ζῶτος	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἠρνήθη ψῆφον	Νικ. Θέου	Ν.
Μ. Α. Καῤῥῆς	Ο.	Α. Γουζούασης	Ο.
Δ. Τζόκρης	Ν.	Λ. Βιλαέτης	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Α. Κρεστενίτης	Ο.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.
Ι. Κωλέττης		Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	Ν.	Ι. Κλίμακας	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.	Σιλβέστρος Στεφανάκης	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	Ν.	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Α. Γ. Τζάνος	ἀσθενὴς
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Β. Νικολαΐδης	Ο.
Λ. Λαπουσιάδης	ἀπὼν	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ο.	Β. Καραγιάννης	Ο.

Ι. Ζάρκος	Ο.	Α. Μαυρομιχάλης	Ο.
Ι. Ν. Φλέσας	Ο.	Δ. Πικουλάκης	Ο.
Π. Ι. Κυριακός	Ο.	Χ. Καπετανάκης	Ο.
Γεωργ. Νοταρᾶς	Ο.	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	Ο.	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν.	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐστάθ. Οἰκονομόπουλος	Ν.	Κ. Τζερτίδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ο.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ο.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ο.	Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Δ. Κυριακίδης	Ο.	Παππακώστας Τζαμάλας	Ο.
Σ. Πάγκαλος	Ο.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ.Θ.Κολοκοτρών.	ἀρνήθη ψῆφ.	Γ. Μπάστας	Ο.
Δ. Πλαπούτας	Ο.	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Κ. Δελιγιάννης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	ἀπών
Ν. Μπούκουρας	Ο.	Κ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Ν. Κορφιωτάκης	Ο.	Κ. Προβιλέγιος	ἀρνήθη ψῆφον
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.	Ι. Ταταράκης	Ο.
Π. Βαρβιτζιώτης	Ο.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.	Διομήδης Κυριακοῦ	ἀρνήθη ψῆφον
Γ. Δερβιτσιώτης	Ν.	Ν. Καλλέργης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.	Σταμάτιος Δάβρας	Ν.
Μελέτης Χ. Μελίτη	Ο.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Π. Βάρδογλης	ἀρνήθη ψῆφον	Ι. Στάϊκος	Ο.
Ῥ. Παλαμίδης		Α. Παππατζόγιας	Ο.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ο.	Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.	Ι. Τομαρᾶς	Ο.
Π. Παππατζιώνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Κιζάνης	Ν.
Π. Καλαμαριώτης	Ν.	Δ. Δρόσος	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ο.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Νικήτ. Σταματελόπουλος	Ν.	Γ. Δοκός	Ο.
Α. Σακελλαριάδης	Ν.	Δ. Κριεζής	Ο.
Ι. Φαρμάκης	Ν.	Δ. Χαντζίσκος	Ο.
Κ. Βέϊκος	Ο.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Ἰατρὸς	Ο.	Ι. Γαρδίκης	Ο.
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀρνήθη ψῆφον	Ν. Κριεζώτης	Ο.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.	Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.	Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Σ. Μπαρότζης	Ο.	Κ. Κανάρης	
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.	Γ. Δ. Σταματάρας	Ο.

Ψηφοφορηθέντος κατόπιν τοῦ ἕξης ζητήματος, ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδέχεται τὴν πρότασιν νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν Βασιλέα δι' ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἡ βαθεῖα λύπη αὐτῆς διὰ τὸ χθεσινὸν συμβάν, καὶ ἡ παράκλησις νὰ διατάξῃ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ μέτρα περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν Βουλευτῶν, ἢ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, κατ' αἴτησιν πλειόνων τῶν 10 Βουλευτῶν, ὑπὲρ τὴν ἐπιτύρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Α. Γουζούαση καὶ Δ. Πολυχρονοπούλου, μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν διὰ ψήφων 59 πρὸς 44.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πρότασιν νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν Βασιλέα δι' ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἡ βαθεῖα λύπη αὐτῆς διὰ τὸ χθεσινὸν συμβάν, καὶ ἡ παράκλησις νὰ διατάξῃ τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ μέτρα περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν Βουλευτῶν ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Τζιγκουράκος	Ο.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Γ. Κονδύλης	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	Ο.	Κ. Φασίτσας	Ο.
Θ. Γρίβας	Ο.	Ι. Χαρκιᾶς	Ο.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Κρανίδης	ἀπών
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γιολδάσης	Ο.
Γ. Γουλιμᾶς	Ο.	Δ. Ζῶτος.	Ν.
Π. Δ. Καμπάνης	ἀρνήθη ψῆφον	Ν. Θέου	Ν.
Μ. Α. Καΐρης	Ο.	Α. Γουζούασης	Ο.
Δ. Τζόκρης	Ν.	Α. Βιλαέτης	Ο.
Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.	Δ. Κρεστενίτης	Ο.
Ι. Βλάσσης	Ν.	Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ο.
Ι. Κωλέττης		Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	ἀρνήθη ψῆφον	Ι. Κλίμακας	Ο.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.	Σίλβεστρος Στεφανάκης	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.	Ν. Δέλεντας	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	ἀρνήθη ψῆφον	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.	Α. Γ. Τζάνος	ἀπών
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.	Β. Νικολαΐδης	Ο.
Α. Λαπουσιάδης	Ν.	Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Τζαν. Γρηγοράκης	Ο.	Β. Καραγιάννης	Ο.

Ι. Ζάρκος	Ο.
Ι. Ν. Φλίσας	Ο.
Π. Ι. Κυριακὸς	ἀπὼν
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ο.
Α. Νοταρᾶς	Ο.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν.
Κὺς. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Κ. Χ. Πανταγιώτου	Ο.
Ἐμ. Τσοῦχλος	Ο.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ο.
Δ. Κυριακίδης	Ο.
Σ. Πάγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ο.
Κ. Δελιγιάννης	Ο.
Ν. Μπούκουρας	Ο.
Ν. Κορφιωτάκης	Ο.
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.
Π. Βαρδιτζιώτης	Ο.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελ. Χ. Μελέτη	Ο.
Π. Βάρδογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ο.
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀπὼν
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βέϊκος	Ο.
Μ. Ἰατρὸς	Ν.
Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.
Σ. Βαρώτσης	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.
Δ. Πικουλάκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Παπακώστας Τζαμάλας	Ο.
Μ. Γ. Σχινᾶς	ἠρνήθη ψῆφον
Γ. Μπάστας	Ο.
Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπὼν
Σ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν
Κ. Ἀντωνιάδης	
Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ο.
Α. Παππατζώρης	Ο.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ἰ. Τομαρᾶς	Ο.
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Ν. Δρόσος	Ν.
Εὐστρ. Μ. Παρίσης	Ο.
Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Κριεζῆς	Ο.
Δ. Χαντζίσκος	Ο.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι Γαρδίκης	Ο.
Ν. Κριεζώτης	Ο.
Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Κ. Κανάρης	
Γ. Σταματάρας	Ο.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, ἀπαγγείλας τὸ ἀποτέλεσμα τῶν γενομένων ψηφοφοριῶν, ὅτι ἀπορριφθέντων τῶν δύο ζητημάτων ἔμεινεν ὡς παραδεχθὲν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ζητήματος τὸ ὁποῖον ἔθηκεν, ἤτοι ὅτι θεωρεῖ ἡ Βουλὴ ἀρκοῦντα τὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λεχθέντα εἰς διόρθωσιν τῶν πραγμάτων, καὶ κηρύξας πεπαυμένην τὴν περὶ τούτου συζήτησιν, ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως πρῶτον τὴν ψηφοφορίαν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Μαυρομιχάλη, καὶ δεύτερον τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως περὶ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 5 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΗ'.

Τῆς 16 Μαρτίου

Σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου, παρόντων ἑβδομήκοντα ἑνὸς, καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος τεσσαράκοντα δύο, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις περὶ μηνιαίας ἀπουσίας ἀδείας τοῦ Βουλευτοῦ Λεβαδείας Α. Λαπουσιάδου, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ζητουμένη ἄδεια.

Ἐκηρύχθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος, συναρμολογηθέντος καὶ τυπωθέντος Νομοσχεδίου περὶ περιθάλψεως καὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ὑπό τινος τῶν Γραμματέων, ἔχοντος οὕτως.

« Εἰς τὸν Ἀντιστράτηγον Πέτρον Μαυρομιχάλην χορηγοῦνται δραχ. δώδεκα χιλιάδες ἀριθ. 12,000 χάριν περιθάλψεως· συγχρόνως δὲ προσδιορίζεται ὑπὲρ αὐτοῦ σύνταξις χιλίων δραχμῶν κατὰ μῆνα, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ μισθοῦ του. »

Ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ζητήματος « ἂν ἡ Βουλὴ παραδέχηται τὸ σύνολον αὐτοῦ ἢ ὄχι » ἡ κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορία, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Σ. Βαρότζη καὶ Μ. Πρωτοπαπᾶ, μεθ' ἣν ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 66 πρὸς 2 κατὰ τὸ ὡς ἐπροσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ περιθάλψεως καὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, ναὶ ἢ ὄχι ;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Δ. Τζιγκουράκος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Γ. Κονδύλης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Κ. Φασίτζας	Ν.
Θ. Γρίβας	Ν.	Ι. Χαραμῆς	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	ἀπών	Ι. Κρανίδης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Γκολδάσης	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Δ. Ζῶτος	ἀπών
Π. Δ. Καμπάνης	Ν.	Νίκος Θέου	»
Μ. Δ. Καΐρης	Ν.	Α. Γουζούασης	Ν.
Δ. Τζόκρης	ἀπών	Α. Βιλαέτης	ἀπών
Α. Σ. Δανόπουλος	»	Δ. Κρεατενίτης	ἠρνήθη ψῆφον
Ι. Βλάσσης	»	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.
Ι. Κωλέττης		Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Α. Μεταξᾶς	»	Ι. Κλίμακας	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ν.	Σίλβες. Στεφανάκης	Ο.
Σ. Βλάχος	ἀπών	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Π. Ῥάγκος	»	Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	»	Α. Γ. Τσάννος	ἀσθενὴς
Α. Γεωργαντᾶς	Ν.	Β. Νικολαΐδης	Ν.
Δ. Λαπουσιάδης	Ο.	Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Β. Καραγιάννης	Ν.

Ι. Ζάρκος	Ν.	Α. Μαυρομιχάλης	ἠρνήθη ψῆφον
Ι. Ν. Φλέσσας	Ν.	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακός	Ν.	Χ. Καπετανάκης	Ν.
Γ. Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Ζαφειρόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	ἀπών	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐστ. Οἰκονομόπουλος	»	Κ. Τζερτίδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.	Σ. Λογοθετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.	Παππακώστας Τζαμάλας	Ν.
Σ. Πάγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	ἀπών
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἀπών	Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Φ. Ἰωάννου	ἀπών
Κ. Δελιγιάννης	ἀπών	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	ἀπών
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπών	Ι. Ταταράκης	Ν.
Π. Βαρδιτζιώτης	Ν.	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἀπών
Γ. Φεγγαρᾶς	ἀπών	Διομήδης Κυριακοῦ	»
Γ. Δερνιτσώτης	»	Ν. Καλλέργης	»
Κ. Τ. Σαντᾶς	»	Σταμάτιος Δάρρας	»
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	ἐν ἀδείᾳ	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	»
Π. Βάρβογλης	ἀπών	Ι. Στάϊκος	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.	Α. Παππατζόρης	Ν.
Γ. Ῥιζελιώτης	Ν.	Δ. Πολυχρονόπουλος	ἀπών
Β. Δημητρακόπουλος	ἀπών	Ι. Τομαρᾶς	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	Α. Κιζάνης	ἀπών
Π. Καλαμαριώτης	ἀπών	Δ. Δρόσος	»
Π. Δαρειώτης	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ν.
Νικήτ. Σταματελόπουλος	ἀπών	Γ. Δοκὸς	Ν.
Δ. Σακελλαριάδης	»	Δ. Κριεζῆς	Ν.
Ι. Φαρμάκης	»	Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Κ. Βείκος	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Μ. Ἰατρὸς	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Ἰω. Εὐσταθίου	ἀπών	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Γ. Κάνδυας	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Σ. Μπαρότζης	Ν.	Κ. Κανάρης	
Δ. Μπιρμπίλης	Ν.	Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ Πρωθυπουργὸς εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἑξῆς συμπληρωματικὴν δήλωσιν ἐξόδων ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4 κεφάλ. Η΄ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης τοῦ παρελθόντος ἔτους, συνοδευομένην μετὰ τῆς πρὸς εἰσαγωγὴν αὐτῆς Βασιλικῆς ἀδείας, εἰπὼν ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν συμπεριελήφθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐκεῖνον, διότι αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ ἕνεκα τῆς διαρκείας τῶν δικαστηρίων τῶν ἑνόρκων μόλις ἤδη ἠδυνήθησαν νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἀπαιτουμένας καταστάσεις· ἔχουσι δὲ τὸ Βασιλικὸν Διάταγμα καὶ ἡ δήλωσις οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπὶ τῇ αἰτιολογημένῃ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ἐγκρίνομεν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν δήλωσιν περὶ αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ Κεφαλαίου Η΄. ἄρθρου 4 (ἀποζημιώσεις μαρτύρων) ἀπὸ δραχμῶν 36,000 ὅσαι διελαμβάνοντο εἰς τὸ περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων τοῦ κατὰ τὸ 1845 προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου Νομοσχέδιον τῶν 18 Φεβρουαρίου ε. ε. εἰς δραχ. 45,000 (τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας) ὅσαι χρήζουσι κατ' ὑπολογισμὸν πρὸς πληρωμὴν δεδουλευμένης ὑπηρεσίας τὸ π. ε. ἀναγομένης εἰς τὸ ῥηθὲν κεφάλαιον καὶ ἄρθρον.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τὸν αὐτὸν ὑπουργόν.

Ἀθῆναι τὴν 11 Μαΐου 1846.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Δήλωσις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Περὶ αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τῆς ζητηθείσης συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν μαρτυρικῶν ἀποζημιώσεων τοῦ 1845.

Κύριοι.

Διὰ Νομοσχεδίου ὑποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν πρό τινων ἡμερῶν ἐζητήσαμεν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ψῆφισιν δραχ. 36,000 ὡς συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸ Κεφάλ. Η΄. ἄρθρ. 4 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν 1845 διὰ τοὺς ὁποίους ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει ἀνέφεραν λόγους· ὁ λογαριασμὸς ἐφ' οὗ ἐστήριζον τὴν τοιαύτην αἴτησιν διελάμβανε τὰς μέχρι 31 Ἰανουαρίου ὑπαρχούσας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον αἰτήσεις διαφόρων ἀρχῶν, ἀφορώσας πλη-

ρωμὴν δικαιωμάτων ἀναγομένων εἰς τὸ ῥηθὲν κεφάλαιον καὶ ἄρθρον καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ 1845. Ἀλλὰ μετὰ τὴν 31 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 4 Μαρτίου ἀπεστάλησαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ἄλλαι παρόμοιαι αἰτήσεις, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν θεωρήσας κατάλληλον νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸ αὐτὸ Νομοσχέδιον, συνέταξα κατάλογον ὅλων τῶν τοιούτων αἰτήσεων καὶ νέον λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ἐκ τῶν ὁποίων παρατηρεῖτε, Κύριοι, πόσα ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον διὰ δεδουλευμένην ὑπηρεσίαν· εἰς ταῦτα ἐπρόσθεσα καὶ ἓν μικρὸν ποσὸν δραχ. 3461 : 46 πιθανῶν διὰ παρομοίας πληρωμάς.

Ὁ συνοδευόμενος διὰ τῆς παρούσης κατάλογος ὑπὸ στοιχεῖον Α. καὶ λογαριασμὸς ἀντικαθιστᾷ τὸν διὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Νομοσχεδίου τοιοῦτον ὑπὸ στοιχεῖον Α, ὅστις πλέον μένει ἄχρηστος.

Παρακαλεῖται λοιπὸν ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ ὡς συμπληρωτικὴν πίστωσιν τοῦ Κεφ. Η΄. ἄρθρ. 4. δραχ. 45,000, ἀντὶ δραχμῶν 36,000 τὰς ὁποίας διελάμβανεν ἡ πρώτη αἴτησίς μου καὶ τὸ Νομοσχέδιον.

Ἂς μὴν αἰτιαθῇ τις τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διότι διὰ δηλώσεως αἰτεῖται ὅ,τι ἀνῆκε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῶν πιστώσεων. Δι' ἐγκυκλίου του ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου π. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 7894 προσεκάλεσε τοὺς τότε Διοικητὰς νὰ διευθύνωσιν ἐγκαίρως εἰς αὐτὸ ὅλας τὰς ἰδιωτικὰς αἰτήσεις καὶ δικαιολογητικὰ, ἀφορῶντα πληρωμὴν δεδουλευμένης ὑπηρεσίας, διὰ νὰ πράξῃ τὰ περαιτέρω· ἀλλὰ, καθὼς παρατηρεῖτε ἀπὸ τὸν ἐσώκλειστον κατάλογον, μέχρι τῆς 4 Μαρτίου διεύθυνον ὀλονὲν οἱ Νομάρχαι εἰς αὐτὸ τοιαύτας αἰτήσεις· ἐκ τούτου βεβαιοῦσθε, Κύριοι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐνήργησεν ἐγκαίρως τὸ καθῆκόν του. Ἡ παρουσίασις τῆς παρούσης δηλώσεώς μας ἐπετράπη διὰ τοῦ ἐσωκλείστου Β. Διατάγματος κατὰ τὴν Νομολογίαν τῆς Βουλῆς τῶν 17 Σεπτεμβρίου π. ε.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Μαρτίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.»

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος, παρατηρήσας ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν δημοσίων ὑπηρετῶν εἶναι ἡ ψυχὴ πάσης Κυβερνήσεως, ὅτι ἕνεκα τῆς βραδύτητος τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ψηφίσεως τοῦπροϋπολογισμοῦ τοῦ παρόντος ἔτους ἡ Κυβέρνησις, στερουμένη τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὰς δαπάνας πιστώσεως, δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ πλη-

ρώσῃ τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ ὅτι ἐπειδὴ θέλει βραδύνει εἰσέτι ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀνάγκη ταχείαι ψηφίσεως τοῦ πρό τινων ἡμερῶν εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως τῆς πρὸς τοῦτο πιστώσεως, ἐπρότεινεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ σκεφθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς τὰ τμήματα, καὶ νὰ διαλυθῇ ἤδη ἡ Συνεδρίασις διὰ νὰ δοθῇ καιρὸς πρὸς τοῦτο, ὥστε νὰ ἔχωμεν, εἰδυνατὸν, εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν.

Παρατηρήσεως δὲ γενομένης παρ' ἄλλων ὅτι ἁρμόζει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, καὶ διὰ τὸ ταχύτερον, καὶ διότι τοῦτο καὶ εἰς τὴν ἀ. πίστωσιν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον ἐγένετο, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ διευθυνθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν, καὶ τὴν διάλυσιν τῆς συνεδριάσεως.

Ἑπομένως ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΝΘ'.

Τῆς 18 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν δεκάτην ὀγδόην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων περὶ τὴν ἐνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 115, ἀπόντων δὲ τριῶν ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὑπεβλήθησαν αἱ περὶ ἀδειῶν ἀπουσίας αἰτήσεις τοῦ Βουλευτοῦ Θήρας Κ. Θ. Μαρκεζίνη, αἰτοῦντος τεσσαρακονθημέρου ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ Κ. Α. Σ. Δανοπούλου Βουλευτοῦ Ἄργους,

αἰτοῦντος μηνιαίας, καὶ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας Κ. Α. Βιλαέτου, αἰτοῦντος διμήνου· ἡ δὲ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ δοθῇ μὲν ἡ τεσσαρακονθήμερος εἰς τὸν πρῶτον καὶ μηνιαία εἰς τὸν δεύτερον, νὰ χορηγηθῇ δὲ μόνον τεσσαρακονθήμερος εἰς τὸν τελευταῖον.

Ὁ Πρόεδρος ἐκοινοποίησεν ὅτι ὁ Κύριος Κωζάκης προσήνεγκε δωρεὰν εἰς τὴν Βουλὴν ἀντίτυπον τοῦ Προδρόμου τῶν Ἰνδικῶν μεταφράσεων τοῦ Δ. Γαληνοῦ, καὶ ὁ Κύριος Κ. Βαρβάτης ἀντίτυπα δύω τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης μεταφράσεως τοῦ Κ. Βαρδαλάχου τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ξενοφῶντος περὶ τῆς Κύρου παιδείας καὶ ἀναβάσεως· ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ ἐκφρασθῶσιν εἰς τούτους αἱ εὐχαριστήσεις αὐτής.

Εἷς τῶν Βουλευτῶν, παρατηρήσας ὅτι ἐσχάτως ἀπέθανεν ὁ τελευταῖος τῆς Ὑψηλαντικῆς οἰκογενείας γόνος ἀείμνηστος Γεώργιος, ἐγκαταλιπὼν μητέρα, οὐδένα ἄλλον ἔχουσαν ἢ μόνον νύμφας πενθούσας δύω, καὶ ὅτι δὲν προτίθεται νὰ ζητήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς σύνταξίν τινα ἢ περίθαλψιν, διότι ἐσυνείθισεν αὐτὴ νὰ δίδῃ τοιαύτας, ἐπρότεινε νὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ἵνα ἀποστείλῃ τὸ Προεδρεῖον ἐν ὀνόματι τῆς Βουλῆς παραμυθητικὴν ἐπιστολὴν διὰ τὴν ἀποβίωσιν τῶν ἀποθανόντων τέκνων της· περιττὸν δὲ, εἶπεν, εἶναι νὰ προσθέσῃ τι περὶ τῆς Ὑψηλαντικῆς οἰκογενείας, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Παρατηρησάντων δὲ τινων ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσκεφθῇ ἡ Βουλὴ ἂν δύναται τοιοῦτόν τι νὰ ἀποφασίσῃ, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Προέδρου, ἀπεφήνατο νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτου αὔριον, ἵνα καὶ τὸν κανονισμὸν τηρήσῃ καὶ καιρὸν πρὸς σκέψιν λάβῃ.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον Συνεδριάσεως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προτάσεων περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, καὶ ἐπὶ τούτου ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἡ συζήτησις τῆς προτάσεως τοῦ Βουλευτοῦ Βάλτου ἀνεβλήθη ἵνα γίνῃ μετ' ἐκείνην τῆς τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας, τῆς ὁποίας τὴν ἀνάγνωσιν ὡς καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς προταθεισῶν τροπολογιῶν, διέταξεν· ἔχουσι δ' οὕτως. Ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας. « Προτείνω τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου 73 καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐχόντων σχέσιν ἄρθρ. 15, 37, 64, 76, 77, καὶ 82 ὡς ἑξῆς. Ἄρθρ. 73 ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ σύνολον τῶν νομοσχεδίων, προβουλευμάτων καὶ προτάσεων ὑποβάλλονται πάντοτε εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν· τὰ ἄρθρα δ' αὐτῶν ψηφίζονται δι' ἀναστάσεως, ἂν δέκα τοὐλάχιστον Βουλευταὶ δὲν ζητήσωσι καὶ ἐπ' αὐτῶν τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν. « Ἄρθρ. 77. Ἡ μυστικὴ ψηφοφορία γίνεται κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον. Εἷς τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκων τὸν κατά-

λογον καλεῖ ἐξ ὀνόματος τοὺς Βουλευτάς· ὁ δὲ καλούμενος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἑτέρου δύο ψήφους, τὴν μὲν μέλσιναν τὴν δὲ λευκὴν, ἀποτίθησι τὴν μίαν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Προέδρου κειμένην κάλπην, τὴν δ' ἑτέραν, τῆς ὁποίας δὲν ἔκαμε χρῆσιν, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν Γραμματέων, καὶ ἐμφαίνει ἡ μὲν λευκὴ τὴν παραδοχὴν, ἡ δὲ μέλαινα τὴν μὴ παραδοχήν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἡ κλῆσις διὰ τοὺς μὴ ψηφοφορήσαντας. Τελειωθείσης τῆς ὀνομαστικῆς κλήσεως, οἱ γραμματεῖς, ἐπιτροῦντων ἰσαρίθμων ψηφολεκτῶν, ἀριθμοῦσι τὰς ψήφους εἰς τὸ φανερὸν, χωρίζοντες τὰς λευκὰς ἀπὸ τὰς μελαίνας, τὸ δὲ ἐξαχθὲν ἀποτέλεσμα ἐκφωνεῖται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον. »

Ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Τήνου.

« Εἰς τὸ τέλος τοῦ 74 ἄρθρου νὰ προστεθῶσιν ὡς 2 § τὰ ἀκόλουθα. Μολαταῦτα, κατά τε τὰς ἐν τῷ παρόντι καὶ τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένας περιστάσεις, ἡ ψηφοφορία θέλει γίνεσθαι μυστική, ὁσάκις εἴκοσι Βουλευταὶ τὸ ζητήσωσιν. »

Ἡ τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης.

« Ἄρθρ. 73. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ σύνολον τῶν νομοσχεδίων, πρόβουλευμάτων καὶ προτάσεων ὑποβάλλονται εἰς φανερὰν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίαν· εἰς τὴν δι' ἀναστάσεως δέ, ἐὰν δέκα τοὐλάχιστον Βουλευταὶ τὴν προτείνωσιν. Ἀλλ' ἐὰν αὐτὴ ἀποβῇ ἀμφίβολος, ἡ ἀποβῇ κατὰ τοῦ ψηφιζομένου ζητήματος, ὑποβάλλονται ἀναγκαίως εἰς τὴν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίαν. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ ὅσων ὡρίσθησαν ῥητῶς ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ.

« Ἄρθρ. 75. Ἡ περὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ πάσης ἐκλογῆς προσώπων ψηφοφορία γίνεται μυστικὴ διὰ ψηφαδελτίων κατὰ τὸ ἄρθρον 78. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ περὶ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν καὶ περὶ ἄλλων ζητημάτων ἀφοριώντων καὶ πρόσωπα κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον· εἷς τῶν Γραμματέων κτλ. (κατὰ τὴν ἀπὸ 6 τρέχοντος ἔκθεσιν τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς.) »

Ἡ ἔκθεσις τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς· « ἡ πλειονοψηφία εἶναι τῆς γνώμης τοῦ νὰ μένῃ ὡς ἔχει ὁ κανονισμὸς καθόσον ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 73· ἡ δὲ μειοψηφία εἶναι ἐκείνης τοῦ νὰ παραδεχθῇ ἡ τροπολογία· ἑπομένως ἡ πρότασις θεωρεῖται ἀπαράδεκτος.

» Οἱ λόγοι τῆς πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας, πολλοὶ καὶ οὐσιώδεις, θέλουσιν ἀναπτυχθῇ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς γενικὴν συζήτησιν. »

Συγχωνεύσαντος δὲ τοῦ προτείναντος τὴν πρότασιν εἰς τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Τήνου, οὗτος παρετήρησεν ὑπὲρ αὐτῆς ὅτι δύω εἶναι οἱ οὐσιωδέστεροι λόγοι τοὺς ὁποίους δύναται νὰ ἀναφέρῃ τις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς φανερᾶς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας. τὴν δημοσιότητα ὑπὲρ τῆς πρώτης, καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως ὑπὲρ τῆς δευτέρας· συμφέρει τὰ μέγιστα νὰ γίνηται τοῖς πᾶσι γνωστὴ ἡ διαγωγὴ ἑκάστου τῶν Βουλευτῶν, ἵνα ἐκ ταύτης φερομένη ἡ κοινὴ γνώμη, τοὺς εἰλικρινεῖς φίλους καὶ γενναίους τῶν ἐθνικῶν ἐλευθεριῶν ὑπερασπιστὰς τῶν ἄλλα, ἢ ταῦτα, θηρευόντων διακρίνῃ, καὶ ἵνα οἱ ἐντολεῖς ἡμῶν κατὰ τὰς νέας ἐκλογὰς προτιμήσωσι τοὺς ἀξίους ἵν' ἀντιπροσωπεύσωσιν αὐτούς· ἀλλὰ τοῦτο εὐκολύνει τὴν διαφθοράν, καὶ ἐπικίνδυνον ἐθεωρήθη, ὡς εἰς τὴν ὀργὴν τῆς ἐξουσίας καὶ τὴν παραφορὰν τῶν φατριῶν κατὰ τῶν εὐσυνειδήτων Βουλευτῶν οὐκ' ὀλίγην ἀφορμὴν δίδον· οἱ θελήσαντες νὰ καταστρέψωσι τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν ὡς ὄργανον μεταχειρίσθησαν πάντοτε, καὶ εἰς μὲν τὰς παλαιὰς Ἀθήνας οἱ τριάκοντα τύραννοι τὴν μυστικὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου ψηφοφορίαν εἰς φανερὰν μετέβαλον, εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν, κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἡμῶν, ὁ Ῥοβεσπιέρος ἵνα προσκτήσηται ὀπαδοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν περὶ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας συνεστῶσαν παρὰ γενναίων καὶ καλῶν πατριωτῶν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν φανερὰν ἐπέμεινε ψηφοφορίαν, διότι ἐγνώριζεν ὅτι πολλὰ ταύτης μέλη ἐροβοῦντο αὐτὸν καὶ ὑπὲρ τῆς γνώμης αὐτοῦ νὰ ψηφοφορήσωσιν ἔμελλον παρὰ τὰ καθήκοντά των· καὶ ἀληθῶς ἡ φανερὰ ψηφοφορία κατίσχυσε καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς οἱ πάντες γνωρίζουσιν· ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως εἶναι μέγιστον ἀγαθὸν εἰς τὰς ἐλευθέρας πολιτείας καὶ ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας· διὰ ταύτης μηδενίζεται πᾶν μέσον διαφθορᾶς καὶ ἐκφοβίσεως, εἰς δὲ τὸν πυθμένα τῆς κάλπης συγκεντροῦνται αἱ ἀληθεῖς γνῶμαι, καὶ ὁ Βουλευτὴς καθίσταται ἀνεξάρτητος καὶ ἐνισχύεται εἰς τὴν ἕδραν τοῦ καθήκοντος· διὰ ταύτης ἐν γένει μηδενίζεται τὸ κακὸν, τοῦ ὁποίου τὴν ἀπάλειψιν ὑπόσχεται, δὲν μηδενίζει ὅμως πάντοτε ἡ φανερὰ ψηφοφορία· εἰς τὰ ἔθνη, τὰ ἀρτίως λαβόντα τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα, ἔνθα Βουλευταὶ προσέρχονται οὐχὶ μόνον οἱ πένητες, καὶ διὰ τοῦτο μὲ πολλὰς περιεστοιχισμένοι ἀνάγκας, καὶ εἰς περιορισμοὺς ὑποκείμενοι, ἀλλὰ καὶ ὑπάλληλοι, ἡ ἀσφάλεια τῆς συνειδήσεως πολιτιμωτάτη ἐθεωρήθη· οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας κατατίθεται εἰς τὴν

κάλπην ἡ ἀληθὴς τοῦ Βουλευτοῦ γνώμη, οἱ δ' ἀντιλέγοντες θέλουσι βεβαίως νὰ ἀναγκάζωσι τὸν Βουλευτὴν νὰ ψηφοφορῇ ἐναντίον τῆς συνειδήσεώς του· εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Γαλλίας κατά τινα ψηφοφορίαν, κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ **1819** γενομένην, ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ Νόμου, διὰ μὲν τῆς φανερᾶς ἐψηφορόρησαν 50 κατὰ τοῦ νόμου, διὰ δὲ τῆς μυστικῆς ἑκατόν· καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει, ὅτι πεντήκοντα δειλοὶ ἢ ἠγορασμένοι Βουλευταὶ διὰ τῆς μυστικῆς ἐπανῆλθον εἰς τὸ καθῆκόν των· ἐπειδὴ δὲ δύνατκι νὰ παρατηρηθῇ ὅτι ἡ μυστικὴ ψηφοφορία εἶναι ἀντίθετος μὲ τὴν ὕπαρξιν παντὸς Ὑπουργείου, διὰ τοῦτο παρατηρῶ ὅτι τοῦτο ἀληθεύει ἐπὶ Ὑπουργείου ἀπολέσαντος τὴν εἰλικρινῆ καὶ γενναίαν τῶν Βουλευτῶν ἐμπιστοσύνην, τοῦ ὁποίου ἡ διατήρησις ἐπὶ πλέον καθίσταται ἐπιβλαβὴς εἰς τὸν τόπον, εἶναι δὲ ψευδὲς ἐπὶ Ὑπουργείου ἀποκτήσαντος δικαιώματα εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Βουλευτῶν δι' ἀγαθῶν πράξεων· ἡ μυστικὴ ψηφοφορία διὰ ταῦτα φέρει τὸ πλεονέκτημα νὰ ἀναγκάζῃ πᾶν Ὑπουργεῖον νὰ ἀκολουθῇ τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν καὶ ἓν μόνον φέρει ἐλάττωμα, τὴν πολλοῦ χρόνου καταναλωσιν, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς προπολογίας νὰ διορθώσωμεν προεθέμεθα ἀπαιτήσαντες αὐτὴν ὅταν εἴκοσι τῶν Βουλευτῶν ζητήσωσιν αὐτὴν ὡς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ σορῇ Γαλλίᾳ πρὸ ἑνὸς ἔτους μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ζητήματος τούτου ἀπεφασίσθη τοῦτο, μὲ τὴν μεγάλην ὅμως διαφορὰν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἀπεφασίσθη νὰ γίνηται μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῇ αἰτήσει 20 Βουλευτῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων **461**. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τῇ αἰτήσει 20 μὲν, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑπαρχόντων μόνον **127**.

Τὸν Βουλευτὴν τοῦτον ἀντέκρουσεν ἄλλος διὰ τῶν ἑξῆς. Τὰς μεταβολὰς, τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος πρόκειται νὰ ἐπιφέρῃ εἴτε εἰς πολυμελῆ σώματα, εἴτε εἰς κοινωνίας καὶ ἔθνη, εἴτε εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, πρέπει παντοτε νὰ τὰς προκαλῇ μὲ τὴν μεγαλειτέραν σκέψιν καὶ προφύλαξιν, διὰ νὰ μὴ συνεπιφέρῃ δι' αὐτῶν τῶν μεταβολῶν εἰς τὰ μεταβαλλόμενα ἀντικείμενα καὶ τὴν παντελῆ ἀλλοίωσιν καὶ αὐτὴν τὴν καταστροφήν· οὕτω τὰς κοινωνικὰς μεταβολὰς ἢ ἐκείνας τῶν νόμων καὶ πολιτευμάτων δὲν πρέπει νὰ κάμνῃ τις κατὰ συνέπειαν τῆς αἰτήσεως ἑνὸς ἢ καὶ περισσοτέρων προσώπων, ἀλλὰ κατὰ συνέπειαν τῆς προηγουμένης γενικῆς γνώμης, τῆς γενικῆς θελήσεως τῆς κοινωνίας καὶ ἐκφράσεως τοῦ λαοῦ· διότι εἰς τὴν τοιαύτην παντοτε ἔκφρασιν ὑπάρχει καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ συμφέρον καὶ τὸ ὀρθὸν· οὗτος ὑπάρχει ὁ ἀλανθαστος καὶ εὐσυνείδητος δικαστής.

Ὄχι μετὰ πολλῶν χρόνων πεῖραν καὶ δοκιμασίαν, ὄχι ὕστερον ἀπὸ δεινὰ συμβάντα καὶ δυστυχήματα, ἀλλ' ἀπὸ ἑνὸς μόνου ἔτους δοκιμὴν, μᾶς παρουσιάζεται τὸ ζήτημα τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, νὰ μεταβάλλωμεν τὸν κανονισμὸν μας καὶ τὸν νόμον ἐκεῖναν, τὸν ὁποῖον ὑμεῖς διὰ τῆς ψήφου σας παρεδέχθητε ὡς ὀρθὸν, καταλληλον καὶ συμφέροντα· ὡς ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ἀναγκάζομαι νὰ λάβω τὸν λόγον σήμερον, καὶ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι τὸ ζήτημα τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας εἶναι σπουδαῖον καὶ σοβαρόν· ἡ μυστικὴ ψηφοφορία δὲν εἶναι μέσον διορθωτικὸν, δὲν εἶναι ἐξασφαλιστικὸν οὐδὲ προφυλακτικὸν μέτρον, δὲν εἶναι διὰ νὰ ἐνισχύσωμεν αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον τὸν ὑποτιθέμενον ἀδύνατον χαρακτῆρα, ἀλλ' εἶναι ὁ μόνος σκόπελος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔθνους, καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὰ ἀρτισύστατα ἔθνη καὶ ἰδίως τὸ ἐδικόν μας δὲν κάμνουσιν ἐναρξιν τῆς πολιτικῆς των ζωῆς ἀπὸ τὸ τέλος τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς τακτικῆς καὶ τοῦ χρόνου προβαίνουσι βαθμηδὸν ἀπὸ τὴν μίαν πολιτικὴν βαθμίδα εἰς τὴν ἄλλην καὶ φθάσουσι τὸ τέλειον· ἑνὸς ἔτους μόνον πολιτικὴν καὶ συνταγματικὴν ὕπαρξιν ἔχομεν, καὶ ὕπαρξιν τοιαύτην, τὴν ὁποίαν μᾶλλόν τις μὲ διαλυτικὴν κατάστασιν νὰ ἐξομοιώσῃ δύναται, παρὰ νὰ ὀνομάσῃ πολιτικὴν ζωὴν, καὶ ἐνῷ καθ' ἑκάστην τὸν κίνδυνον πρὸ ὀφθαλμῶν μας ἀνακαλύπτομεν, καὶ ἐνῷ ἀπανταχόθεν ἐχθρικὰ κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας μας καὶ αὐτοῦ μας τοῦ πολιτεύματος ἀντιπαρατεταγμένα στρατόπεδα ἀπαντῶμεν, καὶ προκειμένου περὶ τοῦ παντὸς, καταγινόμεθα περὶ τοῦ ἐσχάτου, περὶ τοῦ μηδενὸς, παραλείποντες τὸ οὐσιωδέστερον, τὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν τύχην μας· καὶ ἐνῷ περὶ τούτου ἅπαντες ἡμεῖς πεπεισμένοι εἴμεθα, ζητοῦμεν μετ' ἐπιμονῆς τὸ ἀδύνατον, τὸ ὁποῖον οὐδὲ ἡ διανοητικὴ, οὐδὲ ἡ ὑλικὴ ἡμῶν δύναμις, οὐδὲ ἡ θέσις μας αὐτὴ μᾶς τὸ ἐπιτρέπει. Δὲν μιμοῦμαι ἐκείνους, οἵτινες πνιγόμενοι ἀπὸ τὰς ἰδίας αὐτῶν τρίχας σωτηρίαν ζητοῦσιν, οὐδ' ἐκείνους, οἵτινες δίδουσι πέρας εἰς τὴν ζωὴν των αὐτοχειριζόμενοι, διὰ ν' ἀπαλλαχθῶσιν ἀπὸ τὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα ἡ ψυχή των ὑποφέρει στιγμιαίως εἰς τὴν κοινωνίαν ταύτην.

Σᾶς ἀπέδειξα εἰς τὴν προλαβοῦσα σύνοδον καὶ διὰ τῆς ψήφου σας παρεδέχθητε, ὅτι ἡ μυστικὴ ψηφοφορία διὰ τὴν παροῦσαν τοῦ ἔθνους μας κατάστασιν εἶναι ἡ μόνη καὶ παντελὴς καταστροφὴ, ἡ δὲ φανερὰ, ἡ μόνη σωτηρία καὶ τοιχέγγυον τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἄπειρα πολιτικὰ ναυάγια καὶ κοινωνικὰ παρουσιάζονται εἰς τὸν ὁρίζοντα τὸν Ἑλληνικὸν, καὶ ἴσχα πρόσωπα καὶ πράγματα

καὶ ἰδίαι μεγάλαι ἐναυάγησαν εἰς τὴν ἀρτισύστατον κοινωνίαν μας, ἀποδεικνύοντα διὰ τούτου ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἰσχυρὸν καὶ στερεὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ ὅτι δύναμις ἐσωτερικὴ ἰσχυροτέρα τὰ καταστρέφει καὶ τὰ μεταβάλλει· τὰ φαινόμενα ταῦτα εἶναι συνδεδεμένα μὲ τὴν φύσιν, μὲ τὸν χαρακτῆρα, καὶ μὲ τὴν ψυχὴν τοῦ Ἕλληνος, καὶ ὅστις ἐναντίον τῶν φαινομένων αὐτῶν θελήσει νὰ προβῇ ὀγρήγορα μετανοεῖ, ἀπαντῶν τὴν ἀδυναμίαν καὶ νίκην του. Ἡ παλαιὰ ἱστορία εἰς τὰς χεῖρας μᾶς φανερόνει τὰς καταστάσεις τῶν ἀρχαίων προγόνων μας, καὶ μᾶς ἐξηγεῖ τὸ μεγάλον μυστήριον, ὅτι καὶ ἡ Δύσις μὲ τὰς δυνάμεις της, μὲ τὰ φῶτά της, καὶ μὲ τὰ πλούτη αὐτῆς, ἀντὶ νὰ καταστρέψῃ καὶ νὰ μεταβάλῃ τὸν χαρακτῆρα, τὴν γλῶσσαν, καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων, κατεστράφη αὐτὴ πρώτη εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ἀνατολῆς. Τὰ τέκνα, κύριοι, τῆς δύσεως, οἱ Ῥωμαῖοι, παρεδέχθησαν καὶ τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, καὶ τὴν θρησκείαν μας, καὶ ὄχι οἱ Ἕλληνες τὰ ἐδικά των, καὶ εἰς μάτην φαντάζονταί τινες, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ· καὶ ὁ τρομερὸς ἐκεῖνος ἀρχηγὸς τῶν Ὀθωμανῶν, ὅστις διὰ τῶν ὑπερανθρωπίνων δυνάμεών του καὶ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν συνάμα κατετάραξε, κατεστάφη καὶ οὗτος εἰς τὰ ἅγια τῆς Ἑλλάδος χώματα· καὶ ἐνῷ οὗτος καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν παιδείαν κατεδίωκεν, ὁ μέγας Πατριάρχης ἐκάθητο ἐνώπιόν του εἰς τὸν θεῖόν του θρόνον, καὶ ὁ Οἰκονόμος καὶ ὁ Βάμβας ἐδίδασκον εἰς τὰς μεγαλοπόλεις τὴν πάτριον ἡμῶν γλῶσσαν· καὶ Δυτικοὶ καὶ Ὀθωμανοὶ μετέβησαν καὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν θρησκείαν ἡμῶν, καὶ τὸ μυστήριον αὐτὸ δεικνύει ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καλύπτει ἰσχυροτέραν ὅλων τῶν ἄλλων ἐθνῶν εἰδικὴν δύναμιν, καὶ ὅτι τίποτε δὲν εἶναι στερεὸν καὶ βάσιμον πᾶν ὅ,τι δὲν συνάδει μὲ τὸν χαρακτῆρα καὶ μὲ τὴν φύσιν τῶν Ἑλλήνων. Ἡ Ἑλλὰς, ἡ ἀνατολὴ, κύριοι, μέλλει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ μεγάλα πολιτικὰ θέατρα, μεγαλείτερα καὶ λαμπρότερα, ὅμοια μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἡ ἐποχὴ τῶν προγόνων μας τῶν μεγάλων Ἑλλήνων μᾶς παρουσιάζει, καὶ τὰ ὁποῖα αἰῶνες δὲν ἔφθασαν νὰ μιμηθῶσιν· ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ὁ ἴδιος, καὶ κατέχει τὰ ἴδια στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα αἱ περιστάσεις καὶ οἱ ἀρχηγοὶ μορφόνουσιν, ἀναπτύσσουσιν, ἢ καταπνίγουσι, καὶ ἂς διϊσχυρίζωνταί τινες ἀπονενοημένοι ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἠλλοιώθη καὶ διεφθάρη· εἰς γειτονικὰς ἐποχὰς ἀπέδειξεν ὁ μεγάλος οὗτος λαὸς τὴν ἀπάτην τῶν ἀπονενοημένων αὐτῶν.

Ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμεθα εἶναι δεινὴ, καὶ

προκαλεῖ τὴν συνδρομὴν καὶ τὴν προσοχὴν παντὸς καλοῦ πατριώτου· πρόκειται περὶ ζωῆς καὶ θανάτου, περὶ τῆς συνταγματικῆς μας ὑπάρξεως, καὶ ὄχι περὶ τῶν μεταβολῶν τῶν Ὑπουργείων· μᾶς παρουσιάζονται ἐχθροὶ παντὸς εἴδους, ἐχθροὶ καὶ καθ' ἡμῶν τῶν ἰδίων, καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ πολιτεύματός μας, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοὺς τοὺς γνωρίζετε καὶ ἡμεῖς ὅλοι, καὶ εἴδετε εἰς διαφόρους περιστάσεις, καὶ εἰς διαφόρους πολιτικὰς ἐποχὰς· τὰς καταρρὰς αὐτῶν καταδεικνύουσι καθ' ἑκάστην τὰ μαρτύρια, τὰ ὁποῖα φέρετε εἰς τὰ ἰδικά σας πρόσωπα, εἰς τὰς οἰκογενείας σας αὐτὰς, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἐπαρχιώτας σας.

Ἡ μυστηριώδης κοινωνία μας παρουσιάζει καθ' ἑκάστην εἰς ἡμᾶς πολλὰ καὶ ἀντίθετα στοιχεῖα, διαφόρους τάξεις ἀνθρώπων καὶ πνευμάτων, ἀρχῶν καὶ συμφερόντων. Αἱ τοιαῦται διαφοραὶ συναπαντῶνται μεταξύ των, συγκρούονται, καὶ ἐκ τῆς πεισματώδους ταύτης πάλης ἐξέρχεται πολλάκις ἡ ὕλαθη καὶ ἡ ὀπισθοδρόμησις τῶν ἐθνικῶν μας συμφερόντων.

Ἀπὸ τὰς διαφόρους κακὰς κυβερνήσεις ἐσυνείθισάν τινες νὰ θεωρῶσι τὸν Ἕλληνα, τὸν ἐπαρχιώτην, ὡς προωρισμένον εἰς τὴν εὐδαιμονίαν των, περιφρονοῦντες καὶ παραγκωνίζοντες αὐτὸν· σήμερον, συνταγματισθείσης τῆς Ἑλλάδος, ὁ ἐπαρχιώτης καθήμενος εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Νομοθέτου βουλεύεται ὑπὲρ τῶν γενικῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους του, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἵστανται μακρόθεν φθονοῦντες τὴν τύχην του· τὴν κατάστασιν ταύτην δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρωσιν οἱ κακοσυνειθίσαντες οὐδὲ στιγμὴν μίαν, ἐνῷ ἡμεῖς τὴν ὑπεφέραμεν δακαετῆ ἔτη γενναίως μὲ τὴν καταστροφὴν τῶν τιμαλφεστέρων μας δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων· ὡς ἐκ τούτου τὰ τοιαῦτα ὑποκινοῦσιν οὗτοι διὰ νὰ μεταβάλωσι τὴν τύχην μας, καὶ διὰ νὰ ἀνακτήσωσι τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν· κατὰ συνέπειαν τῆς ἀφορμῆς· ταύτης ἀπαντῶμεν καθ' ἑκάστην εἰς τὴν πολιτικήν μας πορείαν προσκόμματα ἐδῶ, περισπασμοὺς ἐκεῖ, κινδύνους παρεκεῖ, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπαπειλητικοὺς πολιτικοὺς κλονισμοὺς, προμηνύοντας τὸν κίνδυνον τῆς διαλύσεως τῆς κοινωνίας μας. Μὴ νομίζητε ὅτι δι' ἑνὸς μόνου ἔτους τοιαύτης ζωῆς ἐξησφαλίσαμεν καὶ ἐστερεώσαμεν τὴν τύχην καὶ ὕπαρξίν μας· καὶ ἂν πρὸς καιρὸν ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς κοινωνίας μας εἶναι ἥσυχος, δὲν παύει μ' ὅλον τοῦτο νὰ ἐγκυμονῇ καὶ νὰ μᾶς προσκαλῇ εἰς τὴν μεγαλειτέραν προσοχὴν καὶ σκέψιν· πολλάκις ἡ μεγάλη γαλήνη προμηνύει τρομακτικὴν τρικυμίαν.

Τοιαύτης οὔσης τῆς κοινωνικῆς μας καταστάσεως, εἶναι ἀνάγκη νὰ συνέλθωμεν εἰς ἑαυτούς, νὰ ἀρήσωμεν τὰ πάθη καὶ τὰς διαιρέσεις διὰ νὰ σκεφθῶμεν μετὰ προσοχῆς θρησκευτικῆς περὶ τῶν γενικῶν συμφερόντων, περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ Συντάγματος, περὶ τῆς ἐξαλείψεως ὅλων τῶν προσκομμάτων τῶν παρουσιαζομένων εἰς τὴν ἐντελῆ ἐφαρμογὴν τοῦ λαμπροῦ πολιτεύματός μας· καὶ ἀφοῦ κύριοι τῆς τύχης, τῆς ὑπάρξεώς μας καὶ τοῦ μέλλοντός μας ἀποκατασταθῶμεν, ἔχομεν πάντοτε καιρὸν εὐκολώτερον νὰ συλλογισθῶμεν καὶ περὶ τῶν κυβερνητικῶν μεταβολῶν. Ἡ Κυβερνητικὴ δύναμις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰς δύο Δυνάμεις, εἰς τὴν Βασιλικὴν καὶ εἰς τὴν Νομοθετικὴν, καὶ αὗται ἀμφότεραι ἐκ συμφώνου χορηγοῦσι ταύτην εἰς τὸ ὑπουργεῖον πάντοτε κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἡ μυστικὴ ψηφοφορία δὲν ἐπαπειλεῖ τὴν παροῦσαν μόνην Κυβέρνησιν· ἐπαπειλεῖ ὅλας τὰς μελλούσας, καὶ ἀναριθμήτους ἂν ἤθελε τὰς ὑποθέσει τις· παραδεχομένης τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας Κυβέρνησις εἰς τὸ ἑξῆς δὲν ἤθελεν ὑποτεθῆ δυνατὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα, οὐδὲ κατάστασις πραγμάτων, ἡ δὲ τύχη καὶ ὕπαρξίς των ἀποκαθίσταται προβληματική, διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ οἱ ἐκτὸς τῶν πραγμάτων μὲ δόλιον σκοπὸν καὶ κακὴν προαίρεσιν ἄνθρωποι δύνανται διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας νὰ παρασύρωσιν εὐκολώτερόν τινας Βουλευτὰς κατὰ τῶν συμφερόντων τοῦ ἔθνους, καὶ τὸ ὑπουργεῖον αὐτὸ, ἂν ἤθελεν ἀποκατασταθῆ ἀντεθνικὸν, ἐπιτυγχάνει εὐκολώτερον διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας τὴν βλάβην τῆς πατρίδος, καὶ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων τὴν καταστροφήν. Ἀλλ' ἤθελον μᾶς ἀντιτάξει τινὲς τὴν εἰς ἄλλα ἔθνη ὑπάρξασαν μυστικὴν ψηφοφορίαν· εἰς ἀπάντησιν λέγω ὅτι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα μετροῦσι καὶ χρόνων πολλῶν συνταγματικὴν ζωὴν, καὶ καταστάσεις ἀνεξαρτήτους καὶ πεπηγμένην μίαν τάξιν πραγμάτων· ἡμεῖς ὅμως δὲν ἔχομεν κἀνὲν τῶν τοιούτων προσόντων, διότι μετροῦμεν τὴν πολιτικήν μας ὕπαρξιν καὶ τὴν συνταγματικήν μας ζωὴν ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἡμέραν. Ἔπειτα, πρέπει ἡμεῖς πάντοτε νὰ ψιττακίζωμεν καὶ νὰ μιμώμεθα τὰ ἄλλα ἔθνη, χωρὶς ποσῶς νὰ συλλογισθῶμεν ὅτι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὸν πρωτότυπον καὶ ἐθνικὸν χαρακτῆρά μας, περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ σπουδάσωμεν; Εἰς τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἀπαιτεῖται ἀνάπτυξις μεγάλη διανοητικὴ, ἐξιδιασμένη κρίσις καὶ συνείδησις, διότι κανεὶς ἄλλος φύλαξ δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην, παρὰ ἡ διάθεσις τοῦ ψηφοφόρου καὶ τὸ σκότος τῆς κάλπης, εἰς δὲ τὴν

φανερὰν μαρτυρεῖ τὸ ἔθνος ὅλον. Ἔπειτα, ἀφοῦ τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη, ὡς ἡ Ἀγγλία καὶ Γαλλία, ἅτινα καὶ αἰώνων συνταγματικὴν ζωὴν μετροῦσι, καὶ ὡς πρῶτοι δημιουργοὶ τοῦ λαμπροῦ τούτου πολιτεύματος θεωροῦνται, τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν ὡς σωτῆρα καὶ σύντροφον τοῦ Συντάγματος παρεδέχθησαν, καὶ αὐτὴ ἡ πολιτισμένη Γαλλία, ἥτις τόσας δόξας, τόσα πλούτη, τόσην παιδείαν καὶ διάφορον ἀνάπτυξιν μᾶς παρουσιάζει, ἐγκατέλιπεν ἐπὶ τέλους τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, καὶ παρεδέχθη τὴν φανερὰν, δυνάμεθα ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ καὶ πρωτόπειροι ν' ἀπαιτήσωμεν τὸ ἐναντίον τῶν σοφῶν αὐτῶν καὶ μεγάλων ἐθνῶν; Ἀλλὰ μάθετε ὅτι εἰς τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ὁ ψηφοφορῶν κρατεῖ μὲ τὴν μίαν χεῖρα τὴν Κυβέρνησιν, καὶ μὲ τὴν ἄλλην τὴν δᾶδα τῆς καταστροφῆς. Ἔπειτα, ἐὰν κρίνητε ἀναγκαῖον νὰ πολεμήσητε τὸ ὑπουργεῖον, διατί εἰς τὸ κρυπτὸν, καὶ ὄχι εἰς τὸ φανερόν; μήπως καὶ ὑμεῖς ὅλοι, καὶ οἱ φίλοι τοῦ ὑπουργείου δὲν κατεπολέμησαν φανερὰ τὸ ὑπουργεῖον; ποσάκις ἡ μειοψηφία φανερώτατα δὲν ἔγεινε πλειοψηφία; Ἡ ἐκλογὴ τῶν Καλαβρύτων, τὸ περὶ Χρηστίδου ζήτημα, ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν Βασιλικὸν Λόγον δὲν μαρτυροῦσι φανερώτατα δείγματα τῆς ἀρρυθμίας καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς Βουλῆς; Τὸ σκότος δὲν δεικνύει παρὰ κακὴν προαίρεσιν καὶ δειλίαν, τὸ δὲ φῶς εἶναι τὸ σύμβολον τῆς ἀληθείας καὶ τὸ βασίλειον τοῦ οὐρανοῦ.

Ἡ μυστικὴ ψηφοφορία δὲν παρέχει ποτὲ πλέον τὴν ἐλπίδα τῆς βελτιώσεως ἑνὸς ἀντεθνικοῦ ὑπουργείου, διότι αὐτὸ διὰ τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἀποδεικνύει δημοτικωτάτους Βουλευτὰς διὰ τοῦ λόγου ἐκείνους, οἵτινες εἰς τὸ σκότος τῆς κάλπης διὰ τῆς ψήφου των προδίδουσι τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους· διὰ τῆς φανερᾶς ὅμως ψηφοφορίας κανεὶς τῶν Βουλευτῶν δὲν ἤθελε ῥιφάσει εἰς τοιοῦτον βαθμὸν διαφθορᾶς καὶ ἐξαχρειώσεως. Ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζητοῦντες σήμερον τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, δὲν ἐζητήσατε ἄλλοτε τὴν φανερὰν; Ἢ νομίζετε ὅτι αὔριον ἀφοῦ ἤθελατε κατακλάσει τὴν ἐξουσίαν δύνασθε νὰ ζητήσητε πάλιν τὴν φανερὰν; μάθετε ὅμως ὅτι τὸ μὲν σκότος καλύπτει πάντοτε τὴν κακουργίαν, τὸ δὲ φῶς τῆς ἡμέρας καταγγέλλει τὴν πρᾶξίν του ταύτην.

Ζητῶ τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν διὰ νὰ σχηματίσω τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀρτισυστάτου Ἑλληνικοῦ Ἔθνους στερεὸν καὶ ἀκατάδαμαστον, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἡ λίθος τῆς δοκιμασίας, διὰ νὰ δύναται ὁ λαὸς νὰ γινώσκῃ καὶ ἐξελέγχῃ τὴν διαγωγὴν τῶν Βουλευτῶν, νὰ κάμνῃ ἐκλογὴν τὴν διάκρισιν τοῦ καλοῦ Βουλευτοῦ

ἀπὸ τὸν κακὸν καὶ τοῦ προστάτου τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ἀπὸ τὸν καταστροφέα αὐτῶν· τὴν θέλω, διότι συνάδει περισσότερον μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως, καθότι Συνταγματικὴ Κυβέρνησις τίποτε ἄλλο δὲν σημαίνει, παρὰ δημοσιότης, παρὰ φῶς, καὶ ὀρθῶς τὴν παρωμοίωσε συνταγματικὸς συγγραφεὺς ὡς λαμπρὰν μηχανὴν κινουμένην εἰς κρυστάλινον ναόν. Σεῖς δὲ πρωταθληταὶ αὐτοῦ τοῦ λαμπροῦ πολιτεύματος, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἡ Ἑλλὰς ἅπασα, καὶ ὁ χριστιανισμὸς ὅλος καὶ ἡ Ἀνατολὴ αὐτὴ θέλει σᾶς εὐγνωμονεῖ, μὴ θελήσητε διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας νὰ κλονίσητε τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον αἱ μεταγενέστεραι γενεαὶ θέλουσι σᾶς ἀποθανατίσει! τὴν μυστικὴν ψηφοφορορίαν ἂν ἐζήτει τὸ ὑπουργεῖον ἔπρεπε νὰ τρομάζητε εἰς τὴν αἴτησίν του ταύτην, διότι διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ, σᾶς προεῖπον, ἠδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον τοσάκις τὸ κατηγορήσατε ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦτο.

Εἰς τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῶμεν καὶ τὸ τέλειον τῆς Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως, διότι καὶ δύσκολον καὶ ἀδύνατον εἶναι· ἀλλὰ καὶ λάθη ἂν ἀπαντῶμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐλλείψεις τινὰς νὰ τὰς συγχωρῶμεν πρὸς χάριν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος. Πρέπει λοιπὸν κατὰ τὰς παρούσας καταστάσεις τῆς πατρίδος μας νὰ περιορισθῶμεν μόνον κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις δὲν ἀποκτᾶται δι' ἄλλου μέσου, παρὰ διὰ τῆς ἐσκεμμένης ἐκλογῆς τῶν καταλληλοτέρων καὶ ἱκανωτέρων μὲ τὴν ἐποχὴν, τὸ σύστημα καὶ τὰς περιστάσεις κυβερνητικῶν ὀργάνων, καὶ ἀφοῦ ἠθέλομεν ἐπιτύχει αὐτὸ, ἠδυνάμεθα νὰ ἐπιθυμήσωμεν καὶ τὸ τέλειον· καὶ δὲν πρέπει νὰ μιμώμεθα τὸν χαρτοπαίκτην ἐκεῖνον, ὅστις εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ἑνὸς μόνου χάρτου θέτει τὴν ὕπαρξίν του ὅλην, πολλάκις καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν, καὶ ἐκείνην τῶν συντρόφων του, διὰ νὰ θέσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ πᾶν, τὴν ὕπαρξιν τοῦ Συντάγματος.

Ἀφοῦ τελείαν ὅμως τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος καθ' ὅλους τοὺς κλάδους ἡμεῖς καὶ ὁ λαὸς συναισθανθῶμεν, ἀφοῦ τὸ πολίτευμά μας συνοικειωθῇ μεθ' ὅλης τῆς κοινωνίας, ἀφοῦ τὸ ἔθνος ὅλον δοκιμάσῃ καὶ τὰς γλυκύτητας καὶ ὠφελείας τὰς ὁποίας μᾶς παρέχει, καὶ ἀναγνωρίσῃ τὰς δυστυχίας τὰς ὁποίας ἡ στέρησίς του μᾶς ἐπιφέρει, τότε ναί, ζητήσατε τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, καὶ θέλετε ἔχει καὶ ἐμὲ καὶ ὅλους συντρόφους, διότι οὐδεὶς

φόβος δὲν θέλει τότε ὑπάρχει, διότι καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Συντάγματος ἀπελπισθέντες καὶ ἀπαυδήσαντες θέλουν ἀποσυρθῆ, καὶ φρουροὶ αὐτοῦ θέλουσιν εἶσθαι ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ Βουλευταὶ καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαός.

Τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν προτείνουσί τινες διὰ νὰ ἐνισχύσωσι τοὺς ἀδυνάτους χαρακτῆρας κατὰ τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἰδέα δὲν προσβάλλει ὁλόκληρον τὴν Βουλὴν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος; Πῶς! ἐλησμόνησαν οἱ τοιοῦτοι ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἐτρόμαξε τὸν τρομερὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' ἠγέρθη ὑπερηφάνως κατ' αὐτοῦ; ἐλησμόνησαν τάχα ὅτι δὲν ἐροβήθη τὴν ξενοκρατίαν ἐκείνην, τὴν γνωστὴν εἰς ὅλους ἡμᾶς, ἀλλ' ἐκήρυξε κατ' αὐτῆς τὸν πόλεμον; καὶ ἀφοῦ κατὰ τὰς δεινὰς ταύτας περιστάσεις ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν ἐκυριεύθη ἀπὸ φόβον, θέλει τρομάξει σήμερον τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, ἐνῷ αὐτὸς ὁ ἴδιος λαὸς εἶναι σήμερον καὶ νομοθέτης καὶ δικαστὴς καὶ τὸ πᾶν; ἡ ἰδέα αὕτη προσβάλλει καὶ τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Βουλήν. Μάθετε, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται κανένα ἐξ ἡμῶν νὰ φοβίσῃ, διότι καὶ ἀνεξαρτησίαν ἔχομεν καὶ ἐπιρροὴν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι χθεσινά, ἀλλὰ μετρῶσι χρόνων πολλῶν καταγωγὴν, καὶ τὰ ὁποῖα δὲν στηρίζονται εἰς Κυβερνητικὰς βοηθείας, ἀλλὰ εἰς ἀγαθοεργοὺς πράξεις, εἰς τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπην τῶν ἐπαρχιωτῶν μας, ἥτις ἔχει τὴν ζωήν της μὲ τὴν ζωὴν αὐτῶν. Δὲν εἶναι λοιπὸν φόβος οὐδ' ὑποχρέωσις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ζητῶμεν τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, ἀλλὰ σκοπὸς νὰ ὑποστηρίξωμεν Κυβέρνησιν ἰσχυρὰν, μίαν τάξιν πραγμάτων, καὶ νὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἀναρχίαν καὶ διάλυσιν τῆς κοινωνίας μας. Ποῖος λοιπὸν ἐξ ἡμῶν δὲν αἰσθάνεται ἀρκετὸν θάρρος, ἀνεξαρτησίαν νὰ εἰπῇ ὅ,τι αἰσθάνεται, ἀφοῦ τοῦτο ἐπράξατε πολλάκις δύο ἤδη ἔτη; εἶναι βλασφημία λοιπὸν ἡ τοιαύτη ἰδέα, καὶ διὰ νὰ καταψεύσητε τὴν τοιαύτην κατὰ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Βουλῆς προσβολὴν, παραδεχθῆτε τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, διὰ νὰ δείξητε, ὅτι ὁ Ἑλλην. λαὸς εἶναι ἀρχαῖος καὶμοναδικός.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα καὶ ἄλλοτε ἐπροτάθη κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν περὶ ψηφοφορίας διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ πολλοὶ τότε ἐλέχθησαν λόγοι, καὶ δύνανται νὰ λεχθῶσι, διότι πολλοὶ τοιοῦτοι ὑπάρχουσι· τὸ κύριον ὅμως ζήτημα εἶναι ἡ στάθμισις τῶν λόγων τούτων, καθόσον ἐκ τῆς ὀρθῆς ἐκτιμήσεως θέλομεν δυνηθῆ νὰ διακρίνωμεν ποῖα τῶν δύο ψηφοφοριῶν εἶναι προτιμητέα· παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τούτου ἐπιχειρῶν νὰ ὑποβάλω εἰς ὑμᾶς, οὐδὲ θεωρίας θέλω ἐκ-

θέσει, οὐδὲ θέλω σᾶς παραινέσει, ὡς ὁ προαγορεύσας, ἵνα ἑνωθῆτε πρὸς διατήρησιν τοῦ Συντάγματος· ἢ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ Ὑπουργείου, διότι περὶ οὐδενὸς τούτων πρόκειται, οὐδὲ τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Ἱσπανίαν, καὶ ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν θέλω προσαγάγει ὡς παράδειγμα· ὁ φόβος τῶν ζητούντων τὴν μυστικὴν καὶ αὐτῶν τῶν πολεμούντων αὐτὴν ἀπορρέει ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν, ὡς νομίζω, διότι οἱ προτιμῶντες τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν διατείνονται ὅτι ὁ οὕτω ψηφοφορῶν, ἐλεύθερος· παντὸς φόβου καὶ πάσης ἐπιρρίας τῆς Κυβερνήσεως, πρὶν ἢ δώσῃ τὴν ψῆφόν του θέλει συμβουλευθῆ τὴν κατὰ πεποίθησιν κρίσιν του, αὐτὴν τὴν συνείδησίν του, ἐνῷ ὁ φανερῶς ψηφοφορῶν, ἵνα μὴ εἰς τὴν ἐξουσίαν προσκρούσῃ, ἀναγκάζεται καὶ ἄκων νὰ ψηφοφορῇ· καὶ ἐὰν τοιαῦται περιστάσεις καὶ παραδείγματα ἀνεδείχθησαν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν καὶ τὴν ἐνεστῶσαν σύνοδον καλῶ ὑμᾶς ὡς μάρτυρας· οἱδὲ τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν προτιμῶντες ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ μυστικῶς ψηφοφορῶν εὐκολώτερον ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπήρειαν τῆς Κυβερνήσεως, διότι ὁ φανερῶς ψηφοφορῶν ἔχει ἐπικρίτην τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τοὺς ἐντολεῖς αὐτοῦ· οὕτως ὁ αὐτὸς εἰς ἀμφοτέρας ὑπάρχει φόβος, εἶναι δὲ οἱ λόγοι ἀντίθετοι, διότι εἶναι μὲν μέγιστος ὁ φόβος ὁ ἐκ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, ἀλλ' ὅταν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ διαφθορὰ εἰς τὸν ἀνώτατον ἀρίκετο βαθμόν· καὶ ταῦτα ὑποτιθέντες ἡμᾶς αὐτοὺς προσβάλλομεν, καὶ αὐτὴν τὴν Συνταγματικὴν ἡμῶν ὕπαρξιν, ὁμολογοῦντες διὰ τούτου ὅτι ἐξέλιπε πᾶν αἴσθημα πατριωτισμοῦ καὶ συνειδήσεως, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο εἴμεθα ἄξιοι ἄλλης τύχης διαφόρου τῆς παρούσης, καθόσον Συνταγματικαὶ ἐλευθερίαι δὲν συμβιβάζονται μὲ τοιαύτης διαφθορᾶς κατάστασιν· ἐὰν δὲ τοιαύτη κατάστασις δὲν ὑποτεθῇ, τότε ἡ ἐξουσία δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς ἀντισυνταγματικοὺς σκοπούς της, οὐδ' εἰς τὴν μυστικὴν νὰ στηριχθῇ ψηφοφορίαν, ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν της εἶναι δι' αὐτῆς ἄδηλον· ἐπειδὴ δ' οἱ προτιμῶντες τὴν φανερὰν διατείνονται ὅτι διὰ τῆς μυστικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ Ὑπουργεῖα θέλουσι καταστῇ ἐφήμερα, διότι τὸ Ὑπουργεῖον ἵνα διατηρηθῇ ἀναγκαῖον εἶναι νὰ γνωρίζῃ τοὺς φίλους αὐτοῦ καὶ νὰ προγνωρίζῃ ἐὰν ἔχῃ τὴν πλειονοψηφίαν, ἀντιπαρατηρῶ εἰς ταῦτα ὅτι, ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ δὲν διαθέτωσι τὰ τῆς ἐξουσίας ὡς ἰδιοκτῆται ἀλλ' ὡς διαχειρισταὶ κατὰ τὸν νόμον, ὅταν δὲν συνταυτίζωνται τὰ προσωπικὰ αὐτῶν συμφέροντα μὲ τὴν ἐπικράτειαν, τῆς ὁποίας οἱ διερμηνεῖς παρὰ τοῦ νόμου οὗτοι θεωροῦνται, ὅταν οὐδὲν ἄλλο συμφέρον ἢ πρόθεσιν ἔχωσιν, ἀλλὰ τὴν καλὴν τοῦ τόπου Κυβέρνησιν

καὶ ὄχι τὴν ἰδίαν αὐτῶν εἰς τὰς Ὑπουργικὰς ἕδρας διατήρησιν, τότε οὗτοι οὐδὲν νὰ φοβηθῶσι δύνανται ἐκ τῆς μυστικῆς ἐπὶ τῶν προσωπικῶν ζητημάτων· δὲν λέγω δὲ περὶ τῶν πραγματικῶν, ἐφ' ὧν, κατ' ἐμὲ, προτιμητέα εἶναι ἡ φανερὰ, ἵνα τότε καὶ τὸ κοινὸ καὶ οἱ ἐντολεῖς τοῦ Βουλευτοῦ γνωρίζωσι τὴν ἐφ' ἑκάστου τῶν ζητημάτων διαγωγὴν τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτῶν, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν φορολογικῶν νόμων, καθόσον ταῦτα μᾶλλον ἐνδιαφέρουσιν αὐτοὺς ἢ τὰ πρόσωπα τῶν ἐκ τῶν Βουλευτικῶν ἐξελέγξεων ἀναδειχθέντων Βουλευτῶν· προσωπικὰ δὲ ζητήματα θεωρῶ τὸν σχηματισμὸν καθ' Ὑπουργοῦ ἐγγράφου κατηγορητηρίου ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, τὴν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἐξέλεγξιν τῆς ὑπουργικῆς διαγωγῆς, τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐμπιστοσύνην ζητήματα, καὶ ἐν γένει ὅσα κοινοβουλευτικῶς ὡς τοιαῦτα χαρακτηρίζονται, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Ὑπουργοὶ τοιοῦτοι διατελοῦντες, ὁποίους προείπον, οὐδὲν νὰ φοβηθῶσι δύνανται, ἀλλὰ θέλουσιν ἀποδείξει ὅτι εἰλικρινῶς τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν Βουλῶν ἀπολαύουσι. Καὶ ταῦτα, διότι δὲν παραδέχομαι τοιαύτης διαφθορᾶς κατάστασιν, ὥστε οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ παρορῶντες τὰ κοινὰ συμφέροντα παρὰ τὴν συνείδησίν των νὰ διενεργήσωσι διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας τὴν πτῶσιν ἑνὸς Κυβερνῶντος καλῶς Ὑπουργείου, ἀλλὰ μάλιστα φρονῶ ὅτι θέλουσι στηρίξει Ὑπουργεῖον τοιοῦτον, τεῖναν εἰς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ νόμου καὶ τῆς τάξεως· Ἀλλὰ καὶ τοιαύτης διαφθορᾶς κατάστασις δυσυχῶς ἐὰν ὑποτεθῇ, οὐδ' εἰς τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ στηριχθῇ δύναται, διότι τότε ἡ ἐπίρροια δύναται νὰ ἐξασκηθῇ ἐπ' αὐτῶν ἀπὸ πᾶν πρόσωπον, καὶ ἂν μὴ ἐκ τῶν τῆς Κυβερνήσεως· ἐχόντων ὅμως τῶν πραγμάτων ὡς ἔχουσιν, εἰς τὸ πεσὸν διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας Ὑπουργεῖον καθ' ὑπόθεσιν, τὸ ὄχι σκολιὰν ἀλλὰ τὴν εὐθεῖαν καὶ συνταγματικὴν διατρέχον ὁδὸν, ὁ πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν πατριωτισμὸν σεβασμὸς θέλει ἀποδίδεσθαι ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ θέλει ὑπάρχει ἡ βεβαιότης ὅτι τάχιστα τοῦτο θέλει ἐπανέλθει εἰς τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων, ἐὰν τὸ διάδοχον ὀλισθένῃ κατὰ τὴν Συνταγματικὴν πορείαν του· ἐὰν δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου προβαίνῃ κάλλιον τοῦ προκατόχου, οὐδεμία θέλει ἀκολουθήσει τὴν πτῶσιν αὐτοῦ μεταμέλεια· πολὴ δὲ τιμὴ εἰς Ὑπουργεῖον ἔχον τὴν πλειονοψηφίαν διὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, διὰ τῆς πεποιθήσεως δηλονότι καὶ τῆς συνειδήσεως· καὶ βεβαίως, ἐὰν κατὰ πεποίθησιν οἱ φίλοι αὐτοῦ ὑποστηρίζουσι τοῦτο, θέλουσιν ἐπίσης τὸ ὑποστηρίζει καὶ διὰ τῆς μυστικῆς.

Ἐνταῦθα, ἐξηκολούθησεν ὁ αὐτός, δὲν ἐσχηματίσθησαν περιουσίαι μεγάλαι, καὶ οἱ Ἕλληνες περιστοιχίζονται ἀπὸ ἀνάγκας· ὀφείλομεν διὰ τοῦτο ὡς νομοθετοῦντες νὰ προλάβωμεν τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὴν ἀνάγκην ἄτοπα, καὶ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου μας, ὡς καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν οἱ νομοθέται πράττουσιν, ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ διαφορὰ τῶν νόμων τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἐκπηγάζει. Καὶ ἀφοῦ πολλὰς εἰς τὸ οἰκονομικὸν σύστημα ἐπηνέγκαμεν μεταβολὰς, τὴν δι' ἐπιστατῶν εἰσπραξιν τῶν δικάτων νομοθετήσαντες πέρυσι, καὶ τὴν διὰ δηλώσεων φορολογίαν τῶν ποιμνίων ἐφέτος, δὲν τολμῶμεν νὰ ἀποπειραθῶμεν ἤδη καὶ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν τοιούτων προωπικῶν ζητημάτων, ἐνῷ ἡ ἐκ τῶν ἐνεργηθεισῶν ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ συστήματος μεταβολῶν δυνατὴ βλάβη εἶναι ἀνεπανόρθωτος; Προτείνω τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν ἐξελίγξεων τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τῶν συντάξεων καὶ λοιπῶν, διότι αἱ ἐκλογικαὶ διαφοραὶ δὲν ἀποτελοῦσι καθαρῶς πραγματικὰ ζητήματα, διότι τὸ περὶ τῶν τοιούτων ζήτημα εἶναι τὸ μεθόριον τῶν πραγματικῶν καὶ προσωπικῶν, μᾶλλον δὲ κλίνει εἰς τὸ προσωπικὸν, καθ' ὅσον ἀποτέλεσμα τῶν ἐξελέγξεων εἶναι ἡ ἀναγόρευσις ὡς Βουλευτῶν ἐκείνων, τῶν ὁποίων αἱ ἐκλογαὶ ἐκυρώθησαν· κατὰ τὴν ἐξέλεγξιν τούτων ἐξελέγχεται, τίνα ψηφοδέλτια ἀφορῶντα τοὺς ἐπιδόξους Βουλευτὰς εἶναι πλημμελῆ, ἢ τίνες κατὰ τούτων ἐνστάσεις εἶναι βάσιμοι, καὶ ἐν γένει προσωπικὴν τῶν διαδίκων συμφέρον, καὶ εἰς οὐδὲν ἕτερον πᾶς τις προσέχει ἢ εἰς τὸν ἀγορευθησόμενον Βουλευτὴν, περὶ ὀλίγου ποιούμενος τὴν ἀρχῆς τινος τροπολογίας καθιέρωσιν, ὡς περὶ ὀλίγου ἐπίσης ποιοῦνται καὶ οἱ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διάδικοι τὸ αἰτιολογικὸν τῶν ἀποφάσεων, εἰς τὸ διατακτικὸν μόνον μέρος ἀφορῶντες· ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν δὲ, ἐκτὸς τούτου, εἶναι ἀναγκαία ἡ μυστικὴ ψηφοφορία, καὶ διότι, ἐὰν κυρωθῇ ὡς νόμιμος ἡ ἐκλογὴ, ἤτοι ἐὰν εἰσαχθῶσι τινες τῶν διαφερομένων ἐπιδόξων Βουλευτῶν κατὰ πλειονοψηφίαν, οὗτοι θέλουσι μνησικακεῖ κατὰ τῶν καθ' αὐτῶν ψηφοφορησάντων. Αἱ συντάξεις δὲ καὶ περιβάλψεις πασιφανῶς προσωπικὰ ὑπάρχουσι ζητήματα, διότι δι' αὐτῶν ζητεῖται ἡ ὠφέλεια ὡρισμένου προσώπου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποφασίζεται νὰ δοθῇ ποσόν τι χρημάτων ἢ ἄλλη ὠφέλεια.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἐσυμπέρανεν ὁ αὐτὸς, ἀπὸ καθαρὰν πεποίθησιν ὑπέβαλον εἰς ὑμᾶς, καὶ τότε θέλετε πεισθῇ ὅτι ὁ συλλογισμός μου εἶναι ἐσφαλμένος, ὅταν ἡ πεῖρα ἀποδείξῃ τὸ

τοιοῦτον· ἐπὶ πᾶσι δὲ προτείνω τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, τῶν συντάξεων, καὶ τῶν λοιπῶν προσωπικῶν ζητημάτων.

Ἀντέλεξεν ἄλλος ὅτι τρίτον ἤδη προσάγεται εἰς συζήτησιν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἡ δὲ καὶ παρὰ τῆς Συνελεύσεως τούτου παραδοχὴ, καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον, τὴν ὀρθότητα τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας ἀποδεικνύει, εἰς τὸ ἀντίθετον τῆς ὁποίας ἵνα ἔλθωμεν, ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν αἰτίας ἀναγκαζούσας ἡμᾶς εἰς τοῦτο· ἡ ἐπίρροια τῆς συνειδήσεως, λόγος προταθεὶς ὑπὲρ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, δὲν ἀληθεύει εἰς τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα ὡς πολὺ τὸ παρελθὸν ἀπέδειξεν, ὅτε ἡ ἀντιπολίτευσις περιωρίζετο εἰς δέκα ἑπτὰ μόνον Βουλευτὰς, καὶ ὅτε ὑπάλληλοι μεγάλας κατέχοντες θέσεις δὲν ἐδειλίασαν νὰ ἐκφράσωσι τὴν θέλησίν των ἐπὶ οὐσιωδῶν μάλιστα ζητημάτων· ἐπιθυμῶ νὰ ὑποστηριχθῇ τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, οὐχ' ἧττον ὅμως τὸ πρῶτον ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἐνόρκων ἐπολέμησα ὡς ἀντικείμενον εἰς τὰς ὑπαρχούσας ἐλευθερίας μας, καὶ κατ' ἄλλων πολλῶν κατεψήφισα, καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων διαφόρους ἐπήνεγκα τροπολογίας· ταῦτα ἀποδεικνύουσι τὸ ἀνεπιρρέαστον τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος, εἰ δέ τις ἀσθενῆ ἔχει συνείδησιν, ὁ τοιοῦτος δὲν πρέπει νὰ πρσέρχηται ἀντιπρόσωπος, ἵνα μὴ ὑπὲρ δύο ἢ τριῶν τοιούτων ἐπιβλαβὲς παραδεχθῶμεν σύστημα· ἡ φανερὰ ψηφοφορία εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ χαρακτῆρος ἑνὸς ἑκάστου τῶν Βουλευτῶν, καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς συνειδήσεως αὐτῶν, καὶ ταύτην μόνην τὴν ἀπόδειξιν θέλει ἕκαστος φέρει εἰς τοὺς ἐντολεῖς του, ἐνῷ μυστικῆς ὑπαρχούσης τῆς ψηφοφορίας, οὐδενὸς ἄλλου καθίσταται γνωστὴ ἡ γνώμη, ἢ μόνον εὐαρίθμων τινῶν, τῶν ἀγορευόντων, τῶν δ' ἄλλων οἱ πλεῖστοι ἤθελον δικαιοῦσθαι ἐνώπιον τῶν ἐντολέων των, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὴν ἄγνοιαν τῆς μυστικότητος· καὶ ταῦτα καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ πραγματικὰ, ἐπὶ δὲ τῶν προσωπικῶν, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ καθιερωθῇ ἡ μυστικὴ ψηφοφορία, πρέπει ὅμως συνάμα καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν προσωπικῶν νὰ γίνῃ· ἐπὶ δὲ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν διαφωνῶ μὲ τὸν προαγορεύσαντα, διότι θεωρῶ ἀναγκαῖον τὸ μὲν πραγματικὸν μέρος, περὶ τοῦ κύρους δηλονότι τῆς ἐκλογῆς διὰ φανερᾶς νὰ λύηται ψηφοφορίας· τὸ δὲ προσωπικὸν περὶ τῶν προσόντων τῶν Βουλευτῶν διὰ μυστικῆς, καὶ πρὸς τοῦτο προτείνω τροπολογίαν ἔχουσαν οὕτω·

« Ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, τὸ κῦρος αὐτῶν διὰ φανερᾶς, τὰ δὲ προσόντα τῶν Βουλευτῶν διὰ μυστικῆς νὰ ψηφίζωνται ψηφοφορίας. »

Καὶ κατὰ τούτου ὅμως ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι εἶναι ἀδιάφορος

ἡ φανερὰ ἢ μυστικὴ ψηφοφορία, ὅταν οἱ Βουλευταὶ ἐννοήσωσι τὸ ἴδιον αὐτῶν καθῆκον, καὶ θέλωσι πάντοτε ἀκραδάντως νὰ διαπράξωσι τὸ καλόν· ὅτι κατ' οὐδὲν διαφερουσῶν τῶν δύο τούτων ψηφοφοριῶν ἀπ' ἀμροτέρων, ἡ φανερὰ φέρει μόνον τὸ ἀποτέλεσμα νὰ γνωστοποιῆται ἡ γνώμη ἑκάστου, καὶ νὰ εἰδοποιῶνται οἱ ἐκλογεῖς περὶ τῆς χρήσεως, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κάμωσι τοῦ ἐκλεκτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος κατὰ τὰς νέας ἐκλογάς· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἀναμάρτητον τοῦ ἀνθρώπου σκεπτέον τίνα πρέπει τῶν δύο νὰ προτιμῶσι, καὶ τοῦτο τὸ ζήτημα δὲν δύναται ἀρρηνμένως νὰ λυθῇ, ἀλλὰ πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου σχετικῶς· διότι ἔνθα μὲν ἐσχηματίσθη ἤδη κοινὴ γνώμη ἔμφρων, προτιμητέα ἀναφαίνεται ἡ φανερά, ἔνθα δὲ οὐδαμῶς τοιαύτη ἐπλάσθη, ἀλλὰ ἀντὶ τούτων μὲν ὀχλαγωγικὴ ἀναδείκνυται ὕπαρξις, καὶ οἱ μὲν πολῖται ἀμεριμνῶσι τῶν δημοσίων, ὑπουργεῖον δ' ἰσχυρὸν ὑπάρχει τὰ πρὸς διαφθορὰν ἔχον μέσα, προτιμητέα τότε εἶναι ἡ μυστική. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην τάξιν τῶν ἐθνῶν, ἔνθα δὲν ὑπάρχει κοινὴ γνώμη ἔτι, κατατάττουσιν ἐν γένει ὅλα τὰ ἀρτιαύστατα ἔθνη, τὰ ἀρτίως συνταγματισθέντα, διότι δὲν ἐδυνήθησαν ἔτι νὰ πλάσωσιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων καὶ πέρυσι τὴν μυστικὴν παρ' ὑμῶν ἐζήτησα ψηφοφορίαν, ἔτος δ' ἐπῆλθεν ὅλον ἔκτοτε, καὶ πάντες ἐλάβομεν πεῖραν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐγκριθείσης πέρυσι φανερᾶς, ὄχι ἐντελῶς εὐαρέστων· διότι συνομολογῶ μὲν μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταύτης δὲν εἶναι ὅλως δυσάρεστα, ἀλλὰ καὶ ἡ φανερὰ ἐπὶ πολλῶν ζητημάτων δὲν ἐδείχθη πολὺ εὔνους· καὶ ἂν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς δὲν ἦσαν πολὺ δυσάρεστα, τοῦτο δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἀρίστην καὶ ἄμεπτον τοῦ ὑπουργείου διαγωγήν, καθόσον περὶ ταύτης παρὰ πολλῶν ἄλλοτε πολλὰ ἐλέχθησαν, καὶ παρ' ἐμοῦ ἔτι, καὶ πάντες τὰς κρίσεις μου οἴδασι, ἀλλὰ διότι ἂν καὶ ὁ ἕλλην εἰς μὴ εὐάρεστον διετέλει κατάστασιν, ὡς οἱ κάτοικοι τῆς λοιπῆς Εὐρώπης, εἶναι ὅμως μᾶλλον ἀνεξάρτητος· κατὰ τὴν πεῖραν ταύτην πολλὰ πράγματα κοινωφελῆ δύνανται νὰ μὴ γίνωνται δεκτὰ, ἅμα προτεινόμενα, εἶναι ὅμως ἀδύνατον διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου νὰ μὴ τύχωσιν ἐπὶ τέλους τῆς ψήφου τῶν Βουλῶν, καὶ αὐτῶν τῶν ὑποστηριζόντων τὸ Ὑπουργεῖον· τὸ τοιοῦτον δὲν θεωρεῖται ἐπίβλαβές, διότι ἐπὶ τῶν δημοσίων πραγμάτων πολλὴ προαπαιτεῖται τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν σκέψις· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ψηφοφορίας τῆς μυστικῆς, καθ' ἣς οὐδεὶς νὰ ἀντιλέξῃ δύναται ἐπὶ τῶν προσώπων· ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν δ' ἡ Βουλὴ ἐνεργεῖ

ὡς δικαστήριον, καὶ προσὸν ταύτης ἀπαιτεῖται ἡ εὐσυνειδησία· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν λοιπῶν δημοσίων πραγμάτων ἕκαστος καθορᾷ ὅτι κατ' αὐτῶν ἐπιβλαβῆ φέρων ψῆφον, πρῶτος τὰ ἀποτελέσματα ταύτης θέλει ὑποστῆ, καθὸ μετὰ τῶν ἄλλων περιλαμβανόμενος· τὰ ἐλαττώματα ὅμως ταῦτα ἐλαττοῦνται ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, αἵτινες κατατάττονται μὲν μεταξὺ τῶν δημοσίων πραγμάτων, δὲν ἔχουσι δὲ ἔραπτόν τι, καὶ ἐλατήρια ἐπὶ τούτων ἀναδείκνυνται ἄλλα τὴν εὐσυνειδησίαν διαστρέφοντα, καὶ τούτων πρῶτον τὸ κομματικὸν ἀναδείκνυται συμφέρον, διὰ τὸ ὁποῖον ἀναγκάζεταί τις νὰ ψηφοφορήσῃ παρὰ τὴν συνείδησίν του, ἵνα μή τινα δυσαρεστήσῃ, τοῦ ὁποίου τῆς πολιτικῆς γνώμης ἔπεται· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ τὰ ὑπουργικὰ ὑπάρχουσι μέσα, πολλὴν ἔχοντα δύναμιν, διότι ἂν ἡ ἀντιπολίτευσις ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν εἰσαγωγήν τινος, πολλῷ μᾶλλον τοῦτο ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν ἀναγόρευσιν ἄλλου· ταῦτα ἀκολουθοῦσιν αἱ προσωπικαὶ ὑπολήψεις, καὶ ἐπιῤῥοῶν ἰσχυρὸν ἑλατήριον· διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν εὑρίσκεται εἰς εὐτυχῆ κατάστασιν, ὡς ἄλλα ἔθνη, ἐν οἷς πλήρης διατηρεῖται ἀσφάλεια, προκειμένου δὲ περὶ ἐκλογῆς ἰσχυροῦ τινος, πάντες ἢ οἱ πλείους θέλουσιν ἐπὶ πολὺ σκεφθῇ, πρὶν ἢ φέρωσι ψῆφον· ἔτι δὲ ἐπειδὴ περὶ προσώπου ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν πρόκειται, ὁ ἀναγορευθεὶς Βουλευτὴς δὲν θέλει λησμονήσει τὴν κατ' αὐτοῦ δοθεῖσαν παρά τινος τῶν Βουλευτῶν μέλαιναν ψῆφον, καὶ ἐντεῦθεν διαίρεσις μεταξὺ τούτων, ἐκ ταύτης δὲ πολλὴ ἡ τῶν δημοσίων συμφερόντων βλάβη. Διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ ὅλου τῶν ἐκλογῶν, ὡς καὶ περὶ τοῦ κύρους αὐτῶν, καθόσον καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο περικλείει προσωπικὰ συμφέροντα, μυστικὴ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ψηφοφορία· ἐπίσης δὲ τοιαύτη καὶ ἐπὶ παντὸς προσωπικοῦ ἀφορῶντος τὸν Βουλευτὴν, ἢ πρόσωπον ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, ἵνα δὲ ποῖον τὸ προσωπικὸν ἐννοηθῇ, λέγω ὅτι ἡ σύνταξις δὲν εἶναι πραγματικὸν ζήτημα, διότι ἰδιαιτέρως περὶ ἑκάστου προσώπου νὰ προβλέπηται πρέπει.

Εἰς τοῦτον καὶ εἰς τινα τῶν προλαληθέντων ἅπαντος ἕτερος ἐξέθηκεν ὅτι ἐξάγεται ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ῥηθέντων ἡ παραδοχὴ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας ὡς γενικοῦ κανόνος· καὶ διὰ τοῦτο ἡ συζήτησις περιεστράφη ἰδίως περὶ τῶν ἀφορωσῶν τὰς ἐξαιρέσεις τροπολογιῶν, καθ' ἃς προτείνεται ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων τὴν ἐξέλεγξιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, καὶ δεύτερον ἐπί τινων προσωπικῶν ἄλλων ζητημάτων· ὅτι ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν προαγορεύσαντα ὅτι τὸ ἐπικρατέστερον μέρος αὐτῶν εἶναι προσω-

πικὸν, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας πραγματικόν· διότι τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον λαμβάνει τὸ ζήτημα ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως ἑκάστης ἐκλογῆς, ὅτε ἐρευνᾶται ἐὰν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς ἐτηρήθη ὁ νόμος, ἐφυλάχθησαν αἱ διατυπώσεις, καὶ ἐὰν ἐπομένως ἡ ἐκλογὴ ἦναι νόμιμος ἢ μὴ, οὐδόλως γενομένου λόγου περὶ τῶν ὑποψηφίων προσώπων, ἡ δὲ παρελθοῦσα πεῖρα μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι καὶ ἂν αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ συνδέωνται μὲ πρόσωπα, τοῦτο ὅμως δὲν ἔχει ἐπιρροήν τινα εἰς τὴν ἀπόφασιν, προκύπτουσαν ἐκ τῆς νομιμότητος ἢ μὴ τῆς ἐκλογῆς· ὅτι προσωπικὸν εἶναι τὸ ζήτημα, ὁσάκις πρόκειται συζήτησις ἢ ἐξέτασις περὶ τῶν προτερημάτων, τῆς ἱκανότητος κλπ. προσώπου τινος. καθὼς ἐπὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς Βουλῆς· ὅτι καὶ ἡ πρότασις νὰ ἐφαρμόζηται ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὰ προσόντα τῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν φαίνεται ἄνευ λόγου, διότι καὶ ἐνταῦθα δὲν πρόκειται ἡ ἐξέτασις προσωπικοῦ τινος ζητήματος περὶ εἰδικῶν ἀτόμου τινος προτερημάτων ἢ μὴ, ἀλλ' ἐν γένει ἐὰν ὑπάρχωσι περιστατικά τινα, ἢ πολιτικὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος διέγραψε· ὅτι ἐὰν οἱ παρασταθέντες ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος φόβοι διαφθορᾶς τῶν Βουλευτῶν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ἀληθεύωσιν, τοῦτο περισσότερον ἐφαρμόζεται εἰς τὰ πραγματικὰ ζητήματα, ὅπου καὶ αὐτὸς παρεδέχθη τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, διότι τὰ πραγματικὰ ζητήματα ἐνδιαφέρουσι μᾶλλον τὸ ὑπουργεῖον, ὡς ῥυθμίζοντα τὸν τρόπον τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ· καὶ ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐπαίνων, τοὺς ὁποίους ἀπεύθυνε πρὸς τοὺς Ἕλληνας Βουλευτὰς περὶ τοῦ ἀνεξαρτήτου αὐτῶν χαρακτῆρος, ἐξάγεται ὅτι ὁ Βουλευτὴς οὗτος ὑπέπεσεν εἰς ἀντίφασιν, διότι ἢ οἱ παρασταθέντες φόβοι ἀληθεύουσι, καὶ τότε ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων ἀπαιτεῖται μυστικὴ ψηφοφορία καὶ μάλιστα τῶν πραγματικῶν, ἢ ὅταν ἐπὶ τῶν πραγματικῶν τούτων ζητημάτων παραδέχηται τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, τότε οἱ φόβοι εἶναι ἁπλῆ ὑπόθεσις· περὶ τῆς ἐκλογῆς ὁποιωνδήποτε ἰσχυρῶν προσώπων ὑποψηφίων Βουλευτῶν καὶ ἂν πρόκηται, ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἰσχυρότερα αὐτῶν τῶν Κυβερνώντων ὑπουργῶν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἐπὶ τῶν ζητημάτων περὶ ζωῆς ἢ θανάτου τοῦ ὑπουργείου, ἡ Βουλὴ παραδέχεται τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν· ὅτι ἄλλα τινα προσωπικὰ ζητήματα, ἐφ' ὧν τινες ἐπρότειναν τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ ὁρισθῶσι ποῖα εἰσὶ ταῦτα· καὶ πρῶτον ἐσυμφώνησε περὶ τῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων τὰς συντάξεις καὶ περι-

θαλψεις, δὲν συμφωνεῖ δὲ περὶ τοῦ ζητήματος, ἂν πρέπῃ νὰ διατηρῆται ἢ νὰ ῥίπτηται τὸ ὑπουργεῖον, διότι τοιοῦτον ζήτημα ἀνήκουστον εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, διότι τὸ μέσον τοῦτο εἶναι ἀντισυνταγματικόν, ἐνῷ τὰ πρὸς ὑπουργικὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ ὑπουργείου Συνταγματικὰ μέσα εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα.

Ἐνταῦθα ἀποφανθείσης τῆς Βουλῆς ὅτι ἀρκούντως ἐφωτίσθη ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως, ὁ πρόεδρος συνήγαγεν ἐξ αὐτῆς τὸ ἑξῆς ζήτημα α') ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων, ὁσάκις εἴκοσι τῶν Βουλευτῶν τὸ ἀπαιτήσωσι· β') διατηρουμένης τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν περιστάσεων, καθ' ἃς ὁ κανονισμὸς ὁρίζει, ἐὰν παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων περὶ ἐκλογῆς ἐν γένει Βουλευτῶν· γ') ἐν περιπτώσει ἀποφατικῆς λύσεως τοῦ β'. τούτου ζητήματος, ἐὰν παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν καὶ ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων τὰ προσόντα τῶν Βουλευτῶν· καὶ δ') ἐὰν παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν καὶ ἐφ' ὅλων τῶν προσωπικῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων πρόσωπα ὀνομαστὶ ἀναφερόμενα, εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τῆς Βουλῆς.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τοῦ α. ἂν ἡ Βουλὴ παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων, «ὁσάκις εἴκοσι τῶν Βουλευτῶν τὸ ἀπαιτήσωσιν» ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη.

Γενομένης δὲ κατόπιν ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ζητηθεῖσαν ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν. Κ. Γκ. Δοκοῦ καὶ Χρ. Καπετανάκη ἐπὶ τοῦ β'. «ἐὰν παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν ἐν γένει» μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη διὰ ψήφων **62** πρὸς **40** κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Θ. Γρίβας	Ο.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Ν. Μαυρομμάτης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	ἠρνήθη ψῆφον	Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ

Γ. Γουλιμῆς	Ο.
Π. Δ. Καμπάνης	Ο.
Μ. Α. Καΐρης	Ο.
Δ. Τσόκρης	Ν.
Α. Σ. Δανόπουλος.	Ν.
Ι. Βλάσσης	Ν.
Ι. Κωλέττης	Ο.
Α. Μεταξᾶς	Ν.
Δ. Καλλιφρονᾶς	Ο.
Σ. Βλάχος	Ν.
Π. Ῥάγκος	Ν.
Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.
Α. Γεωργαντᾶς	Ο.
Δ. Λαπουσιάδης	ἀπὼν
Τζανετ. Γρηγοράκης	Ο.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.
Γ. Κονδύλης	Ο.
Κ. Φασίτζας	Ο.
Ι. Χαραμῆς	Ο.
Ι. Κρανίδης	ἀσθενὴς
Ι. Γιολδάσης	Ο.
Δ. Ζῶτος	Ν.
Νῖκος Θέου	Ν.
Α. Γουζουασης	Ο.
Α. Βιλαέτης	ἀπὼν
Α. Κρεστενίτης	Ο.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ο.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ο.
Σίλβ. Στεφανάκης	Ο.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Α. Γ. Τζάνος	ἀσθενὴς
Β. Νικολαΐδης	Ο.
Γ. Γουναρόπουλος	Ο.
Β. Καραγιάννης	Ο.
Ι. Ζάρκος	Ο.
Ι. Ν. Φλέσας	Ο.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ο.
Γεωργαν. Νοταρᾶς	Ο.
Α. Νοταρᾶς	Ο.
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν.
Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ο.
Εμ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ο.
Δ. Κυριακίδης	Ο.
Σ. Πάγκαλος	Ο.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ο.
Κ. Δελιγιάννης	Ν.
Ν. Μπούκουρας / Ν. Κορφιωτάκης	ἠρνήθ. ψῆφον
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν
Π. Βαρβιτσιώτης	Ο.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτιος Χ. Μελέτη	Ο.
Π. Βάρβογλης	Ν.
Ρ. Παλαμίδης	
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Π. Δαρειώτης	Ο.
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βεΐκος	Ο.
Μ. Ἰατρὸς	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.
Σ. Μπαρότσης	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ο.
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.
Πικουλάκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ο.
Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.

Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Κ. Τσερτίδης	Ν.
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Παπ. Κώς. Τζαμάλας	Ο.
Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Γ. Μπάστας	Ο.
Φ. Ἰωάννου	Ο.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ο.
Κ. Προβελέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	ἠρνήθη ψῆφον
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ο.
Α. Παππατζώρης	Ο.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ι. Τομαρᾶς	ἠρνήθη ψῆφον
Α. Κιζάνης	Ν.
Δ. Δρόσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Γ. Δοκὸς	ἠρνήθη ψῆφον
Δ Κριεζῆς	Ο.
Δ. Χατζίσκος	Ο.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ο.
Ν. Κριεζώτης	Ο.
Ι. Οἰκονόμου	Ο.
Ε. Ἀποστολίδης	Ο.
Κ. Κανέρης	Ο.
Γ. Σταματάρας	ἀπὼν

Γενομένης ἐπίσης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ζητηθεῖσαν ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολακτῶν ΚΚ. Π. Ι. Κυριακοῦ καὶ Ι. Καραγιαννοπούλου καὶ ἐπὶ τοῦ γ'. « Ἐὰν παραδέχηται ἡ Βουλὴ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων τὰ προσόντα τῶν Βουλευτῶν » μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη διὰ ψήφων **61** πρὸς **40** κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων περὶ τῶν προσόντων τῶν Βουλευτῶν, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ο.	Π. Δ. Καμπάνης	Ο.
Δ. Ὀρεινὸς	Ο.	Μ. Α. Καΐρης	Ο.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Δ. Τσόκρης	Ν.
Θ. Γρίβας	Ο.	Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Ι. Βλάσσης	Ν.
Ζ. Ι. Βάλβης	ἐν ἀδείᾳ	Ι. Κωλέττης	
Γ. Γουλιμῆς	Ο.	Α. Μεταξᾶς	ἀπὼν

Δ. Καλλιφρονᾶς	N.
Σ. Βλάχος	N.
Π. Ράγκος	N.
Ι. Καραγιαννόπουλος	N.
Α. Γεωργαντᾶς	O.
Α. Δαπουσιάδης	ἀπὼν
Τζανετ. Γρηγοράκης	O.
Δ. Τζιγκουράκος	O.
Ι. Κονδύλης	O.
Κ. Φασίτσας	O.
Ι. Χαραμῆς	O.
Ι. Κρανίδης	ἀσθενὴς
Ι. Γιολδάσης	O.
Δ. Ζῶτος	N.
Νῖκος Θέου	N.
Α. Γουζούασης	O.
Α. Βιλαέτης	ἀσθενὴς
Α. Κρεστενίτης	O.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	O.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	O.
Σίλβεστρος Στεφανάκης	O.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	O.
Α. Γ. Τζάνος	ἀσθενὴς
Β. Νικολαΐδης	O.
Γ. Γουναρόπουλος	O.
Β. Καραγιάννης	O.
Ι. Ζάρκος	O.
Ν. Φλέσσας	O.
Π. Ι. Κυριακὸς	O.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	O.
Α. Νοταρᾶς	O.
Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	N.
Εὐχάθ. Οἰκονομόπουλος	N.
Κ. Χ. Παναγιώτου	O.
Ἐμ. Χ. Τσαΰχλος	N.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	O.
Δ. Κυριακίδης	O.
Σ. Πάγκαλος	N.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	N.
Δ. Πλαπούτας	O.
Κ. Δελιγιάννης	N.
Ν. Μπούκουρας	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν
Π. Βαρβιτζιώτης	O.
Γ. Φεγγαρᾶς	N.
Γ. Δερνιτσώτης	N.
Κ. Τ. Σαντᾶς	N.
Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	N.
Π. Βάρβογλους	N.
Ῥ. Παλαμίδης	
Γ. Ῥεβελιώτης	N.
Β. Δημητρακόπουλος	N.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	N.
Π. Δαρειώτης	O.
Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	O.
Ι. Φαρμάκης	N.
Κ. Βέϊκος	O.
Μ. Ἰατρὸς	ἐν ἀδείᾳ
Ἰω. Εὐσταθίου	N.
Φ. Κρ. Μαῦρος	O.
Γ. Κάνδυας	O.
Σ. Μπαρότζης	O.
Δ. Μπιρπίλης	O.
Α. Μαυρομιχάλης	O.
Δ. Πικουλάκης	O.
Χ. Καπετανάκης	O.
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπὼν
Κ. Οἰκονομόπουλος, Α. Καλαμογδάρτης	ἀπόντες
Κ. Τζερτίδης	N.
Δ. Κουμανιώτης	O.
Σ. Δογοθετόπουλος	O.
Ἀ. Μαρκόπουλος	O.
Παπακώστας Τζαμάλας	O.
Μ. Γ. Σχινᾶς	N.

Γ. Μπάστας	O.
Φ. Ἰωάννου	O.
Σ. Ἀντωνιάδης	O.
Κ. Ἀντωνιάδης	O.
Κ. Προβελέγιος	N.
Ι. Ταταράκης	N.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	O.
Διομήδης Κυριακοῦ	N.
Ν. Καλλέργης	N.
Στεμάτιος Δάρρας	N.
Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	N.
Ι. Στάϊκος	O.
Α. Παππατζώρης	O.
Δ. Πολυχρονόπουλος	N.
Ι. Τσαμαρᾶς	ἠρνήθη ψῆφον
Α. Κιζάνης	N.
Δ. Δράσος	N.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	O.
Γ. Δασκὸς	ἠρνήθη ψῆφον
Δ. Κριεζῆς	O.
Δ. Χαντζίσκος	O.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	O.
Ν. Κριεζώτης	O.
Ι. Οἰκονόμου	O.
Ε. Ἀποστολίδης	O.
Κ. Κανάρης	O.
Γ. Δ. Σταματάρας	ἀπὼν

Γενομένης ἀκολούθως ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ζητηθεῖσαν ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν ΚΚ. Β. Δημητρακοπούλου καὶ Ι. Φλέσσα, καὶ ἐπὶ τοῦ δ'. « Ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδέχηται τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐφ' ὅλων τῶν προσωπικῶν ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων πρόσωπα ὀνομαστὶ ἀναφερόμενα εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τῆς Βουλῆς εἰσι » μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη διὰ ψήφων 60 πρὸς 38 κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων πρόσωπα ἀναφερόμενα ὀνομαστὶ, εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	O.
Δ. Ὀρεινὸς	O.
Γ. Λογιωτατίδης	N.
Θ. Γρίβας	O.
Ν. Μαυρομμάτης	N.
Ζ. Ι. Βαλβῆς	
Γ. Γουλιμῆς	O.
Π. Δ. Καμπάνης	O.
Μ. Δ. Καΐρης	N.
Δ. Τζόκρης	N.
Α. Σ. Δανόπουλος	N.
Ι. Βλάσσης	N.
Ι. Κωλέττης	
Α. Μεταξᾶς	ἀπὼν
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.
Σ. Βλάχος	N.
Π. Ράγκος	N.
Ι. Καραγιαννόπουλος	N.

Α. Γεωργαντᾶς	Ο.
Δ. Δαπουσιάδης	ἀπὼν
Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ο.
Δ. Τζιγκουράκος	Ο.
Γ. Κανδύλης	Ο.
Κ. Φασίτζας	ἀπὼν
Ι. Χαραμῆς	Ο.
Ι. Κρανίδης	ἀπὼν
Ι. Γιολδάσης	Ο.
Δ. Ζῶτος	Ν.
Νῖκος Θέου	Ν.
Α. Γουζούασης	Ο.
Α. Βιλαέτης	ἀσθενὴς
Α. Κρεστενίτης	Ο.
Σ. Χ. Στερανόπουλος	Ν.
Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Κλίμακας	Ν.
Σιλβέστρος Στερανάκης	Ν.
Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Θ. Μαρκεζίνης	Ν.
Α. Γ. Τζάνος	ἀσθενὴς
Β. Νικολαΐδης	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ο.
Ι. Ζάρκος	Ν.
Ι. Ν. Φλέσας	Ο.
Π. Ι. Κυριακός	Ν.
Γεωργαντ. Νοταρᾶς	Ο.
Α. Νοταρᾶς	Ο.
Εὐθύ. Κανελλόπουλος	Ν.
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλος	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ο.
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαπᾶς	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.
Σ. Παγκαλος	Ν.
Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ο.
Κ. Δελιγιάννης	ἀπὼν
Ν. Μπούκουρας	Ν.
Ν. Κορριωτάκης	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	ἀπὼν
Π. Βαρβιτζιώτης	Ν.
Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Μελέτης Χ. Μελέτη	Ν.
Π. Βάρδογλης	Ν.
Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Γ. Ῥεβελιώτης	Ν.
Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Π. Δαρτιώτης	Ν.
Νικήτ. Σταματελόπ.	ἀσθενὴς
Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Φαρμάκης	Ν.
Κ. Βεΐκος	Ο.
Μ. Ἰατρὸς	ἐν ἀδείᾳ
Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Φ. Κ. Μαῦρος	Ο.
Γ. Κάνδυας	Ο.
Σ. Μπαρότζης	Ο.
Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Α. Μαυρομιχάλης	Ο.
Πικουλάκης	Ο.
Χ. Καπετανάκης	Ν.
Κ. Ζαρειφόπουλος	ἀπόντες
Κ. Οἰκονομόπουλος	ἀπόντες
Α. Καλαμογδάρτης	ἀπόντες
Κ. Τζερτίδης	ἀπόντες
Δ. Κουμανιώτης	Ο.
Σ. Λογοθετόπουλος	Ο.
Α. Μαρκόπουλος	Ο.
Παππακώστ. Τζαμάλας	Ο.
Μ. Γ. Σχινᾶς	ἀπὼν
Γ. Μπάστας	Ο.
Φ. Ἰωάννου	Ν.
Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.

Κ. Προβελέγιος	Ν.
Ι. Ταταράκης	Ν.
Ἀδριανὸς Σωτηρίου	ἀπὼν
Διομήδης Κυριακοῦ	Ο.
Ν. Καλλέργης	Ν.
Σταμάτιος Δάῤῥας	Ν.
Ἀμβ. Σκαραμαγκᾶς	Ν.
Ι. Στάϊκος	Ο.
Α. Παππατζώρης	Ο.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.
Ἰ. Τομαρᾶς	Ν.
Κιζάνης	Ν.
Δ. Δράσος	Ν.
Εὐστ. Μ. Παρίσης	Ο.
Γ. Δοκὰς	Ο.
Δ. Κριεζῆς	Ο.
Δ. Χαντζίσκος	Ν.
Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Γαρδίκης	Ο.
Ν. Κριεζώτης	Ο.
Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Κ. Κανάρης	
Γ. Σταματάρας	ἀπὼν

Μετὰ ταῦτα μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου ὡρίμου πρὸς συζήτησιν διὰ τὴν αὔριον, ὁ Πρόεδρος ἀναγγείλας ἐγκρίσεις τῆς Βουλῆς, ὅτι αἱ ἐκθέσεις τῆς πλειονοψηφίας καὶ μειοψηφίας τοῦ τμήματος ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων διενεμήθησαν ἤδη, καὶ ὅτι ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς Συνεδριάσεως τῆς μεθαύριον (20 Μαρτίου) θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις αὐτῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Κ. Ἀντωνιάδης.

Ι. Ζάρκος.

Μελ. Χ. Μελίτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ξ'.

Τῆς 20 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ.Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνοματικοῦ αὐτῶν καταλόγου, παρόντων μὲν ἑκατὸν τριῶν, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἓξ· ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως ἐπὶ τοῦ τελευταίου αὐτῶν μέρους, τοῦ ἀφορῶντος τὴν παραδοχὴν τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐφ' ὅλων τῶν προσω-

πικῶν ζητημάτων, ὅσα ἀποβλέπουσι πρόσωπα ὀνομαστὶ ἀναφερόμενα, εἴτε ἐντὸς, εἴτε ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, παρετηρήθησαν ὑπό τινων ὅτικατὰ τὴν χθεσινὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συζήτηαν, ἂν καὶ παρά τινων ἐπροτάθη, πρὶν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, νὰ γείνῃ πρότερον ἐξήγησις καὶ νὰ ὁρισθῶσι ποῖα ζητήματα εἰσὶ τοιαῦτα, κηρυχθείσης ὅμως ἀποπερατωμένης τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἐσπευσμένως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἄνευ τινος προσδιορισμοῦ ἐπέφερε τὴν ἀπόφασίν της, ἥτις διὰ τοῦτο ἀσαφὴς καὶ ἀόριστος καὶ δυσεκτέλεστος καθίσταται· ὅτι ἀληθῶς μὲν τὰ πρακτικὰ πιστῶς καὶ τὴν συζήτησιν καὶ τὴν θέσιν τῶν ζητημάτων καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς διαγράφουσιν, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀόριστον τοῦ τελευταίου ζητήματος καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς τὸ ἀσαφὲς, ἀφίνει πολλὰς ἀμφισβητήσεις καὶ δυσκολίας κατὰ τὴν ἐφαρμογήν· ὅτι καὶ ἂν δὲν ὡρίσθησαν ποῖα τὰ προσωπικὰ ζητήματα, ἐφ' ὧν παρεδέχθη ἡ μυστικὴ ψηφοφορία, οὐχ' ἧττον ὅμως καὶ ἐκ τῆς συζητήσεως ὅλης καὶ ἐκ τῶν γενομένων προτάσεων σχετικῶς πρὸς τὰ τεθέντα ζητήματα ἐξάγεται, καὶ οὐδεμία ἀμφιβολία μένει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἠννόησεν ὡς τοιαῦτα, εἰμὴ μόνον τὰ προσωπικὸν ὄφελος διὰ συντάξεως, περιθάλψεως, ἀμοιβῆς ἢ ἄλλης ὁποιασδήποτε αἰτίας ἀφορῶντα, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ προτείναντες καὶ ὑποστηρίξαντες ἐν τῇ συζητήσει τὴν πρότασιν ἐξέθηκαν, ἀφορμὴν μάλιστα κυρίως λαβόντες πρὸς τοιαύτην πρότασιν ἐκ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καὶ περιθάλψεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, ἡ δὲ ἀπόφασις αὐτῆς δὲν εἶναι ῥητῶς ἐκπεφρασμένη κατὰ τὸ πνεῦμά της· ὅτι ἂν δὲν ὁρισθῶσι ποῖα τὰ τοιαῦτα προσωπικὰ ζητήματα, ἐπειδὴ δύσκολος εἶναι ἡ διάκρισις τῶν προσωπικῶν ἀπὸ τὰ πραγματικά, διότι πρὸς τὰ πρόσωπα συνήθως σχέσιν ἔμμεσον καὶ ταῦτα ἔχουσι, θέλει ἀναφύεσθαι ἑκάστοτε ἀμφισβήτησις, ἂν πραγματικὸν ἢ προσωπικὸν τὸ ζήτημα, καὶ ἐκ τούτου μάταιαι συζητήσεις καὶ χρονοτριβαί.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπροτάθη ὑπό τινος νὰ προστεθῇ εἰς τὰ ἀναγνωσθέντα πρακτικὰ μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ τῶν προσωπικῶν ζητημάτων, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἐννοεῖ ὡς τοιαῦτα, εἰμὴ τὰ ἀφορῶντα ὠφέλειαν προσώπου διὰ συντάξεως, περιθάλψεως, καὶ τοιούτων αἰτιῶν.

Μετὰ τὸν Πρόεδρον δὲ παρατηρήσαντα, ὅτι ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ πιστῶς τήν τε συζήτησιν, τὴν θέσιν τῶν ζητημάτων, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς διαγράφουσι, καὶ ὑφ' ἁπάντων ὡς ἀκριβῆ καὶ γνήσια ὁμολογοῦνται, οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν συζήτησις, οὔτε προσθήκη, οὔτε ἄλλη τις μεταβολὴ κατὰ τὸν κανονισμὸν δύναται νὰ γίνῃ· ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν ὁ λόγος δίδεται εἰς Βουλευτὰς ἐπί τε τῆς κυρίας συζητήσεως καὶ τοῦ θέματος τοῦ ζητήματος· οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ προσβάλωσι τὸ θέμα ἐκεῖνο ὡς μὴ προϊὸν τῆς συζητήσεως ἐδύναντο νὰ ζητήσωσι κατ' αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀλλ' οὐδὲ μία τότε ἐγένετο ἀντίῤῥησις· ἄλλως τε καὶ τὸ θέμα ἦτο προϊὸν τῆς συζητήσεως, τεθὲν σύμφωνα μὲ τὰς ἀγορεύσεις καὶ προτάσεις τῶν Βουλευτῶν· ὅθεν πᾶσα ἐπὶ τῆς γενομένης ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἐξήγησις ἡ ἑρμηνεία δὲν δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ διὰ νέων προτάσεων καὶ κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ κανονισμοῦ. ἐπέφερον καὶ ἄλλοι εἰς ἀντίκρουσιν τῶν ἄνω ῥηθέντων καὶ τῆς προτάσεως, ὅτι οὐδενὸς τὸ γνήσιον καὶ πιστὸν τῶν πρακτικῶν ἀμφισβητοῦντος, καὶ ὑφ' ὅλων ὁμολογουμένου ὅτι πιστῶς ἐν αὐτοῖς ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, οὐδεμία κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ κανονισμοῦ συζήτησις περὶ διορθώσεως ἢ προσθήκης ἐπ' αὐτῶν νὰ λάβῃ χώραν δύναται· ὅτι ποῖον τὸ πνεῦμα τῆς Βουλῆς ἦτο καὶ εἶναι διὰ τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ τελευταίου ζητήματος, τοῦτο κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς θέλει ἀναφανῆ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται ἤδη οὔτε διόρθωσις οὔτε προσθήκη τις εἰς τὰ πρακτικὰ νὰ γίνῃ, διότι ἐπὶ τῶν ἀποφασισμένων νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ δὲν δύναται, καθισταμένων ἀμφιβόλων τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς, ὅταν συγχωρηθῇ ἡ διὰ προσθηκῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς μετατροπὴ τῶν ἀποφασισμένων ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ· ὅτι ἐκ τῆς γενομένης χθὲς συζητήσεως καὶ ἀγορεύσεων τὸ πνεῦμα τῆς Βουλῆς περὶ τῶν προσωπικῶν ζητημάτων δὲν ἦτον διὰ τὰ ἀφορῶντα μόνον τὸ προσωπικὸν ὄφελος, ὡς σήμερον διετάθησάν τινες, ἀλλὰ γενικώτερον καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα σχέσιν ἔχουσι μὲ πρόσωπα ὀνομαστὶ ἀναφερόμενα· ὅτι καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ τελευταῖον τῶν χθεσινῶν ζητημάτων δὲν ἐτέθη καλῶς καὶ ὡρισμένως, ἀφοῦ ἅπαξ ἡ Βουλὴ ἐπέφερεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἀπόφασίν της νομίμως καὶ κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀποτελεῖ νόμον, καὶ οὐδεμία αὐτῆς συμπλήρωσις ἢ ἐξήγησις δύναται νὰ γίνῃ, εἰμὴ δι' αὐτοτελοῦς νόμου, περιέχοντος τὸν κορμὸν τῶν ἀποφασισθέντων, ἢ δι' ἑρμηνευτικοῦ λύοντος ζήτημά τι ἐκφρεμὲς καὶ ἀμφίβολον μεῖναν ἐκ τοῦ ἑτέρου νόμου, πρὸς ὃν ὁ ἑρμηνευτικὸς ἀναφέρεται· ἀλλὰ καὶ ὁ ἑρμηνευτικὸς νόμος τότε μόνον ἐφαρμόζεται, ὅταν ἑτερογενῆ καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων σώματα διαφωνήσωσιν ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν, καὶ ὅταν εἰς τὴν ἐφαρμο-

γὴν αἱ διαφωνίαι αὗται ἀναφυῶσι, προσβάλλουσαι τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ἢ καταστρέφουσαι τὸν ἐφαρμοζόμενον νόμον, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ταῦτα δὲν ἔχουσι χώραν, διότι οὔτε ἐφαρμογὴ τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως, ἰσχὺν νόμου ἐχούσης ἔγεινεν εἰσέτι, οὔτε διαφωνίαι τοιαῦται μεταξὺ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ν' ἀναφυῶσι δύνανται, τοῦ νόμου τούτου διὰ μόνην τὴν Βουλὴν ἰσχὺν ἔχοντος· ὅτι ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἦναι ταῦτα δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν εἰμὴ διὰ προτάσεων καὶ σύμφωνα μὲ τὰς διατυπώσεις τοῦ κανονισμοῦ, οὐχὶ δὲ ἐκ τοῦ πρόχειρου, καὶ ὅπως ἀνωτέρω ἐπροτάθη διὰ προσθήκης ἐπὶ τῶν πρακτικῶν, διότι καταστρέφεται οὕτως ὁ κανονισμός.

Προτείναντος δ' ἄλλου, ἐπειδὴ οὐδεμία διόρθωσις ἢ προσθήκη ἐπὶ τῶν χθεσινῶν πρακτικῶν νὰ γίνῃ δύναται, οὐδενὸς τὸ γνήσιον καὶ πιστὸν αὐτῶν ἀμφισβητοῦντος, νὰ ἐπιφέρῃ σήμερον ἡ Βουλὴ τὴν ἐξήγησιν καὶ τὸν προσδιορισμὸν ποῖα ὡς τοιαῦτα προσωπικὰ ζητήματα ἐννόησε ἄνευ προτάσεως καὶ τῶν διατυπώσεων τοῦ κανονισμοῦ, διότι ἀνάγκη τούτων δὲν εἶναι, ὡς τοῦτο καὶ ἄλλοτε οὕτως ἔγεινε, διότι ἄλλως ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ· ἀντέτεινον ἄλλοι ὅτι εἰς πᾶσαν περίστασιν προκειμένης τῆς συμπληρώσεως ἢ ἑρμηνείας διατάξεώς τινος τοῦ κανονισμοῦ, ὡς εἶναι ἡ χθεσινὴ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, δὲν δύναται αὕτη νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐὰν ἡ Βουλὴ παραβῇ, ἐμπίπτει εἰς ἀναρχίαν, παραγνωρίζουσα τὴν τάξιν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς καὶ τῶν συνεδριάσεων, καὶ δυναμένη οὕτω νὰ ἐπιφέρῃ νέας ἀτελεστέρας καὶ ἔτι ἀσαφεῖς ἀποφάσεις, μᾶλλον περιπλέκουσα, ἢ εὐκολυνούσας τὴν ἐφαρμογὴν τῆς χθεσινῆς. Ὁ Πρόεδρος παρατήρησεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἀκριβοῦς τοῦ κανονισμοῦ τηρήσεως ἀναδειχθεὶς εἰς τὴν Προεδρείαν δὲν δύναται εἰμὴ τὴν αὐστηρὰν αὐτῶν τήρησιν νὰ ἐπιζητῇ καὶ ἔχῃ ὁδηγὸν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν συνεδριάσεων καὶ συζητήσεων αὐτῆς, καὶ ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ καὶ ἐνεργήσῃ τι ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ, δυναμένου ἑκάστου Βουλευτοῦ νὰ ἐπιφέρῃ πρότασιν κατὰ τὰς κανονιστικὰς διατυπώσεις περὶ ὁρισμοῦ τῶν προσωπικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἐννοεῖ ἡ χθεσινὴ τῆς Βουλῆς ἀπόφασις, ἢ περὶ ἐξαιρέσεων τοῦ τεθέντος δι' αὐτῆς κανόνος.

Μετὰ ταῦτα παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἡ σημερινὴ ἀμφισβήτησις δεικνύει τὴν ἀσάφειαν καὶ τὰς δυσκολίας τῆς ἐφαρμογῆς τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, ἐφ' ἧς διάφοροι παρίστανται

γνῶμαι, καὶ ὅτι ἡ αἰτία τῶν ἀμφισβητήσεων τούτων κυρίως προκύπτει, διότι ὑποψία εἶναι μήπως ὡς τοιαῦτα προσωπικὰ ζητήματα εἶναι καὶ τὰ περὶ εἰσαγωγῆς εἰς δίκην τῶν Ὑπουργῶν κατὰ τὸ 83 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ἐν ᾧ τοῦτο ὅλως διόλου εἶναι πραγματικόν, ἐπρότεινε « νὰ γείνῃ ῥητῇ ἐξαίρεσις τοῦ τεθέντος διὰ τῆς χθεσινῆς ἀποφάσεως κανόνος τῶν » ζητημάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ 83 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἤτοι τῶν ἀφορώντων » τὴν εἰσαγωγὴν κατηγορίας τῶν Ὑπουργῶν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, » καὶ νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν ἡ πρότασις αὕτη εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ.

Ἀμφισβητήσεως δ' ἔτι γενομένης περὶ τοῦ χρόνου τῆς ῥηθείσης συζητήσεως, ὁ Πρόεδρος ἐπέφερεν ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν ἀπόκειται νὰ ὁρίσῃ τοῦτο, ἀποφασίζουσαν τὰ ἀντικείμενα ἑκάστης ἡμερησίας διαταγῆς.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἐγένοντο παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως, καὶ ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος κατόπιν ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι κατὰ τὴν ἐξαχθεῖσαν περὶ τῶν παρόντων καὶ ἀπόντων Βουλευτῶν ἀπὸ τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς σημείωσιν καὶ τῶν ὀνομαστικῶν καταλόγων ἀπὸ 4 Μαρτίου μέχρι τῆς χθές, ἀπόντες ἦσαν οἱ Κ.Κ. Φίλιππος Ἰωάννου ἀπὸ δέκα συνεδριάσεις· Δ. Πολυχρονόπουλος ἀπὸ τρεῖς, Ι. Γιολδάσης ἀπὸ τρεῖς, καὶ Κ. Βέϊκος ἀπὸ ἓξ συνεδριάσεις· οἱ δὲ ἄλλοι δύο ἐδικαιολόγησαν τὴν ἀπουσίαν των ὡς προερχομένην ἀπὸ ἀσθένειαν κτλ. παρατηρήθη δὲ παρά τινος ὅτι περὶ τῆς ἀπουσίας αὐτῶν πρέπει νὰ εἰδοποιηθῶσι κατὰ τὸν κανονισμὸν αἱ ἐπαρχίαι, τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύουσιν.

Ὑπεβλήθησαν μετὰ ταῦτα αἰτήσεις περὶ ἀδείας ἀπουσίας τῶν βουλευτῶν ΚΚ. χαραμῆ Δ. Δρόσου καὶ Τσανετάκη Γρηγοράκη, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ κατὰ τὰς αἰτήσεις αὐτῶν εἰς μὲν τὸν πρῶτον δεκαημέρου ἀπουσίας, εἰς δὲ τὸν δεύτερον ὀκταημέρου ἀπουσίας, καὶ εἰς τὸν τρίτον δεκαπενθημέρου ἀπουσίας ἄδεια.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως ἀνέγνω τὴν Εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

Παραδεχθεῖσα ὁμοφώνως ἡ ἐπιτροπήσασα τὴν ἀρχὴν τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου διὰ τὴν

πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, καθόσον τὰ τῶν τριῶν πρώτων κατέστησαν ἤδη ἀπαιτητὰ καὶ τοιαῦτα θέλουν κατασταθῆ καὶ τοῦ τελευταίου πρὶν τῆς ψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπιφέρει ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις καὶ παρατηρήσεις.

Ἀντὶ τῆς φράσεως τοῦ Νομοσχεδίου « ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων Διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν » ἐθεωρήθη λογικώτερον καὶ τακτικώτερον ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς φράσεως « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 » καθόσον αὐτόθι ἐκανονίσθησαν ὅλαι αἱ δαπάναι καὶ τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ἀλλαχοῦ εἰς παρομοίας περιστάσεις, τουτέστι δίδεται ἰσχὺς εἰς τὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους προϋπολογισμόν.

Ἐζητήθη προσέτι νὰ προστεθῇ ἐνταῦθα καὶ « ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ » ὁποῖαι εἶναι αἱ περὶ μὴ πληρωμῆς Συντάξεων ἀπὸ ἀ Ἰανουαρίου ε. ε. πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προηγηθῇ περὶ αὐτῶν Νομοσχέδιον, καὶ περὶ ἄλλων δαπανῶν, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ εὑρέθη ὡς πρὸς τὴν προσθήκην ταύτην εἰς διαφωνίαν, τῶν μὲν διϊσχυριζομένων ὑπὲρ αὐτῆς, τῶν δὲ ἐναντιουμένων, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ περὶ τῶν προκειμένων δαπανῶν θέλουν ἐξετασθῆ ἐν δέοντι, ἤτοι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐπομένως ἡ πλειοψηφία 7 πρὸς 6 παρεδέχθη τὴν πρώτην γνώμην μὲ τὴν ἐξαίρεσιν τῆς διὰ τὰς συντάξεις δαπάνης, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐγένετο ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκη, καὶ τὸ Νομοσχέδιον ἐτροποποιήθη ὡς ἀκολούθως.

Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν συντάξεων, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ 1845 καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς.

Τῇ 20 Μαρτίου 1846 Ἀθῆναι.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς

Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Μετ' αὐτὴν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νομοσχέδιον διὰ τὸ παρὸν ἔτος μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως· ἀνέγνω δὲ ταύτην καὶ τὸ Νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1846 Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Βουλήν

Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχεδίου, ὑποβαλλομένου ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῆς Βουλῆς, ἐσκέφθην κατὰ πόσον ἦτον ἐρικτὸν νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν τόπον φορολογικὸν σύστημα ὁμοιόμορφον, ἀποβαῖνον ἀνεπαχθὲς διὰ τοὺς φορολογουμένους, καὶ ἀνεπιζήμιον διὰ τὸ δημόσιον· ἀλλ' ἐπείσθην μετὰ πολλὰς παρατηρήσεις καὶ σκέψεις ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ ἐπί τινα ἔτη τὸ ἐν χρήσει φορολογικὸν σύστημα, καθόσον ἐλλείπουσι τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα, καὶ τὰ ἄλλα προπαρασκευαστικὰ μέσα, ὅσα ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν συστήματος οἰκονομικωτέρου καὶ τελειοτέρου τοῦ ὑπάρχοντος.

Ἀπὸ τοιαύτας σκέψεις ὁρμηθεὶς ἐξήτασα μετ' ἐπιστασίας ὅλα τὰ φορολογικὰ συστήματα, ὅσα ἀπ' ἀρχῆς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη, ἀλλὰ μεταξὺ τούτων προέκρινα τὸ σύστημα τῆς περουσινῆς φορολογίας· α.) διότι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του δὲν ἀνερύησαν δικαιολογημένα παράπονα, ὅσα ἄλλοτε κατεβάρυνον τὴν Κυβέρνησιν, β.) διότι ἐξέλιπον αἱ μεγάλαι καθυστερήσεις, ὅσαι κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη συνέβαινον ἀπὸ τὸ μέτρον τῆς ἐκμισθώσεως τῶν φόρων πρὸς βλάβην τῶν ἰδίων ἐνοικιαστῶν καὶ ζημίαν αὐτοῦ τοῦ δημοσίου, καὶ γ'.) διότι ἐκ τῆς διατηρήσεως τοιούτου συστήματος ἡ Κυβέρνησις θέλει δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, χωρὶς τῶν ὁποίων ἀδύνατον εἶναι νὰ καθιερωθῇ τὸ διαιρεμητικὸν σύστημα.

Εἷς μόνος λόγος, πολλάκις ἐπαναληφθείς, καὶ ἀντικείμενον τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων κατασταθείς, ἤτοι ἡ ἐπικρατοῦσα ἰδέα συμβάσεων καταχρήσεων περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, δύναται ἴσως ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τοῦ προτεινομένου συστήματος· ἀλλὰ κατ' ἐμὲ καὶ ἐνυπόστατοι ἂν ὑποληφθῶσιν ἐν μέρει αἱ φημιζόμεναι καταχρήσεις δὲν ἐμποροῦν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐλαττώματα τοῦ μέτρου τῆς ἀπ' εὐθείας εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἀλλ' ὡς ἐλλείψεις προκύψασαι μᾶλλον ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, αἵτινες δύνανται νὰ μὴ συμβῶσιν εἰς τὸ μέλλον δι' ἑνὸς μέτρου ἐπιτηρήσεως καταλληλοτέρου.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρεδέχθην τὰ αὐτὰ τοῦ περουσινοῦ Νόμου φορο-

λογικὰ συστήματα, τουτέστι α) τὴν ἀπ' εὐθείας εἰσπραξιν αὐτουσίων τῶν φόρων ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν καὶ ὀσπρίων· β) τὴν κατ' ἐκτίμησιν εἰς χρήματα εἰσπραξιν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν περιβολίων καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων· γ) τὴν κατὰ ῥεῦμμα φορολογίαν τῶν ἀμπέλων· δ) τὴν εἰς χρήματα εἰσπραξιν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν δασικῶν προϊόντων, καὶ ε) τὴν εἰς τὰ τέλωνια εἰσπραξιν τοῦ ἐγγείου φόρου προϊόντων τινῶν, ὑπὸ τινὰς ὅμως τροποποιήσεις, ὑπαγορευθείσας ἐξ αὐτῆς τῆς πείρας, αἵτινες, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνωσι τοὺς φορολογουμένους ἀποβαίνουσιν ὠφελεῖς διὰ τὸ δημόσιον.

Καθ' ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη ἡ φορολογία προϊόντων τινῶν, ὡς τῆς σταφίδος, τῶν βαλανιδίων, τῶν δασικῶν προϊόντων καὶ ἄλλων, ἐκανονίζετο δι' ἰδίων ἑτέρων Νόμων· ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἐθεωρήθη ἄσκοπον, πρὸς δὲ καὶ συντελεστικὸν εἰς τὸ νὰ παρατείνωνται αἱ Βουλευτικαὶ συζητήσεις χωρὶς τινος ὁμολογουμένης εὐκολίας εἴς τε τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τοὺς φορολογουμένους.

Διὰ τοῦτο ὅλοι οἱ εἰδικοὶ Νόμοι συνεχωνεύθησαν εἰς ἕνα, τὸν παρόντα, καὶ ὀνίζοντα τὴν φορολογίαν ὅλων τῶν φορολογουμένων προϊόντων, ἐκτὸς τῶν λιβαδίων καὶ βοσκημάτων, τὰ ὁποῖα δι' ἰδιαιτέρου Νόμου κανονίζονται κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παιόντος Νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 4.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι μεταξὺ τῶν ἄλλων καθυστερήσεων τῶν πρὸς τὸ δημόσιον χρεῶν ὑπάρχει καὶ ἡ καθυστέρησις τοῦ φόρου τῶν 3/00 ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως ἐπὶ δίκαις εἰ πιστώσει προσκτηθέντων κτημάτων καὶ γαιῶν· ἡ Κυβέρνησις ἀφοῦ ἔλαβε τὸ μέτρον τοῦ νὰ μὴν ἐπιτρέψῃ τοῦ λοιποῦ νὰ συμβῶσι καθυστερήσεις φόρων, καὶ ἰδίως τῶν ἀπὸ προικοκτησίας ἐγγείων φόρων, εἶπετο νὰ λάβῃ καὶ ἓν εἰδικὸν περὶ τοῦ προκειμένου φόρου μέτρον, ἐπιτρέπουσα εἰς τοὺς ἀρμοδίους ἀρχὰς νὰ κατάσχωσι καὶ ἐκποιῶσιν ἀναλογον μέρος ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἰδίου κτήματος, ἀδιαφόρως εἰς οὗ τινος χεῖρας καὶ ἂν εὑρίσκεται, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου πρὸς ἐνεστώσας χρήσεως, καὶ πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς του, ἥτις εἶναι ἡ 4. Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους· ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐνεργηθῇ, εἰμὴ κατ' ἐκείνων, ὅσοι ὠλιγώρησαν, ἢ ἐδυστρόπησαν κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 4 ὁ τελευταῖος §.

Ἄρθρ. 5.

Ἀπὸ τὸ ἐδάφιον γ. τοῦ ἄρθρου 5 τῶν εἰς ἀτέλειαν ὑπαγομένων προϊόντων ἀφῃρέθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸν περυσινὸν Νόμον ἐχαρίζετο α) διότι δὲν ἦτον ὀρθὸν, οὔτε σύμφωνον μὲ τὸν σκοπὸν τῆς χάριτος, ὁ μὲν καλλιεργῶν ἰδιωτικὰ κτήματα νὰ ἀπολαμβάνῃ ὡς χάριν τὸ δέκατον, ὁ δὲ κατέχων γαίας ἐθνικὰς νὰ ὠφελῆται καὶ τὴν ἐπικαρπίαν, ἀνωτέραν οὖσαν καθ' ἓν ἥμισυ τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ β) διότι ἡ χάρις αὕτη τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία πλαγία ἀπαλλοτρίωσις τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἐφ' ἧς γίνεται ἡ καλλιέργεια τῶν περὶ ὧν πρόκειται προϊόντων.

Ἐξηρέθησαν πρὸς τούτοις καὶ αἱ πρὸς ὄρωσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι (ἐκτὸς 50 ὀκάδων πρὸς χρῆσιν τοῦ καλλιεργητοῦ) διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ προϊὸν τοῦτο δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων τῶν χρηζόντων ἐμψυχώσεως· ἄλλως τε πρέπει νὰ παρατηρηθῇ ὅτι τοιαύτη ἀτέλεια δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιζημίους συνεπείας διὰ τὸ δημόσιον, διότι πολλοὶ τῶν κτηματιῶν, διὰ νὰ ὠφεληθῶσι τοῦ ἐγγείου φόρου, ἐνδεχόμενον νὰ μὴν ἐκβλίβωσι τὰς ἐλαίας των, ἀλλὰ νὰ τὰς ἀλατίσωσιν.

Ἄρθρ. 9.

Τὸ ἄρθρον 9 ὑπέστη τὴν ἑξῆς τροποποίησιν· οἱ ἀραβόσιτοι κατὰ τὸν περυσινὸν νόμον, οἱ μὲν πρωϊμως συλλεγόμενοι ἐμετροῦντο εἰς τὸ ἅλωνι διὰ τοῦ κοτιλοῦ, οἱ δὲ μὴ κοπανιζόμενοι ἐξετιμῶντο ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, ἀλλ' ἐφέτος ἐκρίθη εὐλογώτερον νὰ ὑπαχθῶσιν ἅπαντες οἱ ἐκ τῶν ὑγρῶν καρποὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν, καθόσον τὸ μέτρον τοῦτο ἀπεδείχθη ἐκ πείρας, ὅτι καὶ τοὺς φορολογουμένους εὐχαριστεῖ, ὡς ἀπαλλαττομένους τῶν ῥροντίδων τοῦ νὰ ζητῶσι τὰς ἀδείας τοῦ θέρους, τοῦ κοπανίσματος, καὶ μετρήματος, καὶ τὸ δημόσιον ἀπαλλάττεται τῆς δαπάνης τῶν Ἐπιστασιῶν.

Ἄρθρ. 10.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔμενεν ὡς εἶχε καὶ πέρυσι, συστηνομένων κατὰ δήμους τῶν ἀποθηκῶν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ὑπουργείου δυναμένη νὰ συστηθῇ ἀποθήκη εἰς ἕνα τῶν πλησίον τοῦ οἰκείου δήμου τῶν φορολογουμένων, ὡς καὶ πέρυσι, δὲν θέλει ἀπέχει πλειότερον τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπὸ τὰ χωρία τῶν φορολογουμένων.

Ὁ προσδιορισμὸς οὗτος, ὅστις ἄλλως δὲν ἐπιβαρύνει τοὺς φορολογουμένους, θέλει συντελέσει εἰς τὸ νὰ συστηθῶσιν ἀποθῆκαι εἰς μέρη καταλληλότερα καὶ κεντρικώτερα πρὸς ἀπο-

φυγὴν τῶν δυσαρέστων συμβάντων, ὅσα πέρυσι πρὸς ζημίαν τοῦ δημοσίου συνέβησαν, ποῦ μὲν φθειριάσαντα τὰ γεννήματα, ὡς ἐκ τῆς κακῆς τῶν οἰκημάτων καταστάσεως, ποῦ δὲ κλαπέντα ὡς ἐκ τοῦ ἀποκέντρου τῶν ἀποθηκῶν, καὶ τῆς ἐλλείψεως ἱκανῆς ἐπιτηρήσεως.

Προσετέθη δὲ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ ὁ προτελευταῖος § τοῦ νὰ ὑποχρεοῦται ὁ φορολογούμενος νὰ πληρώσῃ εἰς χρήματα τὸν φόρον του, ὁσάκις, καὶ τοι προσκληθεὶς, δὲν τὸν ἀποδώσῃ αὐτούσιον, διὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ δημόσιον ἀπὸ τὰς καθυστερήσεις, αἵτινες κατὰ συνέπειαν τοῦ μέτρου τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ὡρίμων καρπῶν καθιερωμένου εἰς τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νομοσχεδίου, ἐνδεχόμενον νὰ συμβῶσιν, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν συνέβησαν ἀπὸ μέρους τῶν φορολογουμένων, διότι εἰς τὸν νόμον δὲν ἐπροβλέφθη νὰ τοῖς ἐπιβληθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῆς εἰς χρήματα πληρωμῆς ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως.

Ἄρθρ. 14.

Εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τῆς κατὰ στρέμμα φορολογίας τῶν ἀμπέλων ὁμολογουμένως ἐπαρουσιάσθησαν δυσκολίαι, καὶ παράπονα τῶν ἀμπελοκτημόνων ἐγεννήθησαν, καὶ ὡς ἐκ τούτων ἐβράδυνε, καὶ μάλιστα εἰς τινας ἐπαρχίας καθυστερεῖται ἔτι ἡ σύνταξις καὶ ἀποστολὴ τῶν φορολογικῶν πινάκων, ἀλλὰ σκεφθεὶς ὅτι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν παντὸς πρωτοφανοῦς μέτρου εἶναι ἐπόμενον νὰ ἀναφυῶσι δυσκολίαι καὶ προσκόμματα, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον ἡ δημοσίευσις τοῦ περυσινοῦ νόμου ἐβράδυνεν, ἐκ δὲ τῆς βραδύτητος ταύτης συνέβη τοῦ να μὴ δηλωθῶσι πολλαὶ ἄμπελοι, νὰ ἐνεργηθῶσι δὲ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας καταμετρήσεις, παρεδέχθην καὶ ἐφέτος τὸ αὐτὸ σύστημα, ἀλλὰ μὲ τὴν διαφορὰν τοῦ νὰ προσδιορισθῇ ἡ κατὰ στρέμμα φορολογία ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περυσινῶν πρωτοκόλλων, διότι ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ ἀναδικασθῇ ἀντικείμενον δεδικασμένον, ἀνατρεπομένης οὕτω τῆς ἀρχῆς, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος καθιέρωσε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κανονισθῇ ἅπαξ ἡ ἐτησία φορολογία, μόνον δὲ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε δεηθῇ νὰ φορολογηθῶσιν ἄμπελοι μὴ δηλωθεῖσαι πέρυσιν, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι πλήρη τὰ πέντε ἔτη εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν, θέλουν ἐφαρμοσθῇ πληρέστατα αἱ διατάξεις τοῦ περυσινοῦ νόμου· ἀλλ' ὅσαι ἄμπελοι δὲν ἐδηλώθησαν πέρυσιν ἀκριβῶς ἢ κατεμετρήθησαν ἐσφαλμένως ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ δημόσιον, νὰ ἐνεργήσωσιν ἀναθεώρησιν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως ἑκάστης ἀμπέλου.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο προσετέθη καὶ ἡ ἀξία τῆς ἐτησίας προσόδου κατὰ στρέμμα, πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν.

Εἴς τινα μέρη τοῦ Κράτους ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ ἄμπελοι ἀδιάθετοι ἀλλ' ἀποχερσωμέναι ὡς ἐκ τῆς πολυχρονίου ἀκαλλιεργησίας, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα, καὶ τοι ἀσήμαντον, ἐνοικιάζετο διὰ δημοπρασίας· αἱ τοιαύτης φύσεως ἄμπελοι, κατὰ τὸν περυσινὸν νόμον, ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἔγγειον φορολογίαν, ἀλλ' οἱ ἐνοικιασταὶ ἀπεύθυνον πικρὰ παράπονα, ὡς ὑποχρεωθέντες νὰ πληρώσωσιν ἔγγειον φόρον ἀξίας ἀνωτέρας τοῦ ἐτησίου ἐνοικίου, ἴσως καὶ τοῦ ὅλου εἰσοδήματος, τὸ ὁποῖον συνέλεξαν.

Ὅθεν ἐκρίθη δίκαιον νὰ ἐξαιρεθῶσιν ἐφέτος τῆς ἐγγείου φορολογίας αἱ περὶ ὧν πρόκειται ὀλίγαι ἄμπελοι, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὸ δημόσιον καὶ τὴν μικρὰν πρόσοδον, τὴν ὁποίαν ἀπολαύει ἀπὸ τοιαύτης κατηγορίας ἀμπέλους, καὶ διὰ νὰ διατηρηθῶσι μέχρι τῆς διαθέσεώς των.

Ἄρθρ. 15.

Τὰ περιβόλια, τὰ ὁποῖα κατὰ τοὺς προλαβόντας νόμους ἐφορολογοῦντο δι' ἐκτιμήσεως τοῦ προϊόντος των, ἐφέτος ἐκρίθη εὔλογον νὰ κανονισθῇ ὁ φόρος των ἐπὶ τῷ μέσῳ ὅρῳ τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος τῶν τριῶν τελευταίων ἐτῶν· διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ Κυβέρνησις θέλει βαθμηδὸν καθιερώσει ἐν σύστημα φορολογίας ἐπ' ὅλων τῶν κτημάτων κανονικώτερον, καὶ ἀπαλλάξει καὶ τὸ δημόσιον καὶ τοὺς φορολογουμένους ἀπὸ τὸ ἐπισφαλὲς μέτρον τῆς κατ' ἔτος ἐπαναλαμβανομένης ἐκτιμήσεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν βαμβακίων φόρος ἐκανονίσθη πέρυσι πρὸς λεπτ. 3 τὴν ὀκάν. ἀλλ' ἡ φορολογία αὕτη εἶναι ἄνισος, διότι εἰς τινας ἐπαρχίας ἡ τιμὴ τοῦ βαμβακίου εἶναι μὲν ἴση τῶν λεπτ. 30 τὴν ὀκάν, εἰς ἄλλας ὅμως, τὰς πλειοτέρας, τιμᾶται καὶ πρὸς λεπτ. 40· διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐκρίθη εὔλογον νὰ ὑπαχθῇ καὶ τὸ βαμβάκι εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ καπνοῦ, ὅπερ ἐστὶ νὰ ἀποκόπτηται ἡ τιμή του κατὰ τὰς τρεχούσας εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς του τιμάς, συντασσομένου πρωτοκόλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 15· κατὰ συνέπειαν τούτου ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 15 ὅπως ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἄρθρ. 16.

Ὁ ἐπιβληθεὶς φόρος ἐπὶ τοῦ ἐλαίου κατὰ τὸν περυσινὸν νόμον ἦτο δυσανάλογος ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν ἄλλων προϊόντων· τούτου ἕνεκα ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ἀναβιβασθῇ ὁ φόρος ἀπὸ 7 λεπτὰ εἰς 8 τὴν ὀκάν.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἀνελογίσθη καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν, ἤτοι ἓν ἥμισυ λεπτὸν τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 20.

Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ παράκαιρος εἴσπραξις τῶν φόρων συνεπιφέρει τὰς καθυστερήσεις, καὶ ἀποβαίνει ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς φορολογουμένους, καταζητουμένους διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐξήντλησαν τὰ χρήματά των· ὁ περυσινὸς νόμος εἶχε κανονίσει τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς χρήμα ἀποδοθησομένων φόρων τὴν α Ὀκτωβρίου, α Νοεμβρίου, καὶ 15 Νοεμβρίου, ἀλλ' ἐκρίθη ὀρθώτερον πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἰδίων φορολογουμένων νὰ ταχθῇ ὡς ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς ἡ α Σαπτεμβρίου, α Ὀκτωβρίου, α Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου, ὅτε εὑρίσκονται εἰς καλυτέραν θέσιν νὰ πληρώσωσι τοὺς εἰς χρήματα φόρους των.

Ἄρθρ. 22.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦ π. ε. μόναι τὰ σῦκα Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης ἐφορολογοῦντο εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἔκτὸς τοῦ κράτους ἐξαγωγήν των, ἢ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ μεταφορὰν των, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν ἐξηρέθησαν τοῦ μέτρου τούτου· ἐντεῦθεν συνέβη τοῦ νὰ μείνωσιν ἀφορολόγητα τὰ σῦκα τῶν ἄλλων μερῶν, διότι οὔτ' ἐξαγόμενα ὑπερέβαλλον τὸ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐγγείου φόρου, οὔτε εἰς τὰς ἐκτιμήσεις τῶν περιβολίων ὑπήχθησαν· διὰ νὰ λυθῇ δὲ τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον πέρυσιν ἀνεφύη ἰδίως εἰς τὰς Νήσους, ἐξηρέθησαν τοῦ ἄρθρου τούτου τὰ ὀνόματα τῶν ἐπαρχιῶν Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης, διὰ νὰ ἐννοῶνται ὅλα τὰ μέρη ὅσα παράγουν καὶ ἐξάγουσι σῦκα.

Ἄρθρ. 27.

Τὴν ἐναντίαν διάταξιν τοῦ οἰκείου ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουνίου π. ε. Νόμου περιέλαβεν ἑρέτης τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθόσον ἡ χορηγουμένη ἄδεια τῆς ἐπιβιβάσεως καὶ ἐξαγωγῆς τῆς σαρίδος, καὶ πρὶν ἔτι ἀποκοπῇ ὁριστικῶς ἡ τιμή της, ἐγένετο πρόξενος αὐχὶ ἀσημάντων ζημιῶν εἰς τοὺς ἀξίους μεγάλης προστασίας καὶ ἐνισχύσεως σταριδοκτήμονας, οἵτινες ἠναγκάζοντο νὰ παραχωρῶσι τοὺς σταριδοκαρπούς των εἰς τοὺς ἐμπόρους, χωρὶς νὰ γνωρίζωσι τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς· ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη, χωρὶς νὰ ἐκφέρῃ οἱονδήποτε πρόσκομμα εἰς τὸ ἐμπόριον, θέλει καταργήσει τὴν ἐπικρατήσασαν κακὴν συνήθειαν τοῦ νὰ δημοσιεύωνται αἱ τιμαὶ τῶν σταριδῶν, ἀφοῦ τὸ ἥμισυ τοῦ προϊόντος ἐξάγεται.

Ἄρθρ. 32.

Ἡ μετάξη, ἓν τῶν πολυτιμοτέρων προϊόντων τοῦ τόπου μας,

ἔχει χρείαν τῆς μεγαλητέρας ἐμψυχώσεως, καθόσον ἡ παραγωγή της ὑπάρχεται τὴν αὔξησιν τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου πλούτου.

Τὸ πρὸ τοῦ 1845 μέτρον τῆς ἀποδεκατώσεως τοῦ προϊόντος τούτου ἦτο καταβλητικὸν, ἐπαχθὲς, καὶ μέτρον τεῖνον εἰς τὴν ἀπισθοδρόμησιν τῆς προαγωγῆς του· ἐκεῖνο δὲ τοῦ π. ε. τὸ ὁποῖον ἐγένετο καὶ ἐρέτος παραλεκτὸν, διεκρίθη τὸ καταβλητότερον, καὶ συντελεστικὸν εἰς τὴν πολλαπλασίασίν του· ἀλλ' ἡ ἐπιμερατοῦσα ἰδέα τῶν πραχθεισῶν καταχρήσεων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτοῦ ἀρίνει ἴσως διαταγμοὺς περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προτεινομένου μέτρου· ἄλλα διὰ νὰ ἀφαιρεθῇ πᾶς δυνάμενος νὰ λάβῃ χώραν διαταγμὸς ἀνάγκη νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ προκυψομένη ἐλάττωσις εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῶν περυσινῶν εἰσπράξεων κατὰ σύγκρισιν τοῦ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ σύστημα τῆς φορολογίας, ἀλλ' εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων προφυλακτικῶν περὶ τὴν εἴσπραξιν μέτρων, τοῦ κατὰ ποιότητα προσδιορισμοῦ τοῦ φόρου, καὶ ἐν μέρει καὶ εἰς τὸ ποσὸν, τὸ εἰς τὸν τόπον καταναλισκόμενον.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον παρεδέχθην τὸ αὐτὸ τῆς φορολογίας μέτρον εἰς τὰ τελωνεῖα, ἀλλὰ διότι ἔξεθεσα ἀνωτέρω λόγους ἐθεώρησα ἀναγκαῖον ἀ.) νὰ κανονισθῇ εἰς καὶ μόνος φόρος ἐπὶ τῆς μετάξης δραχμαὶ 3 κατ' ὀκὰν ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, καθ' ὅσον οἱ διάφοροι βαθμοὶ τῆς φορολογίας παρέχουν τὰ μέσα τῶν καταχρήσεων. β.) νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ μετακομίζοντες αὐτὴν ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν νὰ λαμβάνωσι δηλωτικὸν ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἔλεγχος τῆς ἐξαχθησομένης μετάξης· καὶ γ.) νὰ προσδιορισθῶσι συνάμα καὶ οἱ λιμένες τῆς ἐξαγωγῆς· ὥστε διὰ τῶν μέτρων τούτων, οὐδόλως παραβλαπτόντων τὸ ἐμπόριον, νὰ ἐκλείψωσι τὰ ἀτοπήματα, ὅσα ἐνδεχόμενον νὰ συνέβησαν κατὰ τὸ παρελθόν·

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγῆς τῶν κουκουλίων, τὴν ὁποίαν ὁ περυσινὸς Νόμος περιεῖχε, κατηργήθη εἰς τὸν παρόντα, διότι τοιούτων ἀπαγορευτικῶν μέτρων βλάπτει τὸ ἐμπόριον· ἀλλ' εὐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ὑποβληθῇ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἰς φόρον λεπτῶν 30 τὴν λίτραν ὡς εἰσπραχθησόμενον εἰς τὰ τελωνεῖα.

Ἄρθρ. 40.

Ὁ Φόρος ἐπὶ τῆς φυτινοκαπνίνης καὶ τῶν ἄλλων βαπτῶν προϊόντων ἐκανονίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περυσινοῦ Νόμου, συνδασμένου ὡς πρὸς τὴν προκειμένην φορολογίαν μὲ τὸν περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας Νόμον, ἀλλ' ἡ ποινὴ τῆς αὐθαιρέτου

συλλογῆς, ἡ τῆς συλλεγομένης πλέον τῆς ἐν τῇ δασονομικῇ ἀδείᾳ ὁρισθείσης ποσότητος, ἥτις ἄλλοτε ἦτον ἡ δήμευσις τοῦ ὅλου προϊόντος, περιωρίσθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τριπλοῦ φόρου, ἐπιβαλλομένου ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον δασονόμον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀπόφασιν δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ ὁ καταδικασθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου.

Καθυποβάλλονται οὖν τῇ ἐκθέσει μου πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ πίνακες περιεκτικοὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς περυσινῆς φορολογίας ὑπὸ στοιχ. Α. Β. Γ. Δ. Ε. καὶ Στ'. τοὺς ὁποίους μετὰ πολλὰς δυσκολίας, παρουσιασθείσας ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἀναγκαίου καὶ ἐξησκημένου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφορειῶν. τὸ Ὑπουργεῖον κατώρθωσε νὰ καταστρώσῃ, διὰ νὰ καταδείξῃ δι' αὐτῶν εἰς τὴν Βουλὴν ποῖα καὶ πόσα τὰ εἰσπραχθέντα, πόσα προέρχονται ἐκ τῆς ἐγγείου φορολογίας, καὶ πόσα ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Μαρτίου 1846.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ.
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν ὡς ἑξῆς·

ΤΜΗΜΑ Α.
Προσδιορισμὸς τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 1.

Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1846 εἰσπραχθησόμενοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι ὡς ἑπονται·

ά. Ἔγγειοι φόροι.

Δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τοῦ ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς παντὸς κτήματος.

β'. Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

α) Δεκαπέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος ὅλων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν.

β) Δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος παντὸς εἴδους φυτείας, εἴτε τὰ κτήματα ὄντα τὸ πάλαι ἐθνικὰ, ἐγκατελείφθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς διακατόχους μὲ ἔγκρισιν, ἢ ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Κυβερνήσεως, εἴτ' ἐφυτεύθησαν μ' ἄδειαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς Ὀθωμανῶν, ἢ μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς γῆς μὲ ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτῆς.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ εἰς τοὺς ἀποίκους Κρῆτας ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρημένα κτήματα δι' ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, ὅταν ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ὅτι δὲν ὑπόκειται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας, θέλουν πληρωθῆ κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια ἢ παραχωρητήρια ὅρους.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ φόρος εἰς χρήματα τῶν 3 0/0 ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως ἢ δι' ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων, πληρόνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 Νόμου, καὶ τοῦ Νόμου 3 (15) Νοεμβρίου 1836, καὶ εἰς τὰς ὡρισμένας προθεσμίας, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐγγράφου ἐξάγεται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς.

Ἀλλ' ἐὰν συνέβῃ καθυστέρησις τοῦ ἀνωτέρω φόρου κατὰ τὰς παρελθούσας χρήσεις, ἐπιτρέπεται, καὶ πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς, νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχεσις, καὶ ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους τῶν παραχθησομένων καρπῶν, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου ἑνὸς ἔτους ἐκ τῶν παρελθουσῶν χρήσεων καὶ τῆς ἐνεστώσης.

Ἄρθρ. 5.

Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀνωτέρω φορολογίαν·

α) τὰ ἄχυρα.

β) Ἥμισυ στρέμμα γῆς, ὅπου καὶ ἂν κεῖται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἢ καλλιεργητὴν πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων καὶ δι' ὁποιανδήποτε χρῆσίν του·

γ) ὅλα τὰ σποράδην φυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα τόσον ἐν τοῖς τοῦ ἀνωτέρω ἡμίσεως στρέμματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐλὰς καὶ ἀμπελῶνας·

δ) Τ' ἀσταχολόγια, ἀνὰ δύο μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον·

ε) Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος καὶ ῥιζαρόσπορος·

ς) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωραιῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον·

ζ) Ἡ Ῥόδη, καὶ ὁ δίκος ὅταν δὲν ἁλωνίζωνται·

η) Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς φακῆς, τοῦ κεχριοῦ, λαθουρίου, ἀγριολαθουρίου, σκόρδων, κρομμύων, ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς περιβολίοις καὶ κήποις τοῦ ὁπίου, τοῦ ἀρακᾶ, καὶ τῆς φακᾶς, τῶν σαρωμάτων, τοῦ βουρί, τῶν λουπίνων, τοῦ συσάμου, τοῦ λιναρίου, τοῦ καναβέως, τῶν γαιωμήλων καὶ ἐκ τῶν χρησίμων πρὸς βρῶσιν ἐλαιῶν ἀνὰ 50 ὀκάδας δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην.

Ἄρθρ. 6.

Ἰδιαίτερος Νόμος κανονίζει τὰ περὶ τῶν δασκημάτων ἐθνικῶν γαιῶν καὶ λειβαδίων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 7.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω κανονισμένοι φόροι διὰ τὸ ἔτος 1846 θέλουν εἰσπραχθῆ διὰ λογαριασμῶν τοῦ δημοσίου· Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει διορίσει ἐπὶ τούτῳ τὸ ἀναγκαῖον ἐπὶ τὰς εἰσπράξεως προσωπικόν.

Ἄρθ. 8

Οἱ Ἐπιτετραμμένοι τὴν εἴσπραξιν ἐπὶ βαρυτάτῃ αὐτῶν εὐθύνῃ καὶ ἐπὶ ποινῇ προστίμου ἀπὸ 5 — 50 δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὀφείλουν νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰ χωρία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους, τῆς συγκομιδῆς εἰς τ' ἅλωνια, τοῦ κοπανίσματος, καὶ ἁλωνίσματος, τῆς σφραγίσεως, καὶ ἀποσφραγίσεως τῶν ἁλωνίων, μεχρισοῦ εἰσπράξωσι τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένους φόρους, καὶ ἐναποθέσωσιν αὐτοὺς εἰς τὰς δημοσίους ἀποθήκας.

Οἱ φορολογούμενοι δὲν θέλουν ἐμποδίζεσθαι εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ, τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἁλωνίσματος τῶν προϊόντων των, ἀλλ' ὀφείλουν ἐκεῖνοι μόνον, ὅσοι καλλιεργοῦν ἐθνικοὺς καὶ δεκατικοὺς ἀγροὺς συναμα, ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει των πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως, νὰ λάβωσι τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει παρευθὺς νὰ δώσῃ οὗτος, ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸν θερισμόν· ἀλλ' οἱ καλλιεργοῦντες ἀγροὺς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ

θερίζωσι πρῶτον τοὺς καρποὺς τῆς μιᾶς, καὶ εἶτα τῆς ἄλλης κατηγορίας.

Ἡ σφράγισις καὶ ἀποσφράγισις τῶν ἁλωνίων, καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν καρπῶν δὲν θέλει ἐνεργεῖσθαι, εἰμὴ ὑπὸ μόνων τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἴσπραξιν. Ἐὰν δὲ οὗτοι δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθόρμητοι, διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν προσκαλούμενοι, ἐνεργεῖ τὴν μὲν ὁ φορολογούμενος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, τὴν δὲ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου ἢ τοῦ παρέδρου, ἢ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου, ἢ ἐν ἐλλείψει ἑνὸς αὐτῶν ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων, συνταχθησομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον ἀποστέλλεται διὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὴν Οἰκονομικὴν ἀρχήν.

Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων κρύψει ἢ ἀφαιρέσει προϊόντα ἀποσφραγίσει ἢ ἀφαιρέσει τοὺς ἁλωνισμένους καρποὺς ἢ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσει νὰ στερήσῃ τοὺς πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλομένους φόρους, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς πληρωμῆς τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου, ἴσον μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, ὅσον ἀπεπειράθη νὰ μὴ πληρώσῃ.

Τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου τούτου δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπαλλήλων, πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ζήλου καὶ τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλον διὰ νὰ μὴ στερηθῇ τὸ δημόσιον τῶν νομίμων φόρων του.

Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐπιμελείᾳ τῶν ἐπιστατῶν τῆς εἰσπράξεως παρὰ τοῦ δημάρχου, ἀστυνόμου, ἢ παρέδρου τοῦ τόπου, ὅπου συνέβησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ διαγεγραμμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ αὐτόθι πταισματοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας, φυλασσομένων τῶν περὶ ἐνδίκων μέσων διατάξεων αὐτῆς.

Καὶ τὰ παρανόμως ἀφαιρεθέντα προϊόντα προέρχωνται ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ καταγραφομένου, ὁ εἰρηνοδίκης τότε κάμνει μνείαν τοῦ περιστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ ἀνωτέρω πρόστιμον ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων προϊόντων, τὸ δὲ πρόστιμον ἐπὶ τὰς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ὅτι εἶναι ἐθνικόν.

Ἄρθρ. 9.

Περὶ τῶν εἰς εἶδη λαμβανομένων φόρων.

Ἡ ἀποδεκάτωσις τῶν μὲν πρωίμων καρπῶν ἤτοι τοῦ σίτου,

τῆς κριθῆς, τοῦ σμιγοῦ, τοῦ διμήνου (μαρτιάτικου), τῆς συκάλεως (βρύζης), τῆς ἐρώμης, καὶ τῶν ὁσπρίων κλπ. γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ μέτρου χωρητικότητος τοῦ κοιλοῦ, τῶν δὲ ὑφίμων, ἤγουν τοῦ ἀραβοσίτου, καλαμποκίου, ὀρυζίου, κυμίνου, γλυκανίσου, φασουλίων, κλπ. δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, εἰς ὁκάδας προσδιοριζομένων.

Ἄρθρ. 10.

Τοὺς ἀνωτέρω φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι νὰ μετακομίσωσι καὶ παραδώσωσι, τοὺς μὲν ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἁλῶνι, τοὺς δὲ μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσίν των εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου προσδιωρισμένην κεντρικὴν ἀποθήκην ἐντὸς ἑκάστου δήμου κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ὑπουργείου.

Τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίσῃ κατ' ἐκλογήν του καὶ εἰς τινα ἐκ τῶν πλησίον τοῦ οἰκείου δήμου τῶν φορολογουμένων τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν αὕτη δὲν ἀπέχῃ πλειότερον τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ δήμου των. Ἀλλ' ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν εὐκολύνονται νὰ μετακομίσωσιν ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς ἁλωνιζομένους καρποὺς των, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσιν εἰς ἰδιαιτέραν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον εἶναι εἰς βάρος των, ἀλλ' ἐντὸς εἴκοσι τὸ πολὺ ἡμερῶν ὀφείλουν νὰ τοὺς μεταφέρουν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι τὴν μετακομιδὴν τῶν φόρων, τὸ δημόσιον μετακομίζει αὐτούς, καταλογίζον τὰ ἔξοδα τῶν ἀγωγίων εἰς βάρος τῶν ἀμελησάντων φορολογουμένων.

Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν ἀποδεκατουμένους καρποὺς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἀποξήρανσίν των δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, προσκαλοῦνται εἰς τοῦτο ἐγγράφως παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου διὰ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, ἐὰν δὲ μετὰ παρέλευσιν 20. ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσιν, ὑποχρεοῦνται νὰ τοὺς πληρώνωσιν εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπικρατουσῶν εἰς τὸν τόπον τιμῶν, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. 43 τοῦ παρόντος Νόμου.

Πᾶς δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται δημόσιοι καρποί, ὑποχρεωτικῶς χορηγεῖ εἰς τὸ δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιούσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ἡ διοικητικὴ καὶ Οἰκονομικὴ ἀρχὴ προσδιορίζουσιν ὑπὸ ἀνάλογον ἐνοίκιον, ὁριζόμενον παρὰ τοῦ ἐπάρχου καὶ τοῦ δημάρχου,

ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἂν αἱ ἀποθῆκαι ἦσαι ἰδιωτικαί· ἐν περιπτώσει δὲ ἀσυμφωνίας ἀποφασίζει ὁ Εἰρηνοδίκης.

Ἄρθρ. 11.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ καρποῦ καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἰσπραξιν ἐπιστάτης σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ δι' ἀριθμοῦ εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐπιστάτης, τὸ ὁποῖον ἐκκόπτων ἐγχειρίζει εἰς αὐτόν.

Ἐὰν ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος ἢ ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ, ὑπογράφει ἀντ' αὐτοῦ ἄλλος ἐνώπιον δύο μαρτύρων, ὅπου δὲ εὑρίσκεται ἱερεὺς ὑπογράφεται αὐτὸς μόνος ἀντὶ τοῦ φορολογουμένου.

Ἅμα δὲ γενῇ κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 ἡ μετακόμισις τοῦ φόρου, ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὀφείλει νὰ πιστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ διπλοτύπου.

Πᾶσα ἀπαίτησις φόρου μὴ στηριζομένη εἰς τὸ στέλεχος τοῦ διπλοτύπου βιβλίου θεωρεῖται ὡς ἀθέμιτος, καὶ ὁ φορολογούμενος δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοιούτου φόρου.

Ἄρθρ. 12.

Ὁ ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὅστις ἤθελεν ἀμελήσει τὴν τακτικὴν ληψιν τῶν διπλοτύπων, θέλει τιμωρεῖσθαι μὲ πειθαρχικὸν πρόστιμον δραχ. 10—100 ἐκτὸς τῆς τυχὸν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὸ αὐτὸ πρόστιμον ὑποβάλλεται καὶ ὁσάκις ἀναφυῇ ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου· ἐπιφυλάττεται δὲ καὶ ἡ ποινικὴ καταδίωξις.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς χρήματα ἀποδιδομένων φόρων.

Ἄρθρ. 13.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, λαχανοκήπων, περιβολίων, μποστανίων, ἐλαιοδένδρων, καπνῶν, βαμβακίων, γρασιδίων, κρομμύων, γαιωμήλων, καὶ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν κλπ. λαμβάνεται εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 14.

Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἑξῆς·

Αἱ τῆς ἀ. ποιότητος ἄμπελοι	. . . .	Δραχ.	4
» β'.	»	»	. . . .	»	3
» γ'.	»	»	. . . .	»	2
» δ'.	»	»	. . . .	»	1
» ε.	»	»	. . . .	»	50

Θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἄμπελοι

ἀ. Ποιότητος ἐκείναι, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα φθάνει εἰς δραχμὰς 40 κατὰ στρέμμα.

β'. Ποιότητος	»	30	»	»
γ'.	»	20	»	»
δ'.	»	10	»	»
ε.	»	5	»	»

Ὁ δὲ τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος προσδιορισμὸς γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καρπιμότητος καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοχωρεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων εἰσὶν ἐλεύθεροι φόρου.

Αἱ δὲ μονοετῶς ἐνοικιαζόμεναι καὶ χερσωμέναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον προσοδογίαν.

Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατασταθεισῶν πέρυσιν ὁριστικῶν δηλώσεων ἢ καταμετρήσεων καὶ τῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων πρωτοκόλλων τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ἀλλ' ἐὰν ἄμπελοι, αἵτινες συνεπλήρωσαν ἤδη τὰ πέντε ἔτη, παρελείφθησαν νὰ σημειωθῶσι πέρυσιν εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε συμπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν ἀρχῶν, ἢ ἐὰν ἡ καταστᾶσα πέρυσιν ὁριστικὴ σημείωσις τῆς ἐκτάσεως ἀναφέρῃ ὀλιγώτερα στρέμματα ἀφ' ὅσα ὑπάρχουσιν, ἢ ἐὰν ἄμπελοι, οὖσαι εἰσέτι ἐθνικαί, ἐσημειώθησαν πέρυσιν ὡς ἰδιόκτητοι, εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας.

α. Οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ ἐὰν ὦσι ἐθνικαί, οἱ καλλιεργηταὶ αὐτῶν ὀφείλουσιν ἢ αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἀντιπροσώπου, πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου μηνὸς νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὑρίσκεται ἡ παραλειφθεῖσα ἄμπελός του, τὴν ὁροθεσίαν ταύτης, τὸν ἀριθμὸν τῶν στρεμμάτων, ἐξ ὧν σύγκειται, καὶ τὸ ποσὸν τοῦ προϊόντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς καὶ ἐπίσης ἂν τὸ κτῆμα ἦναι ἐθνικὸν ἢ ἰδιόκτητον.

Ἡ δήλωσις θέλει γίνει εἰς διπλοῦν πρωτότυπον, καὶ τὸ μὲν ἓν θέλει κρατεῖ ὁ δήμαρχος, τὸ δὲ ἕτερον θέλει ἐπιστρέφει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην παρὰ τοῦ ἰδίου δημάρχου ἐπιθεωρημένον.

β'. Ἂν οἱ ἴδιοι ἔχωσιν ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλουσι νὰ κάμωσι χωριστὴν δήλωσιν δι' ἕκαστον χωρίον.

γ'. Εἰς τὸ δημαρχεῖον θέλει κρατηθῇ βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν καὶ διηρημένον κατὰ χωρία εἰς τὸ ὁποῖον αὐτὸ θέλουν ἐγγράφεσθαι ἐν περιλήψει αἱ δηλώσεις· κατὰ δὲ τὴν 30 Ἰουνίου θέλει παραδίδεσθαι μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀρχήν. Καθ' ὅλον δὲ τὸν Μάϊον ἢ Ἰούνιον τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ δημαρχεῖον.

δ'. Ὅσοι ἤθελον παραμελήσει νὰ κάμωσι πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου τὴν δήλωσίν των, ἢ ἤθελον δηλώσει ὀλιγώτερον τοῦ πραγματικοῦ ποσοῦ τῆς ἀμπέλου ἢ τῶν ἀμπέλων των, ἢ ἤθελον χαρακτηρίσει ἄμπελόν τινα ἐθνικὴν ὡς ἰδιόκτητον, ὑποβάλλονται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσαν, ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρεμμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπέκρυψαν. Τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ εἰρηνοδικεῖον τῆς περιφερείας, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον, ἢ τὰ ἀποκρυβέντα στρέμματα.

ε'. Ἡ οἰκονομικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὅλαι αἱ ἄμπελοι ἐδηλώθησαν, ἢ αἱ δηλώσεις εἶναι ἀκριβεῖς· ὁσάκις δὲ συλλάβει εὐλόγους ὑπονοίας, ἢ λάβῃ πληροφορίας ὅτι δὲν ἐδηλώθη ἄμπελός τις ἢ μέρος, διατάττει τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν δι' εἰδημόνων καταμέτρησιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐπιτόπιον συνήθειαν. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν αἱ ὡς ἰδιόκτητοι δηλωθεῖσαι ἄμπελοι ἦναι ἐθνικαί·

ς'. Οἱ ἰδιοκτῆται ἢ καλλιεργηταί, ἐὰν νομίζωσιν ὅτι εἰς τὰς πέρυσιν ὁριστικὰς καταστάσεις σημειώσεις ἀναφέρονται περισσότερα στρέμματα παρ' ὅσα ἀληθῶς ὑπάρχουσι, δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναθεώρησιν, παρουσιαζόμενοι πρὸς τοῦτο ἐνώπιον τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου.

ζ'. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιωτῶν ἐνεργουμένης, καταλογίζονται εἰς βάρος τῶν ἰδίων ἀμπελοκτημόνων ἢ καλλιεργητῶν αὐτῶν καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν ταμιῶν, ὁσάκις τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῇ ἴσον ἢ ἀνώτερον τῶν περυσινῶν δηλώσεων· ἐὰν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῇ κατώτερον, ἢ ἐὰν ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

η'. Ἡ διοικητικὴ καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀρχή, προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον, διορίζουσι διὰ πλειοψηφίας τρεῖς

πραγματογνώμονας δι' ἕκαστον δῆμον. Οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι ἐνεργοῦν ἐπὶ τῇ προσκλήσει τῆς οἰκονομικῆς ἀρχῆς πρὶν τῆς λήξεως τοῦ Μαΐου τὰς καταμετρήσεις τῶν ἀμπέλων καὶ καταστρόνουν πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ, πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

θ') Ἐντὸς τῆς δευτέρας δεκαπενθημερίας τοῦ Ἰουλίου ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς ὁ εἰρηνοδίκης καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀρχὴ, προσλαμβάνουσαι καὶ τὸν ἀρμόδιον δήμαρχον καὶ συμβουλευόμενοι πέντε μὲν εἰς τοὺς δήμους α. καὶ β'. τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς τῆς γ'. ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου δήμου, κατὰ κλῆρον ἐκλεγομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ προσλαμβανομένους, θέλουν προσδιορίσει διὰ πλειοψηφίας τὴν ποιότητα τῶν παραλειφθεισῶν πέρυσιν ἀμπέλων, καταστρόνουσαι τακτικὰ πρωτόκολλα· τὰ πρωτόκολλα ταῦτα θεωροῦνται ἐκτελεστὰ, δύναται ὅμως τὸ ὑπουργεῖον, πρὸς τὸ ὁποῖον θέλουν παραπέμπεσθαι παραχρῆμα ἐξ αὐτῶν ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ἤθελε καταχωρισθῇ ἡ τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τούτου μεταῤῥυθμίσεις.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἐδάφ. β'. τοῦ §. β. τοῦ ἄρθρ. 1 προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 15.

Ὁ Ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπικαρπίας τῶν περιβολίων θέλει προσδιορισθῆ κατὰ πλειοψηφίαν παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ δημάρχου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται ταῦτα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν κατὰ τὰ τρία πελευταῖα ἔτη **1843, 1844** καὶ **1845** γενομένων ἐκτιμήσεων.

Εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ προσδιορισμοῦ θέλουσι σημειοῦσθαι πρὸς τὰς ἄλλας ἰδιότητας τοῦ περιβολίου, τὰ ὅρια αὐτοῦ, ἡ ἔκτασις εἰς Βασ. στρέμματα, ἡ ἐτησία αὐτοῦ πρόσοδος τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καὶ ὁ ἀποδοθησόμενος φόρος, χωριστὰ ὁ ἔγγειος καὶ χωριστὰ ὁ τῆς ἐπικαρπίας.

Ὁ εἰς τὰ πρωτόκολλα ταῦτα προσδιορισμὸς τοῦ φόρου, ἀφοῦ ὑπογραφῶσιν ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω ἀρχὰς, θεωρεῖται ὁριστικὸς, ἀπόσπασμα δὲ αὐτῶν πέμπεται πρὸς τὸν ταμίαν πρὸς εἴσπραξιν τοῦ φόρου.

Ὁ δὲ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐν

τῷ ἄρθρ. 13 ἀναφερομένων προϊόντων λαχανακήπων, μποστανίων, κρομμύων, γαιωμήλων, γρασιδίων κλπ. ἐκτιμᾶται ἅπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κτήματος καὶ τῆς ὅλης ἐτησίας προσόδου, λαμβανομένων εἰς αὐτὴν τῶν παραχθέντων ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ὡρῶν τοῦ ἔτους προϊόντων, καὶ ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τόσον τὸ δέκατον, ὅσον καὶ τὸ τυχὸν ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν βαμβακίων καὶ καπνῶν οἱ ἐκτιμηταὶ προσδιορίζουν ὅλον τὸ προϊὸν ἑκάστου φυτευθέντος χωραφίου ἐκ πόσων ὀκάδων σύγκειται, ἐννοουμένου τοῦ μὲν καπνοῦ δι' ὅλα τὰ χέρια τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβακίου ἐβγαλμένου ἀπὸ τὸ καρύδι, ἑπομένως ὁ ἔγγειος φόρος, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, θέλει ἀποδίδεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, τὴν ὁποίαν προσδιορίζουν, ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ δι' ἑκάστην ποιότητα, ἐπὶ δὲ τῶν βαμβακίων κατ' ἐπαρχίαν, ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἀρχὴ μετὰ τοῦ δημάρχου ἑκάστου δήμου, συντασσομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἐκτελεστόν.

Ἄρθρ. 16.

Ὁ Ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται, μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκᾶν, τὸ δὲ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ §. β'. τοῦ ἄρθρ. 1. τοῦ παρόντος νόμου ὑπαγομένων ἐλαιοδένδρων προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ πρὸς λ. ὀκτὼ τὴν ὀκᾶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκποίησις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον. Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται ἢ ἐκτιμῶνται, ὅπου ἐναποταμιεύονται, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λ. 1 1/2 τὴν ὀκᾶν.

Ἄρθρ. 17.

Ἡ Διοικητικὴ καὶ Οἰκονομικὴ ἀρχὴ θέλουν διορίσει ἅπαξ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκτιμητὰς ἀπὸ μέρους τοῦ δημοσίου καθὼς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, καὶ προσδιορίσει τὸν μισθὸν αὐτῶν ὄχι ἀνώτερον τῶν 4. δραχμῶν τὴν ἡμέραν.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ δημοσίου ὀφείλει νὰ καινοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως, ἡ δὲ δημοτικὴ ἀρχὴ δικαιοῦται ταύτην ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προ-

τελευταίαν Κυριακήν, οἱ δὲ φορολογούμενοι ὀφείλουν νὰ ἔχωσι προχείρους τοὺς ἐκ μέρους των ἐκτιμητάς, ἂν δὲν θέλουν νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ ἴδιοι μὲ τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ δημοσίου· ἂν δὲ δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε ὁ φορολογούμενος οὔτε ὁ ἐκτιμητὴς του, ὁ ἐκτιμητὴς τοῦ δημοσίου προβαίνει μόνος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἐπιδίδει εἰς αὐτὸν διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, καὶ ἂν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ὁ φορολογούμενος δὲν ἐμφανισθῇ καὶ ἀπαιτήσῃ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκτίμησις καθίσταται ὁριστική. Ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ φορολογουμένου τοιχοκολλᾶται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐνώπιον δύο μαρτύρων ὑπ' εὐθύνην τοῦ δημάρχου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς πρωτόκολλον ὑπογεγραμμένον ἀπὸ ὅλους τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, κατὰ τὸν διευθυνόμενον παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τύπον, καὶ τὸ ἐκ τοῦ στελέχους ἐκκοπτόμενον διπλότυπον παραδίδεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ εἰς τὸν φορολογουμένου. Ἂν δ' ὁ φορολογούμενος ἢ ὁ ἐκτιμητής του δὲν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ δημοσίου, διορίζεται, αἰτήσει ἑνὸς τῶν μερῶν, ἐπιδιαιτητὴς παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ὅστις δίδει τὸν εἰς τὸ ἄρθ. 19 ὅρκον καὶ ἀποφασίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος τὴν θεώρησιν τῶν γνωμῶν. Κατὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐμπορεῖ νὰ λάβῃ χώραν ἔξαίρεσις κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς Πολ. Δικανομίας ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἄρθ. 18.

Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ἡ διοικητικὴ ἀρχή, πληρώνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ φορολογουμένου καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἑξ δραχμὰς τὴν ἡμέραν, ἡ ὁποία προσδιορίζεται ἅπαξ πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως.

Ἄρθ. 19.

Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου, καθὼς καὶ οἱ τρίτοι, ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου, ὅταν μέλλωσι ν' ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των, τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

« Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ δημοσίου εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς ν' ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου δι' ὁποιονδήποτε λόγον. »

Ὁ ὅρκος γίνεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθ. 20.

Οἱ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενοι φόροι θέλουν εἰσπραχθῆ τῶν μὲν καπνῶν, περιβολίων, μπαστανίων, κήπων, γαιωμήλων, καὶ τῶν τοιούτων, τὴν 1 Σεπτεμβρίου, τῶν δὲ ἀμπέλων καὶ βαμβακίων, τὴν 1 Νοεμβρίου, καὶ τῶν ἐλαιοδένδρων, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον μέλλει νὰ μετακομισθῇ ἀπὸ τὰ ἐλαιοτριβεῖα εἰς τὰς οἰκίας, τοῦ δὲ μὴ ἐκθλιβομένου εἰς τὰ συνήθη ἐλαιοτριβεῖα, ὡς καὶ τοῦ φόρου τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν, πληρώνεται κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου. Δὲν συγχωρεῖται δὲ ἐξαγωγὴ ἐλαίου ἐκ τῶν ἐλαιοτριβείων ἄνευ προηγηθείσης πληρωμῆς τοῦ φόρου· ἀλλ' ἐὰν τινες αἱ ἐλαῖαι ἐκθλίβωνται ἐκ διαλειμμάτων, ὁ φόρος πληρώνεται κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκθλιψιν.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἰσπραξιν ἐγγράφει τὸ ὁλικὸν ποσὸν αὐτοῦ ὡς καὶ τὸν καταλογισθησόμενον εἰς χρήματα φόρον εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ παρόντος νόμου ὡρισμένα.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα τοῦ Κράτους εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρ. 21.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος, βαλανοκηπιδίων, τῆς μετάξης, τοῦ ῥιζαρίου καὶ τοῦ πρασινοκοκκίου λαμβάνεται εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 22.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξυρῶν σύκων, καθὼς καὶ ἐκεῖνος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου, καὶ Καρυστίας, εἰσπράττεται εἰς τὰ τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐξαγωγὴν, ἢ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ μεταφορὰν αὐτῶν διὰ θαλάσσης.

Ἄρθρ. 23.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῆς ὀφειλόμενον τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς καὶ ἐπὶ τῇ ἀναλογίᾳ τῶν δέκα 0|0 διὰ τὸν ἔγγειον φόρον καὶ ἓξ 0|0 διὰ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Ἄρθρ. 24.

Ἅμα κατὰ τὸ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος συντάσσεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπείσης τιμῆς παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ τελώνου

τοῦ πρωτίστου λιμένος ἑκάστης ἐπαρχίας, ἀφοῦ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων καὶ εὐπολιπτοτέρων ἐμπόρων, καὶ τρεῖς ἄλλοι ἰδιοκτῆται σταφίδων λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει διακρίνεσθαι ἑκάστη ποιότης, καὶ ἡ στεγνὴ ἀπὸ τὴν τυχὸν βρεγμένην σταφίδα, ἐνδιαλαμβάνον ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, τοῦτο δὲ ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του.

Ἄρθρ. 25.

Οἱ ἀνωτέρω ἔμποροι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται ὀφείλουν νὰ ὑπογράφωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἐν' ᾧ καταγράφονται καὶ αἱ δοθεῖσαι παρ' αὐτῶν πληροφορίαι περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος.

Ἄρθρ. 26.

Ἐὰν καὶ ὁσάκις ἀκολούθως συμβῇ αἰφνιδία αὐξομείωσις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν σταφιδεμπόρων, εἴτε κατ' αἴτησιν τοῦ τελωνείου, εἴτε κατ' αἴτησιν ἄλλης τινος ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 24 σημειουμένων ἀρχῶν, συντάσσεται νέον πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον θέλει ὑποβληθῇ ἄνευ ἀναβολῆς ὡσαύτως εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 27.

Πρὶν ἡ προσδιορισθῇ καὶ ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος κατὰ τὸ ἄρθρον 24 δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ αὐτῆς.

Ἄρθρ. 28.

Κατὰ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐκ μέρους τῶν ἐχόντων συμφέρον ἰδιωτῶν ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀριξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ μέρος ὅπου γίνεται ἡ ἐξαγωγή.

Ἡ ἔφεσις δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων ἀποφάσεων τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 29.

Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκιδοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπάγονται εἰς ἔγγειον φόρον ἄνευ διακρίσεως ἰδιοκτήτων ἢ ἐθνικῶν εἰσπραττόμενον εἰς τὰ Τελωνεῖα μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς, λαμβανόμενον εἰς τὴν ἐφεξῆς ἀναλογίαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου, λογιζομένου πρὸς 44 ὀκάδες, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος.

α.) Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα.

Ἔγγειος φόρος	Δραχ.	1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	65

β.) Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον Ἀττικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα.

Ἔγγειος φόρος	»	1: 5
Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	60

γ.) Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν, Τριχωνίαν καὶ Τριφυλλίαν, ἐγκτητικὸς φόρος . . . . . » 2:

Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	60

Ἐπὶ τῶν Κικιδίων·

Διὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν φόρος ἐγκτητικὸς ἀνὰ	»	25
τὴν ὀκάν, καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα	»	6
Δι' ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ μέρη	»	10
ἔγγειος φόρος, καὶ Τελωνιακὸν δικαίωμα . . .	»	6

ἀνὰ πᾶσαν ὀκάν.

Ἄρθρ. 30.

Ὡς πρὸς τὰ μέρη ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανοκικιδίων θέλουν τηρηθῇ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19|31 Μαρτίου 1843 Τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ ληφθῶσι τ' ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτήρησιν μέτρα.

Ἄρθρ. 31.

Ὅστις φωραθῇ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκικιδοδένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 39 στοιχ. γ', ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιστάτου, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς πληρωμὴν τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ καρποῦ, τὸν ὁποῖον ἤθελε συνάξει, κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ παρόντος νόμου, τὸ δὲ ἥμισυ αὐτοῦ δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 32.

Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς μεταξης εἰσπράττεται ὡσαύτως εἰς τὰ τελωνεῖα πρὸς δραχ. τρεῖς κατ' ὀκὰν ἄνευ διακρίσεως ποιότητος, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων, ὅταν ταῦτα ἐξάγωνται, λαμβάνεται πρὸς λ. 30 κατὰ συνήθη λίτραν μετρικήν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα ἐπὶ μὲν τῆς μεταξης δραχ. 1:80 τὴν ὀκάν, ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων λ. 18 τὴν λίτραν· ἀλλ' ὁ μετακομίζων αὐτὴν ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ δηλωτικὸν ἀπὸ τῶν οἰκονομικῶν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας ἔνθεν μεταφέρεται, ἐμφαῖνον τὸ ποσὸν τῶν σάκκων ἢ κιβωτίων, τὸ βάρος

αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαρχίαν ὅπου μετακομίζεται, ὑποχρεωμένος νὰ παρουσιάζῃ αὐτὸ εἰς μὲν τὴν τελωνιακὴν ἀρχὴν ὅταν ὁ τόπος ἔνθα μεταφέρεται ἦναι παράλιος, εἰς δὲ τὸν ἔφορον, ὅταν ἦναι μεσόγειος, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς πιστῆς μετακομιδῆς τῆς μετάξης, τὴν ὁποίαν ἀπόδειξιν ὀφείλει ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐξ οὗ ἐδόθη τὸ δηλωτικόν.

Ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας παραλείψῃ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον τὴν ῥηθεῖσαν ἀπόδειξιν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ὀφειλομένων φόρων.

Εἰς δὲ τὰς ποινὰς τοῦ λαθρεμπορίου θέλει ὑποβάλλεσθαι ὁ μετακομίζων, ὁσάκις δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ δηλωτικόν, ἢ ὁσάκις ἡ μετακομιζομένη μετάξη εἶναι ποσότητος ἀνωτέρας ἢ κατωτέρας τῆς ἐν τῷ δηλωτικῷ ἐμφαινομένης.

Ὡς λιμένες δὲ τῆς μετάξης προσδιορίζονται, τῆς Σύρου, Πειραιῶς, Ναυπλίας, Γυθείου, Καλαμῶν, Πύλου, Πατρῶν καὶ Λαμίας.

Ἄρθρ. 33.

Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ προϊνοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς 1 1|2 δραχμὴν τὴν ὀκάν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ 90.

Ἄρθρ. 34.

Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ ῥιζαρίου προσδιορίζεται εἰς δραχμὰς 4 τὸ καντάρι, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς εἰς δραχ. 2 40.

Ἄρθρ. 35.

Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος, καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα, λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου.

δι' ἔγγειον φόρον δραχ. 1.

διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα λ. 60.

Ἄρθρ. 36.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου, καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς βεβαιουμένης κατὰ δημηνίαν ἀπὸ τὴν διοικητικὴν καὶ τελωνιακὴν ἀρχὴν καὶ τὸν δήμαρχον. Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων ὡσαύτως πληρώνεται ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 37.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐκαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπέλων καὶ συκῶν ἴσον μὲ τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου, θέλει

προσδιορισθῇ δι' ἐκτιμήσεως σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀριθ. 17, 18, καὶ 19 τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰσπραχθῇ εἰς χρήματα ἀπὸ τὰ ἀρμόδια ταμεῖα. Τὸ δὲ τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μωροδένδρων προσδιορίζεται εἰς πέντε λεπτὰ ἑκάστου δένδρου, ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Ἄρθρ. 38.

Ἡ λαθραία ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τοῖς ἄρθρ. 31 καὶ 32 ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων, ὡς καὶ ἡ λαθραία μεταφορὰ τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 36 πορτοκαλλολεμονίων, ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἁπταπλοῦ ἐγγείου φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος· ἐπίσης θέλει ὑποβάλλεσθαι καὶ λόγῳ τοῦ ἐγγείου φόρου καὶ διὰ τὰς λοιπὰς τελωνιακὰς παραβάσεις χρηματικῇ ποινῇ καθ' ὁριζομένην ἀναλογίαν, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν τελωνείων νόμον. Τὸ τριτημόριον τοῦ ὡς ποινὴ λαμβανομένου ποσοῦ δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθρεμπόριον ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις λόγῳ ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 39.

Ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανοκιδίων, μωρεῶν κλπ. ἂν δὲν ἦναι πολυετῶς διατεθειμένη, ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίᾳ ἢ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ῥητινοκαπνίας.

Ἄρθρ. 40.

Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς ῥητινοκαπνίας καὶ τῶν ἄλλων δασικῶν προϊόντων προσδιορίζεται 10|00 ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῇ δασονομικῇ ἀδείᾳ γενομένης ἐκτιμήσεως κατὰ τὸν περὶ ὑλοτομίας καὶ φόρου ξυλείας Νόμον, καὶ εἰσπράττεται ἀπὸ τοὺς ταμίας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας 15|00.

Ὅστις συλλίξει ῥητινοκαπνίαν ἢ ἄλλα δασικὰ προϊόντα ἄνευ δασονομικῆς ἀδείας, ἢ περιπλέον τοῦ ἐν αὐτῇ προσδιορισθέντος ποσοῦ ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν ἴσην μὲ τὸ ποσὸν τοῦ τριπλοῦ φόρου τὸν ὁποῖον ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ δασονόμου· ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δασονόμου ἐπιτρέπεται νὰ γείνῃ ἔφεσις παρὰ τοῦ καταδικασθέντος ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς αὐτὸν τῆς ἀποφάσεως τοῦ δασονόμου, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἀποφαίζει ὁριστικῶς περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς ἐφέσεως.

ΤΜΗΜΑ Ϛ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 41.

Οἱ προσερχόμενοι ἀπὸ τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου εἴσπραξιν καρποὶ καὶ γεννήματα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ ἢ ἄλλου τινὸς φόρου ὅπου καὶ ἂν μετενεχθῶσιν, ἐνόσῳ εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρ. 42.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς Οἰκονομικὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ δημοσίου τόσον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν εἰς τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Ἄρθρ. 43.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἴδη συναρζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς τοῖς μετρητοῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους ἄνευ δημοπρασίας, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἑκάστου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς οἰκονομικῆς καὶ τοῦ ταμίου.

Ἄρθρ. 44.

Οἱ Ἐκτιμηταὶ τοῦ δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10—50 δρ. νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των ὅταν ὑπάρχουν λόγοι κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀνωτέρω ποινῆς ἐν περιπτώσει ἀπάτης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ Νόμου, καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 45.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων ἐξακριβοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, ἢ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἔγγραφα.

Ἄρθρ. 46.

Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκομικῶν Ὑπουργεῖον ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι, τῇ 19 Μαρτίου 1846.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΠΟΝΗΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Παρελθούσης κατόπιν τῆς ὥρας, ὁ Πρόεδρος μετά τινα ἀμφισβήτησιν περὶ τοῦ πρώτου τῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν ἀντικειμένου, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὴν ἄφιξιν α'. τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, β' τὴν συζήτησιν τῶν ἐκθέσεων τῆς πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας τοῦ ἐξελέγξαντος τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων τμήματος, γ'. τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Π. Βαρβιτσιώτου, δ' τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς γενομένης σήμερον προτάσεως περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ζητημάτων τῶν προκυπτόντων ἐκ τοῦ 83 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ἀπὸ τὸν κανόνα τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ὡς πρὸς τὰ προσωπικὰ ζητήματα, καὶ ἀκολούθως ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀντικειμένων τῶν ἀραιρόντων τὸν κανονισμόν, οἷον τῆς προτάσεως τοῦ Κ. Σχινᾶ, καὶ ἄλλων, κατὰ τὴν τάξιν τῆς εἰσαγωγῆς των, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 4 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΙΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης.
Ι. Ζάρκος.
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'.

Τῆς 21 Μαρτίου 1846.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν πρώτην Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ περὶ τὴν ἑνδεκάτην πρὸ μεσημβρίας, ἀνεγνώσθη ὁ ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος, καὶ εὑρεθέντων παρόντων μὲν 111, ἀπόντων δ' ἄνευ ἀδείας καὶ κωλύματος 16, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης τὰ ὁποῖα ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἀνηγγέλθη ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως ἡ συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐζητήθη παρά τινων ἡ ἀναβολή, διότι ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ Νομοσχεδίου δὲν διενεμήθη πρὸ 24 ὡρῶν κατὰ τὸν κανονισμόν. Ὁ Πρόεδρος δὲ, ἀναγνοὺς

ἐπιστολὴν τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργείου, ζητοῦντος καὶ τούτου τὴν ἀναβολήν, ὡς μὴ δυναμένου νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνεδρίασιν, ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναβολῆς ἐπὶ τὴν αὔριον καὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ διά τε τοῦτο καὶ διὰ τὴν μὴ πρὸ 24 ὡρῶν διανομὴν τῆς ἐκθέσεως. Παρετηρήθη ὅμως παρ' ἄλλων ὅτι οὐχὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀλλ' ἡ τοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσία ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν συζήτησιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεριττεύετο ἡ παρὰ τοῦ Προϋπουργοῦ σταλεῖσα ἐπιστολή· καὶ παρ' ἄλλων, ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ τηρῶνται αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ πάντοτε καὶ ἐφ' ὅλων ἄνευ ἐξαιρέσεως, καὶ τοῦτο παρὰ τοῦ Προέδρου ἀπῄτησαν.

Προβάσης τέλος τῆς Βουλῆς ἐπὶ τὴν συζήτησιν τοῦ δευτέρου τῆς συνεδριάσεως ἀντικειμένου, τῶν ἐκθέσεων τοῦ ἐξελέγξαντος τὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων τμήματος, ὁ μὲν εἰσηγητὴς τῆς μειοψηφίας τοῦ τμήματος, παρατηρήσας ὅτι οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς ἐκλογῆς λόγοι περιλαμβάνονται εἰς τὰς ὑπαρχούσας δύο τοῦ τμήματος ἐκθέσεις, τῶν ὁποίων ἡ ἀνάγνωσις συντελεῖ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως ἑκάστου, ἐπροκάλεσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ τὴν ψῆφον ἑκάστου, ἀφ' οὗ προηγουμένως περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ ἐρωτήσῃ τὴν συνείδησίν του.

Ὁ τῆς πλειονοψηφίας ὅμως ἐπιχείρησε νὰ ἀνασκευάσῃ τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς μειοψηφίας λόγους· καὶ κατὰ μὲν τοῦ λόγου αὐτῆς ὅτι, αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ εἰς τοὺς δήμους δὲν ἐσχηματίσθησαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμου, εἶπεν ὅτι, ἀνατρέχοντες εἰς τὰς πράξεις, θέλομεν πεισθῇ ὅτι αἱ κληρώσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἐγίνοντο νομίμως, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ πεισθῇ εἰς τὰς ἐνστάσεις καὶ προσβολὰς κατὰ τῶν γινομένων πράξεων ἑνὸς ἢ καὶ δύο ἔτι μελῶν τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ἀφοῦ τὰ ὑπολειπόμενα ἕνδεκα ἢ καὶ δέκα μέλη μαρτυροῦσι τὴν τήρησιν τοῦ Νόμου· καὶ τὸ προσαχθὲν παρὰ τῆς μειοψηφίας παράδειγμα τοῦ Προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Νωνάκριδος μαρτυρεῖ τὴν ὀλιγότητα ἀντὶ τῆς ἀληθείας, διότι οὗτος προσβάλλει τὴν ἐκλογὴν ἐπειδὴ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, τὸ συμβούλιον ἐσχημάτισε τὴν ἐπιτροπὴν, συνελθὸν ὄχι κατ' ἔγγραφον αὐτοῦ πρόσκλησιν, ἂν καὶ ἡ πρόσκλησις τοιαύτη ἦτον ἀφορμὴ καὶ αὐτὸς οὗτος τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης μέρος ἔλαβε παρευρεθεὶς καθ' ὅλας τὰς κατὰ ταύτην γενομένας πράξεις· ἀλλὰ καὶ τὰς γενομένας ἐξωδίκως προσβολὰς τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς δὲν δύνασθε νὰ παραδεχθῆτε, χωρὶς νὰ ἀκυρώσητε πᾶν ὅ,τι ὁ σύλλογος αὐτὸς ἐνήργησε, καθ' ὅσον περὶ τούτων, γενομένων κατὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ διαλογὴν, οὐδεμία ἐν τοῖς πρωτοκόλλοις καταφαίνεται ἔνστασις, ἂν καὶ τὰ ἐξωδίκως προσβάλλοντα πρόσωπα δὲν ἦσαν ἁπλοῖ ἐκλογεῖς ἢ ψηφοφόροι ἀλλὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐργασθέντα ἐπί τε τῆς ἐκλογῆς καὶ διαλογῆς, καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν δυνάμενα νὰ ἐγγράψωσι τὰς ἐνστάσεις αὐτῶν εἰς τὰ πρωτόκολλα. Κατὰ τοῦ λόγου τῆς μειοψηφίας, ὅτι ὑπῆρξε βία, ἀντεῖπεν ὅτι ἡ βία δὲν εἰκάζεται ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ· ἄλλως τε, καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ὀγδοήκοντα μόνον ἐρρούρων στρατιῶται, ἐκ τῶν ὁποίων, κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δήμων, πέντε ἢ ἓξ εἰς ἕκαστον τῶν δήμων ἐρρούρων, καταδιώκοντες τοὺς κατὰ τύχην τότε ἀναγνέντας ληστάς· ἐπὶ πᾶσιν, ἡ ἐκτίμησις τοῦ λόγου τούτου ἀπόκειται εἰς ὑμᾶς, διότι εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται νὰ κρίνητε κατὰ πόσον δῆμος ὅλος παρ' ἀριθμοῦ τόσου στρατιωτῶν νὰ διασῴθῇ δύναται. Κατὰ τοῦ λόγου, ὅτι ἡ ἐκλογὴ δὲν ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταλόγων, οἵτινες κατέστησαν ὁριστικοί, εἶπεν ὅτι, ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη ἐπὶ τῶν καταλόγων τοὺς ὁποίους ἡ Βουλὴ ἐθεώρησε κυρίους· ἡ ἔνστασις τοῦ δημάρχου Καλαβρύτων, ἐμφαίνουσα ὄχι μόνον τὴν ἀδικαιολόγητον αὐτοῦ διαγωγὴν ἀλλὰ καὶ τὸ ἀξιόποινον τῆς πράξεως, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι οὗτος λέγει ὅτι εἶχε μὲν τοὺς ὁριστικοὺς καταλόγους, ἔδωκε δὲ νέον τινὰ κατάλογον καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἐκλογὴν ἐνήργησαν· ἀλλὰ καὶ οἱ καταλόγοι εἰς οὓς ἐστηρίχθη ἡ ἐκλογὴ εἶναι οἱ δὶς παρὰ τῆς Βουλῆς κυρωθέντες. Ἡ μειονοψηφία, ἐκτὸς τούτων, καὶ εἰκασίας ἐκτίθησι, συμπεραίνουσα ὅτι ἐγένετο εἰκονικὴ ἡ ἐκλογὴ, διότι οἱ ἀποτυγχάνοντες ἔλαβον μίαν ἢ δύο ψήφους, καὶ ὄχι κἂν ὀλίγας κατὰ πολλοὺς τῶν δήμων· τοῦτο ὅμως ἀναιρεῖται ἀπὸ τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν συμβάντα, διότι τῶν ἀποτυγχόντων ὁ εἷς, ὁ Κ. Κ. Ζωγράφος, παρητήθη τῆς ἀπαιτήσεως νὰ ψηφοφορηθῇ. Συμπεραίνει ἔτι ὅτι εἰς πολλοὺς τῶν δήμων ἐτέθησαν εἰς τὰς κάλπας ὀνόματα ψηφοφορησάντων μὴ παρόντων· ἀλλ' ἐὰν παρατηρηθῇ ὅτι ὁ δῆμος Νωνάκριδος ἔχει χιλίους ἑξακοσίους ψηφοφόρους, ἐψηφοφόρησαν δὲ μόνον **164**, θέλει ἀποδειχθῇ ἡ εἰλικρίνεια μὲ τὴν ὁποίαν ἐνηργήθη ἡ ἐκλογή· καθ' ὅσον καὶ τὸ προσαγόμενον ἀποδεικτικὸν, ὑπογεγραμμένον παρά τινων τῶν κατοίκων Πατρῶν, ὅτι τρισχίλιοι περίπου ἐκλογεῖς διατέλουν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων των, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀληθέστατον, ἐπειδὴ προσάγεται ὄχι παρὰ τῶν ἀδικηθέντων ψηφοφόρων, τῶν ὁποίων ἐρρίφθησαν αἱ ψῆφοι χωρὶς νὰ ψηφοφορήσωσιν, ἐπειδὴ ἐξεδόθη παρ' ἀνθρώπων μὴ γνωριζόν-

των ἂν τὰ ὀνόματα τῶν καλλιεργαύντων, ὡς μαρτυροῦσιν, ἐγγεγραμμένα ὑπάρχουσιν εἰς τὰ πρωτόκολλα τῆς ψηφοφορίας, ἐπειδὴ ἀπέναντι πράξεως οὕτως ἰδιωτικῆς καὶ ἀπιθάνου ὑπάρχει ἄλλη σειρὰ ἐπισήμων πράξεων εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάρχει καὶ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ ἡ πίστις· καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη οἱ καλλιεργήσαντες εἰς τὰς ἰδιοκτησίας τῶν κατοίκων τούτων τῶν Πατρῶν ἐκλογεῖς πιθανὸν νὰ ἦσαν ἐκ τῶν μὴ ψηφοφορησάντων δισχιλίων, διότι οἱ ψηφοφόροι μὲν ὑπελογίσθησαν εἰς 8,000 ἐψηφοφόρησαν δ' ἑξακισχίλιοι, ἢ ἐκ τῶν ἀδίκως μὴ ἀναγνωρισθέντων ὡς ἐχόντων τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, διότι οὐδεὶς νὰ ἀρνηθῇ δύναται ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ὁρκωτῶν στεροῦσιν ἀδίκως πολλοὺς πολίτας τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, καὶ δὲν συμπεριλαμβάνουσιν αὐτοὺς εἰς τοὺς ψηφοφόρους· ἐκτὸς δὲ τούτων, καὶ ἐπειδὴ προσέτι κατὰ τὴν ψηφοφορίαν εἶχον παρεμπέσει τέσσαρες ἑορταί, καθ' ἃς οὗτοι διατελοῦντες εἰς Πάτρας καὶ ἀργοῦντες ἀπὸ τῆς καλλιεργείας, ἐδύναντο νὰ προσῆλθον εἰς τὴν 6 ἴσως ἀπέχουσαν ὥρας ψηφοφορίαν καὶ ἐψηφοφόρησαν, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν τἀναντία πιστοποιούντων.

Κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ἄλλος ἐξέθηκεν ὅτι πάντες ἀνέγνων τὰς ἐκθέσεις ἀμφοτέρας τοῦ τμήματος, καὶ τὰ κατὰ Καλάβρυτα οἶδασι, καὶ δύνανται νὰ ἐρωτήσωσι τὴν συνείδησίν των, καὶ χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τιθέντες νὰ φέρωσιν ἐπὶ τούτου ψῆφον. Εἶναι ἤδη τετάρτη ἢ πέμπτη φορὰ καθ' ἣν ἐκλογὴ ἐν Καλαβρύτοις ἐνηργήθη· πρὸ αὐτῆς ἐγένετο ἄλλη ἀκυρωθεῖσα, καὶ πρὸ ταύτης ἄλλη, ἥτις ἐπνίγη οὐδὲν ἀφεῖσα ἴχνος· ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ σκεφθῆτε ταῦτα, καὶ ἔτι, ὅτι ἡ προκειμένη ἐνηργήθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐκείνων προσώπων τῶν τὴν ἀκυρωθεῖσαν ἐνεργησάντων, τῶν ὁποίων αἱ παρανομίαι ἐκορυφώθησαν τότε, καὶ αἱ κατὰ τὴν ἐκλογὴν παρατυπίαι ὑπερῆραν πάντα βαθμόν, καὶ τοὺς ὁποίους ἡ Βουλὴ ἐστιγμάτισε τότε· ἀρκεῖ νὰ σκεφθῆτε ὅτι τὰς ψήφους πάσας τῆς ἐπαρχίας οἱ ἐπίδοξοι Βουλευταὶ ἔλαβον, ἂν καὶ ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι ἀπὸ τοῦ τόπου τούτου τὸ γένος καταγόντες, καὶ κτημάτων κύριοι καὶ ἰδιοκτησιῶν μετὰ τοῦ τόπου συνδεόμενοι αὐτούς, καὶ δι' εὐεργεσιῶν ἀπείρων, καὶ τοῦ κολοσσαίου τῆς ἐπαναστάσεως ἔργου, εὐγνωμοσύνης δικαιώματα εἰς τοῦ λαοῦ τὰ στήθη σχόντες. Ἡ ἐπαρχία ἅπασα καὶ ὁ λαὸς γνωρίζει ὅτι ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο εἰκονικῶς, πέποιθεν ὅμως ὅτι εὑρήσει παρ' ὑμῖν δικαιοσύνην· ὅταν ὅμως καὶ ὑμεῖς καταδικάσητε αὐτὸν, τότε ὠθεῖτε αὐτὸν εἰς τὴν διαφθοράν. Ἐκτὸς τῶν ἐπιδόξων Βουλευτῶν, δυναμένων ἄλλως νὰ ἐξασκῶσιν οἱανδήποτε ἐπιρροὴν, καὶ ἄλλοι ὑπάρχουσιν ἐπιρροὴν καὶ ὑπόληψιν ἔχοντες. Ταῦτα μὲ φέρουσιν εἰς τὴν ἰδίαν τοῦ εἰκονικοῦ τῆς ἐκλογῆς, καὶ ὑπὸ Σύνταγμα καὶ τὴν τοιαύτην τάξιν ἡμεῖς πρῶτοι ἔχομεν τὸ μέγα συμφέρον νὰ ἐξηγήσωμεν εἰς τὰ πέρατα τοῦ Κράτους ὅτι ἀναλύομεν καὶ δικαιοσύνην διανέμομεν ἐπὶ τῶν ἀλλαχοῦ ἐνεργουμένων, καὶ ὅτι ἐνταῦθα τιμωρεῖται ἡ κακία· ὀφείλομεν νὰ διδάξωμεν ὅτι ἐνταῦθα δὲν χωρεῖ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀπάτη, καὶ τοῦτο ἵνα διατηρήσωμεν καὶ Σύνταγμα καὶ Νόμους, κινδυνεύοντες ἄλλως· ἀνάγκη νὰ διαχειρίζωνται ὑπάλληλοι τὴν ἐλευθέραν τῶν λαῶν θέλησιν, καὶ νὰ πνίγωσι τὴν φωνήν των; κυριώσατε τότε τὴν παροῦσαν καὶ σιωπήσατε ἐπὶ ἐκλογῆς ἐνεργηθείσης παρὰ τοῦ λαοῦ, καταστραφείσης δὲ παρὰ τῆς ἐξουσίας, τῆς πρὸ τῆς ἀκυρωθείσης. Ἐντεῦθεν πρέπει νὰ ἐξέλθῃ ἡ ἀληθὴς διδασκαλία, καὶ νὰ λέγηται πᾶν ὅ,τι ἀπὸ τὴν καρδίαν ὑπαγορεύεται. Ἐπειδὴ δὲ δικάζετε ὡς ἔνορκοι, δὲν ὀφείλετε νὰ ἀκολουθῆτε τύπους ξηρούς, εἰς τῶν ὁποίων τὴν τήρησιν ὁ προαγορεύσας ἐκάλεσεν ὑμᾶς οἵτινες γνωρίζετε πῶς ἐγίνοντο, ἀλλ' ἐρωτήσατε τὴν συνείδησιν ὑμῶν καὶ ἀποφανθῆτε. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ γίνῃ τὸ ἔργον τοῦτο παλαίστρα προσωπικοτήτων· γνωρίζω μόνον τὰ παρὰ τῶν ἀρχῶν, καὶ τῶν ἐκεῖ σταλέντων καὶ ἔτι διατρουμένων στρατευμάτων, γενόμενα, καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Ἀκυρώσατε τὴν ἐκλογὴν, ἂν θέλητε νὰ δώσητε ἄγκυραν τῶν ἐλπίδων τοῦ δεινοπαθοῦντος λαοῦ, ἂν θέλητε νὰ δείξητε εἰς τοῦτον ὅτι ὑπάρχει που δικαιοσύνη. Αἱ παραιτήσεις τοῦ Ζωγράφου, τοῦ Ζαΐμη, ἀνθρώπων πολλὴν τὴν ἐπιρροὴν καὶ μεγάλην τὴν κοινωνικὴν ὑπόληψιν ἐχόντων ἐκεῖ, τί ἄλλο σημαίνουσιν, ἢ καταπίεσιν καὶ βίαν, καταβλύψιν τῆς ἐξουσίας καὶ παραβίασιν τῆς ἐλευθέρας τοῦ λαοῦ θελήσεως;

Κατὰ τούτων ἀντέλεξεν ἄλλος τάδε· διὰ τῆς ἐλθούσης πρότερον ἀποφάσεώς σας ἐπιδείξατε τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὑμῶν περὶ τῆς τηρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου· ὅσον δ' ὀφείλετε νὰ κλίνητε τούτου, τοσοῦτον ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προσέξητε μὴ διὰ παραδοχῆς ἀβασίμων ἐνστάσεων παραβιάσητε αὐτὸν καὶ προκαλέσητε νέα δεινοπαθήματα εἰς ἕνα λαὸν ὅλον. Αἱ ἐνστάσεις φέρουσιν εἰς ἀμφίβολον θέσιν, διότι δὲν δύνανται τις νὰ βεβαιωθῇ κατὰ πόσον ἔχουσι αὐταὶ ἀληθείας· ἀνατρέχοντες ὅμως εἰς τὴν φύσιν αὐτῶν καὶ τὰ συναδεύοντα αὐτὰς περιστατικὰ, πείθεσθε περὶ τοῦ ἀβασίμου αὐτῶν· ἡ ἔνστασις περὶ τοῦ παρανόμου σχηματισμοῦ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν ἀποδείκνυται ἀβάσιμος, διότι ὁ τοιοῦτος σχηματισμὸς προτίθε-

ται νὰ ἀποφέρῃ μονομερὲς ἀποτέλεσμα καὶ εἰκονικὴν ἐκλογήν· ἀλλὰ πανταχοῦ τῶν δήμων ἐξελέχθησαν ὡς μέλη τῶν ἐπιτρόπων πρόσωπα μὴ ἀνήκοντα ὅλως εἰς τοὺς ἐπιδόξους Βουλευτάς· τοῦτο δ' ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ὑπῆρξεν οὐδ' ἡ πρᾶξις, οὐδ' ὁ σκοπός· ἡ ἔνστασις περὶ τῆς εἰσαγωγῆς ψηφοδελτίων ψηφοφόρων μὴ ψηφοφορησάντων καὶ αὕτη ἀνακαλύπτεται ἀβάσιμος, διότι τὸ περιστατικὸν τῆς Νωνάκιδος πεῖθει ἕκαστον περὶ τῆς μὴ ἀληθείας καὶ τούτου· ἡ ἔνστασις ὅτι οἱ καταλογοι δὲ ἦσαν οἱ ὁριστικοὶ ἐπίσης δὲν εἶναι ἀληθής, διότι οὐδεμία τοιαύτη κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἐγένετο, ἀλλ' ἡ ὑπάρχουσα ἐπροτάθη παρὰ τῶν μετοψηφούντων μελῶν· καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι τὰ πάντα ἐγένοντο εἰκονικά, τὸ περὶ καταλόγων ζήτημα ἦτον ἀδιάφορον, ὅταν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ παραπληρώσωσι τὰς κάλπας· τοῦτο δ' ἀποδεικνύει ἐπὶ μᾶλλον τὸ ἀβάσιμον ἀμφοτέρων τῶν ἐνστάσεων, καταστρεφουσῶν ἀλλήλας. Τὸ πιστοποιητικὸν τῶν κατοίκων Πατρῶν ἀπέναντι ἐπισήμων πράξεων δὲν δύναται νὰ γείνῃ παραδεκτόν, διότι τοιοῦτα δύνανται νὰ προταγάγωσι κατὰ τῶν πλέον εὐλόγων ἐκλογῶν· καὶ κατὰ τῆς ἐκλογῆς Μαντινείας τοιαῦτα προτηγέχθησαν πιστοποιητικά, ἀλλ' οἱ μὴ ψηφοφορήσαντες κατέθηκαν τὰς ψήφους των εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον· ἐνταῦθα δὲ δὲν εἶναι βεβαιωσίς τις ἀπὸ τοὺς ψηφοφόρους ὅτι δὲν ἐψηφοφόρησαν. Τὰ πρόσωπα τὰ ἀναδειχθέντα ἐπὶ τῆς πρώτης ἐκλογῆς ἦσαν οἱ Κ. Κ. Παπαδαῖος καὶ Ἀνδρικόπουλος· ἀμφότεροι ἔχοντες ἐπιρροὴν εἰς τὸν τόπον, οἱ δ' ἄλλοι Ζαΐμης καὶ λοιποί, ἀπομακρυνθέντες πολυετίαν τοῦ τόπου, καὶ ὅταν ἀνεδείχθησαν Βουλευταί, ἀνεδείχθησαν συνδρομῇ τῶν δύο τούτων προσώπων· οἱ Πετμεζαῖοι ἐπίσης τὸ αὐτὸν ἔχουσιν ἐπιρροήν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψήφων, τὰς ὁποίας ἔλαβον μ' ὅλην τὴν ἀντίδρασιν τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογήν· διὰ τοῦτο καὶ μετὰ τὸν συνδυασμὸν τούτων προϊόντες οἱ ἄλλοι τὸ ἀποτέλεσμα παρητήθησαν τῆς ἐκλογῆς. Τὰ περὶ τούτων πολλάκις ἐλέχθησαν, καὶ πᾶσα ἐπανάληψις περίττευε· καθόσον ὅμως ἐμνημονεύθη ἡ δευτέρα ἐκλογή, ἓν μέρος ἐνεργηθεῖσα, σᾶς παρατηρῶ ὅτι ἐνθυμεῖσθε τὰ δυστυχῆ συμβάντα τῆς ἐκλογῆς ἐκείνης, καὶ συνομολογεῖτε ὅτι δι' ἐκεῖνα ἡ ἐξουσία ὤφειλε νὰ λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα πρὸς τήρησιν τῆς δημοσίου τάξεως, καὶ ταῦτα δὲν πρέπει ν' ἀποδίδομεν ἤδη εἰς πρόθεσιν παραβιάσεως. Τὰ περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως εἶναι δύσκολον νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς πρόθεσιν ἐπίσης τοιαύτην, καὶ ἐν γένει τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι δύσκολον, διότι ἀναγαῖα μὲν εἶναι ἡ στρα-

τιωτικὴ δύναμις εἰς τὰς ἐκλογὰς πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως, δὲν πρέπει ὅμως νὰ ᾖναι μεγάλη ὥστε νὰ συνάγηται ἐκ τούτου ἡ καταβλιψις τῶν πολιτῶν, καὶ τοιαύτη δὲν ἦτον ἐσχάτως εἰς Καλάβρυτα. Εἶναι ἀναγκαῖον νὰ παρατηρηθῇ ἐπὶ τέλους ὅτι πρέπει νὰ τελειώσωσι τὰ συμβεβηκότα τῶν Καλαβρυτινῶν, διότι ὁ λαὸς τρίτην ἤδη ὥραν προσῆλθεν εἰς ἐκλογικὴν πάλην, ἐκ δὲ τῶν ἀπορρίψεων τῶν ἐκλογῶν, τὰς ὁποίας κατ' ἀνάγκην ἡ Βουλὴ ἐνήργησεν, ὁ λαὸς ἔπαθε, καὶ μεγάλως· τοῦτο δὲν προτείνω νὰ ἐπιρρεύσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν σας, ἀλλὰ πρέπει νὰ λησθῇ ὑπ' ὄψιν καθόσον ἐκ τῶν ἐνθέντων σχηματίζεται πεποίθησις ὑπὲρ τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἐκλογῆς.

Εἰς τοῦτον ἁπάντων ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκεν ὅτι ἡ ἐξέτασις περὶ τῆς ὁριστικότητος ἢ μὴ τῶν καταλόγων περιττὴ εἶναι, διότι ὑπαρχούσης εἰκονικῆς τῆς ψηφορορίας ἀδιάφορον εἶναι πῶς οἱ κατάλογοι συνετάχθησαν, καὶ ἂν ἐτηρήθησαν ἢ μὴ οἱ τύποι. Ὅτι οἱ ὑποψήφιοι Βουλευταὶ εἶναι μὲν ἐκ τῶν ἐχόντων ἐπιρροὴν εἰς Καλάβρυτα, ἀλλ' ἐπίσης εἶναι καὶ ἄλλα μὲ πλειοτέραν ἴσως ἐπιρροὴν πρόσωπα, ἡ δὲ παντελὴς τούτων παράλειψις, πρὸς τοὺς ὁποίους οὔτε μία ψῆφος ἐδόθη, δεικνύει τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἐξουσίας καὶ τὸ εἰκονικὸν τῆς ψηφορορίας· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Π. Σοφιανόπουλος, ὅστις εἰς τὴν πρὸ ταύτης ἐκλογὴν ἔλαβεν ἐξ χιλιάδας περίπου ψήφους, ἤδη οὐδεμίαν ἔλαβεν· ἀπόδειξις ὅτι καὶ τότε καὶ ἤδη εἰκονικῶς ἐνηργήθη ἡ ἐκλογή. Τὰ περὶ ἐνόπλου δυνάμεως πολλάκις ἐλέχθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, καὶ δὲν χρῄζουσι πλέον ἀπαντήσεως τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος λεγθέντα. Τοῦτο δὲ μόνον εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως, ὅτι εἰς Καλάβρυτα τότε ἀπεστάλη ἔνοπλος δύναμις ὅταν ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης νομίμως τρίτης ἐκλογῆς, τὴν ὁποίαν ἀπέκρυψαν αἱ ἀρχαὶ ἐκεῖ, ἐξαφανίσασαι ἢ κρύψασαι τὰς κάλπας, ἀνεδείχθησαν Βουλευταὶ πρόσωπα μὴ εὐάρεστα πρὸς τὴν ἐξουσίαν· διότι ἡ ἐξουσία ἀπεφάσισε διὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως νὰ παραξιάσῃ τὴν θέλησιν τῶν κατοίκων.

Ἐνταῦθα ἀποπερατωθείσης τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι κατὰ τὸν κανονισμὸν δύο ἐκ ταύτης προκύπτουσι ζητήματα, α) ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδέχηται ὡς ἔγκυρον τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων ἢ ὄχι, καὶ β') ἐὰν οἱ ἐκ ταύτης ἀναδειχθέντες Βουλευταὶ ἔχωσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα ἢ ὄχι.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ζητηθεῖσαν ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα Βουλευτῶν, ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος,

ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Δ. Μελετοπούλου καὶ Ν. Καλλέργη, μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῶν ψήφων ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἔγκυρον τῆς ἐκλογῆς διὰ ψήφων 67 πρὸς 32, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κῦρος τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων ναὶ ἢ ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	N.	Νῖκος Θέου	O.
Δ. Ὀρεινὸς	N.	Α. Γουζούασης	N.
Γ. Λογιωτατίδης	N.	Α. Βιλαέτης	ἀπὼν
Θ. Γρίβας	N.	Λ. Κρεστενίτης	N.
Ν. Μαυρομιμάτης	O.	Σ. Χ. Στρυνόπουλος	N.
Ζ. Ι. Βάλβης	N.	Ι. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ
Γ. Γουλιμῆς	N.	Ι. Κλίμακας	N.
Π. Δ. Καμπάνης	N.	Σίλβεστρος Στερνάκης	N.
Μ. Λ. Καΐρης	N.	Ν. Δελέντας	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Τσόκρης	O.	Θ. Μαρκεζίνης	»
Α. Σ. Δανόπουλος.	O.	Α. Γ. Τζάνος	N.
Ι. Βλάσσης	O.	Β. Νικολαΐδης	N.
Ι. Κωλέττης		Γ. Γουναρόπουλος	N.
Α. Μεταξᾶς	O.	Β. Καραγιάννης	N.
Δ. Καλλιφρονᾶς	N.	Ι. Ζάρκος	N.
Σ. Βλάχος	O.	Ι. Ν. Φλέσσας	N.
Π. Ράγκος	O.	Π. Ι. Κυριακός	N.
Ι. Καραγιαννόπουλος	O.	Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	N.
Α. Γεωργαντᾶς	N.	Α. Νοταρᾶς	N.
Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ	Εὐθύμ. Κανελλόπουλος	O.
Τζανετ. Γρηγοράκης	N.	Εὐς. Οἰκονομόπουλος	O.
Δ. Τζιγκουράκος	N.	Κ. Χ. Παναγιώτου	N.
Γ. Κονδύλης	N.	Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος	N.
Κ. Φασίτζας	N.	Μ. Πρωτοπαπᾶς	N.
Ι. Χαραμῆς	N.	Δ. Κυριακίδης	N.
Ι. Κρανίδης	N.	Σ. Πάγκαλος	N.
Ι. Γιολδάσης	N.	Κ. Θ. Κολοκοτρώνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Λ. Ζῶτος.	O.	Δ. Πλαπούτας	N.

Κ. Δελιγιάννης	O.	Δ. Κουμανιώτης	N.
Ν. Μπούκουρας	N.	Σ. Λογοθετόπουλος	N.
Ν. Κορφιωτάκης	N.	Α. Μαρκόπουλος	N.
Σ. Παρθενόπουλος	ἠρνήθη ψῆφον	Π. Κώστας Τζαμάλας	N.
Π. Βαρβιτζιώτης	N.	Μ. Γ. Σχινᾶς	O.
Γ. Φεγγαρᾶς	O.	Γ. Μπάστας	N.
Γ. Δερνιτσώτης	O.	Φιλ. Ἰωάννου	ἀπὼν
Κ. Τ. Σαντᾶς	O.	Σ. Ἀντωνιάδης	N.
Μελέτης Χ. Μελέτη	N.	Κ. Ἀντωνιάδης	ἀπὼν
Π. Βάρβογλης.	O.	Κ. Προβιλέγιος	»
Ῥ. Παλαμίδης.	O.	Ι. Π. Ταταράκης	N.
Γ. Ῥεβελιώτης	ἐν ἀδείᾳ	Ἀδριανὸς Σωτηρίου	O.
Β. Δημητρακόπουλος	N.	Διομίδης Κυριακοῦ	O.
Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ	Ν. Καλλέργης	O.
Π. Καλαμαριώτης	O.	Σταμάτιος Δάῤῥας	O.
Π. Δαρειώτης	N.	Ἀμβρ. Σκαραμαγκᾶς	O.
Νικ. Σταματελόπουλος	ἀσθενὴς	Ι. Στάϊκος	N.
Δ. Σακελλαριάδης	O.	Α. Παππατζόρης	N.
Ι. Φαρμάκης	ἠρνήθη ψῆφον	Δ. Πολυχρονόπουλος	O.
Κ. Βέϊκος	N.	Ι. Τομαρᾶς	N.
Μ. Ἰατρὸς	ἐν ἀδείᾳ	Α. Κιζάνης	O.
Ι. Εὐσταθίου	ἀπὼν	Δ. Δρόσος	O.
Φ. Κ. Μαῦρος	N.	Εὐστ. Μ. Παρίσης	N.
Γ. Κάνδυας	N.	Γ. Δοκὸς	ἀπὼν
Σ. Μπαρότζης	N.	Δ. Κριεζῆς	N.
Δ. Μπιρμπίλης	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Χαντζίσκος	N.
Α. Μαυρομιχάλης	N.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Πικουλάκης	N.	Ι. Γαρδίκης	N.
Χ. Καπετανάκης	ἀπὼν	Ν. Κριεζώτης	N.
Κ. Ζαρειφόπουλος	O.	Ι. Οἰκονόμου	N.
Κ. Οἰκονομόπουλος	O.	Ε. Ἀποστολίδης	N.
Α. Καλαμογδάρτης	O.	Κ. Κανάρης	N.
Κ. Τσερτίδης	O.	Γ. Δ. Σταματάρας.	N.

Γενομένης κατόπιν ψηφοφορίας δι' ἀναζάσεως καὶ ἐπὶ τοῦ 6ου, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὡς ἔχοντας τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τοὺς ὑποψηφίους Βουλευτάς.

Ἀνηγόρευσε δὲ ὡς Βουλευτὰς τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων τοὺς ΚΚ. Βασίλειον Πετμεζᾶν, Ἀθανάσιον Ν. Πετμεζᾶν, Ἠλίαν Παπαδαῖον, καὶ Νικόλαον Ἀνδρίκου.

Μετὰ ταῦτα ἐνηργήθη ἡ διὰ κληρώσεως μηνιαία ἀνανέωσις τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς, συμπληρωθέντος τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς προηγηθείσης κληρώσεως· ἔλαχον δὲ ὡς μέλη αὐτῶν οἱ ἑξῆς· ἤτοι

Τοῦ Α'.	Β'.	Γ'.
Γ. Γριζάνος	Μ. Σχινᾶς	Τσαν. Γρηγοράκης
Δ. Μελετόπουλος	Ε. Ἀποστολίδης	Ν. Μπούκουρας
Α. Καλαμογδάρτης	Γ. Νοταρᾶς	Κ. Τ. Σαντᾶς
Α. Νοταρᾶς	Ν. Σταματελόπουλος	Δ. Πλαπούτας
Ι. Οἰκονόμου	Δ. Κυριακοῦ	Π. Παπατσώρης
Π. Καλαμαριώτης	Κ. Δελιγιάννης	Ι. Ταταράκης
Π. Ῥάγκος	Δ. Ὀρεινὸς	Ι. Τομαρᾶς
Κ. Προβελέγιος	Γ. Ῥεβελιώτης	Α. Σ. Δανόπουλος
Ι. Βλάσης	Σ. Ηάγκαλος	Δ. Κουμανιώτης
Φίλ. Ἰωάννου	Π. Ηάρβουλης	Ι. Φαρμάκης
Α. Μεταξᾶς	Δ. Σακελλαριάδης	Δ. Πολυχρονόπουλος
Α. Κιζάνης	Α. Γεωργαντᾶς	Γ. Γουλιμῆς
Ι. Στάϊκος	Σ. Μπαρότσης	Νίκος Θέου
Π. Κ. Τσαμάλας	Εὐ. Κανελλόπουλος	Ι. Κλίμακας
Κ. Φασίτσας	Χ. Καπετανάκης	Ν. Δελένδας
Π. Ι. Κυριακὸς	Εὐς. Οἰκονομόπουλος	Ι. Ἀναγνωστόπουλος
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Δ. Μπιρμπίλης	Ι. Γαρδύκης
Π. Δαρειώτης	Ν. Καλλέργης.	Γ. Γουναρόπουλος
Δ'.	**Ε'.**	**Στ'.**
Θ. Γρίβας	Ρ. Παλαμίδης	Γ. Φεγγαρᾶς
Δ. Χατζίσκος	Δ. Δρόσος	Λ. Λαπουσιάδης
Πικουλάκης	Σ. Ηαρθενόπουλος	Α. Παππατσώνης
Σ. Βλάχος	Γ. Κονδύλης	Κ. Χ. Παναγιώτου
Ν. Μαυρομμάτης	Β. Νικολαΐδης	Κ. Ἀντωνιάδης
Ἐμ. Τσοῦχλος	Δ. Τσιγκουράκος	Λ. Βιλαέτης
Σ. Δάρρας	Δ. Ζῶτος	Γ. Βάστας
Σ. Ἀντωνιάδης	Α. Κρεστενίτης	Ε. Παρίσσης
Ι. Χαραμῆς	Δ. Κυριακίδης	Κ. Κανέρης
Καμπάνης	Μ. Ἰατρὸς	Σ. Λογοθετόπουλος
Ι. Εὐσταθίου	Α. Σωτηρίου	Λ. Μαυρομιχάλης
Α. Τζάνος	Κ. Κολοκοτρώνης	Ι. Φλέσσας
Β. Δημητρακόπουλος	Ι. Ζάρκος	Δ. Κριεζῆς
Α. Σκαραμαγκᾶς	Α. Γουζούασης	Γ. Δοκὸς
Μ. Καίρης	Κ. Βέϊκος	Φρ. Μαῦρος
Α. Μαρκόπουλος	Ι. Κάνευας	Μ. Πρωτοπαππᾶς
Β. Καραγιάννη	Δ. Τσόκρης.	Σ. Στεφανάκης
	Ζ'.	
Ν. Κορφιωτάκης	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ι. Κωλέττης
Ζ. Ι. Βάλβης	Ν. Κριεζώτης	Γ. Λογιωτατίδης
Θ. Μαρκεζίνης	Π. Βαρβιτσιώτης	Δ. Καλλιφρονᾶς
Ι. Γιολδάσης	Ι. Καραγιαννόπουλος	Μ. Χ. Μελέτης
Κ. Τσερτίδης	Κ. Ζαρειφόπουλος	Γ. Σταματάρας
Ι. Κρανίδης	Δερνιτσιώτης	

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀδεία τῆς Βουλῆς ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως τὸ ἀπολειπόμενον μέρος τῆς χθεσινῆς ἡμερησίας διατάξεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζάρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΒ'.

Τῆς 22 Μαρτίου.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους, συνελθόντων τῶν ΚΚ. Βουλευτῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, καὶ εὑρεθέντων κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ αὐτῶν καταλόγου παρόντων 102 καὶ ἀπόντων ἄνευ ἀδείας ἢ κωλύματος ἕξ, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, τὰ ὁποῖα γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπεγράφησαν παρά τε τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων.

Οἱ χθὲς ἀναγορευθέντες Βουλευταὶ τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων Κ. Β. Πετμεζᾶς, Ἀθ. Ν. Πετμεζᾶς, Ἠλίας Παππαδαῖος καὶ Νικόλαος Ἀνδρίκου ὤμοσαν ἐν πλήρει συνεδριάσει τὸν ἀπὸ τὸ 57 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐπιβαλλόμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα πρωτόκολλον ὁρκοδοσίας· καὶ γενομένης κληρώσεως περὶ τῆς κατατάξεως αὐτῶν εἰς τὰ τμήματα τῆς Βουλῆς ἔλαχον, ὁ μὲν Β. Πετμεζᾶς ὡς μέλος τοῦ Γ'., ὁ δὲ Α. Ν. Πετμεζᾶς τοῦ Ζ'., ὁ Ἠλ. Παπαδαῖος τοῦ Στ'. καὶ ὁ Ν. Ἀνδρίκου τοῦ Ε'. τμήματος.

Ἀνηγγέλθη μετὰ ταῦτα ὅτι ἐξελέχθησαν ὑπὸ τοῦ Α'. τμήματος Πρόεδρος ὁ Κ. Π. Κώστας Τσαμάλας καὶ Γραμματεὺς ὁ Κ. Σ. Χ. Στεφανόπουλος.

ὑπὸ τοῦ	Β'.	Πρόεδ.	ὁ Κ. Πάγκαλος	καὶ	Γραμ.	ὁ Κ. Εὐς.	Οἰκονομ.
»	Γ'.	»	» Τομαρᾶς	»		Ι.	Ταταράκης.
»	Δ'.	»	» Θ. Γρίβας	»		Δ.	Χατζίσκος.
»	Ε'.	»	» Ρ. Παλαμίδης	»		Δ.	Ζῶτος.
»	Ϛ'.	»	» Α. Μαυρομιχ.	»		Κ.	Ἀντωνιάδης.
»	Ζ'.	»	» Ν. Κριεζώτης	»		Γ.	Σταματάρας

Καὶ ὡς μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς
ὑπὸ τοῦ Α΄. Τμήματος ὁ Κ. Π. Ι. Κυριακός.
» Β΄. » » Γ. Ἀποστολίδης.
» Γ΄. » » Α. Παππατσώρης.
» Δ΄. » » Ι. Εὐσταθίου
» Ε. » » Σ. Παρθενόπουλος
» Ϛ΄. » » Σ. Λογοθετόπουλος
» Ζ΄. » » Κ. Οἰκονομόπουλος.

Παρεδέχθησαν δὲ ὡς συζητητέαι ὑπὸ πλειόνων τῶν δύο τμημάτων ά.) ἡ πρότασις περὶ συστάσεως ἑρημερίδος τῆς Βουλῆς. β΄.) ἡ πρότασις περὶ ἐγκεντρώσεως ἀγριοελαιοδένδρων γ΄.) ἡ περὶ διακριτικῶν τιμητικῶν σημείων διὰ τοὺς πληρεξουσίους τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως. δ΄.) ἡ τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, καὶ ε.) ἡ περὶ μοναστηριακῶν κτημάτων.

Ὁ Πρόεδρος παρετήρησε μετὰ ταῦτα ὅτι αἱ εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ ἐπί τινων προτάσεων καὶ νομοσχεδίων βραδύνουσιν εἰσέτι τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εἰσηγητικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων, ἐν ᾧ πρὸ πολλοῦ συνεστήθησαν· ὅτι ἡ βραδύτης αὕτη ἐπιφέρει βραδύτητα καὶ ἀναβολὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, καὶ ὅτι πρέπει διὰ ταῦτα οἱ εἰσηγηταὶ νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκθέσεων.

Εἰς τὸν προτείναντα δὲ, διὰ νὰ προσδεύσωσιν αἱ τμηματικαὶ καὶ αἱ λοιπαὶ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, νὰ ἐρωτᾷ κατὰ Σάββατον ὁ Πρόεδρος τὰς εἰσηγητικὰς ἐπιτροπὰς περὶ τῶν ἀνατεθεισῶν εἰς αὐτὰς ἐργασιῶν, ὥστε δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου νὰ ἐπισπεύδωνται αἱ ἐργασίαι αὐτῶν καὶ ν' ἀναγινώσκωνται αἱ ἐκθέσεις, ἢ ἄλλως νὰ γνωστοποιῶνται εἰς τὴν Βουλὴν οἱ λόγοι τῆς ἀναβολῆς καὶ παρατάσεως, ὁ πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι αἱ εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαὶ καθῆκον ἔχουσι τὴν ταχείαν εἰσαγωγὴν τῶν ἐκθέσεων οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ γνώμη αὐτῶν, ὅτι ἡ τάξις αὕτη δὲν ἐτηρήθη μέχρι τοῦδε καὶ ὅτι ἐπομένως διὰ νὰ καθιερωθῇ πρέπει ἡ πρότασις νὰ γίνῃ σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν· ἕτερος δὲ παρετήρησεν ὅτι ἡ διάρκεια τῶν ἐργασιῶν τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν ἐξήρτηται πολὺ ἀπὸ τὴν ὕλην, ἐφ' ἧς ἐργάζονται, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κανονισμὸς δὲν ἔθηκε περιορισμὸν διά προθεσμίας τινός, ἀλλ' ἄφησεν εἰς τὴν συνείδησιν τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν νὰ συμβιβάζωσι τὴν ὡρίμον ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων σκέψιν μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα καὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων· ὅτι μέλος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν κτλ.

ὡς αἰτίαν τῆς βραδύτητος τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐκθέσεως θεωρεῖ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισε κατ' ἀρχὰς ἀναγκαῖον νὰ συμπληρώσῃ ἐλλείψεις τινὰς τοῦ προταθέντος Νομοσχεδίου, ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ ὅλον τι πλῆρες, ἀλλ' ἤδη ἐπειδὴ τοῦτο δύσκολον εἶναι, ἀπεφάσισε να περιορισθῇ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις ἐπὶ μόνου τοῦ προταθέντος κειμένου.

Ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς αἱ πρότιναν ἡμερῶν δοθεῖσαι εἰς τὸ Προεδρεῖον αἰτήσεις περὶ ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας Κ. Π. Βάρβογλη, τοῦ τῆς Σπάρτης Γ. Φεγγαρᾶ, τοῦ Ἄργους Ι. Βλάσση καὶ τῶν τῆς Κορίνθου Γεωργαντᾶ Νοταρᾶ καὶ Ἀνδρέου Νοταρᾶ, αἵτινες ὅμως θέλουν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς πραγματοποιηθῇ, καὶ ἐνεκρίθη νὰ χορηγηθῇ εἰς τοὺς τρεῖς πρώτους μηνιαίας ἀπουσίας, εἰς δὲ τοὺς δύο τελευταίους δεκαπενθημέρου ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἐνεκρίθη ἐπίσης νὰ δοθῇ μηνιαίας ἀπουσίας ἄδεια καὶ εἰς τὸν Βουλευτὴν Μαντινείας Β. Δημητρακόπουλον, μὴ πραγματοποιήσαντα ποσῶς τὴν πρό τινος χορηγηθεῖσαν εἰς αὐτὸν δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

Παρετηρήθη πρὸς τούτοις ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀνανεωθείσης ἤδη διὰ τῆς ἐκλογῆς νέων μελῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων, ὅτι αἰτία τῆς ἀναβολῆς τῆς εἰσαγωγῆς ἐκθέσεως εἶναι, διότι, ἂν καὶ ἕτοιμος εἶναι ἡ ἐπὶ πολλῶν ἀναφορῶν ἔκθεσις, δὲν ἐπρόλαβον τὰ μέλη πρὶν τῆς παύσεώς της νὰ ἐπιφέρωσι τὰς παρατηρήσεις των καὶ τὴν ἔγκρισίν των· ἐζήτησε δὲ τὴν ἄδειαν νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἔκθεσιν ταύτην ἤδη ἡ μετὰ τὴν ἔγκρισίν της καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ τὰς γενομένας δὲ παρατηρήσεις ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς ἐκθέσεως παρὰ τῶν λοιπῶν μελῶν, καὶ ὅτι ταῦτα, ὡς ἀνανεωθείσης ἤδη τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν δύνανται πλέον νὰ ἐνεργήσωσι τοιαῦτα καθήκοντα, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη νὰ διευθυνθῶσι καὶ αἱ ἐφ' ὧν ἡ ἔκθεσις αὕτη ἀναφοραὶ μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὴν νέαν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπήν.

Ἀναγγείλαντος τοῦ Προέδρου ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως, παρετηρήθη ὑπό τινος ὅτι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐναντίον τῆς μέχρι τοῦδε φυλαχθείσης τάξεως δὲν εἶναι ὑπογεγραμμένη ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη ἢ τουλάχιστον ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀπὸ μόνον τὸν εἰσηγητήν· καὶ ὑπ' ἄλλου

ὅτι εἰς Γαλλίαν, ὅθεν ἐρανίσθη καὶ ὁ ἡμέτερος κανονισμός, μετὰ τὴν σύσκεψιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου ἀντικειμένου, ἡ πλειοψηφία αὐτῆς διορίζει τὸν εἰσηγητήν της, συντάττοντα καὶ ὑπογράφοντα μόνον τὴν ἔκθεσιν, διότι οὐδεμία ἀμφιβολία εἶναι ὅτι οὗτος πιστῶς καὶ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς λόγους ταύτης θέλει ἐκθέσει· ὅτι ἡ τάξις αὕτη εἶναι προτιμητέα, ἐφαρμοστέα δὲ καὶ καθ' ἡμᾶς κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ 61 ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ· εἰπόντος δὲ τοῦ πρὸ τούτου ἀγορεύσαντος ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ καθιερωθῇ ἡ τάξις αὕτη ἐπέφερε τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, καὶ προτείναντος τὴν παρὰ τῆς Βουλῆς ἔγκρισιν, ὁ Πρόεδρος εἶπεν ὅτι ἡ πρότασις αὕτη μένει ἐκκρεμὴς διὰ νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ εἰς τινα τῶν προσεχῶν συνεδριάσεων.

Οὐδενὸς δ' ἀντειπόντος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, ἐπενεχθείσης μόνης τῆς παρατηρήσεως ὅτι ὁ τίτλος τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων» πρέπει κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ «περὶ εἰδικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῆς α. τετραμηνίας κτλ.» ἐψηφοφορήθη κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ συνόλου νομοσχεδίου, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Α. Σ. Δανοπούλου καὶ Δ. Χατζίσκου. Μετὰ τὴν ἐπιμέτρησιν δὲ τῶν ψήφων, ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ συνόλου νομοσχεδίου, κατὰ τὸ προσαρτώμενον πρωτόκολλον ψηφοφορίας.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν Βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ Συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς τετραμήνου πιστώσεως, ναὶ, ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δ. Μελετόπουλος	Ν.	Α. Σ. Δανόπουλος	Ν.
Δ. Ὀρεινὸς	Ν.	Ι. Ν. Βλάσσης	Ν.
Γ. Λογιωτατίδης	Ν.	Ι. Κωλέττης	
Θ. Γρίβας	Ν.	Α. Μαυροκορδάτος	ἀπών
Ν. Μαυρομμάτης	Ν.	Δ. Καλιφρονᾶς	Ν.
Ζ. Ι. Βαλέτης	ἀπών	Σ. Βλάχος	Ν.
Γ. Γουλιμῆς	Ν.	Π. Ῥάγκος	ἀπών
Π. Δ. Καμπάγης	ἀπών	Ι. Καραγιαννόπουλος	Ν.
Μ. Α. Καΐρης, Δ. Τζόκρης	ἀπόντες	Δ. Γεωργαντᾶς	Ν.
		Α. Λαπουσιάδης	ἐν ἀδείᾳ

Τζανετάκης Γρηγοράκης	Ν.	Π. Βαρβιτσιώτης	Ν.
Δ. Τζιγκουράκος	Ν.	Γ. Φεγγαρᾶς	Ν.
Γ. Κανδύλης	Ν.	Γ. Δερνιτσιώτης	Ν.
Κ. Φασίτσας	Ν.	Κ. Τ. Σαντᾶς	Ν.
Κ. Χαραμῆς	Ν.	Μελέτης Χατζῆ Μελέτη	Ν.
Ι. Κρανιδῆς	Ν.	Π. Βάρδογλης	Ν.
Ι. Γιολδάσης	Ν.	Ῥ. Παλαμίδης	Ν.
Δ. Α. Ζῶτος	Ν.	Γ. Ῥιβελιώτης	Ν.
Νίκος Θέου	Ν.	Β. Δημητρακόπουλος	Ν.
Α. Γουζούασης	Ν.	Π. Παππατζώνης	ἐν ἀδείᾳ
Δ. Βλαΐτης	ἀπών	Π. Καλαμαριώτης	Ν.
Δ. Κρεστενίτης	Ν.	Π. Δαρειώτης	Ν.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν.	Νικ. Σταματελόπουλος	Ν.
Ἰω. Ἀναγνωστόπουλος	ἐν ἀδείᾳ	Δ. Σακελλαριάδης	Ν.
Ι. Κλίμακας	Ν.	Ι. Φαρμάκης	Ν.
Χιλιόστερος Στεφανάκης	Ν.	Κ. Βεΐκος	ἀπών
Ν. Δελέντας, Θ. Μαρκεζίνης	ἐν ἀδείᾳ	Μ. Ἰατρὸς	ἐν ἀδείᾳ
		Ἰω. Εὐσταθίου	Ν.
Α. Γ. Τζάνος	Ν.	Φ. Κρ. Μαῦρος	Ν.
Β. Νικολαΐδης	Ν.	Γ. Κάνδυας	Ν.
Γ. Γουναρόπουλος	Ν.	Σ. Μπαρόζης	Ν.
Β. Καραγιάννης	Ν.	Δ. Μπιρμπίλης	Ν.
Ι. Ζάρκος	ἀπών	Α. Μαυρομιχάλης	Ν.
Ι. Ν. Φλέσσας	Ν.	Δ. Πικουλάκης	Ν.
Π. Ι. Κυριακὸς	Ν.	Χ. Καπετανάκης	Ν.
Γεωργαντᾶς Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Ζαρειφόπουλος	Ν.
Α. Νοταρᾶς	Ν.	Κ. Οἰκονομόπουλος	Ν.
Εὔθυμιος Κανελόπουλος	Ν.	Α. Καλαμογδάρτης	Ν.
Εὐστάθιος Οἰκονομόπουλ.	Ν.	Κ. Τζερτίδης	Ν.
Κ. Χ. Παναγιώτου	Ν.	Δ. Κουμανιώτης	Ν.
Ἐμμανουὴλ Χ. Τσοῦχλος	ἀπών	Σ. Ἀγγελετόπουλος	Ν.
Μ. Πρωτοπαππᾶς	Ν.	Α. Μαρκόπουλος	Ν.
Δ. Κυριακίδης	Ν.	Μαππακώστας Τζαμάλας	Ν.
Σ. Παγκαλος	Ν.	Μ. Γ. Σχινᾶς	Ν.
Κ. Θ. Καλοκατρώνης	Ν.	Γ. Μπάστας	Ν.
Δ. Πλαπούτας	Ν.	Φίλιππος Ἰωάννου	ἀπών
Κ. Δεληγιάννης	Ν.	Σ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ν. Μπούκουρας	Ν.	Κ. Ἀντωνιάδης	Ν.
Ν. Κορφιωτάκης	Ν.	Κ. Προβιλέγιος	Ν.
Σ. Παρθενόπουλος	Ν.	Ι. Π. Ταταράκης	Ν.

Ἀδριανὸς Σωτηρίου	Ν.	Εὐστ. Μ. Παρίσσης	Ν.
Διομήδης Κυριακοῦ	Ν.	Γ. Δοκὸς	Ν.
Ν. Καλλέργης	Ν.	Δ. Κριεζῆς	Ν.
Σταμάτιος Δάρρας	Ν.	Δ. Χατζῆσκος	Ν.
Ἀμβρ. Σαραμαγκᾶς	Ν.	Γ. Γριζάνος	ἐν ἀδείᾳ
Ι. Στάϊκος	Ν.	Ι. Γαρδίκης	Ν.
Α. Παππατζώρης	Ν.	Ν. Κριεζώτης	Ν.
Δ. Πολυχρονόπουλος	Ν.	Ι. Οἰκονόμου	Ν.
Ἰω. Τομσρᾶς	Ν.	Ε. Ἀποστολίδης	Ν.
Α. Κιζάνης	Ν.	Κ. Κανάρης	
Δ. Δρόσος	Ν.	Γ. Δ. Σταματάρας	Ν.

Προβάσης ἀκολούθως τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα, ἤτοι τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη αὐτό τε καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς ἐπιτροπῆς

Τὴν τροπολογίαν ταύτην ἀντικρούων ὁ πρῶτος ἀγορεύσας ἐξέθηκεν ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπαρουσιάσθη τὸ ζήτημα, καὶ διάφοροι ὑπεστήριξαν τὴν ἀρχὴν, ὅτι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν πρέπει νὰ ἀλλοιόνωνται αἱ βάσεις τῶν νόμων καὶ κανονισμῶν· ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν ἐνέκρινε τοῦτο, παραδεχθεῖσα μεταβολάς τινας διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τοιαύτη ἀρχὴ ἰσχύει καὶ εἰς Γαλλίαν, ὅπου ὁ προϋπολογισμὸς δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀλλοιώσεις εἰς τὰς διατάξεις νόμου τινος, ἀλλὰ μόνον ἐλαττώσεις μισθοδοσιῶν, μὴ ἐχούσας ἐπιρροήν τινα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῆς ὑπηρεσίας· ὅτι τὴν ἀρχὴν ταύτην ὑποστηρίζων καὶ τὴν παραδοχὴν αὐτῆς θεωρῶν ἀναγκαίαν, δὲν παραδέχεται τὴν τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, συνάδουσαν πρὸς τὰ ἀποφασισθέντα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1845**, προτιμητέου ὄντος τοῦ νομοσχεδίου. Ὅτι τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ κανονισμῶν ψηφίσεως τῶν ἐξόδων παρεδέχθη καὶ ἡ Γερουσία, ὅταν τὸν προϋπολογισμὸν ἐκεῖνον ἐκύρωσεν, ἑπομένως, ἐὰν ἡ Βουλὴ παραδεχθῇ τὴν τροπολογίαν, θέλει εὑρεθῇ εἰς ἀντίκρουσιν μετὰ τῆς Γερουσίας, ἥτις θέλει ἐμμένει εἰς τὴν περυσινὴν ἀπόφασίν της· Ὅτι τέλος καθόσον ἀφορᾷ τὸν τίτλον τοῦ νομοσχεδίου, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ τροποποιηθῇ ἀντὶ « περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς τετραμηνίας » εἰς τὸ « περὶ εἰδικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης τετραμηνίας κτλ. »

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπέφερεν ἀκολούθως ὅτι ὁ λόγος, ὅστις ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν προσθήκην « καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1845** » εἶναι ὅτι

εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐκεῖνον ἐκανονίσθησαν ὅλαι αἱ δαπάναι, αἱ στηριζόμεναι εἰς νόμους ὑπάρχοντας ἢ ἐκδοθέντας τότε, εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι διὰ ἐκείνου ἐπηνέχθησαν καὶ μεταρρυθμίσεις τινὲς μισθοδοσιῶν· ὅτι προκειμένου ἤδη νὰ δοθῇ πίστωσις διὰ τὰ ἔξοδα τῆς τετραμηνίας, καὶ προκειμένης ἐκ νέου μεταρρυθμίσεώς τινος εἰς τὰς μισθοδοσίας διὰ τὸν λόγον τῆς εἰσαγωγῆς νέων πρὸς τοῦτο νομοσχεδίων, ψηφίζοντες τὴν τετράμηνον πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν **1845** δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν αἱ μεταρρυθμίσεις, ὅσας τὸ Ὑπουργεῖον εἰσάγει διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1846**, ἀλλ' ὅτι αὐταὶ θέλουσιν ἐξετασθῆ καὶ ψηφισθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἑπομένως δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τὰς πραγματοποιήσῃ, διότι τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς πιστώσεως δὲν περιορίζεται ὡς πρὸς τὰς δαπάνας ἐκείνας, τὰς ὁποίας θεωρεῖ ἀναγκαίας, καὶ αἵτινες θέλουσι ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς· « καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ κανονισμῶν, » διότι εἶναι δαπάναι τινες ἀναγκαῖαι καὶ ἄφευκτοι, αἵτινες προκύπτουσαι ἀπὸ νόμους ἢ κανονισμοὺς, παρελείφθησαν ἀπὸ τὸν περυσινὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ὅταν εἴπωμεν μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν **1845**, τότε τὸ Ὑπουργεῖον δεσμεύεται καὶ δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ αὐτάς· Ὅτι ἀποκρούει τὴν προσθήκην τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς « καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, » διότι τοιαύτη προσθήκη δὲν ἔχει λόγον ἐντὸς τοῦ νόμου, ψηφισθησομένου καὶ ἀπὸ τὰ τρία νομοθετικὰ σώματα· τὴν προσθήκην ταύτην ἐπέφερεν ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἐννοοῦσα τὰς ἀποφάσεις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων ἄνευ νόμου περὶ ταύτων καὶ περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῆς διλογίας· ἡ δὲ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἐθεώρησε τὴν προσθήκην ταύτην περιττὴν, διότι σήμερον δὲν εἶναι ὁ κατάλληλος χρόνος νὰ ἐξετάσῃ ἡ Βουλὴ, ἐὰν δικαιολογημένως τὸ Ὑπουργεῖον ἐξηκολούθησε τὰς δαπάνας ταύτας ἢ μὴ, ἀλλ' εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅταν παρουσιασθῶσι δαπάναι ἀδικαιολόγητοι δύναται νὰ ἐξετάσῃ αὐτὰς καὶ νὰ μὴ τὰς ἐγκρίνῃ· Ἐν τούτοις ἐπειδὴ εἰς τὴν προσθήκην καὶ κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς » περιλαμβάνεται καὶ ἡ περὶ τῆς μὴ πληρωμῆς τῶν συντάξεων, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν αὐτὸ ἐξαιρετέον, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν πρέπει νὰ στερήσῃ τοῦ ἄρτου τοσαύτας οἰκογενείας καὶ λοιποὺς συνταξιούχους

μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ περὶ τούτων νόμου, διὰ τοῦτο ἐσημείωσεν εἰς τὴν προπολογίαν α συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν συντάξεων· ὅταν δὲ θεωρηθῇ περιττὴ ἡ προσθήκη περὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, τότε περιττὴ εἶναι καὶ ἡ περὶ τῶν συντάξεων.

Ὁ μετὰ τὸν εἰσηγητὴν ἐξέθηκεν ὅτι ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐμφαίνεται τὸ ἐπικρατῆσαν πνεῦμα καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων· ἡ ἔκθεσις μάλιστα τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπῆς, τὴς ὁποίας τὰς γνωμοδοτήσεις παρεδέχθη ἡ Βουλή, εἶναι τὸ κάτοπτρον τῶν ἐλλείψεων, ὅσας ὁ προϋπολογισμὸς ἐκεῖνος εἶχε, καὶ τῶν οἰκονομιῶν, αἵτινες δύνανται νὰ ἐπέλθωσι, ἄνευ τινος βλάβης καὶ τῶν ἀπαιτουμένων καταστατικῶν καὶ ὀργανικῶν νόμων, ἡ δὲ πραγματοποίησις αὐτῶν τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν νόμων τούτων ἀνεμένετο διὰ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ, ὥστε καὶ περίσσευμά τι, τοσοῦτον ἀναγκαῖον δι' ἄλλας παραγωγικὰς δαπάνας νὰ ἔχωμεν, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς νὰ περιλαμβάνῃ δαπάνας, ἀναζομένας ἀπὸ ὀργανικοὺς καὶ καταστατικοὺς νόμους· ἐπὶ τῶν ἄρθρων περὶ τῶν συντάξεων ὅλοι τότε ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν συνταξιούχων καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ τούτων νόμου, διότι εἰς τὸν ὑπάρχοντα κατάλογον αὐτῶν, συνταχθέντα εἰς ἐποχήν, ὅτε καὶ οἱ ἀγωνισταὶ παρηγκωνίσθησαν, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν κατεπατήθησαν, συμπεριελήφθησαν ἀδίκως πολλὰ πρόσωπα, οὐδὲν πρὸς τοῦτο ἔχοντα δικαίωμα, καὶ παρελείφθησαν ἀδίκως ἄλλα· διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ παμψηφεὶ ἀπεφάνθη τότε νὰ πληρωθῶσι μὲν αἱ συντάξεις μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους, νὰ παύσῃ δὲ τοῦ λοιποῦ πᾶσα τούτων πληρωμὴ μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ τούτων νόμου κατὰ τὸ 54 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ νὰ σχηματισθῇ ὁριστικὸς τῶν συνταξιούχων κατάλογος. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τούτοις οὐδεμίαν τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐξετέλεσεν, ἀλλ' ἐξεναντίας καὶ τὰς δαπάνας κατὰ τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμόν, ἀντὶ νὰ ἐλαττώσῃ ἐπηύξησε, καὶ τὰς συντάξεις καὶ ἄλλας πληρωμὰς ἔκαμεν ἐναντίον ῥητῶν τῆς Βουλῆς ἀποφάσεων· μ' ὅλα ταῦτα ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ἐπιτροπῆς ἐπείσθην, ὅτι καθόλου ἀφορᾷ τὰς συντάξεις, ἐπειδὴ διὰ σφάλματα τοῦ Ὑπουργείου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῶσι τοσοῦτοι ἀγωνισταί, χῆραι καὶ ὀρφανὰ τοῦ διδομένου αὐτοῖς ἄρτου, ἡ Βουλὴ πρέπει νὰ παραχωρήσῃ καὶ εἰς τὴν τετραμηνίαν ταύτην τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν λύπην αὐτῆς καὶ δυσαρέσκειαν διὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἀναβολὴν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ συντάξεων Νομοσχεδίου, καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν θέλει συγχωρήσει τὴν εἰς τὸ ἑξῆς πληρωμὴν αὐτῶν ἄνευ νόμου· ἐκτὸς δὲ τῶν παρατηρήσεων, ὅσας ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν 1845 ἐπήνεγκε, καὶ ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν ἐφ' ἑκάστου εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τέλους ἔφερε καὶ γενικὰς ἐφ' ὅλων παρατηρήσεις καὶ γνώμας, ἀποδεχθείσας ἀπὸ τὴν Βουλήν, περὶ τῆς εἰσαγωγῆς διαφόρων ὀργανικῶν νόμων, περὶ τῆς πραγματοποιήσεως διαφόρων οἰκονομιῶν καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κατεδείχθησαν ἄπειροι καταχρήσεις ὡς πρὸς τὰς δαπάνας τῶν διαφόρων σωμάτων, ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὑπεραριθμων ἀξιωματικῶν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ἐζητήθη ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ἀναγκαίων ὀργανικῶν νομοσχεδίων περὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ ἡ κατάπαυσις ῥητῶν τινων δαπανῶν· ἐκτὸς δ' ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον οὐχὶ μόνον τὰ νομοσχέδια δὲν εἰσήγαγε μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ καὶ τὰς δαπάνας ἐκείνας, ὅσας ἀπηγόρευσεν ἡ Βουλή, ἐξακολουθεῖ ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς, καὶ ἐξεναντίας νέας δαπάνας, ψηφισθείσας πρὸς τὸν σκοπὸν ἐπεκτάσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν μέσων ἢ πραγματοποιήσεως παραγωγικῶν ἠθικῆς ἢ ὑλικῆς ὠφελείας μέσων, οὐδόλως ἐπραγματοποίησεν· ἀντὶ δὲ νὰ φέρῃ ἐλαττώσεις εἰς τὰς δαπάνας τοῦ κράτους ἐπηύξησεν αὐτὰς κατὰ τὸν εἰσαχθέντα ἤδη προϋπολογισμόν, πολὺ ἀνώτερον τοῦ πρωτεύοντος. Τοιαύτη ἀδιαφορία τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς εἶναι ἀντισυνταγματική, καὶ ἡ Βουλὴ ὀφείλει, τὴν τιμὴν αὐτῆς ὑπερασπιζομένη, νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις της, νὰ μὴν ἀνατρέψῃ τὰ ἀποφασισμένα, προστατεύουσα οὕτω τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους· Ἅπαντες ἐπιθυμοῦμεν οἰκονομίαν εἰς τὰς δαπάνας, αὔξησιν καὶ τακτοποίησιν τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, τὴν κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων καὶ τὴν δυνατὴν πραγματοποίησιν παραγωγικῶν τινων δαπανῶν· ἀλλ' ὅλα ταῦτα συνταγματικῶς ἐνεργοῦνται διὰ τῆς ψηφίσεως νομοθετικῶς τῶν ἀναγκαίων καταστατικῶν καὶ ὀργανικῶν νόμων. Διὰ ταῦτα φρονεῖ ἀναγκαῖον νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ζητουμένη πίστωσις, τηρουμένων τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845, καὶ νὰ μὴ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν 1846 πρὶν τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ψηφίσεως τῶν ὀργανικῶν νομοσχεδίων· συμφερώτερον δὲ εἶναι διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ ἀναγκάσωμεν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φέρῃ τὰ νομοσχέδια

ταῦτα, παραχωροῦντες εἰς αὐτὸ καὶ ἄλλας πιστώσεις, ἂν χρειασθῶσιν, ἢ νὰ ψηφίσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν ἄνευ τῶν τοιούτων νόμων, διότι, ὑπαρχόντων ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τῶν νόμων, ἐφ' ὧν αἱ διάφοροι τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπάναι στηρίζονται, καὶ ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι εὔκολος καὶ ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν δαπανῶν τούτων, καὶ ἐπομένως ἡ ἐλάττωσις ἢ αὔξησις αὐτῶν δύναται νὰ κατορθωθῇ, καὶ τοιοτοτρόπως καὶ ὁ στρατὸς καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν γένει θέλει διοργανισθῇ καὶ αἱ καταχρήσεις θέλουσιν ἐκλείψει.

Εἰς τοῦτον ἁπάντων ἕτερος παρετήρησεν ὅτι σύμφωνος μετ' αὐτοῦ εἶναι ὡς πρὸς τὰς συντάξεις, δηλαδὴ, νὰ προσκαλεσθῇ ἡ ὅσον τάχιστα εἰσαγωγὴ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ ἀναγκαίου περὶ τούτων νόμου, καὶ νὰ σχηματισθῇ ὁριστικὸς τῶν συνταξιούχων κατάλογος, μ' ὅλον ὅτι, καθ' ἃ ἐπληροφορήθη, τὸ Ὑπουργείον, συλλέξαν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τὰς ἀναγκαίας περὶ τῶν συνταξιούχων πληροφορίας, ἐνασχολεῖται ἤδη εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοιούτου Νομοσχεδίου· δὲν συμφωνεῖ δὲ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς περὶ τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας καὶ τῶν ἐλαττώσεων τῶν δημοσίων δαπανῶν παρατηρήσεις του, διότι οἰκονομία καταστρέφουσα τὰ παραγωγικὰ ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ὠφελημάτων κεφάλαια δὲν εἶναι οἰκονομία *καλῶς ἐννοουμένη*, καὶ διότι πολλαὶ τοιαῦται δαπάναι εἶναι ἀναγκαῖαι, καὶ ὡς τοιαῦται καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐθεωρήθησαν. Διὰ τοῦτο δὲν ἀληθεύουσι καὶ αἱ περὶ αὐξήσεως τῶν δημοσίων δαπανῶν, διὰ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ, παρατηρήσεις, διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ αὐξήσεις αὗται ἐγένοντο ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, διότι, ὡς ἐκ τῆς πείρας γνωρίζει, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἔπρεπεν ἀφεύκτως νὰ αὐξήσῃ διὰ τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων δαπανηροτέρου διοικητικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ συστήματος· ἐπίσης ὁ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως θέλει αὐξηθῇ διὰ τῆς προσθήκης, τὴν ὁποίαν θέλει ἐπιφέρει ἡ κατὰ τὴν εὐχὴν τῆς Βουλῆς, καὶ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ἐκφρασθεῖσα ἐπιθυμία τῆς διαιρέσεως τοῦ κράτους εἰς ἐπισκοπάς, ὅταν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰσαχθῇ καὶ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθῇ τὸ περὶ τούτων ἐκκλησιαστικὸν νομοσχέδιον, ὡς ηὐχήθη καὶ διὰ τῆς ἐπεκτάσεως, τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐψήφισε, τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, τῶν σχολείων καὶ γυμνασίων, ἀναλαβόντος πρὸς τούτοις τοῦ δημοσίου καὶ μέρους τῆς πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων· ἐπίσης καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου

τῶν Ἐσωτερικῶν προσετέθη μέρος τῆς ἀναγκαιούσης ποσότητος διὰ τὴν κατασκευὴν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῶν ἀναγκαίων δημοσίων καταστημάτων, κατὰ τὴν εὐχὴν τῆς Βουλῆς, νὰ ἀπαλλαχθῇ τὸ δημόσιον ἀπὸ τὴν ἐτησίαν δαπάνην τῶν ἐνοικίων· ἐπίσης, καὶ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδυνήθη νὰ προσθέσῃ τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα διὰ τὴν ἀγορὰν ἀτμοπλοίων διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῶν νήσων κατὰ τὴν εὐχὴν τῆς Βουλῆς, ὑπέκυψεν ὅμως εἰς δαπάνας, διότι ἔθηκεν εἰς ἐνέργειαν διὰ τὴν συγκοινωνίαν ταύτην τὸ ἀτμόπλοιον ὁ *Ὄθων*· ὡς ηὐξήθη καὶ ἡ δαπάνη τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἕνεκα τῆς διπλασιάσεως τῶν ταχυδρομικῶν μέσων καὶ τῆς ἀνταποκρίσεως· ηὐξήσεν ὁμοίως καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἀναγκαίας ποσότητος, παμψηφεὶ πέρυσιν ἀποδεχθείσης τῆς Βουλῆς τὴν καταχώρισίν της εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρόντος ἔτους, διὰ τὴν κατασκευὴν πλοίου τινος πολεμικοῦ· ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι αἱ αὐξήσεις αὗται, ὅσαι ἀναφαίνονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν εἰσαχθέντα ἤδη, προκύπτουσιν ἐκ τῆς πραγματοποιήσεως δαπανῶν, τὰς ὁποίας ηὐχήθη καὶ ἐπροκάλεσεν ἡ Βουλή. Τὰς δὲ παρατηρήσεις ταύτας ἔφερεν ὑπ' ὄψιν τῶν Βουλευτῶν διὰ νὰ σκεφθῶσιν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἀναγκαίας πρὸς φωτισμὸν κρίσεις των καὶ ἐπὶ τούτων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παρατηρήσεων, ὅσας ὁ προαγορεύσας ἐξέθηκε· καθῆκον δὲ τῶν Ὑπουργῶν εἶναι νὰ δικαιολογήσωσι τὰς λοιπὰς αὐξήσεις, ὅσας ὁ προαγορεύσας παρετήρησε, διότι οὗτος σκοπὸν κυρίως προείθετο νὰ φέρῃ τὰς παρατηρήσεις ἐπὶ ἐκείνων μόνον τῶν αὐξήσεων τῶν δαπανῶν, αἵτινες εἶναι συνέπεια τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν σύνοδον.

Δύο διαφωνίαι, παρετήρησεν ἄλλος, μεταξὺ τοῦ σχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὑπάρχουσι· καὶ τὸ μὲν Ὑπουργεῖον ζητεῖ τὴν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων, διὰ λογαριασμὸν δηλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1846**· ἡ δ' ἐπιτροπὴ, ὅτι δίδωσιν αὐτῷ τὴν πίστωσιν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1845**. Καὶ δύναταί μέν τις νὰ ἀπορήσῃ ἐκ πρώτης ὄψεως διὰ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, σκεπτόμενος ὅμως κατόπιν εὑρίσκει συνταγματικωτέραν καὶ βαθυνουστέραν τὴν ἐπιτροπὴν, διότι οἱ μὲν νόμοι, κανονισμοὶ καὶ διατάγματα ὑπάρχουσι πάντοτε, εἶναι ὅμως καὶ ἄρθρον τι τοῦ Συντάγματος ἀπαιτοῦν τὴν ὕπαρξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ νόμου δὲν λαμβάνεται μόνον ὑπ' ὄψιν ἡ μοναδικὴ τοῦ ἔτους ἐκείνου

ἐποχὴ, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλλον ὅλον, καὶ διὰ τοῦτο πλατεῖα ἡ σύνταξις αὐτοῦ γίνεται· ἐπειδὴ δὲ οἱ νόμοι συντάττονται πλατεῖς, διὰ τοῦτο τὸ σύνταγμα ἀπῄτησε τὴν κατ' ἔτος ὕπαρξιν προϋπολογισμοῦ, ἵνα ἐκτίθηται εἰς τὰς Βουλὰς ἡ ἐτησία τοῦ κράτους κατάστασις. Ὅθεν ἀναγκαῖον παρίσταται νὰ λάβωμεν ὡς βάσιν τὸν ψηφισθέντα πέρυσι προϋπολογισμόν, διότι ὅταν τότε δι' αὐτοῦ ἐκανονίσθησαν αἱ δαπάναι ἡμῶν, δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν τοῦτον καὶ νὰ μὴ λάβωμεν αὐτὸν ὡς βάσιν, ἀλλὰ τοὺς νόμους, κανονισμοὺς καὶ διατάγματα, περιέχοντας δαπάνας ἀπείρους. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας Βουλευτὴς Λακεδαίμονος, νὰ προσθέσωμεν σὺν τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1845 καὶ τοὺς νόμους, κανονισμοὺς καὶ διατάγματα ἀπῄτησεν· εἶναι ὅμως περιττὴ τούτων ἡ προσθήκη, ἂν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν ψηφισθέντα τοῦ 1845 προϋπολογισμόν, τὸν ὡς βάσιν λαμβανόμενον· ἂν δ' ἀσύμφωνος, ἡ ἀπαίτησις αὐτοῦ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐγγριθῇ, διότι τότε ἡ βάσις αὕτη θέλει καταστρέψει τὴν ἑτέραν βάσιν, τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845· καὶ ἂν τις τἀναντία ὑποστηρίζων εἴπῃ ὅτι ἐννοεῖ τὴν βάσιν ταύτην διὰ τὰ ποσὰ τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἀπαντῶμεν ὅτι τοιαῦτα εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρχωσι, διότι ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1845 ἀπεδόθησαν αἱ δέουσαι δαπάναι εἰς πᾶσαν ὑπηρεσίαν· ἂν δ' ἦναι καὶ ὑπηρεσία τις ἀποτιωπηθεῖσα ἐν ἐκείνῳ, περὶ ταύτης καὶ ἤδη δὲν πρέπει νὰ γίνῃ λόγος, διότι δὲν θέλει ἀναφανῇ μεγάλη ἀνάγκη εἰς τὴν τετραμηνίαν ταύτην, καὶ ἵνα μὴ περιπέσωμεν εἰς κυκεῶνα νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων. Δευτέρα διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ὑπάρχει, ὅτι τὸ μὲν Ὑπουργεῖον δὲν φέρει περιορισμόν τινα, ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως καὶ τοιούτων καταχωρίζει, λέγουσα νὰ δαπανᾶται συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς· καὶ διάφοροι μὲν αἱ γενόμεναι πέρυσιν ἀποφάσεις, ἰδίως δ' ἐπί τινος στρατιωτικοῦ σώματος ἰσχυρὰ ἠγέρθη συζήτησις, κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν δαπανῶν αὐτοῦ, ἂν αὗται πρέπει νὰ ἐγκριθῶσι μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἐσυζητεῖτο ὁ προϋπολογισμός, ἢ παντάπασι νὰ μὴ ἐγκριθῶσι· καὶ συνεφώνησαν μὲν νὰ καλύψωσι τὸ Ὑπουργεῖον καὶ νὰ μὴν ἀφίσωσιν εἰς βάρος αὐτοῦ τὰς ὑπὲρ τοῦ σώματος τούτου προγενομένας τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης δαπάνας· ἂν δὲ καὶ συμφωνοῦντες ἵνα μὴ διαρκέσῃ ἡ δαπάνη αὕτη μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, οὐχ' ἧττον ὅμως οἱ πλεῖστοι ἐπέμειναν νὰ παύσῃ αὕτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης· καὶ γενομένης ἐπὶ τούτου ψηφοφορίας, μία μόνη ψῆφος ἐσχη-

μάτισε τὴν πλειοψηφίαν. Παραδεχόμενος τὸ Νομοσχέδιον ἢ τὸν πρῶτον περιορισμὸν τῆς τροπολογίας, περιλαμβάνοντα τὴν δαπάνην τοῦ σώματος τούτου, διότι αὕτη καὶ ἐντὸς τῶν νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων διατελεῖ, καὶ πέρυσιν ἐψηφίσθη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἡ δευτέρα ὅμως προσθήκη τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς ἀποκλείει τοῦτο, καὶ τούτων ἕνεκα ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὸν περιορισμὸν ταῦτον εἰς τὴν τροπολογίαν της περιέλαβεν. Ἐπὶ τῶν συντάξεων, ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ ὑποβληθῇ σχέδιον νόμου, ἵνα πληρωθῇ ἡ περὶ αὐτῶν τοῦ Συντάγματος διάταξις· ἀγνοεῖται ἐν τούτοις ἂν συνετάχθη τὸ νομοσχέδιον τοῦτο· ἂν δὲ δὲν συνετάχθη, εἶναι ἀξιοκατάκριτον τὸ Ὑπουργεῖον μὴ ἐκτελέσαν τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Βουλῆς καὶ αὐτὴν τὴν περὶ αὐτῶν διάταξιν τοῦ Συντάγματος· δι' ἁμάρτημα ὅμως τρίτου, τοῦ Ὑπουργείου, δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωμεν ἀπροστατεύτους τοὺς δυστυχεῖς συνταξιούχους, μηδαμῶς πταίσαντας, ἀλλὰ συναμφθα καὶ τούτους τῶν ἰδίων αὐτῶν συντάξεων νὰ μὴ στερήσωμεν, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ κατακρίνωμεν. Ὁ Βουλευτὴς Λακεδαίμονος δὲν εθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ μνεία ἐνταῦθα τῶν τοιούτων ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς· ἀλλ' οὐδὲν ἔχει μὲν κῦρος πρὶν ἢ νομοθετηθῇ καὶ παρὰ τῶν δύο ἄλλων σωμάτων, ἕκαστον τούτων δ' εἶναι ἐλεύθερον νὰ δίδῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συγκατάθεσιν, ὅταν εὑρίσκῃ τὴν δαπάνην συμφέρουσαν εἰς τὸ Ἔθνος· ἡ Βουλὴ ἐπέτρεψε τὴν δαπάνην ταύτην ἐπὶ τοιαύτῃ βάσει, ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιμείνῃ ἤδη, καὶ οὐδέτερον τῶν ἄλλων σωμάτων δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν θέλησιν της. Ἡ προσθήκη τέλος ἡ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος προταθεῖσα, τῶν νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων, τότε μόνον ἤθελεν εἶσθαι συμφώνως μὲ τὸ γράμμα τοῦ Νομοσχεδίου, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἐζήτει ἁπλῆν πίστωσιν· ἐπειδὴ ὅμως ζητεῖ ταύτην ὑπὸ ὅρον, ἐπὶ τῇ βάσει δηλονότι, διὰ ταῦτα πρέπει νὰ περιορίσωμεν ἀφοῦντος τὴν χρῆσιν, καθόσον τὸ Ὑπουργεῖον δικαιολογεῖται ἀπὸ τὸν ὅρον τοῦτον καὶ κατόπιν δὲν δύναται νὰ κατακριθῇ. Τὸ Ὑπουργεῖον ἄλλοτε εἶπεν ὅτι πρόθεσις αὐτοῦ εἶναι νὰ ἐνισχύσῃ καὶ ἀποτελέσῃ ἰσχυρὰν Κυβέρνησιν, δυναμένην νὰ ἀποκρούῃ πᾶσαν παράνομον θέλησιν· τοῦτο εἶναι μὲν καλὸν, ἀλλ' οἱ συμφωνοῦντες πρὸς τὸν σκοπὸν θέλουσι συμφωνήσει ἔτι ὅτι, ἵνα τοῦτο καταρθωθῇ, πρέπει καὶ τοῦτο νὰ σέβηται τὰς ἀρχὰς, ἐν αἷς ἡ παντοδυναμία τοῦ Κράτους ἐδρεύει· ἀλλ' ὅταν δὲν σέβηται τὴν Βουλὴν, τὸν τρίτον κρίκον τοῦ οἰκοδομήματος, τότε ἡ βλάβη εἶναι σημαντικὴ, καὶ ὁ λαὸς ἐθίζει νὰ περιφρονῇ καὶ ὀλιγωρῇ τοῦ

συστήματος, ἡ δ' ἐκ τῆς περιφρονήσεως καὶ ὀλιγωρίας βλάβη καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἐπανακάμπτει σώματα· διότι πῶς θέλει νομίζει ὁ λαὸς ὅτι πράττει ἔγκλημα παραβαίνων τὸν νόμον, ὅταν βλέπῃ τὴν ἐξουσίαν περιφρονοῦσαν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸ τὸ διατάττον αὐτὸν σῶμα καθιστάμενον ἀξιοκαταφρόνητον διὰ τῆς ἀνοχῆς τοῦ τοιούτου; τότε ἐκλείπει ἡ πεποίθησις αὕτη περὶ τοῦ ὀρθοῦ, καὶ περὶ τῆς ἐνισχύσεως Κυβερνήσεώς τινος, τὴν ὁποίαν ὁ Πρωθυπουργὸς ἄλλοτε ἐντεῦθεν εἶπεν ὅτι θέλει νὰ ἐγκαταστήσῃ. Ἂν δὲ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἀσυνεπὲς δὲν θέλει νὰ ἐκτελῇ τὰ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντα, ἡμεῖς τότε τὴν ὑπόληψιν ἡμῶν σεβόμενοι, καὶ ἐκείνην τῆς Βουλῆς διατηροῦντες, ὀφείλομεν νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὰ παρὰ τῆς Βουλῆς ἀποφασιζόμενα· οἱ Βουλευταὶ δὲν πρέπει ν' ἀποφασίζωσί τι, εἰμὴ μετὰ σκέψιν, καὶ πεισθέντες περὶ τοῦ ἐπωφελοῦς καὶ ὀρθοῦ, ἀποφασίσαντες δὲ, ὀφείλουσι νὰ ἐμμένωσι καὶ ἂν ἐπιβλαβὲς τοῦτο καταδειχθῇ· διότι ἡ βλάβη δὲν θέλει εἶσθαι τόσον μεγάλη, ὅσον ἡ ἐπιγινομένη ἐκ τῆς τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς περιφρονήσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐπανέλαβεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι συνεφώνησε μὲν διὰ τὴν προσθήκην τῆς φράσεως *ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ* **1845**, διεφώνησε δὲ διὰ τὴν *ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων, κανονισμῶν κτλ.* ὁ προαγορεύσας, μὴ θεωρήσας αὐτὴν ἀναγκαίαν, ἢ ὡς δυναμένην νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ὁ προϋπολογισμὸς τῶν **1845** δὲν προεῖδεν· ἀλλ' ὅσον λογικὸν εἶναι νὰ παραδεχθῶμεν τὴν βάσιν τοῦ περυσινοῦ προϋπολογισμοῦ, τοσοῦτον καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν βάσιν τῶν νόμων, κανονισμῶν, καὶ Διαταγμάτων, καθόσον πέρυσι δὲν ἐσημειώθησαν ποσότητες εἰς τοιούτους στηριζόμενοι, διότι ἡ ἀνάγκη δὲν εἶχεν ἀπαιτήσει τὴν καταχώρισιν αὐτῶν· τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ταῦτα περιωρίσθη νὰ ζητήσῃ ποσότητά τινα, διότι εἶχεν ἀνάγκην· ἐπειδὴ ὅμως, ἐξαντλουμένης τῆς ὑπαρχούσης ὕλης, ἡ ἀνάγκη καθίσταται μεγαλειτέρα, διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ἡ περυσινὴ ποσότης· καὶ ἐπειδὴ προσθέντες μόνον *ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ*, ἀπαιτοῦμεν νὰ δαπανηθῶσι τοσαῦτα μόνον, διὰ τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον καὶ ἡ βάσις τῶν Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Διαταγμάτων, ἵνα διορθωθῇ ἡ ἔλλειψις, εἰς τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ εὑρεθῇ τὸ Ὑπουργεῖον· λέγοντες δὲ *Διαταγμάτων* ἐννοοῦμεν τὰ πρὸ τῆς 18 Μαρτίου, ὅτε τὸ Σύνταγμα ἐδημοσιεύθη, Διατάγματα. Ὁ προαγορεύσας, ἂν καὶ ἐπέμεινεν εἰς τὴν τροπολογίαν τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγνώρισεν ὅμως βεβαίως τὸ ἀκατάλληλον τῆς

προσθήκης αὐτῆς, διότι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ ἐπιρρέῃ εἰς τὰ ἄλλα σώματα, ὡς ἂν ἦτον αὐτὴ νόμος. ἐὰν ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο ὅτι ἀπὸ 1. Ἰανουαρίου δὲν θέλει δαπανήσει εἰς τε τὰς συντάξεις καὶ εἰς τὸ στρατιωτικὸν ἐκεῖνο σῶμα, περὶ οὗ εἴρηται, τότε καθόσον μὲν ἀφορᾷ ἑαυτὴν δὲν παραγράφεται τὸ ἴδιον αὐτῆς δικαίωμα, ἀλλὰ δύναται ν' ἀποφασίσῃ, δὲν πρέπει ὅμως ἡ ἔκφρασις αὕτη νὰ περιληφθῇ ἐντὸς Νόμου, καθόσον δυνάμεθα νὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ πρὸ τῆς ἀποφάσεως ἐὰν μᾶς ὑποδείξῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην, καθὼς ἠναγκάσθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ πληρώσῃ διὰ τὰς συντάξεις καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ πρὸ τῆς ἀποφάσεώς σας, καλῶς ποιήσαν, ὡς καὶ ὑμεῖς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ἀνεγνωρίσατε· τὴν αὐτὴν ἀνάγκην καὶ ἐπ' ἄλλων θέλετε ἀναγνωρίσει ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, καθόσον τὸ Ὑπουργεῖον πληρόνον παρὰ τὴν ἀπόφασίν σας, μεγίστην ἀναδέχεται εὐθύνην, τὴν ὁποίαν βεβαίως ἀναλαμβάνει διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν μεγίστην ἀνάγκην· τοῦτο δὲν εἶναι περιφρόνησις, ὡς καὶ ἡ μήπω τοῦ περὶ συντάξεων Νομοσχεδίου σύνταξις, διότι ἅμα τῇ ψηφίσει τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ κυρώσει αὐτοῦ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον διέταξε τὰ εἰκότα εἰς τὰς κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχάς, ἀναθὲν αὐταῖς τὸ καθῆκον νὰ πέμψωσι πληροφορίας περὶ τῶν συνταξιούχων καὶ τῆς ταυτότητος αὐτῶν, καὶ ἐν ἀρχῇ πολλαὶ ἀπηντήθησαν δυσκολίαι μὴ δυναμένων τῶν συνταξιούχων νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πολλὰς ἴσως ὥρας ἀπέχουσαν τοῦ Διοικητοῦ ἕδραν, ἕνῳ ἔπρεπε νὰ ἐμφανίζωνται, ἵνα καὶ τὰ περὶ ταυτότητος αὐτῶν πιστοποιῶνται ἐκ τῶν παραπόνων τούτων ἐπῆλθε πολλὴ βραδύτης, καὶ ἐννοεῖται ὅτι, διὰ τὴν κατὰ τὰς 4 Νοεμβρίου μόλις ψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μέχρις οὗ διαταχθῶσιν αἱ ἀρχαὶ ἵνα πέμψωσι πληροφορίας, μέχρις οὗ συλλέξωσι καὶ πέμψωσιν αὐτάς, παρῆλθεν ὁ Δεκέμβριος· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀγνοῶ ἂν ἔπρεπε νὰ βασισθῇ τις εἰς τὰς πληροφορίας ταύτας, ἢ ἂν αὗται ἔπρεπε νὰ ὑποστήσωσι νέαν βάσανον, καὶ διὰ τοῦτο εἶχον τὴν ἰδέαν περὶ σχηματισμοῦ νέας ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, Γερουσιαστῶν καὶ ἰδιωτῶν, ἵνα ἀναθεωρήσῃ τὰ πεμφθέντα πρωτόκολλα, ὥστε οὐδὲ νὰ ἀδικηθῇ τις, οὐδὲ κατάχρησις νὰ ἐπισυμβῇ· ἐκ τούτων καθαρᾷ ἕκαστος τὸ μέγα τοῦ ἔργου, καὶ θέλει συγκατατεθῇ νὰ μὴ κατακρίνῃ τὸ Ὑπουργεῖον, διότι ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, τὴν ὁποίαν οἱ πάντες ἀναγνωρίζετε. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν παρατηρήσεών μου τούτων συνέταξα τὸ Νομοσχέδιον οὕτω, καὶ ὑποβάλλω αὐτὸ εἰς τὴν ψῆφόν σας.

« Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν » τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις » τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, » Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη » προϋπολογισμοῦ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τριτημόριον αὐτοῦ, καὶ » ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ **1845** καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, » κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων.

Ἀντεῖπεν ἄλλος ὅτι ἡ διαφορὰ συνίσταται ἂν πρέπει νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸ Νομοσχέδιον οἱ Νόμοι, Κανονισμοὶ καὶ τὰ Διατάγματα, καὶ νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ βάσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, τὴν ὁποίαν ἐθεώρησεν ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγκαίαν· τὸ πρῶτον προύκαλέσθη ἀπὸ τὴν πρώτην ζητηθεῖσαν πίστωσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1845**, διότι ἐκείνη ἐζήτει τὴν χορήγησιν ὡρισμένου ποσοῦ καὶ συνωδεύετο ἀπὸ πίνακα διὰ τὰ ἔξοδα ἑκάστου τῶν Ὑπουργείων, ἐν εἴδει προϋπολογισμοῦ τριμηνιαίου, ἡ ἐπιτροπὴ τότε εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προσθέσῃ τοὺς Κανονισμοὺς, Νόμους, καὶ Διατάγματα, διότι καίτοι ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τοὺς πίνακας αὐτοὺς, ἠγνόει ὅμως ἂν τὰ καθέκαστα ἐστηρίζοντο εἰς τὴν βάσιν αὐτὴν, ἐστερεῖτο δὲ τοῦ καιροῦ διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν· ἀλλ' ἤδη ὑπεβλήθη νομοσχέδιον ἀόριστον, μὴ προσδιορίζον ὁποίου μέρους τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν πίστωσιν ζητεῖ, ἂν τοῦ 1/3, ἢ ἂν καθόσον ἀφορᾷ τὰς μισθοδοσίας, διότι ἐπὶ τῶν πραγματικῶν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τοῦ ὅλου· ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἤδη ἀναγκαῖον νὰ βασισθῇ εἰς τὸν περυσινὸν προϋπολογισμόν, ἔνθα πάντες οἱ κλάδοι τῆς ὑπηρεσίας ἐκτίθενται, καὶ αἱ ἐπὶ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς ἐγένοντο· δὲν παρατηρεῖται τι ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀφορωσῶν τὰς ὠργανισμένας ὑπηρεσίας, διότι ἐνταῦθα διεφώνησεν ἡ Γερουσία, ἦτον ὅμως σύμφωνος καὶ ἀνεγνώρισεν ὅτι ἔξοδα ἔκτακτα προκαλεσθέντα ἐξ ἀνάγκης, μὴ στηριζόμενα εἰς νόμους δὲν ἐννοοῦνται ποσῶς ὡς ὀρθῶς γενόμενα, ἐκ τούτου δὲ παρατηρεῖται ὅτι αὐτὴ ὑπερέβη κατὰ τὴν αὐστηρότητα τὴν Βουλὴν καὶ διὰ τοῦτο τοὺς Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Διατάγματα ἐννοῶ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν φράσιν τῆς βάσεως τοῦ περυσινοῦ προϋπολογισμοῦ· ἡ λέξις ὅμως « Διαταγμάτων», ἐννοεῖ ἔξοδά τινα, τὰ ὁποῖα ἡ Βουλὴ δὲν ἐκύρωσε διὰ τὸ μέλλον, παραδεχθεῖσα τὰ γενόμενα μόνον, ὅταν λοιπὸν καὶ τὴν λέξιν ταύτην προσθέσωμεν τότε καὶ τὰ ἔξοδα ταῦτα κυρόνομεν. δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐγκρίνωμεν δαπάνην, τῆς ὁποίας τὴν μὴ ἐξακολούθησιν διέταξεν ἅπαξ ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς. Τὰ

περὶ ὑματισμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν λεχθέντα, ἡ ὑπηρεσία εἶναι ὠργανισμένη, καὶ εἰς ἕκαστον σῶμα ὑπάρχει καὶ ἐντὸς αὐτοῦ περιλαμβάνεται τοῦ καταστατικοῦ του τὰ περὶ τούτου· ἐὰν δὲ τὸ ἔξοδον τοῦτο ἠλαττώθη πέρυσιν, ἐφέτος δὲ ἀνεπτύχθη, δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ τὸ ἐνεργήσῃ, στηριζόμενος εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ σώματος. Περὶ συντάξεων τὸ Ὑπουργεῖον μὴ δυνηθὲν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ὑποβάλλῃ τὸ περὶ τούτων νομοσχέδιον, ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ διατάξῃ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν· καὶ κακὸν μὲν ἦτον νὰ στερηθῶσιν αὐτῶν οἱ συνταξιοῦχοι, ἥμαρτεν ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον τὴν τοιαύτην μὴ ζητῆσαν ἄδειαν· καὶ κατ' αὐστηρὸν συνταγματικὸν δίκαιον ὠφείλομεν νὰ μὴ δεχθῶμεν τὰς γενομένας τῶν συντάξεων πληρωμὰς, οὐδ' αὐτὰς τὰς συντάξεις, διὰ τὴν μήπω τῆς ἀποφάσεως ἡμῶν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ τὰς παρεδέχθημεν κατὰ τὴν ἐπιτροπὴν, διότι ἕκαστος ἡμῶν ἰδιαίτερα ἐγνώριζεν ὅτι ἐπληρόνοντο· ἐξαιροῦμεν διὰ ταῦτα τὸ μέρος τῶν συντάξεων, ἂν δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις καὶ σώματός τινος ἄλλου, αἱ Βουλαὶ θέλουσιν ἐγκρίνει καὶ τὴν ὕπαρξιν ταύτου ἐν τῷ εἰκείῳ τόπῳ, διότι δὲν θέλουσι νὰ περιςέλλωσι τὰς ἐνεργείας τοῦ ὑπουργείου διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν, ἐν ὅτῳ ὅμως κάμνει πληρωμὰς μὴ στηριζομένας εἰς προϋπάρχοντας νόμους, περιφρονοῦνται αἱ τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις, καὶ μάλιστα καθ' ὁλοψηφίαν γενόμεναι.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐνταῦθα ἐξέθηκεν ὅτι ἐκ τῶν λεχθέντων δύο τινὰ συνάγονται· ὅτι ἐὰν ἡ Βουλὴ ψηφίσῃ τὴν πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1846**, φοβεῖται μὴ τὸ Ὑπουγεῖον δαπανήσῃ ἐναντίον νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων, καὶ ζητεῖ διὰ τοῦτο νὰ στηρίξῃ τὴν πίστωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1845**· καὶ ὅτι θεωρεῖ ἀνώτερον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1846** ἐκείνου τοῦ **1845**· προϋπολογισμὸς μὲν εἶναι ἄθροισμα νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων, διότι ἄνευ τούτων δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ, τὰ ἀποτελέσματα τούτων τὰ ὑλικὰ εἰς ἓν φέρων φύλλον, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ διὰ τὴν ἀρχὴν πέρυσι καὶ ἐπὶ ὑποθετικῶν στηριχθεὶς νόμων, διότι ἔλλειπον οἱ ἀπαιτούμενοι, ἤδη ὅμως, συνταχθέντων τῶν ὀργανικῶν καὶ λοιπῶν νόμων, οὐδαμῶς νὰ ἀμφιβάλληται ἔπρεπεν ὅτι στηριζόμενος οὗτος ἐπ' αὐτῶν τῶν ἀναλλοιώτων βάσεων ἤθελεν ὑπερβαίνει πᾶσαν ὑποψίαν· λοιπὸν οὐδεὶς δισταγμὸς ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ διὰ τὴν παραδοχὴν πιστώσεως στηριζομένης εἰς τοιοῦτον προϋπολογισμόν, τὸν ὁποῖον τινὲς δὲν εἶδον ἔτι, καὶ εἶπον ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἐντὸς αὐτοῦ ποσὰ μὴ στηριζόμενα εἰς νόμους,

κανονισμοὺς καὶ διατάγματα· ἀλλὰ παρατηρεῖται εἰς τούτους ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον οὐδέποτε τὴν τοιαύτην παραδρομὴν θέλει ἐνεργήσει· τὸ Ὑπουργεῖον δὲν παρεδέχθη τὴν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν τροπολογίαν, διότι καὶ μὲ τὸ Σύνταγμα δὲν ἤθελεν συμμορφωθῆ, καὶ διότι εἰσὶ ποσά τινα τὰ ὁποῖα καίτοι διὰ νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων κανονισμένα. δὲν προώφθησαν ὅμως ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν, ἢ ἐν γένει ἢ ἐν μέρει, ἢ διότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐγνώριζε τὰς ἀνάγκας αὐτὰς ὁλοκλήρως, ἢ διότι παρεῖδεν αὐτὰς· στηριζόμενον εἰς τοὺς νόμους αὐτοὺς τὸ Ὑπουργεῖον π. χ. τὴν πεῖραν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δυναμει νόμου ἐχόντων δικαίωμα νὰ λάβωσι παρὰ τοῦ ταμείου ποσόν τι χρημάτων, ὤφειλε νὰ καταχωρίσῃ τὸ ποσὸν αὐτῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1846· πέρυσι κατεχωρίσθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 25746 δι' ἐξωτερικὸν δάνειον, προμήθειαν· ἐρέτος δὲ, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους τὸ Ὑπουργεῖον γνωρίζει, καὶ διότι ἐνόμισε χρέος του νὰ φανῇ ἀκριβὲς καὶ δίκαιον εἰς τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ, καὶ νὰ καταχωρίσῃ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον δὲν ἐπληρώθη, καθ' ὅσον ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Ῥοτσχίλδ τὴν προμήθειαν καὶ τὰ ἔξοδα, καὶ δικαίῳ τῷ λόγῳ διότι δὲν ἔλαβέ τι, ἠναγκάσθη νὰ καταχωρίσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἄλλων δύο δυνάμεων, διὰ νὰ μὴν εὑρεθῇ εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν τὸ Ὑπουργεῖον καὶ δὲν παραδεχθῇ τὰς συναλλαγματικὰς αὐτῶν, ἐὰν καὶ αὗται δὲν ἐπλήρονον καὶ ἐζητοῦντο παρ' ἡμῶν αἱ δόσεις τῶν ἐξόδων τούτων· ἔτι ὁμοίας τοιαύτας περιστάσεις καὶ ἄλλας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀπαντᾷ τις, διότι εὑρίσκει κατεχωρισμένον ποσὸν 54 χιλ. δραχ. δι' ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων, εἶναι δὲ τοιαῦτα ἔξοδα τὰ πρὸς ὑπαλλήλους ὑπηρετήσαντας ἤδη ὀφειλόμενα μισθοδοτήματα, ἢ εἰς ὑπαλλήλους κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος ὑπηρετήσαντας, δι' ὑπηρεσίαν ὅμως ἀναγομένην εἰς τὸ παρελθόν, ὡς δι' εἰσπραξιν καθυστερούντων τοῦ παρελθόντος, ὅτε εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις τὸ Ὑπουργεῖον εὑρίσκεται ἠναγκασμένον νὰ καταχωρίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι ἄλλως θέλει κατασβεσθῇ ὁ ζῆλος τῶν ὑπηρετούντων, τὰ δὲ ποσοστὰ κατὰ μὲν τὸ 1844 ἐδείχθησαν 200,000 δραχ. κατὰ δὲ τὸ 1845 ἔρθασαν εἰς τὰς 400,000 ἀπὸ τὸν ποιμνιακὸν φόρον, ὤφειλε δὲ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς εἰσπράξεως καὶ τόσον σημαντικοῦ ποσοῦ, καὶ ταύτην δὲν ἐδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ἄνευ εἰσπρακτόρων, τοὺς ὁποίους ὤφειλε νὰ μισθοδοτήσῃ· κατεχώρισεν ἔτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσὸν ἓξ 62 χιλιάδων δραχμῶν δι' ἐπιστροφὴν χρημάτων, καὶ ταῦτα

εἶναι τὰ περιπλέον τοῦ δέοντος διδόμενα κατὰ λάθος εἰς τοὺς ταμίας κατὰ τὰς γινομένας πληρωμὰς, καὶ αἱ ἀποδόσεις τῶν καταβαλλομένων παρὰ τῶν ἐμπόρων τελωνιακῶν δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα οὗτοι καταδικάζονται νὰ καταβάλλωσι διὰ παράβασίν τινα, τὴν ὁποίαν ἐνήργησαν· ταῦτα ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιστρέψῃ ὀφείλει, διότι ἄλλως ἤθελε λογισθῇ ἀλλότρια κατακρατοῦσα χρήματα· κατεχωρίσθη ἔτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσὸν ἐκ 50,000 δραχ. διὰ χρέη μοναστηριακὰ, καθόσον ἀπολαμβάνοντες ἐκ τούτων ὀφείλομεν νὰ ὑποστήσωμεν καὶ τὰ ἐκ τούτων βάρη. ἐκ τῆς ἀναλύσεως ταύτης τῆς πιστώσεως διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν κατεγνώσθησαν πολλὰ ποσὰ κατεχωρισμένα εἰς μεγαλείτερον ἢ καὶ μικρότερον ἀριθμὸν ἀπὸ πέρυσι· τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ ἄλλα ποσὰ καταραινόμενα εἴς τινα πίνακα (τὸν ὁποῖον ἀνέγνω) καὶ ἀποφέροντα ἐλάττωσιν τῆς τετραμήνου πιστώσεως τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπὸ ἐκείνην τοῦ 1845 κατὰ δραχ. 144,544· ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἐπιδεικνύει τὴν προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν, τὴν ὁποίαν καταβάλλει τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι καὶ τοῦτο ἐξ Ἑλλήνων σύγκειται ἀγωνιστῶν ἐχόντων καὶ συμφέροντα εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ πολλὰ πολύτιμα ἄλλα νὰ χάσωσιν· ἐπείσθητε βέβαια ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι ὑποθετικὸς οὐδὲ συνετάχθη κατὰ θέλησιν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει νόμων, διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς Κυβερνήσεως· ἡ Βουλὴ παραδεχομένη τὸ Νομοσχέδιον δὲν ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν, ἀλλὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀνάγκης ἡ παραδοχὴ τῆς πιστώσεως, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ψηφίζεται ὁ προϋπολογισμὸς πρὸ ἑνὸς ἔτους. Εἶπόν τινες ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ ὑποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν ἐγκαίρως, ἀλλ' εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ σύστημα τὸ φορολογικὸν μας δὲν ἐδύνατο νὰ γνωσθῇ πρὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου, ὅτε οἱ ταμίαι τοῦ Κράτους ἔπρεπε νὰ κλείσωσι τὰ βιβλία των καὶ νὰ ἴδωσι τὸ ἀποτέλεσμα· πρὸ τούτου λοιπὸν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συνταχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ἕως οὗ ἔλθωσιν αἱ καταστάσεις ἀπὸ τοὺς ταμίας· ἐκτὸς τούτου δὲ πολλοὶ τούτων καὶ δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐκπληρώσωσιν ἀξίως τὸ ἀνατεθὲν αὐτοῖς ἔργον. Ἐπειδὴ δὲ ἐπιθυμῶ νὰ δώσω εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τινα πληροφορίαν περὶ τῆς ἐφετεινῆς αὐξήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, σᾶς παρατηρῶ ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς εἶναι 14,104,635 δραχ. διὰ τὸ ἔτος 1846, ἐνῷ διὰ τὸ 1845 ἦτον δρ. 13,172,480 καὶ 33 λεπτὰ, δηλονότι ὑπέρβασις 832,253 δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ὑπέρβασις

τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς προῆλθε, διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἔφερεν αὔξησιν 28,660 καὶ 17 λεπτὰ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῶν Ἐφετείων καὶ λοιπῶν· τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἔφερεν 626,412 καὶ 80 λεπτῶν ὑπέρβασιν διὰ τὴν τροποποίησιν τοῦ Διοικητικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ κλάδου, διὰ ὁδοὺς, καταστήματα δημόσια καὶ ἀμοιβὰς τῶν συλλαμβανόντων ληστάς, οἵτινες ἔφθασαν τὸν ἀριθμὸν εἰς 80· τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως 283,706 καὶ 55 λεπτὰ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν φώτων καὶ τῆς παιδείας κατὰ τὴν θέλησιν τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ἔθνους· τὸ τῶν στρατιωτικῶν ὑπέρβασιν 365,903 καὶ 2 λεπτὰ διὰ ὑλικὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν στρατὸν, ὡς ἱματισμὸν, ὁπλισμὸν στρατευσίμων, ἱππωνίαν κλπ· τὸ τῶν Ναυτικῶν 132,635 καὶ 62 λεπτὰ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ψηφισθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς πλοίου καὶ διὰ ἐπισκευὴν πλοίων καὶ ἀναγκαίων ὑλικῶν· ἡ ὑπέρβασις λοιπὸν τοῦ ἐφετεινοῦ πρὸϋπολογισμοῦ ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἀνάγκης καὶ αὐτῶν τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς, δὲν ἦτο δὲ οἰκονομία ἂν δὲν συμπεριελαμβάνοντο ταῦτα, διότι καλῶς ἐννοουμένη οἰκονομία εἶναι νὰ ἐξοδεύῃ τις ἔνθα καὶ ὅσον ἀπαιτεῖται, καὶ ὄχι νὰ μὴ δαπανᾷ καὶ νὰ φείδηται ἔνθα ἀπαιτεῖται· 4000 δραχ. προσετέθησαν διὰ δικαστικὰς ἀποφάσεις, καὶ ἡ προσθήκη τούτων ἦτον ἀναγκαία, διότι ἔρκει ὅτι πολῖται διαφερόμενοι μὲ τὸ δημόσιον πολὺν χρόνον κατέτριψαν δικαζόμενοι, καὶ εἰς πολλὰς ὑπεβλήθησαν δαπάνας, τὸ δημόσιον ὅμως ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ κἂν τότε ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς ἐκδοθείσας ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων. Πέπεισμαι ὅτι θέλετε ψηφίσει τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον· ἄλλως, φέρετε τὴν Κυβέρνησιν εἰς νόθον θέσιν, ἀναγκάζοντες αὐτὴν νὰ ἀρνηθῇ πληρωμὰς δικαίας καὶ ἀναγκαίας, καὶ ἀφαιροῦντες οὕτω ἀπ' αὐτῆς πᾶσαν ἠθικὴν ὑπόληψιν. Ὑποστηρίζω διὰ ταῦτα τὸ Νομοσχέδιον, ἢ ἀντ' αὐτοῦ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ὡς περιλαμβάνουσαν πᾶν ὅ,τι ἐξέθηκα.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι φόβῳ μὴ τὸ ὑπουργεῖον περιπέσῃ εἰς λάθος, καὶ νομίσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ὑπὲρ τῆς παιδείας ψηφισθείσας αὐξήσεις, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προστεθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον ἡ φράσις «*ἄνευ οὐδεμιᾶς μειώσεως εἰς τὰ περὶ παιδείας ἀποφασισθέντα.*»

Ἀντεῖπεν ὅμως ἄλλος, ὅτι δύο ζρους περιέχει τὸ Νομοσχέδιον, τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845 καὶ τοὺς Νόμους κανονισμοὺς καὶ διατάγματα, ὡς ἐτροπολόγησεν αὐτοὺς τοῦτο εἰς τὴν

τροπολογίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Ὑπουργὸς ὑπεστήριξεν. ἐπειδὴ δὲ τὰ περὶ παιδείας ψηφισθέντα περιλαμβάνονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1845, διὰ τοῦτο εἶναι περιττὴ πᾶσα τοιαύτη προσθήκη, καθόσον τὸ ὑπουργεῖον δύναται καὶ ἄνευ ταύτης, παρ' οὐδενὸς κωλυόμενον, νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τὰς κατὰ ταύτην ψηφισθείσας αὐξήσεις.

Ἡ Βουλὴ συνήνεσεν εἰς ὅσα ἀρορῶσι τὴν παιδείαν, ἐπὶ τῇ παρατηρήσει μάλιστά τινων ὅτι καὶ ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ἐναντίαν πρὸς τοῦτο γνώμην· ἀπεφήνατο δὲ ὅτι ἐρωτίσθη, καὶ ὁ Πρόεδρος συνήγαγεν ὅτι ὑπάρχει τὸ νομοσχέδιον, ἡ τροπολογία τῆι ἐπιτροπῆς καὶ ἡ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος προταθεῖσα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ὑπουργὸς συγκατετέθη εἰς τὴν τελευταίαν, διὰ τοῦτο αὕτη θέλει ψηφοφορηθῇ ἀντὶ τοῦ Νομοσχεδίου, πρὸ ταύτης δὲ θέλει ψηφοφορηθῇ ὡς ἀπωτέρα ἡ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνόντος δὲ τοῦ Γραμματέως αὐτὴν, ἔχουσαν οὕτω· «Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰαννουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν συντάξεων, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὰς Βουλὰς προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ 1845 καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς,» ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω· «παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς, ναὶ ἢ ὄχι;» «Ἀλλ' ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέχθη αὐτὴν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀπήγγειλεν ὁ Πρόεδρος.

Ἀναγνόντος κατόπιν τοῦ Γραμματέως καὶ τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἔχουσαν οὕτω· «Τὰ Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Βασιλέως καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰαννουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη προϋπολογισμοῦ, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ τριτημόριον αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ 1845 καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων, κανονισμῶν καὶ διαταγμάτων,» ὁ Πρόεδρος ἔθηκε τὸ ζήτημα οὕτω· «παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν τροπολογίαν τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἐννοουμένων τῶν κατ' αὐτὴν διαταγμάτων, ὡς διευκρινίσθη, τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντων, ναὶ ἢ ὄχι;» ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν δι' ἀναστάσεως, καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα.

Κατόπιν ἀναβαλλόν τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συναρμολογηθη σομένου συνόλου καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ψηροφορίαν ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 5 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζέρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

Πρωτόκολλον ὁρκδοσίας.

Σήμερον τὴν εἰκοστὴν δευτέραν Μαρτίου τοῦ χιλιστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἕκτου ἔτους τὴν 1 ὥραν μ. μ. παρουσιασθέντες ἐν πλήρει συνεδριάσει τῆς Βουλῆς οἱ χθὲς ἀγορευθέντες Βουλευταὶ Καλαβρύτων ΚΚ. Βασίλειος Πετιμεζᾶς, Ἀθανάσιος Πετιμεζᾶς, Ἠλίας Παππαδαῖος καὶ Νικόλαος Ἀνδρίκου, ὤμοσαν τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον Βουλευτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως·

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος » νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, ὑπακοὴν » εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, καὶ νὰ » ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου. »

Συνετάχθη τὸ παρὸν πρωτόκολλον ὑπογραφὲν παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Γραμματέων, τοῦ Ἱερέως καὶ τῶν ὁμοσάντων.

Ὁ Πρόεδρος
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ὁ Ἱερεὺς
Παΐσιος Παππαδάκης.

Οἱ ὁμόσαντες
Β. Πετιμεζᾶς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Ἠλίας Παππαδαῖος
Νικόλαος Ἀνδρίκου.

Οἱ Γραμματεῖς
Κ. Ἀντωνιάδης
Ι. Ζέρκος
Μ. Χ. Μελέτης.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΝ ΤΩ Α'. ΤΟΜΩ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Β'. ΣΥΝΟΔΟΝ ΤΗΣ Α'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ.

Συνεδρίασις Α'. τῆς 10 Δεκεμβρίου 1843. 1
Ἐκλογὴ προσωρινοῦ Προέδρου καὶ Γραμματέων . . . . . »
Κλήρωσις δωδεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α Α. Μ.Μ. . »
Εἴσοδος τῶν Α.Λ. Μ.Μ. εἰς τὸ Βουλευτήριον καὶ ἐκφώνησις τοῦ λόγου τοῦ Βασιλέως (397) (α) 2
Συνεδρίασις Β'. τῆς 15 Δεκεμβρίου 5
Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας τῶν ἀρχαιρεσιῶν . . . . . »
Συνεδρίασις Γ'. τῆς 19 Δεκεμβρίου 6
Περὶ τῶν διασπαρεισῶν ψηφων (14) 7
Ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ ὁμιλία αὐτοῦ καταλαμβάνοντος τὴν ἕδραν του 8
Ἀναβολὴ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων εἰς τὴν ἐπιοῦσαν (10) . . . . . »
Συνεδρίασις Δ'. τῆς 20 Δεκεμβρίου 9
Παραδοχὴ τῶν τοῦ Προέδρου παρατηρήσεων περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τῶν εἰσιτηρίων 10
Παρατηρήσεις τοῦ αὐτοῦ ὅτι ὁ Κανονισμὸς εἶναι εἰς ἐνέργειαν . . »
Ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων τῆς Βουλῆς (8) . . »
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν περὶ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Νεοφύτου Δούκα καὶ ἀπόφασις περὶ τῆς ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ κατατάξεως τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ (24) . 11
Κλήρωσις μηνιαία τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς 12
Συνεδρίασις Ε'. τῆς 22 Δεκεμβρίου 13
Περὶ τῶν κατὰ τὴν 19 Δεκεμβρίου διασπαρεισῶν ψηφων (7. 253). 14
Περὶ τῶν ἐκλεχθέντων Προέδρων καὶ Γραμματέων τῶν τμημάτων καὶ εἰσηγητῶν εἰς ἐπιτροπάς . . . . . »
Ἐκλογὴ ταμίου, καὶ περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς. . . 15
Περὶ τῆς ἡμέρας τῆς προσεχοῦς συνεδριάσεως καὶ τῶν ἐκ τῆς Α'. Συνόδου ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων (31) . . . . . »

(α) Οἱ ἐν παρενθέσει ἀριθμοὶ δεικνύουσι τὰς σελίδας, ἐν αἷς καὶ αὖθις γίνεται λόγος περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Συνεδρίασις ΣΤ'. τῆς 28 Δεκεμβρίου 17

Ζήτημα ἐὰν ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν Κανονισμὸν προσθήκη συμπληρωτικῶν μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Β. Λόγου ἐπιτροπὴν (22. 38.) . . . . . ,
Ἀποφατικὴ λύσις αὐτοῦ (17) 22
Παρατηρήσεις τοῦ Προέδρου περὶ τῶν ἐπισταλέντων εἰς τὸ Προεδρεῖον Πρακτικῶν τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς κ. ε. καὶ περὶ ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεφύλακος (κατωτέρω) . . . . . ,
Πρότασις περ. τῆς εἰς Γαλλίαν καὶ ἄλλα συνταγματικὰ Κράτη ἀποστολῆς τῶν Πρακτικῶν καὶ ἀναβολῆς τῆς ἐπὶ ταύτης ἀποφάσεως (301) . . . . . ,
Ἀναβολὴ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀρχιεφύλακος (621) . . . . . ,
Παραπομπὴ διὰ κληρώσεως τῶν ἐγγράφων τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας εἰς τὸ 4 τμῆμα πρὸς ἐξέλιγξιν (137–140). 22-23
Ἐκλογὴ συμπληρωματικῶν μελῶν τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογ. καὶ ἀπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐπιτροπῶν . . . . . ,
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τοὺς Βουλευτὰς Α. Σωτηρίου καὶ Γ. Λογιωτατίδην 24

Συνεδρίασις Ζ'. τῆς 29 Δεκεμβρίου . . . . . ,

Περὶ τῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ καταταξέως τοῦ ὀνόματος τοῦ Νεοφύτου Δούκα (11) . . . . . ,
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου περὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῆς Γερουσίας . . . ,
Εἰσαγωγὴ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἔτος 1846 (18) 24-25
Περὶ τοῦ χρόνου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους. 29
Περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς συστηθείσης διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν τῇ αἰθούσῃ ὀνομάτων ἐπιτροπῆς . . . . . ,
Περὶ τῆς εἰς τοὺς Βουλευτὰς διανομῆς τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (37) . . . . . ,
Ἐκλογὴ συμπληρωτικῶν μελῶν τῆς λογιστικῆς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς . . . . . ,
Ὑποβολὴ καταλόγου τῶν ἐκ τῆς Α'. Συνόδου ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων καὶ διάφοροι ἐπὶ τούτων παρατηρήσεις (33. 15) . . . 31

Συνεδρίασις Η'. τῆς 31 Δεκεμβρίου 33

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερ. περὶ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Α. Λουδωρίκη 33
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Δ. Πλαπούτα . . . ,
Περὶ τινων πρὸς τὴν Βουλὴν ἀναφορῶν διὰ τὰ κατὰ τὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων (47) . . . . . ,
Κατάλογος τῶν ἐκ τῆς Α' Συνόδου ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων (31. 634) ,
Περὶ τῆς τάξεως τῆς συζητήσεως αὐτῶν 34
Κλήρωσις πρεσβύτερος διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς 6. Ἰανουαρ. . 35

Συνεδρίασις Θ'. τῆς 2 Ἰανουαρίου 1846 36

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ δημοσ. φόρων τοῦ 1846 (18) . . . ,
Περὶ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (29). 37

Ζήτημα, ἐὰν τῆς εἰς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως θέλει προηγηθῆ ἄλλων ἀντικειμένων ἡ συζήτησις (17. 45). 38
Ἀποφατικὴ λύσις αὐτοῦ μὲ μικρὰς τινας ἐξαιρέσεις (38. 46) . 45

Συνεδρίασις Γ'. τῆς 9 Ἰανουαρίου 46

Περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπῆς καὶ τῶν ὑπὸ ταύτης ζητηθεισῶν πληροφοριῶν παρὰ τῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερ. καὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργῶν (45. 69) . . . ,
Περὶ τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν κατὰ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων ἀναφορῶν (43. 49) 47
Περὶ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κοινοποιήσεως τῆς περὶ τοῦ κατα-λόγου τῶν Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν εὐχῆς τῆς Βουλῆς (64) . . . . . ,
Ἀπόρρητος πρότασις περὶ ἀναπτύξεως τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου καὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Βουλευτηρίου ὀνομάτων . . . . . ,
Ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ταχυτέρας συντάξεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου (238) . . . . . ,
Ἐκλογὴ συμπληρωτικῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ποιμνιακοῦ φόρου (24. 412). 48
Ὡσαύτως τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ δημοσ. φόρων (36. 253) ,

Συνεδρίασις ΙΑ'. τῆς 11 Ἰανουαρίου 49

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν κατὰ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων ἀναφορῶν (47. 71) . . . . . ,
Ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἐπὶ τῶν ἀπουσιῶν τῶν Βουλευτῶν παν. διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ 52
Συζήτησις ἀναφορῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ περὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ δανείου τοῦ Ἰ. Ὀρλάνδου (71) 53
Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατιωτ. διαθέτοντος τὸν κατάλογον τῶν Σεπτεμβρ. ἀξιωματ. (47. 641–649) . 64
Ἀνάγνωσις τοῦ ὑπό τινος Βουλευτοῦ πρωτοβλήτου νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως μεταλλείων κλπ. (129) 66

Συνεδρίασις ΙΒ'. τῆς 14 Ἰανουαρίου 68

Παρατήρησις τοῦ Προέδρου περὶ τῆς ταχυτέρας ἐξελέγξεως τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας . . . . . ,
Συζήτησις περὶ τῆς βασιμότητος τῆς συντάξεως τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως (46. 72) 69

Συνεδρίασις ΙΓ'. τῆς 15 Ἰανουαρίου 70

Παραδοχὴ τῆς ἐπὶ τῶν Καλαβρυτινῶν ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς (49. 53. 321. 562). 71

Συνεδρίασις ΙΔ'. τῆς 16 Ἰανουαρίου 72

Ἀνάγνωσις τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθέντος σχεδίου τῆς πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως (69. 81) . . . . . ,
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς (417) 76

Συνεδρίασις ΙΕ'. τῆς 21 Ἰαννουαρίου 79

Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Δ. Μπιρμπίλη . . . . »
Περὶ τῶν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ὑπουργῶν γινομένων μεταβολῶν. 80
Κοινοποίησις τοῦ Πρωθυπουργοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Ν. Πονηροπούλου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ Αἰτωλίας ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης (99) . . . . . »
Ἔναρξις τῆς γενικῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως (72. 101) . 81
Κοινοποίησις ἐν τῷ μέσῳ τῆς συζητήσεως περὶ τῆς εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἀναθέσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύν. (80) . 99

Συνεδρίασις ΙΣΤ'. τῆς 22 Ἰαννουαρίου 101

Ἐξακολούθησις τῆς γενικῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως (81. 119) . . . . . »

Συνεδρίασις ΙΖ'. τῆς 23 Ἰαννουαρίου 118

Περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐξελέγχοντος τὴν ἐκλογὴν Ὕδρας τμήματος, καὶ ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς περὶ τῆς ἐκκρεμότητος τοῦ περὶ διπλῶν ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ζητήματος (137) 119
Περὶ ἐγγράφων ἀπαιτουμένων κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ἐξακολούθησις τῆς γενικῆς ἐπὶ ταύτης συζητήσεως (101. 148) . . . . . »
Μηνιαία κλήρωσις τῶν Τμημάτων 135

Συνεδρίασις ΙΗ'. τῆς 24 Ἰαννουαρίου. 137

Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Ν. Δελέντα . . . . »
Συζήτησις περὶ τῶν διπλῶν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας ἐκθέσεων (22. 119. 138) . . . . . »
Ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας τοῦ τμήματος περὶ τῆς ἐκλογῆς Ὕδρας (137. 140) 138
Ἔκθεσις τῆς μειοψηφίας » » » » Ὕδρας (138. 403) 140
Ἀνάγνωσις προτάσεως περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας (429) . . . 146
Ἀνάγνωσις προτάσεως περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινων τοῦ Κανονισμοῦ (429). 147
Ἐξακολούθησις τῆς γενικῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως (119.158) 148
Κλήρωσις πρεσβείας διὰ τὴν Β. ἑορτὴν τῆς 25 Ἰαννουαρίου . 157

Συνεδρίασις ΙΘ'. τῆς 25 Ἰαννουαρίου . . . . . »

Ἀνάγνωσις προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ (430) 158
Ἐξακολούθησις τῆς γενικῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως (148. 173). . . . . »

Συνεδρίασις Κ'. τῆς 26 Ἰαννουαρίου 173

Ἐξακολούθησις τῆς γεν. ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσ. (158. 192) »

Συνεδρίασις ΚΑ'. τῆς 28 Ἰαννουαρίου 191

Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τῶν Βουλευτῶν Γ. Γριζάνου καὶ Δ. Μελετοπούλου . . . . . »
Ἐξακολούθησις τῆς γεν. ἐπὶ τῆς ἀπαντήσ. συζητήσεως (173. 203) 192
Ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς περὶ καταπαύσεως αὐτῆς (192.205) . . 203
Αἴτησις πληροφοριῶν περὶ τῆς εἰς τὸ Τελωνεῖον Πατρῶν καταχρήσεως κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν σταφίδος . . . . . »

Συνεδρίασις ΚΒ'. τῆς 29 Ἰαννουαρίου 204

Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τῶν Βουλευτῶν Ι. Φαρμάκη, Σ. Παρθενοπούλου καὶ Β. Δημητρακοπούλου . . . . . »
Συζήτησις τῶν καθέκαστα τῆς ἀπαντήσεως (203. 219) 205
» τοῦ 1. §. τοῦ σχεδίου . . . . . »
Παραδοχὴ αὐτοῦ—συζήτησις καὶ παραδοχὴ τοῦ § 2—συζήτησις τοῦ § 3. 206
Παραδοχὴ τοῦ §. 3—συζήτησις τοῦ § 4 περὶ παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συνταγματος 208

Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 30 Ἰαννουαρίου 219

Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Γ. Νοταρᾶ . . . . »
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ 4 §. τῆς ἀπαντήσεως (205. 238) »
Ἀπόφασις περὶ τῆς τάξεως τῆς ψηφοφορίας τῶν ἐκ τῆς συζητήσεως προκυψάντων δύο ζητημάτων 231
Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 232
Ἀπόφανσις καταφατικὴ τῆς Βουλῆς περὶ παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος 233
Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 234
Ἀπόφασις περὶ τῆς εἰς τὰ πρακτικὰ καταχωρίσεως τῆς περὶ παραβιάσεως ἀποφάνσεως 236

Συνεδρίασις ΚΔ'. τῆς 31 Ἰαννουαρίου. 237

Ὅτι ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Προεδρεῖον αἱ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Τραπέζης γενόμεναι παρ' αὐτῆς τροπολογίαι . . . . . »
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Α. Νοταρᾶ . . . . »
Ἀπόφανσις τῆς Βουλῆς ἵνα τὸ Προεδρεῖον ἐνεργήσῃ ἐπισκευάς τινας σύμφωνα μὲ τὸν καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τῆς Βουλῆς 238
Ἐρώτησις περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου ἐπιτροπῆς . . . . . (47) »
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως του 4 § σῆς ἀπαντήσεως (219. 256) »

Συνεδρίασις ΚΕ'. τῆς 1 Φεβρουαρίου 252

Κοινοποίησις τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῶν τμημάτων 253
» τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων περὶ τῶν κατὰ τὴν 19 Δεκεμβρίου διασπαρεισῶν φημῶν . . . . . (14) »
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τῶν Βουλευτῶν Π. Παππατσώνη καὶ Δ. Κυριακίδου . . . . . »
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων . . . . . (48. 432) »
Περὶ τινων ἐμπεριεχομένων εἰς τὴν ἐν τῷ Μονίτωρι κατεχωρισμένην ἀγόρευσιν τοῦ Βουλευτοῦ Σπάρτης 255

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσ. τοῦ 4 § τῆς ἀπαντήσεως (238. 271) 256
Ἀπόρριψις τῆς προταθείσης προσθήκης τῶν λέξεων « καὶ λοιπῶν Νόμων » 260
Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 261
Παραδοχὴ τοῦ 4 § τροπολογηθέντος 262
Συζήτησις τοῦ § 5 263
Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν — ἀπόρριψις τούτων — καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον 266
Συζήτησις τοῦ § 6 περὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων καὶ τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος . . . . . »
Συνεδρίασις ΚΣτ'. τῆς 2 Φεβρουαρίου 269
Περὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐν Παρισίοις ἐπιτροπῆς τῶν ἐγγράφων καὶ ἀρχείων ζητουμένου καταλόγου τῶν ἀπὸ τοῦ 1750 μέχρι σήμερον Ἱστορικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος . . . . . »
Κλήρωσις πρεσβείας διὰ τὴν Βασ ἑορτὴν τῆς 3 Φεβρουαρίου. »
Αἴτησις πληροφοριῶν περὶ τῆς μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Κ. Δουρούτη ὑποθέσεως . . . . . »
Περὶ τῶν κατὰ τὴν παριλθοῦσαν σύνοδον ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς Σμυρίδος Νάξου καὶ περὶ τῶν γενομένων ἀναρρίσεων 270
Περὶ τινων κατὰ τὴν Αἰτωλίαν οἰκονομικῶν καταχρήσεων . . »
Περὶ τῆς καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπάρχους ἐκδόσεως ἐξωτερικῶν καταστρίφων 271
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ § 6 τῆς ἀπαντήσεως (256 237) »
Παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον 279
Συζήτησις τοῦ 7 § περὶ τῶν πρὸς τὴν Τουρκίαν σχέσεων . . . »
Παραδοχὴ προταθείσης τροπολογίας ἀπ' αὐτοῦ. 286
Συνεδρίασις ΚΖ'. τῆς 4 Φεβρουαρίου . . . . . »
Συζήτησις τοῦ § 8 τῆς ἀπαντήσεως, περὶ τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῶν Οἰκονομικῶν . . . . . (271 303) 287
Ἀγόρευσις τινος περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως . . (357) 294
Παραδοχὴ τροπολογίας ἀντὶ τοῦ § τοῦ σχεδίου 300
Συνεδρίασις ΚΗ'. τῆς 5 Φεβρουαρίου 304
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Κ. Προβελεγίου . . . »
Ἀνάγνωσις ἐγγράφων δι' ὧν πέμπονται εἰς τὴν Βουλὴν 106 τόμοι τῶν μέχρι τοῦδε πρακτικῶν τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς (12 303) »
Ἀπόφασις περὶ τῆς εἰς τε τὴν Γαλλίαν καὶ τὰ λοιπὰ συνεγραπτικὰ Κρήτη ἀποστολῆς τῶν πρακτικῶν καὶ περὶ εὐχαριστηρίου ἐγγράφου . . . . . (301. 638) 303
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ 9 § τῆς ἀπαντήσεως περὶ παιδείας . . . . . (287. 321) »
Ἀνάκλησις τροπολογιῶν καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον 310
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ § 10 περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν . . »
Παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον 312
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ § 11 313
Ἀπόρριψις προσθήκης καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον . . 316
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ § 12 περὶ δημοτικῶν προσόδων καὶ Νομαρχ. Συμβουλίων. 317
Ἀπόρριψις τροπολογιῶν καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον . . 320
Συνεδρίασις ΚΘ'. τῆς 6 Φεβρουαρίου 321
Κλήρωσις τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων εἰς τὸ ζ'. τμῆμα πρὸς ἐξέλεγ-

ξιν καὶ περὶ τῶν ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἐκθέσεων τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν (71 341. 451) 321
Συζήτησις τοῦ 13 § τῆς ἀπαντήσεως περὶ ἀσφαλείας (303. 343) »
Ἀγόρευσις κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τοῦ ὑπουργοῦ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως. . . . . (357) 333
Ἀπόρριψις τροπολογίας καὶ παραδοχὴ τοῦ § κατὰ τὸ σχέδιον. 340
Συνεδρίασις Α' τῆς 7 Φεβρουαρίου 341
Ἀπόφασις ἐπὶ τῶν περὶ τῶν ἐκλογῶν ἐκθέσεων τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν . . . . . (321. 452) »
Παρατηρήσεις περὶ τῶν συνταξιούχων καὶ περὶ τῆς ταχυτέρας εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ τούτων Νόμου . . . . . 341 — 342
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐν τῇ 6 Φεβρουαρ. ὁμιλίας τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν . . . . . »
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ 14 § τῆς ἀπαντήσεως περὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων ἐπιτροπῆς . . . . . (321 356) 343
Πρόταστις νὰ γίνῃ ἐν αὐτῷ μνεία καὶ περὶ δανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς 346
Συνεδρίασις ΑΑ'. τῆς 8 Φεβρουαρίου 355
Περὶ τῆς τάξεως τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ ἀγορεύσεων . . . 355 — 356
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ 14 § τῆς ἀπαντήσεως (343. 383) . . . . . »
Ἐπιφύλαξις τοῦ δικαιώματος νὰ γίνῃ ἀπάντησις ἀκολούθως εἰς τὰ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως . . . (294. 748) 357
Ὁμιλία 6' τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως (333) καὶ ἐπὶ τοῦ συζητουμένου § τῆς ἀπαντήσεως . . . . . »
Συνεδρίασις ΑΒ'. τῆς 9 Φεβρουαρίου 379
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Ν. Κριεζώτου . . . »
Παραδοχὴ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς ἀπαντήσεως δι' ἀπουσίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ 381
Παρατηρήσεις περὶ τῶν εἰς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Ἀνεξαρτήτου ἐκφράσεων κατὰ τοῦ Βασιλέως . . . . . »
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπ' αὐτῶν . . . . . (383) 382
Συνεδρίασις ΑΓ'. τῆς 11 Φεβρουαρίου . . . . . »
Περὶ τῆς ἐφημερίδος τοῦ Ἀνεξαρτήτου καὶ τῆς καταδικάσεως τοιούτων φύλλων . . . . . (382. 416) 383
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσ. τοῦ 14 § τῆς ἀπαντήσεως (356 397) »
Συγχώνευσις τροπολογιῶν καὶ παραδοχὴ μιᾶς ἀντὶ τοῦ § τοῦ σχεδίου 391
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ § 15 τῆς ἀπαντήσεως 393
Ἀπόρριψις τροπολογίας καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ σχέδιον . 396
Ἀπόρριψις τροπολογίας καὶ παραδοχὴ τοῦ τελευταίου § τῆς ἀπαντήσεως κατὰ τὸ σχέδιον . . . . . »
Συνεδρίασις ΑΔ'. τῆς 12 Φεβρουαρίου 397
Ἀνάγνωσις τοῦ συνόλου τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως . . . . . (383. 450) »
Παραδοχὴ αὐτοῦ, καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 400
Κλήρωσις πρεσβείας ἵνα παρουσιάσῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α Μ. 402
Ἀπόρριψις προτάσεως περὶ ἀποστολῆς εἰς τὴν Α. Μ. καὶ ἀντιγράφου τῶν τῆς συζητήσεως πρακτικῶν 403

Περὶ προσδιορισμοῦ ἡμέρας πρὸς συζήτησιν ἀναφορῶν 403
Συζήτησις περὶ τῆς ἐκλογῆς Ὑδρας. . . . . (440) »
Παραδοχὴ ταύτης ὡς ἐγκύρου καὶ ἀναγόρευσις Βουλευτῶν αὐτῆς τῶν Κ.Κ. Δ Κριεζῆ, Γ. Δοκοῦ καὶ Δ. Δ. Κουντουριώτου . . 412
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου Νομοσχεδίου . . . . . (48. 440) »
Συνεδρίασις ΛΕ'. τῆς 13 Φεβρουαρίου 415
Ὀρκοδοσία τοῦ Βουλευτοῦ Ὑδρας Γ. Δοκοῦ . . . . . (430) »
Παραδοχὴ περὶ κατασκευῆς σφραγίδος καὶ ἀναβολὴ τῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς συμβόλων . . . . . (432) 416
Ἀπάντησις εἰς τὰ περὶ καταδιώξεως τῶν ἐγληματικῶν ἐφημερίδων λεχθέντα . . . . . (383) »
Περὶ τῶν πράξεων τοῦ κατὰ τὴν Κορινθίαν διατηρουμένου ὀδηγοῦ »
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς . . . . (76. 708) 417
Παραδοχὴ τοῦ Α'. Κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίας . . . . . 417—420
Παραδοχὴ τοῦ Β'. κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίας 423
Παραδοχὴ τοῦ Γ'. κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπ' αὐτοῦ ψηφοφορίας 425
Πίναξ τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς 428
Ὑποστήριξις τῆς περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν κλπ. προτάσεως καὶ παραδοχὴ αὐτῆς ὡς συζητητέας . . . . . (66) 429
Ὡσαύτως τῆς περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ . . . . . (147. 630) »
Ὡσαύτως τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας . . . . (146. 619) »
Ὡσαύτως τῆς περὶ τροποποιήσεως τοῦ 66 ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ (158.584) 430
Πρωτόκολλον ὀρκοδοσίας τοῦ Βουλευτοῦ Ὑδρας . . . . (415) »
Συνεδρίασις ΛΣΤ'. τῆς 14 Φεβρουαρίου 431
Ἀναβολὴ τῆς συεδριάσεως . . . . . »
Συνεδρίασις ΛΖ'. τῆς 15 Φεβρουαρίου . . . . . »
Ἀπόφασις περὶ τῶν ἐπὶ τῆς σφραγίδος τῆς Βουλῆς ἐμβλημ. (416) 432
Περὶ τῆς ἄνευ συζητήσεως ἐκλογῆς εἰσηγητοῦ παρατινος τῶν τμημάτων . . . . . »
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου . . . . . (253. 530) »
Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτόκ. τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 437
» τοῦ ἄρθρ. » μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς προτάσεως τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ Νόμου τῶν 1845, καὶ συζήτησις περὶ τῆς ἐπιφυλάξεως ταύτης 439
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως διὰ τὴν πρότασιν τροπολογιῶν . . . 440
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου Νομοσχεδίου . . . . . (412. 452) »
Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . »
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ 1 ἄρθρου 443
Ἀπόρριψις προτάσεως περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου εἰς 20 λεπτά 444

Πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 445
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τροπολογίας περὶ ἐλαττώσεως τοῦ φόρου τῶν ἐν ἰδιοκτησίαις νεμομένων. 446
Ἀπόρριψις αὐτῆς, καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . 446—447
Παραδοχὴ τοῦ 1 ἄρθρου κατὰ τὸ νομοσχέδιον. 449
Συνεδρίασις ΛΗ'. τῆς 19 Φεβρουαρίου. 450
Ἀντιφώνησις τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς . . . . . (397) »
Πρότασις περὶ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιστροφῆς ἐγγράφων τινων ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων . . . . . (321. 541) 451
Παραδοχὴ αὐτῆς καὶ διὰ τὸ μέλλον ἐπὶ παρομοίων ἐγγράφων (344) 452
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου νομοσχεδίου . . . . . (440. 461) »
Παραδοχὴ αὐτοῦ . . . . . »
Συζήτησις τοῦ ἄρθρου 3 453
Παραδοχὴ αὐτοῦ τροπολογουμένου 455
Συζήτησις τοῦ ἄρθρου 4 περὶ τοῦ συστήματος τῆς ἐξακριβώσεως »
Παραδοχὴ τοῦ συστήματος τῶν δηλώσεων. 458
» » ἄρθρου μετὰ τροποποιήσεων 459
Συνεδρίασις ΛΘ'. τῆς 20 Φεβρουαρίου 460
Περὶ τοῦ χρόνου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους καὶ τῆς τυπώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς Α'. Συνόδου . . . 461
Συζήτησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου νομοσχεδίου . . . . . (452. 486) »
Ἀπόρριψις προταθείσης ἐπ' αὐτοῦ προσθήκης καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας. 464
Παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου 466
Συζήτησις τοῦ ἄρθρου 6 . . . . . »
Παραδοχὴ αὐτοῦ τροπολογημένου 473
Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . 473—474
Συνεδρίασις Μ'. τῆς 22 Φεβρουαρίου 475
Ἔγκρισις ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Ἰω. Ἀναγνωστοπούλου »
Περὶ τῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων ἐκλεχθέντων προέδρων, γραμματίων καὶ μελῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν . . . . . 475—476
Περὶ τῆς ἡμέρας πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προτάσεως περὶ τῆς 25 Μαρτίου . . . . . 476—477
Ἀνάγνωσις τῆς προτάσεως περὶ συστάσεως δανειστικῆς τραπέζης »
Παραδοχὴ αὐτῆς ὡς συζητητέας 485
Συζήτησις καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου νομοσχεδίου, καὶ συζήτησις τοῦ ἄρθρου 9 (461. 502) 486
Παραδοχὴ αὐτοῦ διορθωμένου, καὶ ἀνάγνωσις τοῦ ἄρθρου 10 . . 488
» » τροπολογημένου 489
Πρότασις προσθήκης νέου παραγράφου εἰς αὐτὸ . . . . . »
Παραδοχὴ αὐτῆς 490
Ἀνάγνωσις καὶ συζήτησις τοῦ ἄρθρου 11 περὶ δοσκῶν . . . . »
Συνεδρίασις ΜΑ'. τῆς 23 Φεβρουαρίου. 502
Περὶ τῆς ταχείας εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπολογισ. τῆς Βουλῆς (15. 711) »

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου νομοσχεδίου . . . . . (486. 547) 509
Παραδοχὴ αὐτοῦ τροπολογημένου . . . . . »
Ἀπόρριψις προτάσεων περὶ προσθήκης ἄρθρου 12 καὶ 13 . . . 513
Παραδοχὴ ἑτέρου προταθέντος ἄρθρου 14 ὡς 12 καὶ ἑτέρου ὡς 13. 514
Ἠμφισβητήσεις περὶ ἐκλογῆς συμπληρωτικῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς καὶ ἀναβολὴ τῆς διαλογῆς δι' ἔλλειψιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν . . . . . (513) »

Συνεδρίασις ΜΒ'. τῆς 25 Φεβρουαρίου 515

Παρατηρήσεις τοῦ Προέδρου περὶ τῆς ἀναβολῆς καὶ περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἐλλείψεως τῶν ἄνευ ἀδείας ἀπουσιῶν, καὶ ἐνέργεια τῆς διαλογῆς . . . . . (514) »
Περὶ τῆς ἐν Ἀταλάντῃ ἐνεργουμένης δημαιρεσίας δήμου τῶν Μακεδόνων . . . . . (572) 516
Ἀνάγνωσις τοῦ ψηφίσματος τοῦ περὶ ποιμνιακοῦ φόρου νομοσχεδίου . . . . . (562) 517
Παραδοχὴ αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 520-521
Ὑποστήριξις τῆς περὶ τῆς 25 Μαρτίου προτάσεως — . . (654) 522
Παραδοχὴ ταύτης ὡς συζητητέας 523
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τῶν καταλύγων τῶν ἐνόρκων κατὰ τὸ 1846. . . . . (652) »
Εἰσαγωγὴ νομοσχ. περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς τὸν κατὰ τὸ 1845 προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης (816) 526
Συζήτησις τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου τοῦ 1845 προταθείσης τροπολογίας . . . . (432. 545) 530
Παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου ὅπως ὑπῆρχεν ἐν τῷ νόμῳ 532
Ἀπόρριψις τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 4 καὶ συζήτησις προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρ. 8 533
Παραδοχὴ ταύτης 534
Συζήτησις δύο προσθηκῶν εἰς τὰ ἄρθρα 12, 14 καὶ 15 . . . »
Παραδοχὴ τῆς μιᾶς, ὡς ἄρθρου 12 ἀντὶ τῶν τριῶν συγχωνευθέντων, καὶ ἀπόρριψις τῆς ἑτέρας 539

Συνεδρίασις ΜΓ'. τῆς 26 Φεβρουαρίου 540

Ἐκλογαὶ εἰσηγητῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων . . . . . »
Περὶ τοῦ ἐξελέγχοντος τὴν ἐκλογὴν Καλαβρύτων τμήμ. (451. 697) 541
Ἀνάγνωσις προτάσεως περὶ συστάσεως ἐκκλησιαστικοῦ σχολείου »
Ἀνάπτυξις καὶ παραδοχὴ αὐτῆς ὡς συζητητέας . . . 544—545
Ἀνάγνωσις τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νόμου . . . . . (530. 559) »
Συγχώνευσις τροπολογιῶν καὶ πρότασις νέας 547
Παραδοχὴ ταύτης ὡς ἄρθρου 13 549
Συζήτησις τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 17 . . . . . »
Ἀπόρριψις αὐτῶν καὶ παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου ὡς 15 550
Συζήτησις προσθήκης νέου ἄρθρου 18 . . . . . »
Παραδοχὴ ταύτης τροπολογουμένης ὡς ἄρθρου 16 553
Συζήτησις προσθήκης ἄρθρου 19 . . . . . »
Ἀπόρριψις αὐτῆς 554
Παραδοχὴ προτεινομένης προσθήκης 2 ἄρθρου τοῦ νέου νόμου . . »

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων περὶ συστάσεως γεωργικοῦ σχολείου εἰς Τίρυνθα, καὶ περὶ περιβόλου καὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη (ἴδε Συνεδρ. 30 Ὀκτωβρ. τῆς Α'. Συνόδου) (570) 554
Συνεδρίασις ΜΔ'. τῆς 27 Φεβρουαρίου 555
Καινοποίησις ἐκλογῶν εἰσηγητῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων . . . . . »
Ἔγκρισις ἀδείας χορηγηθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου εἰς τοὺς Βουλευτὰς Γ. καὶ Α. Νοταρᾶν 556
Ἀνάγνωσις καταστάσεως τῶν ἀπουσιῶν τῶν Βουλευτῶν . . . . »
Περὶ πίνακος τῶν πρακτικῶν τῆς Α'. Συνόδου καὶ τῶν τῆς Συνελεύσεως καὶ περὶ ἀμοιβῆς τοῦ συντάξαντος τὸν πρῶτον 556—557
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποιν. Νόμου, ἤτοι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς . . . . . (640) »
Ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων νομοσχεδίου καὶ πρωτοκόλλων τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . (545. 564) 559
Τὸ παραδεχθὲν νομοσχέδιον . . . . . (559) 561
Συζήτησις ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀταλάντης περὶ τοῦ ἐκεῖσε δήμου τῶν Μακεδόνων « ἡ νέα Πίλλνα » . . . (71. 575) 562
Παραδοχὴ τῆς ἐπ' αὐτῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ προσθηκῶν τινων . . . . . (546. 742) 572

Συνεδρίασις ΜΕ'. τῆς 28 Φεβρουαρίου . . . . . »

Καινοποίησις ἐκλογῶν εἰσηγητῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων . . . . . »
Ἐκλογὴ τοῦ ἑρόρου τοῦ Βουλευτηρ. καὶ περὶ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ. 573
Ἐκλογὴ συμπληρωτικῶν μελῶν ἐπιτροπῆς τινος 574
Συζήτησις ἀναφορῶν . . . . . (562. 586) 575

Συνεδρίασις ΜΣΤ'. τῆς 1 Μαρτίου 584

Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ κανονισμοῦ . . . (430. 604) »
Συζήτησις ἀναφορῶν . . . . . (575. 611) 586

Συνεδρίασις ΜΖ'. τῆς 2 Μαρτίου 604

Συζήτησις τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ κανονισμοῦ . . . . . (584) »
Παραδοχὴ αὐτῆς τροπολογουμένης 608
Παραδοχὴ προσθήκης συμπληρωτικῶν μελῶν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας προτάσεως ἐπιτροπὴν, καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . »
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ κεφαλικῆς ποινῆς νομοσχεδίου . . . . . (557. 622) 610
Συζήτησις ἀναφορῶν . . . . . (586. 656) 611
Ἐκλογὴ συμπληρωτικῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας προτάσεως . . . . . (429. 696) 619

Συνεδρίασις ΜΗ'. τῆς 4 Μαρτίου 621

Περὶ τῶν ἐκ τῶν συνεδριάσεων ἄνευ ἀδείας ἀπόντων . . . . . »
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τὸν Βουλευτὴν Δ. Βερβίλην . . »
Πρότασις ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχειοφύλακος (22. 649) »

Ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κεφαλικῆς ποινῆς νομοσχεδίου. παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας (610. 635) 622
Συζήτησις τοῦ 1 ἄρθρου καὶ περὶ ὑποθενεργείας τῶν διατάξεων αὐτοῦ 624
Παραδοχὴ ἀντ' αὐτοῦ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, τροπολογημένης . . . . . 633—634
» τοῦ προταθέντος ἄρθρου 2 περὶ ὑποθενεργείας . . . »
» » δευτέρου ὡς τρίτου προσθέσει τῶν λέξεων « τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν » . . . . . »
Παρατήρησις τοῦ Προέδρου περὶ τῶν πρὸς συζήτησιν ὡρίμων ἐκ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων . . . . . (33) »
Συνεδρίασις ΜΘ'. τῆς 5 Μαρτίου 635
Χορήγησις ἀδείας εἰς τὸν Βουλευτὴν Ι. Καραγιαννόπουλον . . . »
Ἀνάγνωσις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ νόμου . . . . . (622) »
Παραδοχὴ αὐτοῦ, καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 636—637
Ἀνάγνωσις τοῦ περὶ τῶν ἐπισταλέντων πρακτικῶν τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς εὐχαριστηρίου . . . . . (303) 638
Παρατηρήσεις περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου μὴ ἐνεργοῦντος νόμους ψηφισθέντας καὶ μὴ εἰσαγόντος νομοσχέδια ἀναγκαῖα 640
Ἐπιφύλαξις τοῦ δικαιώματος τῆς εἰς ταύτας ἀπαντήσεως . . . 641
Συζήτησις περὶ τοῦ καταλόγου τῶν Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν . . . . . (64. 645) »
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τούτου . . . . . (644) 645
Συζήτησις περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Σεπτεμβριανῶν ἀξιωματικῶν (649) »
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου . . . (645) 648
Περὶ τῶν προσόντων τῶν δύο ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ ἀναβολὴ τῆς ἐκλογῆς τούτου . . . (621. 655) »
Συνεδρίασις Ν'. τῆς 6 Μαρτίου . . . . . »
Ὁρκοδοσία τοῦ Βουλευτοῦ Ὕδρας Δ. Κριεζῆ . . . . . (668) 650
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ (429. 689—695) »
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων . . . . . (523. 713) 652
» τῆς προτάσεως περὶ τελετῆς τῆς 25 Μαρτίου (522) 654
Παρατηρήσεις τοῦ Προέδρου περὶ τῶν προσόντων τοῦ τρίτου ὑποψηφίου, καὶ ἐκλογὴ τοῦ ἀρχειοφύλακος . . . . . (649) 655
Διακοίνωσις τοῦ θανάτου τοῦ Γ. Ὑψηλάντου καὶ περὶ τῆς ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ κατατάξεως τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ . . . (819) 656
Συζήτησις ἀναφορῶν . . . . . (611. 680) »
Πρωτόκολλον ὁρκοδοσίας . . . . . (650) 668
Συνεδρίασις ΝΑ'. τῆς 7 Μαρτίου 669
Περὶ τῆς ὑπὸ τῶν παρόντων μελῶν τοῦ Προεδρείου ὑπογραφῆς τῶν πρακτικῶν . . . . . 669—670
Περὶ τοῦ ἰδιαιτέρου τῶν ἀναφορῶν πρωτοκόλλου . . . . . »
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τὸν Βουλευτὴν Μ. Δ. Καΐρην . »

Παραδοχὴ περὶ τῆς εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Βουλῆς καταθέσεως τῶν πρακτικῶν καὶ ἄλλων ἐγγράφων τῶν κατὰ καιρὸν Ἐθνοσυνελεύσεων, Βουλῶν καὶ λοιπῶν σωμάτων 670
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη . . . . . (554· 753—778) »
Περὶ τῶν κατὰ τὸ Γυμνάσιον Ἀθηνῶν διατριξάντων . . . (688) 672
Ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου 677
Συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως νοσοκομείου ἐν Λαμίᾳ· περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ . . . . . »
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως 679
Περὶ ὁρκοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Προεδρείου . . . . . »
Συζήτησις ἀναφορῶν (ἀπόφασις περὶ τῆς εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου κοινοποιήσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1489 καὶ 1427 ἀναφορῶν ἀποτελέσματος . . . . . (656) 680
Συνεδρίασις ΝΒ'. τῆς 8 Μαρτίου 687
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τὸν Βουλευτὴν Ζ. Ι. Βάλβην . »
Ἀπόρριψις αἰτήσεων ἀδειῶν ἀπουσίας καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς τὸ μέλλον χορηγήσεως τοιούτων 688
Περὶ τῶν κατὰ τὸ Γυμνάσιον Ἀθηνῶν . . . . . (672) »
Συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ τροποποιήσεως διαφόρων ἄρθρων τοῦ κανονισμοῦ περὶ τῆς μυστικῆς ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν ζητημάτων ψηφοφορίας . . . . . (650) 689
Παραδοχὴ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως αὐτῆς καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . (837. 839) 691
Ἀπόρριψις τῶν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 19. 20. § ά καὶ δ'. 24. 34. 43. 70. 72. καὶ 77. προταθεισῶν τροποποιήσεων 693
Συζήτησις τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 109 . . . . . »
Ἀπόρριψις αὐτῆς 694
Συζήτησις τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 110 περὶ κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐν ἀδείᾳ ὄντων . . . . . »
Παραδοχὴ αὐτῆς καὶ ἀπόρριψις τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13 . . . 695
Συνεδρίασις ΝΓ'. τῆς 9 Μαρτίου . . . . . »
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας προτάσεως . . . . . (619. 849—844) 696
» ἐκθέσεως τῆς πλειονοψηφίας τοῦ Ζ'. τμήματος περὶ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων . . . . . (541· 724) 697
Ὡσαύτως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς περὶ συμπληρωτικῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς . . . . . (417) 708
Παρατηρήσεις τοῦ Προέδρου περὶ τῆς ταχείας εἰσαγωγῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς . . . . . (502) 711
Χορήγησις παρατάσεως ἀδείας ἀπουσίας τοῦ Βουλευτοῦ Γ. Γριζάνου . . . . . »
Πρότασις τοῦ Προέδρου περὶ συστάσεως ἐφημερίδος τῆς Βουλῆς »
Παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὰ τμήματα 712
Αἴτησις πληροφοριῶν περὶ τοῦ ὄγμου τῶν Μακεδόνων . . (572) »
Συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων νομοσχεδίου . . . . . (652. 743) 713

Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλων τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 715
Συζήτησις τῶν καθ' ἕκαστα αὐτοῦ 717
Παραδοχὴ τῆς τροπολογίας τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογημένης ἀντὶ τοῦ ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 732
Συνεδρίασις ΝΔ'. τῆς 11 Μαρτίου 735
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς μειονοψηφίας τοῦ Ζ'. τμήματος περὶ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων . . . . . (697. 874—881.) »
Εἰσαγωγὴ τοῦ διὰ τὸ 1846 προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους . . (817) »
» νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως . . (817) »
Ἀνάγνωσις τοῦ συνόλου τοῦ περὶ καταλόγων τῶν ἐνόρκων νομοσχεδίου. . . . . (743) 743
Παραδοχὴ αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 744
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τὸν Βουλευτὴν Μ. Ἰατρὸν . . . 745
Συνεδρίασις ΝΕ'. τῆς 13 Μαρτίου 746
Κοινοποίησις ἐκλογῶν εἰσηγητῶν ὑπὸ τῶν τμημάτων . . . . . »
Ἀπάντησις εἰς τὰ περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως λεχθέντα (294)
Συζήτησις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη . . . . . (670. 771—787) 753
Ἀπόρριψις προτάσεως περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως αὐτοῦ . . 768
Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ πρωτοκόλλων τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . »
Συνεδρίασις ΝΣΤ'. τῆς 14 Μαρτίου 770
Ἀνάγνωσις αἰτήσεως τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος Π. Βαρδιτσιώτου περὶ παραιτήσεως . . . . . »
Συζήτησις τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη νομοσχεδίου . . . . . (753—768. 814) 771
Ἀπόρριψις τροπολογίας αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας 785
» τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς . . . . . 786—787
Παραδοχὴ τοῦ ἄρθρου μετά τινος προσθήκης . . . . . 786—787 »
Συνεδρίασις ΝΖ'. τῆς 15 Μαρτίου . . . . . »
Συζήτησις περὶ τῆς κατὰ τοῦ Βουλευτοῦ Ἠλείας γενομένης ἐπιθέσεως . . . . . (808) »
Ἀνακεφαλαίωσις τῶν ἐκ τῆς συζητήσεως προκυπτουσῶν τριῶν προτάσεων . . . . . (787—809) 808
Ἀπόρριψις τῆς α' προτάσεως καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . (808. 811) 809
Ἀπόρριψις τῆς δευτέρας καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . (809. 813) 811
Παραδοχὴ τῆς τρίτης . . . . . (811) 813 »
Συνεδρίασις ΝΗ'. τῆς 16 Μαρτίου . . . . . »
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τὸν Βουλευτὴν Α. Λαπουσιάδην
Ἀνάγνωσις καὶ παραδοχὴ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Π. Μαυρομιχάλη, καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . (774) 814

Εἰσαγωγὴ συμπληρωτικῆς ὀγλώσεως ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Η'. τοῦ διὰ τὸ 1845 προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης . . . . . (526) 816
Περὶ ταχυτέρας συζητήσεως τοῦ περὶ πιστώσεως νομοσχεδίου καὶ παραπομπὴ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴν . . . . . (742. 847) 817
Συνεδρίασις ΝΘ' τῆς 18 Μαρτίου 818
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τοὺς Βουλευτὰς Θ. Μαρκεζίνην, Α. Σ. Δανόπουλον καὶ Δ. Βιλαέτην . . . . . 818—819
Περὶ τῶν δωρηθέντων βιβλίων ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Κωζάκη καὶ Βαρδάτη . . . . . »
Πρότασις περὶ ἐπιστολῆς παραμυθητικοῦ ἐγγράφου πρὸς τὴν μητέρα τῶν Ὑψηλαντῶν, καὶ ἀναβολὴ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἀποφάνσεως τῆς Βουλῆς . . . . . (656) »
Συζήτησις τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας προτάσεως . . (696 »
Περὶ τῶν ἐκ τῆς συζητήσεως αὐτῆς προκυπτόντων 4 ζητημάτων καὶ ἀπόρριψις τοῦ α 837
Ἀπόρριψις τοῦ δ'. καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας »
Ὡσαύτως τοῦ γ'. 839
Παραδοχὴ τοῦ δ'. καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . 841
Συνεδρίασις Ξ'. τῆς 20 Μαρτίου 843
Πρότασις, ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν, περὶ διασαφήσεως τῆς περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας ἀποφάσεως, καὶ συζήτησις αὐτῆς. . . . . (841. 847) »
Πρότασις κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ Συντάγματος προκυπτόντων ζητημάτων ἀπὸ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας . . . . . (843) 847
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτῆς . . . . . »
Ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν . . . . . »
Περὶ τῶν πολλάκις ἀπόντων Βουλευτῶν . . . . . »
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τοὺς Βουλευτὰς Δ. Δρόσον καὶ Τ. Γρηγοράκην . . . . . »
Ἀνάγνωσις εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου . . . . . (847. 885—903 »
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1846 (ἰδ. ἐπόμ. τόμ.) 848
Συνεδρίασις ΞΑ'. τῆς 21 Μαρτίου 873
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ πιστώσεως νομοσχεδίου . . 874
Συζήτησις περὶ τῆς ἐκλογῆς Καλαβρύτων . . . . . (724) »
Παραδοχὴ ταύτης ὡς ἐγκύρου καὶ πρωτοκόλλου τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . 879—880
Ἀναγόρευσις Βουλευτῶν Καλαβρύτων τῶν Κ. Κ. Β. Πετμεζᾶ, Ν. Πετμεζᾶ, Ἠλ. Παππαδαίου καὶ Ν. Ἀνδρίκου 881
Συνεδρίασις ΞΒ'. τῆς 22 Μαρτίου 883
Ὁρκοδοσία τῶν Βουλευτῶν Καλαβρύτων . . . . . (904) »

Περὶ τῶν ἐκλεχθέντων Προέδρων καὶ Γραμματέων τῶν τμημάτων καὶ μελῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς 883
Περὶ τῆς ὑπὸ πλειόνων τῶν δύο τμημάτων παραδοχῆς διαφόρων προτάσεων 884
Συζήτησις περὶ ταχείας εἰσαγωγῆς τῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων . "
Χορήγησις ἀδείας ἀπουσίας εἰς τοὺς Βουλευτὰς Π. Βάρβαγλην, Γ. Φεγγαρᾶν, Γ. Νοταρᾶν, Α. Νοταρᾶν καὶ Β. Δημητρακόπουλον. 885
Ἔναρξις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου καὶ περὶ τῆς ἀπὸ μόνους τοὺς εἰσηγητὰς ὑπογραφῆς τῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων . . . . . (847) 885—886
Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου καὶ πρωτόκολλον τῆς ἐπὶ τούτῳ ψηφοφορίας . . . . . "
Συζήτησις τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 888
Παραδοχὴ ἀντὶ τούτου τῆς τροπολογίας τοῦ Βουλευτοῦ Λακεδαίμονος. 903
Πρωτόκολλον ὁρκοδοσίας . . . . . (883) 904

0020659438
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ